

Nacom Pejume Diwesi po diwesi
pena jume diwesi xua Jesucristo
yabara tinatsi

Guambiano New Testament

Contents

Génesis	1
San Mateo	91
San Marcos	155
San Lucas	195
San Juan	263
Los Hechos	313
Romanos	378
1 Corintios	409
2 Corintios	437
Gálatas	456
Efesios	467
Filipenses	477
Colosenses	484
1 Tesalonicenses	491
2 Tesalonicenses	497
1 Timoteo	501
2 Timoteo	510
Tito	516
Filemón	520
Hebreos	522
Santiago	544
1 San Pedro	551
2 San Pedro	559
1 San Juan	564
2 San Juan	571
3 San Juan	572
San Judas	573
El Apocalipsis	575

**Nacom Pejume Diwesi po diwesi pena jume
diwesi xua Jesucristo yabara tinatsi**

New Testament in Guambiano

Language: Guambiano

Provided by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

9b318faa-4435-5ef2-bc1a-00d54707750f

ISBN: 978-1-5313-0269-6

Génesis

Srøsro Pølbasrig

1 Ke srøtø chigucha chigaaben, Tiusbe srømbalameranba, pirøwanba marig køn. ²Pirøbe mumay kuinguen asamgaig chiguchagaig pasrøben, pimerabe purø trømbø løstiig pinøgasraig pasrabig køn. Inchen Tiuswei Espiritube pi palawan llirabig køn. ³Tiusbe trenchibig køn: “Tør kønrrain” cha. Inchen tørbe misrøbig køn. ⁴Incha Tiusbe tørwane tab kui asha, tørwane løstøyugurri nuingui mendamarøbig køn. ⁵Tiusbe tørwane “kwaløm” cha wamappe, løstiigwane “yem” cha wamabig køn. Inchen maabenba løtsøba købig køn, tru srøsro kwaløm.

⁶Katø Tiusbe trenchibig køn: “Larrø lendiig chiguchagaig kønrrain cha, tru pimeran nuingui, nuingui tarømartrabig tøbøtag pasrønrrai.” ⁷Incha Tiusbe tru larrø lendiig chiguchagaigwan marøbig køn, tru pimeran tarømarøbigwan. Tru pimera pala købelanba, umbu købelanba nuingui tarømarig kørrømisrtrai. ⁸Incha Tiusbe tru larrø lendiig chiguchagaigwane “srømbala” cha wamabig køn. Inchen maabenba, løtsøba køben, pa kwaløm købig køn.

⁹Katø Tiusbe trenchibig køn: “Srømbalamerai umbu pimera købeløbe kanbalatø misrtrain cha, pur kenamisrtrai.” Inchen treeg kuig køn. ¹⁰Incha purwane Tiusbe “pirø” cha wamappe, pimera kanbalatø misrigwane “marmera” cha wamig køn. Incha Tiusbe tabig kui asig køn. ¹¹Incha Tiusbe trenchibig køn: “Pirøbe misringarubash cha, pilli puzheelø chi kaumera køppe, treeg yelzheelø tøgar, mamig nigab tusrmera, chi tusr køppe, treeg yell truyu tøgar pirau treeg kønrrai. Inchen treeg kuig køn. ¹²Inchen pirøbe pilli puzheelø

chi kaumera køppe, treeg yellzhig nigar, mamig nigab tusrmera yellzheelø truyu nigar misrøbig køn, nø chi tusr køppe, treekke. Inchen Tiusbe tabig kui asig køn. ¹³Inchen maaben misra, løtsøgualmaben, pøn kwaløm købig køn.

¹⁴Tiusbe katø trenchibig køn: “Tru srømbala larrø lendiig chiguchagaigube pilabelø kønrrain cha, kwalømwanba, yemwanba tarømartrabelø, iiløbe chi utømera køben amrrubelan ashib kømig kønrrai, kwalømmerawan, pilamerawan.” ¹⁵Incha truiløbe srømbalasrø larrø lendiig chiguchagaigu pilabelø kønrrain cha, pirøwan pilønrrabelø.” Inchen treeg kuig køn.

¹⁶Tiusbe pagatø pilabelø nørreelan marig køn: tru pilabig larrø tørribe kwaløm piløben, pilabig tre tør kømfibe yem piløben inchai, katø nøbe kønchabiimeragucha marig køn.

¹⁷Tiusbe tru srømbalamera larrø lendiig chiguchagaigu iilan pønstrøppe, pirøwan pilønrrai pønstrraig køn.

¹⁸Kwalømwan lata, yemwan lata pilamburab pilabeløbe nøm pønrrønrrai marig køn, tørwanba, løstiigwanba tarømartrabelø. Incha Tiusbe tabig kui asig køn. ¹⁹Inchen maaben misra, løtsøgualmaben pib kwaløm købig køn. ²⁰Incha Tiusbe trenchibig køn: “Pimerabe chigurrimbunø øsiguelø tøgagøbash cha, katø illimera tru pirøbalawan llirabeløgucha kønrrain cha, tru larrø lendiig chiguchagaigu srømbalamerawan amøñibelø.” ²¹Incha Tiusbe piyu ushamera kwaaramdø nørreelø marig køn. Chigurrimbunø øsiguelø kønab purrønrrabelanba, chitøgucha nøm chimera køppe, treelø kønrrai pimerabe treeg misringaruig køn, katø chigurrimbunø kwaldzariimera tøgargucha nøm chi køppe, treeløtøwein kønrrai. Incha Tiusbe tabig kui asig køn.

²²Incha Tiusbe truilane mayanguen

tabig kónrrai marabe, trenchibig kòn: “Larrø nørø tøgagøb, larrø nørø larrøbitchigay cha, marmerayu netsab, katø illimeragucha larrø nørø larrøbitchigay” cha. ²³Inchen maaben misra, løtsøgualmaben, truike trattø kwaløm købig kòn.

²⁴Incha Tiusbe trenchibig kòn: “Pirøbe øsiguelø misringarubash cha, kusreeg ushamera køben, namig ushamera køben, srala ambubelø køben, nøm chimera køppe, treelø kònraingue.” Inchen treeg kuig kòn.

²⁵Tiusbe namig ushamera nøm chimera køppe, treelø kónrrai marøb, katø kusreeg ushamera nøm chimera køppe, treelø kónrrai marøb, maya ushamera pirau sralig ambubelø nøm chimera køppe, treelø kónrrai marøbig kòn. Incha Tiusbe tabig kui asig kòn.

²⁶Incha Tiusbe trenchibig kòn: “Møg misag margun cha, nam mailø køben ke tre lataitøwein køb, katø nam lataitøwei isub, marøbelø kónrrai. Incha maryu piyaumeran, srømbala amøñib illimeran, kusreeg ushameran, namig ushameran, pirau sralig ambub ushameran, truilø nun chinchaingaig, nø ashib tøga pasrønrrain” cha.

²⁷Incha Tiusbe møywan marøppe nø maig køben ke tre lataitøwein kónrrai marig kòn. Pøs nøbe tre lataitøwein kónrrai marig kòn. Møg misag, ishug misag treeg marig kòn.

²⁸Incha Tiusbe mayanguen tabig nebulø kónrrigay chib, trenchibig kòn: “Srøig larrøbitchabig yellmera tøgagøb, srøitø srøitø larrø nørø nemistrigay cha. Ñimbe pirøwan netsøgana, pirøwane ñim ashib tøga pønrramisra, chinchaingaig ñim ashib karunrigay cha, maryu piyaumeran, pala amøñib illimeran, katø maya ushamera pirau srala ambubelan købengue.”

²⁹Incha Tiusbe trenchibig kòn: “Asay cha, nabe ñimune pirau mamig nigab

kauzheelø yellmera tøgartø kónrrai tranar cha. Katø maya tusrmera mamig nigabelø, yell tøgarmera tranar cha, iibe kerriguba ñim mab kømig kónrrai.” ³⁰Inchen pirau namig ushameranba, pala amøñib illimeranba, katø maya ushamera pirau srala ambubelanba, truilane pilli puzhigwan mab kømig tranar cha. Inchen treeg kuig kòn.

³¹Incha kerrigu Tius nø mariilan ashabe, truba truba tabig kui ashibig kòn. Inchen maaben misra, løtsøgualmaben, trattø y kan kwaløm købig kòn.

2Inchen srømbalameranba, pirøwanba truyu kerriguh chi købelanba chab marig kørørmisrig kòn.

²Incha Tiusbe kerrigu nui maramigwan yandø patsøga, trattø y pa kwalømyube isrig kòn nø kerrigu chi marigwan. ³Incha Tiusbe tru trattø y pa kwaløm kónrrabyuigwane mayanguen tabig kónrrai mara, nuyasig kónrrai tarømara pasrøbig kòn, kaguende nø chigurrimbunø mara pønsra tru kwalømbe nø isrig kua.

⁴Srømbalawan køben, pirøwan køben mara pønrrailan øyeeg købig kòn cha wamindig iig kòn.

Møg Misag Ellmarin Tulyu Inchen Jehová Pirøwanba Srømbalameranba Marmøwatøbe

⁵piraupe ka nøtø kal-lab tusrmera chigucha kawei, chigucha kaumera kal-laig kawein købig kòn, kaguende Jehová Tiusbe piraumay srewan pungarumø srø køben. Inchagucha kwallchabig mu møg mugawein køben. ⁶Pibe piraugurri webarrub, pirø palawan kerrigu sømarøbig kòn. ⁷Inchen Jehová Tiusbe pirøyu usrøtøga møg misag mara, trugurrimbe øsiguig kónrrai kimyu urrøben, møøbe øsiguig misrig kòn.

⁸Incha Jehová Tiusbe Eden taisrø kan ellmarin tul mara pasrøbig kòn, tru pørr

neeshibgatòmaysrø. Incha tru nø mari mowan truyu kørromarøbig køn. ⁹Incha Jehová Tiusbe chi tusrkurrimbunø chull asamdø tab tusrmera pirau kal-langarubig køn, chull mamdø mami-mera nigabelø. Inchen tru tul tøbøtabe tru kwamø øsig køm tusrwanba, katø tru tabigwanba, kaigwanba nebua asam tusrwanba kal-langarubig køn.

¹⁰Inchen tru Edenyugurrimbe pi we-barrubig køn tru tulwan sømarøb lul-rarbig. Incha truyugurrimbe katø pip-paløh pirisha webibig køn. ¹¹Tru srøsrø pibe Pisón munchi købig køn, truike tru Havila pirø muba kuimburab pøtøgatan-wan pureb ibig køben, trusrømbe oro tøgaike.

¹²(Incha pirø muba kuimburab tru pi-rau orobe larrø tabig købig køn, katø truyube mayzhig irrabig bedelio køben, ónice køben tøgaike.) ¹³Inchen tru wendau pibe Kihón taig, truike tru Cus pirø muba kuimburab pureb ibig køn. ¹⁴Inchen tru pøn kønrrabyu pibe Tigris taig køn, Asiria pirau pørr neeshib-gatøwansrø pureb ibig. Inchen tru pib kønrrabyu pibe Eufates køn.

¹⁵Incha Jehová Tiusbe mowan pera arrua, tru Edén ellmarin tulyu kørromarøbig køn, pirøwan kwallib ashib tsunrai. ¹⁶Incha Jehová Tiusbe tru mowane trencha karua pasrøbig køn:

—Tru tulyu chi tusryu mami-imerandøgucha ka manrrig cha. ¹⁷Inchendø tru tabigwanba, kaigwanba nebua asamburab asam tusryu mamigwane manrrab kømø cha, kaguende tru tusryuigwan ñi mab kwalømbe isa kømø, ñibe kwanrrabguen— cha.

¹⁸Incha trugurrimbe Jehová Tiusbe trenchibig køn:

—Møg nøtø unamiibe chi tab kømøn cha, nun purugunrrabig nø maig palain køben, treegwan martrab— cha. ¹⁹Incha Jehová Tiusbe

maya ushameranba, illimeranba pirøwandøwei mara pønsra, møwei merrab pønsrøbig køn, chi munchi pønsramigwan nø asha pønsrønrai. Inchen møg tru øsiguelan treeg munchi pønsra wamiiløbe tru munchin tøgær kørromisrig køn. ²⁰Inchen møøbe maya ushamera namiguelan, pala amøñibelø maya illimeran, katø tru kusreeg ushameran mayamba munchi pønsrøbig køn. Inchen køben mowan nø maig palain køben, treegwan purugunrrabiibe mugaabig køn.

²¹Inchen Jehová Tiusbe mowan purø mur kingarua, nø kib tsumnebe kan tømbul tsutsigwan wesrawa, tru tsut-sig wesrub kurigwane katøle treetøweih kasrøbig køn. ²²Inchen Jehová Tiusbe tru tømbul tsutsig wesraigwane ishug misag mara, møweimay pera arrubig køn. ²³Inchen møøbe trenchibig køn:

—Iibe sí, nain tsutsigugurrim tsutsig køb, katø nai asryugurri asr køb indan cha. “Ishug misag” cha wamig kønrrun chibig køn, kaguende nøbe møweinukkurri wesraig køn— cha. ²⁴Treekkurri møøbe mōskawan, usran tarømisra, sraimba kandø misra, kan asrtø kønrrun.

²⁵Møøba, ishuubabe pailøba køsaa-teelø købig køn. Inchendø chi kørig kui inchimeeløgue.

Adanba Evaba Mørmuig

3 Inchen tru ulbe maya ushamera lataguen kømø, chigøben maramigwane purø may isua marøbig købig køn, Jehová Tius nø mariiløyu. Incha tru ulbe ishuwane trenchibig køn:

—¿Kabe Tiusbe ñimungan tru ellmarin tulyuigwan ni mø tusryuig-wanguen kerriguwan mamønrrain taig kuitarru?— cha.

²Inchen ishuube ulwane trenchibig køn:

—“Tulyu pønrrab tusryu mamiimerane ka manrrigay” taig køn cha. ³Inchendø tru ellmarin tul tøbøtag pasrab tusryu mamigwane Tiusbe øyeeg taig køn cha: “Mamønrrigay cha, ni katøramøwei inchigay taig køn cha, kwamig kømønrrai”.—

⁴Inchene ulbe ishuwane trenchibig køn: —Ñimbe kwamønrrabguen cha. ⁵Tiusbe asha køn cha, ñim tru tusryuigwan mab kwalømbe, jkatø! chinetø nebua asamigwan ñimui isubig kuren, ñimbe Tius lataitøwein kønrrabguen cha, kaigwanba, tabigwanba nebua ashibelø.—

⁶Inchen ishuube tru tusryuigwan larrø chull mamdiig kui ashib, trurriigu tru tusryu mamiibe larrø mayzhig kønrraptiig kui ashib, katø chiwandøgucha larrø kusrebig kuinrrabna isumig purø chull kønrraptø tusr kui ashib inçhibig køn. Incha tru tusryu mamigwan nemørøb, maptinchibig køn. Inchabe kewangucha srørren, truiikkucha mabig køn. ⁷Inchen mømibe tru pailanba, jkatø! chinetø nebua asamigwan nømui isubiibe kurøptinchen, nømbe kōsaateelø kōbrain kui wetøgørra, nømbe higuera ishiimeran tsusha, sötøgasrailø marøbelø køn.

⁸Inchen yandø mawab misrøb pishi isig ichibig webarruben, tru ellmarin tulyu Jehová Tiusbe llirab arri mōra, mōøbe nui sraimba tusr utumerawansrø trubabelø køn Tius nø pasrainukkurri. ⁹Treendingucha Jehová Tiusbe mōwan wamabe, payibig køn:

—¿Ñibe chu pasrøgu?— cha

¹⁰Inchene mōøbe trenchibig køn:

—Tru ellmarin tulyu ñi llirab arri nabe mørøptindinaben, nane truba kørig kōtan cha, kaguende nabe kōsaatiig kōbrain kōbtinchen, treekkurri nabe trubar— cha.

¹¹Inchene Tiusbe trencha payibig køn:

—¿Ñune kōsaatiig køn chabe, mu eshkata? cha. ¿Na mamønrrain taig tusryu mamigwan ñibe mappendi?— cha.

¹²Inchen mōøbe trenchibig køn:

—Tru ñi nan lincha pera uñchai trani ishug tru tusryu mamigwan nan srørren, nabe mar— cha.

¹³Inchene Jehová Tiusbe ishuwane trenchibig køn:

—¿Øyeebe chi margu?— cha

Inchene Ishuube

—Tru ul nan purø may wamincha isøben, nabe mar cha— trenchibig køn.

¹⁴Inchen Jehová Tiusbe tru ulwane trenchibig køn:

—Ñi øyeeg marikkurrindø maya ushamerai utu ñibe larrø trømbøig nebuig kønrrig cha, kusreeg ushamerai utu lata, namig ushamerai utu lata. Patsøtagatø sraløb uña, ñi chugatig øsig tsuingatiibe pirøyu usrøwan manrrig cha. ¹⁵Incha ishuuba ñibabe larrø ashig kōmuindiyabelø kønrrai maramønrrun cha, ñuinukkurri amrrubeløba, katø ishuweinukkurri amrrubeløba. Incha tru ishug misagweinukkurri srøig srøig kurrab arrubiguig ñune turwan pusøbunøben, ñibe nune taluny tsatchun— cha.

¹⁶Incha ishuwane trenchibig køn:

—Ñune unø tøgamisrøbyu pusrkwabigwan masken trømbøig pusrkwarrai nemaramønrrun cha. Purø trømbøig pusrkwai incha, ñui uremeran tøgamisrtrabguen cha. Inchen ñi ureg tøgagukkøb chull isuiibe ñui kewein køben, ñui keebe ñune nø karub nø ashchabig køn— cha.

¹⁷Incha mōwane trenchibig køn:

—Ñi ñui srawei wamwan manchitanmaptø mørøb pasrøwa, na mamønrrig tain tusryu mamigwan ñibe main køn cha. Ñigurrindø pirøbe larrø trømbøig nebuig pasrønrrun cha. Ñi chugatig øsig tsumnegatiibe ñibe

¡katø! isua mōra marøb megawabe, truyugurri manrrabguen cha. ¹⁸Inchen pirøbe tsøshambah, kaldusrmerabatø misren, mappe, kau umbu tusrmerandø manrrigay cha. ¹⁹Ñibe pøsra, pøsra mara mamig tøgagønrrig cha, ñi katøle pirøtøwei misramnegatikke, kaguendø ñibe pirøtøga mara pasrig køn cha. Ñibe pirø usrø kuig køppe, katø ñibe usrøtøwei misrtrabig køn— cha.

²⁰Inchen Adánbe nui srawane Eva munchi pasrøbig køn, kaguende Evabe maya misagwei usrin kønrrabig kuimba.

²¹Jehová Tiusbe mōweimba, nui sraweimba kemelø ushamerai kalusmeran mara, kennøbig køn.

²²Incha Jehová Tiusbe trenchibig køn: “Møøbe mømibe kan møyg køben nam lataitøwei misra pasramisrin køn cha, tabigwanba, kaigwanba nebua ashibig. Pøs, nui tasigwan larrøbitchain kømøn, chibig køn, tru øsig køm tusryu mamigwangucha nemøra, truigwan ma, managatig øsig kønrrab.” ²³Incha Jehovábe tru Edén tulyugurri nømun webusrøbig køn. Incha pirøwan kwallchain pasrig køn, tru nun mara pasrin pirøwan. ²⁴Incha møwan wambig wegucha, Edén tru tulyu pørr kal labgatømay querubinmera pønsra, katø kan espada naarabig amburab, iburab llirabig pasrøbig køn, managatig tru øsig køm tusryumay ambam maywan pumønrrai martrab.

Cainba Abelba

4 Adanbe nui srai Evaba unø tøgagønrrab pailø waramisrøbelø køn. Incha Evabe kwanrriig kørrømisra, Cain kal labene, trenchibig køn: “Na unø tøgagømig Jehová treeg kønrrain køben, kan møg-unø tøgaguinatan” cha. ²Incha katø wendøbe Cainwei nuneg Abelwan tøgamisrig køn. Abelbe ubisha ashibig køben, Cainbe pirøwan kwallibig kuig køn. ³Inchen kan maya yana køsrøn

puraiben, Cainbe Jehováwan ketamig nui kwaliiløygurri srua arrubig køn.

⁴Inchen Abelgucha nui ubishamera ke srøsrø lluilan srua arrubig køn, sebowanba. Inchen Jehovábe Abelwanba tru nui kettrab srua arrigwanba truba tab kui ashibig køn. ⁵Trune Cainwane tab kui ashmuig køn, tru nø keta tranigwan chigucha. Inchen Cainbe truba trømbøig namuben, nui maløbe ke minchiptinchibig køn.

⁶Treenchene, Cainwane Jehovábe trenchibig køn:

—¿Chindimbarre namøgu? cha. ¿Chindimbarre ñui maløbe ke peg misrøptinnda? cha. ⁷Ñi sølwan isua marig kuimbe, ñibe utsøbasrmø kurraasha pasrabsruinrrun cha. Inchendø ñi sølwan isua marmuikkurrimbeh, kaigwan matrai inchabiibe ñun megambunrrab ¡katø! muniitø pasran cha. Inchen køben ñibe tru kaig marmumigwane ñi kananrrabguen— cha.

⁸Cainbe nui nuneg Abelwane trenchibig køn:

—Chugøben lliranrrab amun— cha. Indig yandø tru llirab amønaisrømbe Cainbe nui nuneg Abelwan namappe, kweechibig køn.

⁹Inchene Jehovábe Cainwane trencha payibig køn:

—¿Ñui nuneg Abelbe chu unah?— cha. Inchen nøbe trencha løtabig køn:

—Chindindøbeh cha. ¿Nagan nai nunewan ke tru ashib wendautø pasrabig kuitarru?— cha.

¹⁰Inchene Jehovábe trenchibig køn:

—¿Chi margu? cha. Ñui nunewei animbe piraugurri trashib nan wamøtan cha. ¹¹Ñibe larrø trømbøig nebuinanrrabig kørrømisrøb, tru ñui nuneg Abelwan ñi kweechen ani lusigwan muchib piraugurri ñune webya inrrai wegutsig kørrømisrøb inchabguen cha. ¹²Pirøwan kwallib megaingucha, yandø mamig

mismønrrabig køn cha. Inchen ñibe pi-raube punø panrrø, punø panrrø ka lli-raitø, lli-raitø chuguen tsub tsumibe chigaig kønrrabguen— cha.

¹³Inchene Cainbe Jehovahāwan trenchibig køn:

—Nan øyeeg mōra pasrønrrai mariibe purø nuig køtan cha, pasramguengaikke. ¹⁴Møi na tsuinukkurri yandø nan weguchen; ñui merrabgurrimbe mōimbe trubatø unamønrrun cha, pirø muba kuimburab lli-raitø, lli-raitø chuguen tsub tsumig chigaikke. Inchen mugøben nan ashibiibe nane kwetchautan— cha.

¹⁵Inchene Jehovahē trenchibig køn:

—Møikkøben Cainwan kweechibiibe siete pijisken purab trømbøig nebuin pasrønrrun— cha. Incha Jehovahē Cainwane kan siñal asamdiig tōgaig kønrrai marøbig køn, mugøben ashagucha, nune kweechimønrrai. ¹⁶Incha Cainbe Jehovahēi merrabgurri yandø tarømisra ya, Nod tain pirau Edén pørr kalabgatø-maysrø tsubig køn.

Cainweinukkurri Amrrub Misaamera

¹⁷Cainbe nui sraimba unø tōgagønrrab pailøba waramisrøbelø køn. Inchen sraimbe kwanrriig kørrømisra, unø tōgamisrig køn, tru Enocwan. Incha Cainbe kan ciuda mara pasrabe, truigwane tru nui nusrkai Enocwei munchin pasrøbig køn. ¹⁸Incha Enocbe kan nusrkai Irad taig tōgaguig køn. Inchen tru Iradbe Mehujaelwei mōskain køben, Mehujaelbe Metusaelwei mōskain køben, Metusaelbe Lamecwei mōskain kuig køn.

¹⁹Incha Lamecbe nuyasig pagatø ishumburmera tōgaguig køn. Kan ishuwei munchibe Ada købene, katøgan ishuwei munchibe Zila købig køn. ²⁰Adabe kan unø tōgamisrig køn, tru Jabalwan. Tru merrabsrø kølli

misag Jabalweinukkurri pølbasra amrrub mendig kuig køn, carpa lasrua pønsrailøyu warab, katø nømbe ushamera karrøgøb inchibelø. ²¹Jabalbe kan nuneg Jubal taig tōgaig køben, tru merrabsrø kølli misag Jubalweinukkurri pølbasra amrrub mendig kuig køn, mayeelø arpa kønabeløba, lus urrabeløba. ²²Inchen Zilagucha Tubal-Cainwan tōgaguig køn. Truibe chigurrimbunø bronce tsandzøntøgaba, hierro tsandzøntøgaba larrø tabelø marøbig kuig køn. Katø Tubal-Cainwei nuchaabe Naama købig køn.

²³Kan piji Lamecbe nui sralan trenchibig køn:

—Adaba, Zilaba, nai wamwan mørtray cha. Lamecwei sralø, nai wamwan tab mørtray cha. Nan kørriinchen, nabe kan mōwan kweechib, nan mur kebachen, nabe kan matsinan kweechar cha. ²⁴Cainwanma siete pijisken purab trømbøig nebunrrai pasrig kuibe, Lamecbe sietebatø setenta pijisken treetø treetø purab trømbøig nebuin pasrønrrun” cha.

²⁵Adánbe nui sraimba unø tōgagønrrab pailøba waramisrøbelø køn.

Incha Evabe kan nusrkai tōgagua, trunune Set munchi pasrig køn. “Tiusbe nane katøgan nusrkai trandan cha, Cain Abelwan kweetsig købene truburø tōgagønrrai.” ²⁶Incha Setgucha kan nusrkai tōgagua, truigwane Enós munchi pasrig køn.

Indig tryugurrimbunø yandø mōgueløbe Jehovahēi munchiwan wamab miabelø køn.

Adanweinukkurri Amrrub Ureemera

5 lig køn tru Adánweinukkurri amrrub misaameran munchin merrarrailø, Tius mōwan nø mara pasrøb kwalømbe, mōwane Tius lataitøwein kønrrai marig køn. ²Incha mōøba ishu-

uba kørnrai Tiusbe treeg mara pønsra, katø mayanguen tabig nebuilø kørnrai mara, tru nø mara pønsrøb kwaløm “Adan” cha wamig køn.

³Adanbe pilamera ciento treinta tøgagua kan nusrkai tøgaguig køn chiyutøgucha nø lataitøwei, treeg unø. Incha truigwane Set munchi pasrig køn. ⁴Adanbe Setwan tøgaguinukkurrimbunø pilamera ochocientos tøgagig kua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn. ⁵Inchawei Adanbe pilamera novecientos treinta tøgagua, yandø kwaig køn.

⁶Setbe pilamera ciento cinco tøgagua, nusrkai Enóswan tøgaguig køn. ⁷Setbe Enóswan tøgaguinukkurrimbunø pilamera ochocientos siete tøgagig kua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn. ⁸Inchawei Set kerrigu øsig tsuin kwalømmerabe pilamera novecientos doce kuig køn. Inchen yandø kwaig køn.

⁹Enósbe pilamera noventa tøgagig kua, kan nusrkai tøgaguig køn, Cainán taig. ¹⁰Enósbe Cainánwan tøgaguikkurrimbunø pilamera ochocientos quince tøgagig kua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn. ¹¹Inchawei kerrigu Enós øsig tsuin kwalømmerabe pilamera novecientos cinco køben, yandø kwaig køn.

¹²Cainánbe pilamera setenta tøgagig kua, nusrkai Mahalaleelwan tøgaguig køn. ¹³Cainánbe Mahalaleelwan tøgaguikkurrimbunø pilamera ochocientos cuarenta tøgagig tsua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn. ¹⁴Inchawei Cainán kerrigu øsig tsuin kwalømmerabe pilamera novecientos diez køben, yandø kwaig køn.

¹⁵Mahalaleelbe pilamera setenta y cinco tøgagig kua, nusrkai Jaredwan tøgaguig køn. ¹⁶Incha Mahalaleelbe

Jaredwan tøgaguikkurrimbunø pilamera ochocientos treinta tøgagig kua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn. ¹⁷Inchawei Mahalaleelbe kerrigu øsig tsuin kwalømmerabe pilamera ochocientos noventa y cinco køben, yandø kwaig køn.

¹⁸Jaredbe pilamera ciento sesenta y dos tøgagig kua, nusrkai Enócwan tøgaguig køn. ¹⁹Jared Enocwan tøgaguinukkurrimbunø pilamera ochocientos tøgagig tsua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn. ²⁰Inchawei Jared kerrigu øsig tsuin kwalømmerabe pilamera novecientos sesenta y dos køben, yandø kwaig køn.

²¹Enocbe pilamera sesenta y cinco tøgagig kua, nusrkai Musalénwan tøgaguig køn. ²²Musalénwan tøgaguinukkurrimbunø Enocbe Tiusba maig unamig køben, treeg uñibig kuig køn, pilamera trescientos tøgagig. Incha nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn. ²³Inchawei Enoc kerrigu øsig tsuin kwalømmerabe pilamera trescientos sesenta y cinco tøgaguig køn. ²⁴Enocbe Tiusba maig unamigwan unig køn. Incha chindinguen asiimíig pinaptindig kuig køn, kaguende Tius nune øsiibatø pera iben.

²⁵Musalénbe pilamera ciento ochenta y siete øsig tsua, nusrkai Lamecwan tøgaguig køn. ²⁶Incha Musalénbe nusrkai Lamecwan tøgaguinukkurrimbunø pilamera setecientos ochenta y dos tøgagig tsua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn. ²⁷Inchawei Musalén kerrigu øsig tsuin kwalømmerabe pilamera novecientos sesenta y nueve køben, yandø kwaig køn.

²⁸Lamecbe pilamera ciento ochenta y dos øsig tsua, kan nusrkai tøgaguig køn. ²⁹Incha truigwane Noé cha wamig køn, kaguende nøbe trenchibig køn: “Je-

hová pirōwan larrø trømbøig nebunrrai mara pasrim pirau, nam chi mariiløyu purø trømbøig murig pui melaigugurri namun i unøbe chairannrrun” chib. ³⁰Incha Lamecbe nusrkai Noéwan tøgaguinukkurrimbunø pilamera quinientos noventa y cinco tøgagig tsua, nusrkalo køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn. ³¹Inchawei Lamec kerrigu øsig tsuin kwalømmerabe pilamera setecientos setenta y siete køben, yandø kwaig køn.

³²Noébe pilamera quinientos tøgagig kua, pøngatø nusrkalo tøgaguig køn: Semwanba, Camwanba, Jafetwanba.

Misaamera Larrø Kaig Marøb

6 Inchen yandø møguelø pirau truørø larrøbichib menda, nømbe nimbasrmera tøgagøb mendig køn. ²Inchen Tiuswei nusrkalo, tru Tiuswan ashmø misaamerai nimbasrmerabe truba truba tabzheelø kua asha, tru utu mas tab ishumburmeran lawa, nømuyasig sralø marøbelø køn. ³Inchene Jehovahé trenchibig køn: “Nai Espiritube misag øsig kønrrai nuinuube managatikkuha pasrønraamøn cha, kaguende møøbe patønrrabig ka treetø køn cha. Inchawei nøbe øsig tsumibe pilamera ciento veintebe tøgagønrrun” cha.

⁴Tru kwalømmerawane purø nørø møguelø warabig køn, larrø nørreelø. Inchen katø tru Tiuswei nusrkalo tru møguelai nimbasrmeraba kasharawa, ureg tøgaguig køn. Inchen tru i møgueløbe chish møguelø chiyugucha kørmeelø købig køn, truiløbe merrabsrøngurri mumera kuilan nebua asi misaamera.

⁵Inchen Jehovahé ashibig køn pirau misaamera larrø trømbøig marøb amrruibe chi lamøtiig kømø, purø nuig kui, nømui manrraube chu uragucha kerrigu chi isuiløbe kaigwandø, kaigwandø isubelø kuikkurri. ⁶Inchen Je-

hovábe yeekkucha kuitamab isubig køn, pirau misagwan tsunrrai marigwan. Nui manrraube purø kørø isub pusrkwabig køn. ⁷Incha Jehovahé trenchibig køn: “Misagwan mara pønrrailan chigucha kaanrrai patsøgønrrab cha, misagwan lata, ushameran lata, srala amøñibelan lata, pala amøñib illimeran lata. Karren-guitamab isur cha, øsig kønrrai na marilan.” ⁸Inchen køben Noébe Jehovahéin kabuyu nøbe tabig kui asig kuig køn.

Noé Arcan Marøb

⁹Iig køn, Noéwan maig pureb arrigwan waminchibig:

Noébe sølgandø maig maramigwan marøb, nøbagnetø nørørawarmerai utu nøbe sølgandø maig maramigwan marøb, katø Noébe Tiusba maig unamig køben treeg uñibig købig køn. ¹⁰Noébe pøngatø nusrkalo tøgaguig køn: Semwanba, Camwanba, Jafetwanba. ¹¹Inchen piraube larrø trømbøig minchib, katø melambuyab kalø marig truitø netsain pasrabig køn Tiuswei merrab. ¹²Tiusbe pirōwan ashene, tuyube larrø trømbøig mincha pasrabig køn, kaguende maya misaamerabe larrø trømbøig mincha pasrøben tru nømui amønainug. ¹³Inchen Tiusbe Noéwane trenchibig køn:

—Maya misagwan øyandø kønrrai nabe treeg isur cha. Kaguende nømgurrindø pirøbe larrø trømbøitø netsaim pasran cha. Incha nømune pirōwanbañau pinishinrrab cha. ¹⁴Incha ñibe gofer tsiitøga kan arca mar chibig køn. Incha tuyube cuartomera mara, umbuwan lata, wambigwan lata, pi larraimønrrai brea srøllrig cha. ¹⁵Incha marøppe, øyeeeg martrig chibig køn: Yammaybe ciento cuarenta metrosig, lendømaybe veintitrés metros tøgagig køben, palamaybe catorce metros tøgagikke. ¹⁶Incha arcane pøn itøniisraig mara, pala patsabsrøngurri

pinag cincuenta centimetrosyuh pendanarrab pasrtrig cha. Incha mumay malømay køben kan yaskab pasrtrig cha. ¹⁷Kaguende nabe pirau pi pulab arrubig ørtrab kur cha, tru srømbala umbuwan chigurrimbunø øsig warabelan pinishinrrai. Inchawei pirau chigurrimbunø købiibe chishtø pinønrrun cha. ¹⁸Inchendø nabe ñune øyamay pasramønrrun cha, ñibe ñui sraimba, ñui nørskaløba ñui nusrkalai sraløba tru arcayu kebamrrigay cha. ¹⁹Incha chigurrimbunø øsig købigwan trumørig truilan parchig, parchig kebamingarunrrig cha, chi ushamerandøgucha, kan ishuuba, kan møøba, ñiba øsig kønrrai. ²⁰Chi illimerandøgucha, chi ushamerandøgucha, sraløb amøñibelangucha trumørig parbatø øsig kønrrab ñiba kebamrrun cha. ²¹Incha nøm chi mabelø køben, chi mamikkurrimbunø ñi tulisha, esegau cha, truilaimba, ñuimba mab kømig kønrrai. ²²Inchen Noébe Tius maig karuigwan kerriguh treeg marøbig køn.

Pirau Pi Pulab Netsab Arrubig

7 Incha Jehovábe Noéwan trenchibig køn: —Ñiba ñui yaeløba arcayu kebinrrø cha, kaguendø nai merrab ñundøwei sølgandø tabigwan marøbig kui ashar cha, møi misaamerai utu. ²Inchen chi ushameratøgucha tabig chishelane trattø y pagatøbatø møg ushameraba, trattø y pagatøbatø ishug ushameraba kertrig cha møøba ishuuba, møøba ishuuba. Inchen chi ushameratøgucha chishig kømee lane, kan møøba, kan ishuuba, pagatø, pagatø kertrig cha. ³Katø treetøwei pala illimerangucha, trattø y pagatøbatø kertrig cha, møøba, ishuuba, pirau tru illimeran piniimíig tøgagønrrab. ⁴Kaguendø trattø y pa kwalømyube yu pirau kwalømmera cuarenta,

yemmera cuarenta purayamne sre pungarumønrrun cha. Na mariilø chigurrimbunø øsig købigwane kerrigu chish paluuncha pinisamønrrun cha.

⁵Inchen Noébe Jehová maig karuigwan kerriguh treeg marøbig køn.

⁶Tru uras Noébe pilamera seiscientos tøgag købig køn, tru pi pulab arrubig pirøwan chishtø kasrøb arrub uras.

⁷Inchen Noébe nui srain køben, nusrkalø køben, yernamera køben arcayu kebibig køn, tru pi pulab arrubigugurri kwamø, øsig webinrrab. ⁸Inchen chi ushameratøgucha tabig chishelø lata, chishig kømee lø lata, pala amøñibelø lata ⁹Noéba arcayu kebambubelø køn, parbatø, parbatø, møøba ishuuba, møøba ishuuba, Noéwan Tius mandø karuig, treekke. ¹⁰Indig tru trattø y pa kwalømyu tru pi pulab arrubiibe pirau chishtø kasrøb netsab arrub mendabig køn.

¹¹Inchen Noéwei øsig tsuin pilamera seiscientos køben, tru pila kebyaig pa pølyu diecisiete kwalømh, tru marmera mas purø nørreelø umbusrøngurri chab wesurrøben, tru srømbalasø pimeran katab pønrrabelan truilangucha kuren, ¹²piraube yemmera cuarenta, kwalømmera cuarenta purayamne sre arrubig køn.

¹³Inchen tru kwalømh arcayu kebambig køn Noé køben, nui nusrkalø Sem køben, Cam køben, Jafet køben, Noéwei srain køben, nusrkalai pøngatø sralø købengue. ¹⁴Incha nømbe kebam-bubelø køn, tru kau umbu namig ushamera trumørig, kusreeg ushamera trumørig, pirau srala ambub ushamera trumørig, katø illimera trumørikke, katø kwaldzariibarmera købendø pala ammeelø købengue. ¹⁵Øyeeg kebambig køn arcayu Noéba, chigurrimbunø øsig købeløbe parbatø, parbatøgue. ¹⁶Inchen tru kebambubeløbe trumørig ishuuba,

møøba kebambig køn, Tius maig karuig, treekke. Inchen Jehovábe yaskabwan yandø kasrøbig køn.

¹⁷Inchen pirau tru pi pulab arrubiibe kwalømmera cuarenta nemisramnegatig pulab iben; pimera pulab menda, tru pimerabe arcane piraugurri pala kusruig køn. ¹⁸Inchen pimerabe pirau nurabig nurab arruben, arcabe pi palawan uñibig køn. ¹⁹Inchen pimerabe piraube truba truba pulab nebib iben, maya srømbal-amerai umbu tunmera purø paleelø pønrrabeløguen chishtøh pinøgasaig kørrømisrøbelø køn. ²⁰Inchen tru purø pala tunmerawan pimera chab pinøgasrainukkurri katøgucha pimerabe palabunø siete metros purab neguchib pulabig køn. ²¹Inchen chigurribunø pirau øsig warabeløbe kerriguh chab kwabig køn, illimera lata, ushamera kusreeg ushamera lata, namig ushamera patsøtøga srala ambubelø lata, trugurri maya misamera lata. ²²Inchen chitøgucha kimrrabmay israbig øsiguelø pirau warabeløbe mayambah chishtø kwaig køn. ²³Øyamay chimeratøgucha pirau øsiguig warabeløbe chab pinisailø kuig køn. Misag lata, ushamera lata, patsøtøga srala ambubelø lata, katø pala amøñib illimera lata pinisaig kørrømisrig køn. Øsig kørrømisrøppe, Noébah tru arcayu tru nøba kebambubeløtøwei øsig kørrømisrig køn. ²⁴Inchen pimerabe tru pirø palawan kwalømmera ciento cincuenta nemisramnegatig pi netsaig kørrømisrig køn.

8 Tiusbe Noéwanba, truyu kusreeg ushameranba, namig ushameranba kerriguba tru arcayu Noéba purrabelan isubig køn. Incha Tiusbe pirau kan isig ichibig arringaruben, pimerabe kørreb mendabig køn. ²Pimera pirø umbusrøngurri wesurrabeløbe kasrøben, tru srømbalasarø pimeran katab pønrrabelan kuriiløgucha kasrøben, srømbalasarøngurri sre arrubiibe yandø mas pumøben

inchibig køn. ³Inchen pimerabe pirau lamøh, lamø kørreb ib mendøben, kwalømmera ciento cincuenta puraiaben pimerabe chab lamørabig køn. ⁴Inchen trattrø y pa pøl misren, diecisiete kwalømh arcabe Ararat tunmerasø pasramisrøbig køn. ⁵Inchen pimerabe pa trattrø pølgatig kørreibig kørreb aruben, tru pa trattrø pøl ke srøsrø kwalømyuh tru nørrø tunmerain pala yuumerabe kenamisrøbig køn.

⁶Indig truyugurribunø kwalømmera cuarenta nemisren, Noébe tru nø mari arcayu pندانawan kura, ⁷kan yalø illiwan øren, truike yaitø, arriitø inchib uñibig køn pimera pirau kølamnegatig. ⁸Incha katø kan palomangucha inrai ørøbig køn pirau pimera køliitashchab ashchab. ⁹Inchen palomabe arcayumay katø arrubig køn, kaguende ni chugucha punamig chi kaaben. Pimerabe katøgucha pirø palawan kasraig srø køben. Inchen Noébe nui kwalwan yuula, paloman kemøra, katø umbu kesrubig køn. ¹⁰Incha kan trune muniirawa, paloman arcayugurri katø inrai ørøbig køn. ¹¹Indig tru palomabe maaben misrøb køben arruppe, kan olivo ishiizhig kimsigu mutaig arruptinchen, Noébe pimera pirau yandø chab kølin kui wetøbeñibig køn. ¹²Incha trugurribunø katøgan trune muniirawa, katø paloman øriibe, yandø katøle truike nuimay arrumøtø, pinab pinabig køn.

¹³Noé øsig tsuin pilamerabe seiscientosba kan pilaba køben, tru srøsrø pølyu ke pølbasarø kwalømyuh pimerabe pirau chishtø chab kølabig køn. Inchen Noébe tru arcayu pala kasraigwan kusrua ashene, møimbe pirøbe yandø pur køptinchibig køn. ¹⁴Inchen katø tru wendø pølyu tru veintisiete kwalømyube pirøbe yandø kerrigu pur købig køn. ¹⁵Inchen Tiusbe Noéwane trenchibig køn:

¹⁶—Arcayugurri ñiba, ñui sraimba, ñui nusrkaløba ñui nusrkalai sraløba webambay cha. ¹⁷Incha ushamera tru ñiba purrabelangucha mayamba chishtøh wer chibig køn; maya illimeran køben, ushameran køben, katø pirau srala amøñibelan køben, pirau ørøba truørø amrrain cha; pirau yellmera purø norrø misrøb purø nu larrøbichib amrrain— cha.

¹⁸Inchen Noébe nui nusrkaløba, nui sraimba, nusrkalai sraløba webarrubig køn. ¹⁹Inchen kerrigu ushamera køben, srala amøñib ushamera køben, illimera køben, pirau chimera køben øsig købeløbe trumørig, trumørig arcayugurri webambubelø køn.

²⁰Incha trugurrimbe Noébe Jehovahéyasig kan altar mara, tabig chish ushameran møigwanguen palab kømø, kerriguba, katø chish illimeran møigwanguen palab kømø, kerriguba, altarbala chishtø parrøb Jehovahan keta tranøbig køn. ²¹Inchen larrø mayzhig irrabig nuinug puben, Jehovahé trenchibig køn: “Misakkurrindø pirøwane managuen katølebe larrø trømbøig nebuim pasrønrrai marmumønrrun cha, kaguende møwei manrøbe shushkurrimbunø kaigwandø, kaigwandø martrab isubelø køn cha. Katø chigurrimbunø øsig købigwane katølebe kerriguba pinishimumønrrun cha, møi lataibe.

²²Pirøbe ka pasraingatiibe ellmariilø køb, ellmariilan tulisamelø køb, chu urastøgucha pachig købig køb, pishin købig køb inchun cha. Chu urastøgucha sre põlmera køb, kwarø põlmera køb, katø yemmera køb, kwalømmera køb inchun” cha, trenchibig køn.

Tiusbe Noéba Øyamay Kønrrai Martrab Cha Kørømisrig

9 Tiusbe Noéwanba nui nusrkalanba mayanguen tabig nebuilø kønrrai trana, nømune trenchibig køn:

—Ureemera norrø tøgagøb pirøwan netsøganrrigay cha. ²Pirau chi ushameratøgucha ñimune larrø kørig kuinchib kwartrun cha. Pala illimeran lata, pirau chigurrimbunø øsig warabelan lata, maryu piyaumeran lata, ñim ashib tøgagønrrai nabe ñimui tasku põnsrar cha. ³Chigurrimbunø kønabig øsiguelø købiba, katø mamig turscheeløbabe ñim mab kømig kønrrun cha. Iigwan kerrigu na ñimun tranar chibig køn. ⁴Inchendø yau animbaigwan aniwan lusøskaimígwane mamønrrigay cha, kaguende øsig kømibe aniyuweim pasran cha. ⁵Inchawei nabe tru ñimui øsig kui aniwane nabe ulø payamønrrun chibig køn. Ushamera pinisaig kui lata, kabe møguelai tasku pinisaig kui lata truigwane ulø payamønrrun cha. Nui mendaigwei øsig kuigwan pinishibigwane mu mowandøgucha ulø payamønrrun chibig køn.

⁶Inchawei møikkøben misag aniwan lushibigwane nui aniwangucha katøgan møg lusig kønrrain køn cha, kaguende møøbe Tius maig køppe, treetøwein kønrrai marig kuig kua.

⁷Trune ñimbe ureg norrø tøgagøb, larrø norrø larrøbitsay chibig køn, pirau purø norrø misag karrab, pirau netsøganøb.—

⁸Incha Tiusbe Noéwanba nui nusrkalanba katø treekkucha taig køn:

⁹—Nabe ñimba, katø ñuikkurri amrrub misaameraba øyamay kønrrai martrab cha kørømaramønrrun cha, ¹⁰katø tru chigurrimbunø øsig købelø ñimba põnrrabelø, kerrigu tru arcayugurri werubelø: tru illimeraba, kusreeg ushameraba, namig ushameraba, pirau maya

ushameraba. ¹¹Nabe ñimba òyamay kònrrai martrab cha pasramòrrun cha, nabe kerrigu òsig warabelan pi pulab arrubiitògabe katòlebe chishtò pinishinrrab kòmur cha. Ni katò piròwan pinishinrrab pi pulab attrabig katòlebe chigaaanrrabig kòn— cha.

¹²Incha katò trenchibig kòn:

—Tru ñimba, katò trugurri tru chigurrimbunò chi òsig kòbelòba tru managatig na òyamay kònrrai martrab cha pasrigwan isunanòb eshkab pasrònrrabiibe iig kòn cha:

¹³Ina kòshòmbòtòn nabe wañiyu pasrar cha, iibe piròba na òyamay kònrrai martrab cha pasrigwan treeg kuitamab ashìb kòmig kònrrai pasrònrrabig. ¹⁴Inchawei wañiwan na pirau pibòndòzhiibaig arringarubene, tru kòshòmbòtòbe wañiyu kenamistrun cha. ¹⁵Inchen nabe ñimba katò chigurrimbunò òsig kòbelòba tru na òyamay kònrrai martrab cha pasrigwan isumòrrun cha. Chigòben òsig kòbelan pinishinrrabig pi pulab arrubiibe katòlebe kaanrrun cha. ¹⁶Inchawei kòshòmbòtò wañiyu kenamisrimòrig maya misaameraba, katò i pirau kerrigu òsig kòbelòba tru na managatig òyamay kònrrai martrab cha pasrigwan isumòrrun— chibig kòn.

¹⁷Incha Noéwan trendaig kòn:

—Maya misaameraba, pirau chigòben òsig kòbelòba tru na òyamay kònrrai martrab cha pasrigwan treeg kuitamab asamiibe, iig kòn— cha.

Noéwei Nusrkalò

¹⁸Noéwei nusrkalò arcayugurri webambubelòbe Semba, Camba, Jafetba kòn. Inchen Camba Canaánwei mòskain kuig kòn. ¹⁹I tru pòngatòbe Noéwei nusrkalò kuig kòn. I tru pònelainukkurri amrrub misaamerayugurri pirau muba kuimburab misag netsaig kòn.

²⁰Incha Noébe pirau kwallib menda kan uvas ellguain tra maròbig kòn.

²¹Indiibe kan piji Noébe vino mucha mutsiirawa, tru nui carpa yau kebya, peña tsumisròppe, kòsaatiig tsuben, ²²tru Canaánwei mòskai Cambe, mòskai kòsaatiig tsui ashabe, nui pa nunelan wambiisrò eshkanrrab webyain kòbig kòn. ²³Inchen Semba, Jafetbabe kan itòtsinsramig pamisra, nòmui kildunyu pinògucha, wendòmàytò amba, mòskai kòsaatiig tsuben, trutòga kasa traròbelò kòn. Incha ashmòrrab wendòmàytò amba, treeg kòsaatiig tsuben nui asr kòsagwan ashmuig kòn.

²⁴Incha Noébe tru mutsiguig kib tsua kiagasra, tru mas unò nusrkai treeg indigwan wammòrabe, ²⁵trenchibig kòn:

Canaánbe larrò tròmbòig nebuinanrrabig kònrrun cha. “Nunelò ka karuindiig megabig mas chigucha kòmíig kòbash” cha. ²⁶Incha katò trenchibig kòn: “Jhová, Semwei Tiuswane maya nuguen tab indig kònrrain cha. Inchen Canaánbe Sem manchiben, ka karuindiig megabig kònrrain cha. ²⁷Inchen Jafetwane purò nuig kònrrai Tius kusrua pasrig kònrrain cha. Incha Jafetbe Semwei carpa yamerayu tsubig kònrrain cha. Inchen Canaánbe Jafet manchiben, ka karuindiig megabig kòbash” cha.

²⁸Indig Noébe tru pirau pi pulab arrubig arrinukkurimbunò pilamera trescientos cincuentagatig tsuig kòbig kòn. ²⁹Inchen Noé kerrigu òsig tsuim pilamerabe novecientos cincuenta kuig kòn. Inchen yandò kwaig kòn.

Noéweinukkurri Amrrub Misaamera

10 Iilòbe tru Noéwei nusrkalò Semweimba, Camweimba, Jafetweimba truilò nòm tògagui nusrkalò kòn, tru pirau pimera pulabig arrua puraiben tògaguilò.

²Jafetwei nusrkalòbe iilò kòn: Gomer kòben, Magog kòben, Maday kòben, Ja-

van køben, Tubal køben, Mesec køben, Tiras købengue.

³Inchen tru Gomerwei nusrrkaløbe iilø køn: Askenaz køben, Rifat køben, Togarma købengue.

⁴Inchen Javanwei nusrrkaløbe: Elisa køben, Tarsis køben, Kitim køben, Rodanim købengue.

⁵Inchen truilainukkurri amrrub misaamerabe mar puluwan pirømerawansrø warabelø kuig køn. Truiløbe misag nørø sötømeramørig, katø mu møskalø køben, yau misaamera trumørig nømuin kui, nømuin kui pirømera waramig tøgartø købig køn, katø nømbe trumørig nømuin trigwan waminchibeløgue.

⁶Inchen Camwei nusrrkaløbe iilø køn: Cus køben, Mizraim køben, Fut køben, Canaán købengue.

⁷Inchen Cuswei nusrrkaløbe: Seba køben, Havila køben, Sabta køben, Raama køben, Sabteca købengue. Inchen tru Raamawei nusrrkaløbe: Sebaba, Dedánba kuig køn.

⁸Inchen Cusbe Nimrodwei møskain kuig køn. Tru Nimrodbe pirau mugucha chinchaingaig ke nø karub pølbasrig køn, yu pirau ke srøsrøzhiitø. ⁹Truibe Jehováwei merrab kaambu ushameran pasraarøb kemøramibe ke pi-aig lataig købig køn. Inchawei misaabe treeg taig tøgar købig køn: “Jehováwei merrab kaambu ushameran pasraarøb kemøramigwan larrø may kemørammaybe, Nimrod lataig køn” cha. ¹⁰Inchen nø karub tøgagui ciudadamera mas nørreeløbe iilø køn: Babel køben, Erec køben, Acad køben, Calne købengue, tru Sinar pirau. ¹¹Incha Sinargurrimbe Nimrodbe Asursrømay webya, truyube Ninive ciudadameran mara pønsrøbig køn, tru Rehobot ciudadawanba, Cala ciudadawanba. ¹²Trugurrimbe tru Niniveba tru Calaba tru i pa ciudadamerai tøbøtag pasrabig tru Resen purø nu ciudadawan mara pasrig køn.

¹³Inchen Mizraimweinukkurrimbe ludeos misaamera køben, anameos køben, lehabitasmera køben, naftuhitasmera køben, ¹⁴patruseosmera køben, casluitas misaamera køben, caftoritasmera køben købig køn. Tru i caftoritasmerai misaamerayugurri tru filisteos misaamera amrruig købig køn.

¹⁵Inchen Canaánbe tru nui mayur nusrkai Sidonweimba, Hetweimba møskain købig køn. ¹⁶Inchen tru i Canaánweinukkurri amrrub misaamerabe jebuseosmera køben, amorreosmera køben, gergeseosmera køben, ¹⁷heveosmera køben, araceosmera køben, sineosmera køben, ¹⁸arvadeosmera køben, zemareosmera køben, hamateosmera køben købig køn. ¹⁹Inchen tru Canaánweinukkurri amrrub misaamerabe chu pirausrøn køben tru ørø, tru ørø chab ambubelø køn. Inchawei tru Canaán pirø muba kuimburab luløbiibe Sidongurri Gazasrøngatig larrøbichib luløbig køn, tru Gerarguebsrø. Incha trugurrimbe Lesasrøngatig luløbig køn, tru Sodomaba, Gomorraba, Admaba, Zeboimba truguebsrø.

²⁰Iilø kuig køn, tru Camweinukkurri amrrub misaamera, truiløbe misag nørø sötømeramørig, katø mu møskalø køben, yau misaamera trumørig nømuin kui, nømuin kui pirømera waramig tøgartø, katø nømbe trumørig nømuin trigwane waminchibeløgue.

²¹Inchen tru Sem Jafetwei mayur nuneg truikkucha nusrrkalø tøgaguig køn. Semweinukkurri amrrub misaamera kuig køn tru Heberwei maya nusrrkaløbe.

²²Semwei nusrrkaløbe iilø køn: Elam køben, Asur køben, Arfaxad køben, Lud køben, Aram købengue.

²³Inchen Aramwei nusrrkaløbe: Uz køben, Hul køben, Geter køben, Mash køben kuig køn.

²⁴Inchen Arfaxadbe Selajwei mōskain kōben, Selajbe Eberwei mōskain kuig kōn.

²⁵Indig katø wendø Eberbe pagatø nusrkalø tøgaguig kōn: tru srōsriibe Peleg munchi kōbig kōn, kaguende nō tsuin kwalømmerawan pirōwan pirisaig kōbig kua. Inchen kan nuneebe Joctán taig kōbig kōn.

²⁶Inchen Joctánbe Almodadwan kōben, Shefwan kōben, Hazarmavetwan kōben, Jeran kōben, ²⁷Hadoramwan kōben, Uzalwan kōben, Diklan kōben, ²⁸Obalwan kōben, Abimaelwan kōben, Sheban kōben, ²⁹Ofirwan kōben, Havilan kōben, Jobabwan kōben tøgaguig kōbig kōn. Iiløbe kerriguba tru Joctánwei nusrkalø kuig kōn. ³⁰Inchen tru nōm waraig pirōmerabe Mesagurri ibiibe, Sefarburabsrø puraya, trugurrimbe tru nōrrø tunmera tōga pirōmera tru pōrr neeshibgatōwansrōngatig ibig kōn,

³¹Iilø kuig kōn, tru Semweinkurri amrrub misaamera, truiløbe misag nōrrø sōtōmeramōrig, katø mu mōskalø kōben, yau misaamera trumōrig nōmuin kui, nōmuin kui pirōmera waramig tōgartø, katø nōmbe trumōrig nōmuin trigwan waminchibelø.

³²Iilø kōn tru Noéwei nusrkalainukkurri mu mōskalø kōben, yau misaamera mumeratø kōbig kuig, katø mōigweinkurri amrrub misaamera kōbig kuig, misag nōrrø sōtōmera mōyuelø kōbig kuig, treekke. Inchawei tru pi pulabig chab pinisha puraiben, truiløbe ambuurab, iburab larrøbichib amba, yu pirø muba kuimburab misaamera nōrrø sōtø misrig kōbig kōn.

Babel Pirau Purø Pala Ya Marøb

11 Tru urassrømbe misaamerabe pirø muba kuimburab kan wamdø waminchibelø kōbig kōn.

²Incha tru pōrr neeshibgatōsrōngurri webamba ambub kuabe, tru Sinar pirausrømbe kan purø tab chag pirø wetōrrawa, yandø nōmbe truyu waramisrøbelø kōn. ³Incha kan kwaløm nōmbe kangurri, kangurri trenchibelø kōn: “Naarillusmera margun cha. Incha nagu partrab” cha. Incha øyamay sruumeratøga marøbgunrriibe naarillutøga marig kōben, chilliitøga marøbgunrriibe asfaltotøga maramig kōbig kōn. ⁴Incha trugurrimbe trenchibelø kōn: “Kan ciuda margun cha, kan purø palaig marig tōgaig, truipe pala patsabsrømbe srømbalasarōngatig kachibikke. Treekkurrimbe mugui nebua asiilø nōrreelø misra, pirø muba kuimburab ke tru ørøtø amba waramig kaanrrun” cha.

⁵Inchen Jehovábe kōrraarubig kōn, tru ciudawanba tru torrenba tru mōguelai nusrkalø marigwanba ashchab. ⁶Incha Jehovábe trenchibig kōn: “I misaamerabe kandø kōb, wamgucha kandø waminchib, katø tru maramigwangucha yandø martrab pølbasra kōn cha, trurigu nōm martrab indigwane muguin katiassamōrra cha. ⁷Inchawei kōrraamun chibig kōn, nōmui wamindi wamwan ni chiwan wamindi mōramgaig misrtraï martrab cha, mōikkurrindøgucha nōmasiitø ni chi tainguen mōrtrab kaimanrrai.”

⁸Incha øyamay Jehovábe pirø muba kuimburab tru ørø larrøbichib amrrai maren, yandø tru ciudawan marmøtø, yandø lelachibelø kōn. ⁹Incha treekkurri Babel cha wamig kōn, kaguende pirau muba kuimburab wamindi wamwan Jehová truyuh nōm mandø kuinguen mōrmōnrrai marig kōbig kua. Incha trusrōngurri nōmune pirau muba kuimburab tru ørø amba warōnrrai marig kōn.

Semweinukkurri Amrrub Misaamera

¹⁰ Iilø køn tru Semweinukkurri amrrub misaamera: Sembe pilamera cien tøgagig kua, Arfaxadwan tøgaguig køn, tru pirau pi pulab arrubig purayaig pa pila køben. ¹¹ Incha Sembe tru Arfaxadwan tøgaguikkurrimbunø pilamera quinientos øsig tsua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn.

¹² Arfaxadbe pilamera treinta y cinco tøgagua, Salan tøgaguig køn. ¹³ Arfaxadbe Salan tøgaguikkurrimbunø pilamera cuatrocientos treskatig øsig tsua, nusrkalø køben nimbasrmera køben tøgaguig køn.

¹⁴ Salabe pilamera treinta tøgagua, Eberwan tøgaguig køn. ¹⁵ Incha Salabe Eberwan tøgaguinukkurrimbunø, pilamera cuatrocientos tres øsig tsua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn. ¹⁶ Eberbe pilamera treinta y cuatro tøgagua, Pelegwan tøgaguig køn. ¹⁷ Incha Eberbe Pelegwan tøgaguinukkurrimbunø pilamera cuatrocientos treinta tøgagig tsua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn.

¹⁸ Inchen Pelegbe pilamera treinta tøgagua, Reuwan tøgaguig køn. ¹⁹ Incha Pelegbe Reuwan tøgaguinukkurrimbunø, pilamera doscientos nueve øsig tøgagig tsua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn.

²⁰ Reube pilamera treinta y dos tøgagua, Serugwan tøgaguig køn. ²¹ Inchen Reube Serugwan tøgaguinukkurrimbunø pilamera doscientos siete øsig tsua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn.

²² Serugbe pilamera treinta tøgagig tsua, Nacorwan tøgaguig køn. ²³ Incha Serugbe Nacorwan tøgaguinukkurrimbunø pilamera doscientos tøgagig tsua, nusrkalø køben, nimbasrmera køben tøgaguig køn.

²⁴ Nacorbe pilamera veintinueve tøgagua Térájan tøgaguig køn. ²⁵ Nacorbe Térájan tøgaguinukkurrimbunø pilamera ciento diecinueve tøgagua nusrkalø køben, nimbasrmera køben, tøgaguig køn.

²⁶ Térájbe pilamera setenta tøgagua, Abramwan køben, Nacorwan køben, Haranwan køben tøgaguig køn.

Térájweinukkurri Amrrub Misaamera

²⁷ Iilø køn tru Térájweinukkurri amrrub misaamera: Térájbe Abramwan køben, Nacorwan køben, Haránwan køben tøgaguig køn. Inchen Haránbe tru Lotwan tøgaguig køn. ²⁸ Inchen nui mōskai Téráj kwamōwatø, tru Haránbe Caldeosmeraim pirausrø, tru nø kallaim pirau kwaig købig køn. ²⁹ Inchen Abramba, Nacorbabe nōmuyasig sralø laig køn. Tru Abramwei sraimbe Sarai købene, Nacorwei sraimbe Milca taig købig køn, tru Haránwei nimbasr. Tru Haránbe Milcaimba, Iscaimba mōskain kuig køn. ³⁰ Inchen Saraibe chi ureg tøgagønrrabig kōmīig kua, chi urekkaig købig køn.

³¹ Inchen tru Tarébe tru nui nusrkai Abramwanba, katø Haránwei nusrkai nui awelu Lotwanba, nui yerna tru Abramwei srai Saraiwanba, pera webibig køn, caldeosmerai pirau Ur tainukkurri tru Canaán pirausrōmay inrrab. Inchendø tru Harán taig pirausrø puabe, truyu kōrrōmisrøbelø køn. ³² Inchen tru Téráj øsig tsuin kwalōmmerabe pilamera doscientos cinco kuig køn. Incha Térájbe Harán pirausrø kwaig købig køn.

Abramwan Wamig

12 Jehovábe Abramwane trenchibig køn:

—Ñuim piraugurrimba, ñui yau misaamerainukkurrimba, trugurri ñui mōskawei yaugurrimba inrrø cha,

na ñun eshkaam pirausrømay. ²Nabe ñigurri purø nørø misag sötømera kørnrai marøb, katø mayanguen tabig nebuig kørnrai mara, ñui munchiwane mayeelø nebua asig kørnrai maramønrrun cha, ñibe katøganelayasig maya nuguen tabig kørnrai, ñibe treeg kørnraguen cha. ³Nabe ñun mayanguen tabig nebuig kørnrai marøbelane, nømungucha mayanguen tabig nebuilø kørnrai maramønrrun cha. Ñun trømbøig nebunrai marøbelane, nømungucha trømbøig nebuilø kørnrai maramønrrun cha. Incha pirau chi misaamera køben piro muba kuimburab warabeløbe ñuinug mayanguen tabig nebuilø kørnrai mariilø kørnrun—chibig køn.

⁴Inchen Abrambe Jehová maig chiben ibig køn. Inchen nøbabe Lotgucha ibig køn. Tru Harán piraugurri Abram webib urasbe nøbe pilamera setenta y cinco tøgag kuig køn. ⁵Incha Abrambe nui srai Saraiwan køben, nui nunewei nusrkai Lotwan køben pera ibig køn, katø chigurrimbunø nø chi tøgaguilan køben, katø tru Harán pirau nui karuig mendig melab misaameran købengue. Nøbe Canaán pirausrø truiløba pubig køn. ⁶Incha Abrambe Canaánsrø puabe, tru pirau kerrigu pureb ya, tru Siquénsrø pubig køn, tru Moré Tusr taig pasramnug. Inchen tru urassrø tru cananeo misaamerabe Canaan pirau warabelø købig køn. ⁷Inchen Jehovábe Abramwan kenamisraabe trenchibig køn:

—Ñuinukkurri amrrub misaameran nabe truilan i pirøwan trananmønrrun—cha. Inchen Abrambe kan altar kusra big køn tru Jehová nun kenamisrøbigweyasig. ⁸Incha trugurrimbe tunmeragøba tøga pirømerasømay ibig køn, tru Betel pørr neeshibatømay. Incha tru nui carpa yawan truyuh lasrua pasrøbig køn. Inchen Betelbe pørr pinebgatømay kørømisrene, Haibe pørr neeshibatø-

maysrø kørømisrøbig køn. Incha nøbe Jehováweyasig kan altar kusrua, nui munchiwan isub wamabig køn. ⁹Incha Abrambe truyugurri webya, ibig køn, kørømisrøb, kørømisrøb tru Neguev pirausrøngatig.

Abram Egipto Pirausrø

¹⁰Tru Neguev pirausrømba parø arum mendøben, Abrambe Egipto pirausrømay kørøarrubig køn truyu tsunrrab, kaguendø tru Neguev piraube purø trømbøig parø pasrøben. ¹¹Incha Abrambe ke Egiptosrø chab pub ib pasrøwabe, nui srai Saraiwane trenchibig køn:

—Na ashen ñibe purø tab ishug køn cha. ¹²Egipto misaamera ñun ashippe, trenchinrrun cha: “Ñui srain køn” cha. Incha nane kweecha kuchippe, ñune øsig kørnrai ka uñbashchun cha. ¹³Inchawei tiusmanda ñibe naimbe nuchag kur chinrrig cha, ñigurri nan chigucha kømø, tab kørnraimba, katø nan kweechimønrraimba.—

¹⁴Indiibe yandø Abram Egiptosrø kebibene, tru egipciomerabe tru ishuube larrø tabzhig kui ashibelø køn. ¹⁵Inchen tru Faraonwei merrab nørreelø pønrrabelø ashabe, truiløgucha Faraónwei merrab purø tab waminchib køben, tru ishuwane Faraón nø waig yaumay pera ambubelø køn. ¹⁶Incha tru Saraigurri tru Faraónbe Abramwan larrø tab inchib, ubishamera køben, waaramera køben, burrumera køben, karuindiig mendig melabelø møguelø køben ishumburmera køben, camellømera køben keta, tranøbig køn. ¹⁷Inchendø tru Abramwei srai Saraigurri Jehovábe tru Faraónwanba nui yau misaameranba murba kebatig køn, purø trømbø kwanrrømeratøga. ¹⁸Inchen Faraónbe Abramwan wama, trenchibig køn:

—¿Nan øyeebe chi margu? cha. ¿Chindimbarre ñui srain køn cha eshkamugu? cha. ¹⁹Chindimba trenchigu cha: “Nai nuchag køn” chabe. Nai srain kønrrai na treeg marig kuimasr cha. Møimbe ñui sraimbe yu pasran cha. ¡Pereptsu!— chibig køn. ²⁰Incha Faraónbe nui karuig pønrrab møguelan ørøbig køn ¡katø! webambi ashib pønrrørraingue, Abramwanba nui srawanba nui chigurrimbunø købigwanbañau sruaamrrai.

Abramba Lotba Mendamisrøb

13 Incha Abrambe Egiptogurri nui sraimba katø nui chine tøgaguiløbañau Neguev pirausrømay katø arruben, nui kuchiunø Lotgucha nøba arrubig køn. ²Abrambe ushamera tøga kuiløyu lata, an tøgaguiyu lata, oro tøgaguiyu lata purø pua møg købig køn. ³Incha Abrambe Neguevsrøngurri katøle arruppe kørømisrøb, kørømisrøb arrub tsubig køn tru Betel misag sötømera waraisrøngatig, tru merrabwansrø nø tru carpa yawan lasrue tsuig købiisrø, tru Betelba, Haiba misaamera warabnug tru tøbøtag. ⁴Truyu kuig køn tru merrabsrø nø kan altar mara kusruinug. Incha truyu Abrambe Jehovahwei munchiwan isub wamabig køn.

⁵Lot tru Abramba lincha ibikkucha ubishamera køben, waaramera køben, carpa yamera køben tøgaig købig køn. ⁶Incha pirøbe kanbalatø lincha waramibe truburab tre lendø kømiig køn, kaguende nøm tøgaguiløbe purø nørø kua, trubalatøbe waramgaig købig køn. ⁷Indiibe kan kwaløm Abramwei ushameran ashibeløba, Lotwei ushameran ashibeløba aleguiab kurrabelø køn. Inchagucha tru urasbe cananeosmeraba ferezeosmeraba truiløgucha truyu warabelø købig køn.

⁸Inchen Abrambe Lotwane trenchibig køn:

—Nam pailainug lata, katø nai ubisha ashibeløba, ñui ubishameran ashibeløba truiløgucha chi kwayab kømig chi kaanrrain cha, kaguende nambe nunelø ker cha. ⁹¿Pirøbe asimburab kerriguba ñui merrab pasrømutarru? cha. Tiusmanda nainukkurri tarømisrtra cha, ñi atsimay ibene, nabe kursmay yamønrrun cha, ñi kursmay ibene, nabe atsimay inrrur— cha.

¹⁰Inchen Lotbe ashib pasrøwabe, tru Jordan chaabe kerriguba Zoarsrøngatig pizheelø purø tøga pirømera kui ashibig køn. Jehovahwei ellmarin tul lata tabzhikke; kabe tru Egipto pirømera lataikke. Tru Jordanbe treeg kuig køn, Jehovah Sodomia ciudawanba Gomorra ciudawanba pinishimøwatøbe.

¹¹Incha Lotbe kerrigu Jordan chagwan nø merrarrawa, Lotbe tru pørr neeshibguebwansrø ibig køn. Incha øyamay Abramba, Lotba nøørø misrig køn. ¹²Abrambe Canaán pirau kørømisra tsuben, trune Lotbe tru Jordan chag pirø ciudamerasrø tsunrrab ibig køn. Incha tru nui carpa yamerane Sodomasrøngatig lasrue pønrsrøb ibig køn. ¹³Inchen tru Sodomia warab misaamerabe larrø kailø kua, larrø trømbøgølig marøbelø købig køn, Jehovahwan kalø marøb.

¹⁴Inchen yandø Lotbe Abramwan tarømisringuen køben, Jehovahbe Abramwane trenchibig køn:

—Abram, kurrasha cha, ñi pasrainukkurri tab ash cha, waguebwansrø, walliguebhwansrø, pørr neeshibgatøwansrø, pørr pinebgatøwansrø, ¹⁵pirøwan muba kuimburab mayamba ñi nebua asigwan ñunba, ñuinukkurri amrrub misaameranba managatigweyasig na ñun tranamønrrun cha. ¹⁶Ñuinukkurri amrrub misaamerabe nørø køptø

kan pirau usrøtui lataig kørnrai maramønrrun cha. Usrøwanma muguen mundamgaig kuig kōppe, ñuinukkurri amrrub misaameragucha mundamgaig kørnrrun cha. ¹⁷Kurra, tru pirø yammai maya yab kuigwanba, lendømay mayan kuigwanba llirab inrrø chibig kōn, kaguende nabe ñun tranamig kōn—cha.

¹⁸Incha Abrambe tru nui carpa yam-eran picha kusrua, Manre tainug nørø parøndzig encinas tusrmera pønrrabnug tsunrrab ibig kōn, tru Hebrønsrø. Incha truyube Jehováweyasig kan altar kusru- big kōn.

Lotwan Wesrawa Srua Amben Abram Kerrab

14 Tru kwalømmerawan tru Am-rafelbe Sinarsrø rey kōben, Ariocbe Eleasarsrø rey kōben, Quedor-laomerbe Elamsrø rey kōben, Tidalbe Goyimsrø rey kōbig kōn. ²Incha truiløbe kwayabrren kōbig kōn, Sodomasrø rey Beraba kōben, Gomorrasrø rey Birsaba kōben, Admasrø rey Sinabpa kōben, Zeboimsrø rey Semeberba kōben, katø tru Belasrø reyba kōbengue, truike Zoargucha taig. ³Incha tru i trattrø-gatø reymerabe nømui suldaumeraba tru Sidim chagu kanbalatø misrig kōn kwayanrrab, tru Mar Trebi taisrø. ⁴Tru rey Quedorlaomerbe nømune pa trattrø y pa pila nø karub tøgagøben, pa trattrø y pøn pilayube tru trattrøgatø reymerabe tru Quedorlaomerwan mas karuig mørøb melømønrrab mur pønrramisrø-belø kōn.

⁵Incha tru pa tratrø y pib pilayube Quedorlaomerbe tru reymera nuingatø pønrrabeløba Astarot Karnaim pirausrømay amba, truyube refaitasmeran kanawa kørømarøppe, Ham taisrømbe zuzitasmeran, Save Quiriataimsrømbe emitasmeran, ⁶Seir tunmerawansrømbe horeosmeran kanawa kørømara, tru

Paran chaamerasrøngatig ambubelø kōn, tru misag waraimiig chi misrmø pirø puluwansrø. ⁷Incha truiløbe katøle amrruabe, tru Gadessrø Enmispat taisrø pua, amalecitasmerai pirømerasrømbe kerriguh chi kōbigwan chishtø pinisha, katø tru Hazezon Tamar pirau amorreosmera warabelan treetøweih mara kørømarøbelø kōn.

⁸Inchen Sodoma rey kōben, Gomorra rey kōben, Adma rey kōben, Zeboim rey kōben, Bela rey kōben, Zoarsrø rey kōben werrua, Sidim chaasrø tru reymeraba kwayab mendabelø kōn. ⁹Tru Quedorlaomer Elamsrø reyba, Tidal Goyimsrø reyba, Amrafel Sinarsrø reyba, Arioc Eleasarsrø reyba truilø nøm pib reymera tru trattrøgatø reymeraba kwayabelø kōn. ¹⁰Inchen tru Sidim chaasrømbe asfaltos pisumera truba, truba tøganug kuig kōppe, tru Sodoma reyba Gomorra reyba tru kwayabyugurri nui suldaumeraba wegørra lulen, mōiløbe truyu chab kegørrøben, kan reymerabe tunmerasrømay trubab chab luløbelø kōn. ¹¹Inchen tru pib reymera kanabeløbe Sodomaba, Gomorraba ciudayu chigurribunø kōbigwan, mamiimeran nømui mara wesrawabe, yandø truyugurri ambubelø kōn. ¹²Inchen tru Abramwei nunewei nusrkai Lotgucha sodomasrø tsubig kuig kōppe, nungucha merrarrawa, tōga srua ambuptinchibelø kōn, nui chi tøgamisrigwanbañaungue.

¹³Inchen mōikkøsrøn truyugurri welula arrubiibe, tru hebreo Abramwan ígwan kerriguh eshkabig kōn. Inchen Abrambe amorreo tru Mamre taigwei tru nørø parøndzig encinas tusrmera pønrrab puluwan tsubig kuig kōn. Tru Mamrebe Escolweimba, Anerweimba nuneg kōben, truiløbe Abramwanweingatø pønrrabelø treelø kōbig kōn. ¹⁴Incha Abrambe tru nui

yautøwei kal-lawarmeran trescientos dieciocho tru kwayamigweyasig kusrenani mógueløba tulaamba, truiløba webya, tru pibgatø reymeran wetøgønrab Dansrøngatig pasra ibig køn. ¹⁵Incha yandø yem køben, Abrambe tru kwayamig kusrenni mógueløba, pesan københ kwayanrrab kegørra, Hoba taisrøngatig pasra ambubelø køn, Damasco tru waguebgatømay pasrab ciudadrø. ¹⁶Treencha chigurrimbunø wesra srua ambiilan katøle chab kerrab, katø nui kasugunø Lotwan nui chigurrimbunø tøgamisriilanbañau kerriguh chab kerrabig køn, katø ishumburmeranba, katøganelanba.

Melquisedec Abramwan Mayanguen Tabig Nebuig Kønrrun Chib

¹⁷Abrambe Quedorlaomerwanba tru-igweingatø pønrrab reymeranba kanawa arruben, Sodoma reybe, tru Save taig chaasrø katønrrab webibig køn, truike tru Reywein Chagu.

¹⁸Inchen tru Salemsrø rey Melquisedecbe, Tius Mayeelain Pala Pasrabigwei sacerdotibe pirrimba, vinoba wesrua, ¹⁹Abramwan mayanguen tabig nebuig kønrrai marøbig køn, øyeeg wammeratøga: “Tius Mayeelain Pala Pasrabig Srømbalameranba, Pirøwanba Marøbig ²⁰Tius Mayeelain Pala Pasrabig Purø Nuigwan maya nuguen tabig wamindig kønrrain cha, tru ñun ashig kømui inchibelan ñui tasku tranøbigwan. Inchen Abrambe chigurrimbunø katøle wetørrawa srua arrigwan cienyugurri diezwane wesrawa, Melquisedecwan tranøbig køn.

²¹Inchene tru Sodomasrø reybe Abramwane trenchibig køn: —Misaamerane nan tranrra cha, chigurrimbunø købigwane ñi tøga kørømisrørig— cha.

²²Inchene Abrambe tru Sodomasrø reywane trencha løtabig køn:

—Tius Mayeelain Pala Pasrabig Srømbalameranba Pirøwanba Marøbig Jehováwan ¡katø! nabe treebe marmumønrrun cha, nabe trendaig kuig køn cha. ²³Ni kan train pititøguen—, kabe nai alpargatis tsi-unøtøguen nabe ñuiwane chiwangucha nai marmumønrrun chibig køn, ñi managuen øyeeg chimønrrai: “Abrambe nagurrinrre pua misrig køn” cha. ²⁴Tru na pera pasraig móguelø mab mutsigwandø srørru maig kørømistrain cha. Inchen tru naba amrrub móguelø Anerba, Escolba, Mamreba truiløbe si, nømuiburappe ka utønrrun— chibig kø n.

Tius Abramwan Øyamay Kønrrai Martrab Cha Kørømisrøb

15 Inchen øyeelø chab puraiiben, kan piab lataigu Jehováweinukkurri wam Abramwan trenchibig køn:

—Abram, chi kørig kui inchimøta cha. Nabe ñun chi kømønrrai ashib tøga pasrabig truig kur cha. Ñun tranamibe purø nuig kønrrabig køn— cha.

²Inchendø Abrambe trenchibig køn:

—Jehová Tius ¿Ñi nan keta traniibe chi puruguimøriasamørra cha, na chi urekkaigwane? Inchen tru na chine tøgamisriilan merranrrabiibe tru Damascosrø Eliezer kømuitarru?— cha.

³Incha katø Abrambe trenchibig køn:

—Ñi nan kan nusrkai tranmuig købene, kan nai yautøwei kal-lawei nai kan karuindiig mendig megabig, truig nai chi tøgaguilan ketig utønrrabig køn— cha.

⁴Inchen katø Jehovaweinukkurri wam trenchibig køn:

—Ñui chi købigwane truig ashchabig kømøtø, truilane ñui nusrkai utønrrabig køn— cha.

⁵Incha wambiisrø pera yabe, trenchibig køn:

—¡Au! srømbalaneb nesh cha, kønch-abiimeran mundamdø køtamørtrig— cha. Incha katø trenchibig køn:

—Ñuinukkurri katøburø ureemerabe øyeetøwein kønrrun— cha.

⁶Inchen Abrambe Jehováwan køreben, treekkurri nune Tiusbe chi kaig marmíig lataig, tabig treeg asha pasrig køn. ⁷Inchene nøbe trenchibig køn:

—Nabe Jehová kur cha, caldeosmeraim pirau tru Ur taisrøngurri wesrabig i Canáan pirøwan na ñun keta tranrrab.—

⁸Inchendø Abrambe trenchibig køn:

—Jehová Tius, ¿tru na truigwan nain kønrraitamappe nabe mandø incha asamerah?— cha.

⁹Inchene Jehovábe trenchibig køn:

—Kan ishug waara-unøzhig pøn pilaiba, kan cabra pøn pilaiba, kan carnero pøn pilaiba, katø kan palomaba, kan paloma-unøzhiiba srua amø— cha.

¹⁰Inchen Abrambe tru ushameran ker-riguh srua arrua, truilan sølgørrab tab tøbøtag para, tru pariilan tru pinrrøgue, tru pinrrøgue warøbig køn. Inchendø tru illimerane tøbøtag parmuiig køn.

¹¹Inchen yau mab illimerabe tru usha kweetsiilø warabelaimbalawan kørrørrub amrruben, Abrambe kwaarøsrøbig køn.

¹²Inchen yandø chab pilliraben, Abrambe truba mur kib tsubenba jmøimbe ke yalø løstøgølig nun itøgasrøptinchen! nøbe truba kørig kui inchibig køn. ¹³Inchene Jehovábe trenchibig køn:

—Isa kømøtø, ñuinukkurri amrrub misaamerabe, ka peguelaim pirautø warønrrabelø køn cha, nømbe truilø karub sruaguindeelø meløwa, pilamera cuatrocientos nebumne larrø kaig ind-inab melønrrabelø køn cha. ¹⁴Inchendø

tru nu søtø misaamera pasrabig nøm-mun ka karuptø srua kønrrabelangucha numune møra melønrrai maramønrrun cha. Inchen trugurrimbunø tru ñuinukkurri amrrub misaamerabe yandø treeg melainukkurri wegørra ambuppe, purø tøga misaamera webamba amrrun chibig køn. ¹⁵Trune ñibe ñui møskaløba pishindø tab israb tsumisrøtrabguen cha, larrø køllizhig misra kwaben, sørøben.

¹⁶Inchen tru pimmaygatig srøig srøig misag kurrab amrrubeløbe katøle i pirautøweih amrrunrrab køn cha, kaguende truilø pumuatøbe tru amorreosmera larrø kaig marøb amrruibe ke awentamgaikkatiibe pumø srø kønrrun cha.

¹⁷Inchen yandø pørr pinaiben, chab pilliraben, kan horno naguish kuchibiiba kan nag tulun pilabiiba kenamisrøbig køn. Incha truiløbe tru ushameran kweecha tab tøbøtag pirisha ambumay, imay wari utøwan puraambubelø køn. ¹⁸Tru kwaløm Jehovábe Abrambe øyamay kønrrai martrab cha kørrømarabe, trenchibig køn:

—Ñuinukkurri amrrub misaamerane i pirøwan na tranamig køn cha, Egipto pirau piyugurrimbunø, Eufrates tru nu pisrøngatikke: ¹⁹ceneosmeraim pirømeran køben, cenezeosmeraim pirømeran køben, cadmoneosmeraim pirømeran køben, ²⁰heteosmeraim pirømeran køben, ferezeosmeraim pirømeran køben, refaítasmeraim pirømeran køben, ²¹amorreosmeraim pirømeran køben, cananeosmeraim pirømeran køben, gergeseosmeraim pirømeran køben, jebuseosmeraim pirømeran købenge.

Agarba Ismaelba

16 Abramwei srai Saraibe ureg tøgagønrrab kaimabig kuig køn. Inchende kan nui karuindiig megabig

egipcia ishug Agar taig tōgaig kua,
²Saraibe Abramwane trenchibig kōn:

—Nane Jehovahé ureg chigaig kōnrrai treeg martan cha. Inchendø tiusmanda tru namui karuindiig megabig tru Agarwan pera, ki chibig kōn. Inchippa tru-ikkurri na ureg tōgaguinabgun— cha.

Inchen Abrambe Sarai taigwan mōrōbig kōn. ³Inchen Saraibe tru karuindiig megabig Egiptosrø Agarwan pera arrua, Abramwan srai lataig kōnrrai tranōbig kōn. Abram Canaán pirau pa trattrø pila tsuben, øyeeg purayaig kōn. ⁴Inchen Abrambe tru Agarba kib waramisren, tru ishuube kwanrriig misra, yandø unø tōgamisrarmab isua, nun karub pera kōbig Saraiwane namig ashib kebibig kōn. ⁵Incha Saraibe Abramwane trenchibig kōn:

—Ñigurrindø kōn cha, nan mandøguen kōmui isui uñchai marōbiibe. Ñune ñui srai lataig kōnrrai nai karuindiig megabigwan na tranig kōn cha. Incha mōimbe nōbe unø tōga kōnrrab kōppe, nane namig ashib kebitan cha. Incha Jehovahá nō ashchun chibig kōn, na kalø marig kuin kui, ñi kalø marig kuin kui.—

⁶Inchen Abrambe Saraiwane trenchibig kōn:

—Ñui ka karuindiig megabiibe ñuin tasku kōn cha. Ñun maig marøg kōben, treeg mar— chibig kōn. Inchen Saraibe kaig inchib mendøben, Agarbe welula yam nebuig kōn.

⁷Indig Jehovahéwei ángelbe tru mu misag waraimø pirōmerasrø kan pigab menda Agarwane wetōrrabig kōn, Shursrømay ambi maywansrø. ⁸Inchabe payibig kōn:

—Agar, Saraiwei ka karuindiig megabig, ¿Chugurri arrugu? cha.

¿Chumay inrrab inchigu?— cha. Inchene nōbe trenchibig kōn:

—Nan karub pera kōbig Saraiwan nabe trubab welula arrur— cha.

⁹Inchen ángelbe trenchibig kōn:

—Ñui karub pera kōbigweimay katøle lllirawa ya, tammay mur kurrashmø, nō maig chiben nui tasku treeg mōrøb megau— cha.

¹⁰Incha katø ángelbe trenchibig kōn:

—Ñuinukkurri amrrub mis-aameran purø nōrrø kōnrrai maramønrrun cha, purø nōrrø kōptø mundamguengaiikke.—

¹¹Incha ángelbe katø trenchibig kōn:

—Ñibe kwanrriig kōn cha. Ñibe kan nusrkai tōgagønrrun cha. Incha Ismael munchi pasrtrig chibig kōn, kaguendø ñi larrø isui miaben, Jehovahé mōrig kōn cha. ¹²Nōbe muguen kemalamgaig kōnrrabig kōn cha, kan kaambu mula-unø lataig. Incha nōbe mayeelan kwayam lanrrabig kōben, katø nungurringucha mayeelø kwayam lanrrun chibig kōn. Inchen nōbe nunelan, ka kwayam laptø, kwayam laptø tsunrrun— cha.

¹³Incha Agarbe Jehovahá wamindig kōppe, nōbe nune trencha wamabig kōn:

—Ñibe tru nan ashib wab Tius kōn— cha. Kaguen Agarbe trenchibig kōn: “Øsig Wab, katø Nan Ashibigwan nabe ashar” cha.

¹⁴Incha tru pisuwane treeg wamig kōbig kōn: “Øsig Wab, Nan Ashib Inchibigwein Pisu” cha. Inchen tru i pisube Gadesba, Beredba tōbøtagu kōr-rømisrøbig kōn.

¹⁵Indig Agarbe Abramwei kan mōg-unø tammisren, Abrambe Ismael munchi pasrøbig kōn, tru unan.

¹⁶Inchen tru Agar Ismaelwan tammisrøb uras Abrambe pilamera ochenta y seis tōgaguig kōbig kōn.

**Tru Srøig Øyamay Kønrrai Martrab
Cha Kørromarigwanba Circuncion
Marigwanba Caminchibig**

17 Abram pilamera noventa y nueve tøgagøben Jehovahé kenamisra trenchibig køn:

—Nabe Maramburab Marøbig Purø Nuig tru Tius kur cha. Ñibe nai merrab sølgandø, mu mandamgaig uñ cha. ²Nabe ñiba øyamay kønrrai martrab cha kørromarøb, katø ñui misaamera larrø nørø larrøbitchai marøb indamønrrun— cha.

³Inchen Abrambe maløwan pirau kebatamne utsøbasren, Tiusbe nune trenchibig køn: ⁴—Iig køn cha, tru na ñiba øyeeg maramønrrun cha kørromariibe, ñibe tru purø nørø chi misag sötømeraindøgucha ñi møskain kønrrai. ⁵Ñibe mas Abram munchi kømøtø, ñibe Abraham cha wamig kønrrun cha. Kaguende nabe ñune tru purø nørø chi misag sötømeraindøgucha ñibe nømui møskain kønrrai pasrar cha.

⁶Ñuinukkurimbe purø nørø misag nemisrtrai maramønrrun cha. Ñuinukkurimbe misag sötømera nørø køb, ñuinukkurri katø reymera køb inchun cha. ⁷Katø nabe, ñiba ñuinukkurri amrrub misaameraba øyeeg martrab cha kørromaramønrrun cha, katøle srøig, srøig misag kurrab amrruimørig katø øyeeg martrab cha mara pasramønrrun chibig køn, managatig pasrønrrabig, nabe ñuimba, ñuinukkurri amrrub misaameraimba nabe pasrabig pasrøwa, managatig nømuyasig Tius kømønrrun cha. ⁸Ñunba, ñuinukkurri amrrub misaameranba tru ñi ka arruatiig tsuin pirowan tranamønrrun cha, Canaán pirowan muba kuimburab managatig tøgagønrrai. Inchen nabe pasrabig pasrøwa, managatig nømuyasig Tius kømønrrun— chibig køn.

⁹Incha katø Tiusbe Abrahamwane trenchibig køn:

—Tru na ñun øyeeg martrab cha kørromarigwane ñibe, maramig køn cha, ñiba, ñuinukkurri katøle srøig, srøig kurrab amrrub misaameraba. ¹⁰Iig køn cha, tru na ñiba øyeeg martrab cha kørromarig, katø ñiba tru wendø ñuinukkurri amrrub misaameraba. Inchen trunun maramig køben, ñimui utube mu møøtøgucha circuncidaig kønrrun chibig køn. ¹¹Ñimbe circuncidanrrigay cha, naba, ñimba tru øyeeg martrab cha kørromarigwan treeg marigu asamig pasrønrrai. ¹²Trune kwalømyube mu møguelandøgucha circuncidanrrigay cha, katøle katøle uremera kurrab amrruimørig, ñui yau kal-laweig kui lata, kabe amrrub misaameran peniilø kui lata. ¹³Inchawei ñui yau kal-laweig kui lata, kabe kan anwei penig kui lata nømbe circuncidaig kønrrabelø køn cha. Inchen, tru asru siñalbe tru treeg martrab cha kørromarigwan managatigwein køn cha eshkabig køn.

¹⁴Inchen tru circuncidamigwane ñimui misag utugurrimbe wegutsig kønrrun chibig køn, kaguende na øyeeg martrab cha kørromarigwan itøbunikkurri.—

¹⁵Incha katø Tiusbe Abrahamwane trenchibig køn:

—Ñui sraimbe Sarai cha wamig kømøtø, yandø Sara cha wamig kønrrun cha. ¹⁶Nabe nune mayanguen tabig nebuig kønrrai maren, nøbe ñui kan nusrkai tøgagønrrun cha. Nabe mayanguen tabig nebuig kønrrai maren, nøbe nørø sötø misaamerai usrin kønrrabig køben, katø nuinukkurimbe misag sötømerai reymera werrunrrun— chibig køn.

¹⁷Inchen Abrahambe nui maløwan pirau kebatamne utsøbasrabe, nui manrrø umbutø intsab trenchibig køn: “¿Kan

møg pilamera cien tōgaig kua, unō tōga kōnrrautah? cha. ¿Katō Saragucha pilamera noventa tōgaig kua, unō tōgagōmdō kōnrrautah?” cha. ¹⁸Inchene Abrahambe Tiuswan trenchibig kōn: —Ñi treeg martrab cha kōrrōmisrigu Ismael truigwane nō tōga pasrōnrai tran— cha.

¹⁹Inchene Tiusbe trenchibig kōn:

—Isa kōmō, Sara ñui sraimbe kan nusrkai tōgagōnrrab kōn cha, truigwane Isaac munchi pasrtrig cha. Nabe tru øyeeg martrab cha kōrrōmarigwan Isaacweinukkucha katōle treetōwei marig kōrrōmisrtrai indamōnrrun cha. Inchawei na treeg marigwane wendō nuinukkurri amrrub misaameraba managatig tōga pasramōnrrun chibig kōn.

²⁰Inchen Ismaelweimburabgucha nabe ñun mōrar cha, nungucha mayanguen tabig nebuig kōnrrai maramōnrrun chibig kōn. Nōgucha uremera larrō nōrrō tōgagōnrrai marōb, purō nōrrō misag sōtō larrōbitchai marōb indamōnrrun chibig kōn. Ismaelbe karub ashib pōnrrōnrrabelō doce nōrreelai mōskain kōnrrun cha. ²¹Inchendō na tru øyeeg martrab cha kōrrōmarigwane Isaacba kōnrrai mara pasramōnrrun cha, tru Sara katō pila øyan kwalōmmerawan tru tōgagōnrrab kui unōyu.— ²²Incha Tiusbe Abrahambe chab waminchabe, nuinukkurri tarōmisra ibig kōn.

²³Inchen Abrahambe nui nusrkai Ismaelwan kōben, tru nui karuig mendig melabelō nui yau kal-lawarmeran kōben, anwei pena tōgaguilan kōben, Abrahamwei yau mu mōguelō purrabelane kerriguba wama, tru kwalōmdōwei circuncidabig kōn, Tius maig karuig kōben, treekke.

²⁴Abraham tru circuncidab urasbe pilamera noventa y nueve tōgaig kōbig kōn.

²⁵Inchen nusrkai Ismaelbe tru circuncidab urasbe pilamera pa trattrō y pōn pilaig kōbig kōn.

²⁶Inchawei tru kwalōmdō Abraham kōben, nui nusrkai Ismael kōben, ²⁷mayeelō tru nui yau purrab mōguelō kōben, katō nui yau kal-lawar kui lata, katō amrrub misaameran peniilō kui lata, mayeelōbah circuncidaig kuig kōn.

Isaac Kal-lanrrun Cha Kōrrōmisrig Kōbig

18Incha Jehovábe Abrahamwan kenamisrōbig kōn tru Mamre tainug nōrrō parōndzig encinas tusrmera pōnrrab pulu, tru nui carpa yau yaskabu waben kwalōm tru mas purō mur pōrr asentab pasrōben. ²Incha mōimbe nō kurraashene, pōngatō mōguelō nuin pinrrōgue pōnrraptinchen, nōbe tru mōguelan amrruy chinrrab yaskabugurri lulōb ya, malōwan pirau kebatamne utsōbasrabe trenchibig kōn:

³—Nai kasuku, na ñui karui megabigwan ñi nan tab indamdiig kui asōnaig kōbene, trube, ib imōtō, lincha kōrrōmisrtra cha. ⁴Nabe pi srua amrrungarumōnrrun cha, ñimui katsiimeran kwalamig. Trugurrimbe tusr umbu isrōnrrigay cha. ⁵Na ñi maig chiben purugunraptōwei wabigwei yaburab puramrrab amrruig kōbene, nabe lamō mamig manrrai sruaarumōnrrun chibig kōn, ñimui ambamigwan chishtō ambamdō kōnrrai.— Inchene nōmbe trenchibelō kōn:

—Ñi maig taigwan mar— cha.

⁶Inchen Abrahambe tru Sara waig carpa yausrōmay kōrinatō lulabe, trenchibig kōn:

—Petōzhiitō purō tab harinawan arōba y media menrra, nemōra, hari-nawan masawa, trutōga pirrimera naarōsryu kar— cha.

⁷Incha Abrahambe tru waara purrabsrømay luløb ya, kan truba tab waara-unøzhigwanh merrarawa, nui karuig mendig megabigwan tranen, trube mamigweyasig ¡katø! petøzhiitø tamarøbig køn. ⁸Incha queso køben, pitsø køben, tru waara kweecha tamarigwan køben, nømun manrrai pønsrøbig køn. Incha Abrahambe nøm ma kømne tru tusr umbu ashib pasrøben,

⁹truiløbe payibelø køn:

—¿Ñui srai Sarabe chu wah?— cha.

Inchen Abrahambe:

—Yu carpa yau wainrrun— chiben,

¹⁰kan møig køsrønbe trenchibig køn:

Nabe katø pila katø øyan kwaløm-merawandøwei arrumønrrun cha. ¡Au! Tru urasbe Sara ñui sraimbe kan nusrkai tøgagønrrun— chibig køn.

Inchen Sarabe, nømui wendau, tru carpa yau kebambi yaskabu tru wamindigwan mørøb pasrabig køn.

¹¹Inchen Abrahambe Sarababe yandø mur køllireelø, Sarabe yandø pabøguen pinig købig køn. ¹²Inchen Sarabe intsaptinchibig køn, nui umbutø treeg isub: “¡Paare! kan na yan kølliibe, ke trengatikkucha kønrrai indamdiig kønrraitarru cha katø nai kekkucha yan kølligwein køben.”

¹³Inchene Jehovahé Abrahamwane trenchibig køn:

—Sarabe trenchib intsan cha, ¿Kan isa kømø, treeg kønrrab kø chinder? chib. ‘Na yan køllig købendø, kan unø tøgagømig.’ ¹⁴¿Kabe Jehovahéwaingan kaimamdiig chi købig kuitarru? cha. Inchawei katø pila arrubigu tru chu ura treeg kønrrun taiguh, na katø ashchab arrubene, tru urasbe Sarabe kan nusrkai tøgaguen wanrrun— chibig køn.

¹⁵Inchen Sarabe kwaarøppa, trenchib isabig køn:

—Nabe intsømuig køn— cha.

Inchene Jehovahé trenchibig køn:

—Ñibe intsabwei indig køn— cha.

Abraham Sodomayasig Purowaminchib

¹⁶Incha tru møgueløbe kurra, Sodomaguebsrø ashabe yandø truguebsrø ambub mendøben, Abrahambe ungua chinrrab nomba lincha ibig køn.

¹⁷Inchen Jehovahé nuinøtø treeg isubig køn:

“¿Na chi martrab indigwan nagan Abrahamwan eshkamø maramuitarru? cha. ¹⁸Nøbe purø nørø misag sötømera, trurrigu mu chindamgaig murig, katø nøgurri chi misaameratøgucha pirø muba kuimburab warabeløbe mayanguen tabig nebuilø treeg kønrrab køben.

¹⁹Nabe nui ureemeranba nuinukkurri amrrub misaameranba kusrennrrai wesrawa pasrar cha, tru nø martrai karua pønsraillan møra marøppe, tru tabig sølgandø mariguba, nø tabig kui asamig mariguba kønrrain cha, tru øyeeq mariiløgurri Abrahamwan Jehova maig martrab cha kørrømariiibe kerrigu treeg nebunrrai”.

²⁰Incha Jehovahé Abrahamwan trenchibig køn:

—Sodomaimburappa, Gomorraimburappa, truyu misaamera yeeg kaig martan chib trashib eshkab melaibe masken, masken køben, nømui kaig mariiløgucha masken, masken nuraben, purø trømbøig mindin køn cha. ²¹Møimbe na kørraarumønrrun cha, tru nøm øyeeq, øyeeq køtan chib trashib melaig nainug pubig isa kømøtø, treeg købwei indiitashchab. Treeg kuin kuisruandøbe, trube, na asamønrrun— cha.

²²Inchen tru pailø møgueløbe nøøø misra, Sodomaguebsrø amben, trune Abrahambe Jehovahé pasrabig køn.

²³Inchen Abrahambe Jehovahéwaingan kemalabe, trencha payibig køn:

—¿Sølgandø tabig marøbigwanba, kaig marøbigwanba tøgato pinishinrrapteh?— cha.

²⁴Inchippa tru ciudayu sølgandø tabigwan marøbelø cincuenta købene, ¿tru ciudawan ka pinishinrrapteh? cha, tru ciudayu sølgandø tabigwan marøbelø tru cincunteeløgurri ciudawan pinishimø, ¿ka købasamdiig kòmuitarru? cha. ²⁵Treekkatig maramibe chigaaguinrrun cha, tabigwanba, kaigwanba kanbalatø kwanrrai indamig, kan pailøba treetø kalø marig kui lataig. ¡Ñibe mana treeg martrab kø! cha. Pirau muba kuimburab kerriguba maig kønrrabigwan ñi asha marøbig køppe, ¿ñibe maig maramigwan sølgandø tab asha marmønrraitirru?— cha

²⁶Inchene Jehovábe trencha løtabig køn:

—Sodoma ciudayu cincuenta sølgandø tabigwan marøbelø wetørrappe, truilan isua, truyube chinchimø, kagøbasamønrrun— cha.

²⁷Inchene Abrahambe trenchibig køn:

—Nabe nai Señorwan ke menrra inchib lata indinatan cha, nabe ka usrø tuindø kuinabendø. ²⁸Inchen cuarenta y cincotø købene, trube cincuenta kòmuiikkurrindø ciudawan kerrigu pinishinrrapteh?— cha.

Inchene Jehovábe trenchibig køn:

—Pinishimumønrrun cha, truyu na cuarenta y cinco sølgandø tabigwan marøbelø wetørrappe.—

²⁹Inchen Abrahambe katøgucha:

—¿Inchippa cuarenta wetørrappe?— chiben, Jehovábe trenchibig køn:

—Tru cuarenteelan isua, chinchimumønrrun— cha.

³⁰Inchen Abrahambe katøgucha pay-ibig køn:

—Nai Señor, na øyeg chiben namømørrunrrig cha. ¿Inchippa truyu treinta wetørrabeneh?— cha.

—Tru treinteelan isua, kagøbasamønrrun— chibig køn Jehovábe.

³¹Inchen Abrahambe katøgucha:

—Nabe nai Señorwan ke menrra indinatan cha, ¿truyu veinte wetørraimbe maig købsruerah?— chiben,

—Veinteelan isua, nabe pinishimumønrrun— chibig køn.

³²Incha katøle Abrahambe trenchibig køn:

—¡Nai Señor, nan namømørrunrrig cha, i piejindøh na ñun katølø trenchibashibsruguh cha: ¿Inchippa truyu pa trattrø wetørraimbeh?— cha.

Inchene Jehovábe trenchibig køn:

—Tru pa trattrøn isuptø, pinishimumønrrun— cha.

³³Incha Jehovábe Abrahambe øyegwan chab waminchabe, yandø truyugurri iben, Abrahambe nui carpa yaumay katø arrubig køn.

Sodomanba Gomorranba Pinishib

19 Incha tru pagatø angelesmerabe tru Sodomasrømbe nøsig pineb iben, pubene, Lotbe tru Sodoma ciudayu kebambi yaskabsrø wabig køn. Incha Lotbe truilan ashippe, amrruy chinrrab pasramisrøptincha, maløwan pirausrø kebatamnegatig utsøbasrøbig køn. ²Inchabe trenchibig køn:

—Nai kasukumera, na ñui karui megabigwei yausrø kørørmisrtrab amrrurray cha. Incha ñimui katsiimeran kwallchigay cha. Incha srønabe løtsø kurra ñimui ambamigwan amrrigay— cha.

Inchen nømbe trenchibelø køn:

—Kah cha, møi yembe nambe yu umbu puinuutø, ka kørørmisrtrab ker— cha.

³Inchen Lotbe truba truba inchen, nømbe nøba amba, nui yau kebamben, nøbe tab mamiimera tamarøb, pirri chi

levaduragailø karøb inchen, nømbe mabelø køn.

⁴Inchen nømbe kinrrabguen waramismøwatø, tru ciudayu møgueløbe yawan kerrigu chab tulsrubelø køn, maya misag matsøreløgurribunø kølgeeløgatikke. ⁵Incha Lotwane trenchib trashibelø køn:

—Tru ñui yau kinrrab amrrub møgueløbe chu purra? chib. ¡Wambig webetay! chib. Nambe nømbe ishumburmeraba lataitøwei marøg kuin pørrer— chib.

⁶Inchen Lotbe wambig webya, yaskabwan kasrøb trenchibig køn:

⁷—Nai misaamera, tiusmanda øyeekkatig trømbøgøliibe martrab inchimøtay cha.

⁸Nabe pagatø nimbasrmera tøgag kur cha, managuen kan mu møøba kimeelø. Nabe truilane wertrur chibig køn, ñim truilan maig marøg køben martrigay cha. I møguelane chigucha treebe marmørrunrigay chibig køn. Kaguende truiløbe nai yaambu mugøben kaig martrab inchib kønrrain kømøtø, na ashib tøgaguilø purran— cha.

⁹Inchene nømbe trenchib løtabelø køn:

—¡Yugurrimbe mendatsu!— cha. Inchabe treekkucha chibelø køn:

—Ya peesriig namui utu ka tsunrrab aruatiig købendø, ¡paare! ¿namune maig maramigwan ke ñi asha karunrrab indirru? cha. Møimbe truilan lataguen kømø, ñune purø trømbøikken martrumøn— chibelø køn. Inchabe Lotwan melambua, yaskabsrø kemalla, yaskabwan wesra kutchab inchibelø køn.

¹⁰Inchen tru pailø møgueløbe yaambugurri taska kemøroppa Lotwane yaambumay kesrub, trugurrimbe yaskabwan kasrøptinchibelø køn.

¹¹Incha tru møgueløbe tru yau yaskabu

melambub amrrubelane kammeran ashmeelø misrtrai marøptinchibelø køn, mas unøtiigwangurribunø kølgeiwangatikke. Inchen nømbe yaskab lab ke mandøguen kømui inchib købig køn. ¹²Incha tru møguelø kørømisrøbeløbe Lotwan trenchibelø køn:

—¿Ñigan ñui yaelø mas tøgagøtirru? cha. Ñui yernomeran køben, ñui nusrkalan køben, ñui nimbasrmeran køben, yugurri wesru chibig køn. ¹³Kaguende nambe i ciudawan kerrigu pinisamig køn cha. Tru katøgan misaamera yeeg kaig martan chib trashib eshkaib melaibe Jehovahá nø waisrø puin køn cha. Inchagurri Jehovahábe namune ciudawan pinishinrrai ørig køn— cha.

¹⁴Inchen Lotbe tru nui yerno kønrrabeløba waminchab webibig køn, tru nui nimbasrmeran kasharanrrab misrarmera købeløba. Incha trenchibig køn:

—¡Mallatø webambay! cha, kaguen Jehovahábe i ciudawan pinishinrrab køn— cha. Trune nui yerno kønrrabeløbe ka intsab trendaitamaptøh isubelø køn.

¹⁵Inchen yandø tør— rrab arruben, ángelesmerabe Lotwan mallatø indingarub, trenchibelø køn:

—¡Mallatø inchi chiben! cha. Ñui sawanba, ñui pagatø nimbasrmeranba yu purrabelan pera inrrø chibig køn, ciudayu trømbøig nebunrrai marigu ñim pinømønrrappe.—

¹⁶Inchen Lotbe ke peguen inchimuben, tru pagatø møgueløbe nunba, nui sawanba, nui pagatø nimbasrmeranba tasku kemøra, nømune ciudayugurri wambiisrø wesrubelø køn, Jehovaháwei lastima asiitøga. ¹⁷Incha yandø ciudayugurri wambiisrø wesrawa pasrabe, kane trenchibig køn:

—¡Ñui øsig kuigwan ñi tøgønrrappe, welula inrrø! cha, wendømay keshmøwei, i chagu chu pasramismøweingue. Ñui øsig kuigwan

tøgagønrrab tunsrømay lul cha, pinømønrrappe.—

¹⁸Inchene Lotbe trenchibig køn:

—Kah, cha nai kasuku na ñim maig taigwan megabig tiusmanda, treebe kaimamønrrun cha. ¹⁹Nabe ñimuin kabyu tab kui asig kuinaig købene, nai øsig kuigwan na tøgagømig kønrrai ñimbe nane purø nu lastima asig køn cha. Inchendø nabe tunsrømaybe lulrrab kaimamønrrun chibig køn, inchippa na trusrø pumuatø kaig attrabig nan wetøgøben, kwamig kømønrrai. ²⁰Yu puluwandø kan lamø ciudadøllig køn cha, trusrømaybe lulamønrrun chibig køn nabe. Trusrømay ibashcha cha, pøs, trube lamø ciudadøllig kømuitarru cha— truyu na øsig kømigwan ka tøgagømig kønrrai.—

²¹Inchen trenchibig køn:

—Ñi øyeeg miaigwangucha nabe mørar cha. Tru ñi wamindi ciudadwane nabe pinishimumønrrun chibig køn. ²²Trube, øsig kug købene, mallatø trusrømay lul chibig køn. Kaguende ñi trusrø pumuatøbe, nabe chigucha martrab kaimamønrrun— cha. (Inchagurri tru ciudadwane Zoar cha wamig kuig køn.)

²³Inchen Lotbe Zoarsrø pubene, yandø pørrbe neeshib arrubig køn.

²⁴Inchen yandø Jehovábe srømbal-asrøngurri azufreba, naaba sre pubig ørøbig køn Sodomaimbalaba, Gomorraimbalaba. ²⁵Incha tru ciudadameranba, katø truyu warab misaameranba, tru chaameranba, katø tru pirau chi kallawa pønrrabelanbañau chishtøh pinisaig købig køn. ²⁶Inchen Lotwei sraimbe mømimbe wendømay keeshenba, nøbe maig kuimaytiig tre srug misra pasrambuig køn.

²⁷Katø kwaløm Abrahambe løtsø kurra Jehovába tru nø waminchib pasraisrømay ya, ²⁸Sodomaba, Gomorraba katø trusrø muba chag

kuimburab truguebsrø ashene, naguishbe kan nu tra pachib lataig piraugurrimbe kurrab pasraptinchibig køn.

²⁹Øyamay tru muba chag kuimburab ciudadameran Tiusbe pinisaig køn. Inchendø Tiusbe Abrahamwane isua tøga pasrøwa, tru Lot tsuig ciudadameran purø trømbøig pinishib arrubigugurri Lotwane wesraig køn.

Lotba Nui Pagatø Nimbasmrmeraba

³⁰Inchen Lotwane Zoarsrø kørrømisra tsumibe kørig køben, nui pagatø nimbasmrmeraba tunmera tøga pirømerasrø tsunrrab ya, nømbe pønøløba kan peña trab pasrabyu warønrrab kørrømisrøbelø køn. ³¹Indiibe kan kwaløm køli nimbasmrbe tru wendø numøsrwane trenchibig køn:

—Namui møskaimbe yandø kølliizhig køben, yu nam warainuube namba kasharanrrabelø muguen møgueløbe kaagøn cha, yu piraube mutøgucha trendø treeg kasharamig købig købene. ³²Namui møskawan vino mutsøsr mutsiirana, nøba kigun cha, trumay namui møskaweinukkurri amrrub misaamera tøgagømig kønrrain— cha.

³³Incha tru yem møskawan mutsiirana, køli nimbasmrbe kebya, møskaimba kibig køn. Inchen møskaimbe nune kinrrab tsumisren, mørmøwei, ni katø kurra iben mørmøwei indin købig køn.

³⁴Incha katø kwalømbe tru køli numøsraimbe wendø numøsrwane trenchibig køn:

—Nabe marig yem nai møskaimba ki-aig køn cha, katø møi yemgucha mutsiirana, mømimbe ñi kebya kinrrig cha, trumay nam namui møskaweinukkurri amrrub misaamera tøgagømig kønrrain— cha.

³⁵Incha tru yem katø møskawan vino mutsøsr mutsiirana, wendiibe kurra, katø møskaimba kibig køn. Inchen

møskaimbe chu uras nøba kinrrab tsum-
isri mormøwei, ni chu uras kurra, yai
mormøwei inchibig kòn. ³⁶Incha Lotwei
pa mimbasmerabe pailøba møskawei
kwanreelø korrømisra, ³⁷køli nimb-
sabe kan nusrkai tøgamisra, truigwane
Moab munchi pasrig kòn. Treekkurri
truibe mõi ya moabitasmerai møskain
kòn. ³⁸Inchen wendiikkucha kan nus-
rkai tøgamisra, truigwane Ben-ammi
munchi pasrøbig kòn. Inchen truibe tru
mõi ya amonitasmerai møskain kòn.

20 Incha Abrahambe tru
nø tsuinukkurri Neguev
pirasrømay ya, truibe Gadesba tru
Shur ciudadameraba pønrrabnug tru
utu korrømisrøbig kòn. Incha tru
Gerarsrømbe ka purainrrab arrubig
lataitø tsuabe, ²trusrømbe tru nui
srai Sarane, “naimbe nøbe nuchag
kòn” chibig kòn. Inchen Abimélec tru
Gerarsrø reybe Sarane wamønrrab øra,
nui srain kønrrai isua korrømarøbig
kòn.

³Inchen tru yem Abimélecbe kan piaig
tøgaguiyu Tiusbe arrua, nune trenchibig
kòn:

—Ñibe kwanrrabguen cha, kaguende
ñi ñui srain kønrrai ñi korrømari ishuube
kasharaweig kòn— cha.

⁴Inchendø tru Abimélecbe tru
ishuwane pera kib chi marmuig kua,
nøbe trenchibig kòn: —Señor, ¿chi kalø
marmígwangucha ñigan kwetchab
indirru? cha. ⁵Yamba Abraham
nøtøwei ¿øyah chimuig kuitarru? cha:
“Naimbe nøbe nuchag kòn” cha. Inchen
katø ishug misakkucha: “Naimbe
nuchagwein kòn” cha trendaig kòn cha.
Nabe nai manrrø umbugurri chi kaig
isua kømøtø, nai tasiimeran chishig
tøga pasrab, iigwan øyeeg marig kòn—
cha.

⁶Inchen Tiusbe piaigu trenchibig kòn:

—Nagucha asha pasrar cha, ñui man-
rrø umbugurri tabig isua marigwan. In-

cha nabe ñi nan kalø marmønrrai na ñun
kebachibashmuig kòn cha. ⁷Inchawei
ñi katøle nui keeba inrrai ibashmuis-
ruandøbe ñibe isa kømø, kwanrrabguen
cha, ñui yau mutø purrabelø køben
truiløbañau. Kaguendø nøbe Tius maig
karuigwan eshkabig kòn cha. Incha ñi
øsig kønrrai ñuimburo purøwaminchun
cha—

⁸Indig katø løtsøbe Abimélecbe løtsø
kurra, nui tru karub peraguilan wama,
truilan mayeelan nun chi purayaig-
wan kerriguh eshkabig kòn. Inchen tru
møgueløbe purø korrø korig kui inchi-
belø kòn.

⁹Inchen Abimélecbe Abrahamwan
wama, trenchibig kòn:

—¿Ñibe namune chi mara pasrøgu?
cha. ¿Pøs, nabe ñune chiyu kalø marta?
cha. Ñibe naimbalaba, na misagwan
karub tøga waimbalaba purø trømbøig
kalø maringarubsrutan cha. Ñibe nane
chi maraamíig mara pasrtan cha.—

¹⁰Incha katø Abimélecbe Abrahamwane
trenchibig kòn:

—¿Chi isuarre ñibe øyeeg marig kò?—
cha.

¹¹Inchen Abrahambe trenchibig kòn:

—Nabe nainetø treeg isuig kòn
cha: “Yusrømbe Tiuswan korig
tøgar muguen kaagua, nai srawan
nømui mara korrømarøkkøptø
nane kwetchaitamab”. ¹²Inchendø
chiwei isamø chibig kòn: “nøbe
naimbe nuchagwein kòn” cha. Nai
møskaweimbe nøbe nimbasrwein
kòn cha, usrimbe katøgan usrin
kuindøgucha. Inchagurri nabe nune
nai srain kønrrai marig kòn cha.

¹³Nai møskawei yaugurri nan Tius
ka truørøtø, truørøtø uñchai nan
webingarub uras nabe Sarane trendaig
kòn cha: Na ñui keg kuitamab isua ñi
tøga pasrøwabe trube, øyeeg chirrunrig
cha. Nam chu pub ambiisrøndøgucha

ñibe øyah chirrunrig cha, ‘ñibe nai nuchag kur’— cha.

¹⁴Inchen Abimelecbe Abrahamwane ubishamera køben, waaramera køben, katø nui karuig mendig melab møguelan køben, ishumburmeran køben tranøbig køn. Incha katøle nui srai Sarangucha tranøbig køn. ¹⁵Incha Abimelecbe trenchibig køn:

—Nai pirømerabe kerriguba ñui merrab pasran cha, ñun katøguchi tab tsumdønug, truyu kørrømisra tsu— cha.

¹⁶Incha Sarane trenchibig køn:

—Nabe ñui nuchawane tsantsøn anmera mil tranar cha, tru anbe øyeeg purayaigwan truburø trani an køn cha, trube ñi chi kalø marmíig kuin kui ashchai maya misagwei malau kenamarig kønrain cha. Trumaybe ñune mugucha kaig waminchippe kønrraamøn— cha.

¹⁷Inchen Abrahambe Tiusba waminchen, Tiusbe Abimelecwanba, nui srawanba trugurri nui karuig mendig melab ishumburmeranba ureg tøgagønrrai tamarøbig køn. ¹⁸Kaguende Jehovahé Abrahamwei srai tru Saran øyeeg puraißen Abimelecwei yaelane ureg chigaanrrai mayeelai matrizwan kasraig kua.

Isaac Kal-laig

21 Nø maig taig købigwan trumay martrab Jehovahé Saran ashchab arrua, nune tru maig tranrrab kørømisrigwan treeg marig købig køn. ²Inchen Sarabe kwanrriig kørrømisra, Abraham kølli misagwei kan nusrkai tøgaguig køn. Tius tru mana tøgagønrrun taig tru uraske. ³Inchen tru Sara tøgaguig unø tru møg-unø kal-labigwane Abrahambe Isaac munchi pasrig køn. ⁴Incha Abrahambe tru nui nusrkai Isaacwan trattø y pøn kwalømyu circuncidaig køn, Tius maig karuig køben, treekke. ⁵Nui nusrkai Isaac kal-laben, Abrahambe pilamera cien tøgagig købig køn. ⁶Incha Sarabe

trenchibig køn: “Tiusbe nane ka intsøg kønrrai marig køn cha. Møikkøben na unø tøgaguin kui wammørøbeløbe naba ketøtø intsønrrun cha. ⁷¿Abrahamwane mugui trenchinrrautah cha, Sara ureg mutsøsrønrrun? chabe. Inchen køben, Abraham ya køllig køben nabe kan nusrkai tranar” chibig køn.

Agarwanba Ismaelwanba Abrahamwei Yaugurri Webusrilø

⁸Inchen Isaacbe nurab iben, yandø pitsø kuchen, tru pitsø kuchib kwalømbe Abrahambe larrø tab mamiimera tamarøbig køn. ⁹Inchen Sara ashene, møimbe tru Egiptosrø Agarwei nusrkai tru Abrahamba tøgaguig unø Ismaelbe, nui nusrkai Isaacwane ke ka intsatø ashen, ¹⁰Sarabe Abrahamwane trenchibig køn:

—Ñui tru karuindiig megab ishuwane nui nusrkawanba yugurri weguchi cha, kaguende tru ka karuindiig megab ishuwei nusrkaimbe nai nusrkai Isaacbabe chi tøgaguigwan keta tranamigube tøgatø ashchabig kømøn— cha.

¹¹Inchen øyeeg wammerabe Abrahamwane purø murig pubig køn, kaguen nui trag unan øyeeg nebuben. ¹²Treeg kuindøgucha Tiusbe Abrahamwane trenchibig køn:

—Ñui karuindiig megab ishuweimburab lata unaimburab lata chi isumøta cha. Sara nø maig taigwan kerriguba ka møra, trunun treeg ka mar cha, kaguende ñuinukkurri amrrunrrab misaamerabe Isaackurri kønrrun cha. ¹³Inchen tru ñui karuindiig megabigwei nusrkaweinukkuringucha truba truba nørrø sötø misaamera kønrrai nabe treeg maramønrrun cha, kaguende ñuinukkurri arrubig kuimba.—

¹⁴Indig katø kwalømbe Abrahambe løtsøzhig kurra, Agarwane pirrin køben, pi niguin kalusyu pi køben trana, kil-

dunyu mutøsra, Ismaelwane yandø ñi ashchig cha nun tranabe, ka amrri-gay chibig køn. Inchen nõbe webya ya, Beerseba tru mu misag warab waraimørsø chu pumikkaig llirab uñibig køn. ¹⁵Inchen tru kalusyu niguin pibe patsaptinchen, unane kan lamø tusr umbusrø wanna, ¹⁶usrimbe truyugurri kan maya yabgørsøn ashib wanrrab tarømisrøbig køn. Kaguende nõbe treeg isubig køn: “Nai unan kwai ashig kømø-tan” cha. Inchen usri wamisren, unøbe trashib kishibig køn.

¹⁷Inchen Tiusbe unø trashib kisigwan møren, Tiuswei ángelbe Agarwan srøm-balasrøngurri wama trenchibig køn:

—¿Agar, chinnda? cha. Chi kørig isumøta cha. Kaguende unø nõ wainukkurri kisigwan Tiusbe mörin køn cha. ¹⁸Kurra ya, unan tasku kemøra, srua pasramisrø cha, kaguende nabe nuinukkurri misamera purø nõrrø sötø kønrrai maramønrrun— cha.

¹⁹Inchen tru uras Tiusbe Agarwan kammeran kurøptinchen, nõbe kan pisu waig ashiptinchibig køn. Inchen Agarbe tru pi niguin kalusyu pi netsøgana, unan pizhig srørrøbig køn.

²⁰Inchen Tiusbe unan lincha pas-røben, unøbe nurab ya, mu misag warab waraimørsø tsua, nõbe arcotøga søl øramibe kan piaig lataig købig køn. ²¹Incha nõbe Paran tru mu misag warab waraimø pirausrø tsubig kuig køn. Inchen usrimbe nune kan Egipto pirausrø ishuuba kasharanig køn.

Abrahamba Abimelecba Øyamay Kønrrai martrab cha Kørrømarig

²²Tru kwalømmerawandøwei Abimelecba katø tru nui suldaumeran nõ asha karubig Ficolba Abrahamwan trenchibelø køn:

—Ñi chi marøb arrigutøgucha Tiusbe ñiba pasran cha. ²³Incha mõi yutøwei ñibe Tiusken ashen ¡katø! nabe treeg

marmø kømø, maramønrrun taitøga kalø marmørrumøn chirra chibelø køn, tru nan lata, nai nusrkawan lata, nainukkurri amrrub misaameran lata. Incha ¡katø! treeg maramønrrun chirra chibig køn nanba, mõi ñi yu tsuim pirau misaameranba tru purainrrab arruatiigwan utabelan tab inchib tøgagørrunrig cha, tru ñun mandø tab indig køben tru tab indiitøga treetøwei tab inchib.—

²⁴Inchen Abrahambe trenchibig køn: —¡Katø! nabe treeg marmø kømø, maramønrrun— cha.

²⁵Inchendø Abrahambe Abimelecwane ‘ñibe nane øyeeg kalø marig køn’ cha trunun wesrabig køn, tru Abimelecwei karuig mendig melabelø Abraham tru pirø umbugurri pi wesraizhig købigwan nun kerraigwan. ²⁶Inchen Abimelecbe trenchibig køn:

—Nabe øyeegwane murreendi mõrmur cha. Katø ñigucha nan wammørøsrømøwei inchene, nabe mõinguen wammørøb pasrar— cha.

²⁷Inchen Abrahambe ubishamera køben waaramera køben srua arrua, Abimelecwan tranøbig køn. Incha ambugurri, igurri øyamay kønrrab cha wamincha kørrømisrøbelø køn. ²⁸Inchen Abrahambe nui ubisha sötømerayugurri ishug ubisha-ureezheelø trattø y par, nuingui tarømarøbig køn. ²⁹Inchene Abimelecbe trencha payibig køn:

—Iig tru ishug ubisha-ureezheelø trattø y par tru ñi nuingui tarømariløbe ¿maig punrrabigwan eshkabig køh?— cha.

³⁰Inchen Abrahambe trenchibig køn: —Tru iig ishug ubisha-ureezheelø trattø y par iilan na ñun tranen, ñi utiibe tru pirø umbugurri pizhigwane na lalla wesraig købigwan trunun eshka b pasrønrrabig køn— cha.

³¹Incha treekkurri trusrømbe Beerseba cha wamig kòn, kaguende tru pa møguelø truyu ambugurri, igurri øyamay kønrrab cha wamincha kørømisrig kua.

³²Incha øyamay kønrrab cha kørømisrøbelø kòn tru Beersebasrø. Incha Abimelecba katø tru suldaumeran nø asha karubig Ficolba katø filisteosmerai pirøsrømay katø ambubelø kòn. ³³Incha Abrahambe tru Beersebasrø kan tamarisco tusr ellguawa pasrabe, Jehová, tru Managurri Managatig Wabigwei munchiwan isub wamabig kòn. ³⁴Incha Abrahambe filisteosmeraim pirausrø purø yana tsuig kòn.

Tiusweyasig Isaacwan Kwetchai Abrahamwan Tius Karub

22 Inchen kan maya yanagøsrøn puraiiben, Tiusbe Abrahamwane nui isubigwan Tiusweinug tøga pasraibe maig kõtashchab ashchab marøbig kòn. Incha Abrahamwan trenchibig kòn:

—Abraham— cha.

Inchen nøbe:

—Yu pasrar— chiben, ²Tiusbe trenchibig kòn:

—Møimbe ñui kandø nusrkai ñi truba undaarraigwan pera, Moriah pirausrømay ya, truyu kweecha, nan keta tranrra chibig kòn. Kan tunyu maramigwan na eshkarrumøn— cha.

³Inchen Abrahambe katø kwalømbe løtsøzhig kurra, nui burrun tsølig pasra, trugurrimbe tru kweecha parramigweyasig trar para, nui karuig mendig melabelø pailanba nui nusrkai Isaacwanba pera, Tius chumay inrrain taisrømay ibig kòn. ⁴Incha pøn kwalømyube Abrahambe kurraashabe yabgurindø trusrø nebua ashibig kòn. ⁵Inchabe tru nui karub pera kuilane trenchibig kòn:

—Ñimbe yutø burrun srua muniiranrigay cha. Nabe unøbatø trusrøngatig

amba, Tiuswan tabig waminchib kua, katøle ñimuimay amrrumønrrun— cha.

⁶Incha Abrahambe tru kweetsigwan kerrigu parram trarwan tamara, nui nusrkai Isaacwan niisra, nøbe nagwanba, kuchillunba nemøra srua, pailøba ambub mendabelø kòn. ⁷Inchabe Isaacbe nui mōskai Abrahamwane:

—Papá— chiben, mōskaimbe:

—Nai nusrkai ¿chi chinrrab inchigu?— chiben, Isaacbe trenchibig kòn:

—Nambe nagwanba, trarwanbabe tøgaguer cha. Inchendø tru kweecha keta tranam ubisha unøbe ¿chu pasrah?— cha.

⁸Inchene Abrahambe trenchibig kòn:

—Nai nusrkainzhig, tru keta tranam ubisha unane Tius nø ashchab kuinrrun— cha. Incha pailøba ambub købelø kòn.

⁹Incha Tius tru chu taisrø puabe, Abrahambe kan altar kusrua, tru pala trarwan tamara wara, nui nusrkawan lusra, tru pala trarrøbig kòn. ¹⁰Incha Abrahambe nui nusrkawan kwetchab kuchillun srua kwalwan kusrubene, ¹¹møimbe Jehováwei kan ángel srømbalaserøngurri wamaptinchibig kòn:

—¡Abraham! ¡Abraham!— chib.

Inchen nøbe:

—Yu pasrar— chiben, ¹²ángelbe trenchibig kòn:

—Ñui tasigwan ñui nusrkaweimbala kusramøta cha. Chigucha marmøta cha. Ñibe Tiuswane kørig tøgagig maig købash inchimíg kui ashar cha, kaguende ñui nusrkai kandiigwan treebe marøg kømøtan chimøn— cha.

¹³Incha Abraham ashene, nui wendaube kan carnero srar kwaliimerayu iløsrka megaptinchibig kòn. Inchen Abrahambe tru carneron kemøra nui nusrkawaimburø, kweecha, kerrigu parrøb Tiuswan keta tranøbig kòn. ¹⁴Incha Abrahambe truyube “Jehová Chi Pal-

abigwane Nø Ashibig Køn” cha munchi pasra wamig køn. Incha møin kwalømgatig trenchibelø køn: “Tru tunyube chi palabigwane Tius nø ashchun” cha.

¹⁵Incha Jehováwei ángel srømbalasarøngurri Abrahamwan katøle wama, ¹⁶trenchibig køn:

—Na Jehovábe mui katøganwei merrab kømø, nabe naasiitø marig kørømisrtrai maramønrrun chib pasrar cha. Kaguende ñibe øyeege maran cha, ñui kandø nusrkawan øyeebe marøkkømøtan chib, nan trenchib pasrømøtø. ¹⁷Inchawei nabe ñune mayanguen tabig nebuig kønrrai tranamønrrun cha. Nuinukkurri amrrub misaamerane purø nørø kønrrai maramønrrun cha, srømbalasarø kønchabiimera pønrrabig lataig, mar menda pisrum lataig kønrrai nørø køptø. Ñuinukkurri amrrub misaamerabe nømun ashig kømui inchibelai ciudademeran nøm merrarrawa tøga pønrramisrtrun cha. ¹⁸Ñui yellyu misaameragurri chu pirausrøn køben misamera nørø sötø warabeløbe mayanguen tabig nebuig kønrrun chibig køn, nai wamwan ñi mørikkurri.—

¹⁹Incha Abrahambe tru pailø nui karui melabelø munig kørømisrøbelaisrømay katø ibig køn. Incha trugurrimbe ketøtø lincha Beersebasrømay ambubelø køn. Incha Abrahambe yandø trusrø tsumisrig købig køn.

²⁰Indig wendøsrø Abrahamwane treeg wam pubig køn: “Tru nui nuneg Nacorwei srai Milcabe nusrkalø tøgagøn cha. ²¹Ke srøsrø tøgagui nusrkaimbe Uz køben, tru wendaube Buz køben, trugurrimbe Kemuel køben købig køn. ²²Tru wendau kal-labeløbe Hazo køben, Pildas køben, Jidlaf køben, Betuel købengue. ²³Inchen tru Betuelbe Rebecai møskain købig køn. Iilø køn Abrahamwei nuneg tru Nacorwei srai Milca tøgaguig nusrkalø tratrø y

pøngatøba. ²⁴Katø Nacorbe nui linchaig Reumába nusrkalø tøgaguig købig køn. Truiløbe Teba taig køben, Gaham taig køben, Tahas taig køben, Maaca taig køben kuig køn.

Sara Kwaben Sørig

23 Sarabe pilamera cientoveintisi-ete tøgaiç tsua, ²Canaan pirau Hebrón ciudadu Quiriat Arbasrø kwaig købig køn. Incha nøbe Sara kwaben kisha, truba isuin kørømisrøbig køn.

³Incha Abrahambe tru kwabig tsunukkurri webya ya, truyu hititasmeran trenchib waminchibig køn:

⁴—Nabe ñimui utube ka peesrøngurri arruatiig kuinaindøgucha, nai srawan søramigweyasig yanrra— chib.

⁵Inchen hititasmerabe trenchibelø køn:

⁶—Tiusmanda namui kølli misag n- mun mørtra cha: Ñibe namui utube chi maramigwan ñi asha karubig kønrrai Tius wesra pasrig møg køn cha. Ñui srawane namuyasig purø tabig tamarig pønrrabigu sørø chibelø køn. Namui utube møikkucha ñui srawan tru sora tramigwane ka chimønrrun— cha

⁷Inchen Abrahambe kurra pasramisra, hititasmerai merrab utsøbasrøptinchabe trenchibig køn:

⁸—Nai kwabigwan na yu sørønrrai ñimun tabig asønabene, Zoharwei nusrkai Efrónwan tiusmanda naimburø wamincha kettray cha, ⁹tru Macpela tain pirau linderomerayu søramig srug trab lalig pasrabigwan nan yanrrai. Mayaweyig kønrraptiig køben treezhigwan ñim mayeelø ashen anwan na wartrab tan chirrunrigay cha, trumay nai yau misaameran søramig tøgagønrrab— cha.

¹⁰Inchen tru Efrón hititabe nui misag utu wawabe, truilø mørøb, katø tru nui ciudadu yaskabwan mayeelø ke-

bambubelø mørøb inchai Abrahamwane trenchibig køn:

¹¹—Nai kølli misag, tiusmanda, pirøwane ka kettrumøn cha, katø tru söramig srug trab lalig tru pirau pasrabigwanba. Nai misaamerabe nømbe asha kørromisran cha. Na pirøwane ñune ketig køben, ñui srawane ka sörø— chibig køn.

¹²Inchen Abrahambe tru pirau maya misagwei merrab utsøbasra, ¹³truyu warab misaamerai merrab tru Efronwan Abrahambe trenchibig køn:

—Ñi pirøwan nan ynrrab isuppe, tiusmanda mörtra cha. Tru pirø mayaweyig køn, chiben, nabe treegwan anwan wartrumøn cha. Trumay kørromisra cha, treebe si, nai srawan na truyu sörämønrrun— cha.

¹⁴Inchene Efrónbe Abrahamwane trenchibig køn:

—Nai kølli—misag tiusmanda mörtra cha. ¹⁵Pirøbe tsandzøn an cuatrocientosweyig køn cha. Inchendø anwan isumøtø tru kwabigwan ka sörø— chibig køn.

¹⁶Inchen Abrahambe tru Efrón trendaigwan trumay kørromisra, Efrón mayaweyig køn cha eshkaigwan tru hititasmerai merrab Abrahambe cuatrocientos tsantsøn anwan mõi, mõi unaashibig køn, tru penab, yanøb inchibelø maig marøbelø køben treetøwingue.

¹⁷Inchawei tru Efrónweim pirø tru Mamre taisrø pørr neeshibgatømay Macpela taisrø pasrab pirøbe, tru söramig tru srug trab lalig lata, tru pirau pønrrab tusrmera lata, ¹⁸yandø Abrahamwei kørromisrig køn, tru hititasmeraba, katø tru ciudayu yaskabwan kebambubeløba ashen.

¹⁹Incha trugurri Abrahambe nui srai Saran tru Mamre pørr neeshibgatømay Macpela tain pirau söramig tru srug trab lalig pasrabigu sörabig køn, tru

Hebron Canaán pirausrø. ²⁰Inchawei tru pirøba tru sörig srug trab laliibabe yandø Abrahamweyasig yandø mu kønøgamgaig kørromisrig køn, truipe tru hititasmera Abrahamwan yanig sörab tøgagønrrai.

Abraham Isaacwei Srain Kønrrabigwan Lab

24 Yandø Abrahambe kølliizhig pilameragucha tsabøtø tøgäig, chiyutøgucha Jehová mayanguen tabig nebuig kønrrai tranigwan tøgäig købig køn. ²Incha kan piji Abrahambe tru nui karuig mendig megabig ke managurri peraguig nui chi købigwan nø asha marøb pasrabigwan wamabe, trenchibig køn:

—Ñui tasigwan nai srøptsim umbu estsartra cha. ³Incha tru srømbalam-eranba, pirøwanba nø ashib pasrab Tiuswei merrab ¡katø! treegwan marmø kømø, nabe maramønrrun chirra chibig køn. Yu Canaán pirau na tsuinug ishuvan nai nusrkaweyasig srain kønrrai lab pasramig kømønrrain cha. ⁴Treeg kømøtø, naim pirausrømay nai yau misaameraimay irrunrrig cha, nai nusrkai Isaácweyasig srain kønrrabigwan lanrrab.—

⁵Inchen tru karub peraguibe trenchibig køn:

—¿Inchippa ishug unø i pirausrømay naba arrumønrrab misrene, trube, maig punrrerah? cha. ¿Trube, ñui nusrkawan tru ñi webarrua arri pirausrømay nabe pera yam punrrautah?— cha.

⁶Inchen Abrahambe trenchibig køn:

—Nai nusrkawane chiweinguen trusrømaybe pera imørrunrrig cha, ⁷Jehová srømbalamerai nø Tius, nai møskawei yaugurrimba, nai yau misaamerai piraugurrimba nan wesrabiibe, ¡katø! treegwan marmø kømø, nabe maramønrrun taitøga nan øyah chib wamindig køn cha:

“Ñuinukkurri amrrub misaameran i pirøwan tranrrumøn” cha. Inchawei nõbe nui ángelwan ñui merrab ørtrun cha, nai nusrkaweyasig srain kønrrabigwan trusrøngurri ñi pera attrai. ⁸Inchene ishug-unø yandø arrumubene, trube, tru ¡katø! nabe treegwan maramønrrun cha, ñi kørromisriibe ñuimburappe yandø ñibe chi isumikkaig kørromisrabguen chibig køn. Inchendø nai nusrkawanesi trusrømayguimbe pera imørrunrig—cha.

⁹Inchen tru nui karub pera kuibe tru nui karubig Abrahamwei srøptsim umbu nui tasigwan estsarøbig køn, tru chi martrab taigwan ¡katø! nabe treeg maramønrrun chib.

¹⁰Incha nõbe tru nun karub pera købig Abrahamwei pa trattø camellosmeran nemøra, tru nui karub pera købigwei purø tabelan chine ketamig srua, Nacorwei ciudadsrømay ibig køn, tru Mesopotamiasrømay. ¹¹Incha ciudayu kømøtø, wambiisrø camellosmeran kan pisu pulu tømønrsøngarubig køn isrønrrai, yandø maaben køben, tru srusralmera pi kalrrab werrum uras.

¹²Inchabe trenchib Tiusba waminchibig køn:

—Nan karub peragøbig Abrahamwei Tius, mõin kwaløm na purø tab purayamig kønrrai martra cha. Nan karub peragøbig Abrahamwan ñi purø tab indigwan nun kenamar cha. ¹³Nabe yu pisu pulu pasrar cha, tru i ciudayu srusralmera pi wesranrrab amrrumne. ¹⁴Incha na tru srusran øyah taig truig kønrrain cha: “Na lamø pi mutsamig kønrrai tiusmanda ñui køtsøn pinøsrui” chiben, nõbe løtappe: “Muchi cha. Katø ñui camellosmeran chigucha na pi mutsøsrømønrrun” cha trenchibig, truig kønrrain cha, tru ñi lawa wesruig, ñui karuig megabig Isaacweyasig. Øyamay nabe

wetøbenamønrrun cha, ñi nan karub peragøbigwan purø tab indigwan.—

¹⁵Inchen nõ Tiusba chab waminchimøwatø, mõimbe kan srusrø nui køtsøn kildunyu mutaig arruptinchibig køn, truibe Rebeca, Betuelwei nimbasr. Tru Betuelbe Milcaimba, Nacorweimba nusrkain købig køn, Abrahamwei nunewei.

¹⁶Inchen tru srusrøbe truba tab ishug købig køn, mu mõøbagucha kia kømfiig købig køn. Tru srusrøbe pisuyu kørraarrub, nui køtsøn pi netsøganøb katø inrrab iben, ¹⁷tru Abrahamwei karuig mendig megabiibe truigweimay lulabe, trenchibig køn:

—Ñui køtsøyu piwan kuchi srørrøbsrumuguh—cha.

¹⁸Inchene nõbe:

—Nai kasuku, muchi—chibig køn.

Incha mallatø køtsøn pinøsrub, køtsøn tasku muta pasramisra srørrøbig køn.

¹⁹Incha:

—Ñui camellosmeraingucha pi wesranrrab chibig køn, mutsamburab mutchai.— ²⁰Incha mallazhiitø tru køtsøyu piwan tru pi kwarainug kwara treetø, treetø yambiji pi wesrawa, mam camellos kuimba mutsamne kwarøbig køn. ²¹Inchen tru Abrahamwei karuig mendig megabiibe chigucha chimøtø, asig pasrabig køn, kaguende nõbe ke tab wetøbeñchab inchib pasraig kua, tru nõ arriibe ka kauløtø kømø arrig kønrrai Jehová nun puruguig køtashig køb. ²²Inchen tru camellosmera piwan chab muchen, tru Abrahamwei karuig mendig megabiibe kan oro surtigas seis gramos tøgagwan kimyu mesrønrrai tranøb, katø kwalmerayu pagatø orotøga mariilan treetøwei pønrsøb inchibig køn, kwatsiimaybe cien gramos menrraikke. Inchabe trencha payibig køn:

²³—¿Ñibe mui nimbasr kugu? cha. Tiusmanda eshkarra cha. Katø ¿ñui

møskawei yaube naba, nan lincha amrub møgueløba chu kørromisramdiig kò chinderah?— cha.

²⁴ Inchene nøbe trenchibig kòn:

—Nabe Betelwei nimbasr kur cha, tru Milcaimba, Nacorweimba nusrkawei.—

²⁵ Incha katø trenchibig kòn:

—Namui yaube ñim kørromisra ki-amiiitø kømø, katø camellosmerai pu køben, para kebusriilø menrraguen tøgaguer cha, katø ñimuyasig chigucha.—

²⁶ Inchen tru møøbe tømønstra utsøbasrabe, Tiuswan trenchib tabig waminchibig kòn: ²⁷ “Jhovábe maya nugucha, tabig kòn cha, nan karub peragøbig Abrahamwei Tius. Nøbe nan karub peragøbigwan, purø nu tab indigwanba managuen elachimigwanba kenamarøb pasrain kòn cha. Incha nan karub peragøbigwei nømmissaamerai yausrø punrrai mariitan” cha.

²⁸ Inchen tru srusrøbe luløbig kòn, tru chi purayaigwan nui yauelan eshkanrrab. ²⁹ Inchen tru Rebeca kan nuchag Laban taig tøgaguibe, truike tru møwan lanrrab pismusrongatig luløbig kòn, ³⁰ kaguende Labanbe nuchawei tru surtigaswan køben, katø tru kwalyu pønstraigwan køben ashib, katø ‘tru møg øyah, øyah chitan’ chib eshkaigwan mørøb indig kua. Incha Labanbe tru Abrahamwei karuig mendig megabigwein pulusrø kemallibig kòn, truike nui camellosmeraba pisu pulusrø srø pasramne. ³¹ Incha Labanbe trusrø pua:

—Jhová maya nuguen tabig nebuig kønrrai indi møg, amø chibig kòn. ¿Ñibe wambiitøbe chinchib pasrønrragu? cha. Nabe yawane ñuyasig chab tamarar cha, katø ñui camellosmerain chigucha.—

³² Inchen tru Abrahamwei karuig mendig megabiibe yamay arruben, nømbe camellosmeran niisrailan chab picha warabe, manrrai pønstrøbig kòn.

Incha trugurrimbe pi srua arrubig kòn, tru Abrahamwei karuig mendig megabiiba, tru nui lincha amrrubeløba nømui srømmeran kwallchai. ³³ Incha manrrai mamiimera pønstrøben, Abrahamwei mendig megabiibe trenchibig kòn:

—Nabe na chi wamindamigwan wammørøsrømøwatøbe uta manrrab kaimamønrrun— cha.

Inchen Labanbe:

—Trube, wammørøsrørra— chibene, ³⁴ Tru Abrahamwei mendig megabiibe trenchibig kòn:

—Nabe tru Abrahamwei mendig megab møg kur cha. ³⁵ Nan karub peragøbig Abrahamwane Jhovábe mayanguen tabig nebuig kønrrai marig kòn cha. Nøbe larrø pua møg kòn cha. Nune ubishamera køben, waaramera køben, an køben, oro køben, karuindiig melab møguelø køben, ishumburmera køben, camellosmera køben, burrusmera køben tranig, treeg tøgagøn cha. ³⁶ Inchen, nan karub pera købigwei srai Sarabe, køllimbala nui kan nusrkai tøgamisrig kòn cha. Inchen nan karub peragøbiibe nui chi tøgaguilan kerriguba nui nusrkaweyasig kørromaran cha. ³⁷ Nane nan karub peragøbiibe, ¡katø! nane øyeegwan marmø kømø, maramønrrun tingaru tan cha, øyah chib: “Nai nusrkaweimbe yu Canaán pirau tru na tsuinug ishumburmerai utu ishuvan srai lanrrain kømøn” cha. ³⁸ “Treeg kømøtø, nai møskawei yau misaameraimay ya, nai misagugurri amrrub ishumburmerai utu ishuvan nai nusrkawei srain kønrrai larrunrrig” cha.

³⁹ Inchene nabe nun trenchibig kur cha: “¿Inchippa ishug-unø nai mendig arrumønrrab incheneh?” cha.

⁴⁰ Inchen nøbe nane trenchibig kòn cha: “Jhova maig chiben nabe trumay uninabig køben, truig ñune nui

ángelwan ñiba inrrai ørtrun cha, ñi webya yaibe mayanguen tab punrrai, tru nai yau misaamerai yau ishug-unan nai nusrkawei srain kørnrai lanrrai, tru nai møskawei yauelainug. ⁴¹Inchen nai yauelø ishug unan tranøg kømuinch- eneguende ñi nan ¡katø! nabe treeg marmø kømø, maramønrrun taigwane trube, yandø ñibe chi isumikkaig kør- rømisrabguen chibig køn.” cha.

⁴²Inchen na mõi pisuyu puabe, nabe Jehovaháwan øyah chib miaig køn cha: “Nan karub pera tøgagøbig Abrahamwei ñi Tius, ñi na arrigwan nan tab we- byamig kønrrain kuabe trube, ⁴³na mõi pisu pulu pasrøben, øyeeg purainrrain cha, tru pi wesrawa srua inrrab ar- rub srusran: ‘Tiusmanda, ñui køtsøyu pi- wan nan kuchi srørrøbsrumugu’ chiben, ⁴⁴nan øyah cha løtabig truig kønrrain cha: nan ‘muchi’ cha srørrøb, ‘katø ñui camellosmeraingucha pi wesrunrrur’ chibig, truig kønrrain cha, tru nan karub peragøbigwei nusrkawei srain kønrrai Jehovahá lawa wesruig ishug unø.”

⁴⁵Inchen nabe nai umbutø Tiusba chab waminchimøwatø, mømibe Rebe- cabe pi mutin køtsøn kildunyu mu- taig, arruptindi ashibig kur cha. Incha pisuyu pi wesranrrab kørraiben, nabe trenchibig kur cha: “Tiusmanda, nan pi srøttra” cha.

⁴⁶Inchen nøbe tru urastø køtsøn pinøsrub, nan “muchi” cha srørrøb, “katø ñui camellosmerangucha pi mut- søsrønrrur” chiptinchibig køn cha. Na muchib pasramne nøbe camellosmeran pi mutsøsrøbig køn cha.

⁴⁷Inchen nabe “¿Ñibe mui nimbasr kugu?” cha payene, nøbe nane trenchibig køn: “Nabe Betuelwei nimbasr kur cha, tru Nacorweimba Milcaimba nusrkawei.” Inchen nabe nune kan surtigas kimyu mesrøb, kualmerayu pønstraigwan pønsrcøb inchibig kur. ⁴⁸Incha nabe Jehovaháwan

tabig waminchab tømønsrcøb big kur. Jehovaháwan mayanguen, tabig køn chib, nan karub tøga pasrabig Abrahamwei Tiuswan, nan tru muba arrum maywan pera arrimburø; tru nø nan karub peragøbig Abrahamwei nusrkawan nui trag yau misagwan srain kønrrai tranen. ⁴⁹Inchawei nai karub tøga pasrabigwan ñim yauelø kermab pesannameelø køb, larrø tammayelø køb treelø kuabe, nan eshkarray cha. Inchen treeg kønrrab kømubene, trube, trunungucha eshkarray cha. Trumaybe na mandø indamigwan na isumig kønrrautan— cha.

⁵⁰Inchene Labánba, Betuelbabe trenchibelø køn:

—Pøs, øyeebe chiguen kømøtø, Je- hováweinukkurri arriinrrun cha. Nambe søl køn cha løtamig kømøwei, kabe kalø køn cha løtamig kømøwein køtan cha.

⁵¹Rebecabe yu wan cha. Ñun karub per- agøbigwei nusrkawei srain kønrrai trube pera inrrø chibig køn, Jehovahá nø maig kønrrai isuig, trumay.—

⁵²Inchen Abrahamwei karuig mendig megabiibe øyeeg taigwan mørøppe, Jehovaháwei merrab tømønsrcø pirausrøngatig utsøbasrøbig køn.

⁵³Incha tabzheelø orotøga mariilø køben, andøga mariilø køben, kemelø køben, wesrawa Rebecan ketøbig køn, Incha nuchawanba usranba truilangucha, chigøben ketøbig køn.

⁵⁴Incha tru Abrahamwei karuig mendig megabiibe tru nui lincha pera yailøba uta mab, uta muchib incha, tryu kørømisra kibelø køn. Incha katø løtsø kurrabe, tru Abrahamwei karuig mendig megabiibe trenchibig køn:

—Nan karub peragøbig Abrahamwei yausrømay ambashchay— cha.

⁵⁵Treeg kuingucha Rebecai nuchaaba, usribabe trenchibelø køn:

—Ishug unøbe kan pa trattø kwalømdøguen namba ka kørømisr-

train cha. Trugurrimbeguendø ka ibwei inchun— cha.

⁵⁶Inchen tru Abrahamwei mendig megabiibe trenchibig køn:

—Nan kørrømisrtrai inchumørrunri-gay cha, na arrigwan Tiusbe yangucha tab punrrai marig købene, trube, tru nan karub pera købigwei yamay katø ibashchunrigay— cha.

⁵⁷Inchen nømbe trenchibelø køn:

—Trube, ishug unan wamønrrab cha, nø manchitashchab— cha.

⁵⁸Incha nømbe Rebecan wama, payibelø køn:

—¿I møøba inrraguh?— cha. Inchene nøbe:

—Øø, na lincha inrrur— chibig køn.

⁵⁹Inchen nømbe nuchag Rebecan ibashibelø køn, katø Rebecan lamíkkurri ashib tøgagøb ishuanba. Abraham karub peraguiba, katø tru nø lincha pera arriiløba inrrai.

⁶⁰Incha Rebecane mayanguen tabig nebuig kønrrai nømbe øyeg chibelø køn:

—Ñi, namui nuchag, misaamera purø nørrø katøyug katøyug amrrubelai us-rin kønrrai isuer cha. Tru ñuinukkurri amrrub misaamerabe nømun ashig kø-muinchibelai ciudadmeran nøm merrar-rawa tøga pønrramisrtrun— cha.

⁶¹Incha Rebecabe tru nui karub tøgagui srusralmeraba, yandø camellosmeran itøguana, tru Abrahamwei mendig megabigwei tru mendig ambubelø køn. Øyamay tru Abrahamwei mendig megabiibe Rebecan pera ibig køn, tryugurri.

⁶²Inchen Isaacbe tru “Øsig Wab, katø Nan Ashibig” cha wamim pisuyugurri katø arrin købig køn, kaguende nøbe Néguev pirau tsubig kua. ⁶³Isaacbe kan maaben wambigwansrø llliranrrab we-barrin købig køn. Incha mømibe kur-raashene, camellosmera pulu luturaab amrruptinchibelø køn. ⁶⁴Inchen Re-

becagucha kurraasha, Isaacwan ashabe, camelloyugurri pinaarrua, ⁶⁵tru Abrahamwei mendig megabigwan payibig køn:

—¿Mugøh? cha, ø møg namun katøn-rrab øsrø arrubiibe.—

Inchene nøbe:

—Øibe nan karub pera købig truig køn— chiben, Rebecabe tru malø kas-raitøga pinab kasrøptinchibig køn.

⁶⁶Inchen tru karuig mendig megabiibe nø maitø marigwan kerriguh Isaacwan waminchibig køn. ⁶⁷Incha Isaacbe tru nui usri Sara tsui carpa ya købiisrømay Rebecan pera arrua, Rebecane nui srain kønrrai marøbig køn. Isaacbe Rebecane truba truba undaarawa, øyamay Isaacbe nui usrin kwabigwan truba pesrøgui uniibe yandø tabgui

Abrahamweimba Srai Ceturaimba Ureemeragurri Amrrub Misaamera

25 Abrahambe katøgan srai tøgaguig købig køn, truigwei munchibe Cetura taig. ²Truibe Zimramwan køben, Jocsánwan køben, Medánwan køben, Madiánwan køben, Isbacwan køben, Súajwan køben tøgaguig køn. ³Inchen Jocsanbe Sebanba, Dedánwanba tøgaguig køn. Inchen tru Dedánweinukkurri amrrub misaamerabe: asureosmera køben, letuseosmera køben, leomeusmera køben kuig køn. ⁴Inchen tru Madiánwei nusrrkaløbe: Efa køben, Efer køben, Janoc køben, Abida køben, Elda køben kuig køn, truiløbe mayamba Ceturainukkurri amrrub misaamera.

⁵Abrahambe nø kerrigu chi tøgaguilane Isaacwan chishtøh kørrømarig køn. ⁶Inchen nui linchatø ishumburmeraba tøgagui ureemerane chigøben ketiilø trana, incha nø øsig wappatø nusrrkai Isaacweinukkurri

tarømara, truilane pørr neeshibgatømay
pirømerasrø warønrrai ørig køn.

Abraham Kwaigwanba, Sørigwanba Waminchib

⁷ Abraham øsig tsuibe pilamera ciento
setenta y cinco kuig køn. ⁸ Larrø køl-
liizhig misra, kwaig købig køn, larrø
yam pilamera øsig tsua. Incha nui kølli
misaameraba tsunrrab yaig købig køn.
⁹ Inchen nui nusrkalø Isaacba, Ismaelba
misra kusra sørabelø køn, tru Macpela
tainug, søramig peñayu trab lalig pasra-
bigu tru Mamre taig pinrøguewansrø,
tru Zohar hititai nusrkai Efrønweim pi-
rau. ¹⁰ Iibe tru Abraham hititasmeran
penin pirø købig kuig køn. Truyu Abra-
hamwan sørig købig køn, Sara sraweim
pulutøwei. ¹¹ Inchen yandø Abraham
kwaben, Tiusbe Isaac nui nusrkawane
mayanguen tabig nebuig kønrrai inchen,
Isaacbe tru ‘Øsig Wab, katø Nan Ashibig’
taisrø pisu puluwan kørømisra, tsubig
køn.

Ismaelweinukkurri Amrrub Misaamera

¹² Abrahamwei nusrkai Ismael-
weinukkurri amrrub misaamerabe
iilø køn, tru Sarai karuindiig megab
ishug egipcia tru Agar Abrahamba
tøgagui unai. ¹³ Iilø køn tru Ismaelwei
nusrkalai munchimera, tru kerrigu
mayur kal-labigwei wendautø trumørig
kal-lawa amrrubelai. Ismaelwei
kerrigu mayur nusrkaimbe Nebayot
køben, trugurrimbe Cedar køben,
trugurrimbe Adbel køben, Mibsan
køben, ¹⁴ trugurrimbe Misma køben,
Duma køben, Masa køben, ¹⁵ Hadar
køben, Tema køben, Jetur køben, Nafis
køben, Cedema køben kuig køn. ¹⁶ Iilø
køn tru Ismaelwei doce nusrkalø, tru
nømui nørø misag sötømerig ashib
pønrrabelai munchimera. Nømui
pirømeraba nøm chu kørømisra

warailøbabe tru munchimeratøgatøwei
pønsra wamiilø. ¹⁷ Inchen Ismaelwei
øsig kuin pilamerabe ciento treinta
y siete kuig køn. Inchen nui israbig
luchen, yandø kwaig køn. Incha nui
kølli misaameraba tsunrrab yaig køn.
¹⁸ Incha ismaelitasmerabe Havilasrøn-
gurri Shur taisrøngatig waraig købig
køn, Egipto pinrøguewansrø, tru
Asiriamay ambi maywansrø. Inchen
nøbe nunelan, ka kwayam laptø,
kwayam laptø tsubig køn cha.

Jacobpa Esauba Kal-laig

¹⁹ Iig køn tru Isaacweimburab
chi pureb arrigwan wamindig, tru
Abrahamwei nusrkawan. ²⁰ Isaacbe
Rebecaba kasharab uras pilamera
cuarenta tøgagig kuig køn, tru Rebecabe
Betuelwei nimbasr Labanwei nuchag
købig køn. Inchen Betuelba Labanbabe
arameosmera Padan-aramsrø warabelø
kuig køn.

²¹ Rebecabe trendø ureg chigagøn-
rrabig køben, Isaacbe nui sraweyasig
Jehováwan miabig køn. Inchen
Jehovábe nø miaigwan møren,
Rebecabe kwanrriig kørømisrig køn.
²² Inchen tru pa ureemerabe nui
patsautø kwayab purrøben, Rebecabe
treeg isubig køn: “Øyeeg købene,
¿chiwein kui øsig uñibig unamøtah?”
cha. Incha Jehováwan payrrab ibene,
²³ Jehovábe trenchibig køn:

—Ñui patsaube misaamera purø nør-
røbatø pa sötø køn cha. Misagwan ashib
karub pønrrønrrabelø pailø nørreelø
ñui patsau purraisrøngurri nørøomis-
røbguen purran cha. Kane katøgan
lataguen kømø, mu chindamgaig kønrra-
big køn cha.

Inchen mayur kal-labiibe wendiig nø
karuig meganrrabig køn— cha.

²⁴ Indig yandø kal-lamig ura pubene,
nui patsaube møg ureezheelø par kuin
køptinchibig køn. ²⁵ Inchen tru srøsrø

kal-labzhiibe ke pigø isig nabzhiig købig køn, trurriugu asr ørøba isikuzhikke. Treekkurri Esau munchi pasrig køn. ²⁶Inchen tru wendau nuneebe Esauwei talunwan merrarroweig kal-laben, treekkurri Jacob munchi pasrig køn. Inchen Isaacbe tru parcheelø kal-labene, pilamera sesenta tøgagig kuig køn. Nø Mayur Kal-laig Nusrkain Kuimburø Nø Uta Tøgagømigwan Yanøb

²⁷Inchen ureemerabe nørrørab amba, Esaube ushameran pasaraa kemøramiibe ke kan kaisab lataig inchibig købig køn, kaambumerawansrø unamig chull møg kua. Trune Jacobpe treeg maramigwane chi isumø ka nuimburab uñibig køn, carpa yau kørrømisra chigøben maramigwan chullig. ²⁸Incha Isaacbe Esaúwan mas undaarabig køn, kaguen nø chi kemøra srua arriilan srørrig mabig kua. Trune Rebecabe Jacobwanrre mas undaarabig køn.

²⁹Indiibe kan kwaløm Jacobpe pigø mamig may tamariizhig nenøb wabene, Esaube wabigwansrø llirab uña, larrø muraaraig puabe, ³⁰Jacobwane trenchibig køn:

—Ø pigø mamig may tamara ñi neniizhigwan tiusmanda srøttra cha, kaguende nabe larrø muraaraig war—cha. (Inchagurri Edom cha wamig kuig køn.)

³¹Inchene Jacobpe trencha løtapt-inchibig køn:

—Ñi mayur nusrkain kuimburø uta tøgagømigwan mõin kwaløm, trube, yunømariyagun—cha.

³²Inchen Esaube:

—Pøs, nane parøgwabiitø ke kwamdø køtan cha. ¿Na mayur nusrkain kuimburø uta tøgaguatøbe chigui indamøtah?—chiben, ³³Jacobpe trenchiptinchibig køn:

—Møin kwaløm ¡katø! treegwan marmø kømø, maramønrrun chirra—cha.

Inchen nøbe: —¡Katø! treegwan maramønrrun—cha kørrømisra, nø mayur nusrkain kuimburø uta tøgagigwan Jacobpa yunømariyabelø køn.

³⁴Inchen Jacobpe nuimburappe, pirin køben, tru lentejas tamari mamiizhigwan køben tranen; truigwan uta mab muchib inchabe, truyugurri kurrab ibig køn. Øyeeg mara, Esaube nø mayur nusrkain kuimburø uta tøgagømigwan chiguen tabig kømui lataig indig købig køn.

Isaacbe Gerarsrø

26 Tru kwalømmerawan tru pirau parø purø trømbøig arrubig køn, tru Abraham tsub urassrø parø arrub lataitøwei. Inchen Isaacbe Gerarsrømay ibig køn, tru filisteosmerai rey Abimelec tsuisrømay. ²Incha truyu Jehovahé Isaacwan kenamisra, trenchibig køn:

—Egiptosrømaybe imøta cha. Na chu tsunrrain chiben tru pirau kørrømisr cha. ³I pirautø ka tsu cha, ka petø purainrab arruatiig lataitøwingue. Nabe ñiba pasramønrrun cha. Incha nabe ñun mayanguen tabig nebuig kønrrai maramønrrun cha; kaguen ñuinukkurri amrrub misaamerane i pirømeran kerriguh tranamønrrun cha. Øyamay ñui møskai Abrahamwan ¡katø! nabe tru treegwan marmø kømø, martrab taigwane maramønrrun cha. ⁴Ñuinukkurri amrrub misaamerane kan srømbalasrø kønchabiimera lataig nørrø kønrrai mara, i pirømeran kerriguh tranamønrrun. Incha chu pirausrøn køben misaamera nørrø søtø warabeløbe mayanguen tabig nebuig kønrrai marig kønrrun cha tru ñui misaamera amrrubeløyugurri. ⁵Kaguende Abrahambe tru na maig

taig wamwan nan mōra, treeg kōrrōmisrtrai marig kōn cha, tru øyeeg kōmig kōn cha na wamindigwanba, martrai na karua pōnsrailanba, mandø kōmigwan eshkawa pōnsrailanba, katø mu chindamgaig martrai karua pōnsrailanba.— ⁶Incha Isaacbe Gerar pirau kōrrōmisra tsuig kōbig kōn.

⁷Inchen trusrø warab mōguelø nui sraweimbura payene, nøbe trenchibig kōn:

—Naimbe nuchag kōn— cha, kaguende nøbe kōrig kui inchibig kōn ‘nai srain kōn’ tamiibe. Nui srai Rebecan nōmui marøg kōptø trusrø mōgueløbe nun kwetchaitamab isubig kōn, kaguende nøbe purø tab ishug kōben.

⁸Incha kan maya yana kōsrōn Isaacbe trusrø tsuben, tru Abimelec filisteosmerai reybe kan pendanayu ashib pasrøbene, mōimbe Isaacbe nui srai Rebecane truba tabzhig undaarab pasrai ashiptinchabe. ⁹Abimelecbe Isaacwan wamabe, trenchibig kōn:

—Chima øibe ñui srain kuirreh cha. Inchendø nane ¿chindimbarre, “naimbe nuchag kōn” chigu?— cha.

Inchene Isaacbe trenchibig kōn:

—Kaguende nun nōmui marøg kōptø nabe pinisaig kōmuitamab isua trendaig kōn— cha.

¹⁰Inchene Abimelecbe trenchibig kōn:

—Ñibe namune ¿chindimbarre øy-eeg margu? cha. Katøguchimbe namui misagu mōig kōben, ñui sraimba kaig marøb waramisrig kuimasrtø cha. Incha treeg kaig mariitøga kangurrindø ñibe namune mayeelan kegørrøsrka pōnsrøbsrutan— cha!.

¹¹Incha Abimelecbe maya misagwan trencha karua pasrøbig kōn:

—Møikkøben i mōwan kui, kabe nui srawan kui chigøben inchib kalø marøbiibe kwamig kōnrrain— cha.

¹²Indiibe Isaac tru pirau ellmara, tru pilawan kan yellzhikkurrindø cien menrrabatø purø nōrrø tulishibig kōn, kaguende Jehová nun mayanguen tabig nebuig kōnrrai inchen. ¹³Incha nøbe maskken maskken pua misrøb, larrø nui misrøb ya, muguen treeg tøgagømuinrunig puaig misrig kōn. ¹⁴Incha Isaacbe ubisha sötømera kōben, waara sötømera kōben, nun mara tranøbelø trurrigu nōrrø tøgagøben filisteosmerabe pusrkwai ashib mendabelø kōn. ¹⁵Incha nui mōskai Abraham øsig wab urassrø, Abrahamwei karuig mendig melabeløbe aljibesmera lalla, pi wesruilan, truilan filisteosmerabe pirøtøga netsø kasra pōnsrøbelø kōn.

¹⁶Inchen Abimelecbe Isaacwane trenchibig kōn:

—Ñibe namuinukkurrimbe tarømisra, inrrø cha, kaguende ñibe nam lataguen kōmø mu chindamga nuig misrin kōn— cha.

¹⁷Inchen Isaacbe truyugurri ya, Gerar chag pirømerasrø tsumisrig kōn. ¹⁸Mōskai øsig wab urassrø pisumera lalla, wesruilø kōbigwan, katøle kura wesrubig kōn; mōskai kwaimbala tru filisteosmera kasra pōnsraig kōbelan. Incha tru pisumerane mōskai chi munchi pōnsraig kōbelan tru munchimeratøgatøwein pōnsra wamabig kōn.

¹⁹Indig kan kwaløm Isaacwei karuig mendig melabeløbe tru chaasrø lallib kuabe, luløb pizheelø wetørrabelø kōn. ²⁰Inchen tru Gerar pirau ubisha ashib warabeløbe Isaacwei ubisha ashibeløba ‘i pibe namuin kōn’ chib larrø mur aleguiyabelø kōn. Incha treekkurri Isaabe tru pisuwane ‘Esek’, (‘Aleguiyim Pi’) cha munchi pasrig kōn, kaguendø nōmbe tru pigurri aleguiyaig kua. ²¹Inchen katøgan pisu lalla wesruben, katø truikkurri treetøwei mur aleguiyabelø kōn.

Incha truigwane “Sitna” (‘Ashig Kòmui Indiyab Kòrròmistrin Pi’) cha munchi pasrig kòn. ²²Inchen Isaacbe truyugurri nòròmistra ya, katògan pisu lalla wesraben, yandø tru pisuwane “Rehobot” cha munchi pasrig kòn (‘Pishindø Tab Waramdiig Kòn’ chib). “Mòimbe chigømø llibab waramig kònrrai Jehovábe trandan cha nam i pirau merraptø webambamig kònrrai”

²³Inchen Isaacbe truyugurri Beersebamay ibig kòn. ²⁴Inchen tru yem Jehovábe Isaacwan kenamisra, trenchibig kòn:

—Nabe ñui mòskai Abrahamwei Tius kur cha. Chi korig kui inchimøta cha. Nabe ñiba pasrar cha. Nai karuigwan marøb megabig Abrahamwan undag køptø nabe ñune mayanguen tabig nebuig kònrrai marøb, ñuinukkurri amrrub misaamerane purø nòrrø kònrrai marøb indamønrrun— cha.

²⁵Inchen Isaacbe truyu kan altar kusrua, Jehováwei munchiwan wamab tabig waminchibig kòn. Incha tru nui tsumig carpa yawan truyu tamara, pasrøbig kòn. Inchen Isaacwei karuig mendig melabeløbe katø truyu lalla, pi wesrubelø kòn.

²⁶Inchen Abimelecbe Gerarsrøngurri Isaac tsuisrømay arrubig kòn. Inchen tru Ajuzat tru nun trag lynchib wam purugubiiba, tru nui suldaumeran nò karub pera pasrabig Ficolba lincha amrrubelø kòn. ²⁷Inchen Isaacbe trenchibig kòn:

—¿Ñimbe naimaybe chinchab amrrugue? cha. Ñimbe nane tsalø køptø, ñimui piraugurringuen nan wegucha pønrrøbendøbe?—

²⁸Inchene nømbe trenchibelø kòn:

—Nambe asha ker cha, Jehovábe ñiba pasrain kui. Pøs nambe treeg isuer cha: “Ñiba namba øyamay martrab kandø isua kòrròmistran kònrrab kui. Inchen treeg isuigwane ¡katø! marmø kømø nabe øyamay maramønrrun

taitøga maramig kònrrain cha. Inchen tru øyamay kònrrai martrab cha kòrrømariibe mòimbe øyeeg kònrrun cha”

²⁹Pøs ñibe namun chigucha kaig marmumig kònrrain cha. Pøs namma ñune chigucha chi kaig incha ashmøtø, nambe ñune tab tøgagua, ñune chigucha kømø tab webya inrrai marig kuig kòn cha. Pøs mòimbe ¡Jhová mayanguen tabig nebuig kònrrai indiibe ñi kòn!— cha

³⁰Inchen Isaacbe truilayasig truba truba tab mamiimera tamaren, nømbe mab, muchib inchibelø kòn. ³¹Incha katø kwalømbe løtsøzhig kurra mõingurrimbunøbe ambugurri igurri kwayab kømønrrab cha nømbe treeg kòrròmistrøbelø kòn, Inchen Isaacbe yandø ungua chiben, nømbe chi isumø, tab webamba ambubelø kòn.

³²Inchen tru kwalømdøwei Isaacwei mendig melabeløbe tru nøm pi wesranrrab lallib kuigwan:

—¡Nambe pi wetørrer!— chib eshka amrruptinchibelø kòn.

³³Inchen Isaacbe i pisuwane “Seba” cha munchi pasrig kòn trenchippe: ¡Katø! marmøgømø maramønrrun tain pisu cha. Inchawei tru ciudawane mõin kwalømgatig “Beerseba” cha wamig kòn.

³⁴Inchen Esaube pilamera cuarenta tøgagua, Judit taigwan nui srai marig kòn, tru hitita Beerit taigwei nimbasrwan. Katø trugurri tru Basematwan srai marig kòn, tru hitita Elónwei nimbasrwan. ³⁵Inchen Isaacweimba, Rebecaimbabe tru i pagatø ishumburmerabe larrø trømbøig isuindø, isuindø melønrrai marøbelø købig kòn.

**Mòskai Isaac Mayanguen
Tabig Nebuig Kònrrai
Tranigwan Jacob Utah**

27 Indig Isaac yandø larrø kølliizhig misren, nui kammerabe yandø

pilømuben, yandø ashchab kaimabig købig køn. Kan kwaløm nui mayur nusrkai Esauwan wamabe, trenchibig køn:

—Nai nusrkain— cha. Inchen nøbe:

—Nabe yu war— chiben, ²Isaacbe trenchibig køn:

—Nabe yandø køllig kur cha. Nabe chi kwaløm kwam kui mormur cha. ³Pøs, ñibe tru ñui usha kemørøb srua unilan: tru ñui arconba ñui flechaswanba nemøra srua, wambigwansrø kan usha ørtrab innrø chibig køn. ⁴Trugurrimbe, na maig chullig kuaasha, kan mamig larrø mayzhig tamara, srua attra chibig køn, na manrrur cha. Trugurrimbe na kwamøwatø mayanguen tabig nebuig kønrrai ñuyasig na Tiuswan mianrrab— cha.

⁵Inchen Rebecabe Isaac tru nui nusrkai Esaúwan waminchen, mørøb wabig køn. Inchen Esaúbe wambigwansrø ibig køn, møskaweyasig kan ushawan pasraara, kweecha, sruatrab. ⁶Inchen Rebecabe nui nusrkai Jacobwane trenchiptinchibig køn:

—¡Au! nabe ñui møskai Isaacbe ñui nuneg Esaúba: “Kan usha kemøra larrø may mamiizhig tamara, srua attrig” chib øyeege waminchen trunun mørar cha.

⁷“Incha nø mamigwan ma, Jehovahwei merrab mayanguen tabig nebuig kønrrai ñuyasig na Tiuswan mianrrab chitan cha, nø kwamøwatø.”

⁸Inchawei nai nusrkai na mandø cha karuben, trunun tab mørtra chibig køn. ⁹Møimbe ubishameraba cabrameraba purrabsrømay ya, pagatø purø tab cabro ureemeran sruattra cha. Pøs, nabe ñui møskai maig mabig kui asha truilan larrø may mamiizhig tamaramønrrun cha.

¹⁰Inchen ñibe nø manrrai srua inrrig cha, nø kwamøwatø, mayanguen tabig nebuig kønrrabigwan Tiuswan nuyasig miaben, trunun ñi utønrrig— cha.

¹¹Inchene Jacobpe usri Rebecane trenchibig køn:

—Nai nuneg Esaúbe ya isiitø møg køben, nabe ya chigucha isikkaibe cha. ¹²Inchippa nai møskaimbe nan katørawa, nan mugui mørabe, nane isa purø may kebenøsrkøptiig kui martrautan cha. Trubeguende nane mayanguen tabig nebuig kønrrai nayasig Tiuswan miai urasbe nane masken larrø kaig nebuig pasramigwanguen miawa pasrtrautan— cha.

¹³Inchene usrimbe trenchiptinchibig køn:

—Nai nusrkai, ñun trømbøig nebunrrabiibe nan nebunrrain cha. Na maig taigwan mørøptø møra, srua amø— chibig køn.

¹⁴Inchen nøbe ya srua arrua, usran tranen, usrimbe møskai maig chullig kuaasha, treeg tamarøbig køn. ¹⁵Incha trugurrimbe usrimbe mayur nusrkai Esaú kewa uniilø purø tabig yau purrabelan Jacob wendø nusrkawan kenanøbig køn. ¹⁶Incha trugurrimbe tru usrimbe Jacobwane tasiguba, katø nukaburab chi isikkayube tru cabro ureezhelai kalusmeratøga pinøbula,

¹⁷trugurrimbe tru may mamiizhig tamarigwanba, tru pirrin tamarigwanba Jacobwan tranøbig køn.

¹⁸Inchen Jacobpe møskaweimbulu puabe, trenchibig køn:

—¡Nai Papá!— cha.

Inchene Isaacbe trenchibig køn:

—Nabe yu war cha, nai nusrkai. ¿Ñibe mø nusrkain kugu?— cha.

¹⁹Inchene Jacobpe trenchiptinchibig køn:

—Nabe Esaú, ñui mayur nusrkain kur cha. Nabe ñi maig taigwan marar cha. Kurra, wamisra na kemøra srua arrigwan ma chibig køn. Tru mayanguen tabig nebuig kømigwan nayasig Tiuswan miaben na utønrrab— cha.

²⁰Inchen Isaacbe nui nusrkawan trenchibig kòn:

—Nai nusrkai, ¿Mandø incharre malla wetørragu?— cha.

Inchene Jacobpe trenchibig kòn:

—Jehová ñui Tiusbe nan petø wetørramig purugutan— cha.

²¹Inchen Isaacbe Jacobwan trenchibig kòn:

—Nai nusrkai mõimbe kemall cha, na katøranrrumøn cha, isa kømø, nai nusrkai Esaú køtamørtrab cha kabe peg kuin kui.—

²²Inchen mõskai Isaacwan Jacobpe kemallen, nøbe katørawabe, trenchibig kòn: —Wambe Jacobwein købendø, tasiimerabe Esaúwein købwain inndan— cha. ²³Pøs nøbe mõig kui mõrtrab kaimabig kòn, kaguende tasiimerabe Esaúwei tasiimera lataig isiiteelø køben. Incha mayanguen tabig nebuig kømigwan yandø ke trantrab inchabe,

²⁴Isaacbe katøle payibig kòn: —¿Ñigan isa kømø, nai nusrkai Esaú køtirru?— cha.

Inchen Jacobpe:

—Nabe truwein kur— chiben,

²⁵Isaacbe trenchibig kòn:

—Ñi kemøra srua arrigwan na manrab srua attra cha, na ñun mayanguen tabig nebuig kømigwan tranrumøn— cha. Inchen Jacobpe mamigwan srua kemallen, Isaacbe mabig kòn. Incha katø vinogucha srua arruben, trunungucha muchibig kòn. ²⁶Inchen Isaacbe nusrkawan trenchibig kòn:

—Nai nusrkai, mõimbe kemalla, nan mucharra— cha.

²⁷Inchen Jacobpe kemalla, muchaben, Isaacbe tru nui nusrkai kewa pasrailan irrømørab, mayanguen tabig nebuig kømigwan tranøb trenchibig kòn:

—Nai nusrkaimbe wambigwansrø chi købigwan Jehová mayanguen tabig kòn-

rrai mari lataig irrabig køtan cha.

²⁸Tiusbe tru ellmariiløyu srømbalarøngurri serenu peñibzhigwan tranrun cha. Inchen pirøbe misramburab misren, tirigumera misrøb, vinomeragucha nørrø weguchib inchun cha.

²⁹Tru misag sötømera nørrø pønrrabeløbe ñun utsøbasrtrun cha. Inchen ñibe ñui nunelane ñi karubig kønrrig cha. Inchen truiløbe ñui merrab utsøbasrtrun cha. Ñun ‘trømbøig nebunrrain’ chib pønrrabeløbe, nøm trømbøig nebuilø kønrrun cha. Inchen ñun ‘tabig nebunrrain’ chib pønrrabeløbe, nøm tabig nebuilø kønrrun— chib.

³⁰Inchen Isaac tru mayanguen tabig nebuig kømigwan Jacobwan chab tranen, Jacobpe mõskaweinukkurri webiben latatø, nuneg Esaúbe wambigwansrø usha kemørøb uña puptinchibig kòn.

³¹Incha nøgucha kan mamig mayzhig tamara, nui mõskaweimay srua arruabe, trenchibig kòn:

—Nai papá, wamisr cha. Na ñui nusrkai kemøra srua arrigwan manrrig cha, ñi nan mayanguen tabig nebuig kømigwan nayasig Tius nan tranrrai miarrunrrig— cha. ³²Inchene Isaac mõskaimbe trenchiptinchibig kòn:

—¿Trube, ñibe mugugu?— cha.

Inchen nøbe:

—Nabe tru Esaú ñui mayur nusrkain kur— chiben, ³³Isaacbe itønab menda, purø kørrø kwaarig, trenchibig kòn:

—¡Paare! ¿Trube muguig køh? cha, tru usha kemøra srua arrubiibe. Pøs, ñi arrumøwatø, srua arruben, nabe kerriugu chab maig kòn cha. Incha nabe mayanguen tabig nebuig kømigwan nun chab tranig kòn cha. Pøs, tru mayanguen tabig nebuig kømigwan tranigwane nøbe tøgga kørrømisrtrun— cha.

³⁴Inchen Esaúbe mõskai trendaig wamwan mørab, truba mur wamab

trashib, purø kørø isui inchib ¡karren kørnrrab! chib kishibig køn, trenchib:

—Nai møskai, tiusmanda nangucha tru mayanguen tabig nebuig kømigwan tranrra— cha.

³⁵Inchen Isaacbe trenchibig køn:

—Ñui nuneebe arrua, nane purø may isa, tru mayanguen tabig nebuig kømig ñuin kørnrrabigwan nø uta, tøga, yan— cha.

³⁶Inchene Esaube trenchiptinchibig køn:

—Nune Jacob cha wamappe, trendambuawei trendaig kuin køn cha. Pamayguen køn cha, nan øyeeg isa kebenørkøb arrig, srøtøbe na mayur nusrkain kuimburo na uta tøgagømigwan nø kerraig køn cha. Møimbe tru mayanguen tabig nebuig kømig naiwan katø nõtøwei uta tøga yain køn— cha.

Inchabe katø trenchibig køn:

—¿Nayasikkan tru mayanguen tabig nebuig kømigwan tranamig maitøguen tøgagømøtirru?— cha.

³⁷Inchen Isaacbe trencha løtabig køn:

—Nabe ñune Jacob karub tøgagønr-
rai Tiuswan miar cha. Incha katø nui misaamerabe Jacob manchiben marøb melabelø kørnrai miar cha. Trurrigu nõbe tirigumera nõrrø tøgagøb, vi-
nomera tøgagøb inchai miar cha. Nai nusrkai, ¡Møimbe yandø ñuyasiibe chi maramig kaatan!— cha.

³⁸Inchen Esaúbe møskawan trenchibig køn:

—Nai møskai, tru mayanguen tabig nebuig kømigwan tranamiibe kabe ke kanzhiitø kuig kuitarru cha. Nai møskai, nangucha tru tabig nebuig kømigwan tranrra— cha. Incha srawa, srawaa kishibig køn.

³⁹Inchene Isaacbe trenchibig køn:

—Ñibe misrøb pirømerasøngurri purø yabsrø tsunrrabguen cha, katø

srømbalasarøngurri serenu peñibig nebumørø.

⁴⁰Ñibe ñui espadatøga kwayawatøwei øsig tsunrrabguen cha. Incha ñibe ñui nuneg karuindiig megamig nebunrrun cha.

Inchendø ñun megamgaig misrøb ar-
ruben, ñibe truyugurri welulrrabguen—
cha.

Jacob Esauwan Kørab Lulamig Nebub

⁴¹Indig truyugurrimbunø Esaúbe Ja-
cobwan purø trømbøig ashig kømui
inchibig køn, nui møskai tru mayanguen
tabig nebuig kømigwan nun tranikkurri.
Incha nõasiitøwei trenchibig køn: “Maya
yanayutø namui møskai pinøben, larrø
isuin pønrram kwalømmeragucha at-
trun cha. Yandø trugurrimbe si, pin-
isamønrrun cha, nai nuneg Jacobwan.”

⁴²Inchen Rebecabe tru Esaú øyeeg mar-
trab isub unigwan wammørabe, Jacob-
wan wamønrrab øra, trenchibig køn:

—Ñui nuneg Esaúbe ñun nõgucha lata
martrab ñune kwetchab tan cha. ⁴³In-
chawei nai nusrkai na maig taigwan
møra mar cha. Nai nuchag Laban Ha-
ran pirau tsuisrømay trubab inrrø chibig
køn. ⁴⁴Trusrø kan maya yana køsrøn
tsunrrig cha, ñui nunewan namig købig
purayamne. ⁴⁵Ñui nunewei namig købig
yandø patsab, tru ñi nun chi mariilan nõ
pesannabene, ñibe katøle attrai, trube,
eshkawa øramønrrun chibig køn. Nai
pagatø nusrkalan ke kan kwalømyutø
parba pini asha wag kømøtan— cha.

⁴⁶Incha Rebecabe Isaacwan
trenchibig køn:

—Nabe nai øsig unigu larrø trømbøig
kui uñar cha, tru hititas ishumburmer-
agurrindø. Jacob yu Canaán pirau hi-
titasmeraba kasharabene, chinchib øsig
tsumuinguen kørnrautan— chibig køn.

28 Isaacbe Jacobwan wama,
mayanguen tabig nebuig kørnrai
tranabe, trencha karubig køn:

—Nui srain kōnrrai yu Canaán piraui ishumburmeran lanrrab kōmō cha. ²Kurra, Padan-Aram pirausrōmay inrrō cha, tru Betuel ñui usrai mōskai waisrōmay. Incha ñui kuchimōskai Labanwei kan nimbasrwan ñui srain kōnrrai lanrrig cha. ³Inchen Maramburab Marōb Tiusbe ñune mayanguen tabig nebuig kōnrrai mara, ñune ureg larrō nōrrō tōgagōnrrai tranōb, ñuinukkurri purō nōrrō misag sōtōmera nemisramnegatig martrun cha. ⁴Katō Abrahamwan tru mayanguen tabig nebuig kōnrrai tranrrab misrig kōbigwan ñunba, ñuinukkurri amrrub misaameranba ñun tranrrain cha. Tru mōiya ñi peesrōngurri ka arruatō lataig tsuin pirowan ñimui mara waramig kōnrrai, tru pirowan Abrahamwein kōnrrai Tius nun keta tranrrabmisra kōrrōmisrig kōbigwan.—

⁵Ōyamay Isaacbe Jacobwan Padan-Aramsōmay inrrai ōrig kōbig kōn, tru Betuel arameowei nusrkai tru Labanwei yausrōmay. Truibe Rebecaimbe nuchag kōbig kōn, Jacobweimba Esaúweimbabe usrin kōben.

⁶Inchen Esaúbe wammōrōbig kōn, mōskai Isaacbe tru mayanguen tabig nebuig kōnrrai tranōb, sraingucha lappe, Padan-aramsō lanrrai chiben. Incha tru mayanguen tabig nebuig kōmigwan mōskai tranabe, ōyeeg karua pasri ashig kōn: “Yu Canaán ishumburmeran ñui srain kōnrrai marōb pasrōnrrab kōmō” cha. ⁷Inchen Jacobpe mōskawanba usranba mōra, Padan-Aramsōmay yai ashig kōn Esaúbe. ⁸Incha treekkurri nui mōskai Isaacbe tru Canaánsrō ishumburmerane chigucha tab kōmui ashig kuiin kui wetōbeña, ⁹Esaúbe Abrahamwei nusrkai Ismael tsuisrōmay ya, tru katōgan sralō kōmnetō, trusrō Mahalatwan nui srain kōnrrai marōbig

kōn, tru Abrahamwei nusrkai Ismaelwei nimbasrwan, tru Nebaiotwei nuchawan.

Tius Jacobwan Betelsrō Kenamisrōb

¹⁰Inchen Jacobpe Beersebagurri webya, Haran pirausrōmay ibig kōn. ¹¹Inchen yandō kanbalō puabe, pōrr pinaiben, truyu yem kōrrōmisrōbig kōn. Incha truyu kan srug tsubigwan kuña mara trarra, truyu kinrrab tsumisrōbig kōn. ¹²Inchen truyu nun piappe treeg piabig kōn: Kan escalera, srōmbalasarōngurri pirausrō punōsrkain pasrappe, tru kappe srōmbalasarō kebacha pasrōben, mōimbe truwane angelesmera nebambamba, kōrrōrumba inchib kōben, ¹³Jehováe palasarō pasrōwabe, trenchibashib:

—Nabe Jehová kur cha, Abraham ñui aweluwei Tius, Isaac ñui mōskawei Tius, ñi uyu kib tsuig pirowane ñunba, ñuinukkurri amrrub misaameranba tranamōnrrun chib. ¹⁴Ñuinukkurri amrrub misaamerabe purō nōrrō kōptō, piraui kan usrō tui lataig kōnrrun cha, pōrr pinebgatōmaywansrō, pōrr neeshibgatōmaywansrō, walligebwansrō, waguebwansrō, misag larrōbicha warōnrrun cha. Nui yellygurri piraui muba kuimbura maya misaabe, ñigurri mayanguen tabig nebuilō kōnrrun cha. ¹⁵Nabe ñiba pasrar cha. Ñi chu yaindōgucha nabe ñun chi kōmōnrrai ashig tōga pasrōwa, katōle i piraumay nabe ñune pera arramōnrrun cha. Na ñun maig martrab taigwan na trunun maramnegatig nabe ñune elachimōnrrun— taig kōn tru piabyube.

¹⁶Inchen Jacob tru piab tsuigugurri kiagasrabe, trenchibig kōn: “Isa kōmō, Jehovábe yu pasrōben, nabe treeg kuitamappe isumubrain kōn” cha. ¹⁷Incha truba kōrig kui inchabe, trenchibig kōn: “Yube si, purō kōrig kōmdiig kōtan cha.

Chi peg kòmòtò, Tiuswei yaba, srømbal-asrø yaskappa kòn” cha.

¹⁸Inchen Jacobpe løtsøzhig kurrabe, tru nò kuña mari srugwan kusrua, kan pilar lataig ølneb pasra, truyu øyeeg puigwan aschai trubala aceite itølushibig kòn. ¹⁹Incha truyube Betel cha wamabig kòn, merrabsrømbe tru ciudawane Luz cha wamig købig kuindøgucha.

²⁰Incha Jacobpe nuinetø øyeeg mar-trab cha kørromisrøbig kòn: “Tius naba lincha pasrab, na mõi øyeeg inrrab yaigu nan chigucha kømønrrai ashib, nan mamig, mutsamig tranøb, pula pasramig tranøb, ²¹katø na nai møskawei yausrø chigucha kømø, katøle pishindø tab ka puinabene, Jehovahbe nai Tius kønrrun cha. ²²Inchen i srugwan kan pilar lataig ølgandø na kusrua pasriibe, Tiuswei ya kønrrun cha. Inchen Tius nan chigurrimbunø tranigugurri nabe cienyu diezbatø, diezbatø nun tranamønrrun” chibig kòn, Jacobpe.

Jacob Haran Pirausrø Puig

29 Jacobpe nø chu yamsrømay ib ya, pørr kal-labgatømaywan misaamerain pirausrø pubig kòn. ²Incha trusrø pua ashene, tru wambigwan-srømbe kan pisu wabig kòn. Inchen tru pisu pulube ubishamera pøn sötø israb warabelø kòn, kaguen truiløbe tru piwan muchibelø kua. Inchen tru pisube larrø nu srutøga kasraig pasrabig kòn. ³Inchen tru ubisha sötømera truyu mayamba tuluntsunøbene, ubishameran pi mutsørønrrab tru srugwan malsra, katø chab muchene, srugwan katøle kemalsra pisuwan kasrøbelø kòn. ⁴Inchen Jacobpe tru ubisha ashibelan:

—¡Nai nunelø! ¿Ñimbe chuelø køgue?— cha payene:

—Nambe Haransreelø ker— chiben,

⁵Jacobpe katøle trencha payibig kòn:

—¿Nacorwei awelu Labanwan ñimbe ashibelø kømøgueh?— cha.

Inchen nømbe:

—Truigwane nambe ashibeløwein ker— chibelø kòn.

⁶Inchen Jacobpe:

—¿Kwanrrø kømø, tab ka tsubig kuitarru?— cha katøyug payibig kòn.

Inchen tru ubisha ashibeløbe trenchibelø kòn:

—Nøbe tab ka tsubig kòn cha. Au, ñiguen ash cha, møskawei ubishameran merrana nimbar Raquelbe uyu arrun— cha.

⁷Inchene Jacobpe trenchibig kòn:

—Kwalømdø srø kòn cha. Ubishameran kanbalatø mara keramibe menrra tørbatø kòn cha. Pi mutsøstra, pu manrrai katø merranamdiig kømuita— cha.

⁸Inchen truiløbe trenchibelø kòn:

—Treeg maramgaig kòn cha, maya ubisha sötømera kerrigu kanbalatø misramne, tru ubisha ashibelø, tru pisu pala srug trarrig tsubigwan malsramne. Malsrøbendøwei ubishameran nambe pi mutsøsrøbig kòn— cha.

⁹Inchen Jacob truiløba waminchib pasramne, Raquelbe møskawei ubishameran merrana, arruptinchibig kòn, kaguende ubishameran nø ashibig kua.

¹⁰Inchen Jacobpe tru nui usraimbe nuchag Labanwei nimbar Raquelwanba, katø tru Labanwei ubishameraba arri ashabe, kemalla, tru pisuyu srug kasraig tsubigwan malsra, nui kuchimøskai Labanwei ubishameran pi mutsørøbig kòn.

¹¹Incha trugurrimbe Raquelwan muchawabe, truba truba kishibig kòn.

¹²Incha nøbe:

—Rebecai nusrkain kur’ cha. Labanweimbe kuchiunø kur— chib waminchen,

Raquelbe nui møskawan eshkanrrab luløbig kòn. ¹³Inchen Labanbe tru nui

nuchawei nusrkai Jacobweimburab wamindi mörøppe, katønrrab luløb ya, ira, muchawa, nui yamay pera ibig køn. Inchen Jacobpe nun chitø purayaigwan Kerrigh eshkabig køn. ¹⁴Inchen Labanbe trenchibig køn:

—Ñibeguende nai anindøwein køn— cha.

Jacob Leaimba Raquelweimba Marøb Megaig

Inchen Jacobpe yandø Labanba põlguen tsuben, ¹⁵Labanbe nune trenchibig køn:

—Ñi nai yauig kuimburøtø chi pagaramiig ka mara tranøptø megamig kømøn cha. ¿Mayanzhig pagaramø?— cha.

¹⁶Inchen tru Labanbe nimbasrmera pagatø tøgäig købig køn, mayurbe Lea købene, wendiibe Raquel. ¹⁷Leabe kammera larrø tabzhig ashibig købene, trune Raquelbe larrø tab malø pasraig, larrø tab ishuzhig købig køn. ¹⁸Incha Jacobpe Raquelwan purø chull asha, nui kuchimøskawane trenchibig køn:

—Ñui wendø nimbasr Raquelwan nai srain kønrrai ñi tranamwei trattrø y pa pila ñuyasig mara tranøb megarrumøn— cha.

¹⁹Inchene Labanbe trenchiptinchibig køn:

—Asiimfiigwan tranøbgunrriibe ñi yauigwan tranrrumøn cha. Trube, naba kørrømisr— cha.

²⁰Øyamay Jacobpe trattrø y pabila Raquelwan tranamwei mara tranøb megabig køn. Nøbe Raquelwane purø chull asha, megaig køppe, nune ni kan maya yanaguen kømub lata inchibig køn. ²¹Yandø Jacobpe pilamera trattrø y par nemisrene, Labanwane trenchibig køn:

—Maya yana mara tranøb meganrrain taigwan yandø nemaran cha. Møimbe nai srai kønrrai tranrra— cha.

²²Inchene Labanbe truyu maya misaameran tulamrrai wama larrø tab fiesta marøbig køn. ²³Indiibe yandø yem misren Labanbe nui nimbasr Lean pera arrua, Jacobwane truigwan tranøptinchen, Jacobpe pera kibig køn. ²⁴Inchagucha Labanbe kan karuig mendig megabig Zilpa taigwane Lean purugub meganrrai tranøbig køn.

²⁵Indiibe løtsøbe, Jacoppe Leaba kib tsuptinchibrain kui ashibig køn. Incha Jacobpe Labanwane trenchibig køn:

—¿Øyeebe nane ñibe chi margu? cha. ¿Yamba Raquelwan tranamwei nabe ñuyasig marøb megaig kømuitarru? cha. ¿Nane chindimbarre øyeeeg isa kebenøsrkugu?— cha.

²⁶Inchene Labanbe trenchibig køn:

—Nam waraim piraube kasharanrrai wendiigwanmerrig tranamig kømøn cha, mayurguen ka tsumnetøbe. ²⁷Leaba tru kasharabyu tabig mab kasrag waramigwan trune neigwan patsøgø chibig køn Labanbe. Trugurrimbe Raquelwangucha tranrrumøn cha, trattrø y pa pila ñi nayasig katøle srøig marøb meganrrab købene.—

²⁸Inchen Jacobpe treeg marøbig køn. Incha tru Leaba tru kasharabyu tabig mab kasrag waramigwan tru trune neig maramigwan chab nemarene, Labanbe Raquel nui nimbasrwan srain kønrrai tranøbig køn. ²⁹Inchen Labanbe kan karuig mendig megabig Bilha taigwangucha Raquelwan purugub meganrrai tranøbig køn. ³⁰Inchen Jacobpe Raquelbagucha kibig køn. Incha truigwane Lean lataguen kømø, masken undaarebig køn. Incha Labanweyasig katøgucha srøig trattrø y pa pila mara tranøb megaig købig køn.

Jacobwei Nusrkalø

³¹Jehovábe Leane Jacobpe ke palabinø indi ashabe, truigwane ureg tø-

gagønrrai tranøbig køn. Trune Raquelbe urekkaig kønrrabig købig køn. ³²Incha Leabe kwanrriig kørrømisra, kan nusrkai tøgagua, truigwane Rubén munchi pasrøbig køn, kaguende nøbe trenchibig køn: “Na yeekkucha isui megaben, Jehová nan isua ashtan cha. Møimbe-guende nai keebe nan undaaranrrautan” cha.

³³Incha katøle kwanrriig kørrømisra, katø kan møg unø tøgaguig køn. Incha trenchibig køn: “Jehovábe mörin køn cha, nan øyeeg undaaramuinab megaigwan. Inchagurri i nusrkawangucha nan trandan” cha. Treekkurri truigwane Simeón munchi pasrig køn.

³⁴Incha katøle kwanrriig kørrømisra, katø kan nusrkai tøgagua trenchibig køn: “Møimbe nai keebe naba mas trakkandø linchautan cha, kaguen nabe nune chabguen pøn nusrkaløguen tranar” cha. Inchagurri truigwane Leví munchi pasrøbig køn.

³⁵Incha Leabe katø kwanrriig kørrømisra, katø kan nusrkai tøgaguig køn. Incha trenchibig køn: “Møi iyube Jehováwan mayanguen tabig wamin-damønrrun” cha. Inchagurri truigwane Judá munchi pasrøbig køn. Incha trugurrimbe yandø kan maya yana køsrøn mas ureg chigaa guig køn.

30 Raquelbe Jacobwei ureg tøgagønrrab kaimappe, numøsrwane truba pusrkwai asha, Jacobwane trenchibig køn:

—Ureg tøgagønrrab tranrra cha, tren kømuisruandø nabe kwamønrrun— cha.

²Inchen Jacobpe truba nama, trenchibig køn:

—¿Nagan Tius kuitarru cha, ñun chi ureg chigaig kønrrai marøbiibe?—

³Inchene nøbe trenchibig køn:

—Bilha, nai karuig mendig megabigwan na ñun tranar cha. Truiba ki, chibig køn. Inchen truig ureg tøgamisren kal-laben, nai srøbchagu mutikkur-

rimbe na tøga misri lataitøweih køben, nabe nøgurri ureg tøgag kømønrrun— cha.

⁴Øyamay Raquelbe tru nui karui megabig Bilhan Jacobwan srai lataig kønrrai tranøbig køn. Inchen Jacobpe tru Bilhaba kibig køn. ⁵Inchen Bilhabe kwanrriig kørrømisra, Jacobwei kan nusrkai tøgaguig køn. ⁶Incha Raquelbe trenchibig køn: “Tiusbe naimburab maig maramigwan sølgandø martan cha. Incha nai miaigwan møra, kan nusrkai trandan cha. Treekkurri Incha Raquelbe tru unane Dan munchi pasrig køn.

⁷Tru Bilha Raquel karui mørøb megabiibe, katø kwanrriig kørrømisra, Jacobwei katøgan nusrkai tøgamisrig køn. ⁸Incha Raquelbe trenchibig køn: “Tius namun øyeeg kønrrain kuiikkurri nabe nai numøsraimba purø murtø melambuyab megawa, na kanar” cha. Treekkurri Raquelbe tru unane Neftalí munchi pasrig køn.

⁹Inchen Leagucha yandø mas ureg tøgagønrrab kaimappe, nui karuig mendig megabig Zilpan pera arrua, Jacobwan tranøbig køn, nui srain kønrrai. ¹⁰Inchen tru Zilpa Leai karuig megabishuube, Jacobwei kan unø tøgamisrøbig køn. ¹¹Inchen Leabe trenchibig køn: “Yangucha tabig pub attrabigwan tøgaguinatan” cha. Incha treekkurri Gad munchi pasrøbig køn.

¹²Inchen Leai karuig mendig megabig tru Zilpabe Jacobwei katøgan nusrkai tøgaguig køn. ¹³Incha katø Leabe trenchibig køn: “Nane larrø kasrag køtan cha. Ishumburmerabe: ¡kan yangucha tabgui unamigwan tøgaguita!” chinrrautan cha. Treekkurri tru unane Aser munchi pasrig køn.

¹⁴Tirigu parøb kwalømmerawan Rubenbe wambigwansrø llirab yabe, mamig trulmera mandrágoras tailø wetørrawa usri Leayasig lurra, srua

arrubig køn. Inchen Raquelbe Leane trenchibig køn:

—Tiusmanda, ñui nusrkai tru mandrágoras tailø srua arriilan srøttra— cha.

¹⁵ Inchene Leabe trencha løtabig køn:

—¿Ñibe nai kewan yeeg kerrawa pasraptøga ñungan chigucha kømui lataig mørøraitarru? cha. ¿Møimbe nai nusrkai mandrágoras srua arriilangucha nan keranrrab indirru?— cha. Inchene Raquelbe trenchiptinchibig køn:

—Tru ñui nusrkai mandrágoras srua arriilan na merrarranrrur cha, truburø mõi yem Jacobpa ñi ki pøs— cha.

¹⁶ Inchen yandø maaben køben, Jacob wambigwansrø uña katø arruben, Leabe katønrrab webyabe, trenchibig køn:

—Møi yembe ñibe naba kiamig kønrrab køn cha, kaguen nai nusrkai mandrágoras srua arriitøga nabe Raquelwan pagarawa, truburø mõi yembe nabe ñiba kiamig køn— cha. Inchen tru yembe Jacobpe Leaba kibig køn.

¹⁷ Inchen tru Lea miab megaigwan Tius møren, Leabe kwanrriig kørrømisra, trattøgatø kønrrabyu nusrkawan Jacobwei tøgaguig køn.

¹⁸ Incha Leabe trenchibig køn: “Tiusbe tru na pagaraikkurri nan keta trandan cha, kaguende nabe nai karuig mendig megabigwan nai kewan tranig kua” Incha treekkurri unane Isacar munchi pasrig køn. ¹⁹ Incha Leabe katø kwanrriig kørrømisra, Jacobwei katøgan nusrkai tøgaguig køn, truipe tru trattø y kanba kønrrabyu nusrkawan.

²⁰ Incha Leabe trenchibig køn:

“Tiusbe nane purø tabigwan keta trandan cha. Møimbe nai keebe naba kørrømisra uñchun cha, kaguende nabe trattø y kanba Jacobwan nusrkalo tranar” cha. Incha tru nusrkawane Zabulón munchi pasrig køn.

²¹ Incha trugurrimbe Leabe kan nimbasr tøgagua, truigwane Dina munchi pasrig køn.

²² Inchendø Tiusbe Raquelwan isub tøga wawa, nø miab megaigwan møra, ureg kønrrai tranig køn. ²³ Incha nøbe kwanrriig kørrømisra, tru srøsrø nusrkawan tøgamisrabe trenchibig køn: “Na chi urekkaig tsaløbala indinab unig købigwan trunun møimbe kerratan” cha. ²⁴ Incha treekkurri trunune José munchi pasrabe, trenchibig køn: “Jehová nan katøgan nusrkai tranrra chimubraita” cha.

Jacob Puamisrøb

²⁵ Yandø Raquel Joséwan tøgamisren, Jacobpe Labanwan trenchibig køn:

—Na tsuig købig tru pirausrømay inrrab, ibashcha cha. ²⁶ Nai sralan tranrra cha, na truilaimburab mara tranøb megailan, nai nusrkalanba, nan yandø ibashcha chibig køn, kaguende nabe ñuyasig yeeg marøb megaigwan ñibe asha køn— cha.

²⁷ Inchen Labanbe trenchibig køn:

—Ñuin kabyu na tabig asønainabene tiusmanda naba ka kørrømisr cha. Pøs Jehová nan øyeeg tabig nebub attrai mariibe ñigurri øyeeg kuin kui nabe tørgandø wetøbeña pasrar cha. ²⁸ Incha eshkarra chibig køn: ñi maya pagar utønrrab isuigwan, nabe treegwan pagaramønrrun— cha.

²⁹ Inchene Jacobpe trenchibig køn:

—Ñibe ashibig køn cha, nabe ñuyasig yeeg marøb megaigwan. Incha ñui ushameran nabe yeeg tab ashib tøgaguigwan. ³⁰ Kaguendø na yu marøb meganrrab arrumøwatøbe ñibe trengatig nørrø tøga kømuig købig, møimbe yeeg nørrø nemisran cha, na yu puikkurri Jehovábe ñune mayanguen tabiitø nebuig kønrrai maran cha. ¿Inchendø nai ureemeraimbe nabe mana marøb pølbasramø?— cha. ³¹ Inchene Labanbe trencha payibig køn:

—¿Ñun chi tranamø?— cha.

Inchen Jacobpe trenchibig køn:

—Chigucha tranmørrunrig cha. Na ñun øyeeg martra taigwan ñi tregwan martrab misrene si, nabe ñui ubishameran ashibig asamønrrun cha. ³²Nan mõi ñui maya ubisha sötø utuwan pureb arruben, tsurø ubishameranba, rayas tøga ubishameranba, yalø ubisha— uremeranba, katø maya cabra— urezheelø tsureelanba rayas tøgarmenanba, ñi tarømarømarøb inrrig cha, Nai pagarbe truilø kønrrun cha. ³³Pøs Srøna trumarsrø tru na kanab megaigwan ñi ashchab arruben, tab marigwan kenamartrabibe truig kønrrun cha. Kabe kan ubisha kui, kabe kan cabra-unø kui rayas tøgarmenba, tsureelø kømøwei, kabe kan ubisha-unø yalig kømøwei, tru utu ñi treelø wetørrappe, trube, nabe ñuyelanilab megaig kønrrun— cha.

³⁴Inchene Labanbe trenchibig køn:

—Ñi trendaig tab køn— cha. Labanbe treeg kørrømsrøbig køn.

³⁵Inchen Labanbe tru kwalømdøwei møg cabramera sinda tøgarmenanba, tsureelanba, ishug cabramera sinda tøgarmenanba, tsureelanba, katø puliig tøgarmenanba chishtø, katø yalø ubisha-uremeran kerriguba tarømara, nusrkalai tasku ashchai pønrsøbig køn.

³⁶Incha tru ubisha sötømerane Jacob tsuisrøngurri pøn kwaløm ambiisrø srua ambubelø køn, nøm waraisrø. Trune Jacobpe nuimburappe Labanwei katøgan ubisha sötømeran ashib tsubig køn.

³⁷Incha Jacobpe alamo srarmeranba, almendro srarmeranba, palanda tusrwanba para, trugurrimbe kaluswan karøbig køn, pulø sindazhig kena kønrrai. ³⁸Inchabe tru tsig karriilane tru ubishamera pi muchig kemalinug pønrsøbig køn. Incha ubishamera wambiimisrar tru pi mutsinug pubene, ³⁹tru carneromerabe ubishameran truyu nesraløbelø købig køn. Incha tru tsig karra pønrsrainug nesralig kuig køppe,

ubishamera lluiløbe rayas tøgarmena køben, tsureelø køben, pulig tøgarmenba, llubelø køn. ⁴⁰Incha Jacobpe tru ubisha-uremerane nørømara, Labanwei ubishamerayu rayas tøgarmenanba yaleelanba Jacobpe nui ubisha sötømerayu keerøb ibig køn. Incha yandø nuyasig ubisha sötømerana kønrrai marøb ibig køn. Labanweimba kanbalatø kømøtø. ⁴¹Incha tru mas werus asr tøga ubishamera wambiimisra pønrraimørig, Jacobpe tru tsig karriilan ubishamera pi muchib kemalinug pønrsøbig køn, tru ushamerain pinrøgue. Tru tsig karrig pønrrailan ashib nesraliilø kønrrai. ⁴²Inchen tru tre asrka ushamera wambiimisra amrrubene, tru tsiimeran pønrsrømføg køn. Inchagurri tru Labanweimbe tre asrkazheelø køben, tru mas werus asr tøgarmena larrø chisheløbe Jacobwein købig køn. ⁴³Incha Jacobpe larrø puaig misrig køn, ubisha sötømerana lata, karuig mendig melab møguelø lata, ishumburmerana lata, camellosmerana lata, burrusmerana lata purø nørø tøgalkke

31 Jacobpe Labanwei nusrkalai øyeeg chib amønaigwan wam mørøbig køn: “Jacobpe namui mōskaweiwan kerriguba nō tōgamisrøb kebya, truitōga mōimbe larrø puaig misrin køn” chib kui. ²Inchagucha Jacob Labanwei maløwan ashene, maløbe ke mindiitø uñibig køn, merrabwan lataig kømøtøgue. ³Inchene Jehovahē Jacobwane trenchiptinchibig køn: —Merrabsrø ñui kølli misamerai pirausrømay katø inrrø cha. Ñui nammissaamera waraisrømay, nabe ñiba pasramønrrun— cha.

⁴Inchen Jacobpe Raquelwanba, Leanba wamabig køn, tru nō ubishameran ashib tsuisrømay amrrunrrai. ⁵Inchabe nømune trenchibig køn:

—Ñui mōskaimbe nan merrabwan lataig kōmōtō, malōbe ke mindindō, mindindō uni ashar cha. Inchendō nai mōskawei Tiusbe naba pasraig kōn chibig kōn. ⁶Ñimbe ashibelō kōn cha, nabe ñimui mōskawan na maya chish kuimburab chish kuitōga nabe mara tranōb megaig kōn cha.

⁷Inchen kōben ñui mōskaimbe, treeg martrab chib treeg martrab chib marmuig kōn cha nai pagarwan ke pa tratrō piejes yunōmarōb. Inchen kōben Tiusbe na chi tōgaguigwan Laban kaig marmōnrrai nan sōtō pasraig kōn cha. ⁸Nōbe, “Ñui pagarbe tsurō ubishamera kōnrrun” chibeneh, trube, ubishamera lata, cabramera lata mayamba tsurō ureezheelō llubelō kōn cha. Inchen: “Ñui pagarbe sindaba ubishamera kōnrrun” chibeneh, trube, ubishamera lata, cabramera lata truilōgucha mayamba sindaba ureezheelō llubelō kōn cha. ⁹Ōyamay Tiusbe ñimui mōskawei ubishameran lata cabrameran lata nōrrō kerrawa, nan tranig kōn cha.

¹⁰Indiibe kan pijibe ubishamera lata cabramera lata wambiimisra pōnrrōben, nan piappe, treeg pīatan cha: tru mōg cabrazheelō cabrameran nesralōbelōbe sindabar kōben, tsureelō kōben kagōmōnrraindō tsurōzheelō kōben treelō kōbashib.

¹¹Inchen tru piabyube Tiuswei ángelbe nane trenchitan cha: “Jacob” cha. Inchen nabe trendainatan cha: “Nabe yu war” cha. ¹²Inchen nōbe nane trenchitan cha: “Ñiguen tab ash cha, tru mōg cabrazheelō cabrameran nesralōbelōbe, sindabar kōben tsureelō kōben, kagōmōnrraindō tsurōzheelō kōben, treelō kōn cha. Nabe ashibig kur cha, Labanbe ñune maitō marōb arrigwan. ¹³Nabe ñi tru srugwan aceite itōlusha katō ñi ñuineto ōyeeg martrab cha kōrrōmisrinug tru Betelsrō

kenamisrōb Tius kur cha. Mōimbe kurra, i piraugurrimbe webya, ñi kal-lain pirausrōmay katō inrrō” cha, nane trenchitan— cha.

¹⁴Inchene Raquelba, Leababe trencha lōtabelō kōn:

—Nambe yandō namui mōskaweinu-ube chi ketig utamibe chiga ker cha. ¹⁵¿Pōs, namune ka mendailō kui lataig indig kōmuitarru? cha. ¿Namune nōbe yana, truburō mara tranōb megaigwane nō chishtō maig kōmuitarru? cha. ¹⁶Inchawei nō purō nōrrō tōgaguilan Tius namui mōskawan kerrawa ñun trani-lōbe, kerriguba namuimba, namui nus-rkalaimba kuig kōbene, mōimbeTius nō maig mar taigwane ñibe kerrigu treeg mar— chibelō kōn.

Jacob Padan-Aramsōmay Ib

¹⁷Inchen Jacobpe tamarōb menda, nui nusrkalanba, nui sralanba camellos-merayu itōguanōsra, ¹⁸nui ushameran kerrigu merranōbig kōn, katō tru nō Padan Aramsrō chigurrimbunō tōgamis-riilanbañau. Incha Canaán pirausrōmay ibig kōn, katōle nui mōskai Isaac tsui pirausrōmay.

¹⁹Inchen tru Labanbe nōrōsrō ubisha isig partrab yaig mugaabenbatō Raquelbe tru yau yau tōgagui tiusmeran sōra wesrain kōbig kōn. ²⁰Ōyamay Jacobpe tru Laban arameowane tru webya yamigwane chigucha mōrō waminchimōtō, nilō purō may welula ibig kōn. ²¹Incha Jacobpe nō kerrigu chi tōgaguilan srua, ashmōwatō welula ya, Eufrates nu piyu chab larrayabe, trugurrimbe Galaad tun ureemeragōba pirōmerawansrō inrrab ibig kōn.

²²Indiibe pōn kwalōmyube Labanwane eshkaptinchibelō kōn: “Jacobpe welula, yain kōn” cha. ²³Indig Labanbe nui nammisaameran lincha pera, Jacobwan wetōgōnrrab pasreb mendabig kōn. Indigbe trattō y pa kwalōm puraiben tru

Gaalad pirau tunmerasrø chab wetøgøb ibig køn.

²⁴Inchen tru yem tru Laban arameowane Tiusbe kan piabyu kenamisra, trenchibig køn: “Isuptø mar cha. Chigøben martrumøn chib tsag, tsag waminchab kømø.”

²⁵Indig Labanbe Galaad tunmerasrø wetøgøbig køn, tru Jacob nui yaeløba kørromisriisrø. Incha Labangucha trusrøndøwei nui nam misaameraba kørromisrabe,

²⁶Jacobwane trenchibig køn:

—¿Chi mara pasrøgu? cha. ¿Nane chindimbarre øyeeg may kebenørkøgu? cha. Kan ñigui nai nimbasmrerane kwayabyu kemøri ishumburmeran kui lataig srua yaitan cha.

²⁷¿Chindimbarre nane øyeeg kebenørkøb, trubatø nilø welula igu? cha. Nane chigucha eshkamøtøbe. Nan eshkaig kuimbeh, tab amrrigay cha, kantab, palø ichib, arpa kønab kasraatø ñimun treeg ungua cha ørøbsrubraig kuinrrun cha. ²⁸Ñibe nai awelu uremeran nai nimbasmreran ungua cha muchanrrainguengaig maritan cha. Ñibe mømibe ni kan chuguinguen mormfiig lataig marin køn cha. ²⁹Pøs nabe ñun chi marøg køben maramigwan tøga pasrar cha. Inchendø ñui møskawei Tiusbe mira yem øyah chitan cha: “Jacobwane isuptø mar cha. Chigøben martrumøn chib tsag, tsag waminchab kømø”. ³⁰Ñui møskawei yauwan truba isub pesrøgøben inrrab yabe, trube, ¿nai tiusmerane chinchab nila sruaigu?— chibig køn.

³¹Inchene Jacobpe Labanwane trenchibig køn:

—Kaguen nane kørig kuig køn cha, inchippa ñi ñui nimbasmreran nan nami-may kebya kerraptinchaitamab. ³²Pøs tru ñui tiusmeran møig køben yu tøga wabiibe kwanrrain chibig køn. Nai yaelø testigos kønrrai cha nai chi tø-

gaguigu, chitø ñuyelø køtashchab ñi-ashib lau,— chibig køn.

Inchendø Jacobpe Raquel nemøra srua arritamappe chiguen isumuig køn.

³³Inchen Labanbe Jacobwei carpa yasrø kebya, trugurrimbe Leain carpa yasrø, katø tru pailø karui mørøb melab ishumburmeraisrø lab kebya, kalawa, tru Leai carpayugurri webaruabe, yandø Raquel waisrø lab kebig køn. ³⁴Inchen Raquelbe tru tiusmeran nemøra kan camelloi tsølig umbu warøppa, trubala wamisrøppa wabig køn. Inchen Labanbe tru carpa yau kerriguh lawa, kalaben, ³⁵Raquelbe møskawane trenchibig køn:

—Nai møskai, na ñui merrab kurrø-mubene, ñi nan namømørrunrrig cha, kaguen nabe chillig misraig war cha. Inchen Labanbe tru taska marig tiusmeran wetørranrrab kaima lab uñen, ³⁶Jacobpe truba nama, øyeeg chib namab mendabig køn:

—¿Nabe ñune chi kalø marta? cha. ¿Naimbe chi kalø mari pasra? cha, ñi nan ke chinchimmørø inchib nan wendautø pasra attraimbe. ³⁷Ñibe nai chi købeløyu chishtø lawa, ¿ñui yau pønrrabelan chi wetørragu? cha. Inchawei ñi chi wetørrawabe, yu nai yaelai merrappa, ñui yaelai merrappa pønrsø chibig køn, nam pailainug møig søl pasrai kui nøm ashchai.

³⁸Na møi ya pib trattø pilamera na ñuyasig marøb megaben, mana ñui ubishamera, ñui cabramera lutø llumuig køn cha. Katø nabe ni managuen ñui ubisha sötømerayugurri carnero kandøguen ma kømøwein kur cha. ³⁹Nabe managuen kan kaambu namig usha kwabasiilanguen ñune srua arrumfiig kur cha. Treeg kømøtø, truburøbe naguen ñun pagaramig købig køn cha. Kan trutø kønrrab kuindø ¿kwaløm niligwan lata, yem niligwan lata ñibe nan, nan ulø payibig

kømtørru? cha. ⁴⁰Kwalømbe nabe pachig købiitø kwamdiig kui megab, yemmerawane kørrag købiitø kwamdø kui megainaben, kiguen pumíig køn cha. ⁴¹Pilamera pib trattrøh nabe ñui yau megaig køn cha. Ñui pa nimbasmmeran nan tranamweimbe pilamera pa trattrø y pib pilaba mara tranøb megaig køn cha. Inchen trattrø y kanbabe ñui ushameraimburø megaig købig køn cha. Inchen nan pagaramigwane katø, katø peemayh, peemayh ñibe yunømarmøbig køn cha, pa trattrø piejes yunømarmøbig køn cha. ⁴²Nai møskai Abrahamwei Tius, nai møskai Isaac truba kørig tøga pasrai Tius naba pasrømuig kuimbeh isa kømøtø, ñibe nane chigucha chigaig inrrai ørøbsruig kuitan cha. Inchen ñi nan yeeg kaig inchen isui megaig købigwanba, na mandø mara tranøb megaiwan købigwanba, Tiusbe trunun ashib wawa, ñune mira yem øyeebe kalø marmøta chib mur wamindiinrrun— cha.

Jacob Labanba Øyamay Kønrrain Cha Kørrømarmøbig

⁴³Inchen Labanbe Jacobwan trenchibig køn:

—I ishumburmerabe nai nimbasmmera køben, nøm tøgaguig ureemerabe nai awelumera køben, ubishamerabe nai ubishamera køben, cabramerabe, nain cabramera køben chigurrimbunø yu kena købiibe nayelø køn cha. Treeg kuindøgucha nabe nai nimbasmmeranba, katø nøm tøgagui nusrkalanbabe nabe katøle nayelø kønrraimbe yandø chi maramgaig køtan chibig køn. ⁴⁴Incha mømimbe amø chibig køn, naba ñiba øyamay kønrrai mara kørrømarmøbig cha. Tru treeg mariibe nainuuba, ñuinuuba øyah kørrømarmøbigwan isunanøb pasrønrrain— cha.

⁴⁵Inchabe Jacobpe kan nu sruugwan malsra, ølneb kusrua pasrabe, ⁴⁶tru nui yau misaamerane trenchibig køn:

—Sruumera tulisay— cha.

Inchen truiløbe sruumera tulisha, tun pasrabe, tru tun pasrim puluh kanbalatø purramisra mabelø køn. ⁴⁷Inchen Labanbe truyu nuin trimaybe ‘Jegar Sahaduta’ cha wamøbene, Jacobpe nui trimaybe ‘Galaad’ cha wamig køn. ⁴⁸Inchene Labanbe trenchibig køn:

—I sruug tun pasriibe møi naimba, ñuimba treeg kørrømmisrigwan eshkaab pasrønrrabig kørrømmisran— cha. Incha gurri truyube Galaad taig købig køn. ⁴⁹Incha katø Mizpagucha taig købig køn, kaguen Labanbe trendaig købig køn:

—Nam ñiba kanikkurri, kanikkurri yandø katøbe asiyamig nebumuben, nam maig inchebø køtashchab Jehovahø ashib pasrønrrain cha. ⁵⁰Inchippa nai nimbasmmeran ñi kaig incheb, maig købash incheb, kabe nai nimbasmmera kømnetø ñi katøgan ishumburmeran pera arrin kui inchen, namune mu katøgan ashib pasrømuingucha, ñuimba, naimba øyah marig køn chib, Tius nø eshkaab pasrønrrun— chibig køn.

⁵¹Incha katøgucha Labanbe Jacobwan trenchibig køn:

—Ash cha, i tru sruug tun pasrigwanba, katø tru sruug ølneb pasrigwanba, na tru naimba, ñuimba tøbøtag pasrigwan. ⁵²Iig tru sruug tunbasriiba, sruugwan ølneb kusrua pasriibabe øyah marig køn chib isunanøb pønrrønrrabelø køn cha, nagurri ñuimay purøbunamig kømønwei, katø ñigurri naimay purøbunamig kømøwei kønrrai. ⁵³Inchen ñui awelu Abrahamwei Tiusba, katø ñui awelu Nacorwei Tiusba maig maramigwan namun nø asha martrain— chibig køn.

Inchen Jacobpe tru nui møskai Isaac kørig tøga pasraig Tiuswei merrab: “¡Katø! marmø kømø, nabe treeg

maramønrrun” chibig køn. ⁵⁴Incha Jacobpe tru tunbalasø Tiuswan keta, tranrrai ushamera kweecha, tru nui yau misaameran mamiimeraba manrrab amrrunrai wamabig køn. Inchen truyu mayeeløba ma, tru tunyu kibelø køn.

⁵⁵Incha katø løtsø Labanbe kia kurra, nui awelu ureemeran, nui nimbasmernan muchawa, trugurrimbe mayanguen tabig nebuilø kønrrigay cha. Yandø nui pirausrømay katøle inrrab ibig køn.

Jacob Esaúwan Katønrrab Inrrab Tamørøb

32 Inchen Jacobpe nui yamigwan legucha iben, nune Tiuswei kan angelesmera katønrrab werruben, ²Jacobpe truilan ashabe, trenchibig køn: “Yube Tius nui angeles sötømeraba kørrømisra pasrainug køn” cha. Incha treekkurri truyube Mahanaim cha wamabig køn. ³Incha Jacobpe tru Edom pirau tru Seirsømay wan sruar merrab amrrai ørøbig køn, Esaúwan katønrrabelø tru nabe punrrab arrumønrrun cha, nui nuneg eshkanrrabelø.

⁴Incha øyeeg chinrrai karua ørøbig køn:

—“Ñi nai mayur nuneg Esaúwan Jacob na ñi maig chiben megabiibe, trendan cha: ‘Nabe mõi øyangatig Labanba kørrømisra tsua, ⁵møimbe waaramera køben, burrumera køben, ubishamera køben, cabramera køben, karuig melabelø møguelø køben ishumburmera køben, tøgagig kur’ tan chinrrai. Pøs ñi nai mayur nunewan nabe ñun øyeeg eshkawa ørar cha, ñi nan truba tabig utig pasramig kønrrai.”—

⁶Inchen tru wam srua ambubeløbe Jacobweimay katøle amrrua, trenchibelø køn:

—Ñui nuneg Esaú waisø ashchab amber cha. Nøgucha ñun katønrrab ar-

run cha, møguelø cuatrocientos lincha peraig.—

⁷Inchen Jacob øyeeg taigwan mørabe, truba kørig kui inchib, truba isuin kørrømisra, nøbe tru nui misag lincha perayailan pa sötø pirishibig køn, tru ubishameran, cabramera køben, waarameran, camellomeran chigucha. ⁸Pøs nøbe treeg isubig køn: “Inchippa Esaú kan sötøwan kwayanrrab megambuigucha, katøgan sötøbe lulrrain” cha.

⁹Incha Jacobpe Tiuswan trenchib miabig køn:

—Nai møskai Abrahamwei Tius, nai møskai Isaacwei Tius: “Tru nai pirausrømay, nai yau misaameraisømay katøle nan inrrø cha. Ñune truba truba tøgagig misrøb inrrai maramønrrun” cha, ñi nan trendaig kuig køn cha. ¹⁰Na ñi karuigwan marøb megabiibe ñi larrø tab indigwanba, ñi trendø treeg tabig køppe treeg mariilanba na truigwan utab pasramibe nabe trengatig truburab kømuinatan cha. Pøs, nabe i Jordan nu piyu larreb urasbe i pötønain tsiizhiitø srua pasraig køben, trune møimbe nuingui, nuingui pa sötø tarømara pasramig tøgä pasrar cha. ¹¹Nai nuneg Esaúwei taskugurri chi kømønrrai marøbsrumuguh cha. Nane kørig køtan cha, inchippa nanba, usralmeranba, ureemeranba kweecha petønrraitamab. ¹²Ñitøwei nane trendaig køn cha: “Nane maya nuguen tabig nebuig kønrrai mara, nainukkurri amrrub misaamerabe purø nørø køptø, mar menda kan pisrum lataig kønrrun cha, mundamguengaike.”—

¹³Incha tru yembe Jacobpe truyu kia, nø truyu chi tøgaguigwan nui nuneg Esaúwan ketamig lawa wesrabig køn. ¹⁴Cabramera doscientas, pib tratrø turmøg cabramera, ubishamera doscientas, turmøg ubishamera pib tratrø, ¹⁵Camellamera ureg perar-

cheelø treinta, waaramera cuarenta, toro-ureemera pa trattø, asnasmera pib trattø, pa trattø burrusmera. ¹⁶Incha tru nui karuig mendig melabelai tasku tru ushameran nuingui kan sötø, kan sötø pønsra, tru nui mendig melabelane trenchibig køn:

—Nai merrab ambay cha. Incha tru tarømarig sötømerane kanguetøtø kømøtø, yabsrø, yabsrø merranrigay—cha.

¹⁷Incha Jacobpe tru ke srøsrø merrana ibigwane trencha karua ørøbig køn:

—Nai nuneg Esaú ñun kata: “¿Ñibe muinukkurriig kugu chib, chumay inrrab arrugu? chib. ¿Ñi merrana yaig ushamerabe muielø kø?” chib payene, ¹⁸ñibe øyah chib lötønrrig cha: “Ñun ketamig ñi nai ashib karubig ñi Esaúwein køn cha, iilane ñi maig chiben marøb megabig, tru Jacob, keta trana øran cha, nui ushamerayugurri. Inchagucha nøbe namui wendau arrun” chinrrig—chibig køn.

¹⁹Incha tru srøsrøigwei wendau ibigwan lata, pøn kønrrabyu ibigwan lata, tru wendau ambubelan møilandøgucha treetø, treetø chinrrai karua pasrig køn. Esaúwan katabe, øyeetøh chinrrigay cha. ²⁰Incha katø trenchinrrigay cha: “Ñui karuig megabig Jacobpe namui wendau arrun” cha. Kaguen Jacobpe treeg isubig køn: “Tru na keta trana øriilanmerrig nun pungaruabe, tru nø namig kørrømsrig købig yandø kuchi tammisren, trugurrimbe nui maløwan asamønrrun’ cha. ²¹Inchen tru keta tranameløbe merrab chab amben, Jacobpe tru nui misaameraba, nui ushamerabañau kørrømsra tsuinug kinrrab kørrømsrøbig køn.

Jacob Angelba Melambub Kemøriyab

²²Incha tru yemdøwei Jacobpe kurra, nui pagatø sralanba, nui pagatø linchatø melab ishumburmeranba, pa trat-

trø y kan tru nui nusrkalanba, Jaboc taig nu piyu larraambubelø køn. ²³Incha yandø truilan chab larrøørabe, katø chine købigwan kerrigu larrøørøbig køn. ²⁴Incha Jacobpe tru misaameraba, nui ushameraba kørrømsra tsuinug nøtø kørrømsra, kan møøba tør-rramnegatig kwayab tranriyabelø køn. ²⁵Inchen tru møøbe Jacobwane chinchaguen kul-laraanamgaig kui ashabe, srøpsim merrarrab srølwan kebachen safabig køn, tru kemøriyab tranriyabyu. ²⁶Inchen tru møøbe trenchibig køn:

—Yandø chab tør-rrab køn cha. ¡Elatcha!—cha.

Inchene Jacobpe trenchibig køn:

—Ñi nan maya nuguen tabig nebunrrabigwan tranmubene, nabe lelachimumønrrun—cha.

²⁷Inchene tru møøbe:

—¿Ñibe chi munchi kugu?—cha payen,

Nøbe:

—Jacob munchi kur—chibig køn.

²⁸Inchene tru møøbe trenchibig køn:

—Ñibe yandø Jacob cha wamig kønrrabig kømøtø, Israel cha wamig kønrrabig køn cha. Kaguende ñibe Tiusba, møgueløba truba melambuyab tranriyaigu, ñibe kullaaramøn—cha.

²⁹Inchene Jacobpe trencha payibig køn:

—¿Ñibe chi munchi kugu?—cha.

Inchene tru møøbe trenchibig køn:

—¿Nai munchiwane nane chinchab paygu?—cha.

Inchen tru møøbe truyutøwei tru mayanguen tabig nebuig kønrrabigwan nune tranøbig køn.

³⁰Incha Jacobpe truyube Peniel cha wamabig køn; kaguen nøbe trendaig køn: “Nabe Tiuswan malaugue ashendø, katøgucha ka øsig pasrainatan” cha.

³¹Inchen Jacob Pnielstrøngurri puraiben, pørrbe neeshib arrubig køn. Inchen nui pøytañig safaig

pusrkwaben, Jacobpe kebeñiptø, kebeñib arrubig køn. ³²Incha treekkurri Israelweinukkurri amrrub misaamerabe møingatig tru ushamerayu pøytañig kemørøb srølwane mameelø køn, kaguen Jacobwane tru srølyu kebatig kuig kua.

Jacobpa Esaúba Katøle Chi Kømui Lataig Tab Kørrømisrøb

33 Møimbe Jacob kurraashene, Esaúbe arruptinchibig køn, tru cuatrocientos møguelan pera. Inchen Jacobpe nui ureezheelan kanelane Leai merrab, kanelane Raquelwei merrab, kanelane pagatø nui tru karuig mendig melab ishumburmerai merrab øyamay pirisha merranøbig køn. ²Incha tru nui pagatø karub tøgagui ishumburmeran tru nømui ureemeran ke merrabsrø pønsra, tru wendaube Lean tru nui ureemeranba, tru wendaube Raquelwan tru nui Joséwanba pønsrøbig køn. ³Incha Jacobpe kerrigu mayeelai merrabsrø puraya, pirausrøngatig trattrø y pagatøgatig utsøbasrøbig køn, nuneg waisrø pumnegatig. ⁴Trune Esaúbe nunewan katønrrab luløb ya, naashiburab ira, muchabig køn. Incha pailøba kishibelø køn. ⁵Incha møimbe Esaú kurraashabe ishumburmeranba, ureezheelanba ashabe, trenchibig køn:

—Iilø ñiba pønrrabeløbe ¿mumeragøh?— cha.

Inchene Jacobpe trenchibig køn:

—Na, ñi maig chiben marøb megabigwan, iiløbe Tius nan trani ureezheelø køn— cha.

⁶Inchen tru pagatø karuig melab ishumburmera nømui ureezheeløba amrrua, utsøbasrøbelø køn. ⁷Trugurrimbe Lea nui ureezheeløba utsøbasren, tru wendaube Raquel nui Joséba arrua, utsøbasrøbig køn. ⁸Inchen Esaúbe trencha payibig køn:

—¿Tru na katab arrigu øyeeg nørø sötø, merrana amrruiløtøgabe nan chi chinrrab treenchigu?— cha.

Inchen Jacobpe trenchibig køn:

—Ñi nane kan chigucha inchimø, ñuin kabyu tab kui asig kønrrab øyeeg marar— cha.

⁹Inchene Esaúbe trenchibig køn:

—Nai nuneg, nabe tsabøtø tøgag kur cha. Ñuimbe ñuin kønrrain— cha.

¹⁰Inchene Jacobpe trenchibig køn:

—Ñuin kabyu na tab kui asig kuinabene, tiusmanda na kettrab srua arrigwan utørra chibig køn. Na ñui maløwan asiibe Tiuswan asi lataig køtan cha. Ñibe nane kan yangucha tabig utøtan cha. ¹¹Na ñun ketamig srua arrigwan ka utørra cha. Tiusbe nane øyeeg nørø tøgag kønrrai maren, nabe menrazhikken tøgagur— cha.

Incha Jacobpe utønrrai truba inchen, Esaúbe tru ketiilan ka utabig køn. ¹²Incha Esaúbe trenchibig køn:

—Ambamigwan amun cha. Trube, naba lincha amun— cha.

¹³Inchene Jacobpe trenchibig køn:

—Nai nuneg, ñibe asiinrrabguen cha, nai ureemerabe kullaguelø srø køn cha. Katø ubishamera køben, waaramera køben, ureezheelø perartø køn cha. Na menrra trømbøig malla merranene, nai ubishamerabe kan kwalømyutø ker-riguba chab kwanrrun cha. ¹⁴Ñi, nai ashib karubiibe, ñi karuigwan marøb megabigwei merrabmisra ka ashirrunrraguh cha. Nabe nai ubishameran køben, cabrameran køben, waarameran køben, merraniilø maig amben, nabe tsøndatø treeg arrumønrrun cha. Katø ureezheeløgucha nøm maig ambub meløben, tsøndatø treetø arrumønrrun cha, Seirsrø ñun wetøgamsrøngatig.—

¹⁵Inchen Esaúbe trenchibig køn:

—Trube, treeg ka amrrab cha. Inchendø tru naba lincha amrrub

møguelan mõilan køsrøn ñiba lincha amrrunrai kørrømartrab— chibig køn.

Inchene Jacobpe trenchibig køn:

—Truburappe chi isumøta cha. Ñuin kabyu na tab kui asig kuinaig købene, truig mas purø nuig køtan— cha.

¹⁶Incha tru kwaløm Esaúbe Seirsømay inrrab ibig køn. ¹⁷Inchen Jacobpe Sucotsømay ya, trusrømbe nuyasig kan ya marøb, nui ushamerai ranchu-ureemera marøb inchibig køn. Incha treekkurri trusrømbe Sucot cha wamig kuig køn.

¹⁸Jacobpe Padan-Aramsøngurri chigucha kømø, katø tab ka pubig køn, Canaán pirau Siquén ciudasø. Incha tru ciuda pinrøguesø kørrømisra warøwa, ¹⁹kan tul penabig køn, tru Hamorwei nusrkalan. Incha truiibe Siquénwei møskawan, tsantsøn andøga mari monedamera sulu cien pagaraig køn. Incha truyu nui carpa yawan lasrua tsumisra, ²⁰truyube kan altar mara, truigwane El Elohe Israel cha wamig køn.

Dinan Kan Møg Kemøra, Kaig Marøb

34 Jacob Leaba kan nimbasr Dina taig tøgaguibe tru pirau ishum-burmeran ashib pub inrrab webya ibig køn. ²Inchen tru heveo truyu ashib karubig Hamorwei nusrkai Siquém ashabe, Dinane kemøra, kaig mara mindisha kørrømarøbig køn. ³Incha nõbe Dinan purø chull ashiptø, tabzhib waminchibig køn, Dina undaaraig kønrrab. ⁴Incha Siquémbe nui møskai Hamorwan trenchibig køn:

—I srusran nai srain kønrrai møskaløba waminchay— cha.

⁵Inchen Jacobpe tru nui nimbasr Dinan Siquémbe kemøra, kaig mara mindisha kørrømarin kui wammørbig køn. Inchen nui nusrkaløbe tru purugubeløba trausrø ushamera ashib

warøben, tru nusrkalø katøle pumne chigucha waminchimig køn.

⁶Incha pumøwatø, tru Siquémwei møskai Hamorbe nui nusrkai pa misrtrab isuigwan Jacobpa waminchab arrubig køn.

⁷Inchen tru Jacobwei nusrkaløbe traugurri chab pua, tru treeg purayaigwan wammørab, karre øyeeg maritamab isub, larrø namig kuig mörøbelø køn, kaguende Siquénbe Israelwei yau misagwan purø trømbøig mara pasren tru Jacobwei nimbsrwan kemøra, øyeeg mindishib. Pøs øyeebe ni managuen maramig kømfigwan.

⁸Inchen Hamorbe tru møskawanba nusrkalanba trenchib waminchib køn:

—Nai nusrkai Siquémbe ñui nimbasrwan purø chull asan cha, ishugunø nõba kasharanrai treegwan isub-srumøgue chinrrab inchar cha. ⁹Yau misamera misrkun chibig køn, ñimbe namui nimbasrmeran sralø maren, namuieløbe ñimui nimbasrmeran sralø martrain cha. ¹⁰Trumaybe ñimbe namui utu warøben, yu nam waraig pirøbe ñim chu warag køben waramig pasrønrrun cha. Ñimbe truyu warab, penab, yanøb, katø pirømera penab inchigay— cha.

¹¹Inchen Siquémbe nuimburappe tru Dinai møskawanba, nuchalanba trenchibig køn:

—Na ñimuin kabyu tab asønainabene, ñim maig miabendø, nabe tranamønrrun cha. ¹²Tru srusran srain kønrai tranamwei maya nu kuindøgucha, ñim maya miamigwan eshkaab, maya ketig tranamelan eshkaab inchay chibig køn. Inchendø tru srusrane naba ka kasharabashchunrrigay— cha.

¹³Inchen Jacobwei nusrkaløbe tru møskai Hamorwanba Siquémwanba purø may kegørrørkønrrab isua løtabelø køn, kaguen nõmui nuchag Dinan kaig kui lataig purø trømbøig

marøb mindisha kørømarikkurri.

¹⁴Incha nømbe trenchibelø køn:

—Nambe namui nuchawane kan mөг circuncidamigwane tranrrab kaimamønrrun cha. Kaguen namuiwan purø trømbøig mindishib kørig marinab pønrramig køn cha. ¹⁵Pøs, nambe treeg punrrai martrab cha ñim øyamay martrab kørømisrene, ñimui utu maya mөгueløba circuncidawabe kønrrun cha, nam latailøwein kønrrab. ¹⁶Trumaybe si namui nimbasmerebe ñimba kasharab, ñimui nimbasmerebe namba kasharab, nambe ñimui utu warab, kan sötø misaameratø kønrrab cha. ¹⁷Inchen tru circuncidamigwan ‘ka’ taingatiibe nambe namui nuchawane perøb, yu ñimui piraugurri ambuptindamønrrun— cha.

¹⁸Inchene Hamorwanba Siquémwanba tru øyeeg margun taigwane truba tabig mörørai inchibelø køn. ¹⁹Inchen tru matsinube mallatø circuncidabig køn, kaguen nøbe Jacobwei nimbasmerebe purø chull asha kuig kua. Inchagucha Siquembe nui yaube mas nuig kuig asig mөг købig køn. ²⁰Incha Hamorba Siquémba nømui ciudayu kebambi yaskabumay amba, truyu warab misaameran trenchibelø køn:

²¹—Tru mөгueløbe kwa tammayelø køn cha, nømbe yu namuim pirau warønrrab amrrua warab, namuim pirau penab, yanøb inchib kønrrain cha, kaguen pirømerabe nøm kørømisra waramig tsabøtø lendø køn cha. Nambe nømui nimbasmerebe sralø maren, nømbe namui nimbasmerebe sralø martrun cha. ²²Inchendø namui utu nøm kørømisra, kan misag sötøtø misra waramibe nam øyamay kønrrab købendøwein kønrrun cha, namui utu mөгueløbe mayeeløba circuncidawar kønrrai, nøm mailø køben, nam treeløtøweingue. ²³Inchawei nøm maig

tailan ka lötøgun chibig køn, nøm namui utu warønrrab kørømisrtrain cha, kaguende nøm chi tøgaguiløba, nømui ushamerababe, namuim kønrrun— cha.

²⁴Inchen tru chi maramigwan nøm ashibelø maya mөгuelø tru ciudayu kebambi yaskabu tuluntsunabeløbe tru Hamorba, tru nusrkai Siquémba treegwan martrab pønrramisrøbelø køn. Incha tru maya mөгueløbe circuncidailø kørømisrig køn.

²⁵Indiibe pøn kwalømyu tru circuncidailøbe pusrkwailø purøbenh, Jacobwei pagatø nusrkalo tru Dinai nuchaløbe Simeónba, Levíba nømbe espadan srua ambubelø køn, tru ciudayumay, truiløbe ni chigucha chi isumø køben, maya mөгuelan chishtø kweecha petabelø køn. ²⁶Incha Hamorwanba nui nusrkai Siquémwanba espadatøga kweecha peta, Dinane Siquémwei yaugurri wesrawa, pera ambubelø køn. ²⁷Incha tru Jacobwei katøgan nusrkaløbe amrrua, kwabelaim palawan itøbunab puraamba, ciudayu kegørra chi købigwan chishtø wesrabelø køn, tru nui nuchawan øyeeg trømbøig mara mindisha kørømarigwan trunun ulø payib. ²⁸Incha ubishameran køben, cabrameran køben, waarameran køben, burrumeran køben, srua ambubelø køn, ciudayuiwan lata, wambigwan chi købigwan lata. ²⁹Incha yaambumerayu chi købelane chishtø wesrawa, katø chigurrimbunø chi tøgaguilan køben, mөг-uregwan køben, ishumburmeran køben merrarrawa, srua ambubelø køn.

³⁰Inchen Jacobpe Simeónwanba, Levíwanba trenchibig køn:

—Ñimbe nane purø nuigu mumayguen kømfig meganrrai martan cha, cananeomeraba, ferezeomeraba i pirau misaamera namun larrø tsalø asiilø pønrramig kønrrai ñimbe treeg marøb. Nabe ya mamdø mөгuelø

tøgagøben, nømbe kanbalatø lincha, namune kwayanrrab melambua, nanba nai yau misaameranba pinisha petønrrautan— cha.

³¹Inchene nømbe trencha lötabelø køn:

—¿Nø isuppe, kabe namui nuchawane trømbøig martrab nui asrwan anwei yanøb ishug kui lataig mara kutchain kuitarru?— cha.

Tius Jacobwan Betelsrø Maya Nuguen Tabig Nebuig Kønrrai Marøb

35 Tiusbe Jacobwane trenchibig køn:

—Kurrab, Betelsrø tsunrrab inrrø cha. Trusrømbe, tru ñui nuneg Esaúwan ñi trubab arrubben kenamisrøb Tiuswan kan altar kusrunrrig— cha.

²Inchen Jacobpe tru nui yaambuelanba, nun lincha amrrubelanba trenchibig køn:

—Tru katøgan peg tiusmera ñim tøgaguilan ñimbe chishtø webetab, ñimui kalø mariilan chish misrøb, ñimui kewaguilan yunømarøb inday cha.

³Betelsrømay amun cha, tru nan chine kaig nebuinab arrubengurri purugub Tiusweyasig trusrø kan altar kusrunrrab cha, tru na chu unindøgucha nan lincha pasrabigwan.—

⁴Inchen nømbe tru taska marig peg tiusmera nøm tøgaguilan kerriguba Jacobwan tranøbelø køn, katø kaluyu kandunga melsraguilan chigucha. Inchen Jacobpe kan encina tusr keta truilan sörabig køn, tru Siquém pulu. ⁵Inchen nøm truyugurri webamba ambene, tru puluwan warab misaamerabe mayeeløba purø trømbøig kørig kui inchai Tiusbe treeg marøbig køn. Incha gurri Jacobwei misaamerane nømbe chi kaig martrab inchimeelø køn.

⁶Incha Jacobpe maya misaameraba Luz cha wamiisrø pubig køn, tru Betelsrø Canaán pirau. ⁷Incha nøbe trusrø

kan altar kusrua, El Betel cha wamig køn truyube, kaguende Tius trusrø kenamisrig kuig kua, tru nui nunewan trubab welula ib uras.

⁸Inchen katø truyuh kwaig købig køn, Debora tru Rebeca lamfiig køben asam purugubig købig. Truigwane kan encina tusr katsiizhigu sörig køn, Betel pulu. Incha Jacobpe truyube Elon Bacut cha wamig køn.

⁹Incha Jacob Padan Aramsrøngurri katøle arrubene, Tiusbe nune katøle kenamisra, maya nuguen tabig nebuig kønrrai tranrrab misrøbig køn. ¹⁰Incha Tiusbe trenchibig køn:

—Ñibe Jacob munchi køn cha. Inchendø møimbe Jacob cha wamig kømøtø, ñui munchibe Israel cha wamig kønrrabig køn— cha. Incha Israel cha wamig køn.

¹¹Incha katø Tiusbe trenchibig køn:

—Nabe tru Maramburab Marøb Tius kur cha. Misag purø nørrø karrab, larrø nørrø larrøbichig cha. Ñuinug kan larrø nu misag sötømera kal-lawa, ñuinukkurri misag larrø nørrø sötømerabatø kurrab amrrunrrun cha. Incha ñuinukkurri amrrub misaamerayugurrimbe reymera kurrønrrun cha. ¹²Incha Abrahamwanba, Isaacwanba tranin pirøwane ñun tranamønrrun cha. Incha ñuinukkurri amrrub misaameran tranamønrrun— chibig køn. ¹³Incha Tiusbe nuimbulugurri ibig køn, tru nøba waminchib pasrainukkurri.

¹⁴Inchen Jacobpe kan srug nemøra, ølneb pasrøbig køn, Tius tru nun wamindinug. Incha trubalabe pi lusha, aceitetøga itølushibig køn Tiuswan keta tranøb. ¹⁵Incha Tius tru nun wamindinube Betel cha wamabig køn.

Raquel Kwaig

¹⁶Incha Betelgurri amba, katøgucha Efratasrø pumibe yab paløben, møimbe Raquelbe unøzhigwan ke tammisrtrab

kaimabsrua tammisrig kòn. ¹⁷Inchen ke purø lastimazhig pusrkwai inchib megaben, tru patsø kørøøøbiibe trenchibig kòn:

—Chi korig isumøta cha, ñibe katø mög-unøzhig tøgagønrrab kòn— cha.

¹⁸Inchen nøbe yandø ke kwanrrab inchib ke srabe israb megawa, unøzhigwane Ben-Oni cha wamabig kòn. Inchendø möskai Jacobpe Benjamin munchi pasrig kòn. ¹⁹Incha Raquelbe øyeeg kwamig nebuig kwaben, Efratamay amrrab ambi maysrø sørig kòn, tru Belén. ²⁰Tru kwabigwan sørimbalabe kan srug nemøra ølneb pasrig kòn. Incha tru treeg tamara kusrua pasrig købiibe tru Raquelwan sørig købig kui ashchai pasran møingatig.

²¹Incha Israelbe tru nø yamigwane ibig ya, Migdal Edargurri mas yab yaisrø nui carpa yawan lasrua kørømisrøbig kòn. ²²Indiibe Israelbe tru pirausrø kørømisra tsubene, Rubénbe ya, Bilhaba kiain købig kòn, tru nui möskawan lincha tsub ishuuba. Inchen Israelbe øyeeg marigwan wammørøbig kòn.

Jacobwei Nusrkalø

Israelwei nuskaløbe pa trattrø y par købig kòn.

²³Leai nusrkaløbe iilø kòn: Jacobwei mayur nusrkai Ruben, Simeón, Leví, Judá, Isacar, Zabulón.

²⁴Raquelwei nusrkaløbe: Joséba, Benjaminba.

²⁵Inchen Raquelwei tru karuig mendig megabig Bilhai nusrkaløbe iilø kòn: Danba, Neftaliba.

²⁶Inchen Leai tru karuig mendig megabig Zilpai nusrkaløbe: Gadba, Azerba. Iilø kòn tru Jacobwei nusrkalø Padan Aramsrø kal-lawar.

Isaac Kwaig

²⁷Incha Jacobpe Isaac nui möskawei yausrømay ibig kòn, Mamre taisrømay Kiriát Arba pulusrø, tru Hebrón cha wamiisrømay, Abrahamba, Isaacba tsuig købiisrømay. ²⁸Isaacbe tru nø kwab uras pilamera ciento ochenta tøgäig købig kòn. ²⁹Inchen Isaacbe yandø larrø køliizhig, larrø yana øsig tsua, yandø nui israbig luchen, nui nusrkalø Esaúba Jacobpa misra kusra sørøben, nui kølli misaameraba isrønrrab tsumisrøbig kòn.

Esaúweinukkurri Amrrub Misaamera

36 Iilø kòn tru Esaúweinukkurri amrrub misaamera, tru Edomwei.

²Esaúbe Canaán ishumburmeraba kasharaig kòn. Tru Elon hititai nimbasr tru Adaba katø Aholibamababe Anai nimbasr køben, truiibe Zibeón heveowei awela kuig kòn. ³Katø Basematwangucha nui srain kønrrai marig kòn, truiibe Ismaelwei nimbasr Nebaiotwei nuchawan

⁴Esaúbe i uremeran tøgaguig kòn: Adababe Elifazwan Basematbabe Reuelwan; ⁵Aholibamababe Jeúswan køben, Jalánwan køben, Coréwan køben tøgaguig kòn. Iilø kuig kòn tru Esaú Canaán pirau tsub uras tøgagu ureemera.

⁶Incha Esaúbe nui sralan køben, nusrkalan køben, nui nimbasrmeran køben katø tru nøba lincha warab misaameran køben pera, tru Jacob nui nuneeba tarømisrtrab katøgan paløsrømay ibig kòn. Incha ushameran kerriguba katø Canaán pirau nø chi tøgamisriilane chishtøh srua ibig kòn. ⁷Jacobpa Esaúbabe purø nørø tøgamisrøptø, pailøba kanbalatøbe waramgaig købig kòn. Inchagucha tru nøm waraig pirøbe ushameran mannäig truburab tranmäg kòn. ⁸Trekkurri Esaú tru Edom taibe Seir

pirau tunmeragøba tøgassø tsunrrab yaig køn.

⁹Iilø køn tru Esaúweinukkurri amrrub misaamera: edomitasmerai mōskai tru Seir tunmeragøba tōga pirōmerasø warab misaamera.

¹⁰Inchen tru nui nusrkalai munchimerabe iilø køn:

Esaúwei srai Adai nusrkai Elifaz køben Esaúwei srai Basematwei nusrkai Reuel købengue.

¹¹Inchen Elifazwei nusrkaløbe Temán køben, Omar køben, Zefo køben, Gatan køben, Kenaz køben købig køn.

¹²Inchen Timná ka linchatø ishug tru Esaúwei nusrkai Elifazwei kan nusrkai tōgaguig køn, tru Amalecwan. Iiløbe kerriguba Esaúwei srai Adai awelumera kuin køn.

¹³Inchen Reuelwei nusrkaløbe iilø kuig køn: Najat køben, Zera køben, Sama køben, Mizá købengue, truiløbe tru Esaúwei srai Basematwei awelumera købig køn.

¹⁴Inchen tru Esaúwei katōgan srai Anai nimbasr tru Sibeónweimbe awela tru Aholibamai nusrkaløbe iilø kuig køn: Jesús køben, Jalán køben, Coré købengue tru Esaúwei nusrkalø.

¹⁵Iilø kuig køn tru Esaúweinukkurri amrrub misaamera, nørreelø nøm asha karubelø, tru Esaúwei mayur nusrkai Elifazwei nusrkalø: Temán køben, Omar køben, Zefo køben, Kenaz køben, ¹⁶Coré køben, Gatán køben, Amalec købengue. Iilø kuig køn tru Edom pirau Elifazweinukkurri amrrub misaamera nørreelø nøm asha karubelø, truiløbe kerriguba Adai awelumera.

¹⁷Inchen Esaúwei nusrkai tru Reuelwei nusrkaløyu nørreelø nøm asha karubeløbe iilø kuig køn: Najat køben, Zera køben, Sama køben, Mizá købengue. Iilø kuig køn tru Edom pirau Reuelweinukkurri amrrub misaamera nørreelø nøm asha karubelø truiløbe

kerriguba, Esaúwei srawei Basematwei awelumera.

¹⁸Inchen tru Anai nimbasr tru Esaúwei srai Aholibamai nusrkalø nørreelø nøm asha karubeløbe iilø kuig køn: Jesús køben, Jalán køben, Coré købengue.

¹⁹Iilø kuig køn tru Esaúweinukkurri amrrub misaamera, katø nune Edomgucha taigwei. Trumørig nømui nørreelø misag sōtømera købelan nøm asha karubelø.

²⁰Inchen tru horeo Seirweinukkurri amrrub misaamera tru pirausrø warabeløbe iilø kuig køn: Lotán køben, Sobal køben, Zibeón køben, Aná køben, ²¹Disón køben, Ezer køben, Disán købengue. Iig tru Seirweinukkurri amrrub misaamera, Edom pirau horeosmeran nøm asha karubelø nørreelø købig køn.

²²Inchen Lotánwei nusrkaløbe iilø kuig køn: Horiba, Hománba. Inchen Timnabe Lotánwei nuchag købig køn.

²³Inchen Sobalwei nusrkaløbe Alván køben, Manajat køben, Ebal køben, Sefó køben, Onam køben kuig køn.

²⁴Inchen Zibeónwei nusrkaløbe iilø køn: Ayába, Anába. Tru Aná kuig køn, tru misag warab waraimø pirōmerasø kuaalab pigammeran wetørrabig nui mōskai Zibeónwei burrueran ashib uña.

²⁵Inchen Anábe kan nusrkai Disón taig tōgaig købig køn, katø kan nimbasr Aholibama taikkucha.

²⁶Inchen Disónwei nusrkaløbe iilø kuig køn: Hemdán køben, Esbán køben, Itrán køben, Kerán købengue.

²⁷Inchen Ezerwei nusrkaløbe iilø køn: Bilán køben, Zaván køben, Acán købengue

²⁸Inchen Disánwei nusrkaløbe iilø kuig køn: Uzba, Aránba.

²⁹Inchen horeosmeran nøm asha karubeløbe iilø køn: Lotán køben, Sobal

køben, Zibeón køben, Aná køben, ³⁰Disón køben, Ezer køben, Disán købengue. Truiløbe nòm mōitøgucha nòmui nōrrø sōtø misaameran nòm ashib karubelø treelø købig køn.

Edomsrø Reymera

³¹Israelitasmera rey tōgagømōwatø, tru Edom pirau reymera nebamba karub purrabeløbe iilø kuig køn:

³²Beorwei nusrkai Belabe Edomsrø rey kuig køn, nøbe tru Dinába taig ciudayugurri arrubig.

³³Inchen Bela kwabene, tru nuimburøbe Zerai nusrkai Jobab karunrrab nebyaig køn, Bosra pirausrig.

³⁴Inchen Jobab kwabene, tru nuimburøbe Jusán karunrrab nebyaig køn, Temán pirausrig.

³⁵Inchen Jusán kwabene, tru nuimburøbe Bedadwei nusrkai Hadad karub wanrrab nebyaig køn, truike tru Moab pirau madianitasmeran kanawa kōrrōmarøbig. Tru nø tsuig ciudabe Avit taig køn.

³⁶Inchen Hadad kwabene, tru nuimburøbe Masreca misag sōtømera waraisrig Samla karub wanrrab nebyaig køn.

³⁷Inchen Samla kwabene, tru nuimburøbe Rejobotsrø Saúl karunrrab nebyaig køn, tru Eufrates pi menda.

³⁸Inchen Saúl kwabene, tru nuimburøbe Acoborwei nusrkai Baal-Janán karunrrab nebyaig køn.

³⁹Inchen Acoborwei nusrkai Baal-Janán kwabene, tru nuimburøbe nusrkai Hadad karunrrab nebyaig køn, tru nø tsuig ciudabe Pau taig køben. Inchen tru Hadadwei sraimbe Mehitabel taig købig køn, Matredwei nimbasr, Mezabweimbe awela.

⁴⁰Iilø køn tru Esaúwei karub pōnrrab mōguelai munchimera, mu mōskalø køben, trumørig truilainukkurri amrubelø, nòm waraigwan nòmui munchitōgatøwei wamiilø: Timná køben,

Alvá køben, Jetet køben, ⁴¹Aholibama køben, Elá køben, Pinón køben, ⁴²Kenaz køben, Temán køben, Mibzar køben, ⁴³Magdiel køben, Iram købengue. Iilø kuig køn tru Edom pirau nōrreelø nòm asha karubelø, nòm chu waraig pirømerayu, nòmui pōnrrabigu.

Edombe Esaútøwein køn, tru edomitasmerai mōskai.

Joséwei Pailø

37 Jacobpe nui mōskai kōrrōmisra tsui pirau truyu kōrrōmisra tsuig købig køn, tru Canaán pirau. ²Iibe Jacobwanba nui yaambu misaameranba maig pureb arrigwan waminchibig truig køn:

Josébe pilamera diecisiete tōgaig kua, ubishameranba, cabrameranba nui nuneløba ashib tōgagøbig køn, tru mōskawei ishumburmera Bilhaimba Zilpaimba truiløbe nusrkalø køben. Incha Josébe tru nuneløbe søl kōmōtiig marøbelø køn chib mōskawane eshkabig køn.

³Incha kerrigu maya nusrkalan lataguen kōmōtø, tru Israel Jacob taig købiibe Joséwane truba undaguig købig køn, kaguende nø kōllimbala tōgagui unø kuimba. Inchagurri pala itø kemig larrø tab tsurøzhig maringarubig køn. ⁴Inchen nømbe nòm kerriguelan lataguen kōmø, Joséwane mas undarai ashabe, yandø tsalø ashib menda ni kan wamzhikken tammaybe wamømeelø køn.

⁵Indiibe Josébe kan piji kan piaig tōgagua, nunelan waminchen, trugurrimbe nuneløbe masken tsalø ashibelø køn; ⁶kaguen nøbe trenchib eshkabig køn:

—Nan piaigwan nīmun eshkanrrab inchar cha, mōrtray cha: ⁷Møimbe nam trausrø warøwa, tirigu lusrømera lusrøb købene, mōimbe nai tirigu lusrøbe pasramisrøppe, ke ølgandøzhig

pasramisrøptindan cha. Inchen ñimui tirigu lusrømerabe tru nai tirigu lusrø pøtøgatan pønrramisrøppa, purø tab inchib ke nai tirigu lusrømaygøba utsøbasrøptinchimøh— cha.

⁸Inchene nuneløbe trencha kusrua løtabelø køn:

—¿Treekkan namui rey misra, namune ke ñi karub tøgø pasrønrrab inchib pasrøtirru?— cha. Incha masken ashig kømuy inchibelø køn, tru piailan, nø waminchen.

⁹Incha Josébe katøgan piaig tøgagua nunelan katø treeg eshkabig køn:

—Møimbe katø nan piappe, pørrba, pølba pa trattø y kan kønchabiimeraba nan tab inchib utsøbasrøb piatan— cha.

¹⁰Incha møskawanba, nunelanba treeg eshkabene, møskaimbe øyeebe chisun waminchab arrugu trenchiptinchibig køn:

—¿Tru ñi øyee piaig tøgaguitøgabe namune manchibrre inchigu? cha. ¿Ñui usrimba, ñui nuneløba, naba, kabe ñun piraugatig utsøbasrtrain kønrrab kø chindah?— cha.

¹¹Inchen nuneløbe larrø pusrkwai inchibelø køn. Trune møskaimbe øyee piaibe chiguermab wetøbeñimmørø chu uragucha isub sulu uñibig køn.

Joséwan Nunelø Yanig

¹²Indiibe yandø treeg purayai wendø Siquémsrø nui nuneløbe møskawei ubishameranba, cabrameranba pu lawa manrrab amben, ¹³Israelbe Joséwane trenchibig køn:

—Ñui nuneløbe Siquémsrø ubisha ashib waran cha. Amø cha, trusrømay inrrig— cha.

Inchen Josébe:

—Øø, inrrur— chibig køn.

¹⁴Inchen Israelbe trenchibig køn:

—Ashchab ya, tru ubishameraba cabrameraba, ñui nuneløba maig warai ashabe, wam srua attrunrrig— cha.

Incha Hebrón chaasrøngurri inrrai ørøbig køn.

Inchen Josébe ya, Siquémsrø pubig køn. ¹⁵Indiibe Josébe trusrø pua, truba lab llirab uña, pella pasrøbene, kan møg katabe, payibig køn:

—¿Chi lagu?— cha.

¹⁶Inchene Josébe:

—Nabe nai nunelan lab uñar cha. Chu ubisha ashib warai ñibe tiusmanda eshkabsrumuguh— chiben, ¹⁷tru møøbe trenchibig køn:

—Yugurrimbe chab ambubguen indig køn cha. Inchendø: “Dotánsrømay amrrab” taig nabe mørig køn— cha.

Inchen Josébe nunelan lab ya, Dotán tru misag sötømera warainug kømøtø, wambig nøørøsrø wetørrabig køn. ¹⁸Inchen nømbe yabsrø arri ashabe, nømuimbulu pumøwatø, nømbe kwetchab waminchibelø køn. ¹⁹Incha kangurri kangurri trenchibelø køn:

—Ñimguen asay cha, tru piainabiibe øsrø arrun cha. ²⁰Møimbe amrrui chibelø køn, kweecha, kan aljibe laligu kegutchab cha. Incha: “kan namig usha kweecha, main køn chinrrab” cha. Er nui piailøbe maig indashchab— chibelø køn.

²¹Inchen Ruben iigwan mørøbe, nømui taskabe chi marmønrrai isua:

—Kweechimugun chibig køn.

²²Ñimbe ani lushmøtø, mu misag warab waraimønug aljibe lalig pasrabnug kegutsay chibig køn. Inchendø ñimui taskabe chi marmøtay— cha. Rubénbe øyee chippe, Joséwane katøle wesrawa, møskaweisrø pegutchab isuig køn.

²³Inchen José nunelaimbulusrø pubene, nømbe Joséwane tru nø pala itøguewa pasraig tab tsurøzhigwane kerrawa, ²⁴nune kemøra, tru pi wesramig trab lalig pasrabigu keguchibelø køn. Inchendø tru trab laliibe chi pigaig pur pasrabig køn.

²⁵Inchabe yandø nømbe manrrab purramisrøbelø køn. Inchen nøm ashene, Galaadsrøngurri kan sötø ismaelitasmera amrruptinchibelø køn, camellosmerayu niisrar larrø may irrabzheelø, balsamo køben, mirra køben tru Egiptosrømay.

²⁶Inchen Judábe nui nunelan trenchibig køn:

—Namui nunewan kweechabe, chi mariasamø cha, kweecha tre marigwan söratø tøgaguabe. ²⁷Trembe ismaelitasmeran yangun chibelø køn. Namui taskabe chi kaig marmønrrab cha, kaguendø nøbe namui yaundøwei namui nuneg køn— cha. Inchen nuneløbe trumay kørromisrøbelø køn.

²⁸Inchen tru madianitasmera chine penab, yanøb inchibelø amrruben, Joséwei nuneløbe tru aljibe trab lalig pasrabigugurri wesrawa, pib tratrø an pitiswei yanøbelø køn. Øyamay Joséwane Egiptosrømay srua ambig købig køn.

²⁹Indig yanayu Rubénbe tru aljibe trabsrømay arrubene, mømibe Josébe yandø mugaagøptinchen, nøbe isuptø nui kewa pasraigwan kølsrøptinchibig køn. ³⁰Incha nunelan trenchinrrab ibig køn:

—Yandø matsinube mugaagøn cha. ¿Nabe mømibe chindamer?— cha.

³¹Incha nømbe kan cabro unø kweecha, José pala itøguewa unigwane tru aniyu kebisha, ³²tru Joséwei kewaguig tab tsurøzhigwane møskaweimay trana ørøppe, øyeeg cha ørøbelø køn:

—Nambe øyeeg wetørrer cha, ñui nusrkawein kui, ñui nusrkawein kømui muingøtashchab tab ashchig— cha.

³³Inchen Jacobpe trunun nebua ashippe:

—Nuiwein køn chibig køn. Kan namig usha webarrua kemøra, pitis mara, mainrrun— cha.

³⁴Incha Jacobpe nui kewa kuigwan kølsra, trøsrkølig kewa, nui unø pinigwan purø yanasrøngatig isub kørromisrig købig køn. ³⁵Inchen nusrkaløba, nimbasrmeraba isumønrrai maya, maya inchib melaingucha, nøbe trunune mørøg kømui inchibig køn. Incha nusrkawan isub, kishib trenchibig køn:

—Kwabelø israb waraisrø na nøba tsunrrab yamnegatig nai nusrkawane isub tøga kømønrrun— cha.

³⁶Inchen Egiptosrømbe tru madianitasmerabe tru Josewane Potifarwan yanøbelø køn, tru Faraon lutø tranigwan marøb pasrabig, tru suldaumera reywan chigøben kømønrrai ashib pønrrabelan nø asha karub pasrabigwan.

Judaba Tamarba

38 Tru urassrø Judábe nui nunelan mendamisra, kan Adulamsrø møwei yausrø tsunrrab ibig køn, Hira taigweisrø. ²Incha trusrømbe kan cananeo Súa taigwei nimbasrwan srain kønrrai kabgucha, truigwan nui srain mara, pailø kibelø køn. ³Inchen tru ishuube kwanrriig kørromisra, truigwei kan nusrkai tøgagua, truigwane Er cha wamig køn. ⁴Incha katø wendø kwanrriig kørromisra, katøgan nusrkai tøgamisra, truigwane Onán cha wamig køn. ⁵Incha katø maya yanayu køsrøn katøgan nusrkai tøgamisra, truigwane Sela cha wamig køn. Truibe tru unan tøgagøb urasbe Kezibsørø tsuig kuig køn.

⁶Indiibe Judábe tru nui mayur nusrkai Erweimbe srai labig køn, tru Tamar taigwan. ⁷Inchendø tru Er Judáwei mayur nusrkaimbe Jehováwein kabyu larrø kaig kuig køn. Inchen Jehovábe nui øsig unigwan kerraptindig køn.

⁸Inchene Judábe tru Onánwane trenchibig køn:

—Ñui nuneg kwabigwei srawan kasharamø kømø, kasharau cha, ñui

nuneg kwabig ñigurri ureg tōgaig kōnrrain— cha.

⁹Inchen Onánbe tru ureg kal-labeløbe nuin kuentailø kōmōnrrab kui asha kua, nui nuneg kwabigwei sraimba kib waramisri mōrig, kwanriig kōrrōmisr-mōnrrai pirautø, pirautø lushibig kōn, nuneg kwabigweyasig chi ureg kaanrrai. ¹⁰Inchen Jehováwane treebe chigucha tabig asōnamuben, truigwangucha øsig kuigwan kerraptindig kōn.

¹¹Inchen Judábe tru nui yerna Tamarwane trenchibig kōn:

—Ñui mōskawei yau kasharamø, ka tsunrrig cha, nai nusrkai Sela kōlig misramne.— Inchendø Judabe treeg isubig kōn: ‘Inchippa Selagucha nuneg kwabelø lataitøwei kwanrraitamab.’ Incha treekkurri Tamarbe nui mōskawei yausrø tsunrrab ibig kōn.

¹²Indig yandø yana puraiben, tru Súai nimbarr tru Judáwei sraimbe kwabig kōn. Inchen nōbe yandø tru isubig puraiben, Timnat pueblosrōmay ibig kōn, tru nui ubisha isig parøbelø waraisrōmay. Inchen tru adulamita Hira taig tru nun lynchibiibe nune lincha ibig kōn.

¹³Inchen Tamarbe tru nui sueeru Timnatsrø nui ubishameran isig partrab yan taig wammørabe, ¹⁴tru piuda kōrrōmisra pala keegwan wesrawa, incha muguinquen ashmōnrrai maløwan pinøgasraitøga nōbe pinøgasra, Enaim kebambi yaskabu wamisrøbig kōn, tru Timnatsrōmay amrrab ambi mayuhke. Inchen nōbe øyeeg marøppe, tru Selabe yandø kōlig kui asha, treeg marig kōn, inchen kōben, nune tru Judábe nune tru nusrkaimba kasharanmuben.

¹⁵Inchen Judá truigwan ashabe, nōbe kaig maramig asrwan anwei yanøb ishug kuitamab isubig kōn, kaguen nōbe maløwan pinab kasraig waben. ¹⁶Inchen nōbe tru nui yerna kuitamab isumøtø, may menda waben kemallabe, trenchibig kōn:

—Ñiba kigun— cha. Inchen nōbe:

—Ñiba, naba treeg maramig, na, øn tamibe ¿chi tranrrunrragu?— chibig kōn.

Inchene nōbe trenchibig kōn:

¹⁷—Nai ubisha sōtōmerayugurri kan cabro-unøzhig trana øramōnrrun— cha.

Inchene nōbe trenchibig kōn:

—Kan chigøsrøn ñuiwan kōrrōmartra cha, ñi tru tranrrab misrigwan na utammegatig.—

¹⁸Inchene Judábe trencha payibig kōn:

—¿Chi kōrrōmaramø?— cha.

Inchene nōbe trenchibig kōn:

—Ñui sellon tru ilin tsiwanbañau, tru pøtønain tsig ñui tasku srua pasraigwanba kōrrōmartra— cha.

Inchen Judábe truilan tranabe, tru Tamarba kib waramisra treeg maren, nōbe kwanriig kōrrōmisrig kōn. ¹⁹Incha nōbe kurra, truyugurri yabe, tru malø kasraigwane pinøsrua, tru keg kaig kōrrōmisra kewa unigwan katø kebig kōn.

²⁰Incha mas wendø tru Judábe tru nui tab lynchibig adulamitan tru cabro unan trana ørøbig kōn, tru ishuwan tru nuyelan trana kōrrōmariilan katøle utōnrrai. Inchen nōbe tru ishuwane wetōrranrrab kaimaptinchibig kōn. ²¹Inchen nōbe truyu warab misaameran trencha payibig kōn:

—¿Peg mōgueløba kaig marøb ishug tru Enaim may menda wabiibe chu wah?— cha

Inchen nōmbe trenchibelø kōn:

—Peg mōgueløba kaig marøb ishuma yube mumaganug kōn— cha.

²²Inchen tru mōøbe katøle Judá waisrōmay yabe, trenchibig kōn:

—Nabe truigwane wetōrranrrab kaimar cha. Inchagucha truyu warab mōgueløbe nane trenchitan cha: “Yube peg mōgueløba kaig marøb ishube mugaaguig kōppeh”— cha.

²³Inchen Judábe trenchibig kòn:

—Kerriguba ka tōga kōrrōmisrbashshu cha, namun ke chinētō chib indza asiinab pōnrramig kōmōnrraimbe. Inchendō tōr kōnrrain cha, nabe cabro unane tru ishuwan trana ōren, tru ishuwane ñibe wetōrramuigwan— cha.

²⁴Indiibe yandō pōn pōl puraibene, Judáwane trencha eshkaptinchibelō kòn:

—Tamar ñui yernabe kaig marōb uña, treeg marōb unigu kwanrriig misrin kòn cha, ñui asrwan anwei yanōbig lataig misra waikkurrindō.—

Inchene Judábe trenchiptinchibig kòn:

—Nune wesrawa, parray— cha.

²⁵Inchen yandō tru mōguelōbe nun patrab wesranrrab amben, nōbe ñui sueerune trencha ōrōbig kòn:

“Nabe kwanrriig misra pasrappe, tru na i srua pasrailan nan tranōbigwei kwanrriig misra pasrar” cha. Inchabe katō trenchibig kòn: “I sellon tru il-intsiwanbañau, i tsigwanba, muin kō-tashchab ash” cha.

²⁶Inchene Judábe ñuin kui ashabe, trenchibig kòn:

—Nōbe sōlgandō tabigwan maren, nagueen kalō marōbrain kòn cha, nai nusrkai Selaba nabe nun kasharanmub.— Incha nōbe tru ishuuba katōlōbe kimuig kōbig kòn.

²⁷Indiibe yandō Tamarwan unō tōgamisramig puben, mōimbe parchig tōgaig kōbrain kui wetōbeñibig kòn.

²⁸Inchen tru yandō kal-lanrrab inchen tru parcheelōyu kane tasiizhiimerrig kal-laptinchen, patsō kōrrōrōrōbiibe unai tasiizhigu pigō tsizhig lichiptinchibig kòn trenchib: ‘Iimerrig webarrig kòn’ chib. ²⁹Inchen unōbe tasiizhigwan katō kesruben, kanzhiimerrig kal-laptinchibig kòn. Inchen tru patsō kōrrōrōrōbiibe trenchibig kòn: ‘¡Mandō

incharre puraarruh!’ cha. Inchagurri unane Fares cha wamig kòn.

³⁰Inchen trugurrimbe tru ñui nuneg tru tasiizhigu pigō tsi litsig kal-labig kòn. Incha truigwane Zera cha wamig kòn.

Joséba Potifarwei Sraimba

39 Joséwane Egiptosrōmay srua amben, kan egipcio Potifar taig ismaelitasmeran Joséwane penabig kòn, trusrōmay truilō srua amrruin kōben. Inchen Potifarbe tru Faraon lutō tranigwan marōb pasrabig nuig, tru suldaumera reywan chigōben kōmōnrrai ashib pōnrrabelan nō asha karub pasrabig kòn.

²Jhovábe Joséwane tarōmisrmō nōba pasrōben, chi mariilōtōgucha tabiitō, tabiitō pub iben, nōbe tru egipcio tru nun penabigwei yau wabig kòn.

³Incha tru nun karub pera pasrabiibe Jehová Joséwane chi mariilōyutōgucha merraptō webinrrai mari ashibig kòn.

⁴Ōyamay tru Potifarbe Joséwane chi isumgaig larrō tabikkui asha, Putifar nō chi palai waben trunun ashib pasrōnrraimba, katō ñui yau chigurrimbunō tōgaguilan nō ashib pasrōnrraimba treeg kōrrōmara pasra, nō chigurrimbunō tōgaguilan kerriguba nō asha martrai kōrrōmarōbig kòn.

⁵Inchen yawanba nō chigurrimbunō tōgaguilanba Joséwan ashchai pasrikkurrimbunō, Jhovábe tru egipcione Joségurri mayanguen tab inchen, Jhováwei maya nagueen tabiitō nebunrrai indiibe tru egipcio kerrigu chi tōgaguimbala pasrabig kòn, yau lata, wambigwansrō chi kōbigu lata. ⁶Inchagurri Potifarbe kerriguba Joséwei tasku ashchaim pasra, nune chi isumig chigaabig kòn. Isumig kōppe, nō mab mutsamigwan trunundōh isumig kōbig kòn.

Inchen Josébe larrø tab asr tøgagig trur-rigu larrø tab møg købig køn. ⁷Indiibe kan maya yanayu køsrøn, tru nun pena karub tøgagøbig tru Potifarwei sraimbe Joséwane chull ashib menda, trenchibig køn:

—Naba waramisrkun— cha.

⁸Inchen nøbe treegwane marmøtø, tru nun karub tøgagøbigwei srawane trenchibig køn:

—Pøs, nai karubiibe yu yau chi købigwane nababe chi isumikkaig pasrøwa, treekkurri chi købigwan kerriguba nai tasku ashchai pønsraig køn cha. ⁹I yaube natøwei mas nuig kur cha, chiwanguen ashmønrrai nane meriibe chigaagøn cha, ñundøh na chi asamig kømønrrai nørø køn taig køn cha, kaguende ñibe nui srain kuimba. ¿Nabe nune øyeeg kaig marøb mandø pasramø cha, Tiuswan purø trømbøig marøb?—

¹⁰Inchen ishuube kwalømmørig, kwalømmørig Joséwane ‘naba waramisrkun’ chib, nuimbulu lincha wanrrai inchib maya, maya treendingucha, Josébe treegwane kandø, kandø ka chib, webib, webig ibig køn.

¹¹Indiibe José kan kwaløm yau nui chi maramigwan martrab kebibenba, truyube mugucha kaaben, ¹²ishuube nui kewa pasraigu kemørøppa trenchiptinchibig køn:

—Naba waramisrkun— cha.

Inchene Josébe tru nui kewa pasraigwane nui tasku srua pasrønrraindø yaugurri weluløppa iptinchibig køn.

¹³Inchen Josébe tru nui kewa pasraigwane nui tasku kørømmisrtrairindø welula yai ashippe, ¹⁴yau tru karuig mendig melabelan wamabe, trenchibig køn:

—Au, ñimguen asay cha, tru nai keg kan hebreo pera arriibe namune ke kan chigucha kømeeleø kui lataig mara kørømmartrab ka treetø arrin køn cha. Nainug kebarrua, nan kemørtrab

inndan cha. Inchen nabe truba truba mur trashiben, ¹⁵na truba mur trasa ashippe, nui kewaguigwan naimbulu tsumnetø, luløptindan— cha.

¹⁶Incha tru ishuube tru José kewaguigwane nui keg yau pumnegatig trarra wawa, ¹⁷kewangucha treetøweih chib eshkabig køn:

—Tru hebreo ñi karub tøgagømig pera arriibe nane kan larrø kaig kui lataig kemøra ka kaig martraptø arrin køn chib. ¹⁸Inchen nabe truba mur trashiben, nui kewaguigwan naimbulu tsumnetø weluløptindan— cha.

¹⁹Tru “ñi karub tøgagømig peniibe nan øyeeg martan” chib, sraimbe Potifarwan øyeeg chib eshkaben, nøbe truba trømbøig namabig køn. ²⁰Inchen tru Joséwan penabiibe reyweimburab kalø marøbelan kemøra keeriilø purramnug, Joséwan truyu keera wannøbig køn.

Inchendø Tru Kailan Keeri Yaugucha

²¹Jehovábe Joséba pasrøwa, nui lastima asigwane kenamarøbig kenamara, tru keerin pønrrabelan ashib pasrabikken nune chi isumgaig larrø tabikkui ashchai, Jehovábe treeg marøbig køn. ²²Inchen tru keeri pønrrabelan nø karubiibe, tru mayeelø keeriilø pønrrabelan José nø ashchai pasren, katø truyu chi asha maramelane kerriguba José nø asha marøbig køn. ²³Inchen tru keerin pønrrabelan nø karubiibe chi isua asamikken palømfíg køn, José nø asha marøb pasraigwane. Kaguende Jehovábe Joséba pasrøwa, nø chi mariilane merraptø, merraptø webinrrai marøbig køn.

Piailøbe Øyeeg Chib Køn Cha José Tørmarøb

40 Indig øyeeg chab purayaig yandø yana køben, reywan mutchai srørrøb pasrabiiba, reywei pirri marøbiiba, nømui karubig Egipcio reywane

namishibelø køn. ²Inchen Faraónbe tru i pagatø nørreelan nø lutø tranigwan marøb pønrrabelan namabig køn, tru vino srørrøb pønrrabelan nø asha karubigwanba, tru pirri marøbelan nø asha karubigwanba. ³Incha tru suldaumera reywan chigøben kømønrrai ashib pønrrabelan nø asha karubigwei yau nømune keera purrønøbig køn, tru Joséwan keera wanninuutøwei.

⁴Inchen Faraónwan chigøben kømønrrai ashib suldaumerai nø karubiibe tru pagatø nørreelan keerilane José nø asha purugub pasrøbig køn.

Inchen truiløbe kan maya yanagøsrøn truyu keeriilø purrøwabe, ⁵tru pailø nørreelø tru lutø tranigwan marøb, katø tru reywan vino srørrøb pasrabiiba, tru pirri mara srørrøbiiba tru keerin purrabeløbe kan yem nøm kan kan piaig tøgagøbelø køn, tru piailøbe møitøgucha peg, peg eshkabig.

⁶Inchen Josébe løtsø nømun ashchab ibene, nømbe truba truba isuilø purraptinchen, ⁷nøbe trencha payibig køn:

—¿Nimbe møimbe chindimbarre ke peg misriilø purrøgue?— cha.

⁸Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Nambe pailøba piailø tøgagøbendø, muguen kan øyeeg køn cha eshkanrrabiibe mugaagøn— cha.

Inchene Josébe trenchibig køn:

—¿Piailan ‘øyeeg køn’ chinrrabiibe Tius nø kømuitarru? cha. Er eshkarra pøs— chibig køn.

⁹Inchen copamerayu srørrøbelan nø asha karubiibe trenchib eshkabig køn:

—Møimbe nane piappe, kan uvas tusr naim pinrøgue pasrabiibe, ¹⁰srarmera pøn kwaliimera tøgag pasraptindan cha. ¹¹Incha truiibe ishiizheelø wegucha, uzheelø niga tru lusrømerayube uvasmera srønän cha. Inchen nabe Faraónwei copan nai tasku muta, tru uvasmerane tru copayu sunna, trugurrimbe natøwei Faraónwei

tasku tranøb piatan— cha. ¹²Inchene Josébe trenchibig køn:

—Tru pøngatø srarmerabe pøn kwaløm køben, ¹³pøn kwalømyube Faraónbe ñi chi kalø marigwan ulø paymøtø, katøle ñune ñui lutøyutøwei pasren, ñibe Faraónwan katøle vinon srøttrabguen cha, maramigwan maig marøbig købig kuig treetøwei. ¹⁴Inchen ñun treeg tab kørømarene, trube, nan isurrunrrig chibig køn. Tiusmanda nan lastima tøgagua, Faraónwan waminchunrrig cha, nan yugurri wesranrrai. ¹⁵Kaguende nane hebreosmerai pirausrøngurri nane namiimay merrarrawa, sua amrruig køn cha. Nabe yu Egipto pirau chigøben kalø mara kømur cha, na yu merrarrawa keerig wamig.—

¹⁶Inchen tru pirri marøbelan asha karub pasrabiibe tru piaigwan ke chi isumgaig tabig øya kønrrun chib eshkain kui ashabe, trenchibig køn:

—Naimburappe nane treeg piatan cha: Nai turbalabe pøngatø tasin-ureemera chi pirrimera køben tøgär pønrrøbashib. ¹⁷Inchen ke pala srabesrø pasrab tasinyube, Faraónweyasig chine larrø may pirrimera sulu tøgag pasrøbendø, illimera tru nai turbala tasin pasrabiguigwan mabashib.—

¹⁸Inchene Josébe trenchiptinchibig køn:

—Iibe øyeeg cha eshkabig køn cha: Pøngatø tasin ureemerabe pøn kwaløm køn cha. ¹⁹Inchen pøn kwalømyube Faraónbe ñui turwan paringarua, kan tusryu mesringaruben, ñui asrwane illimera amrrua, ñune manrrun— cha.

²⁰Indiibe pøn kwalømyu Faraónbe nui tru kal-lain kwalømgurri mam pila nemisrigwan trunun isunrrab marøbig køn. Incha nø lutø tranigwan marøb pønrrabelayasig truba truba kasrag waramig mara, truilai merrab tru copasyu vino srørrøb pønrrabelan

nø karub pasrabigwanba, tru pirri marøbelan nø karub pasrabigwanba tru keera purrønninukkurri wesrangarubig kòn. ²¹Inchen tru copayu srørrøb pønrrabelan asha karub pasrabigwane katøle nui lutøwan tōga pasrønrrai tranen, nōbe srøsrø maig marøbig kuig katø treetøwei copan Faraónwan mutchai yuuløb pasrabig kòn. ²²Inchen tru pirri marøbelan asha karub pasrabigwane José maig purainrrun taimbala naashigu tsibasra mesrøngaruig kòn.

²³Inchen kōben, tru copayu srørrøb pønrrabelan ashibiibe Joséwane isumø, kerrigu pesannaptindig kòn.

Faraónwan Maig Piaigwan José Tømarøb Eshkab

41 Indig yandø katøle srørrøb pønrrønrrai pønsrai pa ila puraiben, Faraónbe kan piaig tōgagøbig kòn: Nune Nilo nu pi menda papsrøbashib. ²Møimbe tru piugurrimbe trattø y parba larrø tabelø, tsal waaramera werruptincha, junco utuwan pu mab mendabelø kòn. ³Inchen møimbe katø tru wendaube trattø y par treetøwei waaramera larrø trømbøilø, kalargøleelø piugurri werruabe, Nilo pi menda tru srøsrø werrub waarameraim pulu pønrramisrøptincha, ⁴tru larrø trømbøilø, kalar waaramerabe katø tru trattø y par larrø tab waaramera tsalelane mabashibgue. Inchen tru treeg piab tsuppa, Faraónbe kasraptindinabig kòn.

⁵Incha nōbe katø kibene, katøgan pi-aig mørøbig kòn: Møimbe tirigu turmera larrø tabelø, larrø may nigar, kan tsutsiizhigutø trattø y par weguchar, treeg nørørailø pønrrøbashibgue. ⁶Inchen tru wendaube tru tsutsigutøwei katøgan trattø y par weguchibelø kòn, larrø pøndøzhig, tru kurag isig arrubig tustam itsiilø. ⁷Inchen tru trattø y par larrø

pøndøzheeløbe tru trattø y par larrø may nigazheelø, larrø tabelan piñipt-inchibelø kòn. Inchen Faraónbe kia kasraptindinaben, nōbe piabrre tsubrain kui wetøbeñibig kòn.

⁸Inchen nōbe løtsø kia kasrappe, larrø isuig kia kurra, tru Egiptosrø mayeelø magia kusrebelø mu mana mariimíigwan marøbelanba, larrø kusrebelanba amrrønrrai wamabe nui piagwan eshka-big kòn. Inchendø truiløbe tru pi-aigwane ni møikken ‘øyeeg kòn’ cha Faraonwane eshkanrrab kaimabelø kòn.

⁹Inchen tru copayu vino srørrøb pønrrabelan nø karub pasrabiibe Faraonwane trenchibig kòn:

—Møimbe si, na chigøsrøn eshkamig tōgaguigwan eshakamubrain kuin isuptinndan cha. ¹⁰Pøs yanaguen kòn cha nam ñui karui melabelan ñi namun nama, nanba tru pirri marøbelan ashib karub pasrabigwanba, tru suldaumeran nø karub ashibigwei yau, nō ashib tōgaguilø purrønrrai namune keeringaruig købig kòn cha. ¹¹Indiibe wendø kan piaig tōgaguig kòn cha, truigwanba nanba tru yemdøwei. Inchen tru piaille kane peg peg eshka-big kuig kòn cha.

¹²Inchen truyube kan hebreo matsinan merrarrawa keerig namba waig købig kòn cha, tru suldaumeran nø karub tōga pasrabigwei karuig megabig. Inchen nambe namui piailan nun eshka-bene, nōbe namui piailan øyeeg kønrrabig kòn cha eshka-big kòn mō piatōgucha maig kønrrabigwan. ¹³Incha nø maig kønrrun cha eshkaig købiibe trubalawei purayaig købig kòn cha: nabe nai lutøyu katøle puinabene, kanune naashigu tsibasra mesraig kuig kòn— cha.

¹⁴Inchen Faraónbe Josewan attrai wamønrrab øren, tru urastø Joséwane kalø marøbelan merrarrawa keeriinukkurri wesraben, Josébe milisigwan mullib, kewaguilan

yunomarøb, Faraónweimay arrubig kòn. ¹⁵Incha Faraónbe Joséwane trenchibig kòn:

—Nabe kan piaig tøgagøbendø, ‘øyeeg kòn’ cha kelarrab eshkanrabiibe muguen kaagøn cha. Inchendø nabe wammørar cha, ñibe piaigwan wamindi mørabe, ‘øyeeg kønrrab’ kòn cha eshkabig kuin kui.—

¹⁶Inchene Josébe Faraónwane trenchibig kòn:

—Tru treeg maramibe nainug pasrømøn cha. Faraón chi isumø pishindø tab wanrai wam tranøb lötønrrabiibe Tius nø kòn cha.—

¹⁷Inchen Faraónbe Joséwane trenchibig kòn:

—Nan piappe, nabe Nilo nu pi menda pasrøbene, ¹⁸tru piugurrimbe waaramera trattrø y par larrø tabelø, tsalelø weruptincha, tru juncos utu pu mab køben, ¹⁹møimbe katø tru wendaube trattrø y par treetøwei waaramera larrø trømbøgøleelø, ke tsutsiiba, kalusbateelø, jkatø! itapteelø piugurri werrubelø kòn cha. Kan managuen Egipto pirau nabe øyeeg kalargølig trømbøgøleeløbe ashmuig kòn cha. ²⁰Inchen tru waaramera larrø trømbøgøleelø kalargøleeløbe tru srøtø trattrø y par tsal waaramera pønrrabelan maptinchibelø kòn cha. ²¹Inchendø truilan mappe, mabendø, kan chigucha mamøwa lataitøweih pønrrabelø kòn cha. Kaguende maig købeløbe treeg trømbøig kalargøleetøweih pønrrabelø kòn. Inchen nabe kasraptindinabig kòn cha.

²²Inchen nan katø piappe: Møimbe tirigu turmera larrø tabelø, larrø may nigar, kan tsutsiizhigutø trattrø y par weguchar, treeg nørrowar pønrrøbashib piabig kòn cha. ²³Inchen tru wendaube tru tsutsigutøwei katøgan trattrø y par weguchibelø kòn, larrø pøndøzhig, tru kurag isig arrubig tustam itsiilø. ²⁴Inchen tru larrø pøndø tirigube

tru larrø tab tirigu turmeran kebinab, kebinab piñbashib piabig kòn cha. Inchen nabe tru magia kusrebelø mu mana mariimigwan marøbelan payen, muguen truiløbe tru piaibe øyeeg chibig kòn chabe eshkamøtan— chibig kòn.

²⁵Inchen Josébe Faraónwane trenchibig kòn:

—Faraónwei tru pagatø piailøbe parba trunundøwei eshkabig kòn cha. Tiusbe nø maig martrab pasraigwan tru piabyu kenamarin kòn cha. ²⁶Tru truba tab waaramera trattrø y par, katø tru larrø tab tirigu turmera tru trattrø y parbabe pilamera trattrø y parwan eshkan cha. Tru piaibe trutøwei kandø eshkabig kòn cha. ²⁷Inchen tru waaramera larrø trømbøgøleelø kalargøleelø tru tab waaramerai wendau nerrubeløba, katø tru tirigu turmera larrø pøndøzhig tru kurag isig arrubig tustam itsiiløba, truiløbe pilamera trattrø y par kòn cha. Inchendø truiibe pilamera trattrø y par larrø trømbøig parø attrabigwan eshkabig kòn cha.

²⁸Nabe ñi Faraónwan øyeeg eshkar cha, Tiusbe nø maig maramigwan ñune kenamarøb pasran cha. ²⁹Pilamera trattrø y par Egipto pirau muba kuimburab mamig purø misrøb pilamera kønrrab kòn cha. ³⁰Inchen katø tru wendaube pilamera trattrø y par purø trømbøig parø attrabig kòn cha, truba truba mamiimera misrig købelanguen chi misrmuig kui lataig pesannawa kømgue, kaguende tru parø arrubiibe tru Egipto piøwane purø lastimaig mara kørromartrun cha.

³¹Inchawei parø purø trømbøig arruptø, tru merrabwan truba truba mamiimera misrig købeløbe ni kan kenaguen kønrraamøn cha, purø trømbøig køptø.

³²Pøs, ñi Faraónbe pamay treetø, treetø piaig mørig kòn cha, kaguen Tiusbe iigwan ñi asha kønrrai jkatø! martrab pasran cha, trurriugu chi srrørømtø.

³³Incha treekkurri ñi Faraónbe kan larrø kusreb møg, chigui asha tab marøb møg lanrrain cha, Egipto pirau kerrigu chi maramigwan nø karub ashib tøga pasramisrtrai.

³⁴Incha nabe trendamønrrun cha, ñi faraónbe Egipto muba kuimburab tru ellmarig tulisailan ashib amrrabelø wesrawa pønrsø cha, Egipto pirau ellmarig tulisailan cien cargasyu veintene eseganraingue tru trattrøba parba truba truba misrøb pilamerawan.

³⁵Tru mamig misrøbig larrø tab pilamera amrruben, tru Faraón maig chiben trumay tru ellmarig misrigwan ashibeløbe mamigwan kanbalatø tulisha, ciudadmørig esegamig kønrrun, misaamerayasig mamig kønrrai. ³⁶Inchawei tru i esegawa pønrsrai mamiimerabe, tru Egipto pirau pilamera trattrø y par larrø trømbøig parø arrubigu purugunrrun cha, trumay misamera parøgwab kwamønrrain— cha.

José Egipto Pirau Kubenadur

³⁷Inchen tru øyeebe Faraónwanba tru nø karuigwan marøbelanbabe truba tabig mørøraben, ³⁸Faraónbe tru nui karuilane trenchibig køn:

—¿Tiuswei espíritu nuinug arrua pasrainabig, katøgan øyeeb møg wetørranrrautah?— cha.

³⁹Incha Faraónbe Joséwane trenchibig køn:

—Ñi lataig kusrebig chigui asha tab martrabiibe mugucha katøgane kaagøn cha. Kaguende Tiusbe ñune kerrigu iigwan nebua asingaruin køn cha. ⁴⁰Ni kønrrabig køn cha, nai purø tab yau na mubøraptø nebua karub tøgaguigwan ashib karub wanrriabiibe, nai maya misaamerabe ñi maig chiben møramig kønrrun cha; ñuimbalabe natøh mas nuig kømønrrun cha, kaguende nabe rey kuikkurri.—

⁴¹Incha Faraónbe Joséwane trenchibig køn:

—Nabe ñune Egipto pirau kerriguba ñi asha karub wanrrai neera wannar cha, naimburø ashib wanrrai.—

⁴²Incha Faraónbe surtigas sellobañauigwan nui taskugurri wesrawa, Joséwan pasrøbig køn. Incha trugurrimbe keilø linotøga marig purø tabig kenanøb, katø kan oro naashigu iløsrøb inchibig køn. ⁴³Incha trugurrimbe tru Faraónwei wendau katøgan tru ashib karub wabig unin karruyu Joséwane nebingarua misagwan øyah chib trashinrrai karubig køn: “¡Tømbønrray! ¡Tømbønrray!” chib. Øyamay Josébe Egipto pirau kerriguwan nø karub wanrrab nebyaig køn.

⁴⁴Incha Faraónbe Josewane trenchibig køn:

—Nabe Faraón kur cha. Inchendø kerriguba Egipto piraube chi maramigwan ñi treeg martrig chimuingatiibe, mugucha kønønrraamøn— cha. ⁴⁵Incha Faraónbe Joséwane munchin yunømara Zafenat Panea cha wamababig køn. Incha Asenatwan nui srain kønrrai tranøbig køn, truiibe On ciudadsrø sacerdote lataig Potifera taigwei nimbarwan. Øyamay Josébe Egipto pirowan ashchab pasramisrig køn.

⁴⁶Josébe pilamera treinta tøgagig køb big køn, Egipto rey Faraónwei merrab pera ambul uras. Incha Josebe rey Faraonwei merrabgurri webya, tru Egipto pirau pirow muba kuimburab ashib llirabig køn. ⁴⁷Tru trattrø y par misrøb pilamerawane pirowe truba truba misren, ⁴⁸tru trattrø y pa pilamerawan Egipto pirau truba truba misriilan Josébe tulisingarua, ciudadmerasø kan mayangøsrøn esegawa pønrsøbig køn, tru ciudadmørig tru pøtøgatanwan tirigu trameran tulisailan truyu truyu esegab. ⁴⁹Josébe

tirigumera nørro køptø kan maryu pisrum lataig nørro tulishibig køn. Tirigu purø nørro køptø yandø mayan køn tamgaig køben, ka kørromarøbig køn, nørro køptø øyan køn chib eshkað tøgagømgaið kuikkurri.

⁵⁰Tru parø attrab pila ke srøsrø pila pølbasmøwatø Josébe nui srai Asenat, tru Onsrø sacerdotø Potiferai nimbasrba, pagatø ureezheelø tøgaguig køn. ⁵¹Incha mayur nusrkawane Manasés munchi pasrig køn, kaguende nøbe trenchibig køn: “Nai møskawei yaugurri webya iben, chine chine nebuinab unig købigwan Tiusbe trunun isubguengaið pishindø unamig kønrrai martan” cha. ⁵²Incha tru wendau katøgan unane Efrain munchi pasrig køn; kaguendø i munchibe: “Na yeeg isuig tsuim pirausrø Tiusbe nane ureg tøgagønrrai marig køn” chibikkurri.

⁵³Inchen tru Egipto pirau mamig larrø misrøb pilamera trattø y par chab puraißen, ⁵⁴José maig eshkaimbala tru purø trømbøig parø attrabig tru trattø y pa pilamerabe yandø kebibig køn. Inchen chu pirausrøndøgucha parø arub mendøben, trune Egipto piraube muba kuimburab mamig købig køn. ⁵⁵Inchen Egipto pirau kerrigu misaabe parø arrub mendi mørabe, misaamerabe Faraónwan mamig kaatan cha, miab mendaptinchen, Faraónbe maya egipciosmeran trenchibig køn:

—Joséweimay amba, nø maig taigwan maray— cha.

⁵⁶Inchen parøbe tru pirau muba kuimburab puim pasrøben, Josébe tirigu esegaig pønrrabelømørig kura, egipciosmeran yanøbig køn. Kaguende mamig kaagøb arrubiibe chu pirausrøndøgucha, masken, maskenig trømbøig misrøb aruben. ⁵⁷Inchen chu pirausrø misaameratøgucha Joséwan tirigu penønrrab amrrubelø køn, kaguen tru parø arrubiibe yandø munaørøba arrub pasrøben.

Joséwei Nunelø Egiptosrø Mamig Lanrrab Ambub

42 Inchen Jacobpe Egiptosrømbe mamiimera køn tai wammørabe, nui nusrkalane trenchibig køn:

—Mailø køh cha, kangurri kangurri asiyab purrønrrappe. ²Egiptosrømbe mamig køn tai wammørar cha. Trusrømay kørraamba, namuyasig mamig penay cha, kwamø, øsig waramig kønrraimbe.—

³Inchen tru Joséwei nunelø tru pa trattøreløbe Egiptosrø mamig penønrrab kørraambubelø køn.

⁴Inchendø Jacobpe tru Joséwei nuneg Benjaminwane ørmíig køn, tru nui nuneløba: “Inchippa mayu chigøbendø nebubgun” cha. ⁵Inchen Israelwei nusrkaløbe mamig penønrrab ambubelø køn, tru katøganelø penønrrab ambubeløba, kaguende Canaán piraube parø purø trømbøig pasrøben.

⁶Inchen Josébe tru pirau nø ashib karubig købig køn, katø chu pirausrøreelan køben maya misaameran tirigu yanøbig. Inchen Joséwei nunelø trusrø puabe, nømui kappalømeran pirausrøngatig kebachib utsøbasrøbelø køn. ⁷Inchen Josébe tru urastø nømune nui nunelø kui møi møi nebua ashibig køn. Inchendøgucha ashmíig misrøppa, nømune purø tsag waminchib trencha payibig køn:

—¿Ñimbe chugurri amrrugue?— cha.

Inchen nømbe:

—Canaán pirausrøngurri tirigu penønrrab amrruer— chibelø køn.

⁸Inchen Josébe nui nunelø kui ashen, nømgurrimbe ashmeelø køn. ⁹Inchen Josébe nun tru nømuimburab piaig købigwan isuptinchibig køn. Inchabe trenchibig køn:

—Ñimbe i pirau kwayanrrab mubørab mas may kegørramdiig køtashib ka larønrraptørre amrrun— cha.

¹⁰Inchen nømbe trenchibelø køn:

—Ñi, namui karubig, chi treeg kømøn cha, nam ñui karuig melabeløbe tirigu penønrrab amrruig køn cha. ¹¹Nambe mayeeløba kan mōskaweindø nusrkalø ker cha, nambe chigøben kalø marøb pønrrømø misaamera, nam ñi karuig melabeløbe maisrøn kōtashib kalø martrab larab amønīmø misaamera ker— cha.

¹²Inchene Josébe trenchibig køn:

—Kah cha, ñimbe i pirau kwayanrrab mubørab mas may kegørrandiig kōtashib trunun ashchaptøwei amrruin køn— cha.

¹³Inchen nømbe trenchibelø køn:

—Nam ñi maig chiben pønrrabelø pa trattro y par købelø kuig køn cha, nambe søteeløba kan mōskaweindø nusrkalø Canaán pirau tsubigwei. Inchen mas unøbe namui mōskaimba kōrrōmisren, kane yandø pinig mugaagøn— cha.

¹⁴Inchen Josébe katøle trenchibig køn:

—Na maig taig ñimbe maisrøn kōtashchab nilø ka larønrraptørre amrrun cha. ¹⁵Incha isa kømø, ñimui wamindig cierto kuitashchab Faraónwei merrab, ¡katø! nabe øyeeg maramønrrun cha, trendamønrrun chibig køn, ñimui wendø nuneg-unan yumay pera amrrumuingatiibe ñimbe yugurrimbe webamrraamøn cha. ¹⁶Ñim mōigwan køben øray chibig køn, tru ñimui wendø nunewan pera attrai. Inchen katøganelane keera purrønniilø purrønrrain cha, trumaybe asamdiig kønrrun cha ñim sølwan waminchibelø kuin kui.

Inchen ka isatø indin kuisruandøbe, ñimbe maisrøngøtashchab ka larønrraptørre amrruar køn cha, nabe Faraónwei munchiyu trendamønrrun— cha.

¹⁷Incha tru nøm pa trattreelane Josébe pøn kwaløm ørøba keerig purrønrrai marøbig køn.

¹⁸Inchabe pøn kwaløm puraibene, trenchibig køn:

—Nabe Tiuswane larrø kōriibala pasrabig kur cha. Øyamay maray chibig køn, ñim øsig webamrrappe: ¹⁹Ñim isa kømø, chigøben kalø marøb pønrrømø misaamera kuabe, mōikkøben ñimui kan nunewan keera awannig kōrrōmisra wanrrain cha. Inchen kaneløbe ñim ñimui yau misaameran parø purørmønrrab mamiimera srúa ambay cha. ²⁰Incha ñimui wendø nuneg-unan pera amrrunrrigay cha. Trumaybe isa kømø ñimbe sølwan waminchibelø kui asha, ñimbe kwamig kømønrrun— cha.

Inchen nømbe treegwan martrab kōrrōmisrøbelø køn.

²¹Inchabe kangurri kangurri trenchibelø køn:

—Isa kømø, nambe namui nuneweimburab larrø trømbøig kalø marig køn cha. Pøs øyeekkatiibe marmør-runrrigay chib nø namun truba truba trenchib megaben, nambe trendaigwane ni mōrøkkuinguen kōmuin pønrraig købig køn cha, yeeg lastima isui indi ashatøgucha. Truburø mōimbe øyeeg isuin pønrramig namuimbala itøarrin pønrrer— cha.

²²Inchene Rubénbe trenchibig køn:

—Unane chi kaig marmøtay chiben, ñimwei nan mōrmuig køn cha. Mōimbeguende namune nui animbe ulø payinab pønrramig kønrrab køn— cha.

²³Inchen Josébe nø wamindi wamwan nui nunelan katøburø lliska waminchabig katøgan pera pasrabig køn. Inchagurri nuneløbe nøm chi chib pønrrailane Josébe mōrøb pasraitamappe isumeelø køn.

²⁴Inchen Jøsebe nōmuim pulugurri tarømisra ya, truba kishababe, trugurri katøle nōmuimay arrua, nōmba wamincha, Simeónwane nøørø mara, nøm ashib pønrramne lusingarubig køn.

²⁵Incha trugurrimbe Josébe nòmui kustalmerayu tirigu netsøganingarua, katøle tru nòmui tiriguburø pagarai anmerane kanun, kanun tru nòmui tirigu kustalyu pusingarub, katø mayuwei ishin tamara traningarub inchibig kòn. Inchen treeg marig kòn. ²⁶Inchen nømbe nòmui tirigumeran burrumerayu niisra truygurri ambubelø kòn.

²⁷Incha nømbe tru kørromisra ki-amsrø puabe, møikkørørnui burrun tirigu manrrab kustalwan pichene, mømibe nui anbe kustalrrigu ka wai ashiptinchibig kòn. ²⁸Inchen nømbe nui nunelan trenchibig kòn:

—Nai anwane nane katøle pusrin kømøh cha. Yu nai kustalyu ka purran—cha.

Inchene nømbe larrø kørør kwariilø, nòmui manrrøbe ke webørsrab lata inchen, kangurri, kangurri trendiyabelø kòn:

—¿Namun øyeeg nebuinab pønrramig kønrrai kabe Tius treeg mara chinderah?—cha.

²⁹Inchen nømbe Canaán pirausrø møskai Jacob waisrø chab puabe, nømun kerrigu chi purayaigwan eshkab trenchibelø kòn:

³⁰—Tru pirausrø karub wab møøbe namune purø tsag wamincha, nui pirøwan maig kõtashib namune larab amrruig treeg kemesrøtan cha.

³¹Inchen: “Nambe chigøben kalø marøb pønrrømø misaamera, managuen maig kõtashib larab amønimeelø ker cha, nambe trender cha. ³²Incha katø nambe nune trenchibelø ker cha: “Nambe pa trattør y pa nunelø, katø søteeløba kan møskaweindø nusrrkalø, kane yandø pinig mugaaben, srabeibe ñiba Canaánsrø kørromisran” cha.

³³Inchene tru pirausrø karub wab møøbe namune trenchitan cha: “Nabe

ñimune øyamay marigu asamønrrun cha, ñim chigøben kalø marøb pønrrømø misaamera kuitashchab ashchab, møigwan køben, ñimui nunewan yu naba kørømaray cha, kaneløbe nòmui yaelan parø purammønrrai tirigu niisra amrrai. ³⁴Inchendø katø amrruppe, wendø nunewan pera amrrunrigay chitan cha. Trumaybe ñim isa kømø chigøben kalø marøb pønrrømø misaamera, ka maig kõtashchab ashib ka larønrraptø amrru- muin kui asamønrrun cha. Trugurrimbe ñui katøgan nunewan elachen, ñimbe i pirau mu chi taimig yanøb, penab amønamig kønrrun” chitan—cha.

³⁵Inchen tru Joséwei nunelø tru kustalmeran kwarøb mendøbene, nòmui kustalmørig kan talegu-unøzhigu nòmui tru tiriguburø pagarai anbe ka purraptinchen, nøm lata, nui møskai lata tru an pusri talegu-unøzhigwan kura ashabe, purø kørig isubelø kòn.

³⁶Inchene møskai Jacobpe nømune trenchibig kòn:

—Ñimbe nane yandø chi nusrrkaløgaig kørømarøb amrrutan cha. Josébe yandø pinig mugaaben, Simeóngucha mugaaben, mømibe Benjaminwan pera amrrab indan cha. Iibe kerriguba naimbalatø pureb attan—cha.

³⁷Inchen Rubénbe møskawan trenchibig kòn:

—Benjaminwane na ashchur cha. Na Benjaminwan ñuimay katøle pera pumubene, nai pagatø nusrrkalan kwetchig—cha.

³⁸Inchene Jacobpe trenchibig kòn:

—Nai nusrrkaimbe ñimba inrraamøn cha. José nunebe yandø kwaig mugaaben, mømibe nøtøwein kørromisra megan cha. Mayu chigøben kaig nebubene, chi martrague cha, trube, ñimgurrindø kønrrun cha, køllig waacha isubigtø kuabene.—

**Benjamínwan Pera Joséwei
Nuneløbe Egiptomay Katø Ambub**

43 Inchen tru piraube parøbe masken trømbøig misrøb arruben, ²tru Egiptogurri srua amrruin tirigube yandø chab patsøbene, mōskaimbe trenchibig kōn:

—Egiptomay katøle amba, namuyasig tirigu nubah penørrigay— cha.

³Inchene Judábe trenchibig kōn:

—Tru mōøbe namune ¡katø! ke kandø cha pasrig kuig kōn cha: “Tru ñimui wendø nunewan ñim pera amrruuingatiibe trube, nan kuimbe kenamismør-runrrigay” cha. ⁴Ñí namui nunewan ka pera ambasheneh, trube, nambe ñuyasig mamig penørrab kōrraambamønrrun cha. ⁵Inchen ñi namun nun pera ambashmubene, trube, nambe ambamig kōmønrrun cha. Kaguende tru mōøbe namune trendaig kuig kōn cha: “Ñimui nunewan ñim pera amrruuingatiibe trube, kenamismør-runrrigay”— cha.

⁶Inchene Israelbe trenchibig kōn:

—Ñimgui nane purø trømbøig kalø mariitan cha. ¿Tru mōwane katøgan nuneg tøgaguer chabe, chinchabrre eshkainguaasamørra?— cha.

⁷Inchene nōmbe trenchibelø kōn:

—Kaguende tru mōøbe namuimburappa, namui yaelaimburappa ke chine tab, tab payibig kōn cha. Inchabe trenchibig kōn cha: “¿Ñimui mōskaimbe ka øsig wabig kōh? cha ¿Ñimbe katøgan nuneg tøgagøgueh?” cha. Pøs nambe, nō mancha payiilan ka lōtamiitøwein kuig kōn cha. “Ñimui nunewan pera amrrunrrigay” chinrraitamappe, ¿kan nambe mu isua pønrraig kōtah?— cha.

⁸Inchene Judábe mōskai Israelwane trenchibig kōn:

—Matsinane na asamønrrun cha. Matsinane naba ka ingaru cha, nambe yandø ambamønrrun cha, ñi lata, nam lata, namui ureemera lata

kwamønrrappe. ⁹Chi kōmønrrai nune na asamønrrun cha. Na yumay nun katøle pera arrumuinabene, trube, nagurrindø kōnrrun cha, na chu uraskatig nai øsig tsuigu. ¹⁰Inchaweí namun øya srarrøbashmuig kuinguen, katøgen amba pubsruiinrrun— cha.

¹¹Inchen mōskai Israelbe trenchibig kōn:

—Pøs mumay katøgan peemay maramdiig chigaaguig kōbene, trube øyamay ka maray cha: Ñimui kustalmerayu tru mōwei ketamelø i pirau chigøben tabig misriilan srua ambay cha, kan lamø bálsamo kōben, lamø miel kōben, mayzhig irrabelø kōben, mirra kōben, nueces kōben, almendras kōbengue. ¹²Angucha srua ambuppe, maya srua ambig kōmnetø katø treetøweih srua ambay cha. Ñimui tirigu kustalyu tru anmeran katøle pusrig kōbigwane tranrrab katøle srua ambay cha. Inchippa pella treenchib kuin kōbgun cha. ¹³Incha ñimui wendø nunewan pera, tru Egipto pirau nø karub wabigweimay katø ambay chibig kōn. ¹⁴Maramburab Marøb Tiusbe tru mōg ñimun lastima tøgagønrrai martrain cha. Inchen ñimui katøgan nunewan lelachen, Benjamíngucha katø ñimba attrain cha. Inchen nan nai nusrkalan trubisamig nebubene, chinchibig kui ¡ka treeg nebunrraita!— cha.

¹⁵Inchen nōmbe tru ketamelanba, katø angucha maya srua ambig kōmnetø katø treetøweih srua, Benjamínwan pera, Egiptosrømay kōrraamba, Joséwei merrab pubelø kōn. ¹⁶Inchen Josébe Benjamín nōmba arrin kui ashabe, tru nui yau ashibigwane trenchibig kōn:

—I mōguelan nai yamay pera ya, kan waara kweecha tamaray cha, kaguen i mōgueløbe kwaløm tøbøtaabe naba manrrab kōn— cha.

¹⁷Inchen tru mõebe José maig taigwan mara, Joséwei yamay nømune pera ibig kòn. ¹⁸Inchen nømbe Joséwei yausrømay pera ambi mørabe, kørø kørìmata trenchibelø kòn:

—Marig merrabwan namui kustalmerayu tru anwan katøle pusrikkurri namune pera ambiinrrun cha. Møimbe namune merrarawa, chigøben maramba, namune øyeeg, øyeeg mara pønrran tamba, katø namune nømui karua srua kuilø kønrrai maramba inchantan cha, namui burrueranbañau.—

¹⁹Incha yandø kebambi yaskabu puabe, tru Joséwei yawan ashibigwan nømbe waminchab kemallabe, ²⁰trenchibelø kòn:

—Tiusmanda, namui karubig, nambe tru srøtø kørørruppe tirigu penønrraptø kørørruig kòn cha. ²¹Indiibe tru nam werrua amrrua, tru yem kørørmisramsø puabe, namui kustalmeran kura ashene, mømibe tru tirigu kustalmerayube møilaindøgucha namui anmerabe kerriguba ka purraptindin kòn cha, maya unaasiibe, treekke. Mømibe nambe tru anwan tranrrab katøle srua amrruer cha. ²²Incha tirigu penamig anbe katø srøig sruamrruer cha. Inchendø nambe tru srøsrø srua amrrui anwane kustalmerayu mu kebusri mørmer— cha.

²³Inchen tru Josewei yau chi købigwan nø ashibiibe trenchiptinchibig kòn:

—Chi isumøtay cha. Chi kørìg isumøtay cha. Ñimui Tius, katø ñimui møskawei Tius nøbe ñimui kustalmerayu tru anwan pusriinrrun cha. Nabe ñim pagarai anwane utig kuig kòn— cha. Incha tru Joséwei yau chitø tøgaguilan ashibiibe Simeónwan wesrawa, nøm purraisømay pera arrua, ²⁴trugurrimbe José waisømay pera ya, nømui srømmeran kwalamig pi tranøb, burrueran mannamig pønrsøb inchibig kòn. ²⁵Inchen nømbe ketamelan tamara, José israyu

pumnegatig muniirabelø kòn, kaguen mamiibe truyu kønrrabig kui nømbe wammøra purrøwa.

²⁶Inchen yandø José yau pubene, nømbe tru ketamelø srua amrruilan keta, nømbe Joséwei merrab pirausrøngatig maløwan trarrøb utsøbasrøbelø kòn. ²⁷Inchen Josébe payibig kòn:

—¿Maig meløgue? cha, ¿Tru ñim wamindig ñimui møkai kølli misaazhikkaan katøgucha ka øsig wabig kuitarru?— cha.

²⁸Inchene nømbe trenchibelø kòn:

—Tru namui møkai, ñi maig chiben martrabiibe, chigucha kømø, tab ka wan cha. Ka øsig wabig kòn— chabe, nune tab indig kønrrai utsøbasrøbelø kòn.

²⁹Inchen Josébe nuin pøtøgatan ashabe, tru kan møskaindø, kan usrindø kuikkurri nuimbe trag nuneg Benjamín pasrai ashabe, trenchibig kòn:

—¿I tru ñimui wendø nuneg kuitarru cha, tru ñim nan wamindig?—

Inchabe trenchibig kòn:

—Tius maya nuguen ñun tab indig kønrrain cha, nai nusrkai.—

³⁰Inchen nui nunewan ashene, kishig købiibe yandø pasramgaig køben, Josébe mallatø webya, nui kwartuyu kebya, kisamburab kishibig kòn.

³¹Incha yandø awentawa, nui maløwan kwalla, webarruabe, trenchibig kòn:

—Mamiimera nøm manrrai pønrray— cha.

³²Inchen José mab wamisramibe nøøø køben, katø nunelane nøøø tamara purrønana, egipciosmera tru Joséba mabelane katø nøøø mab purramig tamarøbelø kòn, kaguende egipciosmerabe nøm kørewa tøgaguigube hebreosmerababe trubalatø purramisra mamig kømíig kua, kaguen nømumibe treebe larrø trømbøig købig køben. ³³Inchen Joséwei nuneløbe nui merrab purrabelø

køn, José maig purramisringaruben, treekke. Kerrigu mayurmerrig, trugurrimbe tru wendauig treetø, treetø nøm maya yanailø køben, trumay treeg purrønnoðbig køn. Inchen nømbe truba kwaariilø purrabelø køn, nømbe ¡katø! kangurri, kangurri asiyab. ³⁴Incha Josébe tru nui mishatsigu chi mamiimera pønsraigwan tru mamiimera nømun pirishibig køn. Inchen Benjamínweyasiibe trattreelaimburabigwan nuyasiitø pasrøbig køn, kanelan lataitøguen kømø. Incha nømbe Joséba kanbalatø mab, muchib truba truba kasraarabelø køn.

Josewei Copa

44 Incha mas yanayu Josébe nui yawan ashibigwan trencha karubig køn:

—Tru møguelai kustalmerayu maya kemnegatig tirigun netsøganay cha. Incha nømui pagarai anmeran tirigu kustalmerayu trumørig pusrrig cha. ²Incha tru wendø nunewei tirigu kustal trigube nai copa andøga marigwan wayrrig cha tru tiriguburø nø an pagaraiwanba kanbalatø.—

Inchen tru yau ashib wabiibe José maig karuigwan marøbig køn.

³Inchen yandø ke chab tør-rabendø tru møguelane Josebe ambasingarubig køn, nømui burrueranba. ⁴Inchen tru møgueløbe tru ciudayugurrimbe ke tre yab ammø, srø køben, Josébe nui yau ashib wab mowane trenchiptinchibig køn:

—Tru møguelan wetøgønrrab mõi mõi malla inrrø cha. Incha wetøgabe, trenchinrrig cha: “Namgurrimbe yeeg tab inchen, ñimbe chindimbarre kaig mara amgue? cha. ¿Andøga marin copan chindimbarre nila srua amgue? cha. ⁵Nan karub pera pasrabig truyu muchib, chi purainrrabigwan truyu nebua ashib

indin copan. Ñimgui purø kalø marin køn”— cha.

⁶Inchen tru yau ashib wab møøbe wetøgabe, José maig taigwan treetøweih chibig køn. ⁷Inchene nømbe trencha løtabelø køn:

—¿Tru namun ashib karubiibe namune chindimbarre øyeeg chinetø tah? cha. ¡Kan! nambe managen treekkøliibe mara kømer cha. ⁸Yamba nambe Canaán pirausrøngurringuen tru namui tirigu kustalmerayu an wetørrailanguen katøle tranrrab srua amruig køn cha. Ñui karubigwei yaugurrimbe mas mandø incha tru oro køben, an køben, nila srua amrunrraitamah? cha. ⁹Inchen nam ñui karuig melabelainug møigweinug køben, tru copan wetørrainabiibe, truike kwamig kønrrain cha. Inchen namguen ñui karuindiig melabelø kønrrab kørrømisramønrrun—chibelø køn.

¹⁰Inchen tru yau chiwan køben nø ashib wabiibe trenchibig køn:

—Ñim maig taig treeg kønrrain cha. Tru copan wetørrainabiitøh na karub tøgagømig meganrrab kørrømisrtrun cha. Inchen ñim kaneløbe chi kalø mara pønrran tamiibe chigar kørrømisrtrun—cha.

¹¹Inchen nømbe mallazhiitø niisraigwan chab pinøsrua, møitøgucha kustalmeran pirau pønsra tsusaigwan pichibelø køn. ¹²Inchen tru ya ashibiibe tru mayur nunewei kustalyugurri lab pølbasa, tru sraibe nuneg Benjamínweisøngatig lam mendøbene, mømibe tru copane truigwein kustalyuh wetørraptinchibig køn. ¹³Inchen nuneløbe nømui kewa pønrraigwan larrø isuin pønrrai ashchai kenamartrab kølsrøptinchibelø køn. Incha nøm møitøgucha nømui burrueran katø niisra, ciudasrømay katøle chab llirabelø køn.

¹⁴Inchen Judábe nui nuneløba Joséwei yausrø pubig køn, nøbe yau srø wamnetø. Inchen nømbe nui merrab maløwan pirausrø kebatamnegatig utsøbasrøbelø køn.

¹⁵Inchene Josébe trenchibig køn:

—¿Ñimbe øyeebe mumay marøb pønrrøngue? cha. Kan møg chi chippe treegwan kønrrai inchibig na lataibe ñim chi kalø martrab indigwan kabe wetøbeñmønrraitamagueh— cha.

¹⁶Inchene Judábe trenchibig køn:

—Namui karubigwan, ñune ni chitamguen kømøtan cha. Mumaygucha kan treeg marmuig køn chib pønrramibe kaatan cha. Nam ñui karuig melabelainug trømbøig kalø marigwan Tiusbe kenamaran cha. Møimbe nambe namui karubigwei karuindiig melabelø misramønrrun cha, katø tru copan wetørrainabig chigucha.—

¹⁷Inchene Josébe trenchibig køn:

—Kan nabe treebe mana marøb pasramø cha. Tru copan nuinug wetørrainabiitøh nai karuindiig meganrrab kørørmisrtrun cha. Ñimbe chi isumø, ñimui mōskaweisrømay ka ambay— chibig køn.

Judá Benjamínwan Purowaminchib

¹⁸Inchen Judábe Joséweimay kemalabe, trenchibig køn:

—Nai karubig, nan namumørrunrig cha. Ñundø na kan chigøsrøn chinrrab, nan tiusmanda utø ketøbsrumuguh cha, kaguende ñibe Faraón køb lataitøwei chi maramigwane martrain karubig køn cha. ¹⁹Ñi namui karubiibe namune øyeeb chib payig købig køn cha: “¿Ñimbe katøgucha mōskawan ka wannar køgueh, kabe katøgan nuneg kui tøgar køgueh?” chib. ²⁰Inchen nambe ñi namui karubigwane øyeeb cha løtab pønrraig kuig køn cha: “Nambe namui mōskai kølli misazhiiba, kan matsinø nuneg-unøba tøgar ker

cha, trube namui mōskai kølli misag køben kal-lawai. Inchagurri tru i srabeigwane mōskaimbe purø undaguig køn” cha; kaguendø kan usraindø nusrkain kuikkurri kan nunebe yandø kwain kaaben, nøtø kørørmisra pasran cha.

²¹Inchene ñi maig chiben nam treeg pønrrabelane ñibe trendaig kømøh cha: “Na ashchab tru wendø nunewane pera amrrunrigay” cha. ²²Inchen nambe namui karubigwan yamba trendaig køppeh cha: “Matsinøbe mōskawane chincha elatchaamøn cha, kaguende nø elachene, mōskaimbe kwanrrun” cha. ²³Inchene nam ñui karuig melabelane ñibe trendaig køn cha: “Ñimui wendø nuneg ñimba arrumuingatiibe, trube, kenamisrmørrunrigay” cha.

²⁴Incha nambe namui mōskai tru ñi maig chiben marøbigwei yausrø puabe, ñi namui karubig ñi maig taigwan nambe kerrigu eshkabelø ker cha.

²⁵Inchene namui mōskaimbe namune trenchibig køn: “Katøle amba, namuyasig tirigu nubah penønrrigay” cha. ²⁶Inchen nambe namui mōskawane trendaig køn cha: “Namui wendø nuneg arrumuingatiibe nambe chincha ambangaig køn cha. Namun nø linchimubene, tru karubigwane asamig kaagøn” cha.

²⁷Inchen nai mōskai ñui karuig megabiibe trendaig køn cha: “Ñimbe ashibelø køn cha, nai sraimbe pagatø nai nusrkalø tøga misrigwan. ²⁸Indig kane nainukkurri ya yandø pinøben, katøbe managuen ashmur cha. Namig ushamera pitis marig kuitamab isur tan cha. ²⁹Katø iigwangucha pera amben, katø chigøben køptinchene, na køllig waachawan isubiitøgatø kwamig kønrrai marøbeløbe ñim kønrrabguen” cha, nane trendaig køn cha.

³⁰Nai mōskaimbe matsinø-unøbabe purø trag pønrrabelø kuig køppe,

nambe katøle amben, matsinø-unø namba arrumubene, ³¹ namui mōskaimbe nun ashmuppe, kwanrrun cha. Inchen nam kōmōnrrun cha, namui mōskai kōlli misagwan isubiitōgatō kwamig kōnrrai marøbeløbe. ³² Incha na ñui karuig megabiibe matsinan na purøbasramisrøb na ashchab misrig kōn cha, nai mōskaweï merrab. Incha nabe nai mōskawane trendaig kōn cha: “Na katøle ñuimay pera arrumuïnabene, trube, nagurrindø kōnrrun cha, na chu uraskatig nai øsig tsuigu” cha.

³³ Inchaweï tiusmanda, nabe ñun treeg marøbsrumu chinrrab cha, matsinaimburo na purøbasramistrur cha, na ñui karuindiig meganrrab, matsinø-unøbe nui nuneløba katø inrrai. ³⁴ ¿Nabe mandø yamø cha, matsinø-unø naba arrumubene? Trube, nane nai mōskawane larrø lastimazhig isui indi ashig kōmøtan— chibig kōn.

José Nui Nunelan Nø Muguigwan Eshkab

45 Inchen Josébe nuim pōtōgatan pōnrrabelai merrab yandø mas awentanrrab kaima, mur wamabig kōn:

—¡Mayeelanba yu nai merrabgurri webanginaruy!— chib. José nui nunelan nøbe ñimui nuneg kur cha eshkabene, nuim pulube ni mugucha mugaaguig kōn. ² Incha nøbe trasha, trasha kishen, egipciosmerabe wammøren, katø Faraónwei yau misaameragucha wammøren inchibelø kōn.

³ Incha Josébe nui nunelane trenchiptinchibig kōn:

—Nabe José kur cha. ¿Nai mōskaingan tab ka wabig kuitarru?— cha.

Inchen nuneløbe larrø kōrrø kwaara, ni chigucha lōtōnrrab kaimaptinchibelø kōn, nømbe nui merrab ni mumayguen kōmuilø pōnrrøwa.

⁴ Inchen Josébe:

—Naimay kemalay— chiben, nømbe kemallen, nøbe trenchiptinchibig kōn:

—Nabe tru ñimui nuneg José kur cha, tru ñim nan Egiptosrømay yana ørig kōbig. ⁵ Inchendø ñimbe chi kullaarab isui inchimøtay cha. Ñim nan yusrømay yanig kōbigwan karrengucha øyeeg marøbraitamab isumøtay cha. Nane Tius ørig kōn cha, manaweï nanmerrig inrrai, misaameran kwamø ka øsig puramrrai martrab. ⁶ Kaguende pirau pa pilaguen parø arrub pasrøben, katøgucha trattrø pila palan cha, tru pilamerawane ellmartrab aramelø kōnrrab kōmøwei, ellmarig tulisamig kōnrrab kōmøwein kōnrrabig kōn cha. ⁷ Incha Tiusbe manaweï nanmerrig ørig kōbig kōn cha, ñim pirau ka øsig warøwa, larrø tab webamba pōnrramig puben, trumay misaamera larøbichibig larrøbichib kōnrrai.

⁸ Inchaweï nane yusrømay ørøppe, Tius nø ørig kōn cha, ñim kōmøtø. Tru Faraónwan chi maramigu na isum purugubig kōnrraimba, nui yau kerriguwan na ashib tōga wanrraimba, katø kerrigu Egipto pirau na karub wamig kōnrraimba nø pasrig kōn cha. ⁹ Inchaweï ñimbe mallatø incha, nai mōskaweï yamay amba, trenchinrrigay cha: “Ñui nusrkai Josébe øyah tan cha: ‘Tiusbe nane Egipto pirau kerriguba na karub wanrrai wandan’ cha. Incha ‘nan ashchab ‘pebatø’ amø’ tan chinrrigay cha. ¹⁰ Ñibe nai puluwandø Gosén pirau tsunrrig tan cha, ñui nusrkaløba, ñui awelu ureemeraba, katø ñui ubishamera kōben, cabrasmera kōben, ñui waaramera kōben, katø ñui chigurrimbunø tōgaguiløbañau. ¹¹ Nabe ñun truyu ashib tōgagørrumøn cha, kaguen katøgucha trattrø pila ørøba tru parøbe arrubig attrab kōn cha. Trengømuïsrøandøbe ñiba, ñui ureemeraba, ñui kerrigu chi tōgaguiløbañau larrø lastimailø misra kōrrømisrtrabguen’ cha.

¹²Inchagucha ñim lata, nai nuneg Benjamin lata, ñimashib asha pønrran' cha, waminchippe na waminchib pasrai. ¹³Nai papáwan eshkanrrigay cha Egipto pirau kerriguwan ashib na karub waigube chigurrimbunø køn cha katø ñim kerrigu chi asiilanba. ¡Ñimbe malatø amba!, yusrømay nai papáwan pera amrrnrrigay— chibig køn.

¹⁴Incha Josébe nui nuneg Benjamínwan ira pasramisra, kishen, katø Benjamíngucha treetøwei nuneg Joséwan ira pasramisra, kishibig køn. ¹⁵Incha Josébe nunelan muchawa, truba truba kishib irabig køn. Inchen nunelane wamindamig wam larraibig køn.

¹⁶Inchen Faraón nø waig yausrømbe wam pubig køn: “Josewei nunelø chab puin køn” tan chib. Inchen Faraónba tru nui maramigwan marøb purrabelø nørreeløbabe kasraarabelø køn. ¹⁷Incha Faraónbe Joséwane trenchibig køn:

—Ñui nunelan Canaán pirausrømay nømui ushamerayu niisra amrrai karu cha. ¹⁸Incha ñui møskawanba ñui yau misaameranba naimay pera amrrunrai. Nabe yu Egipto purø tab pirowan tranamønrrun cha. Inchen nømbe i pirau purø tab mamiimera misriilan manrrun cha.

¹⁹Katø ñibe nømune treeg karunrrig cha: “Yu Egipto pirau carretillas nørreelø weytøga sruilan srua ambingaru cha, nømui sralan køben, ureemeran køben ñui møskawan køben pera amrrumig. ²⁰Incha nømui chi tøgaguilan lelacha, amrrumig chi isumønrray cha, kaguende yu Egipto pirau purø tabiibe nømuin kønrrun”— cha.

²¹Inchen Israelwei nusrkaløbe treeg marøbelø køn. Pøs Faraón maig karuben Josébe carretillas nørreelø weytøga sruilan pønrsøb, mayuwei ishiimera tranøb inchibig køn. ²²Incha nømun kanun, kanun kemelø srøizhig kan, kan keta trana, Benjamínwane tsantsøn

anmera trescientosba, katø yunømarøb kemelø trattrøgatøba keta tranøbig køn.

²³Incha nui møskaweyasiibe iilan trana ørøbig køn: Egipto pirau purø tabelø tøgaguilan pa trattrø burrusmerayu niisra øriiløba, katø pa trattrø cargas burramerayu tirigu niisra øriiløba, katø pirrimera køben, mamiimera køben niisra ørøbig køn, møskai maywan mab arrumig. ²⁴Incha yandø amrrai ørøbig køn. Incha yandø webamba ambene, Josébe trenchibig køn:

—Mayube chinetø, chinetø tiyab, kwayab amrrab kømø— cha.

²⁵Inchen nømbe Egipto piraugurri nebambub amba, Canaán pirausrø pubelø køn, nømui møskai Jacob waisrø. ²⁶Incha trusrø puabe, trenchiptinchibelø køn:

—Josébe ka øsig wan cha. Egipto pirau muba kuimburab nø karub ashib wabig kuin kømøh— cha.

Inchen Jacobwei manrrøbe pasram kwarøptinchibig køn, kaguen nøbe køremuig kua. ²⁷Inchen nømbe José mandø tailan, mandø tailan chishtøh eshkaben, katø nømun pera ambamig carretillas nørreelø weytøga sruilan trana øriilan ashib inchene, nune asrchiibe katøle chish misrøbig køn. ²⁸Incha Israelbe trenchibig køn:

—Nai nusrkai José katøgucha øsig wabig kuin kui yandø tsabø ashar cha. Na kwamøwatø nabe ashchab yamønrrun— chibig køn.

Jacob Nui Ureemeraba Egipto Pirausrø

46 Incha Jacobpe mayeelø nøba warabeløba nui chi tøgaguiløbañau webya, yandø Beersebasrø puabe, truyu Jacobpe ushamera kweecha Isaac nui møskawei Tiuswan tranøbig køn. ²Inchen Tiusbe yem kan piab lataigu Israelwane trenchib waminchibig køn:

—Jacob, Jacob— cha

—Inchene nõbe:

—Yu pasrar— chiben,

³Tiusbe trenchibig køn:

—Nabe Tius kur cha, tru ñui mõskawei. Tius. Egipto pirausrømay kørrayamig chi kørig isumøta cha. Nabe ñune ñigurri purø nõrrø misag sötømera kønrrai maramønrrun cha trusrø. ⁴Nabe ñiba Egiptosrømay kørraarua, katø natøwei Egiptogurri werrunrrai maramønrrun cha. Incha ñi kwabene, Josebe nõashib nui taska ñui kammeran kasrønrrun— chibig køn.

⁵Incha yandø Jacob Beersebagurri webibene, Israelwei nusrrkaløbe nõmui mõskai Jacobwan køben, nõmui ure-emeran køben, nõmui sralan køben, tru Faraón amrrunrrai carretillas nõr-reelø weytøga sruilø trana øriiløyu amrrab nebambingarubelø køn. ⁶Incha katø Canaán pirau tøgamisriilø nõmui ushameran køben, chine købelan køben, tøga srua ambig købig køn. Øyamay Jacob kerrigu nui yaeløba Egipto pirausrømay yaig køn. ⁷Nui nusrrkalø køben, nui nimbasrømera køben, nui awelu ure-emeran køben, nui awela ureemeran køben mayeelø nuinukkurri amrrub misaamera nõba ambig køn.

⁸Tru israelitasømera Egipto pirau kebambubelai munchimerabe iilø køn, tru Jacob nuinukkurri amrrub misameraba:

Rubén Jacobwei mayur nusrrkai.

⁹Katø trugurri Rubenwei nusrrkaløbe iilø køn: Hanoc køben, Falu køben, Hezrón køben, Carmí købengue.

¹⁰Inchen Simeónwei nusrrkaløbe Jemuel køben, Jamin køben, Ohad køben, Jaquin køben, Zohar køben, katø kan Canaánsrø ishøwei nusrrkai Saúl købengue.

¹¹Inchen Leviwei nusrrkaløbe iilø køn: Gersón køben, Coat køben, Merari købengue.

¹²Inchen Judáwei nusrrkaløbe iilø køn: Er køben, Onán køben, Sela køben, Fares køben, Zera købengue. (Inchendø Er Baba Onánbabe Canaán pirausrøndø kwaig købig køn). Inchen Fareswei nusrrkaløbe Ezrónba Hamulba kuig køn.

¹³Inchen Isacarwei nusrrkaløbe iilø kuig køn: Tola køben Fúva køben Job køben, Simrón købengue.

¹⁴Inchen Zabulónwei nusrrkaløbe iilø køn: Sered køben, Elón køben, Jahleel købengue.

¹⁵Truilø kuig køn tru Padan-aramsrø warab uras Lea Jacobwei tøgagui nusrrkalø, katø tru Dina nui nimbasrøba. Inchawei truyugurri amrrub misaamera mõguelan køben, ishumburmeran køben munchene kerrigube treinta y tres kuig køn.

¹⁶Inchen Gadwei nusrrkaløbe iilø køn: Zifión køben, Hagui køben, Ezbón køben, Suni køben, Eri køben, Arodi køben, Areli købengue.

¹⁷Inchen Aserwei nusrrkaløbe iilø køn: Imna køben, Isva køben, Isvi køben, Beria køben, katø nõmui nuchag Sera taikkuchague. Inchen tru Beriai nusrrkaløbe iilø køn: Heber køben, Malquiel købengue.

¹⁸Iilø kuig køn tru Zilpa Jacobwei tøgagui nusrrkalø. Tru Zilpabe karuindiig mendig megabig kuig køn, tru Laban nui nimbasrø Lean keta trani ishø. Tru Zilpainukkurri amrrub ureemerabe kerrigube dieciséis kuig køn.

¹⁹Inchen Jacobwei srai Raquelwei nusrrkaløbe iilø køn: Joséba, Benjamínba.

²⁰Inchen Joséwei nusrrkalø Azenatba tøgagui ureemerabe iilø køn: Manasésba, Efrainba Egipto pirau kal-lawar. Tru Azenatbe Onsrø sacerdotø Potiferai nimbasrø kuig køn.

²¹Inchen Benjamínwei nusrrkaløbe iilø køn: Bela køben, Bequer køben, Asbel køben, Gera køben, Naamán køben, Ehi

køben, Ros køben, Mupim køben, Hupim køben, Ard købengue.

²² Iilø køn tru Jacobweimba Raquelweinukkurrimba amrrub ureemera kerribue catorcegue.

²³ Inchen Danwei nusrkaimbe Husin taig køn.

²⁴ Inchen Neftaliwei nusrkaløbe iilø køn: Jahzeel køben, Guni køben, Jezer køben, Silem købengue.

²⁵ Iilø køn tru Bilha Jacobpa tøgagui ureemera. Tru Bilhabe karuindiig mendig megabig kuig køn, tru Laban nui nimbas Raquelwan keta trani ishug. Inchen tru Bilhainukkurri amrrub ureemerabe kerrigu trattrø y par kuig køn.

²⁶ Inchen mayeelo Jacobpa Egipto pirau nuikkurri amrrub misaamerabe pubeløbe sesenta y seis kuig køn, nui aniyugurri ureemera nusrkalai sralan munchimuben. ²⁷ Inchen Joséwei ureemerabe pagatø kuig køn, Egipto pirau kal-lawar. Inchawei Jacobwei yau misaamerabe Egiptosrømbe setenta puig købig køn.

²⁸ Incha Jacobpe Judámerrig Joséweisrø merrab punrrai ørøbig køn, Joséwan eshkaben Gosénsrø nun katønrrab attrai. Incha Gosén pirausrø chab pubelø køn. ²⁹ Inchen Josébe nui møskawan utønrrab yamig niga luløb kaullimera sruigwan tamara, Israel nui møskawan Gosénsrø utønrrab webibig køn. Incha møskawan ashippe, naashiburab ira, pasramisra, truba truba yana kishibig køn.

³⁰ Inchen Israelbe Joséwane trenchibig køn:

—Møimbe ñun na ashib asha, ñi øsig ka wabig kuin kui wetørrawabe, nabe chi isumø, ka kwamønrrun— cha.

³¹ Incha Josébe nui nunelanba nui møskawei yau misaameranba trenchibig køn:

—Na Faraónwan ashchab inrrab inchar cha, nun wammøørskønrrab: “Nai

nuneløba, nai møskawei yau misaameraba Canaán pirausrø warabeløbe naba kørromisra warønrrab amrrun chinrrab”. ³² Pøs nømbe ubisha ashibelø waara karrøgøbelø treelø køn chinrrab. Incha nømui ubishameran køben, waarameran køben chigurrimbunø nøm tøgaguilan køben srua amrrun” cha.

³³ Inchawei Faraón ñimun wama: “¿Ñimbe chi marøbelø køgue?” cha payene, ³⁴ ñimbe øya løtønrrigay chibig køn: “Nam ñui karuiløbe matsøreg ureemera kurri møingatig nam lata, namui kølli misaamera lata waara karrøgøbelø ker” cha. Trumaybe ñimbe Gosén pirau warønrrabguen chibig køn. kaguende egipciomerabe ubisha ashibelane purø trømbøig kui inchibelø køn cha.

47 Inchen Josébe Faraónwan wammøørskønrrab yabe, trenchibig køn:

—Nai møskaimba, nai nuneløba Canaán pirausrøngurri amrruin køn cha, nømui ubishamera køben, cabrasmera køben, nømui waaramera køben, nømui chi tøgaguilø kerriguba. Incha yandø Gosén pirausrøn chab puaguen køn— cha.

² Incha Goséngurri attraptø trattrøgatø nui nunelan lawa wesrua, Faraónwei merrab pera arrubig køn, ‘nai nunelø køn’ cha eshkanrrab.

³ Inchen Faraónbe trencha payibig køn:

—¿Ñimbe chi marøbelø køgue?— cha.

Inchen nømbe Faraónwan trenchibelø køn:

—Nam ñui karuig melabeløbe ubishamera køben cabrasmera køben karrøgøbelø treelø ker cha, namui merrabsrø møskalø lataitøwei.— ⁴ Incha katø trenchibelø køn:

—Nambe i pirau kan maya yanatø warønrrab amrruer cha, kaguende nam ñui karuig melabelai ubishameraimbe

Canaán pirau nam waraisrømbe chi pu kaagøn cha. Trusrømbe parøbe ni chindamguchagaig pasran cha. Inchagurri nam ñui karuig melabelan tius- manda Gosén pirau namun warøbashib- srumøgue chinrrab inder— cha.

⁵Inchene Faraónbe Joséwan trenchibig køn:

—Ñui møskaimba, ñui nuneløba ñiba warønrrab amrruin køn cha. ⁶Egipto pirøbe ñi asha maramig ñuin tasku pasran cha. Mas purø tab pirau warønrrai war chibig køn, tru Gosén pirau. Egipto pirau truipe purø tab pirø køn cha. Truyu warønrrab kørrømisrtrain cha. Truilai utu purø tab asha martraptø møguelø købene, truilan nai ushameran nøm ashib tøgagønrrai nømun pønsrø— chibig køn.

⁷Trugurri Josébe nui møskai Jacobwangucha pera ya, Faraónwan, ‘iibe nai møskain køn’ cha eshkaig køn. Inchen Jacobpe Faraónwan ‘mayanguen tabig nebuig kønrrig’ chibig køn.

⁸Inchen Faraónbe Jacobwan trencha payibig køn:

—¿Mam pila tøgag kugu?— cha.

⁹Inchen Jacobpe Faraónwan trenchibig køn:

—Na amburab, iburab llirab uniibe pilamera ciento treinta køn cha. Na øsig uniibe menrra yam pilamera kømøwei, katø murig kuig køn cha. Tru nai kølli misaamera nøm llirab amønain pilamerababe trugatig nebumum køtan. —cha.

¹⁰Incha Jacobpe Faraónwan mayanguen tabig nebuig kønrrig chib, truyugurri ungua cha ibig køn.

¹¹Inchen Josébe Egipto pirau purø tab pirømeran tranøbig køn, truyu warønrrai, Faraón maig karuig, treekke. Treekkurri nui møskaimba nui nuneløba Ramesés pirau, pirømera tøgaguig købig køn. ¹²Incha katø Josébe nui møskawanba, nui nunelanba, nui møskawei yau misaameranba nui

karuig peraguilanba mamiimera mab kømig pønsrøbig køn, nømun kanun, kanun maig paløben, treekke.

José Mandø Asha Maramig Køben Trumay Marøb

¹³Yandø muba pirø kuimburab chigucha mamig chigaaben, trune parøbe chindamdiig køben, Egipto pirau lata, Canaán pirau lata parø arrubigu yandø misaamerabe kwamitø palabig køn. ¹⁴Inchen Josébe tru Egipto pirau misaameraba, Canaánsreeløba tirigu penab pagarai anmeran kerrigu tulisha, tru anwane Faraónwei tab yau esegabig køn. ¹⁵Inchen yandø Egipto pirau lata, Canaán pirau lata chigucha anga patsøben, maya egipcimerabe Joséweimay amrrua trenchibelø køn:

—Namun ñi mamiimera pønsrørra cha. ¿Namgan ñui merrab kwamig kuitarru? cha, namun kerrigu an patsinukkurrindø.

¹⁶Inchen Josébe trenchibig køn:

—Ñimun an chab patsøbene, ñimui ushameran tranay cha. Nabe tru ushameraba yunømarøb ñimune tirigu tranamønrrun cha. ¹⁷Inchen egipciosmerabe nømui ushameran srua amrrubelø køn; kaullimera køben, ubishamera køben, cabrasmera køben, burrumera køben, wamera køben. Incha tru ushameraba yunømara, tru pilawan mamiimera tranøbig køn.

¹⁸Inchen tru pila puraiben, wendø pilayu nømbe amrruabe, trenchibelø køn:

—Namune an patsøben, namune ni chinchaguen sørangaatan cha, kørrømisrømøtø, an patsøtan cha, ñun eshkaig køn cha. Yandø namui ushameragucha ñuindø misren, nambe chigøben tranamibe chigar misrer cha, namui pirømerabah, katø nambe ka pønrraiteelø pønrrer cha. ¹⁹Namui pirømerabañau ¿ñigan nam kwanrrai kønrraindeh? cha. Ñi namunba, namui

pirømeranba penørray cha, mamiiba yunømariilø kønrrai. Trumaybe nambe namui pirømerabañau nambe Faraónwei misra karuindeelø melamønrrun cha. Inchendø yellmera nam mamig køben, ellguamelø køben, tranrra cha, nam øsig waramig kønrraimbe, katø pirømeragucha lelatsiilø pønrrømønrrai.—

²⁰Inchen Josébe Egipto pirømeran kerrigu Faraónweyasig penabig køn, kaguende egipcioemerabe tru parø arrubikkurri nømui pirømeran yanen. Inchagurri pirømerabe kerriguba Faraónwei tasku purayaig købig køn.

²¹Incha egipciosmerabe Egipto pirau muba kuimburab nømbe ka karuindeelø melønrrab melamisrig købig køn.

²²Inchen pirømera peniimeelø kørørmisrøppe, sacerdotemeraindøh peniimeelø, ka kørørmisrig køn, kaguende nømbe Faraónweinukkurri mamig traniilø utabelø kuig kua. Inchagurri nømbe nømui pirømeran yanmuig købig køn, nømbe Faraón pønraigwan mabelø kua.

²³Incha Josébe misaameran trenchibig køn:

—Møimbe ñimba ñimui pirømerababe Faraónweyelø køn cha, nabe nuyasig penig køn cha. Ñimbe yu yellmera tøgagøn cha, pirømeran ellmaray chibig køn. ²⁴Incha yandø ellmarig tulisamig pubene, tru cienyugurri veinte tarømarøb tulisagwane Faraónwan tranrrigay cha. Inchen truyugurri kørørmisrøbigwane tramerayu tsuramiba, katø ñimba, ñimui ureemeraba, ñimui yau misaameraba, katø mayeelø ñimba warabeløba mab kømig kønrrain— cha.

²⁵Inchen nømbe trenchibelø køn:

—Ñibe nam øsig warønrrai martan cha. Nø yangucha tab indigwan nambe uta tōga pønrrer cha. Nambe Faraón

karuindø melabelø kømønrrun— chibelø køn.

²⁶Incha Josebe øyeeg marøb kømig wesrawa pasrig køn, ellmarigu misriilan tru cien cargasyugurri veintebatø wesruigwane Faráonwein kønrrai treeg marig køn, tru mõi kwalømgaaatig. Inchen Sacerdotesmerai pirømeratøh Faraónwei kørørmisrømuig købig køn.

²⁷Øyamay israelitasmerabe Egipto pirau warønrrab kørørmisrig kuig køn, Gosén pirau. Incha nømbe truyu pirømera merrarawa waramisra, nømbe truyube werreg nørø tøgagua, larrø nu misrig køn.

²⁸Incha Jacobpe Egipto pirau pilamera diecisiete tsuig køn. Inchen kerrigu Jacob nø øsig tsuin kwalømmerabe pilamera ciento cuarenta y siete kuig køn.

²⁹Israel øsig tsum kwalømmera yandø patsønrrab køben, nui nusrkai Joséwan wamønrrab ørabe, trenchibig køn:

—Na ñuin kabyu tabig asønaig kuinabene, tiusmanda ñui tasigwan nai srøptsim umbu estsar cha. Treeg marøppe na maig miaigwane trunune martrunrrig cha undaatōga. Incha nan purø nu lastima ashib, martrab kørørmisrigwane martrunrrig chibig køn. Tiusmanda nane Egiptosrømbe sørømrønrrig chibig køn. ³⁰Incha na nai mōskaløba israb tsumisrene, Egiptogurrimbe srua ya, nømun esegawa wariinuutøwei wairrunrrig— chibig køn.

Inchen Josébe trenchibig køn:

—Ñi maig taigwan nabe treeg maramønrrun— cha.

³¹Inchen Israelbe trenchibig køn:

—‘¡Katø! Marmø kømø, maramønrrun’ chirra— cha.

Inchen Josébe:

—¡Katø! Marmø kømø, maramønrrun— chibig køn.

Inchen Israelbe nui põtõnaig tsig pala utsøbasrøptinchibig kòn.

**Manaseswanba Efrainwanba Jacob
Mayanguen Tabig Kønrrai Tranøb**

48 Indig kan maya yanayugøsrøn Joséwane trenchibelø kòn:
—Ñui møskaimbe kwanrrø tsun—
cha.

Inchen Josébe nui møskawan ashchab ippe, nui pagatø nuskalø Manaseswanba, Efrainwanba pera ibig kòn.

²Inchen Jacobwane eshkabelø kòn:

—Ñui nusrkai José ñun ashchab pun— cha. Inchen nõbe ke kaimatøzhig købendø, truba tranrra, camayu kurra, wamisra, ³Joséwan trenchibig kòn:

—Maramburab Marøb Tiusbe Canaán pirau Luz ciudayu kenamisra, nane mayanguen tabigwan trana, ⁴øyeeg cha kørromisrig kòn cha: “Nabe ñune ureg purø nõrrø tøgagønrrai marøb, misag sötømera purø nõrrø kønrrai maramønrrun cha. Incha nabe ñuinukkurri amrrub misaamerane i pirøwan tranen, managatig i pirøbe nõmuin kønrrun” taig kòn cha.

⁵Na ñiba tsunrrab arrumøwatø, ñui pagatø nusrkalø yu Egipto pirau kal-lawa ureemera tru Efrainba, Manasesbabe nai ureemera misran cha, Rubénba, Simeónba naielø køb lataitøwei. ⁶Inchen ñi tru wendau ureemera tøgagui nusrkaløbe ñuielø kønrrun cha. Incha nõmbe Efrainweimba, Manasesweimba nunelø kuig køppe, truilai munchiyu pirø ketig utønrrun cha

⁷Nabe Padan Aramgurri katøle ar-rub megaben, ñui usri Raquelbe kwaig købig kòn cha, Efrata ciudayu pumig ke lamøtø paløben. Inchen nabe Efrata may menda sørig kòn cha. Truibe tru Belén kuinrrre.—

⁸Incha Israelbe Joséwei nusrkalan ashiptinchabe, payibig kòn:

—¿liløbe mumera køh?— cha.

⁹Inchene Josebe trenchibig kòn:

—liløbe nai nusrkalø kòn cha, nan yu Egipto pirau Tius keta traniilø.—

Inchen Israelbe trenchibig kòn:

—Naimay kemalingaru cha, na purø tab indigwan tranrrab— cha.

¹⁰Israelbe yandø purø kølliizhig kuig kua, yandø nui kabzheeløbe tør pilø-muben, tab ashchab kaimabig købig kòn. Inchen Josebe nui ureemeran nui møskaweim pulu kemalsrøben, nõbe muchab, irab inchibig kòn.

¹¹Inchabe Israelbe Joséwan trenchibig kòn:

—Nabe ñun asamuitamappe isumuig kòn cha. Inchendø Tiusbe nane ñui ure-emeranbaguen asamig kønrrai martan—
cha.

¹²Inchen Josébe uregwan nui møskawei srøb utøyugurri tarømarøppa, kappaløwan pirausrø kebatamnegatig utsøbasrøbig kòn

¹³Incha Josébe nui pa nusrkalan Efrainwane nui kusrmay tasiitøga, Manaseswane nui atsitøga kemøra møskawei pulu pønrsøbig kòn. Tru øyamay Efrainbe Israelwei atsimay-gatømay pasramisren, Manasesbe kusrmaygatømay pasramisrøbig kòn.

¹⁴Treeg pønrsraindøgucha Israelbe nui kwalmeran ambumay imay yunømarøppa nui kusrmay tasigwane Efrainwei turbala estsarøbig kòn, wendø nusrkain kuindøgucha. Nui atsimay tasigwane Manaseswei turbala estsarøbig kòn, truibe mayur nusrkain kuindøgucha.

¹⁵Incha Joséwane i wammeratøga maya nuguen tabiitø, tabiitø nebuig kønrrai øyeeg chib tranøbig kòn:

—Nai møskalø Abrahamba, Isaacba nui merrab amønai Tius, tru nan kal-lainukkurri møingatig nan chi kømøn-

rrai ashib tōga pasrab, katō na muba yamigwan eshkaab pasrab Tius, ¹⁶tru nan chine kaig pubigugurri wesrub Ángel i pagatō matsōreg-ureemeran maya nuguen tabiitō nebuig kōnrrai martrunrrig chib. Incha iilōgurri nai munchiba, nai mōskalō Abrahamweimba Isaacweimba munchimerabe pōnrrabig pōnrrōnrrun cha. Nōmbe pirau nōrrō karrab purō nōrrō larrōbitchai.

¹⁷Inchen Josebe nui mōskaimbe nui kusrmay tasigwan Efraínwei turbala estsari ashabe, tab kōmui inchibig kōn. Incha mōskawei tasigwan Efraínwei turbalagurrimba Manaseswei turbalagurrimba yunōmara, estsartrai inchibig kōn. ¹⁸Incha Josébe mōskawane trenchibig kōn:

—Øyan kōmōtō cha, iig kōn cha, mayurbe iigweimbala ñui kusrmay tasigwan estsar— cha.

¹⁹Inchen mōskaimbe treeg marmōnrrab trenchibig kōn:

—Ashar cha, nai nusrkai, ashar cha. Manaseskucha misag nōrrō larrōbitchabitōwein kōn cha, katō nōgucha larrō nuitōwein kōnrrabig kua. Inchendō wendō nuneebe nō lataikken sōtōmera kōnrrun— cha.

²⁰Incha tru kwalōm Jacobpe mayanguen tabiitō nebuig kōmigwan øyah chib tranōbig kōn:

—Israel misaamera mayanguen tabig nebuig kōmigwan nōm tranōppe, ñimui munchiwan wamab tōga pōnrrōnrrun cha: “Efraínwanba, Manaséswanba lataitōwei, Tius ñimun treeg martrain”— chib. Incha Manaséswan wendau pasra, Efraínwan merrab pasrig kōn. ²¹Incha trugurri Israelbe Joséwan trenchibig kōn:

—Nabe yandō kwanrrainchar cha. Inchendō Tiusbe ñimba pasrōwa, nōbe ñimune ñimui mōskalai pirōmerasrōmay katōle amrrai martrun chibig kōn.

²²Incha nabe ñui nunelan lataguen kōmō, ñibe purab nuig kuikkurri Siquén pirōwan, amorreosmeraba na truba truba nai espadatōgaba, nai arcotōgaba kwayawa tōgaguim pirōwan tranar— cha.

Jacob Nurskaleimburab Wendōsrō Maig Pub Attrabigw An Waminchib

49 Jacobpe nui nusrkalan wama trenchibig kōn:

—Tulaambay cha. Nabe wendō kwalōmmerawansrō ñimun maig purainrrabigwan eshkanrrab inchar cha.

²Kemalay cha, mōrtrab, Jacobwei nusrkalo. Mōray cha, ñimui mōskai Israel wamindigwan.

³Ñi, Ruben, nai mayur nusrkai, na unōtō misag larrō chishig kua ke srōtō tōgaguig unō, tabig kui asig kōmiguba, katō chi maramig nuig kōmiguba ñimerig kōn cha.

⁴Ñibe kan pimera kōramdiig latōgushib amrrubig lataig, mōimbe yandō ñi mayurbe maskucha nuibe kōmōnrrabguen cha. Kaguende nai kamayu nai sraimba trōmbōig mara, ñui trag mōskawei kamawan, kaig kuig lataig mara kōrrōmarig kōn cha.

⁵Simeónba Levībabe nunelō kōben, nōmui espadamerabe ka kwayab misag kweechib tōgagōmiitō kōn cha.

⁶Nōm chigōben kaig martrab waminchib kuigu na truyu pasrōnrrab kōmōwei, nōm nōrrō tuliambinug na linchab kōmōwein kur, nai isubigwan na chishig tōgaguigwan mindisaig kōmōnrrab. Kaguende nōmbe larrō namikkōleelō pōnrrōwa, misagwan kweecha petab, mōrōkkōmubiitō ke kagatō, toromerai chambesrōlmeran para petig kōn.

⁷Larrō tsag inchib namig kurriiba, nōmui namikkōbigu lastimagaig trōmbōig mariibabe larrō trōmbōig nebuig

købash cha. Nabe Jacobwei piraugurrimbe ke nuinguindø misrtraï mara, Israel pirau ke truørø amba warønrrai maramønrrun.

⁸ Ñi Judábe ñui nunelø chi tamgaig, katø tabig wamindig kønrrabguen. Ñui ashig kømui inchibelane ñi kanawa tøgagønrrun. Inchen ñui trag nuneløguen ñui merrappe utsøbasrtrun.

⁹ Inchen ñi, nai nusrkai Judábe, kan matsinø leon lataig, nø kemørigwan chab mabe, kan køli leon lataig pirau purø møg ashib tsumisrøptinchibig lataig køn. ¿Nune mugui kebacha ashchautah?

¹⁰ Judáwane nui karub sraua wain Pørøtsigwane kerraig kønrramøn, katø nui karub tøgaguin pørøtsigwan lata tru nui srøb utøyugurri, tru cierton rey arrumnegatig. Truiwane yu pirau pirø muba kuimnburab maya misaaba nune mørig kønrrabig køn.

¹¹ Judabe nui burrunne uvas tusryu lichippe, llui lamø burru unøzhigwane purø tab tusr srølyu licha pasran. Nui kewa kuigwane vinotøga tsarøppe, nui pala itø kewa kuigwane uvas anim piyu tsaran.

¹² Nui kammerabe vino lataguen kømø, mas yaløbigøzheelø køn. Inchen nui trugulmerabe pitsø lataguen kømø, mas puløzheelø køn.

¹³ Inchen Zabulónweinukkurri amrrub misaamerabe mar mendawan warønrrabelø køben, truyube barcosmera chi isumgaig pub lliramig kønrrabig køn. Inchen nui linderosmerabe Sidonsrøngatig lulrrabelø køn.

¹⁴ Isacarbe kan burru larrø murig lataig køn, kan muba webya yamga tul—unøyu keerig pigaya tsub lataig.

¹⁵ Tru muba webya yamga tul-unøbe larrø tabig, pirøbe larrø chull asamdø pirø køb, katø pishindø tab tsumdiig køb køben, nøbe karga niga inrrab lligwan

kegucha, ka karuindø megabig misrig køn.

¹⁶ Inchen Danbe nui misaameran maig kønrrabigwan asha martrabig køn. Israelwei tru doce nusrkalai misag sötømerayu kan møikkøsrøn lataitøwei.

¹⁷ Danbe kan may menda tsub ul lataig køn, tsachippe kwetchab tsachib ul may menda tsubig lataig, kaullin chiñimera-yu tsacha, itøguana wabigwan wendømay palasig kebinab kutsingarubig.”

¹⁸ “¡Jehová, ñi kaiyugurri wesraig kømigwan muniirar!”

¹⁹ Gadwane kaig marøb misag sötømera amrrua melambub kwayaindøgucha, nøbe wendautø pasraørøb ya, kwayanrrun.

²⁰ “Aserbe larrø may mamiimera mabig kønrrun. Incha nøbe reywei mamiimera lataig manrrai põnsrønrrun.

²¹ Neftalíbe kan ishug panzhig chi iløsrkaimíig uníbig lataig køn, larrø tab panureezheelø peraig.

²² “Inchen Josébe kan larrø may utiguitsin tusr lataig køn, may utiguichib pi menda pasrab lataig. Tsiurøzheelø nebib ibiibe tru pirøbanrrimerasø nebib ibi lataig.

²³ Nune arcostøga kwayabeløbe, lastimaguengaig flechasmeratøga søl ørøb, kwayam laben,

²⁴ nø srua pasrai arcone chigucha kul-laaramø srua pasraig køn, tru Jacobwei maramburab marøb kwalmeragurri. ¡Mayanguen ungua ungua tru Jacobwei Mugucha Chindanga Tiuswan. Tru-ikkurrin køn, tru Ubisha Ashibig, tru Israelwei kan peña lataig.

²⁵ ¡Mayanguen ungua ungua ñui møskawei Tius ñun purugubigwan! ¡Mayanguen ungua ungua Maramburab Marøb Tius ñun mayanguen tabig nebuig kønrrai marøbigwan! ¡Mayanguen tabig nebuig kønrrai Srømbalarøngurri arrubiitøga! ¡Mayanguen tabig nebuig kønrrai

maryu purø umbusrøngurri arrubiitøga! Pitsø mutsøsrøb tøgagøb katø usrai patsau tøgagøb indingurri mayanguen tabig nebuig kønrrai arrubiitøgaba. ²⁶Nui mōskaimbe tru maya nuguen tabig nebuig kōmigwan ñun tranøppe, nai mōskalø tru maya nuguen tabig nebuig kōmigwan nan trani lataitøguen kōmø tranig køn; managatig tru pønrrab tunmerasrøngatig. Tru iig mayanguen tabig nebuig kønrrai traniiløbe, Josēwei turbala kønrrain køn, nui nunelai utugurri tru lawa wesruigweinug.

²⁷Inchen Benjamínbe kan larrø namig lobo lataig køn, lōtsøbe nui kemøra mamigwan ma, maabene unchibelan pirishibig.”

²⁸Iilø køn tru Jacobwei doce nus-rkaløgurri misag nōrrø sōtø amrrubelø, tru nōmunba, katø nuikkurri amrrub misaameranba wendøsrø nōmun kanun kanun maig pub attrabigwan eshkawa pasrig kuig køn.

Jacob Kwaig

²⁹Incha katø Jacobpe øya eshkawa pasrøbig køn:

—Nabe nai misaameraba tsunrrab yamig yandø lutau kōtan cha, nai kōlli misaameraimbulu sōrørrunrrig chibig cha, tru heto Efronwein pirau peña trab pasrabigu, ³⁰tru Mamre pinrøguesø Macpela pirau peña trab lalig pasrabigu Canaán pirausrø, Abraham tru Efron hititan peninug nui yau misaameran kwaben, sōrab kōmig nōmui pasrønrrai. ³¹Truyube Abrahamwanba, nui srai Saranba sōrab, katø Isaacwanba nui srai Rebecanba sōrab indig køn. Katø nagucha Lean truyu sōrig kuig køn. ³²Pøs tru pirøwanba tru peña trab lalig pasrabigwanbabe, Hititasmeran penig kuig køn.—

³³Incha Jacob mandø marøb kōmigwan chab waminchabe, katøle kamayu tsumisra, neesrappe,

kwaptinchibig køn. Incha merrabsrø nōmui mōskaløba isrønrrab t sumisrig køn.

50 Inchen Josébe nui mōskawei asrwan ira, kishib muchabig køn. ²Incha Josébe tru mō marøbelø nun purugub pønrrabelan nui mōskawei asrwan minchib irrøramønrrai mō marøb tamarøngarubig køn. Inchen tru mō marøbeløbe treeg marøbelø køn. ³Tru treeg tamarøb kōmibe kwalømmera cuarenta nemisramne købig køn. Inchen egipciosmerabe kwalømmera setenta nemisramne isub kishibelø køn.

⁴Inchen yandø tru isub kisas kwalømmera patsøben, Josébe Faraon karub wainug purrab misaameran trenchibig køn:

—Ñim truyu purrabelai merrab ñim nan tab indamdiig kuinabene, tiusmanda Faráonwan trenchirrunrrigay cha: ⁵“Nai mōskaimbe nō kwamøwatø, øyeegwan marmø kōmø, ¡katø! nane maramønrrun tingaruig køn cha: ‘Canaan pirausrø sōramig nō ashib tamarig pasrabigu, nun trusrø sōramig kønrrai.’ Inchawei nai mōskawan trusrø sōrønrrab ibashcha” tan chinrrigay cha, nabe katø arrumønrrun— cha.

⁶Inchene Faraónbe trenchibig køn:

—Ñui mōskai øyeegwan marmø kōmø, ¡Katø! Martrurrunrrig cha trendaigwan ñi treeg martrab misrig købene, trube, sōrønrrab inrø— cha.

⁷Inchen Josébe mōskawan sōrønrrab nebiben, Faraonwan tru nō karub waigu purugub purabelø nōrrø kōlli misaameraba, katø Egipto pirau nōrrø kōlli misaameraba, nune linchibelø køn. ⁸Katø Josēwei yau misaamera mayamba, katø nui nunelø køben, mōskawei yau misaamera køben, nebambubelø køn. Gosén piraube nōmui ureemeranbah, ubishameranbah, cabrameranba, waarameranbahtø

kørrømara. ⁹Incha nõbabe kaulli sruin karretillamerayu suldaumera køben, suldaumera kaulli palar køben tsimaytø lincha nebambubelø køn, misag purø nõrrøgue.

¹⁰Incha Atat taigwei tirigu itsiisrø, tru Jordan pi pulusrø puabe, tsusrømbe mayangucha nu isub kishib treeg marøbelø køn. Trusrømbe Josébe mōskainzhig yandø muga misren, tratrø y pa kwaløm isuin inchib kishibig køn. ¹¹Inchen truigwan tru Canaán pirau warab misaamera ashabe, tru Atadwei tirigu chish marin tulyu truba truba isuig kishib kui ashabe, trenchibelø køn:

—Egipciosmera øyeekkatig kishib kuibe purø nuig kørren— cha. Inchagurri tru Jordan pi ambøgatømayrømbe Abel Mizraim cha wamig køn. (Trenchippe: “Egipciosmera purø isui inchib puraambinug køn” chib.)

¹²Inchen Jacobwei nusrkaløbe nõmun maig martrai nõ miaigwan treeg marøbelø køn. ¹³Nui nusrkaløbe Canaán pirausrømay srua amba, Macpela pirau peñayu trab lalig pasrabigu sørabelø køn, tru Efron hititan Abraham pirøwanbañau peninug, nui yau misaameran sørab tøgagømig, tru Mamre pulusrø. ¹⁴Yandø mōskawan chab sørabe, Josébe Egiptomay katø nebarrubig køn, nui nuneløba, katø maya misamera sørønrab lincha amrrubeløba.

¹⁵Inchen Joséwei nuneløbe mōskai kwaig yandø mugaabene, trunun isub mendabe, trenchibelø køn:

—¿Josébe namune katøgucha namig isub srø unin kønrrab kø chinderah cha, nam nun øyeeg kalø marigwan trunun isua?—

¹⁶Inchabe José waisrømay trencha karua ørøbelø køn:

“Ñui mōskaimbe nõ kwamøwatø, namune trencha karua pasrig køn cha: ¹⁷Ñimbe Joséwan øyeeg chinrrigay cha:

Ñui nunelø yeeg kaig marøb, ñun kalø marigwan Tiusmanda ulø paymø pesannarrunrig cha’ Inchawei mōimbe tiusmanda, nam ñui mōskawei Tius karuigwan marøb melabeløtøwein kuinaig købene tru trømbøig kalø mariilane pesannarrunrig” cha. Inchen øyeeg wamindigwan mørabe, Josébe kishibig køn.

¹⁸Inchen nuneløgucha Joséwei merrab chab pua, utsøbasrabe, trenchibelø køn:

—Nambe ñi ka karuindiig melabelø kønrrer— cha.

¹⁹Inchene Josébe trenchibig køn:

—Chi kørig kui inchimøtay cha. ¿Nagan Tius nõ marigwan na pasramisra marøb pasramuitarru? cha. ²⁰Ñimbe nane kaig martrab isua maren, trune Tiusbe tru kaig marigwane tabig punrrai yunømaran cha, tru mõi nam ashib põnrraigwan martrab, misag nõrrø pasrabigwan øsig tøgagønrrab. ²¹Inchawei ñimbe chi kørig kui inchimøtay cha, nabe ñimunba, ñimui ureemeranba ashib tøgagømønrrun— cha. Øyamay nui manrraugurri undaatøga, chi isui inchimønrrai waminchibig køn.

José Kwaig

²²Josébe nui mōskawei yau misaameraba Egipto pirau tsuig købig køn. Nøbe pilamera ciento diezkatig øsig tsuig købig køn. ²³Incha Josébe Efrainwei katøburø awelu ureemeranguen nebua ashib, katø Manaséswei nusrkai tru Maquirwei ureemeranguen nai ureemeratøwein misran chib, srøbchagu mutab indig kuig køn.

²⁴Incha Josébe wendøsrø nui nunelan trenchibig køn:

—Nane yandø kwamig lutau køtan cha. Inchendø Tiusbe ñimune ashchab arrua, purugunrrun cha, Abrahamwanba, Isaacwanba Jacobwanba, ¡Katø! nabe tranmø

kømø, tranamønrrun cha kørømisrin
pirausrømay ñimune i piraugurri pera
inrrab køn cha.—

²⁵Incha Josébe Israelwei nusrkalan,
‘¡Katø! nambe treeg maramønrrun’
tingarubig køn. Incha Josébe nòmun
trenchibig køn:

—Isa kømø, Tiusbe ñimun ashchab
arrua, purugunrrun cha. Treeg pubene,

ñimbe nai tsutsiimerane yugurri srua
ambamig køn— cha.

²⁶Incha Josébe kwaig køn pilamera
ciento diez nemisren. Inchen nui asr-
wane minchib irrømønrrai mø marøb
tamara, kan taulyu wayig køn Egipto
pirau.

Fin

San Mateo

Jesucristoi merrab misaamera

(Lc 3.23-38)

1 Iibe Jesucristoi merrabsrø
misaamerai munchimera
køn, tru Davidweinukkurimba,
Abrahamweinukkurimba amrrub
misag.

² Abrahambe Isaacwei møskain køben;
Isaacbe Jacobwei møskain køben;
Jacobpe Judába, nui nunelaimba
møskain købig køn.

³ Judábe Faresweimba, Zaraimba
møskain køben, tru uregwei usrimbe
Tamar købig køn.

Faresbe Esromwei møskain køben;
Esrombe Aramwei møskain købig køn.

⁴ Arambe Aminadabwei møskain køben;
Aminadabpe Naasónwei møskain købig
køn.

Inchen Naasónbe Salmónwei
møskaingue.

⁵ Salmónbe Boozwei møskain køben, nui
usrimbe Rahab købig køn.

Boozbe Obedwei møskain køben, nui us-
rimbe Rut købig køn.

Obedbe Isafwei møskain køben;

⁶ Isafbe Davidwei møskain købig køn.

Inchen rey Davidba, Uríaswei srain købi-
ibabe Salomónwei møskalø købig køn.

⁷ Salomónbe Roboamwei møskain
køben;

Roboambe Abíaswei møskain køben;

Abíasbe Asaiwei møskain købig køn.

⁸ Inchen Asabe Josafatwei møskain
køben;

Josafatbe Joramwei møskain køben;

Jorambe Uzíaswei møskain købig køn.

⁹ Uzíasbe Jotamwei møskain køben;

Jotambe Acazwei møskain køben;

Acazbe Ezequíaswei møskain købig køn.

¹⁰ Ezequíasbe Manaséswei møskain
køben;

Manasésbe Amonwei møskain køben;
Amonbe Josíaswei møskain købig køn.

¹¹ Inchen Josíasbe Jeconíasweimba,
nunelaimba møskain købig køn,
tru israelitasmeran Babiloniamay
merrarrawa srua ambub uras.

¹² Øyeeg chab srua amben, Jeconíasbe
Salatielwei møskain køben;

Salatielbe Zorobabelwei møskain køben;

¹³ Zorobabelbe Abiudwei møskain
køben;

Abiudbe Eliaquimwei møskain køben;
Eliaquimbe Azorwei møskain købig køn.

¹⁴ Azorbe Sadocwei møskain køben;

Sadocbe Aquimwei møskain købig køn.

Inchen Aquimbe Eliudwei møskaingue.

¹⁵ Inchen Eliudbe Eleazarwei møskain
køben;

Eleazarbe Matánwei møskain køben;

Matánbe Jacobwei møskain køben;

¹⁶ Jacobpe Joséwei møskain købig køn.

Inchen tru Josébe Maríai keg køben,
tru Mariágurri Jesús kal-laig købig
køn, tru Cristo taig.

¹⁷ Inchawei Abraham køb uraskurri
merrabsrø kølli misaamerai uremema
katøle srøig, srøig kurrab arrubig
David køb uraskatiibe catorce købig
køn. Inchen David køb uraskurri
tru israelitasmeran Babiloniamay
merrarrawa srua ambub uraskatig
katøgan catorce treetøwei katøle
srøig, srøig misaamera kurrab arrig
købig køn. Incha tru israelitasmeran
Babiloniamay srua ambub uraskurri
tru Cristo kal-lamnegatiibe misaamera
katøgan catorce treetøwei kurrab arrig
køn.

Jesucristo kal-laig

(Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesucristo kal-laibe øyeeg kuig køn:
María nui usrimbe Joséba kasharan-
rrab misra uñen, Josébe kasharan-
rrab permøwatø Maríabe Espiritu San-
togurri kwanrriig kenamisrøptinchibig

køn. ¹⁹Inchen José tru nui keg køn-rabiibe sølgandø tabig kua, Maríane maya misagwei malau ‘øyeeg kuin køn’ chib kenamarmønrrab, nuinetø niløtø tarømisrøptinchab isubig køn. ²⁰Nøbe treeg martrab chab isubguen inchen, Señorwei kan ángel piabyu kenamisrabe trenchibig køn:

—José, ñi Davidwei misagugurri arru-big, Marían ñui srain kønrrai utamigwan korig kui inchimøta cha. Kaguende tru unø tøgagømime Espíritu Santoin køn cha. ²¹Nøbe kan møg-unø tøgagøben, truigwane Jesús munchi pasrtrig chibig køn. Nøbe øyeeg wamig kønrrun chibig køn, kaguende nui misagwan kaig maril-iyugurri wesranrrabig kuimba.—

²²Kerrigu øyeeg pureppe, Tius maig karuigwan eshkabigwan Señor truigwan øyah taig nebunrrai treeg kuig køn:

²³“Kan srusrø mu møøbagucha kimíig kwanrriig kørromisra, kan unø tøgagønrrun taig. Truibe Emanuel cha wamig kønrrun” cha, trenchibig køn.

(Tru Emanuel munchibe “Tiusbe namba pasran” taig.) ²⁴Incha José tru pi-abyugurri kiagasrabe, Señorwei ángel maig karuig køben treeg mara, Maríane nui srain kønrrai kørromarøbig køn. ²⁵Incha Josébe Marían nui nusrkawan tøgagømnegatig keeba, sraimba lataig nømui asrtøga chi marmuig køn. Incha Josébe unane Jesús munchi pasrøbig køn.

**Pørr kal-labgatøsreelø tru
estrellameran ashib kusrebelø
Jesúswan ashchab amrrub**

2 Jesúsbe Judea pirau Belén puebløyu kal-labig køn, Herodes tru pirau rey køb uras. Inchen tru uras pørr kal-labgatøsø kusreb møguelø tru estrellameran ashib kusrebelø Jerusalén puabe, ²trenchib payibelø køn:

—¿Judíosmerai tru rey kal-labiibe chu tsuh? cha. Kaguende nambe nui estrellan webarri asha, køriibala nune tabig waminchab amrruer— cha.

³Inchen rey Herodesbe trendaigwan mørabe, ni mumaygucha kømui inchibig køn. Inchen katø Jerusalén misaamerangucha treetøweim pubig køn. ⁴Inchen reybe sacerdotesmeran karubelanba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelanba wama, payibig køn:

—¿Cristobe chu kal-lanrrabig kø?— cha.

⁵Inchen nømbe trenchibelø køn:

—Judea pirau Belén cha. Kaguende Tius maig karuigwan eshkabig øyah pørig køn cha:

⁶Judea pirau, ñi Belén pueblo-unøbe, tru pirau purø wamindig ciudadmerai utu ñibe chigucha kømøzhig lataig kønrrab kømø, purø nuig køn cha.

Kaguende ñuinukkurrimbe misagwan ashib karunrrabig kan webatrun cha,

nai Israel misagwan nø pera marøb ashib pasrønrrabig.—

⁷Inchen Herodesbe tru srømbalasrø estrellameran ashib kusrebelan mu ash-møwatø wama, estrellabe tappe chu uras kenamisrigwan payibig køn. ⁸Incha nømune Belénmay ørabe, trenchibig køn:

—Trusrømay amba, tru unaimburab tab payrrigay cha. Incha wetørrawabe, eshkarrunrrigay cha, nagucha køriibala tabig waminchab inrrab— cha.

⁹Tru kusrebeløbe rey øyeeg eshkailø ambubelø køn. Inchen estrella tru pørr kal-labgatøsø asiibe nømui merraptø ya, yandø tru unø tsuim pala pasramisren, ¹⁰tru kusreb møguelø estrellan ashabe, truba truba kasraarabelø køn.

¹¹Incha yau kebambabe, unamba, usri Maríanba ashabe, tømønrsra, køriibala tabig wamincha, nømui ketamelan kura, oro køben, incienso køben, mirra køben

ketøbelø køn. ¹²Incha yandø nømune piabyu Herodesweimburab ammønrrain cha, eshkailø kua, nømui pirausrømaybe peg maywan ambubelø køn.

Egiptosrømay trubab ambub

¹³Yandø tru kusreb møguelø chab amben, Señorwei kan ángel Joséwan Egiptosrømay piabyu kenamisra, trenchibig køn:

—Kurra, unan usranba perøb Egiptosrømay trubab inrrø cha. Incha trusrø na eshkamnegatig kørømisrtrig cha. Kaguende Herodesbe unan kwetchab lanrrab køn— cha.

¹⁴Inchen Josébe kurra, unan usranba pera, yem Egiptosrømay webya, ya, ¹⁵trusrø tru Herodes kwamnegatig waraig købig køn. Øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkabikkurri øyah taig, truig nebunrrain kuig køn: “Nai Nusrkawan Egiptogurri wamar” taig.

Herodes uregwan kwetchai karub

¹⁶Inchen Herodes nun tru kusreb møguelø isin kui mørabe, truba truba nama, tru kusreb møguelø tru ureg chu uras kal-laigwan eshkaigwan, trunun cuenta mara kal-laingurrimbunø pa pilagatiguelø Belén pøtøgatan warabelan kerriguba kwetchain karubig køn.

¹⁷Øyamay nebuig køn Tius maig karuigwan eshkabig Jeremías øyah pørig:

¹⁸Ramá pueblosrø kan wam mørig køn cha.

Truibe kan truba truba isuig wamab kishib,

tru Raquel nui uregweimburab isua, kishibig køn.

Incha ‘kishmø, ka awentau’ taingucha, awentanrrab kaimabig køn cha,

kaguende yandø ureemera chab kwaikken køben.

Egiptogurri katø amrruig

¹⁹Inchen yandø Herodes kwaben, Señorwei kan ángel Joséwan Egiptosrø piabyu kenamisra, trenchibig køn:

²⁰—Kurra, unanba usranba pera, Israel pirausrømay katø inrrø cha. Kaguende unan kwetchab inchibeløbe yandø chab kwan— cha.

²¹Inchen Josébe kurra, unanba usranba Israel pirausrømay pera, ibig køn. ²²Inchen Herodeswein cuentabe nui nusrkai Arquelau Judea pirau truig karub wan taig mørøppe, Josébe trusrømay yamig kørriimatøben, Tius piabyu Judeasrømay imønrrai eshkaben, Galileasrømay ambig køn.

²³Incha Josébe trusrø puabe, Nazaret pueblosrø tsunrrab ibig køn. Iig øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkab møguelø øyah taig nebunrrain kuig køn: “Jesúsbe nazaretsriig cha wamig kønrrun” taig.

Juan Bautista mu misag warab waraimønug eshkab kusrenanøb

(Mc 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

3 Tru kwalømmerawan Juan Bautista Judea pirau mu misag warab waraimønug ²trenchib eshkab kusrenanøb arrubig køn:

—Kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliray chib. Kaguende srømbalasarø Tius nø ashib karub waibe lutau pasran— cha.

³Tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah pørig Juanbe truig kuig køn: Kan wam mu misag warab waraimønug

trenchib trasan, taig: “Señorwei maywan tamarøb,

nuyasig maymerane ølmarøb inday,” chib.

⁴Juan kewagúibe camello isiitøga marig købig køn. Inchen nui pørønaiibe kaluswan marig køben, nui mamibe nørø chapullba kaambu mielba købig

køn. ⁵Jerusalén misaameraba, mayeelø Judea pirau misaameraba, Jordán pi puluwaneløba nun mørtrab werrubelø køn. ⁶Incha nømui kaig mariilan ‘kaig marig køn’ chib eshkaben, Juanbe truilan Jordán piyu piu umbu ulsrøbig køn.

⁷Inchen Juanbe fariseosmera køben, saduceosmera køben, truba nørrø nø piu umbu ulsrailø kønrrab amrrui ashabe, trenchibig køn:

—¡Ñimbe ul lataig inchib misaamera! ¿Ñimune mu eshkata cha, Tiuswei purø kørig kømdiig ñimuim pala attrabig pub pasrabigugurri wegørrønrraimbe?

⁸Ñimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirawar kuy, chibig køn, tørgandø asamdiig kønrrain cha. ⁹Incha ñimbe ñimasiitø øyeeg chib mendømøtay cha: “Nambe Abrahamwei misamera ker” chib. Kaguende nabe trendamønrrun cha: Tiusbe i sruumeranguen Abrahamwei misamera kønrrai marøg købene, martrun cha. ¹⁰Katø walømbe tusrmeran srølba para øramig chabguen srølyu pasringuen pasran cha. Chi tusrwandøgucha tab mamig ñiimígwane para, nagu kegutsan cha. ¹¹Nabe ñimune ciertonwei pi pinøbulrrai piu umbu ulsra cha, kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirain kønmbab asamdiig kønrrai. Trune nai wendau arrubiibe si, Espíritu Santotøgaba, naatøgaba pinøbulrrun cha. Truibe si, na lataguen kømø, maramburab marøbig køben, nabe truburab kømíig kua, nui alpargatiswanguen srua inrrabgaig kur cha. ¹²Nøbe tirigun isig øra tarømartrab tru kala kutsamig tsig utigwan sruaguen pasran cha. Incha truyu tru tirigu chishmari yabaløwan kerrigu chab chishmarabe, tirigune tirigu esegainug esegappe, shauwane mana kwamø nagu pattrun— chibig køn Juanbe.

Jesúsuan piu umbu ulsrøb

(Mc 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³Jesúsbe Galileasrøngurri Jordán piyumay arrubig køn, tru Juan uninumay nun piu umbu ulsrønrrai. ¹⁴Srøtøbe Juanbe nune piu umbu ulsrøg kømui incha, trenchibig køn:

—Nane ñiguen treeg marig kømdiig købendø, ¿ñiguen nan attirru?— cha.

¹⁵Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Møimbatøbe øyamay ka mar cha. Tius tru sølgandø tabig maramigwane nambe kutøgue øyamay maramig køn— cha.

Inchen Juanbe ka treeg marøbig køn. ¹⁶Incha Juanbe Jesúsuan piu umbu ulsrøben, piyugurri webibig køn. Inchen møimbe srømbalabe kurøptinchen, Jesúsbe Tiuswei Espíritu nuim pala kan paloma lataig kørøraarri ashibig køn. ¹⁷Inchen srømbalasarøngurri kan wam trenchib waminchibig køn:

—Iibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nabe nuimbura truba tab kui war— cha.

Satanás Jesúsuan chinchibig køtashchab inchib

(Mc 1.12-13; Lc 4.1-13)

4 Inchen Espíritu Santobe mu misag warab waraimøsrømay Jesúsuan pera yaig køn, nugwaimandzig nun kebenøsrkønrrab inchai. ²Inchen cuarenta días yem kwaløm chigucha mamøwa, yandø parøgwai mørøbig køn. ³Inchen tru kebenøsrkønrrab inchibiibe Jesúsuan kemallabe, trenchibig køn:

—Isa kømø, tru ñi Tiuswei Nusrkain kuabe, i sruumeran pirri misringaru— cha.

⁴Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Møøbe

pirrindøgatø øsig tsumøtø, kerrigu Tiuswei wamðøgagucha tsumig køn”—cha.

⁵Incha nugwaimandziibe Jesúswan Jerusalén tru Tiusweindø tarø mari ciudasrø may srua ya, tru Tiuswei yau purø palasrø pasrabe, ⁶trenchibig køn:

—Isa kømø, tru ñi Tiuswei Nusrkain kuabe, pirausrø pørsrau cha. Kaguende Tiuswei wamyube trenchibig pørig pasran cha:

Tiusbe nui ángelesmeran ñun ashchai ørtrun chibig.

Incha ñui srøbwan srugu srurrengwamønrrai nømui tasiimeratøga ñun kusranrrun—chibig.

⁷Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Katø Tiuswei wamwan pørigube treekkucha chibig køn cha: “Ñui Señor Tiuswane ke chinchibig køtashchab lataikkucha maramig kømøn”—cha.

⁸Katøbe nugwaimandziibe kan truba pala tunsrø may srua yabe, yu pirau chutøgucha nørreelø tru nøm ashib karub purrailanba, katø nømui chigurrimbunø tabig tørig tøgagúigwanba kenamarabe, ⁹trenchibig køn:

—Iigwan nabe kerriguba tranrrumøn cha, ñi nan srala, køriibala tabig waminchene.—

¹⁰Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¡Satanás, mõi mõi iptsu! cha. Kaguende Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Señor ñui Tiuswandø køriibala tabig waminchib, nyusiitø marøb megamig køn”—cha.

¹¹Inchen nugwaimandziibe nuinukkurri tarø misren, ángelesmera amrrua, purugubelø køn Jesúswan.

Jesús tru nui maramigwan Galilea pølbaserø

(Mc 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹²Juan Bautistan kailan keeri yau keerin køn taig Jesús wammø rabe, Galileamay ibig køn. ¹³Incha Nazaret puebloyugurri webyabe, Capernaum pueblosrø pisu menda, Zabalónwei misag warainuuba, Neftalíwei misag warainuuba tru pirau tsunrab ibig køn. ¹⁴Øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah taig nebunrrain kuig køn:

¹⁵Zabalónwei misag warainuuba, Neftalíwei misag warainuuba tru pirau, Jordán pi ambøgatø tru nu pisugatø maysrø,

Galilea tru judío kømeeelø warainug,

¹⁶misaamera løstøyu warabeløbe kan truba tørig asan chib.

Kwamig nømui pala itø gasraig lataig warabelø købelane kan tørig kebilin køn, chib pørig.

¹⁷Trugurrimbunø Jesúsbe eshkab kusrenanøb trenchibig køn:

—Kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliray cha. Srømbalaserø Tius nø ashib karub waibe lutau pasran—cha.

Jesús pigbatø peskabelan wamab

(Mc 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸Jesús Galilea nu pisu mendawan ib pasrøwabe, pa nunelan ashibig køn, kane Simón, truigwane katø Pedrogucha taig, kane Andrés taig. Truiløbe peskabelø kua, nømui atarrayameran piyu keguchib warøben, ¹⁹Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Nai mendig amrruy cha. Nabe ñimune misaameran peskabelø kønrrai maramønrrun—cha.

²⁰Inchen tru urastø nømbe nømui atarrayameran warøb, nøba ambuptinchibelø køn.

²¹Incha Jesúsbe katøguchi mas ambuurø yabe, katøgan pa nunelø warai ashibig køn, truiløbe Zebedeowei nusrkalo, Santiagoba, Juanba. Nømbe nui møskaimba barcoyu atarrayamera kòlsrailan tamarøb purrøbene, Jesúsbe tru nusrkalan wamabig køn. ²²Inchen nømbe tru urastø barconba, nømui møskawanba kørømarøppa, Jesúswei mendig ambuptionchibelø køn.

Misag truba nuwan Jesús kusrenanøb

(Lc 6.17-19)

²³Jesúsbe Galilea pirau ørøba llirab ibig køn, judíosmera tulundzuni yamørig Tius nø ashib karub pasrainuguig tabig srø wamwan eshka kusrenanøb. Incha misaameran chi kwanreelan køben, chi pusrkwailan køben tamarøbig køn. ²⁴Jesúswane Siria pirausrø kerrigu wammøra kua, mayan kwanreelan srua amrrubelø køn. Tru chi kwanrø køben tøgarmen, katø ni mumayguen tab kømui mørøb inchibelan, tru kwaimandziimera tøgarmen køben, itønab pesannabig tøgarmen køben, kønørrab kaimabelan køben srua amrrubelø køn. Inchen Jesúsbe tamarøbig køn.

²⁵Inchen misamera galileasreelø køben, decápolisreelø køben, jerusalénreelø køben, judeasreelø køben, Jordán pi tru pørr kal-labgatøsrø køben Jesúswei mendig truba nu ambubelø køn.

Jesús nu tunyu wamisra kusrenanøb wamindig

5 Incha Jesúsbe misag truba truba nuwan ashabe, kan tun pala nebya wamisren, nui kusrenanøb pera uniilø kemallen, ²nøbe øyeg chib kusrenanøb mendabig køn:

³—Mayanguen tab kuilø køn cha, tru Tiusweimburabigwan ke kagømøn-

rraindøzhig tøgaguermab isua palai mørøbelaimbe.

Kaguende srømbalarø Tius nø ashib karub waibe nømuiwein køn cha.

⁴Mayanguen tab kuilø køn cha, tru truba isuig kishibelaimbe.

Kaguende Tiusbe nømun chi isui inchimønrrai tab købigwan tranrrun cha.

⁵Mayanguen tab kuilø køn cha, tru larrø tammayelø lata lata inchemeelaimbe.

Kaguende nømbe tru pirøwan Tius tranrrab misrigwan ketig utønrrun cha.

⁶Mayanguen tab kuilø køn cha, tru sølgandø tabigwan kan parøgwaig mørøb lataig, pi mulgwaig mørøb lataig inchibelaimbe.

Kaguende maig isua palai melaigwan Tiusbe nømun nørø traniilø kønrrun cha.

⁷Mayanguen tab kuilø køn cha, katøganelan lastima ashibelaimbe.

Kaguende nømun gucha Tiusbe treetøwei lastima ashib tøgagønrrun cha.

⁸Mayanguen tab kuilø køn cha, chi kaig isumø manrømera chishig tøgarmei.

Kaguende nømbe Tiuswan ashchun cha.

⁹Mayanguen tab kuilø køn cha, tru ambugurri igurri tab kømigwan lab marøbelaimbe.

Kaguende truilane Tiusbe 'nai ureg køn' chinrrun cha.

¹⁰Mayanguen tab kuilø køn cha, tru Tius mandø martrai miaigwan marikkurri kaig martraindinab kaig nebui melabelaimbe.

Kaguende srømbalarø Tius nø ashib karub waibe nømui kö køn cha.

¹¹'Nimbe mayanguen tab kuilø køn cha, nagurrindø misamera tsalø waminab, kaig marinab, katø ñimun chine, chine isa wamindinab melabelaimbe. ¹²Pøsrø truba kasraarab

tab kui mōray cha. Kaguende srōmbalasrōmbe truba truba nuig ketig utamig tōgagōnrrun cha. Nīmguen kōmōwatōsrōwei tru Tius maig karuigwan eshkabelan ōyeetōwei kaig marig kōbig kōn cha, trenchibig kōn Jesúsbe.

Tiuswei ureebe yu pirau treba, tōrba lataig kōn

(Mc 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Nīmbe yu pirau tre latailō kōn. Inchendō yandō tre larrmīg misrabe, ĵkatōbe chinchā kui larrōbig misri-asamō? Yandō mas chiweingucha larrmīg misrene, wambig petōben, misaamerabe itōbunan, chibig kōn.

¹⁴ Nīmbe yu pirauelayasig tōr latailō kōn. Kan ciudama tun palasrō pasrabiibe trubōnrrab kaiman cha. ¹⁵ Katō kan aceite lámparan chigucha pilōgōppe, kōtsō umbu pasrtrab pilōgōmōn cha. Treeg kōmōtō, masken pala pasrene, mayeelan yau purrabelan pilan chibig kōn. ¹⁶ Ōyeetōwei nīmgucha misaamerai merrab nīmui tōr pilōnrrai inday chibig kōn, nīmui tabig mariilan asha, nōmbe nīmui Mōskai srōmbalasrō wabigwan truba tabig waminchain cha.

Maig maramigwan martrai Moisés pōrigwan Jesús kusrenanōb

¹⁷ Nabe arruppe, maig maramigwan martrai Moisés pōrigwanba, Tius maig karuigwan eshkabelō kusrenaniilanba na patsōgōnrrab arritamab isumōtay chibig kōn. Nabe treeg kōmōtō, arruppe, tru Moisés pōrigu maig chibig kōben, trunun newan mara kōrrōmartrab ar-rig kōn. ¹⁸ Pōs nabe nīmun cierton trendamōnrrun: Srōmbalaba, pirōba pōnrrōbenbatōbe, tru maig maramigwan martrai Moisés pōrigu maya lamōzhig pōrig pōnrrabelōguen pinappe, purainraamōn cha, kerrigu tru pōrigu maig taig nebumnegatig. ¹⁹ Inchawei mōikkōben

tru maig maramigwan martrai Moisés pōriilōyu karua pōnsrailan mōigu kōben maya lamōzhigwandōguen kalō marōb, katō misagwan treetōwei kalō martrai kusrenanōbiibe srōmbalasrō Tius nō ashib karub waisrōmbe truipe purō lamīg kui asig kōn taig kōnrrun. Trune mōikkōben martrai karua pōnsrailan marōb, katō treetōwei martrai kusrenanōbiibe, truipe si, srōmbalasrō Tius nō ashib karub waisrōmbe nuig kui asig kōnrrun cha.

²⁰ Inchawei nabe nīmune eshkar: Nīmui sōlgandō marigwan tru Moisés pōrigwan kusrenanōbelōba, fariseosmeraba marōb pōnrrai lataitōguen kōmō, katōguchi tabig marmuisruandōbe, srōmbalasrō Tius nō ashib karub waisrōmbe managuen kebamraamōn cha.

Trōmbōig namiguēlō kōmumigwan Jesús kusrenanōb

(Lc 12.57-59)

²¹ Nīmbe mōrōbelō kuinrrun nīmui merrabsreelane trendaigwan: “Kweechimōta cha. Mōikkōben kweechibiibe kaigyu pasrōnrrai pasrig kōnrrun” cha. ²² Trune nabe trendamōnrrun: Mōikkōben nui nunewan namig kōrrōmisrōbiibe kaigyu pasrōnrrai pasrig kōnrrun cha. Nunewan tsalō wamabigwane tru Setenteelō maig maramigwan asha marōbelō asha marig kōnrrun cha. Inchen mōikkōben nunewan trōmbōig inchib: “Larrō kaig chugūi mōrmīg kōn” chib wamabiibe, tru kwamō nagu mōra melamnug kegutsig kōmigwan lab pasran cha.

²³ Inchawei nī Tiuswei tranamigwan altaryumay srua arrua, nūi nunewan nī chigōben kaig mara tōgagūigwan nī isuptinchabe, ²⁴ tru nī Tiuswan tranamigwan altaryu pasrōppa, nūi nuneeba tab kōrrōmisramigwanmerrig

lanrrab yamig kòn. Trugurrimbe si, altaryumay arrua, ñui tranamigwan tranø.

²⁵ Møikkøben ñun kejawa, juezweimay merranene, tru kejabiiba mayu ib pasrappatø, tammay kørromiskun cha, petø wamindam lau, tru juezwei tasku tranmønrraimbe. Inchippa juezbe policíameran tranen, truiløbe ñun kailan keeri yau kegutsinamønrrappe. ²⁶ Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Truyugurri webinrrappe, maig pagaramigwan chishtø pagarawatøwei webinrrabguen cha.

Kasharawaig itølulumigwan Jesús waminchib

²⁷ Merrabsrø øyah taigwan ñimbe mørøbelø kuinrrun: “Møikkøben kasharawaig købendø, peg ishuuba itølulamig kømøn”, taigwan. ²⁸ Trune nabe trendamønrrun: Møikkøben kan ishuwan trømbøig martrab isub chull ashibiibe nui manrraube yandø chabguen itølulig lataig kørromisran cha.

²⁹ Inchawei treekkurri ñui kusrmay kab kaig maringarua, kaigu ñun kebenørkøbene, wesrua, kuchi chibig kòn. Trembe ñui asru kanbaløtø palab misrikken chi kømønrrun cha, tru møra melamnug asr ørøba kegutsig købgunrriibe. ³⁰ Ñui kusrmay tasig kaig maringarua, kaigu ñun kebenørkøbene, tasigwane para, kuchi, chibig kòn. Trembe ñui asru kanbaløtø palabikken chi kømønrrun cha, tru møra melamnug asr ørøba kegutsig købgunrriibe.

Kasharawar petiyamumigwan Jesús waminchib

(Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Katø merrabsrømbe trendaig købig kòn: “Møikkøben nui srawan kucha,

tarømisrtrappe, kan kilga tarømisrtrab chibig mara, nun purøramig kòn” cha. ³² Trune nabe trendamønrrun: Mu møøtøgucha nui srai, itølulumubendø, srawan kucha, tarømisrøbiibe, nui srawane itøluløb uñchai maran cha. Inchen mu møøtøgucha kan tarømisra ishuuba kasharabiibe nøgucha treetøwei itølulan cha.

Isa waminchimumigwan Jesús kusrenanøb

³³ Katø ñimbe møriinrrun ñimui merrabsreelan øyah tailan ‘Señorwei merrab, ¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ cha kørromisrigwane wamindiitø kømø, maramig kòn taigwan. ³⁴ Inchendø nabe ñimun trendamønrrun: ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ chib mumaygucha ke treeg chimøtay cha. Srømbalawei merrab pasramisra ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ chimøtay cha. Kaguende srømbalabe Tius nø wamisra waig kòn cha. ³⁵ Katø ñimbe pirøwei merrab pasramisra, ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ chimøtay cha. Kaguende pirøbe Tius itøbuna waig kòn cha. Ni katø Jerusalénwei merrab chigucha treeg maramig kømøn. Kaguende truiibe Tius, tru purø nu Reywei ciuda kòn. ³⁶ Ni katø ñimui turwan ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ chimøtay chibig kòn. Kaguende ñimbe pusrugwan ni kandøguen puliig martrab kaimabwei, ni kandøguen yaliig martrab kaimabwei inchun cha. ³⁷ Inchen ñimbe martrappe: “Øø” tamig kòn. Inchen marmønrrappe: “Ka” tamig kòn. Pøs yandø i trendaigugurri mas nemarøb, ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ taibe nugwaimandzigweinukkurri arrubig kòn.

**Kaig inchen lata marmumigwan
Jesús kusrenanøb**

(Lc 6.29-30)

³⁸ Katø ñimbe merrabsrø trendaigwan mørøbelø kuinrrun: “Katøganui kabwan mindishibigwane nuin kabwangucha mindisamig køn”, taigwan. “Katøganui trugulwan lanchibigwane nuin trugulwangucha landamig køn”, taigwan. ³⁹ Trune nabe trendamønrrun: Møikkøben ñun kaig marene, lata inchimøta cha. Treeg kømøtø, møikkøben ñun kusrmay maløbøtø pashene, kandarømayigwangucha yul cha. ⁴⁰ Møikkøben kejawa kewagúigwan kerranrrab inchene, turiwangucha srua ibasingaru cha. ⁴¹ Møikkøben ñun nama, kan kilómetro chigøben ninguigarubene, trube, pa kilómetro nig cha. ⁴² Inchen møikkøben ñun chi miabigwane tranø cha. Møikkøben ‘pebrra’ cha, miabene, ‘ka’ chimø, pøb cha.

**Ashig kømui inchibelan
undaaramigwan Jesús waminchib**

(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ Ñimbe katø merrabsrø trendaigwan mørig kuinrrun: “Ñui tab linchibigwane isua, undaaramig køn chippe. Ñun tsaliigwane ashig kømui indamig køn”, taigwan. ⁴⁴ Trune nabe ñimun trendamønrrun: Ñimun ashig kømui inchibelane undaaray cha. Inchen ñimun kaig martrabgøba inchibelaimbe nømuyasig Tiusba wamindamig køn cha. ⁴⁵ Treeg marabe, ñimbe Møskai srømbalasrø wabigwei ureg kønrrabguen. Kaguende nøma nui nøsigwan kailaim pala lata, tabelaim pala lata pørr patingarub, katø sølgandø tabig marøbelaim pala lata, chi sølgandø tabig marmeelaim pala lata sre punrrai ørøb inchibig køn cha.

⁴⁶ Kaguende ñimun undaarabelandø undaarawabe, ¿truburøbe chigúi utønrrague? ¿Romasreelayasig an utabeløguen treetøweimbe marøbelø kømuitarru? ⁴⁷ Inchen ñimui nunelandø tab wamabiibe, ¿chigúi srøig peg marig kønrrautah? Kaguende ¿Tiuswan ashmeelø tru judíos kømø misaameraguen treetøweimbe marøbelø kømuitarru? ⁴⁸ Ñimbe sølgandø newan tabelø kuy, ñimui Møskai srømbalasrø wabig newan tabig køb lataitøweingue.

Tabig maramigwan Jesús kusrenanøb

6 ¹ Ñimui tabig mariilan misaamerai malau marmøtay, misaamera ka ashchindø lataig. Nim treeg marene, ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe chigucha truburøbe tranraamøn. ² Inchawei palai inchibelan ñi puruguppe, mayeelø wammørtraï waminchib kenamarmøta. Tru palatø tab inchibelø latawei judíosmera tulundzuni yamerayu, callesmerayu misaamera nømun tabig waminchai marøbelø lataig marmøta. Kaguende nabe ñimun cierton trendamønrrun: Yandø treeg marøbeløbe nømui truburø ketig utamigwane utabguen indan cha. ³ Inchen palai inchibelan ñi puruguppe, ñui kusrmay tasig marigwane atsimay tasig asha kønrrai marmøta. ⁴ Inchen ñi mun kenamarmøtø mariilan Tius ñui Møskai ashibiibe ñun truburø ketamigwan kettrun.

**Tiusba mandø wamindamigwan
Jesús kusrenanøb**

(Lc 11.2-4)

⁵ Ñim Tiusba waminchib pønrrappe, tru palatø tab inchibelø lataig kømøtay. Truiløma judíosmera tulundzuni yamerayu køben, plazayu ya tsøbmerasrøn køben pønrramisra, Tiusba wamin-damig chullelø køn, misaamera ashchai. Nabe ñimun cierton trendamønrrun: Nø-

mun misaamera tabig wamindiibe, trui-be truburø ketig chabguen utabguen indan cha. ⁶Trune ñibe Tiusba waminchappe, ñui kwartuyu kebya, yaskabwan kasra, ñui Møskai Tiusba waminchi cha, mu asiimíig truyu ñibatø pasrabigwan. Inchen ñi mun kenamarmøtø marigwan Tius ñui Møskai ashibiibe ñun truburø ketamigwan ketrun.

⁷Tiusba waminchib pasrappe, trunundø katøle, katøle ka yandø wama mormøta, judfos komeelø latawei. Kaguende truiløbe truba truba waminchene, Tiusbe katøguchinguen mørtraitamab isubelø køn. ⁸Nimbe nøm latailøwein kømøtay. Kaguende ñimui Møskai Tiusbe ñim miamøwatø ñimui chi palai indigwane chab ashaguen wan. ⁹Ñimbe Tiusba waminchib pønrrappe, øyah chinrrigay:

Namui Møskai srømbalasrø wabig, ñui munchibe tabigweindø tarømara, newan tab indig kønrrun.

¹⁰Ñi ashib karub pasraibe pirau larøbitchab amø,

srømbalasrø latawei yu piraugucha, ñi maig maramdiig køben, treegwei marig kønrrai.

¹¹Kwalømmørig nam mamig maig palabigwan mõi tranøb,

¹²namui kaig mariilan ulø paymø, pe-sannarrunrrig chib,

nam namun kaig marøbelan ulø paymø, pesannawa kørrømsrøb lataitøwei.

¹³Chigøben namun kegørrøsrkønrrap-tiig pønrrøbene, truwane namun ambashmørrunrrig. Masken tru kaigweinukkurrimbe tarømartra. Kaguende, tru ashib karub waiba, maramburab mariiba, purø nuig, purø tabiibabe managatig ñuin køn chib.

¹⁴Kaguende katøganelø ñimun kaig maren, truilan ñim ulø paymø, ñim pesannabene, ñimui Møskai srømbalasrø wabikkucha ñimun ulø payamigwan

paymønrrun cha. ¹⁵Inchen katøganelan ñim pesannamø, ulø payene, ñimui Møskai srømbalasrø wabikkucha pesannamø, ñimui kaig mariilan ulø payrrun chibig køn Jesúsbe.

Ayunamigwan Jesús kusrenanøb

¹⁶Ñim ayunappe, malømera kwa isuig lataig misrmøtay. Tru palatø tab inchibeløma malømerabe kwa isuig latailø kenamarøbelø køn, misaamera nømbe ayunab kui ashchai. Treeløwein kønrrab kømø. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Yandø nømun misaamera tabig wamindiibe, trui-be truburø keti lataig chabguen utabguen indan cha. ¹⁷Inchen ñibe ayunappe, maløwan kwalla, pusrugwan tabig tamar cha, ¹⁸misaamerabe ñun ayunab wain kønmab ashmønrrai. Ñuinetø marigwan ñui Møskai ashib pasrabiibe trunun asha, nøbe ñune truburø tranamigwan tranrrun chibig køn.

Srømbalasrø chigurrimbunø pønrrabig

(Lc 12.33-34)

¹⁹Yu pirau chine, chine tulishimøtay, pullillamera mab, trerawa pinab, nileelø kebamba nilab indinug. ²⁰Trembe srømbalasrøwei tøgamisrøb tulisay, pullilla mamøwei, trerawa pinømøwei, nileelø nilønrrab kebammøwei indinug. ²¹Kaguende ñimui chi tøgagúilø chu esegaig pønrrøbene, ñimui manrrøgucha ke truyutø isub pasrønrrun cha.

Kabmerabe asrwei lámpara køn

(Lc 11.34-36)

²²Asru kappe kan lámpara køn cha. Inchawei ñui kab tabig købene, ñui asrube kerriguba tørsulu kønrrun. ²³Inchen ñui kab kaig købene, ñui asrube kerriguba løstiig kønrrun. Inchawei tru tør ñuinug pasrabikken

løstiiig købene, tru løstiibe mas maig løstøgølig kerah chibig køn Jesúsbe.

Møigwanmerrig mas isua tøgagømig

(Lc 16.13)

²⁴ Nun karunrrabelø muguen pagatøbe tøgagønrrab kaimanrrun. Kaguende kanune tsalø ashippe, kanune undaaranrrun cha. Kanune chiyugucha truba tab mørøb megappe, kanune kaashib webinrrun cha. Inchawei Tiusweimburabigu marøb pasrønrrab isumba, anweimburabigu marøb pasrønrrab isumba inchibiibe martrab kaimanrrun cha, pabaløbabe.

Tiusbe nui uregwan ashibig køn

(Lc 12.22-31)

²⁵ Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Øsig amønarnig, ñim mamigwanba, mutsamigwanba, asru chi kemermab isumigwanba menrra isumøtay cha. Øsig amønarnikkan kan mamig lataitø kuitarru cha. Kabe asrkan kan asru keelø lataitø kuitarru cha. ²⁶ Pala amøñibelø illimeran asay chibig køn. Ellguamøwei, ellmarig tulishimøwei, ellmarig tulusaigwan esegainug esegamøwei inchi-belanguen, truilanma ñimui Møskai srømbalarø wabiibe manrrai mannøbig køn cha. ¿Ñimbe illimera lataguen kømø, maselø kømøtirru? chibig køn. ²⁷ ¿Ñim møiløgøben maya, maya incha katøgan tøbø metrotøguen nurab-sruguh? cha.

²⁸ ¿Chindimbarre ñimbe asru keegwan truba truba isubelø køgue? cha. Wambig umeranma asay chibig køn. Kwallmøwei, kumøwei inchibelø købendø, tabig nørørran cha. ²⁹ Inchendø nabe trendamønrrun: Rey Salomónguen nui chine purø tabzhig tøgagua, umera lata tabzhiibe kemuig køn cha. ³⁰ Wambig kaumera, møi ka pønrrøwa, srønabe nagu parrig kønrrabigwanguen Tiusbe øyeeg

tabzhig kenanøb lataig marøbiibe, ñimune treetøguen kømøtø, masken marmønrraitarru cha, ñim ya ñimui isubigwan Tiusweinug pasra ke kagømønrraindøzhig tøgarwan.

³¹ Inchawei øyeeg chib chi isumøtay chibig køn: “¿Chi mamer?” chib; “¿Chi mutsamer?” chib; “¿Chi kemer?” chib. ³² Kaguende tru Tiuswan ashmeelø judíos kømø misaamerabe iigwandø isub labelø køn. Inchen ñimui Møskai srømbalarø wabiibe ñimui chi palabelan ashaguen wabig køn. ³³ Inchawei Tius nø ashib karub wainuguigwanba, katø tru sølgandø tabigwanba, truilanmerrig lab maramig køn. Trumaybe tru katøgan chi palabelangucha ñimbe nemarig kerrigu utønrrun. ³⁴ Inchawei srøna kwalømweyigwane chi isumøtay. Kaguende srøna kwalømweyigwane srøna isumig nøørø køn. Kaguende kwalømmørig chi pub arrubiitø tsabø køn isumibe.

Katøganelan ‘øyeelø, øyeelø køn’ chimøtay

(Lc 6.37-38, 41-42)

7 Ñimbe katøganelan ‘øyeeg, øyeeg marøbelø køn’ chib waminchimøtay, ñimungucha ‘øyeelø køn’ tainamønrrappe. ² Ñim katøganelan ‘øyeelø, øyeelø køn’ chib wamindiibe, ñimungucha treetøwei martrun. Ñim kanelan maig unaasha traniibe, ñimungucha treetøwei unaasha tranrrun. ³ ¿Chindimbarre ñui nunewan kabyu shauzhig wabigwangøba ashku cha, tru ñuin kabyu nu tsig wabigwanguen ashmubendøbe? ⁴ Inchawei ñitøweinguen ñuin kabyu nu tsigwan ashmubendøbe, ñui nunewane chinchu øyeeg chinrragu: “Nai nuneg, ¿ñuin kabyu shauzhig wabigwan wesrarruah?” cha. ⁵ Ñi, palatø tabig, ñuin kabyu nu tsig wabigwanmerrig

wesru chibig kòn. Trenchabe si, ñui nunewein kabyu shauzhig wabigwan wesrumig tab ashchabguen cha.

⁶Chigøben Tiusweindø tarømarig-wane werameran tranmøtay. Katø ñimui perlasmerane kuchimeran kebusrmøtay, inchippa truilan itølula, llirawa, amrrua, kurmillustøga kwanaguchib ñimun pitis marinamønrrappe.

**Tiuswan miab, nun lab, katø
yaskabu wamab inday**

(Lc 11.9-13; 6.31)

⁷Miabene, Tiusbe ñimune tranrrun. Lawabe, wetørranrrun. Yaskabu wamubene, ñimune kurtrun. ⁸Kaguende mugucha miabiibe utøben, labiibe wetørraben, yaskabu wamabigwane kurtrun.

⁹Kabe ñimma mõikkøben ñui nusrkai pirri miabene, kabe, ¿kan pillisrugwan tranøbsruguh? ¹⁰Kabe kan peskau miabene, ¿kan ulwan tranøbsruguh? ¹¹Pøs ñimma ya kailø købenguen ñimui uregwane tabig keta tranøbelø køben, kan mas ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe nun miabelane, maig tabig tranrrer chibig kòn.

¹²Inchawei ñimma katøganelø ñimuyasig tabig maramig palai inchibeløbe, ñimgucha katøganelan treetøwei maray chibig kòn. Kaguende maig maramigwan martrai Moisés pørigu lata, Tius maig karuigwan eshkabelø pøriiløyu lata iigwanwei martrai karubig kòn.

Trag yaskappa, lendø yaskappa

(Lc 13.24)

¹³Trag yaskabwan kebambay chibig kòn. Kaguende tru kan lendø yaskappa, tru lendø maybabe managuen werrumikkaig kegørra pønrramsrømay pera ibig køben, truwane si, mõiløgøben truba nu kebamban cha. ¹⁴Inchen tru trag yaskappa, trag mayba managuen

patsømø øsig purramsrømay pera ibiibe, truiløbe traguelø, trurrigu murelø køben, trunun wetørrabeløbe mamdø kòn chibig kòn.

Tusrbe mamikkurri asamdiig kòn

(Lc 6.43-44)

¹⁵Tab asha kuy, chibig kòn, "Tius maig karuigwan eshkabelø ker" chibelø isa waminchibelan, ñimuimay kan ubisha lataig amrrubendø, nõmui umbube kan namig lobosmera latailø kòn cha. ¹⁶Trune ñimbe nõmui maig mariiløyutøguen tsabø ashchun, tusryu mamig niguigwan latawei. Kaguende kal tusryugurrima uvas lurrmøwei, katø kaldø misrøb tusryugurri yashig lurrmøwei indan. ¹⁷Inchawei kan tab tusrbe tab mamig niguen. Trune kan kaig tusrbe kaig mamitøwei nigan cha. ¹⁸Inchawei kan tab tusrbe kaig mamig niirrab kaimabwei, katø kan kaig tusrbe tab mamig niirrab kaimabwei indan cha. ¹⁹Inchawei chi tusrwandøgucha tab mamig niimígwane para, nagu kegutsan. ²⁰Inchawei nõmui mariiløyu ñimbe ashchabguen chibig kòn.

**Tius nø ashib karub waisrømbe
mayeeløba kømøtø kebamrrun**

(Lc 13.25-27)

²¹Nan: "Señor, Señor" chibelø srømbalasrø Tius nø ashib karub waisrømbe mayeeløba kømøtø kebamrrun. Treeg kømøtø, nai Møskai srømbalasrø wabig maig maringaruben, trunun marøbeløtøwei kebamrrun. ²²Tru srabe kwalømbe nane mõiløgøben truba nu trenchinrrun: "Señor, Señor, yamba nambe ñui munchiyu ñi maig karuigwan eshkab, ñui munchiyu kwaimandzi-imeran webetab, ñui munchiyu maramburab mariilan marig købig kòn" cha. ²³Inchene nabe trendamønrrun: "Managuen nabe ñimune ashmíg kur cha.

Ñim larrø kaig marøbeløbe, nainukkurri tarømisray” cha.

**Pailø ya marøbelan
kemesra wamindig**

(Mc 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ Møikkøben na wamindigwan mørøb, na maig taigwan møra marøbigwane kan møg tab isua marøbig lataig køn chinrrab. Nui yawan srug pala marøbig lataikke. ²⁵ Sre pub, pimera nurab, yawan isig megambub itsingucha, yabe peñmøn cha, kaguen srug pala marig pasrøwa. ²⁶ Inchen nan mørøppe, mørendø, na maig taigwan marmígwane, kan møg tab isua marmíig lataig køn tamønrrun cha, nui yawan pisrum palatø marøbig lataikke. ²⁷ Sre puben, pimera nuraben, yawan isig megambub ichen, yabe peña, purø isumdiig mindisaig kørømisran— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

²⁸ Inchen Jesús iilan kerrigu chab waminchen, maya misaaba kwaara asha kørømisrøbelø køn øyeeg kusrenaniilan. ²⁹ Kaguende nøbe kusrenanøppe, nuinukkurrindøwei mu mandamgaig kusrenanøbig køn, tru Moisés pørigwan nømui kusrenanøbelø lata kømø.

**Asr trerab kwanrø
tøgaigwan Jesús tamarøb**

(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)

8 Yandø Jesús tun palasrøngurri kør-raarruben, misag truba nu mendig amrrubelø køn. ² Inchene kan møg asr trerab kwanrø, lepra taig, tøgaig kemallippa, Jesúswei merrab tømønšrabe trenchibig køn:

—Señor, nan ñi tamaramdiig købene, tamartra— cha.

³ Inchen Jesúsbe tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig køn:

—Tamarøg kòtan cha. Tamarig kørømisr— cha.

Inchen tru urastø nui trerab kwanrøbe chishig kørømisren, ⁴ Jesúsbe trenchibig køn:

—Au, mungøben eshkawabesin cha. Inchendø ya, ñui asrwan sacerdotendø kenamara, katø Tiusweyasig tru Moisés tranrrig taigwane srua ya, tranrrig cha, mayeeløba ñui kwanrøwan chishig kørømisrin kui ashchain— cha.

**Suldau sötøwan nø karub
pera pasrabigwei mendig
megabigwan Jesús tamarøb**

(Lc 7.1-10; Jn 4.43-54)

⁵ Yandø Jesús Capernaumsrø kebibene, romanosmerai suldau cienelan ashibig, kan centuriòn taig, nuimay arruabe, nun purugurra chib, ⁶ trenchibig køn:

—Señor, nai mendig megabiibe yau kwanrø tsun cha, truba truba pusrkwai inchib, kerrigu kønønrrab kaimaig.—

⁷ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe arrua, tamaramønrrun— cha.

⁸ Inchen tru centuriònbe trenchibig køn:

—Señor, ñi nai yau kebattraimbe, nabe trengatig kømuintan cha. Tammisr cha, treetø chirra cha. Nai karuindiig megabiibe tammisrtrun cha. ⁹ Kaguende nagucha mas nørreelø karuig kur cha. Katø treeg køben na karub tøgagúilø suldaumera tøgagur cha. Truilanma na møigwan køben: “Inrrø” chibene, ib; katø na møigwan køben: “Amø” chibene, arrub; katø nai karuindiig megabigwan chigøben: “Mar” chibene, marøb inchibig køn— cha.

¹⁰ Jesús iigwan møra, kwaara asha kørømisrabe, nui mendig amrrubelan trenchibig køn:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun: Israelsrø møigweinukken isubigwan nainug pasra tøgagúig øyangatig nuig wetørramur cha, i møwei lataig.

¹¹Incha nabe ñimune trendamønrrun chibig kòn: Pørr kal-labgatøsrøngurrin køben, pørr kebibgatøsrøngurrin køben truba nu amrrua, Abrahamba, Isaacba, Jacobpa manrrab purramisrtrun cha, srømbalasarø Tius nø ashib karub waisrø. ¹²Trune Tius nø ashib karub waisrø purrønrrab ureemerabe wambig purø trømbø løstøyu webusriilø kønrrun cha. Truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun— cha.

¹³Incha Jesúsbe tru centuriónwan trenchibig kòn:

—Yamay inrrø cha. Ñi maig køreig treeg kønrrun— cha.

Inchen tru urastø tru mendig megabiibe tammisrig kòn.

Jesús Pedroi sueeran tamarøb

(*Mc 1.29-31; Lc 4.38-39*)

¹⁴Jesús Pedroi yamay arrua, kebyabe, Pedroi sueerabe camayu pachiiba tsui ashibig kòn. ¹⁵Incha Jesúsbe tru ishuwei tasigwan katørabene, pachiibe weetaptinchen, nøbe kurra, tru pubelayasig chi maramigwan marøb mendabig kòn.

Kwanrreelø truba nørrøwan Jesús tamarøb

(*Mc 1.32-34; Lc 4.40-41*)

¹⁶Yandø yem misren Jesúsweimay truba yamelan kwaimandzig tøgarwan misaabe srua amrruben, kan wamitøgatø tru kwaimandziimeran webetab, katø chi kwanrrø køben tøgarwan mayeelan tamarøbig kòn. ¹⁷Øyeeq pureppe, Tius maig karuigwan eshkaibig Isaiás øyah taig nebunrrain kuig kòn: Nøtøwei namui pusrkwabelanba, namui kwanrrømeranba kerran, taig.

Jesucristoi mendig ambamibe murig kòn

(*Lc 9.57-62*)

¹⁸Jesúsbe nuin pøtøgatan misaamera truba nu tulsrua kui ashabe, nui

kusrenanøb pera uniilane pisu ambøgatømayrø larramrrai karubig kòn. ¹⁹Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kan kusrenanøbig kemallabe trenchibig kòn:

—Kusrennøbig, ñi chu ibendø, nabe mendig arrumønrrun— cha.

²⁰Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Zorramerabe waramig trab tøgagøben, katø pala amøñib illimeragucha nømui lemera tøgar kòn cha. Trune na, Møg Misra Arrubiibe ni nai turwan chu nerrarramikken chigaig kur— cha.

²¹Inchen katøgan møikkøsrøn, Jesúswan mendig uñibiibe, trenchibig kòn:

—Señor, nai møskawan sørønrrabmerrig ibashcha— cha.

²²Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Ñibe nai wendau amø cha. Tiusweimburabigu kwaig latailøbe nømui kwailan sørøbash— cha.

Jesús isig ichibigwanba, pi latøgushibigwanba kònøbashmub

(*Mc 4.35-41; Lc 8.22-25*)

²³Jesús yandø barcoyu nebiben, nui kusrenanøb pera uniiløbe nun lincha ambubelø kòn. ²⁴Inchene møimbe maryube truba trømbøbig mur isig ichib kurra, pi welarmera barcoyu mas, mas negutsingucha, Jesúsbe kib tsubig kòn. ²⁵Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe kasrønarrab amba, trenchibelø kòn:

—¡Señor, namun wesrurra chib, chab asentab meler!— cha.

²⁶Inchen nøbe trenchibig kòn:

—¿Chindimbarre kørig kōta? cha. Ñim kui ñimui isubigwan nainug ke kagømønrraindøzhig pasra tøgar— cha.

Incha kurrabe, isigwanba, marwanba kònømønrrai kandø wamuben, ¡katø! yandø kerrigu wasrønzhig kørørmis-

røbig køn. ²⁷ Inchen nømbe kwaara asha kørromisra, trenchibelø køn:

—¿Øyeebe chi møg kerah? cha. ¡Isig ichibig lata, mar lata, iiløguen nun mørtrappe!—

Jesús Gadarasø pailø kwaimandzig tøgarmen tamarøb

(Mc 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Jesús pisu ambøgatø Gadara pi-rausø larraibene, pailø kwaimandzig tøgarmen sørin trabmerayugurri wer-rua, Jesúswan kemallibelø køn. Tru-iløbe truba namiguelø køptø, tru may-wane mugucha puramrrab kaimabelø køn. ²⁹ Inchabe trenchib trashibelø køn:

—Tiuswei Nusrkai, ¿namune chi martrab inchigu? cha. ¿Namun ¡katø! purø trømbøig møra melønrrai martrab attiru cha, tru treeg maramig pumøwatøbe?—

³⁰ Truyugurri maya yab køsrøn kuchimera truba nu lawa mab amøñibelø køn. ³¹ Inchen tru kwaimandziimerabe Jesúswan trenchib rugabelø køn:

—Namun webetappe, trube, tru kuchimerayu kebamingarurrnrig— cha.

³² Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ambay pøs— cha.

Inchen tru kwaimandziimerabe møguelainukkurri webamba, kuchimerayu kebamben, tru urastø kuchimerabe luløb mendappe, truba trømbø lendeyu lula, chab pinøgørraptincha, larrø nu pisuyu kegørra, pi keesra, chab kwabelø køn.

³³ Inchen tru kuchi ashibeløbe chab lula, pueblørø puabe, tru kwaimandzig tøgarmen købelan maig purayaigwan kerriguh waminchib mendabelø køn.

³⁴ Inchen puebloyu maya misaabe Jesúswan katønrrab webamba, nun ashabe, tru piraugurri 'irra' cha, truba rugabelø køn.

Jesús kan kønønrrab kaimabigwan tamarøb

(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)

9 Inchen Jesúsbe kan barcoyu nebya, pisu ambøgatøsrø larraya, nui puebloyu pubig køn. ² Inchen tuyube kan møg kønønrrab kaimabigwan kan tsigalyu muta amrruben, Jesúsbe nømui isubigwan ke nuinuutø pasra pønrrai ashabe, kwanrriigwane trenchibig køn:

—Nai nusrkai, kullaaramøta cha. Ñui kaig mariilan ulø payamig kømíig, pesannaig kørromisran— cha.

³ Inchen møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe treeg isubelø køn: “Nøbe Tiusweimburab purø trømbøig waman” chib. ⁴ Inchen Jesúsbe nøm chi isub kuilan ashabe, trencha payibig køn:

—¿Ñimbe ñimui manrraube chindim-barre øyeege kaig isub køgue? cha.

⁵ ¿Møigwan mas kørmø trendamdiig købsruerah? cha. Kabe: “Ñui kaig mariilan ulø payamig kømíig pesannaig kørromisran”, ¿tamiteh? Kabe: “Kurrrab, inrrø”, ¿tamiteh? cha. ⁶ Pøs, na, Møg Misra Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø payamig kømíig pesannaig kønrrai mu mandamgaig marøbig kui møimbe ñim ashchai kenamaramønrrun— chibig køn.

Inchabe tru kønønrrab kaimabigwane trenchiptinchibig køn:

—¡Kurro! cha. ¡Ñui tsigalwan mutab, ñui yamay inrrø!— cha.

⁷ Inchen kwanrriibe kurra, nui yamay ibig køn. ⁸ Inchen misaamera iigwan ashabe, truba kørig kui inchibelø køn, Tiusbe møguelan øyeege mu mandamgaig maramig tranitamab isua. Incha øyeege marikkurri Tiuswan truba tabig waminchibelø køn.

Jesús Mateowan wamab*(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)*

⁹Jesús truyugurri yabe, kan Mateo taig mowan romasreelayasig an utabelø purrainug wai ashabe, trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.

Inchen nøbe kurrab, nui mendig ibig køn.

¹⁰Indiibe Jesúsbe tru Mateowei yau mab wabene, truba yamelø romasreelayasig an utabelø køben, katøganelø kaig marøb misaamera køben puabe, Jesúsba, nui kusrenanøb pera uniiløba mishatsigu trubalatø purrøben, ¹¹møiløgøsrøn fariseosmera trunun ashabe, nui kusrenanøb pera uniilan trencha payibelø køn:

—¿Nimui kusrennøbiibe an utabeløba, kaig marøbeløba mab, muchib wappe, øyeebe maig marøb wah?— cha.

¹²Inchene Jesús trunun mørabe, trenchibig køn:

—Tabelø kwanrrøgarbe mø marøbig palain kømøn cha. Kwanrreeløbeguende palain køn cha. ¹³Amba, i pørigu chi chibig kuigwan kusrey cha, tru Tiuswei wamyu øyah chibigwan: “Animal kweecha, nan tranøb kømøtø, ñimbe lastima ashibelø kønrrai inchar” taigwan. Kaguende nabe sølgandø amøñibelan wamønrrab arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab arrig køn— chibig køn Jesúsbe.

Ayunamigweimburab**Jesúsuan payib***(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)*

¹⁴Juan Bautistai mendig amøñibelø Jesúsuan kemallabe, trencha payibelø køn:

—Namba, fariseosmerababe ayunamigwan katø katø marer cha. ¿Inchen ñui kusrenanøb pera uniiløbe

chindimbarre trunun marmeelø køh?— cha.

¹⁵Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma novio nømbe wabengan isuin purrønrraitarru? cha. Inchendø yandø novion srua ambam kwalømmera punrrun cha. Inchen ayunabwei inchun cha.

¹⁶Muguen kan køllin camisanma køl-sraigu srø llensu søtiimífgwan waya, tsushimøn cha. Kaguende tru srø llen-sube kesruppa, kølli llensune kølsrøben, mas trømbøikken kølsraig kørrømisrtrun cha. ¹⁷Katø srø vinonma køllin kalusmerayu usrmøwei inchibelø køn cha. Kaguende treeg marene, kalusmerabe srurrøben, vinobe lushen, yandø kalusmerabe ka pinønrrun cha. Inchawei srø vinone srø kalusmeran marigu usramig køn cha. Trumaybe møigwandøgucha chi mindisaig kømønrrun— chibig køn Jesúsbe.

**Jesús kan ishuwan
kwanrrøwan tamarøb***(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)*

¹⁸Jesús waminchib pasramne, judíosmeran chi maramigwan kan karubig puabe, nui merrab tømønnsra, trenchibig køn:

—Nai nimbasr ke møindø kwan cha. Øyeeeg kuindøgucha, ñi arrua, tasigwan nuim pala estsarene, katø øsiiranrrun— cha.

¹⁹Inchen Jesúsbe kurra iben, nui kusrenanøb pera uniilø nun lincha amben, nøbe tru møøba ibig køn. ²⁰Indiibe kan ishug doce años ørøba ani ib kwanrrø tøgag chiguen tab kømui megawa, Jesúsuan wendaugurri kemallippa, Jesús nø kewagúig urøzhigwandø katørabig køn. ²¹Kaguende nøbe treeg isubig køn: “Nui kewagúigwan ka katøraitø tammisrig kørrømisramønrr-

run” cha. ²²Inchen Jesúsbe keesha asha, tru ishuvan ashabe, trenchibig køn:

—Chi isumøta cha. Nimbar, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tamarig kørrømisran— cha.

Indiibe tru uraskurri yandø tammisrig kørrømisrig køn.

Kan ishug-unan Jesús øsiiranøb

²³Incha Jesús tru judíosmeran karubigwei yau pubene, lus urrabelø køben, katø misaamera truba trashib kishib kui ashibig køn. ²⁴Inchabe trenchibig køn:

—Yugurri webambay cha. Ishug-unøbe kwaig kømøtø, ka kiptø tsun— cha.

Inchen misaamerabe Jesúswane ka indzatø mørøbelø køn. ²⁵Incha nømun webambingaruben, Jesúsbe kebya, ishug-unan tasigu kemørene, unøbe kurraptinchibig køn. ²⁶Inchen tru piraube muba kuimburab treeg purayaigwan wammørig kørrømisrøbig køn.

Pailø kabgailan Jesús tamarøb

²⁷Jesús truyugurri webya ibene, pailø kabgailø trenchib trashib wendautø amrrubelø køn:

—¡Namun lastima ashcha chib, merrabsrø Davidwei Nusrkai!—

²⁸Inchen Jesúsbe yau kebiben, tru kabgailø kemallene, nøbe trencha pay-ibig køn:

—¿Ñimbe na øyegwan martraitamab køregueh?— cha.

Inchen nømbe:

—Señor, øø— cha, løtabelø køn.

²⁹Inchene Jesúsbe nømui kabmeran katørawabe, trenchibig køn:

—Ñim ñimui isubigwan nainug maig tøgagúig treeg kønrrain— cha.

³⁰Inchen nømui kabmerabe ashibelø misren, Jesúsbe trenchib karubig køn:

—Mun køben eshka kønrrab kømø cha, i marigwan.—

³¹Trendaingucha nømbe webambuptø, Jesús nø chi marigwan tru pirau mayeelan waminchibelø køn.

Kwaimandzig tøgag waminchab kaimabigwan Jesús tamarøb

³²Inchen tru kabgailø købeløbe webambub kømnetø, møiløgøsrøn Jesúsweimay kan wamgaig kwaimandzig tøgagwan srua amrrubelø køn. ³³Inchen Jesús tru kwaimandzigwan weguchen latatø, tru wamgaibe waminchiptinchen, misaabe kwaara asha kørrømisra, trenchibelø køn:

—¡Managuen nam Israel misaamerai utube øyeekkatiibe ashmer!— cha.

³⁴Inchen fariseosmerabe trenchibelø køn:

—Kwaimandziimeran ke nøasha karub pasrabikkurri kwaimandziimeran nøbe webusrøbig køn cha.—

Jesús misagwan yeekkucha nebuig melaitamab lastima ashib

³⁵Jesús maya pueblomerasrø, yamera tsitsø pønrrabsrø, judíosmera tulundzuni yamørig kusrenanøb, tabig srø wam Tius nø ashib karub wainuguigwan eshka waminchib, chi kwanrømeragurrimbunø tøgawwan pusrkwabelan tamarøb llirab ibig køn. ³⁶Incha truba nu sötø misagwan ashabe, lastima isui inchibig køn. Kaguende nømbe truba isuilø, chinchabguen kaimar, kan ubishamera mu ashchabig chigar latailø køben. ³⁷Incha nui kusrenanøb pera unilan trenchibig køn:

—Ellmarig tulisamibe truba nørø køben, trune tulishinrrabeløbe mamdø køn cha. ³⁸Inchawei tru ellmarig puag Tiuswan miay chibig køn, nui ellmarigwan tulishinrrabelø ørtrai.—

**Jesús nòashib karua
òramelò doce lawa wesrub**

(Mc 3.13-19; Lc 6.12-16)

10 Jesús nui doce kusrenanòb pera uniilan wamabe, mu mandamgaig maramig tøgagònrrai tranòbig kòn, trømbøig maringarub kwaimandziimeran webusròb, katò chine kwanrròmeranba, pusrkwabelanba tamartrai.

²Iilò kòn tru doce nòashib karua øriilai munchimera: Sròsriibe Simón truigwane katò Pedrogucha taig, nui nuneg Andrésba, Zebedeowei nusrkai Santiagoba, nui nuneg Juanba, ³Felipe køben, Bartolomé køben, Tomás køben, Mateo tru romasreelayasig an utabig køben, Alfeowei nusrkai Santiago køben, Tadeo køben, ⁴Simón tru Cananistam-eraingatiig køben, Judas Iscariote tru wendø Jesúswan ashig kòmui inchi-belaingatø misra tranòbig købengue.

Jesús tru doceelan kusrenanrrai ørøb

(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵Jesús i doceelan øyah martrigay chib karua ørøbig kòn:

—Judíos kòmeelø waraisrø ammøwei, samaritanosmerai pueblomerasrø kebammøwei inchigay cha. ⁶Trembe tru Israel misaamerai utu tru ubisha trubiiilø latalilaimaytø amrrigay cha. ⁷Trusrø ambabe, srømbalasrø Tius nò ashib karub waibe lutau pasran chib eshkab kusrenanrrigay cha. ⁸Kwanreelane tamaròb, kwailan øsiiranòb, asr trerab kwanrrø tøgawarwan tamaròb, kwaimandziimeran webetab inchigay cha ñimbe. Ñimun øyeeg martrai tranigwan ñimma ka ketig utig kòn cha, ñimgucha katò treegwei maròppe, anwei marmòtay cha.

⁹Oro køben, an køben, cobre køben ñimui pørønailøyu pusra ammøwei, ¹⁰katø mayuwei murraila ammøwei,

turingucha yunòmaramiba kòmòtø, kandø tøgá; alpargatiskucha keeta kòmøwei; ni pòtòtain tsikkucha srua ammøwei inday cha. Kaguende chigøben maròbiibe nui marimburòbe mu chi chinrrainga mamigwane utamig kòn cha.

¹¹Ñim kan puebloyu kui, ya tsitsø pønrrabyu kui puabe, kan misag chi isumgaig tabigwan lawa, truigwei yau kørørmisrtrigay ñim truyugurri ambannegatig. ¹²Yau kebambuppe, ‘ñimun chi isumgaig tab kòn’ chib wamønrrigay. ¹³Tru yau misaamera truburab tabelø købene, tru ñimui tab købiibe nòmum pala treeg kònrrun. Inchen trengatig kònrrabgailø købene, ñimui tab købiibe ñimuinuutòweine kònrrun. ¹⁴Inchen ñimun wamòmøwei, ñim wamindigwan mòrmøwei inchene, nòmui yaugurrin kui, nòmui puebloygurrin kui webambuppe, srøbyu usrøwan chishtø kørørga webamrrigay chibig kòn. ¹⁵Inchawei nabe ñimun cierton trendamønrrun: Srabe kwalømbe tru puebloimbe Sodomaimba, Gomorraimba pirau lataitøguen kòmø, Tiuswei tru maig kònrrabigwan asha maram kwaløm attrabiibe mas purø trømbøig kònrrun cha.

**Wendørsrø kaig indinab
melamig attrabig**

¹⁶Au, nabe ñim ubishamera latalian lobosmerai utu ørar. Chiyugøben kegør-rømønrrab ñimbe ul latalilø kuy. Inchen chi kaig inchimeelømaybe palomamera latalilø kòmig kòn. ¹⁷Ashiptø kònrrigay misaameran. Kaguende nømbe ñimune karubelai tasku tranòb, katø judíos-mera tulundzuni yamerayu ñimune ich-abetab inchun. ¹⁸Katø karubelø nør-reelai merrab, reymerai merrab nagur-rindø srua amrrun, trumay ñimbe nòmunba, judío kòmeelanba naimburabig-

wan wamindamig kørnrai. ¹⁹Inchen tru karubelan ñimun tranene, ñimbe mandø løtamigwan chi isumøwei, mandamer-mab chi isumøwei inchigay. Kaguende tru wamindamig pubene, wamindamig tøgagønrrai Tius tranrrun, chibig køn. ²⁰Kaguende ñim waminchain kømøtø, Tius ñimui Møskawei Espiritu ñimgurri waminchun.

²¹Inchen nuneebe nömui nunewandøwei kwetchai tranen, møskaimbe nusrkawan tranen, ureemerabe møskalan namig kurra, kwetchai tranrrun cha. ²²Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø indiilø kørnraguen cha. Inchen srabe kwalømgatig chigúingucha megabig megabiibe kebeñchabig kømíig kaigyugurri wesraig kørnrun chibig køn. ²³Ñimun kan ciudayu chigøben kaig martrab inchene, katøgansrømay wegørra ambay. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Møg Misra Arrubiibe Israel pirau ciudamerayu ñim kerrigu naimburab eshkað liramøwatø attrun cha.

²⁴Kan kusreb mendig megabiibe nui kusrenanøbigwan purab nuig kømøn. Katø kan karuindiig megabiibe nui ya puaigwan purab nuig kømøn. ²⁵Kan kusreb mendig megabiibe nui kusrenanøbig lataitøwei misrabe, trutø tsabø kui møramig køn. Inchen tru karuindiig megabiibe tru ya puaig lataitøwei misrabe, trutø tsabø kui møramig køn. Yau møskai ashib wabigwanguen kwaimandzig Beelzebú cha wamibe, mas nui yau purrabelane chitø tai asamø chibig køn.

Mun kørig tøgagømig

(Lc 12.2-7)

²⁶Inchawei misaameran kørig kui inchimøtay. Pøs chitøgucha søriibe søri-itø kørørmismø, kenamistrun. Katø

kan søratø tøgagúibe søratø kørø-marig kømø, wammørig kørørmistrun. ²⁷Na ñimun løstøyu wamindigwane ñimbe kwaløm tøryu waminday. Katø na ñimun nilø wamindigwane ñimbe yabal-asrøngurri trasay. ²⁸Asrwandø kweechi-belane kørig kui inchimøtay. Kaguende ñui møsigwane kwetchab kaimanrrun. Treeg kømøtø, asrwanba, møsigwanba managatig tru møra melamnug pinish-inrrabigwan, tru Tiuswane si, kørig tøgaguy, chibig køn.

²⁹¿Pagatø illinzheelan kan centavozhigweindø yanøbelø kømuitarru? Treweindøzhigwanguen ñimui Møskai pirau kørørbashmubene, ni kanzhikken kørørmøn. ³⁰Pøs, ñimuimburappe ñimui turyu pusruumeranguen kan kan mundziizheelø køn. ³¹Inchawei ñimbe chi kørig kui inchimøtay. Truba yam illimera lataitøguen kømø, ñimbe mas purø nuweyelø køn.

³²Møikkøben misaamerai merrab 'Jesúsweingatiig kur' chibigwane nagucha nai Møskai srømbalasarø wabigwei merrab treetøwei truigwane 'ningatiig kur' tamønrrun. ³³Inchen misaamerai malau 'Jesúsweingatiig kømur' chibigwane nagucha nune nai Møskai srømbalasarø wabigwei merrab 'ningatiig kømur' cha, trendamønrrun chibig køn, Jesúsbe.

Jesúskurri misaamera nøørotø misrøb

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴Nabe piraumay arruppe, ambu-may imay tab købigwan srua arrita-mab isumøtay. Nabe truigwan srua arrumøtø, kwayab kømigwan srua arrur cha. ³⁵Nabe arruppe, møøbe møskaimba namig kurrøben, nimbasrbe usrimba namig kurrøben, yernabe sueraba namig kurrønrrai martrab arrur.

³⁶ Inchawei møyigwandøgucha ashig kòmui inchibeløbe yaueløtøwein kønrrun.

³⁷ Møikkøben møykawan kui, kabe usran kui, nan lataguen kømø, mas undaarabiibe truburab chinha nain kønrrabgaig køn. Nui nusrkawan, kabe nui nimbarwan, nan lataguen kømø, mas undaarabiibe truburab chinha nain kønrrabgaig køn. ³⁸ Inchen møykkøben kuruswan mutab nai mendig arrumfiibe truburab chinha nain kønrrabgaig køn. ³⁹ Inchen møykkøben øsig køyigwan wetørrabiibe yandø pinab pinamig neburrun cha. Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig køyigwan wetørrawaw tøyagønrrun cha.

Ketigwan utab

(Mc 9.41)

⁴⁰ Møykkøben nimmun tab wamab utabiibe nan utan. Inchen nan utabiibe nan karua ørøbigwan utan. ⁴¹ Inchen møykkøben Tius maig karuigwan eshkabig kui ashiptø nun tab wamab utabiibe, tru Tius maig karuigwan eshkabigwan ketigwandøwei nøbe Tius tranig utønrrun chibig køn. Katø møykkøben kan sølgandø tabig marøbigwan, sølgandø tabig marøbig kuimburø utabiibe, sølgandø tabig marøb møywan ketigwandøwei Tius tranig utønrrun cha. ⁴² Inchen møykkøben nai mendig amøyñibelø kui ashiptø trengatig kømøzheelan kan pi pishi pasuzhiitøguen srørrøbiibe, truburø nui ketig utamigwane utømø kømø, utønrrun cha, nimmun trendamønrrun.—

11 Jesús yandø nui doce kusrenanøb pera uniilan øyeeg, øyeeg marøb amøyñinrrigay cha, chab kusrenanabe, truyugurri ibig køn, tru pirau katøgan pueblomerasø nui srø wam tabigwan kusrenanøb katø eshkab waminchib inchab.

Juan Bautistai kusrenanøb pera uniilø

(Lc 7.18-35)

² Juan Bautista kailan keeri yau keerig pasrøwa, Cristo chi marøb uniilan wammørbig køn. Inchabe møyilan køsron nui mendig amøyñibelan Jesúswan trencha payrrai ørøbig køn:

³ —¿Tru Cristo attrabig købiibe ñi kuin kui, kabe nabe katøganun muniiramøh? chinrrai.—

⁴ Inchene Jesúsbe nøymun løyappe trenchibig køn:

—Amba, ñim chi møyigwan, ñim chi asigwan Juanwan eshkanrrigay cha.

⁵ Kabgailøbe ashen, cojosmerabe amben, asr trerab kwanrø tøygarmerane nøyui kwanrøywan tamara chishmariilø køben, kalu møyrmeløbe møyrbelø misren, kwailøbe øsiiraben, waachamerane Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenaniilø køn cha. ⁶ Mayanguen tab kuig køn chibig køn, nan peg kuitamab isumøtø, na kuitamab isubigweimbe.—

⁷ Inchen yandø nøy amben, Jesúsbe Juanweimburab misagwan trenchib waminchib pølbasrøbig køn:

—¿Mu misag warab waraimøsrømbe ñimbe chi ashchab webamgue? cha.

¿Kan caña ambumay imay ka isig srua yainaptiigwandeh? cha. ⁸ Trube,

¿chi ashchab webamgue? cha. Kabe, ¿kan møy truba tabig keweigwandeh? cha. Ñimbe ashibelø køn, truba tabig kebeløbe reymerai yau purrabelø kui.

⁹ Trube, treeg købene, ¿chi ashchab webambig kø? Kabe, ¿Tius maig karuigwan kan eshkabigwandeh?

Øø, nabe nimmun trendamønrrun cha: Treegwanwei ashchab webambig køn

cha, katø treetøguen kømø, trurriig Tius maig karuigwan eshkabigwan

lataguen kømø, mas purø nuigwan.

¹⁰ Juanbe tru Tiuswei wamwan pørigu øyah taig truig køn:

Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar cha, trube ñui maywan tamartrai ñui merrab.

¹¹ Nabe ñimun cierton trendamønrrun: Maya møguelø kal-laelai utu Juan Bautista lata nuibe muguen kurrømuig køn cha. Inchendø treeg kuindøgucha, srømbalasø Tius nø ashib karub wainuube chigucha kømfikken mas nuig køn cha, Juan lataguen kømø.

¹² Juan Bautista marøb pølbaserøb uraskurri møingatig srømbalasø Tius nø ashib karub waibe truba kaig indinab pasran. Inchen tru treeg kaig marøbeløbe treeg mara, trunun nøm kanammøø indan. ¹³ Mayeelø Tius maig karuigwan eshkabeløba, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibabe Juan arrumnegatig Tius maig karuigwan eshkaig købig køn. ¹⁴ Ñim iigwan kørewa utønrrappe; Juanbe Tius maig karuigwan eshkabig Elías attrabig købig, truigwein køn. ¹⁵ ¡Møramig kalu pønsraibe mør!

¹⁶ ¿Møin kwaløm misaamerane chi latailø køn chinrrab køh? chibig køn. Kan plazayu ureemera esheerrab purramisra, nømui linchibelan øyah chib trashib purrabelø latailø køn cha:

¹⁷ Nambe ñimuyasig luswan urringucha, ñimbe pailamuig køn chib.

Cantailø isumdeelø cantaben, ñimbe miirab kishmuig køn, chib.

¹⁸ Pøs Juan mamøwei, muchimøwei inchibig arrubene, nømbe: “Kwaimandzig tøgais køn” chibelø køn cha. ¹⁹ Inchen Møg Misra Arrubig mab, muchib inchibig arrubene, trube, nømbe: “Menrra maptiig køn”, tamba: “Menrra muchiptiig køn”, tamba: “Romasreelayasig an utabeløba, kaig marøb misaameraba linchibig køn”, tamba inchibelø køn nømbe. Inchendø mu møkken nebua isumgaig Tius marøb

pasraibe nui mariiløtøga treeg kuitamab ashchai tørgandø kenamaran— chibig køn.

Isua mormø misaameran isumdiig nebunrrabig

(Lc 10.13-15)

²⁰ Incha Jesúsbe maramburab mariilan nø truba mari pueblomerasø namig waminchibig køn, kaguende tru pueblomerayu warab misaamerabe nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliramuikkurri. Incha Jesúsbe trenchibig køn:

²¹ —¡Ay, ñi Corazín pueblo waacha! ¡Ay, ñi Betsaida pueblo waacha! Kaguende Tirosø Sidónsø tru maramburab mariilan na ñimui utu lataitøwei marig kuimbe, manawei truiløbe nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabsruig kuinrrun cha. Incha kaig marmønrrab yandø isua mører chib kenamartrab, trøsrkøleelø keb, nagusrøwan itøbusrøb inchibsruiinrrun cha. ²² Pøs nabe trendamønrrun: Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwalømbe Tiroba, Sidónba misaamera lataitøguen kømø, ñimbe mas purø trømbøigwan utønrrun cha. ²³ ¿Inchen ñi Capernaum pueblogan, purø tab incha srømbalærøngatig kusruig kønrrurmab isutirru? Treeg kømøtø, tru møra melamnug kegutsig kønrrabguen ñibe. Kaguende ñimui utu maramburab mariilan Sodomasø na marig købig kuimbe, møingatig tru ciudadabe pinømubsruinrrun cha. ²⁴ Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwaløm attrabiibe tru Sodoma pirausrø misaamerai lataitøguen kømø, ñimuiimbe mas purø trømbøig kønrrun— cha.

Naimay amrrua isray

(Lc 10.21-22)

²⁵Tru uras Jesús trenchibig køn:

—Nai Møskai, srømbalawanba, pirøwanba ashib karubig, ñun tabig waminchar cha, kaguende ñibe kusrebelø chigúi mörøbelan ashmønrrai tru sörig pønrrabelane tru chigucha kømeeleø kusremeelan kenamarikkurri.

²⁶Treegwein køn, nai Møskai, ñi treeg kønrrai maramig tab kuig kua.

²⁷Nai Møskaimbe chiwandøguchan nan trandan. Mugucha na Nusrkawane mu ashmuben, Møskaindøwei asan. Mugucha Møskawane mu ashmuben, na Nusrkaimbah, mõiløgøben na kenamariilø truiløbatø asan. ²⁸Ñim mayeeløba ñimui amønailøyu chine chine nebuig truba muraarailø, trurrigu kwatsig nigarbe naimay amrruy, nabe ñimun isramig tranrrumøn.

²⁹Arau merrarrabig tru nai nukabala trarrigwan kashmø, uta, naba latatø srua amun chibig køn. Incha na maig køben nan treeg asha kusrey cha. Nama purø tammayig, manrraugurri newan tabig chish inchimig, nabe treeg kur cha. Øyamaybe ñimui mõsiimerayasig isramig wetørranrrun cha. ³⁰Kaguende nuka pala trarrig arau merrarrab tsig naimbe kwatsiguig kømø, ka niga ambamdiig køn— chibig køn Jesúsbe.

Jesúswei kusrenanøb pera uniilø isrin kwaløm tirigu tur lurrøb

(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

12 Inchen tru uras kan isrin kwaløm Jesús tirigu ellmari utuwan pureb ibene, nui kusrenanøb pera uniiløbe parøgwaben, tirigu turwan lurra, trulwan mab mendabelø køn. ²Inchen fariseosmerabe asha, Jesúswan trenchibelø køn:

—Au, ñui kusrenanøb pera uniiløbe isrin kwaløm chigøben marmønrrai merigwan marøb køn— cha.

³Inchene nøbe trencha løtabig køn:

—¿Ñimgan lemeelø kőtirru cha, mana køsrøn Davidwanba nui linchibelanba parøgwaben mandø indigwan? ⁴Pøs truma Tiuswei carpa ya tabzhigu kebya, nøba nui linchibeløba Tiusweyasi-itø tarømarig pirrimeran maig købig køn tan cha, ni nun lata, nui linchibelan lata mamønrrai merigwan, tru sacerdotessmeratø mamigwan. ⁵¿Kabe ñimgan tru maig maramigwan mar-trai Moisés pørigu lemeelø kőtirru cha, isrin kwaløm kuindøgucha sacerdotessmera Tiuswei yau marøb purrappe, isrin kwaløm kømui lataig, isrømø, marøb purrøben, truigwanma Tiusbe kalø kui asig kuitarru? cha.

⁶Inchen køben nabe ñimune trenchar: Tiuswei ya lataitøguen kømøtø, mas purø nuikken kur cha, na yu pasrabiibe. ⁷Ñimbe ni chi tainguen mormuin køn: “Animal kweecha, Tiuswan tranøb kømøtø, ñimbe lastima ashibelø kønrrai inchar” taigwan. Tru trendaigwan ñim mandø kui mørig kuimbe, kaig mara kømeeleane ‘øyeeg kaig marøbelø køn’ chimubsruinrrun cha. ⁸Inchawei na, Møg Misra Arrubiibe isrin kwaløm nan nø karunrrain kømøtø, maramdiigwane marøb, maramgaigwane marmub, nabe na asha karubig kur— chibig køn, Jesúsbe.

Kan møg tasig mul-laig

(Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹Incha Jesúsbe tryugurri ya, judíosmera tulundzuni yau kebibene, ¹⁰tryube kan møg tasig mul-laig wabig køn. Inchen kaguen mõiløgøsrøn Jesúswan chigøben chi køptø, Jesúswane trencha payibelø køn:

—¿Isrin kwaløm kan kwanrriigwan ka tamartrain kø chindah?— cha.

¹¹ Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—¿Ñimma mōikkøben kan ubisha tøgagua, isrin kwaløm trabyu kebeñene, ya, kemøra, wesramønrraguh? cha. ¹² Pøs kan møøbe kan ubisha lataitøguen kømø, purab nuikken kòn cha. Inchawei treeg købene, isrin kwalømmerawangucha tabig maramigwane merømø, ka marbasamig kòn— chibig kòn.

¹³ Incha tru mōwane trenchibig kòn:

—Kwalwan larrøbichi— cha.

Inchen nøbe larrøbichene, kandarø kwal latawei tabig kørømisrøptinchibig kòn. ¹⁴ Inchen fariseosmerabe webamba, Jesúswan namig kurra, mandø incha pinisamigwan waminchib mendabelø kòn.

Jesúsweimburab maig neburrrabigwan wamindig

¹⁵ Inchen Jesús iigwan wammørape, truyugurri iben, misag truba nu mendig ambubelø kòn. Inchen Jesúsbe mayan kwanreelan tamarøbig kòn. ¹⁶ Incha nune mu kòn cha, mun køben misaameran mørø waminchimønrrain karubig kòn. ¹⁷ Iibe tru Tius maig karuigwan eshkabig Isafaskurri øyeeg taig nebunrrain kuig kòn:

¹⁸ Iibe tru nai karuig marøb megabig kòn cha, tru na lawa wesruig, na undaarraig, truigweimburappe nabe truba tab kui mørøb kasrag war taig. Nabe nai Espíritun nuim pala pasren, chu pirausreelø køben maya misaameran tru sølgandø tabigwan nø eshka kusrenanrrun taig.

¹⁹ Nøbe kwayam lamøwei, trashimøwei, callesmerayu nui wamwan wamindi mormøwei indig kønrrun taig.

²⁰ Kan caña kegurisaigwan nøbe kebinab lanchimøwei, katø mecha ke chab kwab pilab pasrabigwan kweechimøwei inchun taig,

tru sølgandø tabigwan kerrigu kanawa wesrawa pasramnegatig.

²¹ Inchen judíos kømø misaamerabe nui munchiyutø isua muniirab kønrrun, taig.

Jesúswan kwaimandzigwei maramburab mariitøga maran chib

(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Inchen Jesúsweimay kan møg kabgaig, wamgaig kwaimandzig tøgawgan swa amben, nøbe nun tamarene, tru wamgaibe waminchib, ashib inchibig kòn. ²³ Inchene mayeeløba kwaara ashib trenchib payiyabelø kòn:

—¿Iibe tru merrabsrø Davidwei Nusrkain køppeendi?— cha.

²⁴ Inchen fariseosmera iigwan mørabe, trenchibelø kòn:

—Nugwaimandzig, Beelzebú, tru kwaimandziimeran ke nøasha karubig treeg martrai tranig kua, truiukurri kwaimandziimeran weeran— cha.

²⁵ Inchen Jesúsbe nøm chi isub pønrraigwan ashabe, trenchibig kòn:

—Kan rey karub tøgaweim pirauma misag nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, pinønrrun cha. Katø kan ciuda lata, katø kan yuelø lata nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, warønrrab kaimanrrun cha. ²⁶ Øyeetøwei Satanáskucha Satanáswandøwei weguchabe, nøasiitø nøørøtø misran cha. Inchen nø ashib karub waibe, trube, ¿chinha pasrabig pasrønrrab kø? cha. ²⁷ Tru kwaimandziimeran na webetappe, Beelzebúgurri webetig købene, trube, ¿ñimui mendig amønibeløbe kwaimandziimerane mu webetingaruitøgarre webetah? cha. Inchawei, treeg købene, maig kuigwan ñimun uyube nøm kusrenanrrun chibig kòn. ²⁸ Trune na Tiuswei Espíritutøga kwaimandziimeran webetøbene, Tius nø ashib karub pasraibe ñimui utube puaguen pasran cha.

²⁹ Kabe kan mōikkøben kan mur mōwei yauma kebya, tru mur mōwan lusrøbmerrig lusrmøwatøbe, ¿nui chi tøgagúigwan chinchá kerranrrab kø? cha. Lusra trarratøwei nui chi tøgagúilan kerranrrun chibig køn.

³⁰ Naingatø pasrømíbe, nan tsaleelaingátø maran. Inchen naba tulishimíbe truørøtø wiitan.

³¹ Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Misaamera kaig mariilan lata, chigøben Tiuswan purø trømbøig wamab wamindiilan lata Tiusbe kerriguh pesannawa ulø paymønrrun cha. Trune Espíritu Santon purø trømbøig wamab wamindiilane si, Tiusbe pesannamø, ulø payrrun chibig køn. ³² Mōikkøben na, Møg Misra Arrubigwan chigøben kaig waminchibigwane Tiusbe ulø paymønrrab pesannanrrun. Trune mōikkøben Espíritu Santon kaig waminchibigwaneguende ni mōi yu lata, ni kansrø lata pesannamø, ulø payrrun cha.

Tusrwane mamikkurri asan

(Lc 6.43-45)

³³ Pøs kan tab tusrbe, tab mamitøwei niirrun. Inchen kan kaig tusrbe kaig mamitøwei niirrun. Kaguende kan tusrwane mamig niguinug asan. ³⁴ ¡Ul lataig inchib misaamera! ¿Ñim chinchá tabig waminchague, trendø kailøbe? Kaguende nui manrrau chine isua tøgagúilø pinøguchen, nui triibe treeg wamindan. ³⁵ Kan møg tabiibe tabig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe tabig wesrub wamindan. Inchen kan møg kaibe kaig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe kaig wesrub wamindan. ³⁶ Inchawei nabe trendamønrrun: Chigøben wamindamgailan misag ke ka wamincha mōriilan Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwaløm mayeeløba tru urasbe kerriguh

maig kuigwan eshkamig kønrrun cha. ³⁷ Pøs ñui wamindiitøgatøwei 'tabig køn' tain kui, kabe 'kaig køn' tain kui Tius treeg marig kørrømisrtrabguen.—

Jesúswan mu køremgaig mana asiimífig martrai miab

(Mc 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Inchen mōiløgøsrøn Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba Jesúswan trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, Tius ñiba pasrain kui nam asha kønrrab mar— cha.

³⁹ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Møin kwaløm kaig misaamera, kan kasharawar peebe itøluløpteelø lataitøwei Tiusbatø pønrrømø misaamera kailø, Tius naba pasrain kui ashchab maramig miatan cha. Inchendø asha kønrrai katøgan chigøben peg kenamara tranmøtø, Tius maig karuigwan eshkabig Jonásweiwandø eshkamønrrun cha.

⁴⁰ Tru Jonás truba nu peskau umbu pøn kwaløm, pøn yem wab lataitøwei Møg Misra Arrubikkucha pøn kwaløm, pøn yem pirø umbu wanrrab køn cha.

⁴¹ Tru Nínive ciudadsrø misaamerabe Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwalømbe kenamisrtrun cha, tru møin kwaløm misaameran kaiyu pønrsønrrab. Kaguende nínivesreeløbe Jonás eshkaigwan møra, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliraig køn cha. Inchen yu pasrabiibe Jonás lataitø kømø, mas nuig kur cha.

⁴² Tru ambø umbu pirausrø reinagucha Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwalømbe kurrønrrun cha. Incha nøbe tru møin kwaløm misaamera ñimun møra melønrrai maringarunrrun. Kaguende nøma purø yabsrøngurringuen pirau arrig købig køn, Salomón, tru purø kusrebig wamindigwan mørtrab. Inchen

yu pasrabiibe Salomón lataitø kømø, mas nuikken kur chibig køn.

**Kwaimandzig
møweinumay katøle arrub**

(Lc 11.24-26)

⁴³Kan trømbøig maringarub kwaimandzig møweinukkurri webippe, chugøben purmerasø isramig lab uña, yandø wetørranrrab kaimappe, treeg isun: ⁴⁴“Katø nai yamay inrrab cha, na chugurri webarrua arrinumaytøwei”. Incha katø arruabe, tru mowane kan yawan chiguchagaig chishtø paluuncha tamara pasrig lataig wetørranrrun cha. ⁴⁵Incha ippe, katøgan kwaimandziimera, nø lataguen kømø, mas larrø trømbøig marøbelan sieteba tulundzuna, søteeløba trubalatø tru moweinug purrønrrab kebamrrun cha. Inchen tru møøbe yandø srabebe mas purø kaikken kørømisrtrun cha, tru srøsrø lataitøguen kømø. Inchawei i møin kwaløm misaameran kailan treetøwei purainrrun— chibig køn Jesúsbe.

Jesúswei usrimba, nui nuneløba

(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶Jesús misaameran waminchib srø pasramne nui usrimba, nui nuneløba pua, nøba waminchig kui wambiitø pønrrabelø køn. ⁴⁷Inchen møikkøsrøn Jesúswan eshkabig køn:

—Ñui usrimba, ñui nuneløba wambig pønrran cha, ñiba waminchab ñun payib.—

⁴⁸Inchene Jesúsbe tru eshkabigwane trenchibig køn:

—¿Nai usri, nai nuneløbe mumera køh?— cha.

⁴⁹Inchabe nui kusrenanøb pera unil-an kwaneshkab trenchibig køn:

—Nai usri, nai nuneløbe iilø køn cha.

⁵⁰Kaguende møikkøben nai Møskai srømbalasarø wabig maig martra

karuben, treeg marøbig, truibe sí, nai nuneg, nai nuchag, nai usrin køn— cha.

**Kan ellmarøb kwallibigwan
‘øyeeg lataitøwein køn’ cha,
kemesra wamindig**

(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)

13 Tru kwalømdøwei Jesús yaugurri webya, nu pisu menda wamisrøbig køn. ²Inchen misag truba nu tulundzunikkurri, Jesúsbe kan barcoyu kebya wamisren, maya misaabe tru pisu mendatø pønrrabelø køn. ³Inchen nøbe waminchib pøbasrøbig køn ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib wamindiiløtøga chineh kemesra kusrenanøb.

Incha trenchibig køn:

—Kan kwallibiima tsurøb kwallchab webyan cha. ⁴Incha tsurøb ibene, kanbalø yellbe mayu kørøben, illimera amrrua, man cha. ⁵Katøganbaløbe sruurøldø pirau pirø tre chiganug kørøra, pirø palatiikkurri tru yellbe kal-lappe, petø kal-labendø, ⁶pørr webarruabe, mergurangeruben, srøl tre chigaig kua, mul-laptindan cha. ⁷Katøganbalø yellbe kal shau utu kørøben, kalmera nørørab mendappe, chab kasrøb tsibisan cha. ⁸Inchen katøganbalø tab pirau kørøra-biibe si, tabig ellmarig misra, møiløbe kan yellgurrindø mamig trulzheelø cien niguen, møiløbe sesenta niguen, katøganeløbe kan trulzhikkurrindø treinta nigan cha. ⁹¡Kalu pønsraibe, mør!— chibig køn.

**Mandøgurri ‘iilan øyeeg lataig
køn’ cha Jesús wamindig**

(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰Inchen nui kusrenanøb pera uniløbe Jesúswan kemalla, trenchib payibelø køn:

—‘Øyeeg lataitøwein køn’ chib, ¿misaamerane chindimba øyamay waminchigu?— cha.

¹¹ Inchene Jesúsbe trencha lõtatabig kòn:

—Srømbalasrø Tiusbe nõ ashib karub wainug mu asimíig tøgagúilan ñimun ashchai tranan cha. Trune katøganelane treeg kòmøn cha. ¹² Kaguende tøgagwane masken tranen, uñchaguen tøgagønrrun cha. Trune chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen kerranrrun cha. ¹³ Inchawei nabe ‘øyeeg lataitøwein kòn’ chib wamindiiløtøga chineh kemesra waminchar chibig kòn. Kaguende:

nømbe ashendø, ashmøn cha,
mørendø mormøwei, ni katø
chigúinguen mormøwei indan cha.

¹⁴ Inchawei nømune øyeeg køben, Tius maig karuigwan eshkabig Isaías øyah wamindig ciertonwei nebun cha:

Maya, maya mørendø, ni chi tainguen mormønrrun cha.

Ashippe, ashendø, chigúí ashmønrrun cha.

¹⁵ Kaguende i misaamerai manrrøbe larrø tranrreelø srug lataig misrin kòn cha.

Kalumera, kabmera kasrailø tøgar kòn cha,

ashmøwei, mormøwei,

ni chi tainguen mormøwei,
nuimay amrrumøwei inchai,

katø na tamariilø kømøwein kønrrain taig.

¹⁶ Trune ñimbe mayanguen tab kuilø kòn, kaguende ñimui kabmera Tiuswe-imburaigwan ashib, kalumera nuimburabigwan chigúí mørøb inchibelø tøgarbe. ¹⁷ Inchawei nabe ñimun cierton trenchar: Tius maig karuigwan eshka-belø køben, sølgandø tabig marøb misaamera køben, truilø truba nu, i ñim asigwan asinrrabna kui inchendø, ashmuig kòn cha. I ñim mørigwan mörinrrabna kui inchendø, mormuig kòn cha, trenchibig kòn.

‘Øyeeg lataig kòn’ cha, kemesra wamindigwan Jesús tab eshka

(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Au, ñim møyay, tru kwallibigwan ‘øyeeg lataitøwein kòn’ cha, kemesra wamincha pasrigwan na eshkanrrab. ¹⁹ Tiuswei tru srø wam srømbalasrø karub waisriigwan mørendø, chigúinguen mormeelane tru nugwaimandziibe arrua, tru manrrau ellgwaigwane kerran cha. Inchen truiløbe tru yell mayu kørabelø latailø kòn. ²⁰ Inchen tru sruurrøldø pirau pirø tre chiganug kørab yellbe tru misag Tiuswei wamwan tru urastøbe truba tab kui mørøb utabelan trunun eshkabig kòn. ²¹ Inchendø srøl tre umbu keetiimíig kua, maya yanaguen amñimøn. Incha tru Tiuswei wamgurrindø chigøben puben, katø chigøben kaig nebub arruben, mõi møin kørnan. ²² Inchen tsuren, tru kal shau utu kørab yellbe øyeeg misagwan eshkabig kòn: Tiuswei wamwan mörøppe, mørendø, i pirau chine købigwan menrra isubiibah, nømui chine palømø tøgagúilø purø tabig lataig asønaikkurrimbatø, tru Tiuswei wamwan mørigwane kerrigu truitø kasrøben, chigucha nømbe ellmarig misrøn cha. ²³ Inchen tru yell tab pirau tsuriiløbe tru misag Tiuswei wamwan møra, katø tab chigúí møra, trube sí, tab ellmarig misrigwan eshkabig kòn. Truiløbe tru kan yellgurrindø mamig trulzheelø cien, kaneløbe sesenta, kaneløbe treinta nigabelø latailø kòn— cha, trenchibig kòn Jesúsbe.

Tirigu utu arrucillu kal-labigwan kemesra wamindig

²⁴ Incha Jesús katøgan ‘øyeeg lataitøwein kòn’ cha eshkawa pasrøb trenchibig kòn:

—Srømbalasrø Tius nõ ashib karub waibe kan møg nui trau tab yellwan tsuri lataig køn cha. ²⁵Inchen søteeløba kib waramne nun kan ashig kømui inchibig arrua, tirigu tsuri utu kaig yellwan wiitappa, yan cha. ²⁶Inchen tirigu nõrrørawa, urø weetøbene, tru kaig kau arrucillugucha kenamisrøptindan cha. ²⁷Inchen tru tra puaiwei marøb melabeløbe nune trenchinrrab ambubelø køn: “Señor, ñi trau tru tsurig yellbe tabig købendøbe, ¿tru kaig kaube chugurrin kal-lah?” cha. ²⁸Inchene tru ellmarig puaiwe trenchibig køn: “Mutø tsaliig øyeeg mariinrun” cha. Inchen truyu marøb melabeløbe trencha payibelø køn: “¿Kabe tru kaig kauwan nam kitønrrab ambamøh?” cha. ²⁹Inchene nõbe trenchibig køn: “Kagøbasay cha. Inchippa kaig kauwan kitønrrab incha, tirigungucha tøga kitabgun cha. ³⁰Trembe paramnegatig trubalatø ka nõrrørabasay chibig køn. Tru uras tru tulishinrrabelan øra, tru kaig kauwanmerrig tulisha, lusrø mara, pattrai karumønrrun cha. Incha tirigune nai tirigu esegainug keeringarumønrrun”, tan— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Murtasa yellwan kemesra wamindig

(*Mc 4.30-32; Lc 13.18-19*)

³¹Jesús katøgan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchibig køn:

—Srømbalasrø Tius nõ ashib karub waibe kan murtasa yell lataig køn cha, kan møg nui trau tsurig. ³²Maya yellmerai utu purø lamø yellzhig købendø, nurappe, tru ellmarig shush tusrmerai utu mas nuibe murtasa køn cha. Yandø kan tusrburabig misren, nuig køptø, illimera pala amøñibeløguen amrrua, tru srarmerayu le marøbelø køn— chibig køn.

Levaduran ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra wamindig

(*Lc 13.20-21*)

³³Katø Jesúsbe katøgan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchibig køn:

—Srømbalasrø Tius nõ ashib karub waibe levadura lataig køn cha, kan ishuma pa arruba harina sømara, levaduran pusren, maya sømarigwan trunun ørøba pulingarub lataig køn— cha.

Mandøgurri ‘iilan øyeeg latailø køn’ chib Jesús kemesra wamindig

(*Mc 4.33-34*)

³⁴Jesúsbe misaamera nõrrø pasrabigwan kerrigu iigwan kusrenanøppe, ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib wamindiitøga eshkabsulu waminchibig køn. ‘Øyeeg lataitøwein køn’ cha, eshkawa pønsra kømuppe, waminchimíig køn. ³⁵Øyeeg nebuppe, tru Tius maig karuigwan eshkabig maig taig nebunrrain kuig køn, tru øyah taig:

Waminchib kusrenanøppe, ‘øyeeg lataitøwein køn’ chibgøba eshka wamindamønrrun cha.

Tius pirøwan marøb uraskurri sørig pønrrabelan tørgandø eshka wamindamønrrun cha.

Tirigu utu arrucillu kauwan kemesra wamindigwan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, Jesús tab eshka

³⁶Incha Jesús tru nu søtø misagwan ungwa cha, yau kebibene, nui kusrenanøb pera uniløbe kemallabe trenchibelø køn:

—Tru ellmarinug kaig kauwan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, namun eshka wamindigwan tab eshkarra— cha.

³⁷Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Tru tab yellwan ellmarøbiibe Møg Misra Arrubigwan eshka køn cha.

³⁸Inchen tru ellmarig trabe yu pirau

maya misagwan eshkabig køben, tru tab yellbe Tius nò ashib karub waigwei uremeran eshkabig køn cha. Inchen tru kaig kaube nugwaimandzigwei ureg køn cha, eshkabig køn. ³⁹Inchen tru ashig kòmui inchib tsaliig tru kaig kauwan ellguawa pasrøbiibe nugwaimandzigwan eshkabig køn cha. Inchen tru ellmarig srønøbe srahe kwalòm patsønrrabigwan eshkabig køben, tru ellmarigwan tulishibeløbe ángelesmeran eshkabig køn cha. ⁴⁰Tru kaig kauwan tulisha, nagu patrai kebetab lataitøwei srahe kwalòm patsab uraskucha øyeeg punrrun chibig køn. ⁴¹Tru Møg Misra Arrubiibe tru katøganelan kaig maringarub pønrrabelanba, ke kaigwandø marøb pønrrabelanba nò ashib karub wainukkurri truilane mayamba nui ángelesmeran tulishinrrai ørtrun cha. ⁴²Inchen nu nag naarabigu kebusren, truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun cha. ⁴³Inchen tru sølgandø tabig marøbeløbe nòmui Møskai ashib karub waisrømbe kan nøsig pilab latailø pilønrrun cha. ¡Kalu pønsraibe, mør! chibig køn.

Purø tabig søra tøgagúigwan kemesra wamindig

⁴⁴'Srømbalasarø Tius nò ashib karub wainuguiibe kan chigøben truba tabzhigwan pirø umbu søra pasrig lataig køn. Kan møg tru tabig sørig pasrabigwan wetørrawa, katøle truyutøwei søra pasran. Incha truba kasrag ya, nui chi tøgagúilan kerrigu yanabe, tru pirøwan penaptindan.

Tørguebilab sruuzheelø truba nuweyig lataitøwein køn cha, kemesra wamindig

⁴⁵'Katø tru srømbalasarø Tius nò ashib karub wainuguiibe kan tørbilab sruuzheelan lawa, penab, yanøb inchibig lataig køn cha. ⁴⁶Incha kan tørbilab sruuzhig truba truba tabzhig nuweyig

wetørrappe, ya, nui chi tøgagúigwan kerrigu yanaba, tru purø tab sruuzhigwan penan, chibig køn.

Atarraya lataitøwein køn cha, kemesra wamindig

⁴⁷'Katø tru srømbalasarø Tius nò ashib karub wainuguiibe kan atarrayan maryu keguchen, chi peskaugurrimbunø kemørøb lataig køn cha. ⁴⁸Incha atarrayayu peskau netsabene, tru peskabeløbe pi menda wesrua, peskaumeran lawa tarømartrab purramisran cha, tabelane tasinyu pusrøppe, kailane petaptø petan cha. ⁴⁹Srahe kwalòm patsab uraskucha øyeetøweih purainrrun, chibig køn. Inchen ángelesmera webamrrun cha, kailanba, sølgandø tabig marøbelanba nøørø tarømartrab. ⁵⁰Incha kailane nu nag naarabigu kebetønrrun cha, truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun— cha.

Kusrenaniilø kølliiba, srøiløba

⁵¹Incha Jesúsbe trencha payibig køn: —¿Ñimbe iilan kerriguba chigúimørgueh?— cha.

Inchene nømbe:

—Señor, øø— cha, løtabelø køn.

⁵²Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Mutøgucha Moisés pørigwan kan kusrenanøbig srømbalasarø Tius nò ashib karub wainuguigweimburab kusrebig misrahe, kan ya puag møskai latawei nui tabzheelø esegaig tøgagúinukkurri srøilø køben, kølleelø køben wesrub lataitøwei maran— cha.

Jesús Nazaretsrø

(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³Yandø Jesús tru 'øyeeg lataitøwein køn' chib iilan eshkab chab waminchabe, truyugurri webya ibig køn. ⁵⁴Incha nuim pirausrøndøwei puabe, tru judíosmera tulundzuni yau kusrenanøb

mendøbene, misaamerabe truba kwaara ashib trenchibelø køn:

—¿I møøbe øyeeløbe churre øyeeg kusreh? cha. ¿Katø tru maramburab mariilan chincharre marerah? cha. ⁵⁵¿Iibe tru tsiimeratøga chine marøbigwei nusrkai, katø nui usrimbe María taig kømuitarru? cha. ¿Santiagoin køben, Joséwein køben, Simónwein køben, Judaswein køben nuneg kømuitarru? cha. ⁵⁶¿Yamba nui nuchaløgucha kerriguba namui ututøwei warabelø kømuitarru? cha. ¿Trube, kerrigu iigwane i møøbe chugurrinre øyeelø tøgagurah?— cha.

⁵⁷Treeg isua nune kaashibelø køn. Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Chutøgucha Tius maig karuigwan kan eshkabigwane tab indan cha. Inchendø nui piraeløba, nui yaeløba, truiløbe chi tab inchimøn— cha.

⁵⁸Incha truyube maramburab mariilø tre marmíig køn, kaguende truyu misaamerabe nømui isubigwan nuinug pasmuikkurri.

Juan Bautista kwaig

(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)

14 Tru kwalømmerawan Galilea pi-
rau karubig Herodesbe Jesúswe-
imburabgøba wamindi mørabe, ²nui
karuindiig melabelane trenchibig køn:

—Truibe tru Juan Bautista kuinr-
run cha, kwailai utugurri katø kurriin-
run cha. Incharre øyeeg maramburab
maramig tøgagig kuinrrun— chibig køn.

³Kaguende Herodesbe tru Juanwan
kemøringarua, lusra, kailan keeri
yaumay kertrai srua ambingaruig
købig køn, tru nui nuneg Felipei srai
Herodíaskurrindø. ⁴Kaguende Juan
Bautistabe Herodeswane trendaig købig
køn:

—Tru Herodíaswan ñui srai mara tøg-
gagømibe merig pasran— cha,

⁵Herodesbe Juanwan kwetchab
inchendø, misagwan køriimatabig
køn, kaguende mayeeløba Juanbe
Tius maig karuigwan eshkabig kui
kørewa køben. ⁶Inchen tru Herodeswei
kal-lain kwalømwan isub kasrag waram
kwaløm, tru Herodíaswei nimbasrbe tru
linchai eshkailø mayeelø purrabelai
merrab pailaben, Herodeswane truba
tabig asønaptø, tru srusrane:

⁷—¿Katø, tranmø kømø! chi miabendø
tranrumøn— chibig køn.

⁸Inchen tru srusrøbe usri øyeeg chin-
rrig cha eshkaig køppe, Herodeswane
trenchiptinchibig køn:

—Juan Bautistai turwan kan platil-
loyu tranrrra— cha.

⁹Inchen reybe truba isui inchendø,
tru mayeelø lincha purrabelai malau,
treeg tranrumøn cha, tranrrrab mis-
rig køppe, traningarubig køn. ¹⁰In-
cha Juanbe kailan keeri yau waben,
Herodesbe turwan paringarubig køn.
¹¹Inchen tunwan para, kan platilloyu
srua ya, srusran tranen, nøbe usran
tranøbig køn.

¹²Inchen Juanwei mendig amøñi-
beløbe amrrua, Juanwei asrwan srua
amba, sørabelø køn. Incha Jesúswan tru-
nun eshkanrrab ambubelø køn.

Trattø mil misagwan Jesús manrrai tranøb

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³Inchen Jesús Juanwan kweetsin kui
wammørabe, truyugurri nøtø kan bar-
coyu nøørø mu misag warab waraimøs-
rømay ibig køn. Inchen misaamer-
abe truba nu wammørøppe, pueblomer-
ayugurri webamba, nuimay katsikkatø
ambub mendabelø køn. ¹⁴Inchen Jesús
barcoyugurri pinaya, truba nu misag
pasrai ashabe, nømun lastima køben,
nømui utu kwanrreelan tamarøbig køn.

¹⁵Inchen yandø mawabrab købene, nui

kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan kemallabe, trenchibelø køn:

—Yube mu misakkanug køn cha. Inchagucha yandø maabenwein køn cha, misagwan amrrai ‘ungwa’ chi cha, yamera pønrrabsrø amba, nømuyasig mamig pena manrrain— cha.

¹⁶Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Chi ambamibe palømøn cha. Manrrai ñim mannay— cha.

¹⁷Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Nambe trattrøgatø pirrimbah, pagatø peskaubatø tøgaguer— cha.

¹⁸Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Yu srua amrrurray— cha.

¹⁹Incha tru nu misagwan pubilayu purramisingarua, tru trattrøgatø pirrimera, pagatø peskaumeranba, tasku muta, srømbalaneb neesha, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chibig køn. Incha pirrimera pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan tranen, nømbe misagwan pirishibelø køn. ²⁰Inchen mayeeløba øska ma kørømisren, katøgucha pitis undailan tasinmerayu netsøbatø doce tulishibelø køn. ²¹Inchen tru mabeløbe ishumburwan, uregwan munchimuben, møgueløtø trattrø mil købig køn.

Jesús pi palawan arrub

(Mc 6.45-52; Jn 6.16-21)

²²Incha yandø Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan pisu ambøgatøsrømay merrab amrrai barcoyu nebambingarubig køn, tru nu misagwan ‘ungwa’ chib pasrappatø. ²³Incha yandø misagwan chab ‘ungwa’ chabe, nøbe nøtø kan tunbalasrø Tiusba waminchab ya, yem køben nøtø trusrø wabig køn. ²⁴Trune yandø barcobe pisuyu yabsrønguen iben, pi welarmerabe barcongøba megambubig køn, kaguende isiibe nømui malaugøba megambub ichen.

²⁵Inchen løtsøzhig yemdø Jesús pi palawan katsikka nømumay kemallib ibene, ²⁶nui kusrenanøb pera uniilø pi palawan arri ashippe, truba kwaarøb kørig købiitø trenchib trashibelø køn:

—Kan møsigt køn— cha.

²⁷Inchen Jesúsbe mõi mõi nømune waminchib trenchibig køn:

—¡Kørmø, mur isua purray! cha. Na kur cha. Kørig kui inchimøtay— cha.

²⁸Inchene Pedrobe trenchiptinchibig køn:

—Señor, trube, ñi kuabe, nan ñuimay pi palawan: “Amø” chirra— cha.

²⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Amø pøs— cha.

Inchen Pedrobe barcoyugurri pinaya, pi palawan Jesúsweimay ib mendabig køn. ³⁰Incha tru mur isig ichibigwan tab ashippe, køriimataptinchibig køn. Inchen nune asentab mendaptinchen trashibig køn:

—¡Señor, wesurra!— chib.

³¹Inchene Jesúsbe mõi mõi tasigu kemørabe, trenchibig køn:

—Ñi kui ñui isubigwane nainug ke ka kømønrraindiitø pasra tøgag cha. ¿Chindimbarre kaimamuitamab isugu?— cha.

³²Incha barcoyu nebamben latatø, isiibe wasrøngandø pasramisrøptinchen,

³³barcoyu purrabeløbe nune køriibala tabig waminchib trenchibelø køn:

—Isa kømø, ñibe Tiuswei Nusrkain køn— cha.

Jesús Genesaretsrø kwanrreelan truba nu tamarøb

(Mc 6.53-56)

³⁴Incha yandø tru pisuyu chab larraamba, Genesaret pirausrø pubene, ³⁵misaamera Jesús kui nebua ashabe, wammørøsrøngarubelø køn tru pirau ørøba. Inchen nuimay maya kwanrreelan srua amrrua:

³⁶—Ñi pala itøguewa kuig urøzhigwan namun katørabashcha— chib, rugabelø køn.

Incha mayeeløba katøabeløbe tabig kørørmisrøbelø køn.

Møwan trømbøig kaig marøbiibe ¿chi kerah?

(Mc 7.1-23)

15 Møiløgøsrøn Jerusalénsrøngurri amrrubelø fariseosmeraba, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba Jesúswan kemallabe, trencha payibelø køn:

²—¿Ñui kusrenanøb pera uniiløbe namui merrabsreelø trendø treeg marøb tøgagúigwane chindimbarre itøbunabelø køh? cha; pøs mappè, nømbe tasigwan kinømø mabelø køn— cha.

³Inchene Jesúsbe trencha payibig køn:

—Trube, ¿ñimgucha Tius maig maramigwan martrai pønsrailane chindimbarre marmeelø kogue cha, ñim ñimuimburab trendø treeg marigwan marøg købiitø? ⁴Kaguende Tiusbe trendaig køn: “Ñui møskai, ñui usrane maig købash inchimø, tab indamig køn” cha. Katø: “Møskawan kui, kabe usran kui trømbøig nebunrrai wamabigwane trunune kwanrrai pasrig kønrrun” cha.

⁵Trune ñimbe trenchibelø køn: “Kan møøbe møskawan kui, kabe usran kui trenchinrrun cha: ‘Na ñimun purugumig tøgagúigwan Tiuswan tranar cha. Ñimune purugunrrab kaimamønrrun’ chinrrun cha. ⁶Incha mõkkøben øyeeg taikkurrimbe, yandø møskawan, usrane lastima ashib purugumibe chi palømøn” cha, ñimbe trenchibelø køn cha. Øyeeg marøppe, ñimbe Tius martrai karua pasrigwane chigucha kømfig kui lataig mara srua køn cha, ñimui trendø treeg marøb tøgagúilan marøg køptø. ⁷¡Palatø tabelø! Tius maig karuigwan

eshkabig Isaías ñimuimburab sølweintain køn øyah chippe:

⁸I misaamerabe nan ka triitøgatø tab inndan cha.

Inchendø nømui manrrøbe nainukkurrimbe yab pønrran cha.

⁹Nan køriibala tabig waminchib taibe chiweingucha chi tabig marig kømøn cha,

møguelø martrai karua pønsrailan øyeeg maramig køn chib kusrenanøb.—

¹⁰Incha Jesús misagwan nuimay wama trenchibig køn:

—Kalutøga mørøb, katø chigúí mørøb inday cha. ¹¹Møwan trigu kebibiibe nune chi kaig trømbøig marmøn cha. Treeg kømøtø, møwan kaig trømbøig marøbiibe trigugurri webibig, truiibe si, nune trømbøig maran— chibig køn.

¹²Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan kemallabe trenchibelø køn:

—¿Ñi øyeeg tailan fariseosmera mørabe, namig mørigwan ashtirru?— cha.

¹³Inchene nøbe trenchibig køn:

—Chi tusr køben nai Møskai srømbal-asrø wabig ellgwaimfigwane srølbañau kitig kønrrun cha. ¹⁴Nømune kagøbasay cha. Kaguen nømbe kabgailø katøgan kabgailandøwei srua ambubelø køn cha. Kan kabgaima katøgan kabgaigwan srua yabe, trabyu pailøba kegørrønrrun— cha.

¹⁵Inchene Pedrobe Jesúswan trenchibig køn:

—Tru ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra wamindigwan namun tab eshkarra— cha.

¹⁶Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ñimgucha chigúinguen mormøwa pønrrøtirru cha? ¹⁷¿Chitøgucha trigu kebibiibe patsau kørraigig kui ashmeelø køtirru? cha, katø asrugurri webinrrab.

¹⁸Trune trigugurri webarrubiibe si, møwei manrraugurri arrubig kua,

truibe nune trømbøig marøb mindisan cha. ¹⁹Kaguende mōwei manrø umbugurrimbe kaig isuilø køben, kweetsamelø køben, kasharawarmera itölulamig køben, kasharameelø købendø ishumburba, møgueløba trømbøig maramelø køben, nilamelø køben, isa wamindiilø køben, tsalø wamiilø køben, øyeelø kerriguh werrun cha. ²⁰Iiløbe si, mōwan kaig trømbøig maran cha. Inchen manraptø tasigwan kinømutøbe mōwane chi trømbøig marøb mindishimøn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

**Kan ishug peg pirausrig
Jesúswan køreig**

(Mc 7.24-30)

²¹Incha Jesúsbe truyugurri tarømisra, Tiroba, Sidónba tru ciudadamera pønrrab piraumay ibig køn. ²²Inchen kan ishug canaansriig tru pirau tsubiibe arrua, Jesúswan trenchib wamab kemallibig køn:

—Señor, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha chib. Nai nimbarsbe kan kwaimandzig ni mumayguen tab uñchaingaig indinab megan— cha.

²³Inchen Jesúsbe chigucha lötømuben, nui kusrenanøb pera uniiløbe kemallabe, trenchibelø køn:

—Tiusmanda, ishuwane 'inrrø' chi cha, namui wendautø trashib arrun— cha.

²⁴Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nane Israel misaamerai utu tru ubisha trubiilø latalaimaytø ørig køn— cha.

²⁵Inchene tru ishuube nui merrab arua, tømønørøb trenchibig køn:

—¡Señor, purugurra!— cha.

²⁶Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Pirriwan uregwan kerrawa, wera-ureezheelan kebusramibe søl kømøn— cha.

²⁷Inchene ishuube trenchibig køn:

—Øø, Señor, treebe treegwein købendø, wera-ureezheeløguen nømui puarwei mishatsigugurri kørrabzhigwan man— cha.

²⁸Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¡Ishug, ñui isubigwan nainug pasra tøgagúibe purø nuig køn! cha. Ñi maig palain pasraig, treeg kønrrun— cha.

Inchen tru uraskurri nui nimbarsbe tabig kørrømisrig køn.

**Kwanrreelø truba
nørrøwan Jesús tamarøb**

²⁹Jesús truyugurri webya, Galilea pisu puluwan purayabe, kan tunbalasrø nebya, truyu wamisrøbig køn.

³⁰Misag truba truba nørrø nø wainug tulundzuna, cojosmera køben, kabgailø køben, asru chiyu køben kesruilø køben, waminchab kaimabelø køben, katøgan chi kwanrø køben tøgarmara truba nu treelan køben Jesúswei merrab srua amrrua, pønørøben, nøbe tamarøbig køn. ³¹Treekkurri tru nu misaabe ashippe, ke kwaara asha kørrømisrøbelø køn, waminchab kaimabeløbe wamindamba, asru chiyu køben kesruiløbe tabig kørrømisramba, cojosmerabe ambamba, kabgailøbe asamba indi ashabe, nømbe Israel misaamerai Tiuswan truba tabig waminchibelø køn.

**Jesús pib mil
misagwan manrrai tranøb**

(Mc 8.1-10)

³²Incha Jesús nui kusrenanøb pera uniilan wamabe, trenchibig køn:

—Misaameran lastima kōtan cha. Chabguen yu pøn kwalømguen naba warøwa, yandø chi mamig chigar køn cha. Nømui yamay chi mameeløbe ambashig kømōtan cha. Kaguende mayutø pesannabgun— cha.

³³Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø køn:

—Ya nu misagweimbe ¿nambe chincha mamig wetórrayasamø? cha, ya yu mu misag warab warømósrømbe.—

³⁴Inchene Jesúsbe payibig køn:

—¿Ñimbe pirri mam tøgagøgue?— cha. Inchene nømbe:

—Pirri sietebah, katø mamdø peskauureebatø tøgaguer— chibelø køn.

³⁵Inchen nømbe misagwan pirau purramisingarua, ³⁶nui tasigu tru pirri sietenba, peskaumeranba muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan tranen, nømbe misagwan pirishibelø køn. ³⁷Inchen mayeeløba øska ma kórrømisren, katøgucha tru pirisaig undailan tasinmerayu siete netsøbateelø tulishibelø køn. ³⁸Inchen tru mabeløbe ishumburwan, uregwan munchimuben, møgueløtø pib mil købig køn. ³⁹Incha Jesúsbe yandø misagwan chab ungwa chabe, barcoyu kebya, Magadan pirausrømay ibig køn.

Fariseosmeraba, saduceosmeraba kan mana asiimíig martrai miab

(Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)

16 Fariseosmera køben, saduceosmera køben Jesúswan ashchab ambabe, nun chiyugøben kebenøsrkøg køptø, mana asiimíig miabelø køn Tius nøba pasrain kui ashchab.

²Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Yandø maaben misrene, ñimbe øyah chibelø køn cha: “Tab kwaløm kønrrab asønana cha. Kaguende srømbalabe ke pigøzhig pasran” cha. ³Inchene løtsøbe ñimbe trenchibelø køn cha: “Møimbe kaig kwaløm kønrrab asønana cha. Kaguende srømbalabe ke wañindø kasrain pasran” cha. Pøs pala wañi maig pasrai asha, ñim ‘øyeeg kønrrun’ chib, ‘øyeeg kønrrun’ chib waminchibeløbe, ¡Møin kwaløm chi pureb arrubigwane, trube, ‘øyeeg køn-

rrun’ chinrrab wetøgórrørrrab kaimabeløbe mailø køgue! cha. ⁴Møin kwaløm kaig misaamera, kan kasharawar peebea itøluløpteelø lataitøwei Tiusbatø pønrrømø misaamera kailø, Tius naba pasrain kui ashchab marig miatana cha. Inchendø asha kønrrai katøgana chigøben peg kenamara tranmøtø, tru Jonásweiwandø eshkamønrrun— cha.

Incha nømune pønrramnetø, iptinchibig køn.

Fariseosmeraba, saduceosmeraba kusrenanigwan ashiptø kuy

(Mc 8.14-21)

⁵Nui kusrenanøb pera uniilø pisu ambøgatøsrø chab larraambabe, pirri srua amrrumigwan pesan amrrubrain kui isuptinchibelø køn. ⁶Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Au, ñimbe levadura fariseosmeraiwanba, saduceosmeraiwanba ashiptø kuy— cha.

⁷Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe kangurrin kangurri trenchibelø køn:

—Nam pirriwan srua amrrumuimbarre trenda chindah— cha.

⁸Inchene Jesúsbe nøm trenchib purrai ashabe trenchibig køn:

—¿Chindimbarre kangurrin kangurri ‘pirringar ker’ chib purrøgue? cha. Ñim kui ñimui isubigwan nainug ke kagømønrraindøzhig pasra tøgara cha. ⁹¿Katøgucha ni chigúinguen mørmeelø kø chindah? cha. ¿Tru na trattrogatø pirriwan trattro mil møguelan pirishiben, undailø mam tasin tulisaiigwan ni trunundøguen ke isumeelø kø chindah? cha. ¹⁰Katø tru siete pirriwan tru pib milwan pirishiben, ¿tru unchibigwan mam tasin tulisaiigwan isumeelø kø chindah? cha. ¹¹¿Ñimbe mandeelø køh cha, chigúinguen mørmonrrappe, na pirriwan waminchib wamubendøbe, nabe tru levadura fariseosmeraiwanba, sa-

ducesmeraiwanba ashiptø kuy cha, nabe trunun waminche?—

¹²Inchen nòmune ‘tru pirriyu pusri levaduran ashiptø kørriigay’ chimøtø, ‘tru fariseosmeraba, saducesmeraba kusrenaniilan ashiptø kørriigay’ tain kui yandø wetøgørrabelø køn nømbe.

Pedrobe Jesúswan: “Cristo køn” chib

(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³Jesús Filipino pirau Cesareasø puabe, nui kusrenanøb pera uniilan payibig køn:

—¿Misaamerabe Møg Misra Arrubig-wane mu køn tah?— cha.

¹⁴Inchene nømbe trencha løtabelø køn:

—Møiløbe ‘Juan Bautista køn’ chiben; møiløbe ‘Elías køn’ chiben; møiløbe ‘Jeremías kuinrrun’ tan cha, kabe møikkøben ‘Tius maig karuigwan eshkabig kui’.—

¹⁵Inchene nøbe trencha payibig køn:

—¿Trune ñimbe nane mu køn chinrrague?— cha.

¹⁶Inchen Simón Pedrobe trencha løtabig køn:

—Ñibe tru Cristo, Øsig wab Tiuswei Nusrkain køn— cha.

¹⁷Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe mayanguen tab kuig køn cha, Simón Jonáswei nusrkai. Kaguende ñune iigwane yaumbaig, animbaig, ka møg kenamarøb eshkamøtø, nai Møskai srømbalasø wabig eshkan cha. ¹⁸Inchen nagucha ñune, ñibe Pedro køn char cha. Nai iglesian i srug pala mara pasramønrrun cha. Inchen kwamig kønrrai marøb pasrabigwei maramburab marøbikken tru iglesiane ni chinchaguen kananrrab kaimanrrun cha. ¹⁹Srømbalasø Tius nø ashib karub wainug llavimeran ñun tranamønrrun cha. Ñi yu pirau lusrøb lataig marene, srømbalasrøngucha lusrøb lataitøwei martrun cha. Ñi yu pirau pichib lataig

marene, srømbalasrøngucha pichib lataitøwei martrun— cha.

²⁰Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan mungøben eshkan kønrrain kømø karua pasrøbig køn, nøbe tru Cristo kui.

Jesús nø kwamigwan eshkan

(Mc 8.31–9.1; Lc 9.22-27)

²¹Incha tru uraskurrimbunø Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan ‘øyeeg kønrrabig køn’ cha, eshkan mendabig køn. Nune Jerusalénsrømay yamig nebuben, misagwan karubelø kølli misaamera, sacerdotemeran karubelø køben, Moisés pørigwan kusrenanøbelø køben, truba truba kaig indinab megawa, kweetsig kømig nebunrrun cha. Inchendø pøn kwalømyube katø øsiiranrrun chibig køn. ²²Inchen Pedrobe nun nøørøsrø pera ya, murtø waminchib mendabig køn:

—Tius ashib wawa, Señor, ñun øyeeg puraimuimbe— cha.

²³Inchen Jesúsbe keeshabe Pedrone trenchibig køn:

—Satanás, nainukkurri tarømisr cha. Ñibe nane peñchai ke ka srurrengwan-garub attan cha. Kaguende ñibe isuppe, Tius lataig isumøtø, møguelø isumay isun— cha.

²⁴Inchabe Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø nuimburabigwangøba isumøtø, nuiuruswan mutab, nai mendig arrum nebunrrun cha. ²⁵Inchen møikkøben øsig kømigwangøba isubiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig kømigwan wetørrawa, tøgagønrrun cha. ²⁶¿Kan møg yu pirau chine købigwan kerrigu nuindø maringucha, nui øsig kømigwan trubisaibe, chiwein kui tabig kønrrab kø? cha. Kabe ¿kan møøbe

kwamønrrappe, chi tranøbsruerah? cha. ²⁷Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe Møskawei purø nuig tørguegwalmabigu nui ángelesmeraba arrua, møilandøgucha nøm maig marig køben treeg tranrrun cha. ²⁸Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Møiløgøben yu purrabelø tru Møg Misra Arrubig nø ashib karunrrab attrab kenamisren, trunun nebua ashmøwatøbe, kwanrraamøn— cha.

Jesús ke peemayig misrøb

(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

17 Øyeeg taig yandø trunewei kan kwalømdø paløben, Jesúsbe Pedronba, Santiagonba, nui nuneg Juanwanba nøøøø kan pala tunsrømay pera ibig køn. ²Incha trusrø nømui merrab Jesúsbe ke peg lataig misrøbig køn. Inchen nui maløbe nøsig lataig tørbilabig misren, nui kewagúiløbe puløzhig pilabig lataig misrøbig køn. ³Inchene mømibe Moisésba, Elíasba, Jesúsba waminchib pønrrai ashiptinchibelø køn. ⁴Inchen Pedrobe Jesúswane trenchibig køn:

—Señor, nam yu pønrramibe purø tab kòtan cha. Ñi martrain købene, pøngatø ya-ureg na maramøh cha, kan ñui, kan Moiséswei, kan Elíasweingue.—

⁵Inchen Pedro waminchib pasramnetø, kan wañi tørbilabig nømun pinøbulen, wañi umbugurri kan wam trenchibig køn:

—Iibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nabe nuimburab truba tab kui war cha. Nune møyay— chibig køn.

⁶Inchen iigwan mørøppe, nui kusrenanøb pera uniiløbe truba truba kørig kuilø, maløwan pirau kebatamnegatig utsøbasrøbelø køn. ⁷Inchen Jesúsbe nømun kemalla katørab trenchibig køn:

—Chi køriimatømøtø, kurray— cha.

⁸Inchen nøm kurraashene, mugucha kenamuben, Jesúswane nøtø pasrai ashibelø køn.

⁹Incha tru tunsrøngurri kørørrub amrruabe, Jesúsbe trenchib karubig køn:

—Mungucha waminchib kønrrab kømø cha, tru asigwan, tru Møg Misra Arrubig kwailai utugurri øsiirawa katø kurramnegatig.—

¹⁰Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan payibelø køn:

—Trube, treeg købene, Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe ¿chindimba Elías-merrig arrumig køn tah?— cha.

¹¹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Elíasbe arrubwei inchun cha. Incha nøbe kerrigu katøyug tamara pønrrønrrun cha. ¹²Inchendø nabe trendamønrrun: Elíasbe arrubguen inchen, nune mu kui nebua ashmøtø, nømun maig marøg købendø, marig køn cha. Møg Misra Arrubikkucha treetøwei nømui tasku kaig marinab meganrrun— cha.

¹³Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúsbe tru Juan Bautistan wamindin kui wetøgørrabelø køn.

Kwaimandzig tøgá unan Jesús tamarøb

(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹⁴Misag truba nu pasrainug nøm chab pubene, kan møg pua, nui merrab tøm-bønrsrabe, trenchibig køn:

¹⁵—Au, nai nusrkawan lastima ashcha cha. Kaguende pesannabig tøgáig kua, truba trømbøig nebuinab megabig køn cha. Katø katø nagu kebeñib, piyu kebeñib inchibig køn cha. ¹⁶Na ñui kusrenanøb pera uniilaimay pera arrubendø, tamartrab kaiman— cha.

¹⁷Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Kan ñim mõi misaamera kørenrrab inchimeelø larrø kailø! cha, ¿nabe managatig ñimba unamig kønrrerah? cha. ¿Kan øyeeg ashiptø managatig ñimba

unamerah? cha. Unan yusrø naimay srua amrruy— chibig køn.

¹⁸Inchen Jesúsbe tru kwaimandzigwan nama, unainukkurri wambig weguchen latatø, unøbe tabig kørromisrøbig køn.

¹⁹Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nõmdø nõørø Jesúswan kemalla, trencha payibelø køn:

—¿Nambe kwaimandzigwan wambig weguchappe, chindimba kaimah?— cha.

²⁰Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Kaguende ñimbe ñimui isubigwan nainug ke ka kømønrraindiig pasra tøgær køn cha. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ñim kan murtasa yellburaptiitøguen ñimui isubigwan nainug pasra tøgær kuimbe, ñim i tunwan: “Yugurri mendamisra, katøgansrø purainrrø” chibene, tru tunbe purainrrun cha. Pøs ñimuiimbe chitøgucha kaimamdiibe chi kaagøn cha. ²¹Kaguende øyeeg kwaimandziibe Tiuswan purugurra chib miasitøgaba, ayunab inditøgaba treeg marendøwei webibig køn— cha.

Jesús katøle nui kwamigwan eshka

(Mc 9.30-32; Lc 9.43-45)

²²Galilea pirausrø ketøtø amønippatø Jesúsbe trenchibig køn:

—Tru Møg Misra Arrubigwane møguelai tasku tranig kønrrun cha.

²³Inchen kweechen, pøn kwalømyube katø øsiirawa kurrønrrun— cha.

Igwan wammørabe, nõmbe truba isui inchibelø køn.

Tiuswei yawan tøgagúimburø an pagaramigwan Jesús pagarangarub

²⁴Jesúsba nui kusrenanøb pera uniiløba Capernaumsrø pubene, Tiuswei yaburø trendø an pagaranrrain taigwan an utabelø Pedroimay ambabe trenchibelø køn:

—¿Ñimui kusrennøbikkan Tiuswei yaburø trendø truburø an pagarab kømigwan pagaramiig kuitarru?— cha.

²⁵Inchen Pedrobe:

—Øø, pagarabwei inchibig køn— cha løtabig køn.

Incha Pedro yau kebibene, Jesúsbe øyeemerrig trenchib waminchibig køn:

—¿Simón, ñibe maig isuguh? cha. ¿Yu pirau reymerabe trendø pagaramigwan pagaraig utappe, mumeran utah? cha: ¿Nømui misaamerandøweindeh? Kabe: ¿Peesrøngurri amrrub misaamerandeh?— cha.

²⁶Inchene Pedrobe trenchibig køn:

—Peesrøngurri amrrub misaameran utabelø køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, treeg købene, tru pirau misaameratøweimbe chi pagaramikken palømuinrrun cha. ²⁷Treeg kuingucha, nambe mungucha namishimønrrab, nu pisuyumay ya, anzuelun ke keguchendø, megamisrøb peskauwan wesrunrig, chibig køn. Incha peskauwei trigwan kurabe, kan an wetørranrrabguen cha, maya tranamigwan neikke. Incha naimburøba, ñuimburøba srua ya, pagarau— chibig køn.

¿Tiuswei merrab mas nuibe mu kerah?

(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

18Inchen tru urastøwei nui kusrenanøb pera uniilø Jesúswan kemallabe, trencha payibelø køn:

—¿Srømbalarø Tius nõ ashib karub waisrømbe mas nuibe mu køh?— cha.

²Inchene Jesúsbe kan unan wama, nõmuin tøbøtag pasrabe, ³trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim peemayelø misrøb, ureg lataig misrmuisruandøbe, srømbalarø Tius nõ ashib karub wainuube managuen kebamrraamøn cha. ⁴Nøasiitø ‘nuig kurma’ isumiig, i unø lataig

misrøbiibe, srømbalasrø Tius nø ashib karub waigu mas nuig køn cha. ⁵Inchen mõikkøben kan i unø lataigwan nai munchiyu tab wamab utabiibe, nan utan chibig køn.

**Kaig mara kebenamibe
kørig kømðiig køn**

(Mc 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶Møigwan køben i shushmera latalan nan korebelan kaig mara kebenørskøbigweimbe, trembe tru tirigu kitsig nu srugwan naashigu mesra, mar umbusrø kegucha, pi keesra kwangaruinguen søl købsruinrrun cha. ⁷Yu nam waraig pirøwaimburappe kan yeekkucha kuita, chine pønrrabelø misagwan kaig martrai inchib pønrrøben, trune kaigwan nø pera mara kebenørskøb mowaimbe ¿maig kønrrerah?

⁸Inchawei ñui tasig kui, ñui srøb kui kaig maringarua kaigu ñun kebenørskøbene, para, kuchi. Managatig øsig wamsrø tasig palabig kui, cojo kui kebyamikken søl kønrrun, pa tasig tøgäig, pa srøb tøgäig tru managuen kwamø nagu kegutsig købgunrriibe. ⁹Inchen ñui kab kaig maringarua kaigu ñun kebenørskøbene, wesrua, kuchi chibig køn, managatig øsig wamsrø kan kaptø tøgäig kebyamikken søl kønrrun cha, pa kab pusraig møra melamnug kwamø nagu kegutsig købgunrriibe.

**Kan ubisha trubigwan
kemesra wamindig**

(Lc 15.3-7)

¹⁰Au, i shushmeran mõilandøgucha kashmøtay. Kaguende srømbalasrø nømui ángelesmerabe nai Møskai srømbalasrø wabigwei maløwan chu urastøgucha ashib pønrran char nabe. ¹¹Kaguende Møg Misra Arrubiibe tru trubig købigwan kaigyugurri wesranrrab arrig køn cha. ¹²¿Nimune

maig asønata? chibig køn. Kan møg cien ubishamera tøgagua, kan pella ya, trubøbenma, noventa y nueve tunbalawan waramnetø, tru pella trubabigwan kabe ¿chugøben lanrrab imønrraitarru? cha. ¹³Incha nabe ñimun cierton trendamønrrun: Wetørrappe, tru trubabigweimburab mas purø kasraaranrrun cha, tru noventa y nueve ka amøñibelaimburab lataguen kømø. ¹⁴Øyeetøwei ñimui Møskai srømbalasrø wabiibe i shushmeran ni kanguen trubømuimbemab indan chibig køn.

**Ñui nuneg ñun kalø maren, ulø
paymø mandø pesannamig**

(Lc 17.3)

¹⁵Inchawei ñui nuneg ñun chigøben kaig marene, ya, ñibe nundø mara, waminchi. Incha nui kalø marigwan kalø marig kui ashchai nebua isungaru. Inchen ñun mørene, ñibe ñui nunewane tab kørromisrtrai kusrawa pasran. ¹⁶Inchen ñundø mørøg kømui inchene, trube, kandø kui, pagatø kui wamø, chi pub arrubigwandøgucha pailø kui, pønelø kui maig kuigwan nøm wamindigu treeg kørromarig kønrrai. ¹⁷Inchen truilangucha mørøg kømui inchene, trube, iglesiyuelan eshkau chibig køn. Inchen katø iglesiyuelan mørøg kømui inchene, trubeguende, yandø Tiuswan ashmiig judío kømíig lataig, kabe kan romasreelayasig an utaptø wabig lataig mara kørromaray cha.

¹⁸Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ñim yu pirau lusrøb lataig marene, srømbalasrøngucha lusrøb lataitøwei martrun cha. Inchen ñim yu pirau pichib lataig marene, srømbalasrøngucha pichib lataitøwei martrun cha.

¹⁹Nabe katø ñimun trendamønrrun: Ñim mõikkøben pailø yu pirau chigøben Tiuswan mianrrab lata kandø isua

purramisra, miabene, nai Møskai srømbalasrø wabiibe ñim miaigwan tranrrun cha. ²⁰Kaguende pailø kui, pønelø kui nai munchiyu tulundzuna purrainuube nabe nømui utu pasrar—cha.

²¹Inchen Pedrobe Jesúswan kemalla, trencha payibig køn:

—Señor, nai nuneg nan chigøben kaig marøbig marene, nabe ¿mam piejegatig pesannab ulø paymumig kønrrab kø? cha. ¿Kabe sietegatiitøteh?— cha.

²²Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe siete nebumnegatiitø chimur cha. Treeg kømøtø, sietebatø setenta piejeskatig char— chibig køn.

Karuig megabig larrø kaigwan kemesra wamindig

²³—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe kan rey nui karuindiig melabelø nømui ulø misriilan mayambatø ulø kø-tashchab ashchab wamisrøb lataig køn.

²⁴Incha truigwan ashib mendøbene, kan truba truba nu an ulø misraigwan pera amrrubelø køn. ²⁵Inchen tru i møøbe katøburø anwan ungwa chinrrab kaimaptinchene, nui reybe nunba, nui srawanba, nui uregwanba nui chi tøgagúigwanbañau yanrrai karubig køn, tru ulømisri anwan wartrai.

²⁶Inchen nui karuindiig megabiibe reywei merrab tømønra trenchibig køn: “Au, nai rey, tiusmanda, nan øyeeg nebui megaben lastima ashibsrumugu cha, kerrigu nai uløwan wartrumøn” cha. ²⁷Inchene reybe waachawan yeeg nebutamab isua, nui ulø misrigwan paymønrrab kaabasha, ka inrrai, ka elachibig køn.

²⁸Inchen tru karuindiig megabiibe webya ya, katøgan nøba lincha karuindiig megabig nun lamøtiig ulø misraigwan katappe, naashigu merrarrowa, ke chab isrømbuløsrkøb trenchibig køn: “Nai uløwan tranrra”

chib. ²⁹Inchene tru nøba lincha karuindiig megabiibe nui merrab tømbsra trenchibig køn: “Tiusmanda, nan lastima ashcha chib. Uløwan tranrumøn” cha. ³⁰Inchen kane kagøbashig kømuptø, kailan keeri yau keeringarubig køn nui uløwan tranamnegatikke.

³¹Inchen katøganelø tru karuindiig lincha melabeløbe øyeeg inchen trunun asha, nømune truba pusrkwabben, chi purayaigwan kerriguh reywan eshkanrrab ambubelø køn. ³²Inchen reybe tru kagøbashmø ulø payiptiigwan wamønrrab øra trenchibig køn: “¿Karuindiig megabig, larrø kaig! cha. Ñi nan ulø kuigwan nagurrima ñun ulø paymø, pesannar cha, ñi kaabashcha chib truba truba rugaben.

³³Pøs ñigucha tru karuindiig ñui lincha megabigwane maindi lastima asambala chibig køn, na ñun lastima ashib lataitøwei.” ³⁴Incha reybe truba namaptø, maya ulø kuigwan kerrigu anwan waramnegatig kaigyu møra meganrrai marøbelan tranøbig køn cha. ³⁵Inchabe Jesúsbe trenchibig køn:

’Nai Møskai srømbalasrø wabikkucha ñimune øyeetøwei martrun cha, ñim møitøgucha ñimui nunewan manrraugurri kerrigu newan pesannab, kagøbashmuisruandøbe.—

Sraimba, keeba petiyamumigwan kusrenanøb

(Mc 10.1-12; Lc 16.18)

19 Jesús øyeelan chab waminchabe, Galileasrøngurri ya, Judea pirausrø pubig køn, Jordán pi ambøgatø pørr kal-labgatøsrø. ²Inchen misag truba nu mendig amben, truyu kwanrreelan tamarøbig køn.

³Inchen fariseosmera Jesúswan kemallabe, chinchka køben kebenøsrkønrrab isua, trencha payibelø køn:

—¿Ka chigurrin køben srawan kut-samig chi merømíig kø chindah?— cha.

⁴Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ñimgan Tiuswei wamwan pørigu lemeelø kötirru cha, tru srosø marøb uras marøbig Tiusbe: “Møwanba, ishuwanba ellmarigwan?” ⁵Incha Tiusbe trendaig køn: “Øyeekkurri møøbe møskawanba, usranba elatchun cha, nui sraimba kandø kønrrab. Incha tru pailøbe kan asrtø kønrrun” cha. ⁶Inchawei yandø pailø kømø, kan asrtø køn. Inchawei treeg købene, Tius kandø mara lindisaigwane møøbe tarømaramig kømøn— chibig køn.

⁷Inchene nømbe trencha payibelø køn:

—¿Trube treeg købene, Moisésbe chindimba kilga mara, purørtrain karuig køh? cha, srawan tarømisrtrab— cha eshkabig.

⁸Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimui manrømera isumíig larrø mureløgurri Moisésbe ñimui sralan ka treeg marbasig køn cha. Inchendø srosøbe øyeeg kømuig købig køn cha. ⁹Trune nabe trendamønrrun: Kan møg, nui sraimbe katøgan møøba trømbøig marøb itølulmubendø, nui srawan kucha, katøgan ishuuba kasharabiibe, itølulan— cha.

¹⁰Inchen nui kusrenanøb pera uni-løbe trenchibelø køn:

—Srawanba, kewanba øyeeg pubig købene, trembe kasharamuinguen— cha.

¹¹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Kasharamønrrab tamibe mayeelain kømøn cha. Tius truburab kønrrai traniilaindøwein køn cha. ¹²Møguelane kasharamumig chigurrin køben øyeeg katabelø lataig pønrran cha. Kan utueløbe kasharamigwane chi palai mørtrabgailø usrai patsaugurri treeg kal-lawar køn cha. Inchen kan utuelane sralø palai mørmønrrai

kapawa kørømariilø køben, kan utueløbe srømbalasø Tius nø ashib karubweimburabikkurri ka trendø nømuinetø tre latailøtøwei misran cha. Møikkøben Tiusweimburabeløyu marøb uñchab treeg kørømisramdiig kui mørabe, treeg kørømisr— chibig køn.

Uregwan Jesús mayanguen tab kuilø kønrrain chib

(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³Inchen Jesúsweimay uremeran srua amrrubelø køn, nømuim pala tasigwan estsara, nømuimburab Tiuswan mianrrai. Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe tru srua amrrubelan namaptinchibelø køn.

¹⁴Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Uregwane merømø, naimay ka amrrubasay cha. Kaguende srømbalasø Tius nø ashib karub waibe nøm latailaiwein køn— cha. ¹⁵Incha tasigwan uregweim pala estsarabe, nøbe truyugurri ibig køn.

Kan pua møg Jesúsba waminchib

(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶Kan møg Jesúswan ashchab yabe, trencha payibig køn:

—Kusrennøbig, managatig øsig kømigwan na tøgagønrrappe, ¿chigøben tabiibe chi maramø?— cha.

¹⁷Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Ñibe nane tru tabigweimburappe chindimba paygu? cha. Mugucha tabiibe kaaben, Tiustøwein køn cha, tabiibe. Inchawei managatig øsig kømigwan tøga pasrønrrappe, Tius maig maramigwan martrai pønraigwan møra, mar— chibig køn.

¹⁸Inchen matsinøbe:

—¿Møilø køh?— chibene,

Jesúsbe trenchibig køn:

—Kweechimøwei, itølulmøwei, nilømøwei, katøganuimburab isa waminchimøwei, ¹⁹usri møskawan

maig kōbash inchimō, tab inchib, katō ñima ñiasitōwei maig undaguig kōppe, ñui mendaigwangucha treetōwei undaarab inchi— chibig kōn.

²⁰ Inchene matsinōbe trenchibig kōn:

—Nabe iilane kerriguh marōbig kur cha. Masbe ¿chitō palerah?— chiben,

²¹ Jesúsbe trenchibig kōn:

—Chigucha palōmfīg newan tabig kōnrrappe, ya, ñui chi tōgagúigwan yana, waachameran tranō cha. Treeg marabe, srōmbalasrōmbe chigurimbunō tōgagōnrrabguen cha. Trugurrimbe arrua, nai mendig amō— chibig kōn.

²² Inchen tru matsinōbe iigwan mōrōppe, truba isui ibig kōn, kaguende truba puaiɡ kua.

Chi tōgagúigwangōba isubigweimbe kōramdiig kōn

²³ Incha Jesúsbe trenchibig kōn nui kusrenanōb pera uniilan:

—Nabe ñimun cierton trendamōnrrun cha: Srōmbalasarō Tius nō ashīb karub wainug kan puaiɡ kebyamibe truba murig kōn cha. ²⁴ Kan camelloɡuen tsu-sain kal trabyu illmō larrayandiig kōben, kan puaiɡbe Tius nō ashīb karub waisrō kebinrrab kaimanrrun— cha.

²⁵ Inchen nui kusrenanōb pera uniilōbe iigwan mōrabe, truba kwaarōb trenchibelō kōn:

—Treeg kōbene, ¿kaigyugurrimbe mu kui wesraig kōnrrautah?— cha.

²⁶ Inchen Jesúsbe nōmun ashabe, trenchibig kōn:

—Mōɡuelōbe iigwan martrab kaimanrrun cha. Trune Tiusweimbe si, chitōɡucha maramdiitō kōn— cha.

²⁷ Inchen Pedrobe trenchibig kōn:

—Au, nambe chi tōgagúigwan kerrigu elacha, ñui mendig amruig kōn cha. ¿Nambe, trube, chi utamig kōnrrerah?— cha.

²⁸ Inchene Jesúsbe trencha lōtabig kōn:

—Pōs nabe ñimun cierton trendamōnrrun cha: Katōyug chi kōbigwan srōig tamarōb uras tru Mōɡ Misra Arrubig nō wamisrig tōrguegwalmabigu nō wamisrōb uras, ñim nai mendig amōñibelōbe tru purramisra karub purraig doce pōnrrabelōyu purramisra, tru doce nusrkalō Israelwainukkurri karrab misaameran ñim ashīb karub purramisrtrun cha. ²⁹ Inchen mayeelōba yameran, nunelan, nuchalan, usri mōskawan, ureɡwan, pirōmeran nai munchigurrindō elachibelōbe cien piejes menrraguen utab, katō managatig øsig kōmigwangucha Tius tranig utōnrrun cha. ³⁰ Inchen mōilōɡōben mōi ya yu pirau nōmmerrig pōnrrabelōbe trusrōmbe srabe melōnrrun cha. Inchen yu pirau srabe melabelōbe, trusrōmbe nōmmerrig pōnrrōnrrun— chibig kōn Jesúsbe.

Uvas trau kwallibelan kemesra wamindig

20—Srōmbalasarō Tius nō ashīb karub waibe øyeeg lataig kōn, kan pirō puaiɡ truba lōtsōzhig nui uvas ellɡuailōyu kwallchabelō lanrrab webibig lataikke. ² Incha tru piunmeran mawawan mayan pagaramig kōben treeg pagaranrrab misra, incha nui uvas ellɡwainug kwallchay øran cha. ³ Incha tru lōtsō las nueve katōyug webarruabe, katōɡanelō plazayu chi maramikkar purrai ashabe, ⁴ trenchibig kōn cha: “Ñimɡucha nai uvas ellɡwainug kwallchab ambay cha, maig pagaramigwan treeg pagararrumōn” cha. Inchen nōmbe ambubelō kōn. ⁵ Incha puaiɡbe katōyug kwalōm tōbōtag webya, katō maaben las treskucha webya, treetōwei marōbig kōn. ⁶ Incha maaben las cinco kōsrōn katōyug plazayumay yabe, katō mōilōɡōsrōn

chigucha maramikkar purrai ashabe, trencha payibig kòn: “¿Ñimbe mawa ørøba chi marmøbe yube chinchib purrøgue?” cha. ⁷Inchene nømbe trencha løtabelø kòn: “Namune muguen chi maramig tranmøtan” cha. Inchen nøbe trenchibig kòn: “Ñimgucha ambay cha, nai uvas ellgwainug kwallchab.”

⁸Inchen yandø yem misren, tru ellmarig puaipe nui kwallibelan ashibigwane trenchibig kòn: “Kwallib melabelan wama, pagarau cha. Tru srabe kerrubelanmerrig pølbasra, srøsrø kerrubelane srabe pagaranrig” cha. ⁹Tru maaben las cinco lutau køben kebambubelømerrig kemalla, møitøgucha mawa ørøba marøb meløwa lataitøwei neig utabelø kòn.

¹⁰Inchen yandø merrab kebambubeløbe mas utamuitamab isua meløbenba, nøm møitøgucha mawa ørøba marøb melaigwandøwei utabelø kòn. ¹¹Incha tru marøb melaimburø anwan utabe, tru ellmarig puaiwane nømdø truba namig waminchib mendabe, ¹²tru puaiwane trenchibelø kòn: “I tru srabe kerrubelø kan urazhiitø marendø, ñibe truilangucha nam pørryu mawa mawa marøb melabelan lataitøwei lata pagaran” cha. ¹³Inchen tru tra puaipe nømun møigwan køsrøn trenchibig kòn: “Kasuku, nabe ñune chigucha chi kalø marmur cha. ¿Yamba mawa marigwan ñune øyah pagarrumøn chiben, ñibe treeg kørrømmisrømmørgøppeh? cha. ¹⁴Ñui an kanaigwan cha, chibig kòn. Møimbe inrø cha. I srabe martrab kebarrubigwan ñun lataitøwei pagarag køben treeg pagarar cha. ¹⁵¿Nan maig maramdiig køben, naiwane nabe na asha maramig kømuitarru? cha. ¿Kabe na merøgømfig menrra tabig kui ashiptø ñibe pusrkwai ashkuh?” cha.

¹⁶Inchawei møi ya srabe melabeløbe nømmerrig pønrrøben, møi ya nøm-

merrig pønrrabeløbe srabe melønrrun— cha.

Jesús nui kwamigwan pønmayguen eshkab

(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷Jesús yandø Jerusalénsrømay nebib yabe, nui doce kusrenanøb pera uiilan nøørø wama, trenchibig kòn:

¹⁸—Au, nambe Jerusalénmay nebam-bub amber cha. Trusrømbe Møg Misra Arrubigwane sacerdotesperan karubelanba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelanba tranen, truiløbe nune kwanrai pasrtrun cha. ¹⁹Incha nømbe nun indzatø ashib, kurraguchib, kurusyu mesrøb inchai judíos kømeelelan tranrrun cha. Inchen pøn kwalømyube katø øsiirawa kurrønrrun— chibig kòn.

Santiagonba, Juanwanba pinrø menda purrønnoßsrumugu cha, Señorwan usri treeg miab

(Mc 10.35-45)

²⁰Zebedeøwei nusrkalai usrimbe nui nusrkaløba Jesúswei merrab chigøsrøn mianrrab, nøbe tømbsrøbig kòn.

²¹Inchene Jesúsbe payibig kòn:

—¿Chi paløta?— cha.

Inchene nøbe trenchibig kòn:

—Ñi ashib karub wainug nai nusrkalan, kanun kusrmay, kanun ñui atsimay purramisingarurra— cha.

²²Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Ñimbe chi miab pønrrermabguen mørmøn cha. ¿Na tru copayu mutsam piwan, kabe ñim muchibsrugueh?— cha.

Inchene nømbe trenchibelø kòn:

—Øø, mutsamønrrun— cha.

²³Inchen Jesúsbe trenchibig kòn:

—Na mutsim piwane si, ñimbe muchibwei inchun cha. Inchendø tru kusrmayba, atsimayba purrøn-namigwane na tranamig kømøn cha. Tru purramibe nai Møskai tru

purrørrabelayasig tamariilaindøwein kòn— cha.

²⁴Inchen tru nui kusrenanøb pera uniilø diezeløbe trunun mørabe, tru pa nunelane namabelø kòn. ²⁵Inchen Jesúsbe nòmun wamabe trenchibig kòn: —Ñimguen ashen, judíos kòmø misaameran karub purrabeløbe nøm karub tøgagúilane maig kòbash inchib ke nøm karub purran cha. Inchen truyu móguelø nørreelø nøm karub purrabeløbe mungucha manchinraingaig karub purrabelø kui ashchai nømbe kenamaran cha. ²⁶Trune ñimui utube ñimbe øyeelø kòmumig kòn cha. Treeg kòbgunrriibe, ñimui utu mas nuikkug kòbene, katøganelø karuindiig megamig kòn cha. ²⁷Inchen ñimui utu mòiikkòben ñimmerrig melag kòbene, katøganelø karuindiig megamig kòn cha. ²⁸Kaguende øyeetøwei tru Møg Misra Arrubikken katøganelø nuyasig marøb melønrrai arrumøtø, nøguen katøganelayasig marøb meganrrappa, nø kwaitøga truba nu misagwan purøbagarawa, kaigyugurri wesranrrappa arrig kòn— chibig kòn.

Pailø kabgailan Jesús tamarøb

(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹Nøm Jericógurri webamba ambene, misaamerabe truba nu wendautø ambubelø kòn. ³⁰Inchen pailø kabgailø may menda purrøwabe, Jesús purayai mørøppe, trenchib trashibelø kòn:

—¡Namun lastima ashcha chib, merrabsrø Davidwei Nusrkai!—

³¹Inchen misaamerabe niløtø purrønrrai namingucha, nømbe mas mur trashib trenchibelø kòn:

—¡Señor, namun lastima ashcha chib, Davidwei Nusrkai!—

³²Inchen Jesúsbe pasramisra, kabgailan wamabe, trencha payibig kòn:

—¿Ñimuyasig na chi maramig paløta?— cha.

³³Inchene nømbe trenchibelø kòn:

—Señor, namune namui kabmera ashibig misrimbe kòtan— cha.

³⁴Inchen Jesúsbe nòmun lastima asha, nømui kabmeran katørabene, tru urastø kabgailøbe ashibelø misra, Jesúswei mendig ambubelø kòn.

Jesús Jerusalénsrø kebib

(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

21 Yandø Jerusalénsrø chab pub amba, Betfagé pueblo tru Olivos Tunsrø chab puabe, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilø pailan ²trenchib karua ørøbig kòn:

—Ø pinrøguesrø yamera tsitsø pønrrabsrømay ambay cha. Trusrømbe pubyutø kan burra, burro-unøzhig peraig, litsig wetørranrrun cha. Incha picha, srua amrrunrigay cha naimay. ³Inchippa mòiikkòben chigøben chibene, øyah chinrigay chibig kòn: “Señor palai indan” cha. Inchen truipe pebrun— cha.

⁴Øyeeg pureppe, Tius maig karuigwan eshkabig maig taig treeg nebunrain kuig kòn, tru øyah chib pørig:

⁵Sion ciudaduelan øyah chib eshkau cha:

“Asay chib, ñimui Rey ñimuimay arruppe,

chigucha chi nuig kòmíig lataig kan burroyu,

burro-unøyu itøguana arrun taig, kan carga nigab animal lluiig unøyu.”

⁶Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesús maig karuigwan treeg mara, ⁷burran unanbañau srua amrrua, nømbe nømui kewagúilan burranba, unanba kayen, Jesúsbe itøguanabig kòn. ⁸Inchen misag truba nu pasrabiibe mòiiløbe nømui kewagúilandøwei maywan kayen, mòiiløbe kullag srarcheelø lutiicha kayibelø kòn. ⁹Inchen merrab amrrubelø lata,

wendau amrrubelø lata, øyah chib trashib amrrubelø køn:

“¡Rey Davidwei Nusrkai Hosanna! chib. ¡Señor Tiuswei munchiyu nø ørig arrubi-ibe mayanguen tab kuig køn! chib. ¡Srombalasrømbe Hosanna!” chib.

¹⁰ Jesús Jerusalénsrø kebibene, maya misaamera ke chi indi asamgaig inchib, møiløgøben trenchib payibelø køn:

—¿Iibe mu køh?— chib.

¹¹ Inchen tru nu misag sötøbe trenchibelø køn:

—Iibe Tius maig karuigwan eshkabig Jesús Galilea pirau nazaretsriig køn— cha.

Jesús Tiuswei yawan chish marøb

(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Jesús Tiuswei yau kebya, truyu mayeelø yanøb, penab inchib warabelan sötøba wambig webetabig køn. Katø misagwan an yunømárbelái mishatsimeran utsøbetab, palomamera yanøbelø purraigwan utsøbetab inchibig køn.

¹³ Incha trenchibig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Nai tab yabe Tiuswan wamindi ya køn cha, trencha wamig kønrrun” cha. Trune ñimbe nileelø warain trab marin køn— cha.

¹⁴ Inchen tru Tiuswei yau kabgailø køben, cojosmera køben Jesúswan kemallen, nøbe tamarøbig køn.

¹⁵ Inchen sacerdotesmeran karubeløba, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba Jesúswei tru purø nørreelø mariilan ashib katø Tiuswei yau shush ureemera: “¡Rey Davidwei Nusrkai Hosanna!” chib trasai mørabe, truba namabelø køn.

¹⁶ Incha Jesúswan trenchibelø køn:

—¿Iilø øyeeg chib køben mørtirru?— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Øø, mørar cha. ¿Ñimgan Tiuswei wamwan pørigu iig øyeeg chibigwan managuen lemeelø kőtirru? cha:

Pitsø muchib shush ureemeran køben, katø nørrø ureemeran køben ñun newan tabzhig waminchai, ñi Tius treeg marin køn taigwan.—

¹⁷ Incha nømun pønrramnetø, ciudayugurri webya, Betaniasrømay yabe, trusrø kørrømisrøbig køn.

Higuera tusr mamig niimúgwan Jesús kaig nebunrrai wamab

(Mc 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Incha løtsø katø ciudayumay aruabe, Jesúsbe parøgwai mørøbig køn.

¹⁹ Incha kan higuera tusr may pulu pasrai asha, kemallabe, tru higuera tusrbe ka ishiitø tøgagui ashabe, Jesúsbe tru higerane trenchibig køn:

—¡Møingurrimbe yandø managucha mas mamig niimubash!— cha.

Inchen tru urastø higerabe mul-laptinchibig køn. ²⁰ Inchen tru chi purayaigwan nui kusrenanøb pera uni-løbe ashabe, truba kwaarøb, Jesúswan trenchib payibelø køn:

—Higerabe møi møi mul-lanrrappe ¿mandø indah?— cha.

²¹ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim ñimui isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagua treeg kømuptinchaitamab isumubene, na higeran øyeeg mari lataitøguen kømøtø, ñim i tunwanma: “Yugurri mendamisra, maryu kebeñ” chibene, treeg purainrrun cha. ²² Inchawei ñim Tiusba waminchib miappe, chiwandøgucha nø martraitamab kørewa, miawabe, ñimbe utønrrun— chibig køn.

Jesúswei karumburab karuig mu mandamgaig

(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Jesús Tiuswei yau kebya, kusrenanøb wamnetø, sacerdotesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli

misaameraba Jesúswan kemallabe, trencha payibelø køn:

—¿Ñi mariilane mu karua pasriitøgarre margu? cha. ¿Ñi øyeeg maramigwane mu karua pasrta?— cha.

²⁴Inchen Jesúsbe løtappe, trenchibig køn:

—Nagucha ñimun kan chigøsrøn payrrab inchar cha. Ñim iigwan lötøbene, trube, nagucha eshkarrumøn chibig køn, iilan mu karuitøga marar cha. ²⁵¿Misagwan Juan piu umbu ulsraibe chugurri arrig køh? cha: ¿Srømbalarøngurrin kønrrab køh? Kabe: ¿Møgueløgurrin kønrrab kø chindah?— cha.

Inchen kangurrin kangurri payiyab mendabelø køn: “Srømbalarøngurrin kuig køn’ chibene, nøbe namune trenchinrrun cha: Trube, ‘¿chindimba nune køremøgue?’ cha. ²⁶Katø: ‘Møgueløgurrin kuig køn’, tamgawein køn cha. Kaguende misagwan namune kørig køtan cha. Kaugen ya mayeeløba Juanbe Tius maig karuigwan eshkabig købig kui asha tøgar køn” cha. ²⁷Trekkurri Jesúswane trencha lötabelø køn:

—Maig kuindøbeh— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, nagucha eshkamumønrrun cha, iilan na mu karuitøga marigwan.—

Pagatø nusrkalø lataitøwein køn cha, kemesra wamindig

²⁸Jesúsbe payibig køn:

—¿Ñimbe iigwan maig isuge? cha. Kan møg pagatø nusrkalø tøgagua, kanunmerrig trendan cha: “Nai nusrkai, nai uvas ellgwain trau mõi kwallchab inrrø” cha. ²⁹Inchene nøbe trencha lötabig køn cha: “Ig kømøtan” cha. Inchendø nøbe yanayube treeg marmønrrurmab isua møra, ka yan cha. ³⁰Inchen møskaimbe katøgan nusrkaweimay yabe, katø treetøwein chiben, nusrkaimbe: “Øø, Papa, na

inrrur” chibendø, imøn cha. ³¹Trube, tru i pa nusrkaløyu møskai maig maringaruigwan ¿møig marerah?— chiben, nømbe:

—Tru srøsrø karuinab nusrkai— chibelø køn.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Romasreelayasig an utabeløba, ishumburmera asrwan anwei yanøbeløba Tius nø ashib karub waisrømbe nømmerrikken kebamrrun cha, ñimguen kebammøwatø. ³²Kaguende Juan Bautistabe sølgandø tabig mandø amønamiigwan kusrenanrrab arruben, ñimbe køremuig køn cha. Trune tru an utabeløba, tru ishumbur an pagarwei trømbøig marøptø warabeløba, truiløguen køreig køn cha. Trune ñimbe iilan kerrigu ashendø, kørenrrab isua mørmuig køn chibig køn.

Kwallibelø larrø kailan kemesra wamindig

(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³’Incha møray, chibig køn, katøgan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra wamindigwan. Kan møg pirø puaig uvas tra mara, trugurrimbe panig pasra, uvas piwan chu wesrumigwan truyu tamara pasra, incha tru ellmarigwan ashib laramig kan ya-unø palaig mara pasran chibig køn. Incha nui pirøwan katøganellan misrigwan pirishinrraptø kwallchai tranabe, yabsrømay yan cha.

³⁴’Incha yandø tru mamig misrigwan lurravig lutauraben, møilan køsrøn nui karuindiig melabelan tru nuimburabigwan tru kwallchab utabelan mianrrab øriibe, ³⁵tru kwallibeløbe karua øriilan merrarrowa, kanune kurraguchib, kanune kweechib, kanune sruutøga petab inchibelø køn cha. ³⁶Inchen tru pirø puaibe srøsrø lataguen kømø, katøbe karuindiig melabelan mas yam øren,

tru kwallibeløbe soteelanba treetøweih maran cha.

³⁷Incha yandø trugurrimbe nui trag nusrkawan ørøbig køn cha, treeg isub: “Nai nusrkawane chinchimønrrun” cha.

³⁸Treendingucha tru kwallibeløbe nusrkawan ashippe, nømdø trenchibelø køn: “Pirøwan ketig utønrrabiibe iigweih køn cha. Kwetchab amun chibelø køn, nuimburab nø utamigwan nam tōga kørømisrtrab” cha. ³⁹Incha merrarrawa, uvas traugurri wegucha, nune kweechibelø køn cha.

⁴⁰Møimbe, trube, ¿tru uvas tra puaign arruabe, tru kwallibelane chi martreerah?— chibig køn.

⁴¹Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Tru larrø kailane treetøwei kaig mara kwetchun cha. Incha tru uvas trawane katøgan mendailan tranrrun cha, lurrimørig nuimburabigwan tranrrai.—

⁴²Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Nimgan Tiuswei wamwan pørigu øyeeg chibigwan managuen lemeelø køtirru? cha:

Ya marøbelø kaasig sruube katsiisrø pølbasa wayamig mas purø tab srukken misrin køn taigwan.

Señor Tius øyeeg marene, namuin kabyube truba tabig asønatan cha.

⁴³Inchawei nabe ñimune trenchar: Tius nø ashib karub waigwane ñimune kerrawa, katøgan peg misaameran Tius tranrrun cha, ellmarig maig misrtrabig køben, treeg ellmarig misrtrabelan.

⁴⁴Inchen møikkøben tru srug pala peñippe, pitis misrtrun cha. Inchen tru srug muim pala køben peñippe, nune usrø tuindø martrun— chibig køn.

⁴⁵Inchen tru sacerdotemeran karubeløba, fariseosmeraba tru ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib Jesús eshkaib wamindiilan mørabe, nømun kemesra wamindin kui wetøgørrabelø køn.

⁴⁶Incha Jesúswan merrarranrrab inchendø, misag sötøwan køriimatabelø køn, kaguende misaamerabe Jesúswane Tius maig karuigwan eshkaibig kui treeg tøgagøben.

**Kasharab yaumay linchab
amrrunrrai eshkaib lataitøwein
køn cha, kemesra wamindig**

(Lc 14.15-24)

22 Katø Jesúsbe nømun ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra kusrenaniilan waminchib mendappe trenchibig køn:

²—Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig køn cha. Kan rey nui nusrkai kasharaben fiesta marøbig lataikke. ³Incha nui karuindiig melabelan novios yaumay linchunrrigay cha eshkailan wamønrrab øriibe, tru linchab amrrunrrai eshkailøbe amrrug kømui indin køn cha. ⁴Inchen nui karuindiig melabelan katøganenlan katøyug trencha karua ørøbig køn: “Nai tsal-lanin toromeran kweetsingarua mamigwane yandø chab tamaraguen war cha, møimbe si yandø kerrigu ke chab tamarikken pønrran cha, novios yaumay linchubash tan” chinrrai. ⁵Trune tru linchai eshkailøbe cuentaguen marmø, møikkøsrønbe nui trausrømay iben, katøgane penab, yanøb inchab ibig køn cha. ⁶Inchen katøganeløbe tru reywei karua øriilan merrarrawa, truba kaig marøb kurrabetab køptø kweechibelø køn cha. ⁷Inchen reybe truba namaptø, tru kweechibelane nui suldaumeran truilane kweetsingarua, nømui pueblone parringarun cha.

⁸Incha nui karuindiig melabelane trendan cha: “Isa kømø, tru noviosmerai fiesta maramibe chab tamarig pønrrøben, tru linchab amrrunrrai eshkailøbe treegube linchabgailø kuig kua, amrrumuig køn cha. ⁹Incha

mas nørø callesmerawan amba, mun wetørrabashtø novios yaumay linchab amrrunrai eshkanrigay” tan cha. ¹⁰Inchen tru karuindiig melabeløbe callesmerawan webamba, mun wetørrabashtø tulundzunabelø køn, tabelan køben, kailan købengue. Inchen kasharabelø purrai salayube jkatø! misaatø netsaptinchibig køn.

¹¹Inchen reybe tru linchab amrrunrai eshkailan ashchab kebyabe, kan møg noviosyu linchab keegwan keweig pasrømui ashabe, trenchiptinchibig køn: ¹²“Au, kasuku, kasharabyu keegwan keweig kømubendøbe, ñibe ¿chinha ke barrugu?” cha. Inchen nõbe ke wamgwen pinim pasramisøbig køn cha. ¹³Inchen reybe tru mishatsigu ashib pønrrabelane trenchiptindan cha: “Srøbwanba, tasi-imeranba lusra, wambig purø trømbø løstøyu wegutsay cha. Truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kønrrun” cha. ¹⁴Kaguende wamiiløbe truba nu køben, lawa wesruiløbe mamdø køn— chibig køn.

**Tiuswein kønrrabigwane
Tiuswan tranøppe, Césarwein
kønrrabigwane Césarwan tranøb**

(Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵Øyeelø chab puraiben, fariseosmerabe nõøø mendamisra, nõmdø waminchibelø køn, Jesúswan chigøben payen, kalø lötøbene, kebenørkønrrab cha. ¹⁶Inchabe mõilan køsrøn nõmui mendig amøñibelanba, Herodesweingateelanba øyah chinrai øøbelø køn:

—Kusrennøbig, ñibe ciertonigwan waminchib møg, Tius maig amøñinrai karuigwan, isa kømø, trunun treeg kusrenanøb, katø misag maig chitanmaptø mørøb pasrømiig kui ashibelø ker cha. Kaguende ñibe mundøgucha nõmun mailø kõtasha kandarøtø imøwei inchibig køn cha.

¹⁷¿Ñune maig købsruerah? cha, namun eshkarra chibelø køn. ¿Tru Romasrø maya misagwan karub wabigwan nam an pagaramig merig køh, kabe merømuig køh, chinderah?— chinrai.

¹⁸Inchen Jesúsbe nõmun ka kaig mar-traptø isua inchib pønrrain kui ashabe, trenchibig køn:

—Ñim palatø tabelø, ¿nane chindim-barre kebenørkønrrab inchigue? cha.

¹⁹Tru pagaram anwan eshkarra— chibig køn.

Inchen nõmbe kan an srua amrruben, ²⁰Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿I anyu maløba, i munchi pøriibabe muin køh?— cha.

²¹Inchene nõmbe trenchibelø køn:

—Tru Césarwein køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Inchawei Césarwein købene, Césarwan tranay cha. Inchen Tiuswein købene, Tiuswan tranay— cha.

²²Inchen iigwan mørabe, kwaara asha kørømisra, nõmbe nune pasramnetø, ambuptinchibelø køn.

Kwawa katø øsiiramigwan payib

(Mc 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³Tru kwalømdøwei kan mõiløgøsrøn saduceosmera Jesúswan ashchab ambubelø køn, truiløbe tru kwabeløbe øsiiramønrrun chibelø kuabe, Jesúswane øyeeg payibelø køn:

²⁴—Kusrennøbig, Moisésbe trendaig køn cha: “Møikkøben kan møg urekkaig kwabene, nunebe tru piudan kasharam nebunrrun cha, tru nuneg kwabigweim-burab ureg kørømartrab.” ²⁵Pøø yu namui utuma sieteelø nunelø købig køn cha. Indiiibe srøsriibe kasharawa, urekkaig kwawa, srawane nunewan kørømaran cha. ²⁶Katø tru wendø nunewan treetøweim puraiben, katø tru wendau nunewan treetøweim puraiben, sietee-lanba treetø treetø puraiibig køn cha.

²⁷Yandø srabebe tru ishukkucha kwan cha. ²⁸¿Pøs treeg købene, tru kwabelø katø øsiirabene, tru maya nunelø tru ishuan kasharaig kuig køppe, nõbe si-eteelai utu mõigwei srain kõnrrerah?—chibelø kõn.

²⁹Inchen Jesúsbe trencha lõtabig kõn: —Ñimbe mandø kuinguen mõrmøwa, pella põnrran cha, kaguende Tiuswei wamwan põrigwan lata, Tiuswei maramburab marøbigwan lata nebua ashmeelø kua. ³⁰Kaguende kwailø katøyug øsiirappe, kasharamøwei, kasharanrrab kõmøwein kõnrrun cha. Treeg kõmøtø, srømbalasrø ångesmera latailøtøwein kõnrrun chibig kõn. ³¹Inchen tru kwailø øsiiranrrun taigweimburappe, ¿ñimgan lemeelø kötirru? cha, Tius nõtøwei øyah taigwan: ³²“Nabe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei Tius kur” cha, trendaigwan. Inchawei Tiusbe kwailai Tius kõmøtø, øsiguelai Tius kõn—chibig kõn.

³³Inchen misag truba nu pasrabiibe iigwan mõrabe, Jesús kusrenanigwan ke kwaara asha kõrrømisrøbelø kõn.

Martrai karua pasrig mas nuig

(Mc 12.28-34)

³⁴Fariseosmera tru saduceosmeran Jesús niløtø põnrram wamindin kui wammørabe, tulundzuna, ³⁵kan mõikkøsrøn tru maig maramigwan martrai Moisés põrigwan kusrenanøbiibe Jesús kalø lõtøbene kebenøsrkønrrab isua, trencha payibig kõn:

³⁶—Kusrennøbig, ¿maig maramigwan martrai Moisés põrigu karua põnsrailø, mas nuibe mõig køh?—cha.

³⁷Inchen Jesúsbe trenchibig kõn:

—“Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan undaaritøgaba, kerrigu ñui øsig pasraitøgaba, kerrigu ñui turtøga isumburab isuitøgaba undaaramig kõn, chibig kõn” cha.

³⁸Tru maig maramigwan martrai põnsrailøyu, iimerrig kõn cha, trurrigu mas nuibe. ³⁹Inchen tru wendauikkucha treeg lataitøwei chibig kõn: “Ñima ñiasiitøwei maig undaguig køppe, ñui mendaigwangucha treetøwei undaaramig kõn” cha. ⁴⁰Tru maig maramigwan martrai Moisés põrigu kerrigu põnrrabig lata, Tius maig karuigwan eshkabelø kerrigu kusrenaniilø lata i pagatø maig maramigwan martrai põnsrailøyugurri põlbasra amrrubig kõn—cha, trenchibig kõn.

¿Cristobe mui misagugurri arrubig kerah?

(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹Inchen fariseosmera tulaamba srø purramnetø, ⁴²Jesúsbe trencha payibig kõn:

—¿Ñimbe Cristoimburab maig isugue? cha. ¿Mui misagugurri arritamague?—cha.

Inchen nõmbe trenchibelø kõn:

—Davidwei misagugurri arrub nusrkain kõn—cha.

⁴³Inchen Jesúsbe trenchibig kõn:

—¿Trube, treeg købene, Davidbe Cristone chindimba Señor tah? cha, nun Espíritu trendingaruben. Kaguende Davidbe trendaig kõn:

⁴⁴Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:

“Nai kusrmaygatø wamisr cha, ñui ashig kõmui inchib tsalø inchibelan ñi itøbunønrrai ñui srøb umbu na põnsramnegatig.”

⁴⁵Cristone Davidbe: “Señor” cha, øyeeg wamøbene, trube, ¿mandøgurri Cristobe Davidwei nusrkain kõnrrab køh?—chiben, ⁴⁶muguen mancha kusrua lõtønrrab kaimabelø kõn. Incha tru kwalømgurri mugucha chigøben mas payrrab inchimeelø kõn.

**Fariseosmeranba, Moisés
pørigwan kusrenanøbelanba
Jesús ‘øyeelø køn’ chib**

(Mc 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

23 Øyeelø chab puraiben, Jesúsbe misaameranba, nui kusrenanøb pera uinilanba trenchibig køn:

²—Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmerababe tru Moisés pørigwan øyeeg chibig køn cha eshkað nømui marøb purramibe truig køn cha. ³Inchawei nøm ñimun chi maringaruben, kerrigu møra marøb esegay cha. Inchendø nøm maig marigwane, trunun asha marmønrrigay chibig køn. Kaguende nømbe chigøben tabig martrappe chibendø, peemaytø marøbelø køn cha. ⁴Incha nømbe tru pørigu mas nemarøb, mutamguenga kwatsiguelø latailø mara, katøganelane kildunyu muta ambub lataitøwei inchai marendø, nømgurrimbe ni tasig-unøtøgaguen kebachig kømui inchibelø køn cha. ⁵Chiwandøgucha marøppe, misaamera ka ashchaindø marøbelø køn, cha. Tiuswei wamwan pørigwan kappaløyu køben, kwalmerayu køben nørriig kena melsra amønamið tab kui inchibelø køn cha, katø u tulurmera yab srølmera melsra amønamiðba. ⁶Lincha tabig mabyugucha nørreelø purrainug purø tabigu purrag kui indamba, judíosmera tulundzuni yamerayube purø tab purramdønug purrag kui indamba inchibelø køn cha. ⁷Incha misaamerabe penab yanøb indinug nømune purø tabzhig wamønrrai inchibelø køn cha, trurriigu nømune “Kusrennøbig” cha, wamønrraingue.

⁸Trune ñimbe “Kusrennøbig” cha, wamønrrai inchimumig køn. Kaguende ñimbe søteeløba nunelø latailø køn. Incha ñimbe kusrennøbiibe kandø tøgær køn cha. ⁹Katø ñimbe yu piraube

mungucha, “Møskain” chimøtay. Kaguende ñimbe Møskaimbe kandø tøgær køn, truiðe srømbalasrø wabig. ¹⁰Katø ñimune “Kusrennøbig” cha, wamønrrain kømøwein kui, kaguende ñimuimbe ashibig mas nuibe Cristo, nøtø køn. ¹¹Ñimui utu mas nuibe katøganelø karuindiig megamið køn. ¹²Kaguende nøasiitø ‘nuig kurmað’ isubigwane, ka kørig martrun cha. Inchen chigucha kømfið ‘nuig kurmað’ isumfiðwane ‘i møøbe si, nuig køn’ taig kønrrun, chibig køn.

¹³¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Srømbalasrø Tius nø ashib karub wainug kebambam yaskabwan katøganelø kebammønrrai kasrøb, ni ñimdøweinguen kebammøwei, ni katøganelø kebambug kui inchen kebambashmøwei inchibelø køn cha ñimbe.

¹⁴¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Pøð ñimbe piudasmeran nømui yameran kerrawabe, tabelø misrøb ke ka yandø truba yana Tiuswan waminchibelø køn cha. Øyeekkurri ñimbe møra melamið mas nuigwan utanrrun chibig køn.

¹⁵¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Pirau lata, maryu lata munabatsø ambubelø køn cha, kandøguen ñimuingatø purøsrunrrab. Incha yandø ñimuingatø purøsrubabe, ñim lataitøguen kømø, purab tabelø chibelø kønrrai mara, truigwane tru managuen kwamø nagu kegutsam unø kønrrai marøbelø køn cha.

¹⁶¡Ay, ñim waachamera chigúinguen ashmeelø købendø, katøganelan pera ambubelø! “Møikkøben Tiuswei yawei merrab pasramisra, ¡katø!

marmø kømø, nabe maramønrrun' taigwan treeg marmuingucha, ñimbe chigucha kømøn chibelø køn. Inchendø tru Tiuswei yau oro pasrabigwei merrab pasramisra, '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' taigwan trenchibig, trube, martrab taigwane nune maramig nebunrrun" cha, trenchibelø køn, ñimbe. ¹⁷ ¡Tontos, chigúinguen ashmeelø! ¿Møimerrig mas nuig kerah? cha. ¿Oroteh? Kabe ¿tru oron Tiusweyasig tabig kønrrai nøøø tarømarøbig, Tiuswei yateh?

¹⁸ Katø ñimbe trenchibelø køn: "Møikkøben, chigøben martrab cha altarwei merrab pasramisra, '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' taigwan, marmuingucha, chigønrraamøn cha. Inchendø tru altar pala Tiusweyasig trana pasrigwan truigwei merrab pasramisra, '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' taigwane, nune maramitøwei nebunrrun" cha, trenchibelø køn. ¹⁹ ¡Chigúinguen ashmeelø! ¿Mas nuibe chigø? ¿Tiuswan traniiteh? Kabe ¿tru Tiusweyasig tranigwan tabig kønrrai nøøø tarømarøbig, tru altarteh? ²⁰ Altar merrab pasramisra, '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' chibiibe, altarwandø ke treeg maramønrrun chimøtø, tru pala chi pønrrabigwangucha kerriguba treeg maramønrrun cha, tøga trendan cha. ²¹ Tiuswei yawei munchiyu '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' chibiibe, tru yawandø kømøtø, Tius truyu pasrabigwangucha tøga trenchib pasran cha. ²² Inchen srømbalawei munchiyu '¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun' chibiibe, purø tabzhig Tius wamisra waigwanba, katø tru tabzhigu wamisra wabigwanba tøga trencha pasran chibig køn.

²³ ¡Ay, ñim waachamera, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø!

Ñimbe erbabunanba, aniswanba, cominoswanba, truilane Tiusweyasig diezmørig kanzhig, kanzhig wesrawa tranøbelø køn cha. Inchendø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu kusrennøbig mas nørreelø pønrrabigwane marmø, pinab amban cha, tru sølgandø tabig maramigwanba, lastima ashibelø kømigwanba, isubigwan Tiusweinug pasra tøgagømigwanba. Ñimbe marøppe, iilanwei maramig kuig køn cha, tru diezmørig kan kan wesrawa Tiuswan tranamigwangucha pesannamø, tøgatø marøb. ²⁴ ¡Ñim chigúinguen ashmeelø købendø, katøganelan pera ambubelø! Pøløm-unøzhigwane tøga muchimønrrab larruusra muchendø, camellone kebinab pinan cha.

²⁵ ¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Pasunba, platillonba wambiimaybe pillmabendø, ñimui umbube ñimbe misagwan kwaarøsa kerranrrab isuiløba, chigurrimbunø tøgagønrrab parø isuiløba, trutø netsailø køn cha. ²⁶ ¡Fariseo chigúinguen ashmíig! Pasun umbumaymerrig chish mar cha, wambiimaygucha chishig kørørmisrtrai.

²⁷ ¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba, palatø tabelø! Kwaig sørin trabmera wambiimaybe puløzhig pisig latalilø tabzhig latalilø købendø, umbumaybe kwabelain tsutsiimerabah, chigøben køsongønrraptibatø netsailø, ñimbe tre latalilø køn cha. ²⁸ Ñimbe øyeeg latalilø køn: Misaamerai merrappe sølgandø tabelø lataig asønabendø, wambiimay maig køben treegwein kømøtø, umbumaybe isatø tabig lataig indiiløbah, larrø kaibatø netsailø køn cha ñimbe.

²⁹ ¡Ay, ñim waachamera Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,

fariseosmeraba, palatø tabelø! Tius maig karuigwan eshkabelai soriiløyu ñimbe tamara pønsrøb, sølgandø tabig amøñibelan sörim pala tabzhig tamarøb inchibelø køn cha. ³⁰Inchabe ñimbe trenchibelø køn: “Namui merrabsreelø warab uras nam warabelø kuig kuimbe, Tius maig karuigwan eshkabelan kweechib ani lushib nomba tøgatø marøb pønrrømuksrubrainrun” cha. ³¹Pøs øyegg taikkurri ñimbe Tius maig karuigwan eshkabelan kweechibelainukkurri amrrub misaamera ker cha ñimðweinguen wamindan cha. ³²Inchawei ñimui merrabsreelø põlbasra marig købigwane, trube, ñimbe patsøga pasray chibig køn.

³³¡Ulmera latailø, ñim namig ulmera latailainukkurri karrab misaamera! Inchawei ñimbe tru møra melamnug kebusriilø kømønrrab ¿chinchawegørrønrrague? cha. ³⁴Inchawei asay chibig køn. Nabe Tius maig karuigwan eshkabelø køben, nørrø kusrebelø køben, Moisés pørigwan kusrennøbelø køben ñimuimay øren, mõilan køben ñimbe truilane kweechib, kurussyu melsrøb inchun cha. Katø judfosmera tulundzuni yamerayu maig købash marøb ichabetab, puebløsmørig chu amben, chu amben, ñimbe pasrøb wendautø amrrun cha. ³⁵Øyeggkurri tru sølgandø tabig amøñibelan kweetsilai ani mayamba pirau lusiibe ñimuim pala kønrun cha, tru Abel sølgandø tabigwei ani lusikkurimbunø, Berequíaswei nusrkai Zacarías tru altarba, santuarioba pønrrabnug, tru tøbøtag pasrøben, ñim kweecha, truigwei ani lusigwangatig. ³⁶Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Kerrigu øyegg marikkurri Tiusbe mõi ya misagwan ulø payrrun cha.

Jesús Jerusalénwan isua kishib

(Lc 13.34-35)

³⁷¡Jerusalén! ¡Jerusalén! ¡Tius maig karuigwan eshkabelan kweechibig, katø ñimuyasig Tius karua øriilan sruutøga petabig! ¡Nabe yamba, kan piejetø kømø, kan atøwall nui pullichu-uregwan kwaldzarig umbu kanbalatø mara, maatanab lataitøwei ñui uregwan tulundzunønrrab inchen, ñibe nane kaasig køn! cha. ³⁸Au, ñim waraig yamerabe elatsig muguchagaig kørrømisrtrun cha. ³⁹Kaguende nabe trendamønrrun chibig køn: Nane katøbe mas ashchaamøn cha, øya tamnegatig: “¡Señorwei munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab kuig køn!” cha.—

Jesús Tiuswei yawan pinisaig kønrun chib

(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)

24 Jesús Tiuswei yaugurri webya iben, nui kusrenanøb pera uniiløbe nun kemallibelø køn, tru Tiuswei yau yameran eshkanrrab. ²Inchene Jesúsbe nømune trenchibig køn:

—¿lilan kerrigu ashke? cha. Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Yube ni kan srukken katøgan srug palabe kørrømisrønrrun cha. Kerriguba pøtiitsig kønrun— cha.

Chigurrimbunø købig misaabañau patsam lutau chigøben køb

(Mc 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³Incha Jesús Olivos Tunsrø wabene, nui kusrenanøb pera uniiløbe nundø nøøø trencha payrrab kemallabe trenchibelø køn:

—Øyeebe mana purainrrab kui namun eshkarra cha. Katø ñi katøle arrumigwanba, yandø sraðe kwaløm punrrabigwanba asamibe ¿chitø kenamisrtrerah?— cha.

⁴Inchene Jesúsbe trencha lõtavig kòn: —Ashiptø kuy cha, mugøben ñimun peløsrkønrrain kømø. ⁵Kaguende mõiløgøben nai munchiyu truba nu amrrua trenchinrrun cha: “Nabe Cristo kur” chib. Trumay misaameran isa wamincha, truba nu peløsrkønrrun cha. ⁶Incha ‘misaamera katøgan peesrø misaameraba purø trømbøig korig kømdiig kwayab kweetsiyab kòn’ chib, katø ‘purø trømbøig korig kømdiig kwayanrrab kòn’ chib ñim wamindi mørabe, mandøguen kømui inchib kwarmøtay cha. Kaguende øyeebe trendø treeg purainrrabigwein kòn cha. Inchendø katøgucha patsamibe pumø srø kønrrun chibig kòn. ⁷Peg misaamerabe katøgan peg misaameraba kwayaben, katø rey karumburab ashib karuim piraeløbe katøgan reywei misaameraba kwayanrrun cha. Trune parø arruben, chusrøn køben pirø trømbøig kònønrrun cha. ⁸Inchendø kerrigu øyeege pureb arrubiibe kan ishuvan unø tammisrtrab pusrkwab pølbasi lataitø kønrrun cha.

⁹Inchen ñimune maig købash inchib kaig marøb srua kønrrai tranen, ñimune kwetchun. Katø chu piraelø køben maya misaamerabe nagurrindø ñimun tsalø asiilø kønrrun cha. ¹⁰Inchen tru kwalømmerawane mõiløgøben truba nu nan tarømisra, kangurrin kangurri tsalø inchibelai tasku pønsrøb, kangurrin kangurri ashig kømui indiyab inchun chibig kòn. ¹¹‘Tius maig karuigwan eshkabelø ker’ chib isatø eshkabelø truba truba kurra, isatø misagwan truba nu peløsrkønrrun cha. ¹²Kaibe purø trømbøig larrøbichib arruptø, misaamerabe kerrigu lutau kangurrin kangurri katøganelan isua undaaramigwane yandø isumønrrun cha. ¹³Inchen srabe kwalømgatig chigüingucha megabig megabiibe kebeñchabig kømfiig kaigyugurri

wesraig kønrrun cha. ¹⁴Tius nø ashib karub waigwei tabig srø wambe yu pirau pirø muba kuimbura chi misaamerandøgucha eshkab kusrenanig kønrrun, chigüi nebua ashchai misaamera. Inchen yandø srabe kwaløm punrrun chibig kòn

¹⁵‘Inchawei Tius maig karuigwan eshkabig Daniel wamindig tru pinishinrabig trømbøig køsøngønrraptiig Tiusweyasiitø marinug marøb pasramisrin kui ashabe, (lebiibe iigwan tab chigüi mør), ¹⁶yandø treeg pubene, Judea pirau warabeløbe tunmerasromay wegørra lulay. ¹⁷Katø nui ya pala wambig wabiibe kørraarrua chigucha wesranrrab kebimumig kòn. ¹⁸Katø chugøben trausrø uñibiibe nui itøtsinigwan tranrrab arrumumig kòn. ¹⁹¡Ishumbur waachamera, tru kwalømmerawan patsø kwanreelø, kabe muchib ureg tøgarmaraimbe maig kønrrer! chibig kòn. ²⁰Ñimbe Tiuswan miay cha, pishin kwalømmerawan wegørra lulamig nebumøwei, katø isrin kwaløm nebumøwei inchain cha. ²¹Kaguende tru kwalømmerawane purø trømbøig nebuinab melamig attrun. Pirøwan pølbasa marøb uraskurri mõingatig øyeebe kaagüig, katøbe managuen øyeebe kaanrrun chibig kòn. ²²Tius tru kwalømmerawan landøranmuisruandøbe, mugucha øsig waramgaig kønrrun cha. Inchendø tru nuyasiitø tarømariiløgurri landøranrrun cha.

**Ka isatø ‘Cristo ker’ chibeløba,
‘Tius maig karuigwan
eshkabelø ker’ chibeløba**

²³‘Incha mõikkøben ñimun: “Au, Cristo yu pasran” chib, kabe: “Au, Cristo uyu pasran”, taingucha, køremøtay. ²⁴Kaguende mõiløgøben ‘Cristo ker’ chib isatø inchibeløba, katø, ‘Tius maig karuigwan eshkabelø ker’ chib isatø

inchibeløba amrrunrrun cha. Incha nòmui maramburab mariilø truba nørreelø asha kòmig kenamariiløba, kwaara asha kørnrai nørreelø mariiløba martrun cha, misagwan treeg incha pelørskørnrrab. Incha Tius nuyasiitø tarø mariilanguen kegørrørskamdiig kuimbe, kegørrøskørnrrab inchun. ²⁵ Au, nabe ñimune øyeelø puraimøwatø chab eshkar. ²⁶ Inchawei ñimun møikkøben: “Au, øsrø nu misag warab waraimønug pasran” chibene, ashchab webammøtay cha. Kabe: “Yu yaambusø wan”, taingucha, køremøtay cha. ²⁷ Kaguende kan palaig pilabig wagurri walli umbusø kebilab lataitøwei, tru Møg Misra Arrubig arruppe, treeg attrun chibig køn. ²⁸ Kwaig chu tsubene, truyube kallinasumera tulundzunørrun cha.

**Møg Misra Arrubig mandø
arrumigwan waminchib**

(Mc 13.24-37; Lc 17.26-30,
34-36; 21.25-33)

²⁹ Inchen tru treeg isumdø kwalømm-
mera chab puraiben latatø,
nøsiibe yandø kwaben,
pølbe yandø pilømuben,
estrellamerabe srømbalásrøngurri
kørrøben,
katø srømbalásrø purø nørreelø pønrra-
belane kønøgøb sruagutsiilø kønr-
run chibig køn.

³⁰ Inchen Møg Misra Arrubig tru
arrumigwan eshkaibig srømbalásrø
kenamisren, chu pirausrøn køben
misag nørro pønrrabelø truba truba
isub kishchun cha. Inchen Møg Misra
Arrubiibe maramburab maramig
tøgaig srømbalásrøngurri purø nuig
tørguegwalmabig wañiyu arruben
ashchab køn, chibig køn. ³¹ Inchen
trompetan truba mur urrøben, nøbe nui
ángelesmeran amrrai ørtrun chibig køn,
ambugurri, igurri, walligurri, wagurri,

srømbalásrø kandarømayrøngurri
katøgandarømayrøngatig nui lawa
wesruilan kanbalatø tulishinrrai.

³² Kan higuera tusrwanma asha kus-
rey. Nui srarmera uturcheelø misrøb,
ishiimera weguchene, ñimbe pachig
kwalømmerra arrumig yandø lutau kui
ashibelø køn cha. ³³ Øyeetøwei ñim
kerrigu iilan ashabe, attrabiibe attrab yask-
abuguen pasraitamab isua kuy, chibig
køn. ³⁴ Pøs nabe ñimun cierton tren-
damønrrun: Møin kwaløm misamera
pinømøwatø, øyeeløbe kerrigu purain-
rrun cha. ³⁵ Srømbalaba, pirøbabe pat-
søben, na wamindiibe ka wamindiitøbe
purainrraamøn cha.

³⁶ Inchen tru treeg punrrab
kwalømwana, uranbabe mugucha
ashmøn cha. Srømbalásrø ángelesmer-
aguen ashmøwei, ni Tiuswei Nusrkai
ashmøwei indan cha. Trunun ashippe,
Møskaindøwei asan chibig køn. ³⁷ Noé
tsub kwalømmerawan maig purayaiibe
tru Møg Misra Arrubig katø arrum
kwalømgucha treetøwei purainrrun cha.

³⁸ Kaguende tru kwalømmerawan sre
puben pi pulabig attrab srø købenbatø,
tru urasma misaamerabe mab, muchib,
kasharab, kasharanøb waraig købig
køn cha, Noé nui truba nu barcoyu
kebyam kwalømgatikke. ³⁹ Incha treeg
pumnegatig øyeeg kønrraitamab isumø
warøbenba tru pi pulab arrubiibe maya
misagwan patsø srua yaig købig køn
cha. Øyeetøwei purainrrun chibig
køn, tru Møg Misra Arrubikkucha
katøle arruben. ⁴⁰ Incha tru uras pailø
møguelø trau warøben, kanune srua
iben, kanune kørrømarig kønrrun cha.
⁴¹ Pailø ishumburmera kitsøsrugu
kichib køben, kanune srua iben, kanune
kørrømarig kønrrun chibig køn.

⁴² Ñimbe pesannamø, isua, ashiptø
kuy. Kaguende ñimui Señor chi kwaløm
attrab kui ashmøwa køn. ⁴³ Trube,
treeg købene, iigwan isua kuy, kan ya

puaima niliig yem chu uras attrab kui mörimbe, ashib megawa, yau nilønrrab kebibashmubsruinrrun cha. ⁴⁴Inchawei ñimgucha tamara melay chibig kòn. Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe chi isumø købenba arruptionchun cha.

**Mendig megabig maig taigwan
marøbigwanba, maig taigwan
marmíigwanba kemesra wamindig**

(Lc 12.41-48)

⁴⁵'Kan karuindiig megabig maig taigwan mōra marøb, katø chi maramelan nõtø tsabø asha marøbigwan, ya puaig nui yau warabelan mannam ura puin kuindø nømui mamigwan srøttrab muniitø wabig kønrrai ashai wanninabiibe ¿møig kerah? cha. ⁴⁶Truibe mayanguen tab kuig kòn nun karua pasrigwan marøb megabenh ya puaig puptioninabigweimbe. ⁴⁷Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Ya puaibe nui chi tøgagúigwan kerrigu nø asha marøb pasrønrrai tranrrun cha. ⁴⁸Inchen karuindiig megabig larrø kaibe nuinetø treeg isubig kòn: "Nai ashib karubiibe peguen attraamøn" cha. ⁴⁹Katøgan karuindiig melabelan kurrabetab menda, katø mutsigueløba mab, muchib, tsubenba, ⁵⁰nui ya puaibe ni attraitamab isuinguen kømø kwaløm, ni ø uras punrraitamab isumø tsubenba, puptioncha, ⁵¹purø trømbøig ichagucha, palatø tabelø pønrrainug kertrun cha. Truyube kishib, trugulwan tsatsamig kønrrun chibig kòn Jesúsbe.

**Diez srusralmera novian linchab
webambubelø lataitøwein
køn cha, kemesra wamindig**

25 ¹Srømbalasrø Tius nø ashib karub waibe øyeeq lataig kønrrun: Diez srusralmera mu møøba kimeelø aceite lámparameran piløga muta, tru keg misrtrabigwan linchab katønrrab webambubelø lataikke. ²Truilø tru trattrø-

gatøbe ni chiguen tre isumeelø køben, katøgan trattrøgatøbe tamara isuatø muniitø melabeløgue. ³Tru trattrøgatø chi tre isumeeløbe lámparamerane srúa ambendø, aceitebe srúa ammuin købig kòn, tru patsøben katø usramig. ⁴Trune tru isuptø melabeløbe lámparamerayu usriilø kømnetø, katø usramig nøøø køtsø-ureezhigu srúa ambubelø kòn. ⁵Inchen tru keg misrtrabig peguen arrumubene, nømune soteelanba yandø ki kanaben, soteeløba kiptindin købig kòn.

⁶'Inchen yem tøbøtasrømbe trenchib trasay mōran: "¡Keg misrtrabiibe yu arrun cha. Katønrrab amrrab werruy!" chib. ⁷Inchen soteeløba tru srusralmerabe kurra, nømui lámparameran tamarøb mendabelø kòn. ⁸Inchen tru trattrøgatø tre isumeeløbe, tru trattrøgatø isuatø melabelane trenchibelø kòn cha: "Ñimui aceiten kuchi namun ketøbsrumugu cha, namui lámparamerabe ke chab kwab amrrun" cha. ⁹Inchen tru srusralmera tamara isuatø melabeløbe trencha løtabelø kòn: "Kaimaysruandøbe cha. Kaguende ñimui lata namui lata nebunrraamøn cha. Trembe yanøbelaisrø penønrrab ambay chibelø kòn, ñimuyasiitøwei." ¹⁰Inchen tru trattrøgatø srusralmera aceiten penønrrab ambamnetø tru keg misrtrabiibe puptionchen, tru trattrøgatø isuatø melabeløbe keg misrtrabiiba kasharab fiestayumay kebamben, yandø yaskabwan kasrøbig kòn.

¹¹'Inchen yana wendau tru kan srusralmeragucha trenchib pubelø kòn: "¡Señor, Señor, namun yaskabwan kurtra!" chib. ¹²Inchen nøbe trencha løtabig kòn: "Pøs nabe isa kømø, ñimune mumera kui ashmíig kur" cha.

¹³'Inchawei ñimbe pesannamø, ashiptø melay chibig kòn Jesúsbe. Kaguende tru Møg Misra Arrubig arrumigwane ñimbe chi kwaløm attrab

kui mormøwei, ni chu uras attrab kui mormøwei indan cha.

Anwan uta øyeeg marøbig lataig køn cha, kemesra wamindig

(Lc 19.11-27)

¹⁴Tius nø ashib karub waibe øyeeg lataig køn cha: Kan møg yabsrømay in-rab, nui karuindiig melabelan wama, nui chi tøgagüilan asha marøb kørnrai trana ib lataikke. ¹⁵Kan møigwan køsrønbe an trattrø mil tranøppe, møigwan køsrønbe pa mil, møigwan køsrømbe milgue, møigwandøgucha nøm maig martrapteelø køben treeg trana, yandø inrrab yan cha. ¹⁶Tru karuindiig megabig an trattrø mil utabiibe trutøga penab, yanøb incha, katøgan trattrø mil nemaran cha. ¹⁷Inchen katø tru pa milwan utabikkucha katøgan pa mil nemaran cha. ¹⁸Inchen tru milwan utabiibe pirau kan trab lalla, tru an tranøbigwei anwane truyu søraptindan cha.

¹⁹Indiibe yandø truba yana misrøb iben, tru karuindiig melabelan treeg marøb melønrrai karua pasrøbiibe katø arrua, nøm chitø maritashchab wamisra ashib mendan cha. ²⁰Inchen tru an trattrø mil utabig puabe, trendan cha: “Nai ashib karubig, ñibe nan trattrø mil tranig kømøh cha. Møimbe tru kømnetø nabe katøgan trattrø mil nemara, yu srua arrur” tan cha. ²¹Inchen trubiibe trendan cha: “Øyambesin cha, ñi nai karuindiig megabig tabig, chi isumgaig maig maramigwan marøbig. Ñi lamøti-gwanma chi isumgaig øya søl mariibe, mas nuwan martrai pasrtrumøn tan chibig køn. Incha kebarrua, naba truba kasraarau” tan cha.

²²Inchen tru karuindiig megabig pa mil utabiibe trendan cha: “Nai ashib karubig, ñi nan pa mil tranig kømøh cha. Møimbe katøgan pa mil nemara, yu tøgagur” tan cha. ²³Inchen tru an tranøbiibe trendan cha: “Øyambesin cha, ñi nai

karuindiig megabig tabig, chi isumgaig maig maramigwan marøbig. Ñi lamøti-gwanma chi isumgaig øya søl mariibe, mas nuwan martrai pasramønrrun cha, trendan cha. Kebarrua, incha naba truba kasraarau” tan chibig køn.

²⁴Inchen tru mendig megabig tru milwan utabiibe trendan cha: “Nai ashib karubig, ñibe ñiashib ellgwaig kømubendø, ellmarigwan tulishib, ñiashib tsurig kømubendø, parøb, katø ñibe chiwandøgucha chi chippe, ke kandø chibig kui nabe ashibig kuabe, treekkurri nane kørig køben, ²⁵ñui anwan srua ya, pirau sørig køn cha. Inchendø ñui anwan utørra” tan chibig køn. ²⁶Inchene nui ashib karubiibe trendan cha: “Karuindiig megabig larrø kaig, trurrigu pøig køn cha. Pøs naashib ellgwainug kømubendø, ellmarigwan tulishib, naashib tsurinug kømubendø, parøb inchibig kui ashabe, ²⁷trube, maindi nai anwan bancoyu an utabelan pastrai tranamdiigwan tan chibig køn, na katøle arrua, nai anwan nemisrigwanbañau utamig kørnrain cha. ²⁸Inchawei, nai anwan kerrawa, tru an diez mil tøgagwan tranay tan. ²⁹Kaguende tøgagwane masken tranen, uñchaguen tøgagønrrun cha. Inchen chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen kerranrrun cha. ³⁰Incha i karuindiig megabig chigucha chi marmíigwane wambig purø trømbø løstøyu wegutsay tan chibig køn. Truyube kishib, trugulwan tsatsamig kørnrun” cha.

Chu pirausrø misaamerandøgucha Tius maig kørnrabigwan asha marøb

³¹Møg Misra Arrubig nui törguegwalmabigu tru maya ángelesmeraba arrua, wamisra nui ashib karub waig törguegwalmabigu wamisrtrun. ³²Inchen yu pirau chi misaameratøgucha nui merrab

tulundzunøben, nøbe nøørø, nøørø tarømartrun cha, kan ubisha ashibig ubishameranba, kabrameranba nøørø, nøørø tarømarøb lataitøwingue. ³³Incha ubishamerane kusrmay pønšrøppe, kabramerane atsimay pønšrønrrun.

³⁴Incha Reybe tru kusrmay pønrrabelane trenchinrrun: “Nai Møskai ñimun mayanguen tab indiiløbe naimay amrruy cha. Incha Tius pirøwan marøb uraskurri ñimuyasig tamarig pasrabig tru ashib karub wainuguigwan ñimuyasig utay chinrrun cha. ³⁵Kaguende na parøgwai uñen, ñimbe na manrrai nan srørrig køn cha. Na pi mulgwai inchen, ñimbe pi mutchai srørrig køn cha. Na arruatiig chugucha pumikkaig uñen, ñimbe tab wamab, ya pebøb indig køn cha. ³⁶Asru chi kemig chigaig uñen, ñimbe nan tranig køn cha. Na kwanrø tsuben, nan ñimbe ashchab amrruig køn cha. Kailan keeri yau na pasrøben, nan ñimbe neshchab amrruig køn” chinrrun cha.

³⁷Inchen tru sølgandø tabig marøbeløbe trenchib løtab pønrrønrrun cha: “Señor, ¿ñi parøgwai uñen, nambe mana mamig srørrøb, katø ñi pi mulgwai indi ashabe, nambe pi mutchai mana srørrig køh? cha. ³⁸¿Arruatiig chugucha pumikkaig uñen, nambe ñune tab wamab mana ya pebig køh? cha. ¿Asru kemig palai uñene, nambe mana tranig køh? cha. ³⁹Kabe ¿kwanrø tsuben kui, kailan keeri yau keerig pasrøben kui, nambe mana neshchab amrrubrah?” chinrrun cha. ⁴⁰Inchen Reybe trencha lötønrrun cha: “Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I nai nunelan chigucha kømøzheelø latailan mariibe, nan marig køn” cha.

⁴¹Incha katø atsimay pønrrabelan-gucha Reybe trenchinrrun cha: “Ñimbe nainukkurri tarømisray cha; kaigyu pønrrønrrai pønšrailøbe, nugwaimandzig-

weimba, nui ángelesweimba tru man-aguen kwamø nag tamarig pasrabigu-may ambay cha. ⁴²Na parøgwai uñen, ñimbe mamig srørrmuig køn cha. Pi mulgwai inchen, pi mutchai srørrmøwei indig køn cha. ⁴³Na arruatiig chugucha pumikkaig uñen, tab wamab nan ya pebmuig køn cha. Asru chi kemikkaig uñen, ñimbe nan tranmuig køn cha. Na kwanrø tsub, katø kailan keeri yau na pasrab inchen, ashchab amrrumuig køn” chinrrun cha.

⁴⁴Inchen nømbe trenchib pønrrønrrun cha: “Señor, ñune parøgwai uni ashib, pi mulgwai uni ashib, kabe chugucha pumikkaig uni ashib, asru chi kemikkaig uni ashib, kabe kwanrø tsub ashib, kailan keeri yau pasrai ashib inchendø, ¿namgan ñun purugumuig kuitarru?” chinrrun cha. ⁴⁵Inchen Reybe trencha lötønrrun chibig køn: “Pøs, nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I nai nunelan chigucha kømøzheelø latailan ñim chigucha marmuibe, nan treeg marmuig køn cha. ⁴⁶Iiløbe managatig purø trømbøig møra melamnuumay tarømisra amrrun cha. Inchen tru sølgandø tabeløbe managatig øsig purramsømay amrrun” chinrrun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesúswan kemøra kwetchab waminchib

(Mc 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

26 Jesús iilan kerrigu chab waminchabe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

²—Ñimguen ashen pa kwalømyube Pascua Fiestan martrab køn cha. Inchen tru Møg Misra Arrubiibe kurusu mes-raig kønrrai tranig kønrrun— cha.

³Inchen tru urastøwei sacerdotemeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba Caifás, tru maya sacerdotemeran nø karub sacerdotei palacioyu tulundzunabelø køn. ⁴Incha

Jesúsuan chinchagøben tammaytø chi isa køben kemøra, kwetchab waminchendø, ⁵trenchibelø køn:

—Fiesta utu marmønrrab cha, misaamera ke chindi asamgaig inchimønrrain— cha.

Betaniarø kan ishug may irrabigwan Jesúsuan itølushib

(Mc 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶Betaniarø tru Simón leproso taigwei yau Jesús wabene, ⁷kan ishug alabastro limetayu truba may irrabig netsiig truba nuweyigwan srua, kemalla, Jesús mishatsigu wamnetø, tru may irrabigwan tur pala itølushibig køn. ⁸Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe ashabe, ishuwan trenchib namabelø køn:

—¿Ke ka yandøbe iigwane chinchabrre lushibig køh? cha. ⁹Waachameran purugumig purø nuwei yanøbsruinrrun— cha.

¹⁰Inchen Jesús wetøbeñabe, trenchibig køn:

—¿Ishuwane chi chibrran purrøgue? cha. Pøs iig nan mariibe truba tabig maran chibig køn. ¹¹Kaguende waachamerane chu uragucha ñimui utu tøgagønrrun cha. Trune nane treeg kønrraamøn cha. ¹²Ishug tru may irrabigwan nan asru itølusiibe nan søramigweyasig tamaran cha. ¹³Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun: Yu pirau chutøgucha Tiuswei tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwan eshka kusrenaniisrømbe tru nø marigwangucha tøgga waminchun cha, nun pesannamø, isuig kønrrain— chibig køn.

Judas Jesúsuan ashig kømui inchibelan tranøb

(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴Judas, tru Iscariote taig, Jesús doce kusrenanøb pera uniilai utuig, sacer-

dotesmeran karubelan ashchab yabe, ¹⁵trenchibig køn:

—¿Jesúsuan ñimui tasku tranene, nane chi tranrunrrague?— cha.

Inchen nømbe an treinta tranøbelø køn. ¹⁶Inchen tru uraskurri Judasbe Jesúsuan mandø incha tranamigwan yandø lab mendabig køn.

Señorwei Pascua mamig

(Mc 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷Tru Pirri Levaduragaig Maig Fiesta pølbasrøb kwaløm Jesúswei kusrenanøb pera uniilø nun kemallabe, trencha payibelø køn:

—¿Pascua mamigwan ñuimbe nambe chu tamaramø?— cha.

¹⁸Inchene nøbe trenchibig køn:

—Ciudayu kan møweimay ambabe trenchinrrigay cha: “Kusrennøbiibe trendan cha: ‘Nai urabe yandø puin køn’ cha. ‘Pascua maramigwan nai kusrenanøb pera uniiløba ñui yau martrab’ tan”— cha.

¹⁹Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesús maig karuigwan mara, tru Pascuan tamarøbelø køn.

²⁰Inchen yandø yem køben, nui kusrenanøb pera uniiløba mishatsigu wawa, ²¹mab wappe, trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun trendamønrrun cha: Ñim møikkørøn nan ashig kømui inchibelaingatø misra, nan tranrrab køn— cha.

²²Inchen nømbe truba truba isui incha, kan kan nun payib mendabelø køn:

—¿Señor, kabe na købra chinderah?— chib.

²³Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Kan møikkørøn pirriwan i nindagutøwei naba kebishibig, truig nan ashig kømui inchibelaingatø misra, tranrrautan cha. ²⁴Tru Møg Misra Arrubiibe Tiuswei wamwan pørigu maig pørig pasrøben, truwan pureb

iben, trune jtru móg waacha! tru Móg Misra Arrubigwan ashig kómui inchibelan tranrrabigweimburappe, yeekkucha kuita chibig kòn, trembe trube kal-lamuig kuinguen sòl kòbsruinrrun— cha.

²⁵Inchen tru Judas, tru ashig kómui inchibelaingatò misra tranrrabiibe:

—¿Kusrennòbig, kabe na kòbra chinderah?— cha payene, Jesúsbe:

—Ñibe sòlwein tan— chibig kòn.

Señor nui doce pera uniilòba mab

²⁶Incha mab purrappatò, Jesúsbe pir-riwan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirisha, nui kusrenanòb pera uilan trenchib sròrròbig kòn:

—Cha, may cha. Iibe nai asr kòn— cha.

²⁷Incha katò copan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, nòmun trenchib puròòròbig kòn:

—Sòteelòba i copayuigwan mutsay cha. ²⁸Kaguende iig, nai animbe, Tius tru misagweyasig srò acuerdon mari anin kòn cha. Tru animbe truba nu misagweyasig kaig mariilan ulò paymò pesannaig kònrrai lusig kòn cha. ²⁹Incha nabe ñimun trendamònrrun chibig kòn: Uvas piwane mas muchimumònrrun cha, nai Mòskai nò ashib karub waisrò katòyug ñimba mutsam kwalòmgatig.—

Jesús Pedron, nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan cha, kanmaytò eshkab

(Mc 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

³⁰Incha yandò kan himnon chab cantawabe, Olivos Tunsròmay amba,

³¹Jesúsbe trenchibig kòn:

—Ñimbe mayeelòba nagurrindò mòj yembe nainug isua pònrraigwan trubish-inrrun cha. Kaguende Tiuswei wamwan pòrigu òyeeeg chibig pòrig pasran cha: Ubisha ashibigwan na kweechen, ubishamerabe nòòròtò chab lulrrun, chibig.

³²Inchendò nabe katòyug òsiirappe, ñimguen ammòwatò, nabe Galileasròmay yamònrrun— chibig kòn.

³³Inchen Pedrobe trenchibig kòn:

—Mayeelòba ñuinug isua pònrraigwan trubisaingucha, na kuimbe managuen taròmismumònrrun— cha.

³⁴Inchen Jesúsbe nune trenchibig kòn:

—Pòs nabe cierton ñun trendamònrrun cha: Mòj yemdòweinguen kallu wamòmòwatò, ñibe pònmayguen nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan— cha.

³⁵Inchen Pedrobe trenchibig kòn:

—Ñiba nan kwamig nebuinguen, nabe managuen ñun ‘ashmíig kur’ chimumònrrun— cha.

Inchen mayeelòba nui kusrenanòb pera uniilògucha treetòwein chibelò kòn.

Jesús Getsemanísrò Tiusba waminchib

(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶Incha Jesúsbe nui kusrenanòb pera uniilòba, kanbalò Getsemaní taisròmay ambabe, trenchibig kòn:

—Yu purramisray cha, na òsrò nai Mòskaimba waminchab yamne.—

³⁷Incha Pedronba, Zebedeowei nusrkalan pailanba pera yabe, truba isui, ni mumayguen tab kómui inchib menda,

³⁸trenchibig kòn:

—Nai manraube isubiitò kwabguen ka kwamdiig kòtan cha. Ñimbe yutò kòrròmisa, naba ñimgucha kimò, purray— chibig kòn.

³⁹Incha Jesúsbe katòguchi amburò ya, nui malòwan piraugatig kebachib sralòptinchabe, trenchib Tius Mòskaimba waminchibig kòn:

—Nai Mòskai, i copan nan taròmartra cha. Inchendò na maig isuig kòben, treeg kònrrain kòmòtò, ñun maig maramdiig kòben, treeg kònrrain— cha.

⁴⁰ Incha katø nui kusrenanøb pera uni-ilaimay arrua, kib purrai wetørrawabe, Pedrone trenchibig køn:

—¿Kan uratøguen kimø, naba kasrig purrønrrab kaimatirru? cha.
⁴¹ Kimø, Tiusba waminchib purray chibig køn, chiyugøben kaigyu kegørrømønrrappe. Nĩmbe tabigwan martrabwei isuingucha, nĩmui asrbe kullaguig køn— cha.

⁴² Incha katøle Jesús Tius Møskaimba waminchab ya, trenchibig køn:

—Nai Møskai, i copan na muchimønrrai tarømaramgaig købene, trube, nĩn maig maramdiig køben treeg martra— cha.

⁴³ Incha katø arruabe, katøguen nui kusrenanøb pera uniilane kiptøweim purrain kui wetørrabig køn, kaguende nømui kabmerabe kigøbiitø ke kanain purrøwa. ⁴⁴ Incha nømun purramnetø katø pønmay kønrrabyu Tius Møskaimba waminchab ya, srøsrø mandø wamindig treetøwein chib waminchibig køn. ⁴⁵ Incha nui kusrenanøb pera uniilaimay arruabe, trenchibig køn:

—¿Katøgucha nĩmgan israb, kib srø warøtirru? cha. Yandø ura pun cha, tru Møg Misra Arrubigwan kaig marøbelai tasku tranamig. ⁴⁶ ¡Kurray, chibig køn, amrrab! cha. Nan ashig kømui inchi-belaingatø pasramisrøbig nan tranrrab arrubguen indan cha. ¡Asay!— chibig køn.

Jesúswan kemøra srua ambub

(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesús waminchib pasramne, Judas, tru doce kusrenanøb pera uniilai utu-ibe truba truba nu misaaba arrubig køn, nømbe espadamera køben, tsiimera køben sruargue. Truiløbe sacerdotemeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misra, karua øriilø købig køn. ⁴⁸ Tru Judas Jesúswan ashig

kømui inchi-belaingatø pasramisrøbiibe nømune: “Merrarramig kuitamab nĩm ashchai, na chi siñal køsrøn maren, ashib pønrrønrrigay cha, eshkain købig køn. Tru na muchaig, truig kønrrun cha. Kemørrigay” cha. ⁴⁹ Incha Judasbe mõi mõi Jesúsweim pulu kemallib trenchibig køn:

—¡Kusrennøbig, yandø yem køn!— cha.

Incha muchabene, ⁵⁰ Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai trendø lincha uñibig, chi martrab arruabe, mar— cha.

Inchen kaneløbe kemalla, Jesúswan kemøra, sruamrrab merrarrabelø køn.

⁵¹ Inchen mõikkøsrøn Jesúsba pasrabiibe espadan wesrub, maya sacerdotemeran nø karub sacerdotei karuindiig megabigwan kaluwan kelarrab lutiichiptinchibig køn.

⁵² Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nui espadane wayinug way cha. Kaguende mutøgucha espadatøga kwayabiibe, espadatøgatøwei kweetsig kønrrun cha. ⁵³ Nĩ isubgan nai Møskawan miamønrraitamirru cha. Na miabene, nøbe mõindøweinguen ángelesmera muguen nebua mundzamgaig ørøbsruinrrun cha. ⁵⁴ Pøs treeg købene, Tiuswei wamwan pørigu øyeeg purainrrun taibe, trube, ¿chinha purainrrab kø?— cha.

⁵⁵ Incha tru urastø Jesúsbe misaam-eran payibig køn:

—¿Chindimbarre nĩmbe espadamera køben, tsiimera køben sruar werrugue cha, nan kemørrab, nabe kan niliig kui lata? Nabe kwalømmørig Tiuswei yau kusrennøb waben, nĩmbe man- aguen nane kemørmuig køn chibig køn. ⁵⁶ Inchendø iig kerrigu øyeeg nebuppe, Tius maig karuigwan eshkabelø Tiuswei wamwan pørigu maig taig treeg nebun-rrain kuig køn— cha.

Inchen nui kusrenanøb pera uni-
iløbe nundø elachippa, mayeeløba chab
luløptinchibelø køn.

**Jesús tru Setenteelø maig
maramigwan asha marøbelai merrab**

(*Mc 14.53-65; Lc 22.54-55,
63-71; Jn 18.12-14, 19-24*)

⁵⁷Incha Jesúswan merrarrabeløbe tru
maya sacerdotesmeran nø karub sac-
erdote Caifáswei yamay nune srua
ambubelø køn, tru Moisés pørigwan
kusrenanøbeløba, misagwan karubelø
kølli misaameraba tulundzuna pasrainu-
umay. ⁵⁸Inchen Pedrobe Jesúswei wen-
dau yaptø, yaptø tru maya sacerdotes-
meran nø karub sacerdotei ya wambiis-
røngatig ya, umbu kebyabe, tru ashchay
pønsraig pønrrabeløba wabig køn maig
kørrømisrtashchab ashchab.

⁵⁹Inchen sacerdotesmeran
karubeløba, tru Setenteelø maig
maramigwan asha marøbelø may-
eeløbabe Jesúswan kwanrrai pasrtrab
møilan køben ‘Jesúsbe kaig maren,
nambe ashibwei indig køn’ chib isa
waminchabelø labendø, ⁶⁰wetørranrrab
kaimabelø køn, møiløgøben ‘øyeeg
køn’ chib, ‘øyeeg marøbig køn’ chib
isa waminchibelø, truba werruppe
werrubendø. Yandø truinchib køptø,
pailø werrua, ⁶¹trenchibelø køn:

—I møøbe øyah taig køn cha:
“Nabe Tiuswei yawan pøtiicha,
pøn kwalømyutø katø mara
pasramønrrun”— cha.

⁶²Inchen tru maya sacerdotesmeran
nø karub sacerdote Caifásbe kurra,
Jesúswan payibig køn:

—¿Chigucha lötømønrrapteh? cha.
¿Ñune øyeebe chi kalø maran charre
inchib køh?— cha.

⁶³Inchen trendainguicha, Jesúsbe
chigucha lötømuben, tru maya
sacerdotesmeran nø karub sacerdotebe
trenchibig køn:

—Øsig wab Tiuswei munchiyu
nabe ñun, ñi Cristo Tiuswei Nusrkain
kuabe, ‘truig kur’ cha, namun eshkau
tamønrrun— cha.

⁶⁴Inchene Jesúsbe trencha løtabig
køn:

—Ñitøweinguen chab trendan cha.
Katø nabe ñimune trendamønrrun cha:
Møg Misra Arrubiibe tru maramburab
marøb Tiuswei kusrmay waben ñim
ashib, katø srømbalærøngurri wañiyu
arruben ashib inchun— cha.

⁶⁵Inchen tru maya sacerdotesmeran
nø karub sacerdotebe nui kewagúig-
wandøwei kølsrøb, trenchibig køn:

—I møøbe Tiuswane purø trømbøig
waman cha. ¿Namun nuimburab
waminchabelø mas chiwein kui
palønrrab kø? cha. Ñimdøweinguen
Tiuswan tru purø trømbøig wamab
wamindigwan møran chibig køn.

⁶⁶Incha ¿ñimune maig asønata?—
chiben, nømbe trencha løtabelø køn:

—Kaigwein køn cha. Kwabash— cha.

⁶⁷Inchen nømbe malau illimbi itøtu-
tamba, kurramba inchen, katøganeløbe
pashaguchib ⁶⁸trenchibelø køn:

—¿Cristo, mu kurragutsin kui, namun
kelarrab eshkau pøs!— chib.

**Pedro Jesúswan
‘ashmíig kur’ cha isab**

(*Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn
18.15-18, 25-27*)

⁶⁹Inchen Pedrobe ya wambig wabene,
kan mendig megabig srusrø kemallabe,
trenchibig køn:

—Ñigucha galileasriig Jesúsba uñibig
kuig kømøh— cha.

⁷⁰Inchen Pedrobe mayelai merrab
‘ashmíig kur’ chib trenchibig køn:

—Ñibe ni chi waminchib pasrainguen
mørmur— cha.

⁷¹Incha yaskabyu Pedro webibene,
katøgan srusrø nun ashabe, katøganelan
trenchibig køn:

—Øikkucha Nazaretsrø Jesúsba uñibig kuig kòmòh— cha.

⁷²Inchene Pedrobe katøyug:

—‘Tiusken ashen, katø nabe isa waminchibgucha pasrømur’ chib, trenchibig kòn. Nabe tru mowane ashmíig kur— cha.

⁷³Inchen yanayu truyu purrabeløbe Pedron kemallabe, trenchibelø kòn:

—Isa kòmò, ñigucha truilai utuigwein kòn cha. Waminchibytøguen møramdiig waminchibig kòn— cha.

⁷⁴Inchen Pedrobe:

—‘Na isab pasraig købene, trube, nan chigøben nebunrrappe nebubash chib, Tiusken ashen katø nabe isa waminchibgucha pasrømur chibig kòn’. Tru mowane nabe ashmíig kur— chib.

Inchen tru urastø kan kallu wamaptinchen, ⁷⁵Pedrobe Jesús øyah taig kòmørramab isuptinchibig kòn: “Kalluguen wamømøwatø, ñibe nan pønmayguen ashmíig kur chinrrun”, taigwan. Incha Pedrobe truyugurri webya, truba truba isuig kishibig kòn.

Jesúsuan Pilaton tranøb

(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

27 Yandø tør-rraben, sacerdoesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba mayeelø Jesúsuan kwetchab treeg martrab kandø isua pønrramisrøbelø kòn. ²Inchen nun lusra, srua amba, kubenadur Pilaton tranøbelø kòn.

Judas kwaig

³Judas, tru Jesúsuan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbiibe, Jesúsuan kwanrrai pasrig kui ashabe, treeg marmumøtømab, truba truba isua, sacerdoesmeran karubelanba, misagwan karubelø kølli misaameranba tru an treintan ⁴trenchib katø kebusrøbig kòn:

—Nabe kaig marar cha, chi kaig marmø mowan kwanrrai tranøb.—

Inchene nømbe trencha løtabelø kòn:

—Øibe ñuimburab kòn cha, namune trunune manguaasamø— cha.

⁵Inchene Judasbe anwan Tiuswei yau kebetappa, truyugurri webya yabe, naashigu tsi pasra, megamisrøppa, kwaptinchibig kòn.

⁶Inchen tru sacerdoesmeran karubeløbe tru anwan tulishabe, trenchibelø kòn:

—I anbe yandø ani lushaig kaig an kòn cha, Tiusweyasig an pusrinuube pusrmønrrai, merig kòn— cha.

⁷Incha nømbe tru andøga køtsø marøbigwei tulwan penønrrab cha, treeg martrab kandø isua kørømisrøbelø kòn, tru peesrøngurri amrrub misaameran søramig tøgagønrrab cha. ⁸Inchawei tru pirøbe møin kwalømgatig “Ani Lusra Tul” cha wamig kòn. ⁹Øyamay tru Tius maig karuigwan eshkabig Jeremías øyah taig treeg nebuig kòn: “Tru an treinta, tru israelitasmera nune an øya pagaranrrab taig anwan nøm srua pønrramisra, ¹⁰trutøgabe køtsø marøbigwei tulwan penan taig, Señor nan maig karuig køben treeg” taig.

Pilato Jesúsuan ‘¿øyebe maig kø?’ cha payib

(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹Incha Jesúsbe yandø kubenadurwei merrab pasrøben, nøbe trencha payibig kòn:

—¿Ñigan judíosmerai rey køtirru?— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig kòn:

—Ñitøweinguen chab trendan— cha.

¹²Inchen sacerdoesmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba ‘øyeeg kòn’ chib, ‘øyeeg marøbig kòn’ chib kømne, Jesúsbe

chigucha lõtømfiig kòn. ¹³Inchene Pilatobe trencha payibig kòn:

—¿Nun chigøben yeeg chib kømne mormøtirru?— cha.

¹⁴Inchen Jesúsbe ni chi chib kuin-gucha manchagucha lõtømuben, tru kubenadurbe ‘øyeebe maig kermab’ ke kwaara asha kørromisrøbig kòn.

Jesúswan yandø kwanrrai pasrøb

(*Mc 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16*)

¹⁵Tru fiesta kwalømmerawane kubenadurbe kailan keeri yau pønrrabelan misag møyigwan elatchai miaben, trendø treeg marøb elachibig købig kòn. ¹⁶Inchen truyu Barrabás taig mayeelø mu kui asig kailan keerig yau pasrabig kòn. ¹⁷Inchen tru nøm tulundzuna kømne, Pilatobe trencha payibig kòn:

—¿Nimbe møyigwan na elatsamig palain køgue cha, Barrabáswandeh, kabe Jesús tru Cristo taigwandeh?— cha.

¹⁸Kaguende Pilatobe Jesúswane uni ashig kømuptø nun tranin kui ashibig kòn.

¹⁹Inchen Pilatobe nø wamisra karub waigu srø wamnetø, nui sraimbe trenchinrrai eshkawa ørøbig kòn: “Nibe ñuimburappe chigucha marmøta cha, ø mowan sølgandø tabigwane. Kaguende mira yem purø trømbøig nan piaig kòn cha, ø møkkurrindø.”

²⁰Inchen sacerdotemeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misaamerane miamne indingarubelø kòn, Barrabáswane elatchai miappe, Jesúswane kweetsingarunrrai. ²¹Incha kubenadurbe katøle payibig kòn:

—¿Nimbe i pailan møyigwan elatsamig palain køgue?— cha.

Inchene nømbe trenchibelø kòn:

—¡Barrabáswan!— cha.

²²Inchen Pilatobe trencha payibig kòn:

—¿Jesús, tru Cristo kòn taigwane, nabe mandø indamø?— cha.

Inchene mayeeløba:

—¡Kurusyu mesraig kønrrain!— chiben,

²³Pilatobe trenchibig kòn:

—¿Chindimba øyeeg martreenchigue? cha. ¿Nøbe chi kalø marig kø?— cha.

Inchen nømbe masken mur trashibelø kòn:

—¡Kurusyu mesraig kønrrain!— chib.

²⁴Inchen Pilatobe mumaygucha yandø chi maramgaig kui asha, trune mas mas trømbøig inchen, pi tranrrab øra, mayelai malau trenchib tasigwan kinabig kòn:

—Nabe naimburappe i kwanrrabigwe-imburappe, chi marig kaagøn cha. Iibe ñimuimburab kønrrun— chib.

²⁵Inchen maya misaabe trencha løta-belø kòn:

—Nø kwawa ani lusiibe namuimburappa, namui uregweimburappa kønrrun— cha.

²⁶Inchen yandø Pilatobe Barrabáswan ka inrrai elacha, Jesúswane chab ichagutsingaruae, kurusyu mesrønrrai tranøbig kòn.

²⁷Incha tru kubenadurwei suldaumerabe tru palacioyu Jesúswan mas umbusrø srua amba, maya suldau søtø nuim pøtøgatan tulundzunøben, ²⁸Jesúswan nui kewagúigwan wesrua, kan keeg kørrabig piguiig kørrabig itøguenanø-belø kòn. ²⁹Incha kan kaldiig corona mara, petsøsrø, kusmay taskube kan caña tsig trana, nui merrab tømøn-srabe, ka indzatø ashib trenchibelø kòn:

—¡Judíosmerai Rey, viva!— chib.

³⁰Katø illimbi tutamba, tru cañatøga turbøtø itsamba inchibelø kòn. ³¹Nun øyeeg marøb ka indzatø ashib srua køptø, tru kørrabig kenanigwan wes-

rawa, nuiwan kenanabe, kurusyu mesrørrab srua ambubelø køn.

Jesúswan kurusyu mesrøb

(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³²Incha truyugurri webamba amben, kan møg Simón taig cirenesriig arrub pasrain køben, tru møwane Jesúswei kuruswan ke mutamne incha mutøsrøbelø køn.

³³Incha kanbalø Gólgota tainug pubelø køn (tru trenchippe, “Calaverasrøn” tainug). ³⁴Incha truyu Jesúswan vinoba, purø trømbø møb piba lindisaigwan mutchai yuuløbelø køn. Inchen Jesúsbe kaizhig muchamørabe, muchimuptinchibig køn.

³⁵Incha yandø kurusyu chab mesrabe, suldaumerabe Jesúswei kewagúilan mu merrarramig køtashchab suerte kuchi-belø køn. ³⁶Inchabe truyu chindashchab ashib purrabelø køn. ³⁷Inchen nui tur palabe kan pørig mesrøbelø køn, chigur-rin kwanrrai mesraig køn cha eshkabig. Truibe trenchibig pørig købig køn:

IBE JUDIOSMERAI TRU
REY JESUS KØN

chibig.

³⁸Katø pagatø nileelangucha nøba kurusyu melsrøbelø køn, kanun kus-rmay, kanune atsimaygue. ³⁹Inchen truwan puraambubeløbe tsalø wamab, turwandø kønøgøb, ⁴⁰trenchibelø køn:

—¡Ni tru Tiuswei yawan pøtiicha, katø pøn kwalømyutø kusranrabiibe ni kwamønrrab ñitøwei chigøben mar! cha. ¡Tiuswei Nusrkain kuabe, kurusyugurri pinaamø!— chib.

⁴¹Incha sacerdotesmeran karubeløba, Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misra, ka indzatø ashib trenchibelø køn:

⁴²—Kanelane kaigyugurri wesrubendø, nøasiitøweimbe kaiman cha. Israel misagwei rey kuabe, mømibe kurusyugurri kørraarrubash cha,

trenchene, nambe nun køremønrrun chibelø køn. ⁴³Nøbe ¡katø! Tiuswandø isun cha. Trube, Tius nun undaguig kuabe, mømibe nun kwamønrrai marbash cha. Kaguende nøbe: “Tiuswei Nusrkain kur” taig køn— cha.

⁴⁴Inchen nileelø nøba kurusyu mel-sraig melabeløguen treetøwei nun tøgä tsalø wamabelø køn.

Jesús kwaig

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵Inchen kwaløm tøbøtakkurri maaben las treskatig pirø ørø kerrigu løstiig kørørmisrøbig køn. ⁴⁶Tre uras Jesúsbe truba mur trashib trenchibig køn:

—Elí, Elí ¿lama sabactani?— cha. (Trenchippe, “Nai Tius, nai Tius ¿chindimba nandø elachigu?” chib.)

⁴⁷Inchen møiløgøsrøn truyu pønrra-belø mørabe, trenchibelø køn:

—Øibe Elíaswan wamøtan— cha.

⁴⁸Inchen møi møi nømui utu møikkøsrøn kan ñab esponja lataigwan tran-rrab lula, trunun køchiibiyu kebisha, kan caña tsigu pucha, trunun mutchai trig pulusrøngatig nun yuuløbig køn. ⁴⁹Inch-ene kaneløbe trenchibelø køn:

—Kagøbasay cha. Inchipa kwamønrrai pinøsrannrab Elías attashchab— cha.

⁵⁰Inchen Jesús katøle mur trashabe, kwaptinchibig køn. ⁵¹Inchen tru urastø Tiuswei yau tru purø tab llensuzhig kelarrab sötø mesraibe pabaliig misrøb palasrøngurri kørørrab kølsrøbig køn. Inchen pirøbe mur kønøben, nørørrø sru-umerabe pushen, ⁵²kwabelan sørin trab-merabe kuren inchibig køn. Inchen Tiuswei tarømari misaamera truba nørørrø kwabelai asrmeraguen øsiiraig købig køn. ⁵³Inchen Jesús kwawa, yandø katø øsiirabene, nømbe tru sørin trab-mer-ayugurri webamba, tru Tiuswei tarømari ciuda Jerusalénsrø kebambubelø køn.

Incha misaameran mamdeelandø kømø, kenamisrøbelø køn.

⁵⁴Inchen tru Roma suldaу cienelan nõ karubiiba, truyu Jesúswan chindashchab ashib pønrrabelø katøganeløba pirø kønabigwan køben, chine purayaigwan køben ashabe, jkatø korig købiitø! ke chinchimmørø inchiб trenchibelø køn:

—jIsa kømø, iibe Tiuswei Nusrkain købwei indin køn!— cha.

⁵⁵Inchen truyube ishumburmera truba nu yabsrøngurrindø ashib pønrrabelø køn. Truiløbe Galileasrøngurri Jesúswei mendig amrruar, katø nõmbe nun purugub linchibelø købig køn.

⁵⁶Inchen tru ishumburwei utube María Magdalena køben, katø Santiagoimba, Joséweimba usri María køben, katø Zebedeowei nusrkalai usrin køben pønrrabelø køn.

Jesúswan sörig

(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷Yandø yem misren, kan truba pua mög Arimatea pirausriig José taig pubig køn, truikkucha Jesúswei mendig uñibig købig. ⁵⁸Truibe Pilatoimay yabe, Jesúswei asrwan miaben, Pilatobe truigwan traningarubig køn. ⁵⁹Inchen Josébe asrwan srua ya, kan lino llensu chishchitøga kirra, ⁶⁰kan peñayu José tru nuyasig söramig trab lalig srøig pasrabigu wayibig køn. Incha tru trabyu truba nu srugwan merrana, kebambinug kasra pasrabe, yandø ibig køn. ⁶¹Inchen María Magdalenaba, katøgan Mariäba sörinug pinrrøgue purrabelø køn.

Jesúswan sörinug ashib pønrrønrrai pønrsailø

⁶²Inchen katø kwaløm tru isram kwalømweyasig tamarøb kuin kwaløm chab puraiбen, katø kwaløm, tru sábadø isrin kwalømbe, tru sacerdotemeseran karubeløba, fariseosmeraba kanbalatø

misra Pilaton ashchab ambabe, ⁶³trenchibelø køn:

—Au, namui kubenadur, nambe isua ker cha; tru isa waminchiptiibe øsig uñippatø trendaig køn cha: “Kwawa, pøn kwalømyube katø øsiiramønrrun” cha. ⁶⁴Inchawei treeg købene, ñibe pøn kwalømgatig sörigwan tab ashib tøgagønrrai karu, chibelø køn. Inchippa nui kusrenanøb pera unilø yem amrrua, nui asrwan nilabgun cha. Incha misaameran ‘katø øsiirain køn’ chimønrrai. Treeg purayaisruandøbe si, trube, srøsrø isa wamindi lataikken kømø, katøbe purø trømbøig isa wamindig kønrrun— cha.

⁶⁵Inchen Pilatobe trenchibig køn:

—Suldaumera pønrrabelan pera ambay, cha. Ñim maig tamaramdiig køben, treeg tamartrigay— cha.

⁶⁶Incha ambabe, tru sörin trabwan mu chinchimønrrai may tamarøbelø køn. Tru kasrøb srugwane kan sello mesrøb, katø truyu suldaumera ashib pønrrønrrai pønrsøb, treeg inchiбelø køn.

Jesús kwawa katø øsiirab

(Mc 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

28Indiibe yandø isrin kwaløm puraiбen, tru srø trune põlbasrøb kwaløm ullarbatø, María Magdalenaba, katøgan Mariäba tru sörinug ashchab ambubelø køn. ²Inchen mõimbe pirø truba mur kønaptinchibig køn, kaguende Señorwei ángel srømbalarøngurri kørraarruben. Inchabe sörin trabyu kemalla, tru srug truyu kasrøbigwan wemalsra, tru srug pala wamisrøbig køn. ³Tru ángelbe kan sre pilabig lataig tørbilabzbig købig køn, nui kewagúibe puløzbig kan pulø wañi latazhikke. ⁴Inchen suldaumerabe trunun ashabe, korig købiitø itønab, ke kwailø latailø warambuben, ⁵ángelbe tru ishumburmerane trenchibig køn:

—Kørig kui inchimøtay cha. Ñimbe tru Jesús kurusyu mesraigwan lab kui, nabe ashar cha. ⁶Yube mu kaagøn cha. Nøbe kwailai utugurri katø øsiirain køn cha, nø maig taig. Nun wayinug ashchab amrruy cha. ⁷Incha mõimbe malla ambay chibig køn, nui kusrenanøb pera uniilan øyah chinrrab: “Jesúsbe øsiirawa, Galileasrømay ñimguen am-møwatø, nømerrig inrrun tan chinrrigay cha. Trusrø ñimbe nun ashchun tan” chinrrab. Nabe ñimune yandø chab eshkar— cha, ángelbe trenchibig køn.

Jesús ishumburmeran kenamisrøb

⁸Inchen ishumburmerabe tru sörinukkurri truba kwaariilø webambuppe, webambendø, truba kasrag luløb ambubelø køn, nui kusrenanøb pera uniilan eshkanrrab. ⁹Inchen trunetø Jesúsbe nømun kenamisra, wamaptinchibig køn. Inchen nømbe Jesúswan kemalla, nui srøbmeran ira, køriibala tabig waminchibelø køn. ¹⁰Inchen nøbe trenchibig køn:

—Chi kørig kui inchimøtay cha. Nai nunelan Galileasrømay amrrai eshkanrrab ambay chibig køn. Nømbe trusrø nan ashchun— cha.

Maig purayaigwan mørø waminchimønrrai suldaumeran an nørø pagarab

¹¹Incha ishumburmera ambub kømne, suldaumera mõiløgøsrøn tru ashib pønrrabelø ciudayumay ambabe, tru chi purayaigwan sacerdotemeran karubelan kerriguh esh kabene, ¹²truiløbe tru misagwan karubelø kølli misaameraba maig maramigwan wamincha kørrømisrtrab

tulundzunabe, suldaumerane an truba nørø pagarabelø køn. ¹³Incha:

—Ñimbe øya chinrrigay chibelø køn: “Nam kib waramnetø, nui kusrenanøb pera uniilø amrrua, Jesúswei asrwane nilin køn” cha. ¹⁴Inchippa kubenadur wammørøb chinchene, trube, trunune nam asamønrrun chibelø køn. Ñimun chi puraimønrrai.—

¹⁵Inchen suldaumerabe anwan uta, maig karuben treeg marøbelø køn. Incha øyeeg purayaig køn chib wamindiibe judíosmerai utube mõin kwalømgatig wambe larrøbitsig pasrabig køn.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan martrai purø nuig karua pasrig

(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶Inchen tru once kusrenanøb pera uniiløbe Galilea pirau tunsrø Jesús eshkainuumay ambubelø køn. ¹⁷Incha Jesúswan ashippe, køriibala tabig waminchibelø køn, mõiløbe ‘¿truig køh? kabe, ¿peg køh? chindermab’ isuatøgucha.

¹⁸Inchen Jesúsbe nømun kemallabe, trenchibig køn:

—Tiusbe srømbalasrø lata, pirau lata chiwandøgucha mu mandamgaig marøb karumigwane nan tranig køn cha. ¹⁹Treeg købene, yu pirau maya misaameran mundøgucha na kusrenanigwan marøb melabelø kønrrai martrab amrrigay cha, Møskaweimba, Nusrkaweimba, Espiritu Santoi munchiyuba misaameran piu umbu ulsrøb. ²⁰Incha na ñimun maig karuigwan kerriguh trunun møra martrai kusrenrrigay chibig køn. Inchen nabe naimburappe kwalømmørig srabe kwalømgatig ñimba pasramønrrun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

San Marcos

Juan misagwan piu umbu ulsrøbig mu misag warab waraimønug eshkaab kusrenanøb

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

1 Tiuswei Nusrkai Jesucristoimburab tru tabig srø wambe øyamay põlbasrig køn: ²Tru Isaías Tius maig karuigwan eshkaabig maig põrimbala:

Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar cha, truike ñui maywan tamartrai.

³Mu misag warab waraimøsrø kan wam trenchib trasan chib:

“Señorwei maywan tamarøb, nuyasig maymerane ølmarøb inday” tan, chib.

⁴Treekkurri Juan Bautistabe mu misag warab waraimønug kenamisra, misaameran mas kaig marmønrrab isua møra, Tiusweimay llirain kønmab asamig piu umbu ulsrailø kømigwan eshkaab kusrenanøbig køn, kaig mariilan ulø payamig kømfíg pesannailø kønrrai.

⁵Inchen maya misag Judea pirausreelø køben, Jerusalén ciudasreelø køben nuimay mørtrab amrruabe, nõmui kaig mariilan ‘øyeeg marig køn’ chib eshkaabene, truilan Juanbe Jordán piyu piu umbu ulsrøbig køn.

⁶Juan kewagüibe camello isiitøga marig købig køn. Inchen nui põrønaike kaluswan marig køben, nui mamibe nõrrø chapullba, kaambu mielba købig køn. ⁷Incha misagwan eshkaab waminchibig køn:

—Nai wendaube katøgan na lataguen kømø, maramburab marøbig maskenig attrun cha. Trunune nabe nui alpargatisyu tsiwan utsøbasra, pichibguen pitchabgaig kur chibig køn. ⁸Nabe ñimune pi pinøbulrrai piu umbu ulsrar

cha. Trune nõbe ñimun Espíritu Santotøga pinøbulrrun— chibig køn.

Jesús piu umbu ulsraig

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹Inchen tru kwalømmerawan Galilea pirau, Nazaret puebloyugurri Jesús webiben, nune Jordán piyu Juan piu umbu ulsrøbig køn. ¹⁰Inchen piu umbugurri webarrub latatø, Jesúsbe srømbala kuri ashib, Espíritu Santo nuim pala kan paloma lataig kørraarri ashib inchen, ¹¹Srømbalarøngurrimbe kan wam treeg mørø waminchib trenchibig køn:

—Ñibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nabe ñuimburab truba tab kui war— cha.

Nugwaimandzig Jesúswan chindashchab inchib

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹²Inchen tru urastø Espíritu Santobe Jesúswan mu misag warab waraimøsrø mõi mõi ingarubig køn. ¹³Inchen Jesúsbe truyu kwalømmera cuarenta nemisramne tsuben, Satanásbe kebenørkønrrab ke chinetø maringarunrrab inchibig køn. Inchen ángelesmera purugubelø køn, Jesúsbe namig animalmerai utu tsuben.

Jesús Galilea pirau nui chi maramigwan põlbasrøb

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴Juanwan kailan keeri yau keeri wendø, Jesúsbe Tiusweimburab tabig srø wamwan Galilea pirausrø eshkaab kusrenanøb ya, ¹⁵trenchibig køn:

—Yandø øyeeg kønrrabig puben, Tius nõ ashib karub pasraibe lutau pasran cha. Ñimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirab, tabig srø wamwan kørey— cha.

**Jesús pibgatø peskabelan nui
mendig amrrunrrai wamab**

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶Jesús Galilea nu pisu mendawan ib pasrøwabe, Simónwanba, nuneg Andréswanba, truiløbe peskabelø kua, nø-mui atarrayameran pisuyu keguchib warai ashibig køn. ¹⁷Inchabe Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai mendig amrruy cha. Nabe ñimune misaameran peskabelø kønrrai maramønrrun— cha.

¹⁸Inchen nømbe mõi mõi nømui atarrayameran waramnetø Jesúswei mendig ambubelø køn.

¹⁹Inchen Jesúsbe katøguchi ambuurø yabe, Zebedeowei nusrkalø Santiagonba, nuneg Juanwanba ashibig køn. Truiløbe kan barcoyu nømui atarrayameran tamara tsushib purrabelø køn. ²⁰Inchabe tru urastø wamøben, nømbe nømui møskai Zebedeowanba, purugubelanba barcoyu purramnetø, Jesúswei mendig ambuptinchibelø køn.

**Kan møg kwaimandzig
tøgaigwan Jesús tamarøb**

(Lc 4.31-37)

²¹Incha Capernaum puebloyu pua, tru isrin kwalømbe Jesúsbe judíosmera tulundzuni yau kebya, kusrenanøb mendøben, ²²nø wamindiilan møra, misaamerabe kwaara ashibelø køn. Kaguende kusrenanøppe, nuinukkurrindøwei mu mandamgaig kusrenanøbig køn, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø lata kømø. ²³Inchen tru puebloyu judíosmera tulundzuni yaube kan møg trømbøig maringarub kwaimandzigwan tøgaig wawa, trenchib trashibig køn:

²⁴—¿Nambabe ñibe chi asamig tøgagugu cha, Nazaretsrø Jesús? ¿Namun pinishinrrab attirru? cha. Nabe ñune mu

kui ashar chibig køn. Ñibe tru Tiuswei Newan Tabig, truig køn— cha.

²⁵Inchen Jesúsbe kwaimandzigwan namab trenchibig køn:

—¿Ñibe trashimøtø, møweinukkurrimbe webinrrø!— cha.

²⁶Inchen trømbøig maringarub kwaimandziibe mowan truba mur sruagucha, tru møweinukkurri mur trashib webibig køn. ²⁷Inchen mayeeløba kwaara asha, nømasiyaitø trenchib payiyabelø køn:

—¿Øyeebe chi kerah? cha. ¿Kusrenanig iibe ke srøig, trurrigu nø maig chippe ke treeg kønrrai maran! cha. I møøbe trømbøig maringarub kwaimandziimeranguen mu chindamgaig wamøben, nune møran— cha.

²⁸Inchen petø Galilea pirau ørøba misaamerabe Jesús nø chi marigwan wammørøbelø køn.

**Jesús Simón Pedroi sueeran
kwanrrøwan tamarøb**

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹Incha tru urastø judíosmera tulundzuni yaugurri webambabe, Jesúsbe Jacoboba, Juanba, Simónweimba, Andrésweimba yamay amben, ³⁰Simónwei sueerabe camayu pachiiiba tsuben: “Kwanrrø tsun” cha, tru urastø Jesúswan eshkaben, ³¹Jesúsbe kemalla, tasigu kemørøb kusrabene, pachiiibe weetaptinchen, nøbe tru pubelayasig chi maramigwan marøb mendabig køn.

**Jesús truba yam
kwanrreelan tamarøb**

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³²Yandø pørr pinaiben, chab pil-liraben, Jesúsweimay mayeelø kwanrrø tøgarmenanba, kwaimandziimera tøgarmenanba srua amrruben, ³³puebloyu maya misaaba yaskabugøba tulundzuna pasrøben, ³⁴Jesúsbe truba yamelø chi

kwanrrø køben tøgarmen tamarøb, katø truba yam kwaimandziimeran misaamerainukkurri webusrøbig køn. Incha kwaimandziimerane waminchibashmíig køn, kaguende truiløbe nune mu kui ashibelø køben.

Jesús Galilea pirau truørø srø wam tabelan eshkab kusrenanøb

(Lc 4.42-44)

³⁵Incha løtsøzhig ullarbatø, Jesúsbe kurra, ciudayugurri wambig mu misakkasrø, trusrø Tius Møskaimba waminchib wabig køn. ³⁶Inchen Simónba, nui linchibeløba lanrrab webamba, ³⁷wetørrawabe, trenchibelø køn:

—Mayeeløba ñune lab køn— cha.

³⁸Inchen nõbe trencha løtabig køn:

—Misaamera puluwandø katøganbalømera warabsrømay amrrab cha. Trusrøngucha srø wam tabelan eshkab kusrenrrab, kaguende nabe truweiwei arrur— cha.

³⁹Incha Jesúsbe Galilea pirau ørøba judíosmera tulundzuni yamerayu chutøgucha eshkab kusrenanøb, katø kwaimandziimeran misaamerainukkurri webusrøb inchibig køn.

Asr trerab kwanrrø, lepra taig, tøgaigwan Jesús tamarøb

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰Kan møg asr trerab kwanrrø, lepra taig, tøgaig Jesúswan kemalla, tømøn-srabe trenchibig køn:

—Ñi nan tamaramdiig købene, tamartra— cha.

⁴¹Inchen Jesúsbe lastima asha, tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig køn:

—Tamarøg køtan cha. Tamarig kørrømisr— cha.

⁴²Inchen mõi mõi nui trerab kwanrøbe pinøben, nõbe chishig kørrømisren,

⁴³Jesúsbe yandø ‘inrrø’ cha, nune kuchi murtø waminchib trenchibig køn:

⁴⁴—Au, mungøben eshkawabesin cha. Inchendø ya, ñui asrwan sacerdotendø kenamara, tru ñi yandø chishig kørrømisrimburø tru Moisés tranrrig taig-wane srua ya, tranrrig cha, mayeeløba ñui kwanrøwan chishig kørrømisrin kui ashchain— cha.

⁴⁵Trendaingucha møøbe ya, chi purayaigwan mayeelan waminchib mendøben, treekkurri Jesúsbe chu puebloyutøgucha misag ashene, yandø kebinrrab kaima, mendawansrø misakkanug uñibig køn. Inchen chugurrielø køben nun ashchab amrrubelø køn.

Jesús nui maramburab mariitøga kaig marigwan ulø paymumig kønrrai marøbig kui ashchai kenamarøb

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

2 Mam kwaløm wendau køsrøn, Jesús katø Capernaum puebloyu kebiben, nõ yau wan taig wammørøppe, ²misaabe petø truba nu tulundzuna, ni yaskabuguen kemuben, nõbe Tiuswei srø wam tabelan waminchibig køn. ³Inchen pibgatø møguelø kan møg kønørrab kaimabigwan muta, puben, ⁴menrra misag køptø, Jesúsweim pulugatig kemallchab kaimappe, tru nõ pasraim pala yawan picha, trugurrimbe tru trabyu kwanrriigwane kan tsigalyu kørrøørbelø køn. ⁵Inchen Jesúsbe nõmui isubigwan ke nuinuutø pasra pønrrai ashabe, Jesúsbe kwanrriigwane trenchibig køn:

—Nai nusrkai, ñui kaig mariilan ulø payamig kømíig, pesannaig kørrømisran— cha.

⁶Inchen møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe nõmui manrrautø truba isub purrabelø køn: ⁷“¿Nøbe øyebe chi waminchib pasrarmah? cha. Øyeeg chib pasrappe, Tiusweimburab purø trømbøig wamab

pasran cha. Kaig mariilane ulø payamig kómíig pesannaig kónrraimbe ¿mu kuin treeg mariasamø? cha. Tiustøwei øyeeg martrun” chib. ⁸Inchen tru urastø Jesúsbe nømuinetø øyeeg isub pønrrailan kelarrab ashabe, trencha payibig kòn:

—¿Nimbe ñimui manrraube chindimbarre øyeeg isugue? cha. ⁹¿Møigwan mas kormø trendamdiig kòbsruerah? cha, tru kònønrrab kaimabigwan: “Ñui kaig mariilan ulø payamig kómíig pesannaig kòrrømisran” ¿tamiteh? Kabe: “Kurrab, ñui tsigalwan muta, inrrø” ¿tamiteh? cha. ¹⁰Pøs, na, Møg Misra Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø payamig kómíig pesannaig kónrrai mu mandamgaig marøbig kui mømibe ñim ashchai kenamaramønrrun—chibig kòn.

Inchabe tru kònønrrab kaimabigwane trenchibig kòn:

¹¹—Nabe ñun trenchar cha: Kurrab, ñui tsigalwan mutab, yamay inrrø—cha.

¹²Inchen truike kurrappa, nui tsigalwan muta, mayeelø ashen, truyugurri webibig kòn. Inchen trugurrimbe mayeeløba truba kwaara ashib, Tiuswan truba tabig waminchib trenchibelø kòn:

—Managuen nambe kan øyeekkatiibe ashmuig kòn—cha.

Jesús Levíwan wamab

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³Incha katø Jesús nu pisu mendasrømay iben, maya misag nuim pulu kemallen, nøbe kusrenanøbig kòn. ¹⁴Incha pureb ya, Alfeowei nusrkai Leví, romasreelayasig an utabelø purrainug wai ashabe, trenchibig kòn:

—Nai mendig amø—cha.

Inchen nøbe kurrab, nui mendig ibig kòn.

¹⁵Indiibe Jesúsbe Levíwei yau mab wabene, truba yamelø romasreelayasig an utabelø køben, katøganelø kaig

marøb misaamera køben Jesúsba, nui kusrenanøb pera uniiløba mishatsigu trubalatø purrøben, kaguende truba nu købig kòn nui mendig amøñibeløbe.

¹⁶Inchen fariseosmerai utu tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe Jesúswane mayeelø tru kaig marøbeløba, an utab purrabeløba mishatsigu mab wai ashabe, nui kusrenanøb pera uniilane trencha payibelø kòn:

—¿Nøbe an utaptø purrabeløba, kaig marøbeløba mab, muchib wappe, øyebe maig marøb wah?—cha.

¹⁷Inchene Jesúsbe trunun mørabe, nømun trenchibig kòn:

—Tabelø, kwanrøgarbe mø marøbig palain kòmøn cha. Kwanrreeløbeguende palain kòn cha. Nabe tru sølgandø amøñibelan wamønrrab arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab arrig kòn—cha.

Ayunamigwan payib

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸Juanwei mendig amøñibeløba, fariseosmerai mendig amøñibeløbabe ayunab køben, møiløgøsrøn amrrua, Jesúswan payibelø kòn:

—Juanwei mendig amøñibeløba, fariseosmerai mendig amøñibeløbabe tru ayunamigwan katø katø maren, ¿ñui kusrenanøb pera uniiløbe chindimbarre trunune marmeelø køh?—cha.

¹⁹Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma keg mistrabig nømbe wabengan, mamø purrønrraitarru? cha. Keg mistrabig nømbe wabene, manrrun cha. ²⁰Inchendø keg mistrabigwan srua ambam kwalømmera punrrun cha. Tru kwalømbeguende, trube, nømbe ayunabwei inchun cha.

²¹Muguen kan køllin camisanma køl-sraigu srø llensu søtiimíigwan waya tsushimøn chibig kòn. Treeg marene, srø llensube kesruppa, kølli llensune køl-srøben, mas trømbøikken kølsraig kør-

rømisrtrun cha. ²²Katø muguen srø vinonma køllin kalusmerayu usrmøwei indan cha. Kaguende treeg marene, srø vinobe køllin kalusmeran srurrøgøben, vinobe lushen, kalusmerabe ka kølsrønrun cha. Inchawei srø vinone srø kalusmeran mariguo usrøbelø køn— cha.

Isrin kwaløm maramgaigwan maran cha, Jesúsuan alegab

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³Kan isrin kwaløm Jesús tirigu ellmari utuwan pureb ibene, nui kusrenanøb pera uniiløbe puraambub ambuppe, tirigu tur lurrøb mendøben, ²⁴fariseosmerabe Jesúsuan trenchibelø køn:

—Au, ¿ñui kusrenanøb pera uniiløbe isrin kwalømbe chigøben marmønrrai merigwan chindimba øyeeg marøb køh?— cha.

²⁵Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ñimgan managuen lemeelø kōtirru cha, mana køsrøn Davidwanba, nui linchibelanba chindamgaig palabig arubun, parøgwaben, mandø indigwan? ²⁶Abiatar, tru maya sacerdotemeran nø karub sacerdote køben, Davidbe Tiuswei carpa ya tabzhigu kebya, Tiusweyasiitø tarømarig pirrimera, tru sacerdotemeratø maim pirrimera mendaibe mu mamønrrai merigwan nø mab, katø nøba purrab misagwangucha srørrøb indigwan.—

²⁷Incha Jesúsbe katø trenchibig køn:

—Isrin kwalømwane møyewasig marig køn cha, møywan isrin kwalømweyasig kømøtø. ²⁸Inchawei na, Møg Misra Arrubiibe isrin kwaløm nan nø karunrrain kømøtø, maramdiigwane marøb, maramgaigwane marmub, isrin kwalømwanguen nabe na asha karubig kur— chibig køn.

Tasig mul-laig møywan Jesús tamarøb

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

3 Jesús katø judíosmera tulundzuni yau kebibene, truyu kan møg tasig mul-laig tøgag waben, ²Jesúsuan larab købelø køn, isrin kwaløm tamarøbig køtashchab, chigøben chi køptø. ³Inchen Jesúsbe tru tasig mul-laig tøgag møywane trenchibig køn:

—Kurra, yu tøbøtag pasramisr— cha.

⁴Inchabe katøganelan trenchibig køn:

—¿Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyube isrin kwalømbe chowan martrain taig køh cha, tabiiteh, kabe kaiteh? cha. ¿Kwamønrrai indamig køh, kabe kweetsamig kø, chindah?— cha.

Inchen nømbe chigucha chimuben, ⁵Jesúsbe nuingatan pønrrabelan namig ashib, truba isui inchibig køn, kaguende nømui manrømerabe purø murelø kuimba. Incha tru møywan trenchibig køn:

—Kwalwan larrøbichi— cha.

Inchen nøbe larrøbichene, nui kwalbe tabig kørømisrøbig køn. ⁶Inchen fariseosmerabe webamba, tru urastø Herodesweingateeløba Jesúsuan namig kurra, mandø incha pinisamigwan waminchib mendabelø køn.

Nu pisu menda misag truba nuwan Jesús kusrenanøb

⁷Inchen Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba tarømisra, nu pisu mendasrømay iben, misag truba nu Galilea pirausreelø nui mendig ambubelø køn. ⁸Inchen nø chinetø nørreelø marigwan wammørab, judeasreelø køben, jerusalénsreelø køben, idumeasreelø køben, Jordán pi tru pørr kal-labgatøsrøelø køben, tirosreelø køben, sidónsreelø køben, truba nu ashchab amrrubelø køn. ⁹Incha tru treeg nu misakkurri Jesúsbe

nui kusrenanøb pera uniilan kan barco ke tamara tøgagønrrai eshkabig køn, tru nu misag nun menrra trag marmønrrai. ¹⁰Kaguende Jesúsbe kwanrreelan truba truba tamarin køben, mayan kwanrreeløba katøranrrab nuimaygøba kemallchab tranrrabelø køn.

¹¹Inchen trømbøig maringarub kwaimandziimera nun ashippe, nui merrab tømbønsra, trenchib trashibelø køn:

—Ñibe Tiuswei Nusrkain køn— chib.

¹²Inchen Jesúsbe nune mu køn cha, mun køben misaameran mørø waminchimønrrain karubig køn.

Jesús nøashib karua øramelan doce lawa pønrsøb

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³Incha Jesúsbe kan tunsrø nebya, nø wamønrrab asiilan wamøben, nømbe nuimay amrrubelø køn. ¹⁴Incha doce wesrawa pønrsra treeg kørrømara, iilane nøashib karua øriilø køn cha, wamabig køn, nøba amøñibelø kønrraimba, katø eshkab kusrenanrrab amrrai øramigweyasiiba, ¹⁵katø kwaimandziimeran webusramig mu chindamgaig marøbelø kønrraimba. ¹⁶Tru doce wesrawa pønrsrailøbe iilø køn: Simón, nundøwei katø Pedro cha, munchi pasrig køben, ¹⁷Zebedeowei nusrkai Santiagoba, nui nuneg Juanba, truilane Boanerges cha, munchi pasriilø, tru treeg munchibe: “palaig trashibig taigwei nusrkalø”, ¹⁸katø Andrés køben, Felipe køben, Bartolomé køben, Mateo køben, Tomás køben, Alfeowei nusrkai Santiago køben, Tadeo køben, Simón Cananistameraingatiig køben, ¹⁹katø Judas Iscariote, tru wendø Jesúswan ashig kømui inchibelaingato pasramisra, tranrrrabig købengue.

Møiløgøsrøn Jesúswan Beelzebúwei maramburab marigwan tøgag køn chib

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰Inchen Jesús katø nui kusrenanøb pera uniiløba kan yau kebiben, katø misag menrra tinmarøb tulundzunaptø, manrrabguen kaima købig køn.

²¹Inchen Jesúswei yaueløbe treeg inchib køn taig wammørape, nune merrarrawa, sruamrrunrrab ambubelø køn. Kaguende lukiain køn chib køben.

²²Inchen tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø Jerusalénsrøngurri amrrubeløgucha trenchibelø køn:

—Nugwaimandzig, tru Beelzebúwan tøgag køn cha. Treekkurri, tru kwaimandziimeran nøasha karubigwan tøgag kua, i møøbe kwaimandziimeran weeran— cha.

²³Inchen Jesúsbe nømun wama, ‘øy-eeg lataitøwein køn’ chib, kemesra wamindiiløtøga trenchib waminchibig køn:

—¿Satanásbe Satanáswandøweimbe chinchu wegutchaitamague? cha. ²⁴Kan rey karub tøgaweim pirau misaama nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, warabig warønrrab kaimanrrun cha.

²⁵Katø kan yauelø nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, chab pinønrrun cha.

²⁶Inchawei Satanás nøasiitøwei nøørø, nøørø misrøb kurrabe, treegu yandø pasrønrrab kaimaben, truyu patsønrrun, chibig køn.

²⁷Kabe kan møikkøben kan mur møwei yauma kebya, tru mur mowan lusrøbmerrig lusrmøwatøbe, nui chi tøgagúigwan kerranrrab kaimanrrun cha. Lusra trarratøwei nui chi tøgagúilan kerranrrun chibig køn. ²⁸Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Misaamera chi kaig mariilan lata, chigøben Tiuswan purø trømbøig wamindiilan lata Tiusbe kerriguh pesannawa, ulø paymønrrun cha. ²⁹Trune Espiritu San-

ton purø trømbøig wamab waminchibig-wane ulø payamigwane managuen pesannaimiig kōnrrun cha. Treeg kōmōtø, nui kaig marigwan managatig tōga kōrrōmisrtrun— chibig kōn.

³⁰ Jesúsbe øyah chippe, kaguende nōmbe nun trømbøig marøngarub kwaimandzigwan tōgaig kōn chib kōben, trendaig kōn.

Jesúswei usrimba, nuneløba

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Inchen Jesúswei usrimba, nuneløba pua, wambiitø pōnrramisra, wamōnrrab øren, ³² Jesúsweim pōtøgatan truba nu purrabeløbe trenchibelø kōn:

—Au, ñui usrimba, ñui nuneløba wambig pōnrran cha, ñun payib.—

³³ Inchen nōbe trencha lōtabig kōn:
—¿Nai usri nai nuneløbe mumera kōh?— cha.

³⁴ Incha nuim pōtøgatan purrabelan ashabe, trenchibig kōn:

—Nai usri nai nuneløbe iilø kōn cha.

³⁵ Kaguende mōikkōben Tius maig mar-trai karuben, treeg marøbig, truipe sí, nai nuneg, nai nuchag, nai usrin kōn— cha.

Kan mōg mandø kwaligwan trunun Jesús kemesra wamindig

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

4 Jesús katø nu pisu menda kusrenanøb mendøben, nø wainug misag truba nu tulundzunøben, treekkurri Jesúsbe pisuyu kan barcoyu kebya wamisren, maya misaabe tru pisu mendatø kōrrōmisrøbelø kōn. ² Inchen nōbe nōmun 'øyeeg lataitøwein kōn' chib wamindiiløtøga chineh kemesra, kusrenanøbig kōn. ³ Inchabe nui kusrenanigube trenchibig kōn:

—Iigwan mōray cha. Kan kwallibiima tsurøb kwallchab webyan cha. ⁴ Incha tsurøb ibene, kanbalø yellbe mayu kōrrøben, illimera amrrua, man cha.

⁵ Inchen katøganbaløbe srug trøldø pirau pirø tre chiganug kōrrøben, pirø palatiig kua, tru yellbe kal-lappe, petø kal-labendø, ⁶ pōrr webarrua, mergurangaruben, srøl tre chigaig kua, mul-laptindan cha. ⁷ Katøganbalø yellbe kal shau utu kōrrøben, kalmera nōrrørab mendappe, chab kasrøb tsibishiben, truipe chigucha misrmøn cha. ⁸ Inchen katøganbalø tab pirau kōrrabiibe sí, kal-lawa, tabig nōrrørawa, truba nu nigan cha. Møiløbe kan yellgurrindø mamig trulzheelø treinta niguen, møiløbe sesenta niguen, møiløbe cien nigan— chibig kōn.

⁹ Incha trenchibig kōn:

—¡Møramig kalu pōnsraibe, mør!— cha.

Mandøgurri Jesús 'iigwan øyeeg lataig kōn' cha, kemesra wamindig

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Jesús yandø nōtø kōrrōmisren, tru doce kusrenanøb pera uniiløba kanbalatø Jesúsweim pulu pōnrrabeløbe trenchibelø kōn:

—¿Tru 'øyeeg lataitøwein kōn' chib kemesra wamindiiløbe chi chibig kōh?— cha.

¹¹ Inchen nōbe trenchibig kōn:

—Tiusbe nø ashib karub wainug mu asiimfiig tøgagúilan ñimune ashchai tranan cha. Inchendø misaamera nøøreelø truyuilø kōmeelane 'øyeeg lataitøwein kōn' chib kemesragøba wamindiiløtøga wamindig kōn cha,

¹² nōmbe ashippe ashendø, ashmøwa lataig kōrrōmisrøb; mōrøppe mōrendø, chi tainguen mōr-møwa lataig kōrrōmisrøb inchain cha.

Incha isua mōra Tiusweimay lliramøwei, nōmui kaig mariilan Tius ulø payamigwan pesannamø, ulø payamig kōnrrain kuig kōn— cha.

**Tru kwaliibe ‘øyeeg lataig køn’
cha, kemesra wamindigwan
Jesús øyeeg køn cha eshkab**

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³Incha katø trenchibig køn:

—Ñimgan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, tru kemesra wamincha pasrigwane çchigúí wetøgørrøtirru? cha. Katøgan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra tru wamindiilangucha kerriguba çchinchá wetøgørrørrague? cha. ¹⁴Tiuswei wamwan waminchibiibe yellwan tsurøbig lataig køn cha. ¹⁵Inchen tru mayu kørrab yellmerabe iilø latalilø køn cha. Nømbe Tiuswei wamwan møren latatø, Satanásbe arrub, tru tab wamwan nømuinug ellmarigwane kerran cha. ¹⁶Inchen tru srug trøldø pirau pirø tre chiganug tsuri yellmera lataliløbe iilø køn cha: Tiuswei wamwan møra, tru urastøbe truba tab kui utøbendø, ¹⁷nømasiitø srøl tre umbu keetiimeelø kua, maya yanaguen amøñimøn cha. Incha tru Tiuswei wangurrindø chigøben puben, katø chigøben kaig nebub arruben, nømbe mõi møin elachiptindan cha. ¹⁸Inchen katøganeløbe tsuren, tru kal shau utu kørrab yell latalilø køn cha. ¹⁹Tiuswei wamwam mørøppe mørendø, i pirau chine købigwan menrra subiiibah, nømui chine palømmø tøgagúilø purø tabig lataig asønaiikkurrimba, trugurri chine tøgagømmørø chull inchib isuiløbatø Tiuswei wamwan mørigwane kerrigu truitø kasrøben, chigucha nømbe ellmarig mismøn cha. ²⁰Inchen tru tab pirau tsuriiløbe tru Tiuswei wamwam møra, ellmarig misrøbelø, truilø køn: kan trulzhikkurrindø treinta, kabe sesenta, kabe kan trulzhikkurrindø cien nigabelø lataliløgue.—

Lámparan kemesra wamindig

(Lc 8.16-18)

²¹Katø Jesúsbe trenchibig køn:

—çKabe kan lámparanma køtsø umbu pasrtrab, kabe cama umbu pasrtrab srua kerrubelø kuitarru? cha. Treeg kømøtø, çtør kønrraimbe, pala pasramig kømuitarru? cha. ²²Chigøben sørig pasrabiibe søriitø pasrømøtø, kenamaramig kønrrun cha. Katø chinchaguen asamgaig kasra pasrigwane ashchai tøryu wesraig kønrrun cha. ²³Møikkøben møramig kalu pønsraig kuabe, mør— cha.

²⁴Incha katø trenchibig køn:

—Ñim chi mørigwane tab isua kuy cha. Ñim kanelan maig unaasha traniibe, ñimungucha treetøwei unaasha trana, ñimune nemariibaguen tranrrun cha. ²⁵Kaguende tøgagwane masken tranen, trune chigaigwane nui lamøttiig tøgagúigwanguen kerranrrun— cha.

**Yell nurab lataitøwein køn cha,
kemesra wamindig**

²⁶Jesúsbe katø trenchibig køn:

—Tius nø ashib karub pasraibe kan møg pirau yellwan tsuri lataig køn cha. ²⁷Incha kib tsui lata, kurra uni lata, yem kui lata, kwaløm kui lata, yellbe kal-lawa nuran cha, møøbe mandø indinguen ashmøwatø. ²⁸Kaguende pirøbe nøasiitø mamig ninguingarubig køn cha. Srøsrøbe ishiimerrig kal-laben, trugurrimbe urø weetøben, urøyube trulmera netsan cha. ²⁹Inchen yandø trul srønøben latatø, usestøga paran cha, kaguende yandø param kwaløm puin køben.—

**Iibe murtasa yell lataitøwein
køn cha, kemesra wamindig**

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰Katø Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Tius nò ashib karub pasraibe chi lataig asòna cha, kabe chiwan kemesra, ‘øyeeg lataitøwein kòn’ chinrrab kòh? cha. ³¹Kan murtasa yell lataig kòn cha. Tsurøb uras truiibe yu pirau maya yellmerai utu purø lamøzhig købendø, ³²tsurinukkurrimbe shush mamig tusrmerai utu katøguchinguen palaig nu tusr-unø srarmerabaig nuraben, illimera pala amøñibeløguen truyu le martrun—cha.

**Jesús ‘iibe øyeeg latailø kòn’ cha,
kemesra wamindig**

(Mt 13.34-35)

³³Jesúsbe Tiuswei wamwan øyamay kusrennøbig kòn, ‘øyeeg lataitøwein kòn’ chib, truba yambalø kemesra eshkab. Møi eshkaig latailø, nòm mayangatig chigúí nebua mørtrapteelø køben, treetøh marøbig kòn. ³⁴‘Øyeeg lataitøwein kòn’ chib kemesrømøbe, waminchimíig kòn. Inchendø nui kusrenanøb pera uniilane nòmundø nøøø kerrigu tør marøb eshkabig kòn.

**Isig ichibigwanba, pi
welar kurrabigwanba
Jesús pasramisingarub**

³⁵Incha tru kwalømdøwei yandø piliraben, nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig kòn:

—Pisu ambøgatøsrømay larraamun—cha.

³⁶Inchen nømbe misagwan ‘ungwa’ cha, Jesúswan tru nø waig barcoyutøwei pera amben, katøgan barcomeragucha lincha ambubelø kòn. ³⁷Inchen truba mur isig ichibig webarruben, pi welarmerabe barcoyu keguchen, yandø ke pitø netsab arruben, ³⁸Jesúsbe wendau kan labzhigu ne kib waben, nømbe kasrønabe trenchibelø kòn:

—¡Au, Kusrennøbig! ¿nam asentanreenchib melamne, ñigan isubguengaig watirru?— cha,

³⁹Inchen Jesúsbe kurra, isigwan kònømønrrai kandø wama, piwane trenchibig kòn:

—¡Wanrrømø, mõi mõi wasrørau!—cha.

Inchene isiibe pasramisren, yandø kerrigu wasrønzhig kørørmisrøbig kòn. ⁴⁰Inchen Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan:

—¿Chindimbarre korig kòta? chibig kòn. ¿Ñimui isubigwan nainuutø pasra kømeeelø kø chindah?— cha.

⁴¹Inchen nømbe truba kwaariilø kørørmisra, kangurri kangurri trenchibelø kòn:

—¿Libe mu kerah cha, isig ichibig lata, mar lata, nun mørtrappe?—

Gerasasriig kwaimandzig tøga møg

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

5 Pisu ambøgatømaysrø larraamba, ²Gerasa pirausrø puben, ²Jesús barcoyugurri webiben latatø, kan møg trømbøig maringarub kwaimandzig tøgagig sørin trabmerayugurri webarrua, Jesúswan kemallibig kòn. ³Tru møøbe sørin tulyutø tsubig, muguen lusrtrab kaimaig købig kòn, ni cadenastøgaguen. ⁴Kanmaybe srøbmeran tasiimeran cadenastøga køben, katø chitøga køben lusrendø, lusrimørig pitischig marøb lurren, muguen kaimabelø kòn. ⁵Incha yem kwaløm chu uragucha tunmerasrø, sørin tulmerasrø trashib, sruutøga nøasiitø kørriinchib uñibig kòn. ⁶Incha Jesúswane yabgurrindø asha, lula, nui merrab tømbønsra, ⁷trenchib trashibig kòn:

—¿Ñibe nane chi martrab inchigu? cha, Jesús, Tius Mayeelaim Pala Pasrabigwei Nusrkai. Purø trømbøig møra megamig kømønrrai Tiuswei munchiyu ka købash cha, chib miarrumøn— cha.

⁸Pøs øyeeg chippe, kaguende Jesúsbe: —¡Ñi, trømbøig maringarub kwaimandzig, i møweinukkurri

webinrrø!— chib pasrøben, trendaig kòn.

⁹Inchene Jesúsbe nun trencha payibig kòn:

—¿Chi munchi kugu?— cha

Inchen nòbe:

—Legión munchi kur, chibig kòn. Kaguende nambe purø nu ker— cha.

¹⁰Inchabe tru piraugurri nõrø peesrømay ørmørrunrig chib, Jesúswan truba truba rugabig kòn. ¹¹Inchen tru tun puluwan kuchimera lawa mab truba nu amøñibelø kòn. ¹²Inchen tru kwaimandziimerabe rugab trenchibelø kòn:

—Kuchimeraimay ambingarurra cha, nam truilainug kebamrrab— cha.

¹³Inchen Jesúsbe ka kebambashen, trømbøig maringarub kwaimandziimerabe møweinukkurri webamba, kuchimerayu kebambene, truyu kuchimerabe pa milburab warabeløbe truba trømbø lendeyu lula, chab pinøgørraptincha, larrø nu pisuyu kegørra, pi keesra, chab kwabelø kòn.

¹⁴Inchene kuchi ashibeløbe kwaarilø lula, puebloyu køben, wambig nõrøwansrøn køben eshkab ambubelø kòn. Inchen misaamerabe chi purayaigwan ashchab amrrubelø kòn. ¹⁵Incha Jesús waisrø pubene, tru kwaimandzig tøgäig købiibe mømibe køsaatiig kømø, keweig, tabig wai ashabe, truiløbe kørig kui inchibelø kòn. ¹⁶Inchen tru kwaimandzig tøgäig købigwanba, kuchimeranba maig purayaigwan ashibeløbe nõmun eshkaben, ¹⁷nømbe Jesúswan nõmuim piraugurri 'irra' chib truba rugabelø kòn.

¹⁸Inchen Jesús barcoyu kebibene, tru kwaimandzig tøgäig købiibe:

—¿Ñui mendig arruah?— cha, truba inchen,

¹⁹Jesúsbe arrubashmøtø, trenchibig kòn:

—Ñui yamay inrrø cha, ñui yau misaameraimay Señor ñun yeeg nõrriig mara, mandø lastima asigwan nõmun eshkanrrab.—

²⁰Inchen tru møøbe ya, Decápolis pueblosrø Jesús nun yeeg nõrriig marigwan truba truba eshkab mendøbene, mayeeløba kwaara ashibelø kòn.

Jesús kan ishuwan kwanrrøwan tamarøb

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹Jesús barcoyu katø pisu ambøgatømay larraibene, nuim pøtøgatan misag truba truba nu tulundzunøben, nòbe pisu mendatø kørrømisrøbig kòn. ²²Inchen judíosmera tulundzuni yau ashib karubig, Jairo taig, puabe, Jesúswan ashippe, nui srøb pulu tømbønsra, ²³arrubsumugu chib truba inchib, trenchibig kòn:

—Nai nimbasr-unø kwanrrab inchib tsun cha. Kwanrrø tammisren, katø øsig uñchai ñui tasigwan nuim pala estsartrab attra— cha.

²⁴Inchen Jesúsbe nõba iben, menrra misag mendig ambuptø nun trag maren, ²⁵tru misag utube kan ishug doce años ørøba ani ib kwanrrø tøgäig kua, ²⁶chu uraskucha purø trømbøig kui uña, mø marøbelai yam tasku pureb megawa, nui chi tøgäigüigwan kerrigu patsøgøben, chiweingucha puraimø, kwanrrøbe masken inchib iben, ²⁷Jesúswan wamindi mørøppe, tru ishuube misag utu wendaugurri Jesúsweim pulu kemallippa, nõ kewägüigwan katørabig kòn. ²⁸Kaguende nòbe treeg isubig kòn: “Kewägüilandøguen katøraitø, tammisrig kørrømisramørrun” cha. ²⁹Inchen tru ani ibiibe mõi mõi pasramisrøptinchen, asru nui kwanrrøbe yandø purayai møren, ³⁰Jesúsbe nõ mun køsrøn nui maramburab mariitøga tamarøbrain kui

mørabe, nu misag sətowan keeshabe, payibig kòn:

—¿Na kewagúigwane mu katørah?— cha.

³¹ Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø kòn:

—Misag sətø yeeg trag mari ashatø, ñibe: “¿Mu katørah?” taibe— cha.

³² Inchen Jesúsbe mu katøraitashchab ambumay, imay ashene, ³³ tru ishube kørig kòbitø itønab, nun maig purayaigwan møra, ya, Jesúswei merrab tømøn-srøb srala, isømø, kerriguwan eshkaben, ³⁴ Jesúsbe trenchibig kòn:

—Nimbasr, ñui subigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tamarig kørromisran cha. Chi isumø, inrrø cha. Ñui kwanrøbe yandø purayaig kòn— cha.

Jesús Jairoi nimbasrwan øsiiranøb

³⁵ Trune Jesús waminchib pasramnetø, tru judíosmera tulundzuni yau ashib karubigwei yaugurri møiløgøsrøn amrruppe, unai møskawane trenchibelø kòn:

—Ñui nimbasrbe kwabguen indan cha. ¿Kusrennøbigwan mas chinrrabrre øyeeg chigu?— cha.

³⁶ Inchen nøm trenchib kuingucha Jesúsbe trunun mørøb pasrømøtø, tru tulundzuni yau ashibigwane trenchibig kòn:

—Chi kørig kui inchimøtø, køreptø køreu— cha.

³⁷ Incha mas mungucha amrrubashmøwa, Pedronbah, Jacobonbah, Jacoboi nuneg Juanwanbatø amrrungarubig kòn. ³⁸ Incha tru judíosmera tulundzuni yau ashibigwei yau puabe, ke chindi asamgaig misaabe kishib, miirab, trashib inchib kui ashabe, ³⁹ Jesúsbe kebya, trenchibig kòn:

—¿Chindimbarre øyeeg inchib, kishib køh? cha. Unøbe kwaig kømøtø, ka kiptø tsun— cha.

⁴⁰ Inchen misaamerabe Jesúswane ka indzatø mørøbelø kòn. Inchen Jesúsbe mayeelan mõi mõi webamingarua, møskawanbah, usranbah, tru nøba ambubelanbatø pera ya, tru ishug-unø tsuinug kebya, ⁴¹ tasigu kemørabe, trenchibig kòn:

—Talita, cumi— cha. (Trenchippe: “Ishug-unø, ñun kurrø char” chib.)

⁴² Inchene tru doce años tøga ishug-unøbe mõi mõi kurrappa, llirab mendøben, misaamerabe truba truba kwaara asha kørromisrøbelø kòn.

⁴³ Inchen Jesúsbe mun køben eshkab kønrrab kømø cha, unan mamig srøttrai karubig kòn.

Jesús Nazaret pueblosrø

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

6 Jesúsbe truygurri webya, katø nui pirausrømay iben, nui kusrenanøb pera uniiløbe nøba ambubelø kòn. ² Incha isrin kwaløm pubene, Jesúsbe judíosmera tulundzuni yau kusrenanøb mendøben, møiløgøben mørøbeløbe truba kwaara asha, trenchibelø kòn:

—¿I møøbe kerrigube churre øyeeg kusreh? cha. ¿Iig nui øyeeg truba truba kusreibe chiguerah? cha. ¿Kan i møg nui tasiimeratøga maramburab mariilø yeekkucha kuita! cha. ³ ¿Iibe tru tsiimeratøga chine marøbig kømuitarru? cha, tru Maríai nusrkai. Katø ¿Santiagoimba, Joséweimba, Judasweimba, Simónweimba nøbe nuneg kømuitarru? cha. ¿Yamba nui nuchaløgucha yu namui ututøwei warabelø kømuitarru?— cha.

Trekkurri nømbe nune chinetø cha mørøbelø kòn. ⁴ Inchen Jesúsbe trenchibig kòn:

—Chutøgucha peesrømbe Tius maig karuigwan eshkabigwane tab indan cha. Trune nui piraeløba, nømmisaameraba, nui yaeløbabe chi tab inchimøn— cha.

⁵Incha truyube maramburab marig chi martrab kaima, mamdø kwanrreelan nui tasiitøga estsara, trutøh tamarøbig køn. ⁶Inchen Jesúsbe yeekkucha køremø misaamera kønrrabmab ke kwaara ashibig køn.

**Jesús nui doce pera
uniilan kusrenanrrai ørøb**

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

Incha Jesúsbe tru puluwan yamera tsitsø pønrrabwan kusrenanøb uñibig køn. ⁷Incha nøbe nui doce kusrenanøb pera uniilan wama, pagatø, pagatø ørøb menda, trømbøig maringarub kwaimandziimeran mu chindamgaig marøb amrrai tranøbig køn. ⁸Incha treeg karubig køn:

—Mayuweimbe chigucha sruammønrrain cha. Kan pøtønain tsiitø srua amrrain cha. Pirri srua ammøwei, wasr ila ammøwei, pørønailøyu an pusra ammøwei inchain cha. ⁹Alpargatistø keeta amrrain cha. Pala itøgueikkucha yunømaramiba kømøtø, kandø kewa amrrain— cha.

¹⁰Incha Jesúsbe katø trenchibig køn:

—Ñim kan yau kebambuppe, tru puebloyugurri ambamnegatig kørrømsrtrigay cha. ¹¹Inchen ñimun wamømwøwei, ñimun mørøg kømui indinuube, trube, tru puebloyugurri webamrrappe, ñimui srøbyu usrøwan chishtø kørrøgonrrigay cha. Treeg marøppe, trube: “Ñim kaasig købene, mømimbe ñim kusrenrrigay” chib eshka.—

¹²Inchen nømbe webamba, misagwan:

—Ñim kaig mariilan isua mørøb, Tiusweimay lliray— chib eshka kusrenanøbelø køn.

¹³Incha misagweinukkurri kwaimandziimeran truba yam webetab, truba yam kwanrreelan aceite srøla, tamarøb inchibelø køn.

Juan Bautista kwaig

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴Rey Herodesbe Jesúswan wamindi mørøbig køn, kaguende Jesúswei munchiwane misaamerabe nun, nun waminchib køben. Inchen møiløbe trenchibelø køn:

—Juan Bautista kwailai utugurri katø kurriinrrun cha. Incharre tru maramburab øyeeg maramig tøgaig kuinrrun— cha.

¹⁵Inchen katøganeløbe trenchibelø køn:

—Tius maig karuigwan eshka big Elías kuinrrun— cha. Inchen kaneløbe:

—Nøbe Tius maig karuigwan eshka big kuinrrun, chibelø køn, tru møikkøben merrabsreelø lataitøwei.—

¹⁶Inchen Herodes trunun mørabe, trenchibig køn:

—Iibe Juan, na tru turwan paringarui kuinrrun cha. Mømimbe kwailai utugurri katø kurriinrrun— cha.

¹⁷Kaguende Herodesbe tru Juanwane kemøringarua, kailan keeri yau lusra wanningarui købig køn, tru nui nuneg Felipei srai Herodíascurrindø. Tru Herodíasbe Herodeswei nuneg Felipei srain købig køn. Inchen Herodesbe truigwane nui srai marin køben, ¹⁸Juanbe Herodeswane trenchibig køn:

—Ñi ñui nunewei srawan ñui srai mara tøgagømibe merig pasran— cha.

¹⁹Inchen tru ishug Herodíasbe Juanwan tsalø køptø kwetchab inchendø, kaimabig købig køn.

²⁰Kaguende Herodesbe Juanwane sølgandø tabig, katø Tiusweindø tarø mari møg kwaasha, køriimata, trugurri nune mu chinchimønrrai ashib tøgagøbig køn. Incha Herodesbe Juan wamindigwane mandøguen kømui inchendø, tammay ka mørøbig køn.

²¹Indiibe Herodíasbe Juanwan maig maramigwan yandø treeg maramdiig

puin kui ashibig kòn. Kaguende Herodesbe tru chiwangucha nòm asha karubelaimba, suldaumeran karubelø nørreelaimba, Galilea mas kusreb møguelaimba nui kal-lain kwalømwan isub kasrag waram kwaløm tabig maren, ²²møimbe Herodíaswei nimbasrbe truyu kebya, pailaben, Herodeswanba, truyu mab purrabelanba tru pailaibe truba tabig asønaben, reybe tru susrane trenchibig kòn:

²³—Ñun chi miag købendø, miarra cha. Na tranrumøn cha. ¡Katø! ñune tranmø kømø, nabe trunun tranamøn-rurun chib. Ñi chi miaben, tranrumøn cha. Na muburab ashib karub waigwan tøbøtakkatikken tranrumøn— chibig kòn.

²⁴Inchen nimbasrbe webya, usran:

—¿Chi miamø?— cha payen, usri Herodíasbe trenchibig kòn:

—Juan Bautistai turwan miau— cha.

²⁵Inchen tru susrøbe tru urastø tru rey waisrø petøzhiitø kebyabe, trenchib miabig kòn:

—Møindøwei Juan Bautistai turwan kan platilloyu tranrra— cha.

²⁶Inchen reybe truba truba isui inchendø, tru mayeelø lincha purrabelai malau ‘treeg tranrumøn’ cha, tranrrab misrig køppe, tru miaigwan ka chimø, ka tranøbig kòn. ²⁷Incha tru urastø reybe kan suldauwan Juanwei turwan para, srua arringaruben, ²⁸truibe tru kailan keeri yaumay ya, Juanwei turwan para, kan platilloyu srua arruabe, susran tranen, nøbe usran tranøbig kòn. ²⁹Inchen Juanwei mendig amøñibelø iigwan wammørabe, amrrua, nui asrwan kusrua, srua amba sørabelø kòn.

Jesús trattrø mil møguelan manrrai tranøb

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰Inchen Jesús nøashib karua øriilø katø amrrua, nøba tulundzuna, nòm chi marigwanba, kusrenanigwanba ker-riguh eshkaben, ³¹Jesúsbe trenchibig kòn:

—Nøørøsrø mu misakkasrø kuchi is-rønrrab ñimbe amrruy— cha.

Kaguende menrra misag køptø amben, amrruben inchen, nømune mab purramikken nebumíig kòn. ³²Incha Jesúsba, nui nøashib karua øriiløba nømdø kan barcoyu mu misakkasrømay ambubelø kòn. ³³Inchen mõiløgøben nòm amben asha, Jesúswan mu kui nebua asha, chu puebloyuelø køben trusrømay lula, nømmerrig pubelø kòn.

³⁴Incha Jesús barcoyugurri pinaya, truba nu misag pasrai ashabe, lastima isui inchibig kòn, kaguende nømbe ubishamera mu ashchabig chigar latailø køben. Incha chine truba kusrenanøb mendabig kòn. ³⁵Inchen yandø menrra maaben køben, nui kusrenanøb pera uniløbe Jesúswan kemallabe, trenchibelø kòn:

—Yube mu misakkanug kòn cha. Inchagucha yandø kwa maaben kòn cha.

³⁶Misagwan amrrai, ‘ungwa’ chi cha, chugøben nøørøsrøn køben, puluwandø yamera pønrrasrøn køben amba, nømuyasig chigøben pena manrrain— cha.

³⁷Inchen Jesús lötappe trenchibig kòn:

—Manrrai ñim mannay— cha.

Inchene nømbe trenchibelø kòn:

—¿Manrrai mannamig kan møg do-scientos días ørøba marøb megawa an pagaraig utiitøga pirrim penønrrab ambam nebunrrautah?— cha.

³⁸Inchen Jesúsbe trenchibig kòn:

—¿Ñimbe mam pirrin tøgagøgue? cha. Ashchab ambay— cha.

Inchen nømbe ashabe, trenchibelø kòn:

—Trattrogatø pirribah, pagatø peskaubatø tøgaguer— cha.

³⁹Inchen Jesúsbe misaameran kan sötø, kan sötø pillim pubilayu purramisingarubig kòn. ⁴⁰Inchen kan sötømorig cienbatø, cienbatø purramisren; kan sötømerabe cincuentabatø, cincuentabatø purramisrøbelø kòn. ⁴¹Inchen Jesúsbe tru trattrogatø pirriwanba, pagatø peskaumeranba nui tasku muta, srømbalaneb neesha, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, pirrimeraan pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan misagwan pirishinrrai trana, katø tru pagatø peskaumerangucha mayeelan pirishinrrai tranøbig kòn. ⁴²Inchen mayeeløba øska ma kørromisren, ⁴³tru pirrim pitis, peskau pitis pirisaig undailan tasinmerayu tulishiben, tasinmera doce netsabig kòn. ⁴⁴Inchen tru pirriwan mabeløbe møgueløtø trattro mil købig kòn.

Jesús pi palawan arrub

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵Incha tru urastø Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan pisu ambøgatø Betsaidasromay merrab amrrai barcoyu nebamingarubig kòn, nø tru nu sötø misagwan ‘ungwa’ chib pasrappatø. ⁴⁶Incha yandø misagwan chab ‘ungwa’ chabe, tunsrø Tius Møskaimba waminchab ibig kòn. ⁴⁷Incha yem køben, barcobe chabguen pisu tøbøtaasrønguen iben, Jesúsbe nøtø pirau kørromisrøbig kòn. ⁴⁸Inchen kaguen isiibe nømui malaugøba megambub ichen, nømbe barcoyu amrrab kaima, muraaraig remab melai ashib pasrabig kòn Jesúsbe. Incha løtsøzhig yemdø nøbe pi palawan katsikka nømuimay kemallib ya, purab inrrab lataig inchen, ⁴⁹pi palawan arri

ashippe, nømbe møsig kønmab isua, trashibelø kòn. ⁵⁰Kaguende mayeeløba ashagurri purø trømbøig kørig kui inchen, Jesúsbe mõi mõi nømunne waminchib trenchibig kòn:

—jKørmø, mur isua purray! cha. Na kur cha. Kørig kui inchimøtay— cha.

⁵¹Incha nø barcoyu nebibene, isiibe wasrøngandø pasramisrøptinchen, kan øyeebe chi maig kermab nømbe truba kwaarøbelø kòn. ⁵²Kaguende tru pirriwan øyeeb marigwanma katøgucha nømbe tab chigúi mørmøwa kørromisrin købig kòn, larrø mur manrrømera tøgær srø kua.

Jesús Genesaretsrø kwanreelan tamarøb

(Mt 14.34-36)

⁵³Incha yandø tru pisuyu chab larraamba, Genesaret pirausrø pua, truyu barcon pi menda licha pasrøbelø kòn. ⁵⁴Incha barcoyugurri nøm webamben latatø, misaamerabe Jesús kui nebua asha, ⁵⁵nømbe tru pirau truørø lula, Jesús chu wan taig mørøppe, trusrømay kwanreelan tsigalyu muta, amrrub mendabelø kòn. ⁵⁶Inchen Jesúsbe yamera tsitsø pønrrabsrø, pueblomerasrø, wambig nørørsrø chugøben kebibene, penab, yanøb indiisrø kwanreelan wara:

—Ñi pala itøguewa kuig urøzhig-wandøguen namun katørabashcha— chib, Jesúswan rugabelø kòn.

Incha mayeeløba katørabeløbe yandø tamariilø kørromisrøbelø kòn.

Fariseosmerai kusrenaniilø

(Mt 15.1-20)

7 Inchen fariseosmeraba, Jerusalén-gurri amrrubelø mõiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe Jesúsweim pulu kemallibelø kòn. ²Incha truiløbe Jesúswei kusrenanøb pera uniilø mõiløgøsrøn nømui

tasigwan kinømø mai ashibelø køn, tru kaigwan chish misrøb chib, tasig kinigwan. ³Kaguende fariseosmeraba, maya judíosmeraba merrabsreelø maig marøb, amrruilane ke tindøga pønrrabelø kua, maig taigwan tasigwanmerrig kinømuppe, mameelø køn. ⁴Katø penab, yanøb indiisrøngurri amrrua chigucha, tru tasig kinønrrain taigwan kinømuppe, mameelø køn. Katø nømbe chigøben katøgan trendø treeg mariilan pesannamø marøb tøgagøbelø kuabe, mutsim pasumeran pillmab, katø køtsømeran, tsandzøn nindaameran pillmab, manrrab purramisriilan chishmarøb inchibelø køn. ⁵Incha fariseosmeraba, katø tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe Jesúswan trencha payibelø køn:

—¿Ñui kusrenanøb pera uniiløbe namui merrabsrø kølleeeløgurribunø trendø treeg marøb amrruig købigwan treegwan marøb amønīmøtø, kaigwan chish misrøb tasigwan kinømø, maptø manrrappe, chindimba treelø køh?— cha.

⁶Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Tru Tius maig karuigwan eshkabig Isafasbe ñim palatø tabelaimburab maig kønrrabigwan kanmaytø trenchippe, sølwein tain køn cha, øyah chib pørøppe: I misaamerabe nane ka triitøgatø tab inndan cha.

Inchendø nømui manrrøbe nainukkurrimbe yab pønrran cha.

⁷Nan køriibala tabig waminchib taibe chiweingucha chi tabig marig kømøn cha,

møguelø martrai karua pønrrailan øyeeg maramig køn chib kusrenanøb.

⁸Kaguende ñimbe Tius maig maramigwan martrai pønrraigwan elacha, møguelø ka trendø treeg marøb tøgagúilangøba kebasrøbelø køn— cha.

⁹Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimbe ñim trendø treeg marøb kuilan tøgagøbig tøgagug køptø, Tius maig maramigwan martrai pønrraigwane elachippa, møguelø marøb amrruigwangøba marøbelø køn cha.

¹⁰'Kaguende Moisésbe trendaig køn: "Ñui møskai, ñui usrane maig købash inchimø, tab indamig køn" cha. Katø: "Møskawan kui, kabe usran kui trømbøig neburnrai wamabigwane trunune kwanrrai pasrig kønrrun" cha. ¹¹Trune ñimbe trenchibelø køn: "Kan møøbe møskawan kui, kabe usran kui trenchinrrun cha: 'Na ñimun purugumig tøgagúibe *Korban* køn cha, (trenchippe, "Tiuswan keta, tranig køn" chib) ñimune purugunrrab kaymamønrrun' chinrrun" cha. ¹²Treeg chippe, yandø ñimbe usri møskawane isua ashib purugumibe chi palømøn tan cha. ¹³Treekkurri Tius martrai karua pønrraigwane chigucha kømfiig kui lataig mara srua køn cha, ñimui kusrenaniilø kanun kanun puraarub arrubiitøga. Incha ñimbe katøgan øyeelø latalitøtøwei truba marøbelø køn— cha.

¹⁴Incha katø Jesúsbe misagwan nuimay wama, trenchibig køn:

—Ñim mayeeløba nan mørøb, katø chigúii mørøb inday cha. ¹⁵Chitøgucha mowan wambikkurri kebibiibe truigwane kaig trømbøig marøb mindishinraamøn cha. Møwei manrrøyugurri webarrubiibe sí, nun trømbøig marøb mindishibwei indan cha. ¹⁶¡Møikkøben møramig kalu pønrraig kuabe, mør!— chibig køn.

¹⁷Incha Jesús misagwan tarømisra, kan yau kebiben, nui kusrenanøb pera uniiløbe:

—¿Tru 'øyeeg latalitøwein køn' chib kemesra kusrenanigwan chi chibig køh?— cha payene, ¹⁸nøbe trenchibig køn:

—¿Ñimgucha chigúinguen mørmøwa pønrrøtirru? cha. ¿Mowan chitøgucha

wambikkurri kebibiibe kaig trømbøig marøb mindishimíig kui ashmeelø kòtirru? cha. ¹⁹Kaguende manrrau kebimøtø, patsau kòrraya, katø asrugurri webinrrun— cha.

Igwan øyah chippe, chi mamitøgucha kaig marmíig ‘chishelø’ køn, chibig køn. ²⁰Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Møweinukkurri webarrubiibe sí, nune kaig trømbøig marøb mindishibwei indan cha. ²¹Kaguende umbu manrraugurri webarrubiibe sí, kaig isuilø køben, ishumburba, møgueløba trømbøig maramelø køben, nilamelø køben, kweetsamelø køben, kasharawarmera peebe itølulamelø køben, ²²katøganuiwan tøgagønrrab isumelø køben, trømbøig kaig maramelø køben, may wamincha isamelø køben, chine kaig marøg kòbiitø srua yaig kòmig køben, chigurrin køben pusrkwai asamelø køben, chi purayailan trømbøig wam kusramelø køben, ke purø nuig kømmørø indamelø køben, chugúi mormíig lataig unamelø køben werrun cha. ²³Iiløbe si, kerriguba umbugurri webarrubig kua, mowan kaig trømbøig marøb mindisha kòrrømaran— chibig køn.

**Judío kømø ishug nui isubigwan
Jesúsweinuutø pasra tøgagøb**

(Mt 15.21-28)

²⁴Incha Jesúsbe kurra, truyugurri Tiroba, Sidónba, tru ciudadamera pønrrab piraumayba yabe, kan yau kebya, mugucha wammørmønrraimab isubig køn. Inchendø trubønrrab kaimabig køn. ²⁵Inchen trømbøig maringarub kwaimandzig kebyainab ishug-unai usri, tru urastø wammørabe, arrua, Jesúsweim pulu tømønøsrøbig køn. ²⁶Tru ishuube griega Sirofenicia pirausriig købig køn. Truibe arrua, nui nimbasrweinukkurri kwaimandzigwan

wegutcha chib, Jesúswan miab megaben, ²⁷Jesúsbe trenchibig køn:

—Nusrkalømerrig pirriwan mamne mabash cha. Kaguende pirriwan uregwan kerrawa, wera-ureezheelan kebusramibe søl kømøn— cha.

Inchene ishuube trenchibig køn:

²⁸—Øø, Señor, pøs treebe treegwein køn cha. Inchendø tru mishatsig umbu wera-ureezheeløguen pitischigwan man cha, nusrkalø kòrrøgaigwan.—

²⁹Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñi ya may isua tab løtiitøgabe, mømibe inrrø cha. Tru kwaimandziibe ñui nimbasrweinukkurri webyainguen køn— cha.

³⁰Inchen nøbe yau pubene, kwaimandziibe unainukkurri webyainguen køben, nui nimbasr-unøbe camayu tsuin købig køn.

**Kalu mormøwei, waminchimøwei
inchibigwan Jesús tamarøb**

³¹Jesús katø Tiro piraugurri webya, Sidónwansrø pureb ya, trugurrimbe Decápolis pirau pueblomerawan puraarrub arrua, Galilea nu pisuyu pubig køn. ³²Inchen truyube kan møg kalu mormøwei, tøm waminchimøwei inchibigwan srua amrrua, truba inchibelø køn:

—Ñui tasigwan nuim pala estsarøbsrumuguh— chib.

³³Inchen Jesúsbe menda nøørøsrøpera ya, tasig-uregwan kalumerayu keera, illimbi tucha, niløwangucha katørawabe, ³⁴sømbalaneb neesha, nu israbe, trenchibig køn:

—¡Efata!— cha, (trenchippe, “¡Kur!” chib).

³⁵Inchene tru mørtrab kaimabigwein kalumerabe mõi mõi kuren, nilø kemendikkucha kønab tammisren, yandø tab waminchibig køn.

³⁶Inchen Jesúsbe nømune mungucha waminchimønrrain karua, maya eshkamønrrain taingucha, nømbe

masken wam larrøbichibelø køn.
³⁷Incha misaamerabe truba kwaara ashib trenchibelø køn:

—Chiwandøgucha nøbe tab maran cha. Kalugarwanguen möringarub, waminchimeelanguen wamindingarub indan— cha.

**Jesús misag pib
 milwan manrrai tranøb**

(Mt 15.32-39)

8 Tru kwalømmerawan misag truba nu tulundzuna pasrøben, mamibe chigucha kaaben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan nuimay wamabe, trenchibig køn:

²—Misaameran lastima kòtan cha. Chabguen yu pøn kwalømguen naba warøwa, yandø chi mamig chigar køn cha. ³Chi mameelan na nømui yamay ka ambashendøbe, mayu parøgwab chab pesannanrrun cha. Kaguende kan utueløbe yabsrøngurri amrruar køn— cha.

⁴Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe trencha løtabelø køn:

—¿Yu ya mu misag warømønauube pirri manrrai nømun chinchasrøttrab?— cha.

⁵Inchen Jesúsbe trencha payibig køn: —¿Nimbe mam pirrin tøgagøgue?— cha.

Inchen nømbe løtappe:

—Siete tøgaguer— chiben,

⁶Jesúsbe misagwan pirau purramisingarua, nui tasku tru pirri sieten muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, pirisha, nui kusrenanøb pera uniilan tranen, nømbe misagwan pirishibelø køn. ⁷Katø peskau-urekkucha mamdø tøgagøben, Jesúsbe trunun Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, katø trunungucha misagwan pirishinrrai karubig køn. ⁸Inchen mayeeløba øska ma kør-rømisren, katøgucha pitis undailan tasinnerayu netsøbateelø siete tulishibelø

køn. ⁹Inchen tru mabeløbe pib milburab købig køn. Incha Jesúsbe misagwan ‘ungwa’ chabe, ¹⁰nui kusrenanøb pera uniiløba barcoyu kebya, Dalmanuta pirausrømay ibig køn.

**Fariseosmera Jesúswan kan
 mana asiimífig martrai miab**

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹Inchen fariseosmera amrruabe, Jesúswan ‘¿øyebe maig køh?’ chib payib menda, nune srømbalarøngurriigwan asamig martrai miabelø køn, Tius nøba pasrain kui ashchab, ke chinchibig kòtashchab ashig køptø. ¹²Inchen Jesúsbe truba isui inchib, nu israbe, trenchibig køn:

—¿Møin kwaløm misaamerabe Tius naba pasrain kui ashchab chindimba maramig miah? cha. Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møin kwaløm misaameran ashig kui indigwane chigucha marig kømønrrun— cha.

¹³Incha nøbe nømun pønrramnetø, katø barcoyu kebya, pisu ambøgatøsrømay ibig køn.

Fariseosmerai levadura

(Mt 16.5-12)

¹⁴Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe pirri srua amrrumigwan pesan amba, barcoyube pirri kandø tøgarpurrabelø køn. ¹⁵Inchen Jesúsbe nømune trenchib eshkabig køn:

—Au, ñimbe levadura fariseosmeraiwanba, saduceosmeraiwanba ashiptø kuy— cha.

¹⁶Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe kangurrin kangurri trenchibelø køn:

—Kaguen nam pirrin chigar kuimba, nøbe trendan— cha.

¹⁷Inchen Jesúsbe nøm trenchib purrai ashabe, trenchibig køn:

—¿Chindimbarre ñimasiyaitø ‘pirringar ker’ chib purrøgue? cha.

¿Katøgucha ni chigúinguen mormøwei, chiwan wamindinguen mormøwei inchigueh? cha. ¿Katøgucha ñimui manrrømerane mur mara tøga pønrrøtirru? cha. ¹⁸ ¿Ñimbe kabmera tøgar købendø ashmøwei, kalumera tøgar købendø mormøwei inchigue? cha. ¿Yamba isumuitarru? cha. ¹⁹ Tru na trattrøgatø pirriwan trattrø mil møguelan pirishib urasma tasinyu netsøbatø ñimbe ¿mam tasin tulisaið køh?— cha.

Inchen nømbe løtappe:

—Doce— chibelø køn.

²⁰ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Tru na siete pirriwan pib mil misagwan pirishib uras chigucha netseelø mam tasin tulisaið køh?— cha payene:

—Siete— chibelø køn:

²¹ Inchen nømune Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Inchendø katøgucha chigúí mormøwa køtirru?— cha.

Betsaidasriig kabgaigwan Jesús tamarøb

²² Incha Betsaida pueblosrø pubene, Jesúsweimay kan kab ashmíigwan srua amrrua, kabyu katørabsrumugu chib, meløben, ²³ nøbe nun tasku kemøra, puebloyugurri wambiisrø srua ya, kabyu illimbitøga srøla, nui tasigwan kabgaigweim pala estsarabe:

—¿Maytøguen ashkuh?— cha payibig køn.

²⁴ Inchen tru møøbe ashabe, trenchibig køn:

—Møguelan ashar cha. Tusrmera latailø købendø, amønan— cha.

²⁵ Inchen Jesúsbe katøyug nui tasiimeran kab pala estsarabe, nune asingaruben, yandø tabig ashibig kørrømisra, chiwandøgucha tørgandø nebua ashibig misrøbig køn. ²⁶ Inchen Jesúsbe nui yamay ørøppe, trencha ørøbig køn:

—Puebloyu kebimøwei, truyu mungucha eshkamøwei inchig— cha.

Pedro Jesúswan: “Cristo køn” chib

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba Filipo pirau Cesareasrø yamera tsitsø pønrrabsrømay webamba ambabe, mayu nømun trencha payibig køn:

—¿Misaamerabe nane mu køn tah?— cha.

²⁸ Inchen nømbe trencha løtabelø køn:

—Møiløbe Juan Bautista køn chiben; katøganeløbe Elías køn chiben; møiløbe møikkøben Tius maig karuigwan eshkabig kuinrrun tan— cha.

²⁹ Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Trune ñimbe nane mu køn chinrrague?— cha.

Inchene Pedrobe trencha løtabig køn:

—Ñibe Cristo køn— cha.

³⁰ Inchen Jesúsbe nømun mungucha eshkamønrrain karubig køn.

Jesús nø kwamigwan eshkab

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Incha nø tru Møg Misra Arrubiibe truba truba kaig indinab megamig nebunrrun chib, kusrennøb mendabig køn. Misagwan karubelø kølli misaam-era køben, sacerdotesmeran karubelø køben, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø køben nune kaasig kømig nebunrrain køn chib. Nune kweecheen, pøn kwalømyube øsiiranrrun chib. ³² Iigwane Jesúsbe nømune tørgandø eshkabig køn. Inchen Pedrobe nun nøørsrø pera ya, murtø waminchib mendabig køn. ³³ Inchen Jesúsbe keesha asha, nui kusrenanøb pera uniilan ashabe, Pedrone trenchib namabig køn:

—Satanás, ñnainukkurri tarømisr! cha. Kaguende ñibe isuppe, Tius lataig isumøtø, møguelø isuimay isun— cha.

³⁴Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilanba, misagwanba wama, trenchibig køn:

—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø nuimburabigwangøba isumtø, nui kuruswan mutab, nai mendig arrum nebunrrun cha. ³⁵Inchen møikkøben øsig kømigwangøba esegabiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchen nagurrimba, Tiuswei tabig srø wamgurrimba kwabiibe, managatig øsig kømigwan esegawa tøgagørrun cha. ³⁶¿Kan møg yu pirau chine købigwan kerrigu nuindø maringucha, nui øsig kømigwan trubisaibe, chiwein kui tabig kønrrab kø? cha. ³⁷¿Kabe kan møøbe kwamønrrappe, chi tranøbsruerah? chibig køn. ³⁸Inchawei møikkøben i møin kwaløm misaamera itøluløpteelø, kaig marøb misaamerai merrab naimburappa, na wamindiilaimburappa kørig isub kørig kui inchibigwane, nungucha kørig purørtrun, chibig køn, Møg Misra Arrubig tru nui Møskawei tørguegwalmabigu Tiusweindø tarø mari ánglesmeraba arrua.—

9 Incha Jesúsbe katø trendaig køn: —Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møiløgøben yu purrabelø Tius nø ashib karub waig maramburab marøb arri ashmøwatøbe kwanraamøn— cha.

Jesús ke peemayig misrøb

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

²Øyeeg taig yandø trunewei kan kwalømdø paløben, Jesúsbe Pedronba, Santiagonba, Juanwanba nømundø kan pala tunsrømay pera ibig køn. Incha trusrø nømui merrab Jesúsbe ke peg lataig misrøbig køn. ³Inchen nui kewagúiløbe pulø tørchig tør pilabig misrøbig køn, muguen i pirau kewagúigwan tsara, øyeeg puløzhig mariinraamønikke. ⁴Inchen Elíasba, Moisésba kenamisra, truuløbe Jesúsba waminchib

pønrrai nømbe ashibelø køn. ⁵Inchen Pedrobe Jesúswane trenchibig køn:

—¿Kusrennøbig, nam yu pønrramibe purø tab køtan! cha. Pøngatø ya-ureg margun, chibig køn, kan ñui, kan Moiséswei, kan Elíasweingue.—

⁶Kaguende nømbe kwariilø pønrrøwa, Pedrobe ni chi chib pasrarmabguen isumfig køn. ⁷Inchene kan wañi nømun pinøbulen, wañi umbugurrimbe kan wam trenchibig køn:

—Iibe nai Nusrkai undaaraig køn cha. Nune møray— cha.

⁸Inchen mømibe nømuim pøtøgatan ashene, mu katøgan peebe nømbe kenamuptinchen, Jesússtø pasrai ashibelø køn.

⁹Incha tru tunsrøngurri kørørrub amruabe, Jesúsbe trencha karubig køn:

—Mungucha waminchib kønrrab kømø cha, tru ñim asigwane, Møg Misra Arrubig kwailai utugurri katøle øsiiramnegatig.—

¹⁰Inchen nømbe truigwane nømuinetø isub esegabendø, tru kwailai utugurri øsiiramnegatig taigwane, treebe mandø cha trendermab nømdø payiyabelø køn. ¹¹Inchabe Jesúswane trencha payibelø køn:

—Tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe ¿chindimba Elíasmerig arrumig køn tah?— cha.

¹²Inchen Jesúsbe nømun trencha løtabig køn:

—Elíasmerig arrubwei inchun cha, kerrigu katøyug tamara kørømartrab. Katø Tiuswei wamwan pørigube tru Møg Misra Arrubiibe truba kaig indinab, kaasinab indig kønrrun chippe, ¿mandøgurrin trendah? cha. ¹³Inchendø nabe ñimune trendamønrrun, chibig køn: Elíasbe manawei arrubguen inchen, nømbe maig marøg købendø nun kerrigu treeg marig køn cha, Tiuswei wamyu Elíasweimburab maig taig treekke.—

**Jesús kan unan kwaimandzig
tøgaigwan tamarøb**

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴Incha nømbe katøle nui kusrenanøb pera uniilø purrainuumay amrrubene, nømune misag truba nu pøtøgatan tulundzuna kuin købig køn. Inchen truyube katø møyiløgsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløgucha Jesúswei kusrennøb pera unielane øyeebe maig kø chib kuin købig køn. ¹⁵Incha Jesúswan ashippe, maya misaaba truba kwaara ashib ‘manguen attirru’ chinrrab luløbelø køn. ¹⁶Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Nømbabe chi køn chibrren køgue?— cha.

¹⁷Inchen møykkøsrøn tru nu misag utu pasrabiibe trenchibig køn:

—Kusrennøbig, yu nai nusrkawan kan kwaimandzig waminchimíig marig srua arrur cha. ¹⁸Chugøben pasrøben, kwaimandziibe kemøra, pirausrøn kuchen, nøbe triimay chall kuchib, trugulwan tsachib ¡katø! tinrranrrig misrøbig køn cha. Inchen nabe ñui kusrenanøb pera uniilan kwaimandzigwan wegutcha chiben, nømbe kaiman— cha.

¹⁹Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¡Kan møy misaamera øyeebe mailø kwaasamø cha, chigucha køremeeløbe! ¿Nabe managatig ñimba unamig kønrerah? cha. ¿Kan øyeege ashiptø managatig ñimba unamerah? cha. Unan naimay srua amrruy— chibig køn.

²⁰Inchen srua amrruben, kwaimandziibe Jesúswan ashippe, unan møy møy purø trømbøig sruaguchen, unøbe pirau peña, latøgushib triimay chall kuchibig køn. ²¹Inchen Jesúsbe møykawan trencha payibig køn:

—¿Øyeege indiibe maya yana køh?— cha.

Inchen møykaimbe trenchibig køn:

—Unøgurri treeg kuig køn cha. ²²Katø katø kwaimandziibe kwetchab nagu kui, piyu kui keguchibig køn cha. Ñi chi maramdiig købene, namun øyeege kui meløben lastima asha, purugurra— chiben,

²³Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe: “Chi maramdiig købene, martra” taibe cha, pøs, ke treeg martraitamab kørebigweimbe chitøgucha maramdiitø køn— cha.

²⁴Inchen tru urastø unai møykaimbe øyah chib trashibig køn:

—¡Treeg martraitamab kører cha. Kørenrrab inchimíig kømønrrab purugurra!— chib.

²⁵Inchen Jesúsbe misag ke kanbalatø tulundzunab amrrui ashabe, trømbøig maringarub kwaimandzigwan trenchib namabig køn:

—Kwaimandzig wamgaig, kalugaig, na ñun i unainukkurri møy møy webinrrø tamønrrun cha. Katøbe yandø nuinug kebarrumønrrabgue.—

²⁶Inchene kwaimandziibe trashib, unan purø trømbøig sruagucha, webiben, unøbe kwaig lataig kørrømisren, møyiløgøben trenchibelø køn: “Kwain tsun” cha.

²⁷Inchen Jesúsbe kwalyu kemørøb kusrabene, unøbe pasramisrøptinchibig køn.

²⁸Incha Jesúsbe yau kebibene, nui kusrenanøb pera uniiløbe nundø trencha payibelø køn:

—Nambe kwaimandzigwan wambig weguchappe, ¿chindimba kaimah?— cha.

²⁹Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Øyeege kwaimandzigwane Tiusba waminchib miawatøwei weeramig køn— cha.

Jesús nò kwamigwan katò eshkab

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰Incha truyugurri ambabe, Galileawan puraambub amba, Jesúsbe mugucha wammòrmònrrai inchibig kòn. ³¹Kaguende nui kusrenanòb pera uniilan trenchib kusrenanòb arrig kòn:

—Tru Mòg Misra Arrubigwane mòguelai tasku tranen, nòmbe kwetchun cha. Inchendò kwaig pòn kwalòmuyube katò øsiiranrrun— chib.

³²Inchen nòmun treeg wamindigwane nòmbe chi tainguen mòrmòwa, payamibe kòrig kui inchibelò kòn.

¿Mas nuibe mu kerah?

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³Incha Capernaumsrò pua, Jesúsbe yau kebyabe, nui kusrenanòb pera uniilan trencha payibig kòn:

—¿Mayube chi charre payiyab amrrub kògue?— cha.

³⁴Inchen nòmbe chigucha lètòmeelò kòn, kaguende mayube nòmui utube mòig mas nuig kònrrerah charre payiyab kuig kua. ³⁵Incha Jesúsbe wamisra, tru doceelan wamabe, trenchibig kòn:

—Mòikkòben nòmerrig merrab pasrag kòbene, mayelai wendau pasramisra, mayeelò karuindiig megamig kòn— cha.

³⁶Incha kan unan srúa ya, nòmui tòbòtag pasra, nui kwalyu mutabe, trenchibig kòn:

³⁷—Mòikkòben i unò lataigwan nai munchiyu tab wamab utabiibe, nan utan cha. Inchen nan utabiibe, nan utòmò, nan karua øròbigwan utan— cha.

Katòganelaingatiig kòmíibe namuingatiig kòn

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸Inchene Juanbe trenchibig kòn:

—Kusrennòbig, kan mòikkòsròn ñui munchiyu kwaimandziimeran webusri

aser cha. Inchendò namba uñibig kòmubene, nambe truígwane merer— cha.

³⁹Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Meròmòtay cha. Kaguende mugòben kan maramburab marig nai munchiyu mara, katòburòbe nan tròmbòig waminchaamòn cha. ⁴⁰Namun namig kurròmíibe namuingatiig kòn cha. ⁴¹Nabe ñimun cierton trendamònrrun cha: Mòikkòben ñimun Cristoielò kua asha, kan pi pasutòguen nai muchiyu ñimun sròrròbiibe, truburò nui ketigwane utòmò kòmò, utònrrun cha.

Katòganun kaig marilòyu kebenòsrkamibe kòrig kòmdiig kòn

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴²'Mòigwan kòben i shushmera latailan nan kòrebelan kaig mara kebenòsrkòbigweimbe trembe tru tirigu kitsig nu srugwan naashigu ilòsrka, mar umbusrò kegutsig kuinguen sòl kòbsruinrrun cha. ⁴³Pòs ñui tasig kaig maringarua kaigu ñun kebenòsrkòbene, par, chibig kòn. Trembe managatiig øsig wamsrò kan tasiitò tògaig kebyamikken sòl kònrrun cha, pa tasig tògaig tru mòra melamnug tru managuen kwamò naasrò kebibgunrriibe; ⁴⁴truyube nòmui yau mab kushimera kwamòwei, katò nag managuen kwamòwei inchibsrò.

⁴⁵'Katò ñui sròb kaig maringarua kaigu ñun kebenòsrkòbene, truningucha par, chibig kòn. Trembe managatiig øsig wamsrò kandarò sròbgaig kebyamikken sòl kònrrun cha, tru mòra melamnug pa sròppaig kegutsig kòbgunrriibe, ⁴⁶truyube nòmui yau mab kushimera kwamòwei, katò nag managuen kwamòwei inchibsrò.

⁴⁷'Kabe ñui kab kaig maringarua kaigu ñun kebenòsrkòbene, trunun wesru, chibig kòn. Trembe Tius nò ashib karub wainug kan kaptò tògaig

kebyamikken söl kòn cha, pa kab pusraig tru mōra melamnug kegutsig kōbgunrriibe;

⁴⁸nōmui yau mab kushimera kwamōwei,

nag managuen kwamōwei inchibsrō.

⁴⁹Kaguende mayeelōba tretōga larrōsrkōb lataitōwei naatōga larrōsrkailō kōnrrun cha. ⁵⁰Trebe tabig kòn. Inchendō yandō tre larrmīg misrene, ¿katōbe ñimbe chinchā larrōbig martrague? Incha ñimbe ñimasiitō tre may larrig latailō kuy. Inchawei ñimbe ambugurri igurri lata tab waramig kòn— cha, Jesúsbe trenchibig kòn.

**Keeba, sraimba petiyamumigwan
Jesús waminchib**

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

10 Jesúsbe truyugurri webya, Judea pirausrōmayba, Jordán pi ambōgatō pōrr kal-labgatōsrōmayba iben, katō trusrōngucha misaamera tulundzunab mendōben, nōbe trendō treeg marōbig kua, katō nōmun kusrenanōb mendabig kòn. ²Inchen mōilōgōsrōn fariseosmera Jesúswan kemallabe, trencha payibelō kòn, maig inchibig kōtashchab:

—¿Keebe srawan kutsamig chi merimīg kō, chindah?— cha.

³Inchen nōmune trencha lōtabig kòn:

—¿Moisésbe ñimune maig karuig kōh?— cha.

⁴Inchen nōmbe trenchibelō kòn:

—Moisésbe ka tarōmisriyabasig kòn cha. Srawan treeg martrab cha, eshkabig kilga marabe, ka tarōmisramig kòn taig kòn— cha.

⁵Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Moisés treeg marbashippe, ñimui manrōmera isumīg larrō murelōgurri ka treeg martrai ñimun pōrig kòn cha. ⁶Inchendō srōsrō kwalōm chiwandōgucha marōb uras: “Tiusbe

mōwanba, ishuwanba ellmarig kòn cha. ⁷Ōyeekkurri mōōbe mōskawanba, usranba elatchun cha, nui sraimba kandō kōnrrab. ⁸Incha tru pailōbe kan asrtō kōnrrun” cha. Inchawei yandō pailō kōmō, kan asrtō kòn cha. ⁹Inchawei treeg kōbene, Tius kandō mara lindisaigwane mōōbe tarōmaramig kōmōn— chibig kòn.

¹⁰Incha yausrō purrōwabe, nui kusrenanōb pera uniilōbe trunun katōyug payen,

¹¹Jesúsbe trencha lōtabig kòn:

—Mōikkōben srawan kucha, tarōmisra, katōganba kasharabiibe nune itōlula kōrrōmaran cha.

¹²Kabe srainguringucha kewan kucha, tarōmisra, katōganba katō kasharawabe, treetōwei itōlulan— cha.

**Uregwan Jesús mayanguen tab
kuilō kōnrrain chib**

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³Inchen uremeran Jesúsweimay srua amrrubelō kòn, nō estsartrai. Inchen kusrenanōb pera uniilōbe tru srua amrrubelane namaptinchen,

¹⁴Jesúsbe trunun ashabe, nama, trenchibig kòn:

—Ureemerane merōmō, naimay ka amrrubasay cha. Kaguende Tius nō ashib karub waibe nōm latailaiwein kòn cha. ¹⁵Nabe ñimun cierton trendamōnrrun cha: Mōikkōben Tius nō ashib karub wainuguigwan kan unō lataitōwei utaptinchimiibe managuen truyube kebinraamōn— cha.

¹⁶Incha nui kwalyu muta, tasigwan uregweim pala estsarabe, ‘mayanguen tabelō kōnrrigay’ chibig kòn.

Kan pua mōg Jesúsba waminchib

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷Jesús nui maywan inrrab ibene, kan mōg lulōb arrua, nui merrab tōmbōn-srabe, trencha payibig kòn:

—Kusrennøbig tabig, ¿managatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrrappe nabe chi maramerah?— cha.

¹⁸Inchen Jesúsbe nune trencha løtabig køn:

—¿Chindimba nane: “tabig” cha wamøgu? cha. Tabiibe kandø køben, truibe Tiustø køn cha. ¹⁹Ñibe Tius maig maramigwan martrai pønrrailane yandø ashibig køn cha: “Kweechimøwei, itølulømwøwei, nilømwøwei, katøganelaimburab isa waminchimøwei, may wamincha chiyugøben kebenørskømwøwei, ñui usri mōskawane maig købash inchimø, tab indamig køn” tailan.—

²⁰Inchen tru mōøbe trencha løtabig køn:

—Kusrennøbig, nabe iilane kerriguh matsinø-unøgurri marøbig kur— cha.

²¹Inchen Jesúsbe tru matsinan tab ashabe, nun undag køptinchen, nøbe trenchibig køn:

—Kan chigøsrøndø palan cha. Ya, ñui chi tøgagúigwan yana, waachameran tranø cha. Treeg marabe, ñibe srøm-balasrømbe chigurrimbunø tøgagønrrun cha. Trugurrimbe arrua, nai mendig amø— chibig køn.

²²Inchen tru mōøbe øyeeg taigwan mōrøppe, nui maløbe minchiptinchibig køn. Incha truba isui ibig køn, kaguen truba puaiq kua.

²³Inchen Jesúsbe pøtøburab ashabe, nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—¡Tius nø ashib karub wainug puarmera kebambamibe truba murig kønrrun!— cha.

²⁴Inchen nui kusrenanøb pera uniilø trunun mōrabe, truba kwaaren, Jesúsbe katøyug nømun trenchibig køn:

—Ñim nai ureezheelø, Tius nø ashib karub wainug kebambamibe truba murig køn cha. ²⁵Kan camelloquen tsusain kal trabyu illmø larrayandiig

køben, kan puaiqe Tius nø ashib karub waisrø kebinrrab kaimanrrun— cha.

²⁶Inchen iigwan mōrabe, nømbe masken kwaara, nømasiyaitø trenchib payiyabelø køn:

—Treeg købene, ¿kaigyugurrimbe mu kui wesraig kønrrautah?— cha.

²⁷Inchen Jesúsbe nømun ashabe, trenchibig køn:

—Møgueløbe iigwan martrab kaimanrrun cha. Trune Tiusweimbe, chi treeg kømøn cha. Kaguen Tiusweimbe chitøgucha maramdiitø køn— cha.

²⁸Inchen Pedrobe trenchib mendabig køn:

—Au, nambe chi tøgagúigwan kerrigu elacha, ñui mendig amrruig køn— cha.

²⁹Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møikkøben nui yawan, nunelan, nuchalan, kabe usri mōskawan, ureemeran, pirømeran nagurrimba, Tiuswei tabig srø wamgurrimba elachibiibe, ³⁰møi yu piraube cien piejes menrraguen yamera, nunelø, nuchalø, usral, nusrkalø, pirømera utønrrun cha, chigøbendø indinab melamig kuindøgucha. Inchen kansrømbe managatig øsig kømigwan utønrrun cha. ³¹Inchen møiløgøben møi ya yu pirau nømmerrig pønrrabeløbe trusrømbe srabe melønrrun cha. Inchen yu pirau srabe melabeløbe trusrømbe nømmerrig pønrrønrrun— chibig køn Jesúsbe.

Jesús katøyug nø kwamigwan eshka

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³²Katø Jerusalénmay nebambub amba, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilai merrab ib pasrøbene, nømbe truba kwaariilø ambub køben, kaneløbe wendau kørig kuilø ambubelø køn. Inchen Jesúsbe katø tru doceelan nøøø wama, nun chi purainrrabigwan eshka menda trenchibig køn:

³³—Au, nambe Jerusalénmay nebambub amber cha. Trusrømbe tru Møg Misra Arrubigwane sacerdotesmeran karubelanba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelanba tranen, truiløbe nune kwanrai pasra, judíos kømeealan tranrun cha. ³⁴Inchen nune indzaashib, illimbi tuchib, ichib srua kua, kweechen, pøn kwalømyube katøle øsiiranrun— chibig køn.

**Jacoboba, Juanba kan
chigøsrøn nømuyasig miab**

(Mt 20.20-28)

³⁵Inchen Zebedeowei nusrkalo Santiagoba, Juanba, Jesúswan kemallabe, trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, namuyasig nam kan chigøsrøn mianreender cha. Kan treeg marøbsrumuguh— cha.

³⁶Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Ñimuyasig chi maramig palain køgue?— cha.

³⁷Inchen nømbe lötappe:

—Ñi wainug torguegwalmabiisrø namun kanun ñui kusrmay, kanun atsimay purrønnoðsrumuguh— cha trenchibelø køn.

³⁸Inchen Jesúsbe nømune trenchibig køn:

—Ñimbe chi miab pønrrermabguen mormøn cha. ¿Na tru copayu mutsam piwan kabe ñim muchib, katø nan treeg chine trømbøig nebub pinøbuløb arrubig na utamigwan ñim trunun utab inchague?— cha.

³⁹Inchen nømbe lötappe:

—ØØ, maramønrrundø— chibelø køn.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Na mutsim piwane ñimbe muchibwei inchun cha. Katø tru nan purø trømbøig nebub pinøbuløb arrubig na utamigwangucha ñimbe utabwei inchun cha. ⁴⁰Inchendø tru kusrmayba, atsimayba purramigwane, na tranamig

kømøn cha. Tru purramibe nøm purrønrrabelayasig tamariilaindø køn— cha.

⁴¹Inchen tru nui kusrenanøb pera uniilø diezeløbe trunun mørabe, Juanwanba, Jacobonba namab mendabelø køn. ⁴²Inchen Jesúsbe nømun wamabe, trenchibig køn:

—Ñimnguen ashen judíos kømø misaameran karub purrabeløbe nøm karub tøgagüilane maig købash inchib, ke nøm karub purran cha. Inchen truyu møguelø nørreelø nøm karub purrabeløbe mungucha manchinrraingaig karub purrabelø kui ashchai nømbe kenamaran cha. ⁴³Trune ñimui utube ñimbe øyeelø kømumig køn cha. Treeg købgunrriibe, ñimui utu mas nuig kukkøbene, katøganelø karuindiig megamig køn cha. ⁴⁴Inchen ñimui utu møikkøben ñimmerrig melag købene, mayeelø karuindiig megamig køn cha. ⁴⁵Pøs tru Møg Misra Arrubikken katøganelø nuyasig marøb melønrrai arrumøtø, nøguen katøganelayasig marøb meganrrappa, nø kwaitøga truba nu misagwan purøbagarawa, kaigyugurri wesranrrappa arrig køn— chibig køn.

**Tru kabgaig Bartimeowan
Jesús tamarøb**

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶Incha Jericøsrø pua, Jesúsbe tru ciudayugurri nui kusrenanøb pera uniiløba misag truba nu peraig webya iben, kan kabgaig Bartimeo taig Timeowei nusrkai, ‘anzhig kettra’ chib, miab may menda wawabe, ⁴⁷Jesús nazaretsriig kemallib arri mørøppe, trashib mendabig køn:

—¡Jesús, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.

⁴⁸Inchen ke møiløgøben niløtø wanrai namingucha, nøbe trenchib mas mur trashibig køn:

—¡Merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.

⁴⁹Inchen Jesúsbe pasramisrabe:

—Wamay— chiben, nømbe kabgaig-wane trenchibelø køn:

—¡Chi isumø, kurraptinchi! cha. Kaguende ñune wamab pasran— cha.

⁵⁰Inchene nøbe nui tsina waigwan kuchib, pørtrappe, pasrambua, Jesúsweim pulusrø pubig køn. ⁵¹Inchen Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Ñuyasig na chi maramig paløta?— cha.

Inchen tru kabgaibe trencha løtabig køn:

—Kusrennøbig, nai kabmera ashibig misrimbe kòtan— cha.

⁵²Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Innrø cha, ñui isubigwan nainug pasriitøgatø, tabig kørrømisran— cha.

Inchen tru urastø tru kabgaibe ashibig misra, Jesúswei mendig ibig køn maywan.

Jesús Jerusalén kebib

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

11 Yandø Jerusalénsrø chab pub amba, Betfagéba, Betaniaba pueblomerayu tru Olivos Tunsrø chab puabe, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilø pailan trenchib karua ørøbig køn:

²—Ø pinrrøguesrø yamera tsitsø pønrøbsrømay ambay cha. Trusrømbe pubyutø kan burro-unø muguen itøguaniimíig litsig wetørranrabgwen cha. Picha, srua amrrunrigay cha. ³Inchippa møikkøben: “¿Chinchainchigue?” cha payene: “Señor palai indan cha. Katø petø pegutchun” chinrigay— cha.

⁴Inchen nømbe ambene, burrobe mayu kan yaskab pulu litsig pasrain købene, nømbe pichen, ⁵møiløgøsrøn truyu pønrrabeløbe trenchibelø køn:

—¿Burrone chinchab pichigue?— cha.

⁶Inchen nømbe Jesús maig taigwan treeg løtøben, truiløbe ka sruambashen,

⁷nømbe Jesúsweimay burro-unane srua amba, nømuim pala kewagúilan burron kayen, Jesúsbe itøguanabig køn. ⁸Inchen truba yamelø nømui pala kewagúilan maywan kayen, kaneløbe chugøben nøørøsrø kullag, sarcheelø lutiicha, maywan kayen, ⁹merrab amrrubelø lata, wendau amrrubelø lata trenchib trashibelø køn:

—¡Hosanna! chib;

¡Señor Tiuswei munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab kuig køn! chib.

¹⁰¡Namui merrabsrø møskai David nø ashib karub waig købig arrubiibe mayanguen tab indig køn! chib.

¡Srømbalásrømbe Hosanna!— chib, trashibelø køn.

¹¹Inchen Jesúsbe Jerusalén pua, Tiuswei yau kebyabe, truyu chiwan køben ambumay imay tab ashabe, yandø maaben køben, Betaniasrømay nui doce kusrenanøb pera uniiløba ibig køn.

¹²Katø kwaløm Betaniagurri webamba, Jesúsbe parøgwai møra, ¹³yabgurri kan higuera tusr ishiibaig pasrai ashabe, mamig niga tusr køtashchab ibene, tru higos nigam põlmera kømuben, ka ishiitø tøgag wetørrabig køn. ¹⁴Incha Jesúsbe tru higerane trenchibig køn:

—Managuen ñuinukkurri mamig niguigwan muguen manrrab tamibe chi kaanrrun— cha. Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nø trendaigwan mørøbelø køn.

Jesús mamig niimø higuera tusrwan kaig nebunrrain chib

(Mt 21.18-19)

¹²Katø kwaløm Betaniagurri webamba, Jesúsbe parøgwai møra,

¹³yabgurri kan higuera tusr ishiibaig pasrai ashabe, mamig niga tusr køtashchab ibene, tru higos nigam põlmera kømuben, ka ishiitø tøgag wetørrabig køn. ¹⁴Incha Jesúsbe tru higerane trenchibig køn:

—Managuen ñuinukkurri mamig niguigwan muguen manrrab tamibe chi kaanrrun— cha. Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nø trendaigwan mørøbelø køn.

—Managuen ñuinukkurri mamig niguigwan muguen manrrab tamibe chi kaanrrun— cha. Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nø trendaigwan mørøbelø køn.

—Managuen ñuinukkurri mamig niguigwan muguen manrrab tamibe chi kaanrrun— cha. Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nø trendaigwan mørøbelø køn.

—Managuen ñuinukkurri mamig niguigwan muguen manrrab tamibe chi kaanrrun— cha. Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nø trendaigwan mørøbelø køn.

—Managuen ñuinukkurri mamig niguigwan muguen manrrab tamibe chi kaanrrun— cha. Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nø trendaigwan mørøbelø køn.

Tiuswei yawan Jesús chish marøb

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵Incha nømbe Jerusalénsrø pua, Jesúsbe Tiuswei yau kebyabe, truyu yanøb, penab inchib warabelan wambig webetab mendapinchibig køn. Katø misagwan an yunømardø purraig mishatsiimeran utsøbetab, palomamera yanøbelø purraigwan utsøbetab incha, ¹⁶katø mungucha truyube chigøben srua puramrramamíig køn. ¹⁷Incha trenchib kusrenanøbig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kømuitarru cha:

“Nai tab yabe mayeelø chu pirausrø misaameraindøgucha Tiuswan wamindi ya køn cha wamig kønrrun” taig.

Trune ñimbe nileelø warain trab marin køn— cha.

¹⁸Inchen sacerdotsmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba mørabe, mandø incha kweetsamdiig kõtashchab lab mendabelø køn, nun køriimata, kaguende maya misaamera Jesús kusrenanigwan ke kwaara asha køben. ¹⁹Inchen yandø yem køben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba ciudayugurri webya ibig køn.

Higuera tusr mamig niimíig yandø mul-laig

(Mt 21.20-22)

²⁰Incha katø løtsø truwan puraamben, tru higerabe kutøgue srølbãñau mul-lain kui ashabe, ²¹Pedrobe Jesús trendaigwan isua, nune trenchibig køn:

—Au, Kusrennøbig, tru ñi kaig nebulbash cha trendaig higerabe chab mul-labguen indin køn— cha.

²²Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimui isubigwan ke Tiusweinu-utø pasra pønrray cha. ²³Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møikkøben

i tunwanma øyah taimbe: “Yugurri mendamisra, maryu kebeñ” cha. Incha nui manrrøyu treeg kømuptinchaitamab isumøtø, maig taig ke treeg marig kønrraitamab kørebene, treeg marig kønrrun cha. ²⁴Inchawei nabe ñimun trendamønrrun chibig køn: Ñim chiwandøgucha Tiusba waminchib miappe, chabguen trunun utabguen indermab kørewabe, ñimbe utønrrun cha. ²⁵Incha ñim Tiusba waminchib pønrrappe, møigwan køben namig isuig tøgaguabe, nø kaig marigwan ulø paymønrrab, pesannamig køn cha, srømbal-asrø wabig ñimui Møskaingucha ñimui kaig mariilan treetøwei ulø paymø, pesannaig kønrraimbe. ²⁶Kaguende katøgan ñimun kaig maren, ñimma pesannamø, ulø payene, ñimui Møskai srømbal-asrø wabikkucha pesannamø, ñimui kaig mariilan ulø payrrun— chibig køn.

Jesúswei karumburab karuibe mu mandamgaig

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷Incha katøle Jerusalénmay amrrua, Jesúsbe Tiuswei yau llirab uñene, sacerdotsmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba nun kemalabe, trencha payibelø køn:

²⁸—¿Ñi mariilane mu karua pasriitøgarre margu? cha. Kabe øøyeg maramelane mu karua pasrta?— cha.

²⁹Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Na ñimun kan chigøsrøn payrrab inchar cha. Nan løtøbene, øyeelan martraimbe nan i mu mandamgaig marig chugurriig kuig na ñimun eshkarrumøn cha. ³⁰Juan misagwan piu umbu ulsrøb uniibe ¿srømbal-asrøngurrin kuig kø chindah, kabe møgueløgurrin kuig kø chindah? cha. Løtørray— chibig køn.

³¹Inchene nømddø trenchib payiyab mendabelø køn:

—Trube, nam: “Srømbalarøngurrin kuig køn” chibene, nõbe namune trenchinrrun cha: “¿Chindimba nune køremøgue?” cha. ³²Kabe: “Møgueløgurriin kuig køn chinrrab ashendø, ¿maig købsruerah?”— cha. Øyan chippe, kaguende nõmbe misagwan kørig isuarre inchibelø køn, kaguende mayeeløba Juanwane cierton Tius maig karuigwan eshkabig kui asha tøgagøbelø køben. ³³Trekkurri Jesúswane trenchibelø køn:

—Maig kuindøbeh— cha.

Inchen Jesúsbetrenchibig køn

—Trube, nagucha eshkamumønrrun cha, iilan na mu karuitøga marigwan.—

Kwallibelø larrø kailan kemesra wamindig

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

12 Incha Jesúsbetrenchibig køn ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib kemesra wamindiiløtøga eshkab menda, trenchibig køn:

—Kan møg nuim pirau uvas tra mara, trugurrimbe panig pasra, uvas piwan wesrumikkucha pirau tamara pasra, katø tru ellmarigwan ashib laramig kan ya-unø palaig mara pasran cha. Incha nui pirøwan katøganelan misrigwan pirishinrraptø kwallchai tranabe, yabsrømay yan cha. ²Incha yandø lurramig puben, nui kan karuindiig megabigwan tru kwallchab utabelan tru kanbalø lurrigwan utønrrai karua øriibe, ³nømbe nun kemøra, kurragucha, chiguchagaig ørøbelø køn cha. ⁴Inchen tru puaibe katøgan karuindiig megabigwan øren, truigwane turyu larrøgucha, nõmbe tsalø wamabelø køn. ⁵Inchen tru ellmarig puaibe katøgucha katøgan karua øren, truigwane kweetsin køben, katøbe mas yam øren, kanelane kurra-betab, kanelane kweechib inchibelø køn.

⁶Inchen srabe yandø katøgucha kandø kørrømisrøbig køn, truibet

nui trag nusrkai, undaaraig. Incha yandø srabebe truigwan ørøbig køn, trenchib: “Nai nusrkawane chinchimønrrun” cha. ⁷Treendingucha tru kwallibeløbe kangurrin kangurri nõmasiyaitø trenchibelø køn: “Pirøwan ketig utønrrabiibe iigwein køn cha. Kwetchab amun cha. Pirøbe namuni kørrømisrøtrun” cha. ⁸Incha nusrkawane kemøra, kweecha, asrwane tru uvas traugurri weguchibelø køn— cha.

⁹Incha Jesúsbetrenchibig køn:

—¿Tru uvas tra puaibe chi marttrah? cha. Arrua, tru kwallibelane kweecha, tru uvas trawane katøganelan tranrrun cha.

¹⁰¿Ñimgan Tiuswei wamwan pørigu iigwan mana lemeelø køtirru? cha: Tru ya marøbelø kaasig sruube katsiisrø pølbasra wayamig mas purø tab srukken misrin køn taigwan.

¹¹Señor Tius øyeeg marene, namuin kabyube truba tabig asønatan cha.—

¹²Inchen Jesúswan merrarrawa sruamrrab kemørtrab inchibelø køn, kaguende tru ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha waminchippe, nõmun kemesra wamindi møra. Inchendø nõmbe misag truba nuwan køriimata, kagøbasha, pasramnetø ambuptinchibelø køn.

Tiuswein kønrrabigwane Tiuswan tranøppe, Césarwein kønrrabigwane Césarwan tranøb

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³Incha Jesúswaimay mø fariseosmeran køsrønba, Herodesweingateelanba ørøbelø køn, chigøben wamindingarua, nõ kalø lötøbene, truyu kebenørskønrrab isua. ¹⁴Inchen truiløbe amrrua, trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, ñibe ciertonigwan waminchib møg kui aser cha. Katø misag maig chitanmaptø mørøb

pasrømfīg køn cha. Kaguende ñibe mundøgucha nòmun mailø kõtasha kandarøtø imøtø, Tiuswei maywan ñibe maig kusrenanamigwan cierton sølwan kusrenanøbig køn cha. Trube, ¿tru Roma maya misagwan karub wabigwan nam an pagaramig merømuig køh? Kabe, ¿merig køh, chinderah? cha. ¿Tranrrautah? Kabe ¿tranmønrrautah?— chibelø køn.

¹⁵Inchen Jesúsbe nòmune ka isatø, palatø tab inchib chib pønrrai ashabe, trenchibig køn:

—¿Nane chindimbarre kebenørskønrrab inchigue? cha. Kan pagaram anwan srua amrruy cha, na ashchab.—

¹⁶Inchen srua amrruben, Jesúsbe trenchibig køn:

—¿I anyu maløba, i munchi pøriibabe muin køh?— cha.

Inchen nømbe:

—Tru Césarwein køn— chiben,

¹⁷Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Césarwein købene, trube, Césarwan tranay cha. Inchen Tiuswein købene, Tiuswan tranay— cha.

Inchen nune ke kwaara ashibelø køn.

Kwailø katøle øsiiranrrab kuigwan payib

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸Inchen mø saduceosmera køsrøn Jesúswan ashchab ambubelø køn. Tru- iløbe tru kwabeløbe øsiiramønrrun chibelø kuabe, Jesúswane øyeeg payibelø køn:

¹⁹—Kusrennøbig, Moisésbe namun treeg pøra kørømarig køn cha: “Møigwei nuneg køben kwawa, srawan urekkaig kørømarene, trube, tru nunebe piudaba kasharawa, nuneg kwabigweimburab ureg tøgagømig køn” chibig. ²⁰Trube, siete nunelø købig køn cha. Indiibe srøsrøibe kasharawa, chi urekkaig kwaben, ²¹tru wendauikkucha tru piudaba kasharawa,

katø chi urekkaitøwei kwaben, katø tru pøn kønrrabyuigwangucha treetøwei nebuben, ²²yandø søteeløba tru ishuuba kasharawa, møikkucha ureg kørømarmon cha. Inchen yandø srabebe ishukkucha kwan cha. ²³Trube, tru kwabelø katø øsiirabene, ¿nøbe møigwei srain kønrrerah? cha payibelø køn, tru sieteeløba nune srui mara tøgagúig købene.—

²⁴Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñimbe mandø kuinguen mørømowa pella pønrrappe, ¿Tiuswei wamwan pørigwanba, katø Tiuswei maramburab marigwanba tab nebua ashmeelø kuarre pella pønrrømøtirru? cha. ²⁵Kaguende kwailø katøyg øsiirappe, kasharamøwei, kasharanmøwei inchun cha. Treeg kømøtø, srømbalårø ángelesmera lataløtøwein kønrrun cha. ²⁶Inchen tru kwailø katø øsiiramigweimburappe ¿ñimgan Moisés pørigu lemeelø køtirru? cha, tru tusr-unø naarabigugurri Tius nun øyah taigwan: “Nabe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei Tius kur” cha trendaigwan. ²⁷Tiusbe kwailai Tius kømøtø, øsiguelai Tius køn cha. Inchawei ñimbe purø nu pella pønrran— chibig køn.

Tius karua martrai pønrrailai utuig mas nuig

(Mt 22.34-40)

²⁸Inchen tru Moisés pørigwan kan kusrenanøbig tru ‘maig køh’ cha, payiyab køben mørøb pasrabiibe, Jesúsbe søl løti møra, nun kemallabe, trencha payibig køn:

—¿Tius martrai karua pønrrailai utuig mas nuibe møig køh?— cha.

²⁹Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn: —Tru martrai karua pasrig mas nuibe iig køn cha: “Au, Israel misag, møyay cha. Namui Señor Tiusbe,

Señor nõtø køn cha. ³⁰Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan undaaraitøgaba, kerrigu ñui øsig pasraitøgaba, kerrigu ñui turtøga isumburab isuitøgaba, katø kerrigu ñui asru chishkømburab chish kuitøgaba undaaramig køn” tan cha. ³¹Inchen tru wendauibe iig køn cha: “Ñima ñiasitøwei maig undaguig køppe, ñui mendaigwangucha treetøwei undaaramig køn” cha. Tru maig maramigwan martrai põnsrailø i pagatø lataig nõrreeløbe katøgane chi kaagøn— cha, trenchibig køn.

³²Inchen tru Moisés pørigwan kusrenanøbiibe trenchibig køn:

—Kusrennøbig, ñibe sөлwein tan cha. Tiusbe kandø køn chib, katøgane mu kaagøn chib, ³³Tiuswan kerrigu ñui manrrøtøgaba, kerrigu ñui isumburab isuitøgaba, kerrigu ñui asru chish kømburab chish kuitøgaba undaarab, katø mendaigwangucha nõasiitø lataitøwei undaarab indamig køn cha trenchippe. Iilan mariibe Tiusweyasig traniiba, katø animalmeran kweecha Tiusweyasig parriiløba lataitøguen kømøtø, mas nuig køn— cha.

³⁴Inchen Jesúsbe truike ke tab isua løti ashabe, nune trenchibig køn:

—Tius nõ ashib karub pasrainug pumibe ñibe ke tre yab pasrømøn— cha.

Inchen yandø katøbe Jesúswane mugucha chi payrrab inchimeelø køn.

¿Cristobe mui Nusrkain køh?

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵Jesús Tiuswei yau kusrenanøb pasrøwabe, trencha payibig køn:

—¿Tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbe chindimba tru Cristone Davidwei misagugurri arrubig køn tah? cha.

³⁶Kaguende Davidtøweinguen Espiritu Santo eshkaig trendaig køn cha:

Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:

“Nai kusrmaygatø wamisr cha, ñui ashig kømui inchib tsalø inchibelan ñi itøbunønrrai ñui srøb umbu na põnsramnegatig.”

³⁷Pøs Cristone David nõtøweinguen: “Señor” cha wamøbene, trube, ¿mandøgurri Cristobe Davidwei nusrkain kønrrab køh?— chibig køn.

Inchen misaamera truba nu pasrabiibe truba chull mørøbelø køn.

Moisés pørigwan kusrenanøbelan nøm mailø kuigwan Jesús waminchib

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸Jesús kusrenanøb pasrøwabe trenchibig køn:

—Tru Moisés pørigwan kusrenanøbelane ashiptø kuy cha. Truiløbe kørrabelø kewa llirab amønamiig chullelø køn cha, katø penab, yanøb indiisrø nõmune maig købash kømø, truba tab wamønrrai inchib, ³⁹katø judíosmera tulundzuni yamerayube purø tab purramdønug purrag kui indamba, katø lincha tabig mabyugucha nõrreelø purrainug purø tabigu purrag kui indamba inchibelø køn cha. ⁴⁰Incha katø piudasmeran nõmui yameran kerrawabe, tabelø misrøb ke ka yandø truba yana Tiuswan waminchibelø køn cha. Truiløbe møra melamiig mas nuigwan utønrrun— chibig køn.

Waacha piudai an kegutsig

(Lc 21.1-4)

⁴¹Mana køsrøn Jesús Tiuswei yau Tiusweyasig an kebusrinug tru pinrrøgue wabene, truba nu misaabe truyu an kebusrøb køben, truba yamelø puarmerabe truba nõrrøweyig an kebusri ashibig køn. ⁴²Inchen truyu kan waacha piuda arruabe, truyu pagatø øskø andø purø lamøzhig kebusren, ⁴³Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan wamabe, trenchibig køn:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: I waacha piudabe cajayu pusrøbelø kanelø lataguen kømø, mas nu kebusran cha. ⁴⁴Kaguen mayeeløba nømbe undaigwandø tranen, trune nøbe waacha køptø, nui kerrigu tøgagúigwan tranan cha, tru nui øsig tsumig kerrigu tøgagúigwan.—

**Tiuswei yawan pinisaig
kønrrun cha, Jesús eshka**

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

13 Jesús Tiuswei yaugurri webibene, møikkøsrøn nui kusrenanøb pera uniilai utuibe, trenchibig køn:

—¡Kusrennøbig, ñiguen ash cha, kan yeeg nõrrø sruumera, yeeg nõrrø yamera kuita!— cha.

²Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Yeeg nõrrø yamera mariilan ñigan ashkuh? cha. Yube ni kan srukken katøgan srug palabe kørørmismønrrun cha. Kerriguba pøtiitsig kønrrun—chibig køn.

**Señor arrum lutau
chigøben kønrrabig**

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³Incha Jesús Olivos Tunsrø Tiuswei ya pasrab pinrøguesrø wabene, Pedroba, Jacoboba, Juanba, Andrésbabe nundø nõrø trencha payibelø køn:

⁴—Øyeebe mana purainrrab kui namun eshkarra cha. ¿Tru kerrigu treeg nebunrrabigwan asamibe chitø kenamistrerah?— cha.

⁵Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ashiptø kuy cha, mugøben ñimun peløsrkønrrain kømø. ⁶Kaguende møiløgøben nai munchiyu truba nu amrrua trenchinrrun cha: “Nabe truig kur” chib. Trumay misaameran isa wamincha truba nu peløsrkønrrun chibig køn. ⁷Incha, ‘misaamera katøgan peersø misaameraba purø trømbøig

kørig kømðiig kwayab kweetsiyab køn’ chib, katø, ‘purø trømbøig kørig kømðiig kwayanrrab køn’ chib ñim wamindi mørabe, mandøguen kømui inchib kwarmøtay cha. Kaguende øyeebe trendø treeg purainrrabigwein køn cha. Inchendø katøgucha patsamibe pumø srø kønrrun chibig køn. ⁸Peg misaameraba katøgan peg misaameraba kwayaben, katø rey karumburab ashib karuim piraeløbe katøgan reywei misaameraba kwayanrrun cha. Trune chusrøn køben pirø trømbøig kønøben, parø arruben, iiløbe kan ishuwan unø tammistrab pusrkwab pølbasri lataitø kønrrun cha.

⁹Inchawei ñimasiyaitø tab ashiptø kuy cha. Kaguende ñimune karubelai tasku tranen, katø judíosmera tulundzuni yamerayu ichabetab inchun cha. Katø ñimune karubelø nõrreelai merrab, reymerai merrab nagurrindø pønrramig kønrrai martrun cha, trumay ñimbe naimburabigwan wamindamig kønrrain cha. ¹⁰Srabe kwaløm pumøwatø Tiuswei tabig srø wamwan yu pirau maya misaameran eshka kusrenanamig nebunrrun cha.

¹¹Inchen ñimun merrarrowa, tru misagwan ashib karub purrabelaimay tranrrab srua ambene, chi tamermab merrabwei isumønrrigay cha. Tru uras wamincheenchen Tius maig waminchai tranen, treeg waminchigay cha. Kaguende ñim kømøtø, Espiritu Santo waminchun, chibig køn. ¹²Inchen nuneebe nømui nunewardøwei kwetchai tranen, møskaimbe nusrkawan tranen, ureemerabe møskalan namig kurra, kwetchai tranrrun cha. ¹³Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø indiilø kønrrabguen cha. Inchendø srabe kwalømgatig chigúingucha megabig megabiibe kebeñchabig kømíig kaigyugurri wesraig kønrrun, chibig køn.

¹⁴Tru pinishinrrabig trømbøig kōsōngōnraptiig truiḡ nō pasramnug kōmubendō, ñim truyu pasrai ashabe (lebiibe iigwan tab chigúí mōr), trube, Judea pirau warabelōbe tun palasōmay wegōrra lulay cha. ¹⁵Inchen tru kwalōm nui ya pala wambig wabiibe chigōben wesrunrrab kōrraarrua, umbu kelulumumig kōn cha. ¹⁶Katō chugōben trausrō uñibiibe nui itōtsinigwan tranrrab arrumumig kōn. ¹⁷Ḳshumbur waachamera, tru kwalōmmerawan patsō kwanreelō, kabe muchib ureḡ tōgarmearimbe maig kōnrrer! chibig kōn. ¹⁸Inchawei ñimbe Tiusba waminchib miay cha, trømbøig pishin kwalōmmerawan lulamig nebumōnrrai. ¹⁹Kaguende tru kwalōmmerawane purō trømbøig nebuinab melamig attrun cha. Tius chigurrimbunō kōbigwan marōb uraskurri mōingatig ōyeebe kaagúig, katōbe managuen ōyeebe kaanrrun cha. ²⁰Señor tru kwalōmmerawan landōranmuisruandōbe, mugucha ōsig waramgaig kōnrrun cha. Inchendō nuyasiitō kōnrrai tarōmariilō, tru nō lawa wesruilōgurri landōranin kōn cha. ²¹Inchawei tru kwalōmmerawan mōikkōben ñimun: “Asay, yu Cristo pasran” chib, kabe: “Asay, uyu pasran” taingucha, kōremōtay cha. ²²Kaguende mōilōgōben ‘Cristo ker’ chib, isatō inchibelōba, katō ‘Tius maig karuigwan eshkabelō ker’ chib isatō inchibelōba amrrunrrun cha. Incha nōmui maramburab marōb mariilō, nōrreelō asha kōmig kenamariilōba, nōrreelō kwaara asha kōnrrai mariilōba martrun cha, misagwan treeg incha pelōsrkōnrrab. Incha Tius nuyasiitō tarōmariilanguen kegōrrōsrkamdiig kuimbe, kegōrrōskōnrrab inchun, chibig kōn. ²³Inchawei ñimbe tab isua ashiptō kuy cha. Nabe ñimune iigwan kerriguba puraimōwatō chab eshkar cha.

Mōg Misra Arrubig mandō arrumigwan waminchib

(Mt 24.29-35, 42, 44; Lc 21.25-36)

²⁴Inchen tru kwalōmmerawan, tru treeg isumdō kwalōmmera chab puraibene, nōsiibe yandō kwaben, pōlbe yandō pilōmuben,

²⁵estrellamerabe srōmbalāsōngurri kōrrab amrruben, katō srōmbalāsō purō nōrreelō pōnrrabelan kōnōgōb sruagutsiilō kōnrrun chibig kōn.

²⁶Inchen tru Mōg Misra Arrubiibe purō nuig maramburab maramig tōgaig tōrguegwalmabig wañiyu arruben, misaamerabe ashchun chibig kōn. ²⁷Incha nōbe nui ángelesmeran ōra, ambugurri, igurri, walligurri, wagurri pirau maya yabsōngurri kandarō srōmbalāsōngatig nui lawa wesruilan kanbalatō tulishinrrun cha.

²⁸Kan higuera tusrwanma asha kusrey. Nui srarmera uturcheelō misrōb, ishiimera weguchene, ñimbe pachig kwalōmmera arrumig yandō lutau kui ashibelō kōn cha. ²⁹Ōyeeetōwei ñim iilan purayai ashabe, attrabiibe attrab yaskabuguen pasraitamab isua kuy, chibig kōn. ³⁰Pōs nabe ñimun cierton trendamōnrrun cha: Mōin kwalōm misaamera pinōmōwatō, ōyeeelōbe kerrigu purainrrun cha. ³¹Srōmbalaba, pirōbabe patsōben, na wamindiibe ka wamindiitōbe purainraamōn cha.

³²Inchendō tru treeg punrrab kwalōmwana, uranbabe mugucha ashmōn cha. Srōmbalāsō ángelesmeraguen ashmōwei, ni Tiuswei Nusrkai ashmōwei indan cha. Trunun ashippe, Mōskaindōwei asan, chibig kōn.

³³Inchawei ñimbe pesannamō, tab ashiptō kuy cha, kaguende ñimbe ōyeebe mana purainrrabig kui ashmōwabe.

³⁴Kaguende iibe kan møg nui yau-gurri yabsrømay webya inrraptø, nui karuindiig melabelane nui yawan ashib kørnrai kørromara, kanun kanun nømui maramigwan marøb kørnrai karua pønsra, tru yaskabu ashib pasrabigwane chigøben kømønrrai ashib pasrønrrai karua pasra ibig lataitøwein køn cha. ³⁵Inchawei ñimbe ashiptø kuy, chibig køn. Ya puaiq pilliraben kui, kabe yem tøbøtag kui, kabe kallu wamøben kui, kabe løtsø kui, mana attrab kui mør-møwabe. ³⁶Inchippa mõi mõi arrua, kib warøben wetørrainanrrab kømø cha. ³⁷Inchawei na ñimun maig taibe, may-eelan katø treetøwein tamønrrun: ¡Munig, kasriitø kuy!— cha.

**Jesúswan mandø incha
kemøramigwan waminchib**

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

14 Pascua fiestan maramiba, tru Pirri Levaduragaig maig Fiestan maramiba yandø pa kwalømdø paløben, sacerdotsmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe Jesúswan kwetchab chigøben isa mandø incha kemøramdiig køtashchab inchib kuabe, ²trenchibelø køn:

—Fiesta utu marmønrrab cha, misaamera ke chindi asamgaig inchimønrrain— cha.

**Kan ishug Jesúswan may
irrabzhiitøga itø lushib**

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³Betanasrø tru Simón Leproso taigwei yau Jesús wabene, kan ishug al-abastro limetayu nardotøzhig chi undisaimfiig, netsiig, truba may irrabig, purø nuweyigwan srua, kemalla, Jesús mishatsigu wamnetø, limetan pushippa, tru may irrabigwan tur pala itølushibig køn. ⁴Inchen mõiløgøsrøn truyu purra-beløbe nama, nõmdø trenchibelø køn:

—¿Purø may irrabzhiigwan ke ka yandøbe chinchabrre lusah? cha. ⁵Waachameran purugumig kan trescientos denarios menrraweinguen yanøbsruinrrun— cha.

Nømbe tru ishuwane truba namig waminchib købelø køn.

⁶Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¡Kagøbasay! cha. ¿Chinchabrre inchigue? cha. Nøbe nayasig truba tabzhig maran cha. ⁷Waachamerane chu uragucha ñimui utu tøgagua, ñim nõmun tabig maramdiig købene, tabig martrun cha. Trune nane yube chu uragucha tøgagønrraamøn cha. ⁸I ishuube nun maig maramdiig nebuben treeg maran cha. Nai asrwan manawei kanmaytø may irrabzhiigwan srølan cha, nan søramigweyasig. ⁹Nabe ñimune cierton trendamønrrun chibig køn: Yu pirau chutøgucha Tiuswei tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwan eshka kusrenaniisrømbe, tru nõ marigwangucha tøga waminchun cha, nun pesannamø, isuig kørnrai.—

**Judas Jesúswan ashig
kømui inchibelan tranøb**

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰Inchen Judas Iscariote, tru doce Jesús kusrenanøb pera uniilai utuig, sacerdotsmeran karubelan Jesúswan nõmui tasku tranrrab waminchab ibene, ¹¹nømbe trunun mørøppe, truba kasraarawa, an tranrrab misrøbelø køn. Inchen Judasbe Jesúswan mandø incha tranamigwan yandø lab mendabig køn.

Señorwei Pascua mamig

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹²Tru Pirri Levaduragaig maig Fiesta pølbasrøb kwaløm, tru Pascuayasis ubisha-unan kweechib kwaløm, Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe nun trencha payibelø køn:

—¿Pascua mamigwan ñuimbe chu tamartrab ambamø?— cha.

¹³Inchen nõbe nui kusrenanøb pera uniilan pailan trencha karua ørøbig køn:

—Ciudayumay ambay cha. Truyube kan møg pigøtsø mutaig ñimun katøben, truiwei wendautø amrrigay cha. ¹⁴Incha truiig kebyainug kebambabe, ya puaiwane ñimbe trenchinrrigay cha: “Kusrennøbiibe ñun trendan cha: ‘¿Nai kusrenanøb pera uniiløba pascua mamigwan mab purram salabe chu køh?’” cha. ¹⁵Inchene ya puaiabe pala pisusrø kan nu sala chiguen palømføg yandø ke chab tamarikken ñimun eshkanrrun cha. Inchen ñimbe namuyasig truyu tamartrigay— chibig køn Jesúsbe.

¹⁶Inchen nõmbe amba, ciudayu puabe, Jesús nõmun maig taig treeg wetørrawa, tru Pascuan tamarøbelø køn.

¹⁷Inchen yandø yem køben Jesúsbe nui doce kusrenanøb pera uniiløba pua, ¹⁸mishatsigu mab purrøwabe, Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Ñim møikkøsrøn naba mab wabig nan ashig kømui inchibelaingatø misra, nan tranrrab køn— cha.

¹⁹Inchen nõmbe truba isui inchib menda, Jesúswan kan kan payibelø køn:

—¿Kabe na købra, chinderah?— chib.

²⁰Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñim doceelai utuig køn cha, naba i nindagutøwei pirriwan kebishibig. ²¹Pøs, tru Møg Misra Arrubiibe Tiuswei wamwan pørigu maig pørig pasrøben, truwan pureb iben, trune ¡tru møg waacha! tru Møg Misra Arrubigwan ashig kømui inchibelan tranrrabig-weimburappe, yeekkucha kuita, chibig køn. Trembe truike kal-lamuig kuinguen søl købsruinrrun— cha.

²²Incha mab purrappatø, Jesúsbe pirriwan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’

cha, pirishabe, nõmun trenchib srørøbig køn:

—Cha, may cha. libe nai asr køn— cha.

²³Incha katø copan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, nõmun purøørbig køn. Inchen tru copayuigwan søteeløba muchibelø køn. Inchen nõbe nõmun trenchibig køn:

²⁴—Iig, nai animbe, Tius tru misagweyasig srø acuerdon mari anin køn cha. Tru animbe truba nu misagweyasig lusig køn cha ²⁵Nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Uvas piwane mas muchimumønrrun cha, nai Møskai nõ ashib karub waisrø katøyug ñimba mutsam kwalømgatig.—

Pedro nan ‘ashmføg kur’ chinrrautan cha, Jesús trenchib

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶Incha kan himnon chab cantawabe, Olivos Tunsrømay amba, ²⁷Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimbe mayeeløba nainug isua pønrraigwan trubishinrrun cha. Kaguende Tiuswei wamwan pørigu øyah chibig pørig pasran cha:

“Ubisha ashibigwan na kweechen, ubishamerabe nõørøtø chab lulrrun” chibig.

²⁸Inchendø nabe katøyug øsiirappe, ñimguen ammøwatø, nabe Galileasrømay yamønrrun— cha.

²⁹Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Mayeeløba ñuinug isua pønrraigwan trubisaingucha, na kuimbe tarømismumønrrun— cha.

Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

³⁰—Nabe ñun cierton trendamønrrun cha: Møi yemdøweinguen kallu pamay wamømwatø, ñibe pønmayguen nan ‘ashmføg kur’ chinrrautan— cha.

³¹Inchen Pedrobe truba inchib trenchibig køn:

—Ñiba nan kwamig nebuingen, nabe managuen ñun ‘ashmíig kur’ chimumønrrun— cha.

Inchen sôteeløba treetøwein chibelø køn.

**Jesús nui Møskaimba
Getsemanísrø waminchib**

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³²Incha nømbe kanbalø Getsemaní taisrø puabe, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Yu purramisray cha, nai Møskaimba na waminclamne.—

³³Incha Pedronba, Jacobonba, Juanwanba pera yabe, truba truba isui, ni mumayguen tab kømui inchib menda, ³⁴trenchibig køn:

—Nai manraube isubiitø kwabguen ka kwamdiig køtan cha. Ñimbe yutø kørømisra, kimø purray— chibig køn.

³⁵Incha Jesúsbe katøguchi ambuuro ya, pirau sraløptincha, Møskaimba waminchib miabig køn:

—Tru purø trømbøig attrabig nan treeg punrrain kømubene, treeg pumugasam— chib. ³⁶Katø Tiuswan trenchib miabig køn:

—Abba, nai Møskain chib, ñuimbe chitøgucha kaimamø, maramdiitø køn cha. I copan nan tarømartra cha. Inchendø na maig isuiig køben, treeg kønrrain kømøtø, ñun maig maramdiig køben, treeg kønrrain— chib.

³⁷Incha nui kusrenanøb pera unilaimay arrua, kib purrai wetørrawabe, Pedrone trenchibig køn:

—Simón, ¿kib watirru? cha. ¿Kan uratøguen kimø, kasriibe wanrrab kaimatirru? cha. ³⁸Kimø, Tiusba waminchib purray, chibig køn, chiyugøben kaigy kegerørrømønrrappe. Ñimbe tabigwan martrabwei isuingucha, ñimui asrbe kullaguig køn— cha.

³⁹Incha katøle Jesúsbe ya, treetøwein chib Møskaimba waminchibig køn.

⁴⁰Incha katø arruabe, katøguen nui kusrenanøb pera uniilane kiptøwei purrain kui wetørrabig køn, kaguende nømui kabmerabe kigøbiitø ke kanaim purrøwa. Incha nømbe mancha lötønrrab kaimabelø køn. ⁴¹Inchen Jesúsbe pønmay kønrrabyu arruabe, trenchibig køn:

—¿Katøgucha ñimgan israb, kib srø warøtirru? cha. Yandø tsabø køn cha. Ura pun cha. Yandø tranan, chibig køn, tru Møg Misra Arrubigwan kaig marøbelai tasku. ⁴²¡Kurray, chibig køn. Amrrab! cha. Nan ashig kømui inchibelaingatø pasramisrøbig nan tranrrab arubguen indan cha. ¡Asay!— chibig køn.

Jesúsuan merrarrawa srua ambub

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³Incha Jesús waminchib pasramne, tru Judas, tru doce kusrenanøb pera unilai utuibe truba nu misaaba arrubig køn, nømbe espadamera køben, tsiimera køben sruargue. Truiløbe sacerdotemeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba misra, karua øriilø købig køn. ⁴⁴Tru Judas Jesúsuan ashig kømui inchibelaingato pasramisrøbiibe nømune: “Merrarramig kuitamab ñim ashchai, na chi siñal køsrøn maren, ashib pønrrønrrigay” cha, eshkain købig køn. “Tru na muchaig, truig kønrrun cha. Truigwan kemøra, suldaumeraba sruamrrigay” cha. ⁴⁵Inchen Judas puabe, mõi mõi Jesúsweim pulu kemallib trenchibig køn:

—¡Nai Kusrennøbig!— cha.

Inchabe muchabig køn. ⁴⁶Inchene nømbe Jesúsuan kemøra, sruamrrab merrarrabelø køn.

⁴⁷Inchen mõikkøsrøn truyu pasrabiibe nui espadan wesrub, maya sacerdotemeran nø karub

sacerdotei karuindiig megabigwan kaluwan kelarrab lutiichtiptinchibig kòn. ⁴⁸Inchen Jesúsbe misaameran trenchibig kòn:

—¿Chindimbarre ñimbe espadamera kòben, tsiimera kòben suar werrugue cha, nan kemòrtrab, nabe kan nilliig kui lata? ⁴⁹Nabe ñimba kwalømmørig Tiuswei yau kusrennòb waben, ñimbe managuen nane kemòrmuig kòn cha. Inchendø Tiuswei wamwan pørigu maig taig treeg nebunrrain kuig kòn— chibig kòn.

⁵⁰Inchene nui kusrenanòb pera unilòbe nundø pasramnetø, mayeelòba chab luløptinchibelø kòn. ⁵¹Inchen kan matsinube kòsaatiig llensutø tsinaig tru wendautø iben, nune kemøroptinchen, ⁵²nòbe llensun wesølønnòb, kòsaatiig ¡katø! pinaptinchibig kòn.

Jesús tru Setenteelø maig maramigwan asha maròbelai merrab

(Mt 26.57-68; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³Incha Jesúswan tru maya sacerdotsmeran nò karub sacerdotemay srua ambubelø kòn. Inchen mayeelø sacerdotsmeran karubelòba, misagwan karubelø kòlli misaameraba, tru Moisés pørigwan kusrenanòbelòba kerriguh tulundzunabelø kòn. ⁵⁴Inchen Pedrobe Jesúswei wendau yaptø, yaptø tru maya sacerdotsmeran nò karub sacerdoti ya wambiisrøngatig ya, tru ashchai pøn-sraig pønrrabelòba pachirab naabulu wamisra wabig kòn.

⁵⁵Inchen sacerdotsmeran karubelòba, tru Setenteelø maig maramigwan asha maròbelø mayeelòba misra Jesúswan kwanrrai pasrtrab, møilan kòben ‘Jesúsbe kaig maren, nambe ashibwei indig kòn’ chib, waminchabelø labendø, treeg waminchabelø wetørranrrab kaimabelø kòn. ⁵⁶Inchen møyiløgøben nuimburab chigøben isa waminchendø, nòm

wamindiibe ka peetø, peetø webibig kòn. ⁵⁷Inchen møyiløgøben kurra, isatø Jesúswan trenchibelø kòn: ⁵⁸—Nambe nò trendai mørig kòn cha: “Nabe i Tiuswei yawan møyuelø marigwan pinisha, pøn kwalømyube Tiuswei ya katøgan, møyuelø marig kòmøtø, mara pasramønrrun” tan— chib.

⁵⁹Inchen treendingucha, katøgucha nòmui wamindiibe peetø, peetø webiben, ⁶⁰tru maya sacerdotsmeran nò karub sacerdoti mayeelai utu kurra pasramisra, Jesúswane payibig kòn:

—¿Chigucha lètømønrrapteh? cha. ¿Ñune øyeebe chi kalø maran charre inchib kòh?— cha.

⁶¹Inchen Jesúsbe niløtø pasrøwa, chigucha lètømuben, tru maya sacerdotsmeran nò karub sacerdoti katøyug trencha payibig kòn:

—¿Ñigan tru Cristo kòtirru cha, tru Tius mayanguen Tab Indigwei Nusrkai?—

⁶²Inchen Jesúsbe trenchibig kòn:

—Nabe truigwein kur cha. Inchagucha tru Møg Misra Arrubig tru maramburab maròb Tiuswei kusrmay waben ñim ashib, katø srømbalásrøngurri wañiyu arruben ashib inchun— cha.

⁶³Inchen tru maya sacerdotsmeran nò karub sacerdoti nò kewagüig-wandøwei kòlsrøb, trenchibig kòn:

—¿Namun nuimburab waminchabelø mas chiwein kui palønrrab kø? cha. ⁶⁴Ñimðweinguen Tiuswan purø trømbøig wamab wamindigwan møran cha. ¿Ñimune maig asønata?— chibig kòn.

Inchen nømbe mayeelòba treeg kaig kuin kui mara, kwanrrai kørømara pasrøbelø kòn.

⁶⁵Inchen møyiløgøben nun illimbi tuchib, maløwan kasra, nun kurraguchib mendabe trenchibelø kòn:

—¡Namun kelarrab eshkau pøs, chib, mu kurragutsin kui!—

Inchen tru Tiuswei yau ashchay pøn-sraig pønrrabeløbe Jesúswan merrar-rawa, pashaguchibelø køn.

Pedro Jesúswan ‘ashmíig kur’ chib

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶Inchen Pedrobe pinaamay yawambig waben, trunetø tru maya sacerdotsmeran nø karub sacerdotei mendig megabig kan srusrø puabe, ⁶⁷Pedro nag pulu pachirab waben, nun tab ashabe, trenchibig køn:

—Ñigucha tru nazaretsriig Jesúsba uñibig kuig kømøh— cha.

⁶⁸Inchen Pedrobe trenchib isabig køn:

—Ashmíig kur cha. Ni chi wamindinguen mormur— cha.

Incha wambig kerruisrø webibene, kan kallu wamabig køn. ⁶⁹Inchen tru srusrøbe katøle Pedron ashabe, truyu purrabelan katø eshkab mendappe:

—Iibe truilai utuigwein køn— chiben,

⁷⁰Pedrobe katøguen ‘ashmíig kur’ chib isabig køn. Inchen truyu purrabeløbe yanayutø katøguen Pedrone trenchibelø køn:

—Isa kømø, ñigucha truilai utuigwein køn cha; kaguende ñibe galileasriig køn— cha.

⁷¹Inchen Pedrobe:

—Na isab pasraig købene, trube, nan chigøben nebunrrappe nebubash chib. Tiusken ashen, katø nabe isa waminchibgucha pasrømur, chibig køn. Ñim waminchib kui mowane ni ashibguen ashmíig kur— cha.

⁷²Inchen trenchiben latatø kallube katøganguen wamaptinchibig køn. Inche Pedrobe Jesús øyah taig kømøramab isuptinchibig køn: “Kallu pamayguen wamømøwatø, ñibe nan pønmayguen ‘ashmíig kur’ chinrrautan” taigwan. Incha trunun isuabe, truba truba isuig kishibig køn.

Jesús Pilatoi merrab

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

15 Inchen yandø chab tømrrabendø sacerdotsmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba, katø tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø kerriguøløba tulundzunabelø køn. Incha nømbe Jesúswane lusra, srúa amba, Pilaton tranøbelø køn. ²Inchen Pilatobe Jesúswan trenchibig køn:

—¿Ñigan judíosmerai rey køtirru?— cha.

Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñitøweinguen chab trendan— cha.

³Inchen sacerdotsmeran karubeløbe nune chine, chine ‘øyeeg marøbig kuig køn’ chiben, ⁴Pilatobe katøyug trenchibig køn:

—¿Chigucha løtømønrrapteh? cha. Ñiguen ash cha, ñune chigøben yeeg waminchib køn cha, nømbe.—

⁵Inchen Jesúsbe treeg indingucha løtømuben, Pilatobe ‘kan øyeebe maig kermab’ isub kørrømisrøbig køn.

Jesúswan kwanrrai pasrøb

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶Fiesta kwalømmerawane kubernadurbe kailan keeri yau pønrrabelan misag møigwan elachai miaben, trendø treeg marøb elachibig køn. ⁷Inchen tru keeri yaube kan møg Barrabás taibe keerig pasrabig køn, nøbe larrø kailøba sötømisra, ashib karubelan namig kurrabyu misag kweechaig. ⁸Inchen misaamerabe amrrua:

—Ñi trendø treeg marøbiibe, treeg mar— chib, Pilatone miab mendøben,

⁹Pilatobe trencha løtabig køn:

—¿Ñimbe judíosmerai reywan na elat-samig palain kogue?— cha.

¹⁰ Kaguende Pilatobe tru sacerdotemeran karubeløbe Jesúswane uni ashig kòmuptø nun tranin kui ashibig køn.

¹¹ Inchen sacerdotemeran karubeløbe Jesúswan kòmøtø, nømbe Barrabáswane elatchai inchibelø køn. ¹² Inchen Pilatobe katøyug payippe, trenchibig køn:

—Trube, ¿ñim tru judíosmerai rey køn taigwane nabe mandø indamø?— cha.

¹³ Inchen nømbe katø trenchib trashib løtabelø køn:

—¡Kurusyu mesrø!— chib.

¹⁴ Inchen Pilatobe trenchibig køn:

—¿Nøbe chi kalø marindørre øyeeeg martrainchigue?— cha.

Inchen nømbe masken mur trashibelø køn:

—¡Kurusyu mesrø! ¡Kurusyu mesrø!— chib.

¹⁵ Inchen Pilatobe tru nu misagwan ka tab kønrrai inchig køptø Barrabáswan ka inrrai elacha, Jesúswane ichagutsingaruabe, kurusyu mesrønrrai tranøbig køn.

Suldaumera Jesúswan indzatø ashib

¹⁶ Inchen suldaumerabe palaciyu mas umbusrø srua amba, maya suldau sötøwan tulundzuningarua, ¹⁷ kan yalø piguiig itøguenana, kaldiigwan corona mara, petsøsrøbelø køn. ¹⁸ Incha trugurrimbe trenchib trashib mendabelø køn:

—¡Judíosmerai Rey, viva!— chib.

¹⁹ Incha cañatøga turbøtø itsamba, il-limbi tutamba, tab inchib chib, nui merrab tømønramba inchibelø køn.

²⁰ Incha øyeeeg marøb ka indzatø ashib srua køptø, tru yalø piguiig itøguenanigwan wesrawa, nuiwan katøle kenana, kurusyu mesrønrrab nune wesrubelø køn.

Jesúswan kurusyu mesraig

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Kan møg cirenesriig Simón taig, Alejandroimba, Rufoimba mōskai wambig nøørøsrøngurri purainrrab arruben, nune Jesúswei kuruswan ke mutamne incha mutøsrøbelø køn.

²² Incha kanbalø Gólgota taisrømay nune srua ambubelø køn, (tru trenchippe, “Calaverasø” tainug). ²³ Jesúswane vinoba, mirraba lindisaig yuulingucha, Jesúsbe muchimifig køn.

²⁴ Inchen kurusyu mesra, suldaumerabe Jesúswei kewagúilan mu merrarramig nebutashchab suerte kuchibelø køn.

²⁵ Inchen løtsø las nuevetø købig køn, tru Jesúswan kurusyu mesrøben. ²⁶ Incha kan pørig mesrøbelø køn, chigurrin kwanrrai mesraig køn cha eshkabig:

JUDIOSMERAI TRU REY KØN

chibig. ²⁷ Incha katø pagatø nileelangucha kanun kusrmay, kanun atsimay nunba kurusyu melsrøbelø køn. ²⁸ Inchen tru Tiuswei wamwan øyah chib pøriibe nebuig køn: “Tru kailai utu nune tøga pasrig kønrrun” taig.

²⁹ Inchen truwan puraambubeløbe tsalø wamab, turwandø kønøgøb trenchibelø køn:

—¡Au, ñi Tiuswei yawan pøtiicha, katø tru pøn kwalømyutø kusranra-biibe, ³⁰ kwamønrrab ñitøwei chigøben mar! cha. ¡Kurusyugurri pinaamø!— cha.

³¹ Inchen tru sacerdotemeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba treetøweih nun indzatø ashib kangurrin kangurri trenchibelø køn:

—Kanelane kaigyugurri wesrabendø, nøasiitøweimbe kaiman cha. ³² Tru Cristo, Israel misagwei reybe, mõi kurusyugurri pinaarrubash cha, nam asha, nø kuitamab køenrrab— cha.

Inchen nõba kurusyu melsraig melabeløgucha Jesúswan tsalø wamabelø køn.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³Yandø kwaløm tøbøtag misrene, maaben las treskatig pirau ørøba løstiig kørrømisren, ³⁴tre uras Jesúsbe truba mur trashibig køn:

—¡Eloi, Eloi! ¿Lama sabactani?— cha. (Trenchippe: “¡Nai Tius, nai Tius! ¿Chindimba nandø elachigu?” chib.)

³⁵Inchen møiløgøsrøn truyu pønrrabelø mørabe, trenchibelø køn:

—Møray cha. Elíaswan wamøtan— cha.

³⁶Inchen møikkøsrøn lulabe, ñab esponjan køchiibiyu kebisha, kan caña tsigu pucha, mutchai pulusrø yuuløb trenchibig køn:

—Kagøbasay cha. Inchippa kwamønrrai pinøsrannrab Elías attashchab— cha.

³⁷Inchene Jesúsbe mur trashippe, yandø isrømuptyinchibig køn. ³⁸Inchen Tiuswei yau tru purø tab llensuzhig kelarrab sötø mesraibe palasrøngurri kørrab kølsra, yandø paig misrøbig køn.

³⁹Inchen tru Roma suldau cienelan nõ karubiibe Jesúsweim pinrrøgue pasrøwa, øyeeg trasaigwan mørøb, mandø kwaigwan ashib inchabe, trenchibig køn:

—Isa kømø, i møøbe Tiuswei Nusrkaiwein kuin køn— cha.

⁴⁰Inchen ishumburmera møiløgøsrøn yabsrøngurrindø ashib pønrrabelø køn. Tru utube María Magdalena køben, tru Wendiig Santiagoimba, Joséweimba usri María køben, katø Salomé købengue. ⁴¹Inchen tru ishumburmerabe Jesús Galileasrø uñen, nui mendig amøñib, purugub inchibelø købig køn. Inchen truyube truiløtø kømøtø, katøgan ishumburmera

Jerusalénmay Jesúsba nebamba yam pasrabig køn.

Jesúswan sørig

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴²Inchen yandø yem misrøb køben, tru isram kwalømweyasig tamarøb kuin kwaløm købig køn, kaguende katø kwalømbe isram kwaløm kønrrab køben. ⁴³Inchen José arimateasriig, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai utuig truba nuig tabig kui asig møg, nõgucha Tius nõ ashib karub wainuguigwan muniirabig arrua, Pilato wainug kørmø kebinrrab isua, nõbe kebya, Jesúswei asrwan miabig køn. ⁴⁴Inchen Pilatobe, trube, kwabguen inditamab isua, nõbe truba kwaara, kan suldau cienelan nõ karubigwan wama, kwabguen inditarru cha, payibig køn. ⁴⁵Inchen truiibe nun eshkaben, Pilatobe Jesúswei asrwan Joséwan pinøsrungarubig køn. ⁴⁶Inchen Josébe kan lino llensutøga kirra, Jesúswei asrwan pinøsrua, truyu pulabe, kan peñayu søramig trab lalig pasrabigu waya, trugurrimbe kan nu srugwan merrana, kebambinug kasrøbig køn. ⁴⁷Inchen María Magdalenaba, María Joséwei usrimbabe chu sørøben ashibelø køn.

Jesús øsiiraig

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

16 Inchen sábadø kwaløm puraiben, María Magdalenaba, katø Jacobwei usri Maríaba, Saloméba Jesúswei asrwan srølrrab ambamig may irrabzheelø penabelø køn. ²Incha tru srø trune põlbasrøb kwalømbe, ullarbatø ambubelø køn søriisrømay. ³Inchendø nõmbe kangurrin kangurri trenchibelø køn:

—¿Sørin trabyu kebambannug srugwane namune mu tarømara traniasamø?— cha.

⁴Incha mõimbe ashene, tru sörinug truba nu srug kasraibe truyu kõmõtø, manawei malsrainguen tsuptinchen, ⁵umbu sörinug kebambabe, kan matsinø puliig kõrrabig keweig truyu kusrmay wai ashiptinchibelø køn. Inchen nõmbe kwaaren, ⁶truibe trenchibig køn:

—Kwarmõtay cha. Ñimbe Jesús nazaretsriig tru kurusyu mesraigwan lan cha. Øsiirain køn cha. Yube mu kaagøn cha. Ñinguen asay, chibig køn, yu nun wayinug. ⁷Mõimbe ambay, chibig køn, nui kusrenanøb pera uniilanba, katø Pedrongucha øyah chinrrab: “Galileasromay ñinguen ammøwatø, nõmerrig inrrun tan chinrrigay cha. Trusrø ñimbe nun ashchun tan cha, ñimun nõ maig taig.”—

⁸Inchene tru ishumburmerabe sörinukkurri wegørra ambuppe, kwaarøptø ke itønab chab luløbelø køn. Incha mungucha chigucha eshkameelø køn, kaguende kwaariilø kua.

Jesús María Magdalenan kenamisrøb

(*Jn 20.11-18*)

⁹Tru truaaløm ullarbatø Jesúsbe katøyug øsiirawabe, María Magdalena tru siete kwaimandziimeran webusrinabigwanmerrig kenamisrøbig køn. ¹⁰Inchen nõbe ya, Jesúsba amøñibelan eshkabig køn, truiløbe isuilø kishib køben. ¹¹Inchen nõmbe ‘Jesús øsiirain køn’ taigwanba, katø María ‘nø ashar’ taigwanba mørabe, nõmbe kõremeelø køn.

Jesús nui pagatø kusrenanøb pera uniilan kenamisrøb

(*Lc 24.13-35*)

¹²Indiibe iilø chab puraiben, kusrenanøb pera uniilø pailø wambig nõørøsrømay ambub pønrrøbene, Jesúsbe, nõ kõmø, peg lataig kenamisrøbig køn. ¹³Inchen nõmbe amba, katøganelan

eshkaben, truiløgucha nõmune kõremeelø køn.

Jesús nui pera uniilan nøashib karua ørøb

(*Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23*)

¹⁴Indiibe mas wendøbe tru once pera uniilø mishatsigu mab purramnetø Jesúsbe truyu nõmun kenamisrabe, namabig køn, tru ‘nø katøle øsiirawa uni aser’ cha eshkabelan nõmui manrrømera murelø kuikkurribah, katø kørenrrab inchimeelø kuikkurribatø. ¹⁵Inchabe trenchibig køn:

—Ñimbe yu pirau truøø amba, Tiuswei tabig srø wamwan mu misagwandøgucha eshkab kusrenanrrigay cha. ¹⁶Inchen mõikkøben køreb, katø piu umbu ulsraig køb inchibiibe kaigyugurri wesraig kønrrun cha. Inchen mõikkøben køremiigwane kaigyu pasrønrrai pasrig kønrrun cha. ¹⁷Inchen nan kørebelane, nabe nõmba pasrain kui asamig iig tru øyeeg asha kønrrai mariiløbe nõmba pønrrabig pønrrønrrun cha: nai munchiyube kwaimandziimeran webusrøb, srøig peg wammera waminchib, ¹⁸nõmui taska ulmeran kemørinaingucha, chinchimub, katø inchippa chigøben kwetchaptiig tøgga mutsinaingucha, chi kõmub, katø nõmui tasiimeran kwanrreclaim pala estsarene, truiløbe tabelø kõrrømisrøb inchun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús srømbalasrømay nebib

(*Lc 24.50-53*)

¹⁹Incha Señor Jesúsbe nõmun chab waminchene, nune srømbalasrømay kusraben, Tiusweim pulu kusrmay wamisrøbig køn. ²⁰Inchen nõmbe webamba, Jesucristoimburabelan chutøgucha truøø eshkab kusrenanøbelø køn. Inchen Señorbe nõmba marøb pasrabig køn, nõm wamindigwane nui

wam kui asig kōnrrai maramburab
mariilōtōga kenamarōb.

San Lucas

Maig kuigwan eshkaab pølbasrøbig

1 Pøs møylogøben maig purayaigwan eshkaabig kan pørig tamara kørromartrab indig købig køn lutøgurri, namui utu isa kømøtø, cierton treeg purayeelan. ²Tru srøsrøgurri nømui kap-tøga nømashib ashibelø, katø Tiuswei wamwan nøm waminchib pønrrabelø namun maig eshkaig køben, treeg. ³Inchen nagucha kerriguba chitø purayailø maig kuigwan srøsrøgurriigwan tab nebua ashene, nangucha tabig asønaben, lutøgurri tamara ñun pørtrab inchar, ñi nai purø tab Teófilon, ⁴tru ñun maig kusrenanig købigwan, tru ciertonigwan ñi tab nebua asamig kønrrai.

Kan ángel Juan kal-lamigwan eshkaab

⁵Herodes Judea rey køben, judíosmerai kan sacerdote Zacarías taig merrabsrø Abíaswei sacerdotesmerai utuig tsubig køn. Sraimbe Aarónwei misagugurri arrubig købig køn, Elizabet taig. ⁶Tiuswei merrab pailøba sølgandø amønibelø kua, Señor chi martrain taigwanba, katø chi maramigwan martrai karua pønrrailanba muguen chi tamgaig marøbelø købig køn. ⁷Inchendø chi urekkar købig køn, kaguende Elisabetbe trendø ureg chigaig, pailøba yandø kølleelø kua.

⁸Indiibe kan kwaløm Zacaríaswei sacerdotes sötøwan Tiuswei merrab Tiusweiwan maramig nømun nebuben, ⁹sacerdotesmerai utu trendø treeg marøbelø kua, suerte kucha ashene, Zacaríaswan Tiuswei yau incienso patrab kebyamig nun nebubig køn. ¹⁰Inchen incienso parrøb pasramne, maya misaabe wambig Tiusba waminchib købig køn. ¹¹Inchen møyimbe incienso parri altar pulu

kusrmaygatømay Señorwei ángel Zacaríaswan kenamisrøptinchen, ¹²Zacaríasbe ángelwan ashabe, ¡katø! mandøguen kømuptinchen, ke chinchimmørø inchib kørig kui inchibig køn. ¹³Inchen ángelbe trenchibig køn:

—Zacarías, kørig kui inchimøta cha. Kaguende Tiusbe ñi nun miaigwan møyig kua, ñui srai Elisabetbe kan nusrkai tøgagønrrun cha, truigwane ñibe Juan munchi pasrtrig chibig køn. ¹⁴Inchen ñibe truba tab kui møyøb kasraaraben, nø kal-labene, katøganelø møylogøben tab kui møyrrun cha. ¹⁵Kaguende ñui nusrkaimbe Tiuswei merrab truba nuig kønrrun cha, managuen vino muchimøwei, mutsiiranrraptiig kørap pi muchimøwei inchabig. Incha usrai patsau wappatøwei Espíritu Santotø netsaig kua, ¹⁶møyilan køben, Israelwei misaameran nømui Señor Tiusweimay truba nu llirangarunrrun cha. ¹⁷Tru Juanbe Señorwei merrab ippe, tru merrabsrø Tius maig karuigwan eshkaabig Elías maig isubig køben treetøwei isubig, katø truigwei maramburab marigwan tøgagig inrrun cha. Møskaløbe nusrkaløba katøle tabig waramig kønrrai marøb, katø kailø møymeeløbe sølgandø amønibelø misaasun marigu amøninnrrab lliranrrai inchun cha. Kan nu sötø misaamera Señorwan utønrrab ke muniitø melønrrabelø kønrrai tamarøb.—

¹⁸Inchen Zacaríasbe ángelwan payippe:

—¿ligwane mandø incha treeg kønrraitamab isumø? cha, trencha payibig køn. Kaguende nabe yandø køllig køben, nai sraingucha treetøwein køn— cha.

¹⁹Inchen ángelbe trencha løtabig køn: —Na, Gabrielbe Tiuswei merrab pasrabig kur cha. Incha nane i tabig srøigwan ñun wammøsrøskønrrai ørtan cha. ²⁰Incha møyimbe tru

treeg nebum kwalømgatig ñibe wamgaig, chigucha waminchab kaimabig kørromisrtrabguen cha, na maig taigwan kørremikkurri. Tru na trendailøbe treeg pum kwaløm punrrun— cha.

²¹Trune misaabe wambig munig kua, Zacarías Tiuswei yaugurri ke peguen webarrumuben, chindermab isub købene, ²²Zacarías webarruppe, waminchab kaimabig webarruptinchen, Tiuswei yau chitø kenamisren, asiitamab isubelø køn. Inchen nøbe wamgaig kørromisra, nømune ka señas maratø eshkabig køn.

²³Inchen Zacaríasbe Tiuswei yau Tiusweiwan maram kwalømmera chab patsøben, nøbe nui yamay iben, ²⁴tru kwalømmera puraiben, Elisabetbe kwanrriig kørromisra, nui yaugurri trattro pøl webimiig køn, øyeeg isub: ²⁵“Møi i kwalømmerawan Señor nayasig øyeeg tabig martan cha, misaamera kaasiinab megamig kømønrrai martrab.”

Kan ángel Jesús kal-lamigwan eshkaab

²⁶Indiibe tøbø pilayu ángel Gabrielwan Galilea, kan pueblo Nazaret tainuumay Tiusbe ørøbig køn, ²⁷kan managuen mu møøba kimø susrø, María taigwan ashchai. Truibe kan møg, José taig, merrabsrø rey Davidweinukkurin karrab misaaba kasharanrrab misraig købig køn. ²⁸Inchen ángelbe María wainug kebyabe, trenchibig køn:

—¡Ka watirru! cha. ¡Tius mayanguen tab indig! Señorbe ñiba pasran cha. Katøgan ishumburmeran lata kømø, ñundø purø tab indig køn— cha.

²⁹Inchen Maríabe ángel wamindiilan mørabe, kan øyeeg chib tab wamibe maig kermab isubig køn. Katø ángel øyeeg chib tab wamibe chi chibig kermab isubig køn. ³⁰Inchen ángelbe trenchibig køn:

—María kørig kui inchimøta cha. Kaguende ñibe Tiuswei merrab mayanguen tabig asønaig køn cha. ³¹Møimbe kwanrriig kørromisra, kan nusrkai kal-labene, Jesús munchi pasrtrig chibig køn. ³²Nøbe purø nuig, Tius Mayeelaim Pala Pasrabigwei Nusrkain cha wamig kønrrun cha. Inchen Señor Tiusbe tru møkai David wamisra ashib karub waigwan tranrrun cha. ³³Inchen nøbe Jacobwei misaameran managatig ashib karub wanrrun cha. Inchen tru nø ashib karub wamibe managuen patsønraamøn— chibig køn.

³⁴Inchene Maríabe:

—¿Na mu møøbagucha kimiigwane øyeebe chincha purainrrab kø?— cha, payene, ³⁵ángelbe trenchibig køn:

—Espíritu Santo ñuim pala kørraaruben, Tius Mayeelaim Pala Pasrabigwei maramburab marøbig kan wañi lataig ñun pinøbulen, treekkurri tru newan tabig kal-lanrrabiibe, Tiuswei Nusrkain cha wamig kønrrun chibig køn. ³⁶Katø ñimui Elisabetgucha ya køllim palasrø kan nusrkai tøgagønrrab køn cha. Chi ureg tøgagønrrab kaimabig køn taikken seis mesesken kwanrriig køn cha. ³⁷Kaguende Tiusweimbe chitøgucha kaimamdiibe kaabig køn— cha, trenchibig køn.

³⁸Inchene Maríabe trenchibig køn:

—Nabe Señor maig karuigwan marøb megabig kur cha. Ni nan maig taig treeg kønrrain— chiben, yandø ángelbe truyugurri ibig køn.

María Elisabetwan ashchab ib

³⁹Tru kwalømmerawan Maríabe tamara, Judea pirau tunmeragøba tøga pirømerasrø kan puebløyumay petø ya, ⁴⁰Zacaríaswei yau kebyabe, Elisabetwan ‘ka undirru’ chibig køn.

⁴¹Inchen Elisabet María ‘ka undirru’ taigwan mørene, unøbe patsø umbu kø-

naptinchen, Elisabetbe Espiritu Santo netsaig korrømisra, ⁴²nøbe truba mur wamab trenchibig køn:

—Tiusbe maya ishumburmerai utu ñune mayanguen tab kuig kønrrai indig køben, katø ñui patsau tøgagúig unangucha mayanguen tab kuig kønrrai indig køn cha. ⁴³¿Nan øyeeg lastima asiibe chugurri arrerah? cha, ¿Nai Señorwei usri nan ashchab punrraimbe? ⁴⁴Kaguende ñi nan ‘ka undirru’ cha wamigwan møren latatø, nai unøbe kasrag køptø nai patsø umbu kønaptinn-dan cha. ⁴⁵Kørebigweimbe mayanguen tab køn cha. Kaguende Señor maig kønrrun cha, chi taibe, nøbe treeg nebunrrai martrun— chibig køn.

⁴⁶Inchen Mariábe trenchibig køn:

“Nai mõiibe Señorwan maya nuguen tabig wamindan cha.

⁴⁷Katø nai espíritube Tius nai Kaigyugurri Wesrabigweinug truba kasraaran cha.

⁴⁸Kaguende Tiusbe na nø karuigwan marøb megabig, na chigucha kømø waachawan isua asin køn cha. Pøs møingurrimbunøbe misaamera srøig srøig kurrab amrrubeløbe nane mayanguen tab kuig køn chinr-rautan cha.

⁴⁹Kaguende Tius maramburab marøbi-ibe nan purø nørriig tabelø marin køn cha, nui munchibe newan tabig køben.

⁵⁰Inchen nui lastima asiibe, nun køriibala melabelaimbe, srøig srøig misag kurrab arrimørig truilain kønrrun cha.

⁵¹Nui taska chigøben purø nørreelø mara, tru nørreelø truba møg inchib, chigøben martrab isuilane chindinguen møriimíig ka isuitø purainrrai korrømarin køn cha.

⁵²Karumburab karub purrabelane nøm purramisra karub purraigwan ker-

rawa, chigucha kømeelan tabigu neerin køn cha.

⁵³Parøgúilane tabig tøgagønrrai unchaguen tranøppe, puarmerane chiguchagar ambasan cha.

⁵⁴Katø nø karuigwan marøb megabig Israelwan purugun cha, nø lastima asigwan isub,

⁵⁵tru merrabsrø namui kølli misag Abrahamwanba, nuinukkurri karrab misaameranba maig wamindig managatig treeg kønrrai.”

⁵⁶Incha Mariábe Elisabetba pøn pølburburab korrømisra, nui yamay katø ibig køn.

Juan kal-laigwan waminchibig

⁵⁷Yandø Elisabetwan unø kal-lam kwaløm puben, kan nusrkai tøgagøbig køn. ⁵⁸Inchen nui ya pulueløba, nui yaeløba Señor nun truba lastima asin kui ashabe, nømbe Elisabetba truba kasraarabelø køn. ⁵⁹Indiibe ke trune kwalømyube unan circuncidanrrab srua amba, unane munchi pasrøppe, møskawei munchi Zacarías pasrtrab inchen, ⁶⁰usrimbe trenchibig køn:

—Kah, treeg kømøtø, unøbe Juan munchi kønrrun— cha.

⁶¹Inchen nømbe trenchibelø køn:

—Mugucha ñimui yaeløbe treeg munchi tøgarbe kaagøn— cha.

⁶²Incha møskawan: “¿Chi munchi pasrtrab?” cha, señas maratø payene, ⁶³Møskaimbe pøramig kan tabla-unø miawabe: “Nui munchibe Juan køn” chib, pøøbig køn. ⁶⁴Inchen tru urastø Zacaríaswane nilø kemendikkucha kur-røben, wam larraiben, Tiuswan tabig waminchib mendabig køn. ⁶⁵Treekkurri mayeeløba nui ya pulueløbe truba truba kwaariilø korrømisren, tru Judea pirau tunmeragøba tøga pirømerasrø warab misaamerabe, øyeelø purayaigwangøba waminchib købelø køn. ⁶⁶Inchen may-

eelø wammørøbeløbe nòmui manrrautø esegab trenchibelø kòn:

—¿I unøbe chi maig kònrrabig kerah?— cha.

Kaguende Señorwei tasiibe nøba pasrøben.

Zacaría cantai

⁶⁷ Zacaría tru unai mōskawane Espiritu Santo netsaben, maig pub attrabigwan øyah chib waminchibig kòn:

⁶⁸ “Israelwei Señor Tiusbe mayanguen tabig wamindig kòrrain cha. Kaguende namun ashchab arrua, nui misagwane katøle nuielø kòrrai wesrun cha.

⁶⁹ Maramburab Marøbig Kaigyugurri Wesranrrabig kusrain kòn cha, tru karuigwan marøb megabig Davidwei yaugurri.

⁷⁰ Tru merrab manasrøngurri tru Tiusweindø tarømariilø Tius maig karuigwan eshkabeløgurri nø maig taig:

⁷¹ Namun tru ashikken kòmui inchibelainukkurrimba, katø mayeelø namun tsalø inchibelainukkurrimbe wesranrrab cha trendaigwan.

⁷² Merrabsrø namui kølli misaameran truba lastima asigwanba, katø Tius tru misaaba øyee martrab cha, tru newan tabig nuinukkurri nø lata kandø isua martrab pasrigwan isumig kòrraimba,

⁷³ tru namui kølli misag Abrahamwan treeg marmø kòmø ¡katø! treeg marig kòrrun cha kòrrømarig købigwan.

⁷⁴ Tru namun ashig kòmui inchibelai taskugurri namun wesraikkurrimbe, chigucha chi kørig kuin kòmø, nuiwan marøb,

⁷⁵ katø nam amønain kwalømmerawan kwalømmørig chu urastøgucha nui merrab kerrigu newan tabig, sølgandø marøb kømig kòrrai.

⁷⁶ Inchen ñi nai unøzhiibe, Tius maig karuigwan eshkabig tru Mayeelaim Pala Pasrabigweimburburab waminchibig kòn taig kòrrun cha. Kaguende ñibe Señorwei merrab inrrabig kòn cha, nui maymeran tamarøb,

⁷⁷ katø kaigyugurri wesrailø kømigwan misaameran nebua ashchai kenamarøb inchab, tru nòmui kaig marilan ulø paymø pesannab indikkurri.

⁷⁸ Namui Tius purø nu lastima asikkurri, kan srø kwaløm pørr tørguegwalmabig neeshibig lataig kal-lanrrun cha,

⁷⁹ purø løstøyu warabelanba, katø kwamitø itøgasraig warabelanba kebilønrrab. Incha ambumay imay tabig amønnam maywan ambamig kòrrai martrab.”

⁸⁰ Inchen unøbe nurab ippe, Tiusweimburbabeløyu treetøwei mur pasrabig nurab ya, Israel misaameran kenamisram kwalømgatig mu misag warab waraimøsrø tsubig kòn.

Jesús kal-laigwan eshka

(Mt 1.18-25)

2 Tru kwalømmerawan Roma maya misagwan ashib karub wabig César Augustobe treeg maramig kòrrai kan kilga treeg pøra weerig købig kòn, chutøgucha misamera maya nu køtashchab munchimeran tulisamig. ²Iig kòn, tru srøsrøwan munchimeran tulisingaruig, Cirenio Siria pirausrø kubenadur køb uras. ³Inchen mayeeløba tru trendø nòmui pirau pueblomerasrø munchiwan pøra kòrrømartrab ambamig nebubig kòn.

⁴Treekkurri Josébe Galilea pirau Nazaret puebloygurri webya, Judea pirau Belén tru Davidweim pueblo tainuumay ibig kòn, kaguende nøbe merrabsrø Davidwei misagugurri arrubig kua. ⁵Incha Maríaba Belénsrø

nømui munchiwan pøra kørromartrab ibig køn. Mariabe Joséba kasharanrrab misraig kwanrriig købig køn. ⁶Indiibe Belén waramnetø, Maríane unan tammisramig ura puben, ⁷nui mayor nusrkawan tøgamisra, may pula, animal maig kan patiyau wayibig køn, kaguende nømuimbe ya pebøbelainuube chu kørromisramig kaaben.

Angelesmera ubisha ashibelan eshkab

⁸Inchen tru pirau Belén pulu mõiløgøsrøn ubisha ashibelø ubisha ashib yem warøbene, ⁹møimbe Señorwei ángel nømun kenamisren, Señorwei tørguegwalmabig nømuim pøtøgatan kebiløben, nømbe truba truba kørig kui inchibelø køn.

¹⁰Inchen ángelbe trenchibig køn:

—Kørig kui inchimøtay cha. Kaguende ñimun wammørsrkønrrab kan tabig srøig wam srúa arrur cha, mayeelø kasraaramig kønrrai. ¹¹Møi Davidwei puebloyu ñimuyasig kan Kaigyugurri Wesrabig kal-lain køn cha, Cristo tru Señor. ¹²Incha truig kuitamab asamibe, unane pula, animal maig kan patiyau wayig wetørranrrabguen— cha, trenchibig køn ángelbe.

¹³Inchen mõimbe tru urastø ángelweim pulube katøgan ángelesmera srømbalasreelø kenamisra, Tiuswan tabig waminchib trenchibelø køn:

¹⁴“¡Srømbalasrømbe Tiusweimbe purø tabig køn chib kasraarab, katø piraube misaamera Señor nø mayanguen tab kui wamig kønrrai, treeg pønrrabelaimbe ambumay imay mayanguen tab køn!” chib.

¹⁵Inchen ángelesmera katø srømbalasrømay amben, ubisha ashibeløbe kangurrin kangurri trenchibelø køn:

—Chi purayaitashchab, Señor namun chi taitashchab, mõindøwei Belénsrø ashchab amun— cha.

¹⁶Incha malla amba, Maríanba, Joséwanba wetørrabelø køn, unane animal main patiyau wayig. ¹⁷Incha ashabe, ángel tru unaimburab chi taigwan tru ubisha ashibeløbe eshkaben, ¹⁸mayeeløba chi eshkaigwan mørabe, truba kwaarøbelø køn.

¹⁹Inchen Mariabe chi tailane treebe maig kermab isub, nuinetø esegabig køn. ²⁰Inchen ubisha ashibeløbe katøle ambuppe:

—Tiusbe maya nuguen tabig køn chib— truba tabig waminchib ambubelø køn, nøm chi mørigwan nøm chi asigwan, tru ángelesmera maig taig treeg purayaigwan asha.

Jesús-unan Tiuswei yaumay srúa ambub

²¹Inchen trune kwalømyube unan circuncidamig puben, treeg mara, Jesús munchi pasrøbelø køn. María kwanrriig kømøwatø ángel chi munchi pasringaruig, treeg pasrig købig køn.

²²Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maig chibig køben, tru chilliguig kørromisrigwan chish maram kwalømmerra puben, unan Jerusalén ciudayu Señorwan ‘nuin kønrrai tranrrumøn’ chinrrab srúa ambubelø køn. ²³Tru maig maramigwan martrai Señor pasrigu maig chibig køben treeg: “Mutøgucha srøsrø kal-lab nusrkawane Señorweindø tarømarig kønrrain” taigwan.

²⁴Tru maig maramigwan martrai Señor pasrigu maig chibig køben, pagatø nushin kui, kabe pagatø paloma-ureezheelø kui Tiusweyasig tranrrab ambubelø køn.

Simeón cantaig

²⁵Inchen tru kwalømmerawan kan møg Jerusalén Simeón taig tsubig køn, sølgandø tabig, Tiuswan chu uragucha pesannamíig, Israel misaamera tab kømui melaigugurri webambamigwan muniirabig. Inchen Espíritu Santobe Simeónba pasrabig køn. ²⁶Incha nune Espíritu Santobe maig kønrrabigwan eshkain købig køn, Criston tru Señorwan ashmøwatøbe ñibe kwanraamøn cha. ²⁷Inchen tru møøbe Espíritu Santo inrrai inchen Tiuswei yaumay ya, tru Jesús-unai møskalø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maig chibig køben, nuimburab martrab Tiuswei yaumay srua amrrubene, ²⁸Simeónbe Jesús-unan nui kwalyu muta, Tiuswan tabig waminchib, trenchibig køn:

²⁹“Señor, Mayeelaim Pala Pasrabig, na ñi karuig megabigwan chi isumø pishindø tabig kwabashcha chib,

ñi nan maig eshkaig købiibe yandø treeg nebui ashar cha.

³⁰Kaguende nai kaptøga kaigyugurri ñi wesraig kømigwan ashar cha.

³¹Truigwane maya misaamera ashen, ñi tamara pasrin køn cha.

³²Iibe tru maya misag judíos kømee-laimbe ñun kenamaramig tør køben, katø ñui misag israelitasmeraimbe maya nuguen tabig køn” cha.

³³Inchen Joséba, Jesúswei usrimba unaimburab tru Simeón maig taigwan mørabe, kan øyeebe maig kermab isub kwaara ashen, ³⁴Simeónbe mayanguen tab kuilø kønrrain chabe, Jesúswei usri Maríane trenchibig køn:

—Au, i unøbe Israel misagwan truba nuwan mõilane nørreelø kuigwan chigucha kømeeelø kønrrai marøb, mõilane nørreelø kønrrai marøb inchabig, treeg køn cha. Tiusweimburabigwan nø

kenamaren, misaamera nun kashchab kui asamig, nøbe truig køn cha. ³⁵Truba nu mõilaiwan køben, nømui manrrømerayu maig isubelø kuigwan kenamarig kønrrain cha. Inchen ñibe ñui manrrau isubigube kan espadatøga kelarrab kwani lataig isub pusrkwaig kørrømisramig kønrrun— chibig køn.

Ana maig kuigwan waminchibig

³⁶Inchen truyu kan ishug, Tius maig karuigwan eshkabig, Fenuelwei nimbasr, Aserwei misagugurri arrubig, Ana taikkucha wabig køn. Truibe yandø truba køllig købig køn. Truba unø kasharawa, siete años keeba tsua, ³⁷yandø keg kwaben nøtiig kørrømisra, yandø ochenta y cuatro años tøgaaig købig køn. Tiuswei yaugurri managucha tarømisrmíig købig køn, Tiuswan køriibala tabig waminchib, ayunab, katø Tiusba waminchib yem, kwaløm Tiusweyasig treeg marøb. ³⁸Inchen Anabe tru urastøwei arrua, Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chibig køn. Incha nøbe tru unaimburab waminchib mendabig køn tru mayeelø Jerusalén misag Tiusweilø kønrrai kaigyugurri wesrailø kømigwan isub muniirabelane.

Nazaretmay katø ambub

³⁹Incha tru maig maramigwan martrai Señor pasrigu maig karuilan ker-rigu chab marabe, Galilea pirau Nazaret-srømay ambubelø køn, tru nømuiim puebloyumay. ⁴⁰Inchen unøbe nurab ippe, murig chishig, purø kusrebig mis-røb iben, Tiuswei tru ka yandø tab indi-ibe nuim pala pasrabig køn.

Jesús-unø kusrebeløba waminchib Tiuswei yau

⁴¹Inchen nui møskaløbe Jerusalén pascua fiestayumay pilamørig ambubelø købig køn. ⁴²Incha Jesúsbe doce años tøgaaig misren, fiestayumay ambubelø

køn, trendø maig marøbelø køben, treeg martrab. ⁴³Inchen fiesta chab patsøben, nømbe yamay katø amr-ruben, Jesús-unøbe Jerusalén kørromis-rin køben, møskaløbe ashmuin købig køn. ⁴⁴Nømbe tru misag utu unøbe ar-ritamab isua, mawa ambiisrø amba, nømui nømmissaamerai utuba, asiilai utuba lab menda, ⁴⁵kalawabe, Jerusalénmay katø llirabelø køn, trusrø lanrrab.

⁴⁶Incha pøn kwalømyube Tiuswei yau tru Moisés pørigwan kusrenanøbelai utu mørøb, nøgurri payib wabyu wetørrabelø køn. ⁴⁷Inchen mayeeløba mørøbeløbe truba truba kusrebig kui ashib, katø nø maig løtiilan mørøb inchabe, ke kwaara ashibelø køn. ⁴⁸Inchen møskalø ashabe, ke kwaara asha, Jesúswei usrimbe trenchibig køn:

—¿Nai nusrkai, namun chindimbarre øyeeg margu? cha. Ñui møskaimba, nababe truba truba isuilø lab ker— cha.

⁴⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Nane chinchabrre lague? cha. ¿Nabe nai Møskawei chi maramelan na marøb wamigwan ñimgan ashmeelø køtirru?— cha.

⁵⁰Inchen nømbe ni chi tainguen mørmeelø køn.

⁵¹Inchabe nui møskaløba Nazaretsrømay katø mendig ya, maig karuben treeg mørøb megabig køn. Inchen nui usrimbe kutøgue iilan nui manrrautø isua esegabig køn. ⁵²Inchen Jesúsbe trurrigu kusrebig misrøb, nurab ibig køn, Tius lata, misaamera lata mayanguen tab indinab.

Juan Bautista mu misag warab waraimønug waminchib

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jn 1.19-28)

3 Roma maya misagwan ashib karub wabig Tiberio chabguen quince años karub waben, Pilatobe Judea pirau kubenadur køben, Herodesbe Galilea pirau ashib karub wabig køn. Inchen

Herodeswei nuneg Felipebe Iturea pirøwanba, Traconite pirøwanba karub waben, Lisaníasbe Abilinia pirau ashib karub wabig køn. ²Inchen Anásba, Caifásbabe maya sacerdotesmeran tru uras nøm karubelø køben, Zacaríaswei nusrkai Juanwan Tius wamindig køn, mu misag warab waraimønug tsuben. ³Inchen Juanbe Jordán pi puluwan chuguen palømø pureb ippe, misaameran mas kaig marmønrrab isua møra, Tiusweimay llirain kønmba asamig piu umbu ulsrailø kømigwan eshka kusrenanøbig køn, kaig mariilan ulø paymø pesannailø kønrrai. ⁴Truibe merrabsrø Tius maig karuigwan eshka Isaiás pørigu maig taig øyeeg: “Kan wam mu misag warab waraimønug trenchib trasan cha:

‘Señorwei maywan tamarøb, nuyasig maymerane ølmarøb inday tan chib.

⁵Kullimera købeløbe netsøganiilø køben, nørrø tunmeraba, shush tunmerababe kanguelarrøtø chag mariilø køben,

andul maymerabe ølmariilø køben, mitør maymerabe min mariilø kønrrun chib.

⁶Inchen maya misaabe Tius misagwan kaigyugurri wesranrrai ørigwan ashchun” taig køn.

⁷Inchen misaamera Juan piu umbu ulsrailø kønrrab webambene, trenchibig køn:

—¿Ñimbe ul lataig inchib misaamera! ¿Ñimune mu eshkata cha, Tiuswei purø kørig kømddig ñimuim pala atrabig pub pasrabigugurri wegørrønrraimbe? ⁸Ñimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirawar kuy tørgandø asamddig kønrrai treelø kua, ñimbe ñimasiitø øyeeg chib mendømøtay cha: “Nambe, Abrahamwei misaamera ker” chib. Kaguende nabe trendamønrrun cha: Tiusbe i sruumeranguen Abrahamwei misaamera kønrrai marøg

købene, martrun cha. ⁹Katø walømbe tusrmeran srølba para øramig chabguen srølyu pasringuen pasran cha. Chi tusrwandøgucha tab mamig niimígwane para, nagu kegutsan— cha.

¹⁰Inchene misaamerabe truba nu pasrabiibe trencha payibelø køn:

—¿Nambe chi maramø?— cha.

¹¹Inchen Juanbe trencha løtabig køn:

—Møikkøben pa turin tøgaiibe chiguchagaigwan kan tranø cha. Inchen møikkøben mamig tøgaiibe, chigaigwan pirishi— cha.

¹²Inchen katø møiløgøsrøn tru romasreelayasig an utabelø piu umbu ulsrailø kønrrab amrruabe, Juanwane trencha payibelø køn:

—Kusrennøbig, ¿nambe chi maramø?— cha.

¹³Inchen Juanbe trenchibig køn:

—Anwan maya utønrrai karua pasrigwan menrra utønrrab kømø, maig utamigwandø utønrrigay— cha.

¹⁴Inchen katø mø suldaumera køsrøn trencha payibelø køn:

—¿Nambe chi maramig kønrrerah?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Mun køben ‘chigøben martrumøn’ cha kwaarøstra chigøben kerramøwei, katø mun køben ka isatø chigøben kemesra kebenørkømwøwei inday cha. Ñim chigøben marøb kuimburø ñimun maig pagaraitøgatø kasraaray— cha, trenchibig køn.

¹⁵Inchen misaamerabe ke nungøba isua ashib kuig køppe, Juanwane nømuintøbe Cristo køppeendimab isub købelø køn. ¹⁶Inchen Juanbe mayeelan trenchibig køn:

—Nabe ñimune pi pinøbulrrai piu umbu ulsraar cha. Trune nai wendau arubiibe si, Espíritu Santotøgaba, naatøgaba pinøbulrrun cha. Truibeguende, na lataguen kømø, maramburab marøbig køben, nabe truburab kømíig kua, nui al-

pargatisyu tsiwanguen pitchabgaig kur chibig køn. ¹⁷Nøbe tirigun isig øra tarømartrab tru kalagutsamig tsig utigwane sruaguen pasran cha. Incha truyu tru tirigu chishmari yabaløwan kerrigu chab chishmarabe, tirigune tru esegainug esegappe, shauwane mana kwamø nagu patrab.—

¹⁸Incha maig melamigwan treeg marøb melay chib, katøgan øyeelø lataløba misaameran waminchibig køn, Tiuswei tabig srø wamwan. ¹⁹Inchen tru Galilea pirau ashib karub wabig Herodesbe nui nuneg Felipei srai Herodíaswan nø pera tsumba, katø chigurrimbunø kaig mariiløgurrimba Juanbe Herodeswane ‘øyebe kalø køn’ chib namuben, ²⁰Herodesbe møri urasbe, trubalatø mas kaig marøb, Juanwane merrarawa, kailan keeri yau pasrøbig køn.

Jesúsuan piu umbu ulsraig

(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

²¹Inchen Juan maya misagwan piu umbu ulsrøb uñib uras, Jesúswangucha piu umbu ulsraig kuig køn. Inchen Jesús Tius Møskaimba waminchib pasramne, srømbalabe kuren, ²²Espíritu Santobe nuim pala kan paloma lataig kørkaar-ruben, srømbalasarøngurrimbe kan wam treeg mørø waminchib trenchibig køn:

—Ñibe nai Nusrkai undaraig køn cha. Nabe ñuimburab truba tab kui war— cha.

Jesucristoi merrab misaamera

(Mt 1.1-17)

²³Jesúsbe nui maramigwan pølbarrøppe chabguen treinta años køsrøn tøgaiig købig køn.

Jesúsbe Joséwei nusrkain kuitamab isubelø køn.

²⁴Joséwei møskaimbe Elí køben, Elíwei møskaimbe Matat købig køn. Matatwei møskaimbe Leví køben,

Levíwei mōskaimbe Melqui køben,
 Melquiwei mōskaimbe Jana køben,
 Janai mōskaimbe José købig køn.
²⁵ Joséwei mōskaimbe Matatías køben,
 Matatíaswei mōskaimbe Amós køben,
 Amóswei mōskaimbe Nahum køben,
 Nahumwei mōskaimbe Esli køben,
 Esliwei mōskaimbe Nagai købig køn.
²⁶ Nagaiwei mōskaimbe Maat køben,
 Maatwei mōskaimbe Matatías køben,
 Matatíaswei mōskaimbe Semei køben,
 Semeiwei mōskaimbe José køben,
 Joséwei mōskaimbe Judá købig køn.
²⁷ Judáwei mōskaimbe Joanan køben,
 Joananwei mōskaimbe Resa køben,
 Resai mōskaimbe Zorobabel køben,
 Zorobabelwei mōskaimbe Salatiel
 køben,
 Salatielwei mōskaimbe Neri købig køn.
²⁸ Neriwei mōskaimbe Melqui køben,
 Melquiwei mōskaimbe Adi køben,
 Adii mōskaimbe Cosam køben,
 Cosamwei mōskaimbe Elmodam køben,
 Elmodamwei mōskaimbe Er købig køn.
²⁹ Erwei mōskaimbe Josué køben,
 Josuéwei mōskaimbe Eliezer køben,
 Eliezerwei mōskaimbe Jorim køben,
 Jorimwei mōskaimbe Matat købig køn.
³⁰ Matatwei mōskaimbe Leví køben,
 Levíwei mōskaimbe Simeón køben,
 Simeónwei mōskaimbe Judá køben,
 Judáwei mōskaimbe José køben,
 Joséwei mōskaimbe Jonám køben,
 Jonámwei mōskaimbe Eliaquim køben,
 Eliaquimwei mōskaimbe Melea købig
 køn.
³¹ Meleai mōskaimbe Mena køben,
 Menai mōskaimbe Matata køben,
 Matatai mōskaimbe Natán købig køn.
³² Natánwei mōskaimbe David køben,
 Davidwei mōskaimbe Isaí køben,
 Isaíwei mōskaimbe Obed køben,
 Obedwei mōskaimbe Booz køben,
 Boozwei mōskaimbe Salomón køben,
 Salomónwei mōskaimbe Naasón købig
 køn.

³³ Naasónwei mōskaimbe Aminadab
 køben,
 Aminadabwei mōskaimbe Admin køben,
 Adminwei mōskaimbe Arni køben,
 Arnii mōskaimbe Esrom køben,
 Esromwei mōskaimbe Fares køben,
 Fareswei mōskaimbe Judá købig køn.
³⁴ Judáwei mōskaimbe Jacob køben,
 Jacobwei mōskaimbe Isaac køben,
 Isaacwei mōskaimbe Abraham køben,
 Abrahamwei mōskaimbe Taré køben,
 Taréwei mōskaimbe Nacor køben,
 Nacorwei mōskaimbe Serug købig køn.
³⁵ Serugwei mōskaimbe Ragau køben,
 Ragauwei mōskaimbe Peleg køben,
 Pelegwei mōskaimbe Heber køben,
 Heberwei mōskaimbe Sélaj køben,
 Sélajwei mōskaimbe Cainán købig køn.
³⁶ Cainánwei mōskaimbe Arfaxad
 køben,
 Arfaxadwei mōskaimbe Sem køben,
 Semwei mōskaimbe Noé køben,
 Noéwei mōskaimbe Lamec købig køn.
³⁷ Lamecwei mōskaimbe Matusalén
 køben,
 Matusalénwei mōskaimbe Enoc køben,
 Enocwei mōskaimbe Jared køben,
 Jaredwei mōskaimbe Mahalaleel køben,
 Mahalaleelwei mōskaimbe Cainán købig
 køn.
³⁸ Cainánwei mōskaimbe Enós køben
 Enóswei mōskaimbe Set køben,
 Setwei mōskaimbe Adán køben,
 Adánwei Mōskaimbe Tius køn.

**Nugwaimandzig Jesúswan
 chinchibig kōtashchab marøb**

(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

4 Jesús Espiritu Santotø netsaig
 Jordán piyugurri katø arruben,
 Espiritu Santobe mu misag warab
 waraimøsrømay pera iben, ² truyu
 kwalømmera cuarenta nemisramne
 tsuben, nugwaimandziibe ke
 kebenørkønrrab marøbig køn.
 Tru kwalømmerawan chigucha

mamøwa, yandø parøgwai møren,
³nugwaimandziibe:

—Ñi isa kømø, Tiuswei nusrkain kuabe, i srugwan ‘pirri misr’ cha, trenchi— chibig køn.

⁴Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig pørig pasran cha: “Møøbe pirrindøgatø øsig tsumig kømøn” chibig.—

⁵Inchen nugwaimandziibe kan tun palasømay pera ya, yu pirau chutøgucha nørreelø nøm ashib karub purrailan kerriguba ke pestø Jesúswan eshka kenamarabe, ⁶trenchibig køn:

—Nabe ñi karumburab karumigwan kerrigu ñun tranøb, katø nømui chigurrimbunø purø tabig tørigwan tranøb inchumøn cha. Kaguende nane iilan kerrigu tranig køn cha. Incha nabe mun tranøg køben, tranamønrrun cha. ⁷Inchawei ñi nan tømbsara, køriibala tabig waminchene, iibe kerriguba ñuin kønrrun— cha.

⁸Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Trenchibig pørig pasran cha: “Señor ñui Tiuswandø køriibala tabig waminchib, nuyasiitø marøb megamig køn” chibig.—

⁹Inchen trugurrimbe nugwaimandziibe Jerusalén ciudasømay pera ya, tru Tiuswei yau purø palasø pasrabe, trenchibig køn:

—Isa kømø, ñi Tiuswei Nusrkain kuabe, yugurri pirausrø pørsrau cha, ¹⁰kaguende Tiuswei wamyube trenchibig pørig pasran cha:

“Tiusbe nui ángelesmeran ñun chinchimønrrai ashchai ørtrun chibig.

¹¹Incha ñui srøbwan sruugu srurrengwamønrrai nømui tasiimeratøga ñune kusranrrun” chibig.—

¹²Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Øyeeg chibig pasran cha: “Ñui Señor Tiuswane ke chinchibig

køtashchab lataikkucha maramig kømøn” chibig.—

¹³Inchen nugwaimandziibe øyeeg chiyutø kebenøsrkønrrab indamigwan kerrigu chab marabe, Jesúsweim pulugurri maya yana køsrøn tarømisrøbig køn, katøle treeg maramdiig punnegatig.

Jesús Galilea nui maramigwan pølbasrøb

(Mt 4.12-17; Mc 1.14-15)

¹⁴Jesús Espiritu Santoi maramburab maramigwan tøgag Galileamay katø arruben, tru pirau tru pøtøgatanbe chutøgucha nungøba, nungøba waminchib købelø køn. ¹⁵Inchen judíosmera tulundzuni yamørig nøbe kusrenanen, mayeeløba nun truba tabig waminchibelø køn.

Jesús Nazaretsrø

(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)

¹⁶Incha Jesúsbe nø nurainuumay Nazaretsømay ya, nø trendø treeg marøbig køppe, isrin kwalømbe judíosmera tulundzuni yau kebya, lenrrab pasramisren, ¹⁷Tius maig karuigwan eshkabig Isafaswei pørigwan lenrrai tranen, larrøbicha kurøppe, øyeeg pørig pasrabigu kurøbig køn:

¹⁸“Señor Tiuswei Espiritube naim pala pasran cha.

Kaguende nane waachameran tabig srøigwan

eshkanrrai aceite itølusha tarømarig køn cha;

merrarraig pønrrabelan ‘Elatsiilø kønrrun’ chinrraimba,

katø kabgarwan ashibelø kønrrai martraimba,

katø kaig indinab melabelane, amrrai wesrab inchaimba,

¹⁹katø Señorwei truba tab pila attrabigwangucha

eshkanrraimba nane ørig køn” chibigwan.

²⁰ Incha Jesúsbe tru pørig tøgagwan judíosmera tulundzuni yau purugubigwan katøle kirra tranabe, wamisrøbig køn. Inchen mayeeløba judíosmera tulundzuni yau purrabeløbe ke nungøba ashib purrabelø køn. ²¹ Inchen nøbe trenchib eshka mendabig køn:

—Na leben ñim mørig, i Tiuswei wam pøriibe, ñimui merrab møi yandø treeg nebut— cha.

²² Inchen misaabe mayeeløba nuimbura tabig waminchib, katø nui trigugurri purø tabzhig wamindi wammeran ke kwaara ashib trenchibelø køn:

—¿Iibe Joséwei nusrkain kømmørgøppeh?— cha.

²³ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimbe nane indzabelø chibgunrrig øyeeg chinrrautan cha: “Ñi mø marøbiibe ñiasiitøwei mø mar” cha. Katø nane: “Ñi Capernaumsrø chine, chine mariilan nam tru wammørigwan, yu ñuim pirau-gucha treegwei mar”,— cha.

²⁴ Inchabe katø trenchibig køn:

—Nabe ñimun cierton trendamønrun cha: Tius maig karuigwan eshka bigwane møigwanguen nui piraueløtøweimbe chi tab indiimfig køn cha. ²⁵ Isa kømø, Tius maig karuigwan eshka big Elías uñib uras tru pøn pila y tøbø pila sre pumubenma, tru pirau ørøba truba truba parø pasrøben, Israel misaamerai utube piudamera truba yam waraingucha, ²⁶ Tiusbe Elíaswane Israel pirau warabelan purugunrrab ørmøtø, Sidón ciuda pulu Sareptasrø tsub piudan purugunrrab ørig købig køn cha. ²⁷ Katø Tius maig karuigwan eshka big Eliseo uñib uras chigucha, Israel misaamerai utube lepra kwanreelø truba nu kuig køn cha. Inchendø truiløbe ni kanguen kwanrrøwan chishmariimeelø

køben, Siria pirausrig Naamánwane kwanrrøwan chishmarig købig køn— cha.

²⁸ Inchen iigwan mørøppe, judíosmera tulundzuni yau purrabeløbe namig købitø ke chinchimmøø incha, ²⁹ kurra pønrramisra, puebloygurri weera, tru nøm waramig ciuda marim pasrab tunyu pala trømbøsrømay pera ambubelø køn, trusrø pinørtrab. ³⁰ Inchen Jesúsbe nømün tøbøtagwan pureppa, iptinchibig køn.

Kan møg kwaimandzig tøgag

(Mc 1.21-28)

³¹ Incha Jesúsbe Galilea pirau Capernaum puebloyumay ya, isrin kwalømmewan misagwan kusrenanøbig køn.

³² Inchen nø kusrenanigwane kwaara ashibelø køn, kaguende nø wamindiløbe mu mandamgaig wamindig køben.

³³ Inchen judíosmera tulundzuni yau kan trømbøig maringarub kwaimandzig tøgag wawabe, mur trashib trenchibig køn:

³⁴ —¡Au! ¿Nambabe ñibe chi asamig tøgagugu cha, Nazaretsrø Jesús? ¿Napun pinishinrrab attirru? cha. Nabe ñune mu kui ashar chibig køn. Ñibe tru Tiuswei Newan Tabig, truig køn— cha.

³⁵ Inchen Jesúsbe kwaimandzigwan namab trenchibig køn:

—¡Ñibe trashimøtø, møweinukkurrimbe webinrrø!— cha.

Inchen kwaimandziibe nøm mayelai merrab møwane pirau penøsrka, tru møweinukkurri webibig køn, chigucha chi kørriinchimøtø. ³⁶ Inchen mayeeløba kwaara, kangurrin kangurri:

—¿Kan øyeeg wamindi wammerabe chi køh? chibelø køn. ¡I møøbe mu mandamgaig karuitøgaba, maramburab mariitøgaba trømbøig maringarub kwaimandziimeranguen webingaruben, truilø webamrappe!—

³⁷Inchen nune tru pirau ørøba chutøgucha nun, nun waminchibelø køn.

Jesús Pedroi sueeran tamarøb

(Mt 8.14-15; Mc 1.29-31)

³⁸Incha Jesús judíosmera tulundzuni yaugurri webya, Simónwei yau kebíbene, Simónwei sueerabe mur pachí-iba kwanrrø tsuben, nømbe kwanrriig-weyasig Jesúswan:

—Purugurra— cha, rugaben,

³⁹Jesúsbe kwanrriigweimbala ut-søbasrabe, pachigwan webinrrai kandø wamøben, pachíibe weetaptinchen, nøbe tru urastø kurra, tru pubelayasig chi maramigwan marøb mendabig køn.

Jesús truba yam kwanreelan tamarøb

(Mt 8.16-17; Mc 1.32-34)

⁴⁰Yandø nøsig pinaiben mayeeløba chi kwanrrø køben tøgarméran misaamerabe Jesúsweimay srua amrruben, kwanreelømørig nøbe nui tasiimeran nømuim pala estsara, tamarøbig køn. ⁴¹Inchen katø truyu møilan køben truba yamelainukkurri kwaimandziimerabe trenchib trashib webambubelø køn:

—Ñibe Tiuswei Nusrkain køn— chib.

Inchen Jesúsbe kwaimandziimerane kandø wamab, waminchibashmíg køn, kaguende nømbe Cristo kui ashibelø køben.

Jesús Galileasrø eshka kusrenanøb

(Mc 1.35-39)

⁴²Yandø chab tør-rraben Jesúsbe ciudayugurri webya, katøganbalø mu misakkasrø tarømisra íben, misaamerabe lab kua, nø waisrø puabe, íbashmønrrab inchen, ⁴³Jesúsbe trenchibig køn:

—Misag sötømera katøganbaløsrø warabelangucha nabe Tius nø ashíb karub pasrainuguigwei tabig srøigwan

eshkab kusrenanamig køn cha. Kaguende truweiwei ørig kur— cha.

⁴⁴Incha Judeasrø judíosmera tulundzuni yamerayu Jesúsbe eshka kusrenanøb uñíbig køn Tiuswei wamwan.

Mana øyeeg asiimíg peskaumera purø nørrø wesrub

(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

5 Kan kwaløm Jesús Genesaret nu pisu menda pasrøbene, misaamerabe Tiuswei wamwan mørtrab nuingatan ke nømdø trawaguchib tulundzunøben, ²nøbe tru pisu mendabe pagatø barcomera mu misakkar pønrrai ashíbig køn, kaguende peskabeløbe truyugurri webamba, nømui atarrayameran chishmarøb warøben. ³Inchen Jesúsbe tru pagatø barcomera pønrrabyu tru Simónwei barcoyu kebyabe, pi mendagurri katøguchi amburøsrø ørtra cha, nøbe tru barcoyu wamisra, truyugurri misagwan kusrenanøb mendabig køn. ⁴Incha yandø chab waminchabe, Simónwane trenchibig køn:

—Barcon amburø mas umbu písrø øra, peskanrrab ñimui atarrayameran kebetay— cha.

⁵Inchen Simónbe trencha løtabig køn:

—Kusrennøbig, nambe kwalma kwalma peskab meløbendø, kanguen wesranrrab kaymer cha. Inchendø ke ñi trendaig køptø, atarrayan kegutchab— cha.

⁶Incha keguchene, peskaube nu kegørraptø atarrayabe kølsrøb mendøben, ⁷nømbe nømui lincha amønibelø katøgan barcoyu purrabelan, purugunrrab amrrunrrai keberen, nømbe amrrua, pa barcomeran peskautø netsøganen, barcomerabe piu ke asentanrraptiig inchibelø køn. ⁸Inchen trunun ashabe, Simón Pedrobe

Jesúswei srøb pulu tømønstrøb trenchibig køn:

—Señor, naim pulugurri tarømisrtra cha. Kaguene nabe kaig marøb møg kur— cha.

⁹Peskau treeg nørø wesraikkurri Simónbe truyu mayeelø nøba pønrrabeløba kwaarøbiitø ke chindamdiig kui inchibelø køn. ¹⁰Katø tru Zebedeowei nusralø Jacoboba, Juanba, tru Simónwei trendø lincha peskab amønibeløgucha treetøwein kørig kui inchibelø køn. Inehene Jesúsbe Simónwan trenchibig køn:

—Chi kørig kui inchimøta cha, møingurrimbunøbe misaameran peskabig kønrrig— cha.

¹¹Inchen nømbe barcomeran pisu mendasrø wesrawabe, kerrigu pønrramnetø, Jesúswei mendig ambuptinchibelø køn.

Jesús kan lepra kwanrø tøgaigwan tamarøb

(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)

¹²Jesús mø pueblomerayu køsrøn tsubene, kan møg asr terab kwanrø, lepra taig, tøgaig pua, Jesúswan ashabe, tømønstrø, maløwanguen pirau kebatamnegatig utsøbasrabe, trenchib miabig køn:

—Señor, nan ñi tamaramdiig købene, tamartra— cha.

¹³Inchen Jesúsbe tasigwan larrøbicha estsarabe, trenchibig køn:

—Tamarøg køtan cha. Tamarig kørrømisr— cha.

Inchen tru urastø nui terab kwanrøbe chishig kørrømisren, ¹⁴Jesúsbe trencha karubig køn:

—Au, mungøben eshkawabesin cha. Inchendø ya, ñui asrwan sacerdotendø kenamara, tru ñi yandø chishig kørrømisrimburø tru Moisés tranrrig taigwane srua ya, tranrrig cha, mayeeløba

ñui kwanrøwan chishig kørrømisrin kui ashchain— cha.

¹⁵Treendingucha Jesúswane ke nun, nun waminchen, nune mas wammørig kørrømisren, misaamerabe truba nørø nun mørtrappa, katø nømui kwanrømeran tamariilø kønrrappa tulundzunabelø køn. ¹⁶Inchendø Jesúsbe chugøben mu misakkasrø ya, truyu Tius Møskaimba waminchibig køn.

Jesús kønørrab kaimabigwan tamarøb

(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)

¹⁷Kan kwaløm Jesús kusrenanøb wabene, møiløgøsrøn fariseosmeraba, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrenanøbeløba truyu purrabelø køn. Truiløbe Galilea pirau maya puebløsrøngurrimba, Judea pirausrøngurrimba, Jerusaléngurrimba amrruar. Inchen Tiuswei maramburab maramibe Jesúsba pasrabig køn kwanrøreelan tamarøb. ¹⁸Inchen

mø møguelø køsrøn katøgan møg kønørrab kaimabigwan tsigalyu muta pua, yau keera, Jesúswei merrab pasrtrab inchendø, ¹⁹mumayguen kebambamig wetørranrrab kaimabelø køn. Kaguende menrra misag pasrøben, trugurri ya pala nebamba, tejameran picha, trab kura, kwanrørigwan tsigalbanau misag utu Jesúswei merrab kørrøørbelø køn. ²⁰Inchen Jesúsbe nømui isubigwan ke nuinuutø pasra ashabe, kwanrørigwane trenchibig køn:

—Au, kasuku, ñui kaig mariilane yandø ulø payamig kømøig pesannaig kørrømisran— cha.

²¹Inehene tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba fariseosmerababe treeg isub mendabelø køn: “I møg Tiusweimburab purø trømbøig wamab waminchibiibe, ¿mu køh? cha. Kaguende kaig mariilan ulø payamig kømøig pesannaig køn-

rraimbe ¿mu kuin treeg mariasamø? cha, Tiustøweimbe treeg martrun” chib, isubelø køn.

²²Inchen Jesúsbe nøm chi isub pønrrailan kelarrab ashabe, trenchibig køn:

—¿Ñimbe ñimui manrraube chindimba øyeeg isugue? cha. ²³¿Møigwan mas kørmø trendamdiig købsruerah? cha. Kabe: “Ñui kaig mariilan ulø payamig kømfíg pesannaig kørrømisran” ¿tamiteh? Kabe: “Kurrab, inrrø” ¿tamiteh? cha. ²⁴Pøs, na, Møg Misra Arrubiibe yu pirau kaig mariilan ulø payamig kømfíg pesannaig kønrrai mu mandamgaig marøbig kui mømimbe ñim ashchai kenamaramønrrun—chibig køn.

Inchabe tru kønønrrab kaimabigwane trenchibig køn:

—Nabe ñun trenchar cha: Kurrab, ñui tsigalwan mutab, ñui yamay inrrø— cha.

²⁵Inchen tru urastø tru kwanrriibe nømui merrabgurri kurra, nø tsuig tsigalwan muta, Tiuswan truba tabig waminchib nui yamay ibig køn. ²⁶Inchene mayeeløba kwaara asha kørrømisra, Tiuswan truba tabig waminchib, truba kwaariilø:

—Møin kwaløm kan yeekkucha tabelø mari aser— cha trenchibelø køn.

Jesús Levíwan wamab

(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)

²⁷Øyeeg purayaig wendø Jesús webyabe, kan møg Leví taig, romasreelayasig an utabelø purrainug wai ashabe, trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.

²⁸Inchen Levíbe chi tøgagúigwan kerriгу kørrømarabe, kurrappa, Jesúswei mendig ibig køn.

²⁹Incha trugurrimbe Levíbe Jesúsweyasig nui yau truba nu fiesta maren, tru romasreelayasig an utabelø truba yameløba, katøganeløba mishatsigu nømbe truba nu purrabelø

køn. ³⁰Inchen fariseosmeraba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe nui kusrenanøb pera uniilane namig, Jesúsweimburab chinetø chib, trenchibelø køn:

—¿An utabeløba, kaig marøbeløba ñimbe truiløbabe chindimba lincha mab, muchigüe?— cha.

³¹Inchene Jesúsbe nømune trencha løtabig køn:

—Tabelø, kwanrøgarbe mø marøbig palain kømøn cha. Kwanrreeløbeguende palain køn cha. ³²Nabe tru sølgandø amønibelan wamønrrab arrumøtø, kaig marøbelan wamønrrab arrig køn cha, yandø nømui kaig mariilan isua mørøb, Tiusweimay lliranrrai.—

Ayunamigwan Jesúswan payib

(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

³³Inchen kaneløbe Jesúswan trencha payibelø køn:

—Juanwei mendig amønibeløbe katø katø truba ayunab, katø Tiusba waminchib indamigwan marøbelø køn cha. Katø fariseosmerai mendig amønibelø treetøwei maren, trune ñuieløbe ka mab, ka muchib inchibelø køn— cha.

³⁴Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Kan novios yaumay linchai eshkailanma keg mistrabig nømbe wabengan, mamø purrønrrai inchaitarru? cha. ³⁵Inchendø yandø keg mistrabigwan srua ambam kwalømmera punrrun cha. Inchen tru kwalømmerawane ayunabwei inchun— cha.

³⁶Incha katø Jesúsbe ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra trenchibig køn:

—Mugucha kan srø camisanma para wesrumøn cha, køllin camisayu waya tsushinrrab. Treeg marene, srø camisabe ka minchen, inchagucha srøigwan waya

tsusaibe køllin camisayube chi tab pun-
rraamøn chibig køn. ³⁷ Katø muguen sro
vinonma køllin kalusmerayu usrmøwei
indan cha. Kaguende treeg marene,
sro vinobe kalusmeran srurrøgøben, vi-
nobe lushen, kalusmerabe ka kølstran
cha. ³⁸ Inchawei sro vinone sro kalus-
meran marigu usramig køn cha. ³⁹ Katø
mugucha øl-laig vinon muchibiima sro
vinone mugucha muchig kømuy indan
cha. Kaguende: “Øl-laibe mas mayig
køn” chibelø køn— cha, trenchibig køn
Jesúsbe.

**Jesúswei kusrenanøb pera uniilø
isrin kwaløm tirigu tur lurrøb**

(Mt 12.1-8; Mc 2.23-28)

6 Kan isrin kwaløm Jesús tirigu ell-
marig utuwan pureb ibene, nui kus-
renanøb pera uniiløbe tirigu turmeran
lurrøb ambabe, tirigu turwan tasiitøga
katsøstra, mabene, ² mø fariseosmera
køsrøn nømune trenchibelø køn:

—Ya isrin kwaløm chigøben marmøn-
rrai merigwan ¿nīmbe chindimba øyeeg
margue?— cha.

³ Inchene Jesús trencha løtabig køn:

—¿Nīmgan lemeelø køtirru
cha, tru mana køsrøn Davidwan
parøgwab, nui lynchibelan parøgwab
inchen, nø mandø indigwan? ⁴ Nøbe
Tiuswei carpa ya tabzhigu kebya,
Tiusweyasiitø tarømarig pirrimera, tru
sacerdotesmeratø maim pirrimera
mendaibe mu mamønrrai meriilan nø
mab, katø nøba purrab misagwangucha
srørrøb indigwan.—

⁵ Incha katø trenchibig køn:

—Møg Misra Arrubiibe tru
isrin kwaløm nan nø karunrrain
kømtøt, maramdiigwane marøb,
maramgaigwane marmub, nabe na asha
karubig kur— cha.

Kan møg tasig mul-laig

(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)

⁶ Indiibe katøgan kwaløm isrin
kwalømdøwei Jesúsbe judfosmera
tulundzuni yau kebya, kusrenanøb
pasrøbene, truyube kan møg nui
kusrmay tasig mul-laig tøgai waben,
⁷ tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba,
fariseosmerababe Jesúswan larab
købelø køn, isrin kwaløm tamarøbig
køtashchab, chigøben chi køptø.
⁸ Inchen nøbe chi isub pønrrailan asha,
tru tasig mul-laig tøga møwane:

—Kurra, uyu tøbøtag pasramisr— cha
trenchibig køn.

Inchen tru møøbe nømuiin tøbøtag
kurra pasramisrøbig køn. ⁹ Inchen
Jesúsbe katøganelan trenchibig køn:

—Na nīmun payrrab inchar cha:
¿Maig maramigwan martrai Moisés pøri-
ibe isrin kwalømbe chiwan martrain
taig køh cha, tabiiteh, kabe kaiteh cha;
kwamønrrai indamig køh, kabe kweet-
samig kø, chindah?— cha.

¹⁰ Incha Jesúsbe mayeelø nuim pøtø-
gatan pønrrabelan ashabe, tru mowan
trenchibig køn:

—Kwalwan larrøbichi— cha.

Inchen møøbe treeg inchen, nui
kwalbe tabig kørrømsrøptinchibig køn.

¹¹ Inchen treekkurri kaneløbe truba
nama, kangurriin kangurri Jesúswan
chi kaig maramdiig køtashchab payib
mendabelø køn.

**Jesús nøashib karua
øramelø doce lawa wesrub**

(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)

¹² Tru kwalømmerawan Jesús kan tun
palasrø Tius Møskaimba waminchab
ya, kwalma ørøba treeg marøb wawa,
¹³ tør-rrabene, nui kusrenanøb pera uni-
ilan wama, truilai utu doce lawa, wes-
rawa, truilane nøashib karua øriilø
køn cha, wamabig køn. ¹⁴ Truiløbe iilø

køn: Simón, nundøwei katø Pedro cha munchi pasrig køben, Simónwei nuneg Andrés køben, Santiago køben, Juan køben, Felipe køben, Bartolomé køben, ¹⁵Mateo køben, Tomás køben, Alfe-
 owei nusrkai Santiago køben, Simón Zelote cha wamig køben, ¹⁶Judas Santi-
 agoi nusrkain køben, Judas Iscari-
 ote, tru wendø Jesúswan ashig kømui
 inchibelaingatø pasramisra, tranrrabig
 købengue.

Misag truba nuwan Jesús kusrenanøb

(Mt 4.23-25)

¹⁷Incha Jesús tun palasrøngurri
 nomba kørarrua, kan chagu pasramis-
 røbig køn. Inchen truyu nui mendig
 amøñibeløbe truba nu tulundzuna,
 pasrabig køn, Judea piraelø kerrigu,
 jerusalénsreelø køben, Tiroba, Sidónba
 tru mar pulusreelø køben, ¹⁸truiløbe
 Jesúswan mørtrab amrruin købig køn,
 nømui kwanrrømeran tamartraimba.
 Inchen tru kwanreelø trømbøig
 maringarub kwaimandziimera larrø
 trømbøig kuig melønrrai marinabeløbe
 tamariilø køben, ¹⁹maya misaabe nun
 katøranrrab inchibelø køn, kaguende
 Jesúswei maramburab marøbig
 nuinukkurri webarrua, mayeelanba
 tamaren.

Kasrag købiiba, chigucha tab kømíiba

(Mt 5.1-12)

²⁰Incha Jesús nui kusrenanøb pera
 uniilan ashabe trenchibig køn:

—Mayanguen tab kuilø køn cha, ñim
 waachamerabe.

Kaguende Tius nø ashib karub waibe
 ñimuiwein køn cha.

²¹Mayanguen tab kuilø køn cha, ñim
 mõi ya parøgwailøbe.

Kaguende maig palai melaigwan Tiusbe
 nømun unchaguen traniilø kønrrun
 cha.

Mayanguen tab kuilø køn cha, ñim mõi
 ya kishibeløbe.

Kaguende wendøbe indzønrrabguen
 cha.

²²Mayanguen tab kuilø køn cha,
 ñimun misaamera tsalø ashib,
 ñimune nøøøø kønrrai tarømarøb,
 ñimun tsalø waminab,

ñimui munchiwan ke kaigwan lataig
 indinab,

tru na, Møg Misra Arrubikkurrindø
 ñimun treeg marene.

²³Treeg pureb kwalømbe ñimbe
 truba truba tab kui mørøb, truba
 kasraarab pørtray chibig køn. Kaguende
 truburø ñimbe srømbalarømbe truba
 nuig ketig utamig tøgagønrrun cha.
 Kaguende merrabsrø nømui kølli
 misaamerama Tius maig karuigwan
 eshkabelan øyeegwei kaig marøbelø
 kuig køn cha.

²⁴¡Ay, ñim waacha, puarmeraimbe!

Kaguende yandø tsabøtø utarguen køn
 cha, kasrag købigwan.

²⁵¡Ay, ñim waacha, mõi ya chi palømø
 tøgarbe!

Parøgwai mørtrun cha.

¡Ay, ñim waacha, mõi ya indzabeløbe!

Ñimbe wamamøra isub kishchun cha.

²⁶¡Ay, ñim waacha, ñimun mayeelø
 tabig wamindinabelaimbe!

Kaguende ñimui merrabsrø kølli
 misaamerama treetøwei tabig
 waminchibelø købig køn cha, tru
 ‘Tius maig karuigwan eshkabelø
 ker’ chib isabelan.

Ñimun ashig kømui

inchibelan tsalø ashmumig

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷Inchendø ñim nan mørøbelane
 nabe trendamønrrun: Ñimun ashig
 kømui inchibelane undaarab, ñimun
 tsalø kui inchibelane tabig marøb inday
 cha. ²⁸Ñimun ‘trømbøig neubash’
 chib wamabelaimbe ñimbe nømune

‘mayanguen tabig nebunrray’ chib trenday cha. Ñimun kaig marøbelaimbe, nõmuyasig Tiusba wamindamig køn cha. ²⁹Møikkøben ñun kandarø maløbøtø pashene, kandariigwangucha yul cha. Møikkøben ñui turiwan kerrabene, ñui camisangucha ka srua ibasingaru cha. ³⁰Ñun mu chi miabigwane tranøb, chiwan køben ñuiwan kerrabene, miamøta cha. ³¹Ñingurrima katøganelø ñimuyasig tabig maramig palai inçhibeløbe, ñimgucha katøganelan treetøwei tab inday chibig køn.

³²Ñim ñimun undaarabelandø undaarawabe, ¿ñimbe chigúin tabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløguen nõmun undaguelane nõmgucha undaarabelø køn cha. ³³Ñim ñimun tab inçhibelandøwei tab inçhabe, ¿ñimbe chigúin tabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløgucha treetøweimbe marøbelø køn cha. ³⁴Peba tranøppe, katø utamdeelandø pebøbeløbe, ¿ñimbe chigúin tabig martrague? cha. Kaguende kaig marøbeløgucha katøganelø kaig marøbelandøweimbe, katø kerriguwan treetøwei utønrrab pebøbelø køn cha. ³⁵Trune ñimbe ñimui ashig kømui inçhibelan undaarab, tabig marøb, pebøb indamig køn, katøyug utønrrab isua kømøtø. Treeg marene, ñimui utamibe truba nuig køben, ñimbe Tius Mayelaim Pala Pasrabigwei uremera kønrrun chibig køn. Kaguende nõma chiweinguen ungwaguengarwan, larrø kailan, tab inçhibig køn cha. ³⁶Ñimui Tius Møskaima lastima ashibig købene, ñimgucha treetøwei lastima ashibelø kuy cha.

Katøganelane ‘kailø køn’ chib

(Mt 7.1-5)

³⁷Ñimbe katøganelan ‘øyeeg køn, øyeeg marøbelø køn’ chib

waminçhimøtay, ñimungucha ‘øyeelø, øyeelø køn’ chimønrraimbe. Katøganelan kaigyu pønrrønrrai pønrsrømøtay, ñimun treetøwei kaigyu pønrrønrrai pønrsrømønrraimbe. Ñimun kaig maren, ulø paymø pesannay, ñimungucha Tius ulø paymø pesannailø kønrrappe. ³⁸Katøganelan tranay; ñimungucha tranrrun, talegayu tab unaasig tingandø kørrøguana, pinølusam netsøganig. Kaguende ñim kanelan maig unaasha traniibe, ñimungucha treetøwei unaasha tranrrun— chibig køn.

³⁹Incha katø Jesúsbe ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra trenchibig køn:

—¿Kan ashchab kaimabiima katøgan ashchab kaimabigwandøwei srua inrrautah? cha. ¿Pailøba treeløtøbe trabyu kegørrømønrraitarru? chibig køn. ⁴⁰Kan kusreb mendig megabiibe nui kusrenanøbigwan purab nuig kømøn. Inçhendø chi kusremigwan ne kusrewabeguende, nun kusrenanøbig lataitøwein kønrrun.

⁴¹¿Chindimbarre ñui nunewan kabyu shauzhig wabigwangøba ashku cha, tru ñuin kabyu nu tsig wabigwanguen ashmubendøbe? ⁴²Inçhawei ñitøweinguen ñuin kabyu nu tsigwan ashmubendøbe, ñui nunewane chinchø øyeeg chinrragu: “Nai nuneg, ¿ñuin kabyu shauzhig wabigwan wesrarruah?” cha. ¡Ñi, palatø tabig! Ñuin kabyu nu tsig wabigwanmerrig wesru chibig køn. Trenchabe si, ñui nunewein kabyu shauzhig wabigwan wesrumig tab ashchabguen cha.

Tusrbe mamikkurri asig køn

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³Kan tab tusrbe kaig mamig niimig køben, katø kan kaig tusrbe tab mamig niimig køn cha. ⁴⁴Kaguende tusrmørig chi mamig niguen tabig kui, kaig kui truyu asan cha. Kal tusrmer-

ayugurri yashig lurrmøwei, kaldø misrøb tusryugurri uvas lurrmøwei inchibelø køn cha. ⁴⁵Inchawei kan møg tabiibe tabig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe tabig wesrub wamindan. Inchen kan møg kaibe kaig isuilan nui manrrau esegabig kua, truyugurrimbe kaig wesrub wamindan. Inchawei nui manrrau chine isua tøgagúilø pinøguchen, nui triibe treeg wamindan chibig køn.

**Pailø ya marøbelan
kemesra wamindig**

(Mt 7.24-27)

⁴⁶¿Ñimbe nane chindimba: “Señor, Señor” chib wamøgue cha, na maig karuigwane møra marmeelø købendøbe? ⁴⁷Mugucha naimay arrua, nan møra, na maig taigwan marøbigwane, øyeeg møg lataig køn tamønrrun cha: ⁴⁸Truibe kan møg yawan martraptø pirøwanmerrig sругu larrayamnegatig umbu lalla, trugurrimbe tru sруг pala yawan niga pasrønrrabigwan marøbig lataig køn cha. Inchen pibe nurawa, arrua, tru yawan purø trømbøig neguchib megambuagucha, kønøgønrrab kaiman cha, kaguende purø may mara pasrig kua. ⁴⁹Inchen kan møg nan mørendø, na maig karuigwan marmfiibe, nui yawan niga pasrønrrabig sруг pusrmøtø, ka pirø palatø kusrubig lataig køn cha. Pi nurawa arrubig, tru yawan mur megambub neguchene, tru yabe kebeñen, kerrigu pinisaig korrømisran— cha, trenchibig køn.

**Suldau sətøwan nø karub
pera pasrabigwei mendig
megabigwan Jesús tamarøb**

(Mt 8.5-13; Jn 4.43-54)

7 Yandø misagwan Jesúsbe chab waminchabe, Capernaumsrø kebibene, ²truyu kan romanosmerai

suldau, cienelan ashibig, centurión taig, kan karuindiig megabig truba undaaraig tøgagúibe, truibe kwanrrøtøga yandø ke pinamdø palabig tsubig køn. ³Inchen tru cien suldaumeran ashibiibe, Jesúswan wamindi mørabe, judío misaameran karubelø kōlli misaameran karua ørøbig køn, nui kwanrriigwan tamartrab attrai. ⁴Inchen nømbe amba, Jesúsweim pulu kemallabe, ke tiusmanda chib truba inchib trenchibelø køn:

—Tru møwane ñi treeg ka purugumdiig treeg møg køn cha. ⁵Kaguende yu nam warain pirau maya misagwan undaguig kua, nøashib nam judíosmera tulundzuni yawan maringaruig køn— chib.

⁶Inchen Jesúsbe nømbe iben, yandø yau pub lutau ambene, tru suldaumeran ashibiibe nui trendø linchibelan mõilan køsrøn trenchinrrai karua ørøbig køn:

—Señor, øyangatiizhiitø attra tan chinrrai. Kaguende ñi nai yau kebattraimbe, nabe trengatig kōmuinatan cha. ⁷Incha treekkurri ni naashibguen ñun lanrrab arrumur cha. Tammisr cha, treetø chirra chibig køn. Nai karuindiig megabig tammisrig kønrrai. ⁸Kaguende nagucha mas nørreelø karua pasrig kur cha. Katø treeg køben na karub tøgagúilø suldaumera tøgagig kur cha. Truilanma na mõigwan køben: “Innrø” chibene, ib; katø na mõigwan køben: “Amø” chibene, arrub; katø nai karuindiig megabigwan: “Chigøben mar” chibene, marøb inchibig køn cha. Nøbe trendan— chibelø køn.

⁹Inchen Jesús iigwan mørabe, tru møwan nøguen kwaara asha, nui mendig truba nu misag amønibelan keesha ashabe, trenchibig køn:

—Nabe ñimun trendamønrrun cha: israelitasmerai utuguen isubigwan nainug

pasrig øya nuig wetørramur cha, i mōwei lataig.—

¹⁰Indiibe tru karua øriilø katøle yau pubene, tru karuindiig megabiibe tabikken waptinchibig kòn.

Jesús kan piudai nusrkawan katø øsiirangarub

¹¹Yandø øyeeg chab puraiben, Jesúsbe kan pueblo Naín taisrømay iben, nui kusrenanøb pera uniiløba, truba nu misaaba linchibelø kòn.

¹²Inchen tru puebloyu kebambam yaskab pulu pubene, kan kwaigwan sörønrrab muta, amrrubelø kòn, tru kwabiibe kandø nusrkain køben, usrimbe piuda. ¹³Inchen Señorbe tru ishuan lastima ashabe, trenchibig kòn:

—Kishmøta— cha.

¹⁴Incha Jesúsbe kemalla, taulwan katøraben, muta ambubeløbe pønrramisren, Jesúsbe kwaigwane trenchiptinchibig kòn:

—Matsinø, na ñun ¡kurrø! char— cha.

¹⁵Inchen tru kwabiibe kurra, wamisra, waminchib mendøben, Jesúsbe usran tranøbig kòn, pera inrrai.

¹⁶Inchen iigwan ashene, nòmune mayeeelanba korig købiitø ke chindamdiig køben, Tiuswan truba tabig waminchib trenchibelø kòn:

—¡Tius maig karuigwan eshkabig purø nuig namui utu kurrin kòn! chib. ¡Tiusbe nui misagwan purugunrrab arrin kòn!— chib.

¹⁷Inchen Judea pirau kerriguba, katø tru pirau tru pøtøgatanwan kerriguba Jesús chi marigwan wammørubelø kòn.

Juan Bautistai kusrenanøb pera uniilø

(Mt 11.2-19)

¹⁸Inchen Juanwei kusrenanøb pera uniiløbe øyeeg purayailan kerrigu nun eshkaben, Juanbe nui mendig amøñibelan pailan wama, ¹⁹Jesúswan trencha

payrrai ørøbig kòn: ¿Tru Cristo attrabig købiibe ñi kuin kui, kabe nambe katøganun muniiram kuin kui? ²⁰Inchen tru Juanwei kusrenanøb pera uniiløbe amrrua, Jesúswan kemallabe, trenchibelø kòn:

—Juan Bautistabe, ñun payrrai, namun karua ørtan cha. ¿Tru attrabig købiibe ñi kuin kui, kabe nambe katøganun muniiramig kuin chindi?—

²¹Inchen tru uras, Jesúsbe kwanreelø truba yamelan tamarøbig kòn, chigurrimbunø kaig kwanrrø tøgarmen køben, kwaimandzig tøgarmen købengue. Katø truba yam kabgailan ashchai tamarøb inchibig kòn. ²²Inchabe Jesúsbe Juan karua øriilan trenchibig kòn:

—Amba, ñim chi mørigwan, ñim chi asigwan Juanwan eshkanrrigay cha. Kabgailøbe ashen, cojosmerabe amben, asr trerab kwanrrø tøgarmenane nòmui kwanrrøwan tamara chishmariilø køben, kalu mørmeeløbe mørøbelø misren, kwailøbe øsiiraben, waachamerane Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenaniilø kòn cha. ²³Mayanguen tab kuig kòn chibig kòn, nan peg kuitamab isumøtø, na kuitamab isubigweimbe.—

Juan Bautistaimburab maig kuigwan Jesús waminchib

²⁴Incha Juanwei kusrenanøb pera uniilø ambene, Jesúsbe Juanweimburab truba nu misagwan trenchib waminchib pølbasrøbig kòn:

—¿Misag warab waraimøsrømbe ñimbe chi ashchab webamgue? cha. ¿Kan caña ambumay, imay isig srua yainaptiigwandeh? cha. ²⁵Trube, ¿chi ashchab webamgue? cha. ¿Kabe kan møg truba tabig keweigwandeh? cha. Ñimbe ashibelø kòn cha, truba tabig kebeløbe nòmun maig marøg købendø marøb, reymerai yau purrabelø kui cha. ²⁶¿Trube, treeg købene, chi ashchab

webambig kò? chibig kòn. ¿Kabe Tius maig karuigwan kan eshkabigwandeh? cha. Øø, nabe ñimun trendamønrrun cha: Treegwanwei ashchab webambig kòn cha, trurriгу Tius maig karuigwan eshkabigwan lataitøguen kòmø, mas nuigwan. ²⁷ Juanbe tru Tiuswei wamwan pøriгу øyah taig truig kòn cha:

“Au, nabe nai wam srua inrrabigwan ñui merrab ørar taig, ñui maywan ñui merrab tamartrai.”

²⁸ Nabe ñimun trendamønrrun chibig kòn: Maya møguelø kal-labelai utu tru Juan lata nuibe muguen kaagúig kòn cha. Inchendø treeg kuindøgucha, Tius nø ashib karub wainuube kan møg chigucha kòmíikken mas nuig kòn cha, Juan lataguen kòmø.—

²⁹ Inchen maya misaameraba, tru romasreelayasig an utabeløba Jesús wamindigwan mørabe, Tiusbe maig kònrrabigwan tabig sølgandø marøbig kuin kòn chibelø kòn, tru Juan piu umbu ulsrainabeløbe. ³⁰ Trune tru fariseosmeraba, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriгwan treeg maramig kòn chib kusrenanøbeløbabe nõmuimburab Tius maig martrab isua indigwan kaashibelø kòn, kaguende truiløbe Juan piu umbu ulsraimeelø kua.

³¹ Katø Señorbe trenchibig kòn:

—¿Møin kwaløm møguelane chi latailø kòn chinrrab køh? cha. ¿Chi lataig asønan chinrrab køh? cha.

³² Kan plazayu ureemera esheerrab purramisra, kangurrin kangurri øyeeg chib trashib purrabelø latailø kòn cha:

“Nambe ñimuyasig luswan urringucha, ñimbe pailamøwei; cantailø isumdeelø cantaben, ñimbe miirab kishmøwei indan” chibelø latailø.

³³ Pøs Juan Bautista pirri mamøwei, vino muchimøwei inchibig arrubene, ñimbe

nune, kwaimandzig tøgag kòn, chibelø kòn. ³⁴ Inchen tru Møg Misra Arrubig mab, muchib inchibig arrubene, trube, ñimbe menrra maptiig kòn tamba, menrra muchiptiig kòn tamba, romasreelayasig an utabeløba, kaig marøb misaameraba linchibig kòn tamba inchibelø kòn. ³⁵ Inchendø mu møkken nebua isumgaig tru Tius marøb pasraigwane nui ureemerainug ashchai kenamaran—chibig kòn.

Jesús Simón fariseowei yau

³⁶ Kan møikkøsrøn fariseo Jesúswan nõba lincha manrrab attrai eshkaben, Jesúsbe truigwei yau kebyabe, mishat-sigu wamisøbig kòn. ³⁷ Inchen tru puebloyutøwei kan kaig marøb ishug tsubig, tru fariseowei yau Jesús mab wan tai wammørøppe, kan alabastro limetayu truba may irrab aceite srua puabe, ³⁸ kishib Jesúswei wendau srøb pulu wamisra, nui kappinwan Jesúswei katsig tambal pala kørøgøb sømara, trugurrimbe nui pusruutøga pinømøra, katsigu muchawa, yandø tru may irrab aceiten nui srøb pala itølushibig kòn.

³⁹ Inchen tru fariseo Jesúswan manrrab attrai eshkabig ashabe, nuinetø treeg isubig kòn: “I møg Tius maig karuigwan eshkabig kuimbe, nun katørabiibe mu ishug kui, kaig marøb ishug kui asin kømbala” cha. ⁴⁰ Inchen Jesúsbe fariseowan trenchibig kòn:

—Simón, ñun chigøsrøn tamig tøgawar— cha.

Inchen fariseobe:

—Kusrennøbig, eshkarra— chiben,

⁴¹ Jesúsbe trenchibig kòn:

—Kan an pebigwan pailø møguelø nun ulømisrar købig kòn cha, kane quinientos denarios ulø købene, kane cincuenta ulø købig kòn cha. ⁴² Indiibe truiløbe chugurringuen tranrrabgailø køben, tru an pebøbiibe pailanba paymønrrab kagøbashiitindig kòn cha.

Treeg købene, ¿i pailøbe tru an pebøbigwan møyig mas undaarerah?— cha.

⁴³Inchen Simónbe trenchibig køn:

—Tru mas nu anwan ulø paymø, kagøbasinabig, na møren truig kømmørgøtan— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Søl isua trendan— cha.

⁴⁴Inchen Jesúsbe ishuwan keesha ashabe, Simónwane trenchibig køn:

—¿I ishuwan ashkuh? cha. Nabe ñui yau kebarruben, nai katsigwan kwalamig ñibe nan pi tranmuben, trune i ishuube nui kappinwan kørøga sømara, nui pusruutøga pinømørtan cha.

⁴⁵Ñibe nan muchamuben, trune nøbe na kebarrinukkurri nai srøbmeran muchab wan cha. ⁴⁶Ñibe nai tur pala aceite srølmuben, nøbe may irrab aceiten nai srøb pala itø lushtan cha. ⁴⁷Inchawei ñun trendamønrrun chibig køn: I ishuwei truba nørø kalø mariilan nun ulø paymø pesannaikkurri nøbe truba truba undaaran cha. Inchen møikkøben tre nu kømfigwan ulø paymø pesannainabiibe, tru ulø paymø kagøbashibigwane tre undaaramøn— cha.

⁴⁸Inchabe tru ishuwane trenchibig køn:

—Ñui kaig mariiløbe payamig kømfig, pesannaig kørømisran— cha.

⁴⁹Inchen truyu lincha mab nøba purrabeløbe, nømasiyitø trenchib mendabelø køn:

—¿Chigøben kaig mariilanguen ulø paymø pesannamig kønrrai marøbiibe, iibe mu møyg køh?— cha.

⁵⁰Inchen Jesúsbe ishuwan trenchibig køn:

—Ñi ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri, kaigyugurri wesraig kørømisran cha, møimbe chi isumø, inrrø— cha.

Ishumburmera Jesúswan mendig amøñibelø

8Yandø iig chab puraiben, Jesúsbe tru tabig srø wam Tius nø ashib karub wainuguigwan eshka kusrenanøb pueblomerasrø yamera tsitsø pønrrabsrø uñibig køn, nui doce kusrenanøb pera uniiløba. ²Inchen katø mø ishumburmera kørøron nø kwaimandziimeran webusriløba, kwanrrømeran tamariiløba linchibelø køn. Inchen trulai utube tru siete kwaimandziimera webambinabig, María Magdalena køben, ³Herodeswei yau ya ashib tsubig Cuzai srai Joana køben, Susana køben, katøgan ishumburmera køben linchibelø køn. Iiløbe nømui chi tøgagúiløtøga Jesúswanba, nui kusrenanøb pera uniilanba purugubelø købig køn.

Kan kwallibig mandø kwaligwan kemesra kusrenanøb

(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)

⁴Misag truba nørø tulundzuna, chu puebloyuelø køben, Jesúswan itømaytø ashchab webamben, nøbe 'øyeeg lataitøwein køn' cha, kemesra waminchib trenchibig køn:

⁵—Kan kwallibiibe nui yellwan tsurøb kwallchab webyan cha. Incha tsurøb ibene, kanbalø yellbe mayu kørøben, itøbunøben, illimera amrrua, man cha. ⁶Inchen katøganbaløbe srug trølyu kørøra, kal-lappe, kal-labendø, pirø søig kømøwagurri mul-lan cha. ⁷Kan utu yellmerabe kalshau utu kørøra, kal-laben, kalbe kanbalatø nørørawa, chab tsibisan cha. ⁸Inchen kanbaløbe yell tab pirau kørøra, nørørawa, tabig misra, kan yellgurrindø trulzheelø ciengatig nigan— cha.

Iigwan trenchabe, Jesúsbe truba mur waminchib trenchibig køn:

—¡Møramig kalu pønsraibe, mør!—
cha.

**Mandøgurri 'iibe øyeelø latailø
køn' cha Jesús wamindig**

(Mt 13.10-17; Mc 4.10-12)

⁹Inchen nui kusrenanøb pera
uniiløbe:

—¿Tru 'øyeeg lataitøwein køn' cha
wamindiibe tappe, mandø køh?— cha
payen,

¹⁰Jesúsbe trenchibig køn:

—Tiusbe nø ashib karub wainug
mu asiimíig tøgagúilan ñimun ashchai
tranan cha. Trune katøganelane 'øyeeg
lataitøwein køn' chib wamindiiløtøga
eshkab waminchar cha,
“nømbe ashippe ashendø,
ashmøwa lataig kørørmisrøb;
mørøppe mørendø,
chigúí mormøwa kørørmisrøb inchain”
cha.

**'Iibe kan ellmarøbig lataitøwein
køn' cha wamincha
pasrigwan Jesús tab eshka**

(Mt 13.18-23; Mc 4.13-20)

¹¹Tru 'øyeeg lataitøwein køn' cha,
kemesra wamindiibe øyeeg chibig
køn cha: Tru yellbe Tiuswei wamwan
eshkabig køben, ¹²tru may pulu kørørab
yellmerabe, tru Tiuswei wamwan
mørøbelan truilan eshkabig køn cha.
Inchen nugwaimandziibe arruppa,
nømui manrrau tru wam ellmarigwan
kerran cha, nøm Tiuswan køreben,
kaigygurri wesrailø kømønrrai.
¹³Inchen srug trølyu kørørab yellbe tru
Tiuswei wamwan møra, truba truba tab
kui mørøb utabelan, truilan eshkabig
køn cha. Inchendø truiløbe chi srølgar
kua, maya yanagatiitø kørewa amøña,
chigøben maig inchibelø kõtashchab
pubene, tarømisrøptinchibelø, truilø
køn cha. ¹⁴Inchen tru kal shau utu
kørørab yellbe tru wamindigwan

mørøbelan eshkabig køn cha.
Inchendø truiløbe nømui ambam
maywan ambub køben, tru chine,
chine menrra isubiibah, puamisrøg
købiibah, chigurrimbunø marøb kasrag
amøñinrrab treeg marøg købiibatø
kasran cha. Incha tru ellmarigwane
nørrørabashmøn cha. ¹⁵Inchen tru tab
pirau kørørabiibe tru nømui manrrau
purø tabig isub, trurriгу sølwan isub,
Tiuswei wamwan møra, truigwan
elachimø, tøgagua, melabig meløwa,
ellmarig misrøbelan eshkabig køn cha.

**'Aceite lámpara lataitøwein
køn' cha, kemesra wamindig**

(Mc 4.21-25)

¹⁶Mugucha kan aceite lámparan
piløgøppe, chitøgagøben kasrømøwei,
kabe cama umbu pasrtrab kømøweim
piløgøbelø køn cha. Treeg kømøtø,
kerrubelan tør kønrrai, pala pasrøbelø
køn cha. ¹⁷Inchawei chitøgucha søriibe
søriitø kørørmismø, kenamistrun
cha. Katø chigøben ashmønrrai kasra
pasriibe, nebua asiimíig kørørmismøtø,
tøryu webattrun cha.

¹⁸Inchawei ñim mørigwane tab
isua asha kuy cha. Kaguen tøgagwane
masken tranen, trune chigaigwane nui
lamøtiig tøgagurmab isuigwanguen
kerraig kønrrun— chibig køn, Jesúsbe.

Jesúswei usrimba, nuneløba nun lab

(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)

¹⁹Inchen Jesúswei usrimba, nuneløba
nø wainug pubendø, menrra nu misag
pasrøwa, nuim pulugatig kemallchab
kaima køben, ²⁰møikkørørn Jesúswan
trencha eshkabig køn:

—Ñui usrimba, ñui nuneløba
wambig pønrran cha, ñun ashchab isua
amrrua.—

²¹Inchene Jesúsbe løtappe trenchibig
køn:

—Tiuswei wamwan mōra, trunun marōbelōbe, nai usri, nai nunelō kōn— cha.

**Isig ichibigwanba, pi welarmeranba
Jesús kōnōbashmub**

(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)

²² Kan kwalōm Jesús nui kusrenanōb pera uniilōba barcoyu kebyabe, trenchibig kōn:

—Pisu ambōgatōsrōmay larraamun— cha.

Inchabe ambubelō kōn. ²³ Incha larraambub ambub kōbene, Jesúsbe barcoyu kiptinchen, mōimbe tru nu pisuyube isig ichibig purō trōmbōig namab webarruben, pibe barcoyu michab mendōben, yandō ke asentanrraptiig inchibig kōn. ²⁴ Inchen Jesúswan kasrōnanabe trenchibelō kōn:

—¡Kusrennōbig! ¡Kusrennōbig!
¡Nambe piu ke chab asentab meler!— cha.

Inchen Jesúsbe kurra, isig ichibigwanba, pi welar trōmbōig latōgushib kurrabelanba pasrambunrrai kandō wamabig kōn. Inchen truilōbe pōnrrambuben, yandō kerrigu wasrōnzhiig kōrrōmisrōbig kōn. ²⁵ Inchen Jesúsbe nui kusrenanōb pera uniilan trenchibig kōn:

—¿Ñimui isubigwan nainuutō pasra tōgagúigwane chinchigüe?— cha.

Inchen nōmbe truba kwaariilō, kan ōyeebe mandō kermab isub kangurriin kangurri trenchibelō kōn:

—¿libe mu kerah cha, isig ichibig lata, pi latōgushib kurrabig lata, nō pasrambungarubene, iilōguen nun mōrtrappe?—

Kan gadarasriig kwaimandzig tōgaig

(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)

²⁶ Incha yandō gadarenosmeraim pi-rausrō larraambubelō kōn, tru Galilea nu pisu ambōgatōmaysrō. ²⁷ Incha Jesús

barcoyugurri pirau pinaiben latatō, tru puebloyuig kan mōg kwaimandziimera tōgaig katōnrrab webibig kōn, truipe manasrōngurri chigucha kemōwei, yau tsumōwei inchibig, sōrin trabmerayutō tsubig. ²⁸ Incha Jesúswan ashippe, nui merrab mur trashib tōmbasrōb peñabe, trenchibig kōn:

—¿Ñibe nane chi martrab inchigu cha, Jesús, Mayeelaim Pala Pasrabigwei Nusrkai? ¡Ñi nan purō trōmbōig mōra megamig kōmōnrrai marmōrrunrig!— chib.

²⁹ Kaguende Jesúsbe tru trōmbōig maringarub kwaimandzigwane: “Mōweinukkurri webinrrō” chibguen indin kōben nōbe trendaig kōn, kaguende truigwane kwaimandziibe katō katō nō merrarrawa sruaig kōbig kua. Inchen chu imōnrrai, misaamerabe tasiimeran srōbmeran cadenastōga lusra tōgagúingucha, nōbe cadenasmeran lurren, kwaimandziibe mu misag warab waraimōsrō ingarubig kōn. ³⁰ Inchen nune Jesúsbe payibig kōn:

—¿Chi munchi kugu?— cha.

Inchen nōbe lōtappe:

—Nabe: “Legión”, munchi kur— chibig kōn, kaguende tru mōweinuube kwaimandziimera purō nu kebamba kua. ³¹ Incha tru kwaimandziimerabe ‘tru purō trōmbō umbu trabyumay ōrmōrrunrig’ chib truba rugabelō kōn, Jesúswane. ³² Inchen tru tunyube kuchimera truba nu sōtō mab llirab amōñiben, tru kwaimandziimerabe ‘tru kuchimerayu kebamingarurra’ chiben, Jesúsbe ka kebambashibig kōn. ³³ Inchen kwaimandziimerabe mōweinukkurri webamba, kuchimerayu kebambene, tru kuchi sōtōbe truba trōmbō lendeyu lula, chab pinōgōrraptincha, pisuyu kegōrra, pi keesra chab kwabelō kōn.

³⁴ Inchen tru kuchi ashibelō treeg purayaigwan ashabe, kwaariilō lula,

puebloyu køben, wambig nørøwansrøn køben eshkað ambubelø køn. ³⁵Inchen misaamerabe chi purayaigwan ashchab werrua, Jesús waisrø pubene, tru kwaimandzig tøga møg købiibe Jesúswei srøb pulu, yandø asru keweig ke yandø tabig wai ashibelø køn. Inchabe truba kørig kui inchibelø køn. ³⁶Inchen tru treeg purayaigwan ashibeløbe tru kwaimandzig tøga møwan Jesús mandø incha tamarigwan katøganelan eshkaben, ³⁷tru Gadara pirau maya misaamerabe Jesúswan nømuinukkurri ‘irra’ chib truba rugabelø køn, kaguende nømbe truba truba kørig kuilø kua. Inchen Jesúsbe barcoyu kebya ibig køn. ³⁸Inchen tru kwaimandziimera webambinab møøbe:

—¿Ñui mendig arruah?— chib truba inchen,

Jesúsbe trenchibig køn:

³⁹—Ñui yamay katø inrrø cha, ñun Tius chigøben yeeg nørriig mariilan ker-rigwan eshkanrrab.—

Inchen tru møøbe, Jesús nun øyeeg nørreelø marigwan kerrigu eshkað ibig køn tru pueblo ørøba.

Kan ishuwei kwanrrøwan

Jesús tamarøb

(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)

⁴⁰Incha katø Jesús pisu ambøgatøsrømay larraibene, mayeeløba munig kuig køppe, misaabe nune truba kasrag utabelø køn. ⁴¹Inchen kan møg judíosmera tulundzuni yau chi maramigwan ashibig, Jairo taig, puabe, Jesúswei katsig pulu tømønstra, nui yamay tiusmanda arrubsrumugu chibig køn, ⁴²kaguende nui kandø nimbasr doce añosig tøgagúibe ke kwanrrab inchib tsuben.

Inchen Jesús ibene, nu misag sötøbe nui mendig trag marøb ambubelø køn. ⁴³Inchen tru ututø kan ishug doce años ørøba ani ib kwanrrø tøgag kua, nui

chi tøgagúigwan kerrigu patsøgøben, mugucha tamartrab kaimaig købig køn. ⁴⁴Tru ishuube Jesúswan wendaugurri kemallippa, Jesús nø kewagúig urøzhig-wandø katørabene, tru urastø tru ani ibi-ibe pasramisrøptinchibig køn. ⁴⁵Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Nane mu katørah?— cha.

Inchen mayeeløba: “Ñune mu katøramer” chiben, Pedrobe trenchibig køn:

—Kusrennøbig, misag sötøbe ñun yeeg tinmarøb ambumay imay trawagutsan— cha.

⁴⁶Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Møikkøben nan katørainrrun cha. Kaguende nai maramburab marig nainukkurri webrain kui mørar— cha.

⁴⁷Inchen ishuube nø treeg marigwan chi sörangaig kuin kui ashabe, itønab arrua, Jesúswei merrab tømønstrøb srala, maya misagwei merrab chindimba katøraigwanba, katø tru urastø mandø tabig kørørmisrigwanba eshkabene, ⁴⁸Jesúsbe trenchibig køn:

—Nimbasr, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tamarig kørørmis-ran cha. Chi isumø, inrrø— cha.

Jairoi nimbasrwan Jesús øsiiranøb

⁴⁹Inchen Jesús waminchib pasram-netø, tru judíosmera tulundzuni yau ashib karubigwei yaugurri møikkøsrøn puabe, unai møskawane trenchibig køn:

—Ñui nimbasrbe kwabguen indan cha. Kusrennøbigwan mas chi chimøta— cha.

⁵⁰Inchen Jesúsbe mørabe trenchibig køn:

—Kørig kui inchimøtø, køreptø køreu cha, ñui nimbasrbe tammisrtrun— cha.

⁵¹Incha yau puabe, Jesúsbe mungucha kerrubashmøtø Pedronbah, Jacobonbah, Juanwanbah unai møskalanbatø kerrubashibig køn.

⁵²Inchen mayeeløba unan isub

waminchib truba kishib kōben, Jesúsbe trenchibig kōn:

—Kishmōtay cha, unōbe kwaig kōmōtō, ka kiptō tsun— cha.

⁵³Inchen nōmbe kwain tsui asha kua, Jesúswane ka indzatō mōrōbelō kōn. ⁵⁴Inchen unan Jesúsbe tasigu kemōra, mur wamab trenchibig kōn:

—Ishug-unō, ¡kurrō!— cha.

⁵⁵Inchen espíritu be katō nuinug puben, øsiirawa tru urastō kurrapt-inchen, Jesúsbe manrrai manningarubig kōn. ⁵⁶Inchen mōskalōbe ke kwaara asha kōrrōmisren, Jesúsbe chi purayaigwan nōmune mungucha eshkamōnrrain karubig kōn.

Jesús nui doce kusrenanōb pera uniilan karua ørōb

(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)

9 Jesús nui doce kusrenanōb pera uniilan wama, tulundzunabe, mayan kwaimandziimeran wambig webusrōb, kwanrrōmeran tamarōb inchai, maramburab maramigwanba, mu chindamgaig karumigwanba tranōbig kōn. ²Incha Tius nō ashib karub wainuguigwan eshka kusrenanrraimba, kwanrreelan tamartraimba karua ørabe, ³nōmune trenchibig kōn:

—Mayuweimbe chigōben srua ammōnrrigay cha. Pōtōnain tsig srua ammōwei, wasr ila ammōwei, pirri srua ammōwei, an srua ammōwei, turingucha pagatō kōmō, kandō kewa ambay cha. ⁴Chugōben puebloyu yau puppe, webamba ambamnegatig truyutō kōrrōmisrtrigay cha. ⁵Inchen ñimun wamab utag kōmui indinuube, trube, tru puebloygurri webamrrappe, ñimui srōbyu usrōwan chishtō kōrrōgōnrrigay cha. Treeg marōppe, trube ‘ñim kaasig kōbene, mōimbe ñim kusrenrrigay’ chib eshka.—

⁶Inchen nōmbe webamba, pueblomōrig puraambub ambuppe,

Tiuswei tabig srō wamwan eshka kusrenanōb, chutōgucha kwanrreelan tamarōb ambubelō kōn.

Jesúswan Herodes mu kuinguen mōrmub

(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)

⁷Inchen Galilea pirau ashib karub wabig Herodesbe Jesúsweimburab wamindi mōrōb nō chi mariilan kerrigu wammōrabe, chi isum kuinguen mōrmīg kōn, kaguen mōilōgōsrōn: “Juan Bautista kwailai utugurri katō kurriinrrun” chiben. ⁸Inchen kan utuelōbe: “Tius maig karuigwan eshka big Elías kenamisrin kōn” chiben, kan utuelōbe: “Tius maig karuigwan eshka big merrabsriig mōikkōben katō øsiirain kōn” chiben, inchibelō kōn. ⁹Inchen Herodesbe trenchibig kōn:

—Juanwane natōwei turwan paringarug kōn cha. ¿Trube, chigōben na yeeg wamindig wammōriilōbe mu kōnrrab kōh?— cha.

Incha Herodesbe Jesúswan ashig kui inchibig kōn.

Tratrō mil mōguelan Jesús mamig tranōb

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰Jesús nōashib karua øriilō katō amrruabe, nōm chi marigwan nun eshkaben, nōmune Jesúsbe Betsaida pueblorōmay nōmundō nōørō pera ibig kōn. ¹¹Inchendō tru nu misag sōtōbe wammōrōppe, wendautō amben, Jesúsbe tabig wamab uta, nōmun Tius nō ashib karub wainuguigwan waminchib, kwanrrowan tamaramig palai melabelane tamarōb inchibig kōn.

¹²Inchen yandō mawab misrōb ar-ruben, nui doce kusrenanōb pera uniilōbe Jesúswan kemallabe, trenchibelō kōn:

—Misaameran yandō amrrai, ungua chi cha, puluwandō yamera pōnrrab-

srøn køben, chugøben nørørørøn køben, ya peba kørromistrappa, mamig penønrrappa amrrain cha. Kaguende yube nambe mugucha warømønug pønrrer—cha.

¹³ Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Manrrai ñim mannay— cha.

Inchen nømbe trenchibelø køn:

—Nambe trattrøgatø pirrimbah pagatø peskaubatø tøgaguer cha. Ya nu misagweimbe srøig penønrrab ambatøwein kønrrun— cha.

¹⁴ Kaguende møgueløtø trattrø milburab købig køn. Inchen Jesúsbe nui doce kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Kan sötø, cincuentabatø, cincuentabatø purramisingaruy— cha.

¹⁵ Inchen treeg maren, misaabe mayeeløba chab purramisrøbelø køn.

¹⁶ Inchen Jesúsbe tru trattrøgatø pirriwanba, pagatø peskaumeranba nui tasku muta, srømbalaneb neesha, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirrimera pirishabe, nui kusrenanøb pera uniilan misagwan pirishinrrai tranøbig køn. ¹⁷ Inchen mayeeløba øska ma kørromisren, pitis undailan tasinmerayu netsøbatø doce tulishibelø køn.

Pedrobe Jesúswan: “Cristo køn” chib

(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)

¹⁸ Kan kwaløm Jesús nørørørø Tius Møskaimba waminchib wabene, nui kusrenanøb pera uniiløbe nøba purrøben, Jesúsbe trencha payibig køn:

—¿Misaamerabe nane mu køn tah?— cha.

¹⁹ Inchen nømbe trencha løtabelø køn:

—Møiløbe: “Juan Bautista køn” chiben, møiløbe: “Elías køn” chiben, møiløbe: “Tius maig karuigwan kan eshkabig merrabsriig katø øsiirainrrun” chiben indan— cha.

²⁰ Inchen Jesúsbe trencha payibig køn: —¿Trune ñimbe nane mu køn chinrrague?— cha.

Inchene Pedrobe trencha løtabig køn: —Ñibe Tiuswei tru Cristo køn— cha.

Jesús nø kwamigwan eshkab

(Mt 16.20-28; Mc 8.30-9.1)

²¹ Inchen Jesúsbe iigwane mungøben eshkamønrrain karubig køn. ²² Inchabe trenchibig køn:

—Møg Misra Arrubiibe chinetø kaig indinab megamig nebunrrun cha. Katø misagwan karubelø kølli misamera køben, sacerdotemeran karubelø køben, Moisés pørigwan kusrenanøbelø køben nune kaasig kømig kønrrab køn cha. Incha kweechen, pøn kwalømyube kusraig kønrrun— chibig køn.

²³ Incha mayeelan trenchibig køn:

—Møikkøben nai mendig uñig købene, nøasiitø nuimburabigwangøba isumøtø, kwalømmørig nuiuruswan muta, nai mendig arrum nebunrrun cha. ²⁴ Inchen møikkøben øsig kømigwangøba esegabiibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Inchen nagurrindø kwabiibe managatig øsig kømigwan esegawa tøgagønrrun cha.

²⁵ ¿Kan møg yu pirau chine købigwan kerrigu nuindø maringucha, nøasiitø minchib, nøasiitø pinamigwei marøb indiibe, chiwein kui tabig kønrrab kø? ²⁶ Pøs møikkøben naimburappa, na wamindiilaimburappa kørig isub kørig kui inchibigwane, nune kørig purørtrun chibig køn, tru Møg Misra Arrubig tru nui tørguegwalmabiiba, nui Møskawei tørguegwalmabiiba, Tiusweindø tarø mari ángelesmerai tør pilabiiba arrua. ²⁷ Nabe ñimun cierton trendamønrrun chibig køn: Møiløgøben yu purrabelø Tius nø ashib karub pasraigwan ashmøwatøbe kwanraamøn— cha.

Jesús ke peemayig misrøb

(Mt 17.1-8; Mc 9.2-8)

²⁸ Øyeeg taig trune wendau kørsrøn Jesúsbe Pedronba, Juanwanba, Santiagonba pera, kan tun palasrø Tius Møskaimba waminchab nebibig køn.

²⁹ Inchen Jesúsbe Tiusba waminchib pasramnetø, nui maløbe ke peg lataig misrøptinchen, nui kewagúløbe truba puløzhig tørgwalmabelø misrøbig køn.

³⁰ Inchen mømibe pailø møguelø nøba waminchib kenamirøptinhibelø køn. Truiløbe Moisésba, Elíasba, ³¹ nømbe tørguegwalmabig pinøgasrailø, Jesús Jerusalénsrø mandø kaig indinab megawa, kwamigwan waminchib pønrrabelø køn. ³² Inchen Pedroba, nui linchibeløba kigøbiitø ke chindamdø kuim purrøwagucha, kimø kasrig ka purrøwa, Jesúswei tørguegwalmabigwanba, tru pagatø møguelø nøba pønrrabelanba ashibelø køn. ³³ Inchen tru møguelø yandø Jesúsweim pulugurri tarømisra ambene, Pedrobe nõtøwei chi chib pasrarmabguen mørmubendø, trenchibig køn:

—Kusrennøbig, ¡nam yu pønrramibe purø tab køtan! cha. Pøngatø ya-ureg margun cha, kan ñui, kan Moiséswei, kan Elíaswei.—

³⁴ Inchen tru waminchib pasramnetø kan wañi arrua, nømun kasrøben, nømbe wañi umbu kørømisra, Pedroba, Juanba, Santiagobabe truba truba kørig kui inchibelø køn. ³⁵ Inchen wañi umbugurrimbe kan wam trenchibig køn:

—libe nai Nusrkai, nai lawa wesruig køn cha. Nune møray— cha.

³⁶ Tru wambe yandø mas mørø waminchimuptinchen, Jesúsbe katø nõtø pasrai ashibelø køn. Incha nømbe tru chi asigwane tru kwalømmerawane

mungucha maizhikken mørø waminchimeelø køn.

Jesús kan kwaimandzig tøga unan tamarøb

(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)

³⁷ Katø kwaløm tunbalasrøngurri kør-rørrubene, Jesúswan katønrrab truba nu misag werruben, ³⁸ mømibe kan møg tru misaamerai utugurri truba mur wamab trenchibig køn:

—Au, Kusrennøbig, kabe tiusmanda nai nusrkawan ashibsrumuguh cha, nai kandø nusrkain køn cha. ³⁹ Nune kwaimandziibe merrarraben, nøbe mõi møin trashibig køn cha. Inchen kwaimandziibe pirausrø kucha, itønangarub, triimay chall kutsingarub, purø trømbøig lastimaig marøb, ¡katø! elachimøraatø inchibig køn cha. ⁴⁰ Inchen ñui kusrenanøb pera uniilan kwaimandzigwan webustrai narugaben, kaiman— cha.

⁴¹ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¡Kan ñim mõi misaamera kørenrrab inchimeelø larrø kailø! cha, ¿Nabe man-agatig ñimba unamig kønrrerah cha, ñimun øyeeg ashiptø? Ñui nusrkawan yu srua amø— chibig køn.

⁴² Inchen unøbe kemallib iben, kwaimandziibe unan pirausrø kucha, sruguchen, Jesúsbe trømbøig maringarub kwaimandzigwan nama, webingarua, unane tamara, møskawan tranøbig køn. ⁴³ Inchen Tiuswei purø nuig tabigwan mayeeløba kwaara ashibelø køn.

Jesús nø kwamigwan katø eshkb

(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)

Inchen mayeeløba Jesús øyeeg marigwan kwaarøb kømne Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

⁴⁴ —Pesannanrrab kømø, iigwan tab møray cha, tru Møg Misra Arrubigwane møguelai tasku tranig kønrrabigwan.—

⁴⁵Inchen nòmun øyeeg taigwane nømbe chi tainguen mørmeelø kòn, kaguende Tius chigúinguen mormønrrai indiilø kua. Incha nø øyeeg taigwan chi chibig kø cha payamibe nømbe korig kui inchibelø kòn.

Mas nuibe mu kerah

(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)

⁴⁶Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nømui utu nømbe møig mas nuig kørnraatiig kuin kui waminchib payiyab mendabelø kòn. ⁴⁷Inchen nøm chi isub purraigwan Jesúsbe wetøbeña, kan unan srua ya, nuim pulu pasrabe, ⁴⁸trenchibig kòn:

—Møikkøben i unan nai munchiyu tab wamab utabiibe, nan utan cha. Inchen nan utabiibe, nan karua ørøbigwan-gucha utan cha. Inchawei ñimui utu mas chigucha kømfig lataig kui asiibe, truike si, mas nuig kòn— chibig kòn.

Namun maig købash inchimúibe namuingatø pasran

(Mc 9.38-40)

⁴⁹Inchene Juanbe trenchibig kòn:

—Kusrennøbig, kan møikkøsrøn ñui munchiyu kwaimandziimeran webusri aser cha. Inchendø namba uñmfig købene, nambe truiwane merer— cha.

⁵⁰Inchen Jesúsbe nun lötappe trenchibig kòn:

—Merømøtay cha. Kaguende ñimun namig kurrømfige ñimuingatiig kòn— cha.

Jesús Jacobonba, Juanwanba namab

⁵¹Yandø Jesús srømbalasø utig kømig lutau køben, Jerusalénmay ke punrrab isua ib menda, ⁵²eshkanrrabelø wam sruar merrab øren, nømbe Samaria pirau kan puebløsrø chigøben nuyasig tamartrab ambene, ⁵³samaritanosmerabe Jesúswane utømeelø kòn, kaguende nøbe

Jerusalénsrømay inrrab arri asha.

⁵⁴Inchen nui kusrenanøb pera uniilø Jacoboba, Juanba øyeeg indi ashabe, trenchibelø kòn:

—¿Señor, nòmun pinishinrrab srømbalasrøngurri nam nag kørraaringaruah cha, Tius maig karuigwan eshkað møg Elías latawei?—

⁵⁵Inchen Jesúsbe nòmun keesha ashabe, namabig kòn. ⁵⁶Incha katøganbalø yamera tsitsø pønrrabsrømay ambubelø kòn.

Jesúswei mendig ambamibe murig kòn

(Mt 8.19-22)

⁵⁷Nøm maywan ambub købene, kan møg Jesúswan trenchibig kòn:

—Señor, ñi chu ibendø, nabe mendig arrumønrrun— cha.

⁵⁸Inchen Jesúsbe trencha løtabig kòn: —Zorramerabe waramig trabmera tøggar køben, katø pala amøñib illimer-agucha nømui lemera tøggar kòn cha. Trune na, Møg Misra Arrubiibe ni nai turwan chu nerrarramikken chigaig kur— cha.

⁵⁹Incha Jesúsbe katøganun trenchibig kòn:

—Nai mendig amø— cha.

Inchen nøbe:

—Señor, nai møkawan sørønrrab-merrig ibashcha— chiben,

⁶⁰Jesúsbe trenchibig kòn:

—Ñibe nai wendautø amø cha. Tiusweimburabigu kwaig latailøbe nømui kwailan sørøbash cha. Inchen ñibe ya, Tius nø ashib karub wainuguigwan katøganelan eshkað kusrenan— cha.

⁶¹Inchen katøgangucha trenchibig kòn:

—Señor, ñui mendig arrug køtan cha. Inchendø nai yauelanmerrig ungua chinrrab ibashcha— cha.

⁶²Inchen Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Mutøgucha arauwan kemøra arab pasrøbendø, wendømaygøba keeshibiibe, Tius nø ashib karub wainuguigwane chi tab martrabgaig køn— cha.

Jesús setenteelan karua ørøb

10 Øyeeg chab puraiben, Señor katø setenta lawa wesrua, pagatø pagatø pueblosmørig katøganbalømerasrø nø yamsrømay nui merrab ørøbig køn.

²Incha nømun trenchibig køn:

—Ellmarig tulisamibe truba nørø køben, trune tulishinrrabeløbe mamdø køn cha. Inchawei tru ellmarig puag Tiuswan miay chibig køn, nui ellmarigwan tulishinrrabelø ørtrai. ³Ñimbe ambay cha. Au, nabe ñim ubishamera latailan lobosmerai utu ørar cha. ⁴An pusramig urasr ila ammøwei, wasr ila ammøwei, alpargatis katø nøøø srua ammøwei, ñim maywan ambuppe, mun køben wamab waminchib pønrrømøwei inchigay cha.

⁵Incha kan yau kebambuppe, øyeemerrig chinrrigay cha: “I yaube chi isumgaig mayanguen tab kønrrun” cha. ⁶Inchen truyu chi isumgaig tab købigwan tøga møg wabene, tru: “Chi isumgaig tab kønrrun” cha ñim trendaibe nuinug kørrømisrtrun chibig køn. Inchen treeg møg kaabene, tru ñim trendaibe ñimuinuutøwei kørrømisrtrun cha. ⁷Inchen ñimbe tru yautøwei kørrømisra, nøm chi srørendø mab, mutchigay cha. Kaguen chi marøbiibe nui marimburøbe mu chi chinrainga, utamig køn cha. Yamørig, yamørig ammønrrigay cha. ⁸Ñim kan puebloyu kebabben, ñimun wamab utøbene, chi srørendø manrrigay cha. ⁹Incha truyu kwanreelan tamarøb, tru misaameran: “Tius nø ashib karub wainuguiibe ñimuinuube lutaurab pasran” chinrrigay cha.

¹⁰Inchen ñim kan puebloyu puben, ñimun wamømubene, trube, callesmer-

ayu webamba, misagwan øyeeg chinrrigay cha: ¹¹“Ñimui puebloyu usrø namui srøbmerayu mendigwan mømibe trube, ñim kusenrrigay chib pabørguer chib. Inchendø mømibe yandø ñimbe isua kuy cha, Tius nø ashib karub wainuguiibe ñimuinuube lutaurain køn” chib. ¹²Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Srabe kwalømbe tru puebloimbe Sodomai lataitøguen kømø, Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwaløm attrabiibe mas purø trømbøig kønrrun cha.

Isua mørmø misaameran isumdiig nebunrrabig

(Mt 11.20-24)

¹³¡Ay, ñi Corazín pueblo, waacha! ¡Ay, ñi Betsaida pueblo, waacha! Kaguende Tirosrø, Sidónsrø tru maramburab mariilan na ñimui utu lataitøwei marig kuimbe, manawei truiløbe nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabsruig kuinrrun cha. Incha kaig marmønrrab yandø isua mører chib kenamartrab, trøsrkøleelø keb, nagusrøyu purramisrøb inchibsruiinrrun cha. ¹⁴Pøsr Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwalømbe Tiroba, Sidónba misaamera lataitøguen kømø, ñimbe mas purø trømbøigwan utønrrun cha. ¹⁵Inchen ñi Capernaum pueblogan, ¿purø tab incha srømbalærøngatig kusruig kønrrurmab isutirru? cha. Treeg kømøtø, ñibe tru møra melamnug kegutsig kønrrabguen— chibig køn.

¹⁶Incha nui pera uniilan trenchibig køn:

—Ñimun møøbiibe, nan møran cha. Inchen ñimun kaashibiibe, nan kaasan cha. Inchen tru nan kaashibiibe, nan karua ørøbigwan kaasan— cha.

Karua ørig setenteelø katø amrrub

¹⁷ Inchen tru setenteeløbe truba kasrag katø amrruabe, trenchibelø køn:

—Señor, ñui munchiyube kwaimandziimeraguen namune mørtan— cha.

¹⁸ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Satanásbe srømbalasrøngurri kan palaig peñib lataig peñen, nabe asig køn cha. ¹⁹ Nabe mu mandamgaig maramburab maramigwan ñimun tranamønrrun cha, ulmeran, alacránmeran itøbunønrrai, katø tru ashig kømui inchibig, Satanás, nø kanawa, chi martrab kaimanrraimba. Inchen ñimbe chi indiimeelø puramrrun cha. ²⁰ Inchen ñimbe, kwaimandziimera ñimun mørimba kasraaramøtø, ñimui munchimera srømbalasrø pørig pønrraimba kasraaray— chibig køn.

Jesús nuielaimburab kasraarab

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Incha tru uras Jesúsbe Espíritu Santogurri truba kasraarawa, trenchibig køn:

—Nai Møskai, srømbalawanba, pirøwanba ashib karubig, ñun tabig waminchar cha, kaguende ñibe kusrebelø chigúii mørøbelan ashmønrrai tru sørig pønrrabelane tru chigucha kømeeelø kusremeelan kenamarikkurri. Treewein køn, nai Møskai, ñi treeg kønrrai maramig tab kuig kua.

²² Nai Møskaimbe chiwandøgucha nan trandan cha. Mugucha na Nusrkawane mu kui ashmuben, Møskainðøwei asan cha. Mugucha Møskawane mu kui ashmuben, na Nusrkaimba, møiløgøben na asingaruiilø truiløbatø asan— chibig køn.

²³ Incha nui kusrenanøb pera uniilan ashabe, nømundø trenchibig køn:

—Tru ñimui kabmera nebua asigwan ñim ashibeløbe mayanguen tab kuilø

køn cha. ²⁴ Kaguende nabe ñimun trendamønrrun cha: Truba nørø Tius maig karuigwan eshkabelø køben, reymera køben, i ñim asigwan asinrrabna kui inchendø, ashmuig køn cha; i ñim mørigwan mørinrrabna kui inchendø, mørmuig køn— cha.

Kan tabig marøb samaritanon Jesús kemesra wamindig

²⁵ Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kan kusrenanøbig Jesúswan mandø inchibig køtashchab nøba waminchab kurra yabe, trencha payibig køn:

—Kusrennøbig, ¿managatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrappe, nabe chi maramerah?— cha.

²⁶ Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Maig maramigwan martrai Moisés pørigube ¿chi pørig pasrah? cha. ¿Ñibe truigwane mandø taitamab isugu?— cha.

²⁷ Inchen nøbe trenchibig køn:

—“Señor ñui Tiuswane ñui manrraugurri kerrigu newan undaaritøgaba, kerrigu ñui øsig pasraitøgaba, katø kerrigu ñui asru chishkømburab chish kuitøgaba, kerrigu ñui turtøga isumburab isuitøgaba undaaramig køn cha. Katø ñima ñiasitøwei maig undaguig køppe, ñui mendaigwangucha treetøwei undaaramig køn” cha, trenchibig pørig pasran— cha.

²⁸ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñibe sølwei løtan cha. Iigwan mar cha. Treeg marabe si, ñibe managatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrrabguen— cha.

²⁹ Inchen tru møøbe nø payigwan tab webig køb, Jesúswane trencha payibig køn:

—¿Naimbe mendaibe mu kerah?— cha.

³⁰ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Kan mөг Jerusalénmay ambi maywan Jericómay kórraarrub ar-rubene, nileelø merrarrowa, kerrigu nui kewagúigwanbañau nila, kurragucha, kwaig lataig mara trarra ambubelø køn cha. ³¹Inchen kan judíosmerai sacerdote tru maywandøwei chi isumø purainrrab arrub pasrøwa, tsui ashippe, yabwansrøndø purayan cha. ³²Katø treetøwei kan levitagucha truyu pubendø, ashabe, mendawansrøndø pureppa ib ibig køn cha. ³³Trune kan Samariasrø mөг tru maywandøwei purainrrab arrua, nun ashabe, lastima isua, ³⁴møwan kemallabe, nui pisrøwan aceiteba, vinoba srøla, llensutøga lusra, trugurrimbe nui burroyutøwei itøguanøra, kan ya pebøbelainuumay srua ya, truyu ashib tøgagúig køn cha. ³⁵Incha katø kwaløm samaritanobe inrrappe, tru ya puaigwan pagatø an wesrawa, trana: “I møwan ashchunrrig tan cha. Ñi mas kastain købene, katø arruabe, pagararrumøn” tan— cha.

³⁶Incha Jesúsbe tru Moisés pørigwan kusrenanøbigwane trenchibig køn:

—¿Tru nileelø kemørinab møwan, tru i pønælø nøasi lataitøwei isua ashibiibe, ñune møig truig kønrraptiig kōta?— cha.

³⁷Inchen nøbe lötappe trenchibig køn:

—Tru møwan lastima ashibig, truig kømmørgøtan— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñigucha ya, treetøwei mar— cha.

Jesús Martaba, Maríaba waminchib

³⁸Incha Jesúsba, nui kusrenanøb pera uniiløba nui maywan amba, yamera tsitsø pønrrabsrø pubene, truyube kan ishug, Marta taig, nui yaumay amø cha, utabig køn. ³⁹Martabe kan numøsrαι Maríaba taig tøgagúig købig køn. Inchen truiibe Jesúswei srøb pulu nø chi taigwan mørtrab wamisren, ⁴⁰trune Martabe, ke

chi maram kuinguen mørmfiig wawa, Jesúswan kemallabe, trenchibig køn:

—Señor, chi maramelan nai numøsrαι ke nandø keguchen, ñungan isumuitarru cha, nan puruguptøguen wau taindø— cha.

⁴¹Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Marta, Marta, ñi kui ke chinsraatø inchib, ñui chigurimbunø maramelangøba isun cha. ⁴²Inchendø kanbaløtø mas isumig pasran cha. Inchen Maríabe tru mas tabigwan trunun lawa wan cha. Truigwane kerraig kømønrrun— chibig køn.

Jesús Tius Møskaimba mandø wamindamigwan kusrenanøb

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

11 Kan pieje kanbaløsrø Jesúsbe Tius Møskaimba waminchib wawa, chab patsøgøbene, møikkøsrøn kan nui kusrenanøb pera uniibe trenchibig køn:

—Señor, tru Juan nui kusrenanøb pera uniilan kusrennøb lataitøwei, namungucha Tiusba wamindam kusrenanrra— cha.

²Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñim Tiusba waminchib pønrrappe, øyah chinrrigay cha:

“Namui Møskai,

ñui munchibe tabigweindø tarømara, newan tab indig kønrrun.

Ñi ashib karub pasraibe pirau lar-røbitchab amø.

³Kwalømmørig nam mamig maig pal-abigwan namun møi tranøb,

⁴namui kaig mariilan ulø paymø, pesan-narrunrrig chib.

Kaguende namma namun kaig marøbelan mayeelan ulø paymø, pe-sannabelø ker chib.

Chiyugøben namun kegørrørskønrraptiig pønrrøbene, truwane ambash-mørrunrrig chib.

Masken tru kaigweinukkurrimbe tarømartra”—
chib.

⁵Incha Jesúsbe katø trenchibig køn:

—Ñimma møikkøben kan trendø asig tøgagua, yem tøbøtag truiwei yamay ya: “Au, nai kasuku, pøngatø pirrim pebøbsrumugu chinrrun cha. ⁶Pøs nai trendø asig inrrab arrua, nai yau puben, chigucha srørramig chi kaagur” cha. ⁷Inchen kane yaambugurri trencha løtimbeh: “Yaskappe yandø kasraig pasran cha. Mas wamab fregamørrunrrig chib. Nabe nai ureemeraba camayuguen warøwa, chigucha pebrrab kurrønrrab kaimamønrrun” cha. ⁸Pøs nabe ñimun trendamønrrun: Pebrrab kurrappe, nui trendø asig kuimbato pebrrab kurrømøtø, ke wamabig wamab tsuikkurri kurra, chi palabigwan nøbe kerriguh tranrrun cha. ⁹Inchawei nabe ñimune trendamønrrun: Miabene, Tiusbe ñimune tranrrun cha. Lawabe, ñimbe wetørranrrun cha. Yaskabu wamubene, ñimune kurtrun cha. ¹⁰Kaguende mugucha miabiibe utøben, labiibe wetørraben, yaskabyu wamabigwane kurtrun cha.

¹¹¿Ñimma møikkøben, møskain kua, ñui nusrkai pirri miaben, pisrugwan tranrraitirru? ¿Kabe peskau miabene, ulwan tranøbsruguh? ¹²¿Kabe kan atøwall srug miabene, alacránwan tranøbsruguh? ¹³Pøs ñimma ya kailø købenguen ñimui uregwane tabig keta tranøbelø køben, ¿kan mas ñimui Møskai srømbalasø wabiibe nun miabelane Espiritu Santon tranmønrraitarru?— chibig køn.

**Møiløgøsrøn Jesúswan
kwaimandzigwei maramburab
marigwan tøgäig køn chib**

(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)

¹⁴Kan mowan kan kwaimandzig wamgaig marigwan Jesúsbe wambig weguchen, kwaimandzig webibene, tru wamgaibe waminchiptinchen, misaamerabe truba kwaara ashen, ¹⁵kan utueløbe trenchibelø køn:

—Kwaimandziimeran ke nøasha karub pasrabig, tru Beelzebúgurri kwaimandziimeran nøbe webusrøbig køn— cha.

¹⁶Inchen kaneløbe Jesúswan maig inchibig køtashchab ashig køptø, nune srømbalarøngurriig asamig martrai miabelø køn, Tius nøba pasrain kui ashchab. ¹⁷Inchen Jesúsbe nøm chi isub pønrraigwan ashabe, trenchibig køn:

—Kan rey karub tøgaweim pirauma misag nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, pinønrrun cha. Katø kan yaelø nømasiitø nøørøtø misrøb kurrabe, chab pinønrrun cha.

¹⁸Inchawei Satanáskucha nøasiitø nøørøtø misrene, nui ashib karub waibe ¿chinha pasrabig pasrønrrab kø? cha. Kaguende ñimbe nane trendan, chibig køn, Beelzebú martrai tranikkurri kwaimandziimeran webetan cha. ¹⁹Tru kwaimandziimeran na webetappe, Beelzebúgurri webetig købene, trube, ¿ñimui mendig amønibeløbe kwaimandziimerane mu webetingaruigarre webetah? cha. Inchawei, treg købene, maig kuigwan ñimun uyube nøm chibig køn. ²⁰Trune na Tiuswei tasig-unøtøga kwaimandziimeran webetøbene, Tius nø ashib karub pasraibe ñimui utube puaguen pasran cha.

²¹Kan mur møøma iitøgäbe chinchamamønrrurmab may tamara, nui tab yawan tab ashib tøgägøbene, truyu nui

chigurrimbunø tøgagúibe chi isumgaig pasran cha. ²²Inchen katøgan møg, nø lataguen kømø, mas murig arrua, nun merrarrowa kanawa, tru chinchamamumig, iiløtøgabesimab isua tøgagúilan kerrawa, tru nø chi tøgagúilane katøganløba pirisan cha.

²³Naingatø pasrømíibe, nan tsaleelaingatø maran. Naba tulishimíibe truørotø wiitan cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Kaig espíritu katøle møweimay arrub

(Mt 12.43-45)

²⁴Kan trømbøig maringarub kwaimandzig møweinukkurri webippe, chugøben purmerasø isramig lab uña, yandø wetørranrrab kaimappe, trenchibig køn: “Katø nai yamay inrrab cha, na chugurri webarrua arrinumaytøwei.” ²⁵Incha katø arruabe, tru møwane kan yawan chishtø paluuncha, tamara pasrig lataig wetørranrrun cha. ²⁶Incha ippe, katøgan kwaimandziimera, nø lataguen kømø, mas larrø trømbøig marøbelan sieteba tulundzuna, søteeløba trubalatø tru møweinug purrønrrab kebamrrun cha. Inchen tru møøbe yandø srabebe mas purø kaikken kørrømisrtrun cha, tru srøsrø lataitøguen kømø.—

Isa kømø, purø tab købig

²⁷Jesús iilan waminchib pasramne, misag utu kan ishug øyeeg chib trashibig køn:

—¡Nun tøgagøb, mutsøsrøb ishuube mayanguen tab kuig køn!— cha.

²⁸Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Tius maig taigwan mørøb, maig karuilan mørøbelø, truiløbeguende mayanguen tab kuilø køn— cha.

Kaig misag Jesúswan mana asiimíig martrai miab

(Mt 12.38-42; Mc 8.12)

²⁹Misaamera Jesúsweim pøtøgatan mas mas tulundzunøben, nøbe trenchib waminchib pølbærøbig køn:

—Møin kwaløm larrø kaig misaamera, Tius naba pasrain kui ashchab marig mitatan cha. Inchendø asha kønrrai katøgan chigøben peg kenamara tranmøtø, tru Jonásweiwandø eshkamønrrun cha.

³⁰Jonásma Nínivesrø warab misaameraimbe chigøben kønrrab kuitamab isua asha kømig kønrrai nune treeg pasrig køn cha. Treetøwei na, Møg Misra Arrubikkucha møin kwaløm misaameraimbe isua asha kømig kønrrai pasrig kønrrun cha. ³¹Tru ambø umbu pirausrø reinagucha Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwalømbe kurrønrrun cha. Incha nøbe tru møin kwaløm møguelø ñimun møra melønrrai maringarunrrun. Kaguende nøma purø yabsrøngurringuen arrig købig køn, Salomón, tru purø kusrebig wamindigwan mørtrab. Inchen yu pasrabiibe Salomón lataitø kømø, mas nuikken kur chibig køn. ³²Tru Nínive ciudadsrø misaamerabe Tiuswei tru maig kønrrabigwan asha maram kwalømbe kenamisrtrun cha, tru møin kwaløm misaameran kaiyu pøn-srønrrab. Kaguende Nínivesrø misaamerabe Jonás eshkaigwan møra, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliraig køn cha. Inchen yu pasrabiibe Jonás lataitø kømø, mas nuig køn— cha, trenchibig køn.

Kabmerabe asru kan lámpara latailø køn

(Mt 5.15; 6.22-23)

³³—Muguen kan aceite lámparan piløga srørrøyu pasrmøwei, ni køtsø umbu pasrmøwei indan, masken ker-rubelan tør kønrraimbe, pala pasran.

³⁴Asru kappe kan lámpara lataig kòn. Inchawei ñui kab tabig kòbene, ñui asrube kerriguba tór kebilig kònrrun. Inchen ñui kab kaig kòbene, ñui asrube kerriguba lèstiig kònrrun. ³⁵Inchawei ashiptø kuy, ñim tór tøgagúibe lèstiig kòbgunmab. ³⁶Kaguen asru kerriguba tór kòben, katø truyu chigucha lèstiig kaabene, ñibe kerriguba törgandø ashchun chibig kòn, kan lámpara purø tørig, ñun piløben lataitøwei.—

Jesús fariseosmeranba, maig maramigwan martrai pørigwan kusrebelanba øyeelø kòn chib

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷Yandø Jesús chab waminchene, kan fariseo nui yau lincha manrrab attrai eshkaben, Jesúsbe kebya, mishatsigu wamisrene, ³⁸fariseobe Jesús mamigwan mamøwatø, tasig kinømø mai ashabe, truba kwaaren, ³⁹Señorbe trenchibig kòn:

—Trube, ñim fariseosmerabe pasunba, platillonba wambiimaybe pillmabendø, ñimui umbube ñimbe misagwan kwaarøstra kerranrrab isuiløba, chigurrimbunø tøgagønrrab parø isuiløba, trutø netsailø kòn cha. ⁴⁰¡Ñim chugúinguen mørmeelø! Tiusbe palamay asrwanma marig køppe, ¿katø umbuigwangucha nøtøwei marig kømuitarru? cha. ⁴¹Treeg inchibgunrriibe, tru umbu tøgagúigwan waachameran lastima asha, srørray chibig kòn, treenchene, ñimune kerriguba chishig kørørmisrtrun cha.

⁴²¡Ay, ñim fariseos waachamera! Ñimbe erbabunan, rudan, chigurrimbunø katøgan shush tusrmeran Tiusweyasig diezmørig kanzhig, kanzhig wesrawa, tranendø, tru sølgandø tabig maramigwanba, katø Tiuswei tru undag kòbigwanbabe, ñimbe pinab marøbelø kòn cha. Ñimbe marøppe, iilanwei maramig

kuig kòn cha, tru diezmørig kan kan wesrawa, Tiuswan tranamigwangucha pesannamø, tøgatø marøb.

⁴³¡Ay, ñim fariseos waachamera! Judíosmera tulundzuni yamerayu purø tab misaamera purrainug purramig chullelø, katø penab, yanøb indinug ñimune maig kòbash kømø, purø tabzhig wamønrrai inchibelø kòn cha.

⁴⁴¡Ay, ñim waachamera, kwaig sørin trabmera latailø, chi kenameelø! Misaaamera tru sørim palawan chigúinguen ashmø llirab kuilø latailø kòn— chibig kòn.

⁴⁵Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrennøbiibe trencha løtabig kòn:

—Kusrennøbig, ñi øyeeg chippe, namungucha tøga wamøtan— cha.

⁴⁶Inchen Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—¡Ay, ñim waachamera, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrennøbelø chigucha! Ñimbe katøganelane niga ambamga kwatsiguelø neguanendø, ñimbe ñimdøweinguen ni kan tasig-unøtøgaguen kuñab kebachig kømui indan cha.

⁴⁷¡Ay, ñim waachamera! Tius maig karuigwan eshkabelan ñimui merrabsrø misaameratøwei kweecha, søriilø kòbelan ñimbe tamara pønrsøbelø kòn cha.

⁴⁸Treeg mariitøga ñimbe ñimui merrabsreelø treeg marigwane lata kandø isubelø kui kenamaran cha. Kaguende nømuimburappe kweechen, ñimuimburappe tru sørin trabmeran tamaran cha.

⁴⁹Inchawei Tius nø kusremburab kusrebig kuigu, trendaig kòn: “Na maig karuigwan eshkabelanba, katø naashib karua øriilanba nabe øren, truilan kan utuelane kweechen, kanelane kaig martrun” cha. ⁵⁰Inchawei pirowan marøb uraskurri Tius maig karuigwan eshkabelan mayeelan kweetsilai ani lusigwan Tiusbe møin kwaløm misaameran ulø payrrun

cha, ⁵¹tru Abelwan kweecha ani lusigwangurrimbunø, tru Zacarías altarba, santuarioba pønrrabnug, tru tøbøtag pasrøben kweetsig, tru Zacaríaswei ani lusigwangatig. Inchawei nabe ñimun trendamønrrun chibig køn: Tru misaameran kweetsiilan Tiusbe mõi ya misagwan ulø payrrun cha.

⁵²¡Ay, ñim waachamera, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrennøbelø! Kaguen tru nebua ashib kusreb kømig kan llavi lataig tøgagúigwan ñim kerrawa tøgagua, ñimdøweinguen kebammøwei, ni kebambug kui inchibelan chigucha kebambashmøwei indan— chibig køn.

⁵³Jesús tryugurri webibene, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmeraba Jesúswan truba nama, ke chine payib mendabelø køn, ⁵⁴kebenøsrkøg køptø, nø chi kusrua lötøbene, chigøben tamig tøgagønrrab.

**Jesús palatø tabelø
kømønrrai kusrenanøb**

(Mt 10.26-27)

12 Trune misaabe truba truba nørro tulundzuna, nu køptø ke nømdø melambub itøbuniyaben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera unilana nømunnemerrig trenchib pølbærøbig køn:

—Au, fariseosmerai lewaduran ashiptø kuy cha, tru palatøbe truba tab indigwan. ²Pøs chitøgucha søra pasriibe soriitø kørørmismø, ashchai kenamarig køben, katø wammørmønrrai søra tøgagúibe wammøriimibe kørørmisstraamøn cha. ³Inchawei ñim løstøyu wamindigwane tøryu wammørbøguen inchen, ñim yaskabwan kasra nilø wamindigwane yabalasrøngurri trasaig kønrrun cha.

**Jesús møigwan kørig
tøgagømigwan waminchib**

(Mt 10.28-31)

⁴Na ñim nai linchibelane trenchar: Asrwandø kweechibelane kørig kui inchimøtay cha. Kaguen asrwane kweechendø, mas trømbøibe chi martrab kaiman cha. ⁵Inchendø nabe ñim møigwan kørig tøgagømigwan eshkarrumøn cha. Kweecha, mu manchinrrainga tru møra melamnug kegutchabig, truigwane kørig tøgaguy cha. Nabe katøle trendamønrrun: Trunune si, kørig tøgaguy cha.

⁶¿Trattrogatø illinzheelan pa centavozhigweindø yanøbelø kømuitarru? chibig køn. Inchendø Tiusbe treelanguen pesannamø, ashibig køn cha. ⁷Pøs ñimuimburappe ñimui turyu pusruumeranguen kan kan mundziizheelø køn cha. Inchawei chi kørig kui inchimøtay chibig køn. Truba yam illimera lataitøguen kømø, ñimbe mas purø nuweyelø køn cha.

**Misaamerai malau ‘Jesucriston
ashmíg kur’ chib pønrrømeelø**

(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸Katø nabe ñimun trendamønrrun: Møikkøben misaamerai merrab ‘Jesúsweingatiig kur’ chibigwane na, tru Møg Misra Arrubikkucha Tiuswei ángelesmerai merrab treetøwei truigwane ‘ningatiig kur’ cha, nabe trendamønrrun cha. ⁹Inchen misaamerai malau ‘Jesúsweingatiig kømur’ chibigwane Tiuswei ángelesmerai merrab nabe nungucha ‘ningatiig kømur’ tamønrrun cha.

¹⁰Møikkøben na, Møg Misra Arrubigwan chigøben kaig waminchibigwane Tiusbe uløwan paymønrrab pesannanrrun. Trune møikkøben Espíritu Santon purø trømbøig waminchibig-

waneguende pesannamø, ulø payrrun cha.

¹¹ Ñimun payrrab judíosmera tulundzuni yamerayumay, kabe juezmeraimay, kabe karubelaimay srua ambene, mandø cha lötamermab, mancha lötamermab, chi tamermab chi isumøtay chibig køn. ¹² Kaguende yandø wamindamig puben, Espíritu Santøbe maig tamigwan ñimun kusrenanrrun— cha.

Kan pua møg chugúi mormúg lataigwan kemesra wamindig

¹³ Kan møikkøsrøn misag utu Jesúswan trenchibig køn:

—Kusrennøbig, nai nunewan naimburabig kønrrabigwan pirisha, nan tranø chirra— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn: ¹⁴— Au, kasuku, ¿nan kan juez lataig, kabe kan pirø pirishibig lataig kønrraimbe nane mu pasrah?— cha.

¹⁵ Incha katø trenchibig køn:

—Parø indamigwane treenchimønrrab ashiptø kuy cha. Kaguende kan møg øsig kømibe chi nørrø tøgagúinug pasrømiig køn— cha.

¹⁶ Incha katø ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchib trenchibig køn:

—Kan truba pua møwan nui pirømerayu truba truba ellmarig misren, ¹⁷ tru puaibe nuinetø isub mendabe trendan cha: “¿Chindamer? cha. Nai ellmarig tulisailan yandø chu esegamig chigagur” cha. ¹⁸ Inchabe treeg isubig køn cha: “Møimbe sí chi maram kui ashar cha. Nai mamig keerøb esegailan picha, mas nørreelø mara, truyu nai ellmarig tulisailanba, chi tøgagúilanba kerrigu esegamønrrun cha. ¹⁹ Incha nabe naasiitøwei trendamønrrun tan cha: ‘Møimbe si, chigøben truba nørrø esegailø yam pilawei pønsra war cha. Møimbe israb, mab, muchib kasraarau’ tamønrrun” cha. ²⁰ Inchene Tiusbe

trendan: “Chugúinguen mørmø møg, mõi yemdøwei ñui møsigwan miaben, kwamig nebuben, ñi esegawa tøgagúibe, ¿muin kørrømistrerah?” cha.

²¹ ‘Kan møøbe nuyasiitø chine palømø, tun pønraindøgucha, Tiusweimbura-bigwan chiguchaga waachawane øyeeg purainrrun— chibig køn, Jesúsbe.

Tiusbe nui uregwane chi palabigwan tranøbig køn

(Mt 6.25-34)

²² Incha Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Ñimune trendamønrrun cha: Øsig amønarnig, ñim mamigwanba, asru chi kemermab isumigwanba menrra isumøtay cha. ²³ Pøs øsig amønarnikkan kan mamig lataitø kuitarru cha. Kabe asrkan kan asru keelø lataitø kuitarru cha. ²⁴ Pøñiimeranma asay cha, chi ellguamøwei, ellmarig tulishimøwei, mamig esegamig chi kawei, mamig nørrø keera tun pønsra esegamig chi kaweyelanguen Tiusbe manrrai mannøbig køn cha. Ñimbe illimera lataguen kømø, maseløguen køn cha. ²⁵ ¿Ñim mõiløgøben, maya maya incha, katøgan tøbø metrotøguen nurabsruguh? cha. ²⁶ Ñim yandøzhigwanguen martrab kaimabeløbe, ¿katøgan peg maramelane chinchabre isugue? cha.

²⁷ ‘Umeranma asay chibig køn, kwallmøwei, kumøwei inchibelø købendø, tabig nørrøran cha. Inchendø nabe ñimune trendamønrrun: Rey Salomónguen nui chine purø tabzhiig tøgagua, umera lata tabzhiibe kemuig køn cha. ²⁸ Wambig kaumera, mõi ka pønrrøwa, srønabe nagu parrig kønrrabigwanguen Tiusbe øyeeg tabzhiig kenanøb lataig marøbiibe, ñimune treetøguen kømøtø, masken marmønrraitarru cha, ñim isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigwan ke

kagomønrraindøzhig tøgarwan.
²⁹Inchawei chindamermab isuptø
 menrra isui inchib lamøtay chibig køn,
 chi mamermab, chi mutsamermab.
³⁰Kaguende yu pirau misaamerabe
 mutøgucha iilan isua labelø køn cha.
 Trune ñimui Møskaimbe ñimui chi
 palabelan ashaguen wabig køn cha.
³¹Treeg kømøtø, ñimbe Tius nø
 ashib karub wainuguigwan isua lay
 chibig køn. Trumaybe tru katøgan
 chi palabelangucha ñimbe nemiari
 g utønrrun cha.

**Srømbalasrø chigurribunø
 pønrrabelø**

(Mt 6.19-21)

³²'Nai mamdø ubishazheelø, chi
 kørig kui inchimøtay. Kaguende ñimui
 Møskaimbe nui karub wainuguigwan
 tranamig tab kui indin køn. ³³Chi
 tøgagúilan yana, chigarwan tranay,
 treeg marabeguende, an pusrig
 urasrmera, pinønrrabig kømeeelø
 tøgagønrrabguen, chi tøgagúilø
 managuen pinønrrabgailan srømbalasrø
 eseganrrab. Truyube niliig kebinrrab
 kaimabwei, ni pullilla parmøwei
 inchibnug. ³⁴Kaguende ñimui chi
 tøgagúilø chu esegaig pønrrøbene,
 ñimui manrrøgucha ke truyutø isub
 pasrønrrun cha.

Tamara muniitø kømig køn

³⁵Ñimbe kewa, tamara, pørønawa,
 martrab ke muniitø kuy; katø ñimui
 aceite usri lámparamerangucha piløga
 kuy; ³⁶ñimbe kan mendig melabelø
 latailø kønrrigay ya puai g novios yau-
 gurri attrab køben muniirabelø latawei.
 Incha pua, nø yaskabwan pinrrøgøbene,
 kurtrab muniitø melabelø latailø kømig
 køn. ³⁷Mayanguen tab kuilø køn tru
 karuindiig melabelø ya puai g nòmun
 kib køben kømø, kasrig purrabyuh
 puinabeløbe. Nabe ñimun cierton tren-

damønrrun: Ya puai g nøashib tamara
 pørønawa, mishatsigu nòmun purramis-
 ringarua, mamigwan nøashib pirish-
 inrrun cha. ³⁸Yem tøbøtag pui lata,
 løtsø pui lata nòmun kib kømø, kasrig
 purrøben puinabeløbe mayanguen tab
 kuilø kønrrun cha. ³⁹Kan ya puaima
 niliig chu uras attrab kui mørimbe, ya
 nilønrrab kebibashmubsruinrrun cha.
⁴⁰Ñimgucha tamara mely chibig køn.
 Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe chi
 isumø købenba arruptinchun— cha.

**Mendig megabig maig taigwan
 marøbigwanba, maig taigwan
 marmíigwanba kemesra wamindig**

(Mt 24.45-51)

⁴¹Inchene Pedrobe trencha payibig
 køn:

—Señor, ¿iig 'øyeeg lataitøwein
 køn' cha, kemesra wamindigwangan
 namuyasiitø waminchitirru? cha, kabe
 ¿mayerlain kuitarru?— cha.

⁴²Inchen Señorbe trenchibig køn:

—Kan karuindiig megabig maig taig-
 wan møra marøb, katø chi maramelan
 nøtø tsabø asha marøbigwan, ya puai
 g nui yau warabelan mannam ura puin
 kuindø nømui mamigwan srøttrab mu-
 niitø wabig kønrrai ashai wanninabiibe
 ¿møig kerah? cha. ⁴³Truibe mayanguen
 tab kuig køn cha, nun karua pasrig-
 wan marøb megabenh ya puai g puptin-
 dinabigweimbe. ⁴⁴Pøs nabe ñimun ciert-
 on trendamønrrun: Ya puai g nui chi
 tøgagúigwan kerrigu nø asha marøb
 pasrønrrai tranrrun cha. ⁴⁵Inchen tru
 karuindiig megabig nuinetø ya puai g
 peguen arrumønrraitamab isua, katø-
 gan karuindiig melabelan møguelan
 lata, ishumburmeran lata kurrabetab
 menda, katø mab, muchib, mutsiirab
 tsubenba, ⁴⁶nui ya puai g ni attraita-
 mab isuinguen kømø kwaløm, ni ø uras
 punrraitamab isumø tsubenba, puptin-
 cha, purø trømbøig ichagucha, maig

taigwan marmeelø pønrrainug kertrun cha.

⁴⁷ Inchen tru karuindiig megabig nun karua pasrøbig ya puaig maig maramig palai indi ashibig købendø, tamar-møwei maig chiben mormøwei inchibig-wane truba yam ichagutsig kønrrun cha. ⁴⁸ Inchen tru karuindiig megabig nun karua pasrøbig ya puaig maig maramig palai indi mormøwa, kørrø ichagutsamdiig marøbigwane trengatig yam ichagutsig kømønrrun cha. Inchen møigwan køben maramigwan mas nu tranøppe, treetøwei nu ulø payrrun cha. Inchen møigwan køben mas purø nørø maramigwan traninabigwane, trunune masken nu ulø payrrun chibig køn.

**Jesúskurri misaamera ke
nøørøtø misrøb**

(Mt 10.34-36)

⁴⁹ Nabe yu pirau nag lataig kegutchab arrig køn. ¡Nabe yambe manawei pilabguen pasrømønrrammab truba isur! ⁵⁰ Nane purø trømbøig pinøbuløb arrubigu pureb yamig nebunrrautan. ¡Nane purø isutan treeg nebunnegatiibe! ⁵¹ ¿Nim isubgan nabe piraumay arruppe, ambumay imay tab købigwan srua arritamab isugueh? Nabe treeg kømøtø, nøørøtø, nøørøtø inchib kønrrai arrur cha trendamønrrun. ⁵² Kaguen møingurrimbunøbe kan yau trattrogatø purramnuube nøørøtø inchib kønrrun cha, pøneløbe pailan namig kurra tarømisren, pailøbe pønelan namig kurra tarømisrtrun cha. ⁵³ Møskaimbe nusrkawan namig kurrøben, nusarkaingurrimbe møskawan namig kurrøben, usrimbe nimbasrwan namig kurrøben, nimbasrurrimbe usran namig kurrøben, sueeragurrimbe yernan, katø yernagurrimbe sueeran namig kurrønrrun— cha, trenchibig køn.

Maig pub attrabigwan wamindig

(Mt 16.1-4; Mc 8.11-13)

⁵⁴ Incha katø Jesúsbe misagwan trenchibig køn:

—Wañimera pørr kebibrø kurrab arrubene, ñimbe trenchibelø køn cha: “Sre punrrun” cha. Inchen pubwei inchibig køn cha. ⁵⁵ Inchen isig ambø umbus-røngurri webarrubene: “Pachig kønrrun” chiben, treegwein købig køn cha. ⁵⁶ ¡Palatø tabelø! Pala wañi maig pasrai asha, pirau maig kui asha ñim øyeeg kønrrun chib, øyeeg kønrrun chib waminchibelø købendø, ¿møin kwaløm chi pureb arrubigwane, trube, øyeeg kønrrun chinrrab wetøgørrønrrab kaimabeløbe mailø køgue? cha.

**Ñui ashig kømui inchibiiba
ambumay imay lata tab kønrrai mar**

(Mt 5.25-26)

⁵⁷ ¿Sølgandø tabig maig kønrrabigwan ñimasiyaitøwei chindimba asha tamarmøgue? ⁵⁸ Ñun maig maramigwan asha marig kønrrai tru kejabiiba, tru maig maramigwan asha marøbigweinumay ambub pønrrappatø, mallatø trunun mayutø nøba tamara kørrømisrtrab inchi. Inchippa ñun juezweimay srua amben, juezbe policíameran trana øren, truiløbe ñun merrarrawa kailan keeri yau keera pasrømønrraimbe. ⁵⁹ Pøs nabe ñimun trendamønrrun: Truyugurri webinrrappe, maya ulø misrigwan ke chishtø pagarawatøwei webinrrabguen— cha.

**Kaig marmønrrab isua
mørtrai wamiilø**

13 Inchen tru urastøwei møiløgøsrøn truyu pønrrøwabe Jesúswan trenchibelø køn:

—Pilatobe mø møguelan køsrøn galileasreelan kweecha, truilai aniwane

tru nòm Tiuswan tranamig animal kweetsiilai animba lindisain kòn— cha.

²Inchen Jesúsbe trenchibig kòn:

—¿Ñim isuppe, Galilea mөгuelø treeg nebuinabeløbe, tru nòmui pirau katøganelø lataguen kømø, purab kailø kuimbarre treeg nebutamab isugueh? cha. ³Nabe ñimune treeg kømøn tamønrrun. Ñimdøweinguen ñimui kaig marilan isua mөra, Tiusweimay llliramuisruandøbe, ñimgucha mayeeløba truilø lataitøwei kwanrrabguen cha. ⁴¿Kabe ñim isubgan Siloésrø tru purøbala ya itøguebenen kwabelø tru dieciochoeløgan Jerusalénsrø maya misag warabelan purab kailø kuitamatirru? chibig kòn. ⁵Nabe ñimune chi treeg kømøn tamønrrun. Ñimdøweinguen ñimui kaig marilan isua mөra, Tiusweimay llliramuisruandøbe, truilø lataitøwei ñimgucha mayeeløba kwanrrabguen— cha.

Higuera tusr mamig niimíigwan kemesra wamindig

⁶Incha Jesús katø ‘øyeeg lataitøwein kòn’ chib, iigwan kemesra waminchibig kòn:

—Kan mөг nui pirau kan higuera tusr ellguawa, tøgagua, higos niguitashchab ashchab ya, chigucha wetørramíig lataig kòn cha. ⁷Inchabe tru pirø ashib mөwane trendan cha: “Au, na pøn pilawan mamig lanrrab i tusr yu arrua, managuen wetørramur cha. ¡Lutiichi! tan cha. ¿Tusrwan pirøyu ke ka yandøbe chinchib pasrøbashchab?” tan cha. ⁸Inchen tru pirø ashibiibe trenchibig kòn cha: “Au, nai ashib karubig, mөim pilatøbe ka pasrøbashchab cha. Na pirøwan alaraanøb, animal pøy pusrtrab cha. ⁹Inchippa, treenchene mamig misrøbgun cha. Inchendø katøgucha misrmubene, trube, lutitchig” tan cha, trendan— chibig kòn.

Kan ishug kesruig kurrashchab kaimabigwan isrin kwaløm Jesús tamarøb

¹⁰Kan isrin kwaløm Jesús judfömera tulundzuni yau kusrenanøb pasrøbene, ¹¹truyube kan ishug dieciocho años ørøba kwanrrø uñibig wabig kòn, kwaimandzig utsømay kesrunaruig, ni chinchagucha kurrashchab kaimabig. ¹²Inchen Jesúsbe nun asha, wamabe trenchibig kòn:

—Au, ishug, yandø ñibe kwanrrø kømø, tabig kørromisran— cha.

¹³Incha nui tasigwan tru ishuweim pala estsarene, ishuube mөi mөi ølmisrøb, kurraashibig kòn. Incha Tiuswan truba tabig waminchib mendabig kòn. ¹⁴Inchen tru tulundzuni yau ashib karubiibe, Jesús isrin kwaløm treeg tamarikkurri truba nama, misaamerane trenchibig kòn:

—Chigøben maramigwan maram kwalømmerabe seis días kòn cha. Ñimui kwanrrømeran tamariilø kønrrappe, tru kwalømmerawan tamartrai amrrumbala cha, isrin kwaløm kømøtø.—

¹⁵Inchen Señorbe kusrub trenchibig kòn:

—¡Palatø tabelø! ¿Ñimma mөikkøben ñimui weywan, kabe ñimui burron isrin kwaløm pi mutsørønrrab sruamrrab pichimeelø kõtirru? cha. ¹⁶I ishug Abrahamwei misagwan Satanás kwanrrøtøga dieciocho años ørøba lusra lataig tøgagúigwan, ¿Kabe isrin kwaløm kòn chiptø i kwanrriigwane øyeeg iløsrkaig megaigugurri elatsamig kømø, chindah?— cha.

¹⁷Jesús nø øyeelan waminchene, nui ashig kømui inchibeløbe søteeløba kørimisra kørromisren, trune katøganeløbe Jesús tabig mana asiimíig mari ashabe, truba kasraabelø kòn.

**Iibe murtasa yell lataig kòn cha,
kemesra wamindig**

(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

¹⁸ Incha katø Jesúsbe trenchibig kòn:

—¿Tius nò ashib karub pasraibe chi lataig asònan chinrrab kòh? cha. Kabe ¿mòig lataig kòn chinrrab kòh? cha. ¹⁹ Pòs kan murtasa yellwan kan mòg nui trau tsurøb lataig kòn cha, nurawa, kan tusr-unøburaibig misren, pala amòñibelø illimeraguen tru srarmerayu le maran—cha.

**Iibe levadura lataig kòn cha,
kemesra wamindig**

(Mt 13.33)

²⁰ Katø Jesúsbe trenchibig kòn:

—¿Tius nò ashib karub pasraigwane chi lataig kòn chinrrab kòh? cha. ²¹ Pòs levadura lataig kòn cha. Kan ishug pa ar-ruba harina sòmara, levaduran pusren, maya sòmaringwan trunun ørøba pulingarub lataig.—

Trag yaskab

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Pueblomerasrømbe, yamera tsitsø pønrrabsrømbe Jesúsbe kusrenanøb Jerusalénsrømay pureb ibig kòn.

²³ Inchen mòikkørørøn trencha payibig kòn:

—¿Señor, kaigyugurri wesrainanrrabeløgan mamdeelø kònrrab kuitarru?—cha.

²⁴ Inchene nòbe trenchibig kòn:

—Trag yaskabwan kebambamigwan ñimbe kebamrrab tranrray cha. Kaguende nabe ñimun trendamønrrun: Mayamba kebamrrab inchendø, kaimanrrun cha. ²⁵ Ya puag kurra, yaskabwan kasrøbene, ñim wambig kørømisrøbeløbe yaskabwan pinrrøgøb trenchinrrun cha: “Señor yaskabwan kurtra” cha. Inchen nòbe ñimune trencha lètønrrun cha: “Nabe ñimune

chuelø kui ashmíig kur” cha. ²⁶ Inchen ñimbe trenchinrrun cha: “Nambe ñiba mab, muchib inchen, katø ñibe namui callesmerayu kusrenanøb indig kòmøh” cha. ²⁷ Inchene nòbe ñimune trencha lètønrrun: “Nabe ñimune chuelø kui ashmur cha. Kaig marøbeløbe mayeeløba nainukkurrimbe tarømisray” cha. ²⁸ Inchen ñimbe truyube kishib, trugulmeran tsatsamig kònrrun cha, Abrahamwan, Isaacwan, Jacobwan, katø mayeelø Tius maig karuigwan eshkabelan, Tius nò ashib karub waisrø nòm trusrø purrøben ñim asha, ñimbe wambig webetiilø kua.

²⁹ Kaguende pørr kal-labgatøsrøngurrielø køben, pørr kebibgatøsrøngurrielø køben, ambøgurrielø køben, igurrielø køben, yu pirau chugurrieløtgucha amrrunrrun, Tius nò ashib karub wainug purramisra manrrab.

³⁰ Inchen møiløgøben møi ya yu pirau srabe melabeløbe srømbalasrømbe nømmerrig pønrrønrrun. Inchen møi ya yu pirau nømmerrig pønrrabeløbe srømbalasrømbe srabe melønrrun—chibig kòn Jesúsbe.

Jesús Jerusalénwan isua kishib

(Mt 23.37-39)

³¹ Inchen tru kwalømdøwei mø fariseosmera kørørøn puabe, Jesúswan trenchibelø kòn:

—Ñiguen yugurri webya, innrø cha. Kaguende Herodesbe ñune kweechig kuin kòn—cha.

³² Inchen Jesúsbe trencha lètåbig kòn:

—Ø zorra lataigwan trenchinrrab ambay cha: “Au, møimba, srønaba nabe kwaimandziimeran webetab, kwanreelan tamarøb, trumarbe nai maramigwan patsøgamønrrun” tan chinrrab. ³³ Inchendø nabe møimba, srønaba, trumarba nai maywan ib yamig kòn cha. Kaguende Tius maig karuigwan kan eshkabiibe nørørørøn

kømø, Jerusalénsrø kwamig nebunrrun chibig køn.

³⁴¡Jerusalén! ¡Jerusalén! ¡Tius maig karuigwan eshkabelan kweechib, katø ñimuyasig Tius karua øriilan sruutøga petabig! ¡Nabe yamba, kan piejetø kømø, kan atøwall nui pulllichu-uregwan kwaldzarig umbu kanbalatø mara, maatanab lataitøwei ñui uregwan tulundzunørrab inchen, ñibe nane kaasig køn! cha. ³⁵Au, ñim waraig yamerabe elatsig kørrømsrtrun cha. Inchawei nabe trendamønrrun chibig køn: Nane mas ashchaamøn cha, øyah tamnegatig: “¡Señorwei munchiyu nø ørig arrubiibe mayanguen tab kuig køn!”— cha.

Kan møg parab kwanrrø tøgawgan Jesús tamarøb

14 Kan isrin kwaløm Jesúsbe kan fariseo chi maramigwan nø ashibigwei yausrø manrrab kebya wabene, kaneløbe ke chindashchab ashibelø køn. ²Inchene truyube kan møg Jesúswei merrab parab kwanrrø tøgawgan wabene, ³Jesúsbe tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kusrenanøbelanba, fariseosmeranba trencha payibig køn:

—¿Isrin kwaløm kan kwanrriigwan tamarmønrrai merig kø, chindah, kabe merømuyig kø, chindah?— cha.

⁴Inchen nømbe chigucha lötømeelø køn. Inchene nøbe kwanrriigwan srua arrua, tamarabe, yandø inrrai ‘ungwa’ chibig køn. ⁵Incha nømune trenchibig køn:

—¿Ñimma møikkøben, ñui nusrkain kui, kabe ñui wey kui pisuyu ke-beñenma, isrin kwaløm kuingucha, tru urastø wesramønrraitirru?— cha.

⁶Inchen nømbe øyeelan chigucha lötønrrab kaimabelø køn.

Novios yaumay linchab amrrunrrai eshkailø

⁷Linchab amrrunrrai eshkaig misaam-era mishatsigu mas tab purramdønug, tab purramdønug laben, Jesúsbe treeg indi ashabe, øyeeg kømig køn chib eshkaib waminchibig køn:

⁸—Møikkøben ñun kan novios yaumay linchab attrai eshkaibene, mas tab wamdønug merraramøta cha. Inchippa ñi lataguen kømø, mas nuigwan linchab attrai eshkaig kua, truig puben, ⁹tru ñunba, truigwanba linciai eshkabiibe arruppa: “Ñi waigwan ønun tranø” chibene, ñibe køriimisra wendausrø wanrrab purainrrabguen cha. ¹⁰Treeg inchimøtø, masken ñun lincha cha eshkaibene, wendausrø wamisr cha, tru ñun lincha chibig arrua: “Ñi, kasukube, yu merrabsrø wanrrab puraamø” cha, ñun trenchinrrai. Inchen ñibe tru mishatsigu ñiba purrabelai merrab truba tab indig kønrrabguen cha. ¹¹Kaguen møikkøben nøasiitø ‘nuig kurmaib’ isubigwane, ka kørig martrun cha. Inchen nøasiitø ‘nuig kurmaib’ isumígwane ‘i møøbe si, nuig køn’ taig kønrrun— chibig køn.

¹²Incha katø Jesúsbe tru lincha cha eshkaib mowangucha trenchibig køn:

—Ñi kan mamig srørrøppe, ñui asilandø kømøwei, ñui nunelandø kømøwei, ñui misagwandø kømøwei, ñui ya pulu puarmerandø kømøwei wama srøsr cha. Kaguen truiløbe ñungucha treetøwei linciai wama, nømgurringucha treetøwei marene, truburø ñibe utamigwan uta kørrømsrtrun cha. ¹³Treeg kømøtø, ñi kan fiesta marøppe, waachameran køben, kønønrrab kaimabelan køben, cojosmeran køben, kabgarmeran køben linchab amrrunrrai eshkawabe, ¹⁴ñibe mayanguen tab indig kønrrabguen cha. Kaguende truiløbe ñune katøburø treetøwei marmuindøgucha, sølgandø

tabigwan marøbelø katø øsiirab kwalømbe, tru ututø ñungucha Señorbe truburø tranamigwan tøgatø tranig kørnrun— chibig køn.

**Iibe mamig truba nu tamara
kuigwan kemesra wamindig**

(Mt 22.1-10)

¹⁵Inchen iigwan mørabe, tru kan mishatsigu wabiibe Jesúswan trenchibig køn:

—Tius nø ashib karub waisrø mamigwan mabiibe mayanguen tab kuig kørnrun— cha.

¹⁶Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:

—Kan møg truba norrø mamimera mannemig tamara, misaamera truba nu lynchab amrrunrai eshkawa, ¹⁷yandø mam urasbe nui karuindiig megabigwane tru lincha tailan trenchinrrab ørøbig køn cha: “Yandø ke chab pønsrainguen pønrran cha, amrruy” chinrai. ¹⁸Inchene møitøgucha ke chine kemesrøb mendabelø køn cha. Srøtiibe: “Kanbalø pirø ke møindø chab pena, trunun ashchab inrrab war tan cha. Treekkurri kaimamønrrun tan chirrunrig cha”, trendan cha. ¹⁹Inchen kane: “Weymera diez arabelø pena, maig marøbelø kõtashchab ashchab inrrab war tan cha. Treekkurri attrab kaimamønrrun tan chirrunrig” tan cha. ²⁰Inchen katøgane: “Ke srø kasharawa kua, trugurri attrab kaimamønrrun tan, chirrunrig” tan cha.

²¹Inchen karuindiig megabiibe ya, tru nun karub pera wabig ya puaigwan kerrigu eshkaben, nøbe namappe, karuig megabigwane trenchibig køn cha: “Malla inrrø cha, ciudayu calleswanba, maywanba ya, waachameran køben, kønønrrab kaimabelan køben, cojosmeran køben, kabgarwan køben yu pera attrig” cha. ²²Inchen mas yanasrø

tru karuindiig megabiibe trenchibig køn cha: “Ni nan karub pera wabig, ñi maig karuigwan maren, katøgucha aldø pasran” cha. ²³Inchen nøbe tru karuindiig megabigwane: “Ciudayu wambiisrø norrø maymerawan køben, shush maywan køben ya, nai ya netsanrai katøganelan amrrumø kømø, ke amrrumne wamønrrig cha, trendan cha. ²⁴Kaguende nabe trendamønrrun: Tru srøsreelø na lincha cha wamiiløbe møikkucha nai mamigwane maig mamig kuinguen mørtraamøn” cha trendan— chibig køn Jesúsbe.

Jesúswei mendig yamibe murig køn

(Mt 10.37-38)

²⁵Misag truba norrø Jesúswei mendig amben, nøbe keesha ashabe trenchibig køn:

²⁶—Møikkøben naimay arrua, nui møskawan, nui usran, nui srawan, nui uregwan, nui nunelan, nui nuchalan lataitøguen kømø, nan mas undaarab, katø nui øsig kømigwan lataitøguen kømø, nan mas isub undaaramiibe nai mendig uñibig kønrraamøn cha. ²⁷Inchen katø møikkøben nuiuruswan nø muta arrumigwan muta, nai mendig arrumiibe, nai mendig uñibig kønrraamøn chibig køn. ²⁸Ñimma møikkøben, kan truba pala ya martrab inchabe, ¿patsøgamdiig kõtashchab anwanmerrig ashchab wamisrmønrraitirru? cha. ²⁹Trenchimøtø, pøtøburab pølsrugwandø pølbasra, patsøgønrrab kaimabene, mayeelø ashibeløbe ñune indzatø ashib trenchinrrun cha: ³⁰“Ø møøbe yawan martrab pølbasra, patsøgønrrab kaiman” cha. ³¹Kabe kan reyma katøgan reyba kwayanrrab webinraptø, ¿suldaumera diez mil nø tøgagüitøgaba, katø tru nõba kwayanrrabig suldaumera veinte mil pera arrubiiba, ka kwayamdiig

køtashchab trununmerrig isunrrab wamismønrraitarru? cha. ³²Pøs kaimappe, tru katøgan rey yabsrø srø pasrøbenbatø, kwayamø, tammay kørromisrkun chinrrai karuilø ørtrun cha. ³³Inchawei ñim møikkøben chi tøgagúigwan kerrigu elachimíbe, nai mendig uñibig kønrraamøn chibig køn.

Tre yandø larrmíig misrøb

(Mt 5.13; Mc 9.50)

³⁴”Trebe tabig køn. Inchendø yandø tru trebe larrmíig misrabe, ¿katøbe chincha kui larrøbig misriasamø? ³⁵Pirø tamistratirai pirøyu wiitamdiig kømøwei, animal pøywan abono marigu pusramdiig kømøwein køben, yandø petig kønrrun cha. ¡Møramig kalu pønsraibe mør!— chibig køn.

‘Íibe ubisha trubabig lataitøwein køn’ cha, kemesra wamindig

(Mt 18.10-14)

15 Romasreelayasig an utabeløba, kaig marøbeløba Jesúswan mørtrab mayeelø kemallen, ²fariseosmeraba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe yeeg marøbig køn chib, trenchibelø køn:

—I møøbe kaig marøbelan wamab, truiløba mab inchibig køn— chib.

³Inchen Jesúsbe ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchibig køn:

⁴—¿Ñimma møikkøben ubishamera cien tøgagua, truilø kan palab misrene, noventa y nueven wambig nøørørø nòmðø warønrrai warøbshippa, wetørramnegatig tru ubisha trubabigwan lanrrab imønrraitirru? cha. ⁵Incha wetørrappe, kasrag købiitø, ñui kildunyu muta, arrua, ⁶yandø yau puabe, ñui ya puluelanba, ñui trendø asielanba tulundzuna, trenchinrrun cha: “Naba kasraaragun cha. Kaguende nai ubisha trubabigwan wetørrar” cha. ⁷Inchawei nabe trendamønrrun chibig køn: Srøm-

balasrøngucha treetøwei kasraaran køn cha, kan kaig marøbig nui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabene, tru noventa y nueve sølgandeeelø tabelø isua møramig chi palømeelaimburab lataguen kømø.

An trubigwan kemesra waminchib

⁸’Kabe ¿kan ishuuma anzheelø diez tøgagua, truyu kan trubøbene, kan lãmpara piløga, yawan paluunchib wetørramnegatig, tab lamønrraitarru? cha, ⁹Incha wetørrappe, nui trendø asielanba, nui ya puluelanba tulundzuna, trenchinrrun cha: “Kaguen nai an trubigwan wetørrar cha, naba kasraaragun” cha. ¹⁰Inchawei kan kaig marøbig nui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabene, Tiuswei ángelesmerai utugucha treetøwei kasraaranrrun— cha trendamønrrun.

Kan nusrkai chi tøgagúigwan maramgaig marøbigwan kemesra wamindig

¹¹ Jesúsbe katø trenchibig køn:

—Kan møg pagatø nusrkalø tøgagúibe, ¹²wendiibe møskawane trenchibig køn cha: “Nai møskai, nan keta tranig naimburab kønrrabigwan pirishirra” cha. Inchen møskaimbe chi tøgagúilan nømun pirisha, tranen, ¹³mam kwalømyutø tru wendø nusrkaimbe nuimburabigwan kerrigu tulisha, yabsrø katøgan pirausrømay ya, trusrø chigøben kaig marøbyutø patsø pinishibig køn cha. ¹⁴Inchen nui anwan yandø chab patsøgøbenba, tru pirausrømbe chutøgucha parøbe truba nuig arruben, nune yandø palabig arrub mendabig køn cha. ¹⁵Inchen tru pirausrø kan møweinug maramig lanrrab ibene, truike nui kuchimera waraisrø, kuchi ashib meganrrai ørøbig køn cha. ¹⁶Inchen nøbe tru kuchi maig mamimeran øska mainrrabna isuben,

nune muguen chi srørrmeelø køn cha. ¹⁷Inchen nøbe katøle isua mørabe trenchibig køn cha: “¿Kan nai møskawei yau marøb melabeløbe mamig yeeg nørø uncha tøgagøben, trune nabe yu parøgwab kwamønrrun! cha. ¹⁸Trembe nai møskawei yamay katø kurrab ya, nune trendamønrrun cha: ‘Nai møskai, Tiusweimburappa, ñuimburappa kalø mara pasrar cha. ¹⁹Møimbe yandø kan ñui nusrkain kui lataig tøgagømgag kur cha, ñui marøb melabelan lataitøwei tøgagørra’ chinrrab tan” cha. ²⁰Incha møskawei yamay ib mendabig køn cha.

‘Inchen møskaimbe yab arrubendø, nebua asha, kan nai unan yeekkucha nebutamab lastima ashabe, katønrrab lula, irab, muchab indan cha. ²¹Inchen nusrkaimbe møskawane trendan cha: “Nai møskai, Tiusweimburappa, ñuimburappa kalø mara pasrar cha. Møimbe yandø nai nusrkain køn cha wamig kønrrabgaig kur” cha. ²²Inchen nui møskaimbe nui karuig mendig melabelan wama, trendan cha: “Kenanamelan mas tabelan petø wesrua kenanøb, tasigu surtigas pasrøb, alpargatis keetøsrøb inday cha. ²³Incha tru ø tsal-lanin toron srua amrrua, kweetsay tan cha. Incha fiesta marøb, mab kasraaragun cha. ²⁴Kaguen i nai nusrkaimbe kwaig lataig kua, katø øsiirain køn cha, trubig lataig kuigwan katø wetørrar” tan cha. Incha fiesta marøb mendabelø køn cha.

²⁵Inchen tru mayor nusrkai tru traun uñibiibe arrua, ya pulu pub kuabe, truba may wanrøb, palø ichib, katø pailab kui mørabe, ²⁶truyu kan møigwan køsrøn karuindiig megabigwan wama payibig køn cha: “¿Chinchibrren køh?” cha. ²⁷Inchen trube trenchibig køn cha: “Ñui nuneg puben, ñui møskaimbe tru tsal-lanin toron kweetsingarun cha, kaguen chigucha kømø, tabig ka øsig puben.” ²⁸Inchene mayor nuneebe namaptø,

kebarrumønrrab inchen, møskaimbe webya, kebattrai truba inchibig køn cha. ²⁹Inchen nøbe møskawane trendan cha: “Yamba nabe ñun yeeg yam pila chu uragucha ñi maig karuigwan møra marøb megaben, trune nane managuen kan cabro-unøtøguen ketømíig køn cha, nai lynchibeløba fiesta maramig. ³⁰Trune møimbe ñui nusrkai ñui anwan kaig ishumburmeraba chab patsøga pubene, ñibe tru tsal-lanin toron kweetsin køn” cha.

³¹‘Inchene møskaimbe trendan chibig køn: “Nai nusrkai, ñibe chu uragucha naba waben, na chigurrimbunø chi tøgagúibe ñuiwein køn cha. ³²Trune ñui nuneebe kwaig lataig kua, katø øsiirain køn cha; trubig lataig kuigwan, katø wetørrar cha. Treekkurri møimbe fiesta marøb, kasraaramibe søl køn” tan— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

libe tru chi købigwan ashib tsunrrai trarrig søl marmíigwan kemesra wamindig køn

16 Incha katø Jesúsbe nui kusre-nanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Kan pua møg nui chi købigwan ashib tsunrrai trarrig tøgagøbig køn cha. Indiibe møiløgøsrøn tru pua mowan trencha eshkanrrab ambubelø køn cha: “Tru ñui chi købigwan ashib tsunrrai trariibe ñi chi tøgagúigwan ke ka yandø chine marøb ka patsøgøb tsun” cha. ²Inchen tru pua møøbe tru ashib tsunrrai trarrigwan wamabe, trenchibig køn: “¿Chigúindørre ñune øyeeg waminchib køh? cha. Trube møimbe, ñi nai chi købigwan ashib tøgagúigwan nan lutøgurri eshkarra tan cha. Kaguen yandø nai chi købigwan ñibe ashib tsumibe mas kaanrrab køn” cha. ³Inchen tru ashib tsunrrai trar-rinabiibe nuinetø treeg isubig køn cha: “¿Nan øyeegwan martrai tranøbig tru

marmelan yandø nan kerrabene, trube, mømibe chi maramerah? cha. Yandø kwallchabgaig kur cha. ‘Chigøben kettra’ cha, miab unamibe korig kòtan cha. ⁴Nan yandø ashib tsumønrrai weguchene, mugøben nømui yamerayu nan wamab utønrrai, mømibe si, nabe chi maram kui asha pasrar” tan cha.

⁵Inchabe nui ashib karubigwan ulø misrarwan kan kan wama, srøstriigwane trencha payibig kòn cha: “¿Nai ashib karubigwan ñibe maya ulø kugu?” cha. ⁶Inchen nõbe: “Olivo aceite cien galones ulø kur” chiben, tru chi maramigwan ashib tsubiibe: “Ñui ulø misrig pørin kilgawan cha chiptinchibig kòn. Petøzhiitø wamisrøb mømibe cincuintaandiig kørørørb pøroptinchi” tan cha. ⁷Incha katøganune: “¿Ñibe maya ulø kugu?” chiben, nõbe: “Tirigu cien cargas ulø kur” chiben, tru maramigwan ashib tsubiibe: “Ñui ulø misrig pørin kilgawan utørra chibig kòn. Mømibe ochentaindiig truyu pør” cha. ⁸Inchen nui ashib karubiibe tru chi købigwan ashib tsunrrai trarrig maig maramigwan marmíigwane ke chi maramdiig kòtasha ashib megawa marin kui ashabe, kan trengucha møg isua marøbig kønrrab tan cha. Pøs yu pirauigwandø isum misaamerabe nøm treeløtø misrøppe, purø møg isua marøbelø kòn chibig kòn, toryuelai ureemera lata kømøtø.

⁹Nabe ñimune trendamønrrun cha: Yu tabig kømø pirau ñim an tøgami-sriiløtøga misaamera asiimeelan asiilø mara tøgagønrrab inday cha. Treeg maren, ñimui tru chi tøgagúilø chab patsindøgucha, ñim managatig purram-nug srømbalasrømbe nøm ñimun utønrrabelø purrønrrain cha.

¹⁰Inchen lamøtiigu søl marøbiibe nuwangucha treetøwei søl martrun chibig kòn. Inchen lamøtiigu søl marmiibe nuwangucha treetøwei

søl marmønrrun cha. ¹¹Inchawei yu pirau chi købig tabig kømíigwanguen ñim maig maramigwan søl asha marmeelane, ¿mas tru newan tabigwane ashib tøgagønrraimbe ñimune mu traniaasamø? cha. ¹²Ñimuin kømíig pegwanguen ñim chi tab asha marmeelane, ¿mas ke ñimuyasig tøgagønrraimbe mu traniaasamørra? cha.

¹³Kan karuindiig megabiima muguen pailanbabe tab mara tranrrab kaimanrrun cha. Kaguende kanune tsalø ashippe, kanune undaaranrrun cha. Kanune chiyugucha truba tab mørøb megappe, kanune kaashib webinrrun cha. Inchawei Tiusweimburabigu marøb pasrønrrab isumba, anweimburabigu marøb pasrønrrab isumba inchibiibe martrab kaimanrrun cha, pabaløbabe.—

¹⁴Inchen fariseosmera anwane ke chinchimmørø inchib undaarabelø iigwan kerrigu mørøb pønrrøwabe, Jesúswan indzatø ashen, ¹⁵Jesúsbe trenchibig kòn:

—Ñimwein kòn cha, misag malaube ñim ñimasiitøwei sølgandø amønñibelø tabelø misrøb pønrrabeløbe. Trune Tiusbe ñimui manrrømerayu chi isuilan asan cha. Kaguen møguelø purø tabig asønai indigwane, Tiuswein kabyube ashikken kønrrabgaig trømbøig kòn cha.

Maig maramigwan martrai Moisés pøriiba, Tius nõ ashib karub waiba

¹⁶Maig maramigwan martrai Moisés pørigwanba, Tius maig karuigwan eshkabelø kusrenaniilanbabe Juan arrub kwalømgatig møra maramig købig kòn cha. Inchen tru uraskurrimbunøbe Tius nõ ashib karub waigwan tabig srø wamwan eshkab kusrenanen, mayeeløba kebamrrab tranrrabelø kòn cha.

¹⁷ Srømbalaba, pirøba pønrrabelø pinamikken chigucha kømuben, trune tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maya lamøzhig pønrrabikken ka yandøbe, purainraamøn chibig køn, Jesúsbe.

**Keeba, sraimba
petiyamumigwan waminchib**

(Mt 19.1-12; Mc 10.1-12)

¹⁸ Mu møtøgucha nui srawan kucha, tarømisra, katøganba kasharabiibe, itølulan cha. Inchen katø tru keg kucha ishuuba kasharabiibe, katø treetøwei itølulan— chibig køn.

Pua møøba, Lázaroba

¹⁹ Katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Kan truba pua møg købig køn cha, larrø tab yalø pigøzheelø kemba, linotøga mariilø nuweyelø kemba, kwalømmørig purø tab fiestamera maramba inchibig. ²⁰ Inchen katø kan truba waacha møg Lázaro taibe, asru pisrøtø netsaig chu uragucha puaiwei yau wambig kerruunug yaskabu wamisra, ²¹ tru waachabe tru puaiwei mishatsigugurri kørriitøga øska mainrrabna isuben, trune pisrømerane werameratøø kemalla, nerab købelø køn cha.

²² Indiibe kan kwaløm tru waachabe kwaben, purø tabzhiisrø Abrahamba wanrrai ángelesmera pera ambubelø køn cha. Inchen tru puaičkucha kwaben, sørabelø køn cha. ²³ Inchen tru puaiibe tru kwabelø amba møra melainug purø trømbøig kui megawa, kurraasha, yabgurri Abrahamwanba, Lázaronba purrai ashabe, ²⁴ trashibig køn cha: “Abraham, merrabsrø nai møskai, nan lastima asha, Lázaron ørtra chib, nui tasig-unandøguen piyu keguana, nai niløwan sømartrab attrai. Kaguende nabe yu i nag naarabigu mumaygucha kømui purø trømbøig

kui megar” cha. ²⁵ Treaingucha Abrahambe trenchibig køn: “Nusrkai, ñiguen isu cha. Ñi pirau øsig tsub urasbe ñibe tabiitø, tabiitø utøben, Lázarobe treetøwei kaitø, kaitø utig køn cha. Møimbe Lázarobe yube chi isumgaig tabig wamig utøben, ñibe mumaygucha kømui purø trømbøig kui megan cha. ²⁶ Treeg køben katøgucha, namuimba, ñimuimba tøbøtag kan purø trømbø umbu kulli pasran cha. Yugurri ñimuimay ambug kui inchibelø puramrrab kaimabwei, katø ñimuinukkurri namuimay purørrug kui inchibelø kaimabwei inchai.”

²⁷ Inchen tru puaiibe trenchibig køn: “Treeg købene, trube, Lázaron nai møskawei yamay inrrai ørtra cha. ²⁸ Trusrø nunelø trattrøgatø tøgagur cha, nøm isua kønrrai truilan waminchai, nømgucha yusrø mumaygucha kømíig purø trømbøigumay amrrumønrrain” cha. ²⁹ Inchen Abrahambe trenchibig køn: “Nømbe Tius maig karuigwan eshkabelø pøriilan køben, Moisés pørigwan køben tøgar køn cha. ¡Truilan mörbash!” cha. ³⁰ Inchen tru pua møøbe trenchibig køn: “Nai møskai Abraham, kah, treeg kømøtø, møikkøben nømuimay kwailai utugurri kurra ibenesi, nømbe nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrun” cha. ³¹ Inchen Abrahambe trenchibig køn: “Moiséswanba, Tius maig karuigwan eshkabelanba, truilanma mørmuibe, kwailai utugurri møikkøben katø øsiiraingucha mana kørenrrab kø” tan— cha, Jesúsbe trenchibig køn.

**Kalø marigwan ulø
paymumigwan eshkabig**

(Mt 18.6-7, 21-22; Mc 9.42)

17 Jesúsbe nui kusrenanøb pera uni-
ilan trenchibig køn:

—Chine chineto ilørkøb kegørørørkøb attrabigwane arrumønrrai chinchka katamgaig køn cha. Inchendø jmog waacha! tru kaigwan nõ pera mara kebenørørkøbigeimbe jkan maig kuaasamørra! cha. ²Trembe kan tirigu kitsig nu srugwan naashigu ilørska, mar umbusrø kegutsig kuinguen søl købsruinrrun cha, i shushmeran kaig mara kegørørørkøbgunrriibe. ³Inchawei ñimdøwei ashiptø kuy cha. Ñui nuneg ñun chigøben kaig marene: “Ñi øyeeg marmumbala” cha, alegau, chibig køn. Inchen nõ nui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirabene, ñibe trunun yandø mas ulø paymønrrab, pesannau cha. ⁴Mawawan nõbe katøle, katøle siete nebumnegatig ñun kaig mara, tru kaig marimørig ñun: “Øyeeg maramgaigwan marar” chib arrubene, ñibe trunun mas ulø paymønrrab, yandø pesannamig køn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Isubigwan nainuutø pasra tøga pønrraibe maramburab martrun

⁵Jesús nõashib karua øriiløbe nun trenchibelø køn:

—Namui isubigwan ñuinug mas tøga melaigwan nemartra— cha.

⁶Inchen Señorbe trencha løtabig køn:

—Ñim kan murtasa yellburap-tiitøguen isubigwan nainug pasra tøgar kuimbe, i sicomoro tusrwan: “Yugurri ucha, maryu ellgwawa pasrambu” chibene, tusrbe maig chiben mørøbsruinrrun cha.

Karuig mendig megabig chi maramelø

⁷Ñimma mõikkøben, kan karuindiig megabig tøgagua arab uña, traugurrin kui, kabe ubisha ashib uña kui pubene: “¿Puraarrua, kabe yusrø manrrab wamistr” chinrraitirru? cha. ⁸Treeg chimøtø: “Nai mamigwanmerrig nena,

pala itøgueigwan kewa, pørønawa, na chab mab, chab mutsamnegatig chi palain kuindø purørtrab ashib pasrau cha, treebe chinrrun cha. Incha trugurrimbe si, ñigucha mab, muchib inchig” chinrrun cha. ⁹Kabe nui karuindiig megabigwanma nõ maig karuigwan maren, ¿truburø ‘ungwa’ chibelø kuitarru? cha. ¹⁰Ñingucha treetøwei Tius maig karuigwan kerrigu marabe, trenchinrrigay chibig køn: “Nambe mendig melabelø chiguen trengatig marmeelø ker cha. Kaguende ke maig karuizhigwandø nebua marer”— cha.

Diezelø asr trerab kwanrø tøgarwan Jesús tamarøb

¹¹Jesús Jerusalénsrømay ippe, Samaria pirøwanba, Galilea pirøwanba pureb maywan pureb ya, ¹²kan yamera tsitsø pønrrabnug pubene, møguelø diezelø lepra kwanrø asr ørø trerabig tøgar katønrrab werruppe, werrubendø, yaptø pønrramisra, ¹³trashibelø køn:

—¡Jesús, ñi Kusrennøbig, namun lastima ashcha!— chib.

¹⁴Inchen Jesús ashabe, trenchibig køn:

—Judfösmerai sacerdotsmeran eshkanrrab ambay— cha.

Inchen nõm ambub pønrramnetø nõmui kwanrøbe tammisra, chishmisrikken kørrømisrøbig køn. ¹⁵Inchen mõikkøsrøn nun chishmisrin kui ashabe, truba mur trashib Tiuswan truba tabig waminchib katø arruabe, ¹⁶Jesúswei merrab tømønnsra ‘ungwa, ungwa’ chib maløwan piraugatig utsøbasrøbig køn. Tru mõøbe judiøguen kømøtø, samari-asriig købig køn. ¹⁷Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Kwanrøwan chishmariilø kørrømisrøbeløbe yamba diez kømmørgøppeh? cha. ¿Nueveeløbe chu ambah? cha. ¹⁸¿Mu katøgan

møikken Tiuswan maya nuguen tabig kòn chib waminchab arrumuben, i peg pirausriitø Tiuswan ‘ungwa’ chinrrab arru chindah?— cha.

¹⁹ Incha tru mōwane trenchibig kòn:

—Kurra, inrrø cha. Kaguende ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri tabig kòrrømisran— cha.

Tius Nø ashib karub wainuguiibe mõi ya pasrabguen indan

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Fariseosmera Jesúswan Tius nø ashib karub wainuguiibe chu ura punrrerah cha, payen, Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Tius nø ashib karub wainuguig puibiibe kaptøga ke asha kònrrai attrabikkucha kømøn cha. ²¹ Kabe: “Yu pasran” chimøwei: “Uyu pasran” chimøwei inchun cha. Kaguene Tius nø ashib karub wainuguiibe ñimui umbuguen pasran— cha.

²² Incha nui kusrenanøb pera uniilane trenchibig kòn:

—Na, Møg Misra Arrubig ñimui utu unin kwalømmera, katø kan kwalømzhiitøguen pumønrrabmab, ñim isum kwaløm attrun cha. Inchendø treebe asamig kaanrrun chibig kòn. ²³ Ñimun: “Yu pasran” tantø: “Uyu pasran” tantø indingucha, ashchab ammøwei, mendig ammøwei inchigay cha. ²⁴ Kaguene kan palaig pilabig kandarø srømbalærøngurri katøgandarøsrø kebilab lataitøwei, tru Møg Misra Arrubig arrub kwalømbe treeg kònrrun chibig kòn. ²⁵ Inchen treeg pumøwatøbe, nabe chigøben marinab, kaashib indig kømig nebunrrun cha, mõi misaamera. ²⁶ Noé tsub kwalømmerawan maig purayaibe tru Møg Misra Arrubigwein kwalømmerawangucha treetøwei

purainrrun cha. ²⁷ Misaamerabe chi isumø mab, muchib, kasharab, kasharanøb inchib kuig kòn cha, Noé nui nu barcoyu kebib kwalømgatig. Inchen sre kwarømiig pub menda, mayeelanba chab pinisaig købig kòn cha. ²⁸ Katø Lot tsub uras chigucha treetøweim purayaig kòn cha. Misaamerabe chi isumø mab, muchib, penab, yanøb, ellmarøb yamera marøb inchib købenba, ²⁹ Lot Sodoma ciudayugurri yandø webibene, srømbalærøngurri naaba, azufreba sre pua, mayeelan patsø pinisaig købig kòn cha. ³⁰ Na, Møg Misra Arrubig kenamisrøb kwalømgucha treetøwein kònrrun chibig kòn.

³¹ Tru kwalømbe ya pala wambig wabiibe, yaambu chigøben tøgaguabe, wesranrrab kørøaarumøta cha. Inchen møikkøben trau uñibiibe, yamay arrumøta cha. ³² Lotwei srawanma ñimguen isuy chibig kòn. ³³ Inchen møikkøben chigøben køben kwamønrrab inchibiibe pinab pinamig nebunrrun cha. Trune tru kwawa pinabiibe nui øsig kømigwan esegawa tøgagønrrun cha.

³⁴ Inchawei nabe trendamønrrun: Tru arrub yembe pailø kan camayutø kib warøben, kane pera yaig køben, kane kørømarig kònrrun cha. ³⁵ Katø ishumburmera pailø kitsøsrugu kichib køben, kanune srua iben, kane kørømarig kònrrun cha. ³⁶ Møguelø pailø trau warøben, kane pera yaig køben, kanune kørømarig kònrrun— cha, trenchibig kòn.

³⁷ Inchen iigwan mørabe, nømbe payibelø kòn:

—¿Señor, øyeebe churre purainrrerah?— cha.

Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Kwaig chu tsubene, truyu kallina-sumera tulundzunønrrun— cha.

**Maig kønrrabigwan asha
marøb wabigwanba, piudanba
maig indigwan waminchibig**

18 Chu urastøgucha Tiusba wamin-damigwane elachib kullaaramø melamig truba palabig køn chinrrab, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchib ²trenchibig køn:

—Kan puebloyu kan juez wabig køn cha, truipe: “Tiuswan kørmøwei, ni møguelan naimburab kømøbashtømab” isubig. ³Inchen tru puebloyutøwei kan piudagucha wabig køn cha. Truipe tru juezweimay trenchinrrab arruptø arrubig: “Nan kalø marøbigwan maig maramigwan tamara kettra” chib. ⁴Inchen tru juezbe kan maya yana køsrøngatig ke mørøg kømui inchibig køn cha. Inchabe yandø truipe treeg isubig køn cha: “Nabe Tiuswan kørmøwei, ni møguelan naimburab kømøbashtømab isubig kuagucha, ⁵i piudabe ke menrra pub llirab, ke pesrøølig inchib ke katø katø arrumønrrai, ka tamara tranrrab isur” tan— cha.

⁶Inchabe Señorbe trenchibig køn:

—Tru sølgandø tabigwan marmø juezken, nø øyeeg taigwan møray cha. ⁷¿Inchawei Tiusbe nuindø kønrrai lawa wesuilø yem kwaløm nun miabelane, nømuyasig sølgandø maig kønrrabigwan marøb purømisrmønrraitarru? cha. Kabe ¿muniitø, muniitø melønrrai inchantah? cha. ⁸Pøs nabe trendamønrrun cha: Tiusbe sølgandø maig kønrrabigwan petø tamara kettrun cha. Inchen treeg køben, na, tru Møg Misra Arrubig yu piraumay katø arrub kwalømbe ¿isubigwan nainuutø tøgga misag pirau katøgucha wetørranrrautah?— chibig køn.

**Chigøben tøgagúimburo an utab
wabigwanba, Fariseowanba
kemesra wamindig**

⁹Møiløgøben nømdø sølgandiig tabelø kermab isua, katøganelane kaashibelaimburab Jesúsbe ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib kemesra waminchib trenchibig køn:

¹⁰—Pailø møguelø Tiuswei yau Tiusba waminchab ambubelø køn cha, kane fariseo køben, kane romasreelayasig an utabig. ¹¹Tru fariseobe pasramisra, øyah chib Tiusba waminchibig køn cha: “Nai Tius, ungua, ungua chib, kaguen nabe kanelø lata niliig kømøwei, kalø marøptiig søl marmfiig kømøwei, itøluløptiig kømøwei, ni i an utabig lataig kømøwein kur cha. ¹²Nabe truneyu pa kwaløm ayunab, na chi tøgagúigugurri diezmørig kan kan tranøb inchibig kur” chib. ¹³Trune tru an utabiibe wendausrøndø pasramisra, ni nui kabmeranguen srømbalaneb neeshig kømui inchib, nui pechondø kurrøb, trenchibig køn cha: “Tius, nan lastima ashcha chib. Nabe kaig marøbig kur” cha. ¹⁴Inchawei nabe trendamønrrun chibig køn: Tru an utabiibe nui yamay katø ippe, Tiusba chi kaig kømfiig lataig Tius tabig kørrømarig yan cha. Trune fariseobe treeg kømø yan cha. Kaguen møikkøben nøasiitø ‘nuig kurmab’ isubigwane ka kørig martrun cha. Inchen nøasiitø ‘nuig kurmab’ isumfiigwane ‘i møøbe si, nuig køn’ taig kønrrun— cha.

**Uregwan Jesús mayanguen tab
kuilø kønrrain chib**

(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)

¹⁵Ureezheelan chigucha Jesúsweimay srua amrrubelø køn, nø estsartrai. Inchen nui kusrenanøb pera uniilø trunun ashabe, srua amrrubelan

namøben, ¹⁶trune Jesúsbe ureemerane nuimay wama, trenchibig køn:

—Ureemerane merømø, naimay ka amrrubasay cha. Kaguende Tius nø ashib karub waibe nøm latalaiwein køn cha. ¹⁷Inchawei nabe ñimun cierton trendamønrrun chibig køn: Møikkøben Tius nø ashib karub wainuguigwan kan unø lataitøwei utaptinchimfibe managuen truyube kebinraamøn— cha.

Kan pua møg Jesúsba waminchib

(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

¹⁸Kan møikkøsrøn chi maramigwan nø ashibiibe Jesúswan trencha payibig køn:

—Kusrennøbig tabig, ¿managatig øsig kømigwan Tius tranig tøgagønrrappe, nabe chi maramerah?— cha.

¹⁹Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Chindimba nane tabig cha wamøgu? cha. Tabiibe kandø køben, truiibe Tiustø køn cha. ²⁰Tius maig maramigwan martrai pønrrailane ñibe yandø ashibig køn cha: “Itølulmøwei, kweechimøwei, nilømøwei, katøganelaimburab isa waminchimøwei, ñui usri møskawan maig købash inchimø, tab indamig køn” tailan.—

²¹Inchen tru møøbe:

—Nabe iilane kerriguh matsinø-unøgurri marøbig kur— chiben,

²²Jesús iigwan mørabe trenchibig køn:

—Katøgucha kan chigøsrøndø palan cha. Ñui chi tøgagúigwan kerrigu yana, waachameran pirishi cha. Treeg marabe, srømbalasrømbe chigurrimbunø tøgagønrrabguen cha. Trugurrimbe arrua, nai mendig amø— chibig køn.

²³Inchen tru møøbe iigwan mørabe, truba isui inchibig køn, kaguen truba

puaig kua. ²⁴Inchen Jesúsbe nun ashabe, trenchibig køn:

—¿Tius nø ashib karub wainug puarmera kebambamibe purø murig køn! cha. ²⁵Kan camelloquien tsusain kal trabyu illmø larrayamdiig køben, kan puaibe Tius nø ashib karub waisrø kebinrrab kaimanrrun— cha.

²⁶Inchen mørøbeløbe trenchibelø køn:

—Trube, treeg købene, ¿kaigyugurrimbe mu kui wesraig kønrrautah?— cha.

²⁷Inchen Jesúsbe lötappe:

—Møguelø martrab kaimaigwane Tiusbe sí, martrun— chibig køn.

²⁸Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Au, nambe namui chi tøgagúilan elacha, ñui mendig amrruig køn— cha.

²⁹Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun cierton trendamønrrun cha: Møikkøben nui yawan, srawan, nunelan, møskalan, uregwan Tius nø ashib karub waigweimburabigwan isua elachibiibe, ³⁰møi yu piraube øyeetøguen kømø, mas purø nu uta tøgagua, kansrømbe managatig øsig kømigwan utønrrun— cha.

Jesús katøyug nø kwamigwan eshka

(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

³¹Jesús nui doce kusrenanøb pera unililan nøørø wamabe, trenchibig køn:

—Au, nambe Jerusalénmay nebambub amber cha. Trusrømbe tru Møg Misra Arrubigweimburab Tius maig karuigwan eshka big pøriibe kerrigu maig taig punrrun cha.

³²Kaguende nune judíos kømeelean tranen, indzaashib, tsalø wamab, illimbi tuchaashib, ³³ichaguchib srua kua, yandø kwetchun cha. Inchendø pøn kwalømyube katø øsiiranrrun— chibig køn.

³⁴Inchen nømbe trunun mandø kuinguen mormøwei, ni wamindigwan chi tainguen mormøwei inchibelø køn. Kaguende iig wamindiiløbe nømune sörin pasrøben, nømbe ni chiwan tainguen mormeelø køn.

**Jesús kan jericósriig
kabgaigwan tamarøb**

(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

³⁵Jesús yandø Jericó ciuda pub lutau ibene, may menda kan kabgaig ‘anzhig kettra’ chib, miab wawabe, ³⁶misag truba nu puraambi mørabe, kabgaibe:

—¿Chindah?— cha, payene:

³⁷—Nazaretsrø Jesús pureb yan— cha, trenchiptinchibelø køn.

³⁸Inchen kabgaibe trenchib trashibig køn:

—¡Jesús, merrabsrø Davidwei Nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.

³⁹Inchen tru merrab ambubeløbe niløtø wanraai namingucha, nøbe trenchib mas mur trashibig køn:

—¡Merrabsrø Davidwei nusrkai, nan lastima ashcha!— chib.

⁴⁰Inchen Jesúsbe pasramisra, srua amrrungaruben, nuim pulu pubene, trencha payibig køn:

⁴¹—¿Na ñuyasig chi maramig paløta?— cha.

Inchen kabgaibe trencha løtabig køn:

—Señor, nai kabmera ashibig misrimbe køtan— cha.

⁴²Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:

—¡Ashibig misr! cha. Ñui isubigwan nainug pasriitøga tabig kørrømisra— cha.

⁴³Inchen tru urastø kabgaibe ashibig misra, Jesúswei mendig Tiuswan truba tabig waminchib iben, mayeelø iigwan ashibeløbe nømgucha Tiuswan tabig waminchibelø køn.

Jesúsba, Zaqueoba

19Incha Jesús Jericó ciudayu kebya, truyu pureb ibene, ²kan truba pua møg romasreelayasig an utabelan nø asha karubig, kan Zaqueo taig, ³Jesúsuan truba ashig kui inchibig wabig køn. Inchendø menrra misag køben ashchab kaimabig køn, Zaqueobe lamøtø møg kua. ⁴Incha merrab lula, Jesús purayam puluwan, kan sicomoro tusryu ashchab nebiben, ⁵Jesúsbe tru puluwan puraya, palabunø neeshabe, trenchibig køn:

—Zaqueo, mallatø pinaamø cha. Kaguen mõi ñui yau kørrømisra kønrrab køn— cha.

⁶Inchen Zaqueobe mallatø pinaarra, Jesúsuan truba tab kui inchib wamab utabig køn. ⁷Inchen iigwan ashabe, mayeeløba Jesúsuan trenchib nømdø namig mullib mendabelø køn:

—Kan kaig marøbigwei yau kørrømisrtrab yan— chib.

⁸Inchen Zaqueobe pasramisra, Señorwan trenchibig køn:

—Au Señor, waachameran na kerrigu chi tøgagúigwan tøbøtagwan tranrrab cha. Inchippa na møigwan køben isatø menrra utab, na kalø marig købene, trube, katøburø pibmaybatø menrra tranamønrrun— cha.

⁹Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:

—Kaigyugurri wesrailø kømig mõi yu yau puin køn cha. Kaguende i møkkucha Abrahamwei misagugurrindøwein kallaweig køn cha. ¹⁰Kaguende tru Møg Misra Arrubiibe trubigwan lanrrappa, kaigyugurri wesranrrappa arrig køn— cha.

**Anmera diez trubigwan
kemesra wamindig**

¹¹Jesús øyeeg tailan misaamera mørøb pønrramne, nøbe ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra

waminchibig kòn. Kaguen nõbe Jerusalén pub lutau iben, nõmbe Tius nõ ashib karub wainuguiibe mõi mõi punrraitamab isubelø kòn.

¹²Inchen treekkurri Jesúsbe trenchibig kòn:

—Kan møg, truba tab misagugurri arrubig, yabsrø katøgan peg pirausrø ‘rey kònrrai mara kørromarig kònrrab ibig kòn’ cha, katø nuim piraumaytøwei attraptø.

¹³Incha inrraptø nui karuindiig melabelan diezelan wama, kanun kanun kan kan an truba nuweyelø tranabe, trenchibig kòn cha: “I anwan nemisrøb larrøbitchai marøb kònrrigay” cha, na arrumnegatiibe. ¹⁴Inchendø nuim piraau misaamerabe tsaleelø kua, mõilan kòsrøn nui wendautø amrrai wesrawa ørøbelø kòn cha, øyah chinrrigay chib: “Nambe i mõwane namui rey kònrraimbe palain kømer” cha.

¹⁵Inchen treeg indingucha, nõbe Rey kònrrai mara kørromarig, katøle nuimbiraumay arruabe, tru nui karuindiig melabelan tru nõ an traniilan, nuimay amrrungarubig kòn cha, tru anwan kan kan utabelø mayambatø mariitashchab ashchab.

¹⁶Inchen srøsrøig arruabe trendan cha: “Nai ashib karubig, ñi nan kan anzhig traniitøgatø mõimbe diez nemarar” cha. ¹⁷Inchen reybe: “Øyambesin tan cha, nai karuindiig megabig tabig. Ñi lamøtiiguma ñi øya søl mariibe, mõimbe pueblomera diezwan karubig kònrrai martrumøn” cha, trendan cha.

¹⁸Inchen katøgan karuindiig megabig arrubiibe trenchibig kòn cha: “Nai rey, ñi nan kan anzhig traniitøgatø mõimbe trattrøgatø nemarar” cha. ¹⁹Inchen trunungucha trenchibig kòn cha: “Trube, ñigucha trattrø pueblomera karubig kònrrabguen” cha.

²⁰Inchen katøgan karuindiig megabig arruppe, trenchibig kòn cha: “Ñi, nai

ashib karubig, ñiguen ash cha, ñui anwane kan pañeluyu pula ka esegawa tøgagur cha, ²¹pøs ñun kørig køben, kaguende ñibe chiwandøgucha chi chippe kandø chibig kuimba; pøs ñi pønsrømubendø, ñi merrarrab; ñibe ñiashib ellgwaig kømubendø, ellmarigwan tulishib, treeg inchibig kuimba.”

²²Inchen nõbe trenchibig kòn cha: “Karuindiig megabig larrø kaig, pøs ñi nan øyeeg kòn chib, treeg kòn taig kuig købene, trube, ñui trig maig wamindiitøgatøwei mõimbe ñun trubalawei nebunrrai maig kònrrabigwan marar cha. Nabe chiwandøgucha chi chippe kandø chibig kui ashib, na pønsrømubendø, na merrarrab; na ellgwaig kømubendø, tulishib inchibig kui ashabe, ²³trube, maindi nai anwan bancoyumay srua ya, pasrambala tan cha, na katøle arrua, nai anwan nemisrigwanbañau utabsrubrainrrun” cha.

²⁴Incha truyu purrabelan trenchibig kòn cha: “Nune anwan kerrawa, tru diez tøgagigwan tranø” cha. ²⁵Inchen nõmbe trendan cha: “Namui ashib karubig, trube diezken tøgagøn” cha. ²⁶Inchen tru an tranøbiibe trencha løtabig kòn cha: “Nabe trendamønrrun cha: Tøgagigwane masken tranen, trune chigaigwane nui lamøtiig tøgagúigwanguen kerranrrun tan cha. ²⁷Incha tru nan tsaleelø nõmui rey kømønrrai inchibelane yu nai merrab srua amrrua, kweetsay” tan—cha, trenchibig kòn Jesúsbe.

Jesús Jerusalén kebib

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸Iigwan chab waminchabe, Jesúsbe Jerusalénmay ibig kòn. ²⁹Incha yandø Betfagéba, Betaniaba pueblomera yu tru Olivos Tun taisrø, trusrø pub ambabe, nõbe nui kusrenanøb pera uniilø pailan ³⁰trenchib karua ørøbig kòn:

—Ø pinrrøguesrø yamera tsitsø pønrrabsrømay ambay cha. Truyu puabe, kan burro muguen itøguaniimíg

litsig wetørranrrabguen cha. Picha, yumay srua amrrunrrigay cha. ³¹Inchippa mõikkøben: “¿Chinchab pichigue?” cha payene: “Señor palai indan” chinrrigay— chibig køn.

³²Inchen nui kusrenanøb pera uni-iløbe amba, Jesús nømun maig taig treeg wetørrawa, ³³burron pichib pønrrøbenba, puarbe trenchibelø køn:

—¿Chinchab pichigue?— cha.

³⁴Inchen nømbe:

—Señor palai indan— cha løtabelø køn.

³⁵Incha Jesúsweimay srua amba, nømui kewagúilan burro-unøyu kaya, itøguanøsrøben, ³⁶Jesús pureb ibene, misaamerabe nømui kewagúilan maywan kayibelø køn. ³⁷Incha yandø Olivos Tun lendesrø misrøb ambuppe, mayeelø tru nu sötø nui mendig amøñibeløbe tru maramburab mariilan kerrigu asikkurri Tiuswan truba tabig wamab kasraarab trashib mendappe, trenchibelø køn:

³⁸—¿Señor Tiuswei munchiyu Rey ar-rubiibe mayanguen tab kuig køn! cha. ¿Srømbalasrømbe mayanguen tab kuinrrun! chib. ¿Srømbalasrømbe tørgueg-walmabig kuinrrun!— cha.

³⁹Inchen mõ fariseosmera køsrøn, tru misag utu pønrrabeløbe trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, ñui mendig amøñibelan niløtø pønrrønrrai namø— cha.

⁴⁰Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe trendamønrrun cha: Iilø chi chimø, niløtø pønrrøbene, sruumer-aguen trashinrrun— cha.

⁴¹Incha Jesús Jerusalén pulusrø pua, ciudawan ashabe, trunun isua, kishib ⁴²trenchibig køn:

—¿Chi isumgaig tab købig tøgagømigwan kan mõin kwalømdøguen ñigucha nebua isuimbe køn! cha. Inchendø trui gwane mõimbe ñi ash-mønrrai sörin pasran cha. ⁴³Kaguende larrø kaig kwalømmerra ñun puben,

ñui ashig kømui inchibeløbe ñuim pøtøgatan chamba mara, ambumay imay ñun kata kønøbashmønrrun cha. ⁴⁴Incha ñune pirau pøtiicha, tru ñui umbu warab misaameran kweechen, ni kan sruutøguen katøgan srug palabe kørrømisrømønrrun chibig køn, kaguen ñi, Jerusalénbe, Tius kaigyugurri wesranrrab arrub uras ke ka arrua uni lataitø indikkurri.—

Jesús Tiuswei yawan chish marøb

(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵Incha Jesúsbe Tiuswei yau kebya, truyu yanøb warabelan wambig webetab mendabe, ⁴⁶nømun trenchibig køn:

—Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Nai yabe Tiuswan wamindi ya køn” cha. Trune ñimbe nileelø warain trab marin køn— cha.

⁴⁷Incha Jesúsbe kwalømmørig Tiuswei yau kusrenanøbig køn. Inchen tru sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, katø maya misagwan karubeløbabe Jesúswan mandø incha kwetsamdiig kətashchab labendø, ⁴⁸chinchaguen martrab kaimabelø køn, kaguende misaabe mayeeløba Jesús wamindigwane purø tab mõren.

Jesús karumburab karuig

(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

20 Kan kwaløm Jesús misaameran Tiuswei yau kusrenanøb, tabig srø wamwan eshka pasrøbene, sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba kemallabe, ²nune trenchibelø køn:

—Namun eshkarra cha: ¿Ñi mariilane mu karua pasriitøgarre margu? cha. ¿Ñi øyeeg maramigwane mu karua pashta?— cha.

³Inchene Jesúsbe lötappe, trenchibig køn:

—Nagucha ñimun kan chigøsrøn payrrab cha. Løtørray pøs cha.

⁴¿Misagwan Juan piu umbu ulsrøb uniibe srømbalarøngurrin kuig kø chindah, kabe møguelainukkurrin kuig kø chindah?— cha.

⁵Inchen nømbe nòmasiyaitø trenchib payiyab mendabelø køn: “Nam: ‘Srømbalarøngurrin kuig køn’ chibene, nøbe namune trenchinrrun cha: ‘¿Chindimba nune køremøgue?’ cha. ⁶Kabe: ‘Møguelainukkurrin kuig køn’ chibene, misaamerabe mayeeløba namune sruutøga petønrrun cha. Kaguen misaabe Juanwane Tius maig karuigwan eshkabig kui ke yandø tsabø asha tøgær køn” cha. ⁷Incha nømbe trencha lötabelø køn:

—Maig kuindøbeh— cha.

⁸Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, nagucha eshkamumønrrun cha, iilan na mu karuitøga marigwan.—

Kwallibelø larrø kailan kemesra wamindig

(Mt 21.33-44; Mc 12.1-11)

⁹Incha Jesúsbe misaameran pølbasa waminchib mendappe ‘øyeeg lataitøwein køn’ chib kemesra iigwan waminchibig køn:

—Kan møg uvas tra mara, trugurrimbe nui misrigwan pirishinrraptø pirøwan katøganelan kwallchai tranabe, yabsrømay truba yana yan cha. ¹⁰Incha yandø lurramig puben, nui kan karuindiig megabigwan tru kwallchab utabelan tru kanbalø lurrigwan nøm tranrai karua ørøbig køn. Inchen treeg øringucha, nømbe nun kurragucha, chiguchagaig ørøbelø køn cha. ¹¹Inchen puaiibe katøgan karuindiig megabigwan øren, trugiwangucha tsalø wama, kurragucha,

chiguchagaig inrrai øran chibig køn.

¹²Inchen puaiibe pønmay kønrrabyu katøgan øren, tru kwallibeløbe trunungucha kørriincha, truyugurri wambig weguchibelø køn cha.

¹³Inchen yandø tru pirø puaiibe trendan cha: “¿Chindamer? cha. Nai undaaraig nusrkawan ørtrab tan cha. Nune inchippa chinchimubgun” cha.

¹⁴Inchen tru kwallibelø nun ashabe, nømdø trenchibelø køn cha: “Pirøwan ketig utønrrabiibe iigwein køn cha. Pirøwan namui martrab nune kweechigun” tan cha. ¹⁵Inchabe uvas traugurri wegucha, nune kweechibelø køn cha.

¿Trube tru uvas tra puaiibe tru kwallibelane chi martreher? cha. ¹⁶Arrua, tru kwallibelane kweecha, tru uvas trawane katøganelan tranrrun— chibig køn Jesúsbe.

Inchene misaamera iigwan mørabe:

—¡Managuen kan trengatikkucha puraimuimbe!— chibelø køn.

¹⁷Inchene Jesúsbe nømun ashabe trenchibig køn:

—Trube, treeg købene, ¿Tiuswei wamwan pørigu øyah chibiibe mandø cha trendah? cha:

“Tru ya marøbelø kaasig sruube katsiisrø pølbasa wayamig mas purø tab srukken misrin køn” chippe.

¹⁸Inchawei møikkøben tru srug pala peñippe, pitis misrtrun cha. Inchen tru srug muim pala køben peñippe, nune usrø tuindø martrun— chibig køn.

¹⁹Inchen tru uras tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, sacerdotsmeran karubeløba tru ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha waminchippe nømun kemesra wamindi møra, Jesúswan ¡katø! mõi mõi kemørtrab inchendø, misaameran kørig kui inchibelø køn.

**Tiuswein kõnrrabigwane
Tiuswan tranõppe Césarwein
kõnrrabigwane Césarwan tranõb**

(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

²⁰ Inchabe kan mõilan kõsrõn larõnrrai õrõbelõ kõn, sõlgandõ amõñibelõ misrõb, Jesús chigõben wamindigu kebenõsrka trumay kubenadurwei tasku purõrtrab, nui mu mandamgaig mariitõga nõ asha martrai.

²¹ Inchabe nõmbe payibelõ kõn:

—Kusrennõbig, ñibe sõl waminchib, sõl kusrenanõb indi nambe ashibelõ ker cha. Ñibe misaameran mumera kötasha asha kusrenmõ, Tiuswei maywan ñibe maig kusrenanamigwan cierton sõlwan kusrenanõbig kõn cha. ²² Trube, ¿tru Roma maya misagwan karub wabigwan nam an pagaramig merig kõh, kabe merõmuig kõh, chinderah?— cha.

²³ Inchen Jesúsbe nõmune ka kaig isu-atõrre inchib põnrrai ashabe, trenchibig kõn:

²⁴ —Kan anwan eshkarra cha. ¿I anyu malõba, i munchi põriibabe muin kõh?— cha.

Inchen nõmbe trencha lõtabelõ kõn:

—Tru Césarwein kõn— cha.

²⁵ Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig kõn:

—Césarwein kõbene, Césarwan tranay cha. Inchen Tiuswein kõbene, Tiuswan tranay— cha.

²⁶ Inchen misagwei malau nõ chi tailõyu chiyugucha kebenõsrkõnrrab kaimabelõ kõn. Tru nõ lõtilan nõmguen kwaara asha, nilõtõ kõrrõmisrõbelõ kõn.

**Kwailõ katõle õsiiranrrab
kuigwan payib**

(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)

²⁷ Inchen mõilõgõsrõn saduceosmera Jesúswan ashchab amrrubelõ kõn. Tru

saduceosmerabe kwailõbe katõbe õsiiranõnrrun chibelõ kua, Jesúswane õy-eeg chib payibelõ kõn:

²⁸ —Kusrennõbig, Moisésbe namune õyeege põra kõrrõmarig kõn cha: “Mõigwei nuneg kõben kwawa, srawan urekkaig kõrrõmarene, trube tru nuneebe piudaba kasharawa, nuneg kwabigweimbura ureg tõgagõmig kõn” chibig.

²⁹ ”Trube, siete nunelõ kõbig kõn cha. Indiibe srõsriibe kasharawa, chi urekkaig kwaben, ³⁰ tru wendauikkucha tru piudaba kasharawa, katõ chi urekkaitõwei kwaben, ³¹ katõ tru põn kõnrrabyuigwangucha treetõwei nebuben, yandõ sõteelõba tru ishuuba kasharawa, mõikkucha urekkar kwabelõ kõn cha.

³² Inchen yandõ srabebe tru ishukkucha kwan cha. ³³ Põs treeg kõbene, trube, tru kwabelõ katõ õsiirabene, ¿nõbe mõigwei srain kõnrrerah? cha, payibelõ kõn, tru sieteelõba nune srail mara tõgagúig kõbene.—

³⁴ Inchen Jesúsbe trencha lõtabig kõn:

—Mõi yu piraube kasharab, katõ kasharanõb inchibelõ kõn cha. ³⁵ Trune tru kansrõ kanmaytõ kebamrrai tõgagúinabelõbe trunun nebub, katõ kwabelai utugurri õsiiramigwan nebub incha, truilõbe kasharanrrab kõmõwei, kasharanõb kõnrrabelõ kõmõwein kõn cha, ³⁶ kaguende nõmbe katõle kwanrrabelõ kõmõwa. Põs nõmbe ánglesmera lailõ, katõ Tiuswei uremera kõn cha, kwabelai utugurri õsiirab ureg kua. ³⁷ Inchen tru tusr-unõ naarai gu maig purayaigwan põra pasriguma, tru kwabelõbe katõ õsiiranrrab kuigwan Moisésken kenamarig kõn, tru Señorwan õyah cha wamappe: “Tiusbe Abrahamwei Tius, Isaacwei Tius, Jacobwei Tius kõn” cha. ³⁸ Põs Tiusbe kwailai Tius kõmõtõ, õsiguelai Tius kõn cha. Inchawei mayeelõba nuimbe õsiguelõtõ kõn— chibig kõn.

³⁹Inchen mōilōgōsrōn tru Moisés pōrigwan kusrenanōbelōbe trenchibelō kōn:

—Kusrennōbig, ñibe sōlwein tan— cha.

⁴⁰Trugurrimbe yandō mas payrrab inchimeelō kōn.

¿Cristobe mui misagurri arrubig kerah?

(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)

⁴¹Jesúsbe trencha payibig kōn:

—¿Misaabe chinchá Cristone Davidwei misagurri arrub nusrkain kōn tamig kōnrrab kōh? cha.

⁴²Kaguende Davidbe nōtōweinguen Salmoswan pōrigu trenchibig kōn cha:

“Señor Tiusbe tru nai Señorwane trendan cha:

⁴³‘Nai kusrmaygatō wamisr cha, ñui ashig kōmui inchibelan ñi nebuna wamig na pōnsramnegatig.’”

⁴⁴Cristone Davidbe: “Señor” cha, øyeeg wamubene, trube, ¿mandōgurri Cristobe Davidwei nusrkain kōnrrab kōh?— chibig kōn.

Moisés pōrigwan kusrennōbelō nōm mailō kuilan Jesús waminchib

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵Maya misaamera mōrōb pōnrrōben, Jesúsbe nui kusrenanōb pera uniilan trenchibig kōn:

⁴⁶—Tru Moisés pōrigwan kusrenanōbelan ashiptō kuy cha. Kaguende nōmbe kōrrabelō kewa llirab amōnamig chullelō, penab yanōb indiisrō maig kōbash kōmō, truba tab wamōnrrai indamigwan chullelō kōn cha. Katō judíosmera tulundzuni yamerayube purō tab purramdōnug purrag kui indamba, katō lincha tabig mabyugucha nōrreelō purrainug purō tabigu purrag kui indamba inchibelō kōn cha. ⁴⁷Katō piudasmeran nōmui yameran kerrawabe, tabelō misrōb

ke ka yandō truba yana Tiusba waminchibelō kōn cha. Truilōbe mōra melamig mas nuigwan utōnrrun—chibig kōn.

Kan waacha piuda Tiusweyasig an tranōb

(Mc 12.41-44)

21 Tiuswei yau an kebusrinug, puarmera an kebusrōb kōben Jesúsbe ashib wabig kōn. ²Inchen katō kan waacha piudagucha, øskō an pagatōtōh kebusri ashabe, ³Jesúsbe trenchibig kōn:

—Nabe ñimun cierton trendamōnrrun cha: I waacha piudabe mayeelō lataitōguen kōmō, menrraguen tranan cha. ⁴Kaguende mayeelōba nōmbe undaigwandō tranen, trune nōbe waacha kōptō, tru nui øsig tsumig tōgagúigwanguen kerrigu tranan— cha.

Jesúsbe Tiuswei yawan pinisaig kōnrrun chib

(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)

⁵Mōilōgōsrōn Tiuswei yau tru tab sruuzheelanba, chigōben tabzheelō Tiusweyasig tranig pōnrrabelanba, truilan waminchib kōben, Jesúsbe trenchibig kōn:

⁶—Iig ñim ashib kuigwan pinisam kwalōm attrun cha. Yube ni kan srukken katōgan srug palabē kōrrōmismōnrrun cha. Kerriguba pōtiitsig kōnrrun—chibig kōn.

Chigurrimbunō kōbig misaabañau patsam lutau chigōben kōb

(Mt 24.3-28; Mc 13.3-23)

⁷Inchene nōmbe trencha payibelō kōn:

—Kusrennōbig, ¿øyeebe mana purainrrerah? cha. ¿Truilō ke yandō treeg purainrrabigwan asamibe chitō kenamistrerah?— cha.

⁸Inchen Jesúsbe trenchibig kōn:

—Ashiptø kuy cha, ñimun peløsrkørrain kømø. Kaguende mõiløgøben nai munchiyu truba nu amrrua trenchinrrun cha: “Nabe truig kur” chib, katø: “Møi ya srabe kwaløm punrabiibe lutau køn” chib amrrubene, truilan mendig ammøtay, chibig køn. ⁹Incha ‘misaamera katøgan peesrø misaameraba purø trømbøig kørig kømdiig kwayab kweetsiyab køn’ chib; ‘misaamera tru piraueletøwei trømbøig namig kurra kwayab køn’ taig ñim wamindi mørabe, ñimbe kwarmøtay cha. Kaguende iilømerrigwei trendø treeg purainrrabigwein køn cha. Inchendø katøgucha patsamibe ke mõi mõin kønrraamøn— chibig køn.

¹⁰Inchabe katø trenchibig køn:

—Peg misaamerabe katøgan peg misaameraba kwayaben, katø rey karumburab ashib karuim pirauelebe katøgan reywei misaameraba kwayanrrun cha. ¹¹Trune pirø purø trømbøig kønabelø arrumba, chu pirausrøn køben parø amrrumba, kaig kwanrrømera amrrumba inchen, kørig kømdiig chigøben arrumba, katø srømbalarøngurrimbe chigøben truba nørreelø kenamisrøb inchun cha.

¹²Inchendø øyeelø arrumøwatø, ñimune kemørb, larrø kaig marøb inchun cha. Katø ñimune judíosmera tulundzuni yamerayumay payib sruagønrrab srua ambamba, kailan keeri yau keera põnsramba inchun cha. Incha nagurrindø reymerai merrab køben, karubelai merrab køben srua amben, ¹³naimburab ñim wamindamig kønrrun chibig køn. ¹⁴Ñimui manrrøyube øyegwan isua põnrrønrrigay chibig køn, mandø løtamigwan ke kanmaytø isua tøga põnrrønrrab inchimønrrab. ¹⁵Kaguen ñimun ashig kømui inchibelø mayeelø, nøm manchaguen løtønrrain kømøwei, nøm ñimun purab waminchib kasrønrrain kømøwei, nabe ñimun

muguen øyeg waminchimuinrrunig wamindamig tranamønrrun chibig køn. ¹⁶Inchen ñimui mõskalø køben, nunelø køben, ñimui ñimmisaamera køben, ñimui trendø linchibelø køben, ñimun ashig kømui inchibelan tranen, ñimun mõilane kwetchun cha. ¹⁷Maya misaabe ñimune nagurrindø tsalø indiilø kønrrabguen cha. ¹⁸Inchendø ñimui turyu kan pusruuzhikken chi indiimíig kønrrun chibig køn. ¹⁹Ñim chi arringucha melabig meløwabe, ñimasiitøwei ñimui mõsiimerane øsiguig wesranrrabguen cha trenchibig køn.

Jerusalénwan pinisaig kømig

²⁰Jerusalén ciudadawan pøtøburab suldautø tulsruig kui ashabe, petø pinisaig kønrraitamab isua, ²¹Judea pirau warabeløbe tunmerasrømay wegørra lulay. Inchen ciudayu warabeløbe truyugurri webambamig køn. Inchen ciudayugurri yabsrø warabeløbe ciudayumay katø ammøtay. ²²Kaguende trømbøig møra melønrrai maram kwalømmera kønrrun, Tiuswei wamwan pørigu maig taig kerrigu treeg nebunrrai. ²³¡Ishumbur waachamera, tru kwalømmerawan patsø kwanreelø, kabe muchib ureg tøgarmearimbe maig kønrrer! chibig køn. Kaguen yu pirau purø isumdiig arruben, katø i misaameraimburab namig købig purø kørig kømdiig attrab køn. ²⁴Møiløbe espadatøga kweetsiilø køben, mõiløbe chugøben asiimø pirausrømay kemøra srua ambiilø kønrrun chibig køn. Inchen tru judíos kømeeleø Jerusalén ciudadawan mindishib itølulrrun, tru nømui treeg maram kwalømmera patsamnegatiitø.

Tru Møg Misra Arrubig katø arrumig

(Mt 24.29-35, 42-44; Mc 13.24-37)

²⁵Inchen chigøben truba nørreelø kenamisrtrun nõsigu køben, pølyu køben,

estrellamerayu kōben. Inchen pirau misaamera nōrrō pōnrrabiibe purō trōmbōig isui inchun, mar purō trōmbōig wanrrab mullib, trōmbōig latōgushib kurrōben. ²⁶Katō misaamerabe yu pirau maig purainrrabelan isubiibah kōrig kōbiibatō pesannanrrun, kaguende srōmbalasarō purō nōrreelō pōnrrabelan kōnōgōb sruagutsiilō kōben. ²⁷Inchen tru Mōg Misra Arrubiibe maramburab maramig tōgaig purō nuig tōrguegwalmabig wañiyu arrubēn ashchun, chibig kōn. ²⁸Inchawei iilō pureb arrub mendōbene, ølgandō pōnrramisra, kurraasay chibig kōn. Kaguēn yandō ñim kaigyugurri wesruilō kōmig lutau kōnrrun— cha.

Higueran kemesra wamindig

²⁹Incha katō ‘øyeeg lataitōwein kōn’ cha, kemesra trenchibig kōn:

—Higueranma asay cha, katō mayan tusrmeranba, ³⁰ishiimera weguchib mendōbene, ñimbe pachig kwalōmmera arrumig lutau kui asan cha. ³¹Øyeetōwei ñim iilan purayai ashabe, Tius nō ashib karub pasraibe yandō lutau kuitamab isua kuy cha.

³²Pōs nabe ñimun cierton trendamōnrrun chibig kōn: Mōin kwalōm misaamera pinōmōwatō, kerriguh purainrrun cha. ³³Srōmbalaba, pirōbabe patsōben, na wamindiibe ka wamindiitōbe purainrraamōn cha.

³⁴Ñimbe ñimdōwei ashiptō kuy cha, ñimui manrōmerayu øyeelōtō netsailō kōmōnrrab, mamburab mab, mutsiirab, yu pirau øsig waramig chigōben tōgagōmigwangōba isub indiilō, tru Señor arrin kwalōmbe ñimun kan ilagu kegōrōsrka merrarrab lataig arrindō mōrōmōnrrappe. ³⁵Kaguēn tru kwalōmbe yu pirau muba kuimbura mayeelaim pala treeg attrun chibig kōn. ³⁶Inchawei ñimbe ashiptō melay chibig kōn, chu uragucha Tiuswan purugurra chib, øy-

eelō kerrigu pureb arrubigu kullaaramō, mur pōnrramig kōnrraimba, tru Mōg Misra Arrubigwei merrab kemalla, pōnrramig kōnrraimba.—

³⁷Incha Jesúsbe kwalōmmerawane Tiuswei yau kusrenana, yembe Olivos taig tunsrō kōrrōmisrtrab ibig kōn. ³⁸Inchen kwalōmmōrig ke lōtsōzhig, lōtsōzhig maya misaamerabe Tiuswei yau nun mōrtrab pubelō kōn.

Jesúsuan kemōrtrab waminchib

(Mt 26.1-5, 14-16; Mc 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

22 Pirri Levaduragaig maig Fiesta, tru Pascua Fiesta taig, lutau kōben, ²sacerdotesmeran karubelōba, tru Moisés pōrigwan kusrenanōbelōbabe Jesúsuan mandō kweetsamigwan labendō, misagwan kōriimatabelō kōn.

³Inchen Jesús tru doce kusrenanōb pera uniilai utuig, Judas, tru Iscariote cha wamigwan, Satanásbe kebiben, ⁴Judasbe webya, sacerdotesmeran karubelanba, tru Tiuswei yau ashib pōnrrab suldaumeran karubelanba ashchab ya, Jesúsuan mandō incha nōmui tasku tranamigwan waminchene, ⁵nōmbe truba kasraarawa, an tranrrab misrōbelō kōn. ⁶Inchen nōbe treeg martrab misra, misag tre nu kaaben Jesúsuan mandō incha tranamigwan yandō lab mendabig kōn.

Señorwei pascua mamig

(Mt 26.17-29; Mc 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷Yandō Pirri Levaduragaig main kwalōm puben, tru Pascua ubisha-unan kweecha tranamig kōbig kōn. ⁸Inchen Jesúsbe Pedronba, Juanwanba trencha karua ørōbig kōn:

—Pascua Fiesta mamigwan manrrab tamartrab ambay— cha.

⁹Inchen nōmbe:

—¿Nambe chu tamaramø?— cha payen,

¹⁰ Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñim ciudayu kebambene, kan møg pigøtsø mutaig ñimun katøben, truigwei wendautø amrrigay cha, nø kebyam yaugatig. ¹¹ Incha tru ya puaigwane trenchinrrigay chibig køn: “Kusrennøbiibe ñun trendan cha: ¿Nai kusrenanøb pera uniiløba pascua mamigwan mab purram salabe chu køh?” cha. ¹² Inchen ya puaibe pala pisusø kan nu sala chab tamarikken ñimun eshkaben, truyu tamartrigay— chibig køn.

¹³ Inchen nømbe amba, Jesús maig taig treeg wetørrawa, tru Pascuan tamarøbelø køn.

Señor nui doce pera uniiløba mab

¹⁴ Incha yandø ura puben, Jesúsbe nui karua øriiløba mishatsigu wamisrabe, ¹⁵ trenchibig køn:

—¿Nan øyeeg kaig nebuig megamig pumøwatø, Pascua Fiesta mamigwan ñimba manrrab truba truba isuig køn! cha. ¹⁶ Kaguende ñimun trendamønrrun chibig køn: Tius nø ashib karub wainug katøle ñimba manrrab wamisramnegatig nabe i mamigwane mamumønrrun— cha.

¹⁷ Incha copan muta Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, trenchibig køn: —Cha iigwan, larrabelø mutsay cha.

¹⁸ Kaguende ñimun trendamønrrun cha: Møingurrimbunøbe uvas piwane mas muchimumønrrun cha, nai Møskai nø ashib karub waisø katøyug ñimba mutsam kwalømgatig.—

¹⁹ Incha pirriwan muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirisha, nømun trenchib srørrøbig køn:

—Iibe nai asr køn cha, ñimuyasig tranig. Iigwan øyeeg marøppe, nan isunrrab maray— chibig køn.

²⁰ Inchen chab ma, katø treetøwei copan mutabe, trenchibig køn:

—Iibe tru nai anindøga Tius tru misagweyasig srø acuerdon marig, tru copa køn cha, tru ñimuyasig na ani lusig.

²¹ Inchendø asay chibig køn. Nan ashig kømui inchibelan tranrrabigwei tasiibe i mishatsigutøwei nain tasiiba trubalatø trarra wan cha. ²² Tru Møg Misra Arrubiibe muwan inrrai pasrig, truwan iben, trune ;tru nun ashig kømui inchibelan tranrrab møg waachaweimbe, kan maig kørrer!— chibig køn.

²³ Inchen nømasyaitø:

—¿Treeg martrabiibe mu kerah?— cha payiyab mendabelø køn.

Møg mas nuig kerah cha payiyab

²⁴ Inchabe nømbe nømui utu møg mas nuig kønrraptiig kerah cha, payiab aleguiyab købelø køn. ²⁵ Inchen Jesúsbe kusrub trencha løtabig køn:

—Tru reymera judíos kømeelebe nøm karub tøgagüilane maig købash inchib purran cha. Inchen tru nømun ashib karub purrabelane ‘misaamerayasig tabig marøb møguelø køn’ chib wamiilø køn cha. ²⁶ Trune ñimbe øyamay kømøtø kømig køn chibig køn. Masken ñimui utu tru mas nuibe matsinø-unø lataitø misramig køn cha. Inchen tru chi maramigwan nø ashibiibe kan karuig marøb megabig lataitø misramig køn cha. ²⁷ Pøs trube, øyeeg købene, ¿møg mas nuig kønrrab køh? cha. ¿Mishatsigu manrrab wamisrøbiiteh? Kabe ¿tru mishatsigu mamigwan pønsrøbiiteh? cha. ¿Pøs mishatsigu manrrab wamisrøbig, truig mas nuig kømuitarru? cha. Øyeeg kuingucha, nabe ñimui utube tru mishatsigu manrrai pønsrøb megabig lataig kur chibig køn.

²⁸ Ñim køn chu uragucha nan elachimø, chigøben murig pub arringucha treegu wendautø lincha melabeløbe. ²⁹ Incha nai Møskai tru ashib karub waigwan nan tranøb

lataitøwei, nabe ñimun tranamønrrun chibig køn, ³⁰ tru na ashib karub waisrø nai mishatsigu mab, muchib, katø tru ashib karub purramigu purramisra, ñim tru doce nusrkalø Israelweinukkurri karrab misaameran ashib karub purramig kønrrain— cha.

**Pedro nan ‘ashmíig kur’
chinrrautan cha, Jesús eshka**

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹ Incha Señorbe katø trenchibig køn:

—Au, Simón, Simón cha, Satanásbe ñimun miain køn cha, kan tirigu trulmeran latawei kønishib sruagutchab. ³² Inchendø nabe ñuimburappe ñui isubigwan nainuutø tøga pasraigwan elachib pasrømønrrai ñuyasig Møskawan miar chibig køn ‘purugurrinrig’ chib. Ñi nan wendøbasra ya, naimay katøle arruabe, ñibe ñui nunelan chiyutøgucha kullaaramø, mur pønrrønrrai purugurrig— cha, trenchibig køn.

³³ Inchene Simónbe:

—Señor, ñun kailan keeri yau keeren, nabe ñiba truyu pasrønrrab treetø attrab pasrømøtø, nagucha ñiba tøga kwanrrab attrab pasrar— cha, trencha løtabig køn.

³⁴ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Pedro, nabe ñune trendamønrrun cha: Møin kwalømdøwei kallu wamømøwatø, ñibe pønmayguen nan, ‘ashmíig kur’ chinrrautan— cha.

**Purø trømbøig kuim
pasramig lutaurab**

³⁵ Incha Jesúsbe trencha payibig køn:

—Na ñimun wasrkaig, katø an pusramig chigaig, alpargatiskaig ørenma, ¿ñimun chi palappuig køh?— cha.

Inchen nømbe:

—Chigucha chi palappumuig køn— cha løtabelø køn.

³⁶ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Møimbe treeg kømøtø, an pusrig tøgaipe, srua inrrø cha. Inchen wasr tøgaipe, ila inrrø cha. Inchen espada-gaipe, trube, nui pala itøgueigwan yana, kan penø cha. ³⁷ Kaguende nabe ñimun trendamønrrun cha: Tiuswei wamwan pørigu naimburab iig øyeeg chibig pasrabiibe treeg neburrain køn cha: “Larrø kailai utu treeg kui lataitøwei asha tøgagúig køn” taig. Kagen naimburab chi neburrai pørig pasrabiibe kerriguh treeg neburrabig køn— cha.

³⁸ Inchen nømbe:

—Señor, yuguen pagatø espadamera køn— chiben,

Jesúsbe:

—Øiløtø tsabø køn— cha, løtabig køn.

**Jesús Getsemanísrø Tius
Møskaimba waminchib**

(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

³⁹ Incha Jesúsbe nø trendø treeg marøbig kuig køppe, Olivos Tunsrømay iben, nui kusrenanøb pera uniiløgucha mendig ambubelø køn. ⁴⁰ Incha truyu puabe, trenchibig køn:

—Tiusba waminchib purray cha, chiyugøben kaigyu kegørrab pønrrømønrrappe.—

⁴¹ Incha Jesúsbe kan srug kutsimburab lataitø ya, Tius Møskaimba waminchab tømønrsrabe, ⁴² trenchibig køn:

—Nai Møskai, i copan nan tarømaramdiig købene, tarømarrtra cha. Inchendø na maig isuig køben, treeg kønrrain kømøtø, ñi nan maig maramdiig køben, treegwan maramig kønrrain— cha.

⁴³ Inchen srømbalasiig kan ángel Jesúswan mas kullaaramønrrai purugurrab kenamisrøbig køn.

⁴⁴ Inchen truba truba trømbøig køben, katøgucha ¡katø! miabig, miabig køn. Inchen nui pøsrømbiguen pirau kan anim pirrab lataig nørriig pirrabig køn.

⁴⁵Incha kurra, nui kusrenanøb pera uniilan ashchab yabe, isubiitø kamariilø, kib purrain kui wetørrawabe, Jesúsbe trenchibig køn:

⁴⁶—¿Chindimba kib køgue? cha. Kurra, Tiusba waminchib purray cha, chiyugøben kaigyu kegørrab pønrrømønrrappe.—

Jesúswan kemøra srua ambub

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷Inchen Jesús waminchib pasramne, truba nu misag puben, Judas taig, tru doce kusrenanøb pera uniilai utuibe, truilan pera arrua, Jesúswan muchanrrab kemallen, ⁴⁸Jesúsbe trenchibig køn:

—Judas, ¿Møg Misra Arrubigwan nan ashig kømui inchibelan kan muchawa tranrrreendirru?— cha.

⁴⁹Inchen Jesúsba pønrrabeløbe tru treeg purainrrabigwan ashabe, nune payibelø køn:

—Señor, ¿nam espadatøga kørriincha petamøh?— cha.

⁵⁰Inchen nømui utu møikkøsrøn tru maya sacerdotemeran nø karub sacerdotei karuindiig megabigwan kusrmay kaluwan kelarrab lutiichtinchibig køn.

⁵¹Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Au, øyeebe marmøtay— cha.

Incha kaluwan katørawa, treetøwei tamarøbig køn. ⁵²Incha sacerdotemeran karubelanba, misagwan karubelø kølli misaameranba, Tiuswei yau ashib pønrrabelø policíameranba nun tru suamrrab amrrubelan trenchibig køn:

—Nabe kan niliig kui lata ñimbe espadamera køben, tsiimera køben suar werrunrrappe, ¿chindimba treeg wer-rugue? cha. ⁵³Nabe ñimba kwalømmørig Tiuswei yau waben, kemørmuig køn cha. Inchendø yandø møimbe tru kaig maringarubig tru løstøyuig nø mer-rarrawa nø karub pasramisren, ñimuimburab ñim maramig ura puin køn— cha.

Pedro Jesúswan 'ashmíig kur' cha isab

(Mt 26.57-58, 69-75; Mc 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴Incha Jesúswan kemøra, tru maya sacerdotemeran nø karub sacerdotei yamay srua amben, Pedrobe yaptø, yaptø mendig ibig køn. ⁵⁵Incha tru yawambigu nag urra, tru pøtøgatan purramisren, Pedrogucha nømui utu wamisren, ⁵⁶kan srusrø mendig megabiibe naabilabig tøryu Pedron wai ashabe, ashib pasraptø, ashib pasraptø trenchibig køn:

—I møkkucha Jesúsba uñibiitøwein køn— cha.

⁵⁷Inchen Pedrobe trenchib isabig køn:

—¿Paare ishuube, nagan ashibig kuitarru!— cha.

⁵⁸Inchen yanazhigutø Pedron katøgan ashabe, trenchibig køn:

—Ñigucha truilai utuigwein kørreh— cha.

Inchene Pedrobe:

—¿Paare møøbe! nagan truig kuitarru— chibig køn.

⁵⁹Katø kan ura wendau køsrøn katøgan trenchibig trenchig køn:

—Isa kømø, i møkkucha Jesúsba uñibigwein kørreh cha. Kaguende nøbe galileasriitøwein køn— cha.

⁶⁰Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—¿Paare møøbe! ñibe ni chi waminchib pasrainguen mørmur— cha.

Inchen tru urastø Pedro waminchib pasramnetø, kan kallu wamaptinchibig køn. ⁶¹Inchen Señorbe keesha, Pedron ashene, Pedrobe Señor øyah taig kømørramab isuptinchibig køn: “Møi kallu wamømwatø nan pønmayguen, ‘ashmíig kur’ chib isønrrautan” taigwan. ⁶²Inchabe Pedrobe webya, truba truba isuig kishibig køn.

**Jesús tru Setenteelø maig
maramigwan asha marøbelai merrab**
(Mt 26.59-68; Mc 14.55-65; Jn 18.19-24)

⁶³ Inchen tru møguelø Jesúswan ashib srua købeløbe nun indza ashib, kur-røb incha, ⁶⁴ kabwan lusra, maløbøtø pashabe, trenchibelø køn:

—¿Mu kurragutsin kui? Namun ke-larrab eshkau pøs— cha.

⁶⁵ Incha trømbøig tsalø wamab, katø chineh chibelø køn.

⁶⁶ Yandø tør-rraben tru misagwan karubelø kølli misaameraba, sacerdotemeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba trubalatømisra, nømui tru Setenteelø tru maig maramigwan asha marøbelai merrab Jesúswan srua amben, ⁶⁷ nømbe trenchibelø køn:

—¿Ni Cristo køtirru? cha. Namun eshkarra— cha.

Inchen nøbe trencha løtabig køn:

—Na nīmun: “Truig kur” cha, trenchibene, nīmbe køremøwei, ⁶⁸ katø na chigøben payene, nīmbe løtømøwei inchantan cha. ⁶⁹ Inchen møingurrimbunøbe na, Møg Misra Arrubiibe tru maramburab marøb Tiuswei kusmaygatø wamisrtrun— chibig køn.

⁷⁰ Inchene mayeeløba trencha payibelø køn:

—¿Trube, nībe Tiuswei Nusrkain køtirru?— cha.

Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nīmdøweinguen nabe truigwein køn cha chab trendan— cha.

⁷¹ Inchene nømbe trenchibelø køn:

—¿Trube, nuimbura waminchabelø mas chiwein kuin palønrrab kø? cha. Nui triitøgatøwei wamindigwan namashib mører— cha.

Jesús Pilatoi merrab

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Jn 18.28-38)

23 Incha mayeeløba truyu tulundzuna pasrabiibe kurra, Pilatoimay Jesúswan srua amba, ² truyu ‘øyeeg køn, øyeeg marøbig køn’ chib mendabelø køn:

—I møøbe namui misagwei isui-gwan kaig isubelø kønrrai ke peemaytø chab yunømarøb, Roma maya misagwan karubig Césarwan nam trendø an pagarab kuigwan pagaramumig køndamba, katø nøbe tru Cristo, kan rey kurtamba indi aser— cha.

³ Inchen Pilatobe Jesúswane trenchibig køn:

—¿Nīgan judíosmerai rey køtirru?— cha.

Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nītøweinguen chab trendan— cha.

⁴ Inchen Pilatobe sacerdotemeran karubelanba, misaameranba trenchibig køn:

—I mōwane nabe chigucha chi kaig mariibe wetørramur— cha.

⁵ Inchen nømbe masken, masken inchib, trenchibelø køn:

—Judea pirau kerriguba, maya misaameran nui kusrenaniiløtøga ke chindi asamgaig maran cha. Galilea pirausrø pølbasa, mōimbe yusrø treeg inchib arrun— cha.

Jesús Herodeswei merrab

⁶ Inchen Pilatobe trunun mørabe, trencha payibig køn:

—¿Trube, nøbe galileasriig kø chindah?— cha.

⁷ Inchen:

—Trusriigwein køn— chiben,

Pilatobe Jesúswane tru Galileasrø Herodes karub waim pirauig kuin kui ashabe, nune Herodesweimay purøørbig køn, kaguen Herodeskucha

tru kwalømmerawane Jerusalénsrøwei waben.

⁸Inchen Herodesbe Jesúswan ashabe, truba kasraarabig køn, kaguende mas merrabsrøwei ashimmørø inchibig købig kua. Pøs Jesúsweimburab chigøben wamindi mørøbig kua, nøgurri Tius maramburab marigwan mari ashig kui inchibig køn. ⁹Incha chigøben truba truba payen, Jesúsbe chigucha kusrua løtømuben, ¹⁰sacerdotesmeran karubeløba, tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløbabe ‘øyeeg køn’ chib; ‘øyeeg marøbig køn’ chib, truiløbe truba truba trenchib truyu purrabelø køn.

¹¹Inchen Herodesbe nui suldaumeraba Jesúswan truba kaig inchib, indzatø ashib srua kua, truba tabzheelø kenana, Herodesbe Pilatoimay katøle ørøbig køn. ¹²Tru kwalømbe Pilatoba, Herodesba tab linchibelø misrøbelø køn, merrappe tsaleelø købig kuig.

Jesúswan yandø kwanrrai pasrøb

(Mt 27.15-26; Mc

15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³Inchen Pilatobe sacerdotesmeran karubelan køben, tru pirau ashib karub purrabelan køben misaameran køben tulundzunørrai wama, ¹⁴trenchibig køn:

—Ñimbe nan i mowan misaameran ke chine martrab isunrrai marøb unan chib, naimay srua amrrutan cha. Inchen nabe ñimui merrab maig kuitashchab ashchab paya ashen, nuinuube chigucha chi kalø mariibe wetørramur cha, tru ñim ‘øyeeg, øyeeg kalø marøptiig køn’ chib pønrraigwane. ¹⁵Katø Herodeskucha chi maramgaig kui asha, katøle nøbe namuimaytøwei ørin køn cha. Ñimguen ashke cha, ke kwanraingatig maramdiibe chigucha chi kaig mariibe kaagøn cha. ¹⁶Treekkurri nun ichaguchabe, elatchab— chibig køn.

¹⁷Fiesta kwalømmerawane Pilatobe kan merrarraawa keerig pasrabigwan in-

rrai elatsamig nebubig køn. ¹⁸Inchen mayeeløba trenchib trashib mendabelø køn:

—¡Øigwane patsøgay! cha. ¡Barrabáswan inrrai elachi!— chib.

¹⁹Pøs, tru Barrabásbe tru kailan keerinug pasrappe, tru Jerusalén ciudayu misaameran pera kaig marøb kurrikkurrimba, katø kweetsikkurrimba merrarraawa keerig pasrabig købig køn. ²⁰Incha Pilatobe Jesúswan elatchab isua, katøyug nømun waminchen, ²¹nømbe mas mur trashibelø køn:

—¡Kurusyu mesrø! ¡Kurusyu mesrø!— chib.

²²Inchen pønmayyu Pilatobe katø trenchibig køn:

—¿Chindimba øyeeg martrainchigue cha? ¿I møøbe chi kalø mara pasra? cha. Kwamnegatig maramdiibe nuinuube chigucha chi kaig mariibe nabe wetørramur cha. Ichaguchabe, inrrai lelatchab— chibig køn.

²³Inchen nømbe:

—¡Kurusyu mesrø, mesrø!— chib, mur trashib miab køptø, nøm maig marøg kui indigwan treeg martrab uta pønrramisrøbelø køn. ²⁴Inchen Pilatobe tru nøm miaigwane treeg kønrrai kørrømarøbig køn. ²⁵Incha tru misaameran pera kaig marøb kurrikkurrimba, katø kweetsikkurrimba tru kailan keeri yau pasrab mowan nøm elatchai miaigwan, trunun inrrai elacha, Jesúswane nømun maig marøg køben martrai tranøbig køn.

Jesúswan kurusyu mesramsromay srua ambub

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶Yandø Jesúswan kurusyu mesrønrrab srua amba, kan Cirenesrø møg, Simón taig, nøørørøngurri arruben, nun kemørabe, kuruswan mutøstra, Jesúswei wendautø merranøbelø køn.

²⁷Inchen misamera truba nu mendig amben, truba yam ishumburmera nun

isua wamamøra kishib, isuilø trashib amrruben, ²⁸ Jesúsbe nømun ashabe, trenchibig køn:

—Jerusalén ishumburmera, nan isua kishmøtø, ñimuyasiiba, ñimui uregweyasiiba isua kisay cha. ²⁹ Kaguende kwalømmera attrun cha, øyah tamig: “Ureg tøgagønrrab kaimabelø, mana patsø kwanrriig kømeeelø købelø, mana urekkar kua mutsørsøb norrøranmeelaimbe mayanguen tab kuilø køn” tailø kømig. ³⁰ Katø misaamerabe norrø tunmeran: “Namuim pala itøgørrørray” chib, shush tunmerane: “Namun itøgasørray” chib mendønrrun cha. ³¹ Kaguen çtsøg tusrwanguen øyeeg marøbeløbe, mas mulwane chitø martreher?— chibig køn.

³² Katø pagatø kaig marøbelangucha Jesúsba kegøtø kwetchab srua ambubelø køn.

Jesúsuan kurusyu mesrøb

³³ Incha kanbalø Calavera tainug puabe, truyu Jesúswane kurusyu mesrøbelø køn, tru pagatø nileelangucha, kanun kusrmay, kanun atsimaygatø.

³⁴ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai Møskai, nømun ulø paymø, pesannanrriig cha. Kaguende nømbe chi marermabguen isumøn— cha.

Inchen suldaumerabe Jesús kewagúilan suerte kucha, pirishibelø køn. ³⁵ Inchen misaamera truyu ashib køben, tru ashib karubelø købenguen Jesúsuan indzatø ashib trenchibelø køn:

—Kanelanma kaigyugurri wesrabiibe nõasiitøwei pinaarrubash cha, nõ tru Cristo, Tius Lawa Wesruig kuabe.—

³⁶ Inchen suldaumeragucha indza ashib, køchiibiwana mutchai yuuløb kemallabe, ³⁷ trenchibelø køn:

—Ñi tru judíosmerai rey kuabe, kwamønrrab ñitøwei chigøben mar!— chib.

³⁸ Inchen Jesús megaim palagucha kan pørig mesraig megabig køn, griegomay køben, latinmay køben, hebreamay købengue:

IIBE JUDIOSMERAI TRU REY KØN chibig.

Jesúsba, tru pailø kailøba

³⁹ Inchen truyu melsraig melabeløgucha kane trenchib tsalø wamabig køn:

—çÑibe tru Cristo kømøtirru? cha. çKwamønrrab ñitøwei chigøben mara, namungucha treetøwei martra!— cha.

⁴⁰ Inchen kane tru katøganun namig trenchibig køn:

—Ñigucha treegutøwei mesraig megabendø, çñungan Tiuswan kørig kømuitarru? cha. ⁴¹ Kaguende nambe øyeeg marig melappe melsrambuawei melsrai meler cha. Kaguende nambe kaig marimburø øyeeg melambuawei møra meløben, trune i møøbe chigucha chi kaig marig kømøn— chib.

⁴² Inchabe Jesúsuan trenchibig køn:

—Jesús, ñi ashib karub wamigwan ñi ashib karub pølbaserabe, nan isurrunrriig— cha.

⁴³ Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nabe ñun cierton trendamønrrun cha: Møindøweinguen naba purø tabzhiisrø wanrrabguen— cha.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Inchen yandø kwaløm tøbøtag køsrøn køben, tre uraskurri maaben las treskatig pirau ørøba løstiig kørrømisren, ⁴⁵ pørrbe løtsøraben, Tiuswei yau tru purø tab llensuzhig kelarrab sötø mesraig megabiibe tøbøtakørrab kølsrøbig køn. ⁴⁶ Inchen Jesúsbe mur trashib trenchibig køn:

—Nai Møskai, nai espíritun ñui tasku tranar— chib.

Trenchabe yandø isrømuptyinchibig køn.

⁴⁷Inchen tru Roma suldau cienelan nø karubiibe øyeeg purayaigwan ashabe, Tiuswan trenchib truba tabig waminchibig køn:

—I møøbe, isa kømø, sølgandø tabig uñibig kuin køn— chib.

⁴⁸Inchen maya misaamera øyeeg purayailan truyu ashib pønrrabeløbe, truba isub nømui pechondø kurrāmørøb truyugurri ambubelø køn. ⁴⁹Inchen mayeelø Jesúswei asiiløba, ishumburmera Galileasrøngurri nui mendig amrrubeløbabe yabsrøngurrindø ashib pønrrabelø køn truyu treeg puraiben.

Jesúswan sörig

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰Kan møg José taig Judea pirau Arimatea pueblorrig købig køn, trube tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai utuig truba tabig, katø sølgandø uñibig. ⁵¹Katø tru Josébe Tius nø ashib karub wainuguigwan muniirabigwein kuabe, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø ‘øyeelø martrab’ chib kørromara pønstraigwanba, nøm chi mariilanbabe chi tab kømui asig køn. ⁵²Incha nøbe Pilaton ashchab ya, Jesúswei asrwan mi-awa, ⁵³kurusyugurri pinøsrwababe, kan lino llensutøga kirra, peñayu sörämig trab lalig munguen sörimig pasrabigu sörabig køn. ⁵⁴Katø judíosmerai isram kwaløm tru sábadoweyasig tamaran kwaløm maaben købene, yandø tru sábadø kwaløm pumibe ke pølbasmø palabig køn.

⁵⁵Inchen ishumburmera Jesúswan Galileasrøngurri mendig amrrubeløbe nømgucha mendig amba, sörigwan ashib, Jesúswei asrwan mandø wayigwan ashib inchibelø køn.

⁵⁶Incha nømbe katøle ambabe, may irrabzheeløba, srølameløba tamarabe, tru maig maramigwan martrai Moisés maig karuig køben, tru sábadø kwalømbe israbelø køn.

Jesús øsiiraig

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jn 20.1-10)

24 Srø trune pølbasmø kwaløm tru ishumburmerabe ullarbatø löt-søzhig sörinuumay amrrubelø køn, nømui may irrabzheelø nøm tamariilan srua. Inchen nømbe katøgan ishumburmeragucha amrrubelø køn. ²Incha nøm truyu pua, ashene, tru sörinug kasraig sruube yandø truyu kømø, mal-srain tsuptinchen, ³nømbe kebambabe, Señor Jesúswei asrwan kalaptinchi-belø køn. ⁴Inchen, treeg køben, kwaariilø chinchabguen kaima pønrrøbene, mømibe pailø møguelø, tør pilabelø kewar, nømum pulu pønrraptinchen, ⁵nømbe korig køptø malømeran pirausrøngatig kebachen, tru møgueløbe trenchibelø køn:

—¿Ñimbe øsiguigwane kwailai utube chindimba lague? cha. ⁶Yube mu kaagøn cha. Katø øsiiraig køn cha. Nø Galileasrø uñib urassrøwei ñimun maig wamindiilan isuy chibelø køn, ⁷tru nø øyeeg taigwan: “Na, Møg Misra Arrubigwane kaig marøbelai tasku tranig kømig nebuben, kurusyu mesrøben, pøn kwalømyube katø øsiiranrrun” taigwan.—

⁸Inchen ishumburmerabe Jesús chi wamindiilan isua, ⁹sörinukkurri katøle amrrua, tru onceelanba, katø mayee-lanba maig purayaigwan kerrigu eshabelø køn. ¹⁰Inchen tru chi purayaigwan tru Jesús nøashib karua øriilan eshka ishumburmerabe iilø købelø køn, María Magdalenaba, Joanaba, Jacoboi usri Maríaba, katøgan ishumburmeraba. ¹¹Inchen nømune tru ishumburmera

wamindiibe ke ka indzokken kōnrraptiig mōrōraben, nōmbe kōremeelō kōn.

¹²Inchendōgucha Pedrobe sōriisrōmay ashchab lulōb ya, sōrinug trarashene, tru kirra sōrig llensumeratō waraptinchen, treeg purayaigwan ashabe, ‘kan øyeebe maig kermab’ truba kwaarig, yamay ibig kōn.

Jesús Emaússrōmay ambi mayu arrub

(Mc 16.12-13)

¹³Inchen tru kwalōmdōwei pailō Jesúswan lincha amōñibelō kōbelōbe Emaús taig pueblosrōmay ambubelō kōn, Jerusalēngurri once kilōmetrosburab ambiisrō, ¹⁴tru purayailan nōmdō kerriguh waminchib.

¹⁵Inchen nōm waminchib payiyab ambub pōnrramnetō, Jesúsbe nōashib kemalla, nōmba ib mendōben, ¹⁶nōmbe nōmui kabmerabe kasrailō latailō kua, nune mu kuinguen nebua ashmeelō kōn. ¹⁷Inchene Jesúsbe trencha payibig kōn:

—¿Ambub pōnrrappe, ñimbe chiwan waminchibrre amgue?— cha.

Inchen nōmbe pōnrramisrōppe, isubitō ke malōguen mindiilō kōbig kōn.

¹⁸Inchen mōikkōsrōn, Cleofas taibe, nune trenchibig kōn:

—Mōin kwalōmmerawan Jerusalēn chi purayaigwan mayeelōba wammōra kōben, ¿ke ñitōgan wammōrmfīg truyu arruatiig pua tsutirru?— cha.

¹⁹Inchen Jesúsbe:

—¿Chi purayah?— cha payen, nōmbe trenchibelō kōn:

—Nazaretsrō Jesúsweimburab waminder cha. Truibe Tius maig karuigwan kan eshkabig, nui mariilōyu, nui wamindiilōyu maramburab marōbig kōbig kōn cha, Tiuswei merrab lata, katō maya misagwei merrab lata. ²⁰Inchen truigwane sacerdotesteran karubelōba, namun ashib karub purrabelōba kurusyu mesra, kweetsig

kōnrrai tranan cha. ²¹Nam isuppe, Israel maya misagwan kaigyugurri wesranrabiibe nōwein kōnrraitamab isua muniiraig kōbig kōn cha. Mōimbe yandō kweetsig pōn kwalōmguen purayan cha. ²²Inchagucha namui utu ishumburmerabe namune kwaarōsrōtan cha, tru ullarbatō sōriisrō ashchab ambubelōbe. ²³Incha nui asrwan wetōrramuig kuig kōppe, namune trenchib amrrubelō kōn cha, nōmune: “Angelesmera kenamisra: ‘Jesúsbe øsig unan’ chitan” chib. ²⁴Inchen mōilōgōsrōn namui lincha amōñibelō sōriinumay amba, ishumburmera maig eshkaig treeg wetōrrabwei inchendō, Jesúswane ashmuin kōn— chibelō kōn.

²⁵Inchene Jesúsbe trenchibig kōn:

—¿Ñim kui, chugúinguen mōrmeelō! cha. ¿Tius maig karuigwan eshkabelō chi wamindiilan kōrenrraptōgucha ke yaandō, yaandō amōñibelō kōn! cha.

²⁶¿Nui tōrguegwalmabigu nō wamnug kebimōwatō, Cristogan øyeelōyumerrig trōmbōig marinab purayamig palōmuig kuitarru?— cha.

²⁷Incha nōbe tru Moisés pōriilōyugurri pōlbasra Tius maig karuigwan eshkabelō pōriilōyu chishtō eshkaib pureb ya, Tiuswei wamyu nuimburab waminchibig pōrig pōnrrabelan kerriguba øyeeg kōn cha nōmun eshkabig kōn.

²⁸Incha tru Emaús pueblosrō pub ambube, Jesúsbe nui maywan ke merrabmisra, ib inrrab lataig inchen, ²⁹nōmbe ke kōrrōmisri ashchab inchibelō kōn. Inchabe trenchibelō kōn:

—Namba kōrrōmisr cha. Kaguen yandō maaben kōben, yandō pilliranrraindan— cha.

Inchen Jesúsbe nōmba kōrrōmisrtrab kebya, ³⁰nōmba mishatsigu wawabe, pirriwan muta, Tius Mōskawan ‘mayanguen pay’ cha, pirishabe, nōmun srōrrōbig kōn. ³¹Inchen nōmbe Jesús

kui nebua ashiptindinaben, Jesúsbe waitø kenamuptinchibig køn. ³²Inchen nømbe kangurrin kangurri trenchibelø køn:

—Au yamba, nø namun maysrø Tiuswei wam pørig pønrrabelan øyeeg køn chib eshka arrubene, namune namui manraube ke nøs, nøs indig kømøh— cha.

³³Inchen nømbe tru urastø Jerusalénmay katø amba, trusrømbe tru once Jesús kusrenanøb pera uniiløba, truyu nømbe lincha purrabeløba tulaamba purrabyuh pubelø køn. Inchen truyu purrabeløbe trenchibelø køn:

³⁴—Isa kømø, Señorbe katø øsiirain køn cha. Incha Simónwan kenamisrin køn— cha.

³⁵Inchen tru pailø pubeløbe maysrø maig purayaigwan kerrigu eshkabelø køn, katø Jesús pirriwan pirishiben, yandø nø kui nebua ashiptindigwanba.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan kenamisrøb

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jn 20.19-23)

³⁶Inchen nøm tru waminchib purramnetø, Jesúsbe nømuin tøbøtag pasramisrøb:

—Ñimun chi isumgaig, tab køn— chibig køn.

³⁷Inchen nømbe kwariilø truba kørig kuilø kan møsigwan asermab isubelø køn. ³⁸Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Chindimbarre kørig kui inchigue? cha. ¿Ñimui manraube chindimbarre na kømuitamab isugue? cha. ³⁹Nai tasi-imeranba, srøbmeranba asay cha. Peg kømø, natøwein kur cha. Nan katørab ashib inday chibig køn. Kan mõiibe yaungawei, ni tsutsikkawayig køn cha, ñim nan asi lataig kømø.—

⁴⁰Incha iigwan chab trenchabe, tasiimeran srøbmeran eshka kenamaren, ⁴¹nømbe kasrag købiibah kan øyeebe maikkermab kwaarøbiibatø,

katøgucha køremø srø pønrrøben, Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ñimbe yu chigøben mamig tøgagømøgueh?— cha.

⁴²Inchen nømbe nun peskau piti tsirigwan srørrin, ⁴³nøbe uta, nømui malau mabig køn. ⁴⁴Inchabe trenchibig køn:

—Na ñimba uñippatøwei nabe ñimun iilan wamindig køn cha, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyu lata, Tius maig karuigwan eshkabelø pøriiløyu lata, Salmosyu lata naimburab waminchibig pønrrabiibe truyu maig taig kerriguh treeg nebunrrabig køn— chib.

⁴⁵Incha nømune Tiuswei wamwan pørigwan tøgandø øyeeg kuitamab isunrrai nømui isubigwan kura, ⁴⁶nømune trenchibig køn:

—Øyah chibig pørig pasran cha, Cristobe trømbøig marinab megamig nebuben, pøn kwalømyube kwailai utugurri katø øsiiraben, ⁴⁷mas kaig marmønrrab isua møramigwanba, nømui kaig mariilan ulø paymø pesannilø kømigwanba nui munchiyu eshka kusrenanamig kønrrai Jerusalénsrøngurri pølbasa, chu pirausreelandøgucha kerriguba. ⁴⁸Inchen mõi øyeeg purayaigwan ashibeløbe ñim køn chibig køn. ⁴⁹Au, nai Møskai tranrrab misra kørørmisrigwane nabe øramønrrun cha, ñimuim pala. Inchendø ñimbe yu Jerusalén ciudayutø ka kørørmisray cha, maramburab marøbig srømbalásrøngurri arrua, ñimun pinøbulamnegatig.—

Jesús srømbalásrømay nebib

(Mc 16.19-20)

⁵⁰Incha Jesúsbe ciudayugurri wambig Betaniasrøngatig nui kusrenanøb pera uniilan pera ya, tasiimeran kusruabe, nømuimburab 'mayanguen tabig kønrrain' chibig køn. ⁵¹Incha trenchib pas-

raimaytø nømuim pulugurri tarømis-
ren, nune srømbalasrømay srua yaig
køn. ⁵²Inchen nømbe Señorweimburab
truba tabig wamincha, Jerusalénmay

katø truba truba kasrag amba, ⁵³nømbe
chu uragucha Tiuswei yau Tiuswan
tabzhig waminchib købelø køn.

San Juan

Wambe kan mөг misrig

1 Chigucha kaabenbatø tru Wambe manawei pasrabguen inchibig køn. Tru Wambe Tiusba pasrøben, katø tru Wambe Tius købig køn. ²Tru Wambe srøsrøgurri Tiusba pasrabig købig køn. ³Tiusbe chiwandøgucha marøppe, tru Wamgurriwei marig køn. Inchen chitøgucha Tius mariilø pønrrabiibe, tru Wamgurrin kømíibe chigucha mariilø kaagøn. ⁴Øsig kømibe nuinug pasrøben, tru øsig kømig pasrabiibe mayeelayasig tør købig køn. ⁵Inchen tru tørbe løstøyu piløben, tru tørwane løstiibe chinchaguen kasrønrrab kaimaig køn.

⁶Kan mөг købig køn, Tius karua ørig, trube Juan taig, ⁷tru maig kuigwan waminchabig. Nøbe tru tørweimburab maig kuigwan waminchen, nøgurri mayeeløba kørenrrai. ⁸Juanbe nøashib tru tør kømøtø, tru tørweimburab maig kuigwan ka waminchaptø arrig købig køn. ⁹Tru tør ciertonig maya misagwan pilabiibe yu pirau kebarrub arrubig køn.

¹⁰Inchen trube yu pirau pasrøben, katø Tiusbe pirøwan truikkurri marig kuindøgucha, pirau misaamerabe nune mu kuinguen ashmuig købig køn. ¹¹Trendø nuinumay nøbe arrubendø, nui misaamerabe utømøtø, kaasig køn. ¹²Trune mutøgucha nun kashmø, utab, nui munchiyu kørebelane Tiuswei ureg misra pønrramig kønrrai tranig køn. ¹³Truiløbe yu pirau maig kal-labelø køben treeg kal-lawar kømøwei, ureg tøgagug køben tøgagúig ureg latailø kømøwei, katø møwei isuig maig køben, trumay kømøtø, Tiusweinug kal-lawar køn.

¹⁴Tru Wambe kan mөг misra, namui utu unig købig køn. Inchen nambe tru nui tørguegwalmabigwan tab asig

købig køn, tru Møskaweinukkurri arrubig Kandø Nusrkawei ka yandø tab indiiba, ciertoniibatø netsigwan. ¹⁵Juan truigweimburab maig kuigwan eshkappe, trenchib waminchibig køn:

—Iig køn cha, tru na øyah taig købiibe, nai wendau arrubiibe, na lataguen kømø, nøbe purø nuig køn cha, kaguende naguen kømøwatø, nømerrig købig kua.—

¹⁶Kaguende tru chigucha palømfig nui tab indigugurri nambe mayeeløba tru ka tab indigwane srøig, srøig itø uter. ¹⁷Tru maig maramigwan martrai pørigwane Moiséskurri tranig købig køn. Inchen tru ka yandø tab indiiba, newan ciertoniibabe Jesucristogurri arrig køn. ¹⁸Tiuswane mugucha managuen ashmuinrrun. Inchendø nui Kandø Nusrkai Tius, managucha Møskaweim pulu trag lincha pasrabig, truig namun kenamaran, Tiuswan ashibelø kønrrai.

Juan Bautista

Jesucristoimburab waminchib

(Mt 3.11-12; Mc 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹Iig køn, tru Jesúsweimburab maig kuigwan Judíosmeran Juan eshkaig. Judíosmerabe Jerusalénsrøngurri sacerdotemeranba, levitasmeranba karua ørøbelø køn, Juanwan: “¿Ñibe mu kugu?” cha payrrab. ²⁰Inchen Juanbe sørømø, maig kuigwan eshkaig, masken maig kuigwan kelarrab eshkaig køn.

—Nabe Cristo kømur— chib.

²¹Inchen nømbe katøle payibelø køn:

—Trube, ¿mu kugu? cha. ¿Kabe Tius maig karuigwan tru eshkabig Elíasteh?— cha.

Inchen Juanbe:

—Tru kømur— chibene, nømbe payibig payibelø køn:

—Trube ñigan, ¿Tius maig karuigwan tru eshkaig køtirru?— cha.

Inchen nøbe:

—Kah— chibig kòn.

²²Inchen:

—Trube, ¿mu kugu? chibelø kòn. Kaguende nambe tru namun karua ørøbelan eshkamig kòn cha. Trube, ¿ñuimburappe, ñibe mu kur chinragu?— cha.

²³Inchen nøbe trenchibig kòn:

—Kan wam mu misag warab waraimønug trenchib trashibig, truig kur cha: “Señorwei maywan ølgandø kuray” chib, tru Tius maig karuigwan eshkabig Isaías maig taig, treekke.—

²⁴Inchen tru Juanwan payrrai karua ørøbeløbe fariseosmera købelø kòn.

²⁵Tru karua øriiløbe trenchib payibelø kòn:

—Trube, ¿misagwan chindimba piu umbu ulsrøbig kugu cha, Cristo kømøwei, Elías kømøwei, Tius maig karuigwan tru eshkabig kømøwein købendøbe?—

²⁶Inchene Juanbe trencha løtabig kòn:

—Nabe pitøga pi pinøbulrrai ulsrøbig kur cha. Inchendø ñimui utube, ñim asiimíig, kan mugøsrøn pasran cha, ²⁷tru nai wendau attrabig. Nabe trunune nui alpargatisyu tsiwanguen pichib pasramig truburab kømuintatan— cha.

²⁸Øyeelø kerrigu pureppe, Betaniasrøn purayaig kòn, Jordán pi ambøgatøsrø, tru Juan misagwan piu umbu ulsrøb uniisrø.

Jesús, tru Tiuswei Ubisha-unø

²⁹Indiibe katø kwaløm Juanbe Jesús nuim pulumay pub arri ashabe, trenchibig kòn:

—Asay cha, iibe Tiuswei tru Ubisha-unø pirauelø kaig mariilan kerranrrabig kòn cha. ³⁰Iig kòn, chibig kòn, tru na øyah taig: “Nai wendau attrab møøbe na lataguen kømø, mas nuig kòn cha. Kaguende nague kømøwatø, nøbe manawei købig kuig kòn” cha.

³¹Natøweinguen nabe nune mu kui ash-

míig kuig kòn cha. Inchendø Israel misaameran mu kui nebua ashchai kenamartrab, misagwan piyu ulsrøb arrur— cha.

³²Katø Juanbe maig kuigwan trenchib eshkabig kòn:

—Nabe Espíritu Santon kan paloma lataig srømbalásrøngurri kørraarrua, nuim pala pasramisri ashar cha.

³³Inchen nabe katøgucha nune mu kui ashmuig kòn cha. Inchen misaameran pitøga pinøbulrrai piu ulsrønrrai nan Karua Ørøbiibe trendaig købig kòn cha: “Tru ñi ashen Espíritu Santo nuim pala kørraarrua, pasramisrinabig, truig kørnrun cha, Espíritu Santotøga pinøbulrrabiibe.” ³⁴Inchen nabe yandø trunun nai kaptøga asha, truiibe Tiuswei Nusrkain kui nabe eshkabig kur— chibig kòn Juanbe.

Jesúswei kusrenanøb pera unilø srøstreelø

³⁵Katø kwaløm Juanbe tru nui mendig amønibelø parba katøle truyu pasrøwabe, ³⁶Jesús pureb pasrai ashabe, Juanbe trenchibig kòn:

—Au, asay cha, øibe Tiuswei tru Ubisha-unø kòn— cha.

³⁷Inchen tru Juanwei pailø mendig amønibeløbe tru trendaigwan mørabe, Jesúswei mendig ambubelø kòn. ³⁸Inchen Jesúsbe keesha asha, nui mendig amrrui ashabe, trenchibig kòn:

—¿Chi lague?— cha.

Inchen nømbe trenchibelø kòn:

—¿Kusrennøbig, chu wabig kugu?— cha.

³⁹Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kòn:

—Ashchab amrruy— cha.

Inchen nømbe amba, chu wabig kui ashabe, tru kwalømbe truyu nøba kør-rømisrøbelø kòn, kaguende yandø las cuatro lutau køben.

⁴⁰Tru pailø Juan wamindigwan mørø-belø Jesúswei mendig ambubeløbe, kane Simón Pedroi nuneg Andrés købig køn.

⁴¹Incha Andrésbe nuneg Simónwanmer-rig lanrrab ya, wetørrawabe, trenchibig køn:

—Nambe si, Mesíaswan wetørrer— cha, (Mesías chippe, Cristo taig).

⁴²Incha Andrésbe Simónwan Jesúsweisrømay pera iben, Jesúsbe Simónwan ashabe, trenchibig køn:

—Ñibe Simón køn cha, Juanwei nusrkai. Inchendø mømibe yandø Cefas taig kønrrun— cha, (trenchippe, Pedro cha wamig).

Felipenba, Natanaelwanba Jesús wamab

⁴³Katø kwaløm Jesúsbe Galilea pi-rausrømay inrrab isua, Felipen wetørrawabe, trenchibig køn:

—Nai mendig attra— cha.

⁴⁴Tru Felipebe Betsaida pueblsriig købig køn, tru Andrésba, Pedroba waraisriig. ⁴⁵Inchen Felipebe Natanaelwan lanrrab yabe, trenchibig køn:

—Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriguba, katø Tius maig karuigwan eshkabelø pøriguba, truiløyu nuimburab pørig pasrab mowan nambe wetørrer cha. Truibe Nazaret puebløyu Joséwei nusrkai, Jesús køn— cha.

⁴⁶Inchen Natanaelbe trenchibig køn:

—¿Nazaretkurringan chi tappaig webattraitarru?— cha.

Inchen Felipebe trenchibig køn:

—Trube, ashchab amø pøs— cha.

⁴⁷Inchen Jesúsbe Natanael kemallib arri ashabe, trenchibig køn:

—Øibe si, isa kømø, israelita kui asamdiig køn cha. Nuinuube treeg kønmab ashchайдø indiibe chigaig køn— cha.

⁴⁸Inchene Natanaelbe trencha payibig køn:

—¿Nane treeg kuimbe mandø incha ashku?— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Felipeguen ñun wamømwatø, ñi higuera tusr umbusø wabenwei nabe ñun asig køn— cha.

⁴⁹Inchen Natanaelbe trenchibig køn:

—Kusrennøbig, ñibe Tiuswei Nusrkai, Israel misagwei Rey køn— cha.

⁵⁰Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Na ñun: “Higuera tusr umbusø waben ashar” cha, na trendaimba, ñigan nan køretirru? cha. Øyeetø kømø, purø nørreeløguen ñibe ashchabguen— cha.

⁵¹Incha katø Jesúsbe trenchibig køn:

—Pøs nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Srømbalabe kurim pasrøben, Tiuswei ángelesmerabe Møg Misra Arrubigweinukkurri nebambub, katø nuimay kørrørrub, inchib køben ñimbe ashchabguen— cha.

Caná pueblsø kasharab

2 Pøn kwalømy Galilea pirau Caná puebløyu kasharab køben, Jesúswei usrimbe truyu wabig køn. ²Inchen Jesúswanba, nui kusrenanøb pera unil-anba, truilangucha kasharab yaumay linchab amrrunrrai eshkaig købig køn. ³Inchen vinobe patsaptinchen, Jesúswei usrimbe trenchibig køn:

—Vinone chab patsøgain køn— cha.

⁴Inchen Jesúsbe lötappe trenchibig køn:

—Ishug, ¿nane chindimba iigwan maringarunrrab inchigu? cha. Kaguende na treeg maramig urabe pumø srø køn— cha.

⁵Inchen usrimbe truyu mendig melabelan trenchibig køn:

—Nø maig chiben, trunun treeg maray— cha.

⁶Truyube srug køtsømera seis pønrrabig køn, judíosmera tru nøm kaig marigwan chish misramigweyasig pi usrøb tøgagüilø. Tru køtsømerabe se-

tenta, kabe cincuenta litros kebelø købig køn. ⁷Inchen Jesúsbe tru pirishibelan trenchibig køn:

—I køtsømeran pi netsøganay— cha.

Inchen netsøzheelø netsøganen, ⁸Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Møimbe lamø truyugurri wesrawa, tru novios yau chi maramigwan ashib pasrabigwan srua amba, tranay— cha.

Inchen nømbe treeg marøbelø køn.

⁹Inchen tru ashib pasrabiibe tru pibe vino misrigwan mucha mørendø, chugurri srua amruimbe ashmfig køn. Truyu purugub pønrrabelø truiløbe asha købig køn, piwane nøm wesraig kua. Inchen truyu ashib pasrabiibe tru novion wama, ¹⁰trenchibig køn:

—Mutøgucha srøsrøbe tab vinon sørøbelø køn cha. Inchen yandø tru linchai eshkailø lincha purrabelø tsabø muchene, tab vino kømfigwan ka srørrøbelø køn cha. Trune ñibe tab vinon møingatig esegain køn— cha.

¹¹Iig, tru srøsrøzhiitø Tius nøba pasrain kui asha kønrrai Jesús pølbasra mariibe Galilea pirau Caná puebløsrø marig kuig køn. Tru treeg mariitøga nui tørguegwalmabigwan ashchai kenamaren, nui kusrenanøb pera uniiløbe nun kørebelø køn.

¹²Inchen øyeelø chab puraiben, Capernaum puebløsrømay ambubelø køn, Jesúsbe nui usrimba, nui nuneløba, nui kusrenanøb pera uniiløba. Incha truyu mam kwalømdø warabelø køn.

Tiuswei yawan Jesús chish marøb

(Mt 21.12-13; Mc 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³Yandø tru judíosmerai Pascua Fiestan maramig pub lutau køben, Jesúsbe Jerusalén ciudasrømay ibig køn. ¹⁴Inchen Tiuswei yaube møimbe waaramera køben, ubishamera køben, palomamera køben yanøbelø purrai ashib, katø misagwan an yunømarøbelø køben purrai ashibig køn. ¹⁵Incha tru-

nun ashippe, Jesúsbe ichabetamig kan latigo mara, mayeeelanba tru Tiuswei yaugurri webetabig køn, tru nømui ubishameranba waarameranbañau. Incha tru an yunømarøbelai anwane pirau wiita, mishatsiimeran utsøbetabig køn. ¹⁶Incha tru paloma yanøbelane trenchibig køn:

—Iilane yugurri wesrui cha. Nai Møskawei yawane kan penab, yanøb indi ya maramig kømøn— cha.

¹⁷Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe Tiuswei wamwan pørigu trenchibigwan isuptinchibelø køn: “Nui yabe ñuindø kønrraimab isuptø, nane ke chindamdø køtan” chibigwan.

¹⁸Inchen judíosmerabe trencha payibelø køn:

—¿Ñi øyeema mariibe, Tius ñiba pasrain kui asamibe namun chi kenamartrunrragu?— cha.

¹⁹Inchene Jesúsbe kusrub løtappe trenchibig køn:

—I Tiuswei yawan pøtiitsay cha. Inchen nabe pøn kwalømyutø katøyug mara pasramønrrun— cha.

²⁰Inchene judíosmerabe trenchibelø køn:

—Tiuswei yawane marøb meløwa cuarenta y seis añosyu chab marig købig køn cha. ¿Ñigan pøn kwalømyutø kusranrrumab isutirru?— cha.

²¹Jesúsbe tru Tiuswei yawan waminchippe, nui asrwan wamindig kuig køn. ²²Inchawei Jesús katøyug øsiirabene, nui kusrenanøb pera uniiløbe tru nø trendaigwan isua, Tiuswei wamwan pørigwanba, Jesús nø maig wamindigwanba kørebelø køn.

Jesús mayeeelan newan ashibig

²³Jesús Jerusalén ciudasrø Pascua Fiestayuwabene, møiløgøben, truba nu, nui munchiyu kørebelø køn, Tius nøba pasrain kui asamig nørreelø nø mariilan ashabe. ²⁴Inchendø Jesúsbe ka

isatø inchib pønrrai asha køremíig køn, kaguende nõbe mayeelan mailø kuigwan asha pasrøwa. ²⁵Katø misagweimburab øyeelø køn cha, mu eshkam palaim pasrømíig køn, kaguende nõbe nõashib misaamera maig isubelø kuigwan tørguelarrab asha pasraig kua.

Jesús Nicodemoba waminchib

3 Kan fariseo Nicodemo taig købig køn, judíosmerai utu nõ karub møg. ²Truibe Jesúsweimay yem ashchab arruabe, trenchibig køn:

—Kusrennøbig, ñibe kusrenanøbig Tiusweinukkurri arruaig kui asha ker cha. Kaguende mugucha Tius maramburab mariilan asha kønrrai martrab kaiman cha, ñi mari lataibe, Tius nõba pasrømubene.—

³Inchene Jesúsbe løtappe trenchibig køn:

—Nabe ñun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Katøyug srøig kal-lamíibe Tius nõ ashib karub waisriigwan ashchab kaimanrrun— cha.

⁴Inchen Nicodemobe payibig køn:

—¿Kan møg yandø kølig misra, katøyuube mandø incha kal-layasamø? cha. ¿Kabe katøyug usrai patsau kebinrrautah cha, katøyug kal-lanrrab?—

⁵Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Pigurrimba, Espíritu Santogurrimba kal-lamíibe Tius nõ ashib karub wainug kebinrrab kaimanrrun cha. ⁶Møskaløgurrin kal-labiibe, misag maig køben treetøwein køn cha. Inchen Espíritu Santogurrin kal-labiibe, espíritu maig køben treetøwein køn cha. ⁷“Mayeelø katøyug srøig kal-lamig køn” cha, na trendaigwan, kan treebe maig kermab isub kwaara ashmøta chibig køn. ⁸Isig ichibiima muba køben itsan cha, wanrimbe mørendø, chugurri arri mormuwei, ni muba yai mormuwei in-

dan cha. Øyeetøwein køn chibig køn, mayeeløba Espíritu Santogurrin kal-labeløbe.—

⁹Inchene Nicodemobe katøyug payibig køn:

—¿Treebe maig kønrrab køh?— cha.

¹⁰Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¿Ñi Israel misaamerai utu kusrennøb møg købendø, ñigan øyeelan chigúí mørmíig køtirru? cha. ¹¹Nabe ñune isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Nambe maig kui asha waminchib, katø namashib namui kaptøga asigwan waminchen, nam eshkaigwan ñim utømøn cha. ¹²Na yu pirau chine pønrrabelan waminchen, ñim trununguen køremuibe, trube ¿srømbalasrøn pønrrabelan waminchene, chinchu kørenrague? cha.

¹³Srømbalasrømaybe mugucha nebmuben, tru srømbalasrøngurri kørarribig, tru Møg Misra Arrubiitøwei nebyan cha.

¹⁴Moisésma mu misag warab waraimønug tsandzøn ulwan tsigu mesra kusruibe, øyeetøwei tru Møg Misra Arrubigwangucha mesra kusraig kømig palønrrab køn cha. ¹⁵Mutøgucha nun kørebiibe tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrai.

Tiuswei undag købig maya misagweyasig

¹⁶Tiusbe yu pirau misagwan truba truba isua undag køptø, nui kandø Nusrkawanguen tranig køn cha, møikkøben nun kørebiibe kaigyu kebeña pinab pinømøtø, masken managatig øsig kømigwan tøgagønrrain cha. ¹⁷Kaguende Tiusbe nui Nusrkawan yu piraumay ørøppe, yu pirau misagwan kaigyu pønrrønrrai pønstrønrrab kømøtø, masken nøgurri yu pirau misaameran kaigyugurri wesranrrai ørig køn cha.

¹⁸ Tiuswei Nusrkawan kørebigwane kaigyu pasrønrrai pasrimíig køben, trune nui Nusrkawan køremíigwane manaweinguen kaigyu pasrønrrai pasrikken køn cha, kaguende Tiuswei kandø Nusrkawei munchiwan køremuikkurri. ¹⁹ Inchen tru kaigyu pønrrønrrai pønrsrøppe, treekkurriin køn cha: tru tørbe piraumay arruben, misaamerabe tørwan kømø, løstiiwangøba undaarabelø køn cha, kaguen nòmui mariiløbe tabig kømø, kailø kuikkurri. ²⁰ Mutøgucha kaig marøbiibe tørwane ashig kømub, tsalø kuinchib, toryumaybe kemallmøn cha, nòmui kaig mariilø kenamistraitamab korig køptø. ²¹ Inchen møikkøben tru ciertonig maig køben, treeg uñibiibe toryumay kemalan cha, nui mariiløbe Tius maig kønrrain køben treeg mariilø kuin kui törgandø kenamistrat.—

**Juan Bautista katøyug
Jesúsweimburab waminchib**

²² Tru øyeelø chab puraiben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniiløba Judea pirausrømay ya, truyu maya yana køsrøn nømbe misagwan piu umbu ulsrøb uñibig køn. ²³ Inchen Juangucha treetøwei marøb uñibig køn, Enon taisrø, Salim pulu, kaguende truyube truba pi køben. Misaamerabe norrø amrua, piu umbu ulsrailø købig køn. ²⁴ Øy-eeg pureppe, Juanwan kailan keeri yau pasrmøwatø kuig køn.

²⁵ Inchen møiløgøsrøn Juanwei mendig amønibeløbe kan judiøba payiyab aleguiyab mendabelø køn, tru kaig marigwan chish maramig køn taigweimburab. ²⁶ Inchabe Juanweimay amrruabe, trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, tru møg Jordán pi ambøgatømayrø ñiba uñibig, tru ñi namun wamindi møøbe, møimbe misaameran piu umbu ulsrøb uñen, mayeeløba nuimaygøba amban— cha.

²⁷ Inchene Juanbe trenchibig køn:
—Mugucha chi utønrrab kaimanrrun cha, srømbalærøngurri tranmubene. ²⁸ Na øyeeg taigwane pøs ñimdøweinguen mørar køn: “Nabe Cristo kømøtø, nui merrab attrai karua ørig kur” taigwan. ²⁹ Tru srai misrtrabigwan pera pasrabiibe keg misrtrabig truig pera pasran cha. Inchen tru keg misrtrabigwei trendø trag linchibiibe truyu mørøb pasrøwa, nui wamwan mørabe, truba truba kasraaran cha. Pøs øyeetøwei, nai kasrag købiibe møimbe neig køn cha. ³⁰ Nøbe purø nuig misrøb yamigwein køben, trune nabe chigucha kømíig misrøb yamig køn— cha.

**Palagurri arrubiibe
mayelaim pala pasran**

³¹ Palagurri arrubiibe kerrigu mayelaim pala pasran. Inchen piraugurri arrubiibe, piraug kua, waminchippe, piraugwan wamindan. Inchen srømbalærøngurri arrubiibe kerrigu mayelaim pala pasran. ³² Incha nøbe tru maig asigwan, maig mørigwan treeg køn chib waminchene, tru nø treeg køn taigwane mugucha utag kømui indan. ³³ Inchen møikkøben tru nø trendaigwan utabiibe, Tiusbe ciertonig køn cha, treeg kørrømara pasran. ³⁴ Kaguende Tius karua øriibe Tiuswei wamwan wamindan, pøs Tiusbe nui Espíritun tøgagømburab tøgagønrrai tranøbig kua. ³⁵ Møskaimbe Nusrkawane undaguig kua, chiwandøgucha nø ashchai nui tasku pønraig køn. ³⁶ Nusrkawan kørebiibe, managatig øsig kømigwan tøgagønrrun. Trune Nusrkawan kaashibiibe srøig øsig kømigwan ashmønrrun. Inchen Tiuswei purø trømbøig namig købiibe nuim pala pasran.

Jesús Samariasrø ishuuba waminchib

4 Fariseosmerabe wammørin købig køn Jesúsbe Juan lataguen kømø, mendig amøñibelø mas tøgagømba, piu umbu ulsrailø mas tøgagømba indin kui. ²(Inchendø piu umbu ulsrøppe, Jesús nøashib kømøtø, nui kusrenanøb pera uniilø marøbelø køn.) ³Treeg wammøra kuin kui Jesúsbe trunun wammøra, Judea piraugurri webibig køn, katø Galilea pirausrømay inrrab.

⁴Incha nø pureb yamibe Samaria pi-rauwan pureb yamig nebunrrab købig køn. ⁵Treekkurri Samariasrø kan Sicar taig puebloyu pubig køn, merrabsrø Jacob nui nusrkai Joséwan tranig pirø pulu. ⁶Truyube kan pisu, “Jacobwein køn” taig waben, Jesúsbe muraaraig arrua, tru pisu pulu wamisrøbig køn, yandø kwaløm tøbøtag misrøb køben.

⁷Inchen kan ishug samariasriibe pi wesrunrrab arruben, Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Nan pi srøttra— cha.

⁸(Pøs nui kusrenanøb pera uniiløbe mamig penønrrab pueblosrømay ambin køben.) ⁹Inchene tru ishug samariasriig lötappe, trenchibig køn:

—Ñibe judío købendø, na ya samari-asriigwan: “Pi srøttra” taibe— cha.

(Kaguende judíosmerabe samari-tanosmerababe linchimeelø købig køn.)

¹⁰Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Tius tranamigwan ñi nebua ashib, katø tru: “Pi srøttra” chibigwan ñi mu kui ashib indimbe, ñibe nun miabsruinrrun cha. Inchen managuen kølømø piu wansrørrøbsruinrrun— cha.

¹¹Inchene ishuube trenchibig køn:

—Au, kasuku, ñibe piwan chitøga wesramig chigaig wan cha. Katø pisube purø umbu wan cha. ¿Trube, ñibe tru kølømø piwane chugurri wesranrragu? cha. ¹²¿Tru merrabsrø namui kølli misag Jacob, nø muchib, nui ure-

emera muchib, nui animalmera muchib indim piwan namun keta kørrømarøbig lataguen kømø, kabe ñigan mas nuig køtirru?— cha.

¹³Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Møikkøben i piwan muchibiibe katøyug pimulgwai inchun cha. ¹⁴Trune tru na tranim piwan muchibiibe managuen pimulgwai inchimønrrun cha. Kaguende tru na tranim pibe nuinuube kan pigab pørsrab weguchib lataig kønrrun cha, tru managatig øsig kømigweyasig.—

¹⁵Inchene ishuube trenchibig køn:

—Trube, kasuku, tru piwan srøttra cha, nagucha pimulgwai mørmøwei, katø mas yusrø wesranrrab arrumøwei inchab— cha.

¹⁶Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñui kewan wamønrrab ya, katø amø— cha.

¹⁷Inchen ishuube trenchibig køn:

—Nabe kekkaig kur— cha.

Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—“Kekkaig kur” chippe, ñibe sølwein tan cha. ¹⁸Kaguende ñibe tratrøgatø kelø tøgagüibe ñui keg kømøn cha. Isømø, ñibe sølwein tan— cha.

¹⁹Iigwan mørøppe, ishuube trenchibig køn:

—Au, kasuku, ñibe Tius maig karuigwan eshkabig treeg møg kømmørgø cha.

²⁰Namui merrabsreelø samaritanosmerabe i tunyu Tiuswan køriibala tabig waminchibelø køben, trune ñim judíosmerabe Tiuswan Jerusalénsrø treeg martrab ambamig køn chibelø køn— cha.

²¹Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñiguen ishug, iigwan kørerra cha. Møskawan køriibala tabig waminchib maramig ura punrrab kui, i tunyu amrrua kømøwei, kabe Jerusalénsrø

amba kòmøweingue. ²² Ñim samaritanomerabe chigúí ashmubendø kóriibala tabig waminchibelø køn cha. Inchen nambe kóriibala tabig waminchippe, chigúí asha marøbelø ker cha. Kaguende kaigyugurri wesraig kømibe judíosmerai misagugurri arrubig køn cha. ²³ Pøs treeg maram kwalømbe punrunn cha; Inchen truike mõiweinguen pubguen indan cha, tru cierton kóriibala tabig waminchibelø Møskawan kóriibala tabig wamindamig espíritutøga, cierton isua. Pøs Møskaimbe kóriibala tabig waminchibelø øyamay marøbelan lan cha. ²⁴ Tiusbe Espiritu køben, kóriibala tabig waminchibeløbe, espíritutøga, cierton isua wamindamig køn— cha.

²⁵ Inchen ishuube trenchibig køn:

—Mesías attrab kui, nabe asha kur cha (tru Cristo taig). Truig arruppe, namune maig kuigwan kerriguba tørgandø eshkanrunn— cha.

²⁶ Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Truibe nawein kur cha, tru ñiba waminchib wabig.—

Jesús kusrenanøb pera uniilø katø nuimay amrrub

²⁷ Inchen waminchib pasramnetø nui kusrenanøb pera uniiløbe katø amrruabe, truba kwaarøbelø køn, Jesús kan ishuuba waminchib pasrain kui ashippe. Inchendø nømbe mõiikkucha chigucha payrrab inchimeelø køn: “¿Chi palai inchigu?” cha. Kabe: “¿Nøbabe chi waminchigu?” cha.

²⁸ Inchene ishuube nui pi mutingøt-søn pasrøb, pueblosømay ya, misagwan trenchib eshkabig køn:

²⁹ —Kan møwan ashchab amrruy cha. Na maig mariilan kerriguh eshkatan cha. ¿Inchippa Cristo køppeendi?— chib.

³⁰ Inchen puebloyeløbe webamba, Jesúsweisrømay ambubelø køn.

³¹ Trunetø nui kusrenanøb pera uniiløbe Jesúswan truba inchib trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, maytøguen manrraurren— cha.

³² Inchen nøbe trenchibig køn:

—Nabe mamig tøgagur cha, ñim asiimfig.—

³³ Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe nømasiitø trenchibelø køn:

—¿Mugøben kabe mamig srua amrrua srørra chindah?— cha.

³⁴ Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai mamibe, tru nan Karua Ørøbig maig kønrrain køben, trunun marøb, katø nui maramigwan patsamnegatig marøb indamig, truig køn cha. ³⁵ Ñimbe trenchibelø kømøtirru chibig køn: “Tirigun paramibe pib pøl palan” cha. Trune nabe ñimun trendamønrrun cha: ¡Ñimguen kabwan larrøbicha tab asay cha, ellmarig warabelan! Kaguende yandø chab øskøraikken waran cha, paramdø palabelø.

³⁶ Parøb, tulishib megabiibe tru parøb megaimburø pagaraig an uta, tru ellmarig misrigwane managatig øsig kømigweyasig tulisan cha, tru tsurøb ellmarøbig lata, parøb tulishibig lata kanguetøtø kasrag purramig kønrrai.

³⁷ Kaguende misaamera øyan chippe, sølwein tan cha: “Kane tsurøb ellmaren, katøgane parøb tulisan” cha. ³⁸ Nabe ñimune parøb tulishinrrai ørar cha, ñim chigucha chi mariimønug. Murig maramigwan marøb kwallibeløbe kanelø køben, truilø kwaligwane ñim tulishinrrab pønrramisrin køn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

³⁹ Samaria puebloyu warabelø truba yamelø Jesúswan kørebelø køn, maig kuigwan tru ishug eshkaikkurri: “Na maig marig købigwan kerriguh eshkatan” chib. ⁴⁰ Inchen samariasreeløbe amrruabe, Jesúswan nømbe kørrømistr chib truba rugaben, truyu nøbe pa kwaløm nømbe

kørrømisrøbig køn. ⁴¹Inchen nø wamindigwan mørabe, masken yamelø kørebelø køn. ⁴²Inchabe ishuwane trenchibelø køn:

—Møimbe ñi trendaigwan trunun ka mōratø kørewa pōnrrømōtø, mōimbe yandø nambe namashib nun mōra, isa kōmø, i mōøbe yu pirau misagwan Kaigyugurri Wesrabig kuin kui aser— cha.

Kan kusreb mōwei nusrkawan Jesús kwanrrowan tamarøb

(Mt 8.5-13; Lc 7.1-10)

⁴³Tru pa kwaløm puraiben Jesúsbe Samariagurri Galilea pirausrōmay ibig køn, ⁴⁴kaguende Jesús nōtøweinguen trendaig købig køn: “Tius maig karuigwan eshkab mōwane nuim piraueløtøweimbe chi tab indimfiig køn” cha. ⁴⁵Incha Galilea pubene, truyueløbe truba tab utabelø køn, kaguende Jerusalén Pascua Fiestayu nōmgucha amōnaig kua, Jesús tru chine mariilan nōmbe ashagurri.

⁴⁶Incha Jesúsbe Galilea pirau Canásrōmay katø arrubig køn, tru piwan vino kønrrai mariisrōmay. Inchen truyube reyweyasig marøb wab mōøbe nui nusrkawan kwanrø trarra købig køn, Capernaumsrø. ⁴⁷Inchen tru mōøbe Jesús Judeagurri Galileasrø pun taig wammørabe, nui nusrkawan tamartrab nui yamay ‘tiusmanda kōrraarubsrūmugu’ chinrrab ashchab ibig køn, kaguende yandø ke patsønrraptiig tsuben.

⁴⁸Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Chigøben Tius naba pasrain kui asamig mari ashmøwei, katø purø nør-reelø mariilø ashmøwei inchabe, ñimbe managuen kørenrraamøn— cha.

⁴⁹Inchen tru reyweyasig marøb wab mōøbe trenchibig køn:

—Señor, petø amun cha, nai unø pinømøwatø.—

⁵⁰Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Inrrø cha, ñui nusrkaimbe kwanrraamøn— cha.

Inchen tru mōøbe Jesús trendaigwan kørewa ib menda, ⁵¹nui yausrø pub ibene, nui karuindiig melabeløbe katønrrab werruabe, trenchiptinchibelø køn:

—Ñui nusrkaimbe ka øsig tsun— cha.

⁵²Inchen mōøbe nōmun payibig køn:

—¿Chu uraskurri tammisrøb ya?—

cha. Inchene nōmbe trenchibelø køn: —Pachiibe marig kwaløm la una weetan— cha.

⁵³Inchene mōskaimbe tre uraswei Jesús øyah taig kōmōmab isubig køn, tru: “Ñui nusrkaimbe kwanrraamøn” taigwan. Incha nōba, nui yaelø ker-rigueløba Jesúswan kørebelø køn.

⁵⁴Ig køn, tru srøsrø marigwei wendau katøgan Tius nōba pasrain kui asamig kønrrai mara eshkaig Jesús Judeagurri Galileasrōmay arrua.

Betesdasrø kan kwanrriigwan Jesús tamarøb

5 Yandø øyeelø chab puraiben, Jesúsbe Jerusalénsrōmay nebibig køn judfōsmerai fiestayumay. ²Inchen Jerusalén ciudayu tru Ubishamerai Yaskab cha, wamim pulube, kan pisu wabig køn, pøtøgatan ya-ureezheelø tratrøgatø wambiiteelø tøgai, hebreomaybe Betesda taig. ³Truiløyube kwanrreelø truba nu warabig køn, kabgar køben, cojosmera køben, kønønrab kaimabelø købengue piwan kønøgamne munig. ⁴Kaguende kanmay kan ángel pisuyu kōrraarua, piwan kønøgøben, mōikkøben nōmerrig tru piyu kebibiibe chi kwanrø tøgaitøgucha tammisrig kørrømisrøbig køn. ⁵Inchen kan mōg treinta y ocho años ørøba kwanrø megabig, truyu pirau tsubig køn. ⁶Inchen Jesúsbe truyu tsui ashabe, øyeetø truba yana kwanrø tsubig kuin kui ashabe, trenchibig køn:

—¿Tammisrøg køtah?— cha.

⁷Inchene tru kwanriibe trenchibig køn:

—Kasuku, nane muguen srua ya, pisuyu kertrabig kaatan cha, tru piwan kønøgøben. Na kebinrrainchib megamne, katøganguen kebipthø kebibig køn— cha.

⁸Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¡Kurrø! cha. ¡Ñui tsigalwan mutab, punab inrrø!— cha.

⁹Inchen tru urastø tru møøbe tabig korrømisra, nui tsigalwan muta, punab ib mendabig køn. Inchen tru kwalømbe isrin kwaløm købig køn. ¹⁰Trekkurri judíosmerabe tru tamarinabigwane trenchibelø køn:

—Møin kwalømbe isrin kwaløm køben, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe ñui kaya tsuigwan muta inrrain kømø merabig køn— cha.

¹¹Inchene tru møøbe trenchibig køn:

—Tru nan tamarøbiitøwei trenchitan cha: “Ñui kaya tsuigwan kusrua muta, inrrø”— cha.

¹²Inchene nømbe:

—“Ñui kayigwan tulisha, muta, inrrø” chippe, ñune ¿mu møg trenchita?— chibelø køn.

¹³Inchen tru tamarinab møøbe mu kuinguen mørmfíg køn, kaguende Jesúsbe truyugurri tarømisrin køben, katø truyube purø nu misag pasrøben.

¹⁴Inchen yanayu Jesúsbe tru tamarig mowan Tiuswei yau ashabe, trenchibig køn:

—Au, ñi møi yandø tabig korrømisrabe, møingurrimbe katø mas kaig martrab kømø cha, katøbe ñun masken trømbøig nebumønrraimbe.—

¹⁵Inchene tru møøbe ya, judíosmeran eshkabig køn:

—Tru nan tamarøbiibe Jesús kuin køn— cha.

¹⁶Incha trekkurri judíosmerabe Jesúswan kaig martrab wendautø llirab

mendabelø køn, kaguende øyeelan isrin kwaløm maren. ¹⁷Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai Møskaima chu uraskucha nui maramigwane møin kwalømgatig marøb wabig køben, nagucha marøbig kur— cha.

¹⁸Trenchibene, judíosmerabe masken inchibelø køn Jesúswan kwetchab, kaguende isrin kwalømbe chi maramig kømøn cha, mera pasrigwandø kalø marmøtø, Tiuswangucha: “Nai trag Møskain køn” chib, Tiusba lataig misren.

Jesús nun mu chi tamgaig martrai tranigwan waminchib

¹⁹Inchen Jesúsbe nømun løtappe, trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Tiuswei Nusrkaimbe ka nuimburaptøbe chigucha marmøn cha. Møskai chi mari asha, trunundø maran cha. Møskai chi marin kuindø Nusrkaingucha treetøwei maran cha. ²⁰Kaguende Møskaimbe Nusrkawan undaguig kua, nø chi mariilan kerrigu kenamaran cha. Incha treetø kømøtø, mas purø nørreelø marig kenamartrun cha, ñim kwaara asha korrømisramnegatig.

²¹Kaguende Møskaima kwailan øsirana øsig kømigwan traniibe, treetøwei Nusrkaingucha tru øsig kømigwan møilan tranamdiig asønaben, tranan cha. ²²Katø Møskaimbe maig maramigwan mungucha nø asha marøb wamøtø, tru maig maramigwane Nusrkai nø asha martrai tranig køn cha, ²³mayeeløba Nusrkawangucha purø tab inchai Møskawan purø tab inchib lataitøwei. Nusrkawan tab inchimøibe, Møskai karua ørøbigwangucha chi tabig inchimøn cha.

²⁴Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun: Møikkøben na

wamindigwan mørøb, nan Karua Ørøbigwan køreb inchibiibe managatig øsig kømigwan tøgagønrrun cha. Incha truigwane kaigyu pasrønrrai pasrig kømønrrun cha, kaguende kwamigugurri øsig kømigumay yandø puraya pasramisrikkurri. ²⁵Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun: Treeg maramig urabe punrrun cha. Inchen trube møindøweinguen pubguen indan cha, tru kwabelø Tiuswei Nusrkawei wamwan møramig. Inchen tru mørøbeløbe øsig kørnrun cha. ²⁶Kaguende Møskaimbe nøashib øsig kømigwan tøgagig kua, Nusrkawangucha treetøwei nøashib øsig kømigwan tøgagønrrai tranan cha. ²⁷Katø Møskaimbe Nusrkawan maig kørromistrabigwan mu mandamgaig maramigwangucha tranan cha, kaguende nøbe Møg Misra Arrubig kuimba. ²⁸Iig na trendaigwan maig kørnrrermab isub kwarmøtay cha, kaguende treeg kømig urabe punrrun cha, mayan kwabelø søriilø purrabelø nui wamwan møra, ²⁹truyugurri webambamig. Inchen tru tabig marøbeløbe katøyug øsiirawa kurrappe, srøig øsig kømigwan tøgagønrrab kurrøbene, trune kaig marøbeløbe katøyug øsiirawa kurrappe, kaigyu pønrrønrrai pønrrailø kørnrrab kurrønrrun cha.

Jesúsweingatø waminchib

³⁰'Nabe ka naimburaptøbe chigucha chi marmíig kur cha. Nabe maig kørnrrabigwan na asha marøppe, tru nai Møskai maig taig mørigwandø asha maren, tru maig kørnrrabigwan na asha mariibe sølgandø marig køn cha. Kaguende nan treeg marøg kuimba treeg marmøtø, nan karua ørøbig maig martrain køben, trunun marar cha. ³¹Na naasiitø maig kuigwan ka naimburaptø wamindiibe, trube, tru na wamindiibe ka wamindiitø købsruinrrun cha. ³²Inchen naim-

burab maig kuigwan eshkabiibe katøgan køn cha. Inchen nø tru naimburab eshka wamindiibe isa kømø, maig kuigwan wamindig kui nabe asha kur cha. ³³Ñimbe Juanweisrø payrrai øren, nøbe tru newan cierton maig kuigwan eshka abwei indig køn cha. ³⁴Pøs nabe kan møg naimburab 'øyeeg køn' cha wamindiitøga pasrømíig kur cha. Inchen nø trendaigwan na trenchippe, ñim kaigyuurri wesrailø kørnrrain trenchar cha.

³⁵'Juanbe kan lámpara naarab pilabig lataig kuig køn cha. Inchen kan maya yanatø ñimbe tru nui tøryu kasraaramig tab kui mørig købig køn cha. ³⁶Inchendø naimburab Juan wamindi lataitøguen kømø, mas nuig tøgagur cha. Kaguende nai Møskai nan martrai traniilø, truiløtøwei naimburab na maig kuigwan eshkan cha, nane nai Møskai karua ørig kuin kui. ³⁷Katø nai Møskai nan karua ørøbikkucha naimburab na maig kuigwan eshkan cha. Ñimbe managuen nui wamwan mormøwei, nui maløwan ashmøwei indan cha. ³⁸Katø ñimbe nui wamindigwan ñimui manrrau chigar køn cha, kaguende nø karua ørigwan ñim køremuikkurri. ³⁹Ñimbe Tiuswei wamwan pørigwan ashippe, maig kətashchab truba tab ashib labelø køn cha, kaguende managatig øsig kømigwan truyu wetørranrrab isubelø kua. Inchen tru pøriiløbe nan mu kui ashchai naimburab waminchibelø køn cha. ⁴⁰Inchendø ñimbe naimay amrrug kømuidan cha, tru srøig øsig kømigwan tøgagønrrab.

⁴¹'Nabe misaamera nan maya nuguen tab inchib taiwane utømíig kur cha. ⁴²Inchagucha nabe ñimune mailø kui ashib, Tiuswei undag købigwan ñimuinug chigar kui ashar cha. ⁴³Nabe nai Møskawei munchiyu ørig arruben, ñimbe nane utømøtan cha. Inchen katøgan ka nuimburab nui

munchiyutø arrubigwane si, trube, ñimbe utønrrun cha. ⁴⁴¿Ñim mandø incha nan køenrrague? cha, kangurri kangurri maya nuguen tab indig kømigwangøba ñim labeløbe, Tius kandø wabigweinnukkurri maya nuguen tab indig arrubigwan lamøtø. ⁴⁵Nai Møskawei merrab na ñimun ‘øyeeg kailø kuig køn’ chinraitamab isumøtay. Moisés, ñim ke trunundø isua melaig, nui pøriiløtøgatøwei ñimune ‘øyeeg kaig marøbelø kømøtirru’ chinrrun. ⁴⁶Kaguende Moisés maig taigwan ñim køreig kuimbe, nan kørebrui kuinrrun cha. Kaguende Moisésbe naimburabweim pørig køn cha. ⁴⁷Tru nø pørigwanma ñim køremeeløbe, na wamindigwangucha chinchu køenrrague— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús trattrø mil møguelan manrrai mamig tranøb

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

6 Incha Jesúsbe Galilea pisu ambøgatøsrømay ibig køn, tru Tiberias pisu taisrømay. ²Inchen truba nu misag Jesúsban mendig ambubelø køn, kaguende Tius nøba pasrain kui asamig kønrrai kwanrreelan tamaren asha kua. ³Inchen Jesúsbe kan tun palasrø nebya, nui kusrenanøb pera uniiløba truyu wamisrøbig køn. ⁴Inchen yandø judíosmerai Pascua Fiestabe lutau købig køn. ⁵Incha Jesúsbe kurraasha, truba nu misag mendig amrruin kui ashabe, Felipe trenchibig køn:

—¿Yeeg nu misagweimbe nambe mamig pirrimbe chu penønrrab?— cha.

⁶Trenchippe, Felipe ka manchitamør-traptø trenchibig køn, Jesúsbe maig maramigwan asha købendø. ⁷Inchene Felipe trenchibig køn:

—Ni kan møg doscientos días ørøba marøb megawa an pagaraig utiitøga

pirrim pena, piti piti srørramikken nebunrraamøn— cha.

⁸Inchen kusrenanøb pera uniilai utuig Andrés, Simón Pedroi nunebe trenchibig køn:

⁹—Yube kan matsinø-unø trattrøgatø cebada pirrimbah pagatø peskaubatø sruaig pasran cha. Inchendø kan yandiibe ya nu misagweimbe mayanguen kømøn— cha.

¹⁰Inchen Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Mayeelanba purramisringaruy— cha.

Truyube pu truba tsitsig køben, møguelø trattrø milburab purramisrøbelø køn. ¹¹Inchen Jesúsbe tru pirrimera muta, Tiuswan ‘mayanguen pay’ chabe, maya misag truyu purrabelan pirishabe, katø treetøwei peskaumerangucha maya mag kui inchen srørrøbig køn. ¹²Inchen yandø øska maben, Jesúsbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Pitis unchibelane pirau ka petig warømønrrai, pitiswane tulisay— cha.

¹³Inchen tru trattrøgatø cebada pirri pirisaigwan maben, yandø tru undailan tulishiben, tasinmera doce netsabig køn.

¹⁴Inchen misaamerabe Tius maramburab marigwan Jesús mari ashabe, trenchibelø køn:

—Tru Tius maig karuigwan eshka møg tru yu piraumay attrabig køn taibe, isa kømø, iigwein køn— cha.

¹⁵Inchen Jesúsbe misaamera nun rey martrab ke merrarrawa sruamrrab amrrunrrab kui wetøbeñippe, nøbe katøyug tunbalasrømay inrrab nøtø tarømisrøptinchibig køn.

Jesús pisu palawan ib

(Mt 14.22-27; Mc 6.45-52)

¹⁶Yandø pillirab arruben Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe pisuyu kørørruabe, ¹⁷kan barcoyu kebamba, Ca-

pernaumsrø larramrrab ambub mendabelø køn. Inchen yandø chab pilliraben, Jesúsbe katøgucha nømuimay arrumø srø køben, ¹⁸yandø truba mur isig ichibig webarruben, pi welarmera kurrab mendabig køn. ¹⁹Incha yandø kan trattrø kilómetros, kabe kan seis køsrøn remab ambabe, Jesúswane barco pulusrømay pi palawan arri ashiptinchibelø køn. Inchabe truba kørig kui inchen, Jesúsbe:

²⁰—¡Na kur cha. Kørmøtay!— chibig køn.

²¹Inchen nømbe barcoyu Jesúswan truba tab kui wamab uta, petøzhiitø tru pum pirausrø pubguen inchibelø køn.

²²Katø kwaløm tru nu misag søtø tru pisu igatømay kørrømisrøbeløbe truyu barco kandøzhiitø pasrabigu Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe tru barcoyu amben, Jesúsbe nømbe tøga imuin kui ashibelø køn. ²³Inchendøgucha Tiberias ciudærøngurrimbe katøgan barcomera pua pønrrabelø køn, Señor pirriwan ‘mayanguen pay’ chiben, tru maim pulusrø. ²⁴Incha tru nu misaabe Jesús truyu mu kawei, nui kusrenanøb pera uniilø mu kawein kui ashippe, tru barcomerayu kebamba, Capernaumsrø Jesúswan lanrrab chab ambubelø køn.

Jesús tru øsig kømigwan tranøb pirri

²⁵Incha pisu ambøgatøsrø chab pua, Jesúswan wetørrawabe, trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, ¿yusrømbe ñibe mana pugu?— cha.

²⁶Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ñimbe nane lappe, Tius naba pasrain kui asha kønrrai marilan asha kømøtø, tru pirrimeran øska mamne maig kua, trugurrinre lan cha. ²⁷Ñim marøppe, mamig ka petø pat-sønrrabigwandø isua marmøtø, mana-

gatig øsig køm mamigwan isua maray chibig køn. Truigwane tru Møg Misra Arrubig ñimun tranrrun cha. Kaguende treeg maramigwan tranig kui asig kønrrai Tius Møskaimbe nui sellon nuinug pasrig køn— cha.

²⁸Inchene nømbe trenchibelø køn:

—¿Tiuswei maramelan marøb pølbarrap, nambe chi maramig palerah?— cha.

²⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Tiuswei maramibe iig køn cha, Tius tru nø karua ørigwan køremig.—

³⁰Inchene nømbe trencha payibelø køn:

—¿Tius ñiba pasrain kui nam ashib, ñun køreb inchaimbe, chi martragu? cha. Trube, ¿chi marøbig kugu? cha.

³¹Namui merrabsrø kølli misaamerabe mu misag warab waraimønug maná taigwan maig købig køn cha, Tiuswei wam maig pørigu trendaim pala: “Nøbe nømune srømbalsrø pirriwan manrrai tranig køn”— cha.

³²Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Srømbalsrøngurri arrub pirri ciertonigwan nømun tranøbiibe, Moisés kømuig køn cha. Treeg kømøtø, tru cierton pirri srømbalagurri arrubigwan ñimun tranøppe, nai Møskai, nø tranig køn cha. ³³Kaguende Tiuswei pirrimbe tru srømbalsrøngurri yu piraumay kørraarua, katø misaameran srøig øsig kømigwan tøgagønrrai tranøbig, truig køn— cha.

³⁴Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Señor, chu uragucha tru pirriwan srøttra— cha.

³⁵Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Tru øsig køm pirrimbe na kur cha. Naimay arrubiibe managuen parøgwai mørmøwei, katø nan kørebiibe managucha pimulgwai mørmøwei inchun cha. ³⁶Inchendø

na ñimun trendaim pala ñimbe nan ashippe, ashendø, nane køremøn cha. ³⁷Møitøgucha Møskai nan traniibe naimay attrun cha. Inchen naimay arrubigwane nabe managuen wambig weguchimumønrrun cha. ³⁸Pøs, nabe srømbalasarngurri kørarruppe, nan maig maramdiig køben treeg martrab arrumøtø, nai Møskai nan karua ørøbig na maig martrai køben, treeg martrab kørarrig køn cha. ³⁹Inchen nan karua ørøbig martrai isuibe iig køn cha: Nø nan traniilane ni kanguen trubishimø, srabe kwaløm katøyug na nømun øsiirangarunrrain køn cha. ⁴⁰Nai Møskai martrai isuibe øyeeg køn cha: mutøgucha Nusrkawan nebua asha, nun kørebiibe managatig øsig kømigwan tøgagønrrain køn cha. Inchen nabe srabe kwaløm nun katøyug øsiirangarunrrain køn— cha.

⁴¹Inchen judíosmerabe namig nømdø nilø chigøben chib mullib mendabelø køn, tru: “Pirri srømbalasarngurri kørarrubiibe na kur” taikkurri. ⁴²Incha trenchibelø køn:

—¿Øibe tru Jesús Joséwei nusrkain kømuitarru? cha. Nambe usri møskawan ashibelø ker cha. ¿Møimbe mandøgurri nøbe øyeeg tah cha: “Nabe srømbalasarngurri kørarrig køn” cha, trenchippe?—

⁴³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimguen ñimdø mas namig mulla mormøtay cha. ⁴⁴Mugucha naimaybe attraamøn cha, Møskai nan karua ørøbig naimay attrai inchimubene. Inchen naimay arrubigwane nabe srabe kwaløm katø øsiirangarumønrrun cha. ⁴⁵Tru Tius maig karuigwan eshkabelø pørigube treeg chibig pørig pasran cha: “Mayeelanba Tius nø kusrenaniilø kønrrun” chibig. Inchawei mayeeløba Møskawan mørøb, nuiwan kusreb inchibeløbe naimay amrrunrrun cha.

⁴⁶Pøs Møskawane mugucha asiibe kaagøn cha. Tiusweinukkurri arrubig, truitøwei Møskawan ashibwei indan cha. ⁴⁷Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Nan kørebiibe managatig øsig kømigwan tøgagøn cha. ⁴⁸Tru øsig køm pirrimbe na kur cha. ⁴⁹Ñimui merrabsrø kølli misaamerabe mu misag warab waraimønug tru maná taigwan mabendø, kwaig købig køn cha. ⁵⁰Trune tru srømbalasarngurri kørarrub pirrimbe yu pasran cha, møikkøben tru pirriwan mabiibe, kwamønrrai. ⁵¹Tru srømbalasarngurri øsig køm pirrimbe na kur cha. Møikkøben i pirriwan mabiibe managatig øsig wanrrun cha. Inchen yu pirrau tru maya misagwan srøig øsig kønrrai tru na tranam pirrimbe nai asrtøwein køn— chibig køn, Jesúsbe.

⁵²Inchene judíosmerabe nømasiyaitø namig trenchib mendabelø køn:

—¿I møøbe nui asrwandøwei manrraimbe namune mandø tranrrab indah?— cha.

⁵³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Tru Møg Misra Arrubigwei asrwan mab, katø nui aniwana muchib inchimeeløbe srøig øsig kømigwan ñimuinug tøgagønrraamøn cha. ⁵⁴Møikkøben nai asrwan mab, nai aniwana muchib inchibiibe managatig øsig kømigwan tøgagøben, nabe srabe kwaløm nune katø øsiirangarumønrrun cha. ⁵⁵Kaguende nai asrbe si, cierton mamig køben, katø nai animbe si, mutsamig ciertonig køn cha. ⁵⁶Nai asrwan mab, nai aniwana muchib inchibiibe nainug pasrabig pasrøben, katø naguringucha nuinug pasramønrrun cha. ⁵⁷Nan karua ørøbig Øsig Wab Møskaingurri tru øsig kømigwan na tøgagøb lataitøwei, nagurri nøgucha tru øsig kømigwan tøgagønrrun cha tru nai asrwan mabiibe. ⁵⁸Iibeguende tru srømbal-

asrøngurri kørraarrub pirrin kòn cha, tru ñimui merrabsrø kølli misaamera maig lataig kømøtø, nømbe mappè, mabendø, kwaig købig kòn cha. Trune i srømbalarøngurrim pirriwan mabiibe managatig øsig kønrrun— chibig kòn.

⁵⁹ Jesús øyeelan kusrenanøppe, judíosmera tulundzuni yau Capernaumsrø kusrenanig kòn.

Møiløgøben Jesúswei mendig amba katøyug llirab

⁶⁰ Møiløgøben Jesúswei mendig amøñibelø i kusrenanigwan mørabe, trenchibelø kòn:

—Nø øyeeg kusrenaniibe maramga menrra murig kòn cha. ¿Mu kui møriasamø?— cha.

⁶¹ Inchen Jesúsbe nømdø chigøben chib mullib kui ashabe, trenchibig kòn:

—¿Ñimun øyeeg chibene pusrkwatah? cha. ⁶² Tru Møg Misra Arrubig tru nø srøsrø waisrøndøwei katøle nebiben asimbe, trube, ¿maig købsrueh? cha.

⁶³ Øsig kømigwan tranøbiibe Espíritu køben, asrbe truburappe chigucha chi purugumíig kòn cha. Na ñimun wamindiibe Espíritu køb, øsig kømig køb kòn cha. ⁶⁴ Inchendø katøgucha ñimui utu møiløbe køremeelø kòn— cha, trenchibig kòn.

Kaguende Jesúsbe manawei srøsrøgurri asig købig kòn, mumeratø nun køremeelø kuigwan, katø tru nun ashig kømui inchibelan tranrrabiibe møg kuigwan. ⁶⁵ Incha katø Jesúsbe trenchibig kòn:

—Inchawei treekkurri nabe ñimune trenchar cha: Mugucha naimaybe amrrunraamøn cha, nai Møskai amrrunrai inchimubene.—

⁶⁶ Inchen yandø trugurrimbe møiløgøben nui mendig amøñibeløbe chab llirawa, yandø Jesúsba amøñimeelø kòn. ⁶⁷ Inchen Jesúsbe nui doceelan trenchibig kòn:

—¿Kabe ñimgucha treetøwei llirawa ambug køtah?— cha.

⁶⁸ Inchen Simón Pedrobe trencha løtabig kòn:

—¿Señor, nambe muimay kui ambamø? cha. Tru managatig øsig køm wamwane ñitøwein tøgøig køben, ⁶⁹ nambe ñun køreb, katø tru Tiuswei Newan Tabiibe ñi kui ashib inder— cha.

⁷⁰ Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—¿Yamba, na ñimun doce lawa wesrab mørgøppeh? cha. Treeg kuindøgucha ñimui utu kane kwaimandzig kòn— cha.

⁷¹ Øyah chippe, Simón Iscariotei nusrkai, Judaswan waminchibig kòn. Kaguende tru doceelai utuig kuatøgucha, tru Jesúswan ashig kømui inchibelan nø tranrrab pasrøben.

Jesúswei nunelø nun køremub

7 Yandø øyeelø chab purayaig wendø, Jesúsbe Galilea pirausrø uñibig kòn, Judea pirau llirab uñmønrrab, kaguende judíosmera tuyube kwetchab lab køben.

² Tru judíosmerai Ya-ureg Maram Fiesta yandø pub køben, ³ Jesúswei nuneløbe nun trenchibelø kòn:

—Yugurri Judea pirausrømay inrrø cha. Ñui mendig amøñibelø ñi chi mariilan ashchain cha. ⁴ Pøs kan møikkøbenma misaamera mu kui nebua asig kønrrappe, chiwandøgucha søratø marmøn cha. Tru ñi øyeelø marøbiibe, trube, maya misaamera ashchai martrauren— cha.

⁵ Pøs Jesúswei nuneløtøweinguen nune køremeelø kòn. ⁶ Inchene Jesúsbe nømune trenchibig kòn:

—Na treeg maramibe pumø srø kòn cha. Trune ñimuimbe chu ura marøb køben maramig chi kømøn cha. ⁷ Yu piraueløbe ñimune chi tsalinchab kaimanrrun cha. Trune nane tsalinndan chibig kòn; kaguende nøm marøb kuigwan kaig kòn cha, na eshkaben. ⁸ Ñimbe fiestayu-

may ambay chibig køn. Nabe katøgucha tru fiestayumaybe nebarrumumønrrun cha, kaguende na treeg maramibe pumø srø køben.—

⁹Incha trenchabe, Galileasrø kørromisrøbig køn.

Jesús Ya-ureg Maram Fiestasrø

¹⁰Inchen yandø nunelø fiestayumay chab amben, Jesúskucha ippe, ibendø, mayeelø ashchain kømøtø, ibig køn.

¹¹Inchen judíosmerabe fiestayu nun lab kua, trenchibelø køn:

—Tru møøbe ¿chu unerah?— cha.

¹²Inchen misag utube Jesúsweimburab mutøgucha niløzhiitø truba waminchib købelø køn, kaneløbe: “Tru møøbe truba tabig køn” chiben, kaneløbe: “Tabig kømøn cha. Misagwan may wamincha, ka isaptiig køn” chibelø køn.

¹³Inchendø møitøgucha nuimburab waminchippe, waminchendø, ke mayeelø mørtrain kømøtø waminchibelø køn, judíosmeran korig køptø.

¹⁴Yandø fiestabe tøbøtakken pureb iben, Jesúsbe tru Tiuswei yau kebya, kusrenanøb mendaptinchibig køn.

¹⁵Inchen judíosmerabe truba kwaarøb trenchibelø køn:

—¿I møøbe kan øyeebe chincharre kusrebig køh cha, chu kusreweig kømubendø?— chib.

¹⁶Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Na kusrenaniibe nain kømø, nan karua ørøbigwein køn cha.

¹⁷Møikkøben Tius maig martrain køben trunun marøg kui inchibiibe na kusrenaniilane Tiusweinukkurri arrubig kuin kui, kabe naimburaptø kusrenanøbig kuin kui nebua ashchun cha. ¹⁸Møikkøben nuimburaptø waminchibiibe, misaamera ka nun maya nuguen tab inchaindø lan cha. Inchen møikkøben tru karua ørøbigwan

maya nuguen tab indig kønrrai labiibe, truipe si, cierton waminchibig, nuinuube chigucha kalø marig chigaig køn cha.

¹⁹’¿Tru maig maramigwan martrai pørigwane ñimune Moisés nøwein tranig kømuitarru? cha. Inchen ñimbe møikkucha tru martrai pørigwane møra marmøn cha. ¿Nane chindimba kwetchab lague?— chibig køn.

²⁰Inchene misaamera nu pasrabiibe trencha løtabelø køn:

—Ñibe kwaimandzig tøgäig køn cha. ¿Ñune mu kwetchab lab kø?— cha.

²¹Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Isrin kwaløm kan mana asiimíig asha kønrrai marigwandø ñimbe mayeeløba kwaara asha køn cha. ²²Pøs inchawei Moisésbe circuncidanrrai ñimune karua pasrig køn cha, (truipe Moisésweinukkurri arrubig kømøtø, ñimui merrabsrø kølli misaamerainukkurri pølbasa arrubigwan). Inchen ñimbe isrin kwaløm kuindøgucha kan møg-unan circuncidabelø køn cha. ²³Inchawei tru maig maramigwan martrai Moisés pørilan maig taigwan kalø mara kørromarmønrraptø, kan møwan isrin kwaløm kuindøgucha ñimma circuncidabelø købendø, na isrin kwaløm kan møwan kwanrrowan kerrigu newan tamarene, trube, ¿ñimbe nane chindimba namøgue cha? ²⁴Ñimuin kabyu maig misag asønaben ke trunundø asha marøb pønrrømøtø, marøppe, maig kønrrabigwan sølgandø asha maramig køn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

¿Jesús tru attrabig Cristo kø chinderah?

²⁵Inchen møiløgøben jerusalén-sreeløbe trenchibelø køn:

—¿Ǫigwanweinrre kwetchab lab amõnimuitarru? cha. ²⁶ Au, ya mayeelai malau waminchib pasrõben, mugucha chi chimõn cha. ¿Kabe tru ashib karubelõbe õibe Cristo kui asha treeg mara tõgagõ chinderah? cha. ²⁷ Inchendõ nambe ø mõõbe chugurri arrig kui asha ker cha. Trune Cristo arrubene, chugurri arrin kui mugucha ashchaamõn— chibelõ køn.

²⁸ Inchen Jesúsbe Tiuswei yau kusrenanõb pasrõwa, truba mur waminchib trenchibig køn:

—Ñimbe nane mu kui ashib, katõ nabe chugurri arrig kui ashawein køn cha. Nabe arrua pasrappe, naimburaptõ arrua pasrõmõtõ, tru ciertonig nõ karua ørig pasrar cha, tru ñim mu kui nebua asiimig. ²⁹ Inchen nabe nune mu kui ashibig kur cha, kaguende nabe nuinukkurri arrub, katõ nõ nan karua ørig kua.—

³⁰ Inchen nun merrarrawa, sruamrrab inchendõ, mugucha merrarrameelõ køn, kaguende nun treeg maramig ura pumõ srõ køben. ³¹ Inchen puebloyu misaamera truba nu nun kørewabe, trenchibelõ køn:

—Cristo arruppe, ¿Tius nõba pasrain kui asha kømig mariilõ i møg lataig maskucha mana martrab kø?— cha.

Fariseosmera Jesúswan merrarranrrab inchib

³² Fariseosmerabe misag truba nõrrõ Jesúsweimburab nilõtõ truba waminchamørõb kui mørabe, nõmbe judíos sacerdotesperan karubelõba misra, Tiuswei yau ashib põnrrabelan ørõbelõ køn Jesúswan merrarranrrai. ³³ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Yu ñimbabe katõgucha kan maya yanatõ uñchab kur cha. Trugurrimbe nan karua ørõbigweisrõmay katõ inrrab kur cha. ³⁴ Inchen na ibene, ñimbe labendõ, nane wetõrranrrab kaimanrrun

cha. Katõ tru na wanrrab yaisrõmbe ñimbe amrrab kaimanrrun— cha.

³⁵ Inchene judíosmerabe nõmasiyaitõ trenchib payibelõ køn:

—Ø mõõbe ¿chumay inrraindah? cha, nam wetõrramgaibe. Kabe ¿tru judíosmera griegosmerai utusrõ amba warabelaisrõmay ya, tru griegosmeran kusrenanrrab inrrab inda, chindah cha? ³⁶ ¿Øyeebe mandõ tah? cha, tru: “Nan lappe, labendõ, nane kalanrrun” chib. Katõ: “Na waisrõmbe ñimbe amrrunrrab kaimanrrun” chippe.—

Øsig kømigwan tranõb pi

³⁷ Incha tru srabe kwalõm, fiesta purõ tabig purayam kwalõm Jesúsbe pasramisra, mur waminchib trenchibig køn:

—Mõikkõben pimulgwaibe naimay arrua, muchi cha. ³⁸ Tiuswei wamwan pørigu maig taig, mõikkõben nan kørebiibe nui manrraugurrimbe managuen kølõmõ pimera lulrrun— cha.

³⁹ Øyeeb chippe, Jesúsbe tru nun kørebelõbe Espiritu Santon utõnrrab køn cha, truigweimburab trendaig køn. Põs katõgucha Espiritun tranimig srõ køben, kaguende Jesúsbe purõ nuig purõ tabig tõrigwan utõmõ srõ kua.

Misaamera nõørõtõ misrõb

⁴⁰ Inchen mõilõgõsrõn tru nu misag sõtõyuelõ nõ wamindiilan mørabe, trenchibelõ køn:

—Iibeguende, Tius maig karuigwan eshkabig, tru møg køn— cha.

⁴¹ Inchen kanelõbe trenchibelõ køn:

—Iibe Cristo køn— cha.

Inchen katõganelõbe trenchibelõ køn:

—¿Cristogan Galileagurri attraitarru? cha. ⁴² Cristobe Davidwei misagugurri arrub, katõ tru David tsui pueblo, Beléngurri attrabig køn cha. ¿Tiuswei wamwan pørigube yamba trenchibig kømuitarru?— cha.

⁴³Incha misaabe Jesúscurrindø nõmdø ke nõørotø misrøb chab tarømisra, ⁴⁴møiløbe kemørtrab inchendø, mõikkucha chinchimeelø køn.

Judíosmeran karubelø Jesúsuan køremub

⁴⁵Incha tru Tiuswei yau chigøben puraimønrrai ashib põrrabeløbe tru sacerdotsmeran karubeløba, fariseosmeraba purraisrø katø pubene, truiløbe nõmune trenchibelø køn:

—¿Jesúsuan chindimba sruamrumøgue?— cha.

⁴⁶Inchen tru ashib põrrabeløbe trencha løtabelø køn:

—¿Kan managuen ø møg lataibe muguen wamindig kaagøn!— cha.

⁴⁷Inchene fariseosmerabe trenchibelø køn:

—Kabe ¿may waminchen ñimgucha tabig chitanmab tru kuindø kørewa põrrappeendi? cha. ⁴⁸Kabe ¿namui ashib karubelø kui, fariseosmera kui mõikkøben truiløma nun køreitarru? cha. ⁴⁹Pøs i misag søtø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan ashmeeløbe larrø kaig nebuim põrrønrrai põnsrailø køn— cha.

⁵⁰Inchen Nicodemo, tru srøtøzhiitø Jesúsuan yem ashchab ibig, tru fariseosmerai utuibe trenchiptinchibig køn:

⁵¹—¿Tru maig maramigwan martrai namui pørikkan kan mõwan chi marig kuitashchab ashchab, nõ wamindigwan mõrøbmerrig mõrmubendøgan kaigyu pasrønrrai pasrøbig kuitarru?— cha.

⁵²Inchene nõmbe trencha løtabelø køn:

—¿Kabe ñigucha galileasriitøwein køtirru? cha. Tiuswei wamwan pørigwan maig chibig køtashchab ñiguen tab ashchig chibelø køn, Tius maig karuigwan eshkab møg

Galileagurrimbe muguen kurrømuig kuin kui, ñiguen ashchabguen— cha.

⁵³Inchabe yandø mõitøgucha yamay chab ambubelø køn.

Ishug keebaig købendø, katøganba kaig marøb tsuben merrarrainabig

8Inchen Jesúsbe Olivos Tunsrømay ya, ²katø kwaløm tør-rraben, katø Tiuswei yaumay arrubene, maya misaabe nun kemallen, nõbe wamisra, kusrenanøb mendabig køn.

³Inchen tru Moisés pørigwan kusrenanøbeløba, fariseosmerababe kan kasharawa ishug kaig marøb tsuin køben merrarrawa, Jesúsweimay srua amrrua, truyu purrabelai tøbøtag pasrabe, ⁴Jesúsuan trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, i ishuwane kaig marøb tsuben ke truyu merrarraig køn cha. ⁵Trube, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe øyeeg ishumburmerane sruutøga peta, kweetsingarubig køn cha. Treeg købene, trube, ¿ñibe manchinragu?— cha.

⁶Nømbe øyamay payippe, mandø inchibig køtasha, chigøben chi køp-tørre trencha mõrøbelø køn. Inchene Jesúsbe utsøbasra, tasig-unøtøga pirau pørøb mendabig køn. ⁷Inchen ke payibig payen, katø kurraashabe, nõmune trenchibig køn:

—Ñim mõikkøben kaig marig chi-gaibe, truemerrig põlbasra sruutøga nun petø pøs— cha.

⁸Incha katø Jesúsbe utsøbasra, pirau pørøbig, pørøbig køn. ⁹Inchen nõmbe tru nõ trendaigwan mõrabe, mas kølleelømerrig kan kan pera põlbasra, webamba ambub mendabelø køn, Jesúsba tru ishug truyu pasrabiibatø kørrømisram. ¹⁰Inchen Jesúsbe kurraashabe, trenchibig køn:

—Au, ishug ¿kaneløbe chu ambah? cha. ¿Mugucha ñune mõra meganrrai chi marmuitarru?— cha.

¹¹ Inchene nõbe trenchibig køn:

—Kasuku, mugucha nane treeg marmøtan— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Katø nagucha ñune chi marmumøn-rrun cha. Innrø, chibig køn. Møingurrimbe katø kaig martra kømø— cha.

Jesús yu pirau maya misagwei tør

¹² Jesúsbe katø fariseosmeran trenchib waminchibig køn:

—Nabe yu pirau misagwei tør kur cha. Inchen nai mendig uñibiibe managuen løstøyu uñmøtø, tru øsig kømig tørwan tøgagønrrun— cha.

¹³ Inchene fariseosmerabe trenchibelø køn:

—Ñibe maig kuigwan eshka waminchippe, ka ñuimburaþtø wamindan cha. Treekkurri ñui wamindiibe ka isatø køn— cha.

¹⁴ Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Maig kuigwan na naimburaptø wamindinguen, na wamindiibe isa wamindig kømøn cha. Kaguende nabe na chugurri arrigwan ashib, katø chumay yamigwan ashib inchar cha. Trune ñimbe na chugurri arrigwan ashmøwei, ni chumay yainguen ashmøwei indan cha. ¹⁵ Ñimbe maig maramigwan asha marøppe, møguelø maig isua marøbelø køben, ñimbe treeg isua marøbelø køn cha. Trune nabe mungucha maig maramigwan treeg mara ashmíig kur cha. ¹⁶ Inchen tru maig maramigwan na asha maringuen, trube maig maramigwan sølgandø asha marig isa kømø, treeg køn cha. Kaguende nabe natø kømøtø, nai Møskai nan karua ørøbiiba misra marar cha. ¹⁷ Maig maramigwan martrai ñimui pøriiløyuma, trenchibig pørig pasran cha, maig kuigwan ashibelø møguelø pailø treetøweih eshkaikkurrimbe, isa kømøn chibig. ¹⁸ Pøs naimburabigwan

maig kuigwan eshkabiibe natøwein køben, katø nai Møskai nan karua ørøbikkucha naimburabigwan maig kuigwan eshkan— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

¹⁹ Inchene nõmbe trencha payibelø køn:

—Ñui møskaimbe ¿chu pasra?— cha.

Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Ñimbe nan ashmøwei, nai Møskawan ashmøwei indan cha. Nan ashibelø kuimbe, nai Møskawangucha ashibelø købsruinrrun— cha.

²⁰ Iilan waminchib pasrappe, Jesúsbe tru Tiuswei yau Tiusweyasig an pusrim pulu kusrenanøb pasrøwa, trendaig køn. Inchen mugucha kemørtrab inchimeelø køn, kaguende nun treeg maramig pumø srø køben.

“Na yamsrømbe ñimbe amrrunrraamøn”

²¹ Incha Jesúsbe katø trenchibig køn:

—Nabe inrrainchar cha. Inchen ñimbe nane lappe, labendø, ñimbe ñimui kaig marøb amønainuutø kwanrrun cha. Pøs na yamsrømbe ñimbe amrrunrrab kaimanrrun— cha.

²² Inchene judfosmerabe nõmdø trenchibelø køn:

—¿Kabe nõasiitø kwanrainchippeendi? cha: “Na yamsrømay iben, ñimbe amrrunrrab kaimanrrun” chinrrappe.—

²³ Inchene Jesúsbe nõmune trenchibig køn:

—Ñimbe yuelø køben, nabe palasriig kur cha. Ñimbe yu pirauelø køben, trune nabe yu pirauig kømur cha. ²⁴ Inchawei treekkurri nabe ñimun trendaig køn cha: “Ñimbe kaig marøb amønailøyutø kwanrrun” cha. Kaguende ñim nan na kuitamab isua køreimuikkurrimbe, ñimui kaig marøb amønailøyutø ñimbe kwanrrun— cha.

²⁵ Inchene nun trencha payibelø køn:

—Trube, ¿ñibe mu kugu?— cha.

Inchene Jesúsbe trencha lõtabig køn:

—Srøsrøgurri na ñimun maig eshkab arrig, truig køn cha. ²⁶Nabe ñimun chigøben wamindamig truba tøgagur cha, ñimbe øyeelø køn tamig. Inchen nan karua ørøbiibe isa kømø, cierton waminchibig køn cha. Inchen na yu pirauelan wamindiibe na nun wamindi mørigwan, trunun waminchar— cha.

²⁷Inchen Jesúsbe nui Møskawan waminchen, nømbe ni chiwan wamindinguen wetøgørrømeelø køn. ²⁸Trekkurri Jesúsbe nømune trenchibig køn:

—Ñimbe tru Møg Misra Arrubigwan mesra pala kusrabene si, nabe na kui ñimbe nebua ashib, katø chiwandøgucha marøppe, ka naimburaptø marmøtø, iilan waminchippe, nai Møskai maig kusrenanigwan waminchibig kuin kui nebua ashib inchun cha. ²⁹Kaguende nan karua ørøbiibe naba pasrab, katø nøbe nandø elachimøwei indig køn cha. Pøs nabe managucha marøppe, nø tab kui wanrrai treegwandø marøbig kur— cha, trenchibig køn.

³⁰Jesús iigwan waminchene, truba yamelø nun kørebelø køn.

Tiuswei ureemeraba, kaig marøptø amøñibeløba

³¹Incha tru judfosmera nun kørebelane Jesúsbe trenchibig køn:

—Na maig wamindiilan ñim trunun møra marøb pønrrøwabe, isa kømø, nai mendig amøñibelø kønrrabguen cha. ³²Incha ñimbe tru newan ciertonigwan nebua ashene, tru ciertoniibe ñimune iløsrkøbeløyugurri elatsiilø kønrrai martrun— cha.

³³Inchen nømbe trencha lõtabelø køn:

—Nambe Abrahamweinkurri amrrub misaamera ker cha. Nambe managuen mu karua srua kuindiig melømø

misaamera ker cha. Ñibe øyeebe ¿mandø chigu? cha, ‘namun elatsiilø kønrrun’ chinrrappe.—

³⁴Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Mutøgucha kaigwan marøb pasrabiibe, tru kaig marøb pasraig, truitø kanawa srua yaig pasran cha. ³⁵Kan karuindiig megabiima yaube managatig kørrømisrmuben, trune kan nusrkaimbe si, managatig truyu kørrømisran cha. ³⁶Inchawei Tiuswei Nusrkai ñimun kaig marøb melaigugurri elachene, ñimbe isa kømø, newan elatsiilø kønrrabguen cha. ³⁷Ñimbe Abrahamweinkurri amrrub misaamera kui nabe ashaweim pasrar cha. Inchendø ñimbe nane kwetchab inndan cha. Kaguende na wamindiibe ñimuinuube kørrømisrmøn cha. ³⁸Nabe nai Møskaimba pasrøwa asigwan, truigwan waminchen, ñimbe ñimui møskawan mørigwan trunun maran— cha.

³⁹Inchen nømbe trencha lõtabelø køn:

—Namui møskaimbe Abraham køn— cha.

Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñim Abrahamwei nusrkalø kuimbe, trube ñimgucha, Abraham mari lataigwei marøbsruinrrun cha. ⁴⁰Inchendø ñimbe møimbe nane kwetchab inndan cha, Tius mandø taig mørigwan na tru newan cierton waminchib møwane. ¡Abrahambe managuen øyeebe marmuig købig køn cha! ⁴¹Ñimbe ñimui møskai mariilan marøbelø køn— cha, trenchiben, nømbe trencha lõtabelø køn:

—Nambe mu mendaigwei tøgamisri ureemeragucha kømer cha. Nambe møskaimbe kandø tøgar ker cha, truiibe Tius.—

⁴²Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Ñimui møskai Tius kuimbe, trube, ñimbe nane undaarabsruinrrun cha. Kaguende nabe Tiusweinkurri

arrua, yu pasrar cha. Nabe ka naimburaptø arrig kømøtø, nane Tius ørig køn cha. ⁴³ Ñimbe na wamindigwane ¿chindimbarre chugúinguen mørmeelø køh cha? Na wamindigwan ñimbe mørmeelø kuarre treendan cha. ⁴⁴ Ñimbe ñimui møskai nugwaimandzigwei ureg kua, ñimui møskai maig palain køben, ñimbe trunun marøb pønrran cha. Nugwaimandziibe srøsrøgurri kwechiptiig kua, managuen tru newan ciertonigube pasramisra marmíig køn cha, kaguende nuinuube ciertoniibe chigaa kua. Inchawei nø chigøben isa waminchippe, nø maig kua, treeg wamindan cha. Kaguende nøbe purø isaptiig køn cha. Incha nøbe isa wamindigwei møskain køn cha. ⁴⁵ Trune nabe ñimun tru newan cierton waminchene, ñimbe nane køremøn cha. ⁴⁶ ¿Ñim møikkøben na chigøben kaig mara pasrai ashkeh? cha. Trube na isa kømø cierton waminchene, ñimbe nane ¿chindimba køremøgue? cha. ⁴⁷ Kaguende Tiuswei unøbe, Tius wamindiilan møran cha. Trune ñimbe Tiusweyelø kømøwa, treekkurri Tius wamindigwane mørmeelø køn— cha.

Abrahamguen kømøwatø Cristobe manawei købig

⁴⁸ Inchene judíosmerabe Jesúswan trenchibelø køn:

—Ñibe samaritano kan kwaimandzig tøgag køn chippe, nambe sølwein chibrain køn— cha.

⁴⁹ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe kwaimandzig tøgag kømur cha. Treeg kømøtø, nabe marøppe, nai Møskawan tab indig kønrrai marar cha. Trune ñimbe nane maig købash inn-dan cha. ⁵⁰ Nabe nan maya nuguen tab inchaindø lamur cha. Inchendø kan køn cha, naimburab nan tab in-chai lab, katø maig maramigwan asha

marøb inchibig. ⁵¹ Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Na maig taigwan møra marøbiibe managuen kwamigwan ashchaamøn— cha.

⁵² Inchene judíosmerabe trencha løtabelø køn:

—Møimbe si, aser cha, ñibe kan kwaimandzig tøgag kui. Abraham lata, Tius maig karuigwan eshkabelø lata chab kwaben, trune ñibe: “Na maig taigwan møra marøbiibe managuen kwanrraamøn” tan cha. ⁵³ ¿Kabe ñigan namui møskai Abraham lataguen kømø, mas nuig køtirru? cha. Trube kwaben, katø tru Tius maig karuigwan eshkabelø lata chab kwaig køn cha. ¿Ñibe mu kurmaib isugu?— cha.

⁵⁴ Inchen Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Na naasiitøwei maya nuguen tab inchib pasraibe, trembe chi marmuinguenig køn cha. Nan maya nuguen tab kønrrai marøbiibe nai Møskain køn cha, tru ñim ñimui Tius køn taig, truig. ⁵⁵ Inchendø ñimbe nune ashmeelø køn cha. Trune nabe si, ashibig kur cha. Na ‘nun ashmíig kur’ taimbe, trube, ñim latawei isaptiig købsrubrainrrun cha. Pøs nabe nun ashib, katø nø maig taigwan møra marøb inchibig kur cha. ⁵⁶ Merrabsrø ñimui møskai Abrahambe nain kwaløm punrrabigwan asha, truba kasaraaig køn cha. Incha ashabe, truba kasrag kui indig køn— cha.

⁵⁷ Inchene judíosmerabe Jesúswan trenchibelø køn:

—Ni cincuenta añosikken kømubendø, ¿ñigan: “Abrahamwan nebua ashibig kur” chitirru?— cha.

⁵⁸ Inchene Jesúsbe løtappe trenchipt-inchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Abrahamguen kømøwatø, Na Kur— cha.

⁵⁹ Treekkurri nõmbe Jesúswan sru-utøga petønrrab srug kusruben, nøbe

trubabig køn. Incha Tiuswei yaugurri webya, ibig køn.

**Kan møg kerrigu
ashmüigwan Jesús tamarøb**

9 Jesús kanbalø pureb pasrøwabe, kan møg srsrøgurri kerrigu ashmüig kal-laweigwan ashibig køn. ²Inchen nui kusrenanøb pera uniløbe trenchibelø køn:

—Kusrennøbig, ¿ø møg ashchab kaimabig kal-lanrraimbe, møg kaig marig kerah? cha. ¿Møskalø kaig marikkurrin køh? Kabe: ¿nøasiitøwei kaig marikkurrin kø, chinderah?— cha.

³Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nø kaig marikkurrin kømøwei, kabe møskalø kaig marikkurrin kømøwein køn cha. Treeg kømøtø, Tiusbe nui maramburab mariilø tru ashmüigweinug kenamisstrain kuig køn cha. ⁴Kwaløm købenbatø nan karua ørøbigwei maramigwan nambe marmø kømø, maramigwein køn cha; kaguende yembe attrun cha, mugucha maramgaikke. ⁵Na yu pirau uñippe, piraelai tør kur— cha.

⁶Incha Jesúsbe øyah chib pasrøwabe, pirau illimbi tucha, tru illimbitøga kaizhig chillig marabe, trutøga ashmüigwein kabyu srøløbig køn. ⁷Inchabe trenchibig køn:

—Siloé pisusrø maløwan kwallchab inrrø— cha. (“Siloé” chippe, “karua ørig” chib.)

Inchen tru ashmüibe ya, maløwan kwalla, katø arruppe, ashibig arrupt-inchibig køn. ⁸Inchen nui ya pulueløba, katø tru ‘chigøben kettra’ cha, miab wabigwan ashibelø købeløbabe trenchibelø køn:

—¿Tru ‘chigøben kettra’ chib, miab wabiibe øigwein kømuitarru?— cha.

⁹Inchen kaneløbe trenchibelø køn:

—Nøwein køn— cha.

Inchen katøganeløbe trenchibelø køn:

—Truig lataig asønabendø, nø kømøn— cha.

Inchen nøbe nøashib trenchipt-inchibig køn:

—Nawein kur— cha.

¹⁰Inchene nømbe trenchib payibelø køn:

—¿Chincha ashibig misrku?— cha.

¹¹Inchene nøbe trenchibig køn:

—Kan møg, munchibe Jesús taig, chillig mara, nan kabmerayu srølabø, trenchitan cha: “Siloé pisusrømay ya, maløwan kwallchig” cha. Inchen nabe ya, maløwan kwallene, nai kabmerabe ashibig misrøptinndan— cha.

¹²Inchen nune trencha payibelø køn:

—¿Tru møøbe chu yah?— cha.

Inchen nøbe:

—Chindindø— chibig køn.

**Fariseosmera tru ashmüig
købigwan truba payib srua køb**

¹³Incha tru kerrigu ashmüig købigwan fariseosmerai merrab pera ambubelø køn. ¹⁴Kaguende tru Jesús chillig mara, ashmüigwan tamarin kwalømbe isrin kwaløm købig køn. ¹⁵Incha fariseosmeragucha tru møwan katøyug payibelø køn:

—¿Mandø incha, ashibig misrku?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Kappala nane chillig srøldan cha. Inchen nabe maløwan kwaliitø, ashibig misrinatan— cha.

¹⁶Inchen møiløgøben fariseosmerabe trenchibelø køn:

—Kan øyeeg marøb møøbe Tiuswein kømuinrrun cha. Kaguende isrin kwalømwana ke isrin kwaløm kømuilataig marøbig køn— cha.

Trune katøganeløbe trenchibelø køn:

—¿Kan kaig marøb møøbe øyeeg Tius nøba pasrain kui asha kømig mariilø mana martrab kø?— cha.

Incha yandø nõmdø ke nõørøtø misrøbelø køn. ¹⁷ Inchawei tru ashmíig købigwane katøle payibelø køn:

—Ñibe, ¿tru mõweimburab manchinragu cha, tru ñui kabmeran tamarig købene?—

Inchen nõbe lõtappe trenchibig køn:

—Nabe Tius maig karuigwan kan eshkað mõg køn tamønrrun— cha.

¹⁸ Inchen katøgucha judfosmerabe køenrrab inchimeelø køn ke ashmíig købig kua, katøle ashibig misritamappe. Incha tru tamarinabigwei mõskalanguen amrrunrai wama, ¹⁹ nõmune trenchib payibelø køn:

—¿lig tru ñimui nusrkain kuitarru cha, tru ñim kerrigu ashmíig kal-lan? taig. ¿Trube, mõimbe mandø incha ashibig misrah?— cha.

²⁰ Inchene mõskaløbe trenchibelø køn:

—Namui nusrkaiwein køn cha, tru kerrigu ashmíig kal-labig. ²¹ Inchendø ashibig misrtrappe, mandø indigwane nambe trunune ashmer cha. Katø ya ashibig misrtrambe kabmerane mu tamarin kui namgucha ashmer cha. Ñimbe nunashib payay chibelø køn, yandø kølig køn cha, nõashib maig kuigwan eshkanrrun— cha.

²² Mõskalø øyeeg chippe, judfosmeran kørig køptørre øyeeg chibelø køn, kaguende judfosmerabe mõikkøben: “Jesúsuan Cristo køn” chibigwane nõmui tulundzuni yaugurri wegutchab waminchaguen køben. ²³ Incha treekkurri mõskaløbe trendaig købig køn:

—Nunashib payay cha, yandø kølig køn— cha.

²⁴ Incha judfosmerabe tru ashmíig køb mõwane katøle wama, trenchibelø køn:

—Tiuswane maya nuguen tabig waminchi cha. Nambe tru mõøbe kaig marøbig kui asha ker— cha.

²⁵ Inchene nõbe trenchibig køn:

—¿Kaig marøbig køh? Kabe: ¿Kaig marmíig kø, chindi? Nabe trunune ashmur cha. Nabe kerrigu ashmíig købig kuig, mõimbe yandø na ashibig misrigwan nabe trunune isua pasrar— cha.

²⁶ Inchen katøyug payibelø køn:

—¿Chi marta? cha. ¿Ashibig misrtrambe mandinda?— cha.

²⁷ Inchene nõbe lõtappe, trenchibig køn:

—Yamba chab eshkaben, ¿mørmeelø kø chindah? cha. ¿Chindimbarre katøyug mõramig palaingøgue? cha. ¿Ñimgucha kabe nui mendig amøñibelø misrøg køtah?— cha.

²⁸ Inchene nõmbe nun trømbøig tsalø wamabe, trenchibelø køn:

—Ñibeguende tru mõwei mendig pasran cha. Trune namuimburappe, nambe Moisés maig chiben treegwan põnrrabelø ker cha. ²⁹ Moiséswane Tius wamindig kui nambe ashibelø ker cha. Trune tru mõwane chuig kuinguen nambe ashmeelø ker— cha.

³⁰ Inchen tru mõøbe trencha lõtabig køn:

—Pøs, kan øyeegweinrre mandø kuinguen mõramgaig, ke kwaara asamdiig tabig køn cha. Ñimbe chugurri arringuen ashmuben, trune nane kabmeran ashibig martan cha.

³¹ Nambe trendø ashibelø ker cha, kaig marøbelane Tiusbe mõrmíig kuin kui, trune mõikkøben nun køriibala tabig waminchibigwane nõbe mõøbig kui. ³² Managuen kan kal-lainukkurri ashmíig kal-labigwan mu tamaran taig manasrøngurri mugucha wammøra kømøn cha. ³³ Tru mõg Tiusweinukkurri arrubig kømuimbe, chigucha martrab kaimain kømbala— chibig køn.

³⁴ Inchene nõmbe trenchibelø køn:

—Ñi, yeeg kaig mariitø netsaig kal-lawaig købendø ¿namungan ñibe kusrenanrrab indirru?— cha.

Incha nømbe nune judíosmera tulundzuni yaugurri weguchibelø køn.

**Tiusweiwan ashibelø ker
chibendø, ashmeelø**

³⁵Inchen Jesúsbe tru ashmíig købigwan judíosmera tulundzuni yaugurri wegutsin køn taig wammøra, nun katabe, trenchibig køn:

—¿Ñigan tru Møg Misra Arrubigwan køretirru?— cha.

³⁶Inchene tru møøbe trencha løtabig køn:

—Au, Kasuku, ¿truipe mu køh? cha, na nun kørenrrab— cha.

³⁷Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Ñibe ashibguen indan cha. Ñiba waminchib pasrabig, nabe truig kur— cha.

³⁸Inchene tru møøbe trenchibig køn:

—¡Señor, nabe ñun kører!— cha.

Incha nun køriibala tabig waminchibig køn. ³⁹Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe yu piraumay arruppe, maig kønrrabigwan asha martrab arrig køn cha, ashmeeløbe ashibelø misrtrai; Inchen ashibeløbe ashmeelø misrtrain— cha.

⁴⁰Inchen møiløgøsrøn fariseosmera Jesúsba pønrrabelø tru trendaigwan mørabe, trenchibelø køn:

—¿Kabe namgucha kabgar ashmeelø købra chindah?— cha.

⁴¹Inchene Jesúsbe løtappe trenchiptinchibig køn:

—Ñim ashmeelø kuig kuimbe, ñim kaig marig chigar købsruinrrun cha. Inchendø mõimbe ñim ‘ashibelø ker’ chib pønrraikkurri ñimui kaig mariiløbe ñimuinug pasrabwei indan cha.

**Ubishameran tulisha kanbalatø
keerigwan kemesra waminchib**

10 Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ubishameran tulisha kanbalatø keerinug tru yaskabwan kebimøtø, nøøø pegwan kebibiibe, truipe niliig, katø maig købash marøb wesrabig, treeg køn cha. ²Trune tru yaskabmay kebibiibe si, tru ubisha ashibig køn cha. ³Yaskab kurøb pasrabiibe nø kebinrrai yaskabwan kuren, ubishamerabe tru ubisha ashibigwei wamwan mørøbelø køn cha. Incha nøbe nui ubishameran nømui munchiwan, nømui munchiwan wama, tru keerinukkurri wambig wesrun cha. ⁴Yandø kerrigu nuielan chab wesrawabe, nøbe ubishamerai merrab iben, ubishamerabe wendautø ambubelø køn cha, kaguende nui wamwandø tsabø mørøbelø kua. ⁵Trune kan asiimíig pegwane managuen wendautø amrraamøn cha. Nuinukkurrimbe luløptinchun cha, kaguende asiimeelai wamwane mu kui mørmeelø kua.—

⁶Jesúsbe iigwan ‘øyeeg lataitøwein køn’ cha, kemesra waminchene, øyeeg chippe, chiwan waminginguen mørmeelø køn.

Jesús, tru Ubisha Ashibig Tabig

⁷Incha Jesúsbe katø nømun trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ubishamera kebambig yaskappe na kur cha. ⁸Mayeeløba na arrumøwatø amrrubeløbe nileelø, maig købash marøb nila wesrabelø køben, ubishamerabe nømune mørmuig køn cha. ⁹Nabe yaskab kur cha. Møikkøben nai yaskabwan kebarrubiibe kaigyugurri wesraig kønrrun cha. Truipe kebib, webarrub llirab uña, pumera mamelø wetørranrrun cha.

¹⁰Kan niliibe nilønrrappah, kwetchappah, ka pinishinrrappatø arruben, trune nabe arruppe, srøig øsig kømigwan tøgagønrrai arrur cha, trurrigu tøgagømburab tøgagønrrai. ¹¹Nabe ubishameran tru purø tab ashibig truig kur cha. Tru ubishameran tab ashibiibe nui øsig kuigwan ubishamerayasig purøbasran cha. ¹²Trune tru ka anweindø ashibiibe ubisha mabig lobo arri ashippe, ubishamerane chinchaindø luløptinchun cha, kaguende tru ubisha ashibig kømøwei, katø ubishameragucha nuielø kømøwein kuimba. Inchen lobobe ubisha sötøyu kelula, merrarraben, yandø tru ubishamerabe nøørøtø misran cha. ¹³Tru anweindø ashibiibe luløptindan cha, kaguende anwandø isubig kua, ubishamerane nøm kusrenrraindø.

¹⁴⁻¹⁵Nabe ubishameran tru purø tab ashibig truig kur cha. Nai Møskaimbe nan tab ashen, nagucha nai Møskawan tab ashar cha. Øyeetøwei nabe nai ubishameran ashen, nømgurringucha nane ashibelø køn cha. Incha nabe nai øsig kuigwan ubishamerayasig purøbasrar cha. ¹⁶Nabe katøgan ubishamera tøgagur cha, i tulyuig kømeeelø. Truilan-gucha nane pera arrumig palønrrautan cha. Truiløbe nai wamwan mørtrun cha. Trumaybe ubisha sötømera kandø misren, ubishameran ashibikkucha kandø kønrrun cha.

¹⁷Inchawei nai Møskaimbe nan undaguig køn cha, kaguende katøle utønrraptø, nabe natøwei nai øsig kømigwan tranig kuimba. ¹⁸Nane nai øsig kuigwan mugucha kerranrraamøtan cha. Treeg kømøtø, na naashib tranar cha. Nabe øsig kuigwan mu mandamgaig tranamig tøgagøb, katø mu mandamgaig katøle na utamig tøgäig kur cha. Øyeeg maramigwane

nabe nai Møskawan utig køn— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

¹⁹Inchen øyeeg wamindigwan judíos-mera mörabe, katøguen nøørøtø misrøbelø køn. ²⁰Incha møiløgøben trenchibelø køn:

—Kwaimandzig tøgäig kua, chugúinguen mormíig pasran cha. ¿Chinchabrre mørgue?— cha.

²¹Trune kaneløbe trenchibelø køn:

—¿Mu kan kwaimandzig tøgäikkän øyeeg waminchaitarru? cha. ¿Kabe kan kwaimandzikkän ashmeelan tamartraitama chindah?— cha.

Judíosmera Jesúswan kaashib

²²Inchen Jerusalénsrømbe fiesta marøb købig køn, tru merrabsrø Tiuswei yawan Tiusweindø kønrrain cha tranøb marigwan katøle trunun isunrrab. Inchen larrø pishim põlmera købig køn. ²³Inchen Jesúsbe tru Tiuswei yau tru yaguetawan, Salomónwei yaskab tainug llirab uñene, ²⁴truy judíosmera tulsruabe, trencha payibelø køn:

—¿Nam mu kuinguen mormíig melønrrai managatiirre øyeetø, øyeetø namun tøgagønrragu? cha. Isa kømø, ñi Cristo kuabe, trube, kanmaytø kelarrab eshkau pøs— cha.

²⁵Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Yamba ñimun eshkaben, ñimbe na Cristo kuitamab køremøn cha. Na nai Møskawei munchiyu na chigøben mariilø, truiløbe naimburab treegwein køn chib eshkan cha. ²⁶Inchendø ñimbe nai ubisha utuelø kømøwa, nane køremøn cha. ²⁷Nai ubishamerabe nai wamwan mörøbelø køben, nagucha nømun ashibig kur cha. Incha nømbe nai mendig amrrubelø køn cha. ²⁸Nabe nømune managatig øsig kømigwan tranen, managuen pinønrrabelø kømøwei, katø nai taskugurrimbe mugucha kerranrraamøn cha. ²⁹Nai

Møskai nan truilan tranøbiibe mayeelan purab nuig køben, Møskawei taskugurrimbe mugucha kerranrrab kaimanrrun chibig køn. ³⁰Naba, nai Møskaimbabe kandø ker— chibig køn.

³¹Inchene judíosmerabe kwetchab srug muta petønrrab katøguen srug kusruben, ³²Jesúsbe trenchibig køn:

—Nabe nai Møskaweimburabelan ñimui merrab chigøben purø nørreelø marøb kenamarig køn cha. ¿Tru na treeg tabig mariiløyu, møig kalø kuindørre nane sruutøga petønrrainchigüe?— cha.

³³Inchene tru judíosmerabe trenchibelø køn:

—Nam sruutøga petappe, ñi tabig marikkurrin kømøtø, ñi Tiusweimburab purø trømbøig wamab, tru ñibe ka møøtø købendø: “Tius kur” chib pasraikkurrindø nambe petønrrab inder— cha.

³⁴Inchene Jesúsbe nømune trenchibig køn:

—¿Tru maig maramigwan martrai ñimui pørigube øyeeg chibig pørig pasrømitarru cha: “Ñimbe tiusmera køn” cha, Tiusbe trendan taig. ³⁵Tru Tiuswei wam pørigwan wamindinabelandøguen: “Tiusmera køn” cha wamig købene, (katø tru Tiuswei wamwan pørigwane ka treeg kønmab ashatø tarømarøptindamig kømøn cha.) ³⁶trube, Møskai nuyasiitø tarømara, yu pirau-may karua ørig: “Na Tiuswei Nusrkain kur” chibene: “Ñibe purø trømbøig wamab pasran” cha, ñimgan trenchib køtirru? cha. ³⁷Nai Møskai mariilan na marmubene, trube, køremørrunrigay cha. ³⁸Inchen nai Møskai mariilan na marene, trube, nan nui Nusrkain kuitamab køremuindøgucha, tru na mariilandøguen kørey chibig køn. Nai Møskaimbe nainug pasrøben, katø nabe nai Møskaweinug pasrabig kuin kui nebua ashib, chigüi mørøb inchappe.—

³⁹Inchen nømbe katøguen Jesúswan merrarrawa, sruamrrab inchen, nøbe nømui utugurri iptinchibig køn.

⁴⁰Incha Jesúsbe tru Jordán pi ambøgatøsrømay katø ya, truyu kørrømisrøbig køn, Juan tru srøtøzhiitø misaam-eran pi umbu ulsrøb uniisrø. ⁴¹Inchen misaamerabe Jesúsweimay truba nu ambabe, nømdø trenchibelø køn:

—Juanbe Tius nøba pasrain kui asha kønrrai mariilø marøppe, marmuindøgucha, ø møweimburab nø chi wamindiiløbe kerriguba isa kømubwei indin køn— cha.

⁴²Incha misaamerabe Jesúswan truba nu kørebelø køn, truyube.

Lázaro kwaig

11 Kan møg Lázaro taig Betania pueblosriig tru Mariáimba, Martaimba nuchaabe kwanrrø tsubig køn.

²Tru Mariábe, Señorwei srøb pala tru purø may irrabzhigwan lusha, nui srøbwan pusruutøga pinømørøbig købig, truig køben, tru Lázaro kwanrrø tsubiibe nui nuchag købig køn. ³Inchen tru nui pa nuchaløbe Jesúsweisrømay karua ørøbelø køn:

—Señor, ñi undaaraibe kwanrrø tsun— cha, eshkanrrai.

⁴Inchen Jesúsbe trunun mørabe, trenchibig køn:

—Tru kwanrrøbe kwam kwanrrø kømøtø køn cha. Treeg kømøtø, Tiuswei maya nuguen tabigwan kenamaramigweyasig køn cha, treeg mariitøga Tiuswei Nusrkawan maya nuguen tabig marig kønrrai.—

⁵Jesúsbe Martanba, numøsrawanba, nuchawanba truba undaguig kwagucha, ⁶tru Lázarobe kwanrrø tsun taingucha, tru nø tsuinug katøgucha Jesúsbe pa kwaløm srarrabig køn. ⁷Incha nøbe nui kusrenanøb pera uniilan trenchibig køn:

—Judeasrømay katø amun— cha.

⁸Inchene nømbe trenchiptinchibelø kòn:

—Kusrennøbig, judíosmera trusrø yamba ñun srug muta, peta ñun kwetchab inchib kuig yandø yanatø køben, ¿trusrømay katø inrrapteh?— cha.

⁹Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—¿Kan mawabe doce uras tøgaign kòmuitarru? cha. Pøs, kan kwaløm uñibiibe srrenngwamøn cha, kaguende yu pirau tør pilimba. ¹⁰Trune kan yem uñibiibe srrenngwanrrun cha, kaguende yembe tør chigaig løstiig kua.—

¹¹Inchabe katø Jesúsbe trenchibig kòn:

—Lázaro namui trendø asiibe kian kòn cha. Inchendø nabe nun kasrønannrrab inrrab— cha.

¹²Inchene nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø kòn:

—Señor, trube, kiptø tuiibe, treebe tammisrtrab kuinrrun— cha.

¹³Jesúsbe Lázaro kwain kòn cha waminchib pasrøben, trune nui kusrenanøb pera uniiløbe: “Ka kib tsun” chitanmab isua pønrrabelø kòn. ¹⁴Inchabe Jesúsbe törgandø trenchibig kòn:

—Lázarobe kwabguen indan cha.

¹⁵Nane ñimuimburappe tabguen kòtan chibig kòn, truyu na mu kaagúikkurri, kaguende trumaybe ñim nan kørenrrain cha. Trube, nun ashchab amun— chibig kòn.

¹⁶Inchene Tomás, tru Gemelo taibe, tru katøgan kusrenanøb pera uniilan trenchibig kòn:

—Namgucha, trube, amun cha, nøba kegøtø kwanrrab.—

Jesúsbe kwabelanguen øsiiranøbig

¹⁷Incha Jesús puabe, Lázarone sørig chabguen pib kwalømguen purayain kuin kui ashibig kòn. ¹⁸Betaniabe Jerusalén pulutø købig kòn, truyugurri

kan pøn kilómetro køsrønsrø. ¹⁹Inchen judíosmerabe Martanba, Maríanba nuchag kwain køben menrra isui inchimønrrai, lincha purrønrrab truba yam amrruin købig kòn. ²⁰Inchen Martabe Jesús pub arrun taig mørøppe, katønrrab webiben, trune Maríabe yau ka kørrømisrøbig kòn. ²¹Inchabe Martabe Jesúswan trenchibig kòn:

—Señor, ñi yu tsuig kuinguen nai nuchag kwamumba cha. ²²Inchendø møingucha Tiuswan ñi chi miabendø, tranrrab kui ashar— cha.

²³Inchene Jesúsbe Martane trenchibig kòn:

—Ñui nuchaabe katøle øsiiranrrun— cha.

²⁴Inchen Martabe trenchibig kòn:

—Nabe ashaweim pasrar cha, tru kwabelø srabe kwaløm katøle øsiiraben, Lázarobe øsiirabwei inchab kui.—

²⁵Inchene Jesúsbe nune trenchibig kòn:

—Katøle øsiiramiba, øsig kømibabe na kur cha. Nan kørebiibe kwawagucha, øsig kønrrun cha. ²⁶Inchen mutøgucha øsig uñibig nan kørebiibe managucha kwanrraamøn chibig kòn. ¿ligwan køretirru?— chibig kòn.

²⁷Inchene Martabe trenchibig kòn:

—Nai Señor, øø, cha. Nibe tru Cristowein kuin kui kørewa pasrar cha, tru Tiuswei Nusrkai yu piraumay attrabig købig.—

Jesús kishib

²⁸Truigwan chab trenchabe, Martabe numøsrài Marían wamønrrab ya, nundø nilø trenchibig kòn:

—Kusrennøbiibe yu pua, ñun waman— cha.

²⁹Inchen Maríabe møra mallatø kurra, Jesúswan ashchab ibig kòn.

³⁰Inchen Jesúsbe katøgucha puebløyu pumø, tru Marta katinuutø srø pasrabig kòn. ³¹Inchen María truba mallatø

kurra, webyai ashippe, judíosmera tru yau nun menrra isui inchimønrrai lincha purrabeløbe wendautø ambubelø køn, sörin tulsrø kishchab yaitamab isua.

³²Inchen Mariabe Jesús pasrainug puabe, nui merrab trenchib tømøn-srøbig køn:

—Señor, ñi yu tsuig kuimbe, nai nuchag kwamumba— chib.

³³Inchen Jesúsbe Mariaba, katø tru lincha amrrubelø judíosmeragucha kisi ashabe, nuinetø truba truba isui inchibig, kan mandøguen kømui inchib køn. ³⁴Incha nømun trencha payibig køn:

—¿Chu sörøgue?— cha.

Inchene nømbe:

—Señor ashchab amø— chiben,

³⁵Jesúsbe kishibig køn. ³⁶Inchen judíosmerabe trenchibelø køn:

—Au, truba undaguig kwaasøna— cha.

³⁷Inchen mõiløgøsrønbe nømdø trenchibelø køn:

—I mөг tru kab ashmügwanma tamarøbiibe, ¿Lázarongucha kwamønrrai inchibsrømøsha?— cha.

Lázaro katø øsiirab

³⁸Inchen Jesúsbe katøle nuinetø truba truba isuim pasrøwa, tru sörinug kemallibig køn. Truibe kan nu trab købig køn, kebambinuube kan nu sruutøga kasraikke. ³⁹Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Srugwan kusruy— cha.

Inchen Marta tru kwabigwei nuchaabe trenchibig køn:

—Señor, yandø irrøraig kuinrrun cha. Kaguende kwaibe chabguen pib kwalømguen køn— cha.

⁴⁰Inchen Jesúsbe nun trenchibig køn:

—¿Yamba na ñun trenchib mörögøppeh cha, ñi nan kørewabe,

Tiuswei törguegwalmabigwan ashchabguen?— cha.

⁴¹Inchen yandø srugwan mendamaren, Jesúsbe srømbalaneb neeshabe trenchibig køn:

—Nai Møskai, mayanguen ungwa, ungwa cha, kaguen nan mørtan cha.

⁴²Ñibe chu uraskucha nane mörøbig køn cha. Inchendø nabe øyeeg chippe, misaamera yu pøtøgatan pønrraikkurri trenchar cha, nane ñi karua ørig kui kørenrrai.—

⁴³Incha iigwan chab trenchabe, truba mur wamabig køn:

—¿Lázaro, webamø!— cha.

⁴⁴Inchene tru kwabiibe tasiimeran srøbmeran llensumeratøga kirrig, maløwane llensutøga pinappulig webarruptinchibig køn. Inchene Jesúsbe nømun trenchibig køn:

—Picha, ibasay— cha.

Jesúsban kemørtrab waminchib

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵Inchen judíosmera truba nu tru Marían ashchab amrrubeløbe, Jesús treeg marigwan asha, Jesúsban kørebelø køn. ⁴⁶Inchen truyu mõiløgøsrøn fariseosmeraisrømay ambabe Jesús chi marigwan nømun waminchen, ⁴⁷sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba misra, tru maig maramigwan asha marøbelø Setenteelan wama, tulundzunabe, trenchibelø køn:

—¿Nambe mandø inchab? cha. Kaguende tru møøbe Tius nøba pasrain kui asamig truba truba mariilø kenamaran cha. ⁴⁸Øyeetø martrai nam elachene, mayeeløba nun køreben, Romasrø karubeløbe amrrua, namui Tiuswei yawanba, namui maya misagwanba chab pinishinrrun— cha.

⁴⁹Inchen mõikkøsrøn nømui utuig, Caifás taig, tru pilawan maya sacerdotesteran nø karub sacerdotebe trenchibig køn:

—Kan ñimbe ni chigúinguen mormowa kòn cha. ⁵⁰Maya misagwan òròba pinisailò kòbgunrriibe, nam maya misagweyasig kan mòtò kwamikken sòl kui, tregwandòguen ashmeelò kò chindah— cha.

⁵¹Incha Caifásbe trenchippe, ka nò trenchig kòptò trenchimuiig kòn. Kaguende tru pilawan nòbe tru maya sacerdotemeran nò karub sacerdote kuig kòppe, Tius trenchinrai isungaruben trendaig kòn, maya judíosmerayasig Jesúsbe kwanrab kòn cha. ⁵²Katò tru i maya misagweindò kòmòtò, mayeelò Tiuswei ureemera truòò amba warabelan kanbalatò tulundzunamig kònrai, tregweyasiiba kòn cha. ⁵³Tru kwalòmgurri judíosmeran karubelòbe Jesúswane kwetchab cha waminchibelò kòn.

⁵⁴Trekkurri yandò Jesúsbe judíosmerai utube mayeelò ashchai uñmíig kòn. Incha Judea piraugurri webya, kanbalò mu misag warab waraimònug tru puluwansrò, Efraín taig puebloròmá y ibig kòn. Incha trusrò nui kusrenanòb pera uniilòba kòrròmírbíg kòn.

⁵⁵Inchen tru judíosmerai Pascua Fiesta pumig yandò lamò palòben, wambig nòòòsròngurri misaamerabe Jerusalénsròmá y truba nebambubelò kòn, kaig marigwan chish misrtrab, tru Pascua Fiesta pumòwatò. ⁵⁶Jesúswan lab amòña, Tiuswei yau purròwabe, nòmdò kangurrin kangurri trenchib payiyabelò kòn:

—¿Ñimbe maig isugue? chib ¿fiestayumaybe ni arrubguen inchimuisruandò?— chib.

⁵⁷Inchen sacerdotemeran karubelòba, fariseosmerababe karuin kòbig kòn, mòikkòben Jesúswan chu wai ashibiibe, eshkanrrain cha, Jesúswan kemòrtrab.

Kan ishug purò may irrabzhigwan Jesúswan itòlushib

(Mt 26.6-13; Mc 14.3-9)

12 Pascua Fiesta maramig trunewei pa kwalòm palòbenba Jesúsbe Betaniasròmá y ibig kòn, tru kwabelai utugurri nò òsiirangaruig mòg, Lázaro tsuísròmá. ²Truyube Jesúswan tab inchab kan mamig tamara nena, Martabe pirishiben, Jesúsba mishatsigu purrabelai utu Lázarogucha wabig kòn. ³Inchene Maríabe purò may irrabzhig nardotòzhig marig libraburab srúa arrubig kòn, trube truba nuweyig. Incha nòbe Jesúswei katsig tambalyu itòlushabe, nui pusruutòga pinòmòròbig kòn. Inchen tru may irrabzhiiòtò ya òrò kebig kòn. ⁴Inchen Judas Iscariote, Jesús kusrenanòb pera uniilai utuig, tru Jesúswan wendò nun ashig kòmui inchibelan tranrrabiibe trenchibig kòn:

⁵—¿Waachameran purugumig i may irrabzhigwan kan trescientos denarioswei yanamdiig kòmò, chindah?— cha.

⁶Inchendò Judasbe waachameran isubig kua kòmòtò, nillig kua, trendaig kòn. Katògucha nòmui anwane nò esegab srúa uñibig kua, truyu pusrigwan wesrubrre inchibig kòn.

⁷Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Ka marbash cha. Nan sòram kwalòmwei esegawa tògagúin kòn cha. ⁸Waachamerane chu uragucha ñimui utube tògagòrrun cha. Trune nane ñimui utube ñimbe chu uragucha tògagòrraamòn— cha.

Lázaron kwetchab inchib

⁹Truba nu sòtò judíosmera Jesús Betaniasrò unan taig wammòròppe, trusròmá y ambubelò kòn, nun ashchab isuatò kòmòtò, tru kwailai utugurri nò òsiiranig Lázaron ashchappa.

¹⁰Inchene sacerdotemeran karubelòbe

Lázarongucha kwetchab wamincha kørromisrøbelø køn, ¹¹kaguende Lázarogurrindø judfosmerabe truba nu tarømisra, Jesúswan køreben.

Jesús Jerusalénsrø kebib

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹²Indiibe katø kwaløm Jesús Jerusalénmay attrab køn taig wammørøppe, misaamera tru fiestayumay purø nu søtø amrrua pasrabiibe, ¹³palma ishiimeran muta, Jesúswan trenchib trashib katønrrab webambubelø køn:

“¡Hosanna! chib.

¡Señor Tiuswei munchiyu nø ørig arrubiibe,

tru Israel misagwei Rey, mayanguen tab kuig køn!” chib.

¹⁴Jesúsbe kan burro-unøzhig pasrain køben, trunun itøguana ibig køn, Tiuswei wamyu maig pørig køben treekke:

¹⁵“Jerusalén, kørig kui inchimøta cha. Asay cha, ñimui Reybe kan burra lluig burro-unøyu itøguana attrun” taig.

¹⁶Srøbatøbe Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe øyeeg mariilane chi chibig kuinguen ashmeelø køn. Inchen yandø Jesúswan purø nuig, purø tabig mara kusruben, truyu wetøgørrabelø køn, tru øyeeg pørig pønrrabiibe, nuimburab pørig pønrrøwa, nun tru øyeeg mariilan eshkabig kuin kui.

¹⁷Tru Lázaro kwaben sørig truyu waben, tru misaamera Jesúsba pønrrabelø købeløbe nøm maig asigwan eshkab waminchibelø køn. ¹⁸Inchagurri tru nu misag sötøgucha Tius nøba pasrain kui asamig i tru marigwan wammørabe, Jesúswan katønrrab webambubelø køn. ¹⁹Inchene fariseosmerabe kangurriin kangurri trenchibelø køn:

—Au, chiguen maramgaig køn cha. Ñimguen asay cha. Maya misaabe ker-riguba nui wendautø chab amban— cha.

Møiløgøsrøn griegosmera Jesúswan lab

²⁰Misaamera Jerusalén fiestasrø Tiuswan køriibala tabig waminchab nebambubelai utu truyu møiløgøsrøn griegosmeragucha tøgagøbig køn. ²¹Incha truiløbe tru Felipe Galilea pirau betsaidasriigwan kemallabe, trenchibelø køn:

—Kasuku, namune Jesúswan ke asinrrabna køtan— cha.

²²Inchen Felipebe ya, Andréswan eshkaben, nømbe pailøba Jesúswan eshkanrrab ambene, ²³Jesúsbe trenchibig køn:

—Møg Misra Arrubigweyasig purø nuig, purø tabigwan kenamaramig yandø uta pun cha. ²⁴Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Kan tirigu trulma pirau peña kwamøwabe, chu uragucha kan truldø kønrrun cha. Trune pirau peña kwawabe si, truba nu larrøbichib misran cha. ²⁵Møikkøben nui øsig kømigwan undaguibe yandø pinab pinamig nebunrrun cha. Trune møikkøben yu pirau nui øsig kømigwan tsalø inchiibiibe, managatig øsig kømigweyasig esegawa tøgagønrrun cha. ²⁶Inchen møikkøben naiwan marøb megabiibe, nai mendig arrumig køn cha. Incha na chu pasrøben, nai mendig megabikkucha truyutøwei pasrønrrun cha. Møikkøben naiwan marøb megabigwane nai Møskaimbe nune truba tab inchun chibig køn.

Jesús nui kwamigwan eshkab

²⁷Møimbe nane manrrau isubiitø purø trømbøig køtan chibig køn. ¿Nabe mandø chinrrab køh? cha: “¿Nai Møskai, nan øyeeg trømbøig mõi pumønrrai purømisrtra” chinrrab kø, chindah? cha. Treeg kømøtø, nabe øyeeg punrrabigu pasrønrrabwei arrur cha. ²⁸Nai Møskai,

ñui munchiwan maya nuguen tabig kônrrai mar— cha, trenchibig kôn.

Inchene srømbalærøngurri kan wam mørø, trenchibig kôn:

—Nabe nai munchiwan yandø maya nuguen tabig kônrrai marar cha. Katøyukken maya nuguen tabig kônrrai maramønrrun— cha.

²⁹Inchen misag truyu mørøb purrabeløbe trenchibelø kôn:

—Kan palaig trashitan— cha.

Inchen kaneløbe trenchibelø kôn:

—Nune kan ángel wamindinrrun— cha.

³⁰Inchen Jesúsbe trenchibig kôn:

—I wam mørø wamindiibe, nayasig kømøtø, ñimuyasig kôn cha. ³¹Møin kôn chibig kôn, yu pirau maig kônrrabigwan asha maramig. Katø møin kôn, chibig kôn, yu pirau nø karub pasrabig, Satanáswan wambig wegut-samig. ³²Incha nabe piraugurri kusruig kua, mayeelø naimay amrrug kui inchai maramønrrun— chibig kôn.

³³Øyamay Jesúsbe mandø kwamigwan eshkabig kôn. ³⁴Inchen misaabe nune trenchibelø kôn:

—Tru maig maramigwan martrai pøri-iløyube trenchibig kôn taig nambe mørøbelø ker cha: “Cristobe managatig wanrrabig kôn” cha. Inchen ¿ñibe mandø chigu cha: “Tru Møg Misra Arrubiibe kusruig kømig nebunrrun” chippe? ¿Tru Møg Misra Arrubiibe mu køh?— cha.

³⁵Inchene Jesúsbe nømun trenchibig kôn:

—Katøgucha kan maya yanatø tørbe ñimui utu pasrønrrun cha. Tør tøgagøppatø tøryu amønay cha, løstiig ñimun ke ka inchib latatø merrarramønrraimbe, kaguende løstøyu uñibiibe chumay ib pasrarmabguen ashmøn cha.

³⁶Ñim tru tørwan tøgagøppatø, tørwan kørey, chibig kôn, tørwei ureemera kønrrappe.—

Øyeelan chab trenchabe, Jesúsbe tarømisra, nømuinukkurri trubabig kôn.

Judíosmera Jesúswan tru Cristo kømuitamab køremub

³⁷Yeeg nørreelø chigøben Tius nøba pasrain kui asha kømig mariilø nømui merrab Jesúsbe kenamaringucha, nune køremeelø kôn. ³⁸Kaguende Isaías, tru Tius maig karuigwan eshkab møg øyah chib pørig nebunrrain kuig kôn:

“Señor Tius, ¿namui eshkaigwane mu køreitarru? cha.

¿Señor Tiusbe nui maramburab maramigwan mun kenamarah?” cha.

³⁹Inchawei nømbe treeg kuitamappe køremeelø kôn. Kaguende Isaíasbe trencha pørig købig kôn:

⁴⁰“Tiusbe nømun kabmeran ashmeelø kônrrai marøb,

katø nømui manrrømeran murelø kônrrai marøb indig kôn cha,

kaptøga chigúí ashmøwei,

nømui manrrøtøga chigúínguen mør-møwei inchain cha,

nøm nuimay llirawa amrruben, tamariilø kømønrrain” chib.

⁴¹Isaías øyah chippe, Jesúswei tørguegwalmabigwan nøbe asha kua, nuimburab treeg wamindig købig kôn.

⁴²Treeg kuingucha tru utu ashib karubeløguen nun truba nu kørebelø kôn. Inchendø nømbe fariseosmeran kørig køptø nøm kørewa pønrrain kui ashchai mayeelai merrappe chi kenamarmeelø kôn, tru judíosmera tulundzuni yaugurri webusriilø kømønrrab. ⁴³Kaguende nømbe misaamera maya nuguen tab indiilø kømigwan chullelø købig kôn, Tius maya nuguen tab indig kømigwan kømøtø.

Jesús wamindiibe misagwan maig kørnrabigwan asha mara kørromarøb

⁴⁴Inchen Jesúsbe truba mur waminchib trenchibig køn:

—Møikkøben nan kørebiibe nan køremøtø, nai Møskai nan karua ørøbigwan køren cha. ⁴⁵Inchen nan ashibiibe, nan karua ørøbigwan asan cha. ⁴⁶Nabe arruppe, yu piraumay kan tør lataig arrig køn chibig køn, mutøgucha nan kørebiibe løstøyu kørromisra pasrømønrrai. ⁴⁷Inchen møikkøben nai wamwan mørenðø, maig taigwan møra marmigwane, nun maig maramigwane na asha marmur cha. Kaguende nabe yu pirauelan maig maramigwan na asha mara kørromartrab arrumøtø, misagwan kaigyugurri wesranrrab arrig køn cha. ⁴⁸Inchen møikkøben nan kaashib, na wamindigwan mørmub inchibiibe, maig kørnrabigwan asha kørromartrabig chabguen nøbe tøgaguen pasran cha. Tru na nun wamindi wamdøwei tru srobe kwalømbe nun maig kørnrabigwan asha mara kørromartrun cha. ⁴⁹Kaguende nabe waminchippe, naimburaptø waminchimøtø, Møskai nan karua ørøbig chi tamigwan chiwan wamindamigwan nane nø karuig køn cha. ⁵⁰Incha tru nø martrai karua pasriibe managatig øsig kømig, treeg kui, nabe ashar cha. Inchawei na waminchippe, nai Møskai nan maig wamindingaruigwan nabe treeg waminchar— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan srøbwandø kwallib

13 Yandø tru Pascua Fiesta pumig kan kwalømdø paløben, yandø yu piraugurri Møskaweisrømay yamig puin kui Jesúsbe ashibig køn. Yu pirau amøñibelan nuielane chu uragucha nøbe

undaarabig kua, møimbe øyeege newan srabegatig undaaraig køn.

²Inchen mab purramnetø nug-waimandziibe Simónwei nusrkai, Judas Iscariotei manrraube, Jesúswan ashig kømui inchibelan tranrrai isungarubig køn. ³Inchen Jesúsbe chiwandøgucha nø asha martrai Møskaimbe nui tasku pønrrain kui ashib, katø nøbe Tiusweinukkurri webarrua arrua, katø Tiusweimaytøwei yamig kui ashib inchibig køn. ⁴Incha Jesúsbe mab wainukkurri kurra pasramisrøb, pala kewa pasraigwan wesrawa, kan toallan nemøra, pørønawa, ⁵trugurrimbe kan paila-unøyu pi usrøb, nui kusrenanøb pera uniilan srøbmeran kwalla, nui pørønawa pasraig toallatøga pinømørøbig køn.

⁶Incha tru Simón Pedron srøbwan kwallchab inchene, nøbe trenchibig køn:

—¿Señor, ñigan nan nai srøbmeran kwallchaidirru?— cha.

⁷Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn: —Na mõi marøb waigwane ñibe chigúinguen ashmøn cha. Inchendø tsøndasrømbe chigúí ashchun— cha.

⁸Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Nan kuimbe, managuen ñibe nai srøbmerane kwallchaamøn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Na ñui srøbmeran kwallmubene, ñibe nainuube chi asamig tøgagømønrrabguen— cha.

⁹Inchen Simón Pedrobe trenchibig køn:

—Señor, trube, treeg købene, srøb-wandø kwallmøtø, tasigwan kinøsrøb, turwan chishtø pirtra— cha.

¹⁰Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Chab piraiibe srøb-wandøwein kwalamig palan cha. Kaguende asr ørøba chishtø køn cha. Ñimbe yandø chishelø køn cha, søteeløbabe treetø kømuingucha.—

¹¹ Nun tru ashig kòmui inchibelan tranrrabiibe nõbe manawei mu kui asha kua: “Søteeløbabe chishelø kòmøn” cha trendaig køn.

¹² Yandø Jesúsbe nõmui srøbmeran chab kwalla, nui pala kewagúigwan katøle kewa, mishatsigu wamisrabe, trenchibig køn:

—¿Na ñimun øyeeg marigwan ñimbe chigúí mǝrgueh? cha. ¹³ Ñimbe nane: “Kusrennøbig” cha wamamba, katø: “Señor” cha wamamba indan cha, trumaybe sølwein tan cha. Kaguen nabe treegwein kur cha. ¹⁴ Pøs na Señor, na Kusrennøbikken ñimui srøbmeran kwal-lene, ñimgucha kangurrin kangurri srøbmeran kwalamig køn cha. ¹⁵ Nabe ñim asha kusrenrai mara pasrar cha, na mari lataitøwei ñimgucha martrai. ¹⁶ Pøs nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Kan mendig megabiibe nun martrai karubigwan purab nuig kømøn cha. Katø kan karua øriinabiibe tru karua ørøbigwan purab nuig kømøn cha. ¹⁷ Ñim iilan chigúí asha, treegwan marabe, mayanguen tab kuilø køn cha.

¹⁸ Nabe ñimun øyeeg waminchippe, søteelanbabe øyeeg chimur cha. Kaguende mǝilan na lawa wesruilø kui nabe asha pasrar cha. Inchendø, Tiuswei wamwan pørigu øyeeg pasrabig nebunrrain køn cha: “Tru naba lincha mab wabiibe nan srøb kusrawa eshkan” taig. ¹⁹ Inchawei nabe mǝingurri nabe ñimun eshkar cha, øyeeg puraimøwatø, øyeeg puraibene, tru Nabe Na kuin kui kørenrai. ²⁰ Pøs nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun: Na karua ørigwan tab wamab utabiibe nan utan cha. Inchen nan utabiibe nan karua ørøbigwan utan— chibig køn Jesúsbe.

Judas ashig kòmui inchibelaingatø pasramisrtrab køn cha, Jesús eshkar
(Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Jesúsbe iilan chab trenchabe, nune chindamguengaig isuben, maig kuigwan kelarrab eshkar trenchibig køn:

—Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ñim mǝikkørøn nan ashig kòmui inchibelaingatø misra, nan tranrrab køn— cha.

²² Inchen nui kusrenanøb pera uniløbe mun waminchib waig mǝrmøwa, nõmbe kangurrin kangurri malau asiabelø køn. ²³ Inchen mǝikkørøn nui kusrenanøb pera unig mas undaarabe Jesúsweim pulu mab wabene, ²⁴ Simón Pedrobe mun waminchib wain kui pay chib, señas marøbig køn. ²⁵ Inchen tru pulu wabiibe pechoyu kemenda, Jesúswan payibig køn:

—Señor, ¿mǝig kerah?— cha.

²⁶ Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Na pirrim pitin kebisha, mǝigwan tranen, truig kønrrun— cha.

Incha pirrim pitin kebisha, Simón Iscariotei nusrkai Judaswan tranøbig køn. ²⁷ Inchen Judas pirriwan utøben latatø, Satanásbe nui manrrau kebiben, Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—Tru ñi marøb pasraigwane petø mar— cha.

²⁸ Inchen mishatsigu mab purrabeløbe chindimba trendermab mǝikkucha chi tainguen mǝrmeelø køn. ²⁹ Katøgucha Judasbe anwan nõ esegawa sruaig købene, mǝiløbe treeg isubelø køn: “Jesúsbe fiestayuweí chi palabigwan penøtah, kabe waachameran maitøguen tranø” ta, chindermab.

³⁰ Inchen yandø Judasbe pirriwan utaptø webiben, yandø yem købig køn.

Kan srøig martrai karua pasrig

³¹ Inchen yandø Judas webiben, Jesúsbe trenchibig køn:

—Møimbe tru Møg Misra Arrubiibe maya nuguen tabig indig kønrrai maren, Tiusbe nuinug maya nuguen tabig indig kønrrai maran cha. ³²Tiusma Cristoinug maya nuguen tabig marig kuig kōppe, Tius nōgurringucha Nusrkawane nuinuutōwei maya nuguen tabig martrun cha. Tru purō nuig tabig kønrrai maramigwane petō martrun chibig kōn. ³³Nai ureezheelō, yandō ñimbabe maya yanatō unamōnrrun cha. Ñimbe nane lanrrun cha. Inchendō na judfosmeran trendaig kōbigwandōwei mōimbe ñimun trendamōnrrun cha: “Na yamsrōmay ibene, ñimbe amrrunrab kaimanrrun” cha. ³⁴Nabe ñimune kan srōig martrai karua pasrar cha: kangurri kangurri undaarayamig. Na ñimunma mandō undaaraibe, treetōwei ñimgucha kangurri kangurri undaaramig kōn cha. ³⁵Ñim kangurri kangurri undaguelō kōbene, maya misaamera ñimune nai kusrenanōb pera uniilō kui ashchun— chibig kōn.

**Pedron Jesúsbe nan ashmíig
kur chinrrautan chib**

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶Inchen Simón Pedrobe Jesúswan trencha payibig kōn:

—Señor, ¿Chumay inrrainchigu?— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig kōn:

—Na yamsrōmay ibene, ñibe nai mendig attraamōn cha mōimbe. Inchendō tsōndatōsrōmbe si, attrabguen— cha.

³⁷Inchene Pedrobe trencha lōtabig kōn:

—Señor, ¿mōimbe nabe chindimba arrumōnrrain kōh? cha. Nabe ñuimburab nai øsig kuigwan tranrrap-tōweim pasrar— cha.

³⁸Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kōn:

—¿Ñigan isa kōmō, naimburab ke kwanrraptō pasrar chitirru? cha. Pōs nabe isa kōmō, cierton trendamōnrrun cha: Kallu wamōmōwatō, ñibe pōnmayguen nan ‘ashmíig kur’ chinrrautan cha.

**Jesúsbe Mōskaweinug
pumig may kōn**

14 ¹Ñimbe ñimui manrrau ke kan mandō kuinguen kōmui lataig isui inchimōtay cha. Tiuswan kōreb, katō nangucha kōrey chibig kōn. ²Nai Mōskawei yaube purramig truba truba pōnrran cha. Treeg pōnrrōmuimbe, trube, kanmaytō eshkabsrubrainrrun cha. Nabe ñimuyasig purramig trusrō tamartrab yar chibig kōn. ³Incha nabe ya, tru purramigwan chab tamarabe, katōle nabe natōwei ñimune pera inrrab arrumōnrrun cha, na chu waben, ñimgucha truyutōwei purrōnrrai. ⁴Ñimbe tru na chumay yamigwan ashib, katō maywan ashib inchibelō kōn— chibig kōn.

⁵Inchene Tomásbe Jesúswan trenchibig kōn:

—Señor, ñibe chumay inrrab kuinguen mōrmer cha. ¿Mas maywane nambe mandō incha asig kwaasamōrra?— cha.

⁶Inchene Jesúsbe trenchibig kōn:

—Nabe may kōb; tru newan ciertonig kōb; katō øsig kōmig kōb kur cha. Inchawei Mōskaweimaybe nagur-rin kōmíibe mugucha attraamōn cha.

⁷Ñim nan isa kōmō nebua ashibelō kuig kuimbe, nai Mōskawangucha nebua ashibelō kōbsruig kuinrrun cha. Mōingurrimbe Mōskawan nebua asan cha. Mōimbe yandō ñimbe kaptōga asin kōn— cha.

⁸Inchene Felipebe trenchibig kōn:

—Señor, Mōskawan namun asingarurra cha. Trutōgabe tsabō kōnrrautan— cha.

⁹Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Felipe, ¿katøgucha nane mu kui ashmøtirru? cha, na ñimui utu ya yana uñen. Nan ashibiibe, Møskawangucha asan cha. Treebe ¿ñibe mandø chigu cha: “Møskawan asingarurra” chippe? ¹⁰¿Nabe nai Møskaweinug pasrøben, nai Møskaimbe nainug pasrain kui ñigan køremøtirru? cha. Na ñimun wamindiiløbe ka naimburaptø wamindiilø kømøn cha. Treeg kømøtø, Møskai nainug pasrabig nui maramelan marøbig køn cha. ¹¹Nabe nai Møskaweinug pasrøben, nai Møskaimbe nainug pasrabig kuin kui kørerray cha. Trengømuppe, na mariilandøguen isua asha, kørey chibig køn. ¹²Pøs nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Nan kørebiibe nøgucha na mariilan martrun cha. Incha treetøguen kømø, mas nørreeløguen martrun cha. Kaguende nabe Møskaweisrømay inrrainchar cha. ¹³Chiwandøgucha nai munchiyu miabene, trunune nabe maramønrrun cha, Nusrkai Møskawan maya nuguen tabig kønrrai martrab. ¹⁴Chiwana køben ñim nai munchiyu miabene, nabe maramønrrun, chibig køn Jesúsbe.

Jesús Espíritu Santon ørtrab misrøb

¹⁵Ñim nan undaguelø kuabe, na maig maramigwan martrai pønrrailan møra martrun cha. ¹⁶Inchen nabe Møskawan miamønrrun cha. Inchen nøbe katøgan chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Pasrønrrabig ñimun tranrrun cha, managucha ñimba lincha pasrønrrai, ¹⁷tru Espíritu newan ciertonigwan. Truigwane tru Tiuswan ashmø misaamerabe utønrrab kaiman cha, kaguende nune ashmøwei, mu kui mormøwei inchibelø kua. Trune ñimbe nun ashibelø køn cha. Kaguende nøbe ñimba pasrab, katø ñimuinug pasrabig pasrønrrab køn cha.

¹⁸Nabe ñimundø peta kørrøarmøtø, nabe katøle ñimuimay arrumønrrun cha. ¹⁹Kan maya yanayutø nane yu pirau misaamerabe nane mas ashmuben, trune ñimbe nan ashchun cha. Na øsig waikkurri, ñimgucha øsiguelø kønrrun cha. ²⁰Inchen ñimbe tru kwalømbe nai Møskaweinug nabe pasrabig kui ashib, katø ñimbe nainug pønrrøben, nagurrimbe ñimuinug pasrabig kui ashib inchun chibig køn. ²¹Møikkøben na maig maramigwan martrai karuilan uta tøgagua, trunun møra marøbiibe, truiibe nan undaguig køn cha. Inchen nan undaguigwane nai Møskai undaaraig kønrrun cha. Inchen nagurringucha nun undaarawa, na maig kuigwan nuinug kenamistrari maramønrrun— cha.

²²Inchen Judas (tru Iscariote kømø, katøgan Judasbe) trenchibig køn:

—¿Señor, pirau misaamerane ñi maig kuigwan kenamarmubendø, namune ñi maig kuigwan mandøgurri kenamartrab inchigu?— cha

²³Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Møikkøben nan undaguibe na maig taigwan møra martrun cha. Inchen nai Møskaimbe nun undaaranrrun cha. Incha naba, nai Møskaimba nuinumay amrrua, nambe nuinug purramønrrun cha. ²⁴Nan undaguig kømfibe na maig taigwan mormfíg køn cha. Na eshka wamindigwan ñim mørøb kuibe nain kømøtø, nai Møskai nan karua ørøbigwein køn cha.

²⁵Øyeelan nabe ñimun kerriguh trenchar cha, na ñimba pasrappatø. ²⁶Inchendø tru Espíritu Santo, tru chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Pasrønrrabig, Møskai nai munchiyu øramig, truiibe ñimun chiwandøgucha kusrenanøb, na chi tailane kerriguh katøle isunanøb pasrønrrun cha.

²⁷Nabe ippe, ambumay imay chi isumgaig purø tab købigwan ñimun kørrømarøb, katø nai chi isumgaig

purø tab købigwan ñimun tranøb inchar cha. Tru ambumay imay tab købigwan na traniibe, yu pirauelø tranig lataig kømøtø køn cha. Ñimui manrrau ke mandø kuinguen kømui lataig isui inchimøwei, kørig kui inchimøwei inday cha. ²⁸Na ñimun øyeeg taigwan ñimbe mørig køn cha: “Nabe ya, katøle ñimuimay arrumønrrun” cha trendaigwan, ñim nan, undaguelø kuimbe: “Møskaweimay inrrainchar” taig mørøppe, ñimbe kasraarabsruinrrun cha. Kaguende nai Møskaimbe na lataitøguen kømø, mas nuig køn cha. ²⁹Øyeeg puraimøwatø, nabe ñimune kanmaytø iigwan eshkar cha, treeg puraibene, nan køenrrai.

³⁰Møimbe yandø ñimbabe menrra waminchimumønrrun cha. Kaguende Satanás, yu pirau ke nø karub pasrabiibe yandø arrun cha. Truibe nababe chigucha chi asamig chigaig køn cha. ³¹Inchendø pirau misaamerabe asam kusremig køn cha, nabe nai Møskawan undaguig køb, trurriгу nabe Møskai maig martrai karuigwan treeg marøbig kuin kui.

’Kurray, chibig køn, yugurri amrrab—cha.

Uvas tusrba, nui srrarmeraba

15 Jesúsbe katø trenchib waminchibig køn:

—Tru uvas tusr ciertoniibe na køben, nai Møskaimbe tru ellmarøb kwallibig køn cha. ²Nøbe nainug srrarmera uvas niimeelane lutiicha, petappe, trune tru uvas nigabelane katøguchinguen may niirrai tamara parøb chishmarøbig køn cha. ³Ñimbe yandø chishelø køn cha, tru na ñimun wamindig tru wamgurri. ⁴Ñimbe naba kanbalatø pønrrabig pønrray cha. Inchen nabe ñimba kanbalatø pasrabig pasramønrrun cha. Kan srrarma nøasiitøbe chigucha mamig niimøn cha, tusryugue pasrømøwabe.

Ñimgucha treetøwei chigucha martrab kaimanrrun cha, naba kanbalatø pønrrabig pønrrømøwabe.

⁵Nabe uvas tusr køben, ñimbe truyu srrarmera køn cha. Møikkøben naba kanbalatø pasrabig pasrøben, na nuinug pasrøbene, truibe truba truba mamig nigan cha. Inchen nainukkurri ñim nørøtø pønrraisruandøbe, ñimbe chigucha martrab kaimanrrun cha. ⁶Nainug naba kanbalatø pasrabig pasrømfigwane srrarwan latawei wambig weguchen, mul-lan cha. Incha treeg srrarmerane tulisha, nagu parrilø køn cha.

⁷Ñimbe naba kanbalatø pønrrabig pønrrøben, katø na wamindiilø ñimuinug pønrrabig pønrrøbene, ñimun chi miag købendø, miay chibig køn, ñimune tranig kønrrun cha. ⁸Ñim øyeeg maren, nai Møskaimbe maya nuguen tab indig utønrrun chibig køn, ñim truba truba mamig misrig nigab, øyamay isa kømø nai mendig amønibelø kui kenamaren. ⁹Nai Møskai nan undaguig køb lataitøwei, nagucha ñimun undaarraig køn cha, nai undag købig tøgagúigu truyu pønrrabig pønrray cha. ¹⁰Na ñimun maig maramigwan martrai pønrrailan møra marabe, nai undag købigu pønrrabig pønrrønrrun cha. Nai Møskai martrai nan karua pønrrailan na møra mara, nui undag købigu pasrabig pasrab lataitøweingue.

¹¹Nabe øyeelan ñimun waminchippe, nai kasrag købiibe ñimuinug pasrøben, tru ñimui kasrag købiibe ka palabinøtiig kømø, newanig kønrrai inchar cha. ¹²Inchen na maig maramigwan martrai pasriibe iig køn cha, ñim kangurri kangurri undaguelø kønrrai, na ñimun undaarab lataitøwei. ¹³Kan muguen undag købig iigwan purab nuibe tøgagømuinrrun cha, nui øsig kuigwan nui trendø tab lincha amønibelayasis

purøbasra kwamig. ¹⁴Martrai tru na karua pønsrailan marabe, ñimbe nai trendø tab lincha amøñibelø køn cha. ¹⁵Nabe ñimune yandø ka karuindiig melabelø cha wamømur cha. Kaguende kan karuindiig megabiibe nui karub pera wabiibe ni chi marøb uninguen mørmøn cha. Treeg kømøtø, nabe ñimune masken nai trendø tab lincha amøñibelø cha wamar chibig køn, kaguende nabe nai Møskawan na chi møriilane ñimune kerriguh eshka kenamarikkurri. ¹⁶Nane ñim lawa wesrumøtø, nabe ñimunguen lawa wesrua, ñimune amrrai wesrua pønsraig køn cha, truba truba mamig niirrai. Trurrigu tru mamig misriibe pinømø, misrøbig misrtrain cha. Treekkurri ñim chiwandøgucha nai Møskawan nai munchiyu miabene, nøbe ñimune tranrrun cha. ¹⁷Nabe ñimun martrai karua pasrøppe, iigwan karua pasrar cha: kangurrin kangurri undaaranrrai.

**Tiuswan ashmø misaamera
Jesúswanba, nuielanba
ashig kømui inchib**

¹⁸Ñimun yu piraelø tsaliinchene, nanmerrig tsalø indig købigwan isunrigay cha. ¹⁹Ñim yu piraelø kuimbe, yu pirau misaamerabe ñimune undaarabsruinrrun cha, nømuielan undaarab lataitøwei. Inchendø nabe ñimune yu piraelai utugurri lawa, wesruig køn cha. Treekkurri yu piraeløbe ñimune ashig kømui indan cha, kaguende yandø ñimbe i piraelø kømuben. ²⁰Na ñimun øyah taig købigwan isua kui chibig køn: “Kan mendig megabiibe nui karubigwan purab nuig kømøn” cha, trendaigwan. Inchawei nanguen kaig martrabgøba, kaig martrabgøba indiibe ñimungucha treetøwei kaig martrabgøba inchun cha. Na wamindiilan ñim møra marøbelø

kuisruandøbe, ñim wamindiilangucha møra martrun cha. ²¹Pøs chine ñimun øyeelø marøppe, nagurri øyeeg martrun cha, kaguende nan karua ørøbigwan ashmeelø kua.

²²Na arrumøwei, katø na nømun waminchimøwei indig kuimbe, chi kaig mara pønrrømubsruinrrun cha. Inchendø møimbe nømui kaig marøb pønrraigwane chigøben kemesratø, øyeekurrin køn chib puraambamig kaanrrun cha. ²³Nan tsalø inchibiibe nai Møskawangucha tsalø indan cha. ²⁴Katøgan mu møkken øyeelø mariimeelan na nømui utu marmuig kuimbe, nømbe chigucha chi kaig marar pønrrømubsruinrrun cha. Inchendø na mana asiimeelø mariilan møimbe asha pønrrøbendø, nan ashig kømui indamba, nai Møskawan ashig kømui indamba indan cha. ²⁵Pøs øyeeg pureppe, tru maig maramigwan martrai nømui pøriiløyu maig pørig pasrabig treeg nebunrrain kuig køn cha: “Chigucha kømubendø, nan ka tsalø indan” taig.

²⁶Inchendø tru chi isumønrrai Purømisrøb Lincha Pasrønrrabig, tru Møskaweinukkurri na ñimuimay øramig, tru Espíritu newan ciertonig, truiibe Møskaweinukkurri arrubiibe, naimburab maig kuigwan waminchun cha. ²⁷Inchen ñimgucha naimburab maig købigwan waminchun chibig køn, kaguende ñimbe srosrøgurri naba amøñibelø kuikkurri.

16 Ñimune ñimun iilan waminchippe, ñimui isubigwan nainuutø pasra pønrraigwan ni chindinguen mørmøwa pønrrømønrrai waminchar cha. ²Ñimune judíosmera tulundzuni yamerayugurri webetab inchun cha. Inchen møikkøben ñimun kweechabe, truiibe ‘Tiusweyasig tabig mararmab’ inchib pasramig, treekkatikken punrrab køn cha. ³Ñimun øyeeg marøppe,

Møskawan lata, nan lata ashmeelø kuarre, treeg martrun cha. ⁴Na ñimun iilan eshkappe, yandø tru øyeelø pubene, ñimbe manawei na tru eshkaigwane isua pønrrønrai eshkar chibig køn, Jesúsbe.

Espíritu Santoi chigøben maramelø

’Inchendø øyeelane nabe ñimun srøsrøgurri eshkamuig købig køn cha, kaguende nabe ñimba unig kua. ⁵Incha mømibe nan karua ørøbigweisromay na inrainingucha, ñimbe møikkucha nane paymøtan cha: “¿Chumay inrainchigu?” cha. ⁶Na iilan ñimun trenchib eshkabene, ñimui manrrøbe purø isui indan cha. ⁷Inchendø nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Na yamibe ñimuimbe mas tabguen køn cha. Kaguende na imubene, tru chi isumønrai Purømisrøb Lincha Pasrønrrabiibe ñimba pasrønrrab arrumønrrun cha. Inchen na yabe, ñimuyasig nun øramønrrun cha. ⁸Inchen nø arruppe, yu pirau misaamerane tru kaig mariibe chi købig kuin kui ashchai tørgandø kenamarøb, misagwan Tiusba sølgandø mandø pønrramigwan kenamarøb, natøwei kaig mara pasraibe chu pasrig kømigwan kenamarøb inchun chibig køn: ⁹Tru kaig marigwan kenamarøppe, nan køremuikkurrin køben, ¹⁰misagwan Tiusba sølgandø mandø pønrramigwan kenamarøppe, nabe Møskaweisromay iben, ñimbe nan mas ashmønrrab kuikkurrin køben, ¹¹natøwei kaig mara pasraigwan tru chu pasrig kømigwan kenamariibe, tru Satanás, yu pirau nø karubigwan, nune chu pasramigwan pasrønrrai kørømara pasrabguen indikkurrin køn cha.

¹²Nabe ñimune chigøben eshkamig katøgucha truba truba tøgagøbendø, ñimbe mømibatøbe trengatig nebua chigúí mørtrab kaimanrrun

cha. ¹³Inchen tru Espiritu newan ciertonig arruppe, trube kerriguwan ciertonigumay ñimune pera inrrun cha. Kaguende nøbe ka nuimburaþtø waminchimøtø, nø maig mørigwan kerrigu waminchib, katø chigøben maig pub attrabigwan ñimune eshkanrrun cha. ¹⁴Nøbe nane maya nuguen tabig kønrai martrun cha. Kaguende nøbe naiwan uta, ñimun maig kuigwan asha kønrai kenamartrun cha. ¹⁵Chitøgucha nai Møskai tøgagúibe nain køn cha. Inchawei nabe trendaig køn, Espiritube naimburabigwan uta, ñimun maig kuigwan asha kønrai kenamartrun cha.

Isuig melaibe katølebe kasrag købig misrtrun

¹⁶’Maya yanayutø ñimbe nane yandø ashchaamøn cha. Inchendø katø yana kømøwatø ñimbe nane katø ashchun cha. Kaguende nabe nai Møskai waisromay inrainchar— cha.

¹⁷Inchen møyiløgøsrøn nui kusrenanøb pera uniiløbe nõmdø kangurrin kangurri payibelø køn:

—¿Øyeeg chippe, mandø terah? cha: “Maya yanayutø ñimbe nane yandø ashmønrrun chib; katø yana kømøwatø ñimbe nane katø ashchun chib. Kaguende nabe nai Møskai waisromay inrainchar” chib. ¹⁸“Maya yanayutø” chippe, ¿mandø chibreendah? cha. Nøbe ni chi waminchib pasrainguen mørmer— chibelø køn.

¹⁹Inchene Jesúsbe trunun payig køb inchib kui mørabe, trenchibig køn:

—¿Ñimgan na ñimun øyeeg taigwanre payib køtirru? cha, tru: “Maya yanayutø ñimbe nane ashchaamøn” taigwan: “Yana kømøwatø ñimbe nane katø ashchun” taigwan. ²⁰Pøs nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ñimbe isuig wamamøra kishib kømnebe, yu piraueløbe kasraaranrrun cha. Ñimbe truba isuig kullaaraig

melønrrun cha. Inchendø tru isuig kullaaraig melaiibe katølebe kasrag købig misrtrun cha. ²¹Kan ishuuma tammisr-trappe, truba pusrkwai inchib kullaaran cha, kaguende yandø tru tammisramig ura puben. Inchen yandø unø kal-labene, kasrag købiitø tru treeg pusrkwaigwane isubguen inchimøn cha, kaguende kan srø misaazhig yu pirau kal-laben. ²²Inchawe ñimigucha mømibe øyeetøwei isub kullaaran cha. Inchendø katøle na ñimun ashene, ñimui manrøbe truba truba kasaaranrrun cha, kasrag købigwan kan muguen kerramgaikke.

²³Tru kwalømbe ñimbe nane yandø chigucha paymønrrun cha. Nabe ñimun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ñim chiwandøgucha nai Møskawan miappe, nai munchiyu miabene, nøbe ñimune tranrrun cha. ²⁴Møingatig ñimbe nai Møskawan nai munchiyube chigucha miamuig køn cha. Miay, chibig køn, utønrrabguen cha, ñimui kasrag købigwan chigucha palømíig newanig kønrraimbe.

**Jesucristobe yu pirau
kaig puingucha, treegu
puraya pasramisrøb**

²⁵Nabe ñimun iilan waminchippe, iibe øyeelø latailø køn chib, kemes-ratø wamindig køn cha. Inchendø øyeelø latailø køn chib kemesra waminchimumig punrrun cha, nai Møskawe-imburaigwan tørgandø kelarrab wamindamig. ²⁶Tru kwalømbe ñimbe nai munchiyu Tiuswan mianrrigay cha, pøs nabe ñimuyasig Møskawan miamønrrun chimur. ²⁷Pøs Møskai nøashib ñimune undaaran cha, kaguende ñimbe nan undaarab, katø nabe Møskaweinukkurri webarrua arrig kui køreb indikkurrimba. ²⁸Nabe nai Møskaweinukkurri webarrua, yu piraumay arrig køn cha. Incha mømibe katøle yu piraugurri, nai Møskaweimay yamønrrun— chibig køn.

²⁹Inchen nui kusrenanøb pera uniiløbe trenchibelø køn:

—Mømibeguende ñibe chigøben ‘iibe øyeeg latailø køn’ chib, ka kemes-ratø waminchimøtø, tørgandø kelarrab wamindan cha. ³⁰Ñibe chiwandøgucha newan ashibig kuin kui mømibeguende nambe aser cha. Mugøben ñune chi paya ashib pønrramikken palømøn cha. Øyeekkurriwei, ñibe Tiusweinukkurri arrubig kuin kui kørewa pønrrer— chibelø køn.

³¹Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—¿Mømibesi køregueh? cha. ³²Pøs øyeeg punrrab kuig yandø mõiwei pubguen indan cha, ñimbe nøørøtø, kan kan chab tarømisra, nane yandø nandø kørrømara ambamig. Inchendø nabe natø pasrømur cha, kaguende nai Møskaimbe naba pasrøben. ³³Øyeelan nabe ñimun waminchar cha, naba kanbalatø pønrrøwabe, chi isumø purø tab pønrramigwan tøgagønrrai. Yu piraube chigøben isumdiig puig melønrrabguen cha. Treeg kuindøgucha kullaaramø, mur isua pønrrønrrigay cha. Nama yu pirau chine kaigwan kanawa pasrar— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

**Jesús nui kusrenanøb pera
uniilayasig Møskaimba waminchib**

17 Yandø iilan chab trenchabe, Jesúsbe srømbalaneb neesha trenchibig køn:

—Nai Møskai, yandø treeg maramig pun cha. Ñui Nusrkawan maya nuguen tabig indig kønrrai mar cha, ñui Nusrkaingucha ñun maya nuguen tabig indig kønrrai martrai. ²Tru maya misagweim pala nø karub pasrønrrai ñi trana, tru mayeelan ñi nun traniilane managatig øsig kømigwan tranrraima tranig kuig køppe. ³Inchen tru managatig øsig kømibe iig køn: ñi Tius ciertonig kandø wabigwan mu kui nebua ashib, katø Je-

sucriston tru ñi karua ørigwan mu kui nebua ashib indamig.

⁴Nabe yu pirau ñune maya nuguen tabig kønrrai marar cha, tru ñi nan martrai karua pasrigwan na chab pat-søgøb. ⁵Trube møyimbe, nai Møskai, ñui merrab nan tørguegwalmabig kønrrai martra cha, tru chigurrimbunø købigwan marig kaabenbatø manasøwei ñui merrab tru tørguegwalmabigwan na tøgä waig købiitøgatøwei.

⁶Yu piraelai utu ñi nan tranrrab lawa wesruilane ñun mu kui ashchai nabe asingarur cha. Truiløbe ñuielø køben, ñibe nan tranen, nøyimbe ñi maig wamindigwan møyra, maran cha. ⁷Møyimbe nøyimbe ashibelø køn chibig køn, chigurrimbunø ñi nan traniibe ñuinukkurri arrubig kuin kui. ⁸Kaguende nabe ñi nan eshkaigwan nøyimun eshkaben, nøyimbe møyig køn cha. Incha isa kømøtø, nabe ñuinukkurri webarrua arrig kui nebua ashib, katø nane ñi karua ørig kuin kui nøyimbe køreb indig køn cha.

⁹Nabe nøyuyasig ñun miar chibig køn. Nabe yu piraelaimburab miamøtø, ñi nan traniilayasig miar chibig køn, kaguende ñuielø kuimba. ¹⁰Kerriguba naimbe ñuin køben, katø kerriguba ñuimbe nain køn cha. Incha nøyimburri maya nuguen tab indig pasrar cha.

¹¹Yandø nabe naimburappe yu pirau uñimuben, trune nøyimbe yu pirau amøyñibig amøyñinrrun cha, nabe ñuimay arruben. Nai Møskai Newan Tabig, ñi nan traniilane ñui munchi maramburab marøybiitøgä chi nebumøyrrai ashib tøygagørra cha, naba, ñiba kanbalatø pøyrrab lataitøwei nøyimburri mayamba kanbalatø pøyrrøyrrain cha. ¹²Na yu pirau nøyimbu uñib urasma, ñi nan traniilane ñui munchiyu nøyimburri mayamba nebumøyrrai, nabe ashib tøygagøyig køn cha. Na tab ashib tøygagøyen, møyikkucha nøyimbe tarøymsira, pinøyimbuig køn cha.

Tarøymsira pinappe, tru manawei treeg pinøyrrab pasrabig truitøwei pinig køn cha, tru Tiuswei wamwan pøyrigu maig taig, truig nebunrrai.

¹³Incha møyimbe yandø nabe ñi waisøymay katø attrainchar cha. Incha na yu pirau pasrappatø ilan waminchar cha, nai kasrag købigwan nøyimburri nøyimburri newan tøygagøyrrai.

¹⁴Nabe ñui wamwan nøyimun eshkab waminchen, piraeløbe nøyimburri tsalø kuindan cha, kaguende na i pirauig kømub latawei, nøyimburri yu piraelø kømuyimbu.

¹⁵Nabe ñun miappe, yu piraugurri nøyimun wesrunrrai miamøtø, Satanás, tru larrø kaig, nøyimun chinchimøyrrai, treegwan miar cha.

¹⁶Na i pirauig kømub latawei, nøyimburri i piraelø kømøyen cha.

¹⁷Tru newan ciertoniytøgä ñuyasiitø tarøymariiø kønrrai martra chibig køn. Ñui wambe tru newan ciertonig køn cha. ¹⁸Ñi nan piraelai karua ørøb lataitøwei, nagucha nøyimun piraelai karua ørar cha. ¹⁹Incha nabe naasiitø nøyuyasig ñuindø kønrrab pasramisrar cha, nøyimburri treetøwei tru newan ciertonigu ñuindø kønrrab pøyrramistrain cha.

²⁰Inchendø nabe nøyuyasiitø miamøtø, katø wendøsrø nøyimun wamindigwan møyra, nan kørenrrabelayasikkucha tøgä miar chibig køn,

²¹mayeeløba nøyimburri kandø lataig kønrrai, ñi nai Møskai, naba, ñiba kandø køb lataitøweingue. Katø nøyimburri namuinug kanbalatø pøyrrøyrrai miar cha, pirau misaabe nane ñi karua ørøbwei indig kui kørenrrai.

²²Ñi nan tøyrguegwalmabig tranigwane nabe nøyimun tranar cha, nøyimburri mayamba kandø lataig kønrrai, naba, ñiba kandø køb lataitøweingue.

²³Nabe nøyimburri pasrøyben, ñibe nainug pasrøyben, trumaybe newan ke kanbalatø pøyrramigwan nebua tøygagøyrrain cha.

Pirau misaabe ñi nan karua ørig købig kuin kui ashib, katø ñibe nan undaarab lataitøwei nõmungucha undaguig kuin kui ashib inchai.

²⁴ Nai Møskai, ñi nan traniløbe, na chu waben nõmgucha truyutøwei naba purrønrrai inchar cha, tru tørguegwalmabig ñi nan tranig købigwan nõm ashchain cha, tru chiwanguen marmøwatøsrøwei ñi nan undaguig kua, tranigwan. ²⁵ Nai Møskai sølgandø tabig, yu piraeløbe ñune mu kui ashmuindøgucha, nabe, ñun ashibig kur cha. Inchen iiløgucha yandø nane ñi karua ørig kuin kui ashibelø køn cha. ²⁶ Nabe nõmune ñui munchiwan mu kui nebua asingarur cha. Katøgucha nabe asingarubig asingarumønrrun cha, tru ñui undag købig ñi nayasig tøgagúigwan nõmgucha lata tøgagønrrai. Inchen nabe nõmuinug pasramønrrun— cha, trenchibig køn Jesúsbe.

Jesúsuan merrarrawa srua ambub

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

18 Jesús iilan Tiusba chab waminchabe, nui kusrenanøb pera uniiløba webya ibig køn, Cedrón pi ambøgatøsrø larramrrab. Tru pi ambøgatømayrømbe kan olivos tul pasrøben, Jesúsbe nõmba truyu kebibig køn. ² Inchen tru Judas Jesúsuan ashig kømui inchielaingatø pasramisøbiibe nõgucha tru tulwan ashibig købig køn, kaguende Jesúsbe katø katø nui kusrenanøb pera uniiløba truyu tulundzunabig købig køben. ³ Incha Judasbe kan søtø Roma misaamerai suldaumeraba, policíameraba pubig køn, sacerdotesmeran karubeløba, fariseosmeraba misra karua øriilø, espadamera køben, lámparamera køben sruar, nag piløga mutar. ⁴ Inchene Jesúsbe Kerrigu nun øyeeg purainrrabigwan ashaguen kua, nõmerrig webippa, payibig køn:

—¿Mun lague?— cha.

⁵ Inchene nõmbe trencha løtabelø køn:

—Nazaretsrø Jesúsuan ler— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Truibe na kur— cha.

Inchen Judas, tru Jesúsuan ashig kømui inchielaingatø pasramisøbiibe, truyu nõmba pasrabig køn. ⁶ Inchene Jesúsbe: “Truibe na kur” chiptinchene, nõmbe wendømay amba, pirausrøn kørrabelø køn. ⁷ Inchene katøle nõbe payibig køn:

—¿Mun lague?— cha.

Inchene nõmbe:

—Nazaretsrø Jesúsuan ler— cha, trenchiben,

⁸ Jesúsbe katøle trenchibig køn:

—Yamba nabe, truibe na kur, chim-mørgøppèh cha. Nan lab amrruabe, trube iilane ambasay— cha.

⁹ Øyeeg puppe, Jesús nõtøwei øyah taig truig nebunrrain kuig køn: “Nai Møskai, ñi nan tranielane mõigwangucha kanguen trubishimur” taig. ¹⁰ Inchene Simón Pedrobe espada srua kua, wesrawa, tru maya sacerdotesmeran nõ karub sacerdotei karuindiig megabig, Malco taigwan, kusrmay kaluwan kelarrab lutiichtinchibig køn. ¹¹ Inchen Jesúsbe Pedron trenchibig køn:

—¡Espadane painayu way! cha. Tru purø trømbøig punrrabig nai Møskai mutchai tranin copan, ¿nagan muchimumuitarru?— cha.

Jesús Anáswei merrab

(Mt 26.57-58; Mc 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Inchen tru Roma suldau søtømeraba, nõmun nõ karub pera pasrabiiba, katø Tiuswei yau pønrrabelø judío policíameraba Jesúsuan merrarrawa, lusrøbelø køn. ¹³ Incha tru Anásweisrømaymerrig srua ambubelø køn. Anásbe Caifáswei sueeru køben. Katø tru Caifásbe tru pilawan maya

sacerdotesmeran nò karub sacerdote kòbig kòn. ¹⁴I Caifás nò kòbig kòn, øyeeq marene tab kònrrun cha, judíosmeran waminchibig: “Maya misagweyasig kan møøtø kwamikken søl kònrrun” chib.

Pedrobe Jesúswan ‘ashmíig kur’ chib
(Mt 26.69-70; Mc 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵Simón Pedroba, katøgan Jesús kusrenanøb pera uniiba Jesúswei wendautø ambubelø kòn. Tru kane maya sacerdotemesmeran nò karub sacerdoti asig kuig kòppe, Jesúsba truigwei ya wambisrøngatig kebiben, ¹⁶trune Pedrobe wambig yaskabutø kørømisrøbig kòn. Inchen Jesús kusrenanøb pera unig kane tru maya sacerdotemesmeran nò karub sacerdoti nòbe trendø asig kua, katøle webarrua puramrrai, tru yaskab kurøb pasrab srusran wamincha, Pedron umbu pera kebibig kòn. ¹⁷Inchene tru srusøbe Pedron trencha payibig kòn:

—¿Ñigucha tru ø møwei mendig uñibig kømmørgøppeh?— cha.

Inchene Pedrobe trenchibig kòn:

—Kah, nabe tru kømur— cha.

¹⁸Inchen karuindiig melabeløba, tru Tiuswei yau pønrrabelø policíamerababe nag urra kua, pishi yem kòben, pønramisratø pachiiirab kòben, Pedrogucha truyu nømbe nag pulu pachiiirab pasrabig kòn.

**Maya sacerdotemesmeran nò
karub sacerdote Jesúswan
maig kuitashchab payib**

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹Inchen maya sacerdotemesmeran nò karub sacerdoti Jesúswan payibig kòn tru nui mendig amøñibelaimburab maitø kuigwanba, kusrenanøppe, chitø kusrenaniilanba, truilan. ²⁰Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—Nabe maya misaamerai malau wamindig kòn cha. Judíosmeran

tulundzuni yamerayuba, Tiuswei yau judíosmera tulundzuninuuba chu uraskucha kusrenanøbig kur cha. Inchawei chigucha na søratø wamindiibe kaagøn cha. ²¹¿Nane chindimba paygu? cha. Tru na maig tailan wamindi mørøbelan pay, chibig kòn. Truiløbe na maig tailan ashibelø kòn— cha.

²²Jesús iigwan trenchibene, kan policíá truyu pulu pasrabiibe Jesúswane maløbøtø pashabe, trenchibig kòn:

—¿Maya sacerdotemesmeran nò karub sacerdotengan øyeeq løtamig kuitarru?— cha.

²³Inchene Jesúsbe trenchibig kòn:

—Trube, na chigøben kaig taig kòbene, chiyu kalø tain kui eshkau pøs cha. Inchen tru na trendaig chi kalø kømubene, trube, nane ¿chindimba pashku?— cha.

²⁴Inchen Anásbe Jesúswan lusrimbat-iig tru maya sacerdotemesmeran nò karub sacerdote Caifásweisrømay ørøbig kòn.

**Pedro katøle Jesúswan
‘ashmíig kur’ chib**

(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵Trune Pedrobe tru nag pulu pasramisra, pachiiirab pasrøben, trenchibelø kòn:

—¿Ñigucha tru møwei mendig uñibig kømmørgøppeh?— cha.

Inchen Pedrobe trenchibig kòn:

—Kah, nabe tru kømur— cha.

²⁶Inchene tru maya sacerdotemesmeran nò karub sacerdoti kan karuindiig megabig, tru Pedro kaluwan lutiitsinab møwei nømmisaabe, Pedrone trenchiptinchibig kòn:

—¿Nabe ñune tru olivos ellguain tulyu Jesúsba pasrøben ashib mørgøppeh?— cha.

²⁷Inchene Pedrobe katøyug ‘ashmíig kur’ cha isøben, mømibe tru urastø kan kallu wamaptinchibig kòn.

Jesús Pilatoi merrab

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸Inchen yandø tər-rram lutauguen kōben Caifáswei yaugurrimbe tru Pilato waig palaciosrōmay Jesúswane srua ambubelø kōn. Inchendø judfosmerabe tru yaube kebammeelø kōn, trōmbøig marig chillig indi lataig kōrrōmismōnrrab, nōm kebammuikkurrimbe tru pasua mamigwan chi kōmø ka mamig kōnrrai. ²⁹Inchene Pilatobe nōmun payrrab webya trenchibig kōn:

—¿I mōwane ñimbe chitø kalø maran chibrre inchigueh?— cha.

³⁰Inchene nōmbe trencha lōtabelø kōn:

—Larrø kaig kōmuimbe, ñui merrab nam mana srua amrrubsru— cha.

³¹Inchene Pilatobe trenchibig kōn:

—Ñim srua ambay cha. Tru maig maramigwan martrai ñimui pōrig maig chibig kōben, treeg asha maray— cha.

Inchene nōmbe trenchibelø kōn:

—Nam judfosmerane ka namuimburaptōbe mungucha kweechib pōnrōmōnrrai merig kōn— cha.

³²Inchen øyeeg puppe, Jesús tru nui kwamig chiyu punrrab pasrabigwan, tru nø maig wamindig treeg nebunrrain kuig kōn. ³³Inchen Pilatobe katøyug tru palacioyu kebya, Jesúswan wamabe, payibig kōn:

—¿Ñigan tru judfosmerai rey kōtirru?— cha.

³⁴Inchene Jesúsbe trenchibig kōn:

—¿Ilgwangan ka ñiasitø trenchitirru? Kabe ¿katøganelø naimburab ñun mu trendaimba trenchitirru?— cha.

³⁵Inchene Pilatobe trenchibig kōn:

—¿Kabe nagan judfo kuitarru? cha. Ñui piraueløba, katø tru sacerdotemeran karubeløba naimay ñune sruamrruig kōn cha. ¿Chi kalø mara pasrøgu?— chibig kōn.

³⁶Inchene Jesúsbe trencha lōtabig kōn:

—Na ashib karub tøgagúig naimbe yu pirauig kōmōn cha. Tru na ashib karub tøgagúig yu pirauig kuimbe, trube, nai mendig melabeløbe nan judfosmerai tasku tranig kōmōnrrai kwayabsruinrrun cha. Pøs na karumburab ashib karub tøgagúig naimbe yu pirauig kōmōn—chibig kōn.

³⁷Inchene Pilatobe trenchibig kōn:

—Trugan, ¿ñibe rey kōtirru?— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig kōn:

—Ñibe nane rey kōn cha, trendan cha. Nabe truweiwei kal-lab, yu pirauimay arruppe, truweiwei arrig kōn cha, tru newan ciertonigwan eshkanrrab. Mutøgucha tru ciertonigweingatø pasrabiibe, nai wamwan mōran— cha, trenchibig kōn Jesúsbe.

³⁸Inchene Pilatobe trenchibig kōn:

—¿Tru newan ciertoniibe, chi kōh?— cha.

Jesúswan kwanrrai pasrøb

(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

Iigwan chab trenchabe, Pilatobe katøle webya, judfosmeran trenchibig kōn:

—Nabe tru mōweinuube chigucha chi kalø mariibe wetørramur cha.

³⁹Inchendø ñimbe trendø treeg maramig tōgar kōn cha, Pascua Fiesta kwalømbe kan kailan keeri yau pasrabigwan na elacha wertrai. ¿Trube, tru judfosmerai reywan na elatsamig palain kōgue?— cha, trenchibig kōn.

⁴⁰Inchene nōmbe mayeeløba katø trenchib trashibelø kōn:

—¿Øigwan kōmøtø, Barrabáswan elachi!— chib.

Tru Barrabásbe niliig kōbig kōn.

19 Inchene Pilatobe Jesúswan merrarrowa, itsingarubig kōn.

²Inchen suldaumerabe kaldiigwan corona mara, Jesúswei turyu petsøra,

katø asru kan keeg kørribig yalø piguiig itøguenanøbelø køn. ³Inchabe nuim pulu kemallabe, trenchibelø køn:

—¡Judíosmerai rey, viva!— chib.

Incha maløbøtø pashagutsamba inchi-belø køn.

⁴Inchene Pilatobe katøyug webya, misamerane trenchibig køn:

—¡Au! Nun wambiisrø pera arrumønrrun cha, nuinuube chigucha chi kalø marig nabe wetørramuin kui ñim ashchai.—

⁵Inchen Jesúsbe, tru corona kaldiigwan marigwan petsaig, tru yalø piguiigwan keweig webibig køn. Inchen Pilatobe trenchibig køn:

—¡Asay! cha, i møøbe yu pasran— cha.

⁶Inchen tru sacerdotemeran karubeløba, tru policíameraba Jesúswan ashippe, trashibelø køn:

—¡Kurusyu mesrø! ¡Kurusyu mesrø!— chib.

Inchen Pilatobe trenchibig køn:

—Treg købene, trube, ñimdøwei srua amba, kurusyu mesray cha. Pøs, nabe naimburappe, nuinuube chigucha chi kalø mariibe wetørramur— cha.

⁷Inchen judíosmerabe nune trenchibelø køn:

—Nambe maig maramigwan martrai pørig tøgar ker cha. Inchawei truyu maig chibig køben, nøbe kwamitøwein køn cha, kaguende nøbe nøasiitø: “Tiuswei Nusrkain kur” chib pasraikkurri.—

⁸Inchen Pilatobe tru trendaigwan mørabe, mas kørig kui inchi-big køn. ⁹Incha katøle palacioyu kebya, Jesúswan payibig køn:

—¿Ñibe chuig kugu?— cha.

Inchen Jesúsbe niløtø pasrøben, ¹⁰Pilatobe trenchibig køn:

—¿Nanguen løtømønrrapteh? cha. Nabe ñun elatsamdiig købene, elachib, kurusyu mesramdiig købene,

mesrøb indamig mu mandamgaig maramigwane na asha marøbig kui ¿ashmøtirru?— cha.

¹¹Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Nan øyeeg punrrai ñi marøb wamigwane chigaig købsruinrrun cha, ñun srømbalasarøngurri treg marøb wanrrai tranmuig kuimbe. Inchawei tru nan ñui tasku tranøbiibe purab kaikken mara pasran— cha.

¹²Trugurrimbe Pilatobe Jesúswan mandø incha elatsamdiig køtashchab labig køn. Trune judíosmerabe trenchib trashibelø køn:

—Ñi nun elachabe, Roma maya misagwan karub wabig Césarweingatiig kømøn køn chib. Kaguende møikkøben: “Rey kur” chib pasrabiibe Roma maya misagwan karub wabig Césarweingatiig kømøn— chib.

¹³Inchene Pilatobe trunun mørøppe, Jesúswan wambig wesrungarua, maig kønrrabigwan asha martrab wamisrinug wamisrøbig køn, tru “Sruutøga Kayig” tainug, hebreomaybe Gabata cha waminug. ¹⁴Pascua Fiesta maramig kan kwalømdø paløben, kwaløm tøbøtag køsrøn købig køn. Inchen Pilatobe judíosmeran trenchibig køn:

—¡Au, ñimui rey yu pasran!— cha.

¹⁵Inchene nømbe trashibelø køn:

—¡Kwabash! ¡Kwabash! chib. ¡Kurusyu mesrø!— chib.

Inchen Pilatobe trenchibig køn:

—¿Nagan ñimui reywan kurusyu mesrønrrab waitarru?— cha.

Inchen sacerdotemeran karubeløbe trencha løtabelø køn:

—Nambe katøgan rey tøgar kønrrab kømøtø, Roma maya misagwan karub wabig Césarwandø rey wannar ker— cha.

¹⁶Inchen yandø Pilatobe Jesúswan kurusyu mesrønrrai nømun tranøbig køn.

Jesúswan kurusyu mesraig

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

Inchen nømbe Jesúswan kemøra, srua amben, ¹⁷ Jesúsbe nui kuruswan muta, tru Calavera cha wamiisrømay webibig kòn, hebreomaybe Gólgota taig. ¹⁸ Incha truyu kurusyu mesrøbelø kòn, katø pailan pinrømenda kan kan, Jesúswane tru tøbøtakke. ¹⁹ Incha Pilatobe kurusyu kan pørig mesrønrrai karubig kòn:

JESUS NAZARETSRIIG,

JUDIOSMERAI TRU REY KØN

chibig. ²⁰ Inchen tru pøra mesraigwane judíosmera mugøben truba yamelø lebelø kòn, kaguende tru Jesúswan kurusyu mesraibe ciuda pulu køben. In-chagucha tru pørig megabiibe hebreomay køben, latínmay køben, griegomay køben pørig købig kòn. ²¹ Incha treekkurri judío sacerdotesteran karubeløbe Pilatone trenchibelø kòn:

—“Judíosmerai rey kòn” cha pøra mesrømøta cha. Treeg kømøtø: “Nabe judíosmerai rey kur’ cha, nø trendaig kòn” chibig, treeg pør— cha.

²² Inchen Pilatobe trencha løtabig kòn:

—Na pøriibe, pørig megabasay— cha.

²³ Incha suldaumerabe Jesúswan kurusyu chab mesrabe, nui kewagúigwan kusrawa, pippalø pirishibelø kòn, kanui kan kangue. Incha trugurrimbe tru pala kewagúigwangucha kusrabelø kòn. Inchen truiibe kemesra tsusaimíig kør-rappa kandiig pasrig købig kòn. ²⁴ Suldaumerabe kangurriin kangurri trenchibelø kòn:

—Kølsrømun cha. Trembe tru kewagúigwan muin kørørmisrtashchab suerte kucha ashkun— cha.

Øyeeq maren, Tiuswei wamwan pørigu øyah chibig truig nebuig kòn:

“Nai kewagúilan nømdø pirisha, tru nai pala itøgueigwane muin kørørmisrtashchab suerte kucha asan” taig.

Suldaumerabe øyeeq marig købig kòn.

²⁵ Jesúswei kurus pulube nui usrin køben, nui usrai numøsrain køben, Cleofaswei srai María køben, katø María Magdalena køben pønrrabelø kòn. ²⁶ Inchen Jesúsbe nui usran ashib, katø nui undaaraig kusrenanøb pera uniibe nui usraim pulu pasrai ashib inchabe, usrane trenchibig kòn:

—Au, ñui nusrkai lataigwan uyu ñi pera pasran— cha.

²⁷ Inchabe katø tru nui kusrenanøb pera unigwan trenchibig kòn:

—Ñui usri lataigwane uyu ñibe pera pasran— cha.

Indig tru uraskurrimbunø tru kusrenanøb pera unig købiibe nui yau pera kørørmisrøbig kòn.

Jesús kwaig

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Yandø øyeeq chab puraiiben, Jesúsbe kerrigu treeg chab nebui ashabe, Tiuswei wamwan pørigu øyah taig nebunrrai trenchibig kòn:

—Pimulgwatan— cha.

²⁹ Inchen truyu kan køtsøyu køchiibi netsiig tøgäig pasrøben, kan ñab espunjan tru piyu kebisha, kan hisopo srar-chigu pucha, mutchai Jesúswei triisrø yuuløbelø kòn. ³⁰ Inchen Jesúsbe tru vinon yuulen, chab webishabe, trenchibig kòn:

—Yandø chab marig kørørmisran— cha.

Incha turwan utsøbasra, yandø nui es-piritun tranøbig kòn.

Kan suldau lanzatøga Jesúswan tømbulyu larrab kwanøb

³¹ Inchen yandø Pascua Fiesta punrrabigweyasig tru tamarøb kuin kwaløm køben, judíosmerabe tru asrmeran isrin kwalømbe kurusyu melsraig melømønrrai inchibelø kòn, kaguende tru kwalømbe, tru isrin

kwalom, purø nu kwalom kørnrrab køben. Treekkurri Pilatone, melabelai srobmeran landiitsingarunrrai rugabelø køn, asrmeran kurusyugurri pinøsrumig kørnrrai. ³²Inchen suldaumerabe amba, kanunmerrig srobmeran landiicha, trugurrimbe Jesúsba kurusyu mesraig megabigwan kanungucha landiichibelø køn. ³³Incha Jesúswan kemalla ashene, yandø kwainguen megaptinchen, treekkurri nune srobmeran landiichimeelø køn.

³⁴Inchendøgucha kan suldaube Jesúswane tømbylyu lanzatøga larrab kwanen latatø, animba, piba weguchibig køn. ³⁵Inchen nui kaptøga ashibiibe maig kuigwan wamindan. Inchen maig kuigwan tru nø wamindiibe cierton wamindig køn. Nøbe ka isatø waminchib pasrømurmba isua pasran, ñimgucha Jesúswan kørenrrai. ³⁶Kaguende øyeelø pureppe, Tiuswei wamwan pørigu øyah taig nebunrrain trenchibig køn: “Nui tsutsigwane kanguen landig kømønrrun” taig. ³⁷Katøganbaløsrø Tiuswei wamwan pørigugucha katø trenchibig køn: “Misaamerabe tru lanzatøga kwaninabigwan ashchun” cha.

Jesúswan sörab

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸Øyeeg chab puraiben, José Arimatea pueblsriibe Jesúswei asrwan srua inrrab cha, Pilaton miabig køn, tru Josébe judíosmeran kørig køb Jesúswan nui isuigutø uñibig kuagucha. Inchen Pilatobe ka srua ibashen, Josébe asrwan srua ibig køn. ³⁹Inchen tru Nicodemo, tru merrabsrø Jesúswan yem waminchab ibikkucha, kan treinta kilosburab may irrabzhig mirraba, áloesba lindisaig srua arrubig køn. ⁴⁰Incha Joséba, Nicodemoba Jesúswei asrwan srua amba, llensutøga kirrøbelø

køn. Tru may irrabzheelantøga, judíosmera sörønrrab maig marøbelø køben, treeg tamara sörabelø køn. ⁴¹Inchen Jesúswan kurusyu mesraim pulube kan tul ellmarig pasrabig køn. Tru tulyube söramig kan trab srøig mungucha wayiimfíg, ka pasrabig køn. ⁴²Kaguende yandø judíosmerai isrin kwalom pølbasmig lutau køben, katø tru söramikkucha pulutø køben, truyu Jesúswei asrwan wayibelø køn.

Jesús øsirab

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

20 Incha tru srø trune pølbasmig køn. ¹Incha kwalom María Magdalenabe löt-søzhig søriisrømay ullarbatø ibene, tru sörin trabyu nu srug kasraibe kusruim pasraptindi ashibig køn. ²Inchen nøbe luløb ibig køn tru Simón Pedroba, katøgan kusrenanøb pera unig, tru Jesús undaaraig købiiba, truilø purrainuumay. Inchabe Mariábe trenchiptinchibig køn: —Sörinukkurri Señorwei asrwane srua ambin køn cha. Nambe chu srua amba wayig mörmer— cha.

³Inchene Pedroba, tru katøgan kusrenanøb pera uniibabe webamba, søriisrømay ambubelø køn. ⁴Pailøba kegøtø luløb ambendø, kane Pedro lataguen kømø, katøguchinguen mur lula, tru søriisrø nømerrig luløb pubig køn. ⁵Incha trusrø trarraasha ashene, tru llensu kirriiløbe truyu warai ashibig køn. Inchendø kebimfíg køn. ⁶Inchen nui wendautø Simón Pedrobe pua, sörin trabyu kebyabe, tru llensumerane truyu warai ashibig køn. ⁷Inchagucha tru Jesúswei turwan pinøbulig llensugucha, tru kirri llensumeraba trubalatø kømø, nøørø kurisaig trarrig tsubig køn. ⁸Inchen tru kusrenanøb pera unig tru sörinug nømerrig merrab pubikkucha, yandø umbøsrøngatig kebya, ashabe, kørebig køn. ⁹Pøs katøgucha nømbe tru Tiuswei wamwan pørigu

Jesúsbe kwabelai utugurri katøle øsi-iramiǵ palønrrab køn taigwane chigúi mormuin købig køn. ¹⁰Incha tru kusrenanøb pera uniiløbe nømui yamay katø ambubelø køn.

Jesús María Magdalenan kenamisrøb
(Mc 16.9-11)

¹¹Inchen Maríabe sörim pulu wambig kishib pasramisrabe, kishib sörin tra-byu trarraasha ashene, ¹²pagatø án-gelesmera pullig kørrabig kewar, tru Jesúswei asrwan wayig købigube kane turgaboryu, kane katsigu purrai ashipt-inchibig køn. ¹³Inchen ángelesmerabe payibelø køn:

—Ishug, ¿chindimba kishku?— cha.

Inchene nøbe trenchibig køn:

—Pøs nai Señorwan srua ambin køn cha. Incha chu wayig mormur— cha.

¹⁴Iigwan chab trencha, nø keesha ashene, truyu Jesúsbe pasraptinchibig køn. Inchendø, nøbe Jesús kuitamappe isumfiǵ køn. ¹⁵Inchene Jesúsbe payibig køn:

—Ishug, ¿chindimba kishku? cha. ¿Mun lagu?— cha.

Inchene nøbe tru tulyu ellmarig ashibig kuitamab isua, trenchibig køn:

—Au, kasuku, inchippa ñi srua yabe, trube, chu wayigwan eshkarra cha. Na srua inrrab— cha.

¹⁶Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig køn:

—¡María!— cha.

Inchene nøbe keesha ashabe, hebreomay:

—¡Rabuni!— chibig køn, (trenchippe, “Kusrennøb” chib).

¹⁷Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—¡Elatcha! cha. Kaguende nabe nai Møskai waisrø nebimø srø pasrar cha. Inchendø ñibe ya, nai nunelan trenchinrrig cha: “Naimba, ñimuimba Møskaweisrømay, naimba, ñimuimba

Tiusweisrømay nabe inrrab kur tan” cha, eshkanrrab.—

¹⁸Inchen María Magdalenabe yabe, tru kusrenanøb pera uniilan:

—¡Nabe Señorwan ashar!— chibig køn.

Incha Señor nun maig tailangucha nømun eshkabig køn.

Jesús nui kusrenanøb pera uniilan kenamisrøb

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹Tru truaalømdøwei yandø yem misren, Jesúswei kusrenanøb pera uniiløbe tulundzuna purrabelø køn, yaskabmerane mu kurtraingaig kasra pønsra, judíosmeran kørig køb. Inchene Jesúsbe truyu kebib, nømuin tøbøtag pasramisrøb, trenchibig køn:

—¡Chi isumgaig tab købiibe ñimba kønrrain!— cha.

²⁰Incha chab trenchabe tasiimeranba, nui tømbulwanba kenamarene, nui kusrenanøb pera uniiløbe Señorwan ashippe, truba truba kasraarabelø køn.

²¹Inchen Jesúsbe katøle trenchibig køn:

—¡Chi isumgaig tab købiibe ñimba kønrrain! cha. Nabe ñimun karua ørar cha, nai Møskai nan karua ørøb lataitøwei.—

²²Incha iigwan chab trenchabe, Jesúsbe nømumim pala urra, trenchibig køn:

—Espíritu Santon utay cha. ²³Ñim møyilan køben nømui kaig mariilan ulø paymø kagøbashene, truilai kaig mariiløbe ulø payamig kømfiǵ kørrømisran cha. Inchen ñim truilai kaig mariilan pesannamø ulø payene, nømune pesannamø ulø payamig kønrrun— chibig køn.

Jesúsba, Tomásba

²⁴Inchen Tomás, Gemelo taig, tru doce kusrenanøb pera uniilai utuig, truiibe tru Jesús arrubene, nømba wamuig

kuiḡ kōn. ²⁵ Inchen tru kusrenanōb pera uniilō kanelōbe trenchibelō kōn:

—Nambe Señorwan aser— cha.

Inchene Tomásbe trenchibig kōn:

—Nabe nui tasku kōlabus larrōoriilan ashmōwei, katō tru kōlabus larrōoriiloyu tasig-unan kegwanmōwei, katō tru nui tōmbulyu nai tasigwan kegwanmōwei inchimuppe, nabe kōremumōnrrun— cha.

²⁶ Indig trune wendau tru kusrenanōb pera uniilōbe katōle umbu tulundzuna purrōben, Tomáskucha nōmba wabig kōn. Inchene yaskabmerabe mu kurtraingaig kasrailō pōnrraingucha, Jesúsbe kebya, nōmuin tōbōtag pasramisrōb, trenchibig kōn:

—¡Chi isumgaig tab kōbiibe ñimba kōnrrain!— cha.

²⁷ Inchabe Tomáswane trenchiptinchibig kōn:

—Ñui tasig-unan yu kegwanōb, nai tasiimeran ash cha. Incha ñui kwalwan larrōbicha, yu nai tōmbulyu tasigwan kegwan cha. Ke truig kōmuitamaptō isub uñmōtō, ñiguen kōrebis ku— cha.

²⁸ Inchene Tomásbe trencha lōtabig kōn:

—¡Nai Señor! ¡Nai Tius!— cha.

²⁹ Inchene Jesúsbe trenchibig kōn:

—Tomás ¿mōi ke nan ashagan kōretirru? cha. Mayanguen tab kuilō kōn cha, ashmōwagucha, kōrebelōbe.—

Mandōgurri i kilgameran pōrig

³⁰ Jesúsbe truilōtō kōmōtō, katōgan Tius nōba pasrain kui asha kōmig mariilō truba kenamarōbig kōn nui kusrenanōb pera uniilai merrab. Truilōbe i kilgamerayube pōrig kaagōn. ³¹ Inchendō iilan pōriilō kōppe, Jesúsbe tru Cristo Tiuswei Nusrkain kuin kui kōrenrrain pōrig kōn. Incha tru treeg kōreitōgabe srōig øsig kōmigwan nōgurri tōgagōnrrai indig kōn.

Nui kusrenanōb pera uniilan Jesús Galileasrō kenamisrōb

21 Inchen treeg chab puraiben, Jesúsbe nui kusrenanōb pera uniilan katōle kenamisrōbig kōn Tiberias nu pisu menda. Nōbe øyamay kenamisrig kōn: ² Simón Pedro kōben, Tomás tru Gemelo taig kōben, Natanael tru Galilea pirau canásriig kōben, Zebedeowei nusrkalō kōben, katōgan pailō Jesúswei kusrenanōb pera uniilōba, trubalatō lincha warōben.

³ Incha Pedrobe trenchibig kōn:

—Nabe peskanrrab inrrainchar— cha.

Inchene nōmbe trenchibelō kōn:

—Namgucha ñiba amrrunrrab— cha.

Incha ambabe, kan barcoyu nebamba, tru yembe chigucha wesrunrrab kaimabelō kōn. ⁴ Inchen yandō tōr-rrab ar-ruben, Jesúsbe pi menda nōmun kenamisren, tru kusrenanōb pera uniilōbe nune mu kui ashmeelō kōn. ⁵ Inchene Jesúsbe trenchibig kōn:

—Au, nai ureezheelō, ¿chigucha chi peskau kemōrtrab kaimatirru?— cha.

Inchene nōmbe:

—Kah— chibelō kōn.

⁶ Inchene Jesúsbe trenchiptinchibig kōn:

—Atarrayan barcoyu kusrmaygatōmay kegutsay cha. Treenchabe ñimbe wesranrrabguen— cha.

Inchen nōmbe atarrayan keguchibelō kōn. Inchabe piyugurri atarrayan wesranrrab kaimaptinchibelō kōn, peskau nu kōptō. ⁷ Inchene tru kusrenanōb pera unig Jesúswei undaaribe Pedrone trenchibig kōn:

—¡Au, Señor kōn!— cha.

Inchene Pedrobe: “Señor kōn” taig mōrōppe, nui pala itōgueigwan wesrawa tsuig kōppe, truigwan kewa, pōrōnab, piyu pōrsraptinchibig kōn. ⁸ Inchen tru kusrenanōb pera uniilō kanelōbe barcon srua pubelō kōn,

atarrayan peskautø netsiig keetab sruar. Kaguende nømbe pi mendagurri cien metros køsrøndø waraig købig køn. ⁹Incha nømbe pirau pinaambabe, kan trøsr nag pasrai ashibelø køn, tru palabe peskauba, pirrimba warig. ¹⁰Inchen Jesúsbe trenchibig køn:

—Mamdø tru ñim mõi wesruim peskaumeran srua amrruy— cha.

¹¹Inchen Simón Pedrobe barcoyu nebya, atarrayan nørrø peskaumeratø ciento cincuenta y tres netsiig tøgagwan pi mendagatig keetab srua ibig køn. Inchen maya nu kuingucha, atarrayabe kølsrømiig køn. ¹²Inchene Jesúsbe nømun trenchibig køn:

—Manrrab amrruy— cha.

Inchen møikkucha kusrenanøb pera uniiløbe: “¿Ñibe mu kugu?” cha payamig kørig kui inchibelø køn, kaguende nømbe Señor kui asha kua. ¹³Inchene Jesúsbe kemalla, pirriwan nui tasku srua pasramisrabe, nømun srørrøbig køn, katø peskauwan chigucha.

¹⁴Iibabe chabguen pønmay købig køn, Jesús kwailai utugurri katøle øsiirawa kurra, nui kusrenanøb pera uniilan nø kui ashchai kenamisrig.

Jesús Simón Pedroba waminchib

¹⁵Yandø chab mabe, Jesúsbe Simón Pedron payibig køn:

—Simón, Juanwei nusrkai, ¿iilø lataguen kømø, nan mas undaguig kugu?— cha.

Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Øø, Señor, nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai ubisha-ureemeran mannøb ashib tøgagørrunrig— cha.

¹⁶Katøle Jesúsbe payibig køn:

—Simón, Juanwei nusrkai, ¿nan undaguig kugu?— cha.

Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Øø, Señor, nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Trube, nai ubishameran tab ashib tøgagørrunrig— cha.

¹⁷Pønmay kønrrabyu katøle payibig køn:

—Simón, Juanwei nusrkai, ¿nan undaguig kugu?— cha.

Inchen Pedrobe kullaarab isui inchibig køn, kaguende chabguen pønmaygwen: “¿Nan undaguig kugu?” chib payen. Inchen nøbe trenchibig køn:

—Señor, ñibe chiwandøgucha kerrigu ashibig køn cha. Nabe ñun undaguig kui ñibe ashibig køn— cha.

Inchene Jesúsbe trenchibig køn:

—Nai ubishameran mannøb ashib tøgagørrunrig cha. ¹⁸Nabe ñun isa kømø, cierton trendamønrrun cha: Ñibe matsinøtiig køb urasbe, ñui pørønaigwan ñiasiiitø pørønawa, ñun chuikkøben ibig kuig køn cha. Inchendø yandø ñi køllig misrene, ñui kwalmeran ñi lar-røbichen, katøgan mendaig ñune pørø-nana, ñi ig kømui indiisrømay srua inrrun— cha.

¹⁹Øyan chippe, Pedro nø mandø kwamig nebuben, treeg kwaitøga Tiuswan maya nuguen tabig indig kønrrai martrab køn cha, trendaig køn Jesúsbe. Inchabe Pedrone trenchibig køn:

—Nai mendig amø— cha.

Jesús kusrenanøb pera unig tru undaaraig

²⁰Inchen Pedrobe keesha ashene, Jesús tru kusrenanøb pera unig undaaraibe nui wendau arri ashibig køn. (Truibe tru mab purrab uras Jesúswan pechoyu ne tsumisra: “Señor, ¿ñun ashig kømui inchibelan tranrrabiibe mu køh?” cha, payibig, truig købig køn.) ²¹Inchen Pedrobe

truigwan ashabe, Jesúswan payibig kòn:

—Señor ¿inchen øigwane ñibe mandø inchainchigu?— cha.

²²Inchene Jesúsbe trencha løtabig kòn:

—¿Na arrumnegatig nune ka uñchai indingucha, ñuimburappe treegwane chi asamig kaagøn cha? Ñibe nai mendig amø— chibig kòn.

²³Indiibe tru trendaigwane nunelai utube treeg wam larrøbitsig købig kòn, tru kusrenanøb pera unig, truike kwamønrrab kòn tan cha. Inchen Jesús trenchippe: “Truibe kwamønrrab”,

kòn cha kømøtø, trenchippe, ka: “Na arrumnegatig nune ka uñchai indingucha, ñuimburappe treegwane ñibe chi asamig kaagøn” cha, treebe taig købig kòn.

²⁴Tru kusrenanøb pera unig trendainabig nøtøwei iilane maig kuigwan eshkab wamincha, katø nøtøwei pørøb indig kòn. Incha maig kuigwan nø eshkab wamindiibe isatø kømø, cierton kui asha pønrrer.

²⁵Katø chigøben Jesúsbe truba truba marig købig kòn. Lutøgurrih trumørig pørimbe, tru pørig kilgamerabe yu pirau ørøbaguen kemubsruitamab isur.

Los Hechos

Jesucristo Espíritu Santon trannrrab misrig

1 Nai Teófilo, nai srøsrø pørigube maig purayaigwan eshkað pørig kuig køn, Jesús tru chigurrimbunø marøð pølbasiilanba kusrenaniilanba. ²Katø nøashib karua øramelø lawa wesruilan Espíritu Santogurri chitø maramelan martrai karua pønsra, srømbaløsrømay srua yain kwalømgatig købigwan pørig køn. ³Incha nøbe kwaig tsua, øsiirawa, nømune øsiguig kenamisrøbig køn, nø kuin kui asamdiig kønrrai chine marøð. Incha nøbe kwalømmera cuarenta nemisramne nømun kenamisrøð uña, Tius nø karub waigweimbura-bigwan waminchibig køn.

⁴Incha Jesúsbe nømba trubalatø purrøwabe:

—Jerusalénsrømaybe ammønrrigay cha karubig køn, nai Møskai trannrrab misra kørrømisrigwan treeg pumnegatig munugunrrain cha, ⁵tru ñim nan øyah taig mørig købigwan. Pøs Juanbe isa kømøtø, pitøga pinøbuliilø kønrrai ulsrain køn cha. Trune ñimbe mam kwalømyutø Espíritu Santotøga pinøbuliilø kønrrun— chibig køn.

Jesús srømbalæsromay ib

⁶Jesúsba truyu tulaamba purrøwabe, trencha payibelø køn:

—¿Señor, Israel misaamera merrabsrø nøm ashib karub tøgagúig købigwan katøle treetøwei nøm karub tøgagømig punrrai møi yan tamara pasrtraindirru?— cha.

⁷Inchene Jesúsbe trencha løtabig køn:

—Treeg maramibe mana punrrabigwanba, Møskai nøashib nui maram purab mariitøgatøwei chi kwaløm treeg punrrai mara kørrømaramigwanbabe,

ñimbe wammøra kømig chi palømøn cha. ⁸Inchendø Espiritu Santo yandø ñimuim pala arrubenequende maramburab maramigwan ñim uta, Jerusalénsrø, Judea pirau kerrigu, Samaria pirausrø, pirø muba kuimburab purø yabsrønguen naimburab maig kuigwan waminchab webamrrun— chibig køn.

⁹Incha yandø iigwan chab waminchene, nøm ashib pønrramne, Jesúswane pala kusruben, kan wañi arrua, nun pinøbulen, yandø mas ashchab kaimabelø køn. ¹⁰Inchen Jesús iben, nøm srømbalaneb neeshib pønrramnetø, mømimbe pagatø møguelø puløzheelø kewar nømuim pulu kenamisrabe, ¹¹trenchibelø køn:

—¿Galileasrø møguelø, chindimba srømbalaneb neeshib kørrømisrke? cha. I Jesústøwei ñimui utugurri srømbalæsromay srua yainabiibe, ñim maig yai asig katø nøbe treetøweih attrun— chibelø køn.

Judasweimburø purøbasramig Matíaswan lawa wesrab

¹²Inchen tru nøashib karua øriiløbe tru Olivos taig tunsrøngurri Jerusaléngatig katø ambubelø køn, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu isrin kwalømbe maya yabgatig amrrain chibig køben, treezhiitø. ¹³Jerusalén ciudayu puabe, tru nøm pui yau, pala pīsusrø nebambubelø køn, truyube Pedro køben, Juan køben, Jacobo køben, Andrés køben, Felipe køben, Tomás køben, Bartolomé køben, Mateo køben, Alfeowei nusrkai Jacobo køben, Simón Zelote køben, Jacoboi nusrkai Judas køben, tru iilø ya peba warainug. ¹⁴Truiløbe Tiusba wamindamigwane sötøba kandø isua, maikken elachimø marøbelø købig køn, Jesúswei usri María køben, nui nunelø køben, katøgan ishumburmera køben kanbalatø misra.

¹⁵Inchen tru kwalømmerawan Jesucristo kusrenanigwan marøbelø kan ciento veinte køsrøn tulundzuna køben, Pedrobe truilai utu pasramisra trenchibig køn:

¹⁶—Nai nunelø, Tiuswei wamwan pørigu maig taig, truipe nebumig palaig kuig køn cha. Tru pørigube Espíritu Santobe David wamindigu kanmaytø Judasweimburab treeg nebunrrun cha wamindig kuig køn. Jesúswan kemøra, sruamrrabelan mandø indamigwan eshkab pasrabigwan.

¹⁷Pøs Judasbe namui utuitøwei, katø namui marameløyu maramig tøgaiig købig køn cha. ¹⁸(Indiibe tru nø kaig marimburø an utiitøga kan tul penig køn cha. Inchabe ippa, turmay peñippe, patsøwan srurram peñen, pøitsimerabe kerrigu webølabig køn cha. ¹⁹Inchen Jerusalén mayeelø warabelø wammørabe, tru pirøwane,

“Acéldama” cha wamabelø køn, nømuin trikkabe, “Ani Lusin Tul” chibig.) ²⁰Kaguende Salmosyube trenchibig pørig pasran:

“Nui yabe mugucha waraimíig kutsi ya kørørmisren, katø truyube muguen tsunrrabig kaanrain” cha.

Katø:

“Nø chi marøb pasraig købigwane katøgan peg utønrrain” cha.

²¹Inchawei øyeeg købene, tru namui utu Jesús trendø namba lincha llirab uñen, ²²tru Juan Jesúswan piu umbu nun ulsraikkurrimbunø, katø nun namuinukkurri kusraben, nun srømbalasø utig kømnegatig namba managucha tin lincha amøñibelø yu møguelø køn cha. Incha kan treeg lincha uñibigwan, tru Jesús kwawa, katøle øsiiraigwan treeg køn chib waminchib, namba tøgatø pasrønrrai maramibe ke søldøwein køn—chibig køn.

²³Incha pailan wesrawa pønstrøbelø køn: Matíaswanba, Joséwandøwei Barsabás cha wamab (katø Justo cha wamab indi) møwanba. ²⁴Inchabe øyeeg chib Tiusba waminchibelø køn:

—Señor, ñibe mayeelai manrømeran ashibiibe, i pailan ñi mønun lawa wesrua tøga pasraigwan eshkarra chib, ²⁵Cristo nøashib karua ørigwei maramigwan uta pasramisra martrabiibe mu kuin kui. Kaguende Judasbe nui yamsrømay inrrab, tru maramigugurrimbe tarømisra pella, peg maywan yaig køn— cha.

²⁶Inchawei møigweim pala pendashchab suerte kuchene, Matíasweim pala peñen, truipe yandø tru Cristo once nøashib karua øriilai utuig kørørmisrig køn.

Espíritu Santo arrigwan waminchibig køn

2 Judíosmerai Pentecostés taig tru kwaløm yandø puben, nømbe mayeeløba kanbalatø tulundzuna købene, ²møimbe ¡katø! srømbalarøngurrimbe wanrrabig kan truba mur isig ichibig lataig arrubig køn, tru purrainuube ¡katø! ya ørø tru wanrabiitø kasramgue.

³Inchene nømun kanun kanun traniilø kan nagurømera latailø kenamisra, nømun kanuim pala, kanuim pala pønramisrøbelø køn. ⁴Inchene nømbe mayeeløba Espíritu Santotø netsailø kørømisra, peg, peg wammøra waminchib mendabelø køn, Espíritu nømun maig wamindingaruben.

⁵Inchen Jerusalénsrømbe judíos misaamera warabelø køn, Tiusweimburabelan maizhikken elachimø marøbelø, chu pirausrøngurringuen palømiikke. ⁶Inchen tru misag sötøbe tru wanrrabigwan mørabe, tulundzunabelø køn. Inchabe ¡paare! kan øyeebe chi mandø kermab isubelø køn, kaguende nøm mørene, tru Jesucriston kørebeløbe møitøgucha

peg wam peg wam tru nòm mørøb pønrrabelai wamwan, trunun, trunun waminchiptinchene. ⁷Inchen nømbe truba kørro kwaariilø, kangurrin kangurri ¡paare! kan mandø kermab isub, trenchibelø køn:

—¿I mayamba waminchib pønrrabeløbe Galileasrø misaamera kømuitarru? chib. ⁸Pøs kan namuin triimay, namuin triimay nam wamindi mørtrappe ¿mandø kerah? cha. ⁹Yube Parto pirausreelø køben, medosmera køben, elamsreelø køben, mesopotamiasreelø køben, judeasreelø køben, capadociasreelø køben, pontosreelø køben, Asia pirausreelø køben, ¹⁰frigiasreelø køben, panfiliasreelø køben, egiptosreelø køben, tru Cirene pirø pulu Libia pirausreelø køben, katø Romasrøngurri amrrubelø ka petø amrruarteelø judíosmera køben, judíos kømeeelø Tiusweiwan judíosmera marigu pønrrønrrab purørruwarmera køben, ¹¹katø cretasreelø køben, arabiasreelø køben, treeg yam paløsreelø købendø, nambe mayeeløba Tius truba nørreelø mariilan namuin triimay, namuin triimay wamindi mører— chibelø køn.

¹²Incha mayeeløba nømbe kwariilø ¡kan paare! øyeebe mandø kermab isub kangurrin, kangurri trenchibelø køn:

—¿Kan øyeebe chi kerah?— chib.

¹³Trune kaneløbe indzatø ashib trenchibelø køn:

—Mutsiguelørre inchib waran— cha.

**Espíritu Santo kørraarruben,
Pedro misagwan maig
kønrrabigwan waminchib**

¹⁴Inchen Pedrobe Cristo tru once karua øriiløba kurra pasramisra, nøbe mur waminchib trenchibig køn:

—Judea møguelø køben, katø mayeelø yu Jerusalén warab misaamera køben, iigwan ñim chigúi nebua

ashchain køn cha. Na wamindamigwan tab mørtraí chibig køn. ¹⁵Ya løtsø las nuevø køben, i møguelan ñimbe mutsiguelø kønmab isuinrrun cha, ¹⁶treeg kømøtø, Tius maig karuigwan eshkabig Joelgurri Tius tru øyee taig købig, iibe tru køn cha:

¹⁷“Srabe kwalømmerawane treeg pub attrun cha,

Tiusbe trendan chib,
mu misagweim palatøgucha nai Espíritun uncha tøgagønrrai øramønrrun cha.

Ñimui nusrkalø, ñimui nimbasrmerabe Tius nømun chi eshkaigwan eshkaben, ñimui matsøreløbe kan piab lataigu chigøben ashen,
ñimui kølleeløbe piailø tøgagønrrun cha.

¹⁸Tru kwalømmerawane katø ishumbur lata, møguelø lata,
nai karuindiig melabelaim pala
nai Espíritun uncha tøgagønrrai tranen,
nømbe na nømun chi eshkaigwan eshkanrrun cha.

¹⁹Inchen srømbalásrømbe nabe kwaara asha kønrrai mariilø marøb,
katø yu piraube na maramburab mariilan asha kømig kenamaramønrrun cha,
anin køben, nag køben, naguish kurrabig købengue.

²⁰Nøsiibe larrø løstiig misren,
pøbe ani lataig misrtrun cha.
Señor arrum kwaløm truba nuig purø tab kwaløm pumøwatø, treeg kønrrun cha.

²¹Inchen Señor Tiuswei munchiwan wamab, purugurra chib miab pasra-biibe, kaigyugurri wesraig kønrrun” cha, trendaig.

Iibe tru køn, chibig køn.

²²Ñim Israel misaamera, na wamindigwan møray chibig køn: Nazaret-srø Jesúsbe Tius nø karua øri møg kui ashchai, nø treeg trani møg købig

køn cha, nøgurri ñimui merrab maramburab mariitøgaba, kwaara asha kønrrai mariitøgaba, Tius nøba pasrain kui asha kømig mariilõtøgaba. Pøs ñimdøweinguen ashibelø køn cha. ²³I mowandøwei Tiusbe merrabsrøngurri manawei nø maig martrab isuilane tøgaguen kua, ñimun tranen, ñimbe nune kurusyu mesra, ñim kweetsig køn cha, tru larrø kailai tasku purøøra. ²⁴Inchen nune kwailai utugurri Tiusbe kusraig køn cha, øyeeg purø trømbøig indinawa kwaig tsuigugurri. Kaguende tru kwab kwanrrai marøb pasrabiibe nune chinchagucha nø merrarrawa tøgagønrrab kaimaig køn cha. ²⁵Pøs merrabsrø rey Davidbe Jesúsweimburab waminchippe, trendaig købig køn cha:

“Nabe Señorwane chu uragucha nai merrab wai ashibig kur cha.

Kaguende nøbe nai kusrmay pasran cha, nan amburab, iburab sruagutsig mandøguen kømui pasramig chigaanrrai.

²⁶Treekkurri nai manrrøbe truba kasraaraben, nai niløbe truba truba tabig waminchib kasraaran cha.

Inchen nai asrken, chi isumø muniiramigwan muniirab isrønrrun cha.

²⁷Kaguende ñi, Tiusbe, nan kwabelø pønrrainug pasrønrrain kønrrain kømøwei,

katø ñui Newan Tabigwan trerab tsunrrain kønrrain kømøwei inchun cha.

²⁸Ñibe nan øsig køm maymeran nebua asingarua,

ñi naba waikkurri nane truba truba kasraarangarunrrautan” taig køn cha, trenchibig køn.

²⁹Nai misaamera, nabe maig kuigwan tøgandø kelarrab ñimun trendamønrrun: Merrabsrø namui kølli misag Davidbe kwaben, sørig køn cha. Inchen tru nui søriibe møin kwalømgatig namui utu pasran cha.

³⁰Inchendø Davidbe, Tius maig karuigwan eshkabig købig kua, tru kan nuinukkurri kurrrab misagwan David nø wamisra karub wainug wanrrai wannamigwan, Tiusbe: “¡Katø! treeg marmø kømø, treeg kønrrai maramønrrun” cha, trendaigwan ashibig kuig køppe, ³¹Davidbe manawei Cristo øsiiramigwane chab asha kua, tru Cristo katøle øsiiramigwan trencha wamindig købig køn cha ‘kwabelø pønrrainug truyutø pasrønrrai kørromarig kømøwei, katø nui asrbe treraig kømøwein kønrrai indig kønrrun’ cha. ³²Inchawei Tiusbe tru Jesús wandøwei katø øsiirangaruben, nambe mayeeløba tru øyeeg purayaigwane namashib asha pønrrer chibig køn. ³³Incha nune Tiusweim pulu kusrmay wanrrab attrai kusraben, Møskai tranrrab misra kørromisrig tru Espíritu Santon uta, uncha tøgagønrrai trunun tranen chibig køn. Inchen ñim mõi ashib, mørøb inchib kuibe, tru køn cha. ^{34–35}Kaguende Davidbe srømbalasrømaybe nebimuig køn cha. Inchendø Davidbe trendaig køn cha:

“Señor Tiusbe nai Señorwane trendan cha:

‘Nai kusrmaygatø wamisra cha, ñun ashig kømui inchib tsalø inchibelan ñi ñui srøbmeran truilaim pala nebuna wamig kønrrai na pønrramnegatig.’”

³⁶Israel misaamera mayeeløba treeg kømuitamab asha pønrray cha, tru Jesús ñim kurusyu mesraig wandøwei Tiusbe nune Mayelaim Pala Pasrabig kønrrai maramba, Cristo kønrrai maramba indin køn— chibig køn, Pedrobe.

³⁷Incha øyeeg tailan mørøppe, truba kullaarab isui inchibelø køn nømui manrrau kebachen. Inchabe Pedronba, trugurri Cristo nøashib karua ørig katøganelanba payibelø køn:

—Ñim nai misaamera, ¿nambe chi maramig kønrrerah?— cha.

³⁸Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Ñim møitøgucha nimui kaig mariilan isua mōray cha. Incha Tiusweimay llirawa, Jesucristoi munchiyu piu umbu ulsrailø kuy chibig køn, ñimui kaig mariilan ulø payamig kømfig, pesanaig kørrømisrtrimbe. Inchen Tiusbe ñimune Espiritu Santon tranrrun cha. ³⁹Kaguende i tranamigwan nø tranrrab misra kørrømisriibe, ñimuyasig køb, ñimui ureemerayasig køb, katø mayeelø chu uras tsøndatøsrø kønrrabelayasig køb, katø mayeelø namui Tius nun mun wamag køben wamamelai, truliyasig køb køn— chibig køn.

⁴⁰Incha Pedrobe øyeelø wamindig kømnetø, katø srøitø waminchib, øyamay melamig køn chib trenchibig køn:

—Yeeg larrø kaig marøb misaamerainukkurrimbe wemallib ambay— cha.

⁴¹Inchen tru nø wamindigwan mōra utabelane piu umbu ulsrailø kørrømisren, tru kwalømbe Jesucriston kørewa pønrramisrøbeløbe kan pøn mil køsrøn nemisrig købig køn. ⁴²Incha nømbe mayeeløba Cristo nøashib karua øriilø kusrenanigwane tindøga marøb pønrrabelø køn, kanbalatø lincha kømigu lata, mamig pirisha kanbalatø mab kømigu lata, katø kanbalatø misra Tiusba waminchib kømigu lata.

Jesucriston kørebelø srøsreelø mandø waraig

⁴³Inchen nømune mønundøgucha ka nøs nøstø købig køn, tru Cristo nøashib karua øriiløgurri kwaara asha kønrrai marøb, katø Tius nømbe pasrain kui asha kønrrai truba truba marøb inchen. ⁴⁴Inchen mayeeløba Criston kørebeløbe kanbalatø lincha tulundzunab, katø chimerandøgucha ke kanguelarrøtø tøgagøb inchibelø køn.

⁴⁵Incha nømui pirømeran, yameran, katø chi tøgagúilan køben yana, søteelan pirishibelø køn, møitøgucha maig palain køben, treetø. ⁴⁶Incha kwalømmørig, kwalømmørig Tiuswei yau søteeløba tulundzunabelø køn. Incha mamigwan nømui yamørig truba truba kasrag, kanbalatø lata pirisha mabelø køn, tabig isua, ka treeg maranmab ashchaindø kømø, ⁴⁷manrraugurri tabig isub Tiuswan truba tabig waminchib, katø nømbe maya misaamera truba tabig wamindinabelø køn. Inchen Señorbe kaigyugurri wesraig kønrrabelan wesrawa, kwalømmørig nømuiuube srøitø, srøitø nemarøbig køn.

Kan uñchab kaimabigwan tamarøb

3 Kan kwaløm Pedroba, Juanba, maaben las tres pailøba kegøtø Tiuswei yaumay nebambubelø køn, Tiusba wamindam uras købene. ²Inchene truyube kan møg tru kal-lainukkurri uñchab kaimabig wabig køn. Truigwane Tiuswei yau tru “Tab Yaskabzhig køn” cha waminug kebambubelan ‘an kettra’ cha miab wanrrai, kwalømmørig srua amba wannig wabig køn. ³Inchen tru uñchab kaimabiibe Pedronba, Juanwanba Tiuswei yau kebamrrab inchen ashabe ‘an kettra’ cha miaben, ⁴nømbe nun ashabe, Pedrobe trenchibig køn:

—Namun ash— cha.

⁵Inchen tru uñchab kaimabiibe chi tranrrab indermab isua, truba tab ashene, ⁶Pedrobe trenchibig køn:

—Angawei, orogawein kur cha. Inchendø na tøgagúigwaneguende tranrrumøn cha. Nazaretsø Jesucristoi munchiyu kurrab, inrrø— chibig køn.

⁷Incha Pedrobe kusrmay tasigu kemøra kusrabene, tru urastø nui srøbmeraba, nui yetølømeraba mur misren, ⁸tru uñchab kaimabiibe ¡katø!

kan pørsrappe pasrambua, ib menda, Tiuswan ‘Tabiibe ñitø køn’ chib, trashib, pørsrab Tiuswei yau Pedroba, Juanba kebibig køn. ⁹Inchen maya misaamerabe nune uñibig misrin kui ashib, katø Tiuswan ‘Tabiibe ñitø køn’ chib, truba tabig wamindi ashib inchibelø køn. ¹⁰Incha tru Tiuswei yau tru “Tab Yaskabzhig” cha waminug tru ‘an kettra’ cha, miab wabigwan truig kui ashabe, truba kwaarøbelø køn, ¡kan paare! øyeebe mandø kermab isub tru treeg purayain køben.

Pedro maig pub arrigwan Tiuswei yau waminchib

¹¹Inchen tru uñchab kaimabig købiibe Pedronba, Juanwanba kemøra pasramnebe, misaabe mayamba kwariilø luløbelø køn Pedromeraimay, tru Tiuswei yau Salomónwei Yaskabumay.

¹²Inchen Pedro iigwan ashabe, misagwan trenchibig køn:

—Namui Israel misaamera ¿øyee-gwan asha ñimbe chindimbarre kwargue? cha. Kabe tru maramburab maramigwan nam namashib tøgar kua, kabe nam Tiuswei merrab purø tabelø kuikkurri i møwan uñibig kønrrai nam mari lata ¿chindimbarre namungøba ashke? cha. ¹³Treeg kømøtø, Abrahamwei, Isaacwei, Jacobwei Tius namui merrabsrø kølli misaamerai Tiusbe tru nui marøb megabig Jesúswane tørguegwalmabig kønrrai maran cha. Truigwane tru misagwan ashib karub purrabelan ñimbe kemøra, tranøb, katø Pilatobe nune elatchab inchen, ñimbe elachibashmub indig købig køn cha. ¹⁴Tru Newan Tabig katø Kerriguwan Sølgandiigwane ñimbe kaasha, tru kweechiptiigwane, trube, kelachai miaig køn cha. ¹⁵Incha tru øsig kømigwan nø tøga pasrabigwane ñimbe kweechen, truigwan Tiusbe kwailai utugurri katøle øsiirangaruben, nambe

tru treeg purayaigwane namashib ashibelø ker chibig køn. ¹⁶Pøs Jesúswei munchibe tru ñim trendø asi møg ñim mõi ashib pønrraigwan øyah chishig kønrrai tamaran cha, nui isubigwan tru munchiyu pasrikkurri. Tru isubigwan Jesús tøgagønrrai marig, trube nune newan tamaran cha, pøs ñim mayeelø asiinrrabguen chibig køn.

¹⁷Pøs, trube, mømimbe ñim nai misaamera, ñimbe chugúi mørmøwa, øy-eeg marøb pønrrain kuin kui ashar chibig køn, katø ñimun ashib karub purrabelø chigucha. ¹⁸Inchendø mayeelø Tius maig karuigwan eshkabelø wamindiitøga nui Cristobe kwamnegatig purø trømbøig indinab meganrrun cha, manawei Tius eshkawa pasrig købigwan treeg nebunrrai marig køn cha. ¹⁹Inchawei treeg købene, nimui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lli-ray chibig køn, ñimui tru kaig mariilan chi kaig mariimíig lataig kør-rømisrtraimbe. Trumaybe Señorbe chi isumø, tabig pishindø waram kwaløm-mera ørøb, ²⁰katø tru muniirab kui Criston, tru Jesúswan, ñimuyasig manawei nø tarømara wesrua pasrigwan trunungucha ørtrun cha. ²¹Inchendø nøbe mømibatøbe srømbalarø ka wamig køn cha, Tius tru chiwandøgucha lutøgurri tamara pønramnegatig, tru Tius nuindø tarømariilø nø maig karuigwan eshkabeløgurri nø manasrøwei maig taig, treeg. ²²Inchawei Moisésma trendaig købig køn: “Señor ñimui Tiusbe ñimui misag utugurrindøwei Tius maig karuigwan kan eshkabig na lataitøwei katøgan kusanrrab køn cha. Inchawei nø maig wamindiilane chiyutøgucha møramig køn cha trendaig købig køn. ²³Kaguende møikkøben Tius maig karuigwan tru eshkabigwan mørmíigwane, Israel misaamerainukkurri kanguen kaagøm, pin-isaig kønrrun” taig køn cha.

²⁴Inchawei Samuel tsub uraskurrimbunø mayeeløba Tius maig karuigwan eshkabelø truilø chigucha møin kwalømmerna øyee punrabbigwan wamindig købig køn cha. ²⁵Pøs ñimbe tru merrabsrø Tius maig karuigwan eshkabelai ureemera køb, katø tru namui kølli misaameran tru nuinukkurri acuerno marigwan tøgagøb indan cha. Abrahamwan tru trenchib uras: “Ñigurri karrab larrøbichib misaamerabe pirau maya misaaba mayanguen tab indiilø kønrrun” chib. ²⁶Inchawei Tius nui Marøb Megabigwan kusrua, trugurri Tiusbe ñimuimaymerrig ørig købig køn, ñim møitøgucha tru kaigwan marmønrrab llirawa pønrramisren, mayanguen tab indiilø kønrrain—chibig køn, Pedrobe.

Pedroba, Juanba tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab

4 Pedroba, Juanba misagwan waminchib srø pønrramne, judiosmerai sacerdotesmera køben, Tiuswei yau policiamera ashib pønrrabelan nø karub pasrabig køben, saduceosmera køben truba namikkøleelø pubelø køn, ²kaguende Pedroba, Juanba misaameran kusrenanøb, katø tru kwabeløbe katøyug kwailai utugurri øsiiramibe Jesucristoinug køn chib, eshkab kusrennimba. ³Incha tru karubeløbe Pedronba, Juanwanba kemøra, yandø maaben købene, katø kwalømgatig kailan keeri yau keerøbelø køn. ⁴Inchendø møiløgøben Tiuswei wamwan wamindi mørøbeløbe Criston køreben, møguelandø munchen trattro milburab nemisrig købig køn.

⁵Incha katø kwalømbe tru nømun ashib karub purrabelø køben, misagwan karubelø kølli misaamera køben, tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø køben, Jerusalén tulundzunabelø køn. ⁶Truyube maya sacerdotesmeran nø

karub sacerdote tru Anás køben, Caifás køben, Juan køben, Alejandro køben, maya sacerdotesmeran karubigwei yaelø køben mayamba, truyu purrabelø køn. ⁷Incha Juanwanba, Pedronba nømuin tøbøtag pønrsabe payibelø køn:

—¿Ñimbe iigwane maramburab marig muindøgarre margue? cha. ¿Iilane mui munchiyurre margue?— cha.

⁸Inchen Espiritu Santotø netsaig Pedrobe trenchibig køn:

—Misaameran ashib karub purrabelø, katø ñim misagwan karubelø kølli misaamera, ⁹kan møg kwanrriigwan nam tabig marigwan chi wetøgørramdiig kətashchappa, i møwan mandø incha tamarig kuitashchappa, ñim namun payib srua kuig købene, ¹⁰trube, ñim mayeeløba, katø Israel maya misaameraba nebua asig kønrrai eshkanrrab cha. Tru i møg ñim mayelai merrab pasrabiibe tru Nazaretsrø Jesucristoi munchiyu tabig tammisrig kuig køn cha, tru ñim kurusyu mesra kweechen, Tiusbe katø øsiirangaruig, truigweinug. ¹¹Jesúsbe ñim

“ya marøbelø tru kaasig sruug køn cha. Inchendø tru katsiisrømbe pølbarsa wayig mas purø tab srukken misrin køn” cha.

¹²Pøs nam kaigyugurri wesrailø kømibe mu katøgan pegwei munchiyube chi kaagøn cha; kaguende kaigyugurri wesramigwane yu piraube mungucha treeg martrai tranig kaagøn—chibig køn.

¹³Inchen tru payibeløbe Pedronba, Juanwanbabe chigucha chi kørig kuin kømø, løtab pønrrai ashib, katø mana chu kusreb purrømeelø, chigucha kømeeelø kuin kui ashib inchabe, truba kwaara asha, nømune Jesúswei mendig amøñibelø kuin kui nebua ashibelø køn. ¹⁴Inchagucha tru tamari møøbe nømuim pulu kurra pasrabwei indi ashabe,

treekkurri Pedronba, Juanwanbabe chigucha chi tamgaig købig køn. ¹⁵Incha nòmune tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø purrainukkurri webbingarua, nømdø kangurrin kangurri payiyab waminchib kørrømisrabe, ¹⁶trenchibelø køn:

—¿Møguelane nambe chi martrab? cha. Kaguende Jerusalén mayeelø warab misaameraimbe Tius nømba pasrain kui asamig marig kan truba nuig kenagøn cha, nømgurri marig. Inchawei nambe chinchagucha chi treeg kømøn tambegaig køn cha. ¹⁷Inchendø tru treeg marigwan misag utu mas mas wam larrøbichimønrraimbe, møingurrimbunøbe mungucha Jesúswei munchiyube waminchimønrrai ‘chigøben ñimune maramønrrun’ chinrrab— cha, nømbe trenchibelø køn.

¹⁸Incha Pedronba, Juanwanba katø wamabe, chiweingucha Jesúswei munchiyube waminchimøwei, kusrenanmøwei inchai, ¡katø! kandø mera pasrøbelø køn.

¹⁹Trune Pedroba, Juanbabe trencha løtabelø køn:

—Ñimguen tab isuy cha, Tiuswei merrab søl købig kuitashchab nun mørmøtø, ñimun mørøb pønrramig.

²⁰Kaguende nam ashib, nam mørøb indigwane nambe elachimø, wamindamønrrun— chibelø køn.

²¹Inchen tru karubeløbe:

—Ñim namun mørmøwabe, mømimbe chi maramigwane nam asamønrrun— chatø, elachibelø køn, tru maya misaameragurri chinchaguen ichabetønrrab kaima. Kaguende truiløbe tru treeg purayaigwan asha, Tiuswan truba tabig waminchib købelø køn. ²²Pøs tru purø nuig tabig marøb, tamarinab møøbe cuarenta años menrra tøgagig købig køn.

Tiuswei uremera nundø kemenda kørmø pønrrønrrab Tiuswan miab

²³Pedroba, Juanba yandø ka elat-siilø kua nømui lincha amøñibelais-rømay ambabe, tru sacerdotsmeran karubeløba, misagwan karubelø kølli misaameraba nømun maig taigwan kerigu eshkaben, ²⁴tru lincha amøñibelø nøm iigwan mørabe, søteeløba ke kandø isua pønrramisra, Tiusba trenchib waminchibelø køn:

—Ñi mayeelaim pala ñi ashib pasrabig srømbalawan lata, pirøwan lata, marwan lata, chigurrimbunø truyu chi purrabelan chigucha marøbig, ²⁵Espíritu Santogurri namui merrabsrø David, ñi karuigwan marøb megabigwan ñi øyeeg chib wamindingaruig købig køn cha:

“¿Judíos kømeelø truba truba namig kurramba, katø chi misaamera køben ke ka yandø chi marmuinguenig martrab kurramba inchippe, chindimbarre indah? cha.

²⁶Pirau reymerabe yandø kwayanrrab lutømaytø pønrramisren, katø tru ashib karubeløgucha wamincha kanbalatø misra, Señor Tiuswanba, nui Cristonba kaig martrab namig kurrann” cha.

²⁷Kaguende isa kømøtø, Herodesba, Poncio Pilatoba, judíos kømø misaameraba, katø maya israelitasmeraba ñui newan tabig marøb megabig, Jesúswan, tru ñi aceitetøga itølusig lawa wesraigwan tsalø køb, chigøben martrab isub i ciudayu tulundzunig kuig køn cha, ²⁸ñi Tius manasrøwei øyeelø purainrrai maig martrab isua tøgagúilan treeg nebunrrai, martrab. ²⁹Señor mømimbe tru nøm namun chigøben øyeelø martrumøn cha trencha pønrrailan ashib, katø nam ñuiwan marøb melabelan maikkucha

kullaaramø ñui wamwan kormø waminchib pønrramig kønrrai tranrra chib. ³⁰Ñui tasigwan larrøbichi cha, tru ñui newan tabig marøb megabig, Jesúswei munchiyu kwanrreelan tamarøb, ñi namba pasrain kui ashchai mara korrømarøb, katø kwaara asha korrømistrai marøb inchi— cha, trenchibelø køn.

³¹Incha Tiusba chab waminchene, tru nøm tulaamba purrainuube mur kønøben, mayeeløba Espiritu Santotø netsailø korrømisra, Tiuswei wamwan maikkucha kullaaramø nømbe waminchibelø køn.

Kanguelarrøtø tøgagøb

³²Incha tru nu misag sötømera mayeeløba tru Jesúswan kørebeløbe mōitøgucha lata kan manrrøtø lataig lincha pønrrab, kandø isubelø køn. Mōitøgucha nømui chi tøgagúigwane ‘nain køn’ chimøtø, chi købigwane kanguelarrøtø tøgagøbelø køn. ³³Inchen Cristo tru nøashib karua øriiløbe Señor Jesús øsiirawa kurrigweimburab maig kuigwan waminchippe ¡katø! muguen chindamgaig waminchibelø køn. Incha nømbe warappe, kan mōitøgucha tab købigwan tøgagømburab tøgagønrrai traniilø purø tab warabelø køn. ³⁴Inchawei nømui utube chigøben palai inchibiibe muguen kaabig køn. Kaguende mōiløgøben pirømera, yamera tøgørbe yana, maig yanigwan anwane srua amrrua, ³⁵Cristo tru nøashib karua øriilø nøm ashchai tranøbelø køn. Inchen nømbe trunune nømun maig palain køben kanun kanun treeg pirishibelø køn. ³⁶Inchen kan levita José taig pi tøbøtag pirø pasrabig Chipre pirausriig, Cristo tru nøashib karua øriiløbe truigwane Bernabé cha wamig (trenchippe, “Isui meløben, isui inchimønrrai tabig waminchib nusrkain køn” taig). ³⁷Tru møøma kan pirø

tøgagua trunun yanabe, anwane srua arrua Cristo tru nøashib karua øriilø nøm asha martrai tranøbig køn.

Ananíasba, Safiraba isønrrab indigwan waminchib

5 Inchen kan møg Ananías taiba, srai Safiraba kan pirø tøgagúigwan yanøbelø køn. ²Inchabe i mōøbe nui sraimba misra, tru anwane tøbøtø tranrrab cha, wamincha, tøbøwane korrømara, Cristo tru nøashib karua øriilaimay tøbøwandø nøm ashchai tranrrab srua ibig køn. ³Inchen Pedrobe trenchibig køn:

—Ananías, ¿Satanás ñui manrrau nø kebya pasramisra, ñigan øyeekkatig martramab pasrøtirru? cha, ñi Espiritu Santon isab pasramig kønrrai, tru pirø yani anwan kerriguwan tranmøtø korrømara tranrrappe. ⁴¿Pirøbe ñuiwein kømuitarru? cha. ¿Katø yanen, tru angucha ñi asamig kømuitarru? cha ¿Ñui manrrau chindimba øyeeg martrab isua pasramisrku? cha. Ñibe møguelan isab pasrømtø, Tiuswan isan— chibig køn.

⁵Inchen Ananíasbe iig trendaigwan mørabe, kwain peñiptinchibig køn. Inchen mayeeløba trunun wammørøbeløbe truba truba kørig kui inchibelø køn. ⁶Inchen matsøreløbe amrrua, asrwan tamara pula, sørønrrab srua ambubelø køn.

⁷Indiibe pøn ura wendau køsrønyu Ananíaswei srai tru treeg purayaigwan chi wammørmø, kebarrubenba, ⁸Pedrobe payibig køn:

—Eshkarra cha, tru ¿ñim pirøwan øyawei yaner cha trendaigwan trewei yangueh?— cha.

Inchen nøbe trenchibig køn:

—Øø, treweiwei yanøbwei indig køn— cha.

⁹Inchene Pedrobe trenchiptinchibig køn:

—¿Ñim pailømisra chindimbarre treeg martrab isua pønramisrke? cha,

Señorwei Espiritun ke maig inchibig kõtashchab ashchab inchib. ¡Ñiguen mør! cha, ñui kewan sørønrrab srua ambubeløbe chabguen yaskabyuguen amrrutan cha, mõiimbe ñungucha sørønrrab srua amrrun— cha.

¹⁰Inchen tru urastø Pedroi srøb pulu Zafiragucha kwain peñiptinchibig køn. Inchen tru matsørelø kerruabe kwaikken wetørrawa, srua amba, keweim pulu sörabelø køn. ¹¹Inchen tru iglesian kerriguelanba, katø mayeelø tru treeg purayaigwan wammørøbelanbabe purø trømbøig kørig kui indamig arrubig køn.

Cristo nøashib karua øriilø chine asha kønrrai marøbelø

¹²Cristo nøashib karua øriiløbe misaamerai utu chine Tius nømba pasrain kui ashchai mariilan maramba, kwaara asha kønrrai maramba inchibelø køn. Inchen Tiuswei ureemerabe Salomónwei Yaskabyu mayeeløba maig isuppe, treeg kandø isua tulundzunabelø køn. ¹³Inchendø katøganeløbe nømbabe lynchab inchimeelø køn, tru maya misaamerabe nømune truba truba tab inchib tøgagúingucha.

¹⁴Inchen misaamera Señorwan kørebeløbe møguelø lata, ishumbur lata katøguchinguen katøguchinguen nemisrøb ambubelø køn. ¹⁵Incha kwanreelanguen tru puraambub llirai galleswan camamerayu, tsigalmerayu srua amrrua pønrsøbelø køn, Pedro puraijen, ñui pørr mösiitøguen möigwan køben kwanreelaim pala kasørnrrai. ¹⁶Inchen Jerusalén ciuda puluwansreelø misag truba nørrø amrrubelø køn, kwanreelø køben, trømbøig maringarub kwaimandziimera tøgar kan mandøguen kømui inchibelø, treelø køben sruar. Inchen mayeeløba tamariilø købelø køn.

Pedroba, Juanba kaig indiilø

¹⁷Inchen maya sacerdotesmeran nø karub sacerdoteba, saduceosmeraingateelø truyu nøba purrabeløba purø pusrkwai ashiptø namig kurra, ¹⁸Cristo nø ashib karua øriilane merrarrawa tru kailan keeri yau keerebelø køn. ¹⁹Inchen kan Señorwei ángel tru keeri yau yaskabmeran yem kura, wambiisrø wesrawabe, trenchibig køn:

²⁰—Amba, Tiuswei yau pønramisra, i srøig øsig kømigweimburab wamwan misaameran trunun kerrigu eshka waminday— cha. ²¹Inchen nømbe iigwan mörabe, yandø tør-rrabene, Tiuswei yau kebamba, kusrenanøb mendabelø køn.

Tru inchib kømnetø tru maya sacerdotesmeran nø karub sacerdoteba, truyu nøba purrabelø katøganeløba amba, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelan tulundzuningarubelø køn, katø tru maig maramigwan ashibelø israelitasmerai kølli misaameran mayamba. Inchabe tru kailan keeri yau purrabelan nømuimay merrana, amrrunrabelø ørøbelø køn. ²²Inchen policíamerabe amba, tru kailan keeri yausrømbe muganug pua, katøle amrruppe, treeg wam srua amrrubelø køn:

²³—Truyube mugucha chindamgaig kasraig pasrøben, wegørrømønrrai, ashibeløgucha yaskabmerayu pønrrøbendø, yaskabmeran nam kurene, umbusrømbe mugucha kaagøptindig køn— cha.

²⁴Inchen iigwan mörabe, tru Tiuswei yau policíameran ashib pera pasrabiiba, sacerdotesmeran karubeløba, ¡kan paare! øyeebe mandø kermab isubelø køn, kan øyeebe chugatig punrrai indamab isubgue. ²⁵Trunetø möikkørøn trenchib puptinchibig køn:

—Ñim tru merrarrawa keerig mөгuelөbe Tiuswei yau misagwan kusrenanөb purran— cha.

²⁶Inchene Tiuswei yau policíameran ashíb pera pasrabiibe, nui policíameraba ya, Pedronba, Juanwanba katө merrana ambendө, maig kөbash tsag inchimөtө merranөbelө kөн, kaguen misaamera nөmun srug muta petamigwan kөriimata. ²⁷Incha merrana amrruabe, tru Setenteelө maig maramigwan asha marөbelai merrab pөnsrөben, maya sacerdotesmeran nө karub sacerdotebe, trenchib payibig kөн:

²⁸—Yamba nambe ñimune Jesúswei munchiyube kusrenanmөnrrai, ¿kandө mera pasrөb mөгөppөh? cha. ¿Ñimbe chi margue? cha. Ñimbe Jerusalén өrөba ñimui kusrenanigwan larrөbisingarua, tru mөwan kweecha ani lusigwane namungөba, namungөba kemesrөtan— cha.

²⁹Inchen Pedroba, katөgan Cristo nөashib karua өriilөba lөtappe trenchibelө kөн:

—Namuimbe Tiuswanmerrig mөramig kөн cha, mөгuelө taigwan kөmөtө. ³⁰Ñim kurusyü mesra kweetsig tru Jesúswandөwei namui merrabsrө kөlli misaamerai Tiusbe katө өsiirangaruig kөн cha. ³¹Incha Tiusbe nune purө nuig kөнrrai marөb nui kusrmay wangarua, Kerrigu Nө Merrab Pasrabig, Kaigyugurri Wesrabig kөнrrai marig kөн cha, Israel misaameran nөmui kaig mariilan isua mөra, Tiusweimay lliiranrai marөb, katө nөmui kaig mariilan ulө payamig kөmөnrrai marөb inchaimba, treeg marig kөн chibelө kөн. ³²Nambe öyeeg purayaigwane namashib asha pөnrrer cha. Inchen nun tru mөrөbelan Tius tranig Espíritu Santo chigucha asha pasrainrrun— cha.

³³Inchen iigwan mөrөbelөbe, truba trөmbөig nama, kwetchab inchibelө kөн. ³⁴Inchen kan mөг tru Setentee-lai utuig kan fariseo Gamaliel taig, tru maig maramigwan martrai Moisés pөrigwan kusrennөbig, maya misag nune mu chi taimig, kurra pasramisra, tru Cristo nөashib karua өriilan kan petөzhitө wambig wesrangaruabe, ³⁵nөmune trenchibig kөн:

—Namui Israel mөгuelө, purө ashiptө maray cha, i mөгuelan ñim chi martrappe. ³⁶Ñimguen isuy cha, mana kөsrөн kan Teudas taig ‘kan truba nu kusreb mөг kur’ chibig kurrөben, truigwanma mөгuelө cuatrocientos mendig amөnaig kөн cha. Inchendө nune kweechen, mayeelөba mendig amөñibelөbe chab tarөmisren, chab pinig kөн cha. ³⁷Katө wendөsrө misag mayan kөtashchab munchi tulishib kwalөmmerawan galileasriig Judas kurra, misag nui mendig amөñinrrabelө truba nu pera kurrig kөbig kөн cha. Indig truig chigucha kwaben, mayeelөba mendig amөñibelөbe nөөрөtө chab tarөmisrig kөbig kөн cha.

³⁸Inchawei mөi öyeeg puim pasrөbene, nabe ñimun trendamөnrrun cha: Tru mөгuelane kagөbashiippa, ñimguen ka ambasay cha. Kaguende tru nөm chi martrab isua tөгagüig nөm chi marөb amөnaibe, ka mөгuelaindө kuisruandөbe, patsөnrrun cha. ³⁹Inchen Tiuswein kuisruandөbe, ñimbe pinishinrrab kaimanrrun cha. Inchippa ñimbe Tiusba kwayanrrab inchib pөнrrabgun— chibig kөн.

⁴⁰Gamaliel wamindiibe treegwein kuitamab isua, Cristo nөashib karua өriilan wama, ichabetabe, Jesúswei munchiyube mas waminchimөnrrai mera, yandө elachibelө kөн.

⁴¹Inchen nөmbe tru Setenteelө maig maramigwan asha marөbelai merrabgurri, truba kasrag webamba

ambubelø køn, Jesúswei munchigurri øyeeg kaig indinab pønrrambuawei pønrrønrrai Tius i nømun treeg pønstraig kuitamab isua. ⁴²Incha nømbe kwalømmørig, kwalømmørig Tiuswei yau kusrenanøb, katø yamørig kusrenanøbelø køn, tru tabig srø wambe, Jesúsbe tru Cristo køn chib, maikken elachimøgue.

**Tiuswei ureemeran
chi palabigwan ashchabelø
sieteelø wesrawa pønrrailø**

6 Inchen tru kwalømmerrawan Jesu-cristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe nørrø nemisrøb iben, judíos-mera griegosmerai wamwan waminchibeløbe mørønntø waminchib namig kurrabelø køn tru judíosmerai wamwan waminchibelane. Tru kelø peta kwailø nømui utueløbe, kwalømmørig mamig pirishibyū chi lata asiimeelø køn chib. ²Inchen Cristo nøashib karua øriilø tru doceeløbe, tru nu misag Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan tulundzuningarua trenchibelø køn:

—Nam Tiuswei wamwan eshka kusrenanamigwan elacha, mishatsigu tru mamig pirisamigu ashib pønrramibe søl kømøn cha. ³Inchawei, namui nunelø, ñimui utu siete møguelø lawa wesrui cha. Mugucha øyeelø køn tainab pønrrømeelø, Espíritu Santotø netsailan, maig kønrrabigwan asha maram kusrebelan. Incha truilan i maramigwan trana pønrrønrrab cha. ⁴Inchen nambe namuimburappe Tiusba wamindamigwan elachimø marøb, katø Tiuswei wamwan eshka kusrenanøb amøñibig amøñinrrab— cha trenchibelø køn.

⁵Øyeeg chibene, tru misag sötø nu pasrabigwane truba tabig mørøraben, Esteban tru nui isubigwan Tiusweinuutø newan tōga pasrabig Espíritu Santotø netsaig mowan lawa

wesrabelø køn. Trugurri Felipen køben, Procoron køben, Nicanorwan køben, Timónwan køben, Parmenaswan køben, kan møg antioquíasriig tru Tiusweiwan judíosmera marøb pønrraigu puraarrauig Nicoláswan købengue. ⁶Incha yandø tru Cristo nøashib karua øriilø doceleimay pera amrruben, nømbe Tiusba wamincha, nømui tasiimeran truilaim pala nømun tabig kønrrai estsarøbelø køn.

⁷Inchen Tiuswei wambe mas mas lar-røbichib iben, Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe Jerusalénsrø nørrø nemisrøb arruben, sacerdotemeraguen truba yam nømui isubigwan Tiusweinug pasra tōgagønrrab pønrramisrøbelø køn.

**Estebanwan kailan keeri
yau pasrtrab srua ambub**

⁸Inchen Esteban Tiuswei tru ka yandø tab indigwanba, katø maramburab maramigwanba newan tōgaig, truike kwaara asha kønrrai maramba, Tius nōba pasrain kui ashchai purø nørreelø mariilø maramba inchibig køn, tru misaamerai utu. ⁹Inchen mõiløgøsrøn mu karuimífig “Elatsiilø” cha wamiilai tulundzuni yaugurrielø namig kurrabelø køn, sirenesreelø køben, alejandriásreelø køben, ciliciasreelø køben, Asia pirausreelø køben misra, Estebanwan ‘¿Maig kø?’ chib, payiyab. ¹⁰Inchendø Esteban kusremburab kusrebig kuigwanba, Espíritu nun wamindingaruitōga wamindigwanbabe, muguen kanab waminchab kaimabelø køn. ¹¹Inchabe kan mu møguelan køsrøn an keta tranøbelø køn nømuingatø misra, øyeeg chinrrai: “Nambe Moiséswan purø trømbøig wami mørøb, Tiuswan purø trømbøig wami mørøb inder” chinrrai, tru Estebanbe. ¹²Inchabe truiløbe misaameran køben, katø misagwan

karubelø kōlli misaameran kōben, tru Moisés pørigwan kusrebelan kōben, ke nōm isuigwan marōb kōnrrai inchen, truilōbe namig amrrua, kemōra, tru Setenteelø maig maramigwan asha marōbelaimay srua ambubelø kōn. ¹³Katø trugurrimbe nōmui kaptōga maig kui ashmubendø, isa waminchabelø øyeeg chibelø pera amrrubelø kōn:

—I mōøbe chu uragucha i Tiusweyasiitø tarōmarig tab yawanba, katø tru maig maramigwan Moisés pōriilanba, trōmbōig tsalø wami mōrer chib. ¹⁴Kaguende nambe trendai mōrer chib: “Tru Nazaretsrø Jesúsbe i Tiuswei yawane pinishib, Moisés namun maig martrai karua kōrrōmariilane chishtø yunōmarōb inchen” tan mōrøb inder—chibelø kōn.

¹⁵Inchen mayeelø tru Setenteelø maig maramigwan asha marōb purrabelø Estebanwan ashene, mōimbe nui malōbe kan ángelwei malø lataig kui ashibelø kōn.

Esteban nø ‘treeg mara pasrømur’ chib waminchib

7 Inchen tru maya sacerdotesperan nø karub sacerdotebe Estebanwan trencha payibig kōn:

—¿Isa kōmø, nōm trenchib kuibe treeg kuitarru?— cha.

²Inchen nōbe trencha løtabig kōn:

—Nai misaamera, nai kōlli misaamera, nan mōrtray cha: Tius tørguegwalmabiibe namui kōlli misag Abrahamwan Harán pirausrø tsunrrab imøwatø, Mesopotamia pirau kenamisrig kōn cha. ³Inchabe trendaig kōbig kōn cha: “Ñui pirōwan elachib, ñui yauelan elachib, na eshkam pirōsrømay inrrø” cha. ⁴Inchen Abrahambe Caldea misaameraim piraugurri webya, Haramsrø tsunrrab iben, yandø mōskai kwabene, Tiusbe

Abrahamwan mōi ñim waraim pirausrø tsunrrai ørig kōbig kōn cha. ⁵Inchendø nune i pirōwan nui srōb trarramikken, nuyasiibe keta tranmuig kōn cha. Inchendø nune ‘i pirōwane tranrrumøn’ cha kōrrōmisrig kōbig kōn cha, katø nuinukkurri karrab misaameraimba. Tru urasbe Abrahambe nusrkanguen chigaig kōbenbatōsrøwein kōbig kōn. ⁶Incha Tiusbe trendaig kōbig kōn cha: “Ñuinukkurri karrab misaamerabe peg pirausrø ka ambatø warōben, nōmune ka karua srua kuindiig melabelø kōmig kōnrrun cha, larrø kaig indinab cuatrocientos años ørøba.” ⁷Inchendø Tiusbe: “Tru nōmun karua srua kuindiig melōnrrai marōb misaameran nōmune maig kōnrrabigwan asha maramōnrrun cha. Inchen trugurrimbe yandø tru pirausrøngurri webamba, nōmbe i pirautøwei nane kōriibala tabig waminchib kōnrrun” cha. ⁸Incha Tiusbe Abrahamwan tru circuncisión maram acuerdon tranig kōn cha. Treekkurri nui nusrkai Isaac kal-labene, Abrahambe Isaacwan trune kwalømyube asru circuncidabig kōn cha. Inchen Isaackucha nui nusrkai Jacobwan treetøwei maren, Jacobgucha nui nusrkalan treetøwei marig kōbig kōn cha, tru doce nusrkalø Israelweinukkurri karrab misaamerai mōskalan.

⁹Tru Jacobwei nusrkalø namui merrabsreeløbe nōmui nuneg Josēwan pusrkwai ashib tsalø kōptø, Egipto pirausrømay srua amrrai yanōbelø kōn. Inchendø Tiusbe Joséba pasrøwa, ¹⁰nune chine puben isuig megainukkurri treetø megamōnrrai wesrawa, Egiptosrø rey Faraónwei merrab nōbe tab indamdiig kui asig kōnrraimba, katø larrø kusrebeg kōnrraimba Tiusbe tranen, Faraónbe Josēwane Egipto pirau maya misagwan ashib karub wanrrai neera wannig kōn

cha, katø nui purø nuig purø tab yawan chigucha kerriguwan nø ashchai.

¹¹Inchen tru urassrø parø arrubig køn, purø trømbøig isuig melamig Egipto pirau ørøba, katø Canaan pirausrøn chigucha. Inchen namui kølli misaamerabe chigucha mamig kalawa købelø køn. ¹²Inchen Jacobpe Egiptosrømbe tirigu pønrran tai wammørabe, nui nusrkalø, tru namui kølli misaameran ke srøsrøzhiitø ørøbig køn. ¹³Incha katø wendø ambene, Josébe nui nunelane nøbe tru nømui nuneg kuin kui asingaruben, øyamay tru Egipto rey Faraónbe Joséwei misagwane mumera kui nebua asig købig køn cha. ¹⁴Incha Josébe nui møskai Jacobwanba, nui yaelan mayamba Egiptomay amrrunrrai pertrab ørig købig køn cha, kerrigu yaelø setenta i cincoelan. ¹⁵Pøs øyamay Jacobpe Egiptomay yaig købig køn cha, tru nø lata namui merrabsrø kølli misaamera lata chab kwaisrømay. ¹⁶Inchen nømui asrmerane Siquemsrømay srua ambig købig køn cha, tru merrabsrø Abraham Hamorwei nusrkalan søramig anwei penig pasrabigu, Siquem pirausrø sørønrrab.

¹⁷Inchen yandø, Tius Abrahamwan nø treeg trannrrab cha kørømisriibe pumig yandø lutaurab køben, Israel misaamerabe Egipto pirau nørø larrøbichib nurab yaig købig køn cha. ¹⁸Inchen Egiptosrømbe kan rey Joséwan ashmíig ashib karunrrab pølbasa, ¹⁹tru reybe søratø purø møg isua, namui misaameratøga møg inçhib pasrøwa, namui kølli misaamerane maig købash indig købig køn cha, tru nømui srø kal-laig møg-ureezheelan kweetsingarub. ²⁰Inchen tru kwalømmerawan Moisés kal-labig køn cha, tru unøbe Tiuswein kabyu larrø tab unøzhig. Inchen møskaløbe nømui yau pøn pølgatig nurana, ²¹yandø kwan-

rrai elatsamig nebuben, Egipto reywei nimbasr tru unan wetørrawa, nui nusrkawan lataitøwei nuranig købig køn cha. ²²Inchen Moisésbe tru Egipto misaamera maig kusrebelø køben, treeg kusrenanig kusreweig købig køn cha, trurigu wamindiiløyu lata nui chi mariiløyu lata purø nuikke.

²³Incha yandø cuarenta años tøgaig misra, Moisésbe nui manrraube nui misag israelitasmeran ashchab inrrab isuig købig køn cha. ²⁴Inchen truyu kan egipcio israelitan truba kaig inchen ashabe, purømisra, Moisésbe truburø ulø payib tru egipcione kweetsig købig køn cha. ²⁵Øyeeg kaig indinab melainukkurri Moisés nømun pera webinrrai Tius pasrigwan nui misaamera truigwan nebua ashchaitamab isua inçhene, nømbe treeg kønrrabig kuitamappe isubguen inçhimeelø køn cha. ²⁶Inchen katø kwalømbe pailø israelitasmera kwayab kuin køben, Moisésbe tammay kørømartrab isua, trenchibig køn: “¡Au ñimbe! ¿Mu peguelø kømøtø, ñimmisaatøwein køn cha, kangurrin kangurri chindimbarre øyeeg kaig inçhib køgue?” cha. ²⁷Inçhene tru kanun kaig marøbiibe Moiséswane trawagucha trenchibig køn: “¿Ñi namun ke ñi asha karubig kønrraimba, katø maig kønrrabigwan ñi asha marøbig kønrraimbabe ñune treebe mu parsta? cha. ²⁸¿Kabe nangucha marig kwaløm egipcion latawei ñune kweechig køtah?” cha. ²⁹Inchen Moisés trunun mørabe, Madian pirausrømay trubab ya, trusrømbe kan peg pirausrig lataig tsubig køn. Incha trusrø pagatø nusrkalø tøgagúig købig køn.

³⁰Indig truig yandø cuarenta años puraiben, Sinaí Tun pulu mu misag warab waraimønug Moiséswan kan ángel kaldusr naarabigu kenamisrig køn cha. ³¹Inchen Moisésbe tru treeg

kenamisrigwan ashabe, truba kwaara, ashchab katøguchi kemallene, Señorwei wam trenchib mørø waminchibig køn cha: ³²“Nabe ñimui merrabsrø møskalai Tius kur cha, Abrahamwei, Isaacwei, Jacobwei Tius”. Inchene Moisésbe korig køb itønab menda, kurrashmīg køn cha. ³³Inchene Señorbe trendaig købig køn cha: “Ñui srøbyu alpargatiswan wesru cha. Kaguende ñi pasraig pirøbe Tiusweindø tarømarig køn cha. ³⁴Nabe nai misag Egiptosrø yeeg isuig kullaarailø melaigwan tab ashib, katø purø murig nebuptø ke mulliptøø tranrrab melailan mørøb incha, wesranrrab kørarrur cha. Møimbe jamø! taig købig køn, ñune Egiptomay øtrumøn” cha.

³⁵“¿Ñi asha karubig kønrraimba, katø maig kønrrabigwan ñi asha marøbig kønrraimbabe ñune treebe mu pasrta?” chib, nøm trenchib kaashib kuig Moiséswandøwei, Tiusbe nømun nø asha karubig kønrraimba, katø treeg kaigyugurri pera webattraimba ørig køn cha, tru kaldusr naarabigu ángel kenamisrøbikkurri. ³⁶Inchen nøbe Tius nømbe pasrain kui ashchai maramburab mariilan marøb Egiptosrøngurri wesruig købig køn cha, mar Rojoyu lata, mu misag warab waraimønug lata cuarenta años ørøba treeg marøb. ³⁷Mu peg kømøtø, iibe tru Moiséstøwein køn cha israelitasmeran øyah chibig: “Tius maig karuigwan kan eshkabig nan kusrub lataitøwei, Tiusbe ñimui misag utugurrindøwei kusrunrrun” cha trenchibig. ³⁸Moisés nøtøwein kuig køn cha, mu misag warab waraimønug, tru israelitasmera kanbalatø amrrub købeløba pasrab, katø Sinai Tunyu ángelba waminchib, katø nømui merrabsrø kølli misaameraba pasrab inchibiibe. Incha nøbe tru øsig køm wammeran utig købig køn cha, tru namun tranrrab.

³⁹Inchen namui kølli misaamerabe mørøg kømui inchib, kaasha, nømui manrrøwane ke Egiptosrøndø pasra købelø købig køn cha. ⁴⁰Incha Aarønwane trenchibelø køn cha: “Namui merrab amrrabelø namuyasig tiusmera mar cha. Kaguende Egipto piraugurri namun wesrabig Moiséswane chindinguen mørmer” cha. ⁴¹Inchabe tru kwalømmerawan kan toro-unø mara pasra, truigweyasig animalmera kweecha, tranig købig køn cha. Inchabe tru nømui tasiitøga mari tiuswane truba kasraarab tøgagøbelø køn cha. ⁴²Treeg inchen, Tiusbe nømuiinukkurri tarømisrøppa, chigøben srømbalasrø chigurrimbunø pønrrabelan tius kui lataig køriibala tabig waminchib warønrraindø elachiptindig køn cha, Tiusbe. Inchawei Tius maig karuigwan eshkabelai pøriiløyu maig taibe treeg køn cha:

“Israel misaamera ¿ñim mu misag warab waraimønug

cuarenta años ørøba ambub kua, animal kweetsiilan tranøb, katø chigøben nayasig kabe nan tranig kø chindah? taig.

⁴³Nan trani urasbe tru tius Moloc pasraig carpa yawan muta ambub, tius Refánwei estrellan muta ambub inchibelø kømøgue taig, køriibala tabig waminchib kønrrab, ñimashib ñimui taska mariilan. Treekkurri Babiloniatøguen kømø, purø yabsrø warønrrai webetamønrrun” cha.

Tius trendaig købig køn cha.

⁴⁴Merrabsrø namui kølli misaamerabe mu misag warab waraimøsrø amønñib uras, Tius nø pasrai carpa ya tabzhigwan tøgær købig køn cha, Tius tru Moiséswan maig karuig køben treekke, Moisés maig asigwan tru treezhigwei maringaruigwan. ⁴⁵Inchen merrabsrø namui kølli misaamerabe tru yawan

nømun ketig uta, Josué tru nø karu- big køben, tru judíos kømø misaamera waraisrø muta kebambig køn cha, Tius tru namui kølli misaamerai merrabgurri tru judíos kømø misaameran nømuim piraugurri webetiisrø. Inchen tru carpa yabe David tsub kwalømmerawangatig trusrø pasraig købig køn. ⁴⁶Tiuswein kabyu Davidbe tabig kui asig kua, nõbe Jacobwei Tius truyu pasørnrai kan ya tranøbrumugu cha, miaig købig køn cha. ⁴⁷Inchendø Tiuswei yawan marøppe, Salomón marig købig køn cha. ⁴⁸Inchen køben Tius Mayeelaim Pala Pasrabiibe, mu møguelø taska mari yamerayu pasrømiig køn cha. Tius maig karuigwan eshkabig øyah taimbala:

⁴⁹“Srømbalabe na wamisra waig købene,

pirøbe na itøbuna waig køn cha.

¿Nayasiibe maig ya martrab inchigue? cha.

¿Na israb wamibe chu køh? cha, Señorbe.

⁵⁰¿Kerrigu iilane nai tasiitøga marig kømuitarru?” cha trendaig.

⁵¹Incha waminchibig wamincha Estebanbe trenchibig køn: Ñim kui ke purab, purab pønrramisrøb misaamera køn cha, manrraube nøsken kebati mørmeelø, møramig kalugailø latailø. Incha chu uragucha Espíritu Santone mørøg kømub purø mur pønrrabelø køn cha. Ñimui kølli misaamera mailø købig køben, ñim treeløtøwein køn cha. ⁵²¿Ñimui kølli misaamerama Tius maig karuigwan eshkabelan kabe kanyundøguen chi kaig marmeelø tabelø købig kuitarru? cha. Tru Kerriguwan Sølgantiig attrabigweimburab manawei eshkab amrrubelane nømbe kweetsig købig køn cha. Inchen mõi truig arubene, ñimbe kailø køptø tsaleelaingatø pønrramisra, kweetsan cha. ⁵³Tru maig maramigwan martrai Moisés øriilan ñimbe ángelesmeragurri uta tøgær

købendø, truigwane chiweinguen møra marmeelø køn— cha, trenchibig køn Estebanbe.

Esteban kwaigwan waminchib

⁵⁴Inchen øyeeg tailan mørøppe, nømui manrraube ke kan chinchimmørø inchib purø trømbøig namig kuilø, ke trugulwandø tsacha mørøbelø køn, Estebanwan namig købiitø. ⁵⁵Trune Estebanbe Espíritu Santotø netsaig srømbalaneb neeshabe, Tiuswei tørguegwalmabigwan ashib, katø Jesúswane Tiuswei kusrmaygatø pasramisra pasrai ashib inchibig køn. ⁵⁶Inchabe trenchibig køn:

—¡Asay! cha. ¡Srømbalamerabe kurin pønrrøben, Møg Misra Arrubiibe Tiuswei kusrmay pasrai ashar!— cha.

⁵⁷Inchen nømbe nømui kalumeran kasrøb truba mur trashib, ¡katø! mayamba Estebanweim palatø itø ambubelø køn. ⁵⁸Incha ciudayugurri wegucha, sruutøga petabelø køn. Inchen tru øyeeg punrrai waminchib kurrabeløbe nømui kewagúilan wesrua, kan matsinø Saulo taigweim pulu warøbelø køn.

⁵⁹Inchen tru nøm sruutøga petab kømne, Estebanbe Tiuswan trenchib wamab miabig køn:

—Señor Jesús, nai espíritun utørra— chib. ⁶⁰Incha yandø tømønrsra mur trashib wamab trenchibig køn:

—¡Señor, nøm øyeeg kaig marigwan chi treeg marmuig kui lataig kørrømar!— cha.

Yandø chab trenchabe, kwaptinchibig køn.

Saulo Jesucriston kørebelan kaig martrab pasraarøb

8Inchen Saulobe Estebanwan kweechen, kan øyeeg maramigweim palaig kuig kømømab isub pasrabig køn.

Inchen tru kwalømdøwei Jerusalén-srømbe iglesiyuelan purø trømbøig martrab yandø kōnab kurrab mendøben mayeeløba Judea pirausrømay køben, Samaria pirausrømay køben, ke kan ørøtø chab ambubelø kōn, Cristo nøashib karua øriiløtøh ammø Jerusalén ka kōrrømisrøbelø kōn. ²Inchen mō mōguelø kōsrøn Tiusweimburabelan maizhikken elachimø marøbelø Estebanwan isub truba kishib sōrabelø kōn. ³Inchen Saulobe iglesiyuelan purø trømbøig inchib, pinishinrrab inchib, yamørig kebya, ishumburwan lata, mōguelan lata kemøra, unchib warambatø srua webya, kailan keeri yausrø pōnsrøbig kōn.

Tiuswei wam Samariasrø larrøbitsig

⁴Inchen tru Jerusaléngurri webamba ke kan ørøtø chab ambubeløbe chu ambatøgucha Tiuswei tabig srø wamwan eshka kusrenanøbelø kōn. ⁵Inchen tru utuig Felipe Samaria ciudasrømay ya, trusrø Cristoimburabigwan eshka kusrennøbig kōn. ⁶Inchen misaamerabe tulundzuna, Felipe maig wamindigwan mōrøb, Tius nōba pasrain kui ashchai Felipe tru mariilan ashib, mōrøb inchabe, mayeeløba ke kandø isub, Felipe wamindigwane truba truba tab mōrøbelø kōn. ⁷Kaguende truba yam misaamerainukkurri trømbøig maringarub kwaimandziimera purø trømbøig trashib webamben, katø truba yam kōnønrab kaima warabelø køben, cojosmera køben, tamariilø købig kōn. ⁸Trugurri misaabe tru ciudayube truba truba kasraabelø kōn.

⁹Inchen manasrøngurri kan mōg Simón taig tru ciudayube tsubig kōn, kaig libron kusrewa, kwaimandzigweimburabigwan marøbig. Samaria misaameran chine mariiløtøga chull asøskøb, nøbe purø nūg misrøb tsubig kōn. ¹⁰Inchen nune

mu amrrubiitøgucha, kusrebelø lata, chi treeg kōmeelø lata nø chi martashchab ke nundø ashibelø kua, trenchibelø kōn:

—I mōøbeguende Tiuswei tru maramburab marig truig kōn cha, tru “Purø Nuig”, kui asig.—

¹¹Incha nune ke chi martashchab ashib melabelø kōn, kaguende tru nø magia kusrewa mariiløtøga manasrøngurri nōmune keerøba, kwaara ashib kōnrrai mara srua køben. ¹²Inchen Tius nø ashib karub wainuguig tru tabig srø wamwanba, Jesucristoi munchiwanba Felipebe eshka kusrennen, trunun kōrewabe, ishumbur lata, mōguelø lata piu umbu ulsrøbelø kōn. ¹³Inchen tru Simøndøweinguen trunun kōreb, piu umbu ulsraig køb incha, Felipeba lincha, uñibig kōn. Tius nōba pasrain kui ashchai Felipe mariilanba, katø nø maramburab truba nōrreelø mariilanba ashabe, Simónbe truba kwaarøb uñibig kōn.

¹⁴Inchen Cristo nøashib karua øriilø Jerusalénsrø warabelø tru samariasreelø Tiuswei wamwan uta pōnrramisrin kōn tai wammørabe, Juanwanba, Pedronba trusrømay ørøbelø kōn. ¹⁵Inchen nōmbe trusrø puabe, tru kōrebelø Espiritu Santon utønrrai, Tiusba waminchibelø kōn. ¹⁶Kaguende mōigwandøgucha nōmuim palabe Espiritu Santo kōrraarumø srø køben, Señor Jesúswei munchiyutø piu umbu ulsrailø købig kōn. ¹⁷Incha Pedroba, Juanba truulaim pala tasigwan estsaren, Espiritu Santon utabelø kōn.

¹⁸Inchen Cristo nøashib karua øriilø tasigwan truulaim pala estsara, Espiritu Santon kanelan trani ashabe, Simónbe ‘an pagararruah’ chibig kōn:

¹⁹—Nangucha øyeeg maramburab maramigwan tranrra cha, nagucha mōigweim pala køben nai tasigwan estsarene, truike Espiritu Santon utønrrain— chib.

²⁰Inchene Pedrobe trenchibig kōn:

—Ñui anbe ñiba tøgatø pinøbash cha. Kaguende Tius keta tranigwane ñibe andøga pena tøgagømdiig kuitamab indan cha. ²¹ Ñibe namui utube chi asamig kawei, chi marøb unamig kawein køn cha. Kaguende ñui manrrøbe Tiuswein kabyube chi sølgandø tabig kømøn cha. ²² Inchawei iig øyeeg trømbøig isuigwan isua mōra, Tiusweimay llirau cha. Incha ñui manrrau øyeeg isuigwan Tius ñun ulø payiimfiig kønrrai treeg mara kørrømartashchab Tiuswan miau chibig køn. ²³ Kaguende ñibe purø trømbøig kan køndzø srurri lataig møbgøliitø netsaig kui ashib, katø kaig maramigugurrimbe webinrraingai pasrig kui ashib inchar— cha.

²⁴ Inchene Simónbe trencha løtabig køn:

—Señorwan nayasig ñim miarray cha. Ñi mōi øyeeg chib pasrailøbe mōikken nan treeg nebumønrrain— cha.

²⁵ Incha nømbe maig købigwan eshkab, katø Tiuswei wamwan eshkab waminchib kuabe, Jerusalénmay katø amrrubelø køn tru Cristo nøashib karua øriiløbe. Incha Samariasrø truba yambalø misamera tsitsø warabsrø, tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanøbelø køn.

Felipeba, kan Etiopíasrø mōøba

²⁶ Inchen Felipeimburappe kan Señorwei ángel Felipe trenchib waminchibig køn:

—Kurra, Jerusaléngurri Gazamay kōrreb maywan tru pōrr pineppurab inrrø— cha. Truibe tru mu misag warab waraimø may køn. ²⁷ Inchene Felipebe kurrab ibene, mayube kan Etiopía pirausrø kan mōg eunuco katabig køn. Truibe, Etiopíasrø reina Candacei kan mōg karubig nui reinai anwan Kerriguba nø esegabig købig køn. Nøbe Jerusalénsrø Tiuswan køriibala tabig waminchab ya, ²⁸ trusrøngurri

katøle arrub pasrappe, kaullimera srui karryu Tius maig karuigwan eshkabig Isaiáswei pørigwan leb arrub pasrabig køn.

²⁹ Inchen Espiritu Santobe Felipe trenchibig køn:

—Wetøga ø karryu kemalla linchi— cha. ³⁰ Inchen Felipebe luløb ya, wetøgabe, Tius maig karuigwan eshkabig Isaiás pørigwan leb arri mōrøbig køn. Inchabe Felipebe trenchibig køn

—¿Ñi leb arrigwan chi taig mōrtirru?— cha.

³¹ Inchene nøbe trenchibig køn:

—¿Kan nan mu ‘øyeeg køn’ cha eshkamubene, nabe mandø kui mōramø?— cha.

Incha nøbe Felipe:

—Tiusmanda naim pulu wanrrab nebamø— chibig køn. ³² Tru Tiuswei wam pørigwan nø leb arriibe iig købig køn:

“Kan ubishawan latawei kwetchab srua ambig køn cha.

Inchen isig parøb kømne,

kan ubisha-unø niløtø tsub lataitøwei, nøgucha manchibgucha inchimuiig køn cha.

³³ Incha nømui merrab israbig luchimubashtø niløtø megaben, tru sølgandø tabigwan nune treeg asha martrab inchimøtø, kagøbashiptindig køn cha.

Nuinukkurri katø srøig misag karrab kurrønrrun tamibe kaanrrun cha.

Kaguende nui øsig kuigwane yu piraube kerrraig købig køn” taigwan.

³⁴ Incha tru eunucobe Felipe payibig køn:

—Tiusmanda eshkarra cha, ¿Tius maig karuigwan eshkabig nøasiitøwein trenda chindah, kabe mu katøganun trenda chindah?— cha.

³⁵ Inchen Felipebe tru nø Tiuswei wam pørigwan leb yaigwan truyugurri pølbasa, Jesúswei tabig srø wamwan

eshkab kusrenanøbig køn. ³⁶Incha maywan ambub kua kan pi wabnug puabe, tru møøbe trenchibig køn:

—Yube pi wan cha. ¿Na piu umbu ulsraig købsrutah?— cha.

³⁷Inchen Felipebe trenchibig køn:

—Ñi ñui manrrau newan kørebene, treeg marig kønrrun— cha:

—Inchen møøbe trenchibig køn Jesucristobe Tiuswei Nusrkain kui isua pasrar— cha.

³⁸Incha nøm ambub kuin karrun Felipebe tru møwan pasramisingaru chibig køn. Incha pailøba piunay pinaamba, Felipebe nun piu umbu ulsrøbig køn. ³⁹Incha piugurri webambene, Señorwei Espíritube mõi mõi Felipen kusrua, srua iben, tru møøbe Felipen mas ashippe ashmubendø, nui maywan kasrag inrraibig køn. ⁴⁰Incha Felipebe Azoto ciudasrø pasraptindinaben, trusrø Jesucristoi tabig srø wamwan ciudamørig eshka kusrenanøb pureb ya, Cesarea ciudasrø pubig køn.

Saulon Tiusbe peemayig kønrrai yunømarig

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

9 Trune Saulobe tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelane kaig maramigwanba, kweecha petamigwanbabe namig købiitø ke chinchimmøø inçib uña, treekkurri maya sacerdotemeran nø karub sacerdoten ashchab yaig køn. ²Incha Damascosrø tru judíosmera tulundzuni yamerasrø treeg marøb kebyamig kilgamera pøriilø tru sacerdotemeran karubigwan miabig køn, tru srø maywan amrrab pønrramisra pønrrabelane ishumbur kui lata møguelø kui lata, Jerusalénsrø kailan keeri yau pønrramrrab srua yamig kønrrai. ³Incha ib menda yandø Damasco pub lutasrø ibene, ¡katø! mõi mõi nuingatanbe srømbalasarøngurrimbe kan tørgwalmabig ar-

rua, nuin pøtøgatan piløben, ⁴Saulobe pirau peña tsua, kan wam trendaig mørøbig køn:

—¿Saulo, Saulo chindimbarre nane kaig marøb lliragu?— cha trenchibig.

⁵Inchene Saulobe trenchibig køn:

—¿Señor, ñibe mu kugu?— cha. Inchene nøbe trenchibig køn:

—Nabe Jesús tru ñi nan kaig marøb unig, truig kur cha. ⁶Kurrab, Damasco ciudayu kebinrrø chibig køn. Truyube ñi chi maramigwan ñune eshkanrrun— cha.

⁷Inchen møguelø Sauloba ambubeløbe tuyutø pønrrambua, ¡katø! wanguen piniilø pønrrabelø køn, mungucha ashmubendø, wamindigwan møra. ⁸Inchen yandø Saulone piraugurri kusraben, kabwane kurendø, chigucha ashchab kaimabig køn. Inchen kwalyu kemøra, srua Damascosrømay ambubelø køn. ⁹Truyube pøn kwaløm ørøba ashchab kaimabwei, manrrab kaimabwei mutchab kaimabwei inçibig køn.

¹⁰Damasco ciudadyube kan Jesucristoi kusrenanigwan marøb megabig Ananías taig tsubig køn. Inchen truigwane Señorbe kan piab lataigu kenamisra, trenchibig køn:

—¡Ananías!— cha. Inchene nøbe lötappe:

—Señor, yu war— cha trenchiben,

¹¹Señorbe nune trenchibig køn:

—Kurra, “Ølgandø” cha wamin callewan pureb inrrø cha. Incha Judaswei yau puabe: ¿Kan møg tarsosriig Saulo taig wah? cha, payrrig chibig køn, trube Tiusba waminçib wan cha. ¹²Tru møøbe kan piab lataigu asin køn cha, kan møg Ananías taig kebarruabe, nui kabmeran katøle pilønrrai, nuim pala tasigwan estsarøbig.—

¹³Inchene Ananías iigwan mørøppe trenchibig køn:

—Señor, i moweimburappe, mugøben wamindi wammøra kur cha, ñui misaameran Jerusalénsrø chitø, chitø kaig marøb uniilan. ¹⁴Møima yusrønguen mayeelø, ñui munchiwan wamab tøga pønrrabelane merrarranrrab sacerdotemeran karubelø nun treeg martraí ørig arrin køn— cha.

¹⁵Inchene Señorbe trenchibig køn:

—Inrrø cha. Kaguende i møøbe na øy-eeg marøb tøgagønrrab na lawa wesruig møg køn cha, judíos kømø misaameran køben, reymeran køben, Israelwei misaameran køben nai munchiwan asingarunrrabig. ¹⁶Kaguende nabe nun kenamaramønrrun cha, nai munchigurri chugatig kaig nebuig megamigwan.—

¹⁷Inchene Ananíasbe tru Saulo tsui yamay yabe, kebya, tasigwan nuim pala estsarabe, trenchibig køn:

—Cristogurri nai nuneg Saulo, Señor Jesús mayu arrub pasrøben kenamisrøbiibe ñi katøle ashibig misrøb, katø Espíritu Santotø netsaig kørrømisrøb inchaimba nan ørtan— cha.

¹⁸Inchen tru urastø Sauloi kabmerayugurrimbe kalus pitis latailø kørøben, katø ashibig misrig køn. Incha kurrøben, Saulone piu umbu ulsraig køn.

¹⁹Incha Saulobe maben, katøle nui asrbe tammisrøbig køn. Incha Damascosrø Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløba mam kwaløm køsrøn tsubig køn.

Saulo Damascosrø Tiuswei wamwan eshkaab kusrenanøb

²⁰Incha tru urastø Saulobe judíosmera tulundzuni yamerayu Jesúsweimburab eshkaab waminchib pølbasrøbig køn: “I Jesúsbe Tiuswei Nusrkain køn” chib. ²¹Inchen mayeeløba mørøbeløbe truba truba kwaariilø trenchibelø køn:

—¿I møg kømmørgøppeh cha, tru Jerusalénsrø purø trømbø inchib pinishinrrab inchibig, i munchiwan wamab tøga pønrrabelane? ¿Yusrømaybe tru

inchabwei arrub mørgøppeh? cha, judíos sacerdotemeran karubelaimay merrarrawa nømun srua inrrab— chib.

²²Inchen Saulobe kusrenanøb eshkaimørig katøguchinguen katøguchinguen mur pasramisrøb ya, judíosmera Damascosrø warabelane, ¡kan paare! øyeebe mandø kuinguen mørmøwa kønrrai marøbig køn, Jesúsbe tru Cristo muniirab kuig, tru køn chib kenamarøb.

Saulo judíosmeran chinchamamub

²³Inchen yandø yam kwalømyu judíosmera Saulon kwetchab wamincha køben, ²⁴Saulobe wammørin købig køn. Incha nømbe yem, kwaløm ciudayu yaskabmerayubaguen larab, kwetchab muniirabelø køn. ²⁵Inchen nui kusrenanigwan marøb melabeløbe Saulone yem pera amrrua, tru ciuda pøtøgatan sruubirøbanrrig palaig marinug kan nu tasinyu waya, kørrøørøbelø køn.

Sauloba, Señorgurri nuneløba Jerusalénsrø

²⁶Incha Saulobe Jerusalénsrø puabe, Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløba linchab inchen, mayeeløba kørig kui inchibelø køn. Kaguende nømbe køremeelø køn Saulobe Jesucriston kørewa unitamappe. ²⁷Trune Bernabébe nune kashmø uta Cristo nøashib karua øriilaimay pera ya, Saulobe Señorwan maysrø mandø nebua asigwan, Señor nun mandø wamindigwan, Jesúswei munchiyu Damascosrø chigucha kørmø eshkaab kusrenanigwan nømun eshkabig køn. ²⁸Øyamay Saulobe nømbe Jerusalénsrø kebib, katø webarrub llirab uñibig køn. ²⁹Inchen Señorwei munchiyu chigucha kørmø, Tiuswei wamwan eshkaab kusrenanøb, katø judíosmera griegosmerai wamwan waminchibeløba

waminchib, øyeebe maig kō chib payib inchen, trune nōmbe nune kwetchabgōba larabelō kōn. ³⁰Inchen nunelō trunun wammōrabe, Saulon Cesareasrōngatig lincha amba, truyugurrimbe Tarsosrōmay ørōbelō kōn.

³¹Inchen Judea pirau kerrigu, katō Galilea pirausrō, Samaria pirausrō kerrigu iglesiabe ambumay imay tab kōbigwan tōgagōbelō kōn. Incha nōmbe Tiusweimburabelōyu nōrrōrab, Señorwei merrab kōriibala amōñib inchibelō kōn. Inchen Espiritu Santo purugub waminchib pasraitōgabe purō nōrrō nemisrōb ibig kōn.

Pedro Eneaswei kwanrrowan tamarōb

³²Pedrobe truørø lllirab uñabe, katō Tiuswei misaameran Lidasrō warabelangucha ashchab ibig kōn.

³³Inchen trusrōmbe kan mōg Eneas taig kōnōnrrab kaimabig kua, ocho años ørōba camayu kwanrrow tsuben, Pedrobe pubig kōn. ³⁴Incha Pedrobe trenchibig kōn:

—Eneas ¡Jesucristobe ñune tamaran! cha. Kurrab, ñui tsuigwan kusru— cha.

Inchen Eneasbe tru urastō kurrōben, ³⁵mayeelō Lida pirausrōmba, Sarón pirausrōmba warabelōbe trunun asha, Señorweimay llirawa, pōnrramisrōbelō kōn.

Dorcac øsiiraigwan waminchib

³⁶Tru urassrō Jupe ciudayu kan ishug Jesucristoi kusrenanigwan marōb megabig Tabita taig, griegomaybe Dorcas cha wamig, tsubig kōn. Tru ishuube chigōben tabig maramelangōba marōb, katō chugurrin kōmui melabelane purugub inchibig kōbig kōn. ³⁷Indiibe tru kwalōmmerawan Dorcasbe kwanrrow peñippa, kwaptinchen, yandō asrwan

chab pirabe, pala katōgan pisorō kan salayu trarrōbelō kōn. ³⁸Inchen tru Lida ciudadbe, Jope pulutō kōbene, Pedrobe Lidasrō unan tai wammōrabe, tru Jesucristoi kusrenanigwan marōb melabelōbe pailō mōguelan trenchinrai ørōbelō kōn:

—Ke tiusmanda yu nam warainukkatig peba attra tan— chinrai.

³⁹Inchen Pedrobe truilōba kurrab ya, trusrō pubene, tru kwabig tsuisrōmay pera amben, mayeelō kelō peta kwailōbe Pedroim pulu tulundzuna, tru Dorcas øsig uña, kewa amōnamelō kōben, katō pala itōgueelō kōben mariilan eshkab truba truba kishibelō kōn. ⁴⁰Inchen Pedrobe mayeelan wambig webambingarua, tōmbōnsra, Tiusba wamincha, tru kwaig tsubigwan keesha ashabe, trenchibig kōn:

—Tabita ¡Kurrō!— cha.

Inchen nōbe larraashippa, Pedron ashabe, kurra, wamisrōptinchibig kōn.

⁴¹Inchen Pedrobe tasigu kemōra, kusrua, Tiuswei misaameranba, tru kelō peta kwailanba wama, øsiguig nōmun kenamarōbig kōn. ⁴²Inchen øyeeeg marigwane Jope ciuda ørōba wammōra, mōilōgōben Señorwan truba nu kōrebelō kōn. ⁴³Inchen Pedrobe yam kwalōm tru Jope ciudayu kōrrōmisrōbig kōn, kan mōg Simón taig tru kalusmeran kullaarana, tabzhig tamarōbigwei yausrō.

Cornelio kan piab lataig asigwan waminchibig

10 Cesarea ciudayu kan mōg Cornelio taig tsubig kōn, suldau “Sōtowan Italiano” cha wamig sōtøyu, tru suldau cienelan nō karub pera pasrabig. ²Truibe Tiuswan truba isua pasrabig Tiuswan kōriibala marōb megabig kōbig kōn, mayeelō nui yaelōba kerrigu. Katō misaameran

chugurrin kōmuielan isua asha purugub tabig marøb, katø managucha Tiusba wamindamigwane pesannamø, marøb megabig købig kōn. ³Indiibe kan maaben las tres kōsrøn kan piab lataigu Tiuswei ángel törgandø kenamisri ashibig kōn, nø wainug kebarrua trenchibig:

—¡Cornelio!— cha. ⁴Inchen Cornelio be ángelwan ke tab ashabe, truba kwaarig trenchibig kōn:

—¿Señor, chinda?— cha.

Inchen ángelbe trenchibig kōn:

—Tiusbe ñi nōba wamindiilan mørøb, katø tru chugurrin kōmuielan ñi isua asha purugub tabig mariilan pesannawa, wamøwei indan cha. ⁵Møimbe Jope ciudadrømay møguelø ør cha, Simón taigwan wamønrrab, katø nøbe Pedrogucha munchi kōn cha. ⁶Truibe katøgan Simónwei yau, ya peba tsun cha, Simónbe tru kalusmeran kullaarana tabzhig tamarøbig mar pulu ya pasraig kōn— cha.

⁷Inchen tru ángel nun waminchibig iben latatø, Cornelio be pagatø nui karuindiig melabelanba, katø kan suldau nui trendø trag melabelai utuig Tiuswan truba isua pasrabigwanba wamabig kōn. ⁸Incha maig kuigwan nømun kerrigu eshkawabe, Jopemay amrrai ørøbig kōn.

⁹Indiibe katø kwaløm Cornelio øriilø maywan ambub kua, yandø Jopesrø pub ambub køben, Pedrobe kwaløm tøbøtag lutau kōsrøn wambig yabala Tiusba waminchab nebibig kōn. ¹⁰Inchen nune truba mag isub parøgwaben, nuyasig mamig nenøb kōmne, kan piab lataig tøgagøbig kōn. ¹¹Srømbalabe kurim pasrøben, kan nu llensu lataig pib tsøbmerayu litsig piraumay kørraarri ashibig kōn. ¹²Inchen tru llensuyube chi animalgurrimbunø tøgag købig kōn, pib srøppar køben, pirau srala amøñibelø køben,

pala amøñib illimera køben ke. ¹³Inchen kan wam trendai mørøbig kōn:

—¡Pedro kurrab, kweecha, ma!— cha.

¹⁴Inchene Pedrobe trenchibig kōn:

—¡Señor, paare, kan treekkucha mana maramø! cha. Kan nabe managen maimiig mamønrrai merigwan ma kømøwei, chish mariimigwan ma kømøwein kur— cha. ¹⁵Inchen tru wambe katøyug waminchippe trenchibig kōn:

—Tius tabig chishig mara kørromarigwane, ñibe mangag trømbøig kōnmab asha tøgagømøta— cha.

¹⁶Treetø treetø pønmay kenamisren, tru llensune ¡katø! mõi mõi srømbalarømay kusruptindig købig kōn. ¹⁷Inchen Pedrobe tru nø piab lataig asiibe chi chibig kønrrabgømab isub, nuinetø mumayguen kōmui wamnetø, Cornelio ørig møgueløbe Simónwei ya chugúin kui paya, yaskabu chabguen pubguen inchibelø kōn. ¹⁸Inchabe:

—Kuaje chabe, payibelø kōn: ¿Kan Simón, katø nundøwei Pedrogucha taig, yu ya peba tsuita?— cha.

¹⁹Inchen Pedrobe tru nø piab lataig asigwan maig kermab isubsrø wamnetø, Espiritu Santobe nun trenchibig kōn:

—¡Au! ñune pøngatø møguelø lab kōn cha. ²⁰Kurrab, yugurri kørroya, kan mandø inchab kømab isuptø pasrømøtø, nōmba inrrø cha. Kaguende nømune na ørar— cha.

²¹Inchen Pedrobe tru Cornelio øri møguelan wamønrrab ashchab kørraaruabe, trenchibig kōn:

—Tru ñim lab kuibe, na kur cha. ¿Kan chindamig lataig palai amrrugue?— cha.

²²Inchen nømbe trenchibelø kōn:

—Nambe Cornelio ørig amrruer cha. Truibe suldau sötø cienwan nø karub pera pasrabig, katø sølgandø tabig, Tiuswan kōriibala pasrabig, katø truigwane maya judíosmera truba tabig kōn chib wamindinab møg kōn cha. Truig-

wane kan Tiusweindø tarø mari ángelgurri maig indamigwan kenamarin kòn cha, ñun nui yamay arringarua, tru ñi wamindigwan nø mörtraí.—

²³Inchen Pedrobe kebera, ya peba kørromara, katø kwalømbe nõbe truiløba kurra iben, nunelø tru Jopesrø warabeløgucha Pedron lincha ambubelø kòn.

²⁴Incha katø kwalømbe Cesareasrø pubelø kòn, Cornelio nui nammisaameran køben, nui ke trendø linchibelan køben lincha cha pera munig waben.

²⁵Inchen Pedro yau pubene, Corneliobe wamønrrab webarrua, nui merrab tømboñsrøb, køriibala tabig waminchen, ²⁶trune Pedrobe nun trenchib kusrabig kòn:

—¡Kurra, pasramisr! cha. Nagucha ñi lataitøwei ka møøtø kur— cha.

²⁷Incha Pedrobe Cornelioba waminchib, waminchib kebyabe, truba nu misag tulundzuna pasrain kui ashibig kòn. ²⁸Inchabe Pedrobe trenchibig kòn:

—Ñimbe ashibelø kòn cha, kan judíobe judío kømeelebabe linchimønrrai, merig kui. Inchendø nane Tiusbe kenamartan cha, mu misagwandøgucha chigucha kømíig kui lataig mara wamømøwei, køsøgønrrapteelø kòn tamig kømøwein kòn cha. ²⁹Inchawei treekkurri nan wamøben latatø, chi chib pasrømøtø, arrur cha. Inchawei ñimun payrrab inchar chibig kòn. ¿Chigurri nan wama ørig kuin kui?—

³⁰Inchene Corneliobe løtappe trenchibig kòn:

—Pib kwaløm kòn cha, øya uras lata, tru las tres Tiusba wamindam ura købig købene, nai yau treuras na Tiusba waminchib wabene, mømimbe kan møg tørgwalmabig keweig nai merrab pasramisra, ³¹trenchitan cha: “Cornelio, Tiusbe ñi nun wamindiilan

mørøb, katø chigøben palai melabelan isua ashib purugub indiilan chigucha, Tiusbe pesannamø, isua kòn cha. ³²Inchawei Jope ciudasrømay karua ør chibig kòn, Simónwan wamønrrab, katøgan munchibe truigwane Pedrogucha taig. Truibe tru Simón kalusmeran tabzhig kullaarana tamarøbíg mar pulu ya pasraigweinug ya peba tsun” cha.

³³Inchen nabe tru urastø ñuimay øriibe, manguen arrin kòn cha. Mømimbe mayeeløba nambe Tiuswei merrab purrer chibig kòn, Señor ñun chitø wamindingarui gwan nam kerrigu mörtraí.—

Pedro Cornelioi yau waminchib

³⁴Inchen Pedrobe waminchib põlbasra, trenchibig kòn:

—Mømimbe ciertonwei wetøbeñar cha, Tiusbe mømilane ørømara katøganelandø tab inchimøtø lata isubig kuin kui. ³⁵Misaamera nõrrø põnrrabig chu pirausreeløtøgucha nun køriibala marøb, sølgandø tabig marøbigwane Tiusbe kashmíig kòn cha. ³⁶Tiusbe Israelweinukkurri amrrub misaameran chi isumø tab amønami g kònrrai marøbig tabig srø wamwan Jesucristogurri eshkab kusrenananig kòn cha. Nøbe Mayeelaim Pala Nø Karub Nø Ashib Pasrabig kòn cha. ³⁷Pøs ñimbe ashibelø kòn cha, tru srø wamwane Galileasrø põlbasra, Judea pirau kerriguba wammøra kønrrai marig kòn cha, tru piu umbu ulsramigweimburabigwan Juan eshkab kusrenanikkurrimbunø.

³⁸Nabe tru Nazaretsrø Jesúsweimburab truigwan waminchar cha, Tiusbe nune Espíritu Santotøgaba, nui maramburab mariitøgaba itølushen, nõbe tabig marøb, nugwaimandzig mandøguen kømui melønrrai srua kuilan tamarøb unig købig kòn cha, Tius nõba pasraikkurri. ³⁹Inchen nambe Judea pirausrø lata, Jerusalénsrø lata, Jesús

chitø mariilane nambe namashib chishtø ashibelø ker cha. Katø nune kurusyu mesra, kweetsig købig køn cha. ⁴⁰Inchendø Tiusbe pøn kwalømyube katøle kusrua, nune kenamisingaruig køn cha. ⁴¹Ke maya misagwangucha kenamismøtø, tru maig kuigwan nømashib ashib pønrrabelan Tius tru manasrøwei nø lawa wesruilandø kenamisrig køn cha, Jesús tru kwaig tsua, katøle kwailai utugurri kurra, tru namba lincha nõba mab muchibelan. ⁴²Incha Tiusbe namune misaameran eshkab kusrenanrrai karuig køn cha, tru øsiguelan lata, kwabelan lata maig kønrrabigwan asha martrai Tius pasriibe nõ køn chib, nam waminchib eshkanrrai. ⁴³Katø mayeeløba Tius maig karuigwan eshkabelø Jesúsweimburab waminchippe, tru mayeeløba nun kørebeløbe Jesúswei munchiyu kaig mariilan ulø payamig kømíig pesannaig kørrømisrtrun taig køn— cha.

Judíos komeelø Espíritu Santon utab

⁴⁴Inchen Pedro øyeeg waminchib pasramnetø, Espíritu Santobe kørraarubig køn, tru mayeelø Tiuswei wamwan wamindi mørøb pønrrabelaim pala. ⁴⁵Inchen Pedroba amrrubelø tru circuncidawar kørewarmerabe, truba kwaariilø kørrømisrøbelø køn, judíos kømø misaamerangucha Espíritu Santon keta nõmuim pala itølushib uncha tøgagønrrai trana kørrømare. ⁴⁶Kaguende nõmbe møriimíig peg wam wamindi møramba, Tiuswan tabig wamindamba indi ashibelø køn. ⁴⁷Inchene Pedrobe trenchibig køn: —¿I misaameran piu umbu ulsrailø kømønrrai kabe mu købgan merønrraitarru? cha, nam latatøwei Espíritu Santon nõm utøben.—

⁴⁸Incha Pedrobe Jesucristoi munchiyu nõmun piu umbu ulsrøngarubig køn. Inchen nõmbe Pedron:

—Katøgan mam kwaløm køsrøn tius-
manda namba kørrømisr— chibelø køn.

Pedro Jerusalénsrø chitø purayaigwan eshkab

11 Cristo nõashib karua øriiløba, nunelø Judeasrø warabeløba tru judíos kømø misaameragucha Tiuswei wamwan utin kui wammørøbelø køn. ²Incha Pedro Jerusalénsrø katø nebibene, tru asru circuncidawar kørewarbe nune øyeebe maig marøb pasrøgu chib, ³trenchibelø køn:

—¿Kan ñibe judíos kømø misaamera tru circuncidameelai yau kebya, truiløba lincha main køn!— cha.

⁴Inchen Pedrobe lutøgurri maig purayaigwan eshkab, trenchibig køn:

⁵—Na Jope ciudasrø tsua, na Tiusba waminchib wabene, kan piab lataigu na øyeeg kenamisri ashibig kur cha. Truyube kan nu llensu lataig pib tsøbmerayu litsig srømbalasrøngurri kørraarub arrua, naim pulugatig kørraarubig køn cha.

⁶Inchen umbu chi tøgagig kətashchab na tab ashene, animalmera pib srøb tøgailø køben, namiguelø køben, pirau srala ambubelø køben, pala amøñib illimera køben tøgagig asinabig køn cha. ⁷Katø kan wamgucha trendai mörinabig køn cha: “Pedro, kurrab kweecha, ma” cha. ⁸Inchene nabe trenchibig kur cha: “¿Señor, paare, kan treekkucha mana maramø! cha. Kan nabe managuen nai trigube mamønrrai merigwanba, chish mariimíigwanbabe mugabguen muga kømur” cha. ⁹Inchen srømbalasrøngurrimbe wambe nane katøle løtab trenchibig køn cha: “Tius tabig chishig mara kørrømarigwane ñibe mamgaig trømbøig kønmab asha tøgagømøta” cha. ¹⁰Truibe pønmay

treetø treetø incha, katø kerriguba srombalasromay nebibig køn cha.

¹¹Inchen trunetø pøn mōguelø Cesareasrøngurri nan lanrrab øriilø nam purrai yau puptinchibelø køn cha. ¹²Inchen Espiritu Santobe nane: “Mandø inchab kōmab isuptø pasrømøtø, nōmba inrrø” chiben, katø i seiselø nuneløgucha naba lincha amruig købig køn cha. Incha nambe sötøba Cornelioi yausrø kebambubelø ker cha. ¹³Inchen nøbe nui yau kan ángel pasramisra, tru nun øyah chib pasraig asigwan namun eshkabig køn cha: “Jopesromay ør cha, Simónwan, trunundøwei katø Pedrogucha taigwan attrai wamønrrab. ¹⁴Truibe ñiba, ñui yauelanba kaigyugurri mandø incha ñimun wesrailø kōm wammeran waminchun” chitan, chibig køn.

¹⁵Inchen na pua, truyu waminchib mendøbene, tru srosrøzhiitø Espiritu Santo namuim pala kōrraarub lataitøwei nōmuim pala kōrraaruptinchibig køn cha. ¹⁶Inchene nane Señor øyah taigwan isuptinchibig køn cha: “Juanbe piu ulsra pitøga pinøbulingaruben, trune ñimbe Espiritu Santotøga pinøbuliilø kōnrrun” taigwan. ¹⁷Nam judíosmera Señor Jesucriston kōrebelan Tius keta tranigwan nōm judíos kōmeelangucha trunundøwei keta tranene, ¿Tiuswan treeg marmøta chib pasrønrrappe, nabe mu købrai køh?— chibig køn.

¹⁸Inchen Tiuswei misamera jerusalénsreelø iilan mōrabe, yandø chi chimøtø, Tiuswan truba tabig waminchib trenchibelø køn:

—Trube, Tiusbe judíos kōmø misaamerangucha øsig kōmigwan nebua tøgagønrrai kaig marigwan isua mōra, nuimay lllanrrai marin køn— chib.

Siria pirau Antioquíasrø Tiuswei ureamera

¹⁹Inchen tru Estebanwan kweechen isumdiig kaig pub mendøben trugurri, ke kan ørøtømisra chab ambubeløbe, Feniciasrøn køben, Chipresrøn køben, Antioquíasrøn køben øyasrøngatig ambig købig køn, mungucha mendailane Tiuswei wamwan waminchimøtø, judíosmerandø waminchib. ²⁰Inchendø nōmui utuelø mōiløgøsrøn, chipresreeløba, cirenesreeløba Antioquía ciudayu puabe, griegosmerangucha waminchibelø køn, Señor Jesúsweimburab eshkab kusrenanøb. ²¹Inchen Señorwei tasiibe nōmba pasrøben, misaabe truba nu kørewa, Señorweimay lllirabelø køn.

²²Inchen Jerusalénsrø iglesiayueløbe trunun wammøra, nōmbe Bernabéwane Antioquíasrøngatig ørøbelø køn. ²³Inchen Bernabé trusrø puabe, Tius ka yandø tab indin kua asha, nøbe truba kasraarawa, Señorwei mayu pønrrappe nōmui manrrau tab isua mur pønrrønrrai mayeelan waminchibig køn. ²⁴Kaguende Bernabébe tabig, Espiritu Santoba, nui isubigwan Cristoinug pasriiba truitø netsaig købig køn. Inchen Señorweyasig misaabe nørø nemisrig købig køn.

²⁵Incha yandø Bernabébe Saulon lanrrab Tarsosromay ya, yandø wetørrawabe, Antioquíasromay pera ibig køn. ²⁶Incha nōmbe trusrø pila ørøba iglesiayueløba tulundzunab kua, misagwan nørø kusrenanøbelø køn. Tru Antioquíasrøn kuig køn, tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan ke srosrøzhiitø pølbasa “Cristoielø” cha munchi pasra wamig.

²⁷Inchen tru kwalømmerawan mōiløgøsrøn Tius maig karuigwan eshkabelø Jerusaléngurri Antioquíamay kōrrørrubelø køn. ²⁸Inchen kan tru

ambubelai utuig Agabo taibe, Espiritu Santo nun maig tamigwan isunrrai inchen, trenchibig køn:

—Pirau ørøba parø truba nuig attrab køn— cha. Indiiibe treeg kønrrun taibe Claudio karubig køben treeg purayaig købig køn. ²⁹Inchawei Antioquíasrø Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe nòmun kanun kanun maig tranamdiig køben an treeg purugua trana, ørtrab chibelø køn, nunelø tru Judeasrø warabelayasig. ³⁰Incha treeg mara, Judeasrø Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelan tranrrai, Bernabéwanba, Saulonba tru ketamig tulisaiigwan trana ørøbelø køn.

Jacobo kwaigwanba, Pedron kailan keeri yau keerigwanba waminchib

12 Inchen tru kwalømmerawan rey Herodesbe møilan køsrøn iglesiayuelan kemørøbig køn, kaig inchib srua kønrrab. ²Incha Juanwei nuneg Jacobone espadatøga kweetsingarubig køn. ³Treeg marigwane judíosmerane truba tabig asønain køben, Herodesbe Pedrongucha merrarrangarubig køn. Truibe tru Pirri Levaduragaig Maig Fiesta kwalømmerawan purayaig køn. ⁴Incha Pedron merrarrowabe, Herodesbe kailan keeri yau keerøbig køn, suldaumera pib sötø ashib pønrrønrrai pønsra kan sötøyu pib suldaubatø. Herodesbe tru Pascua Fiesta puraiben, Pedrone misagwei merrab wesranrrab isua treeg inchibig køn. ⁵Inchawei Pedrobe kailan tru keeri yaugurri webimønrrai truba may ashib tøgagúig waben, iglesiabe nuyasig ¡katø! elachimø, Tiusba waminchib miab købelø køn.

Pedron kailan keeri yaugurri Tius wesrab

⁶Herodes Pedron misagwei merrab løtsø wesramig køben tru kwalmab yem, Pedrobe pagatø suldaumerai tøbøtag pa cadenatøga merrarraig, kib tsuben, katøgan suldaumerabe yaskabu tru kailan keeri yawan ashib pønrrabelø køn. ⁷Inchen møi møi kan Señorwei ángel kenamisren, tru kailan keeri yaube kan tørguegwalmabig kebiløben, ángelbe Pedron tømbulyu kønøga kasrønanabe, trenchibig køn:

—¡Mallatø kurrø!— cha. Inchen cadenasmerabe Pedroi taskugurri kørraptinchibig køn. ⁸Inchabe ángelbe trenchibig køn:

—Tamara pørønab, ñui alpargatiswan keetab inchi— cha.

Inchen Pedrobe treeg marene, ángelbe trenchibig køn:

—Pala itøgüewagúigwan keb, nai mendig amø— cha.

⁹Inchen webyabe ángelwei wendautø ibendø, tru ángel øyeeg punrraig marigwane ka inditamaptø isub, nøbe tab chigúí nebua ashmíig køn, pøs øyeebe nune kan piaig lataitø køben. ¹⁰Incha suldaumera ashib pønrrainug srøtiigu puraamba, trugurrimbe katøganbalø puraamba, trugurri yandø wambig calle gatømaysrø tsandzøn yaskabyu pubene, tru yaskappe nøtø kurøptinchibig køn. Inchen webamba, kan yabgatig ambene, tru ángelbe nøtø inrrai tarømisrøptinchibig køn.

¹¹Inchen Pedrobe yandø chigúí møra trenchibig køn:

—Møimbeguende, Señor nui ángelwan øra, Herodeswei taskugurrimba, katø maya judíosmera nan maig mar-tashchab ashig kui inchib pønrraigugurrimba wesratan— cha.

¹²Incha Pedrobe yandø iigwan maig kui ashabe, Maríai yamay ibig køn, tru

Juanwan katø Marcoskucha taigwei us-
raimay. Inchen truyube truba yamelø
tulundzuna, Tiusba waminchib købelø
køn.

¹³Incha Pedrobe yagueta pua,
yaskabwan pinrrøgøbene, kan
srusrø-unø truyu mendig mendabig,
Rode taibe, mu køtashchab arruabe,
¹⁴Pedroi wam kui mørøppe, kasrag
købiitø yaskabwanguen kurmøtø, katøle
umbusrø kelula:

—¡Pedro yaskabu pasrøtan!— cha,
eshkabig køn.

¹⁵Inchene nømbe trenchibelø køn:

—¡Paare! ñibe loca asønán— cha.

Inchen nøbe:

—¡Truigwein køtan!— chiben, nømbe
trenchibelø køn:

—Pedro kømøtø, nui møsig
kuinrrun— cha.

¹⁶Trune Pedrobe katøgucha yaskab-
wan pinrrøgøbig, pinrrøgøben, kura
ashabe, truba kwaarøbelø køn. ¹⁷Inchen
nøbe ‘niløtø kønrray’ siñal mara, tru
kailan keeri yaugurri Señor mandø wes-
raigwan eshkawabe, trenchibig køn:

—Jacobonba, nunelø katøganelanba
iigwan wammørørskønrrigay— cha.

Incha webyabe, peesrømay ibig
køn. ¹⁸Inchen yandø tør-raben,
suldaumerabe ¡katø! mamdøguen
kømuilø truba truba waminchib
købig køn, Pedrone ni chindinguen
mørmøwa. ¹⁹Inchen Herodesbe
langarua, wetørranrrab kaimappe,
tru suldau ashib pønrrabelan maig
purayaigwan nømun paya ashib srua
kuabe, kweetsingaruiig købig køn.
Incha Herodesbe Judeagurri webya,
Cesareasrømay ya, trusrø tsubig køn.

Herodes kwaigwan waminchib

²⁰Herodesbe Tiroba, Sidónba
warab misagwan larrø namig
tsuben, trusreeløbe søteeløba maig
maramigwan lata ke kandø isua

pønrramisra, tru rey Herodeswei
yau ke nøashib trag megabig Blasto
taigwan nømuingatø misrtrai ubønánøb
wamincha, truikkurri ambugurri,
igurri lata tab warønrrab cha miabelø
køn. Kaguende Tiroba, Sidónbabe
tru reyweim piraugurri mamig
weerigwan purøsrubelø købig kua.

²¹Inchen Herodesbe kan kwaløm
treeg martrab cha wesrua pasra, tru
kwalømbe Herodesbe tru keilø purø
tabelan kewa, tru wamisra ashib karub
wainug wamisra chull møramdiig
purø may waminchibig køn. ²²Inchen
misaamerabe trashib mendappe,
trenchibelø køn:

—¡Iligwan waminchibiibe møg
kømøtø, kan tius køn!— chib. ²³Inchen
tru urastø Señorwei kan ángel
Herodeswane kwanrrø penøsrkøbig
køn, kaguende tru maya nuguen tab
kønrrai indigwan Tiuswein kønrrain
kømøtø, nuyasig kønrrai inchib
wabenba. Incha nøbe pølømmera maig
kwabig køn.

²⁴Trune Tiuswei wambe larrøbichib
nurab ibig køn.

²⁵Inchen Bernabéba, Saulobabe
tru ketamig tulisha trana øriilan
chab peguchabe, Jerusalénsrøngurri
Antioquíasrømay katø ambubelø
køn Juanwan pera, truitøwei Marcos
taigwan.

Bernabéwanba,

Saulonba lawa wesrub

13 Antioquía iglesiyube Tius
maig karuigwan eshkabelø
køben, kusrennøbelø køben købig køn:
Bernabé køben, Simón (trunundøwei
Níger taig) køben, cirenesriig Lucio
køben, Manaen køben (tru misagwan
ashib karubig Herodesba trubalatø
nuraweig), Saulo købengue. ²Indiibe
kan kwaløm Señorwan nøm køriibala

tabig waminchib, ayunab kōbene, Espiritu Santobe trenchibig kōn:

—Bernabéwanba, Saulonba tarōmar-tray cha, na nōmun chi martrai wamigu marōb pōnrrōnrrain— cha.

³Inchen nōmbe ayunab, Tiusba waminchib kuabe, tab kōnrrai tasiimeran nōmuim pala estsara, yandø, ‘trube, ka amrrigay’ cha ørøbelø kōn.

Bernabéba, Sauloba Chipre pirausrø

⁴Inchen Espiritu Santo øriilø Bernabéba, Sauloba Seleucíasrømay amba, truyugurrimbe barcoyu Chipre pirausrømay ambubelø kōn. ⁵Incha Salaminasrø puabe, judíosmera tulundzuni yamerayu Tiuswei wamwan eshka kusrenanøbelø kōn. Incha Juanwangucha nōmun purugub uñchai pera amñibelø kōn.

⁶Incha tru pi tøbøtag Chipre pirø pasrabigu kandarōmaysrø Pafossrøngatig larraambabe, truyube kan judío Barjesús taig, kaig libron kusrewa, kwaimandzigweimburabigwan marøbig, ka isatø ‘Tius maig karuigwan eshkabig kur’ chibigwan wetørrabelø kōn. ⁷Tru møøbe Sergio Paulo kubenadur maig kōmigwan purø tab isua marøbig treeg møøba, tsubig kōn. Inchen tru Sergio ashib karubigwane Tiuswei wamwan nune mørøg kōben, Bernabéwanba, Saulonba wamønrrab ørøbig kōn. ⁸Inchen tru Barjesús, griegomaybe Elimas cha wamig, tru kaig libron kusreb, truibu tru karubig nui isubigwan Tiusweinug pasrmønrrai truba søtø luløb megabig kōn. ⁹Inchen Saulo, katø Pablogucha taibe, Espiritu Santotø netsaig, tru Elimaswan malau ke tab ashabe, trenchibig kōn:

¹⁰—¡Kan ñi kui! ¡Misagwan kegørrøsrkamig, isatø indiiabah, larrø kaig maramibatø netsaig møg, nugwaimandzigwei nusrkai! ¡Chigurrimbunø sølgandø tabigwane larrø tsaliig ashig kōmui inchib

pasrabig kōn! cha. ¿Ñibe Señorwei tab maymerane managatig mindishibig mindishinrragu? cha. ¹¹Møimbe Señorwei tasiibe ñun trømbøig nebunrrai martrun cha. Møimbe maya yanagatig kabgaig kørømisra, pørrwan ashchab kaimanrrabguen— chibig kōn.

Inchen mõi mõi nune kabyu wañim peñib løstiig misren, srølamøratø ibig misra, møikkøben tasku nun kemøra srua amrrai labig kōn. ¹²Inchen treeg purayaigwan ashabe, tru kubenadur Señorweimburabelø kusrenaniilan ke kwaara asha, Señorwan kørebig kōn.

Pablo Antioquía ciudasrø tsuig

¹³Pabloba, nui linchibeløba Pafos ciudaygurri barcoyu nebamba amba, Panfilia pirau Perge ciudasrø puben, trune Juanbe truyu nōmun tarømisra, katø Jerusalénsrømay arrubig kōn. ¹⁴Incha Pergegurrimbe nōmbe Pisidia pirau Antioquía ciudasrømay amba, truyu sábadø isrin kwaløm judíosmera tulundzuni yau kebamba, purramisrøbelø kōn. ¹⁵Inchen tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwanba, Tius maig karuigwan eshkaabelai pøriilanba chab lebene, judíosmera tulundzuni yau chi maramigwan ashib karubeløbe møigwan køsrøn øyeeg chinrrab, ‘inrrø’ chibelø kōn:

—Ñim, namui misaamera, mandø melamigwan øyeeg melønrrigay chib misagwan wamindamig tøgaguabe, waminday— chinrrai.

¹⁶Inchen Pablobe pasramisra, tasigwan kusrawabe, trenchibig kōn:

—Ñim, Israelwei misaameraba, katø ñim Tiuswan køriibala tøgø pønrrabeløba mørtray cha. ¹⁷Iig Israel misaamerai Tiusbe, namui merrabsrø kølli misaameran lawa wesrawa, tru misaamerane truba nørreelø kōnrrai marig købig kōn cha, nōmbe Egipto pirausrø ka ambateelø warøben. Incha tru Egipto pirausrøngurri nui tasiitøga ashig kui

ashchai marøb wesruig købig køn cha. ¹⁸Incha mu misag warab waraimønug Tiusbe cuarenta añosburab nòmune ka awentab tøgagúig købig køn cha. ¹⁹Incha Tiusbe Canaan pirausrø misaamera siete nørro søtø pønrrabigwan pinisha, truilaim pirømera købelan nømui mara tøgagønrrai tranig købig køn cha, ²⁰kan cuatrocientos cincuenta añosburab.

¹Inchen trugurrimbe tru maig kønrrabigwan asha marøb purrønrrabelø ‘asha martrabelø’ cha wamiilø Tiusbe tranig købig køn cha, Tius tru maig karuigwan eshkabig Samuel køb uraskatig. ²¹Inchen trugurrimbunøbe, israelitasmerabe nòmun ashish karub wanrrabig kan rey miaben, Tiusbe Benjaminweinukkurri karrab misagúig Quiswei nusrkai Saulwan cuarenta años ørøba karub wanrrai tranig købig køn cha. ²²Incha trugurrimbe Tiusbe rey Saulwan nø ashish karub waigwan kerrawa, Davidwan rey kønrrai kusruig købig køn cha. Incha trunune Tiusbe nuimburab trendaig købig køn cha: “Isaíwei nusrkai Davidbe na maig isubig køben, treeg isub møg kui asha kur cha. Truibe na chi martrai inchen, treeg martrun” cha. ²³Tru Davidweinukkurri srøig karrab misaameran nø maig martrab cha kørrømisrig købig maig køben, Israel misaamerayasig kan Kaigyugurri Wesranrrabig Jesúswan ørig købig køn cha. ²⁴Inchen Jesús nø arrumøwatøbe, mayeelø Israel misaameran Juanbe mas kaig marmønrrab isua møra, Tiusweimay llirain kønmab asamig piu umbu ulsrailø kømigwan eshka kusrenanøb arrig købig køn cha. ²⁵Incha Juanbe nui maramigwan yandø chab patsøgøb arruabe trendaig købig køn cha: “¿Nabe mu kuitamab isugue? cha, nabe tru ñim isub kuig truig kømur cha. Inchendø nai wendaube katøgan attrun cha, trunune nabe nui alpargatishwan tsiwan

pitsamikken truburab kømuinatan” cha, Juanbe trendaig købig køn cha.

²⁶Ñim, nai misaamera, Abrahamweinukkurri srøig larrøbicha amrrubeløba, katø ñimui utu Tiuswan køriibala marøb melabeløba: tru tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwane yamba namuiwei ørig kuin køn cha. ²⁷Kaguende Jerusalénsrø warab misaameraba, katø nòmun ashish karub purrabeløbabe, Jesúswane mu kuinguen nebua ashmøwei, katø tru isrin kwalømmørig Tius maig karuigwan eshkabelø wamindi wamwan leigwan chigucha, nømbe truigwan chi mørog kømuindiig kua, nøm Jesúswan øyeeg kwanrrai marøb pønrrappe, tru pørig maig taimbala nømbe treeg nebunrrai marig købig køn cha. ²⁸Jesúswan chigurri kwanrrai maramdiig nuinuube chi kalø marig wetørramubendø, Pilaton nømbe kwetchai miaig købig køn cha. ²⁹Inchen nuimburab maig pørig pønrrabelø kerrigu treeg puraiben, kurusyugurri pinøsrua, sørabelø køn cha. ³⁰Inchendø Tiusbe katø kwailai utugurri øsiirangarubig køn cha. ³¹Inchen Jesúsbe kwamøwatø, tru Galileasrøngurri Jerusalénsrøngatig nun lincha nerrubelane katø øsiirappe, nòmune truba yam kwalømgatig kenamisrøb unig købig køn cha. Incha truiløbe mømibe nømashib maig asigwan misagwei merrab nuiwan waminchibelø, nøm køn cha.

³²Inchawei namgucha tru merrabsrø namui kølli misaameran Tius tranrrab misra kørrømisrig, tru tabig srø wamwan ñimun wammørsrøb eshker cha. ³³Nam tru truilai ureemerane treeg martrab kørrømisrigwane maran cha, Jesúswan Tiusbe øsiirangarua. Inchen katø Salmo dosyugucha øyeeg pørig pasran cha:

“Ñibe nai Nusrkain køn cha.

Møi nabe ñui Møskai misra pasrar” cha.

³⁴ Katøbe mana treranrrabig kømíig Tiusbe Jesúswane kwailai utugurri katøle kusrua, tru treeg marigweimburappe Tiusbe trencha pasrig købig køn cha:

“Tru newan tabig, ciertonig treeg mar-trab cha,
Davidwan tranrrab kørromisriilane ñun tranrrumøn” cha.

³⁵ Inchawei katøganbaløsrøngucha trenchibig køn:

“Ñui Newan Tabigwei asrwane trerabashmønrrun” cha.

³⁶ Pøs Davidbe Tius maig kønrrain køben tru nø tsuin kwalømmerawan misaameran ashib purugub wawa, yandø kwawa, nui møskaløba tsumisrene, nui asrbe treraig købig køn cha. ³⁷ Trune Tius tru kwailai utugurri katøle kusruigwei asrbe treramuiig købig køn cha. ³⁸ Inchawei ñim, nai misaamera, ñim nebua asig kønrrai inder cha, tru kaig mariilan ulø payamig kømíig pesannaig kønrrun chib eshkab kusrenniibe Jesúscurrin kui. ³⁹ Inchawei tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløtøga chi kaig kømíig lataig, tabig kørromisra pønrrønrrab kaimaigwane, mutøgucha Jesucriston kørebeløbe nuinuubeguende chi kaig kømeeleø lataig, tabig kørromisrtrun cha. ⁴⁰ Inchawei ashiptø kuy chibig køn, Tius maig karuigwan eshkabelø øyeeg chib pøriibe ñimun nebuig warønrrab kømøtø:

⁴¹ “Au, ñim chiwandøgucha ke ka indzatø mørøbelø,

¡katø! ke kwaara ashib kenaguen kømø, pinay taig.

Kaguende nabe, ñim warain kwalømmerawan purø nuig maramønrrun taig,

ñimun mugøben treeg købig køn chib wamindingucha,
treeg marig købig kuitamappe ke køremgaikke.”—

⁴² Incha Pabloba, nui linchibeløba judíosmera tulundzuni yaugurri webambene:

—Wendø truwan isrin kwalømgucha øyeelandøwei waminchurrønrrigay— chibelø køn. ⁴³ Incha truyu misag tulundzuna pasrabigwan yandø nømbe ‘ungwa’ cha ambene, møiløgøben truba yam judíosmeraba, katø møiløgøben judíosmera nøm Tiusweiwan marøb pønrraigu purørrua Tiuswan purø isua melabeløbabe, Pablonba, Bernabéwanba mendig amben, nømbe:

—Tiuswei tru ka yandø tab indigu maizhikkucha elachib pønrrønrrab kømøtø, melabig melønrrigay— chib waminchibelø køn.

⁴⁴ Inchen wendø truwan isrin kwaløm tru ciudayu ke maya misag lutau Tiuswei wamwan mørtrab tulundzunøben, ⁴⁵ judíosmerabe misag truba nørro tul yai ashabe, truba namig pusrkwai asha, Pablo tru trenchib wamindigwane ‘treeg kømøn’ chib, tsalø wamabelø køn. ⁴⁶ Inchen Pabloba, Bernabébabé chigucha kørmo trenchibelø køn:

—Tiuswei wamwane ñim judíosmeranmerrigwei eshkamig kuig køn cha. Inchendø ñim yandø kaashib, managatig øsig kømigwan ñim tøgagømig truburab kømui indig kuig købene, trube, nambe møimbe judíos kømeeclaimay katø amrrab chibelø køn. ⁴⁷ Kaguende Señorbe namun trencha karua pasrig køn cha:

“Judíos kømø misaamerayasig kan tør lataig kønrrai ñune pasrar cha, kaigyugurri wesrailø kømigwan eshkab pirau munabatsø srua inrrai.”—

⁴⁸ Inchen iigwan mørabe, judíos kømø misaamerabe truba kasraarawa, Señorwei wamwan truba tabig waminchibelø køn. Incha tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrai chabguen tarømariilø købeløbe møiløtøgucha Jesucriston kørebelø køn. ⁴⁹ Inchen Señor-

wei wambe tru pirau kerrigu lar-röbichibig kôn. ⁵⁰Inchen judíosmerabe tru ciudayu möilögösrön ishumburmera, Tiuswan purö isua melabelö trurrigu nöm mailö kui asiilanba, katö ciudayu möguelö nörreelö ashib karubelanba kaig maröb kurrörrai nömune ke treeg isumne incha, Pablonba, Bernabéwanba nömui piraugurri webusröbelö kôn. ⁵¹Inchen nömbe nömui sröbyu usröwan pabörröbelö kôn, ñim öyeelögurri uyube möimbe ñim kusrenrigay chib eshkab. Incha Iconio ciudasrömay ambubelö kôn. ⁵²Inchen tru Jesucristoi kusrenanigwan maröb melabelöbe kasrag köbiibah, Espíritu Santobatö netsailö köbig kôn.

Pabloa, Bernabéba Iconio pirausrö

14 Iconiosrö Pabloa, Bernabéba judíosmera tulundzuni yau kegötö kebamba, purö may waminchib kusrenanen, judíosmera køben, griegosmera køben truba nörro Jesucriston körebelö kôn. ²Trune judíosmera Jesucriston köremeelöbe tru judíos kömeelane ke kaig isumne inchibelö kôn tru Pabloimburappa, Bernabéweimburappa. ³Inchen treeg kuingucha, Pabloa, Bernabébabe truyu yana waröwa, Tiuswei wamwan chigucha chi körig kuin kômö waminchibelö kôn. Inchen nui wamwan tru ka yandö tab indigwan treegwein kui ashchai, Señorbe nömui tasiimeratöga mariilö truba nörreelö maröb, kwaara ashai kônrrai mariilö maröb inchai tranig kôn. ⁴Inchen tru ciudayu misaamerabe kan utuelöbe judíosmeraingatö køben, möilöbe Cristo nöashib karua öriilaingatö köbig kôn. ⁵Inchen judíosmera køben, judíos kömeelö køben, nömün ashib karub purrabelöba kandö misra, nömün trömböig kaig inchib, srutöga petörrrab kurröben, ⁶Pabloa,

Bernabébabe trunun wammöra Licaonia pirau tru Listraba, Derbeba, pueblomerasrömayba, katö tru puluwan katöganbalömerasrömayba trubab ambubelö kôn. ⁷Incha trusrö tru tabig srö wamwan eshkab kusrenanöbelö kôn.

Listrasrö Pablon srutöga petab

⁸Inchen Listrasrömbe kan mög kal-lainukkurri managuen uñchab kaimabig sröbmera tulundzunig wabig kôn. ⁹Inchabe tru mööbe Pablo waminchen möröb wabig kôn. Inchen Pablobe nun ke tab ashai, ke tamarig kömuitamab isub wai ashabe, ¹⁰mur wamab trenchibig kôn:

—¡Ölgandö kurrab, pasramisr!— cha.

Inchene tru mööbe pösräppe, pasram-bua, llirab mendabig kôn. ¹¹Inchen misaamerabe Pablo chi marigwan ashippe, nömui Licaonia triimay trenchib trashib mendabelö kôn:

—¡Möguelö lataig, tiusmera namuinug körrörruin kôn!— chib.

¹²Incha Bernabéwane tius Zeus kôn chippe, Pablone tius Hermes kôn cha wamabelö kôn, kaguende Tiuswei wamwan waminchibiibe Pablo køben. ¹³Inchen tru tius Zeuswei tab ya, tru ciudayu kebaminuutö pasrabigu ashib wab sacerdotöbe, toromera køben, umera purö tabzheelö tamariilö køben, tru ciudayu kebambi yaskabmerasrö srua arrua, tru toromeran kweecha, misaamerabamisra, Pablonba, Bernabéwanba, nömune tiusmera kui mara tranrrab mendabelö kôn. ¹⁴Inchen Cristo nöashib karua öriilö Bernabéba, Pabloa nömün treeg martrab indi mörabe, nömui kewagüilan kölsröb, misag utusrö kegörra, ¹⁵trenchibelö kôn:

—¡Au, yu mayeelö pörrabelö! ¿Chindimba öyeege martrab inchigue? cha. Nambe ñim latailötöwei ka möguelötö ker cha. Ke ka treeg

maranmab ashchaidø mariilan elacha, øsig wab Tius srømbalawan køben, tru pirøwan køben, marwan køben, chigurimbunø truyu pønrrabelan marøbigweimay llirawa pønrramisrtrai, tru tabig srø wamwan nambe ñimun waminchab amrruer chib. ¹⁶Merrabsrø misag srøig, srøig kurrab amrrubelane misaamera nørø pønrrabelan chuelandøgucha kerriguelan, nømun maig amøñig køben, treeg ka amøñibasig køn cha. ¹⁷Inchen køben managucha nuimbura bigwane maig kuigwan eshka b wamindig købig køn cha, tabig marøb. Srømbalasrøngurri srewan ørøb, ellmariilø misram pølmera pubene, tru kuindø, tru kuindø misringarunrrun cha, chi palømo unchaguen mamig tøgagønrrai tranøb, ñimui manrrømeran truba kasraaranøb.—

¹⁸Inchen nøm øyeeg chib waminchagucha, nømbe misaameran ke trendø merønrrab kaimabsrubelø køn, tru nømun tiusmera kui mara toromeran kweecha tranmønrrai.

¹⁹Inchen Antioquíagurrimba, Iconiogurrimba møiløgøsrøn judíosmera puabe, misag purø nu pasrabigwan ke kaig maramne inchai wamincha, Pablon kwetchab srug muta peta, ciudayugurri wambiisrømay ke paluunchib megam srua webambubelø køn, yandø kwaig kønmab. ²⁰Trune Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe nuin pøtøgatan tulundzunøben, nøbe kurra, katø ciudayu kebibig køn. Incha katø kwalømbe Pabloba, Bernabéba Derbesrømay ambubelø køn.

²¹Incha Derbesrø Jesucristoi tabig srø wamwan eshka b kusrenana, Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelø nørø nemisrtrai mara, trugurrimbe Listramayba, Iconiomayba, Antioquíamayba katø amrruig købig køn. ²²Incha trusrømbe tru

Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan kullaaramø mur pønrrønrrai waminchib, isubigwan Tiusweinug pasragúigwane elachib pønrrømø, tindøga pønrrønrrai chib waminchibelø køn. Incha nømune trenchibelø køn: “Tius nø ashib karub waisrø kebambamibe chinetø chinetø murelø puben, truyu puraambub meløwawei kebambamig køn” cha. ²³Incha iglesiamørig nømbe Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelø wesrawa pønsra, Tiusba waminchib, ayunab kuabe, nømune tru nøm kørewa pønrraig Señor nø ashchai pønsrøbelø køn.

Antioquía ciudarsømay katø ambub

²⁴Incha trugurrimbe Pabloba, Bernabéba Pisidia pirauwan puraambub amba, Panfilia pirau pubelø køn. ²⁵Incha Perge ciudayu Tiuswei wamwan eshka b kusrenana, trugurrimbe Ataliasrømay amrrubelø køn. ²⁶Incha truyugurrimbe barcoyu nebamba, Siria pirau Antioquíasrømay ambubelø køn. Tru nøm mõi ya patsøga pønrraigwan martrab amrrai Tiuswei tru ka yandø tab indiitøga tabig ashib tøgagúilø kønrrigay chib, tru nømun pønsraig købiisrømay. ²⁷Incha trusrø puabe, iglesiyuelan tulundzuningarua, Tius nømbe chinetø, chinetø mariilanba, tru judíos kømø misaameragucha isubigwan Señorweinug pasra tøgagønrrai yaskabmeran mandø kurøb arrigwanba waminchibelø køn. ²⁸Incha Pabloba, Bernabéba Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløba truyu truba yana kørømisra waraig købig køn.

Jerusalén waminchab tulundzunab

15 Inchen tru uras møiløgøsrøn Judeagurri Antioquíasrømay

amba, nunelan treeg kusrenanin købig køn:

—Moisés kusrennig tru circuncisión maramigwan marmowabe, kaigyugurrimbe wesrailø kønrraamøn—chib. ²Inchen Pabløba, Bernabéba tru treeg kusrenanøbelan ‘øyebe maramig kømøn’ chib, nomba purø mur aleguiyabelø køn. Treekkurri Pablonba, Bernabéwanba katø truyu nømui utuelø mōilan køsrønbarara, Jerusalénsrømay ørtrab wesrawa pønrsøbelø køn, tru øyeeg pub arrigwan Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabeløba trusrø waminchai.

³Inchen tru iglesiyuelø tru amrrai karua øriiløbe Fenicia pirøwanba, Samaria pirøwanba puraambub ambubelø køn, judíos kømø misaamera nømui trendø marøb kuilan elacha, Tiuswei maywan amōñinrrab nøm mandø pønrramisrigwan eshkab. Treekkurri trusrø tru mayeelø nuneløbe truba kasraabelø køn.

⁴Incha Pabløba, Bernabéba, tru lincha ambubeløba Jerusalénsrø chab pubene, trusrø iglesiyueløba, Cristo nøashib karua øriiløba, katø truyu Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabeløba nømune wamab utøben, nømbe Tius maig marigwan kerriguh waminchibelø køn. ⁵Inchene mōiløgøsrøn merappe fariseosmeraingateelø købelø kua, mōimbe Jesucriston kørebeløbe trenchibelø køn:

—Tru judíos kømø misaamera Jesucriston kørebelane tru circuncidamigwan maringarub, katø tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan maringarumig palan—cha.

⁶Inchen Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabeløba tru øyeeg puigwan maig køtashchab ashchab tulundzunabelø køn.

⁷Inchen purø trømbøig mur aleguiyab

kømig puben, Pedrobe kurra pasramisra, trenchibig køn:

—Nai nunelø, ñimbe srøsrø kwalømerawangurri ashibelø kuinrrun cha, Tiusbe ñimui utugurri nan lawa wesruig køn cha, judíos kømø misaamera tru tabig srø wamwan na waminchen mōra, kørenrrai. ⁸Tiusbe nømui manrrømeran ashibig kuabe, nam judfömeran tranøb lataitøwei Espiritu Santon nømungucha tranøb, nømungatø pasrar chib kenamarig køn cha. ⁹Tiusbe nømun nøøø mara namuingatøø inchib pasrømuig køn cha, nømui isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúitøgatø nømui manrrømeran chishmarig købig kua. ¹⁰¡Ñim kui! ¿Ke Tiuswane chinchibig køtashchab inchib pønrrøtirru? cha, tru nam lata, namui merrabsrø kølli misaamera lata, øyeeg maramigwan marøb kønrrab kaimaigwane tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan, trunun nøm niga amrrai mōimbe nømun neguanøb. ¹¹Treeg kømøtø, Señor Jesús tru ka yandø tab incha ketiitøgatø nambe kaigyugurri wesrailø kermab kørewa pønrrer cha, nøm lataitøwei.—

¹²Inchen truyu maya misag tulundzuna pasrabiibe niløtø kørømisra, mørøb purrabelø køn, Bernabéba, Pabløba tru judíos kømø misaamerai utusrø, Tiusbe nomba pasrain kui ashchai nømgurri mariilanba, kwaara asha kønrrai mariilanba waminchen. ¹³Inchen nøm chab waminchen, Jacobobe trenchibig køn:

—Nai nunelø, mørtray cha:

¹⁴Simónbe wamindan cha, judíos kømø misaameran srøtøgurri nømungucha isua pasranmab ashchai, truilai utugurri nui ureg sötømera kønrrai mara, nui munchin nømuinug tøgagønrrai marigwan. ¹⁵Pøs mōi øyeeg publiibe, tru merrabsrø Tius maig karuigwan

eshkabelø maig pøriiba ke kandø køn cha. Tru øyeeg pørig pasraimbala:

¹⁶“Øyeeg purayaig wendøbe tru David-wei ya penin tsuigwan

katøle kusrua pasramønrrun chib.

Chab pinabsruigwan katøle tamara kusrub,

srøig mara pasramønrrun taig.

¹⁷Maya misaamera katøganelø uncha pønrrabelø

Señorwan lanrrain cha,

mayeelø judíos kømø misaamerainug

nai munchiwan nømuinug pasra wamig kønrrun cha.

¹⁸Tru Señor iilan marøbig øyeeg tan taig,

tru manasrøngurri øyeeg martrab isua tøgaguen waig købigwan.”

¹⁹Inchawei nabe, ke treeg maramne inchib pønrramgaig kui ashar cha, judíos kømø misaamera nømui merrabsrø marøb kuilan elacha, Tiusweinug pønrrønrrab llirawa amrrubelan. ²⁰Treeg kømøtø, taska mari tiusmera tøgagúilan pønsraig mamimeran mamøwei, katø møguelø lata ishumbur lata larrø trømbøig marøb kømigwan marmøwei, kweetsig kømøtø, ka melamisratø kwaig animalmerai yauwan mamøwei, katø aniwan mamøwei indamig køn chibig, treegwan eshkawa, pøramitø palan cha.

²¹Kaguende merrab manasrøngurri Moiséswei pøriilan ciudamørig judíosmera tulundzuni yamerayube eshkab kusrenanøbelø tøgagøben, truiløbe isrin kwalømmørig tru maig maramigwan martrai pørigwane lebelø købig køn— cha.

**Pabloa, Bernabéba Siria pirau
Antioquíasrømay katø ambul**

²²Inchen Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabeløba, katø iglesia mayeeløba tru nømui utugurri lawa wesrawa,

øramig tabig asønai inchibelø køn, Antioquíasrømay Pabloa, Bernabéba amrrai. Incha Judas, katø nundøwei Barsabás taigwanba, Silaswanba amrrai wesrubelø køn, nunelai utu tru mas nør-reelø kui asi møguelan. ²³Incha nømune ørøppe, kan kilga øyeeg chibig pøra, trana ørøbelø køn:

Nam Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelø, nam ñimui nunelø ñim judíos kømeeelø Antioquíasrømba, Siriasrømba, Ciliciasrømba warabelø nunelan ‘ka amøñigueh’ chinrrab inder.

²⁴Møiløgøsrøn yu namui utuelø amba, namma chigucha treebe marøb kønrrai karumubendø, chinetø cha, ñimune ¡katø! kan ørøba mandøgucha kømuielø melønrrai marin køn. ²⁵Incha treekkurri nam mayeeløba kandø isua pønrramisra, namui utuelan mø møguelan køsrøn lawa wesrua, namui undaraig nunelø Bernabéba, Pabloa kegøtø nømun ñimuimay ørtrab inder.

²⁶Tru Pabloa, Bernabéba Señor Jesucristoi munchigurri ke kwamig nebuinanrraptiikken inchib meløwar køn. ²⁷Incha nambe Judaswanba, Silaswanba ñimuimay ører. Truiløbe nam pørigwan, nømashib trunundøwei waminchun. ²⁸Espíritu Santon lata, namun lata tabig asønatan katøgan srøig, srøig maramelø ñimun negwanmøtø, iig tru maramig palønrrapteelandøh martrai karumig: ²⁹tru taska mari tiusmeran animal kweecha pønsrai yaumeran mamøwei, katø aniwan mamøwei, kweetsig kømøtø ka melamisratø kwaig animalmerai yauwan mamøwei, katø møguelø lata ishumbur

lata larrø trømbøig marmøwei indamigwan. Ñim øyeelan marøb pønrrømuikkurrimbe, søl marøb pønrrønrrabguen.

Trube, unywa, mayanguen tab kuilø kønrrigay, chib

pørig køn.

³⁰Incha yandø nømun, ‘trube, ka amrrigay’ cha øren, Siria pirausrø Antioquifamay amba, tru asamigwan ashchab eshkailø tulundzunøben, tru kilga ørigwan nømbe tranøbelø køn. ³¹Incha trunun nøm lewabe, truba kasaarabelø køn øyeeg purugub wam tabig wamindigwan møra. ³²Inchen Judasba, Silasba nømgucha Tius maig karuigwan eshabeløtøwein kua, tru tabig purugub wam nu wamincha ketiitøga trusrø nunelan kullaaramø ambub melamig kønrrai kørømarøbelø køn. ³³Incha truyu maya yana køsron nømbe kørømisra warøben, nuneløbe ‘chi isumgaig tab kuilø kønrrigay’ chib, nømun karua ørøbelaisromay ‘ungwa’ cha, katøle ørøbelø køn. ³⁴Inchen Silasbe trusrø nø kørømisramig tab punrrab kui isubig køn. ³⁵Inchen Pabloba, Bernabébe Antioquiasrø kørømisrøbelø køn, trusreelø truba yameløba Señorwei wamwan kusrennøb, katø trunun wammørøsrøb.

Pablo nui martrab yamigwan katøle marøb pølbasrøb

³⁶Yandø mam kwalømyu køsronbe Pablobe Bernabéwan trenchibig køn:

—Ciudamørig nam Señorwei wamwan eshka kusrenaniisrø nunelan maig inchib meløtashchab katø ashchab amun— cha.

³⁷Inchen Bernabébe Juanwan, katø nundøwei Marcos taigwan, pera inrrab inchen, ³⁸trune Pablobe pera ambamgaig kui ashibig køn, kaguende tru srøsrø ambenma Marcosbe Panfiliatø nømun tarømisra,

nømbe tru maramigwan martrab imuinukkurri. ³⁹Inchen ke mumayguen kømfiig peemaytø puptinchen, møikkurrindøgucha tarømisra, Bernabébe Marcoswan pera barcoyu Chipresromay ibig køn. ⁴⁰Incha Pablobe nuimburappe Silaswan lawa wesrawa, tru nunelø: “Señorwei ka yandø tab indiiitøga tabig ashib tøgagüilø kønrrigay” cha øriilø ambubelø køn. ⁴¹Inchen Siria pirauwanba, Cilicia pirauwanba pureb ibig køn, Tiuswei ureemera tru iglesia truørø pønrrabelan kullaaramø, mur pønrrønrrai purugub waminchib.

Timoteo Pablonba, Silaswanba lincha ib

16 Pablo Derbesrømbe, Listrasrømbe pueblomerayu pubene, truyube kan Jesucristoi kusrenanigwan marøb megabig Timoteo taig tsubig køn, truiibe Criston kørøweig judía ishugwei nusrkai. Inchendø møskaimbe griego købig køn. ²Inchen Timoteobe tru Listrasrø, Iconiosrø nunelai utu, chigucha tamgaig tabig købig køn. ³Inchen Pablobe Timoteowan nøba lincha attrai incha, tru trusrø warabelø judíosmeragurri nune asru circuncidamigwan marøbig køn, kaguende mayeeløba møskaimbe griego kui ashibelø kuimba. ⁴Incha nømbe tru pueblomerawan puraambub ambimørig, Cristo nøashib karua øriiløba, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelø tru Jerusalénsrø purrabelø, maig marøb kønrrai karuilane isua mørøb kønrrai eshka ambubelø køn trusrø Tiuswei ureemeran. ⁵Inchen trusrø tru iglesiamera pønrrabeløbe nømui isubigwan Tiusweinug pasra pønrramigu, kullaaramø, mur pønrramisren, misaabe kwalømmørig nemisrøb ibig køn.

Kan mөг macedoniasriig Pablon piab lataigu kenamisrөb

⁶Incha nөmbe Frigia pirөwanba, Galacia pirөwanbabe ka purab ambubelө kөн, kaguende Asia pirausrөmbe Espiritu Santo Tiuswei wamwan waminchibashmuben. ⁷Incha Misia linderosrө puabe, Bitinia pirausrө kebamrrab inchen, Jesúswei Espiritube trusrө kebambashmuben, ⁸Misia pirө puluwan yabwandө puraamba, Troassrө kөrraambubelө kөн. ⁹Indig trusrө Pablobe yem kan piab lataig asig tögagúig kөн. Truyube kan mөг Macedonia pirausriig pasramisra trenchib miab pasrai ashibig kөн: “Macedoniasrөmay larraamө cha, namun purugunrrab.” ¹⁰Inchawei Pablobe tru piab lataigu treeg asin kөben latatө, nambe Macedoniasrөmay amrrab inchibelө ker, namun Tius nui tabig srө wamwan eshka kusrenanrrai wamitamaptөwei isua.

¹¹Indiibe Troaskurri barcoyu nebamba, Samotraciasrөmay kanmaytө ke purab amba, katө kwalөmbe Neápolisrө pua, ¹²truyugurrimbe Filipossrө pubelө ker. Tru ciudabe Macedonia pirau mas nuig kөb, katө kan sөtө Roma misaamera tuyube kebamba warab inchibelө kөн. Incha tru ciudayu nambe mam kwalөm kөsrөн kөrrөmisrөbelө ker. ¹³Inchen kan isrin kwalөm tru ciudayu nu yaskabu wambiisrө webambubelө ker kan pi mendasrөmay, tuyube judíosmera Tiusba waminchab tulundzuninug kuitamab isua. Incha nambe truyu purramisra, ishumburmera tulaamba purrabelan waminchibelө ker. ¹⁴Inchen tru utube kan ishug, Lidia taig mөrig waben, Señorbe nui manrrөwan kurөbig kөн Pablo chi chitamөrtrab ke tab mөrig wanrrai. Truibe, Tiatira ciudasriig, yalө pigө llensumera purө

tabig yanөbig, trurrigu Tiuswan kөriibala tabig waminchib megabig kөbig kөн. ¹⁵Incha nөba, nui yaelөba piu umbu ulsrailө kөrrөmisra, ke tiusmanda chib namune trenchibig kөн:

—Na, Señorwan cierton kөrein kui ashabe, trube, ñim nai yamay amrrua, kөrrөmisrөtrigay— cha.

Incha namune ke kөrrөmisramne inchibig kөн.

¹⁶Nam Tiusba wamindinumay ambub kөbene, kan susrө karuindiig megabig, kebasra tranөb kwaimandzig tögagig namun katөnrrab arrubig kөн. Truibe tru nun karub pera kөbelane truba nөrrө an asingarubig kөbig kөн, nө misagwan kebasra ketiilөtөga. ¹⁷Incha tru susrөbe Pablonba, namunba wendautө trenchib trashib arrubig kөн:

—¡I mөгuelөbe Tius Mayeelaim Pala Pasrabigwei karuindiig melabelө, kaigyugurri wesrailө kөm maywan ñimun eshka kusrenanөbelө kөн!— chib.

¹⁸Inchen ke treetө treetө purө yam kwalөm uñen, yandө Pablon ke pesriikken inchen, nөbe keesha, tru kwaimandzigwane trenchibig kөн:

—Jesucristoi munchiyu i susrainukkurri nabe webinrrө tamөnrrun— cha.

Inchen tru urastө kwaimandziibe elachibig kөн.

¹⁹Inchen tru karub pera kөbelө tru treeg an marөb pөnrramibe yandө patsi asha, Pablonba, Silaswanba kemөra, misag tulundzuninumay ke paluunchib waram srua ambubelө kөн, tru misagwan ashib karubelaisrөmay. ²⁰Incha merrab pөnsrabe, trenchibelө kөн:

—¡Kan i mөгuelөbe ya judiөskөleelө kөbendө, namui ciudawane ke chi maringuen asamgaig marөb amrrun! cha. ²¹Nөm waminchib kusrenanөppe ke peemaytө mariilө nam uta tögagөmig kөmөwei, katө treegwan

marøb kômig kômøwei inchai namune meriilan kusrenanan cha, nam ya romanosmeran.—

²²Inchen misaabe mayamba kanbalatø misra namig kurrøben, maig kônrrabigwan asha marøb purrabeløbe, Pablomera kewagúilan tsakkandø wesrawabeta, tsiitøga itchai karubelø køn. ²³Incha nømune truba yam ichabeta, kailan keeri yau kebusra, truyu ashib pasrabigwane webamrraingaug purø may ashib tøgagungarubelø køn. ²⁴Inchen tru treeg martrai karuigwan mørabe, truyu ashibiibe katøguchi umbusrø keera, srøbmeran cepoyu kegwana, purrønøbig køn.

²⁵Inchen yem tøbøtasrømbe Pabloba, Silasbabe Tiusba waminchib, Tiusweyasig cantab køben, katøganelø truyu keerig pønrrabeløbe mørøbelø køn. ²⁶Inchene ¡katø! møin kagúitø mur pirøgønabig arruptinchen, tru kailan keeri yawan niga pasrabigwan truilanguen punø panrrø sruaguchen, ¡katø! tru urastø truyu maya yaskabmeraba kurig pønrramisren, tru keerig pønrrabelai cadenasmerabe mayeelaimba picha kørabelø køn. ²⁷Inchen truyu keeriilan ashib pasrabig kiagasrøbene, mømibe tru kailan keeri yau yaskabmerabe kurim pønrraptindi ashabe, nui espadan wesrawa, ¡katø! nøasiitø ke yandø kwanrrab inchibig køn, kaguende truyu pønrrabelø chab wegørra chab lulitamab isua. ²⁸Inchene Pablobe mur trashib trenchibig køn:

—¡Ñiguen øyeeg kaig marmøtø kagøbash! cha. ¡Søtøba nambe yu ka purrer!— cha.

²⁹Inchene tru kailan keeri yawan ashib pasrabiibe kan pela piløgaig mi-awa, umbusrø luløb kebya, Pabloimba, Silasweimba merrab itønab tømøn-srøbig køn. ³⁰Incha wambig pera webyabe, payibig køn:

—¡Au kasukumera! ¿na kaigyugurri wesraig kømibe chi maramig palønrrerah?— cha.

³¹Inchene nømbe trenchibelø køn:

—Señor Jesucriston køreu cha. Incha ñiba, ñui yaueløbañau kaigyugurri wes-railø kônrrabguen— cha.

³²Inchen nømbe Señorwei wamwan nunba, nui yau purrabelø søteelanba waminchibelø køn. ³³Incha nømun ich-abeta tru pisrø mariilan tru yemdøwei tre uras pillmawa, tru urastø nøba, nui yauelø kerrigueløba piu umbu ul-srailø købig køn. ³⁴Incha trugurrimbe Pablonba, Silaswanba nui yamay pera ya, manna, nøba, nui yaueløbañau Tiuswan køreikkurri truba kasraarabelø køn.

³⁵Indiibe tøm-rrabene, tru maig maramigwan asha marøb purrabeløbe tru policíameran karua ørøbelø køn, tru kailan keeri yawan ashib pasrabigwan, trenchinrrai: “Pablonba, Silaswanbabe elatchain” cha. ³⁶Inchen tru yawan ashib pasrabiibe Pablone trenchibig køn:

—Tru maig kônrrabigwan asha marøb purrabeløbe yandø ñimun weeriilø kônrrai karua ørin køn cha. Pøs treeg købene, webamba, chi isumøtø, ka ambay— cha.

³⁷Trune Pablobe trenchibig køn:

—Nam ya Roma pirausrø kal-lawar køb lataitøwei kal-lawarwan, namun maig kuitashchab payaugen ashmubendø, maya misagwei merrab namun ichabeta, namun kailan keeri yau kebusra ¿møingan mugucha wammøriimøzhig namun nilø wertrab inditarru? cha. ¡Pøs chi treeg kônrraamøn! chibig køn. Pøs truiløtøwei namun wesrunrrab amrrubash— cha.

³⁸Inchen tru policíamerabe tru maig kônrrabigwan asha marøb purrabelan tru treeg taigwan eshkabene, truba kwaarøb kørig kui inchibelø køn,

truiløbe Roma kal-lawar lataitøwei kal-lawar kuin kui wammørøppe. ³⁹Inchen nømbe Pablonba, Silaswanba ‘kan nambe treeg kømui tamab isua indig køn’ chib amba, kailan keeri yaugurri wesrawabe, ‘ciudayugurri ke tiusmanda amrray’ chibelø køn. ⁴⁰Incha truyugurri webambabe, nømbe Lidiai yamay amba, truyu Jesucristogurri nømui nunelan ashabe, maig melamigwan treeg marøb melønrrigay chib wamincha, yandø ambubelø køn.

Pabloba, Silasba Tesalónicasrø

17 Pabloba, Silasba ambuppe, Anfípoliswanba, Apoloniawanba puraambub amba, Tesalónica ciudadsrø judíosmerai kan tulundzuni ya pasrabnug pubelø køn. ²Incha Pablobe nøbe trendø treeg marøbig kua, tru judíosmera tulundzuni yausrø nømun ashchab kebya, pøn sábadø ørøba tru judíosmeraba Tiuswei wamwan pørigugurri ‘øyeeg køn’ chib, ‘øyamay køn’ chib, waminchibig køn. ³‘Øyeeg kuig køn’ cha, tab eshka:

—Tru Cristo ñim muniirab kuibe truba kaig indinab megawa, kwawa, katø kwailai utugurri kurrab indamig, trendø treeg purayamig palønrrabig kuig køn—chib.

Incha nøbe trenchibig køn:

—I Jesús na ñimun eshka wamindiibe, Cristo truitøwein køn cha, tru ñim muniirab kuig.—

⁴Inchen mõiløgøsrøn tru Pablo wamindigwan yandø treegwein kuitamab isua, Pablonba, Silaswanba linchen, katø griegosmera Tiuswan truba isua melabelø truba yameløba, katø ishumburmera truba kusrebelø yameløba truiløgucha linchibelø køn. ⁵Inchen judíosmerabe truba pusrkwai namig kui asha, larrø kaig mõguelø ka lliraptø pønrrabelan wama, kan nu sötø trubal-

atømisra, ciudayu misaameran chinetø isunrrai trømbøig inchib kurrabelø køn. Incha Jasónwei yau kegørrabelø køn, Pablonba, Silaswanba merrarrawa, misaamerai merrab wesunrrab. ⁶Incha truyu wetørranrrab kaimappe, Jasónwanba, nunelø katøganelanba kemøra, paluunchib waram srua ambubelø køn, ciudayu misaameran ashib karub purrabelaimay, trenchib trashib:

—Yu pirau kerriguba maya misaameran jkatø! kan ørøba mandøgucha kømuielø melønrrai marøb mõgueløbe yusrøngucha amrruin køn chib. ⁷Inchen Jasónbe nui yau wama pera wain køn cha. Iiløbe tru Roma maya misagwan ashib karub wabig César tru maig maramigwan martrai pøra wariilane, mørøg kømub utsøbetab ka nømui mburaptø marøbelø køn cha, katøgan rey køn chib, kan Jesús taig.—

⁸Inchen iigwan mørabe, maya misaameraba katø tru misagwan ashib karub purrabeløbabe truyu nømgucha ke mandøguen kømui inchibelø køn. ⁹Inchendø Jasónwanba, tru kanelanba elatsamig kønrrai truburø an utabe, elachibelø køn.

Pabloba, Silasba Berea ciudadsrømay ambub

¹⁰Inchen nuneløbe ke pillirabendø Pablonba, Silaswanbabe Bereasrømay webambingaruben, trusrø puabe, judíosmera tulundzuni yau kebambubelø køn. ¹¹Tru Bereasrø judíosmerabe tesalónicaelø lata kømø, maig isumigwan isummay isubelø kuabe, Jesucristoi wamindigwan truba chull inchib uta, tru nøm trendaibe ka isatø kømuitashchab ashchab, kwalømmørig Tiuswei wam pørigwan chi køtashchab maig køtashchab ashibelø køn. ¹²Inchawei treekkurri truiloøbe Criston truba nu køreben, kusreb ishumburmera

griegasmera køben, katø mōguelø truba yameløba kørebelø køn. ¹³Inchen Tesalónicasrø judíosmerabe, Tiuswei wamwan Bereasrøngucha Pablo eshka kusrenanøb unan taig wammørøppe, trusrø misag nōrrø pōnrrabigwan namig kui inchib kurrōnrai martrab ambubelø køn. ¹⁴Inchen tru urastø nuneløbe Pablone mar pulusrōnmay øren, Silasba, Timoteobatø Berea kōrrømisrøbelø køn. ¹⁵Inchen Pablon pera ambubeløbe Atenassrøngatig pera amba pegucha, yandø tru Silaswanba, Timoteowanba ke petø nōba tulundzunōnrrab amrrunrrain cha, Pablo trencha karuigwan mōrabe, nōmbe katøle Bereamay legucha amrrubelø køn.

Pablo Atenassrø

¹⁶Incha Pabløbe Silaswanba, Timoteowanba Atenassrø muniirab uña, ke taska mari tiusmeratø netsaig ciuda kui ashabe, nuinetø chiguen tab kōmui inchibig køn. ¹⁷Incha treekkurri judíos-mera kusrenani yau judíosmeraba, katø-ganelø Tiuswan truba isua melabeløba ‘iibe øyeeg køn’ chib, ‘iibe øyamay køn’ chib ambugurri igurri waminchibelø køn, katø mayeelø misaamera tulundzuninug kwalōmmōrig truyu amrrubeløba chigucha. ¹⁸Inchen nōrrø kusreb mōguelø, tru filósofos “epicúreosmera” tailø, nōmui nōrrø isuigu asrwan ka tab kōnrrai marøb tøgagúinuutø tabig køn chibeløba, katø tru filósofos “estoicosmera” tailø nōrrø isuigwan kusrebeløba ‘iibe øyeeg køn’ chib; ‘iibe øyamay køn’ chib, Pabløba waminchibelø køn. Inchabe kan utueløbe trenchibelø køn:

—¿I mōg ya wamdø nigaibe namune chi wamincherah?— cha.

Inchen kaneløbe:

—Katøgan peg pirausrø tiusmeraiwan eshka kusrennøbig køb asōnan— chibelø køn, kaguende Pabløbe Jesúswei

tru tabig srø wamwanba, kwawa katø øsiiraigwanba eshka kusrenanen.

¹⁹Incha nune kanbalø Areópago taig, tru kusrebelø tulundzuninumay merarrawa pera amrrua, trencha payibelø køn:

—¿Tru srøig peetø kusrenanøb ñi waminchib arrigwan namun wammørøsrkøbsrumuguh? cha. ²⁰Pøs namui kalumerayube ñibe chigøben ke ka peesrøtiitø waminndan cha. Inchawei trunun tab chi chibig kui wetøgørrag kuin ker— cha.

²¹Kaguende mayeeløba Atenas warab misaameraba, katø tru petø ka amrruatø warabeløba ¡katø! chi peg isumøtø, chigøben ke srøig isuigwandø waminchib kua, nōmbe truigwangøba wamindi mōrøg kui inchib købig køn.

²²Inchen Pabløbe Areópago taig tru kusrebelø tulundzuninug nōmuin tøbøtag pasramisra, trenchibig køn:

—Atenas misaamera, ñimbe chiyutøgucha Tiuswan isuer taigu ke maizhikken pinab marmōnrrab inchibelø kuin kui ashar cha. ²³Kaguende na truørø llirab ashib uñene, tru tiuswan kōriibala tabig waminchib mariiløsrø, kanbaløsrømbe altargucha wetørrar cha. Truyube trenchibig pørig tøgag,

TIUS ASIIMIIGWAN

chibig. Tru ñim ashmubendø kōriibala tabig waminchib marøb tøgagúig, tru Tiuswan nabe ñimun eshka waminchar, chibig køn.

²⁴I Tius køn cha, tru pirōwan marøbig, katø truyu chine købelan chigucha. Inchawei srømbalawan lata, pirōwan lata, nōwei ashib pasrabig kuig kōppe, nōbe mōguelai taska marig tab yamerayu wamíig køn cha. ²⁵Katø misag nōmui taska mariiløtøga tab inchain palai wamíig køn cha, chi palai wamíig kuabe. Kaguende nō køn cha, mayeelan øsig kōmigwan tranøb,

israb amønarnig kørnrai tranøb, katø chigurrimbunøb tranøb inchiibiibe.

²⁶Kan møkkurrindø truyugurri chi misaatø larrøbichib inrrabigwan nøbe marig købig kørn cha, pirø muba kuimbura warønrai. Incha merrabsrøwei nøm maya yana waramigwanba, chutø, chutø waramigwanba kanmaytø chab asha pønraig købig kørn cha. ²⁷Øyeeg marøppe, ka srølamøratøguen Tiuswan lawa inchippa, wetørratashchab indig kørn cha. Pøs isa kømøb, Tiusbe nam möigweinuutøgucha chi yab pasrømøn cha. ²⁸Kaguende namb Tiusweinug øsig pønrrab, nøgurri llirab amønib, nøgurri misag pønrrer cha. Katø kan ñimui utuitøwei, chiwan køben purø tabzhig isua waminchibiima trendaig købig kørn cha: “Namb Tiusweinukkurri larrøbicha amrrub misaamera ker” cha. ²⁹Pøs trube, nam Tiuswei ureemera kuig kōppe, Tius nø trendø maig kuigwane kabe oron, kabe anwan, kabe srugwan möguelai isuitøga taska purø tabzhig mari lataig kuitamab isumgaig kørn. ³⁰Chigucha nebua ashmeelø køb urassrø øyeeg waraig købigwane, Tiusbe ka treeg purainraindø kagøbashippa, möi yan kwalømmerawane maya misaameran chuelandøgucha nømui kaig mariilan isua mōra, Tiusweimay lliranrai karua pasran cha. ³¹Kaguende nøbe pirau maya misaameran maig asha marnig kan kwaløm wesrua pasran cha, tru sølgandø tabig maig kørnraibigwan marnig tru kan mög treegwan martrai nø lawa wesrua pasriitøga martrab. Incha treeg purainraitamab isua pønrrarnig kørnraimbe, tru mōwane kwailai utugurri kusruig købig kørn—cha.

³²Inchen tru mörøbeløbe, tru kwailø katøle øsiiranrrun taigwan mörøppe, kan utueløbe ke ka indzatø mōren, katøganeløbe trenchibelø kørn:

—I wamindigwane katøwan chi mörtrumøn— cha.

³³Inchen yandø Pablobe nømui utugurri webya ibig kørn. ³⁴Inchen køben, möilögøsrøn möguelø Pablon mendig amba, Tiuswan kørbelø kørn. Inchen tru ututø Dionisio tru Areópagoyu kusreb möguelai utuiba, katø kan ishug Dámaris taiba, katøganeløba Tiuswan kørbelø kørn.

Pablo Corintosrø

18 Inchen treeg puraiben, Atenaskurri Pablobe Corinto ciudasarømay webibig kørn. ²Incha trusrømbe kan judío Aquilas taig Ponto pirausrigwan wetørrabig kørn, tru Aquilasba, nui srai Priscilababe Italiagurri Corinto ke srø puatø warøben. Kaguende tru Roma maya misagweim pala ashib karub wabig Claudiobe treeg karuin købig kørn, judíosmerabe mayamba Romagurri webusriilø kørnraingue. Incha Pablobe truilamay ibig kørn. ³Inchen Aquilasba, Priscilababe Pablo nø marigwandøwei tru carpas ya-ureg marøb tsushibelø købene, nømba kørromisra tru marøb warabelø kørn. Pøs nøbe carpas ya-ureg marøb tsushibitøwein købig kua. ⁴Incha judíosmera tulundzuni yau isrin kwalømmørig Pablobe øyeeg kørn chib, øyamay kørn chib waminchibig kørn, judíosmeran, griegosmeran maig kuigwan nebua asøskønrrab inchib.

⁵Inchen Silasba, Timoteoba Macedoniagurri pubene, Pablobe Jesúsweimburab eshkab kusrenanarnigutø kebya pasramisrøbig kørn, tru judíosmeran: “Jesúsbe tru ñim muniirab kuig tru Cristo kørn” cha eshkab. ⁶Inchen judíosmerabe mörög kømub chi treeg kømubendø indan chib namig kurra, nun tsalø wamøben, Pablobe nui kewagüilan pabørrgøb trenchibig kørn:

—¡Ñimui animbe ñimuim palatøwei peñchai mõimbe ñimdøwei lawa pønrramisran! cha, ¡Yandø mõimbe tru animbe naim pala attraingaug chishig webya pasrar! cha. Møingurrimbunøbe judíos kømø misaameraisrømay yamønrrun— chibig køn.

⁷Incha truyugurri webya, kan møg Tito Justo taigwei yamay ibig køn. Truibe Tiuswan køriibala tabig waminchibig købig køn. Inchen nui yabe tru judíosmera tulundzuni ya mendatøweim pasrabig køn. ⁸Inchen tru judíosmera tulundzuni yau ashib pera pasrabig, Crispobe, nui yaeløba kerrigu Señorwan køreben, mõiløgøben truba yamelø corintosreeløgucha Pablo wamindigwan mørøbeløbe Criston kørewa, piu umbu ulsrailø kuig køn. ⁹Inchen Señorbe Pablon yem kan piab lataigu trenchibig køn:

—Kørig kui inchimøta cha; waminchibig waminchi cha; ka købashiptinchimøtø. ¹⁰Kaguende nabe ñiba pasrar cha, ñune mugucha kaig martrab kebatches kaimanrrun cha. Kaguende i ciudadube nabe misag truba nu tøgä pasrar— cha.

¹¹Inchen Pablobe Corintosø pila y tøbø pila kørrømisrøbig køn, Tiuswei wamwan kusrenanøb.

¹²Galiön Acaya pirau maya misagwan ashib karubig køb uras judíosmerabe søteeløba ke kandø isua pønrramisra, Pablon ashig kømub namig kurra, tru maig maramigwan asha marøb purrainuumay srua ambubelø køn, ¹³trenchib:

—Tiuswan køriibala tabig wamin-damig tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maringaruimay kømøtø, nõbe misaameran ke peemay maramne inchib unan— chib. ¹⁴Inchen Pablobe ke waminchabguen inchen, Galiönbe judíosmeran trenchibig køn:

—¡Au, ñim judíosmera! Kan chigøben truba nu kalø marig kui, kabe purø

trømbøig marig treeg chigúimbe, trube na ñimun treegwan mørøb wabsrubrainrrun cha. ¹⁵Inchendø iibe chi treeg kømøtø, ka wamindiilanbah, katø tru munchimera chabah, tru ñimui maig maramigwan martrai pøra wariilø chabatorre inchib kuig købene, uyube ñim asay cha, øyeegwane nabe asha tranrrabgucha wamur— chibig køn.

¹⁶Incha tru maig maramigwan asha marøb purrainukkurri wambig weguchibelø køn. ¹⁷Inchen mayeelømisra judíosmera tulundzuni yau ashib pera pasrabig Sósteneswan kemøra, tru maig maramigwan asha marøb purraig merrab truba kurraguchibelø køn. Inchen Galiönbe trunune chigucha isua ashmø, chinchibgucha warøbashmab ashibig køn.

Pablo katøle Siria pirau Antioquiasrømay ib

¹⁸Inchen køben Pablobe katøgucha truyu yam kwaløm kørrømisra, nunelan yandø ‘ungwa’ chibig køn. Incha yandø Siria pirausrømay barcoyu iben, Priscilaba, Aquilasba nõba ambubelø køn. Incha Cencreasrømbe Pablobe pusrugwan chishchig parøbig køn, Tiuswan ‘nø maig martrab cha kørrømisrigwan treeg maramønrrun’ chib. ¹⁹Incha Efeso ciudadasø puabe, Priscilanba, Aquilaswanba tarømisra, judíosmera tulundzuni yau kebya, judíosmeraba maig kuitashchab payiyab waminchibig køn. ²⁰Inchen nõmbe katøguchi nõmba truyu kørrømisrtraï tiusmanda chib kuingucha, nõbe kørrømisrømøtø, ²¹nøbe yandø:

—Ka inrrab inchar cha ‘ungwa’ chabe, trenchibig køn: Tius nan katø yusrømay attrain købene, katø arrumønrrun— cha.

Incha barcoyu nebya, Efesogurri ibig køn. ²²Incha Cesarea ciudadasø puabe, tru iglesian ‘ka warøgueh’ chinrrab nebya, trugurrimbe Antioquiamay kørraarubig køn. ²³Incha truyu kan maya

yana kōsrøn tsuabe, Galacia pirauba, Frigia pirauba, trusrø lutøgurri llirab inrrab webibig kōn, mayeelōba tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan kullaaramø, mur pōnrrønrai purugub waminchib.

Apolos Efeso ciudasarø eshkab kusrenanøb

²⁴Inchen tru uras kan judfio alejandriásiig, Apolos taig, purø may waminchib møg Tiuswei wam pørigwangucha treetøwei purø nu nebua ashibig, Efeso pubig kōn. ²⁵Nøbe Señorwei maywan muba amønamiġwan kusrenanigwan kusreweig kua, nøbe įkatø! treggwan martrab isua marøb, Jesúsweimburab waminchib kusrennøppe, maig kuigwan tregg kusrenanøbig kōn. Juan tru misaameran piu umbu ulsrailø kōmig kusrennigwandø nebua ashibig kuagucha. ²⁶Incha Apolosbe judíosmera tulundzuni yau mungucha kōrmø waminchib kusrennøb pølbaren, Priscilaba, Aquilasba tru wamindigwan mōrabe, Apoloswane nōrøpera amba, Tiuswei maywan katøguchinguen tab nebua asingarub maig kuigwan eshkabelø kōn. ²⁷Inchen Apolos Acaya pirausrømay inrrab inchen, nuneløbe masken ka martrai inchib, trusrø tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan kan kilga pørøbelø kōn, Apoloswan nōm tabig wamab utønrai. Inchen nøbe Acayasrø puben, Tius tru nø ka yandø tab inditøgatø Tiuswan kōrebelayasiibe kan maya nuguen tab kōbig kōn. ²⁸Kaguende judíosmera tru nōm 'treeg kōmøn' chib amrruigwane mayelai merrab Apolosbe mu mandamgaig 'treeg kōn' chib waminchibig kōn. Tiuswei wamwan pørigu tregg chibig kōn cha eshkaab: "Jesúsbe tru Cristo ñim muniirab kuig, truig kōn" chib.

Pablo Efeso ciudasarø Jesucristoiwan eshkab kusrenanøb

19 Apolos Corinto tsumne, Pablobe tru pirauwandøwei pureb ya, Efesosrø kōrraarua, kan mōiløgōsrøn Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan wetørrabig kōn. ²Inchabe trencha payibig kōn:

—¿Ñimbe Criston kōreb uras Espiritu Santon utøgueh?— cha.

Inchene nōmbe:

—Espiritu Santo kōbig kuin kui nambe wammørøbguen wammørmeelø ker— cha trenchibelø kōn.

³Inchene Pablobe trenchibig kōn:

—Trube, ñimun tru piu umbu ulsraibe ¿chi kōn chibigwan utig kōh?— cha.

Inchene nōmbe trenchibelø kōn

—Nambe Juanwei piu umbu ulsraigwandø utig kōn— cha.

⁴Inchen Pablobe trenchibig kōn:

—Juanbe nōm mas kaig marmønrrab isua mōra, Tiusweimay llirain kōnmab asamig piu umbu nōmun ulsrailø kuig kōn cha, tru nui wendau attrabig Jesúswan nø kuitamab isua, misaamerabe nun kōreinrrain— chib.

⁵Inchen misaamerabe øyeegwan mōrabe, Señor Jesúswei munchiyu piu umbu ulsrailø kōbelø kōn.

⁶Incha Pablo tasigwan nōmuim pala estsarene, nōmuim palab Espiritu Santo kōrraaruben, mōriimø wammera waminchib menda, Tius maig karuigwan nōmbe waminchibelø kōn. ⁷Truiløbe kerrigube mōguelø doceburab kōbig kōn.

⁸Incha Pablobe pøn pøl ørøba judíosmera tulundzuni yau nøbe chigucha kōrmø kusrenanøb 'øyeeg kōmøn' chib, 'øyamay kōn' chib waminchibig kōn, maig kuigwan nebua asamne inchib Tius nø ashib karub pasraigweimburab. ⁹Inchen kan utueløbe nōmui manrømeran mur marøb, trunun tregg kō-

muitamab isub kaashib, maya misagwei merrab trømbøig wamabelø køn tru srø maywan. Inchen Pablobe nōmun tarømisra, tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan nøørø pera ya, kan Tirano taigwei kusrenani yau kwalømmørig 'iibe øyamay køn' chib eshkab waminchibig køn. ¹⁰Treetø pa pila ørøba maren, trugurri Asia pirau warab misaamerabe mayeeløba, judfosmera lata, griegosmera lata Señorwei wamwan mørøbelø køn. ¹¹Incha Tiusbe Pabloi tasikkurri maramburab mariilø purø nørreelø marøbig køn. ¹²Pabloi pañelumeran katø chigøben marøb pasramistrab pala itøgueelø nui asr kebatiilan, truilanbaguen kwanrreelaim pala wartrab srua amben, treetøgatø nōmui kwanrømerabe chab tammisriilø kørømisren, kwaimandziimerabe nōmuintukkurri webamben inchibelø køn.

¹³Inchen mø judfosmera køsrøn kwaimandziimeran tru misaamerainukkurri webusrøb truørø, truørø amøñibeløgucha tru treeg maramig Señor Jesúswei munchitøga mara ashchab inchibelø køn, tru kwaimandziimeran trenchib:

—¡Tru Pablo eshkab kusrenanig Jesúswei munchiyu, nabe webambay tamønrrun!— chib.

¹⁴Inchen tru iigwan marøbeløbe kan judío Esceva taig, tru sacerdotesperan karubigwei nusrkalø siete købig køn. ¹⁵Inchendø nøm treeg maren, tru kwaimandziibe nømune trencha løtabig køn:

—Jesúswane mu kui ashib, katø Pablongucha mu kui ashib inchibig kur cha. ¿Inchen ñimbe mumera kermah?— cha.

¹⁶Inchen tru kwaimandziitøga møøbe nōmuim pala itøbørsrawa, nømune mayeelanba kamaren, ¡katø! nømbe tru yaugurri kegøsaateelø kørriindiilø chab luløbelø køn. ¹⁷Inchen tru øyeeg purayagwane tru Efeso warab misaam-

era mayeeløba wammørig kørømisrøbig køn, judfosmera lata, griegosmera lata. Inchen mayeeløba truba truba kørriimatøben, Señor Jesúswei munchibe masken, masken wammørig kørømisrøbig køn.

¹⁸Inchen møiløgøben truba yamelø Criston kørebeløbe øyeeg maramgailanrre marøbelø ker chib mayelai merrab eshkab amrrubelø køn. ¹⁹Inchen tru kaig libron kusrewa, kwaimandzigweimburabelan marøbeløbe truba yamelø truiløgucha treetøwei tru nōmui kaig libromeran srua amrrua, mayelai merrab chab parrøbelø køn. Inchen tru libro peni anmeran mayan kōtashchab ashene, cincuenta mil købig køn. ²⁰Incha øyamay Señorwei wambe larrøbichib nurab, mu chindamgaig kørømisrøbig køn.

²¹Inchen øyeelø chab puraiaben, Pablobe Macedonia pirauwan køben, Acaya pirauwan køben llirab yabe, nuinetø Jerusalénsrømay inrrab isua, trenchibig køn: “Jerusalénsrømay yabe, Romasrømaygucha yamig tab punrrautan” cha. ²²Incha Macedoniamaybe nui pagatø purugubelan Timoteowanba, Erastonba øra, nøbe Asia pirau katø kan maya yana køsrøn kørømisrøbig køn.

Efeso misaamera ke chindi asamgaig inchib kurrab

²³Tru kwalømmerawan tru srø mayweimburappe truba namig waminchib kurrabelø køn. ²⁴Kaguende kan møg, Demetrio taig, andøga chigøben marøbiibe, tiusa Dianai ya-ureemera andøga mariilø tabzheelø marøbig kua, tru katøganelø treeløwei marøbelane tru yaniiløtøga purø kørø anmera maringarubig købig køn. ²⁵Incha tru treeg marøbelanba, katøganelø treeg lataitøwei

marøbelanba tulundzuna, Demetriobe trenchibig kòn:

—¡Nim mayeelø! nam puarmera mis-røb ambamibe øyeeg mariiløygurri an arrubig kui ñimbe ashibelø kòn cha. ²⁶ Katø ñimbe ashib, mørøb indiinrrun cha, Efesotø kømøtø, Asia pirau kerrigu lutau Pablobe: “Møguelø taska mariiløbe tiusmera kømøn” chib, ke treeg kuita-mab isumne inchib wamincha, misag-wan truba norrø tarømarin kòn cha. ²⁷ Kan nam iitøga yeeg yanøb an marøb kuibe øyeeg inchene, chi tabig kømui ashib kaashib kebammen nambe kegør-ramsun kòn cha. Katø trutø kønrrab kuindø, tru purø nu tiusa Dianai tab yagucha, chigucha kømüig lataig kør-rømisrøb iben, Diana, tru purø nuig, purø tabiibe petø pinab inrrun chibig kòn, Asia pirau mayamba, yu pirau katø maya misaameraba, nun køriibala tabig waminchib tøgagüig.—

²⁸ Inchen øyeeg wamindiilan mørabe, purø trømbøig nama, trenchib trashibelø kòn:

—¡Efesosmerai Dianabe purø nuig kòn!— chib.

²⁹ Inchen tru ciudayu maya misaabe ke chindinguen asamgaig inchib mendappe, misaabe ke kanbalatø amba, Pabloi linchibelø Macedoniasrø møguelan, Gayonba, Aristarconba kemøra, ¡katø! paluunchib waram srua ambubelø kòn, tru chigøben waminchab misag tulundzuniisrømay. ³⁰ Inchen Pablobe truyu misagwan waminchab kebinrrab inchen, Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabeløbe kebibashmeelø kòn. ³¹ Katø mõiløgøsrøn Asia pirau misaameran ashib karub purrabelø Pabloi trendø asiilø chigucha, nuimay ørøbelø kòn: “Tru chigøben waminchab tulundzuniisrømbe tiusmanda kebimønrrig” cha eshkanrrai. ³² Inchen misaamera truyu tulundzuna pasrabiibe

ke chindinguen asamgaig inchib kuig køppe, kaneløbe peg chib trashiben, katøganeløbe katø peg chib trashiben, tru mayeelø lutau tøbø pasrabiibe chinchab tulundzunin kuinguen mõrmøwa købig kòn. ³³ Inchen tru nu misag pasrabigwei utuelø mõiløgøsrøn Alejandro webingarumdiig kòn chib eshkaben, judfosmerabe maya misaamerai merrabsrøngatig purainrrai trawaguchen, Alejandrobe maya misagwei merrab maig kuigwan eshka-b waminchab, ‘niløtø kuy’ cha, tasig kusrubig kòn. ³⁴ Inchendø judío kui wetøgørrappe, katøle sötøbah, sötøbah trashibelø kòn, kan pa ura purab trenchib:

—¡Efesosmerai Dianabe purø nuig kòn!— chib.

³⁵ Inchen tru ciudayu tru chigurrim-bunø mariilanba, maramelanba kilga pørøb wabiibe misagwan yandø mas trashimumne inchib megaptø, yandø wasrørangaruabe trenchibig kòn:

—Efeso misaamera, tru purø nuig tiusa Dianai tab yawanba, katø tru nø lataigwei srømbalásrøngurri peñibigwanba, yamba i Efeso ciudabe truilan chi kømønrrai ashib pasrabig kui ¿kan mube wammørmüig kønrraitamabelø kø chindah? cha. ³⁶ Inchawei treeg kømubendø chib kan mugucha isan tamgaig købene, ñimbe yandø wasrøramdiig kòn chibig kòn, chiwandøgucha ke kan chinchaptø inchib marmøtø. ³⁷ Kaguende i møguelø ñim srua amrruiløbe namui tiusmerai tab yameraygurri nilab wesrub kømøwei, namui tiusan purø trømbøig chi wamab pønrrømøwei indan cha. ³⁸ Inchawei Demetrioba, katø tru nøba treetøwei marøb pønrrabeløba muba køben aleguiyaig tøgaguabe, truweiwei maig kuigwan nõm asha martrai truyu purøøra pønssramelø pønrrab, katø maig kønrrabigwan

asha marøbelø purrab indan cha. Møitøgucha truyube kangurri kangurri ñimun maig punrrabigwan treeg asha martra tay, chibig køn. ³⁹Inchen ñim katøgan peg wamindamig tøgaguabe, trube, treegwan waminchab tulaamba, trunun purramisra asamig palønrrun cha. ⁴⁰Kaguende mõi øyeeg puigwane namune ka kailø køptørre, øyeeg martrab kurrig kui inchaptiikken køn cha, kan chigurri nambe øyeeg inçhib kurrig køn cha eshkað pønrramig chigaabendøbe.— ⁴¹Incha nøbe øyeeg taitøga misag tru tulya pasrabigwane chab tarømarøbig køn.

Pablo Macedoniamayba, Greciamayba ib

20 Yandø tru øyeeg chindinguen asamgaig marøb kuig wasrøraben, Pablobe Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan wamingarua, maig melamigwan treeg marøb melønrrigay chib wamincha, trugurrimbe nòmun ‘ungwa’ cha, Macedoniasrømay inrrab ibig køn. ²Incha tru pirau truørø llibab uña, Tiuswei uremeran maig melamigwan treeg marøb melønrrigay chib truba nu wamincha ketabe, Greciasrømay ibig køn. ³Incha nø trusrø pøn pøl kørrømisra, yandø katøguen Siriamay barcoyu ke inrrabguen incha, judfosmerabe nilø trubatø nun kaig martrab inçhib kui wammørøbig køn. Incha treekkurri katøyug Macedoniawandøwei purainrrab ibig køn. ⁴Inchen bereasriig Pirroi nusrkai Sopater køben, tesalónicasreelø Aristarco køben, Segundo køben, Derbe pirausreelø Gayo køben, Timoteo køben, Asia pirausreelø Tíquico køben, Tróximo køben Pablon linchibelø køn. ⁵Incha nømbe namui merrabguen webamba, Troas ciudasrø namun muniirain købig køn. ⁶Pirri

chi levaduragaig main kwalømmera chab patsøben, nambe Filiposkurri barcoyu webamba amba, trattrø kwaløm wendau Troas ciudasrø nòmun wetøgøbelø ker. Incha truyu trune kørrømisrøbelø ker.

Pablo Troassrø ashchab ib

⁷Incha nambe truaalømbe tru pirriwan pirishinra manrrab tulundzuna køben, Pablobe waminchab pølbasrøbig køn. Kaguende katø kwalømdø nuimbe webyamig køben, nui wamindamigwan waminchippe, yem tøbøtakkatig waminchibig køn. ⁸Inchen pala pisusrø nam tulundzuna purrainuube, lámparamera truba yam pilab meløben, ⁹kan matsinø, Eutico taig, pendana pala wabigwane yandø ki kanab arruben, Pablobe ¡katø! waminchibig waminchen, tru matsinøwane yandø ke kigøbiitø kamarig kib wawa, tru pøn pisusrøngurri kebinabya, kwabeñen, kwaig kusrabelø køn. ¹⁰Inchen Pablobe kørraarua, tru matsinan irab kusrawabe, trenchibig køn:

—Øsiiran cha, kwarmøtay— cha.

¹¹Incha Pablobe katøle palasrø nebarua, tru pirriwan pirisha mab kua, katø nømui mamigwan chab mabe, tørramnegatig wamincha, yandø ibig køn. ¹²Inchen tru matsinane øsiguig pera amben, mayeeløba truba isuin kua, kasrag kuilø kørrømisrøbelø køn.

Troassrøngurri Miletosrømay ambub

¹³Incha nambe merrab misra amba, Asón ciudasrøngatig barcoyu ambubelø ker, Pablon trusrø katønrrab, kaguende nøbe barcoyu kømøtø, katsikkatø inrrab misra, nøbe treeg kørrømisrig køben. ¹⁴Incha Pablobe namba Asónsrø asiyaben, nambe barcoyu nun nebera, Mitilene ciudasrømay ambubelø ker. ¹⁵Incha truyugurri webamba, katø kwalømbe Quío

ciuda pinrrøguesrø pubelø ker. Incha wendø kwalømbe Samos ciudasrø pua, katø kwalømsrømbe Mileto ciudasrø pubelø ker. ¹⁶Incha Pabløbe Efeso ciudasrømbe barcoyu purab inrrab isuig køn, kaguende Asia pirau menrra yana kørrømisrømrrrab isua. Pøs treeg nebubene, Pentecostés kwalømbe Jerusalénsrø wanrrab isuig kua, mallatø inchib megaig købig køn.

Iglesiyayu ashib pønrrabelan Pablo inrrab 'ungwa' taig

¹⁷Pabløbe Miletosrøngurri wamønrrai ørøbig køn, tru Efeso iglesiasrø tru Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelan. ¹⁸Incha amrrubene, trenchibig køn:

—Ñimbe na srøsrø kwaløm Asiasrø puinukkurrimbunø, nabe chu urastøgucha ñimui utu na maig uñibig kuigwan ñimbe tab ashibelø køn cha. ¹⁹Ñimui utu Señorweimburabelan maig køben inchimø, tammay marøb, truba kappin kørrøgøb, judíosmera nan chinetø kaig martrab kurrøben, treeløyu pureb arrigwan. ²⁰Treeg kuingucha, ñimuyasig chigøben tabig kønrrabigwane nabe kørig kui inchib sørab pasrømø, maya misagwei merrab lata, truørø yamørig eshka kusrenanig købig køn cha, ²¹judíosmeran lata, griegosmeran lata, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay liramigwanba, nømui isubigwan namui Señor Jesúsweinug pasra tøgagømigwanba eshka waminchib.

²²Incha mømimbe nabe Jerusalénsrømay inrrab inchar cha, ¡katø! nan trusrømay Espíritu ke inrrai inchen, trusrø nan chi purainrrab kuinguen mørmubendø. ²³Ciudamørig na yaisrømbe nane chi peg punrrabig pønrrømøtø, ka kailan keeri yau pasramibah, kaig nebuben isuig megamibatø treeg nebunrrab køn cha. Espíritu Santo eshkaigwan tru-

nundøwei nabe asha pasrar chibig køn. ²⁴Inchendø nai øsig kømigwangøba isub pasrømøwei, øsig kømibe nayasiibe purø tabig kuitamab isub pasrømøwei inchar cha. Nai chu pumigwan pumsrøngatig pub, katø Tiuswei tru ka yandø tab indig tru tabig srø wamwan eshka waminchab na Señor Jesúswan utigwan patsøgøb indikkurrimbunøbe chi kømønrrautan cha.

²⁵Inchawei mayeeløba mømimbe ñim Tius nø ashib karub pasrainuguigwan na eshka kusrenanøb pureb yaisreeløbe nai maløwane katølebe managuen ashchaamøn cha. ²⁶Inchawei mømimbe kanmaytø nabe kelarrab trendamønrrun cha: Mayelai ani naim pala attrain kømø, naimburappe yandø chi isumikkaig chish pasrar cha. ²⁷Kaguende Tius maig martrab isua tøgagúigwane nabe kørig kui inchib chi sørab pasrømø, kerriguh eshka wamindig kuig køn cha. ²⁸Inchawei ñimbe ñimasiitøwei tab ashiptø kuy cha, katø ñim ashib tøgagúig Tiuswei iglesia mayeelan chigucha. Truilan ñim Tiusweimburabelan ashib pera pønrrønrrai Espíritu Santo pønsraig købene, mayeelø Señorwei iglesiayuelan maig ashib tøgagømigwan treeg ashib tøgaguy cha. Kaguende truiløbe nuyasig nui anindøga peniilø køn cha. ²⁹Kaguende na yugurri webya ibene, ñimui utube mendailø kerrunrrun cha, ñim ashib tøgagú ubisha sötowan pinishinrrabelø, kan lobosmera larrø namiguelø latailø. ³⁰Inchen ñimui utueløtøweinguen nømui kaig kusrenaniiløtøga, tru Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelan peløsrka nømui mendig amønñibelø kønrrai martrabelø kurrønrrun cha. ³¹Inchawei treeg købene, pesannamø tab ashiptø, katø isua kuy cha, tru na pøn pila ørøba yem, kwaløm ñimun møigwandøgucha maig

melamigwan ke isuppatø melønrrai, ñimun chu uraskucha kanun kanun na kappin kørøgøb wamindig købig køn cha.

³²Trube, mõimbe øyeeg købene, Señor Jesucristogurri nunelø, ñimun Tius nø ashib tøgagønrraimba, katø nui tru ka yandø tab indig wamyuba pønrrar cha. Trube tabig nørørab amrrai maramburab marøbig køb, katø tru keta tranrrab kørømisrigwan, nuyasiitø tarømarilø mayamba trunun utamig kønrrai marøb inçhibig køn cha. ³³Nabe anwan lata, oron lata, asru keelan lata, muiwangucha naimarømmørø inçhib chull incha kømur cha. ³⁴Ñimbe ashibelø kuinrrun cha, naimburab chi palabelanba, yu purrabelai chi palabigwanba tøgagønrrai, marøbiibe i nai tasiimera kui. ³⁵Chiyutøgucha nabe øyeeg mariiløtøga, truburab kømeeelan kuñab purugunrrab, øyamay kømig købig kuitamab asha kønrrai marøb ñimun kenamarig købig køn cha. Señor Jesús øyah tailane nai turyube ke tindøgague: “Tranamibe, utamig lataguen kømø, mayanguen tab kuig køn” cha, tru trendaigwan.—

³⁶Incha iigwan chab trenchabe, Pablobe tømønrsra, søteeløbamisra Tiusba waminçhibelø køn. ³⁷Inchen søteeløba truba truba isub kishib, Pablon irab, muchabelø køn. ³⁸Incha truba isui kishib waminçhibelø køn, kaguende Pablobe nune yandø mas ashmønrrautan chib wamindikkurri. Incha barcosøngatig lincha ambubelø køn.

Pablo Jerusalénsrømay ib

21 Incha yandø nambe nømun ‘ungwa’ cha, tarømisra amba, barcoyu nebambabe, Cossrømay sølgandø amba, katø kwalømbe Rodasrømay, truyugurrimbe Pátarasrømay

ambubelø ker. ²Incha Pátarabe kan barco Feniciasrømay inrrabig pasrain køben, truyu nebamba ambubelø ker. ³Incha puraambub amba, mar tøbøtag pasrabig tru Chipre pirowan nebua asha, truigwane yandø atsimaygatø kørømarøb, Siriasøngatig puraambub amba, Tiosrø pubelø ker, kaguende tru barcobe tru chi niga arrigwan truyu pinøøramig køben. ⁴Incha nambe truyu trune kørømisrøbelø ker, Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelø truyu warain køben. Inchen nømbe Espiritu Santogurri eshkailø kua, Pablone Jerusalénsrømay imønrrain chibelø køn. ⁵Inchen yandø tru waram kwalømmera nemisren, nambe werruben, mayeelø nømui sraløba, ureeba ciudayugurri wambiisrø werrumnegatig namune lincha werrubelø køn. Incha truyu pi menda søtøba tømønrsra, nambe Tiusba waminçhibelø ker. ⁶Incha nambe kangurri kangurri ‘ungwa’ chabe, barcoyu nebamben, nømbe nømui yamay katø ambubelø køn.

⁷Incha nambe piu treeg puramrub amrrua, Tirogurrimbe Tolemaidasrø pubelø ker. Incha tru nunelan ‘ka lincha warøgue’ chib puabe, nømbe truyu kan kwaløm kørømisrøbelø ker. ⁸Incha katø kwalømbe, truyugurri webamba amba, Cesarea ciudasrø puabe, Felipe tru Tiuswei tabig srø wamwan eshka uñibigwei yau pubelø ker. Truibe tru srøsrø siete wesrawa pønrrailai utuig købig køn. Incha nambe truigwei yau kørømisrøbelø ker. ⁹Inchen Felipebe pigatø nimbasrømera nømdeelő tøgag købig køn, truiløbe Tius maig karuigwan eshkabelø. ¹⁰Nam truyu yam kwaløm warøbene, Judeagurri kan møg, Agabo taig, Tius maig karuigwan eshka abig kørøarrubig køn. ¹¹Incha namuignug puabe, Pabloi pørønagwan kusrua, nøasiitøwei katsigwanba, tasigwanba lusrabe, trenchibig køn:

—Espíritu Santobe trendan cha: “Jerusalénsrømbe judíosmerabe i pørønaiḡ puaiḡwane øyeeg lusra, judíos kømø misaameran tranrrun”— cha.

¹²Inchen trunun mørabe, nambe truyueløba misra, Pablon ‘Jerusalénsrøm-may imøta’ chib truba inchibelø ker.

¹³Inchen Pablobe trenchibig kòn:

—¿Chinchabrre kishib kogue cha, nai manrrøwan kullaaranøb ke nan ka isui inchai inchib? Pøs nabe ka lusriitø kønrrab kømøtø, kwamig nebubene, Jerusalénsrø ka kwanrraptø pasrar cha, Señor Jesúswei munchigurri.—

¹⁴Inchen nambe imønrrai maya, maya inchib meløwa kaimappe, trenchibelø ker:

—Trube, Señor maig kønrrain køben, treeg kønrrain— cha.

¹⁵Incha yandø truyu treeg warøwa, maig palønrrabigwan srua ambamig chab tamarabe, Jerusalénsrømay nebamben, ¹⁶katø møiløḡsrøn Jesucristoi kusrenanigwan marøb melabelø cesareasreeløgucha namba amrrubelø kòn, kan chipresriig Mnasun taigwan perar. Tru Mnasunbe manasrøwei Cristoimburabelan marøbig købig kòn. Inchen nambe truiḡwei yausrø pua, kiamig købig kòn.

Pablo Jacobon ashchab ib

¹⁷Incha nam Jerusalénsrø pubene, nuneløbe namune truba tab wamab kasrag utabelø kòn. ¹⁸Incha katø kwalømbe Pablobe namba Jacobon ashchab amben, truyu tru Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabeløgucha kerrigu tulundzunabelø kòn. ¹⁹Inchen Pablobe ‘ka lincha warøḡue’ chabe, lutøgurrih waminchibig kòn, tru judíos kømø misaamerai utu nui maramelan marøb uniiłøtøḡa Tius chitø mariilan. ²⁰Inchen trunun mørabe, Tiuswan truba tabig waminchibelø kòn. Inchabe Pablon trenchibelø kòn:

—Trube, namui nuneg, judíosmerai utube purø nørø Jesucriston kørewa, truiløbe mayeeløba tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilane nømbe chiwanguen pinab marmønrrab ke chinsraatø inchibelø kuigwan ñibe ashibig kòn cha. ²¹Pøs nømune ñuimburab treeg wammørøsrkain pasran cha, ñibe tru judíos kømø misaamerai utusrø maya judfosmera warabelane Moisés pørigwan kusrenaniłøyugurri tarømisrøb amrrai treeg kusrenana, nømui ureemerane asru circuncidamøtay chib, katø namui trendø marøb amønailan treeg marøb amønimøtay chib kusrenanin kui. ²²Trube, ¿møimbe chi martrab? cha, pøs misaabe ñi arrin kui wammørøptøwei inchun cha. ²³Inchawei øyeeg købene, nam maig taigwan mar cha. Yu namui utu pibgatø møḡuelø kòn cha, Tiuswei merrab maig martrab taigwane treeg martrab kørømisrar. ²⁴Truilan ñiguen pera ya, tru nøm kaig marig chigaig kønrrab chish misrøb marigwan nømbe trugueḡtø treegwan ka marøb, nømui pusrugwan køsaazhig partrai tru pusrug parøbigwan ñi pagarab inchi cha. Ni treeg marene, tru ñi treeg inchibig kòn chib tru nøm wammøra kuigwane ka isatø inchib kui mayeeløba wetøḡorra, ñigucha tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan maig tailan marøbig kuin kui ashchun chibelø kòn. ²⁵Inchendø tru judíos kømø misaamera Criston kørebelaimburappe tru nam isua treeg martrab cha kørømisrig, trunundø nambe nømun pørig kuig kòn cha: tru animal kweecha taska mari tiusmeran pønssrai yaumeran mamøwei, katø aniwān mamøwei, urkawa kweetsi yauwan mamøwei, katø møḡuelø lata, ishumbur lata trømbøig marmøwei indamig kòn— chib.

Tiuswei yaugurri Pablon merrarrawa, srua ambub

²⁶Inchen Pablobe tru pibgatø møguelan pera ya, katø kwalømbe truiløba kegøtø tru chish misrøb marigwan nøm̄ba kegøtø treeg mara, Pablobe Tiuswei yau kebibig køn, tru kaig marig chigaig kønrrab marøb kuin kwaløm-mera chi kwaløm nemisren, nøm̄ui kanuin kanui Tiuswan tru keta tranamigwan chi kwaløm tranamigwan eshkanrrab.

²⁷Tru treeg marøb kuin trune patsonrrab kwalømbe, Asia pirausrø warab judíosmerabe Pablon Tiuswei yau ashabe, maya misag ke chindi asamgaig namig kurrønrrai mara, Pablon kemørabe, ²⁸trashibelø køn:

—¡Namui misag, israelitasmera purugurray! chib. Chutøgucha mayeelan namui misagweimburappa, tru maig maramigwan martrai pøra wariilaimburappa, katø Tiuswei yaweimburappa tsalø køb ka nøørøtø kusrenanøb uñibiibe, i møg køn cha. Incha kan treetø kønrrab kuindø, Tiusweyasiitø tarømarig i nui tab yau kan treeg ya kømui lata kaig trømbøig marøb, griegosmeran yu kertrab arrin køn— cha.

²⁹Nøm̄ øyeeg chib køppe, kaguende mana køsrøn Jerusalén ciudayu kan efsosriig Trófimoba lincha uni ashibelø kua, trunun Tiuswei yau Pablobe kertrab arritamab isuarre inchibelø køn.

³⁰Inchen ciudayu misaabe ke chindi asamgaig inchib kurra, mayeeløba namig kurra, kan tulundø misra, luløb amrrua, Pablon kemøra, Tiuswei yaugurri wambiisrømay ¡katø! paluunchib megam srua amben, tru urastø yaskabmeran kasrøbelø køn. ³¹Incha yandø kwetchab inchib køben, Romasrø maya suldau sötømeran ashib karub wabigwan, yu Jerusalén maya misag chindi asamgaig inchib namig kurrin køn chib eshka b wam puben,

³²møi møi tru maya suldaumeran nø karubiibe suldaumeran køben, katø suldau cienbatø nøm̄ karubelan køben, pera luløb kørraarubig køn. Inchen tru maya suldaumeran nø karubigwanba, suldaumeranba judíosmera ashabe, yandø Pablone mas kurraguchimeelø køn. ³³Inchen tru maya suldaumeran nø karubig puabe, Pablon merrarrawa, pagatø cadenastøga lusringarubig køn. Incha nøbe mu kuin kui, chi marøb unig kuin kui payibig køn. ³⁴Inchen tru nu misag sötøbe, møiløbe peg chib trashiben, katøganeløbe katø peetø chib trashiben, treegu chi tainguen mørtrab kaima, suldaumera waraig muguen chindamga yaumay srua ambingarubig køn. ³⁵Incha tru nebnub nebambiisrøngatig srua pubene, tru nu misag sötø purø trømbøig inchen, treekkurri yandø truyugurrimbe suldaumerabe Pablone pala muta ambam nebugig køn. ³⁶Kaguende truyu tru nu misag sötøbe mayeeløba wendautø trenchib trashib amrrubelø køn:

—¡Kweechi!— chib.

Pablo misagwei merrab 'treeg mara pasrømur' chib waminchib

³⁷Incha Pablon tru suldaumera waraig muguen chindamga yau yandø ke kertrab inchen, tru maya suldaumeran nø karubigwan Pablobe trenchibig køn:

—¿Na chigøsrøn chinrrab, waminchibashchunraguh?— cha.

Inchen tru nø karubiibe trenchibig køn:

—¿Ñibe griego wamwan waminchibig køtirru? cha. ³⁸Trube, tru mariizhiitø, misaameran kaig marøb pera kurra, tru pib mil ka kweechabetaptø amøñibelan mu misag warab waraimøsrømay pera webibig ¿ñibe tru egipcio køppeendi?— cha.

³⁹Inchen Pablobe trenchibig køn:

—Isa kòmõtò, nabe judío kur cha, Cilicia pirau Tarso ciudayu kal-laweig, chigucha kòmò ciudazhigu kòmõtò. Tiusmanda misagwan ka waminchibashcha— chibig kòn.

⁴⁰Inchen tru suldaumeran nò karubi-be ka wamindingaruben, Pablobe tru nebnab nebaminug kurra pasramisra, misaameran nilõtò kònrrai tasiitòga siñal maren, yandò wasrònzhig pinøben, hebreomay trenchib waminchib pølbassarbig kòn:

22—Ñim, nai nunelø, nai møskalø, na treeg mara pasrømuigwan waminchab inchar cha, ¡Mørtray!—chib.

²Inchen nòm wamindig hebreomay wamindi mørøppe, masken wasrònzhig kørørmisren, Pablobe trenchibig kòn:

³—Nabe judío kur cha, Cilicia pirau Tarso ciudayu kal-laweig. Inchendø nurappe, yu Jerusalén nurawa, katø nabe kusrebgucha Gamaliel maig kusrenanigwan kusreweig, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan merrabsrø namui kølli misaamera kan maizhikken pinab marmø, marøb tøgagúigu treegwan kusrenanig kur cha. Tiusweimbura-bigwan kalø marmønrrab ñim møin kwaløm mayeelø ke chinsraatø inchib pønrrab lataitøweingue. ⁴Nabe merappe tru i srø maywan amønibelane kwamnegatig marøb, møguelan køben, ishumburwan køben merrarrowa, kailan keeri yau keeringarub indigwan, ⁵maya sacerdotemeran nò karub sacerdote lata, katø mayeelø misagwan karubelø kølli misaamera lata treegwein kuig kòn chib nòm eshkanrrab kuinrrun cha. Inchen nømbe nane kilga pøriilø tranøbelø kòn cha, tru nammisag judíosmera Damascosrø warabelan tru na chi martrab isuigwan martrai. Inchen Damascosrømay ibig kur cha, Jesucriston kørebelø trusrø warabelan merrarrowa, yu

Jerusalénsrømay sruattrab, ichabetiilø kònrrai.

Pablo nò Tiuswei mayu mandiincha pasramisrigwan waminchib

⁶'Indiibe na ib pasrøwa, kwaløm tøbøtag køsrøn Damascosrø na pub lutau ibene, ¡katø! møi møi naingatan srømbalarøngurri purø nuig tørig pilabig kòn cha. ⁷Inchen nabe pirausrø peñabe, kan wam trendaig mörinabig kòn: “Saulo, Saulo ¿nane chindimbarre kaig martrabgøba inchib arrugu?” chib. ⁸Inchene nabe trencha løtabig kur: “¿Señor ñibe mu kugu?” cha. Incha nøbenan løtappe: “Nabe Nazaretsrø Jesús ñi kaig martrabgøba inchib arrig, truig kur” chibig kòn. ⁹Inchen naim pulu pønrrabeløbe tru tørwan ashippe ashendø, tru naba waminchibigwei wamwane, chi tainguen mørmeelø kòn cha. ¹⁰Inchen nabe trenchibig kur cha: “¿Señor chi maramøh?” cha. Inchen Señorbe nane trenchibig kòn: “Kurra, Damascosrømay inrrø cha. Truyube chi maramigwan karua pasrigwan kerriguh eshkanrrun” cha. ¹¹Inchen nane tru purø tør pilabiibe ashmíig kørørmarig køppe, tru Damascosrømbe naba lincha amrrubelø tasku kemøra, srua ambindiig kebibig kur cha.

¹²'Inchen tuyube kan møg Ananías taig, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben, Tiuswan purø isua marøb megabig, judíosmera Damascosrø warabelaimbe nøbe chiyuguen chi tamga tab uñib møg, ¹³truibe nan ashchab arrua, puabe, trenchibig kòn: “Cristogurri nai nuneg Saulo, katøyug ashibig misr” cha. Inchen nabe katøle ashibig misra, nun asinabig kòn cha. ¹⁴Inchen Ananíasbe nane trenchibig kòn: “Namui merrabsrø møskalai Tiusbe, nò maig marøg kuig waigwan ñi nebua ashchai ñune manasrøwei kanmaytø wesrawa pasrig købig kòn cha, tru Kerrigu

Sølgandiigwan nebua ashib, katø nui triitøga wamindigwan mørøb inchai. ¹⁵Kaguende ñibe Tiusweyasig maya misagwei merrab maig kuigwan waminchib pasrørrabig køn cha, ñi asigwan ñi mørigwan. ¹⁶Treeg købene, ¿chi munig tsunragu? cha. Kurrø, chibig køn. Incha piu umbu ulsrø cha. Katø ñibe Señorwei munchin wamab ñui kaig mariilan chish misr” chibig køn nane.

Pablon judíos komeelaisrømay ørig

¹⁷Inchen Jerusalénsrømay katø yabe, Tiuswei yau Tiuswan waminchib wawa, kan piab lataig asamig tøgagúinabig køn cha. ¹⁸Incha truyu na Señorwan ashen, nøbe nan trenchibig køn cha: “Mallatø incha, møi møi Jerusaléngurri webinrrø cha. Kaguende yube ñi naimburab maig kuigwan waminchen mørtraamøn” cha. ¹⁹Inchen nabe trenchibig kur cha: “Señor, nømbe ashibelø køn cha, nabe judíosmera tulundzuni yamørig ya, ñun kørebelane merrarrawa kailan keeri yau srúa yamba ichabetamba indilán. ²⁰Katø ñuimbura maig kuigwan waminchibig Estebanwan kweechib ani lushen, tru uraskucha nabe ‘ka kweetsay’ chib truyu pasrøwa, kweechibelø nømui kewagúilan wesra waren, nabe truilanguen ashib pasrabig kui nømbe ashibelø køn” cha. ²¹Inchene nane Señorbe trenchibig køn: “¡Inrrø! cha. Kaguende nabe ñune yabsrø judíos kømø misaameraisrømay inrrai øramønrrun”— cha.

Pablo tru maya suldau sötømeran nø karubigwei merrab

²²Inchen judíosmerabe tru iig srabe trendaigwan ke chab trendamnegatiitø mørabe, trenchib trashib mendabelø køn:

—¡Øyeeg møwane yu pirau uñmønrrai kweetsay! chib. ¡Kaguende øyeegwane

chinchibguen uñbasamgaig køn!— chib. ²³Incha trashibig trasha, nømui pala kewagúilan wesrawa petamba, usrøwan pala petamba inchibelø køn. ²⁴Inchen maya suldaumeran ashib nø karub wabiibe, tru suldaumera waraig muguen chindamga yau Pablon keeringarua, ichaguchib maig kuigwan payingarubig køn, misaamerabe chindimbagurrinre nun tsalø køb øyeeg trashib kuigwan ashchab. ²⁵Inchen lusra srúa kua ke yandø ichagutchabguen inchen, Pablobe tru suldau sötø cienwan nø karub pera pasrabigwane trenchiptinchibig køn:

—¿Roma pirau kal-laweigwan chi kalø marig køtashchab paya ashibguen paya asiimígwan ñim treeg ichaguchib pønramibe merig kømuitarru?— cha.

²⁶Inchen truigwan mørabe, tru suldau cienwan nø karub pera pasrabiibe tru maya suldaumeran nø karubigwan trenchib eshkabig køn:

—¿Ñi chi marøb pasraigwan ñigan maig kui asha pasrøtirru? cha. ¡Kan! i møøbe Roma pirauig kuin køn— cha.

²⁷Inchene tru maya suldaumeran nø karubiibe arrua, Pablon payibig køn:

—Ñibe Roma pirauig kuin chindi, eshkarra— cha.

Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Øø, treegwein kur— cha.

²⁸Inchen tru maya suldaumeran nø karubiibe trenchibig køn:

—Nama kan Roma pirau kal-lawei køb lataitøwei misrtrappe, tsabøtø nu an petabe treeg misrar— cha.

Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Nabe treeg mara kømøtø, kal-lainukkurri trendø truig kur— cha.

²⁹Inchen Pablon payrrab inchib srúa købeløbe møi møi nuinukkurri chab tarømisrøptinchen, tru maya suldaumeran nø karubiitøweinguen Roma pirauig kuin kui ashippe, truba kwaarøbig køn, keerøba cadenastøga merrarrawa, srúa kuikkurri.

**Pablo treeg mara pasrømur
chib waminchib**

³⁰Incha katø kwalømbe tru maya suldaumeran nø karub pasrabiibe tru judíosmera chigurrinre øyeeg marøbig køn chib kuigwan ke tab ashchab isua, Pablon elacha, sacerdotesperan karubelanba, katø tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelan mayamba tulundzunørrai karua, yandø Pablon wesrua, truilai merrab pasrøbig køn.

23 Inchen Pablobe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelan ke tab ashabe, trenchibig køn:

—Nai nunelø, nabe moin kwalømgatig Tiuswei merrab nai isub kebachib pasrabiigu chi kalø køn chibig chigaig, chishig uñibig kur— cha.

²Inchene tru maya sacerdotesperan nø karub sacerdote Ananíasbe Pabloom pulu purrabelane triibøtø Pablon pashagutsingarubig køn. ³Inchene Pablobe trenchibig køn:

—¡Ñi ya pirøbanrrig pullin itsig lataigwan! ¡Tiusbe ñunguen pashagutchun! cha. ¿Ñibe uyu wappe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben, nan treeg asha martrab wamøtirru? cha. ¿Ñibe tru pørigwane utsøguchib ka itøbunab ñigan nan pashagutsingarub watirru?— cha.

⁴Inchen truyu purrabeløbe trenchibelø køn:

—¿Maya sacerdotesperan nø karub sacerdote Tiusweiwan marøb pasrabiigwan, ñigan øyeeg tsalø wamøtirru?— cha.

⁵Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Nai nunelø, maya sacerdotesperan nø karub sacerdote køben, nabe ashmø inchibrain køn cha. Kaguende Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn cha: “Ñui misaameran ashib karub wabig-

wane kaig neububash chib trømbøig wamamig kømøn”— cha.

⁶Incha Pablobe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø, tøbøbe fariseosmera køben, tøbøbe saduceosmera kui ashabe, tru Setenteelan truba mur trashib trenchibig køn:

—Nai nunelø, nabe fariseo køb, fariseoweï nusrkain køb kur cha. Katø kwabelø katøle øsiiramigwan muniirabig kuikkurri, øyeeg indinab payib sru-agúinab pasar— cha.

⁷Inchen nø trenchibene, fariseosmeraba, saduceosmeraba nømdø aleguiyab mendappe, ke nøørotø misra, tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelø tulaamba pasrabiibe chab tarømisrøbelø køn. ⁸Kaguende saduceosmerabe tru kwabeløbe katølebe øsiiramøwei, ángelesmera kawei, møsiimera kawein køn chibelø køben, trune fariseosmerabe treelane kerriguh treeg købig kuitamab isubelø købig køn. ⁹Inchen mayeeløba trashib mendøben, møiløgøsrøn tru Moisés pørigwan kusrenanøbelø fariseosmeraingateelø kurra pønramisrabe, trømbøig aleguiyab trenchibelø køn:

—I mowane kaig mariibe chigucha wetørramer cha. Inchippa kan møsig kui, kabe kan ángel kui wamindin købgun cha, Tiuswane esherrab inchimugun— chibelø køn.

¹⁰Inchen ambumay imay ke nømdø aleguiyab kurra nøørotø misren, maya suldaumeran nø karub pasrabiibe Pablone ke pitis marøbgunmab isua køriimata, suldaumeran kørreambingarubig køn, nømui utugurri mallatø merrarrowa wesrawa, suldaumera waraig mu chindamga yaumay katø pera amrrai.

¹¹Inchen katø yembe Pablon Señorbe kenamisra trenchibig køn:

—Pablo, kullaaramø, kørmø mur pas-rau cha. Kaguende yu Jerusalénma naimburabigwan maig kuigwan wamindiibe Romasrøngucha naimburabigwan katø treetøwei ñune wamindamig nebunrrun— cha.

Pablon kwetchab inchib

¹² Katø løtsø judíosmerabe kaig martrab nõmdø nilø wamincha: “Nam treeg martrab taigwan marmubene, namundøwei trømbøig nebubash chib pønrramisra, ¡katø! Pablon kweechimuppe, mamøwei, muchimøwei inchab” chibelø køn.

¹³ Inchen tru: “Treegwan marmø kømø, ¡katø! martrab” cha, pønrramisrøbeløbe cuarenta menrra lata købig køn.

¹⁴ Incha truiløbe sacerdotesperan karubelainuumayba, katø misagwan karubelø kølli misaamerainuumayba ambabe, trenchibelø køn:

—Nam martrab taigwan nam marmubene, namundøwei trømbøig nebubash chib pønrramisrer cha. ¡Katø! Pablon kweechimuppe, nambe chigucha mamønrrab ter cha. ¹⁵ Inchawei mõimbe ñimbe tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbeløbamisra, tru maya suldaumeran nõ karubigwan maig chitashchab waminchab ambamdiig køn cha, ñimui merrab Pablon srøna wesrai chinrrab, nun tru øyeeg puigwan maikkurrin kuitashchab ke tab paya ashchab chibelø misrøb. Trune nambe nõ trusrø pumøwatø, ke kwetchab tamara munig kømønrrun— cha.

¹⁶ Inchen Pabloi nuchawei nusrkaimbe tru chi isumø amrrub køben, larab warøwa, tru kaig martrab inchib kuigwan wamindi, tru suldaumera waraig mugucha chindamga yausrø nõbe kebya, Pablon

eshkaben, ¹⁷ Pablobe tru suldau søtø cienwan nõm karub pønrrabelan kan mõigwan køsrøn wamabe, trenchibig køn:

—I matsinan maya suldaumeran nõ karubigweimay pera inrrø cha. Kaguende chigøsrøn eshkamig tøgagøn— cha.

¹⁸ Inchen truipe maya suldaumeran nõ karubigweimay, pera yabe, trenchibig køn:

—Pablo kailan keeri yau keerig wabiibe nan wama tiusmanda i matsinan ñuimay pera irra chitan cha, ñun kan chigøsrøn eshkamig tøgagøn— cha.

¹⁹ Inchen tru maya suldaumeran nõ karubiibe tru matsinan tasku kemøra srua ya, nõøøø pera yabe nundø mara payibig køn:

—¿Nan chi eshkamig tøgagugu?— cha

²⁰ Inchen matsinøbe trenchibig køn:

—Judíosmerabe Pablon srøna tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab ke tiusmanda ñun wesrabsrumugu chinrrab, ke kandø isua pønrramisrin køn cha, nuimburab maig kurrin kuitashchab ke tab paya ashchab chibelø misrøb.

²¹ Trendaingucha køremønrrig cha. Kaguende nõmui utu mõguelø cuarenta menrra lata, kaig martrab larønrrab nilø tamarøb køn cha. “Nam treeg martrab taigwan marmuinabene, namundøwei kaig nebubash chib pønrramisra, ¡katø! Pablon kweecha kuchimuppe, mamøwei, muchimøwei inchab” chib køn cha. Incha nõmbe ke yandø chab tamara, mõimbe ke ñi mancha løtamigwandø munig køn— cha.

²² Inchen tru maya suldaumeran nõ karubiibe tru matsinane trenchib ‘ungwa’ cha, ørøbig køn:

—Ñi nan eshkaigwane nan eshkar cha, mungucha eshkanrrab kømø— cha.

Pablón Félix kubenadurweimay pera ambub

²³Inchen maya suldaumeran nõ karubiibe tru suldau sõtø cienwan nõm karub pera pønrrabelan pailan wama, trenchibig køn:

—Yem las nueve webambamig katsikka amrrabelø suldau doscientosba, kaulli palar setentaba, lanza sruar doscientosba Cesareamay amrrai tamaray— cha. ²⁴Incha katø maya suldaumeran nõ karubiibe kaulli itøguanamelø Pabloyasig tamingarua, kubenadur Félixweimay chi indiimíig, tabig pera amrrai inchibig køn. ²⁵Incha øyeeg chibig kilgagucha pøra trana ørøbig køn:

²⁶Na Claudio Lisias, ñi nai purø tab kubenadur Félixwan ‘ka uñgu’ chinrrab inchar.

²⁷Judíosmerabe i mõwan kemøra srua kua, kwetchab inchen, trune nabe nune kan Roma pirauig kuin kui wammørabbe, nai suldau sõtøba ya, truyugurri wesrar. ²⁸Incha nabe chi charre payib srua kuitashchab ashchab isua, Pablone judíosmerai tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab pera kørrayar. ²⁹Incha nabe tru nõmui maig maramigwan martrai Moisés pørigwan ka kalø maran chatørre inchib kuin kui wetøbeñendø, nune kwanrrai maramdiibe nõbe treekkatig chi trømbøig mara pasrømøwei, katø kailan keeri yau keera tøgagømdiig kømøwein kuin køn. ³⁰Inchen tru mõwan søråtø kaig martrab inchib køn taig nane wammørsrøben, nabe tru urastø ñuisrømay ørar cha, katø tru nun øyeeg mara pasrømøtirru chib payib srua købelan chigucha chigøben tamig tøgaguabe, trube, ñui merrab tør-

gandø eshkanrrigay cha, nõmune trenchar cha nabe.

³¹Inchen suldaumerabe nõmun maig karuig køben treeg mara, Pablón wesrawa, yem Antípatrisrøngatig pera ambubelø køn. ³²Incha katø kwalømbe Pablone kaulli pala ambubeløtø lincha amrrai, suldaumera katsikkateeløbe tru nõm waraig mu chindamga yaumay katøle legucha amrrubelø køn. ³³Incha Cesareasrø pua, kubenadurwan tru kilga pøra ørigwan tranabe, Pablongucha nui merrab pera kemallibelø køn. ³⁴Inchen kubenadurbe tru kilga ørigwan ashabe, Pablone:

—¿Chu pirausriig kugu?— cha payibig køn. Incha ciliciasriig kuin kui ashabe, trenchibig køn:

³⁵—Trube, ñun øyeeg puigwane tru ñun øyeekkurriin kuig køn chibelø amrruben, trunun ashchab— cha.

Inchabe Herodeswei purø tab yau Pablone keera wanna, tab ashib tøgagønrrai karubig køn.

Pablo Félixwei merrab ‘øyeeg mara pasrømøtirru’ tainab

24 Tratrø kwaløm wendau maya sacerdotemeran nõ karub sacerdote Ananíasba, mõiløgøsrøn misagwan karubelø kølli misaameraba, trugurri kan purø maig waminchibig Tértulo taiba Cesareasrø kørraambubelø køn. Incha truiløbe tru misaameran ashib karub wabigwei merrab Pablón tsalø køb ‘øyeeg, øyeeg mara pasran’ chinrrab amrrua kemallibelø køn. ²Inchen yandø Pablón wamøben, Tértulobe Pablone ‘øyeeg, øyeeg marøbig køn’ chib menda, Félixwane trenchibig køn:

—Namui purø tab kubenadur Félix, kan nambe ñigurri ambumay imay tab warer cha, ñun mayanguen ungwa, ungwa chinrrab inchar cha. Incha ñibe purø tab asha marøbig kuikkurri, nam i pirau mayeelø warabelayasiibe, srøitø,

srøitø yunømarøb tammissrøb arrun cha. ³Kan ñi namui Félix purø tabig, chusrøndøgucha katø chu uratøgucha, ñune kashmø mayanguen ungwa, ungwa chibelø ker cha. ⁴Inchendø ñun menrra trømbø inçhib menrra waminchimonrrab, kan petøzhiitø tiusmanda kalu pebøbsrumugu chinrrab inder cha, ñibe chiwandøgucha yan tammay mara tranøb wabig købene. ⁵Kaguende i mōwane nambe kan larrø kaig kwanrrø lataig wētørrer cha. Yu pirau chutøgucha judíosmerai utu misaamerane ke nøørøtø marøb namishib pera kurramba, katø tru Nazarenos taig sötømeran ke nø pera marøb chib pasrabig kømba indan cha. ⁶Katø Tiuswei yawan chigucha, Tiuswei yaambu kōmui lataig kaig trømbøig martrab indamba inchen, nambe nun kemørig køn cha. Incha nambe tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben, treeg martrab inchen, ⁷tru maya suldaumeran nø karubig Lisiasbe nui suldaumeraba arrua, tsakkandø namui taskugurri Pablone kerraig køn cha, ⁸tru øyeeg mara pasrømtirru chib srua købelane ñuisrømay ambay chib amrrai ørøppa.

“Trube, ‘øyeeg, øyeeg mara pasrømtirru’ chib kuigwan, ñiashib iigwan kerrigu tab ashabe, maig kuigwan tab ashchabguen— chibig køn.

⁹Inchen judíosmera truyu pønrrabeløgucha:

—Iibe kerriguba isa kōmø, treegwein køn— chib truba inçhibelø køn.

¹⁰Inchen tru kubenadurbe Pablon waminchai señas maren, Pablobe trenchibig køn:

—Ñi ya yam pila i pirau maig maramigwan asha marøb wabig kui ashabe, kalø mara pasrømuigwan nabe chi kōrmø eshkanrrab inchar cha.

¹¹Ñitøweinguen asiinrrun cha, na Jerusalénsrø Tiuswan køriibala

tabig waminchab arriibe kwalømmerna docetøwei purayan cha. ¹²Pøs Nane Tiuswei yau muba køben aleguiyab pasrai ashmøwei, namishib misag sötø peragurri ashmøwei, katø judíosmera tulundzuni yamerayu treeg marøb pasrai ashmøwei, kabe chugøben ciudasrø treeg marøb pasrai ashmøwei indig køn cha. ¹³Inchawei i misaamerabe mōi nan øyeeg mara pasrømtirru chibeløbe øyeeg marøbig køn chib kuigwane treeg køn chinrrappe kaimanrrun cha. ¹⁴Inchendø nabe maig kuigwan kelarrab, trendamønrrun cha: Nabe merrabsrø namui kōlli misaamerai Tiuswan køriibala tabig waminchibig kur cha, tru nøm Tiusweiwan peemaytø marøbelø cha wamig, tru srø may maig køben treekke. Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan lata, katø Tius maig karuigwan eshkabelø pøriilan lata isa kōmø, kerrigu treegwein kuitamab kører cha. ¹⁵Nabe Tius mandø taigwane treeg kønrraitamab isua munig megabig kur cha, tru nøm muniirab kuigwandøwei, tru kwabelø sølgandø tabelø lata, katø tru sølgandø tabelø kōmeelø lata katøle øsiirawa kurramigwan. ¹⁶Inchawei treekkurri nabe Tiuswei merrab lata, mōguelai merrab lata chigøben kalø mara treegwan nai isub kebachib pasrabigu chi kalø køn chibig chigaig kønrrab inçhib megabig kur cha, chu urastøgucha.

¹⁷Nabe truba yam pila peesrø llirab uñabe, ketamig tulisaiigwan naim pirau misaameran ketrappa, katø Tiuswan keta tranrrappa arrubig kur cha. ¹⁸Incha nabe tru maig maramigwan martrai pørig maig chibig køben, Tiuswei yau tru chish misrtrab marigwan chab mara pasrøben, mōiløgøsrøn judíosmera Asia pirausreelø pubelø køn, na misagwan namishib pera kurra kōmøwei, kabe chindinguen asiimig maringarub pera

kurra kòmøwein pasrøben. ¹⁹Inchawei mømibe, truilø nømwei amrrumig køn cha, yu ñui merrab nan øyeeg mara pasrømøtirru chib nan tsalø køb chigøben tamig tøgaguabe. ²⁰Kabe katø tru Setenteelø maig maramigwan asha marøbelai merrab na kemalla pasrab uras nan chi kalø marig wetørraig købene, trube, truburappe nømdøwei yu tømarrash cha. ²¹Nabe tru nømui utu pasrøwa tru urasbeguende mur trashib øyeeg chibwei indig køn: “Kwabelø katøle øsiiramigwan na muniirabig kuikkurri, mõi ñim øyeeg indinab paya asinab pasrar”—cha.

²²Inchen Félixbe tru srø maywan tab wammøraig kuabe:

—Maya suldaumeran nø karubig Lisias arruben, iigwan na maig køtashchab katøwan ashchab— chippa, patsøgøbig køn.

²³Incha Félixbe suldau sətø cienelan nø karub pera pasrabigwane Pablone elachimø, ashib tøgagønrrai karubig køn. Inchendø nui chi maramdeelane mu merønrrain kømø marøb, katø nui asilø møiløgøben nun purugunrrab inchene merømøwei inchain karubig køn.

Cesareasrø Pablon kailan keeri yau keerøb

²⁴Mam kwaløm wendau kørørøn Félixbe nui srai judía Drusilaba katø pua, Pablon pertrab ørabe, isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigwan waminchen mørøbig køn. ²⁵Inchen Pablobe tru sølgandø tabigwanba, chiyugucha srua irramamø amønamiigwanba, katø maig kønrrabigwan treeg asha maramig punrrabigwanba waminchen, Félixbe truba kwaara, trenchibig køn:

—Møimbatøbe ka inrrø cha. Inchendø katøwan nan utø køben, wamørrumøn—cha.

²⁶Inchagucha Pablo nun elatchai kabe kan maya an tranrrua chinrraitamabrre muniirabig køn Félixbe. Incha treeg isua, Félixbe nuimay Pablone katø katø wamabig køn waminchab. ²⁷Inchen yandø pa pila puraiaben, Félixbe webiben, Porcio Festo truigwan purø wamisrtrab kubenadur kebibig køn. Incha Félixbe judíosmeraba ka tab kørørrømisrøg køptø Pablone kailan keeri yau ka wabashippa, webibig køn.

Pablo tru srø kubenadur Festoi merrab

25 Inchen tru pirau karub wanrrab uta kebyaig pøn kwaløm wendau, Festobe Cesaregurri Jerusalénmay nebiben, ²maya sacerdotemeran karubeløba, katø judíosmeran ashib karubeløba Pabloimburab tru treeg puigwan katøle kønøgønrrab Festoimay ambubelø køn, ³Pablon tsalø køb, Jerusalénmay pegutcha chib. Kaguende nømbe Pablone mayu lara kwetchab isua tamarøb købelø køn. ⁴Inchen Festobe lötappe trenchibig køn:

—Pablone Cesareasrø ashib tøgagúig wan cha. Naashib trusrømay menrra yana kømøwatø inrrab isur cha. ⁵Inchawei ñimui utu maig maramigwan ñim asha marøb pønrrabeløbe Cesareasrømay naba kørørruy chibig køn. I møweinug chigøben kalø marig pønrrøbene, trube øyeeg mara pasran chib truyu waminchab.—

⁶Incha Festobe Jerusalénsrø trune køh, kabe trune y pa kwaløm kø chigøsrøn nømbe kørørrømisra, Cesareasrømay katø ya, katø kwalømbe tru maig maramigwan asha marøbelø purrainug wamisra, Pablon pera amrrunrrai karubig køn. ⁷Inchen Pablo trusrø pua kebarrubene, tru judíosmera Jerusalénsrøngurri amrrubeløbe tulsrua, nune chigøben

truba truba trømbøig marøbig køn chibendø, chigucha ke treeg mariiløbe, wetørranrrab kaimabelø køn. ⁸Inchen Pablobe nøbe ‘treeg mara pasrømur’ chib, trenchib waminchibig køn:

—Nabe i tru maig maramigwan martrai Moisés pørig judfosmeraimburabigwan lata, Jerusalén Tiuswei yaweimburab lata, katø Romasrø maya misagweim pala ashib wabig Césarweimburab lata chi kalø mara pasrømur— cha.

⁹Inchendø Festobe judfosmeraba ka tab kørømisrøg køptø, Pablone trencha payibig køn:

—¿Jerusalénmay attragu? cha, tru øyeeeg wamindiilan ñuimburabigwan maig kønrrabigwan trusrø ashchab— cha.

¹⁰Inchene Pablobe trenchibig køn:

—Roma maya misagweim pala ashib wabig César maig maramigwan asha marøb wainug nabe truyuweim pasrar cha, tru maig kønrrabigwan nan asha maramnug. Pøs judfosmeran chigucha chi kalø mariibe chigagøn cha, ñiguen tab asiinrrun cha. ¹¹Kabe na chigøben kalø mara pasrain kui, ñim nan kwanrrai maramdiig na treekkatig kaig mara pasrøbene, nabe kwanrraptøweim pasrar cha. Inchendø nøm øyeeeg mara pasrømtirru chib kuig ka isiitø webibene, mugucha nane truilane tranrrappe kaimanrrun cha. Nabe Romasrø tru maya misagweim pala ashib karub wabig César maig maramigwan nø asha martrai miamønrrun— chibig køn.

¹²Inchen Festobe tru maig maramigwan nun isum purugub purrabeløba chab waminchabe, trenchibig køn:

—Ñi maya misagwan ashib karub wabig César nø asha martrai miaig kuig købene, trube, Césarweimay inrrig— cha.

Pablo rey Agripai merrab

¹³Inchen yandø mam kwaløm køsrøn puraiben, rey Agripaba, Bereniceba Feston ‘ka uñgu’ chib tabig wamab punrrab, Cesareasrømay ambubelø køn. ¹⁴Inchen trusrø nøm truba yam kwaløm waraig køppe, Festobe tru Pablon øyeeeg nebuigwan reywan trenchib eshkabig køn:

—Yube kan møg wan cha, kailan keeri yau Félix kørømara wannig. ¹⁵Na Jerusalénsrømay ya wabene, truigweimburappe sacerdotemeran karubeløba, judfosmeran karubelø kølli misaameraba, ke chinetø køn chib nan eshkab amrrubelø køn cha, Pablon truyu møra pasrønrrai kørømara pasramdiig køn chib. ¹⁶Inchen nabe nømune trencha løtig købig køn cha: “Tru ‘øyeeeg kaig mara pasran’ tainabig; tru ‘ñi øyeeeg maraweim pasrømtirru’ chibelø nui malaugue trenchib amrruben, ‘øyeeeg kømuig køn’ chib; ‘øyeeeg mara pasrømur’ chib nøashib waminchimøwatøbe, romanosmerabe mu møwangucha mana treebe marmeelø køn” cha. ¹⁷Incha truilø nøm yusrømay naba amrruben, chi srørømtø, katø kwalømdø, nabe tru maig maramigwan asha marøb wainug wamisra, tru mowan pera amrrunrrai karuig køn cha. ¹⁸Inchendø tru ‘øyeeeg mara pasrømtirru’ chibeløbe amrrubendø, chigøben trømbøig kalø mariilø tre lataløbe marig wesrumeelø køn cha, pøs nabe nø treeg trømbøig mara pasraindøweinrre inditamab isubene. ¹⁹Treeg kømøtø, tru nuimburab waminchib kuibe, tru Tiusweimburabigwan nø marøb unigwan truiikkurrin chabah, katø kan møg, Jesús taig, kwaig købigwan, Pablobe trunun kwaig kømøtø, ka øsig wan cha, trenchibrre inchen, trugurribatørre inchib kuin køn chibig køn. ²⁰Inchen nabe øyeeeg maramigwane mandø maram kui mørmøwa, Jerusalénsrømay inrra

kuh chibig kur, tru maig k nrrabigwan trusr  asha marig k nrrig cha. ²¹Inchend  Pablobe tru maig k nrrabigwan Augusto César asha marig k nrrab cha, ka ashib t gag uig wanrrab cha n  miaig k bene, treekkurri C sarweisr may na  ramnegatig nune tab ashib t gag nrrai karuig k big k n— cha.

²²Inchene Agripabe Feston trenchibig k n:

—Nangucha tru m wan m rinrrabna k tan— cha.

Inchene Festobe trenchibig k n:

—Sr na wamindi m rtrabguen— cha.

²³Indiibe kat  kwal m Agripaba, Bereniceba puppe, pur  tabig tamarar ke kan chull asamdiig amrruabe, tru chig ben waminchappa, kat  wamindiilan m rtrappa tru tulundzuniisr  kebambambubel  k n, tru suldaumeran karubel  n rreel  k ben, kat  n rreel  ashib karubel  ciudaduel  k bengue. Inchen Festobe Pablon pera amrrungaruben, pera pubel  k n. ²⁴Inchabe Festobe trenchibig k n:

—Rey Agripaba k ben,  nim maya m guel  yu namba purrabel  k ben, i m wan asay cha. I m weimburappe maya jud smera s teel ba Jerusal nsr  lata, yu Cesarea lata ‘yeegwane  sig u basamgaig k n’ chib, trashib amrrubel  k n cha. ²⁵Inchend  nabe nun kwanrrai maramdiig chigucha chi kaig marmuin kui wet rrab, kat  tru maig k nrrabigwan asha marig k migwan Augusto n  asha martrai n t wei miaig kuig k bene, trusr may nabe  rtrab isuig k n cha. ²⁶Inchend  tru Pabloimburabigwan treeg treeg k n chib nai ashib karub wabig Augusto pur  nuigwan na p ra  ramig kan chiguen wet ramur cha. Incha treekkurri  nimuinumay pera arrur cha,  ni nai tab rey Agripa. Maig k nrrabigwan tab asha k r marene, na mait guen Auguston

eshkab p ramig k nrrautan chibig k n. ²⁷P s kan kailan keeri yau keerig wabigwan chibur gurri ‘ yeeg kuig k n’ chib kuigwan chi cha eshkamubend , na  ramibe ke kan ka wainguenig marig lataig punrrautan— chibig k n Festobe.

Pablo nuimburabigwan rey Agripai merrab eshka

26 Inchene Agripabe Pablon trenchibig k n:

— nuimburabigwan maig kuigwan  nit wei waminchi— cha.

Inchen Pablobe yand  waminchab tasigwan kusrawabe, tru nuimburab ‘chi kal  mara pasr mur’ tamigwan waminchab p lbasr big k n: ²—M i na naimburab ‘treeg mara pasr mur’ chib waminchib pasramig mayaguen tab kuim pasrar cha, nai rey Agripai merrab, nan jud smera chigurrimbun  ‘ yeeg mara pasr m tirru’ chib kuigwan. ³Inchagucha  ibe jud smera chit , chit  mar bel  kuigwan kerrigu ashib, kat  nam jud smera mand  melambuyab amrruigwan chigucha  ibe tab nebua ashibig kuig k bene, trube, tiusmanda tammay m rtra chinrrab inchar cha.

⁴Maya jud smera na matsin un gurri nabe nai misaamerai utu Jerusal nsr  maig tsubig kuigwan ashibel  k n cha. ⁵Truil be manasr ngurri ashibel  k n cha, n mun eshkamdiig k bene,  yeeg k big k n chib maig kuigwan  nun eshkamdiig kuinrrun cha, Tiusweiwan kan chizhigwanguen pinab k m  mar b misag s t merayug nabe fariseo k big kur cha. ⁶Incha m imbe tru merrabsr  namui k lli misaameran Tius tru tranrrab misra k r r misrigwan muniirabig kuikkurri, m imbe  yeeg paya ashib srua kuinab pasrar chibig k n. ⁷Tru Israelweinukkurri namui doce sr ig, sr ig karrab misamera Tius tru tranrrab k r r misrigwan

nømbe nebunrrab isua, yem kwaløm Tiuswan køriibala tabig waminchib kuigwan, nagucha truigwan muniirabig kuinukkurri, judíosmerabe yu ñi øyeeg kaig marøbig kømøtirru tainab pasrar chibig køn, nai rey Agripa. ⁸¿Tiusbe kwabelan kwailai utugurri kusrumibe kaimanrretamab isubelø kø chindah ñimui utube?

⁹Pøs isa kømø, nagen Nazaret-srø Jesúswei munchiwane tsalø køb chinetø martrab isua, ¹⁰Jerusalénsrøma treeg marøbig kur cha. Sacerdotesmeran karubelø nan treegwan martrai karuigwan uta, Tiuswei misaameran kailan keeri yau pønsrøb, katø kweecha petøbene, nabe truilaingatøtø inchib pasrabig købig kur cha. ¹¹Incha katø, katø judíosmera tulundzuni yamørig truilane ichabetab ibig kur cha, Tiuswan purø trømbøig nømun wamingarummørø inchib. Incha ¡katø! kan nømun namig købiitø ke chinchimørø inchib, nabe peg pirau ciudaderasønguen kaig martrab wendautø ibig købig kur cha.

Pablo mandøgurri Tiuswei mayu pasramisrigwan waminchib

¹²Nabe øyeeg martrab isua, Damasco ciudadsrømay ørig ibig kur cha, tru sacerdotesmeran karubelø maramburab martrai traniiitøga treeg martrab inrrai karua pasrig. ¹³¡Nai tab rey! mayu kwaløm tøbøtaabe srømbalærøngurri kan tørbilabig pørr lataguen kømø, purø tørig naingatanba, tru naba ambubelaingatanba piløben, ¹⁴nambe pirausrø sötøba kørrinabig køn cha. Inchen kan wam hebreomay trenchib wamindi mørøptindinabig køn cha: “Saulo, Saulo cha, ¿Chindimbarre nane kaig martrabgøba inchigucha? cha. Ñibe kan wey kølabus tsøb pønsrailøyu søl yatab lataitøwei incha, ñibe ka ñiasiitø kørriindan” cha. ¹⁵Inchene

nabe: “¿Señor mu kugu?” chiben, nane Señorbe trenchibig køn cha: “Nabe Jesús, ñi møi kaig martrabgøba indig, nabe truig kur cha. ¹⁶Inchendø kurra, pasramisr chibig køn. Kaguende nabe ñun kenamisrøppe, naiwan marøb megabig kønrrai wesrawa pasrtrappa, katø møi naimburab ñui kaptøga ñi asigwan waminchibig kønrraimba, katø wendøsrø naimburab maig kuigwan kenamaramigwan eshkabig kønrraimba treeg martrab kenamisrar cha. ¹⁷Inchawei nabe ñui misaamerai taskugurri kaig marmønrrai wesrab, katø judíos kømø misaamerai taskugurri kaig marmønrrai wesrab indamønrrun chibig køn. Pøs nabe møi tru misaamerayasigwei ørar cha, ¹⁸nebua ashchai ñi nømui kabmeran kuren, løstøyu amøñibelø købig kuig, toryumay werrub, katø Satanás maramburab mariilø kua, Tiusweimay purørrunrrai. Tru nømui kaig mariilan ulø payiimig pesannaig kømigwan uta, tru nømui isubigwan nainug pasrikkurri tru Tiusweyasig tarømariiløba tøgatø, tru keta tranamig tøgagúigwan utamig kønrrain” chibig køn.

Piab lataigu Tius kenamisra maig taigwan Pablo møra marøb

¹⁹Inchawei, nai rey Agripa, tru srømbalærøngurri piab lataigu kenamisren asigwan nabe mørømønrrab inchimøtø, ²⁰Damascosrø warabelaisrømaymerrig ibig kur cha. Incha trugurrimbe Jerusalénsrømay, trugurrimbe Judea pirau kerrigu truøro ya, katø trugurrimbe judíos kømø misaamerasrømay ya, nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirawa, yandø tru kaig marmønrrab isua mørin kui asamdiig kønrrai tabig marøb inday chib eshkab waminchibig kur cha nabe. ²¹Incha na øyeegwan marikkurri judíosmerabe Jerusalénsrø Tiuswei yau

nane merrarrawa, kwetchab indig kòn cha. ²²Inchendø møin kwalømgatig Tius nan purugúitøga nabe yu pasrar cha, kusrebelan lata, kusremeelan lata maig kuigwan na waminchib. Nabe waminchippe, ka nørøtø peetø waminchimøtø, Tius maig karuigwan eshkabelø maig purainrrun taigwanbah, katø Moisés maig purainrrun cha eshkaigwan, truigwanbatø waminchar chibig kòn: ²³Tru Cristobe truba truba kaig nebuinab megawa, trugurrimbe kwawa, nømerrig katø øsiirawa, namui judíosmeran lata, judíos kømø misaameran lata kaigyugurri webambamig tørwan eshkaib kusrenrrun chib trendailan.—

²⁴Pablobe 'kaig mara pasrømur' chib, waminchib pasramnetø, Festobe øyah chib trashibig kòn:

—¡Pablo ñibe chugúi mørmíig misriasøna! chib. ¡Menrra kusreptø chugúinguen mørmíig misrin kòn!— chib.

²⁵Inchene Pablobe trenchibig kòn:

—Nai purø tab Festo, nabe chugúinguen mørmíig kømøtø pasrar cha. Na waminchippe, ka isatø waminchib pasrømøwei, katø chiwan waminchib pasrarmab isua waminchib pasrar cha. ²⁶Pøs rey Agripabe, iilane kerrigu ashibig kuimba, nui merrab chigucha chi kørig kuin kømø waminchar cha. Kaguende nøbe iilane ashmíig kønrrab kømøtø, nebua ashibig kuitamab isua pasrar cha. Kaguende iilane kan turumbu mu søratø marikkucha kømøn cha. ²⁷¿Nai rey Agripa, Tius maig karuigwan eshkabelø maig taigwan ñigan treeg kuitamab køretirru? cha. Ñibe kørewa wain kui nabe asha pasrar— cha trenchibig kòn Pablobe.

²⁸Inchene Agripabe trenchibig kòn:

—¡Ke yandiitøgatø Tiuswei mayu puraarrua pasramisstrai indiibe!— cha.

²⁹Inchene Pablobe trenchibig kòn:

—Yandiitøgatø kui lata, kabe nu wamindiitøga kui lata, ñitø kømøtø, mõi yu mørøb purrabelan chigucha kerrigueløba na lataløwei misra pønrraimbemab isutan chibig kòn, inchendø nan lata cadenatøga øyee merrarraimeelø.—

³⁰Inchen rey kurra pasramisren, kubenadurgucha, Bereniceba kurrøben, truyu nømba purrabeløgucha kurra, yandø webamba, ³¹nømdø nørøsrø ambabe, kangurri kangurri trenchib waminchibelø kòn:

—I møøbe chiburø kwanrrai maramdiig kømøwei, katø kailan keeri yau keera tøgagømdiig kømøwei marøbig kuin kòn— cha.

³²Incha Agripabe Feston trenchibig kòn:

—Pablo nøashib César asha marig kønrrab chib miamuig kuimbe, pøs nøbe elatsikken købsruinrrun— cha.

Pablon Romasrømay ørig

27 Yandø Italiasrømay amrrai treeg wamincha kørømisren, kan suldau tru cienwan nø karub pera pasrabig tru Augusto maya misagwan ashib wabigwei suldau sötømerayuig Julio taigwan ashib tøgagønrrai tranøbelø kòn, Pablonba, katøgan kailan keeri yau pønrrabelanba. ²Incha adramitiosriig kan barco Asia pirau, tru barcos puisrømay webinrrab inchib pasrøben, nambe truyu nebambubelø ker. Inchen nambabe Aristarco kan Macedonia pirausrig Tesalónica ciudayuikkucha arrubig kòn. ³Incha katø kwaløm Sidón tru barcos puisrø nam pubene, truyube Juliobe Pablon truba tab inchib, nune nui trendø asiilaisrømay ibashibig kòn, tabig wamab utab tøgagúig uñchai. ⁴Incha Sidóngurri webambabe, Chipre pirø pi tøbøtag pasrabiisrø isig srørrø ketawan puraambub ambubelø ker, kaguende

isig ichibiibe ambamgaig merrammay megambub ichen. ⁵Incha yandø tru nu pi tøbøtaasrø Cilicia pirauba, Panfilia pirauba pinrrøguesrø misrøb ambabe, yandø Licia piraub Mira ciudayu pubelø ker.

⁶Incha truyu suldau sötø cienwan nø karub pera pasrabiibe kan barco Alejandro pirausriig Italiamay inrrabig pasrain kui wetørrawa, truyu amrrab, namun nebamingarubig køn. ⁷Incha tsøn-datø truba yam kwaløm ambub meløwa, isig ichibig namun merrammaygøba megambub ichen, ke trendø pumub-sruatø Gnido pinrrøguesrø pubelø ker. Incha Salmón pinrrøguesrø Creta isig srørrø ketawan puraambub ambubelø ker. ⁸Incha mendawandø ke trendø chab kaimab purørrub amrrua, kanbalø Buenos Puertos taisrø pubelø ker, Lasea ciuda pulusrø.

Maryu kørig kømddiig pi namab kurrab

⁹Inchen amrrub kuig yandø yanaguen misrøb arruben, yandø tru barcoyu ambamikkucha purø kørig kønrraptiig misrøb arrubig køn. Kaguende tru ayunain kwaløm puraiwei inchen, yandø tru sre pøl kebinrrab købig køn. Incha Pablobe øyee maramddiig køn chib waminchibig køn:

¹⁰—Nai lincha amrrubelø, i barcoyu ambamibe barcon mindisainab, katø purø nørø ka yandø pinønrrab kui ashar cha, barco chigøben niga arriilø lata, barco lata yandø ka pinøben, katø namdøweinguen kwamigwan lanrrun—chib.

¹¹Inchen tru suldau sötø cienwan nø karub pera pasrabiibe øyee maramddiig køn cha Pablo wamindigwane mormøtø, tru barco sribigwanba, barco puaigwanba, truilangøba mörøppe, Pablone mormiig køn. ¹²Inchagucha barcos puinug sre pubweimbe tab

kømøtønug køben, soteelø lutauba truyugurri webamrrab isubelø køn, Creta piraub Fenice ciudasrø tru barcos puinug puin chindi. Inchen truipe pørr neeshibgatømayba, pørr pinebgatømayba pinrrøguesrøn købig køn.

Maryu purø trømbøig isig ichibig webarrub

¹³Inchen sursrøngurri kan kaizhig isig ichibig webarruben, chu punrrab isuigwan yandø ke nebuermab isua, barco imønrrai merrarrabig kuatsig tsandzønwan piugurri wesrawa, yandø tru Creta piø pulusrø kemallib ambubelø køn. ¹⁴Indiibe yanazhigutø Euraquilón cha wamig isig purø trømbøig pøtømay pailab ichibig tru pørr kal-labgatømaygurri webarrua, barcon yamgaig megambub arruben, ¹⁵yandø barcobe isig ichibig srua yaig kuig kōppe, tru isig ichibigwane kamara ambamgaig køben, yandø isig ichibig srua inrraindø ka purrabelø ker. ¹⁶Incha kan piø, pi tøbøtag pasrabig Cauda tainug isig srørrøgatømay purørrub amrrua, truba truba inchib meløwa, tru kwamønrrab webambig tru kan lamø barcozhigwan nemørbelø ker. ¹⁷Incha trunun barcoyu neerabe, nu barco nørøtiig misrmønrrai, manilastøga pøtøburab kirrøb mendabelø køn. Inhendø piu umbu pisrum tunmerayu kegalrraitamab kørig køben, barco inrrai isig utabig velas taigwan kørøøra, tru mur isig ichibig barcon ka srua inrraindø ka purrabelø køn. ¹⁸Indig katø kwaløm purø trømbøig namab isig ichib kurrøben, barco niga arrigwan pinøbusrøb menda, ¹⁹pøn kwalømyube tru barcoyu chi palabelan trendø truyu tøgagúilan nømashib pinøbusrøbelø køn. ²⁰Inchen truba yam kwaløm kan pørr kenamismøweih, estrellamera kenamismøweih

inchen, purø trømbøig isig ichib pi welarmera namab kurrøben, yandø øsig webammumuitamaptøwei isub melabelø ker.

²¹Nambe yandø yam kwalømguen mamø ambig kuig kōppe, Pablobe nō-mui utu pasramisra, trenchibig kōn:

—Au, nai lincha amrrubelø, na maig taigwan mōra Cretagurri werrumuig kuinguen, barcon øyeeq trømbøig mindisainamøwei, øyeeq nōrrø pinisha pōnrrømøwei inchibsrinrun cha.

²²Treeg kuindøgucha tru isuptø chi kullaaramugun chinrrab inchar cha; kaguende barcobe chab pinindøgucha, ñimbe mōikkucha kwanraamøn cha. ²³Kaguende nan tru nuin kōnrrai inchib pasrab, katø nui maramigwan nan maringarub inchib pasrab Tiuswei kan ángel mira yem nan kenamisrtan cha. ²⁴Incha nane tru ángelbe trenchitan cha: “Pablo, chi kōrig kui inchimōta cha. Kaguende ñibe Roma maya misagwan karub ashib wabig César purø nuigwei merrab pasramig palōnrrab kuimba, barcoyu ñiba amrrub kōbelan Tiusbe mayeelanba øsig webambamig kōnrrai martrun” chitan cha. ²⁵Inchawei, nai lincha amrrubelø, chi kullaarab trunun isumōtay cha. Kaguende nabe Tiuswandø isua pasrar cha, nō maig taibe treeg kōnrraitamab isuague. ²⁶Inchen kōben, kan pi tøbøtag pirø pasrabiisrø barco namunbañau srua ya trusrø kebusriilø kōmig nebunrun— chibig kōn.

²⁷Indiibe parru kōnrrab yembe nam Adriatico maryu ke pi muba srua yaindeleø ambub kua, yem tøbøtasrø tru barcoyu ambubeløbe yandø ke pirø pulu pub yain kui mōrabe, ²⁸piwan maya umbuig kōtashchab tsiwan kegucha ashene, treinta y seis metros kōben, katøguchi ambuurørø katø kegucha unaashene, veintisiete metros kōbig kōn. ²⁹Inchen

nōrrø sruumerayu melambumuitamab kōrig kōben, barcon imōnrrai merrarrabig pibgatø wendaumay kuatsiguelø piu kebusriilan kebeta, ke kan petø tōrraimbemab isub munig melabelø kōn.

³⁰Inchen tru barco srubelø barcoyugurri wegørra amrrab isua, tru merrabmay piu kebusriilø tru kuatsig tsandzōmeran merrarrab tsimeran yabranøbelø misrøb, tru kwamø øsig webambam barco-unan piu kebenørskøbelø kōn.

³¹Inchen Pablobe suldau sōtø cienwan nō karub pera pasrabigwanba, suldaumeranba trenchib eshkabig kōn:

—Iilø yu barcoyu ka purrømøtø wegørra ambisruandøbe, ñimbe øsig webamrraamøn— cha.

³²Inchene suldaumerabe tru øsig webambam barco-unan merrarrab tsimeran para, piyu ibashiptinchibelø kōn.

³³Inchen yandø tōr-rrab arruben, mayeelanba maytøguen chi isumø, ka may chib, Pablobe trenchibig waminchibig kōn:

—Yandø mōi chabguen parruguen kōn cha, chi puraitashchab muniiraptø ñim chigucha mamø melaig.

³⁴Inchawei nabe tiusmanda ka may tamōnrun cha, pōs ñimui asr tabig chishtø kōnrrai. Kaguende ñimune mōigwandøgucha kan pusruutøguen mindisaig kōnrraamøn— cha.

³⁵Trunun chab waminchabe, Pablobe nui tasku pirriwan muta, mayeelai merrab Tiuswan ‘mayanguen pay’ cha, pirisha, trugurrimbe mab pōlbasren, ³⁶mayeeløba ka mamøtømab isua, nōmgucha mabelø kōn. ³⁷Inchen tru barcoyu nam mayeelø amrrubeløbe doscientos setenta y seis kōbelø ker. ³⁸Incha yandø mamne ma, tirigun maryu kebetabelø kōn, barco chairanrrai.

Barco piu umbu ulsra pasrambub

³⁹Incha t̄or-rabene tru pir̄owane chu pirau kuinguen ashmubend̄, kanbal̄o barco kebambig wambiitiig pisrum chaabaig nebua asha, trusr̄o pasrambumdiig k̄obene, barcon trusr̄o pasrambungarunrrab inchibel̄o k̄on. ⁴⁰Incha barcon im̄onrrai merrarrabig tru kuatsig tsandz̄on piu kegutsigwan piu wamnet̄o t̄simeran par̄oppa, trugurrimbe tru barcon muba inrrai lliskaigwan lusrig pasrabigwan alaaan̄ob, tru isig utabig vela taigwan kusrubene, tru barcobe pisrum chaasr̄omay ib mendabig k̄on. ⁴¹Inchend̄o tru pi ambugurri igurri megambuinug pisrum tunyu pasrambunrrab iben, barcone trusr̄o kegal̄osrka pasrambungarubel̄o k̄on. Inchen merrabmayiibe pisrum tunyu ulsra k̄on̄omiig pasrambuben, wendaumayiibe tru n̄orr̄o pi welarmera pur̄o tr̄omb̄oig megambuben, barcobe ke n̄or̄otiig misr̄ob ibig k̄on.

⁴²Inchen suldaumerabe tru kailan keeri yau p̄onrrabelan sr̄ua amrruilan kwetchab isubel̄o k̄on, weḡorra amba m̄oikkucha lulm̄onrrai. ⁴³Inchen tru suldau s̄ot̄o cienwan n̄o karub pera pasrabiibe Pablone kweechim̄onrrai isua, n̄om isuigwane ka isuit̄o purainrrai mar̄obig k̄on. Incha m̄oil̄oḡoben nadam kusrebel̄obe truil̄omerrig keḡorra ambingarubig k̄on pursr̄o webamrrai. ⁴⁴Inchen kat̄oganelane:

—Tablamerayu kui, kabe tru barco n̄or̄otiig misra weḡorriil̄oyu kui ambay— chibig k̄on. Øyeeg inchib mel̄owa mayeel̄oba pirausr̄o øsig pubel̄o k̄on.

Pablo Maltasr̄o chit̄o mar̄ob purayail̄o

28 Incha yand̄o s̄ot̄oba øsig webambabe, tru pi t̄ob̄otag pir̄o pasrabiibe, Malta cha wamim pir̄o

kuin kui nebua ashibel̄o ker. ²Inchen trend̄o truyu warab misaamerabe namun kwa tab inchib tab wama, sre-bub kwa pishin k̄oben, n̄ombe nag urra, namun s̄oteelanba kemallchai wama-bel̄o k̄on. ³Inchene Pablobe trar mul nu tulisha, nagu kebusrene, m̄oimbe kan ul nag pachiiiraben truyugurri webarrupe, Pabloi tasku tsacha megambuben, ⁴trend̄o truyu warab misaamerabe ul Pabloi tasku tsacha megai ashabe, kangurrin kangurri trenchibel̄o k̄on:

—I m̄obe chiguen k̄om̄o kweechait̄owein kuinrrun cha. Maryugurrimbe chindiim̄iig ka øsig webarrind̄ogucha, tru maig k̄onrrabigwan asha mariibe pinab ashm̄iig kuabe, øsig uñbashm̄onrrab as̄onan— chibel̄o k̄on.

⁵Inchen Pablobe ulwan nagu pab̄orr̄oḡobene, chigucha inchim̄iig k̄on. ⁶Inchen n̄ombe parab mend̄otashchab, kabe m̄oi m̄oi kwain tsumbutashchab ashib muniirab k̄obel̄o k̄on. Inchend̄o tru chindashchab truba yaana ashib k̄oben, chigucha inchimui ashabe, kat̄obe peemayt̄o isua, Pablone ‘kan tius k̄on’ chib mendabel̄o k̄on.

⁷Inchen tru warainug trugatanbe Publ̄io taigweim pir̄omera k̄obig k̄on, tru pi t̄ob̄otag pir̄o pasrabigu misagwan ashib karubigwei. Truibe namun truba tab wamab uta, p̄on kwal̄om ør̄oba truba tab inchib k̄orr̄omisringarubig k̄on. ⁸Inchen tru Publ̄ioi m̄oskaimbe pachiiibaig, ani larraibiibaig camayu kwanrr̄o tsuben, Pablobe ashchab ya, Tiisba wamincha, tasigwan kwanrriigweim pala estsarene, tammisr̄obig k̄on. ⁹Inchen trugurrimbe kat̄ogan kwanreel̄ogucha tru pi t̄ob̄otag pir̄o pasrabigu warabel̄obe Pabloomay amrrua, tamaril̄o k̄obel̄o k̄on. ¹⁰Incha chiḡoben truba ketiil̄ot̄oga namun truba truba tab incha, nam amrrab barcoyu nebamm̄owat̄o, ambamig chi pal̄onrrabigwan n̄ombe chisht̄o tran̄obel̄o k̄on.

Pablo Romasrø pub

¹¹Incha tru pi tøbøtag pirø pasrabigu pøn pøl warøwabe, kan barco alejandríasriig tru srebub pølmera chab purayamne, truyu pasrabigu ambubelø ker. Tru barcobe Cástorwanba, Póluxwanba marig tøgaiig køb big køn, chiyuilø kui asamig kønrrai. ¹²Incha barcos puinug Siracusasrø puabe, truyu pøn kwaløm warabelø ker. ¹³Trugurrimbe pirø puluwandø purørrub amrrua, Regio ciudasarngatig amben, katø kwalømbe sursrøngurri, isig ichib kurrøben pa kwaløm kønrrabyube Puteolisrø pubelø ker. ¹⁴Incha trusrømbe nunelø warabelø kuin kui wetørrabelø ker. Inchen nømbe namun truyu kørømisray chiben nambe kan trune lincha kørømisrøbelø ker. Incha øyeeg amba Romasrø pubelø ker. ¹⁵Inchen Romasrø nuneløbe nam amrrunrrab kui wammøraguen kua, Apio ciudasarø misag amrrua tulundzuniisrømba, katø tru Tres Tabernas taisrømba namun wamab utønrrab amrruin køb big køn. Inchen Pablobe nømun ashabe, Tiuswan ungwa, ungwa cha, chi kømui lataig katøle truba tab kui mørøbig køn.

¹⁶Incha nam Roma chab pubene, Pablone trusrømbe nuin kui nørøø yau tsubashibig køn, kan suldauwan nun ashchai pasra.

Pablo Romasrø Tiuswei wamwan eshkab kusrenanøb

¹⁷Incha tru puig pøn kwalømyube judíosmeran ashib karubelan Pablobe lynchab amrrunrrai eshkangarua, yandø truyu chab tulundzunøbene, trenchibig køn:

—Nai nunelø, nabe judíosmeran tsalø køb chi kaig marmøwei, katø namui kølli misaamera nømui trendø chigøben marøb tøgagüilan treelane

marmumig køn chib pasrømøwei inchendø, Jerusalénsrøwei nane merrarrawa, romanosmerai tasku tranig køn cha. ¹⁸Inchen truiløbe nan maig kuigwan tab ashabe, elatchab inchibelø køn cha, kwanrrai maramdiig nainug chigucha chi kalø marig kaaben. ¹⁹Trune judíosmerabe nan elachimønrrai sötølulen, nane treeg marøg kømuidøgucha nan maig punrrabigwan César asha martrai nane miamig nebuig køn cha, kabe na naim pirau, nai misaameraimburab chi køn chinrrab isua kømøtø. ²⁰Inchawei øyeeg puikkurri ñimun ashchappa, waminchappa nabe wamig køn cha. Nam israelitasmera muniiraigwan muniirabikkurri mõi yu i cadenastøga merrarraig pasrar—chibig køn.

²¹Inchene nømbe Pablone trenchibelø køn:

—Nambe Judeagurri ñuimburab eshkabig chi kilga pøra ørig utømøwei, katø namui misag judíosmera trusrøngurri amrrubelø møikkucha ñi kalø maran chib ñuimburab namune chigucha waminchimøwei indig køn cha. ²²Inchendø ñi maig isuigwan wamindi mörinrrabna kuin ker cha. Kaguende tru i sötø Tiusweiwan srøig peemay kusrenanøb marigwane chutøgucha ‘kaig køn’ chib, wamindi ashibelø ker—cha.

²³Incha nømbe kan ø kwaløm Pabloba tulundzunønrrab cha wesrawa pasra, tru Pablo ya peba tsuinuumay truba nu amrruben, løtsøgurri maabengatig ‘Tius tru nø ashib karub wainuguigwan øyeeg, øyeeg køn’ chib eshkab, nøbe maig kuigwan waminchibig køn. Jesucristoimburab ke treegwei køb big kuin kønmba nøm nebua isumne inchib, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan pølbasa, Tius maig karuigwan eshkabelø pøriilanbañau waminchibig køn. ²⁴Inchen kan utueløbe Pablo wamindig-

wan treegwein købig kuin kui isuben, trune kan utueløbe køremeelø køn. ²⁵ Incha nømbe nømui ututøwei lata kandø isumuig køppe, tarømisra ambub køben, yandø ke srabe Pablobe trenchibig køn:

—Espíritu Santobe tru Tius maig karuigwan eshkabig Isafaskurri tru merrabsrø ñimui kølli misaameran øyah chib, waminchippe, sølwei wamindin køn cha:

²⁶ “I misaameran iigwan waminchab inrrø cha:

Ñimbe mørøppe, mørendø, managuen chigúí mørmønrrun chib.

Ashippe ashendø, chigúinguen nebua ashchaamøn chib.

²⁷ Kaguende i misaamerai manrrømerabe nasrkwailø,

katø mørøppe, mørendø, tab chigúinguen mørmeelø køn chib.

Nømui kabmerabe kasrailø køn cha, kabmeratøga ashmøwei, nømui kalumeratøga mørmøwei inchai.

Katø nømui manrrøtøga mandø kuinguen mørmøwei, katø naimay llliramøwei, katø na tamariilø kømøwei kønrrun chinrrig,” taimbala.

²⁸ Pøs øyeeeg købene, ñimbe isua kuy cha. Judíos kømø misaameran tru kaigyugurri wesrabig Tiusweiwane wammørøsrailø køben, truiløbe mørtrun— chibig køn. ²⁹ Inchen Pablo øyeeeg chibene, judíosmerabe nømdø truba truba payiyab waminchib ambubelø køn.

³⁰ Inchen Pablobe tru an pagarawa pebi yau pa pila ørøba kørrømisra, nun ashchab ambubelane mundøgucha wamab utab wabig køn truyu. ³¹ Tius nø ashib karub wainuguigwan waminchib, Señor Jesucristoimburabigwan eshka kusrenanøb inchibig køn, mui malautøgucha trurrigu chi sötø luliimíkke.

Romanos

'Ka amõniguh' chib pørig

1 Na Pablo, Jesucristoi marøb megabig, Jesucristo nõashib nan karua ørig kønrrai nan wama pasrøb, Tiuswei tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb pasrønrrai nan tarømara pasrøb indig, i kilga pørigwan ørar.

²Ig tru tabig srø wambe Tius maig karuigwan eshkabeløgurri nui newan tab wam pøriiløyu tru merrabsrøwei Tius tranrrab misra kørørmisri wam køn ³tru nui Nusrkaweimburab. Tru Nusrkai nõ misag kuigweimburappe, nõbe Davidwei misagugurri arrubig køben, ⁴tru Espiritu Newan Tabigweimburappe, tru maramburab mariitøga nune Tiuswei Nusrkain køn cha eshkawa pasrig. Treeg køn, tru kwabelai utugurri nõ katøle øsiirawa kurrig kuikkurri, truibe Jesucristo, tru namui Señor.

⁵Incha nõgurri tru ka yandø tab indigwanba, nõashib karua ørig kømigwanba nambe utig køn, judíos kømø misaamera chu pirausreelandøgucha nõmui isubigwan nuinuutø pasrikkurri nõ maig taigwan mørøbelø kømigwan nam waminchib ambamig kønrrai, Cristo munchiweyasig. ⁶Inchen tru maig taigwan mørøbelai utu Jesucristoielø kønrrai wamiiløba ñimgucha truyu tøga pønrran. ⁷Ñim mayeelø Romasrø warabelø Tius undaarailø, Tiuswei misaamera kønrrai wamiilan ka yandø tab indiiba, chi isumgaig tab købiiba ñimba kønrrai inchar, Tius namui Møskaweinukkurrimba, Señor Jesucristoinukkurrimba arrubigwan.

Pablo Romasrømay yainrrabna kui inchib

⁸Señor Jesucristogurri nai Tiuswanmerrig ungwa, ungwa chinrrab inchar ñim mayeelaimburab. Kaguende ñim ñimui isubigwan Cristoinuutø pasra tøgagúigwane chutøgucha tabig waminchibelø køn. ⁹Pøs nai manrraugurri kerrigu newan isua, nui Nusrkawei tru tabig srø wamwan eshkab kusrenanøb, nuiwan na marøb pasraig Tiusbe nane asha pasran, tru na nõba wamindigube managuen pesannamø ñimun isubig kuigwan. ¹⁰Nabe nai Tiuswan 'purugurra' cha, miabig kur, Tius nan inrrain køben, yandø na chinchagøben ñimun ashchab arrumig may kurtrai. ¹¹Kaguende nane ñimun asinrrabna køtan, Tiusweimburabeløyuigwan chitøguen ñimun pirishinrrab, ñim mas mur pønrramig kønrrai, ¹²masken tru ñim lata, na lata namui isubigwan Jesucristoinug kanguelarrøtø tøga pønrraitøga nam ambugurri, igurri kuñab pønrramig kønrrai.

¹³Pøs nabe ñim, nai nunelan, wammøra kønrrai inchar, nabe ñimuisrømay ñimun ashchab katø katø attrab isub megaigwan, na judíos kømeeelø katøgan misaamerai utusrø kan ellmarig tulishib latawei, ñimui utugucha maitøguen tulishinrrab. Inchendø møingatig arrumgaig pasrambuig megabig kur. ¹⁴Nabe griegosmeran lata, griegos kømø misaameran lata, kusreb misaameran lata, chi kusremø misaameran lata ulø pasrar Tiuswei wamwan eshkab kusrenanamig. ¹⁵Inchawei treekkurri ñim Romasrø warabelangucha nabe Tiuswei tabig srø wamwan truba truba eshkab kusrenanøg kuim pasrar.

Tiuswei tabig srø wambe kaigyugurri wesramig maramburab marøbig køn

¹⁶ Pøs Tiuswei tabig srø wamweimburappe nabe chi kørig kui inçhib pasrømur, kaguende truiþe Tiuswei maramburab marøbig køn kaigyugurri wesrailø kønrrai mutøgucha Jesucriston kørebigweimbe, judíosmeramerrið, trugurrimbe katø griegosmeragucha. ¹⁷ Kaguende tru tabig srø wamyu kenamisran tru chi kaig marmeelø lataig tabig kørrømisra pønrramig Tiusweinukkurri arrubig, truiþe isubigwan Cristoinuutø pasra pønrraikkurrimba, katø isubigwan nuinuutø pasra pønrramig kønrraimba. Tru Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala: “Tiusba tru mandø pasramigwan sølgandø treeg tabig pasrabiibe nui isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúitøgatø uñchun” taig.

Maya misamera kaig mara pønrraig

¹⁸ Tiuswei purø trømbøig namig købiibe srømbalærøngurri kenamisrøb arrun, tru møguelø larrø trømbøig mariilaim palaba, tru sølgandø tabig kømfiðgwan mariilaim palaba, tru treeg sølgandø tabig kømfiðgwan mariiløtøga tru newan cierton tabigwan søtøgatab pønrrabelan. ¹⁹ Kaguende Tiusweimburabig kui asamigwane nømbe tørgandø ashibelø køn, pøs Tiusbe nøashib trunun nømun kenamarig kua. ²⁰ Kaguende tru chigurrimbunø pirøwan mara pasrøb uraskurri Tiusweimburabigwan tru kaptøga nebua asiimeelø, tru managurri managatig nui maramburab marøb pasrabiiba, nø trendø Tius køppe, treeg kuibabe tørgandø chigúi nebua asamdiig kenamisran tru nø chi mariiløyu. Inchawei treekkurriwei chi kemesra køben ‘ashmeelø ker’ chib pønrramibe chigagøn.

²¹ Kaguende nømbe Tiuswan nebua ashippe ashendø, Tius kui ashabe, Tiuswan lataig tabig inçhib tøgagømwøwei, mayanguen ungwa, ungwa chimøwei inçhibelø købig køn. Treeg kømøtø, nømui isubigube chi purugunrrabgailø isumguengailan isuben, nømui chugúinguen mørmubendø isub manrrøbe løstøraig kørrømisrig købig køn. ²² Nømbe truba truba kusrebelø kermab inçhendø, chugúinguen mørmeelø kørrømisrig købig køn. ²³ Tius managuen pinønrrabig kømfiðgwei tru tørguegwalmabigwane møg kwawa pinønrrabigwei asrwan tre lataitøwei maramba, illimera latailø maramba, pib srøptøga animalmera latailø maramba, pirau srala ambub animalmera latailø maramba inçhib, øyeeløtøga yunømarøbelø købig køn.

²⁴ Inchawei treekkurri nømui manrrau møgueløba, ishumburmeraba trømbøig marøg købig arrubigu trømbøig marøb chinchibgucha warønrrai Tiusbe elatsig køn, nømui asrmeran nømasiyaitø larrø trømbøig marøb kønrrai. ²⁵ Nømbe Tiuswei tru newan ciertonig køreigwane lelacha, isa wamindigwan kørewa, Tius tru mara pønrrailan køriibala tabig waminçhib, truillayasig marøbelø købig køn, tru chigurrimbunø kønrrai Tius mara pønrrøbig, Tius tru managatig mayanguen tabig wamindigwan tabig wamindi urasbe. Treeg kønrrun.

²⁶ Inchawei øyeekkurri nømune purø trømbøig kørikken kønrraptiig marøb kønrrai Tiusbe elatsig købig køn, ishumburmerabe nømui asrwan møguelan tranamig købigwan treeg marmøtø, ishumburmeraasiyaitø trømbøig marøb kebamben. ²⁷ Katø møgueløbe treetøwei nømui asrtøga ishumburba trendø treeg marigwan elacha, kanikkurri kanikkurri trømbøig marøg købiitø kan chinsraatø inçhib, møgueløbe nøm møgueløasiyaitø

purø trømbøig kørikken kørnraaptiig marøb kebambig købig kørn. Nøm treeg trømbøig marøb pørnraimburo nømui asrutøwei nøm møra melamigwan utig købig kørn.

²⁸Inchagucha nømbe Tiuswane ni Tius kuitamabguen isug kømui inchen, Tiusbe elachiptindig købig kørn, nømui isubigwane larrø kaig mindiilø tøgagøbashchab chi maramgaigwan marbashib. ²⁹Nømbe kalø marøb amrruiløtø netsailø, purø trømbøig marøbelø, parelø, trurrigu yandø larrø kailø, treelø kørn. Nømbe chigurrin køben pusrkwai asamig køben, misagwan kweecha petamelø køben, kwayam lamelø køben, isatø may wamincha kegørrørskamelø køben, katøganun kaig martrab isumelø køben, trutø netsailø kørn. ³⁰Katøganuimbura chine wamincha mørøbelø, wam kusrupteelø, Tiuswane larrø tsaleelø, møranguenga trømbøig wamabelø, purab nørreelø mørørai inchibelø, nømasiitø purab nørreelø misrøb waminchibelø, chigurrimbunø kaig maramigwane srøitø, srøitø isua wesrubelø, usri møskalan chigucha mørmeelø, ³¹larrø chugúi mørmeelø, chi martrab waminchendø ka wamdø waminchibelø, manrøga latailø, mungucha lastima ashmeelø, treelø kørn. ³²Tru øyeeg marøbeløbe kwamig kørnrai Tius treeg nebunrai mara pasrigwan nømbe ashibelø købendø, katøgucha nømbe treegwan ka mariitø kørnraab kuindø, katøganelø treeg marene, 'øyambe søldøwei maran' chibelø kørn.

Tiusbe mayeelan maig maramigwan asha martrab pasrainrrun

2 Inchawei treeg købene, au, ñibe chi kemesra køben 'ashmíig kur' tamibe chigagøn, ni mu kuingucha, ñi katøganun 'øyeeg, øyeeg marøbig kørn' chib

pasrabiibe. Kaguende ñi katøganun 'øyeeeg marøbig kørn' chib pasrappe, ñibe ñi-asiitøwei kebenib pasran. Pøs katøganun ñi 'øyeeg, øyeeg marøbig kørn', chib pasraptøga ñigucha treetøwei marøb pasran. ²Inchawei nambe ashibelø ker, tru øyeeg marøbelane Tiusbe maig kørnraabigwan treeg kørnrai mara pasrappe, tru newan ciertonig maig køben treeg marig kui. ³Au, ñi tru katøganelø treeg marøbelan 'øyeeg, øyeeg marøbelø kørn' chib pasraptøga, ñigucha treetøwei marøb pasrøbendø, ñi isuppe, ¿Tius tru maig kørnraabigwan treeg kørnrai mara pasrigugurri chi indiimíig ñigan welulurrumatirru? ⁴¿Kabe Tiuswei tru purø tab indig tøgagømburab tøgagüilamba, nø chindingucha tammayig kuigwanba, tammay munugubig, munugubig kuigwanba, truilan kashchab inchib pasrøtirru, Tiuswei tru purø tab indiibe ñui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrai inchib pasrøben, trunun isua ashmøtø?

⁵Inchendø ñibe ke ñi isuigwandø martrab inchibikkurrimba, mas kaig marmønrrab ñui manrrau ñi isua mørmuikkurrimba, ñibe Tiuswei namig købigwan nui sølgandø maig kørnraabigwan asha maram kwalømwei ñuyasiitøwei tunbasrøb yan, Tiuswei tru maig kørnraabigwan sølgandø asha marig kenamisram kwalømweyasig. ⁶Tiusbe møigwandøgucha nøm maig marig køben kanun kanun truburo nø maig tranamigwan treeg tranrrun. ⁷Managatig øsig kømigwan tranrrun Tiusbe, tru managuen elachimø, tabig marøbig marøb melaigu tru maya nuguen tab indigwanba, tabig kui asha tab indigwanba, managuen patsønrrabig kømíigwanba labelane. ⁸Inchendø tru nøm maig isuppe, ke treegwandø kørnrai isua marøb, tru newan ciertonigwan møra marmøtø, tru sølgandø tabigwan møra

marmelaim pala attrun Tiuswei tru purø trømbøig namig købiibe. ⁹Tru kaig marøbelaimbe muim palatøgucha purø trømbøig chine nebui melamiba, ni mumayguen kømíig isui melamiba attrun, judíosmeranmerrig, trugurrimbe judíos kømø misaameran. ¹⁰Trune mønundøgucha tabig marøbelaimbe tru maya nuguen tab indiiba, tabig kui asha tab indiiba, chi isumgaig tab købiiba kønrrun nømuimbe, judíosmeranmerrig, trugurrimbe judíos kømø misaameran. ¹¹Kaguende Tiusbe muingatøgucha wamøtø, lata ashibig køn.

Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig

¹²Inchawei maig maramigwan martrai Moisés pørigwan chigarmera kua, mutøgucha kaig marøbeløbe tru maig maramigwan martrai pørigu asha mariilø kømuingucha, pinab pinamnumay amben, katø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan tøgarmera kua, kaig marøbeløbe, trube, tru nømui pørig tøgagúitøwei maig kønrrabigwan asha mariilø kønrrun. ¹³Kaguende maig maramigwan martrai pørig maig tailan ka møratø amøña, Tiuswein kabyu sølgandø tabelø kønrrab kømøtø, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig tailan møra marøbelø, truiløbe-guende Tius tabig kørromariilø kønrrun. ¹⁴Pøš tru judíosmera kømeeelø tru maig maramigwan martrai pørig chigarguen tru pørig maig martrain chibigwan nømbe ka trendø treeg marøb amøñippe, nømbe tru maig maramigwan martrai pørigwane chigarmerebe købendø, nømui mariiløyu tru maig martrai karuigwane pøri latailø købig køn nømashib. ¹⁵Nømbe tru maig maramigwan martrai pørigwane nømui manrrau pøri lataig tøgargu kuin kui kenamaran. Tru nømui isub kebachib pasrabiibe nøm maig

kuigwan eshkaben, tru nømui isubiibe, 'ñibe kalø mara pasran' tain kui, kabe 'tabig mara pasran' tain kui indan. ¹⁶Inchen øyeebe tru møguelø nømui manrrau mu asiimíig nømuinetø tøgagúilan Cristo Jesús kurri Tius maig kønrrabigwan asha marøb kwaløm treeg kønrrun, Tiuswei tru tabig srø wamwan na wamindig maig køben.

Judíosmeraba, tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiba

¹⁷Ñi, judío misag cha wamig, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben ñibe ke truigwandø kemenda pasrøwa, 'Tiusbe namunwei lawa wesrailø ker' chib, ñi nuig misrøb møg inchib pasrab, ¹⁸katø ñibe Tius maig martrai palai waigwan nebua ashib, katø tru purø tabigwane ñibe 'tabigwein køn' chib, pasrab inchibig køn, kaguende ñibe tru Moisés pørigwan kusrenanig kua. ¹⁹Ñibe tru chi ashmeelø kabgar latailan muba ambamigwan 'nabe sí, pera ibig kurmab' isua pasrab, katø løstøuelaimbe ñibe 'tør kurmab' isub, ²⁰katø, 'chugú mørmeelan maig kuigwan kusrenanøb, ureg latailan kusrenanøb inchibig kurmab' isuinrrun, kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pørigube nebua ashib kusreelanba, tru newan ciertonigwanba maig kuigwan newan trendailan ñibe tøgagua. ²¹Ñi katøganelanguen kusrenanøbig købendø çñiasiitøweimbe kusrenrrab inchimøtirru? 'Nilamig kømøn' chib, ñi eshkab kusrenanendø, çñigan niløtirru? ²²Katø 'itølulmumig køn' chib, ñi waminchendø, çñigan itøluldirru? Ñibe taska mari tiusmeran larrø tsaliig købendø, trube, truilø pønrrai yau chi pønrrabigwane çñigan nila wesratirru? ²³Tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu ñibe truba nuig

misrøb waminchib pasrøbendø, ¿tru pørigwandøwei kalø marøb itøbunab pasraitøga, Tiuswane kaigwan lataig inchib ñigan maig købash marøb pasrøtirru? ²⁴Tiuswei wam maig pørig pasraimbala: “Ñingurrindø judíos kømø misaamerabe Tiuswei munchiwan purø trømbøig wamig køn” taig.

²⁵Pøs ñi circuncisiónwan mara tøgagüibe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibigwan møra mareneguende, purugubwei indan. Inchendø tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan ñi kalø marøb itøbunøbene, tru ñi circuncidawa pasrab taibe chi circuncidamug lataitøwein køn. ²⁶Inchawei tru circuncisiónwan marmíikken tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu maig chibigwan treeg marene ¿circuncidamíig kuingucha, Tiuswein kabyube nui misag kui asamig circuncidaweig kui lataitøwei kørromarig kømuitarru? ²⁷Inchen tru judío kømø misag, asru tru circuncidamíig købendø, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig taigwan marøbiibe, ñi, judío, tru Moisés pørigwan tøgag, katøgucha circuncidaweig købendø, tru pørigwan kalø marøb itøbunøbene, nø maig uniitøga ñune nøguen ñi kalø marøptiig kui kørromartrun.

²⁸Kan judío kømibe, ka palatø judío kønrrab kømøwei, asru ka palatø circuncidaweig kuikkurri judío kønrrab kømøwein køn. ²⁹Treeg kømøtø, kan cierton judiøbe nui umbugurri treeg køn. Katø tru circuncisiónwan Espiritu Santogurri manrrau marig køn, tru maig maramigu pøriiløgurriin kønrrab kømøtø. Inchen tru treeg møwane maya nuguen tabig wamindiibe møguelainukkurrin kømøtø, Tiusweinukkurri arrubig køn.

3 Trube, treeg købene, ¿kan judíoimbe chiyutørre mas tabig kerah kan judío

kømíigwei lata? ¿Katø tru circuncisión mariibe chi purugub pasrah? ²Pøs, kan judío kømibe chiyutøgucha truba truba tab køn. Srøtøbe, Tiuswei wamwan nømunwei asha marøb tøgagønrraimab isua trana pasrig købig køn. ³Pøs nøm møiløgøben Tiusba maig pønrramigwan treeg pønrrømuingucha, tru nøm Tiusba treeg pønrrømuikkurrindø, Tius nø maig tabig kuigwane treeg kømønrrai mana treeg martrab kø. ⁴¡Kah! mumaygucha chi treeg kønrraamøn. Treeg kømøtø, Tiusbe nø maig martrab taigwane isømø, treeg marøbig køn, misaabe mutøgucha isapteelø kuingucha. Tiuswei wamwan maig pørig pasraimbala:

“Ñi wamindiiløyu sølwan waminchibig kui asig kønrrain køn taig. Katø ñun ‘øyeeg, øyeeg marøbig køn’ tainab pasraigu ñibe tab puraya webyan” taig.

⁵Inchen tru nam sølgandø tabig marmub pønrraibe Tius nø sølgandø tabig kuigwane masken tab nebua asig kønrrai kenamarene, trube, ¿nambe chi chinrrab køh? ¿Tru Tius nui namig købiitøga namun møra melønrrai marøppe, søl marmíig køptø, treeg marig kønrrab kø chindah? (Nabe iigwan trenchippe, møguelø maig isubelø køben, trumay isua trenchar.) ⁶¡Kah! mumaygucha chi treeg kønrraamøn. Trube, øyamay kuimbe ¿pirau maya misaameran tru maig kønrrabigwan Tiusbe chinchas asha martrab kø?

⁷Inchen tru nai isa wamindiibe Tiuswei newan ciertonigwane masken maya nuguen tabikken kønrrai marendøbe, trube ¿nane katøgucha chindimbarre kaig marøptiig kuig mara kørromarah? ⁸Trube, øyah chinrrauta (tru møiløgøsrøn namuimburab trømbøig waminchib itø amrrubeløma namun ke øyeeg chib pønrrabelø kui marøbelø køn): “Kaigwan margun cha,

tabig attraimbe”. Tru trenchibelane mœra pœnrœnrrai maramig sœlwein kœn.

**Tabig sœlwan marœbelœbe
kanguen mu kaagœn**

⁹Trube, treeg kœbene, ¿nam judfœs-merabe katœguchi tabelœ kœbra chin-dah? ¿Kah! mumaygucha chi treeg kœmœn. Kaguende: “Judfœsmeran lata, judfœs kœmeelan lata, kaibe mayee-lanba nœ karub tœga pasran” cha. Yandœ nambe: “Treeg kœn” cha chab trendaig kuig kœn. ¹⁰Tiuswei wamwan pœrigu maig taimbala:

“Sœlgandœ tabiibe ni kan kandœguen mu kawei,

¹¹maig kuigwan chi chibig kui mœtra-big muguen kawei,
Tiuswan isub lanrabiibe muguen kawein kœn cha.

¹²Mayeelœba peeburabgœba amba, mœitœgucha chi martrabgaig kailœ mis-rin kœn cha.

Tabig marœbiibe muguen kaagœn cha, ni kan kandœguen mu kaagœn cha.

¹³Nœmui mœrambe kan kwaig sœrin trabwan kura pasri lataig kœben, nœmui nilœtœgabe may wamincha, isa kegœrrœsrkœbelœ kœn.

Nœmui trikkalusyube ulmerai venenon muga latailœ, treelœ kœn cha.

¹⁴Katœ nœmui trigube kaig nebunrrai trœmbœ wamamibah,
larrœ pusrkwanrraptiig wamamig mœbgœlig lataibatœ netsailœ kœn cha.

¹⁵Nœmbe kweechib, ani lushib lulœb pœnrramig srœbmerabe unchaguen tœgar kœn cha.

¹⁶Nœmui amœnailœbe purœ isumdiig kœr-rœmisra waramig kœnrraimba,
chugurringuen kœmuielœ isuig kœrrœmisra waramig kœnrraimba,
treeg marœbelœ kœn cha.

¹⁷Ambumay imay tab amœnamigwane ashmœ misaamera kœn cha.

¹⁸Nœmbe Tiuswan kœrig tœgagœmigwane
ni managuen isumeelœ, treelœ kœn” cha,
trenchibig kœn.

¹⁹Pœs nambe ashibelœ ker, tru maig maramigwan martrai Moisés pœriibe tru pœrig maig chiben truigwan marœb melabelaimburab waminchibig kui, mumeratœgucha chi chinchab kaima pœnrramig kœnrraimba, katœ Tiuswei merrab pirau maya misaamera kerriguba nœmui chi mariilan eshkab pœnrramig kœnrraimba. ²⁰Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pœrig maig chibig kœben trunun marikkurri Tiuswei merrab chi kaig marmfœig lataig munguen tabig kœrrœmarig kœnrraamœn. Treeg kœmœtœ, tru pœriibe nambe kaig marœbelœ kui trunun kenamarœb pasran.

**Kaigyugurri webambamibe
isubigwan Jesucristoinug
pasra tœgagœikkurrin kœn**

²¹Inchen mœimbe tru chi kaig marmeelœ lataig tabig kœrrœmisra pœnrramig kœnrrai marœbig Tiuswei yandœ kenamisrin kœn, tru maig maramigwan martrai Moisés pœriiba chi asamikkaig, Tius maig karuigwan tru eshkabelœba, katœ tru maig maramigwan martrai Moisés pœriguba, tru truigweimburab maig wamindig kœben, treeg. ²²Iig tru chi kaig marmeelœ lataig tabig kœrrœmisra pœnrramig kœnrrai marig Tiusweimbe, isubigwan Jesucristoinug pasra pœnrraikkurri arrubig kœn mayeelœ nun kœrebelaimbe, mungucha nœœrœ marœb kandarœtœ inchimœ. ²³Kaguende mayeelœba kaig mara, Tiuswei tœrguegwalmabigwane chinchanebumœn. ²⁴Incha tru chi kailœ kœmeelœ lataig tabig pœnrramig keta traniibe Tius ka yandœ tab indikkurrin kœn, Cristo Jesœskurri Tiusweyelœ

kønrrai wesruilø kuikkurri. ²⁵Tiusbe Cristone kan animal kweecha tranøb lataitøwei marig køn, Cristoi ani lusinug nømui isubigwan pasrikkurri misag kaig mariilan Tius ulø paymumig kønrrai. Øyeeg marøppe, Tius nui tru sølgandø tabigwan ashchai kenamaran, kaguende tammay muniirabig køptø, tru merrabwan kaig mariilane chi ulø paymønrrab pesannawa. ²⁶Nøbe øyeeg marøppe, tru mõi øyan kwaløm nui sølgandø tabigwan kenamartrab indig køn. Katø nøbe isubigwan Jesúsweinug pasrøbigwane chi kaig kømíig lataig tabig kørromisrtrai marøbig køn.

²⁷Trube, treeg købene, ¿chiyu møg inchib pønrrønrrerah? Pøs treeg indamibe yandø patsan. Trube, ¿trunune mumay martrai pasriitøga patsøga pasrah? ¿Chigøben tabig mariiløtøga kønrrab kø chindah? Kah, treeg kømøtø, trube isubigwan Cristoinug pasrtrai indiitøga patsøgan. ²⁸Pøs nambe øyamay køn chibren pønrrer, tru chi kaig kømíig lataig tabig pasramibe isubigwan Cristoinug pasra tøgagúikkurrin køn cha, tru maig maramigwan martrai pørigu truilan mariiløgurrin kønrrab kømøtø.

²⁹¿Kabe Tiusbe judfosmerayasiitø Tius kønrrab kø chindah? ¿Nøbe judfos kømø misaameraingucha Tius kømuitarru? ¡Pøs yamba treegwein kømuitarru! Judfos kømø misaameraingucha nøbe Tius køn. ³⁰Kaguende Tiusbe nøtø kandø køn, isubigwan nuinug pasrikkurri judfosmera, tru asru circuncidawarmeran chi kailø kømeeelø lataig tabig pønrramig marøb, katø judfos kømeeelø, tru asru circuncidawa kømeeelangucha nømui isubigwan nuinug pasrikkurri chi kaig kømeeelø lataig tabig pønrramig marøb inchibig. ³¹Pøs treeg købene, ¿isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúitøga tru maig maramigwan martrai

pørigwane chigucha kømíig mara kørromartrautah? ¡Kah! mumaygucha chi treeg kønrraamøn. Masken nambe tru maig maramigwan martrai pørigwane maig købiibe, treeg kønrrai inchib pønrrer.

Abraham isubigwan Tiusweinug pasrikkurri Tiuswei merrab chi kaig kømíig lataig kørromarig

4 Treeg købene, ¿nam judfosmerai tru merrabsrø namui kølli misag Abrahambe chi wetørraig køn, chinrrab? ²Pøs Abraham chigøben tabig mariitøga chi kaig kømíig lataig tabig pasramig kuig kuimbe, møg inchib waminchib pasramig købwei inchibsruiinrun, inchendø Tiuswei merrab kømøtø. ³¿Tiuswei wamwan pørigube mandø chibig køh?: “Abrahambe Tiuswan køreben, treekkurri nune Tiusbe chi kaig kømíig lataig, tabig treeg asha pasrig køn” cha, trenchibig køn. ⁴Pøs møikkøben kan chigøben marenma, truburø traniibe keta tranig kømøtø, nui marimburø tranamigwan tranig, treeg køn. ⁵Inchen Tiusba tab pønrrønrrab chi marmuindøgucha, tru kaigwan chi kaig kømíig lataig tabig kørromarøb Tiuswan kørebene, tru nui isubigwan nuinug pasrigwane Tiusbe sølgandø tabig kui asan. ⁶Davidbe katø treetøwein taig køn: “Maya nuguen tab kuig køn cha, kan møg nui tabig mariiløgurrin kømøtø, Tius ka yandø chi kaig kømíig lataig tabig treeg asha treeg kørromarinabigweimbe.” ⁷Øyah chib:

“Mayanguen tab kuilø køn cha, kaig mariilan Tius nømun chigucha chi ulø paymønrrab pesannab, katø nømui kaig mariilan chi isua ashmø kasra kørromarinabelaimbe.

⁸Mayanguen tab kuig køn cha,

Señor nui kaig marigwan trunun isua ashmøtø, Señor kagøbasinab møøbe.”

⁹Inchen iig tru mayanguen tab købi-ibe ¿circuncidawarmeraindø kønrrab kø chindah, kabe circuncidameelaingucha kønrrab kø chindah? Pøs nambe trendaig kuig køn: “Abrahambe isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúikkurri nune Tiusbe chi kaig kømíig lataig tabig treeg asha pasrig kuig køn” cha. ¹⁰Inchen ¿tru treeg mara kørrømarøb urasbe nøbe maig uñen kuig køh? ¿Nøbe circuncidaweig køben kuig køh, kabe circuncidamíig srø køben kuig kø chindah? Nøbe circuncidaweig køben kømøtø, nøbe circuncidamíig srø købenbatøsrøwei treeg kørrømarig kuig køn. ¹¹Inchen Abrahambe tru isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúikkurri chi kaig kømíig lataig tabig treeg asha kørrømaru wendøsrø, truigweimburab tru circuncisiónwane kan siñal, kan sello lataig utig køn. Treekkurri Abrahambe circuncidameelø mayeelø Tiuswan kørebelaimbe nøbe møskain køn, nõmgucha kaig komeelø lataig tabig treeg asiilø kømig kønrrai. ¹²Katø Abrahambe tru circuncidailaingucha møskain køn, tru treegwan ka mariitø kømøtø, tru namui møskai Abraham circuncidamíig køppatøsrøwei nui isubigwan Tiusweinuutø tøgá unigu truwandøwei trappunabelaimbe.

**Tius nø martrab kørrømisriibe
isubigwan nuinuutø
tøgagúikkurri utønrrun**

¹³Kaguende Tius tru treeg tranrrab cha kørrømisrigwan Abrahamwanba, nuinukkurri karrab misaameranba pirøwan ketig utønrrun chib urasbe, tru maig maramigwan martrai pøra wesruitøga tranmøtø, nø isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúigu chi kaig

kømfíig lataig nø treeg kuigu tranig køn. ¹⁴Kaguen tru keta tranrrab misrigwan utønrrabeløbe tru maig maramigwan martrai pørig maig taigwan marøbelø, truiløtø kuig kuimbe, trube, tru isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúibe chi tøgagømuinguenig køben, katø tru treeg tranrrab cha kørrømisriikkucha ka treeg martrab taitø purebsruinrrun. ¹⁵Pøs kaguende tru maig maramigwan martrai pøriibe Tiuswei trømbøig namig købigwan tøgáig arrubig køn mørmeelaim palab. Inchen tru maig maramigwan martrai pøra wesruig chiganuube, kalø marøb itubunab kømikkucha chigagøn.

¹⁶Inchawei Tius tru treeg tranrrab cha kørrømisriibe misaamera nõmui isubigwan Tiusweinug pasrikkurri arrubig køn, truiibe Tiuswei tru ka yandø ketig kønrrai. Incha tru Abrahamweinukkurri amrrub misaamerai mayeelaimba maig marigwane mu kønøgamgaig treeg marig kørrømisrtrain kuig køn. Tru maig maramigwan martrai pørig maig taigwan marøbelaindø kømøtø, tru isubigwan Tiusweinuutø pasrig Abraham tøgagúigwandøwei tøgárimbe nõmuinguucha kønrrai. Inchawei Abrahambe Tiusweimburabigu nam mayeelai møskain køn. ¹⁷Tiuswei wamyu maig chibig pørig pasraimbala: “Truba yambalø peesrøn, peesrø warønrrab misaamerai ñune møskain kønrrai marar” taig. Tru Abraham kørewa pasraig Tiuswein kabyube Abrahambe namui møskain køben, tru Tiusbe kwailan øsiingararub, chi marig kaabendø, chabguen marig pønrrai lataig wamabig, treeg Tius køn.

¹⁸Chi treeg kønrraitamab isua muniiramig chigagúingucha, Abrahambe kørewa, muniirab megaig køn. Treekkurri truba yambalø peesrøn, peesrø warønrrab misaamerai møskai

misrig kòn, Tius øyah taimbala: “Nuinukkurri karrab misaabe øyeeg nõrrø kònrrun” taig. ¹⁹ Abrahambe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigube treeg kòmuptinchaitamab nui asrwan isua, kullaaramuig kòn, nõbe yandø kwai lataig kuinaindøgucha. Kaguende nõbe yandø cien años lutauig købig kòn. Katø Saragucha ureg tøgagømibe kwai lataitwein købig kòn. ²⁰ Øyeeg køben Tius tru treeg martrab cha kørømisrigwane Abrahambe treeg kòmuptinchaitamab isumuig kòn. Treeg kømøtø, nui isubigwan nõ Tiusweinuutø pasra tøgagúibe masken mur pasrønrrai marig pasrøwa, Tiusweyasig maya nuguen tabig marøbig kòn. ²¹ Abrahambe treeg kònrrab kui newan isua pasrabig kòn, Tius treeg martrab cha kørømisrigwane maramburab maramigwan tøga Tius kui. ²² Incha nui isubigwan Tiusweinug pasrikkurri Tiusbe Abrahamwane chi kaig kømfig lataig tabig kui asha utig kòn.

²³ Inchen tru: “Chi kaig kømfig lataig tabig kui asha utig kòn” cha pøriibe Abrahamweyasiitø kømøtø, ²⁴ namuyasikkucha tøga pøra pasrig kòn, tru nam chi kaig kømeeleø lataig tabig kui asha Tius utiilø kònrrabelaimbe, tru namui Señor Jesucriston kwailai utugurri katøle øsiirangarub Tiuswan nam kørebelaimbe. ²⁵ Cristobe namui kaig marilaimburø kwanrrai tranig kua, katø nune katøle øsiirangaruig kòn, Tius namun chi kaig kømeeleø lataig tabig kui asiilø kònrrai.

Kaig marig chigar kònrrai yandø tabig kørømarig

5 Inchawei isubigwan Cristoinug pasra pønrraikkurri chi kailø kømeeleø lataig tabig pønrramig kua, Tiusba chi isumgaig tab pønrramigwan tøgaguer, Señor Jesucristogurri. ² Pøs

katø nambe nõgurri namui isubigwan nuinuutø pasriitøga øyeeg tru ka yandø tabig tranigu kebamba, truyu pønrrøwa, Tiuswei tørguegwalmabigwan namgucha tøgagønrrab, treegwan isua muniirab tabig kui mørøb pønrrer. ³ Incha øyeetø kømøtø, namun chigøben isumdiig nebuben, katø nambe mayanguen tabig kui kasraarabelø ker, kaguen tru chigøben isumdiig nebui pønrramig arrubiibe maig kuingucha tammay melam kusremig arruben, ⁴ tru maig kuingucha melabig melaigugurri arrubiibe, chine pub arrubigu chi kømui lataig pønrrabelø kømig arruben, tru treeg chi kømui lataig pønrrabelø kuigyugurri arrubiibe, tru tøgagømigwane yandø tøgaguen pønrrermab isua pønrramig arrubig kui isubelø kuig køppe. ⁵ Inchen nam tru tøgaguermab isua munig melaibe, treeg kòmuptincha namun ka isuindø pønrramig kònrrai kørømartrabig kømøn. Kaguende Tiusbe namui manrøwan nui undag købiitøga netsøgana pasrig kòn, Espiritu Santon namun tøgagønrrai tranikkurri.

⁶ Pøs nambe chigucha chi martrabgailø pønrrøben, Cristobe kailayasig kwaig kòn, yandø ke treeg maramig puben. ⁷ Tabig sølgandø uñib møweimburø kan mugøben nõ purøbasramisra kwanrrab indamibe purø murig kòn, ke kan larrø tabig marøb møweimburøgan pøs kan mube nõ purøbasramisra kwanrrab pasramisrøbwei inchihsruitarru køben. ⁸ Trune Tiusbe nui undag købig namuyasig tøgagúigwan øyeeg marigu kenamaran, nam kaig marøbelø købenbatøsrøwei, Cristo namuimburø nõ purøbasramisra kwaigu. ⁹ Møimbe yandø Señor Jesucristoi ani lusiitøga nam chi kaig kømeeleø lataig tabig pønrraig køppe, møimbeguende Tiuswei trømbøig namig købig namuim

pala attrabig pasrabigwan Cristogurri treeg pumønrrai mariilø kømønrrun. ¹⁰Pøs nam Tiuswan ashig kømui inchib pønrrab urassrøweinguen, nui Nusrkai kwaikkurri Tiusba tammay tabig kørømisra pønrramig kønrrai mariilø kuig køppe, møimbeguende, yandø nam nøba tabig kørømisra pønrrønrrai mariiløbe, nambe kaigyugurri wesrailø kømønrrun Nusrkai øsig kuikkurri. ¹¹Incha katø iitø kømøtø, nambe Tiusweinug maya nuguen kasrag pønrrer namui Señor Jesucristogurri. Pøs nøgurri nambe Tiusba tru tammay tabig kørømisra pønrramigwan mømibe utig kuig køn.

**Adánweiwanba,
Cristoiwanba waminchibig**

¹²Pøs kaig mariima kan møkkurrindø yu pirau kebarruben, kwamibe tru kaig marikkurri arrig købene, øyeetøwei tru kwamibe maya misagwan puraarrub arrig køn, kaguende mayeeløba kaig marig kua. ¹³Tru maig maramigwan martrai pørig chigaabenbatøwei, kaig mariibe yu piraube pasrabguen indig køn. Inchendø tru maig maramigwan martrai pørig kaabene, kaig marigwangucha chi isua asamig kaabig køn. ¹⁴Treeg kuindøgucha, tru kwamibe Adán tsub urassrøngurri Moiséskatig mayeelaim pala pasrøben, mayeelanba kwamig arrig køn, Tius karua pasrigwan kalø marøb itøbunab Adán mari lataitøwei marigwan marmeelaim palaguen. Adánbe tru wendau attrabigweimbe tre lataitøwein kuig køn.

¹⁵Inchendø Tius nø keta traniiba, tru karua pasrigwan Adán kaig marøb itøbuniibabe treetøwein kømøtø, peg køn. Kaguende Tius karua pasrigwan kan møg kalø marøb itøbunikkurrindø misag truba nørrø kwamima kuibe, treetøguen kømø, Tiuswei tru ka yandø

tab indiibe misag nørrø pønrrabelaim pala arrumburab arrig køn, tru Jesucristo kan møweinukkurrindø ka yandø keta tranig arrubig. ¹⁶Inchagucha Tius tru keta traniibe, tru kan møøtø kaig marigugurri arrubig lataig kømøtø køn. Kaguende tru kaig marimburo maig kønrrabigwan asha mariilø pønrramig arubiibe, kanbalø kalø marikkurrindø arua, misagwan kailø kui kørømara pønrrailø kømigwan tøgag arrig køn. Trune Tius tru ketiibe møguelø purø nørrø kalø mara pønrrøben, treekkurri arrua, Tiuswein kabyu nam chi kaig kømeeleø lataig tabig pønrramig kønrrai mariilø kømigwan tøgag arrig køn. ¹⁷Pøs Tius tru karua pasrigwan kan møg, nøtø kaig marøb itøbunikkurrindø maya misagweim pala tru kwamig nø karub pasrønrraima, tru kan møøtø øyeeg mariibe, treetøguen kømøtø, tru Jesucristo, nø kan møkkurrindø nøm øsig kuigube chigurrimbunø arrubigwan nøm kanawa puraambub amrrun, tru Tiuswei nørrø ka yandø tab indigwanba, tru chi kaig kømíig lataig kømig ketigwanba Tius tranig utabelø.

¹⁸Pøs Tius karua pasrigwan kan møg kanbalø kaig marøb itøbunikkurrindø maya misaameran møra pønrrønrrai pønrrailø kømima kuibe, katø treetøwei kan møg kanbalø sølgandø tabig mariitøgatø maya misaameran tru chi kaig kømeeleø lataig tabig kørømisramigwan maran, trube nømuyasig øsig kømigwan tøgag arrubig. ¹⁹Kaguende kan møøtø maig karuigwan møra marmuikkurrindø misaamera truba nørrø kaig marøbelø kønrrai mara kørømariibe, katø treetøwei kan møøtø tru maig karuigwan møra mariibe truba nørrø chigucha chi kaig kømeeleø lataig tabig kørømariilø kønrrun.

²⁰Tru maig maramigwan martrai pøriibe tabigwane tabig kui ashchaimba, kaig marigwane kaig kui

ashchaimba asøskønrrab kebarrubene, tru kaig marøb itøbunab kømibe masken nurab larrøbitsig køn. Tru kaig marig mas larrøbichib nurabene, Tiuswei tru ka yandø tab indiibe treetøguen kømø, purab nuikken nurab larrøbitsig køn. ²¹Inchawei tru kaig mariibe misagwan Tiusweinukkurri tarømara, kwamigumay srua ib truig kerriguwan nø karub pasrab lataitøwei, tru ka yandø tab indikkucha, tru sölğandø tabig mariitøga kerriguwan nø karub pasrønrrain kuig køn, managatig øsig kømigwan tøgäig Jesucristo namui Señorgurri.

Kaig marøb melaigugurri yandø wesrailø

6 Trube, treeg købene, ¿mandø chinrrab? ¿Tiuswei tru ka yandø tab indig mas nurab larrøbichib attraimbe, trube, kabe kaig maramigwan marøbig martrab køh? ²¡Kah! mumaygucha chi treeg kønraamøn. Kaguende nam kaig maramigweimburappe yandø kwailøbe tru kaig maramigu katøgucha chinha øsig pønrrønrrab. ³¿Kabe ñimbe ashmeelø këtirru, nam mayeelø Cristo Jesúswei munchiyu piu umbu ulsrøbeløbe, tru nø kwaigu namgucha nøba kanguegøtø nø kwab lataitøwei mara pønrrain kui? ⁴Kaguende nambe piu umbu ulsraitøga nøba kanguegøtø sori latailø kuig køn, nø kwaigu namgucha kwanrrab, Møskawei tørguegwalmabiitøga kwabelai utugurri Cristo katøle øsiirawa kurrab lataitøwei, namgucha katøgan sroig peemay øsig amønnamigwan tøgagønrrab.

⁵Cristo kwaiguma trakkandø kanbalatø nam nøba pønrrain kuabe, treetøwei nø øsiirawa kurrigugucha nambe øsiirawa pønrramig kønrrun. ⁶Kaguende nambe ashibelø ker, tru nam trendø kaigwan tøga kal-laig tru køllig namui umbu pasrabigwane Criston tru

kurusyu mesrøben, tøga mesrøb lataig marigwan, tru namui umbu kaig martrai isungarubigwan pinisaig kønrrai, nam kaig maramigutø melabig melamig kømønrrai. ⁷Kaguende yandø kwabiibe, treeg kaig marøb megamigugurrimbe treeg marmønrrab webya pasran. ⁸Pøs namgucha Cristoba kanguegøtø kwab lataitøwei marabe, katø nøba øsig purramigwangucha purramig kønrrab kui isua pønrrer. ⁹Kaguende nambe ashibelø ker, Cristobe kwabelai utugurri katøle øsiirawa, yandø kurrikkurrimbe katøbe yandø mana kwamønrrabig køben, tru kwangarub pasrabiibe yandø nune katøbe chigucha martrab kaimanrrab kui. ¹⁰Cristobe kwappe, tru kaig marigweimburab kan pijitø managatigweyasig kwawa, katø mõi øsig wappe, Tiusweyasig øsig wan. ¹¹Inchawei treetøwei ñimbe kaig maramigweimburappe yandø kaig marmønrrab kwailø kermab isua pønrray. Inchendø Tiusweyasiibe Cristo Jesúsba kanbalatø pønrraikkurri øsiguelø kermab isuague.

¹²Trube, treeg købene, tru kaig maringarub pasrabig tru ñimui patsønrrab asru nø karub pasrønrrain kømøtø kuig, tru kaig marøg købig arrubigwan ñim tru kuindø maramig kømønrrai. ¹³Katø ñimui asru tasiimera, srøbmera, øyeelø chine tøgagüilan kaig maramigweyasig tranrrab inchib pønrrømøtay. Treeg kømøtø, masken ñimbe kwailø latailø kua, katøle øsiirawa latailøsun Tiusweyasig tranrrab inchib, ñimui asru chi pønrrabigwane trurrawa sölğandø tabig marøb kømigweyasig tranrrab inday. ¹⁴Pøs tru kaig mariibe ñimune yandø nø karub pasrømønrrun. Kaguende yandø ñimbe tru maig maramigwan martrai pørig truig karuig melømøtø, Tius nø ka yandø tab indig truig karuin pønrran.

Møimbe yandø kaigwan kòmø, tabig maramigwan marøb melabelø.

¹⁵ ¿Trube, treeg købene, mandø inchab? ¿Tru maig maramigwan martrai pørig truig karuig melømøtø, Tiuswei tru ka yandø tab indig karuig pønrraig køppe, kabe kaigwan marøb kønrrab køh? ¡Kah! mumaygucha chi treeg kønrraamøn. ¹⁶ ¿Ashmeelø kőtirru, ñimma mungøben nø maig karuben treeg karui mørøb melørrumøn cha melamisrabe, nø maig karuben ñim møra marøb melai mowaimbe nø karuindiig melamig købig kuin kui? Pøs, tru kaig maramig nø karub tøgä pasraibe kwamigumay srua iben, Tius maig karuigwan møra marig truig karub tøgä pasraibe Tiusba tab pønrramigumay srua ibig køn. ¹⁷ Inchendø Tiuswan mayanguen ungwa, ungwa chinrrab. Pøs ñimbe merrappe tru kaig marig karuindø melabelø kuagucha, tru tabig kusrenanigwan ñim maig utig køben, treeg marøb kømigu pønrramisra, ñimui manrraugurri newan isua treegwan møra marig køn. ¹⁸ Ñimbe kaig marigugurri yandø wesrailø kua, møimbe ñimbe tru sølgandø tabigweyasig karuindø melønrrabelø misrin køn.

¹⁹ Nabe waminchipe, misaamera wamindimay waminchar, kaguen ñim misaamera kuig køppe, isuigu kullaguelø kuimba. Pøs tru merrabwanma ñimui asru tasiimera, srøbmera øyeelø chine tøgägülän køsøngønrraptiigweyasig treegwandø, treegwandø katøguchinguen, katøguchinguen trømbøig marøb kømima kuibe. Møimbe treetøwei ñimui asru chine pønrrabigwan tru sølgandø tabig marøb kømigweyasig treegwandø marøb kømig tranrrab

inday, ñimuyasiitøwei Tiusweindø tarømarig pønrramig kønrrai.

²⁰ Pøs tru ñim kaig maramigu trutø trutø marøb køb urasma tru sølgandø tabig maramig ñimun truig nø karuimig amønibelø kuig køn. ²¹ ¿Inchen tru kaig marigugurrimbe tabiibe chi wesrawa pønrrøgue? Møi yambalasrømbe ñimune kørikken kuim pønrramitø køn. Pøs truike srabebe ka kwamitøwei srua arrubig køn. ²² Trune møimbe ñimun kaig marøb melaiugurri yandø wesrailø, Tius karuindø melabelø misrikkurrimbe, Tiusweyasiitø tarømarig pønrramig tøgagøn. Inchen truikkurri arrubiibe tru managatig øsig kømig, truig køn. ²³ Kaguende kaig mariibe tru kaigwan marimburo nø tranøppe, kwamigwane tranan. Trune Tius keta traniibe managatig øsig kømig, truig køn, namui Señor Jesucristoba kanbalatø pønrraigu.

Kasharawarmera maig køben, treetøwein køn cha wamindig

7 Nai nunelø, tru maig maramigwan martrai karuigwan ashibelan nabe waminchar. ¿Ñimbe ashmeelø kőtirru, tru maig maramigwan martrai karuibe kan mowane øsig unamnegatiitø nø tøgä pasrabig kui? ² Kaguen kan kasharawa ishuwanma tru maig maramigwan martrai pasriibe keeba nøørø kønrrain kòmø, kandø mara tøgagøn keg øsig wamnegatiibe. Inchendø yandø keg kwabene, tru pørig nui keeba nøørø kønrrain kòmø, mara kørømarig købigwane nøbe yandø truburappe chi asamikkaig kørømisran. ³ Inchawei keg øsig wamne, katøgan møøba kasharabene, truigwane 'kewan itøluløptø ishug køn' cha, nune treeg wamig kørømisrtrun. Inchen nui keg kwabeneguende, tru maig maramigwan pasrig nui keeba nøørø kønrrain kòmø, kørømarig købigwane, yandø nøbe truburappe,

chi asamikkaig korrømisran. Katøgan mөөba ya, kasharaingucha, yandø kewan itøluløptø ishug kønrraamøn.

⁴Katø treetøwei ñim, nai nuneløgucha, Cristoi asuelø kuikkurri tru maig maramigwan martrai pørigweimburappe ñimbe yandø kwai latailø korrømisrig kuig køn, tru katøganwei misra pønrrønrrab, Cristo tru kwailai utugurri øsiirabigwei, nam øyamay Tiusweyasig tabig marøbelø kønrrab. ⁵Kaguende trendø kaig marøb asr namun nø karuim pønrrab urasbe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu kaigwan marmønrrai tru mera pasriibe namune kaigwan martrab isunrrai masken kiagasrønänen, tru kaig marøg købiibe namui asru marøb pasrabig køn, namun øyamay kwamigumay srua inrrabigweyasig marøbelø kønrrai marøb. ⁶Inchendø mømibe tru Moisés pørig nø karub tøgagúigweimburappe nambe yandø kwaikkurri, nambe truigweimburappe chi asamikkar korrømisrig køn, Espiritu Santoinug peemay øsig kømig srøizhigu nam Tiusweyasig marøb melamig kønrrai, tru maig maramigwan martrai merrabsrø køllin pørigu kømøtø.

Tabigwan martrab inchen kaigwan martrai inçhibig namui umbu pasrabig

⁷¿Trube, treeg købene, mandø chinrrab? ¿Tru maig maramigwan martrai pøriibe kaig marøbig kønrrab kø chindah? ¡Kah! mumaygucha chi treeg kønrraamøn. Kaguende tru martrai pørig kømumibe, kaig mariibe maig købig kuin kui nabe nebua ashmubsrubrainrun. Pøs tru maig maramigwan martrai pørig: “Mendaigweiwane chull asamig kømøn” cha, trenchimui guimbe, trube, tru mendaigweiwane chull asamibe kalø købig kuig nabe nebua ashmubsrubrainrun. ⁸Inchen kaig maramibe tru øyee

marmønrrai karua pasrinug nø kelula, pasramisra, nane chigurrimbunø chull ashib pasramig kønrrai nane masken isunrrai kiagasrønänig køn. Kaguende tru maig maramigwan martrai pørig chi kaabene, tru kaig mariibe chi martrabgaig, kwaig lataig køn. ⁹Tru maig maramigwan martrai pørig maig maringaruigwan merrabsrø chigaig køp-patøbe, nabe øsiguig købig kur. Inchen tru maig maramigwan martrai pasrig arrubene, tru kaig maramibe nainuube ke øsiirab lata inchen, nabe kwai lataig korrømisrinabig køn. ¹⁰Pøs tru maig maramigwan martrai pøriibe tru øsig kømigumay pera inrrabig kuig købendøbe, nane masken kwamikken kønrrai marøptinndan. ¹¹Inchen kaig maramibe tru maig maramigwan martrai pasrinug nø kelula, pasramisra, nane purø may kebenøsrka, tru karua pasriitøga nane kwaig lataig mara, Tiusweinukkurri tarømartan.

¹²Inchawei tru maig maramigwan martrai pøriibe newan tabig køben, katø tru martrai karua pasriibe newan tabig, sølgandø maig maramigwan marøbig, tabig køn. ¹³¿Trube, tru treeg tabig købendøbe nane kwamig kønrrai marøb pasra chindah? ¡Kah! mumaygucha chi treeg kømøn. Treeg kømøtø, tru kaig mariibe tru tabig martrai pørigwan nø merrarrowa marøb pasraitøga nane kwanrrai mara, øyamay kaig mariibe kaig marigwein købig kuin kui ashchai kenamarig køn. Inchen tru maig maramigwan martrai pasriibe tru kaig marigwane newan kaig købig kui kenamaran.

Mөөbe kullaguig køn

¹⁴Pøs tru maig maramigwan martrai pøriibe Tiuswei newan tabigweimburabigwan nambe asamig køben, trune nabe asr mumay srua iben treeg kuinawa, trumay isumøtø,

kaig marigu trunundø, trunundø marøb meganrrai yani lataig kur. ¹⁵Pøs natøweinguen na marøb pasraigwane ni mandø kuinguen mormuinatan. Kaguende na marinrrabna indigwane marmubendø, tru tsalø kømdiig na marmønrrab isuigwane, trube, marøptø marinabig køn. ¹⁶Pøs tru nai isub kebachibigu kalø kui mørendø, na trunun marøptø marinaig købene, trube, tru maig maramigwan martrai pøriibe chi kaig kømøtø, nabe truigwane tabig kui asha pasrar. ¹⁷Pøs treeg købene, tru treeg kaig marigwane yandø narre marøb pasrømøtø, tru nainug kaig martrai inchib pasrabig, truirre marøb pasran. ¹⁸Pøs Tiusba kømíibe trendø na kaig kuinaigube chigucha tabiibe pasrømuin kui ashar nabe. Kaguende tabigwan nabe martrappe isuinabendø, truigwane martrappe kaimainatan. ¹⁹Pøs tru na mariibe tru tabig martrab isuigwan marmøtø, tru kaigwan marmønrrurmab isuigwane marøptø marinatan. ²⁰Inchawei tru na marmuinrrabna indigwan na mariibe, narre marig kømøtø, nainug kaig martrai inchib pasrabig, truirre marøb pasran.

²¹Inchawei nainug kaig martrai inchib pasrabig købig kuin kui nebua ashar, nabe tabigwan martrab indingucha, tru kaig maramibe nainuube nømerrig, nømerrig pasrabig kuin kui. ²²Kaguende nabe nai umbube truba truba tab kui mørøb kasraarar tru maig maramigwan martrai Tius pasrigu kaigwane marmub, tabigwane marøb indamigwan nebua asha. ²³Inchendø nai asru tasiimera, srøbmera øyeeg chine pønrrabigu øyeegwan martrai inchibig katøgan nuin kui nainug kaig maringarub pasrabig kuin kui ashar, tru nai turtrawa isuigu maringarub pasrabig tabig karuigwane marmønrraingøba inchib pasrabiiba

kwayab, tru nai asru chine pønrrabigu kaig maringarub pasrabig, truig køn, tru nan iløsrka meganrrai nø merrarrawa srua ibig.

²⁴¡Karrengucha kuita kan na waachawane! ¿I tru kaig maringarub pasrabig kwamigumay srua ibigugurrimbe nane mu wesranrrerah? ²⁵¡Pøs Tiuswan mayanguen ungua, ungua char, namui Señor Jesucristogurri nan wesranrrab kui! Inchawei natøweinguen nai turyu isuitøgabe Tius martrai karua pasrigu isub megainabendø, tru na trendø kaig kuinaitøgabe kaig martrai karua pasrigu marøb megainatan.

**Tiuswei Espíritu maig kønrrain
køben amønibeløbe yandø
tabigu webamba pønrran.**

8 Inchawei mømimbe Cristo Jesúsba kanbalatø pønrrabelaimbe møra melønrrai maramibe yandø chigaagøn. ²Kaguende Espíritu tru martrai karua pasrig øsig kømig Cristo Jesúsweinug pasrabiibe, tru kaig marøbig kønrrai indamba, kwamig kønrrai indamba tru martrai karua pasrig treeg inchibigugurri nane wesruig køn. ³Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe truburab martrab kaimaigwan Tiusbe marig køn, pøs tru pøriibe yandø truburab martrabgaig køben, tru namui trendø kaig kuinaigu truikkurri. Inchen Tiusbe nui trag Nusrkai managuen kaig marmíigwan kan kaig marøb møg kui lataig, kaig mariilaimburø kwanrrai øra, øyamay tru kaig marøb kømig namuinug maringarub pasrabigwane chinhaingaug kørromara pasran, ⁴tru maig maramigwan martrai pørigu sølgandø maig marøb kømigwan karuilo namuinug marig kørromisrtrai, tru namui trendø kaig kuinaigu marøb amønainug kømøtø, tru Espíritu

Santo maig k nrrain k ben mar b am nibelainug.

⁵Tru trend  kaig kuinaigu treegwan mar b am nibel be, ka truburabigwand  isuben, trune tru Espíritu Santo maig am ninrrai inchen treegwan mar b am nibel be, Espíritu Santotimburabigwan isubel  k n. ⁶Inchen tru trend  kaig kuinaigu isub pasraibe Tiuswan tar misra, kwaig lataig pasraig, treeg k ben, trune Espíritu Santo maig k nrrain k ben treegwan isub pasraibe sr ig  sig k miba, Tiusba chi isumgaig tab k miba, treeg k n. ⁷P s tru trend  kaig kuinaigu treeg isub t ga pasraibe Tiuswan tsal  isub pasran, kaguende Tiuswei tru maig maramigwan martrai karuilan m ra martrab inchim wei, kat  truilan martrab kaimabwei indig kua. ⁸Incha tru trend  kaig kuinaigu isubig maig karuben treegwan m ra mar b am nibel be, Tiuswane tab kui wanrrai martrab kaiman.

⁹Inchen n mbe tru n mui trend  kaig kuinaigu isubig maig karuben treegwan m ra mar b am nibel  k m t , Espíritu Santo maig am ninrrain karuben treeg am nibel  k n. Treet gucha Tiuswei Espíritu n muinug pasr bene k nrrun. P s m ikk ben Cristoi Espíritun chigaibe, Cristoin k m n. ¹⁰Inchend  Cristo n muinug pasraikkurrimbe asrbe kaig mariil gurri kwamig kuind gucha, Tius n ba n mun kaig marmeel  lataig tabig k rr mara p nsraikkurri, n mui esp ritube  sig pasran. ¹¹Inchen Tiuswei Espíritu Jesúswan kwailai utugurri kat le  siirangarubig n muinug pasr bene, Criston kwailai utugurri tru kat le kusrubiibe n mui ka pin nrrab asrmerangucha tru nui Espíritu Santo n muinug pasrabiit ga  sig k migwan tranrrun.

¹²Inchawei, nai nunel , nambe ul be p nrr bend , tru trend  kaig kuinaigu

tru kaig maramigwan ul gucha p nrr mer, truig maig mar g kuinchen mar b p nrr nrrab, ¹³kaguende tru trend  kaig kuinaigu isubig maig karuben treegwan mar b am nabe, n mbe kwanrrun Tius mal  asamikkaig. Inchend  tru n m asru kaig mar b t ga p nrraigwan Espíritu Santot ga kwai lataig k nrrai k rr marabe, n mbe managatig Tiusba  sig k nrrun.

¹⁴Mayeel ba Tiuswei Espíritu maig am ninrrain k ben truan ambubel be Tiuswei ureemera k n. ¹⁵P s n m Espíritu Santon utiibe ke larr  kwaar sra srua kuil  lataig k rig kuind  kat le treeg mel nrrai mar bigwan uta p nrr m t , kan trag ureemera lataig k nrrai mar b Espíritu Santon utig k n. Incha nambe n gurri Tiuswan: "Abba, nai M skain" chib wamabel  ker. ¹⁶Inchen tru Espíritu Santot wei namui espíritune eshkabig k n, nambe Tiuswei ureemera kui. ¹⁷Trube, nam nui ureemera kuig k ppe, n  keta tranamig t gag igwan-gucha ut nrrabel  ker, Tius tru keta tranamigwan nam ut nrrabel  k b, kat  Cristo utigwan namgucha kanguelarr t  ut nrrabel  k bgue. P s ka yand  k m , cierton nun chine nebuinab megaigwan namgucha chine puraambub mel wabe k n, n ba kanbalat  t rguegwalmabisisr  purramig k nrraimbe.

Tru pur  tabig wend sr  attrabig

¹⁸P s m in kwal m nam chine kaig nebuinab melaibe tru t rguegwalmabig namun kenamarig k nrrabiibabe, ni kan ' yeeg k n' cha waminchibgwen wamindamgaig pur  nuig k n. ¹⁹Tius chigurribun  mara p nsrail be truba truba ashig kui muniirab k n Tiuswei ureemera t rguegwalmabel  kenamisramigwan. ²⁰Kaguende tru chigurribun  mara p nsrail be  yeeg mumayguen tab pumuig p nrramig k nrrain kuig k n, n m

treeg pønrrønrrab indikkurrin kòmøtø, Tius nø trendø treeg kønrrai marikkurri. Inchendø treetø kørromisrtrain kòmøtø muniiramigwan tøgag marig kua, ²¹tru chigurrimbunø mara pønrsrailøtøweinguen minchib trerab inrrai marigugurri mas treramønrrai wesrailø kønrrun, tru Tiuswei ureemera purø nuig purø tabigu webamba pønrraigu truiløgucha pønrsrailø kønrrab.

²²Pøs tru chigurrimbunø mara pønrsrailøbe møin kwalømgatig kan ishuumisag unø tammisrtrab truba truba mullib pusrkwai inchib lataig indi aser. ²³Pøs tru treeg tab kømui pønrrappe, tru chigurrimbunø mara pønrsrailø truiløtø kòmøtø, Espíritu Santon namun pølbasa tranigwan uta tøgarmera namdøweinguen namui umbu truba truba mullib pusrkwai inchib lataitøweim pønrrer, Tius tru namun nui trag ureg lataig mariilø kømigwan truba truba muniirab, tru namui pirau asrmeran kaigyugurri wesruilø kømigwan. ²⁴Kaguende treeg kønrraitamab isua muniirab melaigu kaigyugurri wesrailø pønrrer. Pøs tru nam muniirab melaigwan nam chab ashaguen pønrraimbe, trube, tru muniirab melamigwane chinchab muniiramubsruinrrun. ¿Kaguen yandø chab ashaguen pønrraigwane chiwan muniiraiasamørra? ²⁵Inchen nam chi nebua asiimigwan ke tøgagønrrurmab isua muniirab meløwabe, munig melabiitø munig meler.

²⁶Katø treetøwei Espíritu Santobe namui kullag kuigu purugubig køn. Pøs nambe Tiusba wamindigu chi wamindam kuinguen mORMuben, Espíritube namuimburo nø purøbasramisra miappe, wamdøgabe ni mandø chibguen miangailan truba truba nu israb miabig køn. ²⁷Inchen Tius namui manrrømeran maig

køtashchab umbusrøngue tab ashibiibe, Espíritu Santo nø maig isua pasraigwan ashibig køn. Kaguende Espíritube Tius maig kønrrain køben, trumay Tiuswei misaamerai purøwaminchib miabig køn.

Tius namun kaigyugurri wesranrrab øyeeg marig

²⁸Tiuswan undaguelaimbe chitøgucha pub arrubiibe tabguen kønrrai Tiusbe treeg marøbig kui nambe ashibelø ker, tru nø martrab isua tøgagúig truig maig køben trumay treeg wamiilaimbe. ²⁹Tius tru manasrøwei nø asiilane manasrøwei kanmaytø lawa wesrabgucha wesraig kuig køn, nui Nusrkai maig køben, treeløtøwei misrtrai, Nusrkaimbe truba nørro nunelø mayelai utu nømerrig kønrrai. ³⁰Incha tru manasrøwei kanmaytø treelø kønrrai lawa wesrailane katø nøbe nui misaamera misrtrai wama, katø tru nø wamiilane chi kaig kømeeleø lataig tabig pønrrønrrai mara, tru treeg tabelø kønrrai kørromariilane nui tørguegwalmabigugucha tøgatø pønrrønrrai marig køn.

³¹¿Trube, iibe øyeeg købene, nambe mandø chinrrab køh? Tiusbe namuingatø pasrøbene ¿namune mugøben sötøbasramisrøb kurringucha, chigúin kønrrautah?

³²Tiusbe nui trag Nusrkawanguen namun tranmønrrab inchimøtø, nam mayeelayasig kwanrraima traniibe, ¿chigurrimbunø tranamburab namun tranamigwangucha tranmønrraitarru, Nusrkaimba kegøtø? ³³¿Tius nø lawa wesruilane mu kui 'øyeeg, øyeeg kaig marøbelø køn' chinrrautah? Pøs, chi kaig kømeeleø lataig tabig pønrsrøbiibe, Tius, nø køn. ³⁴Trube, ¿kaigyu pønrrønrrai, mu pønrsrønrraitama chindah? Pøs Cristo Jesúsbe mana treeg martrab kø. Kaguende nøbe

kwawa, katø trutø kømøtø, nõbe katøle øsiirawa, Tiuswei kusrmaygatø wan, katø namuyasig purøwaminchib. ³⁵¿Cristoi undag købigugurri namune mu kui tarømartrab kø? ¿Chine isui melamig pub arrubiiteh, kabe chigøben murig pui melamig arrubiiteh, kabe kaig indinab melamig arrubiiteh, kabe mamig kaagøbig parø arrubiiteh, kabe asru kemig chigucha kaagøb arrubiiteh, kabe chigøben kørig kømdiig pub arrubiiteh, kabe kweecha petiilø kømig arrubiiteh? ³⁶Pøs Tiuswei wamwan pøriguma trenchibig køn:

“Nambe ñigurri chu urastøgucha kwaitø, kwaitø meler cha.

Namune ubishameran kweetsamsrømay srua ambamig kui lataig mara tøgagüilø ker” cha.

³⁷Inchendø chigurrimbunø øyeeg pub arrubigu chinchangaig kanawa webamba pønrrer, tru namun undaara-bikkurri. ³⁸Pøs Tiuswei undag købigwane ni chigucha tarømartrab kaimanrrab kui nabe asha pasrar, kwamig lata, øsig kømig lata, ángelesmera lata, nõm asha karub pønrrabelø lata, mõin kwalømig lata, katø wendø attrabig lata, katø maramburab marøb pønrrabelø lata, ³⁹purø palasriig lata, purø umbusriig lata, chigurrimbunø Tius mara pønrsailøyu købeløbe mõikkucha namune chinchagucha tarømartrab kaimanrrun tru Tiuswei undag købig namui Señor Cristo Jesúsweinug pasrabigugurrimbe.

Tius Israelwan lawa wesraig

9 Na Cristoinug pasrawa cierton waminchar. Nabe isa waminchimur. Tru nai isub kebachib pasrabiibe Espíritu Santogurri isa kømø, treegwein kui eshkatan, ²tru nai manrraube truba nu isui pasrab chu uraskucha nabe pusrkwai isuin pasrabig kui. ³Pøs nai misag israelitasmera, nai nunelø nammisamera, nõm Criston yeeg

kaashene, nõm kaigyugurri webamrrai nane Cristoinukkurri tarømisra, Tius trømbøig nebunrrai pasrigu naasiitøwinguen truyu pasrønrrab indamdiig kuimbe, treeg maramdiig køtan. ⁴Truiløbe Israelweinukkurri amrrub misaamera, nõmbe Tiuswei trag ureemera kønrrai kørrømarilø, Tius nui tørguegwalmabigwan kenamarig lata, Tius nõmba tru acuerdomera mara kørrømisriilø lata, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan utig lata, Tiusweiwan marøb tulundzuni yau nun mandø tabig marøb kømigwan eshkaig lata, katø Tius tranrrab kørrømisriilan tranamig lata nõmunwei traniilø køn nõmbe. ⁵Tru merrabsrø kølli misaamera nõrreeløbe nõmuin køben, katø Cristo møg lataig misra arriibe tru misaamerayugurri arrig køben, Cristobe, nõ Tius chigurrimbunø købigweim pala pasrabig, ¡managurri managatig mayanguen tab indig køn! Treeg kønrrun.

⁶Pøs Tiuswei wambe treeg kønrrabigwan martrab kaimaig kømøtø køn. Kaguen Israelweinukkurri amrrub misaamerabe mayambagucha nõmbe Tiuswei misaasunelø kømøn. ⁷Maya Abrahamweinukkurri amrrub misaamera kuagucha, mayambagucha nui ureemera kømøn. Treeg kømøtø, Tiusbe Abrahamwan trendaig køn: “Ñuinukkurri karrab misaamerai utu Isaackurri larrøbichib ambubelandø Abrahamweinukkurri amrrub misaamera cha, wamiilø kønrrun” cha. ⁸Pøs øyeeg chippe, tru Abrahamwei misagugurri amrruitøgatø Tiuswei ureg kønrrab kømøtø, Tius tru tranrrab kørrømisri unø Isaackurri larrøbichib amrrub ureemerabeguende Abrahamweinukkurri amrrub misaamera kui asiilø køn. ⁹Kaguende Tius tru tranrrab kørrømisriibe Abramwan øyeeg taig kuig køn: “Øyan

kwalømmerawan na arruben, Sarabe kan nusrkai tøgagønrrun” cha.

¹⁰Katø treetø kømøtø, Rebeca ureg tøgagúiløma kan mōskaindø tøgarmera kōbig kōn, tru merrabsrø namui mōskai Isaacwei. ¹¹Inchawei tru pa uremera tru urastø parchig kal-lanrrabelø kal-lamøwatø, tru ureezheelø tabig marig kawei, kaig marig kawein kōbenbatøwei, Tius nø tru martrab isua tøgagúig pasramisrtraimbe nø lawa wesruigu, trumay kōnrrai indig kōn, ¹²kabe chigōben tabig maragurrin kømøtø, Tius tru lawa wesrua wamikkurrin kōnrrai. Pøs Tiusbe Rebecane trendaig kōbig kōn: “Tru srōsrø kal-labiibe wendau kal-labigweyasig karuig marøb meganrrabig kōn” cha. ¹³Tru Tiuswei wamwam pørigu maig taimbala: “Jacobwane nabe undaarappe, Esaúwane tsalø indig kōbig kōn” taig.

¹⁴Trube, treeg kōbene, ¿mandø chinrrab? ¿Tiusbe sølgandø tabig marmíig kōn, chinrrab kō chindah? ¡Kah! mumaygucha chi treeg kømøn. ¹⁵Kaguen Tiusbe Moiséswane trendaig kōbig kōn: “Nan mun lastima ashig kōben, truigwan lastima ashib, nan mun tab inchig kōben, truigwan tab indamønrrun” cha.

¹⁶Inchawei treeg kōbene, Tius tru lawa wesruig kømibe mōg nø treeg kōnrrab isuigu kømøwei, kabe mōg nuinetø treegwan nebunrrab inchib megawa kømøwein kōn. Treeg kømøtø, Tius lastima asiitøgatø kōn. ¹⁷Pøs Tiuswei wamwan pørigube Faraónwanma Tiusbe trenchibig kōn: “Øyeeg martrab ñune rey kōnrrai kusraig kōn cha, ñi øyeeg inchib pasraigu tru nai maramburab mariilan kenamartrappa, katø nai munchiwan pirø muba kuimburab nan mu kui nebua asig kōnrrai martrappa.”

¹⁸Inchawei Tiusbe mun lastima ashig kōben, truigwan lastima ashib; mōigwei

manrrōwan kōben murig marøg kōbene, murig marøb inchibig kōn.

Tiuswei lastima asiiba, nui namig kōbiiba

¹⁹Pøs ñimui utu mōibe nane trenchinrraabe: “Trube, treeg kōbene, ¿katøgucha Tiusbe namune chindimbarre kailø kōn tah? cha. Kaguende ¿nø martrab indigwane mu kui treeg marmønrrai indiasamørra?”

²⁰¿Ñi, mōøbe, mu kurmagu? Tiuswan: “¿Øyeebe mumay margu?” chib wamincha mørtrappe. Kabe kan pirøgøtsøma tru marøbigwan øyeeg chinrrautah: “¿Chindimba nan øyeeg margu?” cha. ²¹¿Chilliitøga chigōben marøbiima tru chilliitøgatøwei kan kōtsøne tabigutø katørab srua kōmig marøppe, katøgan kōtsøne chiyugōben katørab srua kōmig nun maig maramdiig kōben treeg maramig kømuitarru?

²²Inchippa Tiusbe nui namig kōbigwanba, katø nui maramburab marigwanba kenamartrab inchib weig kōppeendi, tru manasrøwei kaigu pønrrønrrab amrrai tamariilø nun yeeg namig kōmdø misaameran yeeg tammay awentab. ²³Pøs kabe Tiusbe nui tørguegwalmabigu chine nōrrø kōbigwan tru nø lastima asiilan kenamartrab indig kōppeendi, manasrøwei nø tamariilan tru tørguegwalmabigweyasig. ²⁴Inchen tru wamiiløbe namgucha ker. Pøs tru nam wamiiløbe, judíosmerai utugurrindø wamiilø kømøtø, judíos kømø misaamerai utuguringucha wamiilø ker. ²⁵Katø Oseaswei pørigu Tiusbe trenchibig kōn:

“Nai misag sōtø kømeeelan: ‘Nai misaamera kōn’ tamønrrun cha. Undaaraimíig kōbigwan: ‘Undaarai’ cha, wamamønrrun cha.

²⁶ Katø tru: ‘Ñimbe nai misaamera kòmøn’ chib pasrainuutøwei:

Ñimbe: ‘Øsig Wab Tiuswei nusrkalø køn’ chib, wamiilø kønrrun” taig køn.

²⁷ Israelitasmeraimburab Isaiásbe trenchib trasaig købig køn:

“Israelweinukkurri amrrub misaamera nu køptø,

maryu kan pisrum lataig købendø,

nui misagugurri kan lamø kørromisrøbiitø

kaigyugurri wesrailø kømigwan tøgagønrrun cha,

²⁸ kaguende Señorbe yu pirau øyeeg nebuiløgucha warøbash cha,

nø trencha pasrigwane petø kanmaytø newanig martrun” chib.

²⁹ I wendauigwan trenchimøwatø, mas merrabsrøwei Isaiásbe nõtøwei trendaig købig køn:

“Señor, Mayeclaim Pala Pasrabig,

tru nam israelitasmeran srøig lar-røbichib kurrønrrai kørromarmuig kuimbe,

nambe Sodoma lataitøwei nebuilø køb,

Gomorra lataitøwei kerriguwan pini-sailø købsrubrainrrun” cha.

Judíosmeraba, Tiuswei tabig srø wamba

³⁰ ¿Øyeeg købene, trube, nambe mandø chinrrab køh? Judfos kømø misaamera tru chi kaig kømeeelø lataig Tiusba tab pønrramigwan nebunrrab chi tranrømeeløguen treeg Tiusba tabig pønrramigwan nebuig køn, tru isubigwan Cristoinug pasra tøgagúikkurri. ³¹ Trune israelitasmera Tiusba tab pønrramigwan nebunrrab maig maramigwan martrai pørigu maig taigwan tru kuindø martrab tranrrabeløguen, tru truigwane chinchu nebua tøgagønrrab kaimaig købig køn.

³² ¿Chindimba? Kaguende tru isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigu lamøtø, chigøben tabig mariitøga nebunrrab

inchibelø køn. Incha tru “surrengwam srugu” surrengwaig købig køn. Tru sruube Cristo nøm kaasig, truig køn. ³³ Pøs Tiuswei wamwan pørigube øyah chibig køn:

“¡Au! Nabe tru Jerusalén Sionsrø kan srug surrengwanganrubig trarramønrrun cha,

kan srug tru misagwan kørrosrkønrrabig.

Inchen nun kørebiibe chi kørriimisa kør-rømisrmønrrun” cha.

10 Nai nunelø, na nai manrrau truba isuiba, nai Tiuswan na truba miab wamindiibabe israelitas-mera kaigyugurri wesrailø kønrraimab isua inchar. ² Pøs nabe nømuimburappe, ‘treeg køn’ cha, tømarrøb wamindamønrrun. Nømbe Tiusweiwane truba truba marøb meløbendø, Tius nø maig martrain kuigwane chigúí møra marøb pønrrømøn. ³ Pøs misaamera mandø incha Tiusba tab pønrramig Tius nø mara pasrigwane israelitasmerabe ashmeelø misra, tru Tiusba tab pønrramigwane nøm marøb tøgagúigu ke treeg nebunrrab inchibelø kuabe, tru chi kaig kømeeelø lataig tabig pønrramig Tiusweinukkurri ar-rubig maig køben, treeg møra mar-trab inchimeelø købig køn. ⁴ Kaguende tru maig maramigwan martrai pørigwan øyangatiitø kønrrai mara pasrøbiibe, Cristo, nø køn, mutøgucha isubigwan nuinug pasrøbigwane Tiusba tabig kørromisra pønrramig kønrrai.

⁵ Tru chi kaig kømeeelø lataig Tiusba tab pønrramig maig maramigwan martrai pørig maig taigu kømigwane Moisésbe øyeeg cha pørig køn: “Møikkøben øyeeg karua pønrrailan marabeguende, truikkurri øsig uñchun” cha. ⁶ Trune tru isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Tiusba tab kørromisra pønrramigwan waminchibiibe Tiuswei wamwan

pørigu øyeeg chibig køn: “Ñui manrraube øyeeg cha, mormøta cha: ‘¿Srømbalasarømaybe mu nebinrrerah?’ cha, Criston korrattrai inchib lataig. ⁷Kabe: ‘¿Tru purø umbusrø mu korrainrrerah?’ cha, tru kwabelø pønrraisrø truilai utugurri Criston nebatrai inchib lataig.” ⁸Treeg chib kunriibe, trube, ¿Tiuswei wamwan pøriibe mandø chibig køh?: “Tiuswei wambe ñuim pulu, ñui trigu, ñui manrrau pasran” tan, tru isubigwan Cristoinug pasra tøgagøm wam, i tru nam øyeeg eshkað kusrenanig: ⁹Ñi ñui triitøga: “Jesúsbe Mayeelaim Pala Nø Karub Pasrabig køn” chib, katø Tiusbe Cristone kwailai utugurri kusraig købig kuin kui ñui manrrau køreb inchabe, ñibe kaigyugurri wesraig kønrrabguen cha. ¹⁰Kaguende tru chi kaig kømfiig lataig tabig kørromarig kømigwan nebua tøgagømibe, manrrau køreitøga køben, katø kaigyugurri wesraig kømigwan nebua tøgagømibe, triitøga: “Jesúsbe Mayeelaim Pala Nø Karub Pasrabig køn” taigu køn.

¹¹Pøð Tiuswei wamwan pøriguma trenchibig køn: “Mutøgucha Tiuswan kørebeløbe chi kørig misra kørromisr-mønrrun” cha. ¹²Kaguende judíosmera lata, judíos kømeelø lata, møitøgucha chi peg kønrrab kømøtø, treetø køn. Pøð tru Señortøwei mayeelaim pala nø ashib karub pasrabig kua, mayeelø nun wamab waminchibelane truba truba tab inchibig køn. ¹³Kaguende: “Mutøgucha Señorwei munchiwan wamabiibe kaigyugurri wesraig kønrrun” chibig køn, Tiuswei wambe. ¹⁴¿Inchendø nømbe mandø chib wamiasamø nun køremubendøbe? ¿Katø tru nuimburabigwan wamindi møra kømøwabe, kørebgucha mandø incha køreasamø? ¿Katø nuimburabigwan mu eshkað kusrenanmubene, mørøbgucha chinha móriasamø?

¹⁵¿Katø tru Tiuswei wamwan eshkað kusrenanrrai nømun mu karua ørmubendøbe, nømbe mandø incha eshkað kusrenaniasamørra? Øyeeg pørig pasraimbala: “Tabig srøigwan wammørøskønrrab srua amrrubelaimbe yeekkucha kasrag kømdiig køn” taig.

¹⁶Inchendø tru tabig srø wamwanma israelitasmera mayeeløbabe møra marmuig køn. Kaguende Isafasbe trendaig køn: “Señor, ¿nam waminchib eshkaigwanma mu køreig kuitarru?” cha. ¹⁷Inchawei isubigwan Cristoinug pasra tøgagømibe wamwan wamindi mørikkurrin køben, tru wamwan wamindi møriibe Cristoimburabigwan eshkað kusrenanikkurrin køn.

¹⁸Inchendø nabe payrrab: Trube ¿nømba mørmuig kønrrab kø chindah? cha. ¡Nømba mørøbwei indig køn! Pøð Tiuswei wamwan pøriguma trenchibig køn:

“Tiuswei wamwan eshkað kusrenanøbelai wambe pirau truørø wamindi mørig køben, katø nømui wamindiiløbe yu pirau maya yabsrøngatikken puig køn” cha.

¹⁹Pøð nabe katøyug payrrab: ¿Trube, israelitasmerabe chi purainrrab kui mørmuig kønrrab kø chindah? cha. Tiusbe Moiséswanmerrig trendingaruig køn tru israelitasmeran:

“Israelitasmera, nai misag søtø kømeeløtøga ñim namig ashib kønrrai marøb, chugúinguen mørmø misag søtømeratøga ñim namig kui inchib kønrrai indamønrrun” cha.

²⁰Katø Isafaskucha tsakkandø kelarrab trendaig køn:

“Nan Tiuswan lameelø israelitasmera kømeeløguen nan wetørraben, truilø nan paymeelanguen nabe kenamisrig køn” cha.

²¹Inchen israelitasmeraimburappe Tiusbe trendaig køn:

“Nabe nōmun utōnrrab nai kwalmeran chu urastōgucha nabe larrōbicha pasraig kōn cha, yeeg mōrmō misaamera, trurriгу nōm maig isuigwandō martrab inchibelan.”

Israelwei misagurri unchibelan Tius nōrō lawa wesruilō

11 Trube, treeg kōbene, nabe payrrab: Pōs, ¿Tiusbe nui misag sōtōmera israelitasmeran kaasig kōnrrab kō chindah? ¡Kah! mumaygucha chi treeg kōmōn. Kaguende nama natōweinguen israelita tru Abrahamwei misagurri arrubig, Benjaminwei misag karrabigurri arrubig kur. ²Tiusbe israelitasmera nui misaameran kanmaytō manasrōwei tru nō asha tōgagūilane chi kashmuig kōbig kōn. ¿Ashmeelō kōtirru? Pōs Tiuswei wamwan pōrigu nō maig karuigwan eshkabig tru Elíasweimburab waminchibigu, Elías Tiusba waminchib israelitasmeran ‘ōyeelō kōn’ chib, mandōtō taigwan: ³“Señor, ñi maig karuigwan eshkabelan kweetsamba, ñui altarmeran pōtiitsamba inchen, nabe natōzhiitō øsig kōrrōmisra pasrōben, nangucha kwetchab inchib kōtan” chib, trendaigwan. ⁴Inchen ¿Tiusbe nune mandō cha lōtig kōh?: “Tru taska marig tius Baalwei merrab tōmbōnsrōmō mōguelō siete mil nayasig tarōmarar” cha, trencha lōtig kōn. ⁵Pōs treetōwei mōin kwalōmgucha israelitasmera kan tōbō uncha kōrrōmisrōbelō kōn, Tius ka yandō tab indiitōgatō lawa wesruilō. ⁶Trube, tru lawa wesruilō kōmibe ka yandō tab indiitōga kuig kōbene, yandō chigōben tabig mariilōtōga kōmōtō kōn. Pōs trumay kuig kuimbe, tru ka yandō tab indiibe, trube, chi tab indig kōmubsruinrrun.

⁷¿Trube, treebe mandō kerah? Tru israelitasmera unchibelō Tius

tru lawa wesruilōbeguende Tiusba tab pōnrramigwan nebua tōgagōben, trune tru lawa wesruimeelō Tiusba tab pōnrramigwan ke chinsraatō inchib lab melaigwan nōmbe nebumuig kōn, nōmui manrrōmerabe larrō murelō misriilō kua. ⁸Tiuswei wamwan pōrigu tru nō lawa wesruimeelaimburab maig taimbala:

“Nōmui isubig tōgagūigube chigucha isumeelō nasrkwaitō, kabmerabe chi ashmeelō latailō, kalumeragucha mōrmō kalumera kōnrrai mōin kwalōmgatig Tius treeg mariilō kōn” cha.

⁹Incha Davidbe nōmuimburaptōwei trendaig kōbig kōn:

“Nōm tulundzuna kasrag warōnrrab mab, muchib waraibe nōm truyutōwei ka ilōsrka melamibah, kegōrra waramibah, treegu srurrengwamibah, øyeeg marōb kuimburō mōra melamigweyasiibatō misrbash cha.

¹⁰Nōmui kabmerabe ashmōnrrai lōstōrailō kōrrōmisren, nōmui lliibe chu urastōgucha kurraashibguen kurrashmeelō murigu marōb melamig nebuilō kōbash” cha.

Judíos kōmō misaamera kaigyurri webambub

¹¹Trube, treeg kōbene, nabe payrrab inchar: ¿Judíosmera treeg srurrengwawa kōrrappe, katōlebe managuen kurrōnrrabikkaig kōrrig kō chindah? cha. ¡Kah! mumaygucha chi treeg kōnrraamōn. Tru Tius karua pasrigwan nōm kalō marōb itōbunab kuibe judíos kōmō misaamera kaigyurri wesrailō kōmigweyasig arrin kōn, judíosmera nōmguen pusrkwai ashib kōmig kōnrrai. ¹²Inchen judíosmera kalō marōb itōbunab kuibe yu pirau katōgan mis-

aamera Tiusweimburabigwan nørro tøgagømigweyasig køben, katø judíosmera nøm ke ka kømønrrainðzhig tøga pønrraibe judíos kømø misaamerayasiibe tru Tiusweimburab purø tabigwan nørro tøgagømig kønrrai marøb inchene, jmas maig tabig kønrrerah tru judíosmera maig pønrramigu nøm newan pønrramisren, truyugurri arrubiibe!

¹³Nabe mømibe ñim judíos kømø misaameran waminchar. Pøs judíos kømø misaamerai Cristo nøashib nan karua ørig kuikkurri, tru na marøb tøgagúigwane truba tabig kui asha tøga pasrar. ¹⁴Pøs nabe nai misag judíosmeran pusrkwai ashib kønrrai mumay køben kiagasønannrab isua inchar, truilø møyiløgøben kaigyugurri wesrailø kønrrai. ¹⁵Inchen judíosmeran Tius kaashen, yu pirau tru katøgan misaamera nø Tiusba tabig kørromisra pønrramima kuibe, trube, judíosmeran Tius yandø utøbene, jke kwailø latailø kuig, katøle øsiiraig latailø kønrrun! ¹⁶Pøs tru harina masaigugurrima piti lurra, truigwanmerrig pirri mara, Tiusweindø kønrrai tranene, tru masaibe kerriguba Tiusweindø kørromisran. Inchen katø tru srølwanma Tiusweindø tarømarig kuig købene, srarmeragucha nuindø tarømariløtøwein køn.

¹⁷Pøs tru israelitasmera lawa wesruimeeløbe tab olivo tusryu srarmera latailø kua kegølsrailø latailø køben, trune ñibe, judío kømíig, kan kau umbu olivo, nøtø peña kal-lab tusryu srarunø lataigwan, tru tab olivo tusryu kallarrai kemesra pasren, ñibe tru ellmarig tab olivo srølyu tab piwan møyimbe tøgatø utab pasran. ¹⁸Inchendø tru olivo tusryu trendø truyu srarmerane ñibe purab tabig kurmba ka isaba inchimøta. Inchen ñi treeg ka isaba inchib pasrøwabe, trube, srølwan øsig kømigwan ñi tranøb pasrømøtø, øsig kømigwane srølguen ñun tranøb pasrain kui isuagu.

¹⁹Pøs ñibe inchipa trendaisruandøbe trenchinrrun: “Tru olivoyu mø srarmerane kegølsrailø kuig køn cha, truyu nan kemendøsrka kal-lannrab.” ²⁰Pøs treebe treegwein køn. Judíosmerabe chigucha chi kørenrrab inchimuben, treekkurri kegølsrailø købwei indig køn. Inchen ñibe isubigwan Crastoinug pasra tøgagúikkurri truyu pasran. Pøs inchawei purø nuig kømømøø inchib pasrømøtø, ñibe kørribala isuatø pasrau. ²¹Kaguende Tiusbe tru srarmeran trendø truyuelanguen ka pønrrøbashmøtø, para petiibe, ñungucha ka pasrøbashmøtø, treetøwei para kutchun.

²²Pøs isua ash, Tius nø yeeg tammayig kuigwanba, nø chi chippe, kandø wamabig kuigwanba, tru kørria pønrrabelaimbe nøbe kandø kandø wamabig købendø, trune ñune tammay indan. Inchendøgucha tru nø tammay indigu ñi truyu pasrabig pasrøbene kønrrun. Treeg kømuisruandøbe, ñigucha kegølsraig kønrrabguen. ²³Inchen judíosmera nøm køremø, treetø melønrrab inchimøtø, nøm kørebene, katøle tru olivoyutøwei nuranrrai kemesra pønrrailø kønrrun. Kaguende Tiusbe maramburab marøbig køn, katøle kemesra pønrramig. ²⁴Pøs ñi, judío kømíig, tru ñi kau umbu ka trendø nøtø peña kal-lab olivo lataigwan para, mana treeg mariimíigwan tru ellmari tab olivo tusryu nuranrrai truigwanma kemesra pasriibe, kan mas tru ellmari tab olivo tusryu srarmera kegølsrailø købelane katøle tru tusryutøwei nørøranrrai kemesrailø kømønrraitarru, tru judíosmeran.

Israel misagweyasig Tius maig martrab isua tøgagúig

²⁵Nai nunelø, israelitasmera kømeeelø, Tiuswei tru mu asiimíig pasrabigwan tab chigúí møra kønrrai inchar, ñim

ñimuinetø purø nørreelø misrøb pønrrømønrrai. Israelitasmerabe ke mayambagucha kømø, kan tøbøtø nømui manrrømeran mur marøb pønrraigu kegørra pønrrappe, tru judíos kømø misaamera kaigyugurri webamrrabelø mayeeløba kaigyugurri webambamnegatiitø køn.

²⁶ Inchen øyeeq nebubene, israelitasmerabe mayamba kaigyugurri wesrailø kønrrun, Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala:

“Tru Kaigyugurri Wesrawa Pønsrønrrabiibe Jerusalén Sion Tunsrøngurri arrua,

Jacobweinukkurri amrrub misaamerane nømui kaigwan kerranrrun cha.
²⁷ Inchen tru kaig marigwan na kerrabene,
tru nømbe na acuerdo marig, truig kønrrun” cha.

²⁸ Pøs judíosmerabe Cristo tabig srø wamwan kaasikkurri, truburappe Tiusbe tsalø indiiløwein købig køn, tru ñim judíos kømeeaimburab tabguen kønrrai. Inchendø nømun Tius lawa wesruikkurri, truburappe tru nømui merrabsrø Tiuswan mørøbelø kølli misaameragurri nømbe Tius undaarailø køn.

²⁹ Pøs Tiusbe nø keta traniilane katø kerranrrab kømøwei, katø nø wamigwane wamømuig kui lataig martrabgucha kømøwein køn. ³⁰ Inchen ñim judíos kømeeiløgucha treetøwei merrabwansrømbe Tiuswan larrø mørmeelø købig kuig, mømibe Tiuswei lastima asigwan nebua tøgagøn, judíosmera mørmeelø kuikkurri. ³¹ Inchen tru ñim judíos kømeeelan Tius lastima asigwan ñimun tranikkurri nøm judíosmeragucha mõi yambe nømbe larrø mørmeelø misrin køn, nømgucha Tiuswei lastima asigwan nebua utamig kønrrai. ³² Pøs Tiusbe maya misaameran larrø mørmeelø misra melamigu mumaygucha wegønønrraingaig pønrrailø pønrran, tru maya misaameran nø lastima asha tøgagønrrab.

³³ Tiuswei kusremburab kusrebig kuiba, kusrebig kua nebumburab nebua asiiløbabe

purø nørriig muguen nebua isumgailø køn!

ñNø maramig tøgagüilane ni mandøguen ‘øyeeq køn’ tamgailø,

nø mandø martrab isuiløbe maig kermab nebua isumgailø, treelø køn!

³⁴ Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn:

“¿Señor isua tøgagüilane mu nebua asitarru cha?

¿Kabe Señorwane ‘ñi øyamay marambala’

chinrrabig mu købig kuig kø chindah cha?

³⁵ ¿Kabe Tiuswanmerrig mugøben chi tranig kø chindah cha,

truburø katøle Tius nun tranrrai?”

³⁶ Kaguende chitøgucha købiibe Tiusweinukkurri arrubig køb, katø nøgurrim pønrrab, katø nuyasig køn.

Tiuswane managatig tørguegwalmabig kønrrun.

Treeg kønrrun.

Tius tab kui wanrrai nam tabig amønaig

12 Inchawei nai nunelø, Tiuswei lastima asiitøga nabe ñimun tiusmanda trenchinrrab inchar, ñim møitøgucha ñimui asrmeran kan øsiguig keta tranøb lataig Tiuswan keta tranay cha, Tiusweindø kønrrai tarømarig, nuin kabyu truba tab kui asig, treekke. Iig køn, tru ñim øsig amønaigu Tiusweimburab køriibala tabig maramibe. ² Møin kwaløm pirau maig pub arrubigu ñimgucha trumay ambub pønrrønrrab kømøtø pønrray. Treeg kømøtø, Cristogurri ñimui srøig peemay isuitøga ñimui amønamiqwan yunømarilø kuy. Treeg marabe, Tiuswei isuigube ñim maramig

nø møygan maramig palaiwein kui ñimbe nebua ashchabguen, tru purø tabigwanba, nuinug truba tab kui asigwanba, newan tabigwanba.

³Tius nui ka yandø tab indigwan nan tranitøga nabe ñim mayeelan trendamønrrun: Møitøgucha ñim mayangatig kuigugurrimbe mas nuig kurmab inchib pasrønrrab kømø cha. Masken treeg kømøtø, tab isua pasramig køn cha, Tius møywandøgucha pirisha ketig, tru isubigwan Cristoinug maya pasra tøgagúí maig køben, treetøh kuy cha. ⁴Pøs nambe møitøgucha asrbe kandø købendø, namui asrube chine pønrran. Inchendø truiløbe chi maramigwan mayambabe truigwandøwei marøbelø kømøn. ⁵Øyeetøwei namgucha truba nu købendø, Cristoinuube nambe kan asrtø misra, nambe mayeeløba nørø kønrrab kømøtø, kangurrin kangurri kanbalatø misra pønrrer.

⁶Tiusbe namun chigøben peg peg marøbelø kønrrai keta tranøppe, nui ka yandø tab indig maig køben, treeg tranig køn. Pøs trube, Tius maig eshkangaruigwan wamindamigwan ketig uta tøgaipe nui isubigwan Cristoinug maya pasra tøgagúí maig køben, treetø waminchi. ⁷Katøganelan purugub megamigwan ketig uta tøgaipe purugumigu purugu. Kusrenanøbig kømigwan ketig uta tøgaipe kusrenanamigwan kusrenan. ⁸Katøganelan øyamay maramdiig køn chib waminchibig kømigwan uta tøgaipe, øyamay maramdiig køn chib waminchi. Chigøben palai melabelan tranøbiibe, merøbala kømø, treeg tranøb; chi maramigwan nø pera marøb pasramigwan uta tøgaipe, trunun martrab isua pera marøb; lastima ashibig kømigwan uta tøgaipe, larrø tab kui kasraatø marøb; treeg maramig køn.

Tiuswei uremerabe øyamay marøb kømigwan waminchibig

⁹Ñimui undag købiibe ka palatø kømø, cierton kømig køn. Kaig maramigwane trømbøig kui mørøb, tabig maramigwane si, merrarrawa maray. ¹⁰Ñimbe kangurrin kangurri trag nunelø lataig undaarayay. Nayasig tab kønrrain kømø, katøganelayasig tab kønrrai, ñimbe treeg marøbelø kuy, ambugurri igurri maig købash kømø.

¹¹Ñui chi maramigwane marig kør-rømisrtraí marøb, pøilø kømumig køn, Señorweiwane martrurmab isua marøb.

¹²Cristoba purø tabig tørbilabigu pønrramigwan ñim isua munig melaigu kasrag pønrrab, chigøben isumdiig murig pub arrubigu tammay melabig melab, Tiusba wamindamigwane elachimø, marøbig marøb inday.

¹³Tiuswei misaameran chigøben palabig arrubigu purugub, møiløgøben ñimui yau pubelane tabig wamab, treeg maramig køn ñimbe.

¹⁴Ñimun kaig marøbelane 'chigøben trømbøig nebubash' chib, treeg inchimøtø; 'mayanguen tabig neburnrun' chib, treeg indamig køn.

¹⁵Kasraatø purrøbene, tru kasraatø purrabeløba lata kasraarab; kishib purrøbene, tru kishib purrabeløba lata kishib inday.

¹⁶Ambugurri, igurri lata tabig lincha warab, truba nørreelø kømørø inchimøtø, chigucha kømø misaazheeløba chi pesriig kui mørmo linchibelø kømig køn. Ñim ñimuinetø truba kusrebelø kermab isumøtay.

¹⁷Ñimun mugøben kaig maren, truburø ñimgucha treetøwei marøb kønrrab kømøtø, ñimbe maya misaamerai merrab tabigwan marøbelø kønrrab inday. ¹⁸Ñimuimburappe, ñimun mayangatig tabig waramdiig køben mu misaamerabatøgucha

ambugurri, igurri tabig warønrrab inday. ¹⁹Nim, nai undaarailø, kaig marimburø ñimashib treetøwei pagaranrrab inchimøtø, Tiuswei namig købigwan nømuim pala arrubasay. Kaguende Tiuswei wamyube øyeeg chibig pørig pasran: “Kaig marimburø pagaramibe nain køn cha. Truburøbe na asha maramig køn” cha, Señorbe trendan. ²⁰Masken treeg inchimøtø:

“Ñun ashig kømuï inçhibig chugurri mamig kaagúin købene, manrrai tranøb, pi mulgwai inçhene, mutchai pi srørrøb indamig køn cha.

Treeg marabe, tru ñun kalø marimburø nune nuba køriimarøb may parra kørrømartrabguen” cha.

²¹Tru chigurrimburø kaibe ñun nø kananrrain kømøtø, tru chigurrimburø kaigwane tabiitøga kanamig køn ñibe.

13 Misagwan ashib karub purrønrrai purrønniilane nøm maig chiben mayeeløba truilan møramig køn. Kaguende ashib karub purrønrrai purrønniiløbe Tiuskurrin kømíibe purrømøn. Inçhen treeg purrabeløbe nø treeg kønrrai mariiløgurrim burran. ²Inçhawei tru ashib karub purrabelan sötø pasramisrøb kurrabiibe Tius treeg kønrrai mara pasrigwan treeg kømønrrai sötø pasramisrøb kurran. Inçhen tru treeg marøb kurrabeløbe nømuyasiitøwei tru møra pønrramig kønrrai marinab kømigwan lab pønrran. ³Kaguende tru ashib karub purrabeløbe tru tabig marøbelan truba kwaarøstra tøgagønrrab purrømøtø, kaig marøbelane nømbe treeg martrab purran. ¿Ashib karub wabigwan chi kørig isumø, ñune treeg uñig køtah? Pøs, trube, tabigwan mar, trumaybe nø tabig wamindig kønrrabguen. ⁴Kaguende tru ashib karub wabiibe Tiusweimburø mara

tranøb wan, ñuimburab tab kønrrai. Inçhendø ñi chigøben kalø marabe, trube, kørig tøgagu. Kaguende tru ashib karub wabiibe nui espadane kagatø tøgagømøn. Kaguende nøbe Tiusweimburø mara tranøb pasrappe, kalø marøbigwane Tius øyamay martrai palai waitøga møra melønrrai marøbig køn. ⁵Inçhawei tru ashib karub purrabelane nøm maig taigwan møramig køn, møra melønrrai mariilø kømigwan kørig isuatø kømøtø, namui isub kebachib pasrabigu chi isumig kaanrraingue.

⁶Inçhawei øyeekkurri ñimbe an pagaramigwan pagarabelø køn. Kaguende tru ashib karub purrabeløbe Tiusweimburø marøb purran, tru nøm mandø maramigwan chu urastøgucha trunun merrarrawa marøb. ⁷Pøs mønundøgucha ñim maig pagaramigwan trunun treeg pagaramig køn: chi tøgagúimburø chi pagaramigwane trunun pagarab; yanøb, penab indimburø pagaramigwane treeburø pagaramig køn. Inçhen tab inçhib tøgagømelane tab inçhib; maig købash inçhimumelane tab inday.

⁸Mungucha chigøben ulø kømøtay. Kangurrim kangurri undaguelø kømigwan, truiwane ulø pønrramig køn. Kaguende mendaigwan undaarabiibe tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig taigwan, trunun maran. ⁹Kaguende tru maig maramigwan martrai pønrrailø, tru: “Itølulmøwei, kweecha petømøwei, nilømøwei, ñui marømmøø inçhib chull ashmøwei indamig køn” chib, tru katøgan maramig karua pasrig chigucha, tru: “Ñui mendaigwan ñiasiitø lataitøwei undaaramig køn” cha, trencha karua pasrigu, truyutø chishtø tøga trendain pasran. ¹⁰Pøs tru undag købiibe mendaigwan chi kalø marmøn. Inçhawei undag købiibe tru

maig maramigwan martrai Moisés pørig maig taigwan treeg marig kørørmisrtrai maran.

¹¹Pøs ñimbe øyeegwane maramig køn, mõi yambe maig kwalømmera kui ashabe. Pøs yandø ñim kiagasramig puin køn. Kaguen nam kaigyugurri wes-railø kømibe mømibe katøguchinguen lutau pasran, tru nam Criston srøtø køreb uras lataguen kømø. ¹²Yandø yana yemguen purayain køben, Cristo arrumig tør-rram lutau lataig misrøb ar-run. Chigøben kaig marig løstøuelane yandø elacha, tøryu kwayab kewa pøn-railan kewa pønrrøgun, tru tabig sølgandø marig tøryu marøb pønrrailøtøga.

¹³Nambe kan kwalømyu amøñibe lataig maig amønami-gwan sølwan amøñigun, mabgucha mamburab mab, mutsiirab, ishumburmeraba, møgueløba trømbøig marøb, chugatig trømbøig marøg køben treeg marøb, kwayam lab, pusrkwai ashib treeg marøb kømøtø. ¹⁴Masken, Señor Jesucristo nø pinøbuliilø kønrrab inday, trendø kaig kuinaigu asr maig marøg kui inchen, treegwan martrab in-chab kømøtø.

Cristoimburab nuneløbe

kullaateelane isuptø maramig køn

14 Møikkøben nui isubig Cristoinug pasra tøgagúigu newan kømfig kullaatiigwan utappe, nø chigøben øyamay kui tamab isua tøgagúigwane 'øyeeg, øyeeg køn' chib wam lamøtø, utamig køn. ²Pøs mømibe chi mamigwandøgucha maben Tiusweimburappe chi kømfig kui treeg isubene, mømibe nui isubigwan Cristoinug pasragúigu kullaatiibe ka mamizhiitø man, kaguende yau mabene, Tiuswein kabyube kalø kønrrai tamab isua. ³Inchawei mømikkøben chi mamigwandøgucha lutøgurri mabiibe tru mø mamimerandø mabigwane kashmumig køn. Inchen tru mø

mamimerandø mabiibe, trube, tru chi mamimerandøgucha lutøgurri mabigwane kalø køn chib chinetø cha mørmumig køn. Kaguen Tiusbe nune kashmø, utig køn. ⁴Kan karuindiig megabig katøganuiwan ñi 'øyeeg, øyeeg køn' chinrrappe, ¿ñibe mu kurmagu? Pøs nø kebenin kui, kabe kebeñmuin kui tru nø karub pera wabig uyube nø ashchab kuinrrun. Inchen karuig megabig Señorweimbe kebeñmø pasrønrrun. Kaguende Señorbe maramburab marøbig køn nune mur pasrønrrai maramig.

⁵Pøs mømibe treeg isun, mø kwalømbe katøgan kwaløm lata kømø, mas tabig kuitamab. Inchen katøgane mø kwaløm-meratøgucha treetø kuitamab treeg isun. Pøs øyeeg isuilan ñim møitøgucha maig isua tøgagúigwane chigurri øyan købig kuin kui ashabe, trube, kanmaytø treeg isua kømig køn. ⁶Inchen mømikkøben mø kwalømbe tabig kuitamab isubiibe tru kwalømwane Señorwan tab indig kønrrai isua maran. Inchen chi mamigwandøgucha mabiibe Señorwan tab indig kønrrai isua man. Kaguende Señorwan un-gwa, un-gwa tan. Inchen tru mø mamigwan mamfig, truiikkucha Señorwan tab indig kønrrai isua trun-nun mamøwa, Señorwan un-gwa, un-gwatøwein tan.

⁷Kaguende nambe møitøgucha nayasiitøwei øsig uñmøwei, katø kwabgucha nayasiitøwein kwamøwei indan. ⁸Pøs nambe øsig warappe, Señorweyasig øsig warab; kwamig nebubene, Señorweyasig kwamig kønrrun. Inchawei øsig waramig nebui lata, kwamig nebui lata, nambe Señorweyelø ker. ⁹Kaguende Cristobe øyeeg kønrraiwei kwawa, katøle øsiirai-g køn, kwabelai lata, øsiguelai lata mayeelaim pala nø Ashib Karub Pasrabig kønrrab.

¹⁰Trube, treeg købene ¿ñibe ñui nunewane chindimbarre ‘øyeeg, øyeeg marøbig køn’ chigu? ¿Katø ñui nunewane chindimbarre kashku? Kaguende nambe mayeeløba tru maig kønrrabigwan Tius nø asha marøb wainug kemalamig kønrrab køn. ¹¹Kaguende Tiuswei wamyube trenchibig pørig pasran:

“Señorbe trendan cha: ‘Na øsig wamma waibe, treetøwei nai merrappe mayeeløba tømønørøben, katø mui niløtøgucha ‘Tiuswan tabig køn’ chib, waminchun’” cha.

¹²Inchawei nambe møitøgucha naimburabigwan Tiuswan eshkamig nebunrrun.

¹³Pøs treeg købene, nambe kangurrin kangurri mas ‘øyeeg, øyeeg køn’ chimugun. Masken treeg kømøtø, katøganelan ka srurrengwangerub, sötøbasramisrøb nui nunewein kabyu kalø kui asigwane marmønrrab isumig køn. ¹⁴Nabe Señor Jesúsweinuube kerrigu newan øyeeg kuitamab isua pasrar, chi mamimeratøgucha ka yandøbe kaig kømuin kui. Inchendø møikkøben ‘i mamibe kaig kuitamab’ isubigweimbe, nuimbe kaløwein køn. ¹⁵Inchen ñi kan mamigwan maikkurrindø ñui nunewan ka isui uñchaindø mariibe, yandø ñibe undag købiitøga marøb pasrømøn. Ñui mamikkurrindø ñui nunewan kerriguwan mindisha kørrømarmøta, Cristo nuyasig kwaig købigwan. ¹⁶Øyeeg marigwan tru ñuimburappe søl kui asha, ñi treeg tøgagúigwane katøganeløbe chine kaig wamincha mørøb kønrrain kømøtø kuy, tru ñi øyeeg mariitøgatø. ¹⁷Kaguende Tius nø ashib karub waibe mamimeragurri chi asamig kønrrab kømøwei, mutsiiløgurri chi asamig kønrrab kømøwein køn. Treeg kømøtø, Tius tru

nø ashib karub waibe tabig sølgandø mariiba, chi isumgaig tab købiiba, kasrag købiiba, truilø køn, Espíritu Santogurri. ¹⁸Kaguende Criston øyeeg mariitøga nuyasig marøb pasrabiibe Tiuswan truba tab kønrrai marøb, katø misaameragucha nune chi tamgaig marøbig kui asig køn.

¹⁹Inchawei treeg købene, ambumay imay tab kønrrai marøb, ambugurri igurri puruguyab Señorweimburab nørrørab ambamigwan tøgagønrrab inchigun. ²⁰Tiuswei mariilan mamimeragurrindø ka mindisha kørrømarmøta. Isa kømøtø, chi mamimerane Tiusbe mamønrrain cha meriibe kaaben, tru kalø køppe, tru mamimeragurrindø kan møg katøganelan treegu ka srurrengwanrrai indig, truirren kalø køn. ²¹Pøs trembe yau mamøwei, vino muchimøwei, katø ñui nunewan penøsrkønrrabig chigøben marmøwei indikken, søl køn. ²²Pøs ñui isubigwan Cristoinuutø tøgagúigwane ñiba Tiusbatø tøgagu. Pøs nø chi marøb pasraigu nui manrrau isub kebachibigube chi kalø kui mormø marøb pasrabigweimbe mayanguen tab køn. ²³Trune tru kalø kønrraitamabgøba isubendø mabiibe, maikkurrindø kaig mara pasramisran. Kaguende nui isubigwan Cristoinug tøgagømubendø maran. Inchawei chitøgucha isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigugurrin kømøtø arrubiibe, kaig køn.

Ñuimburab kui lataitøwei mendaigwan tab kønrrai marøb

15 Inchawei nam Señorweimburabigu tabig mur pønrrabeløbe tru Señorweimburabigu kullaateelan nambe purugumig køn, nam namasiitøwei tab kui mørøb pønrrømøtø. ²Nambe møitøgucha namui nuneg kullaatiigwan tab kui

mørtraí maramig kòn nuimburab tab kònrrai, Señorweimburabigu nurab inrrai marøb. ³Kaguende Cristo kòbenguen nòasiitøwei tab kui mørøb pasramigwan lamøtø, Tiuswei wamwan pørigu Cristo maig taimbala kuig kòn: “Tru tsalø wamabelø ñi Tiuswan tsalø wamiiløbe naim palatø arrig kòn” taig. ⁴Kaguende kerrigu tru merrabsrø Tiuswei wamyu pøriibe namun kusrenanrrab pørig kòbig kòn, tru nam tammay melabig melaikkurrimba, tru Tiuswei wam pørig namun tabig purugub wamgurrimba, nam Tiuswei torguegwalmabigu nam Cristoba kanbalatø pønramigwan isua muniiramig tøgagønrrai. ⁵Inchen tru namun tammay melabig melamigwan tranøb, katø tru namun tabig purugub Tiusbe ñim kanikkurri kanikkurri kandø isua pønramigwan tranrraimab isur, Cristo Jesús nø maig isuig kòben, treetøwei, ⁶ñim mayeeløba kandø isua, kan wamdø misra namui Señor Jesucristoi Møskai Tiuswan truba tabig wamindamig kònrrai.

Tiuswei tabig srø wambe mu misaameraindøgucha kòn

⁷Inchawei ñimbe ambugurri, igurri wamab utay, Cristo ñimun utab lataitøweingue Tiusweyasig torguegwalmabig kònrrai. ⁸Pøs nabe ñimun trendamønrrun: Cristobe judíosmera, tru circuncidawarmeran purugub meganrrab arrig kòn cha, tru Tiuswan mørøbelø merrabsrø kòlli misaameran nø maig martrab kòrrømisrig kòbigwan treeg marig kòrrømisrtraí, øyamay Cristobe kenamartrab indig kòn, Tiusbe nø maig martrab taigwane treeg marøbig kui ashchai. ⁹Incha katø trutø kòmøtø, Cristobe arruppe, tru judíos kòmø misaamera nòmun Tius lastima asimburø Tiuswan maya nuguen

tab indig kònrrai arrig kòn. Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala:

“Øyeekkurri nabe judíos kòmø misaamerai utu

ñi, Tiuswan tabig waminchib, ñui munchiwan cantab indamønrrun” cha, trendaig.

¹⁰Katø katøganbaløsrø trenchibig kòn:

“Ñim, judíos kòmø misaamera, Tiuswei misaameraba truba kasraaray” cha.

¹¹Incha katøganbaløsrø katø trenchibig kòn:

“Mayeelø judíos kòmø misaamera Señorwan purø tabig waminchib, mu misaameratøgucha nun purø tabig waminday” cha.

¹²Katø Isaiaskucha øyeeg taig kòn:

“Isaiweinukkurri arrubig kan tusrwan srøldø pasram parig lataigugurri srøig kal-lab lataitøwei katøgan srøig kurra,

judíos kòmø misaameran ashib karub pasrønrrab pasramisren, truiløbe nòm isua muniirab melaigwan ke nuinuutø pasra tøgagønrrun” cha.

¹³Pøs tru nam isua muniirab melamigwan tranøb Tiusbe tru ñim nun kòreikkurri maya nu kòmburab kasrag kòbigwanba, chi isumgaig tab kòbigwanba ñimun netsøganrrai isur, tru isua munig melaig, truitø tøgagømburab tøgagønrrai Espiritu Santoi maramburab mariitøga.

Jesucristo maig karuilan Pablo mariilø

¹⁴Pøs, nai nunelø, nabe ñimuimburab øyeeg kuin kui asha pasrar, tab inchibelø kòmitø netsailø, chigurrimbunø nebua asamig truitø netsailø, ambugurri igurri maig maramigwan waminchib eshkab pønrrønrrapteelø, ñimbe treelø kui. ¹⁵Inchendø nabe ñimun iigwan pørøppe, kanmaytø murtø trencha pørar, tru chimerayube

maig kōmigwan ñimun katøle isunanrrab isua, nui ka yandø tab indigwan Tius nan tranikkurri, ¹⁶tru na Cristo Jesúsweiwan judíos kōmø misaamerayasiḡ na marøb meganrrai. Pøs, na Tiuswei tru tabiḡ srø wamwangøba eshkaḡ kusrenanøbig kur, kan sacerdote Tiuswan keta tranøb latawei tru judíos kōmø misaameran na Tiuswan keta tranen, nø ka utamdeelø kōnrrai, nuyasiitø tarømariilø Espiritu Santogurri.

¹⁷Inchawei nabe Cristo Jesúsweinuube truba tab kui mørøb pasramiḡ tōḡa pasrar, na mariilø Tiusweimburabeløyu. ¹⁸Pøs nabe katøḡan chi pegwan waminchab inchimøtø, na waminchippe, tru judíos kōmø misaamera Tiuswan mōra marøbelø kōnrrai, tru nagurri Cristo chi mariilandø wamindamønrrun. Iigwane nabe marøppe, wamindiiløtøḡaba, mariiløtøḡaba, ¹⁹Tius naba pasrain kui asamig nørreelø mariiløtøḡaba, kwaara asha kōnrrai mariiløtøḡaba, iilai tru maramburab mariitøḡa marøb, katø Tiuswei Espiritui tru maramburab mariitøḡa marøb indiilan, nabe trunundø wamindamønrrun. Øyamay Jerusalénsrøḡurri chutøḡucha Ilfrico pirausrøḡatig kerrigu chigucha palømfig na Cristoi tabiḡ srø wamwan eshkaḡ kusrenanig kōbig kōn. ²⁰Pøs nabe Criston tru mana wamindi mōriimøsrø, treegu tru tabiḡ srø wamwan eshkaḡ kusrenanøb pasramiḡwan mas isua martrab inchibig kur, Cristoi tabiḡ srø wamwan mōikkøben eshkaḡ kusrennøbig pølbasa marinug srøig itø marøb kebimønrrab. ²¹Masken Tiuswei wamwan pørig maig taimbala:

“Managuen nuimburabigwan mu wammørøsrimeelø kōbelø nun nebua ashib,

wamindigwan mana mørmeelø kōbelø chigúi nebua mørøb inchun” taig.

Pablo Romasrømay inrrab isub

²²Inchawei øyeekkurri nabe katø katø ñimun ashchab attrab inchen, arrumønrrai marinab pasrabig kur. ²³Inchendø mōimbe yu na tsuim pirausrømbe naimbe yandø chu maramig kawein kōben, katø merrab pilamerawansrøḡurri ñimun ashchab truba arrug kui megaig kōppe, ²⁴Españasrømay na inrrab arrua, pua purainrrab inchar. Kaguende nabe ñimun asha purainrrab isur, tru petø purainrrab arrua, kan maya yana ñimba lindigu truba kasraatø puraya, na trusrømay yamiḡwan ñim nan purugunrrai.

²⁵Inchendø mōimbe nabe Jerusalénsrømay inrrab yar Tiuswei misaameran an purugúigwan tranrrab. ²⁶Kaguende macedoniasreeløba, acayasreeløbabe tru Jerusalénsrø Tiuswei misaamerai utu waachameran purugumig an tulisamiḡ nømune tabiḡ asønaig kōn. ²⁷Pøs nømbe tabiḡ martrab isua marig kōn. Inchagucha nømbe judíosmerane uløweim pønrran. Kaguende tru judíos kōmø misaamerama Tiusweimburabig purø tabiḡ tru judíosmeraiwan nøm tōḡa utab pønrraibe, nøḡguringucha nøm chi tōḡagúiløtøḡa judíosmeran tranøb pirisamiḡ ulø pønrran. ²⁸Incha i maramiḡwan nabe yandø chab mara, tru kan mamig misrizhig latawei tru an purugúigwan nømun purøørabe, Españasrømay inrrab arrua, ñimun ashchab arrumønrrun. ²⁹Incha na ñimuisrømay arruppe, Cristoi mayanguen tabiḡwan ñimun pirishinrrab tōḡagømburab tōḡa arrum kui nabe asha pasrar.

³⁰Inchendø nabe, nai nunelan, namui Señor Jesucristogurrimba, Espiritu Santoi undag kōbikkurrimba,

naimburab ñim Tiusba truba rugab wamindigu, tiusmanda naba kanbalatø misrtrai chinrrab, Tiuswan truba truba miab melamigu. ³¹Pøs tru Judea pirau Jesucriston chi køenrrab inchimø misaamerai tasku na kebeñmønrraimba, katø tru Jerusalénsrø Tiuswei misaamera tru an purugúig srua yaigwan tabig kui ashib utønrraimba Tiuswan miarrunrigay, ³²pøs Tius treeg kønrrain købene, na ñimuisrø arruppe, truba truba kasrag pua, ñimba kanbalatø pishindø tab wamig kønrrai. ³³Inchen Tius tru chi isunguig tab købiibe ñim mayeeløba pasrønrrai isur. Treeg kønrrun.

**‘Tab ka amøñiguh’
chib, Pablo wam øriilo**

16 Cristogurri tru namui nuchag Feben tabig ashib tøgagørrunrigay chinrrab inchar, tru Cencrea iglesiayu chi maramigu purugubigwan. ²Señorwein kuimba ñimbe nun truba tab wamab utønrrigay chinrrab, Tiuswei misaameran maig utamig køben, trumay. Katø ñimgurri nun chi purugumig palain købene, purugub inchigay. Kaguende nøma truba yamelan truba truba purugub megabig køn, katø nan chigucha.

³Cristo Jesúswei maramigu lincha marøb melabelø, Priscilanba, Aquilanba ‘tab ka amøñiguh’ tan chirrunrigay. ⁴Truiløbe naimburab nan chi kømønrraindø kwam labguen inchibelø køn. Truilane nabe mayanguen ungwa, ungwa tamønrrun. Katø natø kømøtø, judíos kømø misaamerai iglesiameragucha mayamba nømune ungwa tan. ⁵Katø iglesia tru nømui yau tulundzunabelangucha ‘ka amøñiguh’ tan chirrunrigay. Katø tru Epeneto, nai undaaraig, Asia pirausrø ke srøsrøzhiitø Criston nømerrig kørewa pasramisrøbigwangucha ‘ka uñgu’ tan

chirrunrigay. ⁶Katø ñimuyasig truba truba marøb megabig Mariangucha ‘tab ka uñgu’ tan chirrunrigay. ⁷Andróniconba, Juníaswanba, nai misaameran ‘ka amøñiguh’ tan chirrunrigay, kailan pønrraig yau merrarrawa keeriilø naba lincha pønrrabelø købelan. Truiløbe Cristo nøashib karua øriilø nømune tabelø mumera kui asiiilø, katø nømbe Criston naguen køremøwatø, nømerrig kørewa pønrrabelø, treelø køn.

⁸Señorweimburab nai undaaraig Ampliaswan ‘ka uñgu’ tan chirrunrigay. ⁹Katø Cristoi maramigu namun lincha marøb megabig Urbanonba, katø nai undaaraig Estaquiswanba ‘ka amøñiguh’ tan chirrunrigay. ¹⁰Apeles, Cristoimburabigu chine nebuinab puraya møwanba, katø Aristóbuloi yauelanba ‘ka amøñiguh’ tan chirrunrigay. ¹¹Nai misag Herodiönwanba, Narcisoi yauelø Señorwan kørewa pønrrabelanba ‘ka amøñiguh’ tan chirrunrigay. ¹²Señorwei maramigu truba marøb melabelø Trifenanba, Trifosanba ‘ka amøñiguh’ tan chirrunrigay, katø Pérsida, truba undaaraig, tru Señorwei maramigu truba truba marøb megabigwanba. ¹³Señorweinug purø tabig kui asig Rufonba, nui usranba ‘ka amøñiguh’ tan chirrunrigay, pøs truiibe nai usri lataig kuig køn. ¹⁴Asíncriton køben, Flegonten køben, Hermeswan køben, Patrobaswan køben, Hermaswan køben, katø nunelø nømbe warabelan køben ‘ka amøñiguh’ tan chirrunrigay. ¹⁵Katø ‘ka amøñiguh’ tan chirrunrigay Filólogon køben, Julian køben, Nereowan køben, katø nui nuchawan køben, Olimpaswan køben, katø tru nømbe warabelø mayeelø Tiuswei misaameran købenge.

¹⁶Kangurrin kangurri ‘ka amøñiguh’ chib tabig wamab Tiuswei undag købi-

itøga tasig traniyay. Cristoi iglesiamerabe mayamba ñimun 'ka amøñigueh' cha øran.

¹⁷Pøs nabe ñim, nai nunelan, ashiptø kønrrigay chinrrab inchar ñimun nøørotø misrtrai indamba, Cristoi maywan sötøbønrramisramba inchibelan. Truiløbe tru ñimun kusrenanigwan ka peemaytø punrrai marøbelø køn. Ñimbe truilane tarømisray. ¹⁸Kaguende treeg misaamerabe namui Señor Cristoiwan marmeelø køn. Treeg kømøtø, ka nømumiburaptø tab kønrrai labelø kua, waminchibgucha purø tabzhig wamincha, mørøptø wamdiig tabzhig wamincha, chigucha trunun nebua ashmø misaazheelan kegørrørskøbelø køn. ¹⁹Pøs tru tabig srø wam maig taigwan ñim møra marøbelø kuigwane mayeeløba nebua asha køn. Treekkurri nane ñimuimburab truba kasrag køtan. Inchendø ñimbe chigøben tabigwane purø nu kusrebelø, kaigwane kan isubguen isumeelø kuimbe køtan. ²⁰Inchen Tius tru chi isumgaig tab købiibe kan maya yanayutø Satanáswane nøbe tambalørtrun ñim itøbuna pønrrønrrai. Namui Señor Jesúswei ka yandø tab indiibe ñimba kønrrun.

²¹Timoteo, maramigu nan lincha marøb megabig, ñimune 'ka amøñigueh' cha øran, katø trugurri tru nammisaamera Lucio køben, Jasón køben, Sosípater køben, truiløgucha.

²²Na, Tercio, Pabloi kilga pørøbikkucha 'ka amøñigueh' cha ørar, Señorwei munchiyu.

²³Gayogucha ñimun 'ka amøñigueh' cha øran, tru nan truyu tsumig ya pebøb, katø iglesia mayeelamba pebøb inchibig. Inchen katø Erasto tru ciudayu an asamigwan nø ashibiiba, katø trugurri namui nuneg Cuartogucha 'ka amøñigueh' cha øran.

Tiuswan srabe tabzhig wamindig

²⁴Namui Señor Jesúswei ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba kønrrun. Treeg kønrrun.

²⁵Møimbe Tiuswan maya nuguen tabig waminchigun, Tiuswei tru tabig srø wamwan na wamindiiba, Jesu-cristoimburab na eshkab kusrenaniiba iilø maig køben treegu mur pønrrønrrai marøbigwan. I tru tabig srø wambe tru manasrøngurri mu asiimíig pasrabig Tius nø maramigwan nuinetø tøgagúigwan tru kenamarig maig køben, treeg køn. ²⁶Inchendø møimbe Tius tru maig karuigwan eshkabelø pøriiløgurri tru mu asiimíig pasrabigwane kenamaran judíos kømeeelø chu pirausrø misaamerandøgucha, Tius tru manasrøngurri managatig wabig nø maig maramigwan martrain pasrig, treeg, nømui isubigwan Cristoinug pønsra tøgagúigu maig taigwan møra marøbelø kønrrai.

²⁷¡Tius tru nøtø kandø wabig, tru muguen nebua kusremgaig newan kusrebigwan managatig tørguegwalmabig kønrrun Jesucristogurri! Treeg kønrrun.

1 Corintios

Pablo pørøb

1 Na Pablo, Tius nan trendø treeg kørnrain køben, Cristo Jesús nõashib karua ørig kørnrai wamig, nai nuneg Sóstenesba misra, i kilgawan pørar, ² Corintosrø iglesiyuelan, Cristo Jesúskurri tru Tiusweyasig tarømarilø, nuyasiitø newan tabelø kørnrai wamiilanba, katø tru mayeelø chutøgucha namui Señor Jesucristoi munchiwan wamabelanba, trube namuimba, nõmuimba Señorwan. ³ Namui Møskai Tiusweimba, Señor Jesucristoimba tru ka yandø tab indigwan køben, chi isumgaig tab købigwan køben ñim tøgagønrrai inchar.

Cristogurri tabig tranigwan 'ungwa, ungwa' taig

⁴ Chu urastøgucha nabe Tiuswane ñimuimburab 'ungwa, ungwa' chibig kur, Cristo Jesúskurri ñimun Tius ka yandø tab indigwan tranikkurri. ⁵ Kaguende chiyutøgucha ñimbe nuinug purø nõrrø tøgagønrrai traniilø køn, kerrigu wamindigu lata, kerrigu nebua ashib ambigu lata. ⁶ Trumay Cristoi tru srøig tabigwan wamindiibe ka wamindiitø kømø, ñimuinuube cierton kørromisrin køn, ⁷ Tiusweiwan marøbelø kømigwan keta tranig chigucha chi palømeelø kømnegatikke, Jesucristo kenamisramigwan ñim munig melappe. ⁸ Katøgucha srabegatig ñim kørromø mur pønrrønrrai nõbe tøga pasrønrrun, namui Señor Jesucristo katø arrub kwaløm chi kaig mariilø chigar pønrramig kørnrai. ⁹ Tiusbe nõbe maig martrab chippe, treegwan marøbig køn. Ñimbe nõgurri wamiilø

kuig køn, nui Nusrkai Jesucristo namui Señorba lincha pønrramig kørnrai.

Corintosrø Tius wami misamera nøørøtø inchib tarømisrøb

¹⁰ Nai nunelø, Señor Jesucristoi munchiyu maig maramigwan tiusmanda øyeeq marøb melørrunrrigay chib waminchab inchar. Peg peg isub kømøtø, kandø isuy cha, ñimui utu mas nõørøtø inchib tarømisramig kaanrrai. Masken treeg kømøtø, newan kanbalatø lincha kandø isub, maig marameløyu kandø isub inchigay cha. ¹¹ Nai nunelø, mõiløgøsrøn Cloëwei yueløbe nane eshkatan, ñimbe kwayam labrre waran cha. ¹² Pøs nabe trenchinrrab inchar, mõiløgøsrøn ñimbe trenchibrren køn tan cha: "Nabe Pabloingatiig kur" chiben, katøgane: "Apolosweingatiig kur" chiben, katøgane: "Nabe Cefasweingatiig kur" chiben, katøgane: "Cristoingatiig kur" chib. Treeg inchib køn tan cha.

¹³ Trube, treeg købene, ¿Cristobe nuin kui, nuin kui misra pasra chindah? Kabe ñimuyasig kurusyu kwanrrai mesrøppe, ¿na Pablon mesraig kø chindah? Kabe ñimun piu umbu ulsrøbgucha ¿nai munchiyu piu umbu ulsraig kø chindah? ¹⁴ Tiuswan nabe 'mayanguen ungwa, ungwa' tamønrrun, ñimun mõigwangucha na piu umbu ulsrømuigwan. Nabe piu umbu ulsrøppe, Crisponbah, Gayonbatøwei treeg marig kuig køn, ¹⁵ nai munchiyu 'piu umbu ulsrailø ker' chib mugucha trenchib kømønrrai. ¹⁶ (Katø Estéfanaswei yuelandøbe piu umbu ulsrøbwei indig køn. Inchendø katøgan mas mungucha piu umbu ulsraibe nane isumøtan). ¹⁷ Kaguende nane Cristobe misagwan piu umbu ulsrøb uñchai ørmøtø, Tiuswei tru tabig srø wamwan eshkaab kusrenanrrai ørig køn. Incha nabe waminchibgucha, nõrrø wammeratøga purø may waminchimur, Cristo

kurusyu kwaigwane chigucha kómíig kui lataig marig kómønrrai.

**Cristobe tru Tiuswei muguen
nebua kusremgaig kusreiba,
maramburab mariiba kòn**

¹⁸ Cristo tru kurusyu kwaigweimburab tru eshka kusrenaniibe yandø tru kaigyu kegørra pønrrabelaimbe chigucha kómíig, ke chugúinguen mormubendø wamindi lataig kòn. Inchen nam yandø kaigyugurri wesrailaimbe tru wamindiibe Tiuswei tru maramburab marig, truig kòn.

¹⁹ Kaguende trenchibig pørig pasran:

“Purø kusreb møguelø chigurrimbunø nebua kusrewa tøgagúilane pinisamønrrun cha.

Kusrebelø nøm chigúí møra tøgagúilane chigucha kómíig mara kaasha kørømaramønrrun” chibig

²⁰ ¿Pø, tru purø kusrebiiba, katø kusrennøbiiba, katø mõi i kwaløm nørø kusrewa ‘treeg, treeg kòn’ chibeløbabe chu pønrrah? ¿yu pirau chine purø nørø kusreigwane chugúinguen mormubendø marig, Tiusbe treeg mara tøgagømutarru? ²¹ Kaguende Tiusbe, tru nui muguen nebua kusremgaig kusrebig kuigu, yu pirau misaamerabe nømui tru purø nørø kusrewa tøgagúitøgabe nun nebua ashmønrrai indig kòn. Pø tru chugúinguen mormubendø wamindig mara tøgagúigwan eshka kusrenaniitøga nun kørebelane kaigyugurri wesramig, Tiuswane tabig asønaiig kòn.

²² Kaguende judíosmerabe kan møg Tius nøba pasrain kui ashchai mariilan miaben, griegosmerabe tru purø nørø kusreig wamindiilan mørøg kui inchibelø kòn. ²³ Trune nambe Cristo kurusyu kwaigwan eshka kusrenanøbelø ker. Truibe judíosmeraimbe ke ka srurrengwangerubig køben, judíos kømø misaameraimbe ke chugúinguen mormubendø wamindig, treeg kòn.

²⁴ Trune Tius tru wamiilayasiibe, judíosmerai lata, griegosmerai lata, Cristobe tru Tiuswei maramburab mariiba katø Tiuswei tru muguen nebua kusremgaig kusreiba, truig kòn.

²⁵ Kaguende Tiuswei tru chugúinguen mormubendø wamindi lataig asønabiibe møguelø purø may isua wamindi lataig kømøtø, mas purab nuig køben, katø Tius tru itønaptiig lataig kuibe, kan møwei fuerzas lataikken kømøtø, purab murikken kòn.

**Corintosrø Tiuswei
misaamera mailø kuig**

²⁶ Inchawei, nai nunelø, tru ñimun wamab uras ñim mailø købelø kuigwan isua asamig kòn. Misaamerain kabyu kusrebeløbe ñimbe ke kan kandøwein køben, katø ashib karub purrabelø nørreeløbe mamdø køben, katø tab misagugurri amrrub misaamerabe mamdø kòn. ²⁷ Yu pirau chugúinguen mormubendø wamindi lataig tøgagúigwan Tiusbe truigwan wesrawa pasrig kòn, tru purø nørø kusrebelan kørig mara kørømartrab. Katø yu pirau kwa kaizheelø kønmab asha tøgagúilan Tiusbe truigwan wesrawa pasrig kòn, nørreelan kørig mara kørømartrab.

²⁸ Yu pirau misagwein kabyu larrø kaizheelø kønmab asha tøgagúilanba, katø kaashib indiilanba, tru chigucha kømøzheelø kui asiilan, Tiusbe truilan lawa wesraig kòn, tru nørreelan chigucha kømeeelø mara kørømartrab, ²⁹ mugucha Tiuswei merrab nørreelø misrøb møg inchib pønrrømønrrai.

³⁰ Ñimbe Tiuskurri Cristo Jesúsba kanbalatø pønrran. Cristo Jesúsbe namuimbe tru mu nebua kusremgaig kusremiba, katø sølgandø tabiiba, katø Tiusweyasiitø tarømariilø kømiba, kaigyugurri wesruilø kømiba, treeg kòn nøbe. ³¹ Inchawei Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kòn: “Møikkøben

truba nuig kømmørø inçhib waminçhib pasrag købene, Señorweimburappe møg inçhib waminçhib pasrøbash” cha.

Criston kurusyu mesraigwan wamindig

2 Inchawei nai nunelø, Tiusweimbura-big mun kenamariimíg pasrabigwan na ñimun eshkað kusrenanøð arrub urasma, ke kan chull møramdiig purø may waminçhib, katø purø norrø kusreb nebua asiilan waminçhib arrumuig køn. ²Pøs nabe ñimui utube katøgan chi pegwan isub pasrønrrab kømøtø, Jesucristonba, nun kurusyu mesra kweet-sigwanba, trunundø isua pasrønrrab isuig køn. ³Incha nabe ñimui utu uñib urasbe truburab chish kømøwei, trurrigu kørig kuig ¡katø! itønab pasraig købig køn. ⁴Inchawei na wamindigu lata, katø Tiuswei wamwan eshkað kusrenanigu lata, purø norrø nebua ashib kusreig wamdøga purø may køremdiig waminçimuig køn. Treeg kømøtø, Tiuswei Espiritui maramburab mariitøga kenamarøð wamindig køn, ⁵tru ñimui isubigwan Jesucristoinu-utø pasriibe møguelø purø norrø kusreigu pasrig kønrrain kømøtø, Tiuswei maramburab maramigu pasrig kønrrai.

Tiusbe nui Espiritugurri nebua ashchai marøbig køn

⁶Treeg kuingucha, Tiusweimbura-beløyu yandø tsabø norrørawarwei utubeguende norrø nebua kusreigwan waminçhibwei inçhibelø ker. Nambe waminçhippe, tru norrø nebua ashib kusreigwan mõi nam warain kwalømigwan kømøwei, kabe møin kwaløm yu pirau nøm ashib karubelø nømguen patsab ambulelaiwan kømøwei wamindig køn. ⁷Treeg kømøtø, nambe waminçhippe, Tiuswei tru muguen nebua kusremgaig mu asiimíg, sørig pasrabigwan

wamindig køn, tru chi pønrrabikken kaabenbatøsrøwei namuyasig maya nuguen tab kønrrai kanmaytø manasrøwei Tius treeg martrab isua tøgagúigwan. ⁸Inchen mõi yu pirau norrøelø karub purrabeløbe møitøgucha iig tru muguen nebua kusremgaigwane chigúinguen mørmuig køn. Pøs iigwan chigúi mørig kuimbe, namui Señor tru tørguegwalmabigwane kurusyu mesra kweechimubsruig kuinrrun. ⁹Inchendø Tiuswei wamwan pørigu taimbala: “Mugucha kaptøgabe nebua ashmøwei, muguen kalutøgabe nebua mørmøwei, ni muguen øyeeg kuitamappe isubguen isumøwei indigwan, Tiusbe nun undaguelayasiibe trunun tøgagønrrai tamara pønsrain køn” cha.

¹⁰Inchendø Tiusbe sørig pasrabigwan nui Espiritugurri namune kenamarig køn, kaguende tru Espiritube maig kuigwan kerriguh chishtø ashibig kua, Tiuswei tru muguen nebua asiimíg nø purø umbusrø tøgagúilanguen kerrigu.

¹¹Pøs ¡kan mowanma nui manrrau umbusrøngue chi isub pasraigwan nebua ashibiibe nui espiritutøweimbe nebua ashmuitarru? Øyeetøwei Tius nø purø umbusrø tøgagúilane mugucha nebua ashmuben, Tiuswei Espiritutøwei nebua asan. ¹²Nambe espiritu yu pirauigwan utømøtø, utappe, Tiusweinukkurri arrubig Tiuswei Espiritun utig køn, nø ka yandø keta tranigwan chigúi mørøbelø kømig kønrrai. ¹³Inchawei nam iigwan waminçhippe, møguelø yu pirau kusremburab kusrebelø kusrenani wamdøga waminçhimer. Treeg kømøtø, Espiritu Santo kusrenaniitøga Tiusweimburabelan øyeeg køn chib waminçhippe, Espiritu Santon tøgarmen waminçhibelø ker.

¹⁴Kan møg Tiuswei Espiritun chigaibe, Tiuswei Espirituimburabigwane utønrrab kaiman. Pøs nuimbe ke

chugúinguen mormubendø mari lataig køben, ni mandø kuinguen mormøn, kaguende Espíritu Santo purugubendøwei, øyeeg, øyeeg købig kuin kui nebua asamig kua. ¹⁵Inchen Tiuswei Espíritun tøgai be chiwandøgucha øyeeg, øyeeg købig kuin kui nebua isumig tøgai g køn. Inchen nungurrimbe mugucha ‘øyeeg, øyeeg køn’ chinrrab kaimanrrun. ¹⁶Pøs Tiuswei wambe trenchibig køn: “¿Señorwei isuilan kabe mu nebua asitarru? cha. ¿Señorwane kabe mu kusrenrrautah?” cha. Inchendø nambe Cristo nø isuimay isumigwan tøgær ker.

Tiusweimburabeløyu lincha maram purugubelø

3 Inchawei nai nunelan, nabe Tiuswei Espíritu maig kønrrain køben treeg isubelan lataig waminchab kaimaig kuig køn. Treeg kømøtø, tru maig amøñig køben amøñibelan lataig, trumay wamindig køn, Cristoimburabigube kan shush ureezheelø latalan. ²Nabe ñimune pitsøtø mutsøraig køn, tranrrø mamig manrrai manmøtø, kaguende katøgucha truigwane utønrrabgailø srø kuimba. Ni mõi yanguen katøgucha treeg mamigwane manrrabgailø srø kua, ³katøgucha ñimbe ñimui asr maig marøg kui inchen treegwan marøbelø srø køn. Pøs ñimui utube pusrkwai ashib kømig, aleguiyam lab treeg inchib pønrraibe, ¿ñimui asr maig marøg kui inchen treegwan marøb, maig købash amøñibelø lataig marøb amøñimøtirru? ⁴Kaguende ñim mõi be: “Nabe Pabloingatiig kur” chiben, katøgane: “Nabe Apolosweingatiig kur” chiben, øyeeg inchib pønrrappe, ¿maig amøñig køben amøñibelø lataig marøb pønrrømøtirru?

⁵¿Trube, treeg købene, na Pabloa, Apolosbabe chimera købrah? Pøs nambe ka marøb melabeløtø køben, ñimbe namgurriwei kørewa pønrran, namun møigwandøgucha Señor maig martrai karua pønrraig køben, treegwan marøbelø. ⁶Nabe ellguaben, Apolosbe pi kuchen, tru tusran nurangruppe, Tius nø nurangan. ⁷Inchawei ellguabig lata, pi kuchibig lata chigucha kømeeleø køben, kal-lawa nuranrrai marøbiibe Tius, nø køn. ⁸Ellguabig lata, pi kuchibig lata, mõi be kabe peg kønrrab kuindø trunundøwei marøb køn. Inchendø nøm møitøgucha nømui maramigwan maig marig køben, Tiusbe tru marimburo pagaraben, utønrrab kuinrrun. ⁹Kaguende nambe maramigwan Tiusba lata lincha maren, ñimbe Tiuswei ellmari tul køb, katø Tiuswei ya køb indan.

¹⁰Tius nui ka yandø tab indigwan nan maya traniitøga, kan møg yawan purø may maram kusrebig latakøwei yawan niga pasrønrrabigwan nabe pølbasa pasren, katøgane tru na pølsrugwan mara pasrim pala, kusrub yan. Inchendø møitøgucha marøb ambuppe, mandø marøb yainatashchab asha maramig køn. ¹¹Pøs kaguende yawan niga pasrønrrabigwan chab marig pasrøbene, mugucha katøgane katø srøig peg nøørø maramig kømøn. Kaguen tru chab mara pasriibe Jesucristo køn. ¹²Inchen tru yawan niga pasrønrrai pølbasa marim palabe: orotøga marin kui, andøga marin kui, kabe purø tab sruuzheeløtøga marin kui, tsiitøga marin kui, putøga marin kui, kabe ka shautøgatø marin kui inchun. ¹³Inchen tru nøm treeg mari-iløbe møigweindøgucha tøgandø chigúi asamdiig kenamisrtrun tru maig kønrrabigwan asha marøb kwaløm. Kaguende maig køtashchab naatøga parra ashen, tru naabe kanuin kanui nøm maig marigwan chigúi ashchai kenamartrun.

¹⁴Inchen mõikkøben tru yawan niga pasrørrrabigwan marim pala nõ marøb kusrab yaig chi kõmø, nagu ka purabene, truburø nõbe tru utamigwan utønrrun.

¹⁵Inchen mõigwein køben nõ chi marøb megaig pachiptinchene, tru nõ treeg marigwane kaptøashchun. Nøbe truygurri weluløppe, weluløbwei inchendø, treetøgucha welulrab kan nag pilab utuwan purøluløb ib lataig welulabe kõnrrun. ¹⁶¿Ñimbe ashmeelø kōtirru? yamba ñimðweinguen Tiusweimbe tab ya køben, Tiuswei Espiritube ñimuinug pasrabig kuin kui. ¹⁷Inchawei mõikkøben i Tiuswei yawan pinishibigwane Tiusbe nungucha pinishinrrun. Kaguende Tiuswei yabe newan tabig nuyasiitø køben, tru Tiuswei yabe ñimðwein køn.

¹⁸Kusrebelø kermab ñimasitø kegørrab pønrrømøtay. Ñimui utu mõikkøben misaamera mõin kwaløm yu pirau isuigu truba truba nu kusrebig kurmab isubiibe, chi nebua ashmíig lataig misramig køn, cierton kusrebig kõnrrappe. ¹⁹Kaguende kusremburab kusreig yu pirauibe Tiuswein kabyube ke chugúinguen marmubendø marig treeg køn. Pøs øyeeg chibig pørig pasran: “Nøm truba truba kusrebelø kermab isuigutøwei Tiusbe iløsrka kegørrønrrai marig køn” chibig. ²⁰Katø treekkucha chibig køn: “Señorbe ashibig køn cha, tru nõrrø kusrebelai isuiløbe chi isumuinguenig isuilø kui.” ²¹Inchawei mugucha, ø møøbesin chib, truba truba møg inchib waminchib pasramibe chigagøn. Pøs kerriguba ñimuin køn: ²²na Pablo lata, Apolos lata, Pedro lata; iig waraig piro lata, øsig kõmig lata, kwamig lata, mõin kwaløm lata, katø wendø attrabig lata; pøs ñimuiwein køn kerriguba. ²³Katø ñimbe Cristoielø køben, Cristobe Tiuswein køn.

Cristo nõashib karua øriilø nõm marøb kuilan waminchibig

4 Ñimbe mutøgucha namune Cristoi maramigwan marøb, katø Tiuswei tru mu asiimíig sørig pønrrrabigwan nam asha marøb, kusrennøb pønrrønrrai pøn-srailø kui, namune ka treetø isua tøgagørrunrrigay. ²Pøs tru maramigwan nõm asha marøb kõnrrai pønrrain-abeløbe mõitøgucha nui mariiløyu chi isumgaig marøbelø kõnrrain køn. ³Nane naimburappe, chi menrra isumøtan, ñim kui, kabe yu piraelø mugøben tru maig kõnrrrabigwan asha marøb purrabelø, truilø kui, nan ñibe øyeeg, øyeeg marøbig køn’ tainab pasramig. Kaguende nabe naasiitøweinguen ‘øyeeg, øyeeg kur’ chimur. ⁴Pøs nabe naimburappe, nai manrraube chi kalø marig kebachibiibe chigaig pasar. Inchendø na treeg pasraitøga ‘chi kalø marmíig kur’ tamig kaagøn. Kaguende nan maig kõnrrrabigwan asha marøbiibe Señor, nõ køn. ⁵Inchawei treeg købene, treeg maramig pumøwatøbe ‘ñibe øyeeg, øyeeg kuin køn’ chib, treeg kui mara kõrrømarmøtay. Muniiray Señor arrumnegatig. Tru sørig pønrrrabig løstøyuelan nõbe tøryu wesrawa, møguelø nõmui manrrømerayu chi martrab isua tøgagúilan kuragutchun. Inchen mõitøgucha Tius tabig wamindig kõmigwan utønrrun, nõm maig marig køben, treekke.

⁶Nai nunelø, iigwan kerrigu øyeeg pøroppe, Apoloswanba, nanba asha kusrenrrai indig køn ñimuyasig tab kõnrrai, ñim namun asha kusrewa, pørig maig chibigwan purab marøb pønrrømønrraimba, kanune kaig køn chib, kanuingatøgøba inchib ñim truba møg inchib nõrreelø misrøb pønrrømønrraimba. ⁷¿Ñun mu kui nebua asig kõnrraima ñune mu treeg mara pasrta? ¿Tius tranigwan utiimíibe ñibe chi tøgagugu? Inchen nõ tranigwan ñi uta

togagúig kòbene, trube, ¿chindimbarre móg inchib nuig misrku, tranigwan uta kòmowa lata?

⁸ ¡Paare, ñim waachaalleeløbe! Yandø ke newanelø, katø ñimbe yandø chiyutøgucha palómíig ke newan tøgær kòppeendi, ñimbe namun palain kòmø, yandø reymera, yandø ñimdø ke tsabø asha karubelø. ¡Kan waachaalleelø! Ñim isa kòmøtø, reymera kua, ke ñim karub pønrraimbe, namgucha treetøweim pønrrønrrab, ñimba ke amønñigasamig kòtan. ⁹ Pøs nam Cristo nøashib karua øriilane yandø wendau ke srabesrø melab lataig treeg pønrrønrrai pønrrailø ker, yandø kwanrrai wesrawa pønrrailan latawei. Pøs nambe yu pirau mayelai merrab misagashib srua kuilø kómig kòtan, ángesmera lata, misamera lata. ¹⁰ Nambe Cristoimburabikkurri ke chugúinguen mørmeelø lataitø kòben, trune ñimbe Cristoimburabeløyu purø kusrebelø latailø kòn. Nambe ke itaptø kaizheelø kòben, trune ñimbe purø mur chibelø latailø kòn. Ñimbe tabelø kònmab asiilø kòben, trune nambe kaasiilø ker. ¹¹ Pøs nambe møin kwalømgatig parøgwai mørøb, pi mulgwai mørøb øyeeg nebuig meler, asru kemig truburab kòmuielø, ichabeta kørriindiilø, katø chu waramig ya kaweyelø. ¹² Nambe namui tasiimeratøga muraara, muraara marøbelø ker. Namune trømbøig tsalø wamøben, namgurrimbe nòmune mayanguen tabig nebuilø kònrrai inchibelø ker. Namun kaig maringucha, namgurrimbe awentabelø ker. ¹³ Namune kailø kònmab ashchai isa waminchen, namgurrimbe maig kòbash inchimø, tammay løtabelø ker. Nambe mõi øyan kwalømgatig yu pirau yandø kaasha kørømarig chilliirøsr kørreibig latailø ker, mayelai kaasi shau.

¹⁴ Nabe ñimun iigwan pørøppe, ka kørig martrab inchimøtø, masken tabig

melønrrai waminchar, nai undaaraig ureemera latailø kuimba. ¹⁵ Pøs ñimbe Cristoimburabigu kusrenanøbeløbe diez milburab togagúindøgucha, kan møskai lataibe kandø tøga kòn. Kaguende Cristo Jesúsweinuube Tiuswei tru tabig srø wamgurri nabe ñimuimbe møskai misrig kòn. ¹⁶ Inchawei nabe ñimun øy-eeg marøb melørrunrrigay cha waminchar, na maig marøbig kòben, ñimgucha treegwei marøb kònrrai.

¹⁷ Inchawei nabe Timoteowan ñimuimay ørig kòn, nai undaaraig nusrkai lataig Señorwan maikkucha tarømismø megabigwan. Nøbe na Cristo Jesúsweimburab maig marøb uñibig kuigwan ñimun isunanrrun, na chutøgucha iglesiamørig maig kusrenanøb yailan. ¹⁸ Inchen ñim møiløbe na ñimun ashchab arrumønrraitamab purø nørreelø misrøb móg inchibelø misrin kòn. ¹⁹ Inchendø nan Señor inrrain kòbene, peba ñimun ashchab arrua, nøm truba truba nørreelø misrøb wamindiilan ashmøtø, tru nømui marøb kuigwan asamønrrun. ²⁰ Kaguende Tius nø ashib karub waibe wamindigu pasrømtø, maramburab marigu pasran. ²¹ ¿Nabe ñimuimay tsig srua arrumig palain køgueh? ¿Kabe undag kòbiitøga larrø tammay waminchab arrumig palain køgueh? ¿Ñimbe møigwan palaingøgue?

Møgueløba, ishumburmeraba trømbøig marmumigwan waminchibig

5 Ñimui utube ishumburmeraba, møgueløba trømbøig marøb kuigwan truba wam kòn, ñimui utube møikkøsrønbe panabusrandøwei pera tsuin kui, judíos kòmeelø Tiuswan ashmø misaameraguen kan øyeekkatig trømbøig maramigwane purø trømbøig kui asha treeg marbasiiimigwan. ² ¡Trune treeg kòmnebe ñimbe chi

kòmui lataig nørreelø misrøb ka møg inchippe pønrran! ¿Ashene, øyeeg pubene, ñimbe isuig kishibguen pønrrømø, chindah? Tru øyeeg kaig marøb møwane ñimui utugurrimbe wegutchai inday. ³Pøs nabe ñimba kømøtø, nai asr pasraigube yabsrø nøøø pasraindøgucha, nai isuigube ñimba pasrøwa, tru treeg kaig marøb møwane nun maig itø attrabigwan treeg kønrrai kørømara pasrøbguen inchar, na ñimui utu pasrøwa lataitøwei. ⁴Namui Señor Jesucristoi munchiyu ñim tulundzunøben, na maig isubig kuigube ñimba pasrøben, Señor Jesúswei maramburab maramig truyu pasrøben, ⁵tru larrø kaig marøb møwane Satanás nø tøgagønrrai pasrtrigay, nui asrwan pinisaig kønrrai, Señor arrub kwaløm nui espíritune kaigyugurri wesraig kønrrai.

⁶Ñim nørreelø misrøb waminchib pønrraibe chi tabig kømøn. ¿Ashmeelø këtirru, harinayu levaduran lamøtø pusriitø maya sòmariigwan larrøb pulingarubig kui? ⁷Tru kølli levadura lataig tøgagúigwan wegutsay, harina sòmariig chi levadura larriimíig latawei ñim chishelø kønrrab, ñimbe yandø chabguen treelø kuig køppe. Kaguende Criston, tru namui Pascua Fiestayu Ubisha-unø kweetsamig købigwane namuimburø kweetsig købig køn. ⁸Inchawei nambe tru Pascua Fiestan marøppe, tru kølli levadura lataigwan tōga marøb kømøgun, tru kaig martrabgøba isub, chine trømbøig maramigwangøba isub indi levaduran. Treeg kømøtø, tru pirri chi levadura chigaig lataitōga fiesta margun, tru pirriyu chi lindisaimíig chi sørig chigaig, ciertongue.

⁹Nabe ñimun kilgayu pørøppe, asrtōga trømbøig marøb ishumburmeraba, trømbøig marøb møgueløba linchimøtay cha pørig køn. ¹⁰Inchendø

nabe iigwan trenchippe, yu pirau tru Tiuswan ashmø misaameran truilaimburab waminchimur, tru ishumburmera lata møguelø lata trømbøig marøbelan, tru larrø parelan, chi isa køben an nila wesrabelan, katø chiwangøben kan tius kui lataig inchibelan. Pøs treeg misaameraba kerriguwan linchimumig kuimbe, trube, ñimbe yu piraugurrimbe webambam neubsruiinrrun. ¹¹Pøs nabe ñimun pørøppe, ‘ñimui nuneg kur’ chib pasrøbendø, menda ishumburba trømbøig marøptiig, larrø pariig, katø chiwan køben kan tius kui lataig inchibig, kabe isa waminchib wam kusruptiig, mutsiiraptiig, purø may isa nila wesraptiiba, øyeeløba lindamig kømøn cha pørar. Treeg inchibiibabe mabguen lincha mamumig køn. ¹²¿Pøs nagan Tiuswei misamera kømeeelø nøøreelan kabe na asha marøb pasramig kuitarru? ¿Tru iglesiayuelan asha maramigwane ñim maramig kømuitarru? ¹³Kaguende Tiuswei misamera kømeeelø nøøreelane maig kønrrabigwan Tius nø asha martrab kuinrrun. Inchendø: “Tru ñimui utu tru larrø trømbøig marøbigwane ñimbe wegutsamig køn” cha, trenchibig køn Tiuswei wamwan pørigube.

Tiuswei ureemera ambugurri, igurri aleguiyab

6 ¿Maig marøb pønrrabelø kuaasamø, ñim møikkøben Cristogurri nui nuneeba aleguiyam laig tøgagua, Tiuswei misaamerainug kømøtø, tru sølgandø tabigwan marmeelaisrø tru kwayam laigwan ‘tamara kettra’ chib, treeg inchib pønrrønrrappe? ²¿Ñimgan ashmeelø këtirru Tiuswei misaamerabe yu pirau misagwan maig asha maramigwan nømguen asha martrabelø kui? ¿Inchen yu pirau misaameran treegwan ñimguen

asha martrabelø købendøbe, trube, chigøben kwayam lailø yandøzhig pub arrubigwane treetøwei asha martrab kaimabelø kø chindah? ³¿Ashmeelø køtirru ángelesmeranguen maig asha maramigwan nam asha martrabelø kuibe, mas yu pirau chigøben pub arrubigwandøbe chinha asha marmønrrab kø? ⁴Inchawei tru kwayam lailø yu pirau chigøben pub arrubigwane iglesiayuelø komeelan ¿mandøgurri truilan asha martrai pønrsøbelø køh? ⁵Nabe ñimune kørig purøtrab trenchar, tru nunelai utu kwayam lailan maig kuigwan paya ashib martrabig chigúi mørøb isum kusrebig ñimui utube, ¡paare! ¿ni kandøguen mu kaagø chindah? ⁶Inchen kan treeg martrab isui urasbe kan nuneebe katøgan nuneeba kwayam lawabe, juezmeran ‘tamara ketra’ chib, eshka ambubelø køn Tiuswan køremø misaameran.

⁷Ñimbe ñimuimburappe chiguen kømø, yandø newan kegørra pønrran, ñimui ututøwei øyeeg kwayam lab pønrraikkurri. ¿Trembe ñimun sølwan marmø kalø marindøgucha, treegu ka puraambub melamdiig kømø, chindah? ¿Ñimun isa wamincha nilindøgucha, trembe ka awentamdiig kømø, chindah? ⁸Treeg inchibelø kui urasbe sølwan marmø ñimguen kalø marøb, isa wamincha nilamba inchibelø køn, kan trutøgucha nunelandøwei.

⁹¿Tius nø ashib karub waigwan tru sølgandø tabigwan marmeeløbe tru ketig utamigwan utømønrrabelø kui ashmeelø kø chindah? Ñimguen ñimdøwei kegørrab pønrrømøtay: møguelø lata, ishumburmera lata trømbøig marøbeløba, chiwangøben kan tius kui lataig inchibeløba, itøluløpteeløba, møkkølig købendø ishug lataig inchibeløba, møgueløbe møgueløasiyaitø, ishumburmerabe

ishumburasiyaitø trømbøig marøbeløba, ¹⁰nileeløba, larrø pareeløba, mutsiirapteeløba, isa waminchib wam kusrupteeløba, purø may isa an nila wesrupteeløba, tru Tius nø ashib karub waigwan truiløbe ketig utømønrrab kui. ¹¹Ñimguen møiløbe merrappe øyeeløwei inchibelø købig køn. Inchendø mømibe yandø chishtø pillmailø, ñimbe Tiusweyasiitø tarømarilø, chi kaig kømeeelø lataig tabig kørrømarilø køn, Señor Jesucristoi munchiyuba, namui Tiuswei Espiritugurrimba.

Asrbe trømbøig maramigweyasig kømøtø køn

¹²“Chiwandøgucha nan meriimíig, na ka maramdiig købendø”, kerrigubabe chi purugunrrabgailø køn. “Chiwandøgucha nan meriimíig, na ka maramdiig købendø”, na treeg marøb megamig kønrrai na øyeeg marameløyu ni møyutøgucha truig srua yaig pasrønrrabgucha kømur. ¹³“Mamibe patsauweyasig køben, patsøbe mamigweyasig køn”. Inchendø Tiusbe mønundøgucha i pabaløwanba chigaanrrai pinishinrrab køn. Asrbe ishumburmeraba, møgueløba trømbøig marøb tøgagømigweyasig kømøn. Treeg kømøtø, asrbe Señorwein køben, Señorbe asrweyasig køn. ¹⁴Pøs Tiusbe Señorwanma katøle øsig kønrrai kusraig køppe, namungucha katø treetøwei øsig kømig kønrrai nui maramburab mariitøga kusranrrun.

¹⁵¿Ñimgan ashmeelø køtirru, ñimui asrmerabe Cristoi asrutøwei pønrrabelø kui? ¿Inchen nabe Cristoi asru pønrrabelan wesrawa, kan kaig ishug nui asrwan anwei yanøbigweinug kandø misrtrai mara, truyu pønrsønrraitam-aguh? ¡Managuen treebe kømønrrun! ¹⁶¿Kabe ashmeelø køtirru, tru treeg kaig ishuuba kandø misra kaig mari-

ibe, yandø kan asrtø lataig korrømisrig kui? Kaguende trenchibig pørig pasran: “Tru pailøbe kan asrtø kønrrun” cha. ¹⁷Inchen mōikkøben Señorba kandø misriibe, nøba kan espíritutø køn.

¹⁸Ishumburba, mōgueløba trømbøig maramigugurrimbe wegørray. Mōguelø katøgan chinetø kalø mariiløbe nømui asrutøwein kømøtø, nøøø køn. Inchen ishuuba, møøba asrtøga trømbøig mariibe, nui asrwandøwei trømbøig maran. ¹⁹¿Kabe ashmeelø kōtirru, ñimui asrbe Espiritu Santo nø kebya pasraig tab ya kui, ñimuinug pasrabig tru ñim Tiuswan uti Espiritu? Ñimbe ñimdøwei ñimuyasig kømøn. ²⁰Kaguende Jesu-cristo nuwei peniilø køn. Inchawei ñimbe ñimui asrtøga Tiuswan maya nuguen tabig indig kønrrai maray.

Kasharawarbe maig kømigwan waminchibig

7 Trube, møimbe ñim nan kilga pøra paya ørig købigwan trencha lötønrrab inchar: Pøs tab køn cha, kan møg kasharamø, nōtiig kømig. ²Inchendø ishumburmeraba, mōgueløba purø trømbøig marøbelø kuikkurri, mōgueløbe mōitøgucha nui srain tøgagig kømig køben, ishumburmerabe mōitøgucha nui keg tøgagig kømig køn. ³Pøs keebe srawei asrwan tab kønrrai maramig køben, sraimbe nui kewe asrwan tab kønrrai maramig køn. ⁴Kaguende sraimbe, nui asr kuimba nuimburaptø tøgagømig kømøtø, keg nø asamig køben, katø kekkuringucha nui asr kuimba nuimburaptø tøga kømøtø, srai nø asamig køn. ⁵Inchawei tru ñim Tiusba wamindamigutø kebamrrab, kan maya yanagatig ñim pailø lata tru treegwan marmønrrab wamincha kømøwabe, kanikkurri kanikkurri asrwan tranmønrrab inchimumig køn. Tiusba wamindamigwan chab

wamincha, trugurrimbe ñimui asrwane katø treetøwei tranamig køn, tru treegwan marmuikkurrindø Satanás ñimun kegørrørskønrrab chigøben mara ashmønrrai.

⁶Nabe iigwane ka øyamay maramdiig køn chatø eshkar. Ke treeg maramig køn cha, karua pasrmøtø. ⁷Pøs maya mōgueløba na lataitøwei nømdeelø kuimbemab isur. Inchendø mōitøgucha tru nøm trendø treeg kømigwan keta tranig uta tøgar køn Tiusweinukkurri arrubigwan, mōibe øyamayig købene, katø mōibe peemayikke.

⁸Nømdeelanba, piudameranbabe trendamønrrun: Na lataitøwei natø korrømisrimbe tab købsruinrrun cha. ⁹Inchendø kaig marmø uñibig uñchab kaimabiibe, kaig marøg købiitø ke chinsraatø inchib uñibgunrriibe kasharaikken søl kønrrun cha.

Kasharawarbe petiyamumig

¹⁰Inchen kasharawarmerane iigwan karua pasrar; na karua pasrig kømøtø, Señor nø karua pasrig køn: Sraimbe kewane kuchimumig køn cha. ¹¹Inchen srai kuchippe, trube, nōtø tsumig køn. Trengømuppe, nui keeba katøle tammay korrømisra lindamig køn. Inchen keebe nui srawane tarømisrøb kutsamig kømøn.

¹²Inchen katøganelane Señor trendaig kømøtø, naimburab na trendamønrrun: Mōikkøben kan nuneg, nui sraimbe Tiuswan køremiig pera kua, nø ka lincha meganrrab megabene, keebe tarømisrøb kutsamig kømøn cha. ¹³Inchen kan srai, keebe Tiuswan køremiig tøgagua, nø ka lincha uñchab inchene, sraimbe tarømisrøb kutsamig kømøn cha. ¹⁴Kaguende tru keg Tiuswan køremiibe nui sraingurri Tius kaasiimiig køben, katø Tiuswan køremø sraimbe, nui kekkurri Tius kaasiimiig køn. Pøs treeg kømumibe

ñimui ureemerabe kaiba linding kòbsruben, mòmbe yandø Tius tabig kui asiilø køn. ¹⁵ Inchendø mòiikkøben tru pailøyu Tiuswan køremiig tarømisra ibene, ka ibasamig køn. Pøs øyegube, kan srai lata, kan keg lata Tiuswan kørebeløbe imønrrai inchib ke treegutø melønrraingucha pønrrailø kømøn. Kaguende Tiusbe ñimun wamappe, chi isumø pishindø tab waramig kønrrai wamig køn. ¹⁶ Pøs, ¿ñi sraimbe ashtirru, ñi ñui kewan inchippa kaigygurri wesram kønrrab kui? Kabe ¿Ñi kekkucha ashtirru, ñi ñui srawan kaigygurri wesram kønrrab kui?

Tiuswan ashibig maig kømigwan waminchibig

¹⁷ Inchendø ñim mòiigwandøgucha ñimun Señor maig uñchai marig køben, treegutø unamig køn, tru ñi Tiuswan nebua ashib uras maig købig kuibe, trumaytø ka unamig køn. Chu iglesiamerayuelandøgucha iigwan øyamay marøb kønrrai nabe treeg karua pasrar. ¹⁸ ¿Tru ñui isubigwan Cristoinug pasra tøgagønrrai wamab uras yandø circuncidaweikken købig kòtirru? Trube, circuncidaweig kømønmbab ashchai inchimøta. ¿Ñim mòiikkøben ñui isubigwan Cristoinug pasra tøgagønrrai wamab uras asru circuncidamfiig køben wamig kòtirru? Trube, treeg marmfiig købig kuabe, circuncidanrrab inchimøta. ¹⁹ Kaguende circuncidaweig kui chi kønrrab kømøwei, circuncidamfiig kui chi kønrrab kømøwein køn. Tius maig maramigwan martrai pønrrailan møra marig, truike tabig køn. ²⁰ Tius ñimun wamab uras mòiitøgucha ñim mailø køben, treeg wamiiløbe, trumaytø ka kørrømisramig køn. ²¹ ¿Tru ñun wamab uras karuindiig megabig kòtirru? Trube, trunune chi isumøta. Inchendø ka karuindø megabig kømønrrab

indamdiig købene, trube, treegwan mar. ²² Inchen karuindiig megaben Señor waminabiibe, Señorweimburappe yandø webya pasran. Inchen katø treetøwei ka karuptø srua kuig megabig kømøtø, nuimburab uñen waminabiibe, Cristo karuindiig meganrrabig køn. ²³ Kaguende ñimbe Tius nuwei peniilø kuig køppe, møguelø karuindiig melabelø kømøtø kuy. ²⁴ Inchawei, nai nunelø, ñim mòiitøgucha ñim maigu pønrrøben wamiiløbe, Tiusba treegutø ka kørrømisray.

Nømdeelan wamindiig

²⁵ Inchen tru kasharameelø nømdeelaimburappe, Señor nø karua pasriibe chigagur. Inchendø Señor nan lastima asigwan nebua tøgagüikkurri, na maig taigwan ñim treeg kuitamab isumdiig kuinawa, naimburab ñimun øyamay maramdiig køn chinrrab inchar. ²⁶ Pøs mõi ya øyeechinetø isumdiig købene, maig pasrabiibe trumaytø kørrømisramig søl lataig kui ashar. ²⁷ Inchen ñi srain tøgag kuabe, trube, tarømisrtrab inchimøta. Kabe chi sraingai, ñitiig kuabe, trube, srai tøgagønrrab lamøta. ²⁸ Inchendø ñi kasharaikkucha, chi kaig marig kømøwein køben, katø kan srusø kasharaikkucha, chi kaig marig kømøwein køn. Inchen køben tru kasharabeløbe chinetø nebuig pønrramig arruben, isui melamig kønrrab køn. Pøs nane ñim treeg nebuig melai ashmuinrrabna kòtan.

²⁹ Inchendø nabe, nai nunelan, ñimun trenchinrrab inchar: Srabe kwalømmerra pumibe purø landøraim pasran cha. I landøzhig pasrabigwan Tiusweimburaigwan martrab, sralø tøgarme sralø tøgarme kømøwa lataig pønrray. ³⁰ Inchen truba isui kishib melabeløbe isuig kishib pønrrømøwa lataig pønrrøben, truba kasrag pønrrabeløbe chi kasrag pønrrømøwa lataig pønrrøben, chigøben

penabeløbe chigucha penømøwa lataig pønrrøben, ³¹ katø yu pirau chine købigu tab kui mørøb amønibeløbe ke truitø srua yailøgucha amønimumig køn. Kaguende yu pirau øyeeg pasrabiibe ka pureb arrubiitø køn.

³² Nane ñim chigucha chi isumikkaig treeg amønaimbemab kōtan. Kaguende kan kasharamíig nøtiibe Señorweimburabigwan katøguchinguen isun, Señor tab kui wanrai maramigwan. ³³ Trune kasharaweibe yu pirau chigøben købigwan mas isun, nui srawan mandø tab kui wanrai maramigwan. ³⁴ Incha nø chi martrab isuibe pabalø, pabalø isuim pasran. Inchen kan ishug kasharamíig, nøtiig, kabe kan srusrø nøtiibe Señorweimburab marøb megamigwan mas isun, nui asru lata, nui espíritu lata Señorweyasiitø kønrrab isua. Trune kasharawa ishuube yu pirau chi købigwan mas isun, nui kewan mandø tab kui wanrai maramigwan.

³⁵ Iigwan na kerrigu ñimun trenchippe, ñimundøwei tab kønrrai trenchar. Kabe ñimun ke truyutø iløsrka melønrraingucha inchimøtø, masken mumay amønamiigwan treeg marøb amøña, Señorweimburabigwan tab chi iløsrkaimíig marøb melamig kønrrai inchar.

³⁶ Inchen mu møøba kimø srusran kan møg kasharanrrab misraig, nø tab marmurmab kørig isub, katø tru srusrøgucha yandø køligwein køben, treekkurri møøbe yandø kasharam kui ashabe, trube, maig maramdiig køben treeg maramig køn. Treebe chi kaig marøb pasraig kømøtø køn. Ka kasharay. ³⁷ Inchen kan møg nui manrrau nø maig isuigwane treeg martrab kandø isua pasrabig, katø nui asru maig marøb købig arruben, truig mumaygucha srua irramamø, tru nø maig isua tøgagúigwan isua møra tōga pasrøwa, tru srusrøba kasharamønrrab nø treeg isua

pasrabiibe, kasharamuig søl køn. ³⁸ Inchawei tru kasharanrrab misri srusrøba kasharraig søldøwein køben, katø kasharamuibe mas tabguen køn.

Piudameraimburab waminchibig

³⁹ Keg øsig uñene, sraimbe nøøø kønrrab kømø, kandø køn. Inchen keg kwabeneguende, yandø nuin kuin køben, mubagøben ka kasharamig køn, Tiuswan ashibiibabe. ⁴⁰ Pøs na isuibe øyeeg køn: katøle kasharamø, nøtø kørrømisrikken, mayanguen tab kønrrab kui. Nagucha Tiuswei Espíritun tøgagurmab isua, trenchib pasrar.

Cierton tius kōmeelan trani yaumeran mandø indamigwan waminchibig

8 Animalmera kweecha tru yauwan taska mari tiusmeran trana pønstraigweimburappe nambe mayeeløba nebua ashibelø ker. Pøs tru nebua ashib kusreibe ka nørreelø misrøb pønrrønrrai maren, trune tru undag købig Tiusweinukkurri arrubiibe Tiusweimburabigu nørrøram purugubig køn. ² Møikkøben maitøguen nebua ashibig kurmab isubiibe, tru maig kuigwan tab nebua asamigwane katøgucha tab ashmø srø køn. ³ Trune møikkøben Tiuswan undaguigwane Tiusbe nune mu kui nebua asan. ⁴ Trube, tru taska mari tiusmeran pønstraig yaumeran maigweimburappe ¿mandø chinrrab? Pøs tru taska mari tiusmerabe yu piraube chigucha kōmeelø kui nambe ashibelø ker, katø Tiusbe nøtø kandø kui. ⁵ Pøs srømbalasrø lata, pirau lata tiusmera cha wamiilø møiløgøben købwei indan ('tiusmera køn' cha, wamiiløba, katø chiwandøgucha nøm karub purrabelø cha wamiiløba truba nørrø køb lataitøwei). ⁶ Treeg kuingucha, namuimbe Tiusbe kandø nøtø køn, tru

Møskai. Tru chigurrimbunø arrubiibe nuinukkurrindø arruben, katø nambe nuyasig øsig amøner. Katø Señor Jesucristo kandø køben, chitøgucha købiibe nøgurriwei pønrrøben, namgucha nøgurriwei øsig amønibelø ker.

⁷Inchendø mayeeløbabe iigwane chigúi nebua ashmeelø køn. Møiløbe katøgucha tru taska mari tiusmeran tøgagøm kusreelø købig kua, tru mamimeran mappe, tru tiusmeran trani mamig kønmab isua mabelø køn. Incha tru nømui isub kebachib pasrabigu kullaguelø kuikkurri, yandø kaig mararmab isub kørrømisøbelø køn. ⁸Pøs mamibe Tiusweinug nam katøguchi kemalla pønrramig kønrrai marmøwei, katø nam tru mamuikkurri mas kailø misrtrab kømøwei, kabe nam truigwan maikkurri mas tabelø kønrrab kømøwein køn.

⁹Inchendø ñim tru chi kalø kønrraitamab isumikkaig marøb tøgagúigwane kullaateeløbe truyu srurrengwanrrain kømøtø ashiptø maray. ¹⁰Kaguen møikkøben nui isub kebachib pasrabigu kullaatiig tøgagig, ñi tru maig kuigwan yandø tab nebua ashib kusrebig, tru taska mari tiusmerai tab yausrø ñun mab wai ashabe, ¿nøgucha tru taska mari tiusmeran trani mamimeran ka manrurmab isumønrrab køh? ¹¹Inchawei tru maig kuigwan ñi nebua asha kusrewa tøgagúig, truikkurrindø kan nuneg kullaatiibe yandø kebeña, pinab pinønrrun, Cristo nuyasig yamba purøgwaig købigwan. ¹²Inchawei øyamay tru nunelan kaig marøb, nømui isub kebachib pasrabigu kullaguigwan kørriincha kørrømarøb pønrrappe, ñimbe Criston kaig marøb pønrran. ¹³Inchawei mamibe nai nunewan kebenørskamitø kønrrab købene, managuen nabe yauwane

mamumønrrun, nai nunewan ka srurrengwanganarumønrrappe.

Cristo nøashib karua ørig maig marøb pasramig

9 ¿Maig maramdiig køben treegwan maramig nabe tøgagig pasrømubra chindah? ¿Nabe Cristo nøashib karua ørig kømubra chindah? ¿Kabe nabe Jesús namui Señorwan ashmuig kuig kø chindah? ¿Señorweimbura na marøb pasraigu yell kørrømisøbeløbe ñimwein kømøtirru? ²Pøs møilaimbe nabe Cristo nøashib karua ørig lataig utig kømuinaindøgucha, isa kømøtø, ñimuimbeguende nøashib treeg karua ørig kur. Kaguende Señor nan nøashib karua ørig kui asamdiibe ñimwein køn.

³Nan møiløgøben ‘øyeeg marin køn’ chib, payibelane ‘øyan køn’ chib, kusra løtamønrrun. ⁴¿Kabe nam købgan mab, muchib indamig kømuitarru? cha. ⁵¿Kabe nam købgan Tiuswan ashibigwan srai mara, pera pønrramig kømuitarru? cha, tru katøganelø Cristo nøashib karua øriiløba, katø tru Señorwei trag nuneløba, katø tru Pedroba, truilø lataitøwingue. ⁶¿Kabe naba, Bernabébatogan namui taska maramigwan elatsamig kømønrrain kuitarru, namui øsig waramig marøb kuigwan?

⁷¿Kan suldauma maig kuaasamø nø suldau pasraptøga, chi palabigwan nui andøgatøwei penabiibe? ¿Kan mu kuaasamø uvas tusrmera ellguawa, uvas misren, truigwanguen mamíibe? ¿Kan mu kuaasamø kabramerane ashib tøgagøbendø, pitsøn sunna muchimíibe? ⁸Kabe na øyeeg chib pasrappe, ¿møguelø isuimay trendaig tamagueh? ¿Tru maig maramigwan martrai Moisés pørikkucha treetøwein chibig kømuitarru? ⁹Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pøriguma øyeeg chibig pørig pasran: Kan wey

tirigun kwattrai itøbunab megabigwane mabashig kømub pusalgutsamig kømøn cha. ¿Kabe Tiusbe weymeran isua trendaig kø chindah? ¹⁰ Øyeeg chippe, ¿namuimburab trendaig kømønrrab kø chindah? Pøs namuyasigwei pørig kuig køn. Kaguende pirøwan arab megabiibe mamuitamab isuawei kwallib megaben, katø mugøben tirigun kwattrai itøbunab megabiibe tru misrigwan manrrab isuawei marøb megan. ¹¹ Inchawei nama ñimuinug Tiusweimburabelan ellmarig købene, trube, ¿ñim chigøben tøgagúigwan maitøguen nam utamig menrra indig kønrrab kø chinderah? ¹² Tru kaneløma nømui chi palabigwan ñimun utambuawei utig købene, ¿nambe treetøguen kømø, utamigwein kømuitarru? Inchen køben, nambe tru treeg utamigwane managuen treebe marmuig køn, Cristoi tabig srø wamwan chigøben iløsrkøbelø pønsmønrab, chigúindøgucha ka puraambub melaig køn. ¹³ ¿Ashmeelø køtirru, Tiuswei yau marøb melabeløma truyugwan maben, katø Tiuswei altaryu marøb pønrrabeløbe truyugwan mabelø kui? ¹⁴ Inchawei Señorbe treetøwei karua pasrig køn, Tiuswei tabig srø wamwan eshka kusrenanøbeløbe trutøga øsig warønrrain cha.

¹⁵ Inchendø øyeeg maramdeelø kuindøgucha, nabe managuen trunune marmuig køn. Katø iigwan na pørøbgucha, nan treeg martraimab isua pørmur. Pøs na chi treeg marmøwagurri na øyeeg purø tab kui mørøb møg inçhib waminçhib pasraigwan nan mugøben kerramøwatø, kwamikken søl kønrrautan. ¹⁶ Pøs Tiuswei tru tabig srø wamwan na eshka kusrenanøb pasraibe nainetø møg inçhib waminçhib pasramig kømøtø køn. Kaguende nane truigwane martraim pasrig kur. ¿Pøs Tiuswei tabig srø wamwan na eshka waminçhimuinaisruandøbe, nane maig

kuaasamø! ¹⁷ Inchawei maramigwan na naashib martrab isua marabe, truburø utamigwane utamønrrun. Inchen treeg kømøtø, ke nan trunun martrai inçhendø marinaisruandøbe, trube, tru karua pasrigwan ka marmøn chimønrraindø marig kørromisrtrun. ¹⁸ ¿Pøs trube, tru na marøb pasraimbur utiibe chi kønrrab kø? Na Tiuswei tabig srø wamwan eshka kusrenanøpe, truburø chi tranrrain kømø, na ka yandø waminçhib pasraig, truig køn, tru Tiuswei tabig srø wamwan waminçhib uña, na miambuawei miamigwan treeg utab pasrømø kagøbasig.

¹⁹ Nabe mu karuig megamíig kuagucha, nabe natøwei mayeelø karuindiig meganrrab pasramisrar, maya nebuingatig Cristoyasig misag nørro nebua tøgagønrrab. ²⁰ Nabe judíosmerai utu uñippe, kan judío lataitøwei uñibig kur, nøm Criston nebua ashchai martrab. Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig çhibig truig ke nø karuig natøweinguen ke treeg pasrømuinaindøgucha, tru pørig maig çhibig køben treeg melabelai utube, trube, tru pøriilan marøb megabig lataig uñibig kur, tru pørig maig çhiben treeg melabelan Criston nebua ashchai martrab. ²¹ Inchen Moisés pørigwan tøgagømeelai utube, treetøwei nagucha çhigaig lataitøwei uñibig kur, tru maig maramigwan pørig çhigaig melabelan Criston nebua ashchai martrab. (Tius maig maramigwan martrai pørigwan na chi asamig çhigaig kønrrab kømøtø, Cristo maig martrai karuigwan trunun nabe marøb megabig kur.) ²² Kullaateeløbabe nagucha kullaatiig lataitøwein pasrabig kur, tru kullaateelan Cristoin kønrrai martrab. Mu misaamerabatøgucha, nøm mailø køben, treeg kønrrab inçhibig kur, møilandøguen çinçhagøben kaigyugurri wesranrrab. ²³ Iigwan na

kerrigu øyeeg marøppe, Tiuswei tabig srø wamgurri øyeeg marøbig kur, truyugurri purø tabig tøgag arrubigwan nagucha trunun tøgatø utønrrab.

²⁴ ¿Ashmeelø kōtirru misaamera nōrrø tulaamba ashib purrainug mōig kanab luldashchab luløbeløma luløppe, sōteeløbawei lulendø, tru kanaigwan utabiibe kandø kōbig kui? Inchawei ñim luløppe, tru kanawa utamigwan Tius tranig utønrrurmab isua lulay. ²⁵ Inchawei mōikkōben treeg lulameløyu kebya pasramisrōbiibe, chiyutøgucha nui asr maig marøg kōtanmaptø marøb megamøn. Pøs truiløbe kan corona ka petø minchib pinønrrabigwan utønrraptø treeg maren, trune nambe corona managuen minchib pinønrrabig kōmīgwan utønrrab Tiusweiwan marøb meler. ²⁶ Inchawei nabe luløppe, chu pumgūinguen mōrmubendø, luløbig lataig luløb megamøwei, katø kan kwayabig nōørøtø, nōørøtø kurrøb kwayab lataig pasrømøwei inchar. ²⁷ Treeg kōmøtø, nabe naasiitøwei nai asrwane purø murigu purayam kusrenrrai kusrenanøb ke treegwan kōnrrai inchibig kur. Inchippa na katøganelan eshkab kusrenanøb pera pasrøwa, natøweinguen kaiman tainab megamønrrappe.

Taska mari tiusmeran Tius kui lataig mara tøgagōmumig

10 Nabe, ñim nai nunelan, tru merrabsrø namui kōlli misag, judíosmera, mayeeløba wañi umbu melab, katø mayeeløba mar Rojoyu larraambub indigwan pesannamø, isua kōnrrai inchar. ² Incha nōmbe mayeeløba tru wañimba, marba pinøgasrøb pinøbuliilø kuikkurri Moisésba kanbalatø pōnrran. ³ Incha katø treetøwei mayeeløba Tiusweimburab mamigwandøwei mab,

⁴ katø mayeeløba Tiusweimburab piwandøwei muchib indig kōbig kōn. Kaguende tru nu srug nōmun lincha ibig Tius tranigugurri webarrub piwan nōmbe mutsig kōn. Inchen tru nu sruube Cristo kuig kōn. ⁵ Inchen treeg amrruig kuindøgucha, misagwane kerrigu lutaowan Tiusbe chi tab kui ashmuig kōbig kōn. Incha nōmui asrmerabe mu misag warab waraimønug truørø kwaig waramig nebuig kōn.

⁶ Øyeeg pureppe, nam trunundøguen asha kusremig kōnrrain kuig kōn, nam ke chinchimmørø inchib chigōben kailan isub pōnrramig kōmōnrrai, israelitasmera ke chinchimmørø inchib isub pōnrrab lataitøwei. ⁷ Pøs nōm mōiløgōben chiwangōben kan tius kui lataig inchibelø lataitøwei marmøtay ñimbe. Pøs tru uras nōm øyeeg marigwan treeg chibig pørig pasran: “Tru misaamerabe manrrab, mutchab purramisra, trugurrimbe pailamburab pailanrrab kurrig kōn” cha. ⁸ Katø nambe menda mōgueløba, menda ishumburmeraba namui asrtøga trōmbøig marøbelø kōmumig kōn, tru mōiløgōben truilø treeg marøb latawei. Incha treekkurri kan kwalømyutø misaamera 23.000 kwaig kōbig kōn. ⁹ Katø Señorwangucha ke chinchibig kōtamørtrab kaig inchimumig kōn, tru mōiløgōben truilø ke chinchibig kōtashchab inchibelø latawei. Pøs truiløma ulmera tsatsiilø kwamig nebuig kōbig kōn. ¹⁰ Nilø waminchib ñimuinetø namig, Tiuswan mulla mōrmøtay, tru mōiløgōben truilø treeg marøbelø lataitøwei. Truilanma tru kweechib ángel arrua, nōmune pinisaiig kōn.

¹¹ Israelitasmeran øyeeg pureppe, nam trunundøguen asha kusremig kōnrrain kuig kōn. Incha nam kusremig kōnrrai pøriilø pōnrran, nam yandø tru srabe kwalømmera pui

warab misaamerayasig. ¹²Inchawei mõikkøben Tiusweinug yandø ke tab pasrarmab isua pasrabiibe, trube, peñchab kømø, purø tab isua pasrau. ¹³Ñim kebenørkønrrai indinab chigøben puinab pønrraibe, ke mun treeg nebui asiimíig kømøtø, mundøgucha treeg nebui asig køn. Inchendø Tiusbe managucha nõ maig tabig køppe, trendø treeg kua ¡katø! ke ñim kaima melønrraingatikkuha treeg pønrrøbashmønrrun. Ke chinchibelø kõtashchab puim pønrrøbene, truguetø treegugurri wegørramigwan tøgatø tranøbig køn, ñim kørørmø, ka puraambamig kønrrai.

¹⁴Inchawei treeg købene, nai undaarailø, tru taska mari tiusmeraimburabigwane kerriguwan tarømisray. ¹⁵Nabe ñimun waminchippe, yandø tab chigúi mørøbelan lataig waminchar. Na wamindigwane søl kõtashchab isub purray. ¹⁶Tru copa mayanguen tabig, tru nam, ‘mayanguen pay’ tain copabe, ¿tru Cristoi ani namgucha kanguelarrøtø lata nõba pønrraig truig kømuitarru? Katø nam pirriwan pirisha maibe nam kanguelarrøtø Cristoi asru kanbalatø pønrraig ¿truig kømuitarru? ¹⁷Kaguende pirrima kandø kuig køppe, namgucha truba nu købendø, nambe kan asrtø ker, pøs mayeeløba kan pirriwandø mabeløgurri.

¹⁸Tru israelitasmeranma ñimguen isua asay: Tru kweecha tranig animalmerai yauwan mabelø, treeg marøppe, ka yauwandø mamøtø, ¿altarweimburabigwangucha tøga marøb pønrrømuitarru? ¹⁹Ilgwan na øyee chippe, tru taska mari tiuswan trani yaumbe chi køn chib, kabe tru taska mari tiusbe chi marøbig køn chib pasrømur. ²⁰Pøs nabe treeg kømøtø, Tiuswan ashmø misaamera judíos kømeeleø tru animal kweecha traniibe Tiuswan kømøtø, kwaimandziimeran

tranig køn cha trenchar. Incha nabe ñimune kwaimandziimeraba kanbalatø marøb pønrrømønrrai inchar. ²¹Ñimbe Señorwei copayuigwan mutsamba, kwaimandziimerai copayuigwan mutsamba inchimumig køn. Katø Señorwei mishatsigúigwan mamba, kwaimandziimerai mishatsigúigwan mamba inchimumig køn.

²²¿Kabe nambe peg tiuswan keesha pønrramisrøb Señorwane ke larrø namishinrrab inchab kø? ¿Kabe nambe nõ lataguen kømø, purab martrapteelø købra chindah?

Chiwandøgucha marøppe, Tiuswan tabig wamindig kønrrai maramig køn

²³Pøs: “Chiwandøgucha meriimíig, ka maramdiig”, købendø, chiwandøgucha lutøgurri maramibe chi tabig kømøn. Pøs: “Chiwandøgucha meriimíig, ka maramdiig”, købendø, lutøgurri truiløbe Tiusweimburab nõrrøramigube chi purugunrrabgailø køn. ²⁴Mutøgucha ñuimburabigwandø tab kønrrai lamøtø, katøganelaimburab tab kønrrai lamig køn.

²⁵Yau yanøbyu maig yau yanbashtø ka pena may, ñimui isub kebachib pasrabikkurri chi paya mørøb pønrrømøtø.

²⁶Kaguende: “Pirøba, truyu chi pønrrabeløbañau kerriguba Señorweindø køn.”

²⁷Inchen mõikkøben Tiuswan kørēmíig nui yamay manrrab ñimun amrrunrigay chiben, ñim ambabe, ñimun chi manrrai pønrsøbendø, mamig køn, ñimui isub kebachib pasrabikkurri chi payib purrømøtø.

²⁸Inchen ñimun mõikkøben: “I yaumbe tru taska mari tiusmerai kweetsi yaun køn” cha, trenchibene, trube, mamumig køn, tru treeg yaun køn cha eshkabigwan mindisha kørørmarmønrrappa, katø trugurri isub kebachib pasrabigu kalø køn chibig tøgagømønrraimba. ²⁹Inchendø nabe

tru isub kebachib pasrabig ñuinug pasrabigwan waminchib pasrømøtø, nabe tru katøganuinuguigwan waminchib pasrar. Na chi ilørkaimíig pasraigwan katøgan møweinug isub kebachib pasrabig nan kalø marøptiig kui mara, chiburø treeg marinab pasramibe chigagøn. ³⁰Mamigwan na Tiuswan 'mayanguen ungua, ungua' cha maben, trube, ¿nane chindimbarre 'kalø marøptiig køn' tah, tru na ungua taig mamigwan maikkurri? ³¹Inchawei mabyu lata, muchibyu lata, kabe chi peg marøbyu lata, chi marigutøgucha Tiuswan maya nuguen tab indig kønrrai maramig køn ñimbe. ³²Pøs mu misaamerandøgucha, judíosmeran lata, griegosmeran lata, Tiuswei iglesian lata ka srurengwanrrai marmøtay, ³³na mundøgucha chiyutøgucha lata tab kønrrai inchib megab lataitøweingue. Nabe naimburaptø tab kønrrai lamøtø, misamera truba nørrowan tab kønrrai inchibig kur, nøm kaigyugurri wesrailø kønrrai.

11 Na maig marøbig køben, ñimbe trunun asha marøb melønrrigay, Cristo maig marøbig køben, na trunun asha marøb megab lataitøweingue.

Tiuswei yau maig kømigwan waminchibig

²Nabe 'ñimune tabig marin køn' chib mayanguen tabig waminchar, kaguende ñimbe chiyutøgucha nane isua melab, na ñimun maig waminchib kusrenniilane ñimbe elachimø, tøga pønrraimba. ³Inchendø nabe iigwan nebua asha kønrrai inchar, Cristobe maya møguelaim pala nø ashib pasrabig, nø tur køben, katø møøbe ishuwan nø ashibig, nø tur køben, Tiusbe Criston nø ashib pasrabig, nø tur kui. ⁴Mu møøtøgucha turwan nebetsa Tiusba waminchib, kabe Tius maig karuigwan eshka

waminchib, treeg pasrabiibe, Cristo, tru turwane chigucha kømíig kuig lataig marøb pasran. ⁵Inchen mu ishuutøgucha chi nebetsømø, turtiig Tiusba waminchib, kabe Tius maig karuigwan eshka waminchib, treeg pasrabiibe, møømisag, tru turwane chigucha kømíig kuig lataig marøb pasran. Kaguende pusrugwan mulla, parig lataitøwein køn. ⁶Inchen ishug nebetsømíibe, trube, pusrugwan mulla, paramig køn. Inchen ishuwan pusrugwan mulla, pariibe korig kønrraptiig købene, trube, turwan nebetsaig kømig køn. ⁷Inchen møøbe turwan kasrøb nebetsamig kømøn. Kaguende møøbe Tius nø maig køben treetøwein køb, katø Tiuswei tru purø nuig tørguegurnabigwan nuinug kenamarøbig køn. Inchen ishuumisaabe møwei tru tørguegurnabigwan kenamarøbig, treeg køn. ⁸Kaguende møøbe ishuumisagweinukkurri arrubig kømøtø, ishukken møweinukkurri arrubig køn. ⁹Inchagucha tru srøsrø Tius mowan marøppe, ishuumisagweyasig marmøtø, ishuwanguen møømisagweyasig marig køn. ¹⁰Inchawei treekkurri ishuube møg maig chiben treeg megabig kui ashchai, ángelesmeragurri nui turwane nebetsaig kømig køn.

¹¹Inchendø Señorweinuube møømisag ka nuimburaaptø kønrrab kømøwei, ishuumisag ka nuimburaaptø kønrrab kømøwein køn. ¹²Inchawei ishuuma møweinukkurri arrub lataitøwei, mökkucha ishuumisagweyinukkurri kal-labig køn. Inchendø kerriguba arrupe, Tiusweinukkurri arrubig køn. ¹³Inchawei ñimdøwei maig kõtashchab isuy: ¿Ishug misaabe turwan chi nebetsømíig Tiusba waminchib pasramig søl købsru chinderah? ¹⁴¿Inchen kan mowan pusrugwan yabig wanørskøb tøgagømibe

trømbøtiig kørikken kørnrraptiig kòbig kui, tru trendø treeg kørnrrai chine mara pònsrailòtøweinguen kusrennòbig kòmuitarru? ¹⁵Trune ishuwane pusrugwan yabig wanòsrkamibe nuimbe truba tabig kòn, kaguende ishuwane turyu nebetsig lataitøwei pusrugwan tranig kua. ¹⁶Inchen mòikkòben ‘øyeelan treeg kòmòn’ chib, chinètø chib waminchig kui indindøgucha, nambe øyeelanwei maren, katø Tiuswei iglesiamera chigucha treetøwei maròbelø kòn.

**Señorwei mamigwan mabyu
maramgailan maròb**

¹⁷Na øyamay maramig kòn chib yu wamindamigube, ‘ìkan waachaalleelø! yangucha tabig maròb melain kòn’ chinrrab inchimur. Ñim tulundzunappe, ka trømbøig martrab tulundzunabelø kuin kòn, chi tabig martrab kòmòtø. ¹⁸Na pòlbasra wamindamibe øyeemerrig kørre, ñim kan iglesiasun tulundzunòbendø, ka nòòrø nòòrø misra warònraptørre tulundzunabelø kuigwan, pòs møyube nabe treegwein kòbwei inditamar. ¹⁹Pòs øyeeg nòmuintin kui nòòrø misròb ñim treeg inchib waramig palabwei indan, ñimui utu mòilø sòlwan isua maròbelø kuitashchab truyu asamig kørnrrai. ²⁰Pòs ñim kanbalatø linchib tulundzunappe, Señorwei mamigwan manrrab tulundzunòmòtø, ²¹mòitøgucha ñimui mamigwanmerrig manrrab tulundzunabelø kòn, katøganelan munugumòtø, kane parøgwaig wamnebe, kane mutsiguikken wanrrab. ²²¿Kabe ñimbe yamera chigargòtirru mab, muchib purramig? ¿Kabe Tiuswei iglesiane kaashib, chigar purrabelane kòrig puròrtrab inchigüeh? ¿Nabe ñimune mandø chinrrab kòh? ¿Kabe, ÿwaachaalleelø, yangucha tabig marin

kòn! chinrrab kò chindah? ÿøyeeg marigwane kan waachaalleelø truba tabig marin kòn! chinrrab pasròmur.

**Señorwei pirriwanba, copayu
mutsigwanba mandø
maramigwan Pablo tab eshka**

(Mt 26.26-29; Mc 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³Kaguende tru na ñimun katøle kusrenanigwane nabe Señorwan utig kuig kòn: Señor Jesúswan tru ashig kòmui inchibelan tranrrab yem, nòbe pirriwan muta, ²⁴yandø ‘mayanguen pay’ cha, pirishabe, trendaig kòn: “lìbe nai asr kòn cha, tru ñimuyasig kwanrrai tranig. Iigwan øyeeg maròppe, nan isub kørnrrab martrigay” cha. ²⁵Incha tru mamigwan chab mabe, katø copangucha mutabe, trendaig kòn: “I copabe tru nai anindøga Tius tru srø acuerdo mara pasrig, truig kòn cha. Iigwan mutsimørig, chu uraskucha nan isub kørnrrab martrigay” cha. ²⁶Inchawei chu uraskucha i pirriwan mab, i copayuigwan muchib indimørig, Señorbe namuimburo kwaig kòbig kòn cha ñimbe eshka pònrran nò arrunnegatig.

**Señorwei mamigwan
sòlwan maramig**

²⁷Inchawei mòikkòben maig kòbash inchendø, Señorwei pirriwanba, copayuigwanba mab, muchib inchibiibe, Señorwei asrwanba, aniwanba nuinug trømbøig maròb pasran. ²⁸Inchawei mòitøgucha ñimashib maig pònrrabraitashchab isummerrig isuy. Trugurrimbe pirriwan mab, copayuigwan muchib indamig kòn. ²⁹Kaguende mòikkòben Señorwei asrwane ni kan maig kerahmabguen isua ashmòtø, tru mab, muchib indiibe nuyasiitøwei lab pasran trømbøig nebui pasramig kørnrrai. ³⁰Inchawei øyeekkurri ñimui utube kwanreelø, kullaarailø truba nòrrø

køben, møiløbe kwaig, mu kaagøn.

³¹Inchendø nam namashib møitøgucha nam mandø pønrramigwan treeg pønrrabraitashchab tab isubene, trube, Tius namun maig maramigwan asha mara, kørøromariilø kòmubsruiinrun.

³²Inchendø Señor namun maig maramigwan asha mariilø pønrrappe, nam kalø marigwan nø namun ølmartrab mariilø pønrrer, pirau nun ashmeeløba tøgatø namun kaigyu pønrsailø kømønrrab.

³³Inchawei, nai nunelø, ñim tru mamigwan manrrab tulundzunabe, kangurrin kangurri muniiramig køn.

³⁴Ñimun møigwan køben parøgwabene, trube, ñimui yausrø mamig køn, tru ñim tulundzuna waraibe Tius ñimun møra pønrrønrrai marinab waramig kømønrraimbe. Inchen nøøøø katøgan maramelane, na trusrø pua, maig kønrrabigwan tamara pønrsramønrrun.

**Espíritu Santo møigwandøgucha
Tiusweyasig peg peg marøbelø
kønrrai pirisha ketig**

12 Nai nunelø, Tiusweimburabeløyu iglesiayasig marøbelø kønrrai Espiritu Santo keta tranigweimburappe, chigúinguen mørmeelø kørøromismønrrai inchar.

²Ñimbe isua kuinrrun, ñim judíos kømeeelø Tiuswan ashmeelø køb urasbe, mumay køben srua amrramabelø købig kuigwan tru chi wangailø taska mari tiusmeraimay. ³Inchawei nabe ñimun eshkanrrab inchar, Tiuswei Espiritu trendingaruben waminchibiibe, mugucha øyeeg chinrraamøn cha: “Jesús wane kaig nebulash” chib. Katø Espiritu Santo trendingarumubene, mugucha øyeeg chinrraamøn cha: “Jesús be tru Señor køn” cha.

⁴Pøs Tiusweimburabigu marøbig kønrrai keta traniiløbe peg, peg købendø, tru traniiløbe Espiritu San-

toinukkurrindøwei arrubig køn. ⁵Katø chi purugub marameløgucha, peemay, peemay maramig kuindøgucha, Señor be kandø køn. ⁶Katø chi marameløgucha peemay, peemay maramig købendø, tru marameløyu chiwandøgucha trumørig mayeelainug marøb pasrabiibe, tru Tiustøwein køn.

⁷Inchendø Espiritu Santo nø møigweinuutøgucha øyamay marøb kena pasrabig køn, mayeelan kelarrappa tab kønrrai. ⁸Kaguende møigwane Espiritu Santo nøgurri nui wamindiiløyu maig kømigwan purø may isua waminchibig kønrrain tranøppe, katøganune maig kuigwan tab chigúii møra waminchibig kønrrai tranan tru Espiritu Santotøwei. ⁹Inchen tru Espiritu Santotøwei katøganune nui isubigwan Jesucristoinug tøgagømburab tøgagønrrai tranen, katøganune kwanrreelan tamarøbig kømigwan tru Espiritu Santotøwei tranan. ¹⁰Katøganune Tius maramburab mariilan marøbig kømigwan tranen, katøganune Tius maig karuigwan eshkabig kønrrai trunun tranen, katøganune Tiuswei Espiritu kuin kui, kabe treeg kømuiin kui tørgandø nebua ashibig kømigwan, trunun tranan. Inchen katøganune peg, peg wammera waminchibig kønrrain tranen, katøganune tru peg wammera wamindiilan: “Øyeeg tan” cha eshkabig kønrrai, treeg tranan. ¹¹Inchen iilan kerrigu øyeeg marøb pasrabiibe, nøøøø kandø, tru Espiritu Santotøwein køn, møigwandøgucha nun maig tranamdiig køben, treeg tranøbig.

**Asrbe kandø købendø,
truyube chine pønrran**

¹²Asrma kandø købendø, tru asrube chine tøgagig køn. Inchen tru asru pønrrabeløbe truba nu købendø, kan asrtø køn. Inchawei Cristogucha treetøwein køn.

¹³ Kaguende nambe mayeeløba kan asrtø misrtrab kan Espiritutøgatø pinøbuliilø kuig køn, judíosmera lata, griegosmera lata, karuindiig melabelø lata, treeg melømeelø lata. Incha namune mayee-lanba tru Espiritu Santondøwei utønrrai tranig køn.

¹⁴ Inchawei asrbe kanbaløtiig kønrrab kømøtø, chine, chine pønsraig tøgaiig køn. ¹⁵ Inchawei srøbma øyeeg taimbeh: “Tasig kømuikkurri asruig kømur” cha. ¿Treekkurri, trube, asruig kømøtø, nøøriig kønrrautah?

¹⁶ Inchen kalugucha øyeeg taimbeh: “Nabe kab kømuikkurri asruig kømur” cha. ¿Treekkurri, trube, asruig kømøtø, nøøriig kønrrautah?

¹⁷ Inchen asr ørøba kaptø kuimbe ¿trube, mandø incha mørøbsruerah? Inchen kerriguba kalutø kuimbe ¿trube, mandø incha irrømørøbsruerah? ¹⁸ Pøs Tiusbe asru chiwandøgucha nøm chu pønrrønrrabelan truyu, truyu pønrrønrrai pønsraig køn, nun maig asønaben, treekke. ¹⁹ Kaguende asru chi pønrrabig kerriguba kanbaløtiig kuimbe ¿trube, asrbe chu pasrabsruerah?

²⁰ Inchawei nuin kui, nuin kui truba yambalø købendø, asrbe kandø køn.

²¹ Pøs kappe tasigwane øyeeg chinrraamøn: “Ñune chi palømøtan” cha. Katø tur chigucha srøbmeran øyeeg chinrraamøn: “Ñimune chi palømøtan” cha. ²² Inchawei treeg kømøtø, asru murguen kebatamgailøbe masken palabig køn. ²³ Inchen asru tre tabig kømø lataigwane nambe katøguchinguen tab tøgagøbelø ker. Inchen asru tre tabig kømiig asønabelane nambe masken tabig kasra tøgaguer. ²⁴ Pøs namui asru chi kørig isumgaig tøgagúiløbe tre isua asamig palain kømøn. Inchendø Tiusbe namui asrwan øyamay pønsrøb tamaran, tru

trengatig tab inchib tøgagúimeelane mas tab inchab. ²⁵ Øyamay møibe nøørø, nøørø kønrrain kømøtø, masken asru pønrrabeløbe møitøgucha ambugurri, igurri lata isunrrain køn. ²⁶ Asru pønrrabelø møikkøben pusrkwai inchene, truyu pønrrabeløgucha kerriguba truiba pusrkwai moran. Katø asru møigwan køben tab inchene, truyu pønrrabeløbe mayamba truiba tab kui mørøb kasraaran.

²⁷ Pøs inchawei ñimbe Cristoi asr kua, ñimbe møitøgucha kan kan nui asruelø køn. ²⁸ Incha Tiusbe nui iglesiayu Cristo nøashib karua øriilan nømunnerrig wesrawa, pønsraig køn. Incha tru wendaube Tius maig karuigwan eshkabelan wesrawa, pønsra, yandø tru wendaube kusrennrrabelan wesrawa, pønsrøbig køn. Incha trugurrimbe maramburab mariilø treeg marøbelan, trugurrimbe kwanrreelan tamarøbelø kønrrai keta traniilan, trugurrimbe tru purugubelan, trugurrimbe chi maramigwan asha marøb pønrrabelan, katø møilane peg, peg wammera waminchibelø kønrrai keta traniilan, treeg pønsraig køn. ²⁹ ¿Kabe mayeeløba Cristo nøashib karua øriiløtø kuitarru? ¿Kabe mayeeløba Tius maig karuigwan eshkabeløtø kuitarru? ¿Kabe mutøgucha kusrennøbeløtø kuitarru? ¿Kabe mayamba maramburab mariilan marøbeløtø kuitarru? ³⁰ ¿Katø mayeeløba kwanrreelan tamarøbelø kømigwan keta tranig utartø kuitarru? ¿Kabe mayamba peg wammera waminchibeløtø kuitarru? ¿Kabe mayamba peg peg wammera wamindiilan ‘øyeeg tan’ cha, eshkabeløtø kuitarru? ³¹ Inchendø ñimbe tru keta traniilan mas tabigwan nebua ke tøgagønrrab isua lab melamig køn.

Chiwandøgucha purab nuibe tru undag købig køn

Inchen nabe treetøguen kømø, kan may mas tabigwan eshkanrrab inchar, truwan ambamig.

13 Chi wammera køben mōguelø wamindi wamwan na waminchib, katø ángelesmera wamindi wamwanguen na wamindindøgucha, tru na undag købigwan chigaig kuinaisruandøbe, nabe kan tsandzøn wanrrøbig lataig, kabe kan tsandzøn platilloswan ichen ka wanrrøbig lataitø kømønrrun. ²Tius maig karuben na trunun eshka pasramig keta tranig tōgaig køb, katø mu nebua asiimíig sōrig pōnrrabigwan kerriguba chigúí mōrøb, katø nebua asamburab kerriguwan nebua ashibig køb, katø nai isubigwan kerriguba Jesucristoinuutø na tōgagōmburab tōgagúikkurri nōrro tunmeranguen nōrōsrō puraamba pōnrrōnrrai marøbig, na treeg tōgagōb indinaindøgucha, undag købigwan chigaig kuinaisruandøbe, nabe chigucha kōmur. ³Na chi tōgagúilan kerrigu ketøb, katø nai asrwanguen parrig kōnrrai na tranøb indindøgucha, undag købigwan na tōgagōmuinaindøgucha, treeg maratøbe nabe chigúí wesramø.

⁴Undag købiibe chi puindøgucha tammay ka megabig kōmig, larrø tab inchibig kōmig, treeg køn. Undag købiibe katōgan chigøben tōgagøben pusrkwai ashib pasrōmíig kōmig, katø purø mōg inchib chib waminchimíig kōmig, katø undag købiibe purab nuig misrøb pasrōmíig kōmig, treeg køn. ⁵Undag købiibe larrø tsag inchib maig købash inchimíig kōmig, nuimburaþtø tab kōnrrai inchimíig kōmig, ke kuchingurrindø namōmíig kōmig, kalø marig chab purayeelan katøle isub namig kōrrōmismíig kōmig,

treeg køn. ⁶Undag købiibe chigøben sōlgandø tabig mariimeeløyu tab kui mōrøb kasrag pasramig kōmøtø, isa kōmíig, sōligube tab kui mōrøb kasrag pasramig, treeg køn. ⁷Undag købiibe ‘ōyangatiitø kōtan’ chimø, awentabig kōmig, kerrigu kōrewa pasrabig kōmig, katø chiwandøgucha ka muniirabig kōmig, chine nebub arruben, treegu ka pureb megabig kōmig, treeg køn.

⁸Undag købiibe managuen patsōnraamøn. Trune Tius tru maig karuigwan eshka meløbe patsab, katø peg, peg wammera wamindiiløbe yandø patsab, trugurri tru kusremburab kusrewa nebua asiiløgucha patsab inchun. ⁹Kaguende nambe newan kømø, mayandøwei nebua asha køben, katø Tius maig karuben nam eshkailøgucha newan kømø, mayandøwei nebua eshkailø køn. ¹⁰Inchen Señorwein kwaløm tru newanig tabig pubene, tru newanig kōmíig mayandøwein købiibe yandø pinønrrun.

¹¹Na unø køb urasbe unø wamindimay waminchib, unø isuimay isub, øyamay kuitamab unø isuimay isub inchibig købig kur. Inchen yandø kōlig misrabe, unø kua maig købig kuigwane elachar. ¹²Møimbe nambe kan espejo tre tōr kenamígu ashib lataitø aser. Inchendø tru urasbe nambe malaugue asamig kōnrrun. Møi yambe nabe mayangatiitø nebua ashibig kuinaindøgucha, tru urasbe kerrigu newan nebua asamōnrrun, na maig kuigwan Tius nan asig køb lataitøwei.

¹³Inchen mōi yambe pōngatø pōnrrabig pōnrran: isubigwan Jesucristoinuutø pasriiba, katø isua munig melaiba, trugurri tru undag købiiba. Inchendø tru i pōngatøyu purab nuibe tru undag købig køn.

**Peg wammera waminchibig
kõnrrai traniilõba, Tius maig
karuigwan eshkailõba**

14 Ñimbe undag købigwan tõga põnrrabig põnrrab, katõ Tiusweimburabelõyu marõbelõ kømig nõ keta traniilan tõgagõmigwan isub inday. Inchendõ Tius tru maig karuigwan eshkabelõ kømigwan, trunun tõgagõnrrab indamig køn. ²Kaguende peg wam mõriimõig waminchibiibe mõguelan kømõtõ, Tiusba waminchen, mugucha ni chi tainguen mõrmõn, põs Espiritu Santogurri chinchaguen wetogõrramgailõ waminchen. ³Trune Tius tru maig karuigwan eshkabiibe misagwan wamindan, Tiusweimburab mas nõrrõrab ambamigweyasiiba, maig melamigwan treeg marõb melõnrrai wamindamigweyasiiba, chigüindõgucha ka puraambub melõnrrai purugumigweyasiiba. ⁴Mõikkõben kan peg wam mõriimõig waminchibiibe Tiusweimburabigu nõasiitõwei nuraben, trune Tius maig karuigwan eshkabiibe iglesian Tiusweimburabigu nõrrõranrrai wamindan. ⁵Põs nane ñim mayeelõba peg wammera waminchibelõ kuimbemab isutan. Inchendõ Tius maig karuigwan ñim trunun eshkabelõ kuimbe køtan. Kaguende treegwan waminchibiibe mas nuikken køn. Inchendõ peg wam wamindikkucha tabiitõwein køn, tru peg wam wamindigwan mõikkõben 'õyeeg tan' cha eshkabene, iglesiabe Tiusweimburabigu nõrrõranrrai. ⁶Põs inchawei, nai nunelõ, na ñimuisromay arrua, peg wam wamindimbe ¿ñimune chigüi purugunrrab kø? Tius maig kenamarigwan eshkamõwei, chigüi mõrõb nebua asiilan waminchimõwei, kabe Tius maig karuigwan eshkamõwei, kabe chi kusrenmõwei inchene.

⁷Kan chimera køben õsiguig kõmeelanguen, luswan lata, arpan lata chiwan urramigwan chi wanrri mõrtrain kønõmubene ¿trube, tru lus urrigwan chi urri mõramgawei, arpa kønigwan chiwan køni mõramgawei kømõnrraitarru? ⁸Inchawei katõ kan trompetanma tru chi maramigwan chigüi mõrtrai truigwan urrõmubene ¿kwayanrrab webamrrab mu kuin tamartrab kø? ⁹Inchawei ñimgucha treetõwein køn. Ñim tru peg wamwan wamindigu chi tai mõramdiig treeg waminchimubene, ¿ñim waminchib põnrraigwane mandiincha chi tai mõriasamõ? Ñimui wamindiibe isig ichibigu wamindi lataitõ purainrrun. ¹⁰Põs yu pirauma chi wammera køben purõ nõrrõ køn. Inchendõ chi wamdõgucha tru wamwan waminchibigweimbe chi taig mõramdiig køn. ¹¹Inchawei nama mõikkõben peg wam wamindigwan ni chi tainguen mõrtrab kaima pasrappe, nabe tru waminchibigweimbe nuim pirauig kømõtõ, peesriig lataig kømõnrrun. Inchen nõgurringucha naimbe peg pirausriig lataig kønrrun. ¹²Inchawei ñim tru Tiusweimbura-belõyu maramig nõ keta tranigwan tõgagõnrrab inchib melabelõbe, truilan masken, masken tõgagõnrrab inday, iglesian Tiusweimburabigu nõrrõram purugumig. ¹³Inchawei mõikkõben kan peg wam mõriimõig waminchibiibe, trube, tru peg wam wamindigwan 'õyan tan' cha katõburõ eshkabig kønrrab, Tiuswan trunun tranrra cha miamig køn. ¹⁴Kaguende na peg wamdõga Tiusba waminchib pasrõbene, nai espõritube Tiusba wamindingucha, nai turyu isubigube chigucha chi kõrrõmismõnrrun. ¹⁵¿Trube, treeg købene, nabe mandõ inchab køh? Nai espõritutõga na Tiusba waminchippe,

nai turyu chigúí mørøb isuitøgagucha Tiusba wamindamønrrun. Katø nai espíritutøga cantappe, katø turyu chigúí mørøb isuitøgagucha Tiuswan cantamønrrun. ¹⁶Inchawei ñibe ñui espíritutøgatø ‘Tiuswan mayanguen tabig køn’ chib, ‘ungwa’ chib pasrøben, møikkøben Tiusweimburabigwan chi kusremíbe ñi trenchib pasraigwan chi tainguen mormuig køppe ‘treegwein køn’ chib, maana trenchinrrab kø. ¹⁷Pøs ñibe Tiuswan mayangucha tabig ungwa taingucha, treeg mariibe kanune Tiusweimburabigu nuramig chi purugumøn.

¹⁸Nabe Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ char; kaguende nabe peg wammera mas yanguen waminchibig kur, ñim mayeelø lataitøguen kømø. ¹⁹Inchendø iglesiyube trattøgatøtiitøgucha chi taig møramdiig treeg wamindinguen køtan, kaneløgucha chigúí mørøb kusrenrrai, peg triimay diez milburab chi taig møramgaig waminchib pasrabgunrriibe.

²⁰Nai nunelø, ñim maig isumigube ureezheelø latalø kønrrab kømøtø, chigøben kaig maramigwan isua asamigube shushcheelø latalø kømig køn. Inchen maig isumigube yandø køleeløsun isubelø kømig køn. ²¹Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pøriguma trenchibig køn:

“Señorbe trendaig køn cha:

‘I misaameran møguelø peg triimay wamindiiløtøga na wamindamba, peg pirausrø misaamera nøm wamindigu na wamindamba inchen, ni treekken nane mormønrrautan’” cha.

²²Inchawei tru peg wammera møriimíig wamindiiløbe Tiuswan kørebelayasig kømøtø, Tiuswan køremø misaamerain køn, Tius truyu pasrain kui asamig kønrrai. Trune

tru Tius maig karuigwan eshkaibe Tiuswan køremø misaamerain kømøtø, Tiuswan kørebelayasig køn. ²³Inchawei ñim iglesia mayamba tulundzuna, mayamba peg triimay møriimíig waminchib køben, tru peg wammera waminchibig kønrrai Tius keta tranigweimburabigwan kusremeelø kui, kabe Tiuswan køremeelø kui møin kebambatø pønrrabeløbe, ¿ñimune ‘chab lukiaín køn’ chimønrrab køh? ²⁴Trune ñim mayeeløba Tius maig karuigwan trunun eshkaibene, Tiuswan køremíig kui, kabe møikkøben Tiusweimburabigwan kusremíig kui kebya pasrabiibe, mayeelø wamindiitøga nøbe kaig marøbigwein købrairrenmab isunrrai marøb, mayeelø wamindiitøga nune kaig marøbig kuin kui asha kørrømarøb inchen. ²⁵Inchen nui manrrau nuinetø chi isua tøgagúiløbe tørgandø kenamarig kønrrun. Inchen øyeekkurri nøbe pirau srala, Tiuswan køriibala tabig waminchib, trenchinrrun: “¡Isa kømøtø, Tiusbe ñimui utu pasrabwei indan!” cha.

Tiusweyasig marøb tulundzuninug maig maramigwan tabig marøb

²⁶Trube, treeg købene, nai nunelø, ¿mandø chinrrab køh? Pøs ñim tulundzunappe, møitøgucha kane cantamig tøga kuin kui, kabe møibe kusrennamig tøga kuin kui, kabe møibe Tius nun kenamarigwan wamindamig tøga kuin kui, møibe peg wam møriimíig wamindamig tøga kuin kui, kabe møibe tru peg wam wamindigwan ‘i wamindiibe øyeeg chibig køn’ cha, eshkamig tøga kuin kui, ñimbe treeg purrabelø køn. Trube, truigwan marøppe, chiwandøgucha iglesiane Tiusweimburabigu mas nørørab ambamig kønrrai maramig køn. ²⁷Inchawei tru peg wamwan

waminchippe, pailø kui, kabe pøneløgatig, treetø wamindamig køn. Treetøgucha kan kan waminchen, kane 'i wamindiibe øyeeg chibig køn' cha eshkamig køn. ²⁸Inchen tru peg wamwan wamindigwan 'i wamindiibe øyeeg tan' cha eshkanrrabig mu kaabene, trube, iglesiyube truigwane esegappa, nuinetø waminchib katø Tiusbatø wamindamig køn.

²⁹Inchen katø Tius maig karuigwan eshkabeløgucha pailø kui, pønelø kui treetø wamindamig køn. Inchen kaneløbe tru wamindigwan Tiuswein køh, kabe Tiuswein kømø chinderamab isub purramig køn. ³⁰Inchen møyigwan køben truyu wabigwan inchippa, chigøben waminchai Tius eshkangaruben wamincheenchene, trube, tru waminchib pasrabiibe mas waminchimumig køn. ³¹Kaguende ñimbe mayeeløba Tius tru maig karuigwan eshkappe, kan kan wamindamig køn, mayeeløba kusreb, katø mayeeløba tab melamigwan utab inchai. ³²Inchagucha Tius maig karuigwan eshkabelai esprítumerabe nøm maig kønrrain køben, treegwan martrab pønrran. ³³Kaguende Tiusbe chi maringuen asiimíig marøb Tius kømøtø, ambugurri, igurri chi isumgaig lata tab kui møramig, treeg Tius køn.

Tru Tiuswei misaamera maya iglesiamera maig marøbelø køben, ³⁴treetøwei ishumburmerabe iglesiyube niløtø purramig køn. Kaguende truyube ishuumisagwane waminchimonrrai indiilø køn. Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pørigu chigucha trenchibig køn, nømbe maig chiben treeg melamig køn cha. ³⁵Nøm chiwan køben nebua kusremig paløbene, nømui kelan nømui yau payamig køn. Kaguende kan ishug iglesiyau waminchab indamibe chi søl kømøn. ³⁶¿Tiuswei wambe kabe

ñimuinukkurri pølbasa arrig kø chindah? ¿Kabe ke ñimuinuutø puig kø chindah?

³⁷Pøs møikkøben 'Tius maig karuigwan eshkabig treeg kurmab' isub, kabe 'Tiusweimburabigwan maramig keta tranig tøgäig kurmab' isub inchabe, trube, tru iig na ñimun pørigwane Señor nø karua pasrøbwei indig kui, treeg isua asamig køn. ³⁸Inchen øyeeg kui ashatøgucha, nø ashmíig misrene, nungucha treetøwei isua ashmuinab pasrønrrun.

³⁹Inchawei treeg købene, nai nunelø, Tius maig karuigwan eshkamigwan martrab inchib melay. Katø tru peg wammera möríimíig wamindamigwangucha merømøtay. ⁴⁰Inchendø chiwandøgucha marøppe, tabig sølwan marammay maramig køn, ambumay, imay ke chi maringuen asamgaig martrab kømøtø.

Cristo kwawa, katøle øsiiragwan waminchibig

15 Møimbe, nai nunelø, na Tiuswei tabig srø wamwan eshka kusrenanig købigwan katøle ñimun isunanrrab inchar, ñim trunun uta, truigwan elachimø, truyu mur pønrraigwan. ²Ñimbe tru Tiuswei tabig srø wamgurriwei kaigyugurri wesrailø køn, na ñimun maig eshka kusrenanigwan trunun elachimø, tindøga pønrrøwabe. Trengømuirsuandøbe, tru ñim køreibe chi køremui lataitøwein kuin kønrrun.

³Nabe ñimun kusrenanøppe, tru nan mas nuig purø tabig kusrenanig utig købigwan ñimun kusrenanig køn, Tiuswei wamwan pørigu maig chibig køben, namui kaig mariiløgurri Cristobe treeg kwawa, ⁴katø nøbe, Tiuswei wamwan pørigu maig chibig køben, treeg sorig kua, pøn kwalømyube katøle øsiirawa, ⁵Pedron kenamisrøb, katø trugurrimbe tru nøashib karua øriilø

tru doceelan kenamisra, ⁶trugurrimbe albiji nunelø quinientos menrrawan kenamisrig købigwan. Tru ashibeløbe mayeelø lutau ka øsig amønan, kan kandøwei yandø kwaig mu kaaben. ⁷Incha trugurrimbe Santiagon kenamisra, trugurri mas wendøbe tru nøashib karua øriilan mayeelanba kenamisrig køn.

⁸Incha yandø kerrigu srabebe katø nan kenamisrig købig køn, na tru kalam kwalø m kømø, kal-lawa lataigwan. ⁹Pøs nabe Cristo nøashib karua øriilai utube truburab kømíig, purø lamíig kur. Trurrigu Cristo nøashib karua ørig køn cha trenchaguen wamig kønrrabgaikke, kaguende nabe Tiuswei iglesian larrø kaig marøbig købig kur. ¹⁰Inchendø na mõi øyah pasrappe, Tius nan ka yandø tab indiitøgatø na treeg pasrainatan. Inchen nui tru ka yandø tab indiibe kagatø purayaig kømøtø køn. Treeg kømøtø, nabe masken tru Cristo karua øriilø mayeelø nøm lataguen kømø, marinabig køn. Inchendø na marig kømøtø, Tiuswei tru ka yandø tab indig naba pasraikkurri marig køn. ¹¹Pøs na wamindig kui lata, kabe nøm wamindig kui lata, nambe iigwan eshka kusrenanen, ñimbe iigwan treeg køreig købig køn.

Kwabelø katøle øsiiramigwan waminchib

¹²Pøs trube, Cristobe tru kwailai utugurri katøle øsiiraig købigwan eshka kusrenanig købendøbe, trube, ¿ñim møiløgøben ñimui utu mandøgurinre øyeeg chib køh, kwabeløbe katøle øsiirawa kurrømønrrun chibren kønrrappe? ¹³Pøs, tru kwabelø katøle øsiirawa kurrømuig købene, trube, Cristogucha katøle øsiirawa, kurrømuig køn. ¹⁴Trube, Cristo katøle øsiirawa, kurrømuig kuig købene, nam Tiuswei

wamwan eshka kusrenaniibe ka yandiig kørrømsren, katø treetøwei ñimui isubigwan Cristoinug pasra pønrraikkucha tøgagømuingueniitø purayan. ¹⁵Katøgucha treetø kømø, nambe Tiusweiwan ka isatø waminchib pønrrabelø kuig, treeg webinrrun. Kaguende nambe 'Tiusbe Cristone katøle øsiirangaruig køn' chib pønrraig kuig køn. Inchen kwailø øsiiramønrrab kui cierton webibene, trube, Tiusbe katøle Criston øsiirangarumuig, treeg køn. ¹⁶Pøs kwailø katøle øsiiramuiig købene, Cristogucha, trube, øsiiramuiig køn. ¹⁷Inchen Cristo katøle øsiiramuiig købene, trube, ñimui isubigwan nuinug tøga pønrraikkucha, tøgagømuinguenig tøgagúig puraiben, trube, ñimbe katøgucha kaig marøb srø amønan. ¹⁸Trube, treeg købene, Criston tru kørewa kwabeløgucha pinab pinamsrø pønrrønrrab amban. ¹⁹Nam yu øsig amønaigu ka pirauweyasiitø Criston isub muniirabelø kuisruandøbe, nambe maya misaamerai utu trembe misag kømuinguenelø ker.

²⁰Inchendø treeg kømøtø køn. Cristobeguende kwabelai utugurri katøle øsiirabwei indig køn, tru kwabelai utugurri ke srøsrøzhiitø ke nømerrig põlbasra øsiirab. ²¹Pøs kwamima kan møkkurrindø arrig købene, katø kwabelø katøle øsiirawa kurramikucha kan møkkurrindø arrig køn. ²²Inchawei Adángurrima mayeeløba kwaben, katø treetøwei Cristogurri øsig kømigwangucha mayeeløba tøgagønrrun. ²³Inchendø møitøgucha nøm møimerrig põlbasra øsiinrabig køben, treeg kønrrun: Cristo ke srøsrøzhiitø nømerrig põlbasra øsiiraben, trugurrimbe nø katøle arruben nuielø øsiiranrrabelø køn. ²⁴Trugurrimbe yandø tru srabe kwalø m punrrabig køn, Cristo tru nørreelø nøm asha karub purrabelan køben,

mugucha manchinraingaig nòm karubelan køben, nørreelø maramburab marøb purrabelan køben, yandø truilan kerriguwan chigucha martrabgailø kørromara, tru Cristo ashib karub waigwan yandø Tius Møskawan nø ashchai purøren. ²⁵Kaguende Cristobe nun tru ashig kømui inchibelø tsaleelan nui srøb umbu nø maig chiben treeg pønrrønrai, Tius nun pønramnegatig, nøbe ashib karub wanrabig køn. ²⁶Inchen tru ashig kømui inchib tsalø inchibig srabeig pasrabigwan pinisaig kønrrabiibe, tru kwamig køn. ²⁷Kaguende Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn: “Chigurrimbunø købigwan kerriguba nui srøb umbu nø maig chiben treeg pønrrønrai Tius pønstraig køn” cha. Pøs: “Chigurrimbunø købigwan”, nui srøb umbu pønstraig køn chippe, Tiuswangucha truyu tøga pasrig køn cha trenchimuig kui tørgandø asamdiig køn. Kaguende Tius nøwein køn tru chiwandøgucha kerriguba Cristo maig chiben treeg pønrrønrai marøbiibe. ²⁸Inchen Tius chiwandøgucha kerriguba Cristo maig chiben treeg pønrrønrai, nun chab pønšrbene, Cristo, tru Nusrkaindøweinguen, tru chigurrimbunø købigwan nø maig chiben treeg pønrrønrai, nun pønšrøbig Tiuswan maig chiben, nøbe treeg pasrønrrab pasramistrun, chiyutøgucha kerriguwan Tius nø ashib karub pasrønrai.

²⁹Pøs trube, ¿tru kwabelayasig piu umbu ulsrailøbe chi martreerah? Tru kwabelø kerriguwan øsiiramønrrab købene, trube, ¿chinchabrre tru kwabelaimburab isua piu umbu ulsrøbelø køh? ³⁰Inchen ¿nambe chu urastøgucha chindimbarre kwam lab pønrrabrah? ³¹Nai nunelø, nabe kwalømmørig ke kwamigu puitø, puitø ka megar. Iibe isatø kømøtø, namui

Señor Cristo Jesúsweinug na purø nuig mørøraim pasramibe ñim køn. ³²Pøs møg kuinawa, ka treekkurrindø tru Efesosrøma larrø namig animal lataig inchib misaameraba namig aleguiyab, na treeg marøb megaibe chi marmui lataitøwei webinrrautan. Pøs tru kwabelø katøle øsiiranrrab kømubene, mugøsrøn chibgunrrig, trube:

“¡Mab, muchib inchab køh, pøs srønatoø kwamig købashtø!”

³³Ñimbe chi isa køben suamrra-mamøtay. Mugøsrøn chibgunrrig: “Kaig marøbeløba linchib pønrraibe tabelø kuigwan ka mindishibig køn.” ³⁴Ñimbe katøle tab chugúu møra sølgandø pønrrønrrab inday, mas kaig marøb pønrrømøtø. Kaguende møiløbe Tiusweimburabigwane ni maig kuinguen ashmeelø køn. Iigwan na trenchippe, ñimun kwaarøsrøb kørig purørtrab trenchar.

Katøle øsiiraig asrbe øyeeg kønrrabig køn

³⁵Pøs møibe øyeeg chinraabe: “¿Kwabeløbe mandø øsiiranrrerah? cha. ¿Katøle øsiirawa amruppe, maig asrmera tøgar amrrunrrerah?” cha. ³⁶Kan ñi kui chugúinguen mørmúig, kan yellwanma ñi ellguabene, kwamøwabe, øsig kømigwan tøgagønraamøn. ³⁷Tru ñi ellguappe, tru tusr maig kønrrabigwan ellguamøtø, trulzhigwandø ellguan, tirigu kui lata, kabe katøgan chi peg yell kui lata. ³⁸Pøs Tiusbe i yellwanma chi tusr kønrrai marøppe, nun maig maramdiig køben, treeg marig køn, chi yelldøgucha trumørig chi tusr kønrrabiibe tru tusr kønrrai. ³⁹Chi asrmeratøgucha lata treeg asrmeratø kømøn, kane misag asr køben, kane animalmerai asr køben, kane illimerai asr køben, kane peskaumerai asr køn. ⁴⁰Inchen katø treetøwei srømbala pønrrabelan maig kønrrabelan treeg

mariilø køb, katø piraelan maig kønrrabelan treeg mariilø køb indan. Inchendø tru srømbala pønrrabelai tabzhig tør pilabiibe katøgan køben, yu pirau pønrrabelai tabzhig tør pilabiibe katøgan peemayig køn. ⁴¹Inchen nøsigwei tabzhig tør pilabiibe peemayig køben, katø pølwei tabzhig tør pilabiibe peemayig køn. Katø estrellamerai tabzhig tør pilabiibe peemayig køben, tru utu mø estrellamerai tabzhig tør pilabiibe katø peemayig køn.

⁴²Inchawei øyētøwein køn tru kwabelø katøle øsiiramikkucha. Tru asrwan søriibe treranrrabig køben, katøle truig øsiirabiibe yandø managuen treranrrabig kømøtø køn. ⁴³Yandø chigucha kømígwān pirau sōra trarrig, katøle truig øsiirappe, tør pilab tabig øsiiranrrun. Chigucha martrabgaig pirau sōra trarrig, katøle truig øsiirawa kurrappe, maramburab marøbig kurrørnrrun. ⁴⁴Trendø yu pirau tōga pasrai asrwan sørig, katøle øsiirawa kurrappe, asr espíritu kurrørnrrun. Asr yu pirauig køb, katø asr espíritugucha køn.

⁴⁵Katø Tiuswei wamwan pørigugucha treeg chibig køn: “Tru srōsrø mōg Adánbe kan misag øsiguig misrig køn” cha. Inchen Adán tru Srabe Arrubig, Jesucristobe, espíritu køn, nøbe øsig kømígwān tranøbig. ⁴⁶Inchawei espírituimburabiimerrig arrumøtø, asr trendø maig kønrrabig truimerrig arubēn, trugurrimbe yandø espírituimburabig arrig køn. ⁴⁷Tru srōsrø mōøbe pirøtōga marig yu pirauig køben, tru wendau mōøbe srømbalasrø Tiusweisriig køn. ⁴⁸Inchawei tru pirøtōga mari mōg maig købig køben, yu piraeløbe treeløtøwein køn. Inchen tru srømbalasrø mōg maig køben, tru srømbalasreeløbe truig lataitøwein køn. ⁴⁹Yu pirau mōg maig køben, nam treelø kømígwānma tōgagúibe, katø tru srømbalasrø mōg maig køben, nambe truig

lataitøwei kømígwāngucha tōgagømønrrun. ⁵⁰Inchawei nabe, nai nunelan, trendamønrrun: Tius nø ashib karub waigwane asr yaumbaig animbañauibe chinchā tōgagønrrab kaimanrrun cha. Katø tru trerawa patsønrrabiibe tru mana trerab patsønrrabig kømígwāne chinchā nebua tōgagønrrab kaimanrrun cha.

Tru kwamigwan yandø srabe kanawa puraambamig

⁵¹¡Au! mōimbe kan chigōsrøn mu asiimígwān sørig pasrabigwan na ñimūn eshkanrrab inchar: Nambe ke mayeeløbabe kwamig kømønrrab køn cha. Inchendø nambe mayeeløba yandø kerriguwan peemayelø kønrrai yunømariilø kømígwān kønrrun, ⁵²¡katø! mōi mōi, kan kab kasrøb lataitøgue, tru trompeta srabe urrig wanrrøben. Kaguende trompeta wanrrøbene, kwabeløbe øsiirangaruilø kønrrun katøbe managuen treranrrabelø kømíikke. Inchen nambe mayeeløba yandø kerriguwan peemayelø kønrrai yunømariilø kømígwān kønrrun.

⁵³Kaguende tru treranrrab asrbe trerab minchabgaitōga pinøbulig kønrrain køben, katø iig tru patsønrrabigwane tru patsønrrabgaitōga pinøbulig kønrrain køn. ⁵⁴Inchen tru treranrrabigwane yandø tru managuen trerab minchabgaitōga pinøbulig køb, katø iig tru patsønrrabigwane tru managuen patsønrrabgaitōga pinøbulig kōrrømisrøb inchene, iig tru øyēeg cha pōra pasriibe yandø treeg nebunrrun: “Tru kwamigwane yandø kanawa kenaguen kømígwān, pinisan” taig.

⁵⁵“¿Ñi, kwangarub pasrabig, ñi kanawa pasraibe mōimbe chu pasra? taig.

¿Ñi, kwangarub pasrabig, ñi pusrkwananøb pasraibe mōimbe chu pasra?”

⁵⁶Kaguende tru kwamigwei pusrkwanarub pasraibe tru kaig marig, truig

køn. Inchen tru kaig marig maramburab marøbiibe tru maig maramigwan mar-trai Moisés pørig, truig køn. ⁵⁷Inchendø Tiuswan 'mayanguen ungwa, ungwa' chinrrab, namui Señor Jesucristogurri nam kerriguwan kanawa pønrramig kønrrai tranigwan.

⁵⁸Inchawei treeg købene, nai undaaraig nunelø, kørønrrabgaig mur pønrrab, mumaygucha wemalørkørønrraingaig pønrrab, chu uratøgucha Señorwei marameløyube katøguchinguen, katøguchinguen marøb melay, kaguende Señorweimburabeløyu ñim nõba marøb melaibe, ka treeg marøb melaitø puraimønrrab kui ashabe.

Jerusalénsrø Tiuswei misaameran purugumig an utig

16 Tru Jerusalénsrø Tiuswei misaamerayasig an purugúig utamigweimburappe, tru Galacia pirausrø iglesiameran na mandø martrai karua pønsraig køben, ñimgucha treetøwei martrigay. ²Ñim møitøgucha an maya tulishabe, truyugurri tarømara, esegab amrrigay truaalømmørig, na trusrø puben, ñim ke møin tulishib mendaptindamig kømønrrai. ³Incha ñim møilan karua øramdeelø kui asha kørømarilian, na trusrø puabe, tru Jerusalénsrømay trana øramig ñim an ketigwan nõmun trana ørøppe, kan kilga pøra, tøga trana øramønrrun, tru i karua øriiløbe chi isumga møguelø kui nõm ashchai. ⁴Inchen naimburab nagucha yamig søl kønrraptiig købene, trube, na iben, nõmbe naba amrrunrrun.

Pablo nui lincha amrrabeløba mandø ambamigwan wamindig

⁵Nabe Macedonia pirauwansrø pureb arua, yandø ñimuisrø pumønrrun, kaguende nabe Macedoniawansrø pureb yamig kua. ⁶Inchippa kan maya

yanagatig kørømisrisruandøbe, ñimba ka kørømisramønrrun, kabe tru pishim pølmera chab purayamnegatikken, nan chumay yamig nebuben, nai yamigu ñim purugumig kønrrai. ⁷Kaguende mømibe ñimun ke ka petø asha purainrraptø arrug kømøtan. Pøs Señor nan treeg kønrrain købene, kan maya yanagatig ñimba kørømisrtrab attrab isur. ⁸Inchendø Pentecostés kwaløm pumnegatig nabe yu Efeso kørømisrtrab kur. ⁹Kaguende yube kan yaskab purø nuig nayasig kurin køn, Tiusweiwan wamindig nu larrøbichaptiikke. Inchendø marmønrrai nan sötølulrabelø truba truba køn.

¹⁰Inchippa Timoteo trusrø pubene, ñimui utu chi kørig kui inchimønrrai inchigay. Kaguende nõgucha Señorwei marameløyu na lataitøwei marøb megabig køn. ¹¹Inchawei nune møitøgucha palabinøtø inchib kønrrab kømø, masken chi isumø inrrai purugua ørtrigay, naimay katø attrai. Kaguende nabe namui nunelanba, nunba munig megar.

¹²Inchen namui nuneg Apolosweimburappe, tru nunelø ñimuisrømay amrrabeløba nungucha na tiusmanda maya lincha irra taingucha, mømibatøbe nõbe chi inrrab inchimøn. Inchendø nun chu uras yamig pubene, inrrab kuinrrun.

Maig amønamiigwan treeg melønrrai wamindiiløba, 'ka amønigueh' tailøba

¹³Tab ashiptø pønrray. Pesan amønimøtø, isubigwan Cristoinug tøga pasra pønrraigu mur pønrrab, chishkandø møgueløsun pønrrabelø køb, trurrigu murelø kuy. ¹⁴Incha chiwandøgucha ñim marøppe, undag købiitøga maramig køn.

¹⁵Nai nunelø, ñimbe ashibelø køn tru Acaya pirausrø Estéfanaswei

yaeløbe ke srøsrøzhiitø nømmerrig Tiuswan nebua ashibelø misra, Tiuswei misaameran nømbe purugunrrab pønrramisrigwan. ¹⁶Inchawei nabe ñimun øyeeg melørrunrigay chinrrab inchar, tru øyeeg melabelane nøm maig chiben mørøb melønrrigay cha, katø tru mayeelø i maramigwan purugub marøb melabelan treetøweingue.

¹⁷Nane truba kasrag kòtan Estéfanas køben, Fortunato køben, Acaico køben amrruin køben. Kaguende ñim mu kaagua, purugunrrab kaimaigwan nømbe nan purugua, ¹⁸pøs truiløbe nai isubigu lata, ñimui isubigu lata chi isumikkaig, tab kønrrai marig køn. Øyeeg møgueløbe mayanguen tab indig kønrrabelø køn.

‘Ka amøñigueh’ taiba, ‘ungwa’ taiba

¹⁹Tru Asia pirausrø iglesiamera ñim corintosreelan ‘ka amøñigueh’ cha øran.

Aquilaba, Priscilaba, katø iglesia nømui yau tulundzunabelø, truilø chigucha Señorwei munchiyu ‘mayanguen tab ka amøñigueh’ cha øran. ²⁰Katø mayeelø nuneløgucha ñimun ‘ka amøñigueh’ cha øran. Ñimbe kangurri kangurri ‘ka amøñigueh’ chib, Tiuswei undag købitøga tasig traniyay.

²¹I ‘ka amøñigueh’ taigwan na Pablo ñimun naashib nai taska pørar.

²²Møikkøben Señorwan undaguig kømfigwane Tiuswei namig købig nuim pala købash. ¡Namui Señor Jesucristo amø!

²³Señor Jesúswei tru ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrai inchar. ²⁴Cristo Jesúsweinug nai undag købiibe ñim mayeeløba pasrønrrun. Treeg kønrrun.

2 Corintios

'Ka amõñiguh' chib pørig

1 Tius nan trendø treeg kørnrain kuikkurri, na Pablo Cristo Jesús nõashib karua ørig, namui nuneg Timoteoba misra, Corintosø iglesianba, katø tru Acaya pirau muba kuimburab Tiuswei misaamera warabelanba i kilgawan pørar. ²Tius namui Møskaweimba, Señor Jesucristoimba tru ka yandø tab indig køben, chi isumgaig tab købig køben ñimba kørnrai inder.

Chine isumdeelø nebuingucha Pablo Tiuswan 'ungwa, ungwa' tailø

³Tru namui Señor Jesucristoi Møskai, Tiusbe mayanguen tabig wamindig kørnrun, tru lastima ashib pørrabelø kømigwan tøga Møskai, katø isui meløben chiyutøgucha isui inchimønrrai purugub Tiuswan. ⁴Truibe nam chine puig meløben, namun tab kui mørtra i purugubig køn, katøanelø chiyugøben treetøwei isui meløben, Tius namun isui inchimønrrai purugúitøgatøwei namgucha purugubelø kømig kørnrai. ⁵Criston tru chine, chine kaig nebuilø namuinug treetøwei itømaytø nebub arrubene, katø treetøwei tru isui inchimønrrai purugúikkucha tru kuindø, tru kuindø Cristoinukkurrindøwei arrubig køn. ⁶Inchendø namun chine puig melamig arrubiibe, ñim chi isui inchimø tab kui pønrramigweyasiiba, kaigyugurri wesrailø kømigweyasiiba køn. Inchen namun tru isui inchimø pønrramig kørnrai publiibe, tru ñim chi isui inchimø pønrramig kørnrain kua, tru namun isui melamig nebub lataitøwei ñimun treeg nebub arruben, ñim chigúingucha melabig melamig truibe treeg attrun. ⁷Inchawei nam

ñimuimburab øyah kørnrunmab isuibe treeg kørnrab køn. Pøs nam chine kaig nebuinab melaiguma treetøwei ñimgucha pønrrabelø kuig køppe, nam chi isumø tab kui pønrraigugucha, ñimbe treetøwei tab kui pønrrønrrab kui asha pønrrer.

⁸Namui nunelø, namun Asia pirausø purø isumdiig nebui melaigwan ñim wammøra kørnrai inder. Yandø mu melamgaig trømbøig arruptø, namuinetøbe yandø chinch melamgaig purø trømbøig køben, yandø ke øsig webammumuitamab isubelø ker. ⁹Pøs nambe ke yandø kwamigu puermaptøwei isub melabelø ker. Pøs øyeeg puppe, nam namasiitø namdø tsabø kermab isubelø kørnrain kømøtø, Tius tru kwailanguen katøle øsiirangarub kusrubigwan isua pønrrabelø kørnrain kuig køn, ¹⁰tru øyeeg trømbøig ke kwamitø palab melaigugurri nõ namun ka puraambingarub, katø namun ka puraambub ambamig kørnrai martrabigwan. Incha nambe ke nuinuutø isua meler, ka puraambub ambamig katøgucha namun ashib pasrønrrab kui, ¹¹ñim Tiuswan namuyasig 'purugurra' chib miab meløbene. Øyamay truba yamelø namuimburab Tiuswan 'mayanguen ungwa, ungwa' chib kørnrun, pøs truba yamelø misra Tiuswan namuimburab miaben løtigwan nam truba nu purugúig utikkurri.

Pablo Corintosømay chindimba imuigwan eshkab

¹²Kaguende nam tab kui mørøb pønrraibe iig køn: yu pirau namui isub kebachib pasrabigu 'chi kalø marig køn' chibig chigaig pønrraig, mas ñimui utube katøguchinguen isuptø amønaig købig køn. Amøñippe, tru newan chishchiitøgaba, søratø kømø, sølwan

marig Tiusweinukkurri arrubiitøgaba nambe amønaig køn, chine nørro kusreelø møguelainukkurri arrubiitøga marmøtø, Tiuswei ka yandø tab indiitøga marøb. ¹³Pøs nam ñimun kilga pørøppe, chi peg waminchibikkucha kønrrab kømøtø, ñim chi leb kuigwan ñim chigúi nebua mørøb kuigwan truigwan newan chigúi mørtraimab isua pører. ¹⁴Inchawei namuimburab mayandøguen nebua chigúi mørig kørpe, pøs ñimbe tab newan chigúi mørtrun, ñim namuimburab tab kui mørøb pønrramig kønrrai, tru nam ñimgurri tab kui mørøb pønrramig kønrrab køb lataitøwei tru Señor Jesús arrub kwaløm.

Pablo Corintosrø ashchab inrrab waminchib

¹⁵Inchawei nabe iigwan treeg kønrraitamab isua, ñimuisrømaymerrig at-trab isuig køn, ñim srøsrø truba tab kui nan utig kømnetø katøle nan tab kui utamig kønrrai. ¹⁶Incha Macedoniasrømay pureppe, ñimuinug pua puraya, katøle trusrøngurri arruppe, ñimuinug puatøweim purainrrab isuig kuig køn, ñim nan Judeasrøngatig yamigwan purugunrrai. ¹⁷Tru na øyeegwan martrab isuibe, ¿kabe nabe ke mõi mõi martrab kurrig kønrrab kø chindah? ¿Kabe tru na øyeeg martrab indiibe, nai isuigu Tiuswan ashmø misaamera lataig martrab inchibig kua, møindø ke: “Martrab” taitø, katø: “Marmønrrab” taitø inchab inditamagueh?

¹⁸Pøs Tiusbe nø maig chippe, nøbe treegwan marøbig køb lataitøwei, nam ñimun wamindiibe møindø: “Øn” taitø: “Ka” taitø indig kømøtø køn. ¹⁹Kaguende ñimui utu na køben, Silvano køben, Timoteo køben, nambe Tiuswei Nusrkai Jesucristoimburab eshka kusrenanig køn: “Øn” tantø: “Ka” tantø indig kømøtø, nuinuube chu

uraskucha: “Øn” taig. Nøbe truig køn. ²⁰Kaguende Tius kerrigu nø chi martrab cha kørømisriiløbe Cristoinuube: “Treeg martrab” taig, truig køn. Inchawei nambe Cristogurri: “Treeg køn” chibelø ker, namgurri Tiusbe mayanguen tabig wamindig kønrrai. ²¹Inchen Tius nøtøwein køn Cristoinug mur pønrramig kønrrai marøbiibe namun lata, ñimun lata. Incha namune nuindø kønrrai tarømara pønsra, ²²nuielø kønrrai sellotøga sellawa, namui manrrau pasrønrrai Espiritu Santon katsig pasra tranøbguen indig køn, tru tranrrab kørømisrigwan kutøguewan tranrrab kui asamig kønrrai.

²³Pøs nabe Tiusken ashen trendamønrrun: Na Corintosrømay katøgucha arrumuppe, na ñimun kalugueetømønrrab lastima ashiptø arrumuig købig køn cha.

²⁴Kaguende ñimui isubigwan Cristoinug pasra pønrramigwane treeg pønrrønrrai inchib ke nam karub pønrrønrrab kømøtø, masken ñim kasrag pønrrønrrai nambe purugubguen pønrrer. Kaguende ñimbe tru isubigwan Cristoinug pasra pønrraikkurriwei ñimbe mur pønrran.

2 Inchawei na katøle ñimuisrømay arruppe, nabe ñimun truba truba isui inchain kømøtø, attrab isuig kuig køn. ²Kaguende na ñimun isui inchain marene, trube, ¿nane mu kasraariasamø? ¿Tru na isui inchain mariiløtøwei kasraaranmønrraitarru? ³Inchawei nabe øyeekkurri tru merrab kilgawan na pørøppe, tru nanguen kasraaranrrabelø na trusrø puben, nan isui indingarumønrraim pørig køn. Pøs na kasrag pasrøbene, ñimgucha chiguen kømøtø, mayeeløba treetøwei pønrrønrraimab isuague. ⁴Kaguende nabe ñimun pørøppe, truba truba isui pørig kuig køn, nai manrraube purø tab kømui, truba kappin kørøgøb. Kabe na ñimun truba truba isui inchain martrab kømøtø, nabe

ñimun truba truba undaguig kui ashchai indig købig køn.

**Kalø marøbigwan Pablo
truburø ulø paymub**

⁵Tru øyeeg isuim pasrønrrai møikkøben treeg marøbiibe, nandø kømøtø, kan mayangatig ñim mayeelanba isui inchai mara pasran tamønrrun, ke menrra inchimønrraptø. ⁶Inchawei tru mowan ñim mayeelø lutauelø misra, nui kalø marigwan øl martrab ñim asha mariibe yandø tsabø køn. ⁷Truigwane yandø ulø payyib kømø, pesannab, masken kuñab purugumig køn, isubiitø yandø kerriguwan mandøguen kømui inchimønrrai. ⁸Inchawei nabe ñimun tru moweimburab ñimui undag købigwan katøle tiusmanda kenamaray tamønrrun, ñim undaguelø kui nø ashchai. ⁹Kaguende na ñimun pørøppe, øyeegwan isua pørig køn, chiyutøgucha maig taigwan ñim mørøbelø kətashchab ashchab isua. ¹⁰Inchawei chigøben kalø marøbigwan ñim chi ulø paymø pesannanrrab isua kørromarene, nagucha nune treetøwei ulø paymø kørromisramønrrun. Pøs chi kalø marigwan na ulø paymø, pesannappe, (ulø paymumig chi pønrraig kuig køh chindindøbe køben) ñimgurri treegwan marig køn, Señor Jesucristoi merrab, ¹¹namun Satanás kegørøsrkøb nø kanailø kømønrrab. Kaguende nambe tsabø ashibelø ker nøbe chitø martrab inchibig kuigwan.

**Cristotøgabe kanawa
puraamba pønrramig**

¹²Na Troas ciudasø, Cristoi tabig srø wamwan eshka kusrenanrrab pubene, Señorweimburabelan maramig yaskappe tabig kurøppe kurendø, ¹³nai nuneg Tito trusrø mu kaagøptinchene, nane nai isubigube ni mumayguen

kømuben, nabe trusrøngurri nømun ungwa chippa, Macedoniasrømay ibig kur.

Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ taig

¹⁴Inchendø Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab, Cristoinuube nam kaigwan kanawa ¡katø! luchimíig tsimaytø puraambub ambamig kønrrai marøb, katø tru Cristoimburab nebua asiløbe purø may irrabzhig lataig chutøgucha namgurri larrøbitchai marøb Tiuswan. ¹⁵Kaguende Tiusweimbe nambe Cristoi tru purø may irrabzhig latailø ker, kaigyugurri wesraig pønrrabelai lata, tru managatig pinab pinamsrømay amrrab pønrrabelai lata. ¹⁶Incha møilø tru pinab pinamsrømay amrrabelaimbe tru irrabiiibe kwaitø irrøben, katøganelø kaigyugurri wesrailaimbe tru may irrabiiibe øsig kømigwan irrabig køn. ¿Inchen øyeegwan marøb pasrønrraptiibe mu kø chinderah? ¹⁷Katøganelø misaamera truba nørø tru Tiuswei wamwan kan chigucha kømfíig kui lataig an marøb srua llirabelø latawei, nambe treetøwei marøb pønrrømeelø ker. Treeg kømøtø, Tiuswei merrab waminchippe, maig wamindamigwan sora kømø, sølwan waminchib, Tius øriilø kermab isua, Cristogurri waminchibelø ker.

**Tru srøig ‘øyeeg, øyeeg
martrab’ cha kørromisrig**

3 ¿Kabe nambe katøguen namashib chi isumgaig ‘tabelø ker’ chib waminchib pønrrabra chindah? ¿Kabe nambe katøganelø latawei chi isumgaig tabelø kui ashchai, kilga pøriilø ñimun tranamig, kabe ñimgurri kilga pøriilø namun tranamig palaim pønrrabra chindah? ²Nam mailø kuigwan treeg asønannrabelø tru namuyasig kilga pørig latailøbe ñimwein køn, tru

ñim purø tabig amønaig, tru namui manrrømerayu pørig pasrabig, mu misaameratøgucha ñimun mumera køtashib, mailø køtashib ashib tøgagüilø. ³Ñimbe tørgandø asamdeelø køn, kan kilgayu Jesucristo nøashib pøri latailø, tru namui maramigwan marøb pønrrailøyugurri ñim srøig kurrabelø, tintatøga pørig kømøtø, øsig wab Tiuswei Espíritutøga pøriilø. Kabe srug tambalmerayu pøriilø kømøtø, misaamerai manrrømerayu pøriilø køn.

⁴Nambe iigwane Cristogurri Tiuswei merrab treeg kuitamab isua pønrrer.

⁵Kabe nam namashib øyeegwan martrapteelø namdø tsabø marøbelø kua, chi arrubiibe namuinukkurri arrubig kui lataig inchib pønrrømøtø, nam øyan-gatig tsabøtø marøb pønrramig arrubiibe Tiusweinukkurri arrubig køn. ⁶Incha Tius nøtøwei namune tru srøig acuerdo marigwan nam sølgandø marøbelø kønrrai mara pønsraig køn, tru acuerdo merrabsriig maig maramigwan martraim pørigwan kømøtø, tru Espiritu Santoiwan. Kaguende tru maig maramigwan martrai pørigwan mørmfigweimbe kwamigwan srua arruben, trune Espiritu Santobe tru srøig øsig kømigwan tranøbig køn.

⁷Inchen tru maig maramigu marøptøga pønrraig kwamigwan srua arrubig, srug tambalmerayu pørikken tørguegwalmabig køptø, Israel misaamerabe Moiséswan malauguen ashchab kaimaig købig køn, nui malø tørguegwalmabig køben, tru tørguegwalmabiibe kwab yaindøgucha. ⁸Inchen tru øsig kømigwan srua arrubigwan marøb pønrraig tru Espiritu Santoimbe, ¿kan treetøguen kønrrab kømø, maig tørguegwalmabig kuaasamø?

⁹Inchen tru maig maramigwan marøptøga pønrraig misagwan kaigyu pønrrønrrai kørømara pasrøbikken

treeg tørguegwalmabig kuibe, tru marøptøga pønrraig misagwan Tiuswei merrab chi kaig kømeeelø lataig tabig kønrrai marøbiibe, ¿kan treetøguen kønrrab kømø, mas purø tørig tørguegwalmabig køn! ¹⁰Kaguende truig tørguegwalmabig lataig kuikken tru iig purø tørguegwalmabiibamara ashene, truiibe chi tørguegwalmabig kømøn. ¹¹Inchawei tru tørguegwalmabig kwab ibikken kan treeg tørguegwalmabig tøgagig arriibe, tru mana pinømø pasrabig pasrønrrabiibe ¿mas maig tørguegwalmabig kuaasamørra!

¹²Inchawei tru tøgagønrrumab isuigwan nam tøgaguen pønrraig køppe, nambe chi kørømø maig tamigwan tørgandø waminchibelø ker. ¹³Kabe tru Moisés lataig inchib pønrrømer, tru Israel misaamera nui malau tørguegwalmabig kwab arrubig yandø patsi ashmønrrai, malø kasraitøga kasrøb lataig. ¹⁴Inchendø nømui turmerayube yandø chi wamindikken kebyainameelø murig misriilø kua, møin kwalømgatig tru merrabsrø Tius acuerdon marig købigwan leben, chi tainguen mørmeelø køn, tru malø pinøgasrøb pasrabiitøwei pasrabig pasraikkurri. Kaguende tru pinøgasrøbigwane Cristotøwei kerranrrun. ¹⁵Incha møin kwalømgatig tru maig maramigwan martrai Moisés pøriilan asiimørig, tru maløwan pinøgasrøbig lataig pasrabiibe nømui manrrømerayube kasrain pasran. ¹⁶Inchendø møikkøben Señorweimay llirawa pasramisrene, tru pinøgasrøbig lataig pasrabiibe nuinukkurrimbe kerraig kønrrun. ¹⁷Kaguende Señorbe tru Espiritu kua, Señorwei Espiritu chu pasrøbene, Tiuswei merrab kemalamig truyube chigucha iløsrkønrrabiibe chi kaagøn. ¹⁸Inchawei nambe mayeeløba maløwan chi kasra kømø lataig ashib pønrrabeløbe, kan espejo latailø ker,

Señorwei tru törguegwalmabigwan kegurnabelø, nø maig køben nam treeløtøwei misrøb, katøguchinguen, katøguchinguen tørelø misrøb amber. Treebe Señorweinukkurri arrubig køn, tru nø Espirituinug.

Jesucristoimburabigwan eshkabelø

4 Inchawei nambe Tius namun lastima asiitøga i tru marøb pønrramigwan tøga pønrraig køppe, nambe chi kullaarab melømer. ²Pøs chigøben ke kørikken kønrrapteelø søratø mariilane nambe yandø wendøbasrar ker, søratø larrø møg isua marøb pønrrømøwei, Tiuswei wamwan lliska peemaytø marøb pønrrømøweingue. Treeg marøb pønrrømøtø, tru newan ciertonigwane maig kuigwan törgandø kenamarøb pønrraikkurri, nam tabelø kuigwan namashib kenamarøb pønrrer, maya misaamerai isub kebachib pasrabigu ka inchib pasrø mugumab isumig kaanrrai Tiuswei merrab. ³Inchen tru tabig srø wamwan nam eshkab kusrenanig katøgucha pinøgasraig lataig chugúi mōriimīg kōrrømisrøppe, tru yandø pinab pinamnuumay amrrabelaimbe pinøgasraig lataig kōrrømisran. ⁴Kaguende tru mōin kwaløm yu pirau tius, tru nugwaimandziibe, tru chi kōremeelane nøm chigúi mōramig isubig tōgagúigwane chigúi mōrmeelø kōnrrai kasra pasrin køn, tru Cristoi törguegwalmabigwei tabig srø wam tōrbilabigwan nøm nebua ashmōnrrai; tru Cristobe Tius maig køben, truig køn. ⁵Kaguende nambe namuimburabigwandøwei eshkab kusrenanmøtø, Cristo Jesúsbe mayeelaim pala nø ashib karub pasrabig køn cha eshkab kusrenanøbelø ker. Katø nambe Jesucristoyasig ñimuiembe ka karuindø melabelø ker. ⁶Kaguende: “Tru løstøyugurri tōr pilōnrrain”

cha, trenchib Tius nōtøwei namui manrrømerayu nui tōrtøga kebilin køn, tru Tiuswei törguegwalmabig Jesucristoi malau pilabigwan nebua asam tōrwan namun tranig kōnrrai.

Chigøben trømbøig puingucha mur pønrrab

⁷Inchendø nambe iig tru purø tabigwane namui asr kan pirø kōtsø lataigtø tōgaguer, tru iig maramburab marøbig purø nuig tabiibe namuin kōmøtø, Tiuswein kui kenamartrab. ⁸Chiyutøgucha chine chine pui melamig nebuingucha, ke truyutø tambal ambagucha warømer. Ke kan chindamermab isumig pui meløbendø, yandø ke kaimamuitamappe isuiløgucha melømer. ⁹Namun kaig marøb amrruindøgucha, namundø elatsiilø melømer. Pōtiitsiiløbe kuinabendø, kerriguwan pinisailøbe kōmuinatan. ¹⁰Inchawei nambe chu ambuptøgucha, namui asru Jesucristo kwaigwane tōga amøner, katø Jesucristo øsig waikkucha namui asru kenamistrari. ¹¹Kaguende nam øsig pønrrabeløbe Jesucristogurri chu urastøgucha ke kwaitø, kwaitø melamig nebutan, namui ka pinønrrab asru Jesucristoi øsig pasraikkucha kenamistrari. ¹²Inchawei namuinuube kwamig marøb pasrøben, trune ñimuiinuube srøig øsig kōmig marøb pasran.

¹³Tiuswei wamwan pōriguma trenchibig køn: “Kørewa, treekkurri waminchar” cha. Pøs namgucha namui isubigwane Cristoinug treetøwei pasra pønrrøwa, treekkurri nambe kørewa, Tiuswei wamwan waminder. ¹⁴Pøs nambe ashibelø ker, Señor Jesúswan kwailai utugurri Tius tru katøle øsiirangarubiibe, namungucha Cristo Jesúsba tru kanbalatø pønrraikkurri kusrua, Tiusbe nui merraptøwei nam

ñimba kanbalatø pønrramig kønrrai martrab kui. ¹⁵Pøs kerrigu øyeeg pub arrubiibe ñimuyasig tab kønrrain køn, tru ka yandø tab indig misagwan katøguchinguen, katøguchinguen nebub ibene, ‘ungwa, ungwa’ tameløgucha nuramburab nuranrrai, Tiusweyasig maya nuguen tab kønrrai.

¹⁶Inchawei nambe chi kullaaramer. Kaguende namui asrbe patsab yaingucha, namui umbube kwalømmørig, kwalømmørig srøig misrøb inrrun. ¹⁷Pøs nam chigøben puinab melamig ka petø pureb arrubig, kan yangucha murig køtanmab isub mur kui melaibe managuen patsønrrabgaig kan tørguegwalmabig maya nuibaguen øyeeg lataig køn cha, kemesra trendamgaig tabigwan tøgäig arrubig køn. ¹⁸Kaguen nambe namui kaptøga asigwan asha pønrrømøtø, chi nebua asiimíigwan asha pønrrer. Kaguende kaptøga nebua asiiløbe ka purainrrabiitøwein køben, trune tru kaptøga nebua asiimeeløbe managatigweyelø køn.

5 Pøs nambe yandø ashibelø ker, yu pirau nam øsig pønrraig tru namui asr ka petøweindiig kan rancho-unø mara pasrindø lataig, yandø minchib patsindøgucha, katøgan srø asr puro tab ya lataig, mu møguelø taska mari ya kømøtø, srømbalasrø managuen patsønrrabig kømíig Tius tranig tøgagømigwan. ²Inchawei nambe yu pønrrappe, tru srømbalasrø kewa purramitøga pinøbuliilø kømigwan, mana kønrrermab truba truba nuisrab isubelø ker. ³Treebe namune srø asrtøga kenanen, nambe yandeelø asr chigar kømø, tøgar kømønrrun. ⁴Inchawei i asr kan carpa ya lataigu nam øsig pønrrabeløbe larrø tab kømui, truba truba nuisrab isuig melabelø ker. Pøs namune kwamuinrrabna køtan nam tøga pønrraig asrwan trubalatø

srøig itøguenniilø kømøwatøbe, tru yandø pinab patsønrrabigwane tru srøig øsig kømibe yandø nøtø kerriguwan pinabgasra pasramisrtrai. ⁵Inchen namun øyeeg pønrramig kønrrai marøbiibe Tius nø køn, tru treeg kønrrai Espiritu Santon katsig pasra namun tranøbguen inchibig, tru tranrrab kørømisrigwan kutøguewan tranrrab kui asamig kønrrai.

⁶Inchawei nambe chu urastøgucha chi isumø pønrrer, tru namui asru øsig amønippatøbe, Señorweim pulu kømøtø, nambe yabsrøndø pønrrabelø kui nebua asha. ⁷Kaguende nambe amønippe, namui isubigwan Cristoinug pasriitøgatø amøner, namui kabrrawa nebua ashagurrin kømøtø. ⁸Inchendø nambe treeg kønrraitamab chi isumø pønrrer, masken namune asrugurri tarømisra ambinrrabna køtan, Señorba kanbalatø purrønrrab amrrab. ⁹Inchawei namui asru øsig pønrrøwa lata, asrugurri tarømisra amba lata Señor nø tab kui mørøb wanrrai marøbelø kømig namuimbe truig køn. ¹⁰Kaguende nambe tru maig maramigwan Cristo asha marøb wainug mayeeløba kemalamig køn, namui asru amøña tabig marig kuin kui, kaig marig kuin kui maig marigwan nam møitøgucha truburø utønrrab.

Tiusba katøle tab kørømisramig

¹¹Inchawei Señorwan mandø kørig tøga pønrramigwan nam ashibelø kuig køppe, misaamera Señorwan kørenrrai inchib melabelø ker. Pøs Tiuswei merrabma nam mailø kuigwan tørgandø kenagüibe, katø ñimui isub kebachib pasrabigugucha treetøwei tørgandø kenagønrraimab isur. ¹²Kabe nambe namasiitø katøguen ñimui merrab ‘truba tabelø ker’ chib pønrrømøtø, ñim namgurri tab kui mørøb kasrag pønrramigwan

togagønrrai treeg isua inchib pønrrer, ñim tru mandø lötamigwan togagønrrai, tru manrraugurri isua kømøtø, ka palatø treeg maranmab ashchaidø mög inchib chib pønrrabelan. ¹³Namun 'locos køn' tainab pønrraibe, Tiusweyasig køn. Inchen maig pønrramigwan chugúi møra pønrraibe, ñimuyasig køn. ¹⁴Kaguende Cristoi undag købiibe namune martrai trawaguchibig køn. Pøs iigwan nam isua ashene: Cristoma kwappe, mayeelaimburø kwaig købene, treekkurri mayeeløba kwaig køn. ¹⁵Inchen Cristobe kwappe, mayeelayasig kwaig køn, tru øsig amøñibeløbe ka nømuyasiitøwei øsig amøñimøtø, nuyasig amøñibelø kønrrai, tru kwawa, katøle nømuyasig øsiirabigwei.

¹⁶Inchawei nambe yandø möingurrimbunøbe mundøgucha yu piraelø isuimay ka treetø isua ashib pønrrømeelø ker. Pøs nambe merrappe Cristone yu piraelø isua asimay ashibelø kuatøgucha, möimbe yandø treetø nebua asha tøga pønrrømer. ¹⁷Inchawei möikkøben Cristoinug pasrabiibe, yandø nøbe kerrigu srøig køn; merrabiibe yandø chab puraiben, möimbe yandø kerrigu srøig marig peemayig køn. ¹⁸Inchen kerriguba øyeeg arrubiibe Tiusweinukkurrin køn. Pøs nam kailø kua nøbatøwei tab kørromisramigwan Cristo Jesúscurri treeg kønrrai mara, kailø kua, Tiusba tru tab kørromisram wamwan nam marøb pønrrønrrai, nø tranig køn. ¹⁹Tru wambe iig køn: Tiusbe nøbatøwei Cristogurri pirau maya misaameraba kailø kua, tab kørromisramigwan marøb pasraig, nømui chi kaig mariilan ulø payrrab isua ashmøtø. Tru øyeeg nøba tab kørromisram wamwane namun waminchai trana pønssraig køn. ²⁰Nambe Cristoi munchiyu, misag utu Cristo nø waminchib pasrab

lataitøwei nui wamwan waminchib pønrrønrrai pønssrailø ker. Namgurri Tius nøashib treeg maray chib pasrab lataitøwei, nambe Cristoi munchiyu ñimun tiusmanda øyeeg martrunrigay tamønrrun: ¡Tiusba tab kørromisramigwan maray! cha. ²¹Cristobe chigucha chi kaig marig chigaigwan, Tiusbe namuimburø nune kaig marøbig kui lataig treeg mara pasrig køn, nam kaig marmua lataig pønrramig kønrrai Cristogurri treeg martrab.

6 Nam Tiusba marøb pønrrabelø kuig køppe, ñimune øyeeg marøb kørrunrigay chinrrab, Tiuswei tru ka yandø tab indigwane ke chi martraamøbendø uta togagømøtay cha. ²Kaguende nui wamwan pørigube Tiusbe trenchibig køn:

“Yandø tru purugum kwalømmerra puim pasrøben, ñun mørig køn cha. Kaigyugurri wesrailø køm kwalømm puim pasrøben ñun purugúig køn” cha. ¡Møi yan køn, tru tabig purugúigwan utamibe! ¡Møi yan køn, tru kaigyugurri webambam kwalømbe!

Pablon chine chine nehub arriilø

³Mugøben Tiuswei tabig srø wamwan kaashib, nam marøb pønrraigwan kaig køn chib wamindig kømønrraimbe, nambe kaig marøb mungucha srrengwangerub pønrrømer. ⁴Masken treeg inchimøtø, nambe chiyutøgucha Tiusweiwan marøb melabelø kui asiilø kønrrab treeg kenamarøbelø ker: chu uraskucha elachimøtø, marøbig marøb melamigu lata, chine kaig pub arrubigu lata, chine palai mørøb, isui melamig arrubigu lata, ⁵ichagutsiilø kømig nebui lata, kailan pønssrai yau keerig pønrramig nebui lata, kanbalatømisra kaig martrab namig kurrøben treegu melamig nebui lata, maramga murelan marøb melamig nebui lata, kibguen

kimø melamig nebui lata, chigucha mameelø puraambub melamig nebui lata, ⁶chi kaig marmø chishig amønamiigu lata, nebua ashib ambigu lata, chine indindøgucha tammay ka melabig melab, tab inchibelø kômigu lata, Espiritu Santo namba pasraigu lata, nam ka inchib kômø, cierton undaguelø kuigu lata ⁷cierton wamindamigwan treeg waminchibelø ker. Tiuswei maramburab marøbiitøga marøb, tru chigurribunø tabig sölğandø marøb pønrraitøgabe nambe kusrmayba, atsimayba srua kwayab pønrrer, kan suldau kwayab turiamig kusrmayba espadan atsimayba escudon srua kwayab pasrab lataitøwingue. ⁸Kanmaywane truba tab indinab, kanmaywane maig købash indinab, kanmaywane truba tabelø kôn chib wamindinab, kanmaywane larrø kailø kui mara wamindinab, maig kuigwan nam cierton waminchendø, larrø may wamincha isapteelø kui marinab, ⁹nambe mumera kui nebua asiilø kuinabendø, asiimeelø kui lataig tøgagúinab, yandø kwawa pinanmab asha tøgagúindøgucha, øsig amønibig amønibelø, trømbøig ichabetiilø kuinabendø, kwamø ka øsig amønibelø, ¹⁰truba isuilø meløbendø, purø tab kui kasrag pønrrabelø, larrø waachamera kuinabendø, misag truba nørrowan tabigwan tøgagømburab tøgagønrrai marøbelø, chugurringuen komeelø kerrigu chiga latailø kuinabendø, kerriguh tøgar treelø kuinatan.

¹¹Nambe, ñim corintosreelan, maig wamindamigwan tørgandø treeg waminder. Nam ñimuimburab isumibe namui manrrømerabe ke kurindø pasran. ¹²Ñimuimburab nam isumibe chugatikkucha kurin pasrøben, ñimweinre kasrøb tøgagøn namuimburab. ¹³Ambugurri igurri lata treeg kønrraimab isua, kan nai ureg

kui lataitøwei nabe ñimune trenchar: ¡Ñimui manrrømerangucha treetøwei kura tøgagørrunrrigay! cha.

Nambe øsig wab Tiuswei ya ker

¹⁴Ñim Tiuswan korebeløbe Tiuswan lata koremeeløbabe lincha maramgaigube chi lincha maramig kômøn. ¿Kaguende tru tabig sölğandø maramiba, sölğandø kômø mariibabe chincha kandø kønrrab kø? ¿Katø løstiiba, tøbabe chincha trubalatø kønrrab kø? ¹⁵¿Cristoba, Belialbabe chincha kandø isunrrab kø? ¿Criston korebiiba, Criston koremíibabe chincha kandø isub pønrramdiig kønrrab kø? ¹⁶¿Katø Tiuswei yaba, taska mari tiusmerababe chincha trubalatø kønrrab kø? Kaguende nambe tru managuen kwamø øsig wab Tiuswei ya ker. Pøs nøbe trendaig kôn: “Nabe yandø nømuinug pasrabig pasrab, nømui utu uñib indamønrrun cha. Nabe nømui Tius køben nømgurrimbe nai misaamera kønrrun” cha.

¹⁷“Inchawei treeg købene: Tru kaig marøb misaamerai utugurrimbe webamba, yandø nørømisray” cha, Señorbe nui misaameran trendan. “Chigøben køsøngømdiigwane katøramøtay cha. Pøs marmubene, nabe ñimun utamønrrun” cha.

¹⁸“Incha nabe ñimuimbe møkai misren, ñimgurrimbe naimbe nai nusrkalø, nai nimbasrmera misrtrabguen” cha, Tius Newan Maramburab Marøbiibe trendan.

7 Inchawei ñim, nai undaarailø, tru Tius tranrrab misra kørømisriilan tøgarbe, namui asru lata, namui espírituyu lata, kaig marig køsøngønrrapteelan kerriguwan chish misrkun, Tiuswan kóriibala pønrraigu kerriguwan nuindø newan tabelø kønrrab.

**corintosreelø yandø mas kaig
marmønrrab isua mørøb**

²Namun ñimui manrraugurri isua utørray chinrrab inchar. Nambe møigwangucha ñimun sølwan marmø kalø mara pønrrømøwei, kaig marøb ñimun møigwangucha mindisha kørørmarmøwei, kabe nam ñimgurri nam tøgamisrmøwei indig køn. ³Nabe iigwan ñimun øyeeg chippe, ñimbe øyeeg kailø køn chinrrab kømøtø inchar. Nabe yamba trendaig kuig køn, nambe ñimune namui manrrau tōga pønrrer cha, øsig amøña lata, kwamig kui lata ñimun namui manrrau tōgagønrrab. ⁴Nabe ñimune chi isumgailø kui isua pasrab, chiburø køben ñimgurri na truba tab kui mørøb pasramigwan tōgagøb inchar. Nan truba tab kønrrai mari pasrar, chine isui pønrramig puindøgucha, kasrag kōbigwan tōgagømburab tōga.

⁵Nam Macedoniasrø puabe, namui asrwane kan pishindø tabguen israb tōgagømig nebumiig køn. Treeg kømøtø, chiyutøgucha ka isui melamitø, isui melamitø arrubig køn namune, namuim pøtøgatanbe chinetø indinab melamig arruben, namui manrraube kørig isub melamig. ⁶Inchendø Tius tru larrø kullaarai isui melabelan isui inchimønrrai marøbiibe, Tito arriitōga namune truba tab kui melønrrai marig køn. ⁷Katø Tito arrikkurrindø kømøtø, nøgucha ñimgurri truba tab kui mørøb pasramigwan utikkurrimba køn. Nøbe namun wammørørskøtan, ñimbe nan truba ashig kui melaigwanba, ñim tru merrab kalø marig kōbigwan isua mōra kappin kørørgaigwanba, ñim naimburab truba truba isub melaigwanba. Treekkurri nane katøguchinguen kasraaranrrai martan.

⁸Pøs na ñimun tru kilga pōra øri-tøga ñimun truba isuilø kørørmisr-

traï marig kōbigwane nane chi isumø-tan. Pøs tru urasbe nane isubwei indig køn, kaguende tru na kilga pōra øri-ibe kan maya yanagatiitøbe ñimun isui melønrrai marøbwei inchen. ⁹Møimbe nane kasrag kōppe, tru ñim truba isui melaigwan, trunun isua kasrag kømøtø, tru ñim truba isui indiibe ñimui kaig mariilan isua mōra, Tiusweimay lli-ranrrai marikkurri nane kasrag kōtan. Pøs ñim truba isui inchib pønrrappe, Tius trendø treeg kønrrain køben kuig kua, nambe ñimune chigucha chi kalø punrraimbe marmuig køn. ¹⁰Tius maig palain køben nam trumay isui inchib pønrraibe ñimui kaig mariilan isua mōra, Tiusweimay lli-ranrrai marøbig køn, kaigyugurri wesrailø kømigweyasig trembe kaabashmøtømab isumig chi-gaikke. Trune isui inchib pønrramig ar-rubig yu pirauibe, kwamibe tōgaig ar-rubig køn. ¹¹Tius maig palai inchen, ñim trumay isui inchib pønrraigwan ñimguen asay: ñimuinug truba marøg kui inchib pønrramig arrub, øyeekkølig kalø marøbrain køn chib tør marøb pønrramig arrub, kalø maren namig isub pønrramig arrub, kōriibala pøn-rramig arrub, truba truba asinrrabna kui inchib pønrramig arrub, tabigweim-burab ke chinsraatø inchib pønrramig arrub, kaig marøbigwane mōra megan-rrai marøb pønrramig arrub, treeg ar-rin køn. Inchawei kerrigu øyeeg pu-rayaiгу ñimbe chi kalø mara pøn-rømuiin kui kenamarøb pønrran. ¹²In-chawei tru kilgawan pørøppe, tru søl-wan marmø kaig marøbigwan isua, truikkurrim pørmøwei, kabe tru kalø marinabigwan isua, truikkurrim pø-rmøwei indig køn. Treeg kømøtø, tru ñim namuimburab truba isubelø kuig-wan ñimui utu Tiuswei merrab nebua asig kønrrai indig kuig køn. ¹³Inchawei nambe chi isumø tab kui pønrramig køn-rrai mariilø ker.

Nam tru treeg tab kui pønrraig kømnetø, Titon truba truba tab kui pasrai ashabe, nambe larrø tab kui truba kasrag pønrrer. Kaguende Titone nui isubigu katøle truba tab kui mørøb pasrønrrai, ñim sôteelømisra purugúin køn. ¹⁴Pøs ñim corintiosmeraimburab truba tab kuim pasrar chib Titon na waminchib pasraigwan, chi køríimísa kørømisrmur. Nam ñimun kerriguba chigøben wamindiima chi isa wamindig kømuiig køppe, ñimuimburab truba tab kui mørøb Titon nam waminchib pønrraikkucha treetøwei isa kømø wamindig webyan. ¹⁵Inchawei Titobe mømimbe ñimune katøguchinguen undaguig køn, tru nø maig karuigwan ñim mayeeløba mørøb, nun utabgucha, køríibala ke itønab utig købigwan isua. ¹⁶Chiyutøgucha ñimbe chi isumgailø kuimba mayanguen nane tab køtan.

Merø kømø, tranamburab tranigwan waminchibig

8 Trube, mømimbe ñim nai nunelø, wammøra kønrrai inder, tru Macedonia pirausrø iglesiameran Tius nui ka yandø tab indigwan øyeeg tranigwan. ²Yeeg chine kaig nebuinab melamig pub arrubig ututø, nømui kasrag købigwan kasrag kømburab tøgagúiba, larrø chuguringuen kømuilø melaibabe, merøbala kømø, tranamburab tranøbelø kønrrai marin køn. ³Inchawei nabe maig kuigwan wamindamønrrun, tru nømun maig purugumdiig køben treeg purugua, nebumbaigwanguen nebua tranig køn cha, nømun mu tranrrai indig kømøtø. ⁴Pøs namune truba rugabelø køn: “Tru Jerusalénsrø Tiuswei misaameran namgucha truilan tøga purugúig kønrrai treeg marbashibsrømøgue” chib. ⁵Incha nam treeg martraitamab isuigwandø marmøtø, nømbe Señorweyasimerrig pønrrønrrab nømashib pønrramisra,

trugurrimbe namun treetøwei pønrrønrrab pønrramisrøbelø køn, Tius maig kønrrain køben treeg. ⁶Inchawei nambe Titone øyeegwan martrunrrig cha waminchibelø ker: “Iig truba tab indigwan ñi maig marøb pølbasriibe, katø treetøwei tru corintiosmera jerusalénsreelayasig tranigwane tabig marøb patsøgørrunrrig” cha. ⁷Pøs ñimbe isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigu lata, Tiusweimburabigwan nebua ashib waminchib ambigu lata, Cristoí maramigwan tab asha maramigu lata, ñim namuimburab undag købig tøgagúigu lata, chiyutøgucha ñimbe ya merrabguen melaig køppe, lastima asha tranøbelø kømigu chigucha iyu treetøwei merrabguen webamrrab inchigay.

⁸Maig martrain chippe, ke kandø chibig lataig nabe treeg karua pasrmur, treeg kømøtø, ñim undag købigwan cierton tøgagúitashchab ashchab inchar, katøganeløma treeg tab marøbelø køn cha trunun eshka. ⁹Kaguende ñimbe namui Señor Jesucristoi tru ka yandø tab indigwan nebua ashibelø køn, nøbe chigucha chi palømfíg tøgagig købendø, ñimun undag købiitø larrø waacha misra, tru nø treeg waacha misriitøga ñimun Tiusweimburabigwan chigucha chi palømeelø kønrrai marigwan.

¹⁰Incha iigube nabe ñimun øyeeg maramdiig køn chinrrab inchar: tru purugunrrab tulisamigwan ñimbe marig pilawei tranamigwan ñimmerrig tranøb, katø trutø kømøtø, maramigwan ñimwei isuig kuig købene, ¹¹trube, ñim pølbasra marigwane mømimbe tabig marøb patsøgamig køn cha. Tru ñim purugunrrab indamigwanma ñim ke martraptø pønrraig køppe, trube, tru maramigwane treetøwei marøb patsøgamdiig køn cha, ñimun maig nebubendø. ¹²Kaguende møikkøben ke tranrrab isua, mayanzhig tranamdiig

køben treeg tranigwane Tiusbe chi kashmø utabig køn, ke chugurrin kòmuingucha tranrrai inchimøtø.

¹³Inchendø nabe øyeeg chippe, kaneløbe chairailø kørrømisren, ñimbe purugub meløwa, ke chugurringuen kòmui inchib kønrrain kòmøtø, ¹⁴mumaytøgucha lata kønrrai inchar. Møin kwaløm ñim chigucha chi palømíig uncha tøgagúibe nòmun purugumig køben, katøwan ñim palai meløbene, tru nøm uncha tøgagúibe ñimun purugumig kønrrai. Trumaybe mumaytøgucha lata kønrrun. ¹⁵Tiuswei wamwan pørigu maig taimbala: “Nu tulishibiibe ke unchagøm tøgagømøwei, lamøtø tulishibiibe palappuin kømøwein køn” taig.

Titon Corintosromay karua ørøb

¹⁶Namui Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab, ñimuimburab na isui lataitøwei Titøi manrraugucha isunrrai pasrigwan. ¹⁷Pøs na nun Corintosromay ya, øyeeg maramdiig køn cha, na wamindigwan ka møriitø kømøtø, nøbe maramigwane ke marøg kuindø megaig kuig kōppe, nøashib treeg martrab isua, ñimuisromay yan.

¹⁸Incha kan nuneg, Tiuswei tabig srø wamwan eshkaab kusrenanøb pasraigu, chu iglesiameratøgucha nune truba tabig wamindinabigwan nambe Titøba lincha inrrai ører. ¹⁹Incha katø treetø kømøtø, tru iglesiameragucha nun lawa wesraig kuig køn, tru jerusalénsreelai tab indig purugúigwan nam srua amben, nø namun lincha attrai. Nambe Señorwan maya nuguen tab indig kønrraimba, nam purugug kui pønrraigwan katøganelan kenamartrappa, tru an tulisaiwane nam asha marøb pønrrabelø ker. ²⁰Mugøben namun ‘øyeeg kalø marøpteelø køn’ tainab pønrramig kømønrrai inder, tru

yeeg nørø keta traniilan nam asha marøb tōga pønrrønrrai tranigwan. ²¹Kaguende nambe chiwandøgucha maig maramigwan sølwan martrab inchib melabelø ker, Señorwei merraptø kømø, misaamerai merrabgucha treetøweingue.

²²Incha nambe katøgan namui nunewan nòmun lincha inrrai ører, nui mariiløyu chiyugøben ke martraptø pasrabig kui katø katø treeg møg kui nam asigwan. Incha mømibe nøbe katøguchinguen tru maramigube ke martraptøweim pasran, ñim chi isungailø kui nø truba isua tøgagúikkurri. ²³Pøs Titøbe, naimbe nan lincha megabig, katø ñimui utu chi maramigu purugub megabig, treeg køn. Inchen tru katøgan lincha ambub nuneløbe, tru iglesiamera karua øriilø, Cristoyasiibe maya nuguen tabig kønrrai pønrrabelø, nømbe treelø køn. ²⁴Inchawei ñimbe tru møguelane truba undaguelø kuin kui ashchai kenamartrigay, iigwan tru iglesiamera mayeeløba asha kønrraingue. Katø na ñimuimburab tab kui mørøb pasraibe chigurrin kui ashchai inday.

Cristogurri nunelan purugumig an tulisai

9 Inchen tru Tiuswei misaameran purugumig tru an tulisamigweimburappe ñimune chi pøramikken palømøtan. ²Pøs tru purugumigwane ñimbe purugunrrab ke muniitø pønrrabelø kui nabe ñimune ashibig kur. Incha nabe treegwan ñimuimburab macedoniasreelai utu truba tab kui waminchib pasraig køn, ñim acayasreeløbe tru tranamigwane marig pilasrøwei tranrrab chab tamara kuig købene. Inchen tru maramigwan ¡katø! marig kørrømisrtrai isua ñim marøb kuibe, nøm tru macedoniasreelø truba yamelø treetøwei martrab isunrrai

indin kòn. ³Øyeeg kuindøgucha tru ñimuimburab nam øyeegu truba tab kui mørøb waminchib pønrraibe, ka wamindiitø pureptinchibgunmab isua, i nunelan ørar, tru ñimuimburab na maig waminchib arrig, masken tamara kønrrai, ⁴inchippa macedoniasreelø møiløgøben naba amrrub chi inchene, ñim chigucha marmø, pesan køben puinab melømønrrai. Pøs, kan treeg pubene, namune purø nu køriimisram nebunrrab kòn, ñim chab tamara melaitamappa nam ñimun chi wammørøsrømøikkurrindø. Pøs, ñimune masken køriimisram nebunrrun. ⁵Inchawei øyeekkurri, i nunelan ñimuisrømay merrab ashchab amrrai øramig nabe palai asig kuig kòn tru purugumburab purugunrrab misrig købigwan tulisam purugua yandø ke chab tamara munig kønrrai. Trumay tru ñim purugumig tulisaiibe merøbala kømø, tranig kui asamdiig kønrrai, ke tranrrai inchendø, tranig kømøtø.

‘Merø kømø, purugumigwan øyeeg maray’ chib wamindig

⁶Incha ñimbe iigwan isua kuy: møikkøben ke kagømønrraindiig ellguabiibe, katø treetøwei kagømønrraindiig tulishinrrun. Inchen møikkøben ellguamburab ellguabiibe, katø ellmarigwan tulisamburab tulishinrrun. ⁷Ñim møitøgucha tranamigwan tranøppe, ñui manrrau maig tranrrab isua tøgagúig køben, treeg tranamig kòn, ke tranmuinrrabna købendø, tranmøwei, kabe ke treeg tranamig kuikkurrindø tranmøweingue. Kaguende Tiusbe kasraatø tranøbigwane undaguig kòn. ⁸Inchen Tiusbe maramburab marøbig kòn chigurrimbunø tøgagømigwan ñimuinug tøgagømburab unchaguen tøgagømig kønrrai, treeg maramig, chiyutøgucha ñim chi palabigwan chu

urastøgucha palømø tøgagua, chigøben tabig maramigu kerriguba ñim purugub kømig unchaguen tøgagønrrai. ⁹Inchawei Tiuswei wamwan pørigube trenchibig kòn:

“Larrøbitchai tsurøb, waachameran tranøb indig kòn cha.

Inchen nui tru tabig sølgandø maramibe managatig pasrabig pasran” cha

¹⁰Inchen Tius tru ellmarøbigwan yell tranøb, pirri manrrai tranøb inchibiibe, maig palabigwan tranøb, ñimui yellwan nørø larrøbitchai marøb, tru ñim tabig sølgandø maramibe kan ellmarig misrøb lataitøwei nørø larrøbichib inrrai martrun.

¹¹Trumaybe ñimbe chiyutøgucha chi palømíig tøgagønrrai mariilø kønrrun, chiyutøgucha purugumigu merøbala kømø, tranamburab tranøbelø kønrrai. Inchen ñim tru purugúigwan nam nømun tranen, nømbe Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chib kømig kønrrun. ¹²Kaguende ñim øyeeg marøb kuibe Tiuswei misaameran chi palabigwan treeg purugúitø kørømisrømøtø, Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chib kømikkucha truba truba kønrrun. ¹³Inchen tru ñim øyeeg purugúigu ñimbe mumera kui asiilø kòn. Katø nømbe Tiuswan truba tabig waminchun, Cristoi tabig srø wamyu pønrrøwa, truig maig taigwan ñim møra, truigwan kenamarikkurrimba, katø ñimbe nømun merøbala kømø purugub, katøganelø mayeelan treetøwei purugub indikkurrimba. ¹⁴Katø nøm tru ñim purugúigwan utabeløbe ñimuyasig Tiusba waminchippe, ñimuimburab truba nu undaatøga martrun, Tius nui ka yandø tab indigwan tøgagømburab tøgagønrrai ñimun tranikkurri. ¹⁵¡Tiuswan ‘mayanguen ungwa, ungwa’ chinrrab, wamindiitøgabe kan

mandøguen tamgaig purø nuig tabig keta tranigwan!

**Pablo Tiusweiwan nø
marøb pasraigwan
chinchaingaig waminchib**

10 Na Pablo ñimun øyeeg martrigay chib waminchar, Cristo tru purø tammayig kuitøgaba, purø tab inchibig kuitøgaba. Tru na ñimui malau pasrappe, chi tre chish waminchib pasrømiig køn tainab, trube, peesrøn pasrappe, maig tamigwan kelarrab, kelarrab trenchibig køn tainabig. ²Na ñimun trenchinrrab inchar, na ñimuisrømay arrua, namun møiløgøsrøn ka namuimburaþtø isub yu pirau maig købashtiig amøñibelø køn chibelan kelarrab, kelarrab tamig tøgagúigwan tiusmanda ñimun trendamig kømønrrai inchunrrigay cha. ³Pøs nambe misag kuinabwei inchendø, yu piraelø maig kwayabelø køben, treeg kwayab amøñimeelø ker. ⁴Kaguende tru chitøga kwayamig nam tøgagúibe, møguelain kønrrab kømøtø, trube Tiusweinug maramburab marøbig, treeg køn, ni mumaygucha chindamga murelø nugwaimandzig pønsraig pønrrabelan pøtiitsamig. ⁵Pøs truitøga nambe tru kusremburab kusrewa wamindiilanba, katø tru purab nørreelø isuilø misamera Tiusweimburaþigwan nebua ashmønrrai sötø pasramisrøb kurrabigwanba pøtiitser, tru chigurrimbunø isuilane Cristo maig kønrrai inchen, treegu pønrrønrrai merrarrawa pønrsrøb. ⁶Incha ñim newan mörøbelø misra pønrramisrene, tru maig taigwan mörmeelane nambe møra melønrrai mara kørromartrab pønrrer.

⁷Ñim kui ñimui kabyu maig kenagøben, ka palatø isua ashibelø. Møikkøben, isa kømø Cristoin kurmaþ isua pasrøwabe, trube, iigwan isua kømig køn: Nøma Cristoin kuig

købene, namgucha Cristoieløtøwein kuin kui. ⁸Maig maramigwan nam karub tøga pønrrønrrai Señor namun trana pønrsraigwan, iigwan na purø møg inchib waminchib pasrab lataig indinaindøgucha, nabe chi kørig misrabe pasrømumønrrun. Pøs tru maig maramigwan karub pønrrønrrai Señor namun trana pønrsrøppe, ñimun mindishaguen kørromartrain kømøtø, Tiusweimburaþigu nørørøram purugunrrainguen tranig kuig køn. ⁹Pøs na kilgamera pøra, ñimun truiløtøga ke kwaarøsrøg køb lataikkucha indig kømønrrai inchar. ¹⁰Pøs møiløbe trenchibelø køn: “Tru Pablo kilga pøriiløbe purø murtø tranøbig, ke menrra mur waminchibig treelø køn cha. Inchendø nøashib namba pasrappe, chi trengatig kømøøllig, waminchibgucha chi may waminchimíig køn” cha. ¹¹Pøs tru treeg chibeløbe, trube, iigwan isua kømig køn: nam yabsrøm pønrrøwa, kilga pørigu mandø chib pørøbeløbe, ñimui utu amrrua, marøbgucha treetøwei martrab kui.

**‘Nuig misrøb møg inchibig
køn’ taigwan løtab**

¹²Pøs nambe tru nømasiitø ‘truba tabelø ker’ chib pønrrabelø truilø mailø køben, namgucha nømbe latailø ker chib pønrrømøwei, kabe nøm maig tabelø køben namgucha treeløtøwein tabelø købraitashchab inchib pønrrømøwei inder. Trune truiløbe nømasiitø kangurrin kangurri mayangatig køtashib, katøganelø lataitøwein købraitashchab inchib pønrrappe, chugúinguen mörmeelø køn. ¹³Inchen nambe møg inchib ke purabgucha waminchib pønrrønrrab kømøtø, Tius namun mayangatig martraþi pønrsraigwan nambe treegwandø marøb pønrrer, katø ñimuisrøngatikken

pumig kōnrrai tranigwan marøb. ¹⁴Kaguende nambe namuinukkurri webunagucha pōnrrømer, pøs nam ñimuisrø pumuig kuig lata. Pøs nambe ñimuisrøngatig Cristoi tabig srø wamwan nammerrigwei srua amrruig købig kōn. ¹⁵Kabe katøganelø nøøreelø marigu kebamba, purab møg inçhib waminçhibgucha pōnrrømer, namuinukkurri webambub. Masken treeg kōmøtø, ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigu katøguchi nōrrørab amrraimab isua muniirab meler, namui maramig ñimui utube nōrrø larrøbichib inrrai, ¹⁶Tiuswei tru tabig srø wamwan ñim corintoelainukkurri mas yabsrønguen eshka kusrenanig kōnrrai; peenug katøganelø kebamba marinug trusrø nam kebuna møg inçhib waminçhib pōnrrømōnrrab.

¹⁷Inchen mōikkøben nui misrøb møg inçhib waminçhib pasrag købene, nōasiitø kōmø, Señorweiwane tab kui mōrøb tabig waminçhib pasrøbash. ¹⁸Kaguende nōasiitø 'truba tabig kur' chib, nuimburaptø waminçhibigwan tabig kui asha kōrrømarig kōnrrab kōmøtø, tabig kōn cha, Tius nø waminçhib, trube tabig kōn.

Pabloba, 'Cristo nōashib karua øriilø ker' chib ka isatø inçhibeløba

11 Ke na chugúu mōrmíig lataig na mayandø waminçha mōrtrab ñim trunun ka awentaimbe kōtan. Pøs na treeg indingucha ñimun ka awentarray chinrrab inchar. ²Kaguende ñim mōigweyasig pōnrrappe, ke trugweindø kōnrrai, na treeg inçhib truba isub pasrappe, Tiusweinukkurri arrubiitøga treeg inçhib pasrar. Muba kasharanrrab misrabe, truibatø kasharanrrai nabe ñimun treeg mara tøga pasrar, trube tru Cristoba, tru nø perainrrab arrub kwalø m nui merrab

kan mu mōøbagucha kimø srusrø newan chishig lataitøwei na ñimun nun treeg kenamartrab. ³Inçhendø nane kōrig isutan, tru ul purø may kebenøsrkamig tøgagúitøga tru Evan kebenøsrkøb lataitøwei ñimungucha mumay køben ñimui isubigu peløsrkøngarunrraitamab tru ñim isa kōmø pōnrraigwanba, tabig chishig Cristoinug pōnrraigwanba. ⁴Kaguende mōikkøben ñimun tru nam eshka kusrenani lataig kōmøtø, Jesúsweiwane peemay eshka kusrenanøb arrin kui, kabe tru ñim Espiritu Santo uta tøgagúigwan kōmøtø, katøgan peg espíritun waminçhib arrin kui, kabe Tiuswei wamwan ñim uta tøgagúigwan kōmøtø, pegwan waminçhib arrin kui inçhibigwane, trube, ñimbe chi chimø melabelø kōn. ⁵Cristo nōashib karua øriilø misrøb, tru purab nōrreelø chib pōnrrabelai merrab chiyugucha lamíig kōmur nagucha. ⁶Pøs nabe nai waminçhib kan mōrøptø purramdiig, may waminçhimíig kuinainçgucha, nebua kusreb asigube nabe maig kuigwan nebua ashibig kur. Iigwane chiyutøgucha ñim tørgandø ashchai kenamarig kōn.

⁷Ñim nōrreelø misrtrai, nabe naasiitø chigucha kōmíig misrøb, Tiuswei tabig srø wamwan truburø chi utømø eshka kusrenanøb pasrappe, ¿kabe nabe kaig marøb pasrabraig kō chindah? ⁸Na ñimun purugub pasrōnrrab, nabe katøgan iglesiameranguen kerrab lataig utamig nebubig kōn, nai chi palab arrubigwan tøgagōnrrab. ⁹Pøs na ñimui utu Corintosrø uñib urasma nan chi palab arringucha, munguen tranrra cha, miamuig kōn. Kaguende nan chi palab arrubigwane namui nunelø Macedoniasrōngurri amrrua, tranig kōn. Chiyutøgucha nabe ñim ke nan tranrainçdø, tranrainçdø inçhimōnrrab, nabe purø ashiptø megaig kōn. Pøs katøgucha mun miamø,

nabe treetø ka megabig megamønrrun. ¹⁰Cristoi newan ciertonig nainug pasrai mōra lataitøwei, na chi an purugúig utømø, tru mōg inchib tab kui mōrøb waminchib pasraigwane Acaya pirausrøngucha nane mugen waminchimønrrai katønrraamøn. ¹¹¿Chindimbagurri? ¿Pøs kabe na ñimun undaguig kømubra chindah? ¿Pøs Tiusbe asha pasran, nabe ñimun undaguig kui!

¹²Nabe tru purugurray chib miamø maig marøb arrigwane marøbig maramønrrun, an utab pønrrøbendø, tru nam lataitøwei marøbelø ker chi køptø tru kemesratøguen mōg inchib waminchib pønrramigwan labelan marbashmø kanmaytø kata pasrtrab. ¹³Kaguende tru treeg inchibeløbe, Cristo cierton nøashib karua øriilø kømøn. Tru marøbeløbe ka may wamincha isatø marøbelø, Cristo nøashib karua øri latailø misrøb treeg inchibelø køn. ¹⁴Inchen øyeegwane ke kwaara asamikkucha kømøn. Kaguende Satanástøweinguen kan ángel tabig tørigwan tøgaiçg lataitøwei misrøbig køn. ¹⁵Inchawei øyeebe kwaaramdiikkucha kømøn, pøs tru Satanás karuigwan marøb pønrrabeløgucha tru sølgandø tabigwan marøbelø misrøb pønrrøben. Pøs nømui kaig marimburø maig utamig køben, treegutøweim patsønrrun.

Pablo chine chine kaig nebuinab megaig

¹⁶Pøs nabe katøle trenchinrrab inchar: mugucha nane ke chugúí mōrmíig kui lataikkucha mara srua kømørnrrigay cha. Inchendø ñim nan treeg isua tøgaguabe, trube, na chugúí mōrmíig kuingucha, nan treeg ka utørray chinrrab, na maitøguen mōg inchib pasramig kønrrai. ¹⁷Tru na naasiitø truba tab kui mōrøb mōg inchib waminchib pasraibe, nan

Señor wamindingaruben wamindig kømøtø, chugúinguen mōrmubendø wamindi lataig, treeg køn. ¹⁸Pøs truba yamelø mōiløgøbenma pirauig maig køben treegu nømasiitø purø nørreelø mōrørai inchib pønrrøbene, nagucha treetøwei purø nuig kui mōrørai inchib pasrønrrab. ¹⁹Ñimbe ya kusrebelø købendø, chugúinguen mōrmeelane, trube, ñimbe ke mōrøguen isrømøzhig melabelø køn. ²⁰Møikkøben ñimun maig martrain chippe, ke treeg marøb melønrrai inchibigwanba, ñimun sötø pønsra nø tōga kørørmisrtrab marøbigwanba, ñimun chi isa køben kerrawa, nui marøbigwanba, ñimune chigucha kømeeelø marøb nuig misrøb pasrabigwanba, ñimun maløbøtø pashaguchib, treeg inchibigwanbabe, trube, truigwane ñimbe ke chi chimøzhiitø melabelø køn. ²¹Pøs nambe øyeeçg kenamarøb pønrramibe yangucha kullaguelø købrain køn tamig, nane kørikken køtan.

Kaneløma ke nømasiitø chinetø mōg inchib wamincha mōrene, treetøwei nagucha martrab, treeg wamindamibe na chugúí mōrmøgølig lataig wamindig kuindøgucha. ²²¿Nømbe hebreosmera kø chindah? Nagucha hebreotøwein kur. ¿Nømbe Israelwei misaamera kø chindah? Nagucha Israelwei misaatøwein kur. ¿Nømbe Abrahamwei misaamera kø chindah? Nagucha Abrahamwei misaatøwein kur. ²³¿Nømbe Cristoiwan marøb melabelø kø chindah? (Pøs chugúí mōrmíig lataitøwei waminchar) Nabe nøm lataitøguen kømø, masken marøb, marameløygucha mas mur marøb, kailan keeri yau nømun lataitø kømø, katø katø merrarrawa keeriinab, ichaguchibgucha, mam ichagutsamigwan nømun lataitø kømø, ichagutsamburab ichagutsinab, katø katø ke yandø øsig kømurmab

isui megamig pub, ²⁴katø trattrø pijibe judíosmera maig ichaguchibelø kuigwan treinta y nuevebatø ichagutsinab megabig kur. ²⁵Katø pønmay tsiitøga ichib srua kuinab, katø kan pijibe kwetchab sruutøga petinab, katø pønmay barco pitis misrøb chab mincha, piu asentaben, kan pijibe kwalma y mawa nane mar tøbøtaasrø pi srua yaig megamig nebubig køn. ²⁶Chu urastøgucha naimbe webya yamitø, yamitø nebuben, kanmaywane nørø pimerayu chine purayaig megamig nebuben, kanmaybe nileelai utuwan chi kuinanrraptiig purayamig nebuben, kanmaybe naim pirau misaameratøwei chigøben marinanrraptiig pureb yamig nebuben, kanmaywane judíos kømø misaamera chigøben marinanrraptiig purayamig nebubig køn. Inchen kanmaywane ciudayu korig kømdiig inchibeløyu purayamig nebuben, katø kanmaywane mu misag warab waraimørø korig kømdiigu purayamig nebuben, kanmaywane maryu chigøben kuinanrraptiig treegu pureb megamig nebuben, katø kanmaymerawane ka isatø 'Cristogurri nunelø ker' chibelø chigøben marinanrraptiig, treeg unamig nebubig køn. ²⁷Marameløgucha purø murig, trurrigu ni mandøguen kømui megamig, treeg nebubig køn. Katø katø kibguen kimøwei, katø parøgwai mørøb, pi mulgwai mørøb, katø katø chigucha mamíig megamig nebub, kørørag kui megamig nebub, asru kemig chigagúinab megamig nebub inchibig køn.

²⁸Inchen tru kømnetø kwalømmørig na isuim pasramibe iglesiamerabe mayamba chinchib kermab isub pasramig, truig købig køn. ²⁹Møikkøben kullaarain pasrøbene, nan kullaaraig kui lataig købig køn. Inchen møikkøben kaigu srørrøngwanguinab megabene, nan pusrkwabig køn. ³⁰Na

møg inchib waminchib pasramig nebubene, na truburab kømíig kullaguig kuigu, tuyube møg inchib waminchib pasramønrrun. ³¹Namui Señor Jesucristoi Møskai, Tius tru managurri managatig mayanguen tabig wamindinabiibe nabe ka isatø inchib pasrømui asha pasran. ³²Rey Aretas karuigwan marøb wabig, tru Damasco ciudayu kubenadurbe tru damacenosmerai ciuda pøtøgatan laringaruin købig køn, nan kemørtrab. ³³Inchen nane tru ciudayu pøtøgatan srug pirøbanrrig marigugurri kan pendanayu kørøørøbelø køn, kan tasinyu waya. Øyamay nabe truigwei taskugurri welula, ibig kur.

Pablon Tius nuimburabig mu asiimíig pønrrabelan kenamarøb

12 Nabe katøgucha naasiitø møg inchib waminchib pasramig køtan, treeg mariibe chi purugumíig kuindøgucha. Nabe piab lataigu na chigøben asiilanba, Señor nuimbura-belan nan kenamariilanba, trunun waminchab. ²Nabe kan møg ashibig kur, Criston kørewa pasrabigwan, mõi ya catorce añosken køn. Truigwane tru pøn srømbalærøngatig srua yaig købig køn. Nune asrbañau srua yaig køh, kabe asrbañau kømø, srua yaig køh, chindindø, truigwane maig kui mørmur. Trunune Tiustøwei asan. ³⁻⁴Tru møwane tru srømbala Tiuswei purø tabzhiisrømay srua yaigwan nabe asha kur. (Nune asrbañau srua yaig køh, kabe asrbañau kømø, srua yaig køh, chindindø, truigwane maig kui mørmur. Trunune Tiustøwei asan.) Inchen trusrømbe ni kan mandø chaguen trendamgailø nøbe wamindi mørig køn, treegwane kan møwane waminchimønrrai meriilan. ⁵Pøs nabe tru møweimburappe si møg inchib waminchib pasrabwei

indamønrrun, pøs truibe nawein kuinaben. Inchendø nabe naasiitø møg inçhib waminçhib pasrømøtø, na trengatig kømíig kullaguig kuinaigube møg inçhib pasramønrrun. ⁶Pøs nan møg inçhib waminçhib pasrag køben, na treeg inçhib pasrainguen, nabe ke chugúi mormíig lataig indig kømubsruinrrun. Kaguende nabe cierton waminçhibsrubrainrrun. Inchendø nabe treebe marmumønrrun, na maig kuigwan asig tre lataitø kømøwei, na waminchen ñim møri lataitø kømøwei, mas nuikken kuin kui mugøben nan treeg isumønrrai.

⁷Øyeeg chigøben purø nørreelø nan kenamarig, truilø nan purab nuig kurmab isub pasramig marmønrrai, nane nai asru chu uragucha kan kal lataig kebuchib pasrønrrai pasrig køn, Satanás ørig, ni mandøguen kømui pasramig kønrrai martrabig, na purab nuig misrøb pasramig kømønrrai. ⁸Inchen nabe iigwan Señorwan pønmay ‘tiusmanda kerrarra’ cha miaben, ⁹Señorbe nane trenchibig køn: “Tru nai ka yandø tab indig truitø ñune tsabø køn cha. Kaguende tru nai maramburab marøb pasrabiibe ñi truburab kømíig kullaguig kuigu masken tab kenamisran” cha. Inchawei treeg købene, na truburab kømíig kullaguig kuigu mayanguen tab kui mørøb møg inçhib waminçhib pasramønrrun, Cristoi maramburab marøbig nainug pasrønrrai. ¹⁰Inchawei nabe na truburab kømíig kullaguig kuigu lata, nan tsalø waminab pasraigu lata, nan chi palabigu lata, Cristogurri nan kaig martrabgøba indinab megaigu lata, nabe truba tab kui mørøb kasraarar.

Pablo corintosreelan isub

¹¹Pøs nabe kan chugúi mormíig lataig indig køn. Inchen na treeg inçhaimbe nane ñimweinre indig køn. Naimburab

tabig waminçhippe, ñimguen tabig wamindig kønrraptiig kur. Kaguende tru Cristo nøashib karua øriilø misrøb purab nørreelø chib pønrrabelaimbe nabe chiyugucha lamíig kømur, nabe maya chigucha kømíig kuinaindøgucha. ¹²Cristo nan nøashib karua ørig kuin kui asamig, maig kuindøgucha tammay nabe ñimui utu kenamarig køn: Tius naba pasrain kui ashchai mariilø marøb, kwaara asamdeelø marøb, maramburab mariilø marøb, treeg. ¹³Tru katøgan iglesiameran lataguen kømø, ¿nabe ñimun chiyurren lameelø marøb kørøra pønstrøbrah? Na ñimun tranrrai miamuig, trutøwein køn. Pøs na miamub kalø marigwan ulø paymø pesannarrai chinrrab inchar. ¹⁴¡Au! Nabe katøguen chab tamaraguen megar ñimun ashchab attrab, møimbabe chabguen pønmayguen kønrrab køben. Treetøwei katø na ñimun mianrrab kømø arrumønrrun. Kaguende nabe ñim chi tøgagúigwan isua lamøtø, ñimun isur. Pøs kaguende ureemera møskalayasis esegab tulisamig kømøtø, uregweyasig esegab tulishib melamibe møskalainguen køn. ¹⁵Inchawei nabe tab kui kasraatø naiwan kerrigu kastamønrrun, naasiitøweinguen ñimuyasis patsønrrai marøb. Na ñimun mas undaarabene, ¿ñimgurrimbe nane tre undaaramønrrapteh?

¹⁶Pøs trube, naimburappe ñimbe ashibeløguen na ñimun tranrrai miamuigwan. Inchendø nabe ke chi maramdiig køtashib ashib megabig køndainabig kuig køppe, trube, ¿ke chi isa køben kabe ñimun chi wesrabraig køppeendi? ¹⁷¿Kabe na tru møilan køsrøn na ñimuisrømay karua øriiløtøga chi isa køben, kabe ñimun chi wesrabraig kø chindah? ¹⁸Nabe Titone: “Tiusmanda ashchab irrurriig” cha, Cristogurri namui katøgan nunewanba nun lincha inrrai ørig kuig køn. ¿Kabe

Titobe ñimune chi isa køben chi wesraig køppeendi? ¿Nambe yamba pailøba treetøwei kandø isua marøb, katø pailøba yamba tru maywandøwei pønrrammørgøppeh?

¹⁹Nambe ñimui merrab ka tab wegørrag køptørre inchib pønrrabelø kui, ¿ñimbe katøgucha mõi øyangatig kabe treeg asønain pønrrøgueh? Treeg kømøtø, nambe waminchippe, Cristoinug pønrrabelø kui asamdiig Tiuswei merrab waminchib pønrrer. Inchen nam kerrigu mariiløbe, ñim, nai undaarailø, Tiusweimburab ñim nørørab amrrain køn. ²⁰Pøs nane køristø køtan na ñimuisrø puben, na ñimun mailø kønrrai isua pasraig ñim treelø kømøwei, katø ñimgurri nan maig kønrrai isua pønrraig treeg kømøwein køptinchen tsaatø indinab pønrrainabgunmab. Nane køristø køtan ñimui utu aleguiyam lailø, møikkøben chi tøgagøben pusrkwai asiilø, purø trømbøig namig kui indiilø, nøøø katøgan sötømisrøb tarømisrøb ambiilø, katøganuimburab wam kusrub wamindiilø, isa wamincha møriilø, purø nørreelø misrøb pønrrailø, mumaygucha kømfiig mara pønrrailø, treeg kønrraitamab. ²¹Incha nane kørig isutan na ñimun katø ashchab puben, Tiusbe ñimui merrab nan kørig purøøren, truba yamelaimburø nan kisamig nebunrraitamab isua, tru merrabwan nømui køsøngønrraptig mariilanba, møgueløba, ishumburmeraba trømbøig mariilanba, mu mandiiifiig chi marøg køben trømbøig maramitø srua ambiilanba isua mørmuin køben.

**‘Isua ashiptø melønrrigay’ chib
wamindiilø srabeig**

13 Na ñimun ashchab arrumig møimbabe pønmayguen kønrrab køn. Chigøben kalø puigwan asha

marøppe, kan pailø kui, pønelø kui ‘maig purayaigwan treeg køn’ cha nømashib eshkaendøwei, maig kønrrabigwan asha maramig køn. ²Nabe tru pamay kønrrabyu marig merrabwan arrua, ñimba pasrøwa, kanmaytø isua kønrrai eshkaig købig kuig køn. Na mõi katø ñimba pasrømøwagucha katøle katø eshkanrrab inchar, tru merrabwan kaig marøbelanba, mayeelø katøganelanba na katøle arruppe, kan waachaalleelø chib mun lastima ashchab attrab kømur cha, ³kaguen ñimbe Cristo nagurri waminchib pasrabig kuitashchab ashig køb ñimbe trurre lab kuig køben. Cristobe ñimba mumay kømigwane chi martrabga kaizhikkucha kømøtø, nøbe ñimui utu maramburab marøbig køn. ⁴Pøs isa kømø, Cristobe misagwei asr lataitøwei kullag kua, kurusyu mesrøben, kwaig køn. Inchendø Tiuswei maramburab marøbiitøga øsig wan. Pøs katø treetøwei nambe Cristoinuube kullaguelø kuinabendø, Tiuswei maramburab marøbiitøga Cristoba øsig pønrramønrrun ñimuyasig marøb pønrrønrrab.

⁵Ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra pønrraigu pønrrabraitashchab tab isua ashib, maig købraitashchab ñimasiitøwei paya mørøb inday. ¿Jesucristo ñimuinug pasrabig kuin kui ñimbe ashmeelø kø chindah? tru ñim maig pønrraitashchab isub pønrraigu chi kalø webammuikkurrimbe. ⁶Pøs namui isubigwan Cristoinug pasra tøgar kua nam tabig webamba pønrraigwan ñim nebua ashchun. ⁷Incha nambe Tiuswan purugurra cha mier, ñim chigucha chi kalø marøb kømønrrai. Kabe tru namun mailø kuitashchab ashen, tab webambigwan ashchai isua kømøtø, ñim tabigwan marøbelø kønrrai isua inder, ñimuin kabyube nambe kegørøra pønrrai lataig

asɔnaindɔgucha. ⁸Kaguende nambe tru newan ciertonigwane chi treeg kɔmɔnrrai martrab indamgaig kɔn. Treeg kɔmɔtɔ, tru ciertonigweimburab nam marɔb pɔnrramibe kɔn. ⁹Inchawei namun kullaatɔ mɔrɔraingucha, ñim tabig mur pɔnrrɔbene, kasraabelɔ ker. Incha nambe Tiuswan iigwan miabelɔ ker: ñim newan tabelɔ kɔnrraimab isua. ¹⁰Inchawei øyeekkurri nabe yabsɔ pasrappatɔwei iigwan pɔrar, tru na ñimuisɔ pua, nai maramigwan na tsakkandɔ marɔb pasrɔnrrab arrumig kɔmɔnrrai. Señor nan ashib karub pasrɔnrrai tranɔppe, pinishib inrrain kɔmɔtɔ, kusrua pɔnsrɔbguen inrrai tranig kɔn.

**‘Ka amɔñigueh’ chib
wamindiilɔ srabeig**

¹¹Trube, mɔimbe yandɔ, nai nunelɔ, maya nuguen kasraaray. Ñimbe newan

tabelɔ kɔnrrab inchib, na ‘øyeeg, øyeeg melɔnrrigay’ chib wamindigwan mɔra marɔb, katɔ pɔnrrabgucha kandɔ isua pɔnrrɔnrrigay. Katɔ kangurrin kangurri tab warɔnrrigay. Tius tru undag kɔbig tru chi isumgaig tab kɔbiibe ñimba pasrɔnrrun. ¹²Kangurrin kangurri ‘ka amɔñigueh’ chib tabig wamab, Tiuswei undag kɔbiitɔga tasig tranay. ¹³Tiuswei misaamera mayeelɔba yuelɔ ñimun ‘ka amɔñigueh’ chib wam øran.

¹⁴Señor Jesucristoi ka yandɔ tab indiiba, Tiuswei undag kɔbiiba, Espiritu Santoi tru trakkandɔ lincha pasraibabe ñim mayeelɔba pasrɔnrraimab isur.

Gálatas

'Ka amõniguh' chib pørig

1 Na Pablo Jesucristo nõashib karua ørig, mu møguelø nõmuimburab karua ørig kømøwei, mu katøgan in-raincha karua pasrig kømøwein kur. Treeg kømøtø, Jesucristoba, katø Tius Møskai Jesucriston kwaitai utugurri øsi-rangarubiiba karua ørig kur. ²Namui nunelø mayeelø naba warabeløba Galacia pirausrø iglesiameran i kilgawan na pørar. ³Namui Tius Møskaimba, Señor Jesucristoba nui ka yandø tab indigwan køben, chi isumgaig tab købigwan køben ñimun tranrrun. ⁴Truibe nam kaig mariilaimburab nõashib kwanrrab pasramisrig køn, nam warain kwaløm larrø kaig pasrabigugurri namun wes-raig kønrrai, tru namui Tius Møskai maig kønrrain køben, trumay. ⁵Truigwan tørguegwalmabig kønrrun managatig. Treeg kønrrun.

Kaigyugurri wesrab wam katøgan peebe chi kaagøn

⁶¡Paare! Kan øyeeg misaamerabe mailø kermab ashar, Tiuswei tabig srø wamwan peemay yunømara srua pønrrønrrab, tru Cristoi ka yandø tab indiitøga ñimun wamabig Tiuswan chabguen yandø yanayutø tarømisrøbguen ambin køben. ⁷Tabig srø wam katøgan peg kuimba kømøtø, mõiløgøben ñimune ke ka ilørkøb, Jesucristoi tabig srø wamwane ke kan mumaygucha kømíig kønrrai mindisha pønrsrøg køb indan. ⁸Namdøwein kui lata, kabe kan ángel srømbalasiig kui lata, tru tabig srø wamwan nam ñimun eshkaib kusrenani lataig kømøtø, katøgan peemaytø yunømara waminchibiibe, managatig trømbøig nebuig pasrønrrai pasrig købash. ⁹Nam

ñimun eshkaigwan, mõi katøle katø nabe eshkanrrab inchar: tru ñim uti lataig kømøtø, mõikkøben tru tabig srø wamwan yunømara peemaytø eshkaib kusrenanøbiibe, managatig trømbøig nebuig pasrønrrai pasrig købash cha.

¹⁰¿Nabe misaamera nan tab inchar lab pasrabrah, kabe Tius tab inchar lab pasrabrah chindah? ¿Kabe misaamera tabzhig inchar lab pasrabrah chindah? Pøs na katøgucha misaamera tab kui mørtraí na nõmun tabzhig inchar pasrabig kuimbe, trube, nabe Cristoi marøb megabig kømubsrubrainrrun.

Pablon Tius martraí karua pasrig

¹¹Iigwan ñim, nai nunelan, wammørsrkønrrab inchar, tru tabig srø wamwan na eshkaib kusrenaniibe møguelø nõmdø isua wesruigwan wamindikkucha kømøn. ¹²Pøs nabe, kan mõwan utig kømøwei, katø kan møg kusrenanig kømøwein kur. Treeg kømøtø, nan Jesucristo ashchai kenamaren, treeg utig købig køn.

¹³Kaguende ñimbe manawei nane wammørbøelø kuinrrun, judíosmera Tiusweyasig maig marameløyu, na trunun marøb uñib uras na merrabsrø maig inchar uñibig kuigwan: kan namig købiitø ¡katø! chindinrrabna kui inchar, Tiuswei iglesian kaig martrab wendautø llirab, nõm tru treeg marøb tøgagúigwan kerriguwan pinishinrrab truba truba inchar unig købigwan. ¹⁴Namui misag utu, naba ketøtø nõrrørawarwei utu mõilan køben nabe kanab kusrebig købig kur, judíosmera Tiusweyasig maig marameløyube, kaguende nabe merrabsrø namui kølli misaamera maig marøb amruigwane maikken purøbuniimíig kønrrai inchar købig kua. ¹⁵Inchendø Tiusbe nane nai usrai patsø umbu wabenbatøsrøwei nane tarømara, nui ka yandø tab indiitøgatø nane wamig køn. Incha nun

tabig asónaben, ¹⁶nui Nusrkawan na nebua ashchai kenamarig kòn, judíos kòmø misaamerai utu nuimburabigwan na eshkaab kusrenanamig kònrrai. Inchen nabe tru urastø mu mowan paya mormøwei, ¹⁷katø naguen treeg kòmøwatø Cristo nøashib karua øriilan payrrab Jerusalénsrømay nebmøwei indig kòn. Treeg inchimøtø, Arabia pirausrømay ya, trugurrimbe katøle Damascosrømay arrig købig kòn.

**Jesucristo nøashib karua
øriilø katøganeløba
Pablo lincha waminchib**

¹⁸Indiibe yandø pøn pila puraiben, Jerusalénsrø nabe Pedroba waminchab ya, trusrø nøba parru kørromisrøbig kur. ¹⁹Cristo nøashib karua øriilan nabe trusrømbe møigwangucha ashmur. Ashippe, Señorwei nuneg Jacobondøh ashar. ²⁰Na ñimun pøriibe, Tiuswei merrab isa kòmøtø, treeg kòn cha, treeg pørar.

²¹Incha trugurrimbe Siria pirausrømayba, Cilicia pirausrømayba ibig kur. ²²Nane Judea pirausrø Cristoi iglesiamerabe malauguebe ashmeelø srø købig kòn. ²³Truiløbe øyee gwandøwei wammørøbelø kòn: “Tru merrabsrø namun kaig marøb lllirab uñibig købiibe, mømbe tru Jesucristoi tabig srø wamwan eshkaab kusrenanøb unan taig, tru merrabsrømbe nø pinishinrrab inchib unig købigwan.” ²⁴Incha nagurri Tiuswan truba tabig waminchibelø kòn.

**Cristo nøashib karua øriilø
Pablon chi chimø ka utab**

2Indiibe yandø catorce años misren, katø Jerusalénmay Bernabéba ibig kur, katø Titongucha tøgatø pera. ²Inchendø nabe trusrømay ippe, Tius nan trusrømay inrrai nan kenamaren, nabe treekkurri yaig kòn. Incha tru Tiuswei tabig srø wamwan judíos kòmø

misaameran na mandø eshkaab kusrenanøb unigwan nømun eshkaabig kur. Nabe truigwan marøppe, tru tabelø kui asha tøgagúig nørreeløba, namdø nørøø tulundzuna trunun wamindig kòn, na tru mõi marøb pasraigwanba, na tru marøb unig købigwanba, ka treeg marøb uniitø puraimønrrai. ³Inchendø na pera yaig Titon købenguen griego kuingucha, nune circuncidaweig kònrrai inchimuiig kòn. ⁴Tru treegwan martra inchibeløbe ka isatø Cristogurri namui nunelø chib isabelø sölwan kòmø, peemaytø kusrenanøbelø, ashmøwatø nilø kegørrin købig kòn, nam Cristogurri chi iløsrkaimeelø melaigwan maig inchibelø køtashchab larønrrab, katøle tuyutøwei kegørra melønrrai martrab. ⁵Inchen nambe nøm chi tailan ni kan petøzhitøguen alrranmeelø ker, Tiuswei tabig srø wam newan ciertoniibe ñimui utu maig købiibe treetø pasrabig pasrønrrai.

⁶Tru tabelø kui asha tøgagúig, tru nørreeløbe, nane øyee martrig cha, srøibe chigucha eshkaaba pasrmuig kòn. Tru truilaimburappe, nøm nørreelø kuigwane naimburappe trunun isua ashib pasramibe chigaagøn. Pøs Tiusbe muingatøgucha pasrømfiig kòn. ⁷Masken treeg inchibgunrriibe Tiuswei tru tabig srø wamwan judíos kòmø misaamera, tru circuncidameelan na eshkaab waminchib unamig kònrrai, nan trana pasrig kuin kui ashibelø kòn, judíosmera circuncidawarwan kusrenanøb waminchib uñchai Pedron pasrig køb lataitøweingue. ⁸Pedron tru judíos misaamerayasig Jesucristo nøashib karua ørig kònrrai, tru nø marøb uniiløyu marøb pasrab Tiustøwei na marøb uniiløygucha marøb pasraig kòn, tru judíos kòmø misaamerayasig Cristo nøashib karua ørig kònrrai. ⁹Nan øyee kònrrai tranig kuin kui nebua ashabe, Jacoboba, Pedroba, Juanba tru tabelø kui asiilø, kan pilarmera

latailø kui asha tøgagúiløbe, nanba, Bernabéwanba kusrmay tasingwan tranøbelø køn, yandø mømibe lata lincha marøb amønibelø kønrrab cha, treeg kenamarøb, nambe judíos kømø misaamersømay amben, nømbe judíosmera circuncidailamay ambamig kønrrai. ¹⁰Namune eshkappe, waachameraimburab pesannamø isua kønrrai, trunundøh eshkabelø køn. Pøs nabe trununwei truba truba isua marøb megabig kur.

**Pablo Antioquíasrø Pedron
'kalø marin køn' cha namab**

¹¹Inchendø wendø Antioquía ciudasrø Pedro puben, nabe nun malaugue 'øyeebe maig margu' chib truba mur namabig kur, kaguende nø treeg mariibe, pella marøb pasraig køben. ¹²Kaguende Jacobo karua øriilø møiløgøsrøn amrrumøwatøbe, judíos kømø misaameraba ka lincha mab uñabe, truilø yandø pubene, trube, nøørøtø inchib, yandø linchimub kebibig køn, tru judíos kømø misaamera kørebelane, trube, circuncidamig køn chib, treeg inchib sötømeran kørig køptø. ¹³Inchen Jesucriston kørewa pønrrabelø katøgan judíosmeragucha, Pedro tru kalø marøb pasraigutøwei marøb kebamben, tru nømguen treeg marmubendø, treeg marøbelø misrøb pønrraigu Bernabéguen tøga kebeña pasrabig køn. ¹⁴Inchawei Tiuswei tru tabig srø wam newan ciertonig maig køben treegwan sølgandø amønimuin kui ashabe, nabe mayeelai merrab Pedrone trenchibig kur: "Ñi ya judíoguen yandø kan judío kømíig lataig marøb uña, ¿judíos kømø misaamerane, trube, ñigan judíosmera latailø kønrrai martrab inchib pasrøtirru?" cha.

**Isu bigwan Jesucristo pasra
tøgagúikkurri kaigyugurri
webambamigwan tøgagøb**

¹⁵Nambe kal-lainukkurri trendø judíos misaamera ker, judíos kømø misaamera kaig marøbelø kømøtø. ¹⁶Inchendø nambe ashibelø ker, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig truíg maig karuilan treeg mara, ni kan muguen chi kaig kømíig lataig tabig kørrømartrab kaimaigwan. Treeg kømøtø, isubigwan Jesucristoinuutø pasrikkurri, treeg køn. Namgucha Cristo Jesúswan køreig køn, isubigwan Cristoinug pasra tøgagúikkurri chigucha chi kaig kømeeleø lataig kørrømarig kønrrab, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig martrain chibig køben trunun mara kømøtø. Kaguende tru maig maramigwan pørig, truíg maig chibig køben treelan mariitøgabe, muguen chi kaig kømíig kui lataig tabig kørrømarig kønrraamøn.

¹⁷Pøs nambe Cristogurri chigucha chi kaig marmøwa lataig kønrrab inchib meløben, trube, mõi Cristoinuube katø nambe kaig marøbelø kuin kui treeg puptinchene, trube, ¿Cristobe kaig martrainguen inchib pasrabig køn ta chindah? ¡Kah! mumaygucha chi treeg kønrraamøn. ¹⁸Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben trunun na mas treeg marøb pasrømønrrab pinishib patsøgaigwan, katøle trunundøwei kusrua pasrøb kebyabe, tru na treeg marmønrrab cha wamindigwane natøwei itøbunab pasraig webinrrun. ¹⁹Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe yandø nane chi martrabgaikkurri truígweimburappe yandø nabe kwaig lataig kur, na Tiusweyasig øsig pasrønrrab. ²⁰Kaguende nabe Cristoba kegøtø kurusu mesraig lataig kuig køn. Incha mømibe nabe yube naimburab naasiitø øsig uñmøtø, Cristo

nainug pasran. Mõi ya na øsig uni-ibe, Tiuswei Nusrkaweinug isubigwan pasrikkurri øsig pasrar, nõbe nan undaarawa, nõashib nayasig kwaig køn. ²¹Nabe Tiuswei ka yandø tab indigwane kashmur. Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig taigwan treeg mariitøga, chi kaig kømfíg lataig tabig pasrønrrab indamig kuig kuimbe, trube, Cristo kwaibe ka kwag køptø kwaig lataig webibsrainrun.

Isubigwan Jesucristoinuutø pasra pønrraiba, maig maramigwan martrai Moisés pøriiba

3 ¿Ñim Gálatasmera larrø chugúi mormø misaamera! ¿Ñimune øyeetø mumaygucha wegønønrraingaug lataig melønrraimbe ñimune murre may søtiicha pønstrøta? Jesucristone tru kurusyu mesraig køn cha, ñimun ke tab asha kønrrai kusrennøb wamindigwan øyeeg martraimbe. ²Nabe ñimuimburab chi mas kømøtø, iigwandøh wammørinrrabna kòtan: ¿Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben treegwan mara, Espíritu Santon utig køh, kabe isubigwan Cristoinuutø pasra, tru tabig srø wamwan mørikkurrin kø chindah? cha. ³¿Kan ñim kui, larrø chugúi mormø misaamera! Espíritu Santotøga marøb pølbasa, ¿trube, mømibe chu punrrab indamigwane ka ñimuimburab ka ñim mariiløtøgatø punrrab inchib kòtiru? ⁴¿Ñim chinetø chinetø maig kuig mørøb puraambiibe, trube, chiweingucha chi purugumuig kønrrab kø chindah? Pøs purugubwei indig kuinrun. ⁵¿Kabe Tiusbe nui Espíritun ñimun tranøb, katø tru maramburab mariilan ñimui utu marøppe, tru maig maramigwan martrai pørig, truig maig chibig køben trunun ñim marikkurri treeg mara chindah? ¿Kabe tru tabig

srø wamwan ñim møra køreikkurrin kø chindah?

Abraham nui isubigwan Tiusweinug pasrikkurri Tiusbe nune kaig kømfíg lataig tabig kui asig

⁶Abrahamma Tiuswan øyeetøwei køreben, nune chi kaig kømfíg lataig tabig kørrømarig købig køn. ⁷Inchawei isua asamig køn, isubigwan Tiusweinug pønstrøbeløbe si, Abrahamwei uremera kuin kui. ⁸Inchawei Tiuswei wamwan pørigube manasrøwei trendaig købig køn: Isubigwan Tiusweinuutø pasrikkurri judíos kømø misaamerangucha chi kaig kømeelø lataig tabig kørrømariilø kønrrain cha. Tiusbe kanmaytø nui tru tabig srø wamwane Abrahamwan eshkaig købig køn, øyah chib: “Judíos kømø misaamera chu pirausreelandøgucha ñigurri mayanguen tab indiilø kønrrun” cha. ⁹Inchawei kørebeløbe tru Abraham Tiuswan køreb møøba kanbalatø mayanguen tab indiilø køn.

¹⁰Kaguende mayeeløba tru maig maramigwan martrai Moisés pørig, truig maig chibig køben treeg mariitøga trumay kaigyugurri webamrrab inchibeløbe, trømbøig nebuig pønrrønrrai pønrrailø køn. Kaguende treeg pørig pasran: “Mundøgucha trømbøig nebuig pønrrønrrai pønrrailø kønrrun cha, tru maig maramigwan martrai pørin kilgayu maig taigwan marøbig marmeelane.” ¹¹Inchawei tru maig maramigwan martrai pørig maig chibig køben, treeg mara, Tiuswei merrappe, chi kaig kømeelø lataig muguen tabig kørrømisrmuig kuin kui tørgandø asamdiig køn. Kaguende: “Sølgandø tabig uñibiibe isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúikkurri øsig uñchun.” ¹²Inchen tru maig maramigwan martrai pøriibe, tru isubigwan Tiusweinuutø pasra

pønrraigugurri arrumíig kòn. Treeg kòmøtø, tru maig maramigwan pøriibe trenchibig kòn: “Truig maig karuilan marabe, treeg mariiløtøga øsig uñchun” cha.

¹³Cristobe nø namun pena, kaigyugurri wesruig kòn, tru maig maramigwan martrai pørig namun trømbøig nebuig pønrrønrrai indigugurri, tru nø namuimburab nøashib larrø trømbøig nebuig pasramisra. Kaguende Tiuswei wamwan pøriibe trenchibig kòn: “Mutøgucha kan tusryu mesra kweetsinabiibe larrø kaig kui asig kønrrun” cha. ¹⁴Øyeeg marøppe, Abrahamwan tru mayanguen tabigwan tranig købiibe Cristo Jesúscurri tru judíos kømø misaameran tøga nebunrrai indig kuig kòn, isubigwan Jesucristoinuutø pasra, Espíritu Santon tranrrab kørømisrig købigwan nam utamig kønrrai.

Maig maramigwan martrai pøriiba, Tius tranrrab misriiba

¹⁵Nai nunelø, mømibe misag maig waminchibelø køben nabe trumay isua waminchab inchar: ‘Øyeeg marig kørømisrtrai treeg martrab’ cha, kan møg wamindigwan købenguen yandø treeg marig kørømisrtrai pøra kørømarigwane, utsøgutsamig kømøwei, kabe srøitø nemaramig kømøwein kòn. ¹⁶Inchawei Tiusbe Abrahamwan ‘øyeeg marig kørømisrtrai treeg martrab’ cha kørømisriilane Abrahamweinukkurri arrub misagwein kønrrai tøga trencha pasrig kòn. Nui wambe: “misaamera srøig srøig kurrab amrrubelø” chimíig kòn, purø nørøø kui lataig. Treeg chimøtø: “ñuinukkurri kandøzhiitø arrub misagwein” taig kòn, truibe Criston. ¹⁷Inchawei nabe trenchinrrab inchar: Tius Abrahamwan manasrøwei tru nuinukkurri acuerdon treeg martrab

cha kandø isua nø kørømisrigwane, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig 430 años puraiiben wendau arrubiibe, treeg marig kørømisrmønrrai martrab kaimanrrun cha, Tius tru øyeeg martrab cha kørømisrigwan treeg marmuig kui lataig mara kørømartrab. ¹⁸Inchawei tru namun keta tranamig tøgagúigwan tru maig maramigwan martrai pørig truiikkurri utamig kønrrab kui kuimbe, trube, tru ketig utamigwane tru ‘tranrrumøn’ cha kørømisrikkurri utamig kømubsruinrrun. Inchendø Abrahamwane Tiusbe keta tranamig tøgagúigwan ka yandø keta tranig købig kòn, tru ‘tranrrumøn’ cha kørømisrig truiikkurri.

¹⁹Trube, treeg købene ¿tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe chindamigweyasig kerah? Pøs trunune tranøppe, tru kalø marigwan chigúí nebua ashchai treekkurri tranig købig kòn, tru ‘tranrrumøn’ cha kørømisrig, tru Abrahamweinukkurri arrubig arrumnegatig truigwan marøb kømig kønrrai. Inchen tru maig maramigwan martrai pørigwane Tiusbe ángelesmeragurri kan møg katøganelayasig purøwaminchabigwan tranrrai tranig kòn. ²⁰Inchawei Tiusbe Abrahamwan tru ‘treeg martrab’ cha wamincha kørømisrøppe mu katøgan purøwaminchabig palain kømøtø marig kòn, pøs Tiusbe nøtø kandø kua.

Tru maig maramigwan martrai pørigwan Cristobe patsøgøb

²¹Trube, treeg købene, ¿tru maig maramigwan martrai pøriibe, Tius tru ‘treeg martrab’ cha kørømisriilane treeg marmuig kuig lataig, kabe søtø pasramisrøb nøørotø kutchab inda chindah? ¡Mumaygucha chi treeg kønrraamøn! Pøs maig maramigwan martrai tøgagúig, tru øsig kømigwan tranrraptiig kuig kuimbe, trube, tru sølgandø tabig mariibe tru maig

maramigwan martrai pørikkurrin købsruinrrun. ²²Inchen Tiuswei wamwan pøriibe trenchibig køn, maya misaamerabe kaig maramigutø melønrrai merrarrawa tøgagúilø køn cha, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra pønrraikkurri Tius tru tranrrab misrigwan nun kørebelane tranamig kønrrai.

²³Inchen tru isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømig arrumøwatøbe, tru maig maramigwan martrai pøriibe namune nø merrarrawa tōga pasrabig køn, isubigwan Jesucristoinuutø pasra pønrramigwan ashchai kenamariilø køm-negatig wegønømo pønrrønrrai. ²⁴Inchawei tru maig maramigwan martrai pøriibe namune Cristoinug pegutchab nø pereb pasrabig lataig kuig køn, isubigwan Jesucristoinuutø pasra tōgagúikkurri nam chi kaig marmeelø lataig tabig kørrømisra pønrramig kønrrai. ²⁵Trune mōimbe yandø tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tōgagømig puikkurrimbe peguchib pera llirain-deelø melømer. ²⁶Inchawei isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra tōgagúikkurrimbe ñimbe mayeeløba Tiuswei ure-mera køn. ²⁷Incha Cristoba kanbalatø misrtrab mayeeløba ñim piu umbu ul-srailøbe, yandø Cristotōga pinøbuliilø misrin køn. ²⁸Mōimbe yandø ‘judío køn’ tamig kawei, ‘griego køn’ tamig kawei, ‘karuindiig megabig køn’ tamig kawei, ‘mu karuimíig nuimburab uñibig køn’ tamig kawei, ‘møg køn’ tamig kawei, ‘ishug køn’ tamig kawein køn. Kaguende Cristo Jesúsba kanbalatø pønrraikkurri ñimbe mayeeløba kandø køn. ²⁹Incha ñimbe Cristoielø kuikkurrimbe, yandø ñimbe tru Abrahamweinukkurri amrrub misaamera køn, Tius tru keta tranrrab misrig truig maig køben treeg ketig utønrrabelø.

**Mōimbe karua srua
kuindiig melabelø kōmōtō,
yandø nusrkalø ker**

4 Incha nabe trenchinrrab inchar: Kan yauma, tru chi købigwan ketig utønrrab unø lamíig srøbatøbe, kan karuindiig megabig maig køben, treetøwein køn cha, tru chigurribunø købigwan puaiibe nøwein købendø. ²Masken treeg kōmōtō, tru unøbe nøm mōilø ashib pera kønrrab kørrømisrøbeløba, katø tru unaimburab chi købigwan nøm ashib kønrrab pønrramisrøbeløba truilø ashib pera kuindiig køn, mōskai tru maya yanagatig treeg kønrrain cha pasrig truig nebumnegatikke. ³Inchawei namungucha treetøwei, nam uremera latailø srø købenbatøbe, yu pirø muba kuimburab mandø isua marøb kōmig tōgagúilø truig nø merrarrawa tōgagúig melabelø købig ker. ⁴Inchen ke yandø treeg maramig pubene, Tiusbe nui Nusrkawan ørig købig køn, ishug misagweinug kal-laweig, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig køben treegwan marøb megabig. ⁵Tru maig maramigwan martrai pørig maig martrain karuben, treegwan marøb melabelan, namun pena wesranrrai ørig køn, nam nui trendø trag uremera latailø kōmigwan utamig kønrrai. ⁶Incha yandø mōimbe Tiuswei uremera kuig købene, Tiusbe nui Nusrkawai Espiritun namui manrrømerayu pasrønrrai ørig køn. Inchen tru Espíritu Santobe truba truba miabig køn: “Abba, nai Mōskain” chib. ⁷Inchawei treeg købene, mōimbe yandø ñibe karuindiig megabig kōmōtō, nusrkain køn, trube, yandø nusrkai misra kørrømisrikkurrimbe, tru keta tranamigwangucha utønrrabig kønrrai marig køn Tiusbe.

**Tru maig maramigwan pørig
ke truig srua ambiilø
melømønrrai wamindiilø**

⁸Pøs ñimbe Tiuswan nebua ashmeelø kòb uras merrabsrømbe chi cierton tiusmera kømeeelan karuindiig melabelø kòbig kòn. ⁹Trune mømimbe yandø ñim Tiuswan nebua ashen, kabe Tius ñimun yandø mumeru kui asilø kuig kòppe, trube ζyu pirø muba kuimburab mandø isua marøb kømig tøgagúilø truig nø merrarawa pasrabigwan katøle truigwan chinchab marøb kebamgue? Yeeg chiweingucha chi purugunrrabgaig, kaizheeløyu, ζñimungan katøle truilandøwei marøb melag kuitarru? ¹⁰Ñimbe katøgucha mø kwalømmerawane øyeeg marmumig kòn chib, i pølmerawane iigwan maramig kòn chib, øyeeg pølmera arrubene, øyeelan maramig kòbig kòn chib, i pilamera pubene, iilan maramig kòn chib, ñimbe treeg inchielø kòn. ¹¹Nane ñimuimburab truba kørig isutan, na ñimuimburab tab kønrrai marøb megaibe, ke ka treeg marøb megaitø purainrrab kò chindermab isua.

Nun chitø purayailø

¹²Nai nunelø, tiusmanda na lataitøwein kørnunrrigay chinrrab inchar, nama ñim lataitøwein kønrrab pasramisrig kòbene. Pøs ñimbe nane chigucha chi kaibe marmuig kòn. ¹³Pøs ñimbe ashibelø kòn, na srøsrøwan Tiuswei tabig srø wamwan ñimun eshkab kusrenanøb uras nai asru kwanrrøbe Tiuswei wamwan wamindig kønrrai treeg puig kòbigwan. ¹⁴Inchen nai asru tru treeg kwanrrøbe ñimune ke chindashig kòb lataig indingucha, ñimbe nane køsøn kui inchimøwei, kashmøwei indig kòn, masken ñimbe treeg inchimøtø, nane kan Tiuswei ángel kui lataig, kabe Cristo Jesús kui

lataig utig kòbig kòn. ¹⁵ζTru ñim treeg tabig kasrag kòbig tøgagúig kòbigwane, mømimbe chu chinchá pønrrøgue? Pøs nabe ñimuimburab treeg tamig tøgagur: ke ñimbe ñimui kabmeranguen wesrua, nan tranamdiig kuimbe tranømmøø inchielø kòbig kuig kòn cha. ¹⁶Maig kòbig kuigwan na waminchib pasrappe, ζkabe na ñimun tsalø kòb ashig kømui inchiibig misrarre inchiib pasrabra chindah?

¹⁷Tru kusrenanøbelø katøganeløbe ñimune nømui marøg kòb ke chinsraatø inchielø kòn, chi tabig isua kømøtø. Masken ñimune namuinukkurri nøøø misrtrai inchiib kòn, ñim nømuingatø misra nømun ke chinsraatø inchiib pønrrønrrai isua. ¹⁸Pøs tab kønrraimab isua, chu uraskucha ke chinsraatø inchiib isub pønrramibe tabigwein kòn, na ñimui utu uñendø kømøtø. ¹⁹Nai ureezheelø, kan ishuumisag unø tammisrtrab pusrkwai inchiib lataitøwei, katøle pusrkwai isuim pasrar, Cristo ñimuinug ke newan tab pasramisramnegatig. ²⁰Kan møywei nane ñimui utu pasrammøø kòtan, øyeeg murtø waminchimøtø, peemay waminchab. Pøs nane ñimuimburab ni chi isumgúinguen møramgaig kòtan.

**Agarwanba, Saranba
kemesra wamindig**

²¹Tru maig maramigwan martrai pørig maig chibig kòben ñim treegwan marøb melag kui inchieløbe, trube, ζtru martrai Moisés pøriibe maig chibig kui ashmeelø kò chindah? ²²Kaguende Abrahambe pagatø nusrkalø tøgagúig kòn chibig pørig pasran Moisés pørigu: kan nusrkaimbe tru karuindiig megab ishuwein kòbene, kane mu karuimífig megab ishuwei nusrkai. ²³Inchen tru karuindiig megabigwei unøbe, mutøgucha maig tøgagøbelø kòben treeg kal-laig tøgagúig unø kòben, trune tru mu karuimífig megabig tru srawei

unøbe, Tius ‘treeg tranrrumøn’ cha kørromisrig købig kua treeg kal-laig købig køn. ²⁴Iig tru øyeelø purayaibe ‘øyeeg lataig køn’ cha eshkabig køn: Tru i pagatø ishumburmerabe Tiuskurri pabalø acuerdo marigwan trunun eshkabig køn: Agar tru ureemera karua srua kuindiig melabelø kønrrai tøgagøb ishube Tius tru Sinaí Tunsrø nø øyeeg martrab cha kandø isua kørromisrig, truig køn. ²⁵Kaguende Agarbe Arabia pirausrø Sinaí Tunyu maig purayaigwan eshkabig kua, tru møin kwaløm Jerusalénwan eshkabig køn, truibe truyu nui ureebañau karua srua kuindiig megabigwan. ²⁶Trune tru Jerusalén srømbalassriig tru namui usrimbe, mu karua srua kuig kømøtø køn. ²⁷Kaguende øyeeg chibig pørig pasran:

“Ureg tøgagønrrab kaimab ishug, managuen ureg tøgagømíibe, truba tab kui mørøb kasraarab trashi cha, unø tammisrtrab pusrkwabigwan ñi mana maig kui mormíibe.

Kaguende kan ishug nundø elatsigwei ureebe mas nu køn, keg tōga ishubei lataguen kømø.”

²⁸Trube, mømibe nai nunelø, Isaac latawei ñimgucha Tius ‘treeg tranrrumøn’ cha kørromisrig tru ureemera køn. ²⁹Inchendø tru urassrøma mutøgucha maig tøgagøbelø køben treeg kal-lab unøbe Espíritu Santo maig kønrrain køben treeg kal-lab unane ashig kømui inchib kaig martrabgøba inchibig køn. Møingucha treetøwein køn. ³⁰Inchendø ¿Tiuswei wamwan pøriibe mandø chibig køh? “Karuindiig megab ishufane unanbañau weguchi chibig køn. Kaguende tru karuindiig megab ishubei nusrkaimbe, tru mu karuimíig megab ishubei nusrkawan chi købigwan keta tranamigwan tøgatø utamibe managuen

chi kaanrrun” cha. ³¹Inchawei, nai nunelø, nambe tru karuindiig megab ishubei ureemera kømøtø, tru mu karuimíig megab ishubei ureemera ker.

**Cristo chigucha
iløsrkaimeelø kønrrai marigu
wemallmø pønrramig køn**

5 Cristo namun chigucha iløsrkaimeelø kønrrai mara, treegu pønrrønrrai pønssraigugurri mur pønrray. Katø tru maig maramigwan martrai pørig, truig maig karuben trunun martrab kebamba, truyutø srua kuindiig melønrrab kømøtø.

²¡Au ñimguen mørtrai! Na Pablobe ñimun trenchar: Ñim asru circuncidarramaysruandøbe, trube, Cristobe ñimune chiweingucha chi purugumíig kui lataig webibsruiinrrun cha. ³Nabe katøle maig tamigwan katø trendamønrrun: Møikkøben circuncidarramabiibe, trube, tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig karuigwan kanguen pinab marmø, kerriguwan martrai indig kønrrun cha. ⁴Tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig karuigwan ñim treeg mara, chi kaig kømeelø lataig tabig kørromistrab inchibeløbe, Cristoinukkurri tarømisrøb, katø Tius ka yandø tab inditōga pønrramigugurrimbe tarømisramba indin køn. ⁵Kaguende nambe isubigwan Cristoinuutø pasra truba muniirab meler, Espíritu Santogurri chi kaig kømeelø lataig tabig kørromariilø kømigwan muniirab. ⁶Kaguende nam Cristo Jesúsba pønraikkurrimbe circuncidaweig kui chi kønrrab kømøwei, circuncidamíig kui chi kønrrab kømøwein køn. Treeg kømøtø, isubigwan Cristoinuutø pasra undag købiitōga marøb pønrraig treeg mariibe tabig køn.

⁷Ñimbe yamba tsabøtø tab ambub melaigwan, ¿tru newan ciertonig maig taigwan ñim mørøb melømønrraimbe, ñimune murre ilørskøb sötø pønrramisra? ⁸Øyeeg maramne inchib pasrabiibe, tru ñimun wamabigweinukkurri arrumíig køn. ⁹Pøs: “Levaduran kan lamøzhig pusriitø harinawan maya sømarimba kerrigu larrøbig køn.” ¹⁰Nabe Señortøgabe ñimuimburab chi isumø pasar, na maig isubig køben ñimgucha treetøwei isunrab kui. Inchen ñimun øyeeg punrrai marøbigwane mu kuindøgucha møra meganrrai marig kønrrun.

¹¹Nai nunelø, naimburamma na katøgucha circuncidamig køn chib eshkað kusrennøb unimbe, ¿trube, nane kaig martrab lliramubsruinrrun? Pøs na treeg inchib uñibig kuimbe, trube, tru Cristo kurusyu kwaigwan wamindiibe nømune yandø chi ilørskøb namishimubsruinrrun. ¹²Ñimun asrwan circuncidangarub, ilørskøb sötø pønrramisrøb llirabelane, nømundøweinguen kanmaytø kapainguen køn.

Asr maig marøg kui mariiløba, Espíritu Santogurri mariiløba

¹³Nai nunelan, ñimun wamappe, ñimbe chiyugucha ilørka melønrrain kømøtø wamig køn. Inchendø tru ñim chigucha chi ilørkaimeelø kømig tøgagúigwane, treelø ker chiptø tru kemesra, ñimui asr maig marøg kui inchen trømbøig maramigweyasig tøgagømumig køn. Masken treeg inchimøtø, undag købiitøga kanikkurri kanikkurri mara tranay. ¹⁴Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés kerrigu pøriibe iigwan martrai karua pasrigu chishtø tøga pasran: “Ñui mendaigwan ñiasi lataitøwei undaarau” cha, trendaigu. ¹⁵Inchen ñim namig købiitø kanikkurri kanikkurri lasruyab

ke chab mab lataig inchib amøñabe, ñimbe kangurrin kangurri yandø chab pinammay inchib amøñinrrun.

Tiuswei Espíritu maig kønrrain køben amønaig

¹⁶Inchawei nabe ñimun trendamønrrun: Espíritu Santo maig martrain køben trunun marøb amønay cha, trumaybe ñimui asr maig marøg kui inchen, treegwan marmeelø kønrrabguen. ¹⁷Kaguende asr maig marøg kui inchen kaig marøg købiibe Espírituimburabigwane chi marbashmø katøben, katø Espíritube asr kaig marøg kui inchen marbashmø katan. Inchawei møikkurrindøgucha sötø pønrramisrøb marbashmø katab pønrran, ñimun maig marøg køben treeg marmønrrai. ¹⁸Trune tru Espíritu Santo maig martrai isunanen treegwan marøb meløwabe, tru maig maramigwan martrai pørig truig karuig kømøtø marøb melønrrun.

¹⁹Inchawei asr maig marøg kui inchen treeg mariiløbe tørgandø asamdiig øyeelø køn: møgueløba, ishumburmeraba trømbøig mariilø, køsongønrraptiig mariilø, maramburab trømbøig mariilø, ²⁰chiwan køben kan tius kui lataig mara tøgagúilø, misag purrønna kwaimandzigweimburabelan mariilø, ashig kømui inchib tsalø asiyailø, kwayam lailø, naiwan katøgan kerranrraitamab isub pusrkwai asiilø, namig købiitø ke kan chinchimmøø indiilø, chiyutøgucha ke na pasrainrrabna kui isub indiilø, nøøø katøgan sötømisrøb tarømisrøb ambiilø, kanuingatøtø inchib trugatø misrøb ambiilø, ²¹møikkøben chigøben tøgagøben pusrkwai asiilø, mutsiirab indiilø, mabgucha maya mag køben mamburab maig øyeelø køn. Katøgan øyeeg latailan nabe ñimun treeg marøb kømønrrai kanmaytø waminchar, marigwansrø waminchib lataitøwei.

Inchen øyeelan marøbeløbe Tius nø ashib karub waigwan utamibe chi kaanrrun.

²²Trune tru Espíritu Santoinukkurri arrubiibe øyeeg køn: undag købig tøgagømig, kasraatø unamig, chi isumø tab unamig, chine arringucha tammay ka megamig, maig købash inchimø purø tammayig kømig, larrø tab inchibig kømig, maikkucha tarømisrmø megamig, ²³chish inchimífig, tammayig kømig, asr mumay srua itanmaptø kømø isua mōra uñibig kømig. Øyeeg mariilan 'kalø køn' chinrabiibe wesrua pasrig chi kaagøn. ²⁴Kaguende Cristo Jesúsweyløbe tru trendø kaigwan tōga kal-laig asrwane chine kaig marøg købig arrubigwanba, katø treetø treetø kaig marøg købigwanbañau marmønrrab elachar køn, tru kurusyu tōgatø mesrøb lataig. ²⁵Inchen mōimbe nam Espíritu Santogurri øsig amøñibeløbe, trube, Espíritu Santo namun maig amøñinrrain køben treegwan amøñigun.

²⁶Purø nørreelø misrøb ka isaba inchibelø kømugun, kangurriin kangurri namisiyab, kanikkurri kanikkurri chig-urriin køben ka pusrkwai asiyab.

Kangurriin kangurri puruguyamig

6 Nai nunelø, inchippa mōikkøben chiyugøben kaig mara kebeña megabene, Espíritu Santo maig maringaruben ñim treeg pønrrabeløbe, katøle treetøwei tab pasramisrrai maig købash inchimø, tammay puruguy. Inchendø ñiasiitøwei ashiptø mar, ñigucha treegutøwei kebeñib megamønrrappe. ²Chinetø puig meløben kangurriin kangurri lata kuñam puruguyamig køn. Treeg marabe, Cristo maig martrai karua pasrigwan ñimbe marøb kønrrabguen.

³Kaguende mōikkøben truburab kømífig købendø, truba truba nuiq kurmab inchiibiibe, chi treeg

kømubendø incha, nōtøwei ka kebeñib pasran. ⁴Inchawei ñim mōitøgucha chi marigwan ñuimburabigwan søl kōtashchab tab isua asamig køn, trumaybe ñibe ñiasiitø tab kui mōrøb pasramig kønrrun, na marigwanba, katøgan marigwanba, maig kōtashchab ashib pasramig kōmøtø. ⁵Kaguende mōitøgucha nui chi maramigwane mu mendaig kōmøtø, nōashib srua yamig køn.

⁶Tiuswei wamwan kusrebig kønrrai mōikkøben ñun kusrenanøbigwane chig-urrimbunø ñi tabig tøgagúitōga nun purugub pirisamig køn.

⁷Chigøben kōmønrraitamab ñimguen ñimasiitø treeg isumøtay, Tiusbe nun maig købash inchib ka indzatø mōtraingucha kōmøtø køn, kan mōg nø maig ellmara kōrrømariibe katøburø trunundøwei tulishinrrun.

⁸Kaguende ñim asrwan tab kønrrai ellmarøb pønrraibe, truikkugurrimbe trømbøig marig utønrrun. Inchen Espíritu Santon tab kønrrai ellmarøb pønrraibe, truikkurrimbe managatig øsig kømigwan uta tøgagømig kønrrun.

⁹Tabig maramigwane muraaramø marøbig marøb meløgun. Kaguende tru treeg marigwan utamig yandø pubene, treeg marigwan utamig kønrrun, nam kullaaramø marøb meløwabe. ¹⁰Inchawei treeg købene, chigøben maramdiig købenbatø, mayeelanba tabig margun. Inchen mas Tiuswei misag, tru isubigwan Cristoinug pasra tōgarmerane katøguchinguen tabig maramig køn.

Mandø kømigwan Pablo srabe wamindiilø

¹¹¡Au, ñimguen asay! Nabe nai taska ñimuyasig øyeeg nørriig pōrar.

¹²Møiløgøben truba tabig marøbelø kønmab asiilø kønrrab inchibeløbe, ñimune asru circuncidamne inchibelø

køn, Cristo kurusyu kwaigwan waminchen, kaig martrab wendautø llirailø kømønrrab. ¹³Pøs tru circuncidawar købenguen, tru maig maramigwan martrai pørig maig karuben trunun marmeelø købendørre inchibelø køn. Inchendø nømbe ñimune asrwan circuncidanrrai indan, nømbe ñimui asru truba tab kui mørøb, ka møg inchib pønrramig kønrraindø. ¹⁴Pøs naimburappe namui Señor Jesucristo kurusyu kwaigweimburab kømubene, managuen katøgan chi pegube, møg inchib pasramig pumuiimbe køtan. Jesucristo kurusyu kwaikkurri naimburappe yu pirauibe yandø kwai lataig patsig køben, katø nagurri pirauigweimburappe kwawa lataitøwei

patsig kur. ¹⁵Asru circuncidaweig kui chi kønrrab kømøwei, circuncidamíig kui chi kønrrab kømøwein køn, treeg kømøtø, kerrigu srøig peemay amønamiig truibeguende tabig købwei indan. ¹⁶Tru iig maig karuigwan treeg amøñibelane tru chi isumgaig tab købiiba, lastima asiiba, nømuiim pala kønrrai inchar; katø tru cierton mayeelø Tiuswei israelitasmeraim palagucha.

¹⁷Møingurrimbunøbe mugucha nan chinetø pui pasramig kønrrai marmør-runrigay. Kaguende nabe nai asru Jesucristogurri kaig indinab kørriindiilan nai asru asamdiig tøga pasrar.

¹⁸Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe, nai nunelø, ñimba pasrønrraimab isur. Treeg kønrrun.

Efesios

'Ka amõñigueh' chib pørig

1 Na Pablo, Tius trendø øyeeeg kønr-rain kuikkurri Cristo Jesús nõashib karua ørig, Tiuswei misaamera, Cristo Jesúswan tarømisrmø pønrrabelø, Efes-sørø warabelan, truulayasig i kilgawan pørar. ²Tius namui Møskaimba, namui Señor Jesucristoba tru ka yandø tab indigwan køben katø chi isumgaig tab købigwan køben, ñimun tranrrun.

Tiusbe Cristogurri chigøben tabigwan tranøb

³Namui Tius Señor Jesucristoi Møskaimbe mayanguen tab indig kønrrun, srømbalasrø tru chigurribunø nuimburabelø tabig pønrrabiitøga Cristogurri namune trutøga mayanguen tab kuilø kønrrai marøbigwan. ⁴Pøs Tiusbe tru chigurribunø pønrrabigwan nõ mara pønstrømøwatø manasrøwei namune Cristogurri tarømara wesraig købig køn, tabigweindø tarømariilø, kaig mariitøga chillig inchar kømeeelø, nui merrab pønrramig kønrrai. ⁵Nøbe namune undag købiitø Jesucristogurri nui trag ureg kønrrai maramig manasrøwei nõ treeg mara tøgagúig købig køn, tru nõ trendø treeg martrab isua tøgagúig truig maig køben treekke, ⁶tru nui ka yandø tab indig purø nuig purø tabigwan maya nuguen tabig wamindamig kønrrai, tru nui truba undaaraig Nusrkaingurri namun ke ka yandø tab indig tranigwan. ⁷Nuinug nambe nui aningurri nuielø kønrrai kaigyugurri wesrailø ker, namui kaig mariilan ulø payimeelø, Tiuswei tru ka yandø tab indig tøgagømburab tøgagúig truig maig køben treeg. ⁸Tru ka yandø tab indigwan tranøppe, Tius namun

tøgagømburab tøgagønrrai tranig køn, tru chiwandøgucha nam purø tab asha maram kusrebelø kømigwanba, katø tøgandø chigúí mørøbelø kømigwanba. ⁹Nøbe tru nõ trendø treeg martrab isua tøgagúig tru muguen asiimig pasrabigwan namun kenamarig køn, Cristoinug nõ treeg maramig nun maya nuguen tabig asønaben tru treeg tøga waig købigwan, ¹⁰tru treeg maram kwalømmera pubene, trunun treeg maramig pasrønrrai: tru srømbalasrø chi pønrrabigwan lata, katø pirauigwan lata kanbalatø mara, maig maramigwan Cristo kerriguwan nõ asha martrai pønstrønrrab.

¹¹Katø nambe tru namuimburabigwan nõ ketig tranamig tøgagúigwane Cristoinuutøwei utig købig køn, manasrøwei namun treegwan utønrrain kønrrai marig købig kua, tru chiwandøgucha Tius nun maig maramdiig asønaben tru treeg kønrrai marøbig, maig martrab asig køben trumay treeg. ¹²Tru srøsrø ke nammerrig Criston muniirab melabelø kuikkurri, tru nui tørguegwalmabigwan namgurri maya nuguen tabig wamindig kønrrai. ¹³Katø treetøwei ñimbe nuinug tru wam newan ciertonig, tru tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwan ñim møra, nun køreben, tru tranrrab misra kørrømisrig Espíritu Santotøga Tiusweyelø kuin kui asiilø kønrrai ñimbe sellailø kuig køn. ¹⁴Truibe tru namuimburabig kønrrabigwan ketig utamig kønrrai katsiibasra tranøbguen indig truig køn, tru Tius nuyasig tøgagønrrab wesrailan ke tab webamba pønrramnegatig, nui tørguegwalmabigwan maya nuguen tabig wamindamig kønrrai.

Pablo Tiuswei uremerayasig Tiuswan miab

¹⁵Inchawei treekkurri tru ñimui isubigwan Señor Jesucristoinug

pasra tøgagúigwanba, katø Tiuswei misaameran mayeelanba ñim truba undaguelø køn taig na wammørabe, ¹⁶chu urastøgucha na Tiusba wamindigu tøgatø isub palømø, ñimuimburab 'ungwa' chibig kur. ¹⁷Nabe tru namui Señor Jesucristoi Tius tru tørguegwalmab Møskawan miabig kur, ñimun Espiritu Santogurri øyegwan tranrrai, kusrebelø kømigwanba, katø nebua asiimíigwan tørgandø tab chigúí nebua ashchaimba, newan nun tab nebua asamig kønrrai.

¹⁸Katø chigúí mørøb nebua asamig ñimui isubigu tørgandø kebiliilø kua, tru ñim tøgagønrrurmab isua muni-irab melønrrai ñimun wamigwan, øy-eeg købig kuin kui nebua ashchaimba, tru nui misaameran keta tranrrab mis-rig chigucha palømfíg purø nuig purø tabigwan øyeeeg købig kuin kui nebua ashchaimba, ¹⁹katø tru nam nun køre-belainug maramburab marøbiibe, purø nuig købig kuin kui nebua ashchaimba, miabig kur. Inchen tru nui purø nuig maramburab marøb pasrabiibe, ²⁰Tius tru Criston kwailai utugurri katøle øsi-irangarua, tru srømbalasrø nø wainug nui kusrmay wamisrrai maramburab mariitøgatøwei marøb pasran. ²¹May-eelaim pala nøm asha karubelaim pala køben, katø mugucha manchinraingaug karubelaim pala køben, katø maramburab marøbelaim pala køben, katø maya misagwan nøm asha karubelaim pala køben, nørø kusrebelø kuikkurri nørø munchimera tøgagønrrai tranilaim pala køben, kerrigu iilaim pala nun wannig køn, mõi i kwalømweindø kømøtø, katø wendøsrø attrabiguwein chigucha. ²²Incha Tiusbe tru chigurrimbunø købigwanguen Cristo nø maig kønrrain køben treeg pønrrønrrai pønsra, iglesiaimbe chiyutøgucha nø tur kønrrai pasrig køn. ²³Inchen truiibe Cristoi asr køn, Cristo nøtøwei tru chigucha

chi palømfíg netsiig pasraig. Cristobe treetøwei chi købigu mumaytøgucha nøtø netsiig pasrabig køn.

Tius ka yandø tab indikkurri kaigyugurri wesrailø

2 Ñimbe ñimuimburappe, martrai karua pønsrailan mørømø, itøbunab marmuiløyubah, katø kaig marøb amønailøyubatø kwailø købig køn. ²Kaguende ñimbe merrabsrømbe yu pirau maig arrub pasrøben trunun marøb, katø tru srømbala chiguchagayu nø muba karumburab nø karub pasrabig, tru nugwaimandzig, maig maringaruben treeg marøbelø købig køn, tru mõi ya Tiuswan mørømø misaameran nø kaig maringarub pasrabig karuig. ³Namgucha merrabsrømbe mayeeløba namun asr maig trømbøig marøg kui inchen nømui utu treetøwei marøb amønibelø købig ker, namui asr maig srua itanmaptø, tru kuindø kaig marøb, kailan isub. Kaigwan nam trendø tøgagúikkurri, Tiuswei purø trømbøig namig købigwan utønrrabelø købig ker, katøganelø mayeelø latawei. ⁴Inchendø Tiusbe yeeg purø nuig lastima asamburab isua ashibig køptø, tru purø nuig undag købig tøgagúitøga namun undag køptø, ⁵tru martrai karua pønsrailan møra marmuiløyutø kwailø amønibenbatøsrøwei, tru øsig kømigwane Cristoba kanbalatø tøgagønrrai namun tranig købig køn. ¶Tius tru ka yandø tab indiitøgatø ñimbe kaigyugurri wesrailø køn!

⁶Incha Tiusbe namune Cristo Jesúsba kegøtø øsiirangarua, nøba srømbalasrø Tius waisrø purramisingaruig købig køn, ⁷tru wendøsrø attrabigu nui ka yandø tab indig tøgagømburab tøgagúigwan kenamartrab, nø namun purø tabig køptø Cristo Jesúskurri. ⁸Kaguende ñimbe Tius ka yandø tab

indiitogatø kaigyurri wesrailø køn, ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasrikkurri. Iibe ñim chigøben marikkurrin kømøtø, iigwane Tiusbe ka yandø keta tranig køn. ⁹Kabe nam chigøben tabig marikkurrin kømøtø køn, ‘tabig marikkurrin køn’ cha, mugucha møg inchib pønramig kaanrrai. ¹⁰Kaguende nambe Tius nø mariilø ker, Cristo Jesúscurri srøig peemayelø kønrrai mariilø tabigwan marøbelø kønrrai mariilø, tru treegwan marøb amøñibelø kønrrai Tius manasrøwei pønrsailan.

Cristogurri kanguelarrøtø lincha pønramisrig

¹¹Inchawei ñim tru trendø judíos kømø misaamerane merrabsrømbe tru judíosmera nømui asru taska circuncidailøbe ñimune: “Circuncidaimø misakkølleelø” cha wamab tøgagüilan isua kuy. ¹²Ñimbe tru urasrømbe Cristone chigar, Israel misaamera chitø marøbelø køben, ñimbe treegwan maramig chigar kønrrai tarømariilø, katø Tius nui misagwan øyeeg tranrrab kørromisri acuerdosmera mariilane chi asamig chigar, katø chiwan muniirab melamig chigawei, yu pirau ñimbe Tius kaweyelø købig køn. ¹³Inchendø mømibe Cristo Jesúsba kanbalatø pønraikkurri Tiusweimay kemalsrailø køn, Jesucristoi anindøga, ñim merrabsrømbe yabsrø pønrrabelø købig kuigwan.

¹⁴Kaguende tru ambugurri igurri chi isumikkaig tab købig namuinug pasrabiibe Jesucristo nøwein køn, tru pa sötø købigwan kan sötøtø kønrrai marøbig. Tru ashig kømui indiyab waraig købig kan pirøbanrrig sötøbasrab lataig pasrabigwan pøtiichippe, ¹⁵tru maig maramigwan martrai Moisés pøriiløygurri wesrawa, øyeeg, øyeeg maramig køn chibig pørig

pønrrabigwan chi asamig kaanrrai mara pasra, treeg mariitøga patsøga pasrig kuig køn, Cristo nø kurusyu kwawa, tru pa sötø nøørøtø købelan nuinug srøig kandø mara pasrtrab, øyamay ambugurri igurri tabig kørromisrtrai marøb. ¹⁶Incha katø Cristobe tru pabalø købigwan kan asrtø lataig mara, Tiusba katøle treetøwei katø tab kørromisrtrai marig køn, tru ashig kømui indiyab pønraigwan yandø mas treeg kømønrrai nø kurusyu kwaitøga patsøga kørromarøb.

¹⁷Incha Cristobe arrua, tru ambugurri igurri tab waramigwan eshkab kusrenanig køn: ñim judíos kømeeelø Tiusweinukkurri yabsrøn pønrrabelan lata, pulutø pønrrabelø judíosmeran lata. ¹⁸Kaguen nøgurriwei nam lata, nøm lata, Tius Møskawan tru Espiritu Santotøgatøwei kemalamig tøga pønrrer. ¹⁹Inchawei yandø ñimbe peg pirausreelø kømøwei, ni pestø ka pua puramrraptø amrruateelø kømøwein køn. Mømibe treeg kømøtø, Tiuswei misaameraba kanguelarrøtø marøb tøgagømigwan tøgar, Tiuswei misaameraba kan yautø latalø, ²⁰Cristo nøashib karua øriilaim palaba, katø Tius maig karuigwan eshkabelaim palaba ñimbe pølbasra kusrub mariilø køn, tru katsigugurri niga pasrab sruube Cristo nøtøwein køben. ²¹Inchen nuinug tru yawan, purø may tamara warøb tabig kusrub marene, tru yabe kurrab ippe, Señorweyasiitø tarømari ya kønrrab kurrab yan. ²²Inchen tru utu ñimungucha kanbalatø kusrub marøb ambiilø køn, Espiritu Santogurri Tius truyu nø pasramig kønrrai.

Nui tabig srø wamwan judíos kømeeelan waminchib inrrai Pablon Tius pasrig

3 Øyeekkurri na Pablobe Cristo Jesúsweiwan marøb megabig

kuikkurri kailan keerig yau pasrar, ñim judíos kómeelayasig tab kónrrai. ²Pøs ñimbe manawei wammøraguen kuinrrun, Tius ka yandø purø tab inchibig kóptø ñimuyasig tab kónrrai nan iigwan martrai pasrigwan. ³Iibe tru mu asiimíig pasrabigwan nan ashchai Tius kenamarig truíg køn, tru na ñimun landøtiig pørøbguen indig. ⁴Inchawei ñim iig tru pørigwan ashabe, muguen asiimíig pasrabig Cristoiwan, øyeeg chigúí møramgailan nabe nebua ashibig kuin kui ñimbe wetøgørrønrrabguen. ⁵Iig, tru muguen asiimíig pasrabigwane merrabsrø misaamerane munguen kenamarmuíg kóbig køn, tru mõi ya Cristo nøashib karua øriilø, Tiusweindø tarømariilanba, katø Tius maig karuígwan eshkabelanba, Tius nui Espíritu Santotøga kenamarøb lataibe. ⁶Iig, tru muguen asiimíig pasrabiibe, tru judíos kómø misaameragucha judíos misaameraba tøgatø tru ketigwan utamig tøgagøb, tru asryutøwei pønrramig køb, katø Jesucristoinug tru tranrrab misra kørrømisrigwan tøgatø utamig tøgagøb indamig truíg køn, tru Tiuswei tabig srø wamgurri. ⁷Nane Tius ka yandø tab incha ketikkurri, iig tru tabig srø wamwan waminchib marøb meganrrai pasrig kur, nui maramburab marig maig køben truitøga.

⁸Nabe Tiuswei misaamerai utu tru chigucha kómø waachawan tru Cristoi chine chine purø tabig, kan øyangatiitø køn tamgaig Tiuswei tru tabig srø wamwan eshka kusrenanøb pasramig kónrrai pasrig kur, tru judíos kómø misaameran, ⁹katø trugurri tru mu asiimíig pasrabigwan maitø marøb attrabigwan, Tius tru chiwandøgucha mara pønrsøbigweinug tru manasrøngurri sørig pønrrabigwan. ¹⁰Iigwane tru iglesiagurri kerriguba mõi ya asig kónrrai kenamartrab isua indig kuig køn, nui tru muguen nebua

isumgaig purø nuig kusrebig kuigwan tru srømbalasrø nøm asha karubelanba, katø mugucha manchinrraingaig karubelanba. ¹¹Tius øyeeg marøppe, tru nø trendø manasrøngurri treeg martrab isua tøgagua, trunun treeg marig kóbig køn namui Señor Jesucristoinug. ¹²Inchawei nambe chigucha katønrraingaig chi isumø nøgurri Tiusweinug kemalamig tøgaguer namui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri. ¹³Inchawei nan øyeeg trømbøig isumdiig puig megaigwan, trunun isuptø kullaaramørrunrrigay chinrrab inchar. Masken nan øyeeg puibe ñimuyasiibe maya nuguen tab kónrrain køn.

Cristoi undag kóbig

¹⁴Inchawei nabe Tius Møskawei merrab tømønrsøbig kur, ¹⁵tru srømbalasrø lata, yu pirau lata, kan sötø, kan sötø købelan trumørig munchi pønrsra wamabigwei merrab. ¹⁶Tru nø chigurrimbunø nui tørguegwalmabig chi palømíig maya tøgagúig, truíg maig køben, truyugurri tru ñimui manrrau chishkandø mur pasrønrrai, nui Espiritugurri maramburab mariitøga martrai miar, ¹⁷Cristo ñimui manrrømerayu pasrønrrai tru isubigwan nuinuutø pasra tøgagúikkurri. Pøs øyangurrimbe ñimbe umbu srøl keetiilø, undag kóbigutø pønrramisra, ¹⁸Jesucristoi undag kóbig maya nuig kuigwan ñim mayeelø nui misaameraba kanbalatø pønrramisra, tru Cristoi undag kóbiiibe lendømay treetøwei, yammay treetøwei, palamay treetøwei, lendegørrab treetøwei nuigwan ñim tab chigúí mørtrai miar. ¹⁹Katø tru Cristoi undag kóbig mu newan nebua isumgaigwan ñim nebua ashchai miar, ñim øyamaybe Tius nø maya nu kømburab kuig truíg ñimuinug netsiig pasrønrrai.

²⁰Inchen tru chiwandøgucha nõbe marøppe, tru nam miaigwandø kømøwei, kabe nam isuigwandø kømõtø, ke uñcha køm tøgagønrrai marøb Tius, tru nui maramburab marøb pasrabig maig køben namuinug treeg marøb pasrabigwan, ²¹Tiuswei iglesiyuba, Cristo Jesúsweinuuba tørguegwalmabig kønrrun, managatig. ;Treeg kønrrun!

Criston kørebeløbe Espíritugurri kandø køn

4 Inchawei Señor Jesucristogurri tru kailan keeri yau na pasrabiibe, ñimun trenchinrab inchar: Tius ñimun treeg amõñinraiwei wamiilø kuig køppe, maig amønamiigwan trumay treeg amõñirrunrigay cha, ²maig køben inchimeelø larrø kørroeteelø, maig købash indingucha larrø tammayelø, maig køben kuingucha tammay melabelø, kanikkurri kanikkurri chigúingucha lata inchimõtø undag købiitøga chi kømui lataig pønrrabelø. ³Espíritu Santoinug newan kanbalatø pønrrønrrab indamigwan treeg pønrrønrrab inday, tru kanbalatø pønrramig ambugurri igurri tab købiitøga, ⁴kan asrtø, kan Espíritu Santotø køn, tru ñim muniirab melønrrai ñimun wamig kandø køb lataitøwei. ⁵Señor kandø køb, tru isubigwan Jesucristoinug pasra pønrramikkucha treetøwei kandø køb, piu umbu ulsraikkucha treetøwei kandø køb indan. ⁶Tius kandø, trurrigu mayelai Møskai, nõbe mayeelaim pala nõ pasrabig køb, mayelainug trumørig nõ pasrab, mayelainug pasrabiibe nõtø køn.

⁷Inchendø namune kanun kanun Tiusweyasig chigøben marøbelø kønrrai keta tranig køn, Cristo pirisha keta tranig maig køben, treeg. ⁸Inchawei Tiusbe trendaig køn:

“Tru srømbalasarømay ippe, tru merrarrowa srua kuig melabelan nõ merrarrowa, nõ pera yaig køn cha. Incha misaamerane Tiusweyasig chigøben marøbelø kønrrai keta tranøb indig køn” cha.

⁹Tru øyeeg: “nebyaig køn” cha trenchippe, ;tru wallibirø umbugatig kørrebmerriig kørroyaig køn cha trenchimuitarru? ¹⁰Tru kørraibiibe nõtøwein køn, tru maya srømbalamera pønrrabigu purø palasrø nebibig, kerriguwan nõtø netsiig pasrønrrab.

¹¹Incha truig nõtøwei mõilane nõashib karua øriilø kønrrai marøb, mõilane Tius maig karuigwan eshkabelø kønrrai marøb, mõilane Tiuswei tabig srø wamwan truøø srua llirabelø kønrrai marøb, mõilane tru Criston kørebelan tab ashib pera pønrrabelø kønrrai marøb, katø kusrenanøbelø kønrrai øyeeg pønsraig køn, ¹²tru Tiuswei misamera nõmui marøb pønrramigu purø may kusrenniilø kønrrai isua, Criston kørebelø, tru nui asr, nurab inrrai martrab. ¹³Tru nam mayeeløba tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra kanbalatø pønrramiguba, katø Tiuswei Nusrkawan tab nebua asamiguba nam kanbalatø pønrramigwan nebumnegatig martrab, kan møg ne nuraig lataig misrøb, Cristo maig køben treeg misramnegatig nebumig kønrrai.

¹⁴Øyangurrimbe nambe yandø mas shush ureemera latailø kømumønrrun, kan pi latøgushibig amburab iburab srua ambi latailø, chine srøig peemaytø kusrenaniilø kan isig ichibig lataig arrubig punø, panrrø suabetiilø, møguelø kaig maramigwandø isubelø kaigu kegørrøsrkamig purø may isua pønrrailøtøga kegørrøsrkaimeelø.

¹⁵Masken treeg kømõtø, tru newan ciertonigwan undag købiitøga waminchib, chiyutøgucha nõrrøragun tru tur Cristoinug nõba kanbalatø. ¹⁶Pø

nøgurriwei asr ørøba kandø misra, tru kōnabigu merrarrab srølmørig ambumay imay lata purugubene, nøm mōitøgucha chi maramigwan trunun trunun marøb pønrramisren, nurab yan, katø undag kōbiitøga nørørab ambamig kōnrrai.

Cristogurri srøig peemay amōnamigwan tøgagøb

¹⁷Inchawei nabe iig øyeeqwan ñimun eshkappe, marmø kōmø, martrai karunrab inchar Señorwei munchiyu: mōimbe yandø amōñippe, Tiuswan ashmeelø judfios kōmø misaamera nøm chiweingucha chi purugunrrabgaig isub amōnailøyu ñimgucha amōñimøtay cha. ¹⁸Nømui isubiibe løstørailø, nømui manrømera purø murelø kuikkurri chugúinguen mørmeelø kua, øsig kōmig Tius tøgagúigugurrimbe nømbe purø yab pønrran. ¹⁹Yandø chi kōrikkengar misikkurrimbunøbe, yandø kaig maramigwandø martrab kebambubelø kōn, chigurrimbunø kōsøngønrraptiig marøg kōbig arrubigwan neguen kōmuig marøbig marøb pønrrønrrab. ²⁰Trune ñimbe Cristoiwan kusreppe, øyeeq marøbelø kōmønrrab kusreig kōn. ²¹Ñimbe isa kōmø, tru newan ciertonig Jesúsweinug pasrabigwan cierton mørøb, nuinug kusrenaniilø kuig kuinrrun. ²²Tru ñim merrabsrø Tiuswan ashmeelø kōb uras marøb tōga amōnaig kōbigwane wegutsay, tru køllig ñim trendø kaigwan tōga kal-laig, chi tabig pummøø chull isubig purø trømbøig marøg kōbig trutø srua yaig, ñimui umbu kaig pasrabigwan, ²³tru ñimui isubigu srøig peemay isubelø kōnrrab. ²⁴Ñimbe tru srøig øsig kōmigwan kewa pønrray, truike Tius nø maig kōben treetøwein kōnrrai marig kōn, cierton sølgandiitøgaba, newan chishchig tabiitøgaba.

²⁵Inchawei øyeeqkurri ñimbe isa wamindamigwane yandø elacha, masken ñim mōitøgucha ñimui mendaigwane isa kōmø, sølwan wamindamig kōn. Kaguende nambe mayeeløba kangurri kangurri kan asrtø ker.

²⁶Namappe, namubendø, namig kōtanmaptø chigøben kaig marmøwei, namig kōbigwane ke pørr pinayam-negatikkucha tōga amōñimøwei indamig kōn. ²⁷Katø nugwaimandzig ñimuinug kelulrrain kōmøwein kuy.

²⁸Nilaptiig kōbiibe yandø mas nilømøta. Masken treeg inchimøtø, ñui tasiitøga chigøben tabig maramigwan mar, mōikkøben chi palai inchene, purugumig tøgagønrrab.

²⁹Ñimui trigugurrimbe mørøbguen mørøngaig trømbøig webinrrain kōmøtø kuy. Treeg kōmøtø, Tiuswe-imburaig maig palaim purrøben purugunrraptiig, treeg wamindamig kōn, mørøbelanguen purugunrraptiig, treeg kōnrrai. ³⁰Tiuswei Espiritu Santon isuim pasrønrrai marmøtay, tru kerrigu yandø newan kaigyugurri wesram kwalømweyasig truitøga ñimbe Tiusweyelø kui asamdiig kōnrrai sellailø kōn.

³¹Ñimui manrrau chu uraskucha mōbraindø pønrramig kōnrrai marøb pasrabigwanba, ke chab srurra namig kōbigwanba, trømbøig namig kōbig pasrabigwanba, trømbøiglig namig trasamigwanba, trømbøig tsalø wamab indamigwanba, chigurrimbunø kaig pønrrabigwan kerrigu truilanbañau chishtø elatsay. ³²Masken treeg inchibgunrriibe, ñimbe larrø tab inchibelø, lata lastima asiabelø, Tius ñimun Cristogurri kaig marigwan ulø paymub pesannab lataitøwei, kangurri kangurri ñimgucha ulø payiyab pønrrømumig kōn.

Tiuswei ureemera mandø amønarnig

5 Inchawei ñimbe Tiuswei undaraig ureemera kuig kōppe, nõ maig kōben treetøwein kōnrrab inday. ²Amõñippe, undag kōbigwane tōga amõnay, Cristo namun maig undaguig kōben treetøwei. Nøbe nõashib namuyasig purøbasramisra kwaig kōn, kan animal kweecha purø may irrabzhig Tiuswan keta tranøb lataig.

³Ñimbe ñimui utube, mōgueløba, ishumburmeraba chigøben trømbøig maramigwanba, katø chineto kōsøngõnrrapteelanba, katø chiwandøgucha ke chinchimmørø inchib parø indamigwanba, øyelane mørøguen wamincha mørmmumig kōn, Tiuswei misamera kuig kōppe. ⁴Mørøbguen mørarngaig wamincha ashib pønrrømøwei, chugúinguen mørmbendø wamincha mørømøwei, trømbøig wamindamgailan wamincha indza mørømøwei indamig kōn, treeg indamgailan maraashib pønrrømøtø, masken ñimbe Tiuswan ‘ungwa’ chib kōmig kōn. ⁵Kaguende ñimbe yandø iigwane tsabø ashibelø kōn: mōguelø ishumburmeraba trømbøig marøbeløba, katø chigøben ashikken kōnrrabgaig trømbøig marøbeløba, chiwandøgucha ke chinchimmørø inchib parø inchib, pønrramigwane ke tius mara tōgagøbeløba, treeløbe Tiusba, Cristoba nõm ashib karub purraisrømbe mugucha chi ketig utamig chigar kōnrrab kuin kui.

Tørwei ureemera maig amønarnigwan waminchibig.

⁶Chiweingucha chi purugunrrabgailø wamindiiløtøga mugøben kegørrosrkainab kōnrrab kōmø, kaguende øyekkurrindøwei Tiuswei purø trømbøig namig kōbiibe tru mørømø misaameraim pala arrubig kōn.

⁷Inchawei ñimbe treeg marøbeløba lincha tøgato marøb kōnrrab kōmø.

⁸Kaguende ñimbe merrabsrømbe løstøuelø kōbig kuig, mōimbe Señorweinuube toryuelø kōn. ¡Ñimbe amõñippe, tørwei ureemerasun amõnay! ⁹Kaguende tru toryugurri chi arrubiibe maya nuguen purø tab indiiba, sølgandø tabig mariiba, ciertoniiba øyeeg kōn. ¹⁰Señorwan tab kui wanrai maramigwan, mumay maren tab kui mørtaschab treegwan lab melamig kōn. ¹¹Chi tabig marig kørømistrabig chigaig løstøyuigwan mariilan ñimgucha tøgato marøb kōnrrab kōmø, masken ñimbe treeg inchibgunrriibe øyeebe kalø kōn cha eshkabguen pønrramig kōn.

¹²Kaguende nõmui chigøben søratø mariiløbe wamindamikken kørig kōnrraptiig trømbøig mariilø kōn. ¹³Inchen tru chigurrimbunø kōbigwan toryu pønsrøbene, maig kuigwan törgandø asamig kenamisran. Pøs tru chiwandøgucha maig kuigwan asha kōmig kōnrrai törgandø kenamarøbiibe tru tør kōn. ¹⁴Inchawei øyeeg chibig kōn:

“Ñi, kib lataig tsubiibe, kiagasra, kwailai utugurri kurrø cha. Cristobe ñun kebilõnrrun” cha.

¹⁵Inchawei tab isuamøra amõnay ñim mandø amønarnigwane. Kan chugúinguen mørmeelø lataig amõñimøtø, maig amønarnigwan tab isuamøra amõñibelø kuy. ¹⁶Chigøben tabig maramdiig pubene, treegwan ka purainrraindø ashatø pønrrømøtay. Kaguende purø kaig kwalømmera kōn.

¹⁷Inchawei ñimbe ke chugúinguen mørmeelø kōmøtay. Treeg inchimøtø, Señor nam chiwan martraim palai wataashchab trunun nebua ashchab indamig kōn. ¹⁸Vino mucha; mutsiiramøtay. Truiibe chugatig kaig marøg kōben kaig martrai srua ibig

køn. Masken treeg kømøtø, Espiritu Santotø netsailø kømig køn.

¹⁹ Ñimbe salmostøga, himnostøga, Tiusweimburabelan cantailøtøga kangurrin kangurri waminday. Ñimui manrraugurri newan isua cantab, Señorwan maya nuguen tabig køn chib waminchib. ²⁰ Chu uragucha Tius Møskawan 'mayanguen ungwa, ungwa' tay chiwandøgucha lutøgurri namui Señor Jesucristoi munchiyu.

Tiuswei uremera keeba, sraimba mandø kømigwan waminchibig

²¹ Ñimbe kanikkurri kanikkurri lata mørøb melamig køn, Criston kõiibala tøgagüikkurri.

²² Sraløbe, kelø maig chiben treeg mørøb melamig køn, Señorwan lataitøweingue. ²³ Kaguende keebe srawane nø asha karubig tur køn, Cristo nui iglesiai, tru nui asrwein tur køb lataitøwei, truigwane tru Kaigyugurri Wesrabig nõtøwein køn. ²⁴ Cristo nø maig karuigwan iglesia møra marøb melab lataitøwei, sraløgucha kelane treetøwei mørøb melamig køn chiyutøgucha.

²⁵ Keløbe nømui sralane undaguelø kømig køn. Cristoma nui iglesian undag køptø, nui øsig kuigwan nøashib tranig køn, ²⁶ tabig nuyasiitø tarømari misaamera kønrrai martrab, tru nui wamdøga piu umbu ulsraitøga pillmawa, chish mara, ²⁷ iglesia tørguegurnabig, kaig mariitøga chigucha chillig inchaig kømíig, maig købendiig trømbøtiig mindig kømøwei, chi tre lataibe chiguchagaig, masken treeg kømøtø, tabigweindø tarømarig, kaig mariitøga chillig inchaig kømíig treeg pasramig kønrrai nuyasiitøwei øyamay kenamartrab indig køn. ²⁸ Øyeetøwei keløbe sralan undaguelø kømig køn, nømui asrwan lataitøweingue. Nui srawan undaguibe

nøasiitø undaaran. ²⁹ Kaguende mugucha nui asrwane managuen nøasiitøweimbe tsaliinchimøn. Treeg kømøtø, asr maig palai inchen mab muchib, maig køben kønrrain kømø ashib tøgagøn, Cristo iglesian ashib tøgagøb lataitøweingue. ³⁰ Pøs kaguende nambe nui asruelø kuimba, namungucha treetøwei ashib tøgagøn.

³¹ "Inchawei treekkurri møøbe usri møskawane elacha, sraimba kandø misrtrun. Incha tru pailøbe kan asrø kønrrun." ³² ¡Øyeebe mandø kuinguen møramgaig purø nuig køn! Inchendø iigwan waminchippe, 'Cristonba, nui iglesianba treeg køn' cha waminchar. ³³ Inchawei treeg købene, ñim keløbe møitøgucha sralane ñimui asrwan lataitøwei undaguelø kømig køn. Inchen sraløgurrimbe kelane maig købash inchimø, korig tøgær kømig køn.

6 Señorwan undag købiitø uremerabe ñimui møskalane mandø chiben treeg møramig køn. Kaguende iibe treeg maramig søl køn. ² "Nui usri møskawane maig købash kømø, purø tab inchib tøgagu, ³ yu pirau purø tabig kasraatø tsumig kønrraimba, øsig køllirab tsumig kønrraimba." (Tru maig maramigwan martrai karua pønrrailøyu iimerrig køn, tabig tranrrab misra kørørrømisrigwan utamibañauibe.)

⁴ Inchen ñim møskaløbe ñimui uregwane namishib namig køtanmaptø menrra inchimøtay namig isumønrrai. Treeg kømøtø, sølwan maram kusrenrrai kusrenanøb, Señor maig kusrenaniitøga 'øy-eeg maramig køn' chib waminchib kusrenanamig køn.

Ka karuindø melabeløba, karub pera købeløba

⁵ Ñim, karuindiig melabelø, yu pirau ñimun karub pera købelane møramig køn, kõiibala, maig købash inchimø, manrraugurri

tabig isua, Criston mörøb melab lataitøweingue. ⁶Marøppe, nomba ka tab kørromistraptø marmumig køn, nøm ñimun ke ashib pønrrøbendø. Cristo karuindiig melabelø kōppe, Tius maig martrain køben palabinøtø kōmø, tabig martrurmab isua maramig køn. ⁷Maramigwane ka palabinø inchib, mōguelayasig marøb pønrrermab isua marmøtø, marøppe, martrab isua Señorweyasig lataig maray. ⁸Yandø ñimbe ashibelø køn, karuindiig megabigwan lata, kabe mu karuimfiig nuimburab uñibigwan lata, mōigwandøgucha chi tabig marigwan tru marimburøbe Señor nø tranrrab kui.

⁹Inchen ñim karub pera købeløbe ñimui karuig mörøb melabelane ñimgurringucha tabig tōgaguy ‘yeegwane chigøben martrumøn’ chib, chinetø chimøtø. Kaguende ñimbe ashibelø køn, tru nømun ashib karub pasrabig tru Señorøwei ñimun ashib pasrabiibe srømbalasrø wabig kui. Kaguende Tiusbe mōigwane purømisrøb, kandarøtø inchimfiig køn.

Tiuswei uregwan kwaimandziiba chitøga kwayanrrai traniilø

¹⁰Trube, mōimbe yandø Señorweinuuba, nui maramburab marøb tōgagúig purø nuiguba kørønrrabgaig mur pønrramisray. ¹¹Tius tru chitøga kwayanrrai kerrigu traniiløtøga tamara pønrramisray, nugwaimandzig purø may kegørrørskønrrab tamara pønsra kua kegørrørskønrrab inchen, maig kuingucha kōrmø kwayawa, truyu puraambub ambamig kønrrai. ¹²Kaguende nambe kwayab puraambub ambamibe yu pirau misag yaumbaig, animbaig, treeløba kwayamig kōmøtø, tru nøm asha karubeløba, katø mugucha manchinraingaig karubeløba, tru løstøyu nøm muba karumburab karub pønrrabeløba, tru kwaimandziimera

larrø trømbøig marøbelø srømbalasrø pønrrabeløba, treeløba kwayamig køn. ¹³Inchawei øyeeg købene, Tius chitøga kwayanrrai traniilane truigwane kerrigu tōga pønrray, kaig kwaløm pubene, kullaaramø pønrramig kønrrai, incha yandø øyeegwan kerrigu chab mara pønrramisrikkurrimbe kørønrrabgaig mur pønrrønrrab.

¹⁴Inchawei kørønrrabgaig mur pønrray, tru newan cierton wamindiitøga pørønawa lataig. Trugurrimbe tru sølgandø tabig amønaitøgabe, tru pechoburab chinchimønrrai katabigwan kewa lataig pønrray. ¹⁵Tiuswei tru tabig srø wam chi isumgaig tab købigwane waminchab amrrab muniitø pønrramig, srøbyu keetigwan lataitøwei tōga pønrray. ¹⁶Kerrigu iilø kōmnetø, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra pønrraigwane sølburramamønrrab katab srua pasraigwan lataig tōga pønrray, tru nugwaimandzig flechameran piløga petiilø, chigurrimbunø amrrubigwan kweetsamig kønrrai. ¹⁷Katø tru kaigyugurri wesraig kōmig tōgagúigwane chinchimønrrai turyu petsig kan tsandzøn cascon lataig tōga pønrray. Espiritu Santoi espadane srua pønrray, truike Tiuswei wamwan. ¹⁸Tiuswei Espiritu maig maringaruben, Tiusba waminday, chu urastøgucha ñim mumay køben Tiusba waminchib, miab indiiløyu. Isua ashiptø kuy, Tiuswan ‘purugurra’ cha miab, nui misaamerai mayeelayasig maikkucha pesannab kønrrab kōmøtø.

¹⁹Katø naimburabgucha Tiuswan ‘purugurra’ chib miarrunrrigay, na ke waminchab inchen, tru na maig tamelan nan tranrrai, tru Tiuswei tabig srø wam sørig pasrabigwan nebua ashchai chigucha chi kōrig kuin kōmø, wamindamig kønrrai. ²⁰Truigwan Jesucristo nø waminchib

pasrab lataitøwei yu pirau nui wamwan na waminchib pasørnrai pasrig kur. Katøgucha kailan keeri yau pasrar. Tiuswei wamwan na maig wamindamigwan chigucha kørmø wamindamig kønrrai Tiuswan miarrunrigay.

**‘Ka amøñiguh’ cha
wamindig srabeilø**

²¹ Trube, treeg købene, Tíquico, namui undaraig nuneg, Señorwei maramigu chu uragucha tarømismø, chi maramelan nø asha marøb megabiibe, na maig tsuigwanba, katø na chi marøb megaigwanba,

kerriguba ñimun eshkanrab wam srua inrrun. ²² Nabe nune truweiwei ørar, nam mandø melaigwan ñimun wammørøsrørnraimba, ñim truba tab kui mørøb kørrømsrtraimba.

²³ Tius Møskaweinukkurrimba, Señor Jesucristoinukkurrimba tru ambugurri igurri tab købig arrubigwan nunelan tranrrai inchar, undag købig tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwanbañau. ²⁴ Tiuswei tru ka yandø tab indiibe tru namui Señor Jesucriston undaaramigwane managucha patsørnraingaig undaabelø mayeeløba pasørnrun.

Filipenses

Pablo kailan keeri yaugurri Filipos iglesian porøb

1 Pabloba, Timoteoba Señor Cristo Jesúsweimburabigwan marøb melabelø Cristo Jesúskurri Tiuswei misaamera mayeelø Filipos ciudasrø warabelan porar, tru Tiusweimburabelan ashib pera pønrrabelanba, Tiuswei yau purugunrrai wesrawa pønrrailanbañau. ²Namui Tius Møskaweimba, Señor Jesucristoimba tru ka yandø tab indigwanba, chi isumgaig tab købigwanba ñim tøgagønrrai inder.

Pablo Tiuswei ureemerayasig Tiuswan 'purugurra' cha miab

³Na ñimun isuimørig nai Tiuswan 'mayanguen ungwa, ungwa' chib, ⁴chu uraskucha na Tiusba wamindimørig ñim mayeelaimburab kasraatø miabig kur, ⁵kaguende ñimbe tru Tiuswei tabig srø wam tabigweimburabigu srø pølbaserøb kwalømgurri moin kwalømgatig lincha marøb melabeløgurri. ⁶Nabe iigwan treegwein kønrrab kui asha indig køn: ñimuinug tabig marøb pølbaserøbiibe Jesucristo arrum kwalømgatig ñimune newanelø kønrrai tamarøb pasrønrrab kui. ⁷Ñim mayeelaimburab na øyamay isumig søl køn. Kaguende nabe ñimune nai manrraube tøga pasrabig kur. Na kailan keeri yau pasraigu lata, mui merraptøgucha Tiuswei tabig srø wamwan purømisrøb, maig kui ashchai 'øyeeg køn' chib, waminchib pasraigu lata, Tius tru ka yandø tab indigwane ñimbe naba tøgatø utab køn. ⁸Inchawei Tiusbe asha pasran, na ñimun mayeelan pesannamø, truba truba isubig kuigwan Señor Jesucristoi undag købiitøga. ⁹Inchawei na Tiusba waminchippe, ñimui undag købiibe katøguchinguen

katøguchinguen nurab inrraimba, katø purø nu nebua ashib kusreb amrraimba, maig køb arrubigwan tørgandø nebua ashib amrraimba miabig kur. ¹⁰Chiwan mas tabig kui nebua ashibelø misra, kaig marig chigar chishelø 'ñibe øyeeg kalø mara pasran' tainab pønrramig chigar kønrrai, Jesucristo katø arrub kwaløm. ¹¹Jesucristoinukkurri arrubig tru tabig sølgandø marig, treeg ellmarig arrubiitø netsaim pønrrønrrai inchar, Tiusweyasig maya nuguen tab indig kønrraimba, purø tabig wamindig kønrraimba.

Na øsig unamibe Cristo køn

¹²Nai nunelø, nan chi pub arrubiibe, Tiuswei tabig srø wamweimburappe masken purugubguen inchib arrin kui, ñim wammøra kønrrai inchar. ¹³Inchawei tru palacioyu suldaumera lata, katø maya misaamera lata, kailan keeri yau na pasrappe, Cristogurri keerim pasrai asha køn. ¹⁴Inchen nan treeg pasrønrrai keerikkurri, nai nuneløbe, ker-rigu lutauba, chigucha kullaaramø pønrramisra, Tiuswei wamwan chigucha chi kørmø waminchibelø køn.

¹⁵Pøs ka isatø kømø, møiløbe Cristoimburabigwan eshka waminchippe, pusrkwai ashib tsalø køppah, ka kwayam lag køppatø marøbelø køn. Trune kaneløbe tabig isua, marammay maran. ¹⁶Incha iiløbe Cristoimburab eshka waminchippe, undaguelø isuar kua waminchibelø køn, Tiuswei tabig srø wamwan waminchib purømisrøb pasrønrrai, nan pasrig kui asha. ¹⁷Trune tru kaneløbe Cristoimburab eshka waminchippe, ka kwayam lag køptø maran, tabigwan isua kømøtø, ka indzaashig køptørre marøbelø køn, kailan keeri yau na pasramnebe katøguchinguen isuim pasrønrrai martrab isua. ¹⁸¡Inchendø chigúin kønrrautah! Ka isatø inchib

Cristoimburabigwan ka wamincha mōri lata, kabe cierton wamindi lata, pōs mumaytōgucha Cristoian waminchib, kusrenanene, nane kasrag kōtan. Incha nabe katōgucha kasraarabig kasraaramōnrrun, ¹⁹ñim Tiuswan nayasig miab melaiikkurrimba, Jesucristoi Espiritu nan purugúikkurrimba, øyeeg pub arrubiibe na øyeeg keerig pasraigugurri wesraig kōmig punrrab kui, nabe asha pasrar.

²⁰Chiyugucha na chi kōrig mismō purayamuitamab isua pasraig, treeg punrrab kui, masken chi kullag isumōtō, mōi lata, chu urastōgucha, Cristobe nai asru purō nuig marōb tabig wamindig kōnrrun, na øsig pasrai lata, kabe na kwaimbala lata. ²¹Kaguende naimbe øsig unamibe Cristo kōben, kwamibe maya nuguen tabig tōgaig kōn. ²²Inchen na asru øsig uniibe, Tiuswei marameløyube tsabōtō truba nōrrō kōnrrai maramdiig kōnrrautan. Trube, ¿nabe mōigwan merrarrawa pasramistrab kōh? Pōs mandōguen kōmōtan. ²³Inchawei nabe mumay yam kuinguen mōrmōwa pasrar. Nane yugurri webya, Cristoba wanrrab yainrrabna kōtan. Kaguen trumaybe naimbe masken tab kōnrrautan. ²⁴Inchendō na øsig pasramibe katōguchinguen tab kōnrrab kōn ñimuimburappe. ²⁵Inchawei øyeeg kōnrrab kui ashabe, chiguen kōmōtō, ñimba unamuitamab isur, ñim mayeelōba kōrrōmistrab, katōguchinguen katōguchinguen nebua asamigwan ñim nebua ashib, isubigwan Jesucristoinug pasra tōgagúigwan kasrag tōga pōnrramig kōnrrai. ²⁶Ñim naimburab Cristo Jesúsweinug maya nuguen tab kui pōnrramig punrrai, na ñimui utu katōle arrua pasraikkurri.

Jesucristoi srō wam tabig maig chibig kōben treeg marōb amōnamig kōn

²⁷Jesucristoi srō wam tabig maig kōben, trumay treeg amōnamirre mas palan, na ñimun ashchab arri lata, ashchab arrumui lata, ñimbe masken kanbalatō ke tab pōnrramisra, tru isubigwan Cristoinuutō tōga pasra pōnrramig Tiuswei srō wam tabigweimburappe, ñimbe kanbalatō mayeelōba ke kandō isub truba truba marōb kōn tai wammōrinrrabna kōtan. ²⁸Katō ñimun ashig kōmui inchibelō 'chigōben martrumōn' cha, kwaarōsra tōgagúilō kōmōweingue. Tru ñim truilō kwaarōsraimīg pōnrraibe nōmuyasiibe managatig pinōnrrab ambannuumay amrrab pōnrrain kui asamig kenamisren, trune ñimbe truyugurri wesrailō pōnrrain kui asamig kenamisran. Inchen iibe Tiusweinukkurri arrubig kōn. ²⁹Pōs ñimune Cristogurri øyeekkatig tabig pōnrrōnrrai marōppe, nun ka kōrewatō pōnrrōnrrai marmōtō, nuimburab chinetō nebuig melamig kōnrraingucha marig kuig kōn. ³⁰Nan maig kaig nebub arri asigutōwei ñimgucha melan. Katō mōi ya nan øyeeg kaig puig pasraigwangucha ñimbe wammōra kōn.

Jesucristo maig kuigwan nam asha kusremig

2 Inchawei ñim Cristoing kanbalatō pōnrraikkurri kuñab purugumig tōgagōb, nui undag kōbig chi isumig kaanrrai marōbig tōgagōb, Espiritu Santogurri kanguelarrōtō lincha pōnrramig tōgagōb, ñim larrō tab inchibelō, trurigu lastima ashibelō kōmigwan ñim tōgagōb indig kōbene, ²trube, nai kasrag kōbig palabigwan ñim nemartrunrigay, mayeelōba kandō isub, undag kōbigwan mayeelōba trunundōwei tōgagōb, kandō lataig pōnrrab, kandō lataig

isub tögagøb indii-töga. ³Chiyutögucha ke nõtø kørnrrab inchimøwei, purø nuig kømmørø inchib marøb kørnrrab kømøwein kømig køn. Masken treeg kømötø, larrø tammayig, katøganelane ñim lataitöguen kømø, katøguchinguen nõrreelø kømab asha tögagømig køn. ⁴Møitögucha ke nõmuimburabigwandø tab kørnrrai marøb kebammötø, katøganelayasikkucha tab kørnrrai maramig køn.

**Cristobe managuen nuig
mismötø, masken lamüig misrig**

⁵Cristo Jesús maig isubig købig køben, ñimgucha treetøwei isubelø kømig køn:

⁶Nøbe trendø Tius købendø, nõ treeg kuagucha,
Tiusba lataig kørnrrab inchimüig køn,
treeg kurmapto elachimønrrab.

⁷Masken treeg inchimötø,
nø treeg kuigwane mendamara pasrøb,
kan karuindiig megabig lataig kørnrrab
treeg misra,
møguelø mailø køben treetøwein
kørrømisra,

⁸yandø møg lataitøwei misra
pasrøwabe,
nuig kurmab inchimötø,
nøasiitø chigucha kømfiig lataig misra,
maig taigwan mörøbig köptø,
kwamnegatig maig taigwan marig køn,
trurrigu kurusyu mesraig kwamig.

⁹Inchawei treekkurri Tiusbe nune purø
nuig kørnrrai mara,
maya munchimeraim pala, nui munchi-
wane mu kui nebua asig kørnrrai
tranig køn,

¹⁰Jesúswei munchiwan wamindi møra,
mutögucha tømønstramig kørnrrai,
srømbalasarøm pønrrabelø lata, yu pi-
rauelø lata, pirø umbuelø lata.

¹¹Mu misaameratögucha Jesucristobe
Señor tru Mayeelaim Pala Nø Ashib
Pasrabig køn chib waminchain kuig
køn,

Tius Møskawan maya nuguen tab indig
kørnrrai.

**Tiuswei ureemerabe yu pirau
kan tør latailø kømig køn**

¹²Inchawei ñim nai undaarailø, na
ñimba pasrøben, chu uratögucha mörøb
melabelø, na mõi ñimba pasrømubene,
katøguchinguen mörøb melabeløbe,
kaigyugurri wesruigwan ñim tøga
pønrraigu nõrrørabig nõrrøranrrab
marøb ambay, køriibala, purø
isuptø. ¹³Kaguende Tius, nõ køn, tru
maramigwan martrab isunrraimba,
katø marøbelø kørnrrai ñimuinug
tranøb inchiibiibe, tru nõ maig martrab
isuigwan treeg marig kørnrrai.

¹⁴Chiwandögucha marøppe,
ñimuinetø chinetø chib mulla
mørmøwei, chinetø aleguiyab
pønrrømötø maray. ¹⁵Mugøben ñimun
'ñibe øyeeg køn' tainab pønrrømeelø,
kørrøteelø, misaamera larrø minchar,
purø kaig misaamerai utu, ñimbe
Tiuswei ureemera chigucha kaig mara
chillig inchar kømeeelø, ñimbe truilai
utube yu pirau pala pilab pønrrabelø
latailø kuy, ¹⁶Tiuswei wam øsig
kømig tranøbigwane elatchab kømø,
tab tøga pønrrabelø. Treekkurrimbe
Cristo katø arrub kwaløm truba truba
tab kui pasramig kørnrrautan nane,
na larrø muraaraig pasrønrrab luløb
lataitøwei, na truba muraaraig marøb
megaibe ka yandiig kørrømisrmøwei
inchen. ¹⁷Ñimui isubigwan ñim
Jesucristoinuutø pasra tögagüikkurri
marøb kuibe kan animal kweecha
Tiuswan keta tranøb lataig marøb
tögagüig køben, trubala na øsig
kuigwan itølusig kørnrrai tranamig
nebuinguen mayanguen tab kuimørøb
tranamønrrun, ñim mayeeløba
mayanguen kasraarab. ¹⁸Inchawei
ñimgucha treetøwei mayanguen tab kui
mörøb, naba mayanguen kasraaray.

Timoteoba, Epafroditoba

¹⁹ Señor Jesús treeg kōnrrain kōbene, Timoteowan petø ørtrab isur, ñimuisrōngurri wam srua arruben nagucha ñim maig waraigwan wammørabe, katøle tab kuimørøb wamig kōnrrai. ²⁰ Pøs katøgan munguen nø lataibe tøgagømur, ñimuimburab tab kōnrrai inçhib, treegwan martrab truba truba isubig, trurriku ka isatø inçhib pasrømfig. ²¹ Kaguende mayeeløba nømuimburab tabig pub atraingøba labelø kōn, Cristoimburab tab kōnrrain kōmøtø. ²² Pøs ñimbe Timoteowane yandø mu kui ashibelø kōn, kan nusrkai mōskawan lataitøwei Tiuswei tabig srø wamwan wamin-damigu naba marøb pasrabig kōn. ²³ Inçhawei yu naimburab chi pub arrubig maig kōrrømisri ashabe, nun ørtrab isur. ²⁴ Inçhendø nagucha naashib ñimun ashchab peba arrumigwan isua tōga pasar, Tius naba pasraikkurrimbe. ²⁵ Treeg kuindøgucha namui nuneg Epafroditon ñimuimay katøle øramig truba palai ashar, maramigu nan purugub, kan sul-dau lataitøwei tru maramigu naba lincha megabig, katø ñimuisrōngurri naimay wam srua arrubig, na chi palai megaben nan ashchai ñim ørigwandøwei.

²⁶ Nøbe ñimune asinrrabna kui truba isui inçhib unig kuig kōn, kaguende nø kwanrø tsuin kui ñimbe wammøra kuimba trurrewei isub. ²⁷ Isa kōmøtø, yandø ke kwamdø palabig tsubwei indig kuig kōn. Inçhendø Tiusbe Epafroditon lastima asig kōn. Katø nundø kōmøtø, nangucha lastima asig kōn, na yeeg isuig megamne, srøitø srøitø isuig megamig arrumønrrai. ²⁸ Inçhawei nabe nune mas peba ørtrab isur, ñim katøle Epafroditon ashabe truba kasraaraben, na chi isumø tab wamig kōnrrai. ²⁹ Señorgurri nune truba kasraatø utay. Katø Epafrodito lataitøwei melab mōguelane truba tab inçhib tøgagømig

kōn. ³⁰ Kaguende Cristoi maramelan marøb megaikkurri nøbe yandø ke pat-sønrraptiig tsuig kuig kōn, ñim ñimashib trugatig nan purugunrrab kaimailøyu kwam lab nøguen purugub.

Ka namuimburab isuitøgatø Tiuswan nebunrrab inçhimumig

3 Møimbe trube, nai nunelø, Señorweinug truba kasraaray. Nane chigucha chi pesriig kōmøtan, na ñimun pørigwan katøle trunundøwei pøramibe, øyamaybe ñimuinguen chi isub kōrrømisramig kaanrrai tabguen kōn.

² Tru wera lataig inçhib misaamera, chi tabigwan kōmø, kaigwan marøb amønibelø, tru asrwan parøb mindishibelan ñimbe purø ashiptø kuy. ³ Kaguende tru treeg circuncidailøbe nam ker, Tiuswei Espiritutøga kōriibala tabig waminçhibelø, Cristo Jesúsweinug purø tab kui mørøb kasraabelø, asru chi mariitøga 'øyangurrimbesin' chib pønrrømeelø. ⁴ Kaguende naimburabgucha asru treeg mariitøga 'øyangurrimbesin' chib pasramig tøgagur. Pøs asru treeg mariitøga 'øyangurrimbesin' chib mōg inçhib pasrønrraptiig mube kōbwei inditarru kōben, nabesi katøguchinguen 'treeg kur' tamig tøgagur. ⁵ Naneguende kal-laig trune kwalømyube circuncidaig kōbig kōn. Nabe katø israelitasmerai misagugurri arrubig, tru Benjaminwei misag karrabigugurri arrubig kōb, hebreo, trendø hebreomerai anin nusrkain kōb, katø tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig chibig kōben trunun purab punømo marøb pasrabig, katøgucha fariseo kōbig kur. ⁶ Inçhen na maig chull isuigwan ke chinchimmøro inçhib maramibe, tru iglesiyuelan kaig maramig naimbe truig kōbig kōn. Inçhen tru maig maramigwan

martrai Moisés pørig maig chibig køben truigwan na sølgandø tabig kuigube 'kalø maran' chib muguen chi tainamø møg købig kur.

⁷Merrappe øyeeløbe naimbe truba truba nørriig tabig købig kuig, Criston nebua asikkurrimbe mømbe truiløbe chigucha kømíig købig kuin kui mara tøgagur. ⁸Inchagucha treetøguen kømø, Cristo Jesús nai Señorwan na nebua asiibe, kan chibaguen øyeeg køn cha, kemesra eshkamgaig purø nuig purab tabig køben, tru na tøgagúigwane chigucha kømeeleø mara tøgagur. Inchawei nøgurri nabe kerrigu trunune chi asamig kaanrrai, wendøbasra øyeegwane chigucha kømíig kan køsøngømdø shau lataig mara tøgagur, Criston na nebua tøga pasramisra, ⁹nuinug na pasramig kønrrai. Tru na naashib tabig sølgandø marøb taig tru maig maramigwan martrai pørigugurri arrubiitøga inchimøtø, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri arrubigwan tøgagønrrab inchar, tru tabig sølgandø marig Tiusweinukkurriigwan. ¹⁰Nane Criston mas nebua ashib, nø kwawa, katøle øsiiranrrai maramburab marøbigwan nebua ashib indinrrabna køtan, katø nø chine isumdiig puinab megamigu treetøwei puinab megawa, kwamigugucha nø lataitøwein kømig nebuben, ¹¹nagucha mumay køben kwaitai utugurri øsiirawa kurramigwan nebua tøgagømig kønrrai.

Nabe tru pumsrø pumigwandø asha yar

¹²Nabe øyeeg chippe, 'kerrigu newan yandø nebua tøga pasrar' cha, kabe 'yandø chigucha palømíig newan tabig kur' cha trenchimur. Inchendø nabe ibig ibig yamønrrun tru nebumigwan nebuinatashchab, kaguende Cristo Jesús nømerrig nan nebua tøga pasramis-

rig købig køn. ¹³Nai nunelø, kabe nabe 'iigwan yandø nebuaguen pasrar' chimur. Inchendø nabe iigwan marin-abig køn: yandø wendau kørørmisrøb arrubigwane pesannawa, nai pumsrø pumigwan nebunrrab tranrrab megar. ¹⁴Incha nabe chu pumsrø pumigwan punrrab isua luløb megar, tru lulimburø na kanaigwan utamig kønrrai, tru treegwan utamig kønrraiwei Tius nan Cristo Jesús kurri srømbalasrømay wamisrømay.

¹⁵Nam mayeeløba Tiusweimbura-beløyu newan nørørawarbe øyamay isumig køn. Inchen ñim chigøben peemay isua kuin købene, trube, Tiusbe ñimune trunungucha tømarmøb kenamartrun. ¹⁶Inchen nam yandø nebua tøga pønrramisrigwane truig maig køben trunun tarømisrmø, amønibig amønigun.

¹⁷Nai nunelø, na maig uñibig køben, treetøwei amønib, katø nam maig amønibelø køben treetøwei amønibelane asha kuy. ¹⁸Nabe møindø kømøtø, ñimune katøle, katøle eshkaig kuig køn, mømbe kappin kørørgøbguen eshkar, Cristo kurusyu kwaigwan tsaleelø ashig kømui inchibelø truba nu amønaimba. ¹⁹Nømuimbe pønrrønrrab ambamibe, pinab pinønrrab ambamsrømay ambamig pasran. Nømuimbe mab muchib waramibe kan tius lataig køben, kørikken kønrraptiig mariitøga nømbe purø nørreelø misrøb pønrrabelø, nømbe ka yu pirauigwandø isua pønrrabelø køn. ²⁰Trune tru nam purramibe srømbalasrøn køn, tru Kaigyugurri Wesrabig, Señor Jesucristo, trusrøngurri tru nø arrumigwan nam truba truba munig melaig nø waisrø. ²¹Nøbe namui asr trengatig kømíigwan peemayelø kønrrai yunømara, nui asr tørguegwalmabig lataitøwein kønrrai martrun, tru chiwandøgucha

nø ashib karub wamig kōnrrai tru nui maramburab marøbig truitøga.

4 Inchawei, nai nunelø, truba undaarailø, na truba asinrrabna kui inchib isub uniilø, ñimgurri na truba kasrag kui indiilø, katø ñimbe naimbe kan corona lataig tøgagüilø, øyeetø Señorweinug tarømismø melabig melønrrigay.

‘Øyeeg melønrrigay’ chib wamindiilø

² Evodianba, Síntiquenba Cristogurri numøsralan peg peg isub pønrrømøtø, Señorurri kandø isua pønrrørunrrigay chinrrab inchar. ³ Katø nai maramigu elachimø maram purugub megabigwan ñungucha purugurrunrrig chinrrab inchar, tru iig ishumburmeran ñui nuchalan, na Tiuswei tabig srø wamwan waminchib uñen, nømbe nai mendig lata tranrrab lincha llirab melaig købig kōn, katø Clemente køben, katøganelø naba lincha marøb melabelø købengue. Truilai munchimerabe tru managatig øsig purrønrrabelai munchimeran pøri libroyu pørig pønrran.

⁴ ¡Chu uraskucha Señorba pønrraikkurri kasraaray! Katøyug trendamønrrun: ¡Kasraaray! cha. ⁵ Ñimbe truba tab inchibelø kuigwane mayeelø nebua asig kōnrrai inday. Señor arrumibe lutau kōn.

⁶ Ke ka yandø chinsraatø inchib, ke chab pureb kui lataig inchimøtay. Masken treeg inchimøtø, chiyutøgucha Tiuswei merrab, ‘øyeeg palai meler’ chib, nøba waminchib, ‘øyeeg purugurrunrrig’ chib miamig kōn, trurrigu ‘ungwa, ungwa’ chib. ⁷ Inchen Tius tru chi isumgaig tab købig chi isuilan purab nuibe tru ñimui manrrømeranba, ñimui turyu isubigwanba Cristo Jesúsweinug pønrrønrrai tøga pasrønrrun.

⁸ Trube, mømbe yandø, ñim nai undaarailø, chiyutøgucha ciertonigwanba, chiyutøgucha

maig købash inchimumigwanba, chiyutøgucha sølgandø tabigwanba, chiyutøgucha newan tabig chishigwanba, chiyutøgucha larrø tammayig kōmigwanba, chiyutøgucha yeeg tabig kōnrrab chib wamindigwanba isumig kōn. Katø chigøben purø tabig tøgagüin kui, kabe tabig wamindig kōnrraptiig treeg købene, trunungucha, trube, tøga isuy.

⁹ Na chigurribunø kusrenaniilanba, na chi marigwan ñim uta, na maig kuigwan, na maig mariilan ñim ashib, ñim mørøb indiilanba, iilane marøb ambamig kōn. Inchen Tius tru chi isumgaig tab købiibe ñimba pasrønrrun.

**Filipossrø Cristogurri nunelø
Pabloyasig an purugüig**

¹⁰ Nabe Señorweinug truba kasraaray, ñim katøle nan isunrrab indin køben. Pøs ñimbe isuppe, isubwei inchendø, tru øyeeg maramibe pumø srø kuig kuinrrun. ¹¹ Nabe øyeeg chippe, palain pasraptø trenchimur. Kaguende nabe nan maig pub arrindøgucha treegu kasraatø purayam kusrewa kur. ¹² Chi palaim pasramig maig kui mørøb, chigucha palømø uncha tøga pasramig maig kuig mørøb inchibig kur. Maig pub arrindøgucha kerrigu treegu purayamigwan kusreweig kur: patsau chi palønrraingaig tøga wamig nebui lata, parø purayamig nebui lata, uncha tøga wamig nebui lata, chugurringuen kōmui wamig nebui lata. ¹³ Cristo naba pasrøbene, chiwandøgucha kaimamø maramønrrun, kaguende nø nan purugub pasraikkurri. ¹⁴ Inchendøgucha na truba isui megaben, ñimgucha treetøwei lata naimburab isub purugub melaibe mayanguen tabig kōn.

¹⁵ Katø ñim filipossreelø isua kuinrrun, Tiuswei tabig srø wam ke srø kebyaindø køben, tru Macedoniasrøngurri na yandø

inrrab inchen, mu katøgan iglesiabe purugumuben, ñimbeguende nan an purugub, nagurri purugúigwan utab indamig kørrai marig købig køn. ¹⁶Incha trutø kømøtø, na Tesalónicasrø uñenguen, ñimbe pamayguen purugua ørig købig køn, nai chi palabeløyu nan purugunrrab. ¹⁷Kabe ñim nan ke ka tranraindø isua trenchimøtø, tru ñim mariiløbe katøguchinguen ñimuindøwei nurab inrraimab isua trenchar. ¹⁸Inchendø nabe chi palabigwan kerriguh uta tøgagur, unchaguengue. Tru ñim nan keta trana øriilø Epafrodito srua arrua traniiløbabe, ¡katø! chigucha palømøzhig tøgagur. Tru ñim keta traniibe kan animal kweecha Tiuswan tranig, purø may irrabzhig lataig køn, Tius truba truba tabig kui asha utamdiig. ¹⁹Inchawei nai Tiusbe ñimune chi palabigwan lutøgurrih

tranrrun, nui tru chigurrimbunø chigucha palømíig tørguegwalmabigu maya købigwan Cristo Jesúskurri. ²⁰Namui Tius Møskawan managatig tørguegwalmabig kørnrun. Treeg kørnrun.

Wamindiilø srabeig

²¹Cristo Jesúskurri Tiuswei misaamera mayeelanba 'ka amøñiguh' chirrunrrig. Katø namui nunelø naba amøñibelø chigucha 'ka amøñiguh' cha øran. ²²Katø Tiuswei misaamera katøganeløgucha ñimun 'ka amøñiguh' cha øran, trugurri katø mas 'ka amøñiguh' cha ørøppe, tru Roma maya misagwan ashib karub wabig Césarwei yau purrabelø, truilø øran.

²³Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba pasrønrun. Treeg kørnrun.

Colosenses

Pablo 'ka amõñigueh' chib pørig

1 Tius trendø treeg kønrrain køben na Pablo Jesucristo nõashib karua ørig nai nuneg Timoteoba misra, i kilgawan pørar, ²ñim Tiuswei misaamera chu uragucha tarømismø melab nunelø Cristo Jesúsba kanbalatø pønrrabelø Colosassø warabelan. Namui Møskai Tiuswei ka yandø tab indiiba, chi isumgaig tab købiiba ñimba kønrrai inchar.

Pablo Tiuswan 'ungwa, ungwa' chib

³Chu uraskucha nambe ñimuyasig Tiusba waminchippe, nun 'ungwa, ungwa' chibelø ker Señor Jesucristoi Møskawan. ⁴Kaguende ñim ñimui isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra tøgagúigwanba, katø Tiuswei misaameran mayamba ñimbe truba undaguelø kuigwanba wammører, ⁵tru ñimuyasig srømbalassø esegaig pasrabigwan ñim muniirabelø kuikkurri treeg kuigwan. Truigwane Tiuswei tabig srø wam newan ciertonigwan waminchen, ñimbe mørig købig køn, ⁶tru ñimuisrø kebiben. Inchawei yu pirau chutøgucha tru tabig srø wambe truba truba nurab, kan yell larrøbichib ib lataitøwei, ñimui utugucha treetøwei larrøbichib arrun, tru ñim Tiuswei wamwan mørøb, katø Tiuswei tru ka yandø tab indigwan maig kuigwan ñim tab chigúí mørøb indin kwalømgurrimbunø. ⁷Epafras maig kusrenanig køben, trunun ñim kusreig køn. Truibe namui undaarraig, tru marameløyu namba lincha marøb megabig, Cristoiwan maizhikken elachimø, ñimuyasig tab kønrrai marøb megabig køn. ⁸Katø, Espíritu Santogurri

ñim undag købig tøgagúigwan nõgucha namun eshkatan.

⁹Incha treekkurri namgucha trunun wammørin kwalømgurrimbunø chu urastøgucha ñimuyasig elachimø, Tiusba waminchib miabelø ker, Tius tru nõ maig martrai palai waigwan ñim nebua asamburab nebua ashibelø kønrrai Tiusweimburabigu, newan nebua asamig kusreitøgaba, katø tab chigúí møriitøgaba. ¹⁰Amõñippe, Señorweyelø kui asamdeelø amõñinrrai miabelø ker, chiyutøgucha nõ tab kui mørøb wamig kønrrai marøbelø, ñimui chigøben tabig mariiløbe, yell larrøbichib ib, katø Tiusweimburabigwan nebua asamigu nõrrørab ambamig kønrrai. ¹¹Nui mayanguen tabig maramburab marig kerrigu maya tøgagúig, truitøga kullaaramø, ka melamig kønrrai martrai miabelø ker, maig pub arrindøgucha mur isua melaptø melamigweyasiiba, maig indindøgucha tammay melabig melamigweyasiiba. ¹²Tius Møskawan 'maya nuguen kasraatø ungwa' tay, tru nõ ashib karub waisrø tørguegwalmabnug nui misaamera ketig utamigwan ñim tøgatø utønrrabelø kønrrai tamara pønsraigwan. ¹³Kaguende nugwaimandzig løstiigu nõ karub pasrabigugurri Tiusbe wesrawa, namune nui undaarraig Nusrkai nõ ashib karub waisrø purøørig køn. ¹⁴Nø nuielø kønrrai nambe kaigyugurri wesrailø ker, namui kaig mariilan yandø pesannab chi ulø payimeelø.

Cristo tru chiwandøgucha purab nuig

¹⁵Tius, tru namui kaptøgabe asiimíigwan øyeeg kuitamab asamig, Cristobe truig køn, chigurrimbunø pønrrabigwan marmøwatøsrøwei tru srøsrø nõmer-
rig pasrabig. ¹⁶Kaguende Tiusbe Nusrkaingurri mara pønsraig køn tru srøm-
balassø chi købigwan lata, pirau chi

købigwan lata, kaptøga asigwan lata, asiimíigwan lata, reymera purramisra karub purraigwan lata, kerriguwan nòm merrarrowa karuigwan lata, katø nòm asha karuigwan lata, katø mugucha manchinraingaig karuigwan lata, kerriguba nøgurri mara pønraig køn, trur-rigu nuyasig kønrrai. ¹⁷Nøbe chiwan-gucha marig kaabenbatøsrøwei man-awei købig kua, chigurrimbunø pønrra-biibe pinømø, nøgurri pønrrabig pønrran. ¹⁸Inchagucha nøbe asrwei tru tur køn, tru iglesiai. Nusrkaimbe manawei nømerrig købig, kwailai utugurri katø nømerrig øsiraig køn, chiyutøgucha nø purab nuig kømig kønrrai. ¹⁹Kaguende Møskawane mayanguen tabig asønaig køn, nø maya nu kømburab kuig-wan Nusrkaweinug pasrønrrai pasramig. ²⁰Incha nui Nusrkaingurri Tiusbe pirau chigurrimbunø købigwan lata, srømbal-asrø chi købigwan lata katøle nøba katø tab kørømisrtraï martrab isuig køn, nui Nusrkai kurusu kwawa ani lusiitøga ambugurri igurri tab kønrrai marøb.

²¹Pøs ñimbe merrabsrømbe Tiusweinukkurrimbe nøøø pønrrabelø tarømisrar, ñimui isubigwane ke kaig marameløyugøba pasra tøgar kua, Tiuswane ashig kømui inchibelø købig køn. ²²Treeg købig kuigwan mømimbe katøle ñim nøba tab kørømisrtraï kørømarig køn, Nusrkai nui asru kwaitøga nui merrab tabigweindø tarømariilø, kaig mariitøga chillig incha kømeeelø, ñimbe øyeeg køn tainanrrabgailø pønrramig kønrrai martrab. ²³Pøs øyeeg kønrraimbe, tru isubigwan ñim Cristoinuutø pasra tøgagúigu truyutø pønrrabig pønrrab, katø mumaygucha kørønrabgailø tru Tiuswei tabig srø wamwan ñim mørigu tru munig melaig pasrabigugurri tarømisrmø, melabig meløwabe kønrrun. Tru srø wamwane yu pirau maya misaameran mundøgucha eshka-

bis kusrenanig køn. Inchen na Pablobe tru wamwan waminchib meganrrai pasrig kur.

Pablo Tiuswei tabig srø wamwan waminchai wesrawa pasrig

²⁴Na ñimuimburab chine kaig nebuinab megaigwan mømimbe nane kasrag køtan, Cristo nui asr, tru iglesiayasig chine kaig nebuinab megaigu tru palabigwan nai asrutøwei kaig indinab megaitøga nemarøb ya. ²⁵Nabe tru mayeelø nun kørebelayasig tru chiwandøgucha marøb meganrrai wesrawa pasrig kur, ñimuimburab tab kønrrai Tius nø karuig, nui wamwan maig kuigwan newan waminchib pasrønrrai, ²⁶tru manasrøngurri maya misagwan mungucha Tius kenamariimíig tøgagúigwan. Inchendø truigwane mõi yasrømbe nui misaameran kenamaran. ²⁷Tru judíos kømø misaamerai utu tru mungucha kenamariimíig tøgagúigu tru tørguegwalmabigwei chigurrimbunø palømíig pønrrabigwan Tiusbe nømune asingarunrrab isuig kuig køn. Truibe Cristo yandø ñimuinug pasraig, truig køn, ñim munig melaig tørguegwalmabig.

²⁸Nambe tru Criston eshka kusrenanøbelø ker, mundøgucha øyamay melønrrigay chib, kusrenanøb, maig kuigwan tab chigúi mørague, mu misaamerandøgucha Cristo Jesúsweinug newan tabig pønrrønrrai Tiuswan kenamartrab. ²⁹Treeg kønrraiwei na maya nebumburab truba truba mur tranrrab marøb megar, Cristoi maramburab marig tru nainug marøb pasrabiitøga.

2 Pøs nabe ñimuimburappa, laodiceasreelaimburappa, katø mayeelø nan malaugue nebua ashmeelaimburappa, truba truba mur tranrrab marøb megaigwan ñim nebua

asimbemab isutan. ²Undag kōbigu kanbalatō pōnrramisra, nōmui manrōmerayu tab kui mōrōb kōrrōmistrai inchib megabig kur, tru chigurribunō palōmīg pasrabig tabigwan chigūi nebua mōrōb ambamnegatig, tru mungucha kenamariimīg Tiuswei pasrabigwan ashmō kōmō nebua ashchai, truike tru Criston. ³Kaguende chigūi mōrōb kusrebig kōmiba, chigūi nebua asamiba, tru iig purō tabiibe kerriguba Cristoinuutō sōrig pōnrran. ⁴Nabe ōyeegwan ōyeeg chippe, nīmun may wamincha mugucha kegōrrōsrkōmōnrrai waminchar. ⁵Nabe nīmui utu pasrōmuingucha, nai isuigube nīmba pasrar, nīm maig kōbendiig kōmō, maig amōnamigwan amōnīb, nīmui isubigwan Cristoinug pasra tōgagūigwane elachimō, tōga pōnrrōben, nabe truigwan ashib, truba truba kasraarab.

Cristoba pōnrraikkurri yandō chigucha ilōsrkaig kōmumig

⁶Nīm Cristo Jesúswan nīmun nō asha karub pasrabig kui asha utamma, utig kuike, nuinug treeg amōnay, ⁷umbusrō srōl keyatab lataitōwei, nuinug pōlbasra kusrub marōb, nīmun maig kusrenanig kōben, nīmui isubigwan Cristoinug pasra tōgagūigwane trumaytō tōgagōbig tōgagōb ambamigwan tōga, tru ungwa tamigwane katōguchinguen nuramburab nurab inrrai marōb. ⁸Isua tab ashiptō melay, mōguelō nōrrō kusreelō chi purugunrrabgailō ka kegōrrōsrkamitō marōbiitōga, nīmun srua ambinab melōnrrab kōmō, tru kusreelōbe chi purugunrrabgailō, ka kegōrrōsrkamitō marōbigwan. Truilōbe misaamera nōm merrabsrōngurri trendō isub amrruilōyugurrimba, katō chinētō yu pirau muba kuimbura mandō isua marōb kōmig tōgagūilōyugurrimba

arrubig kōn, Cristoinug maig kōben, treeg kōmōtō.

⁹Kaguen Tius maya nu nō kōmburab kuike, Cristoi asru pasran. ¹⁰Inchawei nīmbe chigucha palōmīg kerriguwan neilō pōnrran, Cristoinuube. Tru nōm asha karuigu lata, katō mugucha manch-inrraingāig karuigu lata Cristobe nō pasrabig, chiyutōgucha nō asha karubig nō tur kōn. ¹¹Katō trendō trōmbōig marōg kui inchib pasrabigwan nīmui asrugurri kerrab nīmbe nuinug mu kui asiilō kōnrrai mariilō kōn, tru mōguelō tasiitōga asru circunciōn marig tōgagōmōtō, tru mu kui ashchai kōrōmariibe Cristoinukkurri arrubiitōga. ¹²Nīmun piu umbu ulsrōben, Cristoba kegōtō sōriilō lataig kuig kōn. Incha tru piu umbu ulsraigurri kurrappē, nīmbe nōba kegōtō ōsiirawa kurrig kōn, Criston kwailai utugurri kusrubig Tiuswei maramburab marōbigu nīmui isubigwan truyu pasrikkurri.

¹³Tru nīmui chigurribunō kaig mariilōyuba, nīmuinug trendō trōmbōig marōg kui inchib pasrabigwan kerrab tru asru circunciōnwan marōb lataitōwei chi mariimeelō nīm kwailō srō kōbenbatōwei, Tiusbe Cristoba kanbalatō ōsig kōmigwan nīmune tranig kōn; namui kaig mariilan ulō paymō, kerriguwan pesannab. ¹⁴Tru nam 'ōyeeg, ōyeeg ulō kōn' cha kan kilgayu pōri lataitōwei kōbigwanba, katō truyutōwei 'ōyeeg maramig kōn' chib pōri latalō pōnrrabigwanba, Criston tru kurusu mesrōben tōgatō mesrōb lataig mara, Tiusbe chi asamig kaanrrai kerraig kōn. ¹⁵Incha katō tru kailō nōm asha karuigwanba, katō mugucha manch-inrraingāig karuigwanba yandō truilane chigucha martrabgailō mistrai kōrrōmara, nōmune mayeelō ashig kui ashchai marig kōn, tru kurusu kwawa, yandō nō kanawa pasramisra.

¹⁶Inchawei chigøben mamimeran mutsamelan, chigøben fiesta marin kwalømmeran, srø pøl tsumisrin kwalømmeran, isrin kwalømmeran, øyeebe maig marøbelø kogue chib ñimun mugucha wamincha ashmønrrai maray. ¹⁷Inchen øyee mariiløbe kerriguba tru wendøsrø attrabigwan øyeeg kønrrabig kuitamab asamig, iibe ka treetø køn. Inchen tru cierton maig kønrrabiibe, Cristo, nø køn. ¹⁸Ñim ketig utamigwan mugøben utøbashmuinab pønrrønrrab kømø. Nømbe ka isatø, purø tabzhig misrøb, ángelesmeran koriibala tabig waminchib tømønrsrøb, truiløbe ‘piab lataig kenamisrigu chigøben aser’ chib wamindamburab waminchib, nømui trendø kaig isub turyu ke purab nørreelø isumuinguenig isubelø køn, ¹⁹tru asru Cristo turwane trag pulu trakkandø pønrrømøtø, ka nøørotø misra ambub. Kaguen tru turwein køn, tru asr ørøba truba tabig chishmisrøb, katø asru truørø kønab pønrrabelanba, truyu ambumay imay kandø kønrrai merrarrab srølmeranba asrwan kandø misrøb inrrai marøbiibe. Treebe Tius maig nurab inrrai inchen, trumay nurab yan.

Cristoba pønrraikkurri srøig peemay amønarnig tøgagøb

²⁰Tru chinetø marøb kømig yu pirau muba kuimbura mandø isua marøb kømig tøgagúilan marøb kømønrrab, ñim Cristoba yandø kwawarbe, katøgucha yu pirauelø kua lata tru maig martrai wesrawa pønrrailan, ¿chindimba tru kuindø marøb pønrrabelø kogue ²¹tru øyee tailan: “Øigwane kusrawa ashmøta” tamba: “Iigwane mamøta” tamba: “Katøramøta” tamba indiilan? ²²Truiløbe ka katørab, srua kuinuutø pinønrrai mariilø køn, pøs øyeeg marameløbe møguelø nøm karua

pønrrailøyugurrimbah, katø nøm isua kusrenanigugurrimbatø arrubig kua. ²³Inchawei øyeelan marøb kuibe, ciertonwei purø may isua mari latailø asøn, tru nøm Tiuswan yangucha isub chib pønrraiba, chigucha kømeeelø misrøb pønrraiba, nømui asrwandøwinguen murigu puraambingarub pønrraibabe. Inchenø tru nøm øyee marøb pønrrailøbe nømui asru tru kaig marøg købig arrubigwan kerramibe chiweingucha chi purugumíig køn.

3 Inchawei yandø ñimbe Cristoba øsiirawar kuig køppe, ñimbe srømbalasriigwan lamig køn, Cristo tru Tiuswei kusrmay waisreelan. ²Ñimbe isuppe, srømbalasreelan isuy, yu pirauelan kømøtø. ³Kaguende ñimbe yandø kwaig latailø kua, mømibe ñimui øsig kømibe Cristoba Tiusweinug sora tøgagúig pønrran. ⁴Inchen Cristo tru ñim øsig pønrraig kenamisrene, ñimgucha nøba tørguegwalmabigu tøgatø kenamisrtrun.

Møin kwaløm amønaibe merrabsrø amønarnig lataig kømøn

⁵Inchawei ñim trendø kaig marøb kuig yu pirauig ñimuinug pasrabigwane patsøga pasray: ishuuba, møøba trømbøig kaig maramelanba, køsøngønrraptiig maramelanba, ke chinsraatø inchib trømbøig marøg købigwanba, chigøben kaig maramig isumelanba, parø indamigwanba (tru parø indiibe tius mara tøgagúilataig køn). ⁶Øyeelan marikkurriwei tru mørmeelaim pala arrubig køn Tiuswei namig købiibe. ⁷Ñimgucha merrabsrømbe øyeelandøwei marøb amønibelø købig køn. ⁸Ñimbe mømibe iilane kerriguh elatsay: trømbøig namig købig pasrabigwanba, ke chab srurrab namig købigwanba, katøganun kaig maramigwangøba

isumigwanba, trømbøig wamamelanba, chine mōramguengaig trømbøig wamamelanba elatsamig kōn. ⁹ Ñimbe kanikkurri kanikkurri isa waminchimōtay. Tru kōllig ñim trendø kaigwan tōga kal-laig ñimui umbu pasrabigwan treetø treetø marøb tōgagūilanbañau ñimbe wesrua kutsig kōn. ¹⁰ Incha ñimbe tru srøigwan kewa pōnrran. Tius nō marøbig maig kōben treetøwein kōnrrai marigwan, tru srøibe kerriguwan tab nebua asamnegatig srøitø srøitø yunōmarøb arrun. ¹¹ Trube, mōimbe, griego kōn tamig kawei, judio kōn tamig kawei, asru circuncidaweig kōn tamig kawei, circuncidaimfiig kōn tamig kawei, peg pirausriig kōn tamig kawei, escitamera kōn tamig kawei, karuindiig megabig kōn tamig kawei, mu karuimfiig nuimbura uñibig kōn tamig kawein kōn. Treeg kōmōtø, Cristobe chiyutōgucha kerriguwan nōtø kōb, katø mayeelainug nō pasran.

¹² Inchawei Tius lawa wesruilø, ñim newan tabig chishelø, trurrigu undaarailøbe iigwan kewa lataig pōnrray: lastima ashibig kōmigwan kōben, larrø tab inchibelø kōmigwan kōben, kōrrøteelø kōmigwan kōben, larrø tammayig kōmigwan kōben, maig kōben kuingucha tammay megabig kōmigwan kōben, ¹³ kanikkurri kanikkurri chigūingucha lata inchimumigwan kōben, mōikkōben 'øig øyeeg inndan' chib pōnrramig tōgaguabe, kanikkurri kanikkurri chi ulø paymø, pesannab inchibelø kōmigwan kōbengue. Señor ñimun ulø paymø, mandø pesannaig kōben, ñimbe treetøwei maray. ¹⁴ Inchen kōben iilø kerrigu kōmnetø tru palabē, undag kōbigwan itōgüewa pōnrramig kōn, tru undag kōbiibe mumaytōgucha kanbalatø newan purø tabig pōnrramig kōnrrai marøbig kōn. ¹⁵ Inchen Cristo tru chi isumgaig tab kōbiibe ñimui

manrrau maig maramigwan nō karub pasrōnrrai inday. Kaguende ñim kan asrtø kuig kōben, øyeegumay wamig kōn. Ñimbe 'mayanguen ungwa, ungwa' chibelø kōnrrigay.

¹⁶ Cristoi wambe ñimuinuube maya nu pasramburab pasrōnrrai inday, purø tab isua asha, kanikkurri kanikkurri kusrenanøb 'øyeeg, øyeeg marøb melay' chib waminchib. Tiuswan ñimui manrraugurri 'mayanguen ungwa, ungwa' chib nuyasig salmoswan, himnoswan, nuimbura cantailan cantab inchigay. ¹⁷ Inchawei chigōben marøppe, wamindigu lata, chigōben mariiløyu lata, Señor Jesúswei munchiyu maray, nōgurri Tius Mōskawan 'ungwa, ungwa' chib.

Tiuswei ureemera nōmui yau maig kōmigwan waminchibig

¹⁸ Sraløbe, kelø maig chiben treeg mōrøb melamig kōn, Señor nō maig martrai indig kōben, trumay. ¹⁹ Keløbe, ñimui sralane undaguelø kōmig kōn, namikkølig inchib tsag inchimōtø.

²⁰ Ureemerabe, chiyutōgucha nōmui mōskalane maig chiben mōramig kōn. Kaguende øyeeg mariibe Señorwane truba tabig asōnan. ²¹ Mōskaløbe, ñimui uregwane purø trømbøig inchib namig kui inchai marmōtay, chine isub kul-laarai inchimōnrrai.

²² Ñim karuindiig melabeløbe, yu piraelø ñimun karub pera kōbelane chiyutōgucha mōramig kōn. Mōgueløba ka tab kōrrōmisrtraptø marøbelø latawei nōm ñimun ashib pōnrrøbendø martrab kōmōtø, ñimui manrraugue tabigwan isua, Tiuswan kōriibala maramig kōn. ²³ Chiwandōgucha marøppe, martrab isua maramig kōn, mōguelayasig kōmōtø, Señorweyasig lataig marøb, ²⁴ truburø ketig uta tōgagōmigwan tranrrabiibe Señor nō tranrrab kui ashibeløbe. Kaguen ñim chi marøb pōnrraibe Cristo

tru Señorweiwan marøb pønrran.
²⁵Inchen møikkøben maig maramigwan marmøtø, kalø marøbigwane nui kalø marig maig køben truburø nøgucha treetøwei kaigwan utønrrun. Kaguende Tiusbe møigwane purømisrøb kandarøtø inchimíig køn.

4 Ním karub pera købeløgucha ñimui karuindiig melabelane sølgandø tabig marøb tøgaguy, ñimgucha srømbalasrømbe ñimun Ashib Karub wabig tøgar kua mørabe.

²Chu urastøgucha Tiusba wamindamigwane maikken elachimø melønrrigay, trunune marøppe, nøørøtø isub palabino kømø, tab isua marøb, Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ chib.

³Katø namuimburabgucha Tiuswan tøgatø miarrunrigay, nui wamwan wamindamig nø kan yaskab kurtrai, Cristo, tru asiimíig sørig pasrabigwan eshkaib wamindamig kønrrai. Pøs nabe trunun wamindikurri kailan keeri yau pasrar. ⁴Katø Tiuswan miarrunrigay, nui wamwan waminchippe, na maig wamindamig køben törgandø treeg waminchab.

⁵Tiuswan ashmø misaamerai utube purø tab isua purø ashiptø amønamiig køn, tabigwan maramdiig pubene, treegwan ka purainraindø ashatø pønrrømøtø. ⁶Ñim waminchibgucha tabig mørøptø purramdiig waminchibelø kømíig køn, kan mamígu tre may larri lataig, chull møramdiikke, mundøgucha mandø lötamiigwan tab lötabelø kønrrab ñim tøgagømiig kønrrai.

**Pablobe Tíquiconba,
 Onésimonba karua ørøb**

⁷Tíquico, namui undaaraig nuneg, Tiusweiwan maizhikken elachimø marøbig, Señorwei marameløyu naba lincha marøb megabig, naimburab chitø wamindamelane nø waminchun. ⁸Nabe nune ñimuisrømay ørøppe, treeg isua

ørar: namuimburab maitø pub arrigwan ñimun wammørsrkønrraimba, katø ñimui manrrømeran chi isumø tab kønrrai martraimba. ⁹Tíquicobe inrrab køn tru Onésimo namui undaaraig nuneg, maikkucha elachimø megabig, tru ñimui utuiba. Nømbe yu chitø pub arrigwan kerrigu waminchun.

**‘Ka amøñigueh’ chib
 Pablo wam øriilø**

¹⁰Aristarco, tru kailan keeri yau naba lincha pasrabikkucha, ñimun ‘tab ka amøñigueh’ tan; katø Marcos Bernabéwei lenunekucha. (Marcosweimburab na maig martrai eshkaigwan ñimbe wammøra kuinrrun, ñimuisrømay ibene, tab utønrrigay.)

¹¹Katø Jesús, tru Justo cha wamiig, truiikkucha ‘ka amøñigueh’ tan. Tius nø ashib karub waigweimburabeløyu nan maram purugub melabelø, judíosmera kørebeløbe i pønøløtø kuig køn, nayasiibe truba truba tab kønrrai marøbelø. ¹²Katø Epafraskucha ñimun ‘ka amøñigueh’ tan, tru ñimui utuig Cristoi marøb megabig. Nøbe chu uraskucha ñimuyasiig Tiuswan truba truba miab megabig køn, ñim kørrønrrabgaig tabig melabelø, Tiusweimburabeløyu newan nørørawar, Tius kerriguwan maig palai waben, chiyutøgucha palømíig, newanelø kønrrai. ¹³Nøbe ñimuimburab maramigwan truba truba isuaig kui nabe ñimun eshkaibwamun, ñimuimburappa, laodiceasreelaimburappa, katø hierápolisreelaimburappa purø isua marøb megaigwan. ¹⁴Lucas, tru mø marøbig undaaraig, truiikkucha ‘ka amøñigueh’ tan, katø Demaskucha.

¹⁵Katø namui nunelø Laodiceasrø warabelan chigucha ‘ka warøgue’ tan chirrunrigay, Nimfaswanba, katø tru iglesia nui yau tulundzunabelanba.

¹⁶I kilga pørigwan ñimui utu chab lebene, Laodiceasø iglesiangucha lenrrai inchigay. Katø Laodicea iglesiasøngurri kilga pørig pubigwan ñimgucha lenrrigay. ¹⁷Ñim Arquipone trenchinrrigay: “Señor ñun chi martrai karua pasrigwane isuptø marøb megau

tan cha, maig maramigwan mara kørrømartrab.”

¹⁸Iig ‘ka amøñiguh’ chib pøriibe, na Pablo nai taska pørig køn. Ñimbe pesan-namø, isua kuy nabe kailan keeri yau pasrar. Tiuswei ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrun.

1 Tesalonicenses

Pablo 'ka amõñiguh' chib porig

1 Na Pabloba, Silasba, Timoteoba kanbalatø misra, Tesalónicasrø iglesian i kilgawan pørar, Tius Møskaimba, Señor Jesucristoba kanbalatø pønrrabelan. Tius nui ka yandø tab indiiba, chi isumgaig tab købiiba ñimba pasrønrrun.

Tiuswei ureemerason Tiuswan 'ungwa' taig

²Chu uraskucha nambe Tiuswan 'ungwa, ungwa' chibelø ker ñim mayeelayasig. Katø chu uraskucha nam Tiusba wamindigube ñimuimburab tøga isuppatø melabelø ker. ³Chu uraskucha nambe Tius namui Møskawei merrab maikken pesannamø isubelø ker, tru ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúikkurri chigøben marigwanba, tru undag købigwan tøga pønrraikkurri marigwanba, katø namui Señor Jesucristoinug muniiraikkurri maikken elachimø, melabig melaigwanba. ⁴Namui nunelø, Tiuswei undaarailø, ñimune Tius lawa wesruilø kuin kui aser. ⁵Pøs tru Tiuswei tabig srø wam ñimuinug pub urasma ka wamindiitø kømøtø, maramburab mariitøgaba, Espiritu Santotøgaba puig købig køn. Katø tru wamindiibe treeg kømønrrab kømøtø, nambe treeg kui ashawei wamindig købig køn. Ñimuyasiitøwei tab kønrrai, ñimui utu nam amønammay amønaig købigwan ñimbe ashibelø køn.

⁶Ñimbe ñimuimburappe nam lataitøwei, katø Señor lataitøwei mandø amønamiigwan treeg amõñibelø misrin køn, Espiritu Santogurri Tiuswei wamwan tranigwan truba kasraatø utab, chine purø trømbøig isuig melamig nebuingucha. ⁷Øyamay

ñimbe Macedonia pirauba, Acaya pirauba mayeelø Criston kørèbelaimbe, truiløguen asha kusremdiig ñimbe treelø misrin køn. ⁸Tru Señorwei wam ñimuinukkurri larrøbichib ibiibe, Macedonia pirautø kømøwei, Acaya pirautø kømøwei, chusrøndøgucha larrøbitsin køn. Katø trutø kømøtø, ñim isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigwan chigucha nebua asig misrin køn. Treekkurri namune yandø mas chi tamig palønrrabga lataig kòtan. ⁹Inchawei trusreeløtøweinguen nam ñimuinug kebamben, mandø tab wamab utig købigwan waminchibelø køn, katø tru øsig wab Tius ciertonigweiwan marøb pønrrønrrab, tru taska mari tiusmeran wendøbasra, Tiusweimay ñim mandø llirraigwanba, ¹⁰katø Tius tru kwailai utugurri øsiirangaruig tru srømbalasarøngurri nui Nusrkai arrumigwan muniiranrrab pønrramisrigwanba, tru Tiuswei purø trømbøig namig købig attrab pasrabigwan Jesús namun chi treeg kømønrrai marøbigwan.

Pablo Tesalónicasrø marøb uniilø

2 Namui nunelø, ñimdøweinguen ashibelø køn, nam ñimuisrømay amrruibe, ka amrruitø webimuigwan. ²Pøs ñimbe yandø ashibelø køn tru Filipossrømbe merrabwane chine purø trømbøig nebuinab, tsalø waminab melaig købigwan. Inchendø treeg kuingucha, namui Tius purugúitøgaba nui tabig srø wamwan chigucha chi kørig kuin kømø, eshkanrrab pønrramisrig købig køn, marmønrrai namun yeeg trømbøig katingucha. ³Kaguen nam ñimun 'øyeeg marøb meløgun' chib wamindiibe, peemaytø pella kusrenaniiløyugurri arrubig kømøwei, kabe chigøben trømbøig martrab isua wamindigugurri arrubig kømøwei, kabe nam chiyugøben isatø

kegørrørskønrrab wamindigugurri arrubig kømøwein kuig køn. ⁴Treeg kømøtø, tru Tiuswei srø wamwan namun waminchai pønsrcøppe, maig wamindamigwan waminchibelø kui Tius treelø kui asiilø købelø ker nambe. Inchawei nambe waminchippe, mu misaamera tab kui mørtraï tabzhig inçhib pønrrønrrab kømøtø, Tiuswan tab kui mørøb wanrrai marøbelø ker, nø namui manrrømeran mailø køtashchab ashigbigwan. ⁵Pøs ñimbe ashibelø køn, nambe managuen chull mørtraï isatø tabzhig waminchimøwei, kabe chiwan køben parøgøb, chine isab truba tabzheelø misrøb amrrumøwei indigwan. Tiusbe iigwan asha pasran. ⁶Nambe Cristo nøashib karua øriilø køppe, ñim namun tab inçhai indamdiigwein købendø, nambe managuen misaamera tabelø kønmbab asha tab inçhai lamuig køn, ñim lata, katøganelø lata.

⁷Masken treeg inçhimøtø, nambe purø tammay inçhibelø købig ker, kan usri nui shush uregwan maig køben inçhimø ashib nørrøranøb lataitøweingue. ⁸Namui undag købigwan ñimuyasig purø nuig tøgagøptø, Tiuswei tabig srø wamwandø ñimun tranrrab inçhimøtø, nam namashibguen øsig kuigwan tranamdiig kuig køn, kaguende ñimbe namuimbe purø undag kømdeelø misrin køben. ⁹Namui nunelø, ñimbe isua kuinrrun, nam øbøøba muraara, muraara marøb melailan, ñimui utu møikkøben namun chi palabigwan ka tranraindø purrømønrrab, yem, kwaløm truba marøb melaig købig køn, Tiuswei tabig srø wamwan ñimun eshka kusrenanøb amønippe.

¹⁰Ñimbe ñimashib ashibelø køben, katø Tiuskucha asha pasran, nambe chishig newan tabig, sølgandø maig maramigwan marøb, katø muguen chi

tamgaig amønaig købigwan, ñim Criston købelai utu. ¹¹Pøs ñimbe ashibelø køn, nambe ñimun møigwandøgucha kan møskai nui uregwan waminchib lataitøwei, ¹²‘øyeeg marøb melamig køn’ chib, ‘chigüingucha ka meløgun’ chib, ‘Tius wamabigwei ureesan amønay’ chib, Tius nø ashib karub waisrømayba nui tørguegwalmabiisrømayba ñimun nø wamab wan.

Tiuswei ureemeran kaig martrab kurrig

¹³Inçhawei nambe chu urastøgucha Tiuswan ‘ungwa, ungwa’ chibelø ker. Kaguene tru Tiuswei wamwan nam waminchen ñim mørøb uras, ka møguelø wamindig kui lataitø mara utømøtø, Tiuswei wam ciertonig kuitamab isua utig køn ñimbe. Truipe tru ñim købelainuube ka pasrømøtø, marig misrøb pasran. ¹⁴Kaguende ñim, nai nunelø, tru Judea pirausrø Tiuswei iglesiamera tru Cristo Jesúsweinug kanbalatø pønrrabelø lataitøwei nebuinab melaig køn. Ñimungucha ñimuim piraui misaameratøwei truba truba kaig indinab melamig nebuig køn, tru Judea pirauelan nøm judfosmera kaig indinab melab lataitøweingue. ¹⁵Tru judfosmerabe Señor Jesúswan kweetsamba, tru Tius maig karuigwan eshkabelan kweetsamba, namune nømuinukkurri webetamba indig købig køn. Inçha truiløbe Tiuswane tab kui wanrrai marmeelø, maya misaameran ashig kømuingøba inçhibelø køn, ¹⁶tru judfos kømø misaameran kaigyugurri wesrailø kønrrai waminchab inçhen, waminchamamønrrab namun merab. Øyamay nømui kaig mariilane katøguchinguen katøguchinguen nemarøb ambubelø køn. Inçhendø Tiuswei namig købig arruppe, nømuim pala purab nuig attrab køn.

Pablo tesalónicasreelan katø ashchab inrrab isub

¹⁷Namui nunelø, nam ñimba maya yana køsrøn tarømisra, ashippe, ashmubendø, namui manrraube chu uraskucha ñimune pesannamø tøga pønrrøwa, ñimun malaugue ashchab amrrug købiitø truba truba inchib melaig køn. ¹⁸Incha nambe amrrunrrab inchib melaig køn. Na Pablobe, katø katø atrab inchib megaben, Satanásbe namun chigøben iløsrka pønrsøbig køn. ¹⁹Pøs tru nam tøgagønrrumab isua munig melamiba, namui kasrag købiiba, katø Señor Jesucristo arruben, nui merrab nam kan corona lataig kanawa nam uta, purø tab kui mørøb pønrramibe ¿ñimwein kømøtirru? ²⁰Pøs ñimwein køn tru nam maya nuguen tab kui mørøb pønrramiba, nam kasrag kui pønrramibabe.

Timoteowan ashchab inrrai karua ørig

3 Inchawei treeg isuptø, treeg isuptø melømønrrab, Atenassrømbe trembe namdøgucha ka kørrømisrtrab isuer. ²Incha namui nuneg Timoteo Jesucristoi tabig srø wamwan larrøbichib inrrai wamindameløyu Tiusweimburabelan marøb, namba lincha marøb megabigwan nambe ñimun ashchai ører, tru ñim kørrønrrabgaig mur isua melønrraimba, ñimui isubigwan Jesucristoinug pønrsra tøgagúigwan elachimø, tøgagøbig tøgagønrrab isunrrai martraimba. ³Øy-eeg ñimun chine isumdeelø puben, ñim møitøgucha mandøguen kømuilø melømønrrai isuer. Pøs ñimbe yandø ashibelø køn, namune øyeeløyu pu-raambub melønrraiwei marigwan. ⁴Inchawei nambe ñimba amøñippatøwei, øyee chine isumdiig puig melamig kønrrun cha, kanmaytø eshkaig købig køn, truipe møimbe ñimguen ashen treeg

purebweindan. ⁵Inchawei treeg isuptø, treeg isuptø megamønrrab ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra pønrraigwan maig melaitashchab ashchai ørar. Inchippa Satanás, tru kebenøsrkønrrab inchibig ñimun kaigu kegørrøsrkøben, nam ñimuyasig chigøben mariibe ka yandiig chi mariimíig kui lataig kørrømisrtraitamab isua.

⁶Inchendø katøle Timoteobe ñimuisrø uña, puppe, namuyasig tru tab wam wammøøsrkønrrab srua arrin køn ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra amønaigwanba, truba undaguelø kuigwanba. Katø ñimbe chu uraskucha namune pesannamø, tabig isub tøgagøbelø kuin køn chib, namgurri ñimun asinrrabna kui melab lataitøwei ñimgucha treeg isub melabelø kuin køn chib wamindan. ⁷Inchawei treekkurri, namui nunelø, namun purø kaig nebuinab purø isuig melamig nebuingucha, ñimui isubigwan Jesucristoinug pasra amønaigu treeg tabig melan taig nam wammøriibe, namuimbe truipe purø nu tab køtan. ⁸Ñim Señorweinug tarømismø melan tai wammørene, namune ke kan øsiirab lataig køtan. ⁹Tiuswei merrab ñimgurri nam øyee kasrag pønrramig kuigwan, ¿nambe nun mandø incha ungwa tamburab newan ungwa chinrrab køh?

Tiusba wamindig

¹⁰Nambe yem kwaløm Tiuswan miab melabelø ker, katøle ñimun malaugue ashchab amrrua, ñimui isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigu ñim ke truburab nebuimíig palabigwan nemartrab isua. ¹¹Inchawei nam ñimun katøle ashchab amrrumig kønrrai, namui Møskai Tiusba, Señor Jesúsba namui maywan kura trattraimab isuer. ¹²Ñimui undag købig tøgagúigwan Señorbe truba truba nemarøb nurab inrrai martrun, ñim kangurriin kangurri

undaarayamigwanba, katø mayeelan undaaramigwan chigucha, namgurri ñimun undaarab lataitøwingue. ¹³Ñimui manrrømeran nøbe tab mur isua pønrrabelø kønrrai martrun tru newan tabigu, ñimun 'øyeeg marøbelø køn' tainanrrabgailø, Tius namui Møskawei merrab pønrramig kønrrai, tru namui Señor Jesús nuyasiitø tarømarilø mayeeløba arrub uras.

Tiuswei merrab kasrag kømdiig amøñib

4 Møimbe yandø, namui nunelø, Tius tab kui wanrrai marøb llibab amønamiig nam mandø kusrenanig køben, ñim treeg marøb amøñibeløbe, treegwane katøguchinguen katøguchinguen marøb melønrrai iigwan Señor Jesúswei munchiyu øyeeg melønrrigay chib, tiusmanda øyeeg martrurrunrigay chinrrab inder. ²Ñimbe ashibelø køn, Señor Jesús treeg martrai karua pasriitøga maytø marøb kømigwan nam ñimun eshkaigwan. ³Tiusbe treeg isua wan, ñim newan tabigweindø tarømisrar kønrrai: peg ishuuba, peg møøba trømbøig marmeelø. ⁴Katø ñim møitøgucha ñimui asrwane isua møra tøgagøm kusremig køn, newan tabig, trømbøig marøb maig købash kømøtø. ⁵Judfos kømeeleø Tiuswan ashmø misaamera latawei trømbøig marøg købiitø ke chinchimmørø inchib, truitø srua ambiilø pønrramig kømøn. ⁶Inchawei øyeeløyube nui nuneweiwan nuin kui lataig merrarrowa marmøwei, ke chi chimíig kønmaptø marmøwei indamig køn, Señorbe Kerrigu øyeeg trømbøig mariiløgurri nømune møra melønrrai martrun. Nambe kanmaytø ñimun eshkaig købig kuig køn, isuptø kønrrigay cha. ⁷Kaguende Tiusbe namune wamappe, køsongønrrapteelø marøbelø kønrrai wamømøtø, masken

newan tabig amøñibelø kønrrai wamig kuig køn. ⁸Inchawei i kusrenaniilan kaashibiibe, mu møwan kashmøtø, Tiuswan kaasan, nui Espiritu Santon ñimun tranøbigwan.

⁹Ñim nunelan tru undaguelø kømigweimburappe undaguelø kømig køn chib, ñimun pøramibe chi palømøn. Kaguende Tius kusrenanin køn, kangurriin kangurri ñim undaguelø kønrrai. ¹⁰Masken ñimbe Macedonia pirau muba kuimburab nunelø warabelan mayeelanba undaguelø køn. Inchen køben, nambe, ñim Cristogurri nunelan 'øyeeg melønrrigay' chib wamindamønrrun, katøguchinguen undag købig nurab inrrai. ¹¹Warappe, ñimuimburab wasrøndaa tab waramigwan isumig køn, mu mendagweiwan kømø, ñimuimburabigwan isub, ñimui taska ñimui maramelan marøb, nam ñimun maig martrain karuig treekke, ¹²ñim treeg waraigwan menda misaamera tabikken kui asig kønrrai, mun chi miab warømønrrab.

Señor katø arrumig

¹³Ñim, namui nunelan, tru kwawa ka kib lataitø warabelaimburabigwan mandø inchab kuinguen mørmeelø kørømisrmønrrai nambe eshkanrrab inder, katøganelø tru isua muniiramigwan chigar lata ke chinsraatø isui inchimønrrai. ¹⁴Jesucristo kwawa, katø øsiiraigwanma nam køreibe, treetøwei tru Criston kørewa, kwawa, ka kib lataitø warabelane Tiusbe Jesucristoba pera attrab kui nambe kørewa ker.

¹⁵Señor nø maig taig, nambe nø arrumnegatig nam ka øsig amøñibeløbe kwabeløguen ammøwatø nammerrig ambamibe kaanrrun cha trendamønrrun. ¹⁶Kaguende Señorbe srømbalærøngurri wamab kørrearruppe, nø wamigwane

mørtraí kandø wamab kørattrun, kan arcángel tru ángelesmeran nõ karub pera pasrabigwei wamdøgaba, Tiuswei trompeta wanrrøbiitøgaba. Inchen Criston kørewa kwabeløbe nõmmerrig øsiirawa, katøle chab kurrønrrun. ¹⁷Inchen nam ka øsig amøñibeløbe tru kwaig warøwa kiagasrabeløba kanbalatø wañiyu srua ambiilø kømønrrun Señorwan palasø katønrrab. Øyamay nambe managatig Señorba purramig kønrrun. ¹⁸Inchawei kangurri kangurri øyeeg wamindiiløtøga waminchib puruguyay

Señor arrumigwane isuptø melamig køn

5 Inchen Señor chiwei arrumigwanba, katø mana arrumigwanbabe ñim, namui nunelan, na chi pøramig palømøn. ²Tru Señor arrum kwalømbe kan niliig yem arrub lataitøwei punrrab kui ñimbe tab ashibelø køn. ³Misaamerabe ‘ambumay imay tab waramdiig køb, møimbese yandø chi isub melamikkaig tab waramdiig køn’ chib købene, kagøppa, mõi mõi nõmuim palabe pinisailø kømig attrab køn, kan ishuumisag patsø kwanrriigwan kagøb, mõi mõi unø tammisrtrab pusrkwab arrub lataitøweingue. Inchen truyugurrimbe mumaygucha wegørramibe kaanrrun.

⁴Inchendø ñim, namui nuneløbe, løstøyu pønrrømøn, tru kwaløm ñimun kan niliig arrub lataitøwei, ke chi isumø køben arrinab pønrrønrrain kømø. ⁵Kaguende ñimbe mayeeløba tørwei ureemera, kwalømyuelø køn. Nambe løstiigwei ureemera kømøwei, yemyuelø kømøwein ker. ⁶Inchawei treekkurri, nambe katøganelø lataitøwei kib lataig amøñimøtø, pesannamø purø isuptø meløgun, trurriigu tab isuamørague. ⁷Kaguende tru kibeløbe yem kian.

Inchen mutsiirabeløbe yem mutsiiran. ⁸Inchen tru nam kwalømyueløbe, tab isuamøra amøñigun, isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúitøgaba, undag købiitøgaba, truigwane pechoburab chinchimønrrai katabiitøga kasra lataig. Inchen nam kaigyugurri wesrailø kømig munig melaitøgabe petsamig kan tsandzøn casco lataig mara tøga pønrramig køn. ⁹Kaguende Tiusbe namune nui purø trømbøig korig kømdiig namig købigwan utønrrai mara pønstrømøtø, kaigyugurri wesraig kømigwan nebua utønrrain kuig køn, namui Señor Jesucristogurri. ¹⁰Nøbe namuyasig purøbasramisra kwaig kuig køn, nam øsig amønai lata, kabe nam kwaimbala lata nõba kanbalatø purramig kønrrai. ¹¹Inchawei kangurri kangurri masken treeg melamigwan isunrraimba, katøguchinguen tab mur isua pønrramisrøb amrraimba kangurri kangurri puruguyay, ñim chabguen yandø treeg marøb melaig køppe.

Pablo Cristoielan øyeeg martrigay cha waminchib

¹²Katø ñim namui nunelan trenchinrrab inder, ñimui utu marøb, katø karub pønrrabelane maig købash inchimø, tiusmanda tab inchunrrigay cha, Señorweimburabeløyu tru pera marøb, maig maramigwan treeg marøb melamig køn chib waminchibelane. ¹³Nømune maya nuguen tab inchib, undaguelø kømig køn, nõmui maramelan marøb melaimburø. Kangurri kangurri tab amønay.

¹⁴Katø ñim, namui nunelan, trenchinrrab inder, chigøben marøg kømui inchib pøilane murba waminchigay cha, katø køriiteelane treetø melømønrrai waminchib, katø chiyugøben purø kul-laguelane purugub, mayeelanba larrø tammay inchunrrigay cha.

¹⁵Møikkøben chigøben kaig marene, katøburø nungucha treetøwei marøb kømønrrab isuptø kuy. Masken chu uragucha ñimui utube kangurrin kangurri tab inchibelø kønrrab inday, katø mendailø mayeeløba chigucha.

¹⁶Chu urastøgucha ñimbe kasraatø amõñib, ¹⁷chu urastøgucha Tiusba waminamigwane elachimø, nõba waminchib, ¹⁸chi pub arrindøgucha, Tiuswane ‘ungwa, ungwa’ tamig køn; kaguende Tiusbe ñim øyeg marøbelø kønrraiwei isua køn, Cristo Jesúskurri.

¹⁹Espíritu Santoi marøb pasraig kan nag lataitøwei ñimuinug pilab pasrabigwane kwabashmøtay. ²⁰Katø ‘chigøben pub attrun’ chib Tius maig karuigwan waminchen kashmumig køn.

²¹Chiwandøgucha maig kõtashchab isua ashibmerrig asamig køn. Incha chi tabigwane elachimø, marøb tøgagørrømisøppe, ²²chigurribunø kaigwane marmumig køn.

²³Inchen Tius tru chi isumgaig tab kønrrai marøbig, nõtøwei ñimune

newan nuindø kønrrai tarømartrun. Ñimun kerrigu newan ñimui espíritun, ñimui møsigwan, ñimui asrwan kaig mariitøga chigucha chillig inchar kømeeelø, chishcheelø tøga pasrønrrun, tru namui Señor Jesucristo arrumigweyasig. ²⁴Tru ñimun wamabiibe, nõbe maig taigwan treg marøbig køn. Incha nõbe tregwan martrab kuinrrun.

‘Ka amõñiguh’ taiba, ‘mayanguen tab kønrrain’ taiba srabeig

²⁵Namui nunelø, namuyasig Tiuswan tøga miarrunrigay.

²⁶Ñimbe namui nunelan mayeelan purø tab wamab, Tiuswei undag kõiitøga tasig tranøb ‘ka amõñiguh’ chinrrigay.

²⁷Señorwei merrab nabe ñimun karua pasramønrrun, i kilgayu na pørigwan namui maya nunelan lemønrrab kømø, lenrrai.

²⁸Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrun.

2 Tesalonicenses

Pablo 'ka amõñiguh' chib pørig

1 Na Pabloba, Silasba, Timoteoba kanbalatø misra, Tesalónicasrø iglesian i kilgawan pørar, namui Tius Møskaimba, Señor Jesucristoba kanbalatø pønrrabelan, ²Tius Møskaweinukkurimba, Señor Jesucristoinukkurimba tru ka yandø tab indiiba, chi isumgaig tab kõiiba ñimba pasrønrun.

Cristo katø arruben Tiusbe maig kønrrabigwan asha martrun

³Chu uraskucha ñimuimburab Tiuswan 'ungwa' chib kømig køtan, namui nunelø, nam treeg marambuawei maramig søl kuimba. Kaguende ñimui isubigwan Jesucristoinug pasriibe maramburab katøguchinguen nurab iben, katø ñim mõitøgucha kanikkurri kanikkurri undag købig tøgagüikkucha nurab yain køn. ⁴Inchawei treekkurri nambe Tiuswei iglesiamerayu ñimuimburab truba tab kui waminchibelø ker, ñim melabig melaigwanba, isubigwan Jesucristoinug pasra melaigwanba, chine kaig indinab melamig arrubigu, ñim truba isuig puraambub melamig nebuindøgucha. ⁵Pøs kerrigu iibe tru maig kønrrabigwan Tius nø asha mariibe, sølgandø maig maramigwan marøbig kui ashchai kenamaran, Tius nø ashib karub waisrø ñim kebamrrabgailø købigwan kebambamig kønrrai marøb. Treekkurri ñimbe truigweimburab mõi ya yeeg kaig indinab melan.

⁶Tiusbe sølgandø tab asha marøbiibe ñimun kaig nebunrrai marøbelane, nõmungucha treetøwei mõra melønrrai martrun. ⁷Incha ñim chine kaig nebui

melabelan lata, katø namun lata isramig kønrrai tranrun. Øyeeg puppe, Señor Jesús nui ángelesmera maramburab marøbeløba, srømbalasarngurri naabaig arrua, kenamisrøb kwaløm treeg punrrun. ⁸Tiuswan ashmeelanba, katø namui Señor Jesucristoi tabig srø wamwan mõrøg kømui inchibelanba Tiusbe maig kønrrabigwan mõra melønrrai martrab attrun. ⁹Truilane tru managatig pini-sainug mõra pønrrønrrai pønrrailø kønrrun. Incha Señorwei merrabgurrimba, tru nui maramburab marigwei tørguegwalmabigugurrimba webusrilø kønrrun, ¹⁰tru nui misaamera nun maya nuguen tab indig kønrrappa, tru mayeelø nun kørebelø yeekkucha kønrrabmab kwaara asig kønrrappa arub kwaløm. Inchen ñimgucha tru utu tøgga pønrrønrrun, kaguende nam maig eshkaib wamindigwan ñim køreikkurri.

¹¹Øyeeg punrraiwei nambe chu uraskucha ñimuyasig Tiuswan 'purugurra' cha miabelø ker, ñim treeg kønrrabgailø kuigwan Señor wamigwane nø wamiilø kui treeg mara tøgagønrrai. Incha nui maramburab mariitøgga ñim chigøben tabig martrab isua tøgagüilanba, katø isubigwan Jesucristoinug pasra chigøben marøb kuigwanba newan treeg marig kørromisrtrai, ¹²namui Señor Jesúswei munchiwan øyamaybe ñimgurri maya nuguen tab indig køben, ñimbe nõgurri maya nuguen tab indiilø kønrrai miabelø ker, tru ka yandø tab indig namui Tiusweimba, Señor Jesucristoimba maig kønrrain køben treeg.

Señor katø arrumigwan tab eshkaib

2 Pøs trube, Señor Jesucristo katø arrumigweimburappa, katø nam nõba tulundzunamigweimburappa, ñim namui nunelan, ²tiusmanda ñim maig isua pønrraigwan ke mõi mõi

peetø isub yunømarøb, ke chinsraatø inchib pønrrønrrai kwaarøsrainab pønrrønrrab kømø chinrrab inder. 'Tru arrum kwalømbe yandø pun' chib, 'Tius treeg wamindingarutan' chib wamindi lata, kabe 'treeg køn' chib eshkaig lata, kabe 'treeg kønrrun' chib 'nam kilga pørig køn' chib waminchib kui lata mørmønrrigay. ³ Ñimbe mumaygucha kegørrøsrkainab pønrrønrrab kømø, melay. Kaguende tru Señor arrum kwaløm pumøwatø, misaamera Tiusweimburabelan elacha, yandø wendøbasrøb, katø tru newan larrø kaig, tru managatig pinisaig kønrrabigu pasrønrrai pasrig kenamismøwatøbe treeg pumønrrun. ⁴ Tru møøbe tru chimerandøgucha 'tius køn' chib tøgagúilanba, katø chiwan køben køriibala tabig waminchib tøgagúilanba, ashig kømui inchib sötø pasramisrøb, purab nuig misrøb pasrønrrun. Incha treetø kønrrab kuindø, Tiuswei yauguen kebya wamisra, nøashibguen 'Tius kur' chib wanrrun.

⁵ ¿Na ñimba uñib uraswei na ñimun iigwan wamindigwan isumuitarru? ⁶ Tru kaig martrab møg treeg maramig puben tru uras kenamisrrai tru merrarrab sötø pasrabiibe chi sötø pasrain kui ñimbe ashibelø køn. ⁷ Kaguende tru mu asiimífig purø kaig pasrabiibe chabguen marøbguen pasran. Inchendø tru treeg marmønrrai mõi ya merrarrab sötø pasrabiibe, sötø katab pasrabig pasrønrrun tru utugurri wesramnegatig. ⁸ Inchen yandø tru newan larrø kaibe kenamisrrun. Inchen truigwan Señor Jesúsbe nui trigugurri urriitøgatø kweecha, tru nø tørguegwalmabig arriitøga pinishinrrun. ⁹ Tru larrø kaig arrua mariibe, Satanás purugúitøga marøb attrun, marøppe, Satanás maramburab mariiløtøgaba, nø pasrain kui

ashchai mariilan mariitøgaba, tabig kømíitøga kwaara asha kønrrai marøb pasrailøtøgaba. ¹⁰ Incha tru kaigyu pønrramsrømay amrrabelan kegørrøsrkamig nøbe chigurrimbunø sølwan kømø, kaløwan marøb kaig martrai pønrsønrrun, kaguende tru kaigyugurri wesrailø kønrrab tru newan ciertonigwan undaaramø, kaashibeløgurri. ¹¹ Inchawei Tiusbe tru peløsrkøb kegørrøsrkøbigwan maramburab martrai ørtrun, isa wamindiilan kørenrrai, ¹² katø tru newan ciertonigwan køremøtø, sølgandø tabigwan mariimeeløyu truba tab kui inchib marøb pønrrabelane mayeelanba kaigyu pønrrønrrai pønrsramig kønrrai.

Kaigyugurri wesrailø kønrrai lawa wesrailø

¹³ Inchendø nambe chu uraskucha Tiuswan ñimuimburab 'ungwa, ungwa' chib kømig køtan, Señor undaarraig nunelø. Kaguende srøsrøgurri kaigyugurri wesrailø kømig kønrrai Tiusbe ñimune lawa wesraig købig køn, Espíritu Santogurri tabig chishmarikkurrimba, katø ñimui isubigwan newan ciertonigu pasra tøgagúikkurrimba. ¹⁴ Tru øyeeg kønrrai isuawei, Tiusbe ñimun wamig køn, tru tabig srø wamwan nam eshkaib wamindiitøga, tru namui Señor Jesucristoi tørguegwalmabigwan ñimgucha nebua tøgagønrrai.

¹⁵ Treeg købene, namui nunelø, maig pønrrabeløbe truyutø tarømisrmø melay, namashib pønrrøwa kusrenaniilan lata, kabe kilgayu pørigwan kusrenaniilan lata truigwane elatchab kømø, tab tøga pønrray. ¹⁶ Namui Señor Jesucristo nõtøwei, namui Tius Møskaimba tru nø namun undaarawa, tru nui ka yandø tab inditøga managatig chi isumig kaanrraimba,

munig melamig truba tabigwan tranøbiibe, ¹⁷ñimui manrrømerayu purø tab kui pønrrønrraimab isub, ñimui chigurrimbunø tabig marigu lata, tabig wamindigu lata tabig marig kørømisrtraï treeg martrun.

‘Tiuswan namuyasig tøga miab kørørunrrigay’ cha Pablo miaig

3 Pøs treeg købene, yandø møimbe, namui nunelø, namuyasig Tiuswan miab melørrunrrigay chinrrab, Señorwei wam petø truørø larrøbichib inrrai, trurrigu tru wambe maya nuguen tabig kui mørøb utig kønrrai, tru ñimui utusø puben, utab lataitøwingue. ²Katø trømbøig marøptø yandø mindiilø, larrø kaig møguelai tasku nam kegørrab melamig kømønrrai tøga miarrunrrigay. Kaguende isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigwane mayeeløbabe tøgagømøn. ³Inchendø Señorbe chu uraskucha tarømismüig kua, nõbe ñimun kørørmø, mur pønrrønrrai purugub, Satanás, tru larrø kaigwei tasku kegørrømønrrai ashib tøga pasrønrrun. ⁴Nambe Señorbe tøgabe treeg kuitamab isua pønrrer, martraï nam karua pønrraigwan ñim mõi ya marøb melaigwan lata, katø maramigwan ñimbe marøbig martrab kui. ⁵Tiuswei undag købigwanba, maig kuingucha yaandø, yaandø melamig Cristo tøgagüigwanba, Señorbe ñimui manrrømeran trunun nebua tøgagønrrai martraïmab isur.

Maramigwane martraï waminchib

⁶Namui nunelø, maramigwan treeg marøb melønrrigay chib, Señor Jesucristoi munchiyu, marmø kømø, treeg martraï ñimun karumønrrun, tru Cristogurri ñimui nunelø mõikkøben ke chigucha chi marmø, ka uñchabgøba inchib, nam ñimun maig kusrenanig køben treegwan

møra marmüibabe linchimøtay cha. ⁷Pøs ñimbe yandø ashibelø køn, nam mandø waraig købigwan ñimgucha treetøwei waramig kønrrai. Nambe ñimui utu warappe, chi marmø ka warønrrabgøba inchimøwei, ⁸kabe namma mõigweiwan køben mape, chi marmø ka purrøwatø mamøwei indig køn. Masken treeg kømøtø, namma maramigwane isua møra, muraara muraara yem kwaløm marøbelø ker, ñimun mõilan køben kagatø ka tranraindø munig purrømønrrappe. ⁹Nambe mu mandamgaig maramig chigar kuagurri ñimun ‘purugurra’ chinrrab kaima pønrrømøtø, ñimguen namun asha kusrenrrai isua, øyeeg muraara marig købig køn. ¹⁰Nambe ñimba amøñib urassrøwinguen øyeeg kønrrain cha iigwan karua pasrig købig køn: mõikkøben maramigwan chi marøg kømui inchibiibe, trube, mabgucha mamumig køn cha. ¹¹Nambe wammøra ker, mõiløgøben ñimui utuelø ke chigucha chi marmø ka amøñinrrabgøba inchibelø kuin kui, nõmuimburaib kømubendø, mendailaisrø ke ka neesha mørøb. ¹²Treeg inchib misaamerane nambe Señor Jesucristoi munchiyu marmø kømø, martraï karua pasrer, maig maramigwan treeg marøb melønrrain cha, nambe nõmun waminder: warappe, nõmuiwan marøb wasrøndaa marøb kuy cha; mape, nõmuiwan manrrab.

¹³Inchen ñim, namui nuneløbe, chigøben tabig maramigwane muraarab melønrrab kømø, maray. ¹⁴Mõikkøben tru i kilgayu maig martrain cha trendaigwan mõrmüigwane ñimbe trunune trendø treeg kui yandø asha tøgaguy. Incha truibabe linchibgucha linchimumig køn, treenchene kwartraï. ¹⁵Inchendø kaig kømab ashiptø ashig kømui inchib treeg inchib tøgagømøtø, nuneg kui ashabe, ‘ashiptø megau cha;

øyeebe marmumig kòn' chib, eshkab wamindamig kòn.

Tabig wamindiilø srabeig

¹⁶Señor tru chi isumgaig tab købigwan tranøbig, nõtøwei manatøgucha maig kuindøgucha ñimun tru chi isumgaig tab købigwan tranrrun. Señorbe ñim mayeeløba pasrønrrun.

¹⁷Na Pablo nai taska iigwan pørar, ñimun 'ka amøñigueh' chib. Kilgamera møitøgucha na pøriiløbe na pørig kønmab asamdeelø kønrrai, øyamay pørøbig kur. ¹⁸Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba kønrraimab isur.

1 Timoteo

'Ka amõniguh' chib pørig

1 Na Pablo Jesucristo nõashib karua ørig, Tius namui Kaigyugurri Wesra-biiba, Cristo Jesús, tru nam nundø isua munig melaig truiba karua pasrig, ²nui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgag, tru cierton nai nusrkai lataig ñi Timote-owan i kilgawan pørar. Tius Møskaimba, Cristo Jesús namui Señorba nui ka yandø tab indigwan køben, lastima asigwan køben, chi isumgag tab købigwan køben øtraimab isua inchar.

Ashiptø kønrrai wamindig

³Na Macedonia pirausrømay inrrab pasramisra, 'tiusmanda ñune Efeso kørrømisrtra' cha eshkaig købig kuig køn, tru mõiløgøsrøn sølwan kømø, ke peemaytø kusrenaniiløtøga kusrenanø-belan treegwan kusrenanmønrrai merab ashib pasrønrraimba, ⁴katø chi treeg kømubendø nõmdø isua wamindiilanba, katø nõmbe 'i misaamerainukkurri amrrubelø ker' chib, tru munchimera kan managuen patsønrrabgaig arrubigwanba, tru kuindø mørøb pønrrømønrrai ashib pasrønrraimba. Treeløbe ka kwayab waramigweindø køn, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tru Tiusweimburabelan marøbig marøb ambamigwan purugunrrab kømøtø.

⁵Inchen na iigwan martrai karua pasriibe iig køn: tru manrrau chishchigugurrimba, isub kebachib pasrabigu chi kalø køn chibig chigaig, tabigugurrimba, katø isubigwan Jesucristoinuutø ka inchib kømø, cierton pasra tøgagüigugurrimba undag købig arrubiitøga undaaramig. ⁶Inchawei mõiløgøben truiløma øyeeg kømigwan yandø pella tarømisra,

nømuimburab ke ka chine wamincha mørøb kuiløyutø chab tarømisrin køn. ⁷Tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwane ke nõm kusrenanøbelø køg kui inchibelø køn, nõm wamindigwane nõmdøweinguen ni chigüinguen mørømøwei, katø 'iibe treeg kømønrrab kømø, treeg køn' chib wamindiilan chigucha chigüinguen mørømøwei inchendø.

⁸Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tabigwein kui ashibwei inchibelø ker, tru chiyuwei maramigwan treegweyasig merrarrawa marene. ⁹Inchawei tru maig maramigwan pøra warøppe, tru tabig sølwan marøbelain kømøtø pøra warig kui nambe ashibelø ker. Treeg kømøtø, tru larrø kailaimba, mørmeelaimba, chigucha Tiuska misaameraimba, kaig marøbelaimba, kaig maramigwane chi kørikkengaig marøb misaameraimba, Tiusweimburabelane ke ka kaigwan lataig inchibelaimba, usri mõskalan kweechibelaimba, ka kweecha petaptø amõñibelaimba, ¹⁰møguelø ishumburba nõmui asrtøga trømbøig marøbelaimba, katø møgueløbe møgueløasiyaitø trømbøig marøbelaimba, misagwan karuindiig melønrrai nila yanøbelaimba, isa waminchipteelaimba: 'nabe si, isatø waminchimur' chibendø, isapteelaimba, tru tabig sølwan kusrenanigwan chigurrimbunø kaitøga itøøra pønstrøbelaimba køn, ¹¹Tius mayanguen tabigwei tru tørbilabig tabig srø wam maig køben treetøwei kusrenanigwan. Truigwane na waminchib tøga pasrønrrai Tius nan tranig køn.

Tiuswan 'maya nuguen ungwa' chib

¹²Cristo Jesús namui Señorwan na 'mayanguen ungwa, ungwa' chinrrab, muraaramø marøb megamig kønrrai tranøbigwan, kaguende tru

nui marameløyu chi isumgaig marøb meganrraptiig kui asha nan pasrigwan. ¹³Nabe merrabsrømbe nun purø trømbøig wamaptiig, katø Tiuswei ureemeran kaig maramigwangøba lab, larrø namiguig maig købash inchiptiig købig kuingucha, nane lastima asig køn, kaguende nabe chigúinguen ashmíig køremíig kua, øyeeg marig kuikkurri. ¹⁴Inchendø namui Señorwei tru ka yandø tab indiibe naim pala purab nuikken arrig køn, tru isubigwan nuinuutø pasra tøgagømiba, undag købiiba kanbalatø Cristo Jesúsweinug pasrabig.

¹⁵Inchawei i trendaibe chi isumgaig isig kømøtø køn, mayeeløba chi kashmø, ka utamig: Cristo Jesúsbe piraumay ar-ruppe, kaig marøbelan kaigyugurri wes-ranrrab arrig køben, tru truilai utu purab kaibe na kur. ¹⁶Incha Tiusbe treeg køp-tøwei nane lastima asig køn, tru kaig marøbelai utu na mas larrø kaigwan Jesucristobe chugatikkucha nø nan tam-may ka awentab wabig kuin kui kenamartrab, tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrab, tru wendøsrø nun køren-rabelø nan øyeeg marigwan asha kønrrai. ¹⁷Inchawei managurri managatig mayeelaim pala nø ashib wabigwan, managatig øsig wabigwan, kaptøgabe asiimíigwan, Tius nø kandø wabigwan managatig nun purø tab indig kønrraimba, maya nuguen tabig kønrraimba inchar. Treeg kønrrun.

¹⁸Timoteo, nai nusrkai lataig, 'i maramigwan martrunrrig' cha na ñun karua pasrar. Tru ñi maig kønrrabig kuigwan merrabsrøwei ñuimburab Tius maig karuben eshkailan, truilan isua pasramisra, Señorweimburabelan elatchab kømø, may kwayanrrig, ¹⁹isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigwanba, isub kebachib pasrabigu 'chi kalø køn' chibig chigaig kømigwanbabe

tindøgague. Pøs møiløma nømui isub kebachib pasrabigu 'kalø køn' chib kebati mørendøgucha mormøwa, tru nømui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigwane kan nubi itøgasrai lataig kørrømisra, yandø trubisan. ²⁰Truilai utube, Himeneoba, Alejandroba treeg melan. Inchawei nabe truilane Satanás nø asha martrai nui tasku pønrsar, Tiuswan purø trømbøig wamumum kusrenrrai.

Tiusba mandø wamindamig

2 Inchawei iilanmerrig marøb kønrrai eshkawa pasramønrrun: 'øyeeg, øyeeg palai meler' chib Tiuswan miab, katø Tiusba waminchib, katøganelayasig Tiuswan 'purugurra' cha miab, katø mu møguelayasiitøgucha Tiuswan 'ungwa, ungwa' tamig køn, ²reymerain køben, katø nørreelø misagwan ashib karub purrabelain køben. Masken chi isumø tab waramdiig, ambumay imay chigucha chi kuin kømø, Tiusweimburabelan tabig marøb, chiyutøgucha mu chi tamgaig waramig kønrrai. ³Kaguende øyeebe tabig køn, Tius namui Kaigyugurri Wesrabiibe tab kuinguen asig. ⁴Kaguende nøbe maya misaamera kaigyugurri wesrailø kønrrai indan, tru nui newan ciertonigwan nebua ashchai. ⁵Kaguende Tiusbe kandø nøtø køben, katø Tiusba misaameraimba tøbøtag pasramisra purø waminchibikkucha kandø køn, Jesucristo møg. ⁶Truibe nøashib maya misagwan kaigyugurri wesranrrab nø kwaitøga pagaraig køn. Incha iigwane yandø ke treeg maramig puben, eshkab wamindig købig køn. ⁷Inchawei øyeegweyasig nabe Señorwei wamwan waminchib kusrenanrrai wesrawa pasrig, katø Jesucristo nøashib karua ørig kur, judíos kømø misaameran tru isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigwanba,

newan ciertonigwanba kusrenanrrai. Iigwan nabe isa waminchimur.

⁸Inchawei chutøgucha møgueløbe Tiusba waminchippe, chi kaig marig chigaig tasigwan chishig kusrub pønrramig kòn, truba namig kuim palatø kømøwei, muba aleguiyawa kømøweingue. ⁹Katø ishumburmeragucha asru keppe, chull ashchai purab tabig kemumig kòn, maig kemigwan treetøgue. Pusrugwangucha tamarøppe, ke purø tabig tamarmøwei indamig kòn, orotøga, kabe tab sruuzheeløtøga. Katø keiløgucha ke purab nørroweyelø kemøwei indamig kòn. ¹⁰Treeg kømøtø, chigøben tabig mariiløyu tabig kønrrab indamig kòn, ishumburmera Tiusweyasig tabiitø martrab pønrramisrøbelø maig kømig køben treekke. ¹¹Ishuumisaabe kusreb wappe, niløtø wamig kòn, trurrigu maig købendiig inchimø nømun mørøb. ¹²Kaguende nabe kan ishuumisaabe kusrenanmønrrai inchar, katø mowan ke nø karunrrain kømøweingue. Treeg kømøtø, niløtø wamig kòn. ¹³Kaguende Tiusbe srøsrø marøppe, Adánwanmerrig marig kòn, trugurrimbe Evan. ¹⁴Inchagucha isa waminchen truyu kebenippe, Adán kømøtø, Eva kebenig kòn. Incha yandø kaig srua irramaikkurrimbe, yandø kaigyu kebenig kòn. ¹⁵Inchendøgucha ishuube ureg tøgagua, kaigyugurri wesraig kønrrun, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagøbig tøgagøb, undag købigwan tøgagøb, Tiusweyasiitø tarømarig, trurrigu maig kømigwan tøga uñabe.

**Tiuswei uremeran mandø
pera pasramigwan wamindig**

3 Inchawei i trendaibe chi isumgaig isig kømøtø kòn. Møikkøben Tiusweimburabelan ashib pera pasrønrrab isubiibe, tabigwan marøb

meganrrab isun. ²Trube treeg købene, tru Tiusweimburabelan ashib pera pasrabiibe, mugøben 'ñibe øyeeg kòn' tainanrrabgaig kømig kòn. Kan sraindø tøgaig, chigøbendø incha ashmøtø, maig pasramigwan pasrabig, maig unamigwan tab isua møra uñibig, katøganelø 'øyeeg kòn' cha, chi tainanrrabgaig, katø mugøben nui yau pubelane, yaambumay wamønrrab muniitø wabig. Katø kusrenanrrab kaimabig kømø, kusrennøbig, ³vino menrra mucha mutsiiraptiig kømøwei, kwayam lamig larrø chullig kømøwei, treeg kømøtø, purø tab inchibig, kwayamigwan kømø, tab kømigwangøba labig, anwan larrø chullig kømøwei, treeg kømig kòn. ⁴Katø nui yaambu mandø maramigwan asam kusrebig, nui uremeragucha nø maig taigwan mørøbelø tøgaig kømig kòn, maig købash inchimeeløgue. ⁵Kaguende nui yaambuguen mandø maramigwan asam kusremiibe, ¿Tiuswei iglesiyuelane kan mandø asha marøb pasraiasamø? ⁶Tru Tiusweimburabelan asha marøb pasrabiibe, Tiusweiwan ke mõi srø nebua ashib megabigwan pasramig kømøn, ke purab nuig kurmab inchib kebya, inchippa tru nugwaimandzigwan møra pasrønrrai pasrinuutøwei kebenib megamønrrai. ⁷Katø nøbe Tiuswan ashmø misaamera mendailø chi tamgaig chiyutøgucha sølwan uñibig kømig kòn, nøguen treeg kømubendø, ka isatø inchib pasran tainab pasrømøwei, katø nugwaimandzig chiyugøben kebenichai pasrigu, truyu kebenib megamøwei inchai.

**Iglesiyu purugub pønrrønrrai
pønrrailan maig
kømigwan wamindig**

⁸Katø diáconosmera, tru iglesiyu purugunrrai wesrawa pønrrailø

chigucha, mugøben chine cha asinamø møguelø kømig køn, chigøben martrab chippe, ka wamindiitø kømø, martrab waminchibelø, katø vinon menrra mucha mutsiirapteelø kønrrab kømøweingue, maramgaigwan mara, ke chincha køben an nørro katøramigwangøba lamøwei inchibelø. ⁹Tru isubigwan Cristoinug pasra tøgagúigwei sorig pasrabigwane tin tøga pønrramig køn, nømui isub kebachib pasrabigu chi kalø køn chibig chigaig, chishchig tøgague. ¹⁰Tru iglesiayu purugub pønrrønrrabelane maig kõtashchab ashibmerrig asiilø kømig køn. Inchen yandø 'chi køn' tamgailø kuikkurrimbe, iglesiayu purugunrrab diáconosmera pønrramisrtrun. ¹¹Katø ishumburmera chigucha, mugøben chine cha asinameelø kømig køn, ambumay imay wam kusrab, wam niga llliramøwei, ka chigøbendø incha ashmøtø, maig pønrramigwan pønrrabelø, katø chiyutøgucha chi isumgaig pønrrabelø, treelø kømig køn. ¹²Iglesiyayu tru diáconosmerabe kan sraindø tøgar kømig køn, katø nømui uremeran tab asam kusreb, nømui yaambu chitø maramigwan asam kusreb inchibelø. ¹³Kaguende tru diáconosmera nømui maramigwan tabig marøb pønrrabeløbe truba tab pera marøbelø kui asiilø køb, katø tru nømui isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra tøgagúigwane masken chigucha chi korig isumø eshka b pønrrønrrun.

**Purø nuig tabigwan
mu nebua asiimíig pasrabig**

¹⁴Na iigwan ñun pørar, petø ñun ashchab attrab isua. ¹⁵Inchippa nan petø arrum nebumub chi inchene, trube, Tiuswei yauelai utu ñi mandø megamigwan tab isua pasramig kønrrai inchar. Truibe Øsig wab Tiuswei iglesia, tru newan ciertonigweyasiibe pilar

lataig, merrarrab pasrabig, truig køn. ¹⁶Inchawei mu 'treeg kømøn' chib pønrramga, nam Tiusweimburabelan marøb pønrraig mu nebua asiimíig pasrabiibe, purø nuig køn:

Cristobe kan møg lataig asrbaig kenamisrøb,
Espíritu nune chigucha kalø marmíig,
tabig kui kenamarig køb,
katø nøbe ángelesmera asig køb,
judíos kømø misaamera wammøra kønrrai wamindig køb,
yu pirau misaamera nune kørewa pønrramisrig køb,
katø nune srømbalasrø tørguegwalmabiisrø utig køb køn.

**Tiusweimburabigwan
elacha kaigwan marøb
kurrabelan wamindig**

4 Pøs Espíritu Santobe tørgandø kelarrab eshkan, srabe kwalømmerawane møylogøben nømui isubigwan Jesucristoinuutø pasra meløwa tuyutø melømøtø, chab tarømisra, kwaimandziimera kegørrøsrkøbelan tru kuindø mørøb, katø kusrenaniilø kwaimandziimeraimburabigugurri arrubigwan mørøb kebamrrun cha. ²Treeg kusrenaniiløbe tru purø trømbøig isa waminchibelø ka palatø tab inchib misaamerainukkurri arrubig køn, korig tøgagønrrai tru nømui isub kebachib pasrabiibe yandø nasrkwailø tøgar, kan tsandzøn pachibiitøga parri latailø. ³Tru misaamerabe kasharamønrrai meramba, katø møy mamimerane mamønrrai meramba inchun, tru newan ciertonigwan nebua asha kørebelø, 'truba ungua' chib manrrai Tius mara pønrrailan. ⁴Kaguende chiwandøgucha, Tius nøy mara pønrraibe kaig kømø, tabig køn. Inchawei Tiuswan 'mayanguen ungua, ungua' chib utigwane nambe chiwangucha kashmumig køn.

⁵Kaguende Tiuswei wamgurrimba, Tiusba wamindikkurrimba tabig chishig kønrrai marig køn.

**Jesucristo karua pasrigwan
purø tab marøb megabig**

⁶Inchawei namui nunelan iilan kusrenanøb, katø tru isubigwan Cristo Jesúsweinug pasra tøgagøm wamdøgaba, purø tabig kusrenanigu treegwan marøb arriitøgaba chishkandø pasramig kønrrai marig pasrowabe, ñibe Cristo Jesúswei truba tab marøb megabig kønrrabguen.

⁷Chi treeg kømubendø, nõmdø isua chugüinguen mõrmubendø wamindiilamba, ishumburmera köllizheelø kagatø ka wamincha mõriilamba, mõrøb pasrømumig køn.

Ñibe masken Tiuswei tabigutø marøbig marøb meganrrab isu. ⁸Asr chishtø kønrrai eshegøb luliima, maitøguen purugüibe, tru mas Tiusweimburabelan maikken elachimø marøb megaig truibeguende, chiyutøgucha lutøgurri tab kønrrai purugubig køn. Kaguende yu mõi øsig waraigu lata, katø wendø attrabigu lata, tabigwan tranrrab misrig tøgäig køn. ⁹I trendaibe chi isumgaig isig kømøtø køn, mayeelø treeg kuitamab isua chi kashmø utamig. ¹⁰Incha øyeekkurriwei nambe i maramigwane jkatø! martrab isua marøb, maig kuingucha kullaarab elachimø marøb melabelø ker, kaguende nambe Øsig wab Tiuswan muniirab melabelø kuikkurri, tru mayeelan kaigyugurri Wesrabigwan, nun kørebelaneguende wesrabwei inchibigwan.

¹¹Iilane ñibe maringarub kusrenanrrig. ¹²Ñi unøtiig kuikkurri mugucha kaasiinab pasrønrrab kømøtø, masken ñibe Jesucriston kørebelaysiibe ñi chi wamindiiløyu lata, maig køben kømø, tab isua unigu lata, undag

købigwan tøgagüigu lata, ñui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagüigu lata, kaig marmø chishig unigu lata, nõmguen ñun asha kusrenrrai megamig køn. ¹³Na arrumnegatiibe mayeelai merrab, Tiuswei wamwan pørigwan leb, 'maig melamigwan treeg marøb melay' chib, kusrenanøb indamig køn. ¹⁴Ñun Tius keta traniitøga chigøben marøbig kuigwane pesannab elachib pasrønrrab kømø, Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelø nõm mayeelø misra nõmui tasiimeran ñuim pala estsara, ñi chigøben marøbig kønrrun cha Tius maig karuben ñun eshkaig købigwan.

¹⁵Iilandø ñiguen tab isub kebya, truigwandø martrab pasramisr, Tiusweiwane ñi katøguchinguen nebua ashib megaigwan mayeelø nebua ashchai. ¹⁶Pøs maig kømigwan ñiasiiitø ñuimburaptøwei tab ashiptø megau, katø tru ñi kusrennøb megaigwan chigucha. Truigwane elachib pasrønrrab kømø, kerriguba marøbig marøb megau. Ñi treeg marøb megawabe, ñiasiiitøwei kaigyugurri webib, katø tru katøganelø ñun mõrøbelan chigucha kaigyugurri wesrab inchabguen.

**Tiuswei ureemeraba mandø
kømigwan waminchib**

5 Kølli misagwane tsakkandø namig wamømtø, masken tammaytø, wamindamig køn, maig melamigwan treeg marøb megamig køn chib, kan mõskawan lataitøweingue. Inchen ureeteelane ñui trag nunelø kui lataig indamig køn. ²Inchen ishumbur köllizheelane ñui usrin kui lataig inchippe, srusalmerane ñui trag nuchalø kui lataig indamig køn, chigøben kaig isua kømøtø, tabig chishigwan isuague.

³Inchen piudamera kerriguwan nõmdø kørømisrar kerrigu mugucha

ashchaptiig chigarwane tabig purugunrrig. ⁴Inchen kan piuda nusrkalo kui, kabe awelumera kui tōgaig kōbene, trube, tru ureemerabe Tiusweimburabigu maig maramig kōben treeg marōb, trube, tru nusrkaloēbe nōmui yauelai chi palabigwane nōmwei ashib purrōnrrabelō kōn, nōmunma maig tabig marig kōbig kōben, kōlleelan treetōwei marōb. Kaguende ōyeebe Tiuswei merrab truba tab kui asig kōn. ⁵Inchen piuda tru kerriguwan nōtōzhig, yandō nōtō kōrrōmisraibe, Tiustōwei purugunrraitamab isua pasramisra, yem kwalōm Tiusba waminchib, purugunrrig chib miab megabig megan. ⁶Trune piuda tru nōtō kōrrōmisrōbig nun maig marōg kōbendō marōb pasrabiibe, ōsig uningucha nōbe kwaig lataig kōn. ⁷Ōyee maramelangucha marmō kōmō, martrain karunrrig, mugōben ‘kailō kōn’ tainab pōnrramig chigargōnrrai. ⁸Pōs mōikkōben nui nōmmisagwan lata, katō nui naachaguelandōweinguen isua ashmībe nui isubigwan Jesucristoinuutō pasra tōgagūigwan wendōbasraig, katōganelō Tiuswan kōremeelō lataguen kōmō, purab kaikken kōn.

⁹Tru munchimeran pōra tōgagūigu kan piudai munchiwan keerōppe, sesenta añōskurrimbuniigwandō pōra keeramig kōn, trurrigu nui keebatō megabig kōbigwan. ¹⁰Truibe chigōben tabig mariilōyu mu kui asig kōmig kōn: nui uregwan nōrrōranōbig, katō mugōben nui yau pubelan, yaambumay tab wamab wabig, katō Tiuswei misaamera yau puben, srōbmeran kwallibig, katō chine kaig nebuilō melabelan purugub megabig, katō chine tabigwane marōb megabig treekke.

¹¹Inchendō tru piudamera ureeteelō nōmdō kōrrōmisrōbelane,

tru munchimeran pōra tōgagūigu nōmungucha tōga kerbasamig kōmōn. Kaguende nōmui asru kaig marōg kōbig arrubiitō, Cristoinukkurri tarōmarene, katō kasharag kui inchib mendabelō kōn. ¹²Inchabe tru Criston srōtō nebua asha tru nōba pōnrrōnrrab misrig kōbigwan treeg martrab kaima, kaigu pōnsrailō kōnrrab pōnrramisrōbelō kōn. ¹³Inchagucha ke yamōrig, yamōrig llirab pōnrraptō, yandō pōilōguen misrōbelō kōn. Trurrigu pōilōtō misrmōtō, katō ambumay imay wamniga lliramba, katō chiyugōben kegalamōrōb, chi wamindamgailan wamincha mōramba inchibelō kōn. ¹⁴Inchawei treekkurri piudamera ureeteelō nōmdō kōrrōmisrarbe nabe ka kasharanrrai inchar. Ureemera tōgagōb, katō nōmui yaambu mandō purramigwan asam kusreb inchai, Satanás, tru ashig kōmui inchibig, chinētō tainab pōnrramig chigagōnrrab. ¹⁵Inchawei piudamera mōilōma, pella chab tarōmisra, Satanáswei maywan wendautō chab ambubguen indin kōn. ¹⁶Kan ishug Jesucriston kōrebig nui yau piudamera tōgaguabe, purugub nō asamig kōn, iglesia ke tranrraindō muniirab kōmig kōmōnrrai. Ōyamaybe tru piudamera kerriguwan mugucha ashchaptiig chigarwan, maig palabigwan ashib tōgagōmig chi palōmōnrrun.

¹⁷Iglesiyau maig kōben kōmōnrrai truba tab ashib, Tiusweimburabelan pera marōb pōnrrabelane nōm mandō tabig indig kōnrrabelō kōben treegwandō tab inchimōtō, maya nuguen tab inchib tōgagōmig kōn. Tru Tiuswei wamwan waminchib eshkamiguba, kusrennamiguba, truigwandō truba martrab isua merrarawa pōnrramisrōbelan.

¹⁸Kaguende Tiuswei wamwan pōrigube trenchibig kōn: “Kan wey, tirigun

kwattraï itøbunab megabigwane, mabashig kòmub pusalgutsamig kòmøn” cha. Incha katø trenchibig køn: “Chi maramigwan marøb megabiibe tru nø marøb megaimburø pagar utamigwein køn” cha.

¹⁹Tiusweimburabigwan pera marøb pasrabigwane kaig køn tainab kemesrøb srua kønrrai inchimumig køn, tru treeg marigwan kan pailø kui, pønælø kui nø-mashib ashibelø treeg køn chib eshkan-rabelø kaabene.

²⁰Inchendø kaig maramigwan elachimø marøbig marøbelane ‘øyeeg marmumig køn’ cha, mayelai merrab mur alegamig køn, katøganeløgucha treegwei marmønrrab koriimatønrrai.

²¹Tiuswei merrappa, Jesucristoi merrappa, katø ángesmeran Tius lawa wesrailai merrappa, iig øyeeg maramelan marmø kømø, ñi martraï karua pasrar, kabe møigwane purømisrøb trugatøtø inchab kømøwei, møigwandøgucha lata asha maramig køn. ²²Chigøben marøb pasrønrrai wesrawa pasrtrab, ke mõi mõi tab ashmubendøbe, møigweim pala køben, ñui tasiimeran estsarmøta, nømui kaig mariilan ñigucha tøgato marøb pasraig webimønrraimbe. Chigucha kaig martrab kømø, tabig chishig pasrønrrig.

²³Møingurrimbunøbe, tsøøbitø, tsøøbitø muchimøtø, katø lamøzhig vinogucha mutchig. Kaguende ñibe patsø tre tab kømuinab, kwanrrømeragucha chi kwanrrø køben katø katø webarrinabig køn.

²⁴Kaig mariilø kan utu møguelaimbe maig køtashchab asamig pumøwatø tørgandø kenamisrøbguen indan. Inchen kaig mariilø katøganelaiwane tsøndatøsrø treeg kuin kui nebua asiilø køn. ²⁵Katø treetøwei chigøben tabig mariiløgucha tru urastø tørgandø asamdiig kenamisran. Inchen tabig mariilø katø mõi mõi kenamismø

pønrrabikkucha, asiimfiig treetø kørømisrømøtø, kenamisrøbig køn.

6 Ñim møitøgucha ka karua srua kuindiig melabeløbe ñimun karub pera købelane ka palabinø inchib maig købash inchimø, tab indamig køn. Tiuswei munchiwanba, katø tru tabig kusrenaniilanba purø trømbøig wamindig kømønrrai. ²Inchen ñim møiløgøben, ñimun karub pera købelø Jesucriston kørebeløtøwein tøgarte, Cristogurri nunelø kønmaptø, maig køben palabinøtø indamig kømøn. Masken treeg kømøtø, purø tabguen mara tranøb melamig køn, kaguende nømui maramelan ñim mara traninabeløbe Jesucriston kørebelø undaarraig nunelø kuimba. Iigwane kusrenanøb, øyeeg marøb kømig køn chib waminchig.

Chigurrimbunø palømfig purø tabig ciertonig

³Namui Señor Jesucristoi chigucha chi kalø kusrenaniimfiig tabiiba, katø Tiusweimburabelan nam marøb kømig kusrenaniiba truig maig køben treetøwein kømøtø, møikkøben ka peemaytø chi tabig kømfiig kusrenanøbiibe, ⁴nøasiitø purø kusrebig kurmab indan, chigucha chi kusremfiig købendø. Incha maig kø chib payib aleguyamig, chigøben wamindiilan kwayam lab wamindamibe, kan kwanrrø lataig nigaig køn. Incha øyeekkurrindøwei tuyugurri arruppe, katøgan chigøben tøgagøben pusrkwai asamig arrumba, kwayam lamig arrumba, katøganun trømbøig marøb tsalø wamamig arrumba, chigøben kemesra trømbøig isub amønamiig arrumba, ⁵katø tru kaig maramig isubiitø nømui turmera mindiilø tøga misaameraba ke chi kømubendø ka kwayab kømig arrumba indan. Truiløbe tru newan ciertonigwane kerraig chiga

misaamera, Tiusweimburabelan marøb tögagúigwane nømbe trutøga an marøb pønrramigweyasig tøgar køn.

⁶Inchen nam maig tögagúizhiitøgatø kasraatø melabelaimbe tru Tiusweimburabelan marøb tögagúigugurri, chigurrimbunø tögagømig arrubwei inchibig køn. ⁷Kaguende nambe yu piraumayma, chigucha chigar yandiig amrruig køppe, katø treetøwei chigucha chigar ambamig kønrrun. ⁸Inchawei nam mamig tögagøb, asru kemig tögagøb indinukkurrime, trutøgabe kasraatø amønamiig køn. ⁹Kaguende pua misrøg kui inchibeløbe, chine tabig lataig kenamisøb arruben, treegwan chull asha kegørran. Incha chine chine nebunrrab isuptø maramgaigwan mariiløyuba, katø ka trømbøig mincha pønrramiig kønrrai mariiløyuba kegørra pønrramisren, truiløbe møguelane yandø chindamikkuchagaig misra pønrrønrrai kegørrørskøb, managatiig kaigu kegørra pønrramiig kønrrai mara pønrsan. ¹⁰Kaguende chigurrimbunø kaig maramig arrubiibe, anwan ¡katø! ke kan chinchimmørø inchib chull indiiløyugurri arrubig køn. Inchawei mõiløgøbenma an tögagug købiitø yandø pella, nømui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tögagúigugurri tarømisra, nømasiitøwei chine chine purø isumdiig puig melønrrab tøga pønrramisran.

Kørrømisrmø ibig inrrai wamindiig

¹¹Trune ñi Tiusweyasiitø pasrab mõøbe treeg indameløyugurrimbe tarømisramig køn. Sølgandø tabig kømigwanba, Tiusweimburabeløyu tabig kømigwanba, isubigwan Jesucristoinug pasra tögagømigwanba, undag købig tögagømigwanba elachimø marøbig marøb megamigwanba, katø maig købendø inchimø, purø tammay megamigwanba, iilan martrig. ¹²Ñui

isubigwan Jesucristoinuutø pasra tögagúigwane ñi tøga pasrønrrab isua kwayab, tru managatiig øsig kømig tögagúigwane pachamørtrab kømø tab tøga pasrau, Tius trunun tögagønrrai wamøben, tru ñi truba yamelai merrab, purø tabig pasrønrrab waminchib pasraig købigwan. ¹³Katø chigurrimbunø pønrrabigwan øsig kønrrai tranøb Tiuswei merrappa, katø Poncio Pilato merrab, purø tabig nø maig kuigwan ‘nabe treeg kur’ chib, waminchib eshka pasrabig Cristo Jesúswei merrappa, nabe ñune karua pasrar: ¹⁴tru martrai ñun karua pasrigwane kaig mariitøga chillig indig chigaig, katø chigøben ‘kailø køn’ tainab pasramig chigaig, treeg tögagønrrai namui Señor Jesucristo kenamisramnegatiig. ¹⁵Yandø tru treeg maram kwalømmera puben, trunun nø kenamartrab kuinrrun, tru nø mayanguen tab indig, tru nøtø Mayelaim Pala Pasrabig trurriigu maya reymeraim pala nø Rey, katø maya misagwan ashib karub pønrrabelaim pala Nø Karub Ashib Pasrabig. ¹⁶Managuen kwanrrabig kømfiig, muguen kemalamgaigu tørguegwalmabigu wabig, nune mu mõkkucha asiimfiig, katø mugucha nune ashchab kaimaig, Tius nøtø køn. Treegwan purø tab indiiba, managatiig mayelaim pala karub wamibabe nuyasig kønrrai inchar. Treeg kønrrun.

¹⁷Møin kwaløm yu pirau pua misaamerane puarmera kermaptø, purab nørreelø kermab inchib, tru chigurrimbunø tögagúilø treetø kønrraitamab isumgailøyu ke truyutø isua pønrrømønrrain karunrrig. Masken treeg inchimøtø, nam kasraatø tab kui warønrrai Tius tru chigucha palønrraingaig tögagømburab tögagønrrai namun tranøbigweinug isua pønrrønrrai inchig. ¹⁸Tabigwan marøbelø kønrrain karunrrig, truba puarmera

misrøppe, nòmui chigøben tabig mari-iløyu puarmera misrtraí. Tøgagúigwane chigucha merø kui inchimø, lata pirishib purugunrrab muniitø købelø kønrrai. ¹⁹ Øyamaybe tru wendøsrø attrabigweyasig, tabig pølbasra marøb esegab kebamrrun, øsig kømig, tru managatig cierton øsig kømigwan nebua tøgagømig kønrrai.

Timoteowan wamindiilø srabeig

²⁰ ¡Au! Timoteo, ñun chi martrai trana pasrigwane tabig isua møra tøgagu,

Tiuswane chigucha kømfíg marøb wamindiilanba, ke ka wamincha møriilanba, katø tru nòmui nørø nebua ashí kusreb taig chi cierton kømfígwanba, treelan mørøb pasrønrrab kømø meganrrig. ²¹ Pøs møiløggøbenma trunun marøb kebamba, nòmui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigugurrimbe yandø pella, chab tarømisran.

Tiuswei ka yandø tab indiibe ñimba pasrønrrun.

2 Timoteo

Timoteowan 'ka uñguh' cha, Pablo pørig

1 Na Pablo, Tius nan trendø treeg kørnrain kuikkurri Jesucristo nøashib karua ørig, øsig kømigwan Cristo Jesúsweinug tranrrab misra kørromisrigwan eshkanrrai ørig, ²nai undaaraig nusrkai lataig, ñi Timoteowan i kilgawan pørar. Tius Møskaweimba, namui Señor Cristo Jesúsweimba tru ka yandø tab indigwan køben, lastima asigwan køben, chi isumgaig tab købigwan køben ñuim pala kørnrai isur.

Cristoimburabigwan kørmø waminchib

³Chu uraskucha pesannab elachimøtø nabe truigwan, yem kwaløm ñune tøga tøga isua miab megappe, Tiuswan 'mayanguen ungwa, ungwa' chibig kur, nai isub kebachib pasrabigu 'chi kalø køn' cha kebachibig chigaig, na treeg marøb pasraig Tiuswan, tru merrabsrø nai kølli misaamera Tiusweyasig maig marøb melabelø køben treetøwei. ⁴Ñi kappin kørøgaigwan isubene, nane katø malaugue asinrrabna køtan, na purø tab kui mørøb truba truba kasrag pasramig kørnrai. ⁵Nabe katø katø isuinabig køn, ñi ka isatø inchib kømø, ñui isubigwan Jesucristoinug cierton pasra tøgagúigwan. Truigwane ñui awela Loidaba, ñui usri Euniceba truilømerrig pølbasra tøgagúig købig køn. Incha mømibe ñuinukkucha trube pasrømø kømø, pasraitamab isua pasrar.

⁶Trekkurri na nai tasigwan ñuim pala estsaren, ñi chigøben marøbig kørnrai, Tius keta tranig tøgagúigwane pesannab elachib

imønrrai, katøyug isunanrrab inchar. ⁷Kaguende Tiusbe namune kørriiteelø kørnrain kømøtø, chishkandø marøbig kørnrain tranig køn, undag købigwan tøgar kørnraimba, asr mumay srua itanmaptø pønrrømeelø kørnraimba.

⁸Inchawei Señor Jesucristoimburabelan wamindamigwan kørig kui inchib pasrømøwei, namui Señorgurri kailan keeri yau na pasranmaptø kørig kui inchimøwei inchig. Masken treeg kørig kui inchimøtø, Tiuswei tabig srø wamgurri na maig kaig nebuig megaben, treetøwei meganrrab inchi, Tiuswei maramburab marøbig truig maig køben treeg. ⁹Kaguende namun kaigyugurri wesrawa, newan tabig chishig amøñinrrai wamabiibe nøwein køn, kabe nam chigøben mariiløgurri kømøtø, nø trendø treeg martrab isuitøgaba, nui ka yandø tab inditøgaba køn. Tru iig ka yandø tab indigwane Tiusbe Cristo Jesúskurri tranig købig køn, chigurrimbunø pønrrabikken kaabenbatøsrøwei. ¹⁰Inchen mømibe Cristo Jesús namui Kaigyugurri Wesrabig yandø kenamisren, tru ka yandø tab indig pasrabig købiibe kenamisran. Incha tru managatig kerriguwan kwamig kørnrai marøb pasrabigwane nøbe kerrigu pinisha, tru Tiuswei tabig srø wamgurri tru øsig kømig managuen patsømønrrabigwan tøryu wesrawa pasran.

¹¹Inchen nabe truigwan eshka waminchibig kørnraimba, Jesucristo nøashib karua ørig kørnraimba, kusrenanøbig kørnraimba wesrawa pasrig kur. ¹²Incha øyeekkurri nabe øyeeg kaigu pureb megar. Treeg kuingucha øyeeg pasrarmaptø chi kørig kuim pasrømur. Kaguende nabe mun kørewa pasrarmab isua pasrar. Na tru srabe kwalømweyasig na nuinug esegawa tøgagúigwane chi puraimønrrai ashib tøga pasramig, nøbe

maramburab maramigwan tōgaig kui, nabe ashmø kømø, asha pasrar.

¹³Tru chi kalø kømø tabig kusrenaniilø na wamindigwan ñi mōrigwane, trunun merrarrawa treetōwei marøb yamig tōgagønrrig, isubigwan tru Cristoinug pasriguba, undag kōbigwan Cristo Jesúsweinug pasra tōgagúiguba.

¹⁴Tru purø tabigwan ñun marøb tōgagønrrai tranigwane, tru namuinug pasrabig Espiritu Santo purugúitōga tab asha tōga pasrau.

¹⁵Pøs ñibe asha kuinrrun mayeelø Asia pirusreeløma nan chab tarømisrigwan, truilai utube Figelo kōben, Her-mógenes kōben tarømisrig kōn. ¹⁶Onesíforoi yauelan Tius lastima tōgagønrraimab isur. Kaguende Onesíforobe katø katø nan chi isumø pishindø pasrønrrai purugubig kōn, katø nan kailan keeri yau pasranmaptø kōrig kui inchimøweingue. ¹⁷Masken treeg inchimøtø, Romasrøma pub latatø, nan wetørramnegatig lawa, wetørrabig kōn. ¹⁸Señor Onesíforon tru lastima asig kōmigwan nebua tōgagønrrai tranrrai isua inchar, tru srabe kwaløm puben. Ñibe yandø tsabø ashibig kōn Efesosrøma nōbe namun yeeg purugub megaig kōbigwan.

Jesucristoi kan tab suldau kōmig

2 Ñi nai nusrkai lataibe, tru ka yandø tab indig Cristo Jesúsweinug pasrabigu mur isua pasrau. ²Truba yamelai malau na waminchen, ñui kalutōga ñi mōrig kōbigwane katōganelan chi isumgaig martraptø mōguelan martrai karua pōnsrø, nōmguringucha katōganelan kusrenanrrapteelan.

³Chine isuig megamig pub arrubigu, ñibe namba treegu pureb meganrrab isu, Cristo Jesúswei kan purø tab suldau lataig. ⁴Kan suldauma chi maramelan marøb meganrrab, truyu kebyaikkurrimbe, katōgan nōrø peg

marameløyube kebya megamøn, nun suldau kōnrrai pasrøbigwan purø tab kui mōrtrai martrab. ⁵Katø mōig kanab luldashchab kan luløbig chigucha lulrrab pasramisra, luløbelø chitø maramig kōben treegwan marmøwabe, tru lulimburø coronan utønrrab kaimanrrun. ⁶Katø kan kwallibig chigucha pōsra, pōsra kwallabe, ellmarig misrøbigwane nōmerrig tulishinrrabigwein kōn. ⁷Inchawei iig na ñun trendailane ñiguen chi chibig kuitashchab tab isu, pøs Señorbe chiwandøgucha ñi tab chigúii mōramigwan tranrrun.

⁸Jesucristo rey Davidwei misagugurri arrubiibe kwawa, kwailai utugurri katøle kurrigwan ñibe pesannamø isuagu, tru Tiuswei tabig srø wamwan na maig eshkaib kusrenanig, treegwan. ⁹Inchawei tru wamgurri chinetø kaig nebuinab, kailan keeri yau pasramig nebutan, kan larrø kaig lataikke. Inchendø Tiuswei wambe merrarraig kømøtø pasran. ¹⁰Inchawei treekkurri chinetø kaig nebub arrubigwan treegwan kerrigu ka pureb megar, Tius nø lawa wesrailayasig tab kōnrrai isua, tru kaigyugurri wesrailø kōmig Cristo Jesúsweinug pasrabigwanba, tru managuen patsønrrabgaig tōrguegwalmabigwanba nōmgucha nebua tōgagønrrai.

¹¹Iig trendaibe chi isumgaig, isig kømøtø kōn:

Nam nōba kwawabe,

katø nōba øsig purramig kōnrrun.

¹²Maya kaig nebub arringucha, melabig meløwabe,

katø nø ashib karub waisrøn chigucha nōba ashib karub purramig kōnrrun.

Nam nun 'ashmeelø ker' chibene,

namungucha nōbe 'ashmíig kur' chinrrun.

¹³Nambe nōba maig pōnrramigwan treeg pōnrrømuingucha,

nøbe namba maig pasrabiibe chu uragucha treetø pasrabig køn, kaguende nøbe maig køppe, managucha treetø kua.

Sølwán marøbig kui asig kønrrab inchi

¹⁴ Iilane pesannamønrrai isunanøppatø, isunanøppatø meganrrig, ‘øyeeg martrigay’ chib Tiuswei merrab karua pasrøb, ke kan chi wamindamgaigwan treetøgatø ke larrøbitsamburab larrøbichib, ambugurri igurri aleguiyab kømønrrai. Treeg mariibe chi tabig purugumøtø, tru wamindigwan mörøbelane ka trømbøig mindishatø kørrømarøbig køn. ¹⁵ Ñibe ñuimburappe Tiuswei merrab søl marøbig kui asig pasrønrrab, purø tab asha isuptø marøb meganrrig. Chi maramigwan marøb pasrabig, chiyugucha køriimisa pasrønrrabgaig tru wam newan ciertonigwane, maig kønrrabigwan sølgandø kusrenanøb pasrabig treeg kønrrab. ¹⁶ Tiuswane chigucha kømfig marøb wamindiilanba, ke ka wamincha möriilanba, treegwan martrab kømø isua pasrønrrig. Kaguen treeg waminchibeløbe nømui kaig mariiløyu mas kegørrab ambubelø køn. ¹⁷ Inchen nømui treeg wamindiiløbe kan pill-llab pisrø asrwan trerangarub larrøbichib ib lataitøwei martrun. Treeg marøb pønrrabelai utube Himeneoba, Filetoba køn. ¹⁸ Pøs truiløma tru newan ciertonigugurri pella tarømisra, tru kwailø øsiiranrrun taibe yandø chab øsiirabguen indin køn chib, trumay waminchib kebamba, mõilanma tru nømui isubigwan Jesucristoinug pasra tøga melaigwane yandø mumaygucha kømuelø melønrrai mindisha kørrømarøb kebambin køn. ¹⁹ Inchendø treeg kuingucha, Tius purø may tamara põlbasra pasriibe muguen kønøgamgaig pasran. Truyube øyeeg

chibig pørig tøgaig: “Señorbe mõiløtø nuielø kuigwan ashibig køn” chibiiba; katø: “Møitøgucha ‘Señorwei munchiyu uñibig kur’ chib waminchibiibe kaig marigugurri tarømisramig køn” chibiiba.

²⁰ Kan nu yauma pasumera, køtsømera pønrrappe, orotøga mariiløtø pønrrømøwei, andøga mariiløtø pønrrømøwei indan. Treeg kømøtø, tsiitøga mariilø køben, pirøtøga mariilø køben pønrran. Møiløbe purø tabig marøbyutø katørab srua kømig køben, mõiløbe ka chi marøbyu køben katørab srua kømeelø køn. ²¹ Inchawei mõikkøben øyeeg kaig mariiløyugurri chish misrabe, purø tabig maramigweyasig kan pasun lataig tøgagømig kønrrun, tabigweyasiitø tarømarig, chiyutøgucha Señorweimbe tabig martrabig, chigøben tabig maramigweyasiibe kaima pasrønrrabgaikke.

²² Matsørelø chinetø kaig marøg kui indiiløyugurrimbe ñibe tarømisr. Incha tru sølgandø tabigwanba, isubigwan Cristoinuutø pasra tøgagømigwanba, undag købigwanba, ambugurri igurri tab unamigwanba ñibe tøga uñ, tru nømui manrrømeran chishchitøga Señorwan ‘purugurra’ chib wamab tabig waminchibeløba kanbalatø. ²³ Ke chi wamindamgailan aleguiyam lailøyugurrimba, chugúinguen mormubendø chinetø cha möriløyugurrimba tarømisr. Kaguende treeg indiibe ka kwayab kømigweyasiitø marig kørrømisrøbig kui ñibe ashibig køn. ²⁴ Kaguende Señorweiwán marøb megabiibe kwayam laptiig kømøtø, masken mayeelan larrø tab inchibig, trurrigu may kusrenanøbig, chigøben pusrkwanrraptiig taingucha namig mormiig kømig køn. ²⁵ Katø mörøg kømub chinetø cha mörøbelane, mõi mõi tsag wamømøtø, tammaytø

sølwan isunrrai purugumig kòn. Nòmui kaig mariilan isua mòra, Tiusweimay lliramigwan inchipa Tius tranøbgunmab isua, tru newan ciertonigwan nòm tab chigúí mørtraí. ²⁶Incha katøle tab isua mòra, tru nugwaimandzig chinetø mara pønsra nòmun kegørrørka, nø maig martrain køben, treg marøb melønrrai merrarrawa tøgagúigurri wegørrønrrai.

Srabe kwalømmerawan misaamera mailø kønrrabelan waminchib

3 Katø ñibe iigwangucha isua asha kòmig kòn, srabe kwalømmerawane tabguen waramga kwalømmera attrab kui. ²Møguelø ka nòmuiburaptø tabig kønrrai inchibelø, anwane ke chinchimmørø inchib chull inchibelø, purø nørreelø misrøb waminchibelø, purab nørreelø misrøb katøanelane keeshaguen ashmeelø, trømbøig tsalø wamamba inchibelø, nòmui møskalan larrø mørmeelø, chiwangucha ungwaguengar, Tius kaagúí lataig inchib misaamera kønrrun. ³Ka trendø treg undaguelø kòmigwane chigucha chiga misaamera, namappe, chinchaguen tamaramgaig namabelø, wam kusrupteelø, trømbøig maramigwane ke treg maratøweim puraambubelø, nòmun kømøbashtø trømbøig mara petab misaamera, chigurrimbunø tabigwane larrø tsaleelø, ⁴chi kømubendø tabelan kailai tasku purøøra pønsrøbelø, chi maramigwan tabguen isumubendø møi møi marøbelø, nørreelø kermab isubiitø ke chinsraatø inchibelø, chine tab kuimørøb maramigwangøba undaarabelø kønrrun, Tiuswan kømøtø. ⁵Tiusweimburabigu truba tabig amønñib lataig inchendø, tru maramburab marøbig Tiusweiwane chigucha kømíig mara tøgar kòn. Øyeeg misaamerane

tarømisr. ⁶Kaguende tru treg marøb møguelai utuelø møiløgøben kòn, ishumburmera chiyu køben mur isua pønrrømøwa, chigurrimbunø kaig marøg købig arrubig srua ambiilø, kaig mariitø netsailai yamerayu kebamba, tru ishumburmeran kegørrørka treetø treetø melønrrai srua købelø. ⁷Inchen tru ishumburmerabe chu uraskucha kusreb chib meløbendø, tru newan ciertonigwane managuen nebua ashchab kaiman. ⁸Tru Janesba, Jambresba Moiséswan chi marmønrrai sötøluløbelø latawei, tru møgueløbe tru newan ciertonigwane treetøwei sötøluløbelø kòn. Truiløbe nòmui turyube trømbøig maramig isubiitø netsailø, isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigurri tarømisra misaamera kòn. ⁹Inchendø ke øyeetø, øyeetø kuimbe martrab kaimanrrun. Kaguende nòm chigúinguen mormubendørre marøb kuigwane mayelai malau tørgandø tømariig kønrrun, tru pailø Janeswanba, Jambreswanba maig purayaig treetøweingue.

Timoteowan chi maramigwan Pablo karua pasrig

¹⁰Inchendø ñibe ñuiburappe na maig kusrenaniilan tab ashibig kòn, na mandø unigwan, na maig martrab isuigwan, nai isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwan, maya chindingucha tammay megaigwan, undag købig tøgagúigwan, chine pub arringucha tarømismø, megabig megaigwan. ¹¹Katø chine chine nan kaig marinab megaigwan chigucha, purø isuig megamig chinetø puigwan, Antioquíásrø Iconiosrø, Listrasrø nan yeeg trømbøig pui megaigwan. Øyeeg chine trømbøig puig isuig megaben, kerrigu øyeelø chine pub arrubigurri Señorbe nan chi kømø ka purayamig kønrrai

marig kòn. ¹²Inchawei mutøgucha Cristo Jesúsweimburabeløyu tabig amønirrab inchibeløbe, isa kòmøtø, kaig indinab melamig kønrrun. ¹³Trune tru larrø kaig møgueløba, katø tabzhig wamincha kaigyu kegørrørskøbeløbabe treetøguen kòmø, purø kailøguen misrøb amrrun, nømguen may wamincha kegørrørskailøtøwein købendø, may wamincha katøganelan kegørrørskøb.

¹⁴Trune ñibe tru ñi kusrewa tøgagúigu, truyutø megabig megau, tru ñi trunun treeg kuitamab kørewa tøgagúigwan. Pøs ñibe isua kuinrrun ñun truigwan mumera kusrenanig købigwan. ¹⁵Inchagucha ñibe unøgurri Tiuswei tru newan tab wam pøriilan yandø ashibig kòn, truiløbe ñune kusrebis kønrrai martrun, tru isubigwan Cristo Jesúsweinug pasrikkurri kaigyugurri wesraig kømig kønrrai. ¹⁶Pøs Tiuswei wamwan pøriibe kerriguba Tius nui wamwan øyamay chinrrai isungaruben treeg pøriilø kòn, trurriku kusrenanamibe purø tabig, kalø marigwan nebua ashchai wamindamig lata, kalø maren sølwan martrai watsamig lata, tru sølgandø maramig kønrrai kusrenanamig lata, ¹⁷Tiuswei møøbe chigurrimbunø tabig maramigweyasiibe chigucha palømiig newanig kønrraigwe.

Ñun maig martrai karua pasrigwane martrig

4 Tiuswei merrappa, katø Cristo Jesús, katøle kenamisra arrua, tru nø ashib karub wamigwan nø tøgä pasramisra, tru øsiguelanba, kwaig warabelanba, maig kønrrabigwan nø asha martrabigwei merrappa, marmø kòmø martrai ñun karua pasrar: ²Tiuswei wamwan eshka kusrenanrig. Wamindamdiig kui lata, wamindamdiig kømui lata nui wamwane waminchab

muniitø pasrabig kønrrig. Katø øyeeg maramig købig kuin kui nebua ashchai waminchib, kalø marmønrrai wachib, kullaaramø tranrrønrrai purugub, trurriku tsag inchimø, tammay Tiuswei wamwan kusrenanøb pasrønrrai pasrar, ñune. ³Kaguende tru chi kalø kòmø tabig kusrenanig Tiuswei wamwan misaamerabe mörög kømui inchib pønrram kwalømmera punrrab kòn. Nømbe ke chine peetø mörög køb mendindø kuig kōppe, nømui trømbøig isuiløyu maig køben treegwan marøb kømig, kusrenanøbelø srøitø srøitø tulishib truba nørø pera kønrrun, nøm chi mörög kuin køben treegwan waminchabelø. ⁴Incha tru newan ciertonigwane mörög kømub tarømisra, chi treeg kømubendø nømuinetø isua wamindiilan mörøb kønrrab chab lliranrrun. ⁵Trune ñibe ñuimburappe chiyutøgucha maig pasramigwan tab asha pasrau, maya kaig pub arringucha treegu ka megab, Tiuswei tabig srø wam kaigyugurri wesrabigwan trusrøn trusrø waminchib llirab, Tiusweiwan ñi maig maramig tøgagúigwane newan martrig.

⁶Kaguende nabe yandø naimburappe na øsig kuigwan Tiusweyasig keta tranrrab kweetsig kømig yandø ke lutau pasrøben, yandø na kwawa webya yamibe puim pasran. ⁷Nabe nai kwayamigwane purø may kwayawa pasrar. Katø chu pumsrøngatig lulamigwane trusrøngatig lula, isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwane maig tøgä pasrabig kuig treetø ka tøgä pasrar. ⁸Inchawei maig kønrrabigwan sølgandø tabig marimburo utam corona esegaig tøgagur. Truigwane Señor, tru maig kønrrabigwan sølgandø tabig marøb, tru kwaløm nan tranrrun. Tranøbgucha nandø tranmøtø, katø mayeelø tru nø arrumigwan truba truba tab kui isub

muniirabelane, mayeelanba tranrrab kuinrrun.

Timoteowan nunashib wamindiilø

⁹Timoteo, petø nan ashchab attrab inchunrrig. ¹⁰Kaguende Demasbe i pirauigwangøba undaarab kebya, yandø nane elachippa, Tesalónicasrømay yaig køn. Inchen Crescentebe Galacia pirausrømay iben, Titobe Dalmacia pirausrømay yaig køn. ¹¹Yube ke Lucastøwei naba kørrømisran. Marcoswane lawa, ñi pera attrunrrig. Kaguende nøbe tru nai marameløyu truba nu purugunrrautan. ¹²Inchen Tíquicone nabe Efeso ciudasrømay ørig køn. ¹³Incha ñi arruppe, Troassrø Carpoi yau tru na kørrømarig, nai pala itøgueigwanba, kilgamera pøri- ilanba srua attrunrrig, katø trugurri tru katøgan kilgamera mas palørrabelane pesannanrrab kømø.

¹⁴Alejandro, tru tsandzøndøga chigøben marøbiibe, nane chinetø truba truba kaig marig køn, nø maig marigwan Señorbe truburø maig tranamigwan tranrrab kuinrrun. ¹⁵Tru møwane ñigucha isuatø ashiptø uñchig. Kaguende Tiuswei wamwan nam waminchimønrrai truba truba sètøluløb kurrig køn.

¹⁶Tru maig maramigwan asha marøb purrabelai merrab ke srøsrø nan payib srua kønrrab pølbasrendø, tru naimburab 'na treeg mara pasrømur' chib, megabenma, nane mugucha

purugumøtø, masken nandø elacha, mayeeløba ke chab tarømisrøptindig købig køn. Nøm øyeeg marigwan Tius isua ulø paymuimbe køn. ¹⁷Treeg kuindøgucha, Señorbeguende naba pasrøwa, chigúingucha kullaaramø, mur pasrønrrai purugúig køn, Tiuswei wamwan nagurri eshka kusrenanig kørrømisren, mayeelø judfos kømø misaamera truigwan truyu nebua mørig kønrrai. Incha nane Señorbe león lataigwein trigugurri kerraig køn. ¹⁸Katø Señorbe nane chine kaig nebunrrab pønrrabigugurri chi kømø, ka purayamig kønrrai, chi indiiimig ashib tøgagønrrautan, srømbalasarø nø ashib karub waisrø tøgga wamigweyasig. Tørguegwalmabiibe Tiuswein kønrrun managatig. Treeg kønrrun.

Tabig wamindiilø srabeig

¹⁹Priscilanba, Aquilaswanba, Onesí- foroi yuelanba 'tab ka amøñiguh' tan chirrunrrig. ²⁰Erastobe Corintosrø kørrømisren, Trófimone Miletosrø kwanrrø kørrømarar. ²¹Pishim pølmera ke bimøwatø ñibe petø attrab inchig. Eubulo køben, Pudente køben, Lino køben, Claudia køben, katø nunelø mayeelø truilø chigucha ñun 'ka uñguh' chirrunrrig cha, øran.

²²Señor Jesucristobe ñiba pasrøben, nø ka yandø tab indikkucha ñimba pasrønrraimab isur.

Tito

Pablo Titon pørøb

1 Na Pablo Tiusweiwan marøb megabig, Jesucristo nõashib karua ørig kur, Tius nõ lawa wesruilan, tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra pønrramigwanba, katø tru newan ciertonigwan nebua asamigwanba na purugub pasrønrrai, tru Tiusweimburab tabig amønamigumay amrrai marøb pasrabigwan. ²Tru isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúiba, tru maig kuigwan nebua ashib ambiibabe, tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrumab isua munig melaigu truyu pasran, Tius tru mana isa waminchimíig, chigurrimbunø købigwan marmøwatøsrøwei tru nõ tranrrab misra kørømisrigu. ³Inchen mõimbe yandø truigwan maram kwalømmera pubene, Tius namui Kaigyugurri Wesrabig nan martrai karua pasren, trunun na eshkab kusrennen, nui wambe yandø truyu kenamisran. ⁴I kilgawan ñi Titon pørar, nam pailøba namui isubigwan kanguelarrøtø Jesucristoinug pasra tøgagig, ñi nai trag nusrkai lataigwan. Namui Tius Møskaimba, Cristo Jesús namui Kaigyugurri Wesrabiiba, nui ka yandø tab indigwan køben, chi isumgaig tab købigwan køben ñun tranrraimab isur.

Cretasø chitø maramelø

⁵Na ñun tru Cretasø kørømarøppe, trusrø tru chi maramelø lutø kørømisriilan lutøgurri tab tamarøb kerrigu chab patsø kønrraimba, katø pueblomørig iglesiamerayu Tiusweiwan pera marøb pønrrønrrabelø wesrawa pønrrønrrai, ñune trusrø treeg kørømarig køn, na ñun maig

martrai karuigwan treeg martrai. ⁶Tiusweiwan pera marøb pasrabiibe mugøben ‘chi køn’ tainanrrabgaig, kan sraindø tøgagig, katø ureemeragucha Jesucriston kørebelø tøgagig kømig køn, nõmun ‘maig marøb amønig køben amønibelø køn’ chib wamindinabelø, kabe ‘mørmeelø larrø kailø køn’ chib wamindinabelø treeg ureg kømøtø. ⁷Kaguende Tiusweimburabelan ashib pera pasrabiibe ‘øyeeg køn’ tainanrrabgaig kømig køn. Ke nõ maig taigwandø, martrai inchibig kømøwei, kuchigurrindø ke chinsraatø inchib namabig kømøwei, mutsiiraptiig kømøwei, kwayam lamig larrø chullig kømøwei, ke maramgailan marøb, an nu katøramigwangøba chullig kømøwein kømig køn. ⁸Masken treeg kømøtø, mugøben nui yau pubelane yaambungam wamønrrab muniitø wabig kømig køn. Tabigwane undaguig, maig unamigwan isua møra uñibig, sølgandø tabig marøbig, Tiusweimburabeløyu newan tabig uñibig, asr mumay srua itanmaptø uñmíig kømig køn. ⁹Tiuswei wamwan chi isumgaig ciertonigwan maig kusrenanigwane, tindøga pasrabig kømig køn, chi kalø kømø tabig kusrenaniitøga katøganelan ‘maig maramigwan treeg maray’ chib wamindamiba, katø ‘kalø maran’ chibgøba waminchibelan, nõmguen kalø marøbelø kuin kui nebua ashchai wamindamiba.

Tru peemaytø yunømara kusrenanøbelø

¹⁰Kaguende nõm maig martrab chippe, ke purab purab pønrramisrøbelø køben, wamdø nigarmera køben, katø may wamincha ka kegørrørskøbelø køben truba nõrrø køn. Tru treeg inchibeløbe judíosmera tru asru circuncidawarmera, truilørre mas inchibelø køn. ¹¹Inchawei treelane

waminchib kòmønrrai mera, nòmui trigwane kandø kasra pasramig søl køn. Kaguende chi maramiig mara an nørø tøgamisrøg køb, ke yaba, yaba yandø mandøgucha kòmuielø melønrrai mara kørømarøb amrrun, chi kusrenanamgailan kusrennøb.

¹²Tru Cretasrø kan møg nòmui utuig nòmui tiuseraiwan waminchibitøwei nøm tøgagúima trendaig købig køn: “Cretasrø misaamerabe chu uraskucha isa waminchiptø warabelø, animal lataitøguen kòmø purab kailø, kan mabgucha ¡katø! mamburab mabelø, trurrigu pøgølelø køn” cha. ¹³Truig trencha wamindiibe isa kòmø, sølwei wamindig køn. Inchawei nòmune waminchippe mormø kòmø, mørtraï mur waminchig, tru isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagømigwan chi kaiba lindiimíig chishig tabig tøgagúigwane, ¹⁴judfosmera ka nømdø isua wamindiilø tøgagúilan tru kuindø mørøb pønrrømøwei, katø møguelø tru newan ciertonigugurri tarømisrar chi maramigwan nømdø pønrrailan tru kuindø marøb pønrrømøwei inchai. ¹⁵Chi trømbøig isumeelø chishig tabig isubelaimbe chitøgucha tabig chishig køn. Trune Tiuswan chigucha køremeelø, larrø trømbøig isubelaimbe chigucha chi tabig chishiibe chi kaagøn. Kaguende nòmui turyu isubiiba, isub kebachib pasrabiiba truiløbaguen larrø trømbøig mindiilø tøgær køn. ¹⁶Tiuswei mayu amønibelø ker chibendø, nòmui chigøben marøb amønaitøgabe chi ashmeelø kui lataitøweih marøbelø køn, ashikken kønrrabgaig køsøngønrraptiig marøbelø, larrø mormø misaamera, chigøben tabig maramigwane martrabga misaamera køn.

Chi kalø kòmø tabig kusrenanigwan waminchib

2 Trune ñibe waminchippe, tru chi kalø kòmø tabig kusrenanig, truig maig køben treegwan waminchig. ²Møguelø kølleeleløbe chigøben incha ashmø, maig pønrramigwan pønrrabelø kønrraimba, mugøben chine cha asinab pønrrømeelø kønrraimba, isua møra misaasun amønibelø kønrraimba, isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagúigwane chi kaiba lindiimíig chishig tabig tøgagønrraimba, undag købigwan tøgær kønrraimba, chine pub arringucha melabig melønrraimba waminchig.

³Katø treetøwei ishumburmera kølleeleløbe, Tiuswei ureemerasun maig amønamigwan amønibelø kønrraimba, wam kusrab wamniga llirapteelø, vino mutsamigwan larrø chullelø kòmønrraimba, tabigwane katøganelanguen kusrenanøbelø kønrraimba waminchig. ⁴Øyamay nømbe tru keløbar ureetø ishumburmeran: isua møra misaasun amønamigwan, nòmui kelan, nòmui uregwan undaguelø kømigwan, ⁵tab isua møra amønamigwan, chi kaig marmø chishig amønamigwan, nòmui yaambu chi maramelan asha marøb purrabelø kømigwan, tab inchibelø kømigwan, nòmui kelø maig chiben treeg melamigwan waminchibelø kønrrai, ‘Tiuswei wamwan chi tabig kòmøn’ chib kaig wamindig kòmønrraingue.

⁶Katø matsørelan chigucha ‘øyeeg, øyeeg marøb kømig køn’ chib, isua møra amønibelø kønrrai waminchig. ⁷Ñi chiyutøgucha tabig mariiløyu nømguen trunun asha kusrenrrai marøb kenamar. Incha ñui kusrenanamigu ñibe kusrenanøppe, maig kusrenanamigwan isa kòmø sølwan kusrenanøb, ka indzab marøb lataig kòmøtø tab

kusrenanøb, ⁸katø waminchibgucha wamindamgailan waminchimøwei, mu 'øyeeg kalø køn' tamgaig waminchib kusrenanrig. Tru namun tsalø kuin pønrrabeløguen namun møigwandøgucha chi chaguen kaig waminchab kaima, korig misraguen kørromisrtrai.

⁹Katø tru karuindiig melabeløbe, nømun karub pera købelø nøm maig karuben, 'chiyutøgucha treeg marøb melamig køn' chib waminchig, karub pera købelø tab kui mørøb purrønrrai marøbelø kønrraimba, katø trigu trigu løtapteelø kømønrraimba, ¹⁰katø chigøben tsøgøl inchipteelø kømø, masken newan chi isumgaig tabig marøbelø kui asiilø kønrraimba, Tius namui Kaigyugurri Wesrabigwei tabig kusrenanigwan nøm chi marigutøgucha purø tab kui asig kørromisrtrai. ¹¹Kaguende tru Tiuswei ka yandø tab indiibe maya misaamera ashchai kenamisrin køn, tru kaigyugurri webambamig kønrrai.

¹²Inchen tru ka yandø tab indiibe mõi ya nam øsig warain kwaløm, isua møra misaasun amønami g kønrraimba, maig kønrrabigwan tabig sølgandø maramig kønrraimba, Tiuswan maikkucha pesannamø tabig amønami g kønrraimba kusrenanøbig køn, Tiusweimburab trømbøig kaig maramelanba, chigøben ke trømbøig marøg køtanmaptø marmumigwanbabe yandø elachar kømig kønrrai, ¹³tru nam isua munig melaig mayanguen tabigwan muniirab melappe, Jesucristo tru namui purø nu Tius namun Kaigyugurri Wesrabigwei tørguegwalmabig kenamisramigwan muniirab. ¹⁴Kaguen nøbe nøashib namuyasig kwaig køn, chigurrimbunø purø trømbøigugurri wesranrappa, katø kerrigu newan chishelø, nui misag sötømera nuyasiitø kønrrai martrappa, katø tabig maramigwane marmø kømø

martrab inchibelø kønrrai. ¹⁵Ñibe iilan waminchig 'øyeeg, øyeeg marøb kømig køn' chib; 'øyeeg maramibe kalø køn chib; marmøtay' chib. Waminchippe, mu mandamgaig waminchig; ñun mu kaashib kønrrain kømøtøgue.

Jesucriston kørebelan mandø amønami gwan waminchibig

3 Misagwan ashib karub purrabelan lata, katø chi maramigwan martrai karub purrabelan lata, truilø maig chiben treeg melabelø kønrrai, isunanøb waminchig, chi karuben mørøbelø kønrraimba, chigøben tabig maramigwane martraptø pønrrabelø kønrraimba, ²mugøben katøganun chi kaig waminchimeelø kønrraimba, kwayam lapteelø kømøtø, masken tab inchibelø kønrraimba, maig købash inchimø, mu misaamerandøgucha tabig marøbelø kønrraimba. ³Kaguende merrabsrømbe namgucha Tiusweimburabelane larrø chugüi mørmeelø, Tiuswan mørøg kømui inchibelø, pella amønibelø, chigurrimbunø trømbøig marøg købiiba kaig mara tab kui mørøb waramibatø srua ambiilø, kaig maramigwangøba isubelø, chigurrin køben katøganun pusrkwai ashib, namun katøganelø larrø tsalø asiilø, katøganelan namgurrin treetøwei tsalø ashib nambe treeg amønibelø købig ker. ⁴Inchen Tius namui Kaigyugurri Wesrabigwei tru ka yandø tab indiiba, nui undag købiiba maya misagweyasig yandø kenamisren, ⁵nam chigøben sølgandø tabig marøbelø kuimba kømøtø, nøbe lastima asig maig køben, namun kaigyugurri wesraig køn. Treeg marøppe, srøilø kønrrai pillmaikkurrimba, Espiritu Santo namun peemayelø kønrrai srøig yunømarikkurrimba køn. ⁶Nøbe Espiritu Santon tøgagømburab tøgagønrrai namuim pala ørig

køn, namui Kaigyugurri Wesrabig Jesucristogurri. ⁷Nui ka yandø tab indiiitøga namune chi kaig kømeeelø lataig tabig kørromara, ketigwan utønrrab ureemera kønrrai kørromarig køn, nam tru managatig øsig kømigwan tøgagønrrurmab isua munig melaig truig maig køben treeg. ⁸I trendaibe chi isumgaig isig kømøtø køn. Inchawei iigwan waminchippe marmø kømø, treeg martrai waminchig Tiuswan kørewa pønrrabeløbe chigøben tabig maramelangøba marøb melønrrab inchai. Kaguende tru iig tabig mariiløbe misagwan truba tabig purugunrrabig køn.

⁹Inchen ke ka yandø kwayam lailanba, katø nambe i misaamerainukkurri amrrubelø ker chib wamindiilanba, kangurrin kangurri ke chab kemøriyab katø tru aleguiyam lailanba, maig maramigwan martrai Moisés pøriiløyu, øyeeg chibig køn chatø ambugurri igurri tru wamindiilanba, treelan tru kuindø mørøb pasrønrrab kømø. Øyeebe chi purugunrrabgailø waminchimuinguen wamindiilø køn.

¹⁰Møikkøben Tiuswei ureemeran nørøø katøgan sötø marøb unibigwane 'øyeebe maramig kømøn' chib kan pamaygatig wama wamincha, wamindigwan mørøg kømui inchene,

yandø treeg møwane chi asamig kaanrrai tarømisramig køn.

¹¹Kaguende øyeeg møøbe yandø nøasiitø tsabø minchaig, kaig marøbig, nui kaig mariitøgatøwei kaigyu kebeñaig køn.

Nunashib wamindiilø srabeig

¹²Artemaswan kui, kabe Tíquicon kui ñuimay na ørene, Nicópolissrømay nan ashchab, petø attrab inchunrrig. Kaguende nabe tru pishim pølmerawane trusrø tsunrrab inrrab isur.

¹³Tru maig maramigwan martrai ro-masreelai pøriilan ne ashibig kusreb møg, Zenaswanba, Apoloswanba, nømui ambamigwan amrrai, chigucha palab punrrain kømø, purugunrrig.

¹⁴Pøs chigøben ke purugumdiig pub arruben treegu purugunrrab, namuieløgucha tabig maramigwane kusreb ambamig køn, ke chigucha marmeeelø kønrrab kømøtø.

Wamindiilø srabeig

¹⁵Mayeeløba naba amøñibeløbe 'tab ka amøñigueh' cha wam øran. Nam lataitøwei nømui isubigwan Jesucristoinuutø pasra pønrrøwa namun undaarabelan 'ka amøñigueh' tan chirrunrrig.

Tius nui ka yandø tab indiiibe ñim mayeeløba pasrønrrun.

Filemón

Pablo Filemónwan pørøb

1 Na Pablo Cristo Jesúsweimbura-belan marøb megaikkurri kailan keeri yau pasrabiibe, namui nuneg Timoteoba misra, ñi nai undaarraig namui maramigu lincha marøbig, Filemónwan køben, ²katø namui nuchag Apian køben, trugurri Arquipo tru namui marameløyu, marig kørømistraï tranrrab megabigwan køben, katø tru iglesia ñui yau tulundzunabelan køben pørar. ³Tius namui Møskaimba, Señor Jesucristoba nui ka yandø tab indigwan køben, chi isumgaig tab købigwan køben, ñimun tranrraimab isur.

Jesucristoinuutø pasra tøgagúiba, undag købiiba tøgagúig

⁴Tiusba waminchippe, chu urastøgucha ‘ungwa, ungwa’ chibig kur ñun isub. ⁵Kaguende ñui isubigwan Señor Jesúsweinug pasra tøga megaigwanba, katø Tiuswei misaameran ñibe truba undaguig køn taigwanba wammørikkurri. ⁶Inchawei tru ñui isubigwan Jesucristoinug namba lata tøgagúig, truiibe truba tabig purugub pasrønrrai Tiuswan miabig kur, tru Cristo Jesúsweinug nam chigurrimbunø purø tabig tøgagúigwan nebua ashchai. ⁷Kaguende nane truba truba kasrag køb, truba tab kuig kuig køn, tru ñui undag købikkurri. Kaguende Tiuswei misaamerai manrrømerabe, ñigurri pishindø tab kuig kasraatø pønrrønrrai marin køn, ñi nai nuneg.

Pablo Onésimoyasig purøwaminchib

⁸Inchawei nabe Cristogurri mu chi chinrraingai, ñi maig maramigwan treegwan martraï karua pasramig tø-

gagøbendø, ⁹treeg inchibgunrriibe tammay undag købiitøga tiusmanda treeg martrurrønrrig cha, ñun miawa pasrar, na Pablo, yandø køllig, na mõi ya Cristo Jesúsweiwan marøbig kuikkurri kailan keeri yau pasrabig. ¹⁰Nai nusrkai lataig Onésimoyasig ñui merrab purøwaminchab inchar, na kailan keeri yau pasrøwa, nai unø lataig misra pasrabigweyasig.

¹¹Onésimobe merrappe chigucha kømíig købig kuig, mømibe ñuyasig lata, nayasig lata, chiyutøgucha ke nø purugub megabig misrin køn.

¹²Incha nabe katøle nune ñuimay ørar, tru nai manrraugurri undaarraigwan.

¹³Pøs naba kørømistraï nune, nabe kørømarømmøø isuig køn, Tiuswei tabig srø wamgurri nan merrarrawa keerig pasrøben, ñi purugub megab lataitøwei nan purugub meganrrai.

¹⁴Inchendø ñimerrig maig tainguen ashmøwatøbe, nabe ke treeg martrab inchimuig køn. Tru na ñun øyeeg martrunrrig taigwane, ke na ñun treeg maramne indig kømøtø, uyube ñi maig maramdiig køben treeg asha martraï inchar. ¹⁵Onésimo kan maya yanagatig ñun øyeeg tarømisrøppe, katøle managatig ñi nun yandø tøgagørrømisramig kønrrab kua, øyeeg tarømisrig kuitamab isur. ¹⁶Mømibe yandø nune karuindiig megabig kui lataig kømøtø, katøguchinguen tøgagømmay tøgagørrønrrig, kan undaarraig nunewan lataikke, nøbe naimbe truba undaarraig køn. Trune ñibe treetøguen kømø, katøguchinguen isua undaaramig køn, nø misag pasraigu lata, Señorweinug pasraigu lata.

¹⁷Inchawei ñi naba lincha marøbig kuabe, trube, nune nan utab lataig uta tøgagørrønrrig. ¹⁸Inchippa ñun chigøben kalø mara kuin kui, kabe chigøben ulø misra kuin køb chigøbene, trube, trunun na ashchab, nan ulø

payrrunrrig. ¹⁹Na Pablo naashib nai tasiitøga iigwan pørar: 'Ulø chigúin købene, trube, na purø waramønrrun' chib, ñuimburab ñitøweinguen Tiusweimburabeløyu nan truba nørø ulø kuigwan truigwanguen chi kebachimøtø. ²⁰Trube, nai nuneg, ñi Señorgurri øyeeg tabig nayasig marimbe køtan, nai manrrau chi isumø, tab kui pasramig kønrrai Cristoing.

²¹Na pørøppe, na maig taigwan møra martraitamab isua pørar, katø na maig taigwandø kømøtø, katøguchinguen tabig martraitamab isuague. ²²Tru kømnetø katø na ñimuisrømay arrua, na chu pua kørømisramigwangucha

tamarøb megarrunrrig chinrrab inchar, na ñun ashchab arrumig kønrrai, ñim Tiuswan miab melaig treeg pubene, katøle ñimun ashchab arrumuitamab isua.

Wamindiilø srabeig

²³Cristo Jesúscurri tru kailan keeri yau naba pasrabig Epafraskucha ñimun 'tab ka amøñigueh' cha øran. ²⁴Katø Marcos køben, Aristarco køben, Demas køben, Lucas køben nai maramigu maram purugub melabelø, truiløgucha 'tab ka amøñigueh' cha øran.

²⁵Namui Señor Jesucristoi ka yandø tab indiibe ñimba kønrraimab isur.

Hebreos

Tius Nusrkaingurri wamindig

1 Merrabsrømbe Tiusbe namui kølli misaamerane Tius maig karuigwan eshkabeløgurri, mumay køben, katø katø wamindig købig køn. ²Incha mõi i srabe kwalømmerawane nui Nusrkaingurri namun wamindan. Tru pirøwanba, katø srømbalasrø kerrigu chigurrimbunø købigwanbañau Tiusbe nøgurri mara pasrøb, katø nundøwei tru chigurrimbunø pønrrabigwan kerrigu keta, nø ashib tøgagønrrai kørromarig købig køn. ³Nusrkaimbe Tius maig torguegwalmabig køben, treetøwei torig torguegwalmabig køn, chiyutøgucha Tius maig køben nø treetøweingue. Katø nøbe tru chigurrimbunø pønrrabigwane nui maramburab mari wamdøga trunun nø ashib tøga pasran. Incha nøbe misaamerai kaig mariilan chab chishmarabe, yandø srømbalasrø Tørbilabig Purø Nu Tiuswei kusrmaygatø wanrrab wamisrig køn.

Tiuswei Nusrkaimbe ángelesmera lataguen kømø, purab nuig køn

⁴Pøs øyamay Nusrkaimbe ángelesmera lataguen kømø, purab nuig misrig køn, “Tiuswei Nusrkain” cha, wami munchin nø uta tøgagúibe, “ángeles” cha wami munchi lataitøguen kømø, purab nuig utig køb lataitøwei. ⁵Pøs Tiusbe kan mø ángelwan køben managuen øyeebe chimuig køn: “Ñibe nai Nusrkain køn cha; nabe mõi ñui Møskai misrar” cha. Katø mø ángelwangucha øyeechim uig køn: “Nabe nui Møskain køben, nøgurrimbe nai Nusrkain kønrrun” cha.

⁶Incha Tiusbe nui kandø Nusrkawan yu pirau kebattraí ørøb urasma katø trendaig købig køn:

“Tiuswei ángelesmerabe mayeeløba nun køriibala tabig wamindamig køn” cha.

⁷Inchen tru ángelesmeraimburappe Tiusbe trenchibig køn:

“Nui ángelesmerane kan isig ichibig latailø kønrrai maran cha, katø nuiwan marøb melabelane nag pilabelø latailø kønrraingue.”

⁸Trune Tius Møskaimbe tru Nusrkawaimburappe trenchibig køn:

“Ñi, Tius, ñi ashib karub wamisra waibe managatig pasrabig pasrøben, tru tabig sølgandø marøb tøgaweim pørtsiibe

ñi ashib karub wainug sølgandø marøb waig,

truig kønrrun cha.

⁹Sølgandø tabigwane ñibe undaarawa, kaigwane ashig kømui indig køn cha. Incha treekkurri Tius, tru ñui Tiusbe, tru ñui linchibelan lataguen kømø, purab nuig kønrrai mara, ñune aceite srølig køn cha maya nuguen kasraaranrrai.”

¹⁰Katø Tiusbe Nusrkawan trenchibig køn:

“Ñi Señorbe srøsrøzhiitø pirøwane

ñi mara pasrig køben,

srømbalamerabe kerriguba ñui tasiitøga mara

pønrrailø køn cha.

¹¹Inchen truiløbe kerriguba chab pinøben,

ñibe wabig wanrrun cha.

Srømbalamerabe kerriguba asru kewagúilø lataitøwei

chab kølliranrrun cha.

¹²Ñibe tru srømbalamerane kan pala itø tsinigwan welan kitishib lataitøwei kirra,

kewagúilan lataitøwei katøle peemay srøig yunømartrun cha.

Trune ñibe chu uraskucha yunomarmø, treetø treetø køben, ñi øsig wamig pilamerabe managuen patsønrraamøn” cha.

¹³ Tiusbe mø ångelwan køben managuen trendaig kaagøn:

“Nai kusrmaygatø wamistr cha, ñun ashig kømui inchib tsalø inchibelan ñi ñui søbmeran truilaim pala nebuna wamig kønrrai põnsramnegatig.”

¹⁴ ¿Angelesmerabe mayamba espíritumera, Tius karuigwan marøb põnrrabelø, kaigyugurri wesraig kømigwan ketig uta tøgagønrrabelan purugub põnrrønrrai karua øriilø treelø kømuitarru?

Kaigyugurri wesraig tōga pønrraigwan chinchaindø elatsamig kømøn

2 Inchawei treeg købene, nam wamindi mōrigwane mas tab mōramig palan, nam amōnaig mayugurri inchipa pella ambinabgunmab. ² Kaguende Tius ångelesmeragurri wamindikken maig chippe, treeg kønrrain kuig kua, tru maig taigwan mōrøg kømub itøbunabelanba, mōra marmeealanba truburø mōra melamigwan maig utamigwan utønrrai põnsraig købig køn. ³ ¿Namun kaigyugurri wesraig yeeg nuig tōga põnrraigwan nam chinchaindø elacha, amōñabe, trube, nambe tru mōra melamigugurrimbe, mandø incha wegørrønrrab? Kaguende kaigyugurri wesraig kømig purø nuigwane Señor Jesús nōashib nōmerrig eshkaben, trugurrimbe tru nō wamindigwan mōrøbelø, truigwane ‘øyeeg køn’ cha, namun eshkaig købig køn. ⁴ Katø Tiusbe nō pasrain kui ashchai mariiløtøgaba, kwaara ash kønrrai mariiløtøgaba, maramburab mariiløtøgaba, Espiritu Santogurri peg, peg marøbelø kønrrai nun maig tranamdiig køben pirisha keta

traniitøgaba, tru wamindigwan Tiusbe treeg kuin kui ashchai kenamarøb pasraig køn.

Jesucristo køn nam kaigyugurri webamba põnrramibe

⁵ Nam mõi tru waminchib amrruigwan, waramig katøgan tru wendøsrø srøig attrabigwane ångelesmera nøm karub tøgagønrrai, Tiusbe treeg marig kømøn. ⁶ Treeg kømøtø, kanbaløsrø Tiuswei wamwan põriguma mōikkøsrøn Tiuswan trencha payig køn:

“¿Misaabe ñuimbe chi kønrrab køh cha, ñi ya isunrraimbe?

¿Ka mōwandø ñi truba isua ashib attraimbe, nøbe chi køh cha?

⁷ Pøs kan maya yanagatiitø ångelesmera lataitøguen kømø, mōwane katøguchindø lamíig kønrrai mara, nune maya nuguen tabig indiitøgaba, purø tab indiitøgaba, treetøga corona petsøsrøb lataig purø nuig kønrrai marig køn cha.

⁸ Incha kerriguba nui srøb umbu põnsraig køn” cha.

Incha kerriguba nui srøb umbu põnsrøppe, Tiusbe chiwan kørrømara kømøtø, kerriguba nø ashchai põnsraig køn. Treeg kuingucha, mõi yambatøbe kerrigubabe møg nø ashib tøgagømuin kui aser. ⁹ Inchendø Jesúswane, kan maya yanatø ångelesmera lataguen kømø, katøguchindø lamíig kønrrai marin kui aser, Tius tru ka yandø tab indikkurri mayeelayasig kwamigwan maig kuig mōrøb pasramig kønrrai. Møimbe tru nø kwaikkurri tørguegwalmabiitøgaba, purø tab indiitøgaba, treetøga kan corona petsøsrøb lataig marig køn.

¹⁰ Pøs tru chigurrimbunø põnrraigwan marøb, katø truilan

nuyasiitøwei pønrrønrrai marøb inchi Tiusbe nui ureemeran truba nørrowan nui törguegwalmabiisrømay pera ippe, Tiusbe tru Jesucristo nømerrig nømun kaigyugurri pera webibigwan tru chine kaig indinab pureb megaitøga chi palømfig newanig kønrrai maramig, Tiusbe søl kui asig køn. ¹¹ Kaguende Cristo tru Tiusweindø kønrrai tarømarøbig lata, katø Tiusweindø kønrrai tarømariilø lata, mayeeløba kan Møskaweyeløtø køn. Inchawei treekkurri Jesúsbe nømun, “nai nunelø” cha, wamamig chi korig kuim pasrømon. ¹² Tiuswei wamwan pøriguma Cristobe Tius Møskawan trenchibig køn:

“Ñui munchiwan nabe nai nunelan wamindamønrrun cha.

Incha ñuielø tulundzuna kuinug mayanguen tabig waminchib cantamønrrun” cha.

¹³ Katø Cristobe treekkucha chibig køn: “Nabe ke Tiuswandø isua pasramønrrun” cha.

Incha katø trendaig køn:

“Tius nan trani ureemeraba nabe yu pasrar” cha.

¹⁴ Pøs ureemerama asr tøgar, animbar kuig købene, Jesucristogucha treeg asrtøwei tøgaig kørømisrig køn, nø kwaitøga tru kwamig kønrrai nugwaimandzig mu chindamgaig marøb pasrabigwan pinishib, ¹⁵ katø nømui øsig amønaigu chu urastøgucha tru kwamigwan korig kuindø, korig kuindø melabelan truyugurri wesrailø kønrrai marøb inchi. ¹⁶ Pøs nøbe purugumma, ánglesmeran purugumøtø, tru Abrahamweinukkurri amrrub misaameran purugun. ¹⁷ Inchawei treekkurri chiyutøgucha nui nunelø Tiuswei misamera lataitøwein kømig kuig køn, kan maya Sacerdotesmeran Nø karub Sacerdote lastima ashibig kømigwanba, katø Tiuswei merrab

maig maramigwan elachimø marøb pasrabig kømigwanba, treeg kønrrab, incha tru maya misagwei kaig mariilan chi ulø payamig kømønrrai kweetsigwan tranrrab. ¹⁸ Pøs chiyugøben kebenørkønrrab indinab nøtøweinguen yeeg chine kaig indinab megabikkurri, chiyugøben kegørrønrrai indinab melabelan purugumig nøbe maramburab marøbig køn.

Jesucristobe Moisés lataitøguen kømø, mas nuig køn

3 Inchawei treeg købene, ñim, nai nunelø, Tiusweindø tarømariilø, nø srømbalarøngurri wamigwan ñimgucha lata tøgagønrrai wamiiløbe, Jesúswan, Tius tru Nøashib Karua Ørig, katø tru Maya Sacerdotesmeran Nø Karub Sacerdoten tab isua asay, tru nam nun kørewa pønrrer taigu truyutø pønrraigwan. ² Pøs Jesúsbe nun wesra pasrøbig Tiuswan kerriguba maig taigwan møra marig køn, Tiuswei misag israelitasweimburab Moisés kerriguba chi maramelan elachimø, marøb pasrab lataitøweingue. ³ Inchendø Jesúsbe purabguen tab indig køn, Moisés lataguen kømø, kan ya marøbigwan mas tab indig køn, tru yawan lataguen kømø. ⁴ Pøs chi yatøgucha pasrappe, mugøben marigweim pasrainrrun. Inchendø lutøgurri chiwandøgucha mara pønrsøbiibe, Tius køn. ⁵ Pøs Moisésbe maramigu marøb megabig køppe, israelitasmera Tiuswei misagweimburab kerriguba chi maramelan elachimø, marøb pasraig købig køn. Incha wendøsrø Tius wamindig kønrrabigwan nøbe kenamarøbig køn. ⁶ Trune Cristobe, nø Nusrkain kua, Tiuswei yau chi maramelan elachimø marøb pasran, kerriguwan nø ashib. Inchen tru yabe namdøwein ker, treetøgucha nam kullaaramø mur pønrramigwanba,

nam truba tab kui mōrōb isua munig melaigwanba elachimō, nam tōga pōnrrabig pōnrrōwabe kōnrrun.

**Tiuswei ureemerabe israb
purramig tōgar kōn**

⁷Inchawei Tiuswei wamwan pōrigu Espiritu Santobe øyeeg taig kōn:

“Nim mōin kwalōm Tius maig taigwan mōrabe,

⁸mōrōg kōmui inchib ñimui manr-
rōmeran mur marmōtay cha,

tru mu misag warab waraimōnug Tius
maig taigwan ñim mōrōg kōmub
namig inchib kurrab uras,

Tiuswan ke chinchibig kōtashchab
inchib lataitōwei,

⁹tru ñimui merrabsrō kōlli misaamera
nan truyu ke chinchibig kōtashchab
lataig inchib namisainug,

tru cuarenta años ørōba na yeeg
chigōben mariilan ashatōgucha.

¹⁰Inchawei treekkurri tru uras misaam-
eran nan namig kōben,

na trendaig kōbig kōn: ‘Nōmui manr-
raube chu uraskucha ka pelletō, pel-
latō pōnrrabelō kua,

nai maymeran ashmeelō kuig kōn’ cha.

¹¹Inchawei nabe nōmun namig kōben,
jkatō! treeg kōnrrun cha, trendaig kuig
kōn:

‘Isramig na tōgagūinug nōmbe man-
aguen kebamrraamōn’” cha.

¹²¡Au, nai nunelō, ashiptō kuy! Ñimui
utu mōikkōben Tiuswan kōremō kaig
manrō tōgaig kua, Øsig Wab Tiuswan
tarōmisrōb megabgunmab. ¹³Masken
treeg kōmōtō, kangurriin kangurri øya-
may melōgun chib kwalōmmōrig pu-
ruguyay, Tiuswei wamwan pōrigu tru
“Mōin Kwalōm kōn” taig truig pas-
rōbenbatō, pōs kaig maramibe ñimun
truba tabig asōnaben, ñim mōitōgucha
larrō mōrmīg misra pasrōmōnrrappe.

¹⁴Kaguende Cristoba namgucha tōgatō
melamigwan tōga pōnrrer, treetōgucha

tru srōtō ke truyu isua pōnrraigwan
srabegatig tōga pōnrrōwabe kōnrrun.

¹⁵Inchawei Tiuswei wamwan
pōriguma trendan:

“Ñim mōin kwalōm Tiuswei wamwan
mōrabe,

ñimui manrōmeran mur marmōtay cha,
Tius maig taigwan mōrōg kōmub
itōbunab uras lataitōwei.”

¹⁶¿Inchen tru Tiuswei wamwan
mōrendō, Tius maig taigwan mōrōg
kōmub itōbunabelōbe mumera kuig
kōh? ¿Moisés tru Egipto piraugurri
mayeelan pera webarrig, truilō
kōmuitarru? ¹⁷¿Inchen tru cuarenta

años ørōba Tiusbe mumeranre tab
kōmui waig kōh? ¿Tru kaig marōbelō
mu misag warab waraimōsrō kwabelō,
truilōrre namisaig kōmuitarru?

¹⁸Incha Tiusbe tru isramig nō tōga
wainug, “¡Katō! kebamrraamōn”
cha. Trenchippe, pōs ¿mumeran kui
trenchinrrab kō? Pōs tru mōrmeelan
nōmunwein kuig kōn. ¹⁹Inchawei
nōmbe kebamrrab kaimaig kuin kui
aser, kaguende kōrenrrab inchimeelō
kuikkurri.

4 Pōs treeg kōbene, tru isramig
Tius nō tōgagūinug nam
kebambamigwan tōgagōnrrun
cha tranrrab misra kōrrōmisrig
pasrōbenbatō, trunune purō isuptō
tōga amōnamig kōn, inchippa ñim
mōikkōben kebammbgunmab.

²Kaguende tru misag warab
waraimōsrō mōrōg kōmui inchibelan
lataitōwei namungucha Tiuswei
tabig srō wamwan wammōrsrkaig
kōbig kōn. Inchendō tru wamwan
nōm wamindi mōriibe chiweingucha
chi purugumuig kōn, kaguende tru
mōrōbelōbe isubigwan Tiusweinug
pasra mōrmuikkurri. ³Inchendō tru
nam kōrebelaimbeguende tru isramig
Tius nō tōgagūinug kebammbubwei

indamønrrun. Incha kua, Tiusbe trendaig kòn:

“Nabe namig køben, ¡katø! treeg kønrrun cha,

trendaig kuig køn cha:

‘Isramig na tøgagúinuube nømbe managuen kebamrraamøn’” cha,

nui chi marameløbe pirøwan chi købigwanbañau chab mara, tru isramigwane tru urasrøngurri pasrig kuindøgucha.

⁴Pøs Tiuswei wamwan pørigu kanbaløsrø tru kwalømmera siete nemisrøbigweimbura trendaig kòn:

“Nui chi maramelan chab mara, kwalømmera siete nemisren Tiusbe isrig køn” cha.

⁵Mira chab trendainuuma katø trenchibig kòn:

“Isramig na tøgagúinuube nømbe managuen kebamrraamøn” cha.

⁶Inchen truilø kømøtø, katøganeløbe katøgucha isramig tru nø tøgagúinug kebambamig palab melan. Tru tab wamwan tru srøsrø nømunmerrig wammørøsrkainabeløbe møra marmeelø kuikkurri kebammuig køn.

⁷Incha treekkurri Moisés tsub uraskurri yandø yeeg yana purøguchen, Tiusbe katøle katøgan srøig “Møin Kwaløm” cha pasrig køn. Tiusbe Davidgurri øyeeg taig køn cha, tru mirawei na chab trendaim pala:

“Møin kwaløm ñim Tiuswei wamwan mørabe,

mørøg kømui inchib ñimui manrrømeran

mur marmøtay” cha.

⁸Kaguende Josué tru israelitasmeran Canaan pirausrø pera kebya, Tiuswei tru isramigwan tranig købig kuig kuimbe, trube, Tiusbe Josué uñib uras mas wendøsrø tru isramig Tius tøgä waig katøgan kwalømigwan waminchimubsruig kuinrrun. ⁹Inchawei treeg købene, tru kwalømmera siete nemisren, Tius tru

isrin kwaløm lataitøwei isramig nui misaameraimbe katøgucha trube ka pasran. ¹⁰Kaguende isramig Tius nø tøgagúinug møitøgucha kebibiibe nui chi maramelan israb wamisran, Tius nui chi maramelan chab mara israb wamisrøb lataitøwei. ¹¹Inchawei treeg købene, isramig Tius nø tøgagúinug kebamrrab tranrrørrrab inchigun, inchipa møikkøben tru mørmeelø marigwan asha, treegwandøwei marøb pønrrøwa, tru isramigu kebambamigwan kaimamønrrai.

¹²Pøs kaguende Tiuswei wambe øsiguig kømba, ka pasrømø, marøb pasrabig kømba, treeg køn. Kan espada pinrrøba katsig lataitøguen kømø, purø trøsrig lataikke, namui møsiiba, namui espírituba pønrraisrøngatig kebibig køn; namui asru kønabimørig, tsutsigu tutanumerasrønguen kelarrabgue. Incha chitø isua tøgagúilanba, katø manrrau chitø, chitø martrab isua tøgagúilanba tøgandø kelarrab kenamara pønrsrøbig køn. ¹³Chigurrimbunø kerrigu mara pønrsrailø pønrrabiibe Tiuswei merrappe chigucha søriibe pønrrømøn. Treeg kømøtø, tru nam chigøben mariilan eshka pønrramig Tiuswein kabyube chitøgucha kuragutsiilø tøguelarrø kena pønrran.

Jesucristo, tru Maya

Sacerdotesmeran Nø Karub Sacerdote

¹⁴Pøs treeg købene, Jesús Tiuswei Nusrkai, tru Maya Sacerdotesmeran Nø Karub Sacerdote tru srømbalameranguen puraibig namuyasig purøwaminchibigwan nam tøgaguen pønrraig køppe, tru nam nuimburaibigwan kørewa pønrrer taigu, truyutø tarømisrtrab kømø, meløgun.

¹⁵Pøs namui tru Maya Sacerdotesmeran Nø Karub Sacerdotebe nam kullaguelø kuigwan namun lastima ashibig køn. Kaguende namun lataitøwei chiyugøben

kebenørskønrrab indinab megaig købig kua. Inchendø nõbe managuen kaig marmuig køn. ¹⁶Inchawei treeg købene, Tius nõ ka yandø tab inchib wainug chi kørig isumøtø kemallgun, tru nõ namun lastima asigwan nebua tøgagønrrappa, katø nam chigøben ke palaig meløben tru nui ka yandø tab inditøga purugumdiig kui asilø kønrrappa.

5 Mø sacerdotetøgucha maya sacerdotemesmeran nõ karub sacerdote yu pirauigwane mōguelai utugurri wesrawa pasrig køn, Tiusweimburabeløyu misagweimburø nõ marøb pasrønrrai, Tiuswan keta tranøb, katø misaamerai kaig mariilaimburø animal kweecha tranøb, treeg martrai. ²Inchen tru sacerdotetebe mayeelø lataitøwei chine nebuinabig kullaguig kuig køppe, chugúi mørmeelø pella amønibelan maig købash kømø, tab inchun. ³Incha nõgucha treetøwei kullaguig kuikkurri animal kweecha Tiuswan tranamig købig køn, misaamerai kaig mariilaimburøtø kømøtø, tru kaig mariilø nuimburabigweiwana chigucha. ⁴Pøs øyeeg purø nuig tabig indig sacerdote kømigwane mugøben ka yandø nõasiitøbe tøgagønrraamøn, treeg kømøtø, tru Aarøn latawei Tius wamitøwei trunune tøgagønrrun. ⁵Katø treetøwei Cristogucha tru Maya Sacerdotemesmeran Nø Karub Sacerdote kønrrab nõasiitø purø nuig misarmøtø, nõbe Tius øyeeg chibigweinukkurringuen utig køn:

“Ñibe nai Nusrkain køben, møin kwaløm nabe ñui Møskai misrar” chibigwan.

⁶Katø katøganbaløsrøngucha Tiuswei wamwan pørigu nõbe Criston trendaig køn:

“Ñibeguende managatigwei sacerdote køn cha,

Melquisedec maig køben, treetøweingue.”

⁷Cristobe yu pirau nõ uñippatø Tiusba waminchib kappin kørrøgøb, isuig trashib truba miabig køn, Tius tru kwamigugurri wesramø kømø, wesrabigwan. Inchen nune Tiusbe mørig kuig køn, maig taigwan nõ køriibala mørøbig kuikkurri. ⁸Cristo ya Tiuswei Nusrkain købenguen, chine, chine nebuinab purayaigu maig karuigwan møramig købig kuin kui treegwan kusreig køn. ⁹Incha kerrigu newanig misrabe, tru mayeelø nun mørøbelaimbe managatigwei kaigyugurri wesraig kømigwane nõgurriin kønrrai, treeg misra pasramisrig køn. ¹⁰Inchen Tiusbe nune maya sacerdotemesmeran nõ karub sacerdote kønrrai wesrawa pasrig købig køn, tru Melquisedec maig køben treetøweingue.

**Isubigwan Jesucristoinug
pasra tøgagúigwan elachib
melønrrab kømø, isuptø tøgaguy**

¹¹Pøs øyeegweimburab wamin-damibe truba truba nu tøgaguer. Inchendø ñimun ni kan mandø chaguen øyeeg køn tamgailø køn, pøs ñim chi taig møramigwane purø tsøndailø kuikkurri. ¹²Pøs ñim kusreb melaibe yeeg yanaguen køben, ashene, ñimbe manawei kusrenanøbeløguen kønrrapteelø købendø, katøgucha ñimbe Tiuswei wamwan srøsrø mandø pølbasra kusrenanigwan katøle mõikkøben trunundøwei srøig kusrenanamig palain køn. Ñimbe palain køppe, tranrø mamig kømøtø, katøgucha pitsøbe palain køn. ¹³Inchen mõitøgucha pitsøtø muchibiibe katøgucha tru sølgandø tabig maram wamwane ni mandø kuinguen mørtrab kaimabig køn, katøgucha unøzhig lataig srø kua. ¹⁴Inchen tru tranrø

mamibe tru Tiusweimburabigu yandø ne nørrørawarwein køn, tru chi maramigwan yandø trendø mara ashibelø tru tabigwanba, kaigwanba maig kuigwan tab chigüi mörøbelai.

6 Inchawei ke ne nørrøramnegatig ambubig amgun, tru Cristoimburabig ke srørø pølbasra kusrenanig købelane nøørø wemalsrøppa pønsra. Incha tru pølbasra kusrenaniilø: tru kaig marmønrrab isua møramigwanba, kwamigumay srua inrrabig kaig mariilan elachib amrruigwanba, isubigwan Tiusweinug pasra tøgagüigwanba, treeg kusrenanigutø katøle truigwandøwein kusreptø warø mugun, ²katø pitøga chishmarøb kømeeelan kusrenanigwanba, Tiuswei uremeraim pala tasiimeran estsaramigwanba, kwabelø katøle øsiiramigwanba, kaig marimburo tru managatig maig kønrrabigwan kørromaramigwanba, katøle truilandøweih, truilandøwei waminchib. ³Pøs Tius treeg kønrrain købene, trube, nørrøram maywan amrrab inchab.

⁴Kaguende yandø tru Tiuswei tørtrawa tør mariilø, srømbalårngurri ketigwan tab kui mörøb utarmera, katø Espiritu Santoiwan utarmera, ⁵katø Tiuswei wamyu tabigwanba, tru wendørsø attrabigu maramburab marøbelø truilanba nømbe purø tab kui mörøb inchibelø købendø, ⁶Criston kerriguwan wendøbasra katøle kørrobene, nømune katøyuube nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliarrrai indamibe kaimamdiig køn, kaguende nømdøwei Tiuswei Nusrkawan katøle kurussy mesrøb lataig maramba, misaamera nune kan chigucha kømfiig kui lataig inchib ka indzatø mörtraï maramba inchibelø kua. ⁷Kaguende sre puimørig tru pirø sre piwan muchibiima tru kwallib melabelai tab kønrrai mamig

tusrchig kønrrai tranene, Tiusbe tru pirøzhigwane mayanguen tab inchun. ⁸Inchen kal tusrmerabah, ka kaig kaubatø misrøb pirø tru ellmarig chi misrmíbe, ke kaig puindø mörtrabig køn. Incha yandø srabebe parrig kønrrun.

⁹Pøs nambe øyamay wa-mindindøgucha, nai undaarailø, ñimuimburappe mas tabig munig pasrain kui nambe asha pønrrer, tru kaigyugurri wesraig pønrrabigugurri arrubig. ¹⁰Pøs kaguende Tiusbe kalø marøptiig kømøtø, sølgandø tabig køppe, ñim chigøben marigwan pesannanrrab kømøwei, katø nui munchiwan ñim undaatøga kenamarigwan pesannanrrab kømøwein køn, Tiuswei misaameran ñim purugua, katøgucha purugubig purugub kuimba. ¹¹Ñim møitøgucha maig marøb melaigwan srabegatig treetø treetø kenamarøb melaimbemab isuer, tru ñim Cristoba tørguegwalmabigu purrønrrab isua munig melaigwan ke treeg kømnegatikke. ¹²Pøs nambe ñimun pøilø misrtrain kømøtø, tru nømui isubigwan Jesucristoinug pasra tøgagüitøgaba, tammay melabig melaitøgaba Tius tru tranrrab kørromisrigwan utab pønrrabelø lataitøwein kønrrai inder.

Tius tranrrab misrig chi isumgaig

¹³Kaguende Tius tru Abrahamwan ‘øyeeg martrab’ cha kørromisrøb urasma, katøgan mas nuigwei merrab ‘jkatø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ cha, trendamdiig mu katøgan kaabene, pøs Tiusbe nøasiitøwei pasramisra, ¹⁴trendaig købig køn: “Isa kømø, cierton nabe ñun mayanguen tabig kønrrai marøb, katø ñuinukkurri maya nu misag larrøbichib kønrrai maramønrrun” cha. ¹⁵Inchen Abrahambe tammay muniirabig

muniirab megawa, Tius tru tranrrab misrigwan utig købig køn.

¹⁶Pøs møgueløbe nøm lataguen kømø, mas nuigwei merrab pønramisrabe, martrai indigwan ‘jkatø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ chib pønrrabelø køn. Inchen tru nuigwei merrab nøm trenchib pønraigwane nøm trenchib pønrraitøwei treeg marig kørromisrtrai marøbig køn, yandø mas wamindamikkaikke. ¹⁷Inchawei tru tranrrab kørromisrigwan ketig utønrrabelan Tiusbe nui isuigwane yunømartrab wamíig kuin kui ashchai törgandø kenamartrappe, nøbe, ‘jkatø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ cha kørromisriitøga treeg kønrrai mara pasrig køn. ¹⁸Inchawei iig tru pabaløwane chinchaguen yunømaramgaig, tru tranrrab kørromisriitøgaba, tru ‘jkatø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ taitøgaba marig kua, Tiusbe chinha isønrraamøn. Treeg købene, nambe kullaaramø, mas mur pønrrønrrab inchigun, tru Cristoba törguegwalmabigu purramigwan nam isua munig melamig namui merrab pasrabigwan ke tab tøga pønrramisra, Tius purømisrøb wainug nam kemendønrrab luløbeløbe. ¹⁹Iig tru törguegwalmabiisrø purramigwan isub munig melaibe kan ancla piumbu ellgwawa barcon merrarrab pasrabig lataitøwei namui mõiizhigwan yandø chi isumikkaig treeg pasrønrrai merrarrabigwan tøgaguer. Tru muniirab melaibe, tru “Kerriguba Tiusweindiig Kønrrain” cha pasrinug tru tab llensuzhig kelarrab megai wendausrøngatig kebya pasran, ²⁰tru yandø managatigweyasig, tru Melquisedec maig køben treetøwei Jesúsbe Maya Sacerdotesmeran Nø Karub Sacerdote misra, tru namuyasig may kura trarrøb nømerrig kebyaisrø.

Melquisedec tru sacerdote

7Iig tru Melquisedecbe tru Salem ciudayu rey køb, Tius Mayeelaim Pala Pasrabigwei sacerdote kuig køn. Incha Abraham tru kwayabyu reymeran nø kanawa arruben, truike katønrrab webya, Abrahamwan ‘mayanguen tab kønrrun’ chibig køn. ²Inchen Abrahamgucha tru kwayabyu kanawa chitø srua arrigwan cienyu diez wesrawa, nun tranøbig køn. Tru Melquisedec munchibe: “Tabig sølgandø marøb rey køn” cha wamig køn. Katø nøbe Salem ciudayu rey kuig kua, tru Salem chippe: “Ambumay imay tab kønrrai marøbig køn” chibig kua, nøbe: “Chi isumgaig tab kønrrai maramigwan tøga rey køn” cha treeg munchigucha wamig købig køn. ³Melquisedecbe møkai usringawei, kølli misamerai munchi pøra wariiløyu pørig kawei, nø kal-laigwan wamindig kawei, katø kwaigwan wamindig kawayig køn. Kan managatigwei sacerdote købig kønrrabig kua, nøbe Tiuswei Nusrkai maig køben, treeg lataitøwein køn.

⁴Pøs ñimguen isua asay, Melquisedecbe purø nuig køptø, tru namui merrabsrø kølli misag Abrahamguen tru kwayabyu kanawa chitø srua arrigwan cienyu diez wesrawa, nun tranig købig køn. ⁵Pøs tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe treeg kønrrain købig køn, tru Levíwei misagugurri amrrubelø sacerdotes kømigwan utabelaimbe tru cienyu diez wesraigwan israelitasmeran utamig, tru nømui nunelandøwei, truiløbe Abrahamwei misagugurrindøwei amrrubelø kuindøgucha. ⁶Inchendø Melquisedecbe Levíwei misagugurri arrumiikken, Abraham Tiusweyasig cienyu diez wesruigwan uta, Abraham Tius tru ‘øyeelø maramønrrun’ cha kørromisriilan uta tøgawanguen

tru Melquisedecbe ‘mayanguen tab kørnrun’ cha trendaig kørn. ⁷Pøs kan muguen treeg kømøn tamgaig kørn, tru ‘mayanguen tab kørnrun’ cha, trenchibiibe, tru ‘mayanguen tab kørnrun’ tainabig lata kømø, mas nuig kui. ⁸Tru Levíweinukkurri amrrub sacerdotemesmeraimburappe, tru cienyu diez wesruigwan utabeløbe møguelø ka pinørnrrabeløtø køben, trune tru utabig Melquisedecweimburappe, Tiuswei wamyube ka øsig wabig kui lataig, treeg waminchibig kørn. ⁹Pøs, øyecken isumdiig kørre, tru Leví tru cienyu diez wesruilan nø utabig købenguen, tru cienyu diez wesruilan Melquisedecwan Abrahamgurri tru Leví mu kaabenbatøsrøwei traniibe, tru Leví nøguen trani lataig købig kuin kui tru Melquisedecwan. ¹⁰Pøs kaguende tru Melquisedec Abrahamwan katønrrab webarrub urasbe, Leví tru srøig kurrønrrabiibe nui kølli misag Abrahamwei asrugurri attrab srø købig kørn.

¹¹Inchawei misaamera Tiusba newan tabelø kømigwan tru levitas sacerdotemesmera Tiusweimburabigu marøb pønrraitøga nebua tøgagømig kørnrai marig kuig kuimbe, trube, chiwei sacerdotate katøgan, tru Melquisedec maig køben, treeg tøgagømig srøig palømubsruinrrun, tru Aaróngurri amrrub sacerdotemesmerayugurri arruaig kømfig. (Pøs tru israelitasmerayasig maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tru levitasmera Tiusweiwan marøb pønrraigugurri arrubig købig kuindøgucha). ¹²Kaguende tru sacerdotemesmera tryugurri amrrubelan yunømarene, trube, tru maig maramigwan martrai karuigwangucha srøig katøgan peemaytø yunømaramig kørn. ¹³Pøs tru Tiuswei wamyu Cristo øyeelan wamindinabiibe tru Levíwei misag sötømerayugurriin kømøtø,

katøgan misag sötøyuig køben, tru misagugurrimbe muguen trunune tru altaryube marøb pasrømuig kørn. ¹⁴Kaguende trendø asig kørn, namui Señor Jesucristobe Judáwei misag sötømerayugurriin kal-lawa arrig kui. Tru misaameraimburappe sacerdotemesmera kørnrun cha Moisésbe treebe chigucha waminchimuig kørn.

¹⁵Inchen iibe mas tørgandø asamdiikken kørn, tru sacerdotate katøgan kenamisrøbig, Cristobe, tru Melquisedec lataitøwein kui. ¹⁶Truibe tru nø sacerdotate kømigwan tøgagøppe, tru karua pøra pasrig, ‘ø misaamerainukkurri arrubiibe sacerdotate kørnrun’ cha, trendaitøga kømøtø, tru maramburab marig øsig kømig mana pinørnrabig kømíitøga kuig kørn. ¹⁷Kaguende nuimburappe Tiuswei wamyu øyeegwein chibig kørn: “Ñibe managatig sacerdotate kørn cha, Melquisedec maig køben, treetøweingue.”

¹⁸Pøs tru maig maramigwan martrai pasrig merrabsriibe misaameran tabelø kørnrai chi martrabgawei, chi purugunrrabgaweyig køben, yandø menda mara pasrøppa, kagøbashiitindig kørn, ¹⁹kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe chiwangucha newanig kørnrai marmuig kua. Inchendø mømibe nam isua munig melamig katøgan mas tabig tøgagigwan Tius namun tranen, truikkurri nambe nun kemaler.

Jesúsuan Maya Sacerdotemeran Nø Karub Sacerdotate kørnrai wamig

²⁰Inchen iigwan treeg kørnrai marøppe, ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ cha, Tius trendaitøga marig kørn. Inchen merrabsrø katøgan sacerdotemesmerane ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ cha, trendaitøga kømøtø, mariilø købig kørn. ²¹Trune

Jesúswane sacerdote kónrrai neera wannøppe, ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ taitøga treeg mara wannig køn, tru øyeeg chib uras:

“Señor Tiusbe ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ cha,

Tius nø treeg isuigwane yunømarig kønrraamøn cha:

“Ñibe managatigwei sacerdote køn” chib.

²²Incha øyeeg taikkurri, tru srøsrø acuerdo lataig kømøtø, mas purab tabig marigwan treeg kónrrai, Jesús nø purøbasramisrig køn. ²³Pøs tru merrab katøgan sacerdotesmerabe nørø nemisrøb ambubig køn, kaguende nømuimbe tru nøm marøb amrruigwan chu uraskatig marøbig marøb purrømøtø kwamig kuikkurri. ²⁴Trune Jesúsbe managatig øsig wabig køppe, tru sacerdotesmera marøb amrruigwan nøbe managatig marøbig marøb wamig tøgagøn. ²⁵Inchawei treekkurri katø nøgurri Tiusweimay kemallibelane nøbe managatigwei kaigyugurri wesrabig køn, kaguende nøbe nømuimburab purøwaminchib managatig øsig wabikkurri.

²⁶Kaguende Maya Sacerdotesmeran Nø Karub Sacerdote nambe øyeegweim palai melaig kuig køn, newan tabig kui asig, chigucha kaig marig chigaig, newan chishchig, kaig marøbelainukkurri tarømarig, purø pala srømbalamerasrønguen puraya wanrrai kusruig. ²⁷Tru katøganelø maya sacerdotesmeran nøm karub sacerdotesmera pønrrabeløbe møitøgucha nømui kaig mariilaimburabigwanmerrig trana, trugurrimbe tru maya misagweyasig kaig marimburø kwalømmørig animalmera kweecha, Tiuswan tranøb pasramig, nøm lata Cristobe treeg maramig palain kømøn; kaguende nøbe nøasiitøwei tranøppe, kan pijitø managatigweyasig tranig køn. ²⁸Tru

maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tru maya sacerdotesmeran nøm karub sacerdotesmerane møguelø newan tabig kømeeelan neera purrønneilø køben, trune tru Moisés pørigwei wendau arrubig, Tius ‘¡katø! marmø kømø, nabe maramønrrun’ taig wambe, newan tabig kónrrai kørøromari Nusrkawan managatigweyasig neera wannig køn.

Jesús namuyasig tru Maya Sacerdotesmeran Nø Karub Sacerdote

8 Tru nam mõi waminchib amrruppe, øyeeg chibre amrruer: Maya Sacerdotesmeran Nø Karub Sacerdoten nambe tøgaguer cha, tru srømbalasrø Tørbilabig Tius Purø Nuig wainug kusrmaygatø wamisrøbigwan, ²tru santuario, tru ciertonig mu møg kusrua pasrig carpa ya kømøtø, Tius nø kusrua pasrigu marøb pasrabigwan.

³Kaguende tru maya sacerdotesmeran nø karub sacerdotebe møitøgucha Tiuswan ketiilø tranøb, animalmera kweecha tranøb indamig købig køben, tru sacerdote, Cristogucha chigøben tranamig købig køn. ⁴Nø yu pirau unimbe, sacerdoteguen kømubsruinrrun. Kaguende Tiuswan ketamelan tru maig maramigwan Moisés pørigu maig tailan treeg marøb sacerdotesmerabe købguen indan.

⁵Inchen tru sacerdotesmera nøm marøb pønrrainuube tru srømbalasrø maig kuigwan øyeeg lataitøwein kuitamab asamibah, ka øyeeg kuitamab isumibatø køn. Moisés yandø tru Tiuswei carpa ya tabzhigwan pølbasrtrab inchib megabenma, Tiusbe trendaig køn: ¡Au! Tru tunbalasrø maig martrai eshkaigwan trunun asha maramig køn cha, kerriguba treezhigweingue. ⁶Inchen Jesúsbe sacerdotesmera marøb amrruig mas purø tabigwan nebuin køn. Kaguende tru purab nuig tranrrab

misriilø purab nørreeløyugurri wesrawa, pønsrai tru srø acuerdon Jesúsbe misaamerai nø pasramisra marøb pasran.

⁷Pøs tru srøsrø acuerdo Tius marig chi maramigwan newan martraptiig kuig kuimbe, truigwan kørromara, katøgan srøig mara tøgagømig palømubsruiinrun. ⁸Inchendø Tiusbe nui misagu kalø mariilø køn tamig wetørrawa, trendaig købig køn:

“Señor Tiusbe trendan cha: Kwaløm-mera attrun cha,

Israelwei misaameraba, Judáwei misaameraba, na nomba katøgan srøig acuerdo maramig.

⁹Tru Egipto piraugurri nømun kwalyu kemøra wesrunrrab kwaløm, tru na nømui møskaløba acuerdo marig lataig kømøtø maramønrrun cha.

Kaguende truiløma na acuerdo marigu pønrrømuikkurri, nabe nømune isua ashmuptindig køn” cha,

Señorbe trendaig køn.

¹⁰“Pøs na Israelwei misaameraba acuerdo maramibe iig køn cha, tru kwalømmerawangurrimbunøbe, Señorbe trendan cha.

Na maig martrai karua pønstrailane nømui isuiløyu na pønstrøb, na nømui manrrømerayu pørøb inchen, nagurri nømuimbe Tius køben, nømgurrimbe naimbe nai misaamera kønrrun cha.

¹¹Mugucha chi kusrenanamig palømønrrun nui mendaigwan lata, nui nunewan lata: ‘Señorwan nebua ash’ chib, kaguende mutøgucha nane nebua ashchun, chigucha kømøzhikkurrimbunø mas nuikkatikke.

¹²Kaguende nabe nøm sølgandø tabig marøb amrrumuilan lastima tøgagøb,

katø nømui kaig mariilan katøle isua wanrrab kømøwein kur” cha.

¹³Inchawei iig tru srø acuerdon, “srøizhig” cha wamappe, tru srøtø marig købigwane, “køllig køn” cha trendan. Inchen yandø tru køllirab tru patsab ar-rubiibe yandø ke pinamitø palab arrun.

Srømbalasrø santuariobe yu pirauig lataig kømøn

9 Pøs trube, tru srøtø acuerdo mariibe Tiuswan kørribala tabig waminchib mandø maramelan nøøro wesruigwanba, katø tru pirau Tiuswei carpa ya tabzhigwanba waminchibig treeg tøgagøb købig køn. ²Tru carpa yabe øyeeg marig købig køn: tru umbu kebibyutø, tru “Tiusweindiig Kønrrain” tain kwartuyube, kandileruba, mishatsiiba, Tiusweyasiitø tarømarim pirrimera tøgagøb. ³Inchen tru katøgan tab llensuzhig mesraig wendau trusrømbe, tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” tain kwartu wamig, truig pasrabig køn. ⁴Inchen tru umbube incienso parri altar orotøga mariiba, tru acuerdo mara kørromarin caja kerriguba orotøga pinøbulig truiiba pønrrabig køn. Inchen tru cajayube tru køtsø orotøga marigu tru mamig maná taigwan pusriiba, Aarønwei pørøtsig tru ishiizhig weguchibig købiiba, katø Tius tru acuerdo marigwan pørig tøgagøb tru tambal sruuzheelø køben tøgagøb treeg pasrabig køn. ⁵Inchen tru caja palabe querubinmera Tiuswei tru tørguegwalmabig pasrai asamig treeg pønrrabelø køn, tru israelitasmera kaig mariilan Tius nø ulø payiimfiig kønrrai marinug nømui kwaldzariimeran trubalawan larrøbicha. Kerrigu øyeelane mømibe lutøgurrimbe wamindamgaig køn.

⁶Mira maig taig tru òyamay tamara pasrabe, sacerdotesmerabe Tiusweimburabelan maramigwan martrab katø katø kebambubelø køn, tru “Tiusweindiig Kørrrain” cha marin kwartuyu kebambubyutøbe.

⁷Trune tru umbusrø tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kørrrain” cha marin kwartuyube pilayutø kebyamig køn, tru maya sacerdotesmeran nø karub sacerdote nøtø aningaig kømøtø, ani srua, trutøga nuyasiitøwei tranamiba, katø chugúi mørnøwa misamera kaig mariilaimburø tranamibague.

⁸Incha Espíritu Santobe namune òyamay kuitamab isumig tør maran, tru santuario srøtiig ka pasrøbenbatøbe, tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kørrrain” cha pasrinuumay misag umbusrø kebambam maybe kuriimíig srø køn cha. ⁹Iig òyeeg marig pasrabiibe tru mõi òyan kwalømwei òyan kønrrabig køn cha eshkanrrabig kuig køn, Tiuswan tru keta tranøb, katø animal kweecha Tiuswan tranøb, òyamay nun køriibala tabig waminchib marøbelane nømui isub kebachib pasrabigwan newan chish martrab kaimabig kuin kui ashchai.

¹⁰Tru mamimeran, mutsamelan, pitøga peemay peemay chish maramelan tru òyeelø karua pønsrailøbe asru ka palaweindiig købig kua, srøig mandø maramigwan mara pasramnegatiitø kuig køn.

Cristo nø kwaitøga purab nuig marig

¹¹Inchen tru chinetø purø tabig pønrrabigwei Cristo, tru Maya Sacerdotesmeran Nø Karub Sacerdote arruppe, tru merrab carpa ya lata kømø, purø nuig, trurrigu newan tabigu kebyaig køn, mu taska marig, yu pirauig kømfigu. ¹²Nøbe tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kørrrain” cha marin kwartuyu kebippe, kan pijitø managatigweyasig kebyaig

køn, møg cabramerai aniwan srua kømøwei, toro-ureemerai aniwan srua kømøweingue. Treeg kømøtø, nui anindøgatøwei kebya, òyamay nuielø kønrrai misagwan managatig kaigyugurri wesrabig køn. ¹³Tru møg cabramerai aniwan kui, tru toro-ureemerai aniwan kui, ishug waara-unøzhigwan parri usrøwan kui, tru chish misramigweimburab Moisés maig martrai pørigwan trumay treeg chish mismeelaim pala trunun wiitikken, tru nømui asru pala chish kørrømisrtraima treeg marøbig kuibe ¹⁴treetøguen kømøtø jtru Espíritu Santo managatig pasrabig, truikkurri Cristo Tiuswei merrab newan chishchig nøashib tranøbigwei animbe namui isub kebachib pasrabigu kaig mariilø kwamyumay srua ibig pønrrabigwan chishmarmønrraitarru, nam Øsig Wab Tiusweyasig marøb pønrramig kønrrai!

Møimbe òyeeg martrab cha wamindig srøig

¹⁵Inchawei òyeekkurri Jesucristobe tru srø acuerdo marigwan misagweimburø tru purøbasramisra marøbiibe nø køn, tru keta tranrrab misrig managatigweyigwan tru wamiiløbe utønrrai, tru merrab srøsrø acuerdo marigu pønrrøwa, tru nø kwaikkurri kaig mariiløyu melabelan nuielø kønrrai wesranrrab.

¹⁶Pøs møikkøben kan testamento marigweimburabma, truigwan marøbig kwan cha kilgamerayu yandø treeg eshkaendøwei tryu pøriibe maig taig treeg pub attrun. ¹⁷Inchawei yandø tru testamento mara kørrømarøbig kwabendøwei tru pøriibe maig taig treeg pub attrun, tru kwamøwatø kømøtø. ¹⁸Pøs tru srøsrø marig acuerdoguen anindøga treeg kønrrai mara kørrømarig køn, aningaig marig kønrrab kømøtø. ¹⁹Inchawei Moisésma tru maig maramigwan

martrai maig karua pønsrailan trumørig tru maya misaameran waminchib chab eshkawabe, toro-ureemerai aniwamba, møg cabramerai aniwamba, piba lindisha, trugurrimbe hisopo tusrchiiba, pigø isiizhiibamara, tru lindsaitøga tru maig martrai pørig kilga welan kirrigwanba, katø nui maya misaamerana itøsturøb, ²⁰trenchibig køn: “I anin køn cha, tru acuerdo marigwan yandø treeg marig kørromisrtrai marøbiibe, ñim martrai Tius nø karua pasrig.” ²¹Incha katø treetøwei tru carpa yawan lata, Tiusweimburab marøb pønrraigu nøm chigøben marøb lutøgurri srua pønrrailan lata, tru anindøga itø tsurøbig køn. ²²Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe kerrigu lutauba anindøga chish marig kønrrain kua, chi ani lusha kømíibe tru kaig marigwan ulø paymø, ka kørromarig kømibe kaagøn.

Cristo kwawa traniibe kaig marigwan kerrabig køn

²³Inchawei iilø, tru srømbalasrø pønrrabelø lataig asønabelanma animal kweecha trani anindøga chish maramig palaig kuibe, trune tru srømbalasrøngue trendø truyu pønrrabelane tru purab nuig tabig kweecha keta traniiløtøga chish mariilø kømig kuig køn, tru animal kweecha keta trani lataitøguen kømø. ²⁴Kaguende Cristobe tru santuario ciertonig maig køben møguelø ka tre lataig asønabig mara pasrinutø kekimøtø, nøbe srømbalasrøngue kebyaig køn, mõi ya namuyasig Tiuswei merrab purøwaminchib wanrrab. ²⁵Tru maya sacerdotesperan nø karub sacerdote yu pirauibe pilayu kan pijitø tru “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” cha marin kwartuyu ani nuin kømíigwan tranrrab srua kebiben, trune Cristobe katø katø nøasiitø tranrrab kømøtø ke-

byaig køn. ²⁶Incha Cristo tru sacerdotespera lataitøwei maramig kui kuimbe, tru pirowan mara pasrinukkurimbunø katø katø kwamig nebubsruig kuinrrun. Incha mõi ya kerriguwan srabe kwalømmerawan nøbe kan pijitø managatigwei kenamisrin køn, tru nøashib kwaitøga kaig mariilan patsøga pasrtrab. ²⁷Misaamerane kan pijitø kwamig kønrrai mara pasrig køn. Inchen tru wendaube yandø maig kønrrabigwan asha kørromarig kømig, truig attrun. ²⁸Katø treetøwei Cristogucha kwappe, nø purøbasamisra kan pijitø kweet-sig kwaig køn, truba nu misagwei kaig mariilan nø kerranrrab. Incha katøle ar-ruppe, chigøben kaig mariilan nø niirrab kømøtø, nø arrumigwan truba truba munig melabelane kaigyugurri wesranrrab attrab køn.

Maig maramigwan martrai Moisés pøriibe newan marmuig

10 Tru maig maramigwan martrai Moisés pøriibe tru wendøsrø ciertonig attrabigwan øyeeg kuitamab asamig ka tre lataig asønabiitø kuig køn, ke truiløbe kømuidøgucha. Incha øyeekkurri chu urastøgucha katø pilamørig, pilamørig animal kweecha traniilø trutø trutø marøb melaitøgabe newan tabelø kønrraimbe managuen treeg martrab kaimabig køn, tru Tiuswan tabig waminchib øyamay mariiløtøga kemallibelane. ²Inchawei øyeeg mariitøga tru newan tabelø kønrrai marøbig kui kuimbe, tru kweecha tranamelan øyangatiitø tranøbsruig kuinrrun. Pøs tru øyamay Tiuswan køriibala tabig waminchibelø tru nømui kaig mariilan kan pijitø kerriguweyasig chish mariilø kui kuimbe, trube, tru kaig marigwan tøga pønrrermab isub pønrramig chigagøbsruig kuinrrun. ³Inchendø tru animalmera kweecha pilayu

pilayu tranøb kuiløbe kaig marigwan katøgucha tøgär kermab isungarubig køn. ⁴Kaguende toro-ureemerai animba, møg cabramerai animbabe tru kaig mariilan chi kerranrrab kaimabig køn.

**Cristo nõ kwaitøga
kanmaytø newanig marig**

⁵Inchawei Cristo yu pirau arruabe, Tiuswan trenchibig køn:

“Ñibe ketig traniilan lata, kweecha traniilan lata

utag kømui indig køn cha.

Inchendø kan asr tøgagønrrai, ñibe nayasig tamarig køn cha.

⁶Parra keta traniilanba, kaig mariilaimburø traniilanba chigucha chi tabig asønamuig køn cha.

⁷Inchen nabe ñun trendaig køn cha:

“Nabe yu pasrar cha, nai Tius, ñi maig maramig palai waben, na trunun martrab, tru libroyu naimburab maig pørig pasrøben, treeg.”

⁸Tru srøtø yu wendau chibgunrrig:

“Ñibe kweecha traniilan lata, ketig traniilan lata, parra keta traniilan lata, kaig mariilaimburø traniilan lata utag kømui inchib, ñune chigucha chi tabig asønamuig køn” cha, (tru øyeelan traniiløbe tru maig maramigwan martrai Moisés pørig maig køben treeg traniilø kuin-gucha).

⁹Inchabe katø trendaig køn: “Nabe yu pasrar cha, ñi maig maramig palai waben, na trunun martrab”. Tru animal kweecha tranøb kuig merrabsriigwane Tiusbe tarømara pasrig køn,

Cristo kwaitøga tru wendau srøig arrubigwan mara pasrtrab. ¹⁰Tius tru maig kønrrain køben treegu nambe nuindø kønrrai tarømariilø ker, Jesucristo nui asrwan keta trana, treeg marikkurri, tru kan pijitø managatigweyasig kwaitøga.

¹¹Chi sacerdotetøgucha kwalømmørig, kwalømmørig

Tiusweimburabelan marøb pasrappe, kweecha traniilø katø, katø, treetøweih, treetøwein tranøbig køn, tru kaig mariilan managuen kerranrrab-gailan. ¹²Trune Jesucristobe kaig mariilaimburø nõ kwawa, kan pijitø managatigweyasig nui asrwan trana, Tiuswei kusrmaygatømay wamisrig køn. ¹³Incha trugurrimbunøbe

nui ashig kømui inchibelan nui srøbmeran truilaim pala nebuna wamig kønrrai Tius treeg maramnegatig, truigwan muniirab wan. ¹⁴Kaguende Cristobe kan pijitø keta traniitøgatø managatigwei newan tabelø marig køn tru Tiusweindø kønrrai tarømariilane.

¹⁵Katø Espíritu Santogucha ‘treeg køn’ cha namun truigweimburab eshkawabe, øyeemerrig chibig køn:

¹⁶Señorbe trendan cha:

“Tru na nõmba acuerdo maramibe iig køn cha:

Tru kwalømmerawangurrimbe na maig martrai karua pønrsrailane nõmui manrrømerayu pønrsrøb, nõmui isuiløyu trunun na pørøb indamønrrun” cha.

¹⁷Incha katøgucha trenchibig køn:

“Nõmui kaig mariilanba, larrø trømbøig mariilanba nabe managuen katøle isub wanrrab kømur” cha.

¹⁸Inchawei ilan yandø chi ulø payamig kømíig kørømarene, tru ka i mariilaimburøbe keta tranamig yandø chi palømon.

Tiusweimay kemallgun

¹⁹Inchawei, nai nunelø, santuario marinug srømbalasrø Señor Jesúswei aningurri chigucha chi kørig isumø kebambamig tøgaguer, ²⁰srø may tru managatig øsig køm maywan, tru tab llensuzhig kelarrab mesraiwan nõ namuyasig kura trarrøb kebyaiwan. Tru tab llensuzhiibe nui asr køn.

²¹ Inchawei kan sacerdote purø nuig Tiuswei misaameran kerriguwan nõ ashib pasrabig nam tøgær kuig køppe, ²² nambe namui manrraube chi sõra kømø kandø isub Tiuswan kemallgun, isubigwan Cristoinug pasrigwan chi kømø tøgæ, kaig isub kebachib pasrabig tøgæ manrrømeran chishmartrab anindøga itøtsura, chish pizhiitøga namui asrgan chish marague. ²³ Tru nam munig melaigwan treeg kørewa tøgagúigwane tab tøgæ pønrrøgun, ambumay imay srua ambinab kømøtø, kaguende tranamigwan Tius tranrrab misra kørrømisrøbiibe maig taigwan tranmø kømø, tranøbig køn. ²⁴ Inchawei kanikkurri kanikkurri puruguyamigwan isua asiyagun, undag købigwan tøgagømig kønrrai martrappa, chigøben tabig maramig kønrrai martrappa. ²⁵ Nambe kanbalatø linchib Tiusweiwan marøb tulundzunamigwane elachimugun, tru mõiløgøben amrrug kømub elachib kebambubelø latawei. Treeg inchimøtø, kangurrin kangurri øyamay meløgun chib puruguyagun tru Cristo Arrum kwaløm yandø pub arri ashabe, masken traatø melab.

²⁶ Pøs Cristoimburab tru newan cieronig maig kuigwan nam nebua asigwan utappe, utøbendø, kaigwan ke ka marøg køppa marøb uñene, tru kaig mariilaimburø chiwan kweecha Tiuswan keta tranøptamibe yandø chigagøn. ²⁷ Treeg kømøtø, tru kørig kømðiiig maig kønrrabigwan Tius asha marinab pønrramiba, katø tru Tiuswan ashig kømui inchibeløbe nag purø trømbøig naarabiitøga pinisailø kømiba, treegwandø muniirab pønrran. ²⁸ Tru maig maramigwan martrai Moisés karua pasrigwan mõrmø, kaashibigwanma pailø kui, pønelø kui 'kalø maran' chibelø werrubene, chigucha lastima asiimiiig truike kwamig købig køn. ²⁹ Inchawei Tiuswei Nusrkawan chi kømiiig kui lataig

itøbunab, katø tru acuerdo marigwan Tiusweindø kønrrai nõmun tarømarøb aniwan larrø trømbøig kui lataig mara tøgagøb, tru ka yandø tab inchib Espiritun tsalø wamamba inchibigwane kan treetøguen kømø, purø trømbøig mõra meganrrai marøbwei inchimønrraitarru. ³⁰ Kaguende nambe øyeeg chib Tiuswan ashibelø ker: "Kaig marøbigwan mõra meganrrai maramigwane na maramig køben, truburø pagarwane na pagaramønrrun" chibigwan. Katø treekkucha taig køn: "Nui misagwan maig maramigwan asha kørrømarøppe, Señor nõ asha kørrømartrun" cha. ³¹ Øsig wab Tiuswei tasku kebenamibe si, ¡purø trømbøig kørig kømðiiig køn!

³² Ñimguen tru merrab kwalømmerasriigwan katøle isumbala, Cristoi tru srø wam tabig ñimun kebiløbengurrimbunø, kwayamigu lataitøwei purø trømbøig nebuinab, isui pønrramig arruben, tru uras ñimbe ka melaig købigwan. ³³ Ñimune kanmaymerawane maya misaamerai merrab indza asamig chine marinab, kaig indinab, katøganelan katø øyeetøwei marøb srua køben, ñimgucha treegutøwei tøgæ puraambub lincha pønrrabelø køn. ³⁴ Katø kailan keeri yau pønrrabelø lastima isuim pønrrøbene, ñimbe ñimun kui lataitøwei isub, ñimui chi tøgagúilan kerrailø melamig nebuingucha, treegu kasraatø ka melab inchibelø køn, kaguende mas purø tabig mana patsønrrabig kømiiigwan tøgær kermab isua ñimbe asha melabelø kuikkurri. ³⁵ Inchawei ñim ke Tiusweinuutø kemenda pønrraigwane elachippa amrrab kømø, kaguende truike purø nuig tabig utamig kønrrabigwan tøgæig køn. ³⁶ Pøs ñimbe chi isumø tammay melabig melay, Tius maig maramig palai waben trunun ñim chab marikkurrimbe, nõ tranrrab misra kørrømisrigwan utamig kønrrai. ³⁷ Kaguende Tiuswei wamwan

pørigube trenchibig køn, pøs kan maya yanazhigutø,

“tru attrabiibe attrun cha. Chi srarrønrraamøn cha.

³⁸Inchendø tru sølgandø tabig naimbe nui isubigwan nainuutø pasra tøgagúikkurri øsig uñchun cha.

Inchen nø køriimata wendømay yabe, trube, nøbe nane tab kui wanrrai martraamøn” cha.

³⁹Inchendø nambe tru pinisailø kønrrab køriimata tru wendømay ambupteeløgucha kømøtø, isubigwan Cristoinuutø pasra tøgarmera kaigyugurri wesrailø, truilø ker.

Merrab misaamera nømui isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúig

11 Pøs isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúibe tru munig melaigwan ke treeg kønrraitamab isua pønrramig køb, katø nam chi asiimíigwan chabguen ke asha lataig pønrraig, treeg køn.

²Pøs isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri namui merrabsrø misaamerabe Tius nømun tabig wamandinabelø køn.

³Pøs isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri kerrigu chi købigwane Tius nui wamdøga mara pasrig købig kuin kui wetøgørra pønrrer. Inchawei kaptøga asiibe chi asiimíigugurri mara pasrig køn.

⁴Subigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Abelbe animal kweecha Tiuswan purø tabig tranig køn, Caín trani lataitøguen kømø. Abel nui isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri nøbe sølgandø marøb møg køn cha Tius wamandinabig køn, tru nø keta tranigwan Tius kashmø utab uras. Subigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Abelbe kwaig mu kaabendø, katøgucha nøbe wamindan.

⁵Subigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Enocwane yu piraugurri

Tius srua iben, nøbe tru kwab tamigwane maig købig kui mørmuig køn. Incha nune wetørranrrab kaimaig købig køn, kaguende Tius srua yaig kua. Pøs nun srua yaig kømøwatø, nøbe wamandinabig køn, Tiuswan tab kui wanrrai marøb møg køn cha.

⁶Inchawei isubigwan Tiusweinug pasra tøgagømøwabe, Tiuswane ni chinchaguen tab kui mørtrai maramgaig køn. Kaguende Tiusweimay møikkøben kemallibiibe, Tiusbe øsig wabig kuin kui køreb, katø nun labelane nøbe tranamigwan tranøb inchibig kuin kui køreb indamig køn.

⁷Subigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Noéma chi asiimíig attrabigwan isua kønrrai Tius eshkabenma, nun truba køriitøga arcan marøbig køn, nui yaelø kwamø, øsig webamrrai. Noébe tru øyeeg mariitøga pirau maya misagwan kailøgurri Tius møra pønrrønrrai mariilø købash cha kørømara, chi kaig kømíig lataig Tius tabig kørømarig kømigwan nøbe utig køn, tru isubigwan nuinug pasra tøgagúigugurri arrubigwan.

⁸Abrahamma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri tru ketigwan wendø utamsrømay webya inrrai wamøben, nøbe møra, webya yaig købig køn, chumay yam kuinguen mørmubendø.

⁹Nøbe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri nuin kønrrai tru tranrrab misrim pirau Abrahambe ka peesrøngurri arruatø lataig, kan peg pirau lataitø tsuig købig køn, nun keta tranigwandøwei utabelø tru Isaacba, Jacobpa, truilø lataitøwei kan carpa yamerayu. ¹⁰Kaguende Abrahambe tru ciuda katsigwan niga pasrønrrabig tøgagúig tru srømbalassriigwan muniirabig købig kua. Inchen tru ciuda maig kønrrabigwan treegwei unaasha wesrab, truigwan marøb inchibiibe, Tius nø køn.

¹¹ Abrahambe nõbe yandø maya kõllig kuatøgucha isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri unøtiig latawei chish kõmigwan utig kõbig kòn unø mõskain kõnrrab, (Sarabe ureg tøgagõnrrab kaimabig kuindøgucha), kaguende tru tranrrab misrøbig Tiusbe tru tranrrab misrigwane tranmø kõmø, tranrrab kui, Abrahambe treeg isua tøgã pasraig kua. ¹² Inchawei tru unø tøgagõmigweimburappe yandø kwaig lataig kuig, tru kan mõweinukkurrindø ureemera srøig larrøbichib mendappe, nu køptø srømbalasrø estrellamera lataig, pi menda pisrum lataig kõbig kòn, mu nebua mundzamgaig.

¹³ Inchen i misaamerabe mayeeløba isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúigutø amõnaig kòn nõmui kwam kwalømgatig. Tius tru nõmun tranrrab misra kõrrømisriilane utømuindøgucha, Tius tranrrab misrig nuisrø põnrrabelan yabsrøngurrindø ke kan asha lataig kasraarabelø kòn, ‘nambe srømbalasreelø, peesreelø kua, yu piraube ka petøweindø warer’ chib, tøgandø trenchib waminchib. ¹⁴ Inchen øyamay waminchibeløbe tru katøgan pirø nõmuin kõnrrabigwan lab ambubelø kui, nõmbe tøgandø asamig kenamaran. ¹⁵ Pøs tru nõm werrua amrruin pirøwan isub põnrraig kui kuimbe, katøle trusrømaytøwei llirawa ambimbe, ka ambamdiig kõbsruinrrun. ¹⁶ Inchendø nõmbe treeg marmøtø, waramig katøgan pirø mas purø tabigwan tøgagõnrrab isub põnrraig kòn, truike tru srømbalasriigwan. Treekkurri Tiusbe chi kõrig kuin kõmøn ‘nõmui Tius kòn’ taig kõmig, pøs nõbe nõmuyasig kan ciuda tamarig kua.

¹⁷ Abrahambe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Tius Abrahamwan maig inchibig kõtashchab marenma, nõbe Isaacwan tranig kòn. Tius tru ‘tranrrumøn’ cha kõrrømisriilan utabig,

tru Abrahambe, nui kandø nusrkai Isaacwan Tiuswan yandø ke kweecha tranamitø palabig kòn ¹⁸ Abrahamwane: “Tru ñuinukkurri amrrub misaamerane Isaackurrin kõnrrabelø kòn” cha, Tiusbe øyeeg taig kõbig kuindøgucha. ¹⁹ Kaguende Abrahambe isua pasrabig kòn, Tiusbe kwaitai utugurriguen katøle kusrumig maramburab marøbig kui. Pøs kwaitai utugurri katøle øsiiraig lataig kui mara Isaacwane treeg utig kòn.

²⁰ Isaacbe isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Jacobwanba, Esaúwanba nõmune mayanguen tabig pub attrai marig kòn tru wendøsrø attrabigwan.

²¹ Jacobma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri yandø kwanrrab wawa, Josøwei uregwan kanun kanun mayanguen tabig nebunrrai mara, nui pøtønain tsigwan pøtønawa pasramisra, Tiuswan kõriibala tabig waminchibig kòn.

²² Joséma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri yandø kwamig lutaurab arruben, israelitasmera mayeeløba Egiptogurri wendøsrø webambamigwan wamincha, nui tsutsiimeran mandø indamigwan eshka karua pasrig kòn.

²³ Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Moiséswei mõskaløma Moiséswane larrø tab unøzhig kui asha, pøn pøl ørøba nun søra tøgagúig kòn, tru Faraón Egipto pirau rey tru kwetchai karua pasrigwan chi kõriimatømøtø.

²⁴ Moisésma isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri yandø kõlig misrabe, tru Faraønwei nimbasrwei nusrkain kòn cha wamig kõmigwan kaasig kòn. ²⁵ Moisésbe Tiuswei misaameraba larrø kaig indinab megamigwan isuig kòn, tru kaig mariiøyu tab kui mørøb kan maya yanagatiitø kasraarabgunrriibe.

²⁶Wendørsø attrabig Cristoyasig chine trømbøig waminab megaibe, egipciosmera chigurrimbunø tøgagúilan kerrigu tøgagúí lataikken kømø, purø nuig kui isua pasrabig køn, kaguende nøbe tru wendørsø truburø ketig utamigwan, trunun ashib pasrabig kua.

²⁷Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri Moisésbe Egipto piraugurri webyaig køn, rey maya namikkølig waingucha. Inchen trunun kørnøtø, nøbe webya inrrab kandø isua pasraig køn, kaguende tru kaptøgabe nebua asimø Tiuswan yandø ke asha lataikken pasraig køppe. ²⁸Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri tru Pascua Fiesta taigwan mara, katø tru yaskappalamerawan aniwana srølig køn, tru kwangarub ángel israelitasmerai mayor nusrkalane kweechimønrrai.

²⁹Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri israelitasmerabe Mar Rojoyu kan trendø puryu lataig larraambig køn. Inchen egipciosmeragucha larramrrab inchen, pi katøle itøgasrøben, chab kwaig køn.

³⁰Israelitasmera isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri tru Jericó ciuda pøtøgatan sruubirøbanrrimerabe chab kegørrig køn, nøm tru pøtøgatanwan kwalømmera siete nemisramne lliraben. ³¹Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri tru Rahab, nui asrwan anwei yanøb ishuuma, tru mørmø misaameraba kanbalatø nøgucha kwamuig køn, kaguende tru pailø israelitasmera maisrøn køtashchab nilø ashchab amrrubelan tab wamab utikkurri.

³²¿Masbe chiwan waminchab køh? Pøs nane Gedeónweimburab køben, Baracweimburab køben, Sansónweimburab køben, Jeptéweimburab køben, Davidweimburab køben, Samuelweimburab køben, katø Tius maig karuigwan eshkabelaimburab

køben wamindamikken nebumøtan. ³³Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri katøganelø nøm ashib karub tøgagúigwan nøm kanab, tabig sølgandø maig maramigwan marøb, Tius tranrrab misra kørørmisriilan nebua utab, leónmerai triimeran kasrøb indig køn. ³⁴Nag korig kømndiig naarabelan naaramønrrai kweechib, espadatøga kweetsiilø kømigugurri wegørra ambub, truburab chi martrab kaimabelø købig kuig chisheelø misrøb, katø kwayabyugucha kwayamburab kwayabelø misra, peg pirausrøngurri amrrub suldaumerane lulørkøb inchibelø køn. ³⁵Isubigwan Tiusweinug pasra tøgagúikkurri ishumburmera nømui kwabelan katøle øsiiraniilø utabelø kuig køn. Inchen møiløbe kwamnegatig purø trømbøig marøb srua kuinabelø køn, elatchab indingucha, elatchamamøtø, kaguende nømbe katøle øsiirawa srømbalasrø purø tabigwan nebunrrab isubelø kua. ³⁶Inchen katøganeløbe kaig marøb indza ashib srua kuinab, ichabetinab, cadenastøga lusrinab, kailan keeri yau merrarrawa keerinab melabelø køn. ³⁷Inchen kaneløbe sruutøga peta kweetsinab, serruchotøga sølbinab para kweetsinab, espadatøga kweetsinab, amburab iburab ubisha kaluschibah cabra kaluschibatø kewar amønibelø køn, larrø waachamera kømig nebuilø, isubiitø kappinbalatø amønamiq nebuilø, katø larrø kaig indinab melamiq nebuilø. ³⁸Øyeeg tab misaameran yu pirau misaamera nømun tøgagømime nømbe purø nu palabelø købig køn. Nømbe mu misag warab waraimørsø, nørrø tunmerawansrø chu pumgúinguen mørmeelø amønibelø køn, nørrø srug yaambumerasrø, lendegørrab pirørrabmerasrø, øyeesrø kebamba warab.

³⁹Inchen nømbe isubigwan Tiuswein-uutø pasra tøgagúigube tabig wamindilø købendø, tru Tius tranrrab misra kørromisriilane mõiikkucha tranig utømuig køn. ⁴⁰Kaguende Tiusbe nømui lata kømø, namuyasiibe purø tabig tøgagúig kua, tru nømbe namba kanbalatø misratøwei tru newan tabig kønrrai indig kuig køn.

Maramga murelø amrruben, chi isumø, namgucha mur pønrramig

12 Inchawei øyeeg købene, tru isubigwan Tiusweinug pasra tøgargøbelø nørø køptø kan wañi lataig namuim pøtøgatan namun ashib purrabelan namgucha tøgagúig kōppe, namun chiguen tab ambamgaig chigøben kwatsiiranøbelanba, tru kaig marøbig namun iløsrkøptø iløsrkønrrai marøb pasrabigwanba webetøgun. Incha tru nam luløb ambamig Tius namui merrab may trarrig tsubig nam tōga pønrraiwan maikkucha kørromismø, luløbig lugun, ²namui kaptøgabe Jesúswan ashib, tru nømerrig treegwan pera marøb, katø tru namui isubigwan nuinug pasra tøgagúigwan newanig kønrrai marøb inchibigwan. Pøs Jesúsbe nø pumsrø kasrag kømddiig pasrabigwan asha pasraikkurri kurusyü mesraig kweetsig kwamigwan awentawa, tru korig marinab pasramigwan chi trunun isua ashmøtø, truyu puraya, Tius wamisra wainug kusrmaygatømay wamisrig køn.

³Incha tru kaig marøb misaamera Jesúswan chine kaig maren, treegu ka awentab purayaigwan, trunun ñimguen isuy, ñim chi muraaramøwei, chi kaima kørromismøwei indamig kønrrai. ⁴Pøs tru kaig mariiba ñim kwayab melaigu, ñimbe katøgucha ñimui aniwan lusamnegatiibe mara pønrrømøn. ⁵¿Tius nui ureg kuimba tab wamdøga

waminchib purugúigwan ñimbe yandø pesannabguen inda chindah?

“Nai nusrkai, ñi mur pasram kusrenrrai

Señor ñun murelan kusrennene, kagatørre inditamab treeg isua tøgagømøwei,

Señor ñun isua mörtrai marene, truyutø kørromismøwei indamig køn.

⁶Kaguende tru nui undaaraigwane

Señorbe nune mur pasram kusrenrrai kusrennøb,

mundøgucha nui nusrkain kuitamab isua tøgagúigwane

nøbe kalø marigwan ølmartrab murba tranøbig køn” cha, trenchibig køn.

⁷Maramga murig latalø Señor ñun maringaruigwane mur pasram kusrenrrai kusrenrrab inditamab isua awentau. Kaguende Tiusbe ñimune nui nusrkain kuimba øyeeg maran. ¿Kan nusrkawan mōskai mur pasram kusrenrrai kusrenniimig mu treeg nusrkai kø chinderah? ⁸Inchen tru kanelø mayeelø mur pønrram kusrenrrai kusrenniilø latawei ñimun kusrenniimeelø kuisruandøbe, trube, Tiuswei trag nusrkalø kømøtø, ka menda ureemera kuin kønrrun. ⁹Inchagucha namma yu pirau namui mōskalø namun mur pasram kusrenrrai kusrennøbelø nambe tōgar kua, truilanma maig købash inchimøtø, tab inchib tøgagøbelø kuibe, ¿tru namui espíritumerai Mōskai Tiuswane

treetøguen kømø, masken maig taigwan tru kuindø mörøb meløwa, øsig kømigwan tøgagømig kømønrraitaru? ¹⁰Namui mōskaløma nam mur pønrram kusrenrrai nømbe kan maya yanagatiitø namun kusrenanøb tøgagøbelø købig køn, nømun maig maramdiig køben, treeg. Trune Tiusbe nam mur pønrram kusrenrrai kusrennøppe namunguen tab kønrrai maran, nø newan tabig kuigwan namgucha tøgagønrrai. ¹¹Tru mur pønrram kusrenrrai murigwan kusrenanene, ke kan tru urastøbe chiguen chi kasrag

kømdiig kømøtø, mur kui mørøb pasramibe købig køn. Inhendø tru øyawan kusrenaninab puraambubelaimbe tsøndatøbe sølgandø tabig amønambiba, chi isumgaig tab amønambiba tøgäig arrubig køn.

**Tius wamindigwan
kaasamibe kørig kømdiig køn**

¹²Inchawei ñimui kwalmera kullaarailan chishmisrtrai kønøgøb, ñimui tømmera itønapeelan katøle mur misrtrai maray. ¹³Katø ñim tab punab ambamig kønrrai putur maymeran ølmaray, tru ñimui kørriindi srøb wetunshimø, tammisrtrai. ¹⁴Ñimbe maya misaameraba ambugurri igurri lata tab kømigwanba, katø Tiusweyasiitø tarømisra tabig amønambigwanba martrab inchib kuy. Kaguende Tiusweyasiitø tarømisra tabig amønämowabe, muguen Señorwane ashchaamøn. ¹⁵Ñimbe purø tab isua ashib amønay Tiuswei tru ka yandø tab indigwan ñim møikkøben wendøbasrøb pønrrabgunmab, inchippa ñim möigwan køben kan møb srølgølig lataig kal-lawä nurab ya, truig pesriig iløsrkønrrai maren, misag purø nuwan tru kaitøga mindisailø kømønrrai. ¹⁶Mugucha mög lata ishug lata trømbøig marøb uñchab kømøwei, kabe Tiusweimburabigwane chigucha kømui lataig inchibig kømøwein kuy, tru Esaú latawei. Truima kan mamig nindagweindø kan mayor nusrkai maig tøgagømigwan yanig køn. ¹⁷Kaguende ñimbe yandø asiinrun, Esaúbe mas wendøbe tru mayanguen tab indig kønrrai keta tranigwan katøle møskawan utønrrab inchen, nune yandø ka taig købigwan. Tru mayanguen tab indig kønrrai tranigwan tøgagønrrab kappin kørøgøb lawa, yandø treeg kønrrai chab marigwane ni chinchaguen lliskamgaig kuig køn.

¹⁸Pøs ñimbe, israelitasmera Sinai Tunyu kemalla pønrrab latawei, kan nu tun katøramdiigu nagurømera naarabig tøgäigu kemalla kømøwei, kabe løstiig, tru purø trømbø løstiigu kemalla kømøwei, kabe kørig kømdiig isig ichibigu kemalla kømøwein køn. ¹⁹Katø ñimbe tru trompeta mur wanrrøbig kemalla kømøwei, kan wam wamindiilan mørtrab kemallmøwei indig køn. Inchen tru wam wamindiilan mørøbeløma: “Tiusmanda yandø waminncha” chibelø køn, ²⁰kaguende yandø mas awentawa pønrramgaig køben, Tius tru øyeeg karua pasren: “Kan animaldøguen tru tunwan kebachibiibe sruutøga peta kweetsig kønrrabig køn cha” trenchiben. ²¹Inchen tru treeg pureb pasrabiibe purø trømbøig kørig kømdiig køben, Moisésbe trenchibig køn: “Kwaarøstraig kørig købiitø ke itønab pasrar” cha.

²²Ñimbe treegu kemalla pønrrømøtø, möimbe ñimuimburappe tru Sion Tun tainug, Øsig wab Tiuswei ciudadsrø, srømbala Jerusalénsrø, muguen mundzamgaig ángelesmera tulundzuna kasrag purraisrø, treegu kemalla pønrran. ²³Katø Tiuswei tru srøsrø kal-lawä ureemera nømui munchimeran srømbalasrø pørig tøgarmera kanbalatø purraisrø, katø Tius tru maya misagwan maig maramigwan asha marøbig waisrø ñimbe kemalla pønrrab, katø mayeelø sølgandø tabig misaamerai espíritumera yandø newan tabelø kønrrai kørømariilø purraisrø kemalla pønrran. ²⁴Katø tru srø acuerdo marigwan misagweimburø purøbasramisrøbig Jesúswangucha kemalla pønrrab, katø tru Abelwei ani ‘tru kaig marøbigwan ñi, Tius, ulø pay’ chib, ani lataikken kømøtø, Jesúswei tru ani itøtsurig mas purø tabig ‘tru kaig marøbigwan ulø paymø, ñi, Tius,

pesannau' chib waminchib aniyu kemalla pønrran ñimbe.

²⁵ Inchawei tru waminchibigwan kaashib kønrrab kømø ashiptø kuy. Kaguende Tius Moiséskurri isuptø kønrrai wamindigwan kaashibeløma yu pirauguen chi indiimíig ka yandø wegørrømuibe, trube, tru srømbalasingurri isuptø kønrrai waminchibigwan tarømisrabe, nambe truyugurrimbe ni chinchaugen wegørramgaig kønrrun. ²⁶ Tru Moisés tsub urassrøma Tiuswei wamdøgabe pirøwane kønøgagutsig kuibe, mõiimbe øyamay maramønrrun cha kørømisrig køn: "Nabe katøle pirøwane kønøgagut-samønrrun cha, trurigu pirøwandø kømøtø, srømbalameranbañau."

²⁷ Tru, "katøle kønøgagutsamønrrun" cha, tru trendaibe, tru ka mara pønsraindeelø kønøgagutsiilane kerranrrab kui tørgandø eshkan, tru kønøgagutsamgailø, truiløtø pønrrabig pønrrønrrai. ²⁸ Inchawei tru nam ashib tøga purramig tru kønøgagutsamgaigwan nambe utab kuig købene, nambe 'mayaugen ungwa, ungwa' chigun, Tiuswan tab kui wanrrai marøppe, nun kørribala tabig waminchib, kan yeeg tabig kønrrabmab isub. ²⁹ Kaguende namui Tiusbe kan nag lataig køn, chigucha kørømisraingaug parrøbig.

Cristoieløbe mandø amønamiig

13 Ambugurri igurri undaarabig undaaray, kan trag nunelø latakøwei. ² Niumi yau asiimeelø pubelan tab wamab ya pebamigwane pesannamøtay. Kaguende mõiiløma øyamay marøb meløwa, ángelesmeraugen ya pebøbelø køn, chi truilø kuitamab isumøtø.

³ Katø kailan keeri yau purrabelane ñimbe nømbe kanbalatø keerig purrøwa latakøwei isub, katø kaig indinab mela-

belane ñimun treeg indi lataig isumig køn.

⁴ Kasharamibe purø tabig købig kui mayeeløba treeg isua tøgagøb, katø kasharawarmerabe nømui kiainuube mu pegwan pera kiamig kømøtø køn. Kaguende møg lata, ishug lata trømbøig marøbelanba, katø itøluløpteealanba, Tiusbe nømun maig kønrrabigwan asha martrab køn.

⁵ Ñim amønñippe, anwane ke chinchim-mørø chull inchib amønimøtø, ñim mõi maig tøgagúitøgatø tab kui mørøb kas-raatø amønamiig køn. Kaguende Tiusbe trendaig kuig køn:

"Manaugen ñundø elachimøwei, chinchibgucha tsunrrai manaugen ñun tarømisrmøwei indamønrrun" cha.

⁶ Inchawei øyeeg taig købene, nambe treeg kønrraitamab isua, chi isumø trenchinrrun:

"Nan purugubiibe Señor nø køben, nabe chigucha kørmmønrrun cha.

¿Møøbe nane chigúí martrautah?" cha.

⁷ Tiuswei wamwan ñimun waminchib, ñimun pera marøb pønrrabelane isua kømig køn. Nømui tru tabig amønauigu asha kusrenrrai mandø tabig kørømarig købigwan tab isua asha, tru nøm isubigwan Jesucristoinug pasra mandø tøgagúigwane treetøweih tøgaguy.

⁸ Jesucristobe merrabsrø lata, møiyen kwaløm lata, katø managatig nõbe yunømarmíig, treetø køn. ⁹ Chigøben peemaytø kusrenaniilø pesrøteeløtøga amburab iburab srua ambiilø kønrrab kømøtø kuy. Pøs namui manrømera Tiuswei tru ka yandø tab indiitøga mur pønrramigwan utiibe tabig køn, tru chi mamimeran manrrai karua pøn-srailan marøb megaig lata kømøtø, tru øyeelan mariibe chiweingucha chi purugumeelan.

¹⁰ Nambe kan altar tøgaguer tru Tiuswei carpa ya tabzhigu marøb pønrrab sacerdotesmerabe

tru altaryuigwane mamig kômfig.

¹¹Pøs tru maya sacerdotesmeran nõ karub sacerdote tru, “Kerriguwan Tiusweindiig Kønrrain” tannug tru animal kweetsilai aniwane tru kaig mariilaimburø tranrrab umbusrø srua kebyaindøgucha, tru animal kwaigwei asrmerane nõm warainukkurri nõørøsrø srua webamba, parrilø købig køn.

¹²Inchawei treetøwei Jesúskucha ciuda yaskabyugurri wambig nõørøsrø kwaig købig køn, nui anindøga Tiusweindø kønrrai misaameran chish martrab.

¹³Inchawei namgucha nuimay nun katønrrab webamgun ciudayugurri wambig nõørøsrø, nun maig trømbøig indinab megaigwan namgucha treetøwei kaig marinab melønrrab.

¹⁴Kaguende nambe yu piraube kan ciuda managatig pasrab pasrønrrabig chigar kua, nambe tru attrabigwan lab ker. ¹⁵Inchawei Señor Jesucristogurri chu urastøgucha Tiuswan nam animal kweecha lataig tranøppe, purø tabzhig wamindiilø trangun, nui munchiwan tabig wamindi wam tru trigugurri webarrubiitøga. ¹⁶Ñimbe tabig maramigwanba, ñim chi tøgagúigwan pirishib kômigwanbabe pesannanrrab kømø melay. Kaguende kweecha tranøb lataitøwei Tiuswan keta traniilø øyeeg traniiløbe nõ purø tab kui wanrrai marøbig, treeg køn.

¹⁷Ñimun pera marøb pønrrabelane maig karuigwan mørøb, nõm maig chiben treegwan melay. Kaguende ñimun chi kømønrrai chu uraskucha ashibeløbe nõmwein køn, nõmui chi mariilan nõm Tiuswan eshkaab pønrrønrrabelø kua. Nõm maramigwan marøb melappe, kasraatø, chi isuin kømøtø, marøb kønrrai inchigay.

Kaguen trengømuisruandøbe, ñimune chiguen chi tabig kønrraamøn.

¹⁸Namuimburab ñim Tiuswan miarrunrrigay. Pøs nambe namui isub kebachib pasrabigu chi ‘kalø køn’ chibig chigar pønrrab, katø chiyutøgucha nambe tabig marøb melønrrab isua meler. ¹⁹Nabe ke tiusmanda Tiuswan miab kørrunrrigay chinrrab inchar, na peba ñimuisrømay katøle arrumig kønrrai.

Patsøgønrrab srabe wamindiilø

²⁰Tru chi isumgaig tab købigwan tøga Tius, tru managatigwei acuerdo mari anindøga tru Ubishameran Ashibig purø nuig, namui Señor Jesúswan kwaitai utugurri kusrubiibe

²¹tru nõ maig maramig palai waigwan martrai chigurrimbunø tabig palabigwan ñimun tranrrun, Tius nõ purø tab kui ashib wamig kønrrai Jesucristogurri namuinug nõ marøb pasraitøga. Jesucristone managatig tørguegwalmabig kønrrun. Treeg kønrrun.

²²Na øyamay melamig køn chib wamindi wamwane, nai nunelan, tiusmanda tammay utørrunrrigay chinrrab, pøs nabe landøtiig pørar. ²³Namui nuneg Timoteobe kailan keeri yaugurri webyain kui ñim wammøra kønrrai inchar. Incha nõ petø arrubene, nabe nõba ñimun ashchab arrumønrrun.

²⁴Ñimun ashib pera pønrrabelø mayeelanba, katø mayeelø Tiuswei misaameranba ‘tab ka amøñigueh’ tan chirrunrrigay. Katø italiasreeløgucha ñimune ‘tab ka amøñigueh’ cha øran.

²⁵Tiuswei tru ka yandø tab indiibe ñim mayeeløba pasrønrrun.

Santiago

Israelwei misag truørø amba warabelan Santiago pørøb

1 Na Santiago Tiusweimba, Señor Jesucristoimba marøb megabig Israelwei doce nusrkaløgurri misag nørrø larøbicha, pirau kan ørøtø amba warabelan 'ka amøñiguh' chinrrab inchar.

Tiuskurri kusrebig kømig

²Nai nunelø, chigøben, chigøben puig meløwabe, truba tab kui inchib, kasraaray, ³kaguende ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwan maig kõtashchab marigugurrimbe masken tammay melamig arrubig kui ñim ashibeløbe. ⁴Inchendø ñim tru treeg tammay kullaaramø, ka melaibe, newanig kønrrai inday, chiyugucha neilø, chi isumgaig newan pønrrabelø, yandø chiyugucha palømmø newanelø.

⁵Ñimun møigwan køben øyeeløyu tab asha maramigwan kusrebig kømig paløbene, Tiuswan miau, nøbe tranrrun. Kaguende nøbe mayeelan tranøppe, merøbalatø tranmøwei, katø chi miabene, namømmøtø, tammay tranøbig køn. ⁶Inchendø miappe, ke Tiusbe tranrraitamab isua miamig køn, treeg kømuptinchaitamab maizhikken chi treeg isumøtøgue. Kaguende chi treeg kømønrrab kø chindermaib isubiibe kan maryu pi welarwan isig ichibig amburab, iburab srua yaig lataig køn. ⁷Møikkøben treebe Señorwan chigøben utamuitamappe isumøta. ⁸Kan møg møindø øyeeg martrab isub, katøguen srønabe peetø isubiibe, chiyutøgucha mumayguen kømíig unan.

⁹Kan truburab chiga nuneezhigwan Tius nune truba nuig marene, purø tab kui møramig køn. ¹⁰Inchen puaiibe purø tab kui møramig køn, Tius

nune chigucha kømíig lataig marene. Kaguende puaiibe kaumerayu u lataig kua, pasrabig pasrønrrab kaiman. ¹¹Pøs pørr webarrua, purø mur pachene, kaube mul-laben, ube peñen, tru tabzhiibe yandø pinan. Øyeetøwei puaiikkucha nui chigøben penab, yanøb uniiløyu pinønrrun.

Chinetø kaig pub arringucha treegu ka megab

¹²Chigøben pub arruben, tammay megabig megabiibe mayanguen tab kuig køn. Kaguende treegu puraya pasramisørøppe, nun undaguelan Tius keta tranrrab kørømmisrig tru øsig køm coronan utønrrun. ¹³Møigwan køben chiyugøben kaigyu kebenamdiig mørørabene, Tius treeg isunandan chimøta. Kaguende Tiusbe mana kaigu kebenamdiig kuig mørørai wamøwei, ni katø mun kaigu kebenøsrkønrrab inchimøwei inchibig køn. ¹⁴Treeg kømøtø, møigwandøgucha nui kaig isubeløtøwei srua iben, truiløtø yandø tabig lataig asønangarua kebenøsrkaim pasran. ¹⁵Inchen tru trømbøig isuilø yandø umbu kebya, pasramisrikkurrimbe, kaig maramig kal-lan. Inchen tru kaibe yandø ne nurappe, kwamigwan kal-lanrrai mara pasran.

¹⁶Nai undaaraig nunelø, ñimguen pella peemaytø isub pønrrømøtay, ¹⁷chitøgucha tabig ketiiba, katø chigøben tabig newan marøbelø kønrrai ketiibabe srømbalærøngurri arrubig køn, tru srømbalærø chine pilab pønrrabigwan marøbig Tiusweinukkurri. Nøbe nø maig køppe, manatøgucha treetø kua, nuinuube løstørab lata inchib, tørmisrøb lata inchib, inchibiibe chigagøn. ¹⁸Nun trendø treeg marøg kuikkurri, nui newan cierton wamdøga namune katøyug srøig kal-langarug køn, nø

kerrigu misagwan ellmara pønsrailai utu nammerrig ke srøsrø ellmarig misrig latailø kønrrai.

Kalutøga mōriitø kōmō, maramig kōn

¹⁹Nai undaaraiḡ nunelø, iigwan isuy: ñim mayeeløba mōramigwane muniitø purramig kōn. Inchen wamindamigwanba, namamigwanbabe tsøndatø isuptø maramig kōn. ²⁰Kaguende kan mōḡ namig kōtanmaptø mariibe Tiuswei sølgandø tabigwan marmøn. ²¹Inchawei treeḡ kōbene, ñimbe ashikken kōnrrabgaig marigwanba, chigōben kaig mariilø trutø netsaig tōgagúilanba webeta elacha, Tiuswei wamwan ñimui manrrau ellgwaigwane mur kurrashmø, tammay utay. Kaguende tru wam wamindiibe maramburab marøbig kōn, ñimui mōsigwan wesramig.

²²Pøs Tiuswei wamwane maig martrain taigwan ñimbe marøbelø kōmig kōn, ka mōratø, mōratø kōnrrab kōmøtø. Trengømuisruandøbe, chi mōrmui lataitøwei ñimasiitø ka kegørrab pønrraig webinrrun. ²³Kaguende mōikkōben Tiuswei wamwan mōrøptø mōra, tru maig taigwan mōra marmībe, kan mōḡ nui maløwan espejoyu ashibig lataig kōn, ²⁴nui malø maig kuigwan asha, katø llirawa, ippe, pesannab lataitøweingue. ²⁵Inchen mōikkōben Cristo maig martrai karua pasrig newan sølgandiig, tru chi iløsrkaimiḡ kōnrrai marøbigwan ke tab asha, truyu megabig megawa, tru martrai karuigwan pesannaptinchimøtø marøbigweimbe, nui mariiløyu mayanguen tab kuig kōnrrun.

²⁶Ñim mōikkōben, Tius martrai karua pønrsrailøyu maizhikken purø punømo marøbig kurmba isubendø, nui niløtø-gabe maig kurrøbashtø waminchibi-ibe nōasiitø kebeñib pasran. Inchen tru nø Tiusweiwan maizhikken purø

punømo marøb pasrab taibe chi marmui lataitøwei webyan. ²⁷Tius Mōskawei merrab tru nø karuilan maizhikken pinab marmø, chillig indiimiḡ mariibe, iig kōn: usri mōskai, peta kwailanba, kelø peta kwailanba chigōben isuig meløben isua ashchab ambub, katø yu pirau kaig trømbøig arrubiitøga chillig incha pønrrømøwei indamig.

Misaameran mōilandøgucha lata wamamig

2 Ñim nai nunelø, ñimui isubigwan namui Señor Jesucristo tōrguegwalmabigweinuutø tōga pønrrøwabe kanundø tab wamab inchimø, mundøgucha lata kōmig kōn. ²⁻³Ñim tulundzuna purrøbenma, kan truba pua mōḡ oro surtigastiig, truba tabig keweig pubene, truba tabzhig wamab, ñimbe trenchinrrun: “Yu katøguchi tab wamdønug warra” cha. Inchen trunetø katøgan, kwa waacha, truba shautøzhig chilliguig keweig pubene, ñimbe trunune trenchinrrun: “Ñibe øsrøndø, ka pasrau” cha; kabe: “Uyu pirau wamisr” cha. ⁴¿Treeḡ marøppe, ñimui utu ñimdøweinguen kanune yandø nøørø marøbguen pønrrømøtirru? ¿Ñimbe kaig isuaguen treeḡ inchib pønrrømøtirru?

⁵Nai undaaraiḡ nunelø iigwan mōray: ¿Tiusbe yamba yu pirau waachameranwei lawa wesruig kōmuitarru? ¿Nømbe isubigwan Jesucristoinuutø pasra pønrraigwan tōgagømburab tōgagøb, katø nun undaguelan tru nø ashib karub waigwan Tius tranrrab misra kōrrømisrigwan chigucha utønrrabeløbe nømwein kōnrrai marig kōmuitarru? ⁶Trune ñimbe waachamerane chigucha kōmiḡ marøb ka kōrig maran. ¿Tru puarmerawein kōmuitarru ñimune mōra melønrrai marøb, katø misagwan ashib karub purrabelaimay ñimun

uñchib waram srúa ambubeløbe? ⁷ ¿Tru Cristoi purø tab munchiwan ñimun pasra wamigwan nømweinrre purø trombøig wamabelø kømuitarru?

⁸Tius tru martrai karua pasrig purø nuig, nui wam pørigu pasrabigwan, maig chibig køben ñim treeg møra marøb pønrrøwabe, søl marøb pønrrønrrabguen: “Tru mendaigwangucha, ñiasig lataitøwei undaarau” cha trendaigwan. ⁹Inchen ñim kanune tab inchib, kanune maig købash inchib pønrrappe, ñimbe kaig marøb pønrran. Inchen tru maig maramigwan martrai pøra trarriitøwei ñimune ‘kalø marøb itøbunab pønrran’ cha ñimundøwei itøra pasrtrun. ¹⁰Kaguende tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan møikkøben kerriguh møra marøppe, marendø, tru utu kanundøguen kalø marøb itøbunikurrimbe mayamba kalø mara pasraig kørromisran. ¹¹Kaguende: “Itølulamig kømøn” chibiitøwei, treekkucha taig køn: “Kweetsamig kømøn” cha. Inchawei møikkøben itølulmuingucha, kweechibiibe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwane itøbunan. ¹²Ñimbe wamindiiløyu lata, amønailøyu lata tru maig maramig chi iløsrkaimíig kønrrai marøbig nømun maig asha maramigwan marig kømig, ke yandø treeg maramig puim pønrrab misaamera lataig kømig køn. ¹³Katøganelan lastimaguengaig marøbelane, nømungucha treetøwei lastimagaig marøb asha kørromariilø kønrrun. Trune, tru lastimabaig marøbeløbe, kørmø, tab kui webamba pønrrønrrun, tru maig kønrrabigwan asha maren.

Isubigwan Jesucristoinuutø pasra kuiba, chigøben tabig mariiløba

¹⁴Nai nunelø, ñim møikkøben ‘isubigwan ke Jesucristoinuutø tøga pasrabig kur’ chibendø, chigucha tabig marøb ke-

namarmubene, tru ‘isubigwan pasra tøgagur’ taibe, ¿chiwein kuin purugunrrab kø? ¿Kabe tru isubigwan Jesucristoinuutø tøga pasrab taig, truitø ñun kaigyugurri wesranrrautah? ¹⁵Kan nunewan kui, kabe kan nuchawan kui kemig truburab chigawei, kwalømmerawan chi mamig chigawei megamne, ¹⁶ñimma møikkøben trendaimbeh: “Chi isumø, tab inrrig chib. Pachiitø kønrrai tsitsø keb, øska mab, muchib uñchig” cha. Inchendø asru maig palain pasrøben chi tranmubendøbe, niløtø pasrainguen kønrrun. ¹⁷Inchawei øyeetøwein køn, ‘isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagur’ taig, chigøben mariilø chigaibe, nøasiitø kwaig køn.

¹⁸Inchendøgucha møibe trenchinrun: “Isubigwan Jesucristoinuutø ñibe tøga pasrøben, nabe chigøben tabig mariilø tøgagur cha. Ñui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwan chigucha tabig mariilø chigaig nan kenamartra cha. Inchen nai isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwane nabe chigøben tabig mariiløtøga ñun kenamartrumøn” cha. ¹⁹Pøs Tiusbe kandø kønmab isub, ñi kørewa pasraibe, trumaybe sølwein køn. Inchendø kwaimandziimeragucha Tiusbe kandø kønmab kørewa, katø kørig køb itøbab inchibelø køn. ²⁰Au, ñi chugúii mormíig, nebua ashchab inchi, isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúig, chi tabig mariilø chigaig, ka yandiibe chigucha kømíig kuin kui. ²¹¿Namui merrabsrø møskai Abrahamma nui nusrkai Isaacwan tru altar marinug truyu Tiuswan trana, kwetchab trarren, nune chi kaig kømíig lataig tabig kørromarig kømuitarru? ²²Inchawei, ¿Abrahamweimburabma ashmøtirru, nui isubigwan Tiusweinuutø pasra tøgagúibe tru chigøben mariiløba truibamisra kanbalatø marøb pønrrabig kui? ¿Inchen nui isubigwan Tiusweinuutø

pasra tøgagúibe tru mariiløgurri kerrigu newan marig kørromismuitarru? ²³Inchen Tiuswei wamwan pørigu øyeeg taibe nebuig køn: “Abrahambe Tiuswan køreikkurri Tiusbe nune sølgandø tabig kui asha tøgagúig køn” taig. Incha nune ‘Tiusba truba tab linchibig’ cha, wamig købig køn.

²⁴Inchawei ñimguen ashen, Tiusbe kan mōwane nui tabig mariiløgurrimba chi kaig kōmfiig lataig tabig kørromaran, isubigwan Jesucristoinug pasriitøgatø kōmōtø. ²⁵Katø treetøwein kuig køn, ¿tru Rahab, nui asrwan anwei yanøb ishuuma, tru maig kōtasha asha wam sruamrrunrrab ambubelan nōbe ya pe-bamba, katøgan peg maywan amrrai eshkamba, øyeeg tabig marikkurri nune chi kaig kōmfiig lataig tabig kørromarig kōmuitarru? ²⁶Kan asrma chi espíritugaibe kwaig køn; katø treetøwei isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagøppe, tøgagøbendø, chi tabig mariilø chigaibe kwaitøwein køn.

Niløbe truba kaig marøbig køn

3 Nai nunelø, ñimui utube mayeeløbabe kusrenanøbeløtø kōnrrab isumøtay, nam kusrenanøbelane maig kōnrrabigwan asha marøppe, ka palatiig kōmø, martrab kui ashibelø kuig kōppe. ²Kaguende nambe mayeeløba chiyugøben kalø marøb pellibelø ker. Inchen mōikkøben nui wamindigu pellmíbe, tabigwan newan sølgandø marøb mōg køn. Treebe nui asrwangucha kerriguba maig kōbash kōmōnrrab isua mōra tøgagøn.

³Kaullimeranma nam trigu tsi muusrøppe, muwan inrrain kesruben mōrtraí muusrøbelø ker, asr ørøba kōnørramamø merrarramig. ⁴Katø barcomeran chigucha asay. Yeeg nørreelø purø mur isig ichibig srua ambiilø kuingucha, barcon muba inrrai

inchib pasrabig kan lamøtiitøgatø truyu purrabeløbe nōm muwan ambug køben truwan øran. ⁵Katø niløgucha øyeetøwein køn: Asru purø lamíig købendø purø nuig misrøb, chigøben purø nørreelø martrab waminchibig køn. ¡Kan lamø naazhikkurrindø kan srønø tsibwan muba kuimburab parrøbig køn! ⁶Inchawei niløbe kan nag lataig køn, namui asru kaitø netsaig, asr ørøba trømbøig marøb mindishibig pasrig tru niløbe. Tru mōra melamnug naarab pasrabiitøgatøwei piløga pasrig køn. Incha nam øsig kuingurrimbunø kwamnegatig pilab pasrabig pasrønrrun.

⁷Møøbe chigurrimbunø namig animalmeran køben, illimeran køben, ulmeran køben, maryu purrabelan køben kusrenanamdiig køn. Inchawei misaamerabe merrarrawa kusreezheelø marøbelø køn. ⁸Inchendø niløwan kuimbe mugucha kusrenanrrab kaiman. Purø kaig kua, chinchaguen treeg marmønrrai merrarrawa tøgagønrrab kaimaig, kweechib larrø trømbø mōtø netsaig køn.

⁹Nambe niløtøgabe namui Tius Mōskawan tabig wamindamba, katø Tius nø lataitøwein kōnrrai mari misaameran tru niløtøgatøwei trømbøig nebunrrai wamindamba inchibelø ker. ¹⁰Tru trigugurrindøwei mayanguen tabig kōnrrai wamindamba, trømbøig nebunrrain chib wamamba indan. Nai nunelø øyeebe maramig kōmøn. ¹¹¿Kan pigabyugurrindøwei chish pi webarrumba, kaig pi webarrumba inchaudah? ¹²Nai nunelø, ¿kan higuera tusr købendø, aceitunas niguen, katø kan uvas tusr købendø, higos niirraudah? Katø treetøwei kan tre pigabma truyutøwei tab pi weguchimøn.

**Kusrebig kômigwane
Tius tranøbig køn**

¹³Møikkøben ñimui utu truba kusrebig, trurriгу chiwan køben tab chigúí mørøbig kuabe, maig købash kømø, tammayig kuitøga kenamar, nuig kurmab inchimøtø, larrø tammay marøb unigu, truba kusrebig kuiyugurri arrubiitøga. ¹⁴Inchen treeg kømøtø, katøganweimburaб ñimui manrrau ke chinchimmørø inchib pusrkwai asiibah, chiyutøgucha ke nomerrig kønrrab indiibatø tøga pønrrøwabe, ñimbe truba nørreelø kusrebelø kermab inchimøwei, tru newan ciertonigwan isab pønrrømøwei inday. ¹⁵Kaguende kusrebig kuig øyeebe Tiusweinukkurri arrumøtø, ka i piraugurrindø arrubig ka møwei isuiløyugurrimba, nug-waimandzigweinukkurrimbe arrubig køn. ¹⁶Kaguende ke chinchimmørø inchib pusrkwai asiibah, chiyutøgucha møig kanab marøbig kõtashchab indiibatø pønrrabnuube, ambumay imay ke mumay købashtiibah, katø chigurrimbunø ka trømbøig mariiløbatø pønrran. ¹⁷Trune tru kusrebig kømig Tiusweinukkurri arrub iimerrig køn, chishig. Trugurrimbe ambugurri igurri tab kønrrai indamig, katøganelø chigøben indingucha tammayig kømig, tab kui mørøb kasraatø pønrrønrrai marøbig kømig, katøganun chigøben nebui megaben, truba truba lastima ashibig kømig, tabig marøbig kømig, kanelane ørø mara, kanelandø tab inchimøig kømig, ka treeg kømab ashchайдø kømø, maig maramigwan marøbig kømig, treeg køn. ¹⁸Inchen ambumay imay tab kømigwan tøgagønrrab tru ambumay imay tab købiitøga ellmarøbeløbe, sølgandø tabig ellmariilø tulishinrrun.

**Pirauigwan tab kui
inchib pønrrømumig**

4 Trømbøig kwayam lailøba, ñamishib chinetø cha møriiløbabe ñimui utube ¿chugurrinre arrubig køh? ¿Ñimui umbu trømbøig kaig isubelø ni kan mandøgen kømøig pønrraptø pønrrøwa, tuyugurrinre arrubig kømuitarru? ²Ñimbe chigøben tøgagønrrab inchendø, tøgagønrrab kaiman. Kweetsamba, katøgane chi tøgagømønrrai ke chinsraatø indamba indan. Inchendø chinchagucha tøgagønrrab kaiman. Incha ñimbe chinetø chib menda, trømbøig kwayan. Ñimbe chi tøgagønrrab isuigwan tøgagønrrab kaiman, kaguende Tiuswan miameeløgurri. ³Kabe miappe, miabendøgucha, utønrrab kaiman, kaguende søl isua miamøtø, ka ñimui asrwan tab kønrrai kasraarab kømigwayasiitø miabelø kuikkurri. ⁴¿Ñim, Tiuswan itøluløptø misaamera! ¿I pirauigwan tab inchib chull inchibiibe Tiuswane ashig kømui inchibelø kui ashmeelø kõtirru? Inchawei møikkøben i pirauigwangøba tab kui mørøb llirabiibe, Tiuswane ashig kømui inchibig misran. ⁵Kabe Tiuswei wamwan pøriiløyu øyah chippe, ¿ka trenchig køptø trendaitamab isutirru ‘tru espíritun Tius namui umbu pasrønrrai traniibe namune ¿katø! nuyasiitø kønrraimab undaaran’ chibigwan? ⁶Inchen Tiusbe nui ka yandø tab indiitøgabe namune katøguchinguen tranøbig køn. Incha nui wambe trenchibig køn: “Nuietø nuig mørørai inchibelane Tiusbe sötøbasramisrøb kurrappe, trune chigucha kømeeelø tammayelane nui ka yandø tab indigwan Tiusbe tranøbig køn” cha.

⁷Ñimbe Tius maig chiben nune tru kuindø møray. Trune nugwaimandzig-

wane mormonrrab mur isua pønrrai, treeg pønrrøbene, ñimuinukkurimbe lulrrun. ⁸Ñim Tiusweimay kemallene, nøbe ñimuimay kemallchun. ¡Kaig marøbelø, ñimui tasigwan chish maray! ¡Ñim Tiuswan undaaranrrab indamba, katø tru urastø yu pirau chi købigwan undaaranrrab indamba inçhib misaamerabe ñimui manrrømeran newan chish maray! ⁹¡Ñimbe truba isui inçhib, chindimbarre nambe øyeeg kailø kermab truba isub, katø kishib inday! Ñimbe indzabgunrriibe kishib; kasraarabgunrriibe truba isui inday. ¹⁰Ñim Tiuswei merrab utsøbasrene, nøbe ñimune nørreelø kønrrai martrun.

Maig maramigwan nai nunewan ke na asha marmumig

¹¹Nai nunelø, kangurriin kangurri katøganun chigøben kaig wamincha ash-møtay. Møikkøben kan nunewan kaig waminchib, kabe ‘øyeeg søl marmüig køn’ chib, waminchibiibe, tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwan kaig waminchib ‘søl marmøn’ chib pas-ran. Inchen ñi tru Moisés pørigwan kaig kui marøb pasrøwabe, ñibe trunun møra marøbig kømøtø, ñiguen ‘øyeeg køn’ chib asha marøb pasran. ¹²Inchawei mu katøgane kaaben, Tius nøtø køn tru maig maramigwan martrai pøriilan tranøb, katø nøtøwei maig maramigwan sølgandø asha marøb inçhibiibe. Tru-ibe nø kaigyugurri wesruin kui, kabe kaigyu pasrin kui nø ashchabig køn. ¹³Ñibe chigugu, katøganun ‘øyeeg søl marmüig køn’ chib marøb pasrønrrappe?

Srøna kwalømbe chi punrrab kui asamgaig køn

¹³Inchen ñim: “Møin kui, srøna kui, chugøben ciudasrømay amba, trusrø pila ørøba warøwa penamba, yanamba, an nørø maramba inçhib warønrrab” chibeløbe, møimbe iigwan mørtrai:

¹⁴Ñimbe srøna trumar ñimui øsig amønamigu ni chi punrrab kuinguen mormubendø treendan. Ñimbe ka wañi lataitø køn, mõindø kenagüitø, katø yanayube kenamuptinchibig latailøgue.

¹⁵Trembe ñim øyah tamikken søl kønrrun: “Señor treeg kønrrain købene, øsig warøwa, iilan marøb, øilan marøb waramønrrun” tamig. ¹⁶Trune ñimbe nørreelø kermab isub, treetø isumøtø, truba nørreelø wamindan. Kan chiyutøgucha øyeeg nørreelø kermab isub wamindiiløbe purø kaig køn. ¹⁷Møikkøben tabigwan maramig kui ashendø, marmuibe, yandø nuimbe kaig marig kørømisran.

Puarmeran kaig attrabigwan isua kønrrai waminchib

5 ¡Au, ñim puarmera, iigwan møray! Chigøben yeeg trømbøig ñimun nebub attrab pasrøben, kishib, trashib inday. ²Ñimui chigurribunø pua misrøb tøgagüiløbe trelø køben, ñimui keilane pullilla mailø køn. ³Ñimui oroba, anbabe, mugusiain køn. Incha tru i mugusaitøwei ñimune ‘øyeeg marøbelø køn’ chib, chi marmeelø kui kenamartrun. Tru tsamdzuraibe kan nag lataitøwei ñimui asrwan pinishinrrun. Truba truba chigurribunø tulishib tunbønrrain køn ñimbe, møi ya srabe kwalømmerawan. ⁴Ñimui ellmariilan tulishib melabelan tru tulisaimburø ñim anwan pagaramø nili andøwei ñimune ‘øyeelø kømøgue’ chib, wamab trasan. Inchen Tius maramburab marøbiibe tru uløwan tranmuinabelø trashib wamigwan mørin køn. ⁵Ñimbe yu piraube purø tabig warab, asr maig palai inchen, ñimuimbe treeg marøb waramig tøga, ñimbe waarameran lataig tsal-lana køn ñimui manrrømeran, kweetsam kwalømbe yandø punrrabguen køn. ⁶Ñimbe tru sølgandø tabigwane kaig

nebunrrai kørromara, pasra, kweetsig kòn, nòm maig martraindø nøbe chigucha inchimui g kòn.

Tiusba wamindamiba, Señorwan munig megabig megamiba

⁷Trune ñim nuneløbe namui Señor arrumnegatig tammay muniirab melamig kòn. Kan ellmarøb kwallibiima ellmarabe, tru srø sre attrabzhigwanba, srabe sre attrabzhigwanba yaandø, yaandø, munig megan, tru pirau ellmarig misrizhigwan tulishinrrappe.

⁸Ñimgucha treetøwei truba tammay muniirab, katø kørrownrab kømø, mur pønrray. Kaguende Señor arrumibe lutaurab pasran. ⁹Nai nunelø, kangurrin kangurri chigøben 'øyän kòtan' chib; 'treeg inndan' chib, waminchimøtay, ñimun marigwan asha, kaigyu kørromara pønrsrainab pønrrømønrrappe. ¡Au! Tru ñimun maig maramigwan asha martrabiibe yandø yaskabuguen pasran.

¹⁰Au, nai nunelø, ñimgucha asha kusrewa tøga pønrrai tru merrabsreelø Tius maig karuigwan tru Señor Tiuswei munchiyu eshkabelø chigøben isumdiig nebuinabendø, yaandø, yaandø tammay melaigwan.

¹¹Pøs nambe mayanguen tab kuilø kui aser chigøben isumdiig puingucha, tru kullaaramø melaptø melabelane. Jobwanma chigøben yeeg isumdiig nebuingucha, tammay ka megaptø megaigwan ñimbe wammørøbelø kuinrrun, katø srabebe Señorbe Jobwane maig indigwan chigucha. Kaguende Señorbe lastima ashib, trurriгу tammay purugub inchibig kòn.

¹²Nai nunelø, iigwane masken isua kuy: ñimbe srømbalawan, kabe pirowan kabe katøgan chigøben, pegwan truilai merrab pasramisra, '¡katø!

marmø kømø, nabe maramønrrun' chib, pønrrømøtø, ñimbe 'treeg martrab' chippe, treeg maramig kòn. Inchen 'marmønrrab' chippe, marmumig kòn, Tius kaigyu pønrsrailø kømønrrappe. ¹³Møikkøben ñimui utu chigøben puben, isuig megawabe, Tiusba waminchi. Inchen møikkøben tab kasraatø wappe, Tiuswan tabig waminchib cantau.

¹⁴Inchen møikkøben kwanrrø tsuabe, iglesiayu Tiusweimburabelan pera marøb pønrrabelan wamø, Señorwei munchiyu aceite srøla, nuyasig Tiuswan 'purugurra' chib mianrrai.

¹⁵Inchen nømbe Tiusbe ke tamartraitamab isub, Señorba waminchene, kwanrrøbe puraiben, Señorbe tab uñchai kusanrrun. Inchen chigøben kalø marin købene, Señorbe truigwan pesannab ulø paymønrrun.

¹⁶Inchawei kangurrin kangurri ñimui kalø mariilan eshkayab, katø kangurrin kangurri katøganweimburab Tiusba waminday, ñim tammisriilø kønrrappe. Kan sølgandø marøb møg Tiusba wamindiibe truba nørreelø marøbig kòn.

¹⁷Tru Elías, Tius maig karuigwan eshkabiima, kan møg ka nam lataitøwein købig kòn, tru sre pumønrraima, Tiuswan 'sre pumønrrai martrunrrig' chib nøba wamindiibe, pøn pila y tøbø pilaba srebe pirau pumuig købig kòn.

¹⁸Incha katø sre punrrai Tiusba katøle waminchen, srebe puben, piraube ellmariilø misrig købig kòn. ¹⁹Nai nunelø, ñimui utu ñim møikkøben Tiuswei newan ciertonigugurri pella, tarømisra iben, ²⁰katø kalø marøbigwan nui pella yainukkurri lliskøbiibe nui møsig yandø kwanrrab pasraigwan truyugurri wesrub, katø truba nørø kaig mariilan kasrøb inchen.

1 San Pedro

'Ka amõñiguh' chib pørig

1 Na Pedro Jesucristo nan nõashib karua ørig i kilgawan pørar misag nõmuim pirau kømõtø, peesrø tru ørø amba warabelan, Ponto pirausrøn køben, Galacia pirausrøn køben, Capadocia pirausrøn køben, Asia pirausrøn køben, Bitinia pirausrøn køben, ²Tius Møskai tru manasrøwei nebua asha, nõ lawa wesrailan, tru Espíritu Santogurri ñimune tabigwei tarømarøb, Jesucristo karuulan møra marøb, katø Jesucristoi anindøga chishmarøb indiilan. Tius ka yandø tab indigwanba, chi isumgaig tab købigwanba uñcha tøgagønrraimab isur.

Tiuswan kasrag køb wamindig

³Namui Señor Jesucristoi Tius Møskaimbe mayanguen tab indig kønrrain køn. Nøbe purø nu lastima tøgagua, namun katøyug srøig kal-langaruig køn, tru treeg kønrraitamab isua munig melamig managucha patsønrrabig kømigwan nam tøgagønrrai, tru Jesucristo kwabelai utugurri katøle øsiiraikkurri. ⁴Tru patsønrrab kømíig Tius namun keta tranamig tøgagúibe pinønrrabig kømøwei, chigøben kaiba lynchabig kømøwei, merguranrrabig kømøwein køn, tru ñim tøgagønrrai srømbalasarø ñimuyasig esegaig pasrabig. ⁵Ñim isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúikkurri Tiusbe nui maramburab mariitøga chinchimønrrai ashib tøga kuilø køn, yandø kerriguwan tru kaigyugurri wesraig kømig tamara pasrig tru srabe kwaløm kenamarig kønrrabigweyasig.

⁶Øyeekkurri ñimbe truba kasrag kuilø køn, inchipa kan maya yanatø chigøben, chigøben nebuig isuig melamig punrraptiig kuindøgucha. ⁷Kaguende isubigwan ñim Jesucristoinuutø pasra pønrraibe kan oro lataitøguen kømø, purø tabig køn. Tru oronma managatig kønrrabig kømíigwanguen maig kõtashchab ashchappe, nagu parramig køn. Inchawei ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra pønrraigwan maig kõtashchab asha kørrømarikkurrimbe Jesucristo kenamisrøb kwalømbe ñimune søl marig kui asamba, maya nuguen tabig indamba, katø tabig kui asha tab indamba indiilø kønrrun.

⁸Ñimbe Jesucristone ashmuindøgucha, undaarabelø køn. Katø mømibe nun kaptøga ashippe, ashmubendø, nun kørewa, purø nuig purø tabig kui møra, truba kasraaran, tab købiitø ni manchaguen chi tamgaikke, ⁹pøs tru ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúig yandø tru nebumigwan nebuben, tru ñimui mõiimera kaigyugurri wesrailø kørrømisrig.

¹⁰I kaigyugurri wesraig kømigweimburappe Tius tru maig karuigwan eshkabelø Tius tru ka yandø tab indigwan ñimuin kønrrai nõm waminchibeløbe manasrøwei maig kõtashchab ashchab, truba truba tab ashib, payib laig købig køn. ¹¹Cristoi Espíritube truilan manawei eshkaig købig køn, tru Cristobe truba kaig indinab megamigwanba, katø tru wendaube tørguegwalmabig kønrrabigwanba. Inchen nõmbe mu kõtashchab ke ashimmøø inchib, katø treebe mana kønrrermab indig købig køn, tru Espíritu nõmuinug pasrøwa eshkaigwan. ¹²Inchen tru nõm eshkaib wamindigwane nõmuyasig kønrrain kømõtø, ñimuin

kønrrai, Tiusbe nòmun kenamarig kòn. Tru srømbalarøngurri Espiritu Santon ørig treeg maringaruitøga tru møin kwaløm srøig purø tabigwan ñimun eshkabelø kusrenaniibe, tru merrabsrø Tiuswei tabig srø wamwan waminchibelø wamindigwandøwei ñimune eshkan. Pøs tru øyeelane ångesmeratøweinguen nebua asinrrabna kui indan. ¹³Inchawei treeg købene, chi maramigwane kanmaytø tab isua, tab asha maray, tru Jesucristo kenamisrøb kwaløm Tius ka yandø tab indigwan keta tranamigwane ¡katø! truigwandø muniirab.

Tius namun wamappe, tabigweyasig tarømariilø kønrrai wamig

¹⁴Maig karuigwan møra marøb nus-
rkalø latailø amønay, Tiuswan ashmeelø
køb uras maig amønig køben amønib
lataig kømøtø. ¹⁵Treeg kømøtø, kaiba
lindiimig chishig newan tabig amønay.
Kaguende Tius nø wamabiima newan
tabig kòn. ¹⁶Inchawei nui wamwan pøri-
iløyuma Tiusbe trenchibig kòn: “Ñimbe
newan tabelø kuy cha; nama newan
tabig kur” cha.

¹⁷Møigwandøgucha atsi marmøtø,
nøm maig mariilan maig kønrrabigwan
marøb Tiuswan ñim: “Namui Møskain”
cha, wamabeløbe, chu urastøgucha
yu pirau managatig kømø, ka petø
warabeløbe, nune køriibala amønamig
kòn. ¹⁸Kaguende Tiusbe ñimune chi
tabig marig kørromisrøtrabgaigwan
marøb amønagigurri wesraig kòn,
tru treegwane ñimui merrabsrø kølli
misaamera marøb amønagigwan ñim
tøga kørramisrig købigwan. Inchawei
ñimbe tru øyeegugurri wesranrab purø
pagaraigwane tsabøtø ashibelø kòn.
Truigwane mana pinønrrabgaitøga purø
tranig kòn, kan oro lataitøga kømøwei,
kabe an lataitøga kømøwei, treeg
kømøtø. ¹⁹Cristobe kwawa, nui purø

tab anindøga ñimuyasig treeg marig
kòn, kan ubisha-unø chishchig, newan
tabzhigwan kweetsi lataitøwei. ²⁰I
pirøwan marmøwatø Cristone manawei
wesrua pasrig købig kòn øyeegweyasig.
Incha møin kwalømmerawan
kenamisran, ñimuyasig tab kønrrai.
²¹Inchawei ñimbe nøgurri Tiuswan
kørewa pønrramisran, tru Criston
kwalai utugurri øsiirangarua, katø
nune tørguegwalmabig kønrrai
marøbigwan. Inchawei treeg købene,
ñimui isubigwan Cristoinug pasra
tøgagúigwanba, truba truba munig
melamigwanba Tiusweinuutø pønra
kønrrain kòn.

²²Incha mømibe, tru newan
ciertonigwan ñimbe møra marikkurri
ñimui møsiimeran chish marin
kòn, nunelan ka undaaranmab
ashchindø kømøtø, undaaranrab
isua, undaarabelø kønrrab. Inchawei
kangurri kangurri manrraugurri
newan isua undaaramburab undaaray.
²³Pøs ñimbe katøyug kal-lawar kòn,
møskalø pinønrrabelainukkurri
kømøtø, Tiuswei wam øsiguig,
managuen pinønrrabikkaig pasrabig
pasrabigugurri. ²⁴Kaguende Tiuswei
wamwan pøriiløyube trenchibig kòn:
“Maya misaabe kan kau lataig køben,
nøm purø nørreelø tabig kuibe
kauyu kan u lataitø kòn cha.

Tru kaube mul-laben, ube peñen,

²⁵Trune Señorwei wambe managatig
kønrrabig kòn” cha.

Inchawei i tru wam ñimun eshkaibe tru
tabig srø wam truig kòn.

Tiuswei misaamera

2 Inchawei treeg købene, chigurrim-
bunø kailan køben, katø chine may
wamincha isiilan køben, ka palatø tab
indiilan køben, mendaigwan chigurri
køben pusrkwai asiilan køben, chigur-
rimbunø wam kusrub indiilan køben

elatsay. ²Kan srø kal-laig ureezheelø pitsø muchig kuinchib lataitøwei, tru Tiusweimburabig pitsø chi peebe lindi-saimfiig lataigwan ñimbe ke chindamdø kui inchib lay, truikkurri nõrrørawa, kaigyugurri wesraig kømigwan tøgagønr-rab. ³Kaguende ñimbe yandø Señorwane purø tabig kuin kui tsabø ashibelø køn.

Cristobe tru ya marøbelø pølbarrab katsigu wayi srug lataig

⁴Ñimbe Señorwan kemalay, tru Øsig Srugwan. Truigwane misaamera kaashippe, kaasig købendø, Tiusweimbe lawa wesruig, purø tab sruuzhig køn. ⁵Inchawei ñim øsig sruumera Tiuswei yayu ñimgucha marøb kusrunrrain kuy, sacerdotessera Tiusweindø tarømariilø kua, Tiusweimburab maramigu keta tranøb pønrramig kønrrai, Jesucristogurri Tiusweyasig chull indamdeelø. ⁶Inchawei Tiuswei wamwan pørigube trenchibig køn: “Sionsrø kan srug trarrar cha. Truibe katsigu pølbarrab wayi srug, lawa wesruig, purø tabzhig køn cha. Trunundø isua pasramisrøbiibe køriimisra kørømisrtraamøn” cha.

⁷Ñim nundø kørebelaimbe tru sruube purø nuig tabig køn. Inchen tru nundø køremeelaimburappe Tiuswei wamwan pøriiløyu øyah taibe nebun:

“Tru ya marøbelø kaasig sruube niga pasrønrrai katsigu pølbarrab wayig srukken misrig køn” taig.

⁸Katø øyeekkucha chibig køn:

“Kan srug srurrengwangerumba, katø penøsrkamba inchib srug køn” taig. Pøs nømbe Tiuswei wamwan maig taigwan mørmeeløgurri srurrengwan. Nømune trendø øyeeg nebuig melønrrai marig købig køn.

⁹Trune ñimbe Tius lawa wesruig misaamera, reywei sacerdotessera, newan tab misag purø nõrrø, Tius tru nui

truba tabig mariilan eshkaab misaamera kønrrai mariilø køn, tru ñimun purø løstøygurri nui purø tørigu pønrramig kønrrai wamabigweiwan. ¹⁰Ñimbe merappe Tiuswei misaamera kømug køn. Trune mømbe si, nui misaamera køn. Merrappe ñimbe Tiuswei lastima asigwan utønrrab kaima kuig, mømbe lastima asigwan yandø ñimbe nebua uta pønrran.

Tiuswei karuig melabeløsun amønay

¹¹Nai undaarailø, yu piraube kan peg pirausrøngurri ka petø amrruatø latailan ñimun waminchar, ñimui møsigwan kwayab pasrabig tru ñimui asru kaig marøg købig arrubigwan tiusmanda marmøtay cha. ¹²Judíos kømø misaamera Tiuswan ashmeelai utube nømguen ñimun asha kusrenrrai amønay, ñimune ke larrø kailø kui lataig wamindindøgucha, ñim tabig mariilan ashabe, mayeelan maig mariilan Tius payib kwaløm truiløbe Tiuswan truba tabig waminchai.

Misagwan asha karub purrabelan møramig

¹³Ashib karub purrønrrai møguelø purrønniilane nøm maig chiben møray, namui Señorweyasig. Tru maya misagwan ashib karub wabig, reywan lata, ¹⁴katø kubenadurmeran lata, kaguen truiløbe kailane mørøsrkøb, katø sølgandø marøbelane nømdøwei tabig waminchai Tius øriilø kuimba, treetøwei nømune møramig køn. ¹⁵Kaguende Tiusbe ñimune sølgandø martraiwei isun. Trumay marene, tru chugúinguen mørmubendø waminchibelø chineto wamindiilane ñimbe mu mandamgaig kasra pønrrønrrun.

¹⁶Ñimbe amønippe, chi iløsrkøbig chigaig ñimuimburab amønibeløsun amønay. Inchendø ‘chi iløsrkaimfiig

namuimburab amõñibelø ker' chiptø, trunune kaig maramigweyasig merrarrawa, marøb kømumig køn. Treeg kømøtø, Tiuswei maramigu marøb melabelø latailø tab isua amønay. ¹⁷Mundøgucha maig købash inchimø, tab indamigwan treeg tab inchib, nunelan undaarab, Tiuswane kõiibala amõñib inday. Katø tru reywan chigucha maig købash inchimub tab indamig køn.

**Cristo maig købash
indinab megaigwan nam
asha kusrenrrai kørromarig**

¹⁸Karuindiig melabelø, ñimun karub pera købelane maig købendø inchimø, kõiibala møramig køn. Tabelø chinchimeelandø kømøtø, martrain chippe, ke kandø kandø wamabelan chigucha treetøwei møramig køn.

¹⁹Kaguende øyeebe tabig køn, mõiigwan køben isumdiig arruben treegu ka awentab, chi kaig marmubendø, maig købash puinab megamig kuindøgucha Tiuswan isua pasrabig kuikkurri.

²⁰Inchen ñimun chigøben kaig marikkurri ichabetøbene, ñim tammay ka melaptø melaindøgucha, ¿ñim treeg melaigwane Tiusbe chinha tabig kui ashchab kø? Inchen ñim sølgandø marikkurri maig købash indinab tammay melaptø melaibe, treebeguendø Tiusweimbe truba tabig køn. ²¹Tiusbe ñimun wamappe, øyeeb nebunrraiwei wamig køn. Kaguende Cristogucha ñimuyasig truba kaig indinab megaig købig køn. Nøma maig uñibig køben, ñim treetøwei asha kusrenrrain kuig køn, ñim truwandøwei amõñibelø kønrrai.

²²“Nøma chigucha chi kaig marmøwei, ni mana kwaløm mungucha may wamincha isømøwei inchibig køn.”

²³Chigøben tsalø wamab trømbøig wamøbene, Cristobe treetøwei

lõtømuig køn. Nun chigøben truba isumdiig maringucha, nøgucha ‘chigøben maramønrrun’ chimøtø, maig kønrrabigwan Tius sølgandø asha marøbigwan nø asha martrain pasrøbig køn. ²⁴Namui kaig mariilane Cristo nõtøwei nui asru niga yaig køn, kurusy mesrøb uras, kaig maramigweimburappe nambe yandø kwaitø latailø kørromisra, sølgandø tabig amønamigu øsiguelø kønrrai. Ñimbe Cristoi kørriindiiløtøga tamarilø kuig køn. ²⁵Kaguende ñimbe merrabsrømbe kan ubishamera pella, nøørøtø amõñib latailø kuig, mõiimbe katøle Ubisha Ashibigweimay amrruin køn, tru ñimui mõiimeran chu uragucha chinchimønrrai Ashibigweimay.

Kasharawarmera mandø amønamiig

3 Inchawei treetøwei ñim sraløgucha ñimui kelan maig chiben tammay mørøb melay. Kelø mõiiløgøben Tiuswei wamwan køremeeløguen, kan tritøguen wamindamig palain kømø, ñim maig købash kømø, mandø tab melaigwan ashatø, Tiuswei mayu punrrai, ²tru ñim chishig tabig amønaiigwanba, kõiibala melaigwanba nøm nebua asha. ³Ñimui tabzhiibe asru pala tamarikkurri kønrrain kømøtø kuy, pusrugwan purø tabig tamarøb, oromera tabzheelø pønrsøb, purø nørrøweyelø keb indiiløyu. ⁴Treeg kømøtø, ñimui manrrau kønrrai inday; mana patsab minchabgaig, larrø kør-røtiig kuiguba, larrø tammayig kuiguba kønrrai. Inchen øyeebe si, Tiuswein kabyube purø tabzhig kui asig køn. ⁵Pøs merrabsrøngucha øyeegein købig køn, ishumburmera Tiusweyasig tarø-mariilø tru tabzhig nøm tøgagüibe. Nømbe Tiuswandø muniirabelø kua, nø-mui kelø maig chiben treeg melabelø købig køn. ⁶Inchawei Sarama treeg kuig køn. Abrahamwan mørøbig køptø: “Ni,

nai ashib karub” cha wamabig køn. Inchawei ñimbe Sarai nimbasrmera lataig misrin køn, ñim treeg sølgandø marabe, chiwangucha chi kørig kui pønrrabig chigar.

⁷Katø ñim keløgucha treetøwei ñimui sralane chugúí mormíig lataig kømøtø, tab isua mōra pera kuy, nōmun maig tab tøgagømig køben, trumaygue, ishuumisaabe mōg lata kømø, mas kullaguig kuimba, kaguende nōmgucha ñimba kanguelarrøtø øsig amōnamigwan Tius keta tranig tōgar kuikkurri. Øyeeg maray, ñim Tiusba waminchen, chiyugucha iløsrkaimíig kønrraimbe.

Tabig marendø chinetø puinab

⁸Trube, mōimbe ñim mayeeløba kandø lataig isua lincha pønrray. Chigøben kanelan nebubene, nan kui lataig isub, nunelø lataig undaarab, tab inchibelø køb, køramgailø tammayelø kuy. ⁹Mugøben chigøben kaig marene, lata treetøwei marmøwei, tsalø wamøbene, lata treetøwei lötømøwei inday ñimbe. Treeg kømøtø, ñimgurrimbe ‘mayanguen tabig kønrrun’ chinrrigay. Kaguende Tius wamappe, ñimun tabigwan utønrrai wamig køn. ¹⁰Kaguende:

“Møikkøben nui øsig tsumigwan tabig tøgagøb,
tab kwalømmera tøgagug købene,
nui niløwane isua mōra tøgagømig køn,
kaig waminchimønrrab,
nui triitøga isa may wamincha
kegørrøsrkømwøeingue.

¹¹Kaigygurri wemallib, tabig sølwan maramig køn.

Ambugurri igurri tab kønrrabigwan lab, truwan unamig køn.

¹²Kaguende Señor Tiuswei kabmerabe sølgandø tabelaim pala ashib pasrøben,

nui kalumerabe nōba wamindiilan mōrtrab muniitø pasrabig køn.

Trune Señor Tiusbe kaig marøbelane nōmuingatø pasrømøn.”

¹³Ñim chu uragucha tabigwandø martrab inchib meløbene, ¿ñimune mu kui kaig martrautah? ¹⁴Inchendø treeg sølgandø tabig maramigwan marøb melaindøgucha, isumdiig nebubene, ñimbe mayanguen tab kuilø køn. Tru kaig inchibelan kørig kui inchimøwei, kwarmøwei inday. ¹⁵Masken treeg kømøtø, Cristone ñimui manraube nō ashib karub pasrabig mara tōga pønrray. Tru ñim Tiusweimburabigwan muniirab melaigwan mugøben: “¿Treebe maig kø?” cha ñimun payene, mandø lötamigwan chu urastøgucha isua pusra amōnay. Inchendø treeg marøppe, nōmune maig købash inchimøtø, kwa tammay maray. ¹⁶Ñimbe ñimui isub kebachib pasrabigube chi ‘kalø køn’ chibig chigar kømig køn, ñim Cristoinug tabig amōnaigwan ke ka indzatø ashibelø nōmguen køriimisa kørrømisraingue.

¹⁷Tius trendø treeg kønrrain købene, sølgandø marøb megawa, kaig indinab megamikken søl køn, kaig mara kømøtø.

¹⁸Kaguende Cristotøweinguen, nøbe sølgandø tabig kuagucha, tru sølgandø tabig kōmeelayasig kaig indinab megawa, kaig mariiløgurri kwaig køn, kanmaytø managatigweyasikke, katø, katø kwanrrab kømøtø, namun Tiusweimay pera inrrab. Nui asrwane kwangaruindøgucha, nui espíritune øsig kungaruig køn. ¹⁹Incha nøbe espíritu kuig køppe, tru espíritumera merrarrawa, keeriilø pønrrabelan Tiusweimburabigwan eshka kusrenanig køn. ²⁰Tru espíritumera trusrø pønrrabeløbe, merrabsrø tru Noé tsub kwalømmerawan mōrøg kømui inchibelai espíritumera købig køn. Tiusbe tru uras nōmune truba

tammay muniiraig kōbig kōn, tru nu barcon marōb kōmne. Tru barcoyu kebamba, piugurri ōsig webambubelōbe mamdōzhiitō kuig kōn, ochoelōtō. ²¹Inchen tru pibe tru mōi ya piu umbu ulsra kaigyugurri wesrailō kōmigwan eshkabig kuig kōn, Jesucristo kwawa, katōle ōsiiraikkurri. Tru piu umbu ulsraibe asrwan chillig kōmōnrrai ‘chishmarōbig kōn’ cha eshkabig kōmōtō, Tiusweimburab namui isub kebachib pasrabigu chi ‘kalō kōn’ chibig chigaig mōingurrimbe nōbatō pasramigwan eshkabig kuig kōn. ²²Incha nōbe mōimbe srombalasromay ya, Tius Mōskawei kusrmay waben, katō ángelesmera lata, nōm ashib karub pōnrrabelō lata, maramburab marōbelō lata nō maig chiben mōrōbelō kōn.

Tius nīmun maig martrai traniilōbe trunun maray

4 Inchawei Cristoma nui asru kaig indinab megaig kōbene, nīmungucha nō mariimaytōwei martrab tamara pōnrray. Kaguende mōikkōben asru maig kōbash indinabiibe tru kaig maramigwane yandō nōrōrō mara pasran, ²katōguchi ōsig unamig arrubigube yandō asr mumay srua iben, treeg uñchab kōmōtō, Tius maig uñchain kōben, treeg uñchab. ³Tru judíos kōmō misaamera Tiuswan ashmeelō maig marōbelō kōben, merrabsrō nīm treegwei marōb amōnaibe yandō trutō tsabō kōn. Pōs trōmbōig kaig indiilōyu amōñib, trōmbōig kailō martrab isub, mutsiirab, kaig fiestamerayu amōñib, katō tulundzuna mutsiiramburab mutsiirab, katō chiwangōben kan tius kui lataig inchibelō larrō kailō kōn, nōmbe. ⁴Inchawei nōmune mōimbe pesriig asōnan yandō nōmun nīm treetōwei nōm trōmbōig marōb llirab pōnrrainug lincha marōb pōnrrōmubene.

Incha treekkurri nīmune trōmbōig waminchibelō kōn. ⁵Inchendō nōmbe Tius tru ōsiguelan lata, kwabelan lata maig kuigwan paya ashib martrab tamara wabigwei merrab kemalla, chi mariilan eshkamig kōnrrun. ⁶Inchawei treekkurri kwabelanguen Tiuswei tabig srō wamwan eshkaig kōbig kōn, Tius ōsig kōb lataitōwei nōmui espírituyu ōsiguelō kōnrrai, nōmui asrwane misagwan maig asha maramig kōben yu piraube treeg asha mara, kōrrōmarig kuindōgucha.

Misaameran mandō purugub kōmig

⁷Chitōgucha yandō patsōnrrabig pumibe luturaab arrun. Inchawei ke tab asha, tab isua pōnrray, Tiusba tab wamindamig kōnrraimbe. ⁸Nīmui utube undag kōbigwanmerrig masken tōgagōmig kōn. Kaguende undag kōbiibe purō nōrrō kalō mariilan chishtō kasrōbig kōn. ⁹Kangurri kangurri ya pebay, chigōben cha mōrmōtō. ¹⁰Nīm mōitōgucha Tiusweyasig marōbelō kōnrrai nīmun Tius ketig utiitōgabe katōganelan tab kōnrrai puruguy, Tius ka yandō tab indikkurri nīmun tru peg peg ketigwane kan chigōben kōbigwan tab asha marōb tōgagōbelō lataitōwei maray. ¹¹Mōikkōben waminchippe, tru wamindiibe Tius wamindigwandōwei waminchi. Mōikkōben chiyu kōben mara tranōppe, nīui asrwan Tius maya fuerzas traniitōga mara tranō. Chiwandōgucha marōppe, Jesucristogurri Tiusbe maya nuguen tabig indig kōnrrai maray. Tōrguegwalmabiiba, maramburab mariiba managatig nuiwein kōn. Treeg kōnrrai.

Chine puindōgucha ka pōnrrab

¹²Nai undaarailō, kan maig inchibig kōtashchab purō murig nag lataigu nīmun puraambamig nebubene,

chindimbarre øyeeg kermab isumøwei, katø kan managuen treeg pumíig kui lataig isumøwei inday. ¹³Treeg kømøtø, masken Cristoimbura nøba treetøwei kaig nebuinab puraambub ambamig tøgaguabe, kasraaray, Cristo tørguegwalmabig kenamisren, ñim truba kasraaramig kørnraimbe. ¹⁴Ñimbe mayanguen tab kuilø køn, ñimun Cristogurrindø mugøben tsalø wamøbene. Kaguende tørguegwalmab Espíritu, tru Tiuswei Espíritube ñimuim pala pasran. ¹⁵Ñim møikkøben kweecha kui, kabe nila kui, kabe larrø kaig kua kui, kabe nuimburab kømubendø, marøb kegala kui, treekkurri kaig nebuinab megabgun. ¹⁶Treeg kømøtø, møikkøben Cristoin kua kaig nebuig megawabe, kørig kui inchimøta. Cristoi munchiwan ñimun pasra wamikkurri masken Tiuswan truba tabig wamindamig køn.

¹⁷Pøš kaguende yandø treeg kørnrabi-ibe pubguen inchen, Tiuswei yaelainu-utøwei maig kørnrabigwan Tius nø asha martrab pølbasrtrun. Tru namunmer-rikken maig kørnrabigwan asha marøb pølbasriibe, trube, ¿tru Tiuswei tabig srø wamwan mørøg kømui inçhibelane mas maig martreher? ¹⁸Inchen, “Sølgandø tabig pasrab møwanguen kaigyugurri wesraig kømibe truba murig kuibe,

¿Tiuswan køriibala pørnrømeelaimba, kaig marøbelaimbabe mas maig kørnrerher?”

¹⁹Inçhawei Tius maig kørnrain køben kaigyu puraambub melabeløbe sølgandø tabigwan marøbig marøb melamig køn, nømui møsiimeran Tius tru Chiwandøgucha Marøbigwei tasku pønsrøb. Pøš nøbe managucha elachimíig køn.

Cristoielø mandø amønamigwan waminchib

5 Møimbe ñimui utu Tiusweimbura- belan pera marøb pørnrabelan nabe mandø amønamigwan waminchab in- char, nagucha nøm lataitøwei Tiuswe- imburabelan pera marøb pasrabig, katø Jesucristo maig købash indinaben ashib, katø Cristo tørguegwalmabig kenamis- ren, nagucha truyu tøgatø pasrønrra- big. ²Tius nui ubishameran ñim ashib tøgagønrri nø ñimun traniilane tab ashib tøgaguy, ke martrai inçhendø kømøtø, ñimashib treeg martrab isua marøb, Tius maig palain køben, treeg. Katø ke anwandø chull inçhimø, ñimui maramigwan marøppe, palabinø kømø, tab maramig køn. ³Ñim ashib tøgagønr- rri ñimun traniilane ñimuielø kui lata, ke ñim karua srua kømøtø, ñim mandø amønaitøga nømguen asha kusrenrrai maray. ⁴Treeg marabe, tru Maya Ubisha Ashibelaim Pala Pasrabig kenamisrene, ñimbe corona tørguegwalmabzhig man- aguen minchabgaigwan utønrrun.

⁵Katø treetøwei ñim matsøreløgucha tru Tiusweimbura belan pera marøb pørnrabelane maig chiben trunun møray. Søteeløba kangurri kangurri maig køben inçhimøtø, tru tammayig kørnrai marøbiitøga truitø pinøgasrailø amønay. Kaguende:

“Nuietø nuig mørørai inçhibelane Tiusbe sötøbasramisrøb kurrappe, trune chigucha kømeeelø tammayelane nui ka yandø tab indigwan Tiusbe tranøbig køn” cha.

⁶Tiuswei maramburab marøb tasig umbu nørreelø misrøb pørnrømø, utsøbasray, yandø nø treeg maramig puben, ñimun nørreelø martraimbe.

⁷Ñim chigøben truba isub tøga pørnrrailane Tiuswandø pønsray. Kaguende nøbe ñimuimburab tab kørnrai isua martrab wabig køn.

⁸Mumaygucha srua irramamø isuamøra amøñib, chu uragucha pesannamø, isuatø amønay, kaguende ñimun ashig kømui inchibig, tru nugwaimandziibe kan león pøtøgatanwan namig mullib uñib lataig unan, møigwan køben manrrab lab. ⁹Inchawei ñimui isubigwan Jesucristoinuutø pasra pønrraitøga truigwane kørtrab kømø, ñimbe mur isua pønrray, yu pirau chusrøndøgucha ñimui nuneløgucha treetøwei kaig nebuinab puraambub melai ashabe. ¹⁰Inchendø kan maya yana køsrøndø ñim treeg kaig puraambub melaikkurrimbe tru chiyutøgucha ka yandø tab inchib Tius managuen patsonrrabgaig törguegwalmabiisrø Cristoba kanbalatø purramig kønrrai wamabiibe, nõtøwei ñimune katøle tamara pønsrøb, chiyugucha kørrønrrabgailø marøb, katø trurigu

kullaaramø murelø kønrrai marøb, yandø treeg pønrrønrrai kørrømarøb inchun. ¹¹Tius nø ashib karub tøga pasraibe managatig nuin kønrrun. Treeg kønrrun.

Srabe wamindiilø

¹²Silas, nai nuneg, chi isumgaig na tabig kui asigwan nabe nun landøtiig pøringarur, øyeeg, øyeeg amønay chinrrappa, Tius tru ka yandø tab indig ciertoniibe, iig køn cha, eshkanrrappa. Inchawei truyu mur pønrray.

¹³Tru iglesia Babiloniasrø ñimun latawei lawa wesruig pasrabiibe ñimun 'ka warøgueh' cha øran, katø Marcos nai nusrkai lataikkucha. ¹⁴Katø kangurrin kangurri undag købiitøga muchab 'manguen ka amøñigueh' tay.

Ñim Jesucristoieløbe mayeeløba chi isumgaig tab købigwan tøgagønrraimab isur.

2 San Pedro

'Ka amõniguh' chib pørig

1 Na Simón Pedro, Jesucristoi marøb megabig, katø nõashib karua øriibe, tru namui Tius Kaigyugurri Wesrabig Jesucristo newan sølgandø tabig marikkurri, ñimui isubigwan Jesucristoinuutø purø tabzhig tøgagømigwan nam tøgagúigwandøwei nebua tøga pønrrabelan iigwan pørar. ²Tiuswanba, namui Señor Jesucristonba nebua asikkurri nui ka yandø tab indig tranigwanba, chi isumgaig tab købigwanba ñim uñcha tøgagønrraimab isur.

Tiuswei ureg kømibe øyamayelø kømig køn

³Tius nui maramburab mariitøga namun øsig waramigweyasig lutøgurri chi palabigwanba, nuyasiitø tabig amønamiig kønrraimba namun tranig køn, nõ trendø tørguegwalmabig kuitøgaba, nõ purø tab indiitøgaba nõ namun nebua asingarua. ⁴Tru øyeeløgurri Tiusbe truba nõrreelø, trurriгу purø tabelø namun tranrrab misriilan tranig køn. Incha tru traniiøgurri ñimune Tiusbe, nõ maig køben, treeløwein kømigwan tøgagønrrai tranig køn, yu pirau tru køsongønrraptiig purø trømbøig marøg købig mindishib treeranøb pasrabigugurri wegørrønrrai. ⁵Inchawei treeg købene, iilan tøgagønrrab truba tranrramiig køn: Tru isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúigwane iigwan nemaramiig køn, maig køben inchimø, tabig amønaitøga. Tru tabig amønaiwane Tiuswan nebua asiitøga nemaray. ⁶Tiuswan nebua asigwane asr maig miaben tru kuindø marmuitøga nemaray. Asr maig miaben tru kuindø

marmuigwane chigúingucha tammay yandø, yandø melamitøga nemaray. Tru tammay yandø, yandø melaigwane Tiuswan maikken tarømisrmø tabig amønaitøga nemaray. ⁷Tiuswan tarømisrmø amønaiwane trag nunelø lataig tab indiiitøga nemaray. Inchen yandø tru trag nunelø lataig tab indigwane undag købiitøga nemaray.

⁸Iilø ñimuinug kerrigu pønrrøwa larrøbichib nurabene, namui Señor Jesucriston ñim nebua asha tøgagúigube ñimbe chi marmø, ka amøninrrab kømøwei, ke ka nebua asiitø kønrrain kømøwein kønrrabguen. ⁹Inchen iilan chigaibe kan kabgaig lataig, kabe kan yab nebua ashchab kaimabig lataig køn, merrabsrø nui kaig mariilan chish marigwane yandø chab pesannaweig. ¹⁰Inchawei treeg købene, nai nunelø, ñimun Tius wamiigwanba, lawa wesrub indigwanbabe, ñimuinug tab pasrønrrai katøguchinguen kønrrab inday, kaguende iilan marabe, managuen srurrengwamønrrabguen. ¹¹Trumaybe si, namui Señor Jesucristo tru Kaigyugurri Wesrabigwei managuen patsønrrabgaig ashib karub wainug ñimuiembe kebambamiig yaskabmerabe ke lendø kurim pønrrønrrun.

Mugucha mandamgaig kusrenaniilø

¹²Tru iilan nabe ñimun chu uragucha isungaruppatø, isungaruppatø megamønrrun, tru newan ciertonigwan yandø ñimbe ashib elatchabgaig tøga pønrraindøgucha tru ñimun kusrenanig købigwan. ¹³Na pirau øsig uñippatøbe øyeelø wamindiitøga isuptø melønrrai kuñappatø megamiig søl kuitamab isur. ¹⁴Namui Señor Jesucristo nane tørgandø eshkaben, nabe petø kwam kui mørar. ¹⁵Katø nabe mumaytøgucha ñimuyasiig maramdiigwane martrab inchar, na kwaimbala ñim chu uragucha iilan isub marøb kønrrai.

Nømui kaptøga ashibelø

¹⁶Señor Jesucristoi maramburab marøbigwanba, nø arrumigwanba nam kusrenanøppe, misaamera ka nømdø isua wesrua wamindiilan kusrenanmuig køn. Treeg kømøtø, nambe namui Señorwei purø nuig tabig purayaiowan namashib namui kaptøga asigwan eshkaab waminder. ¹⁷Kaguende Tius Møskai nun truba tab indigwanba, torguegwalmabigwanba utøben, tru Purø Nuig Torguegwalmabisrøngurrimbe kan wam arruppe: "Iibe nai undaaraig Nusrkain køn cha. Nabe nøgurri truba kasrag war" cha, trenchiben, ¹⁸nambe mörøbelø ker tru wam srømbalårøngurri nun øyeeg waminchen, Tius tru nuindø tarømara pasrin tunsrø Señorba nam pønrrøwa. ¹⁹Inchen katø Tius maig karuigwan eshkabelø wamindiibe treetøguen kømø, maig taibe treeg kønrrabigwan tøgaguer. Ñim trunun tab asha pønrraibe tab køn, kan løstøyu tør kønrrai tør-rramnegatig pilabigwan lataig, katø tru løtsøzhig yemdø kal-lab estrella ñimui manrrømerayu kal-lanrrai. ²⁰Trurriigu iigwane purø tab isua tøgagømig køn: Tius maig karuigwan eshkanrrai Tiuswei wam pørigu pønrrabelane ni mønundøgucha mugøben ka nuinetø isua, 'øyamay køn' chib pasramig kømfíg kuin kui. ²¹Kaguende Tius maig karuigwan eshkabeløma managuen ka nømuimburaptø isuabe waminchimuig køn. Treeg kømøtø, møguelø waminchippe, Espiritu Santo maig wamindingaruben, treeg waminchibelø købig køn.

Maig kuigwan kømøtø, peetø kusrenanøbelø

2 israelita misaamerai utuma 'Tius maig karuigwan eshkabelø ker' chi-

belø isapteelø kuig køn. Katø ñimui utugucha treetøwei isatø peemaytø kusrenanøbelø kønrrun, lliska nømui isuitøga kusrenaniilø pinishinrrabigwan mu ashmøwatø treeg kusrenaniilø keera pønrrønbabelø. Katø treetø kømøtø, Señor tru nømun kaigyugurri wesranrrab penabigwanguen chigucha kømfíg kui lataig mara kørrømaran, nøyasi-itøwei mõi mõi pinisaig kømigwan lab. ²Inchen møyiløgøben truba nu treetøwei truilø nømui køsøngørraptiig marøb amønaigu marøb amøñinrrab kebamba, nøm treeg marikkurri tru newan cier-tonig, Tiuswei maywane misaamerabe kaig waminchun. ³An pareelø køptø, nømdø isua, purø may isa wamincha, ñimune an wesrab srua kønrrun. Inchendø nømun kaigyu pønrrønrrai manasrøwei pønrraibe mu katamgaig petø punrrun, kaguende nømune pini-sailø kønrrai pønrrailø kua.

⁴Tiusbe tru ángelesmeran købenguen kaig marigwane ulø paymø kømø, ulø paya, tru møra melamnug kebeta, larrø løstøyu pønrrønrrai cadenastøga merrarrawa, keerøppa pønrraig køn, Tius tru maig maramigwan asha marøb kwalømweyasig. ⁵Katø merrabsrø yu pirau misaameran chigucha Tiusbe kaig marigwan treetø kørrømisrrain kømø, ulø payig købig køn. Inchendø tru sølgandø tabigwan eshkaab waminchibig Noéwanba, katøgan sieteealanbatø chinchimuig købig køn, yu pirau kaig misaameraim pala pi pulabigwan arringarub uras. ⁶Katø Tiusbe Sodoma ciudawan lata, Gomorra ciudawan lata pinisaig kønrrai marig købig køn, usrø tuindø misramnegatig parra kørrømarøb. Øyeeg marigwane wendøsrø kaig misaamera øsig warønrrabelø trunundøguen isua asha kønrrai marig købig køn. ⁷Inchendø Lotwan, tru sølgandø tabigwane wesraig køn. Tru Lotbe chu uragucha

larrø kaig misaamera ashikken kōnrrabgaig trōmbøig marøb amōñiben asha, truba isui inchib tab kōmui megabig kōn. ⁸Inchen Lot, tru sōlgandø tabig, nōmui utu tsubiibe yeeg kaig maren, kwalōmmørig, kwalōmmørig nui sōlgandø tab mōsigube purø trōmbøig kui megabig kōn, tru nōm treeg trōmbøig mari ashiptø.

⁹Inchawei Señorbe nuyasiitø kōnrrab pōnrramisra pōnrrabelane, maig inchibig kōtashchab asamig puin pōnrrøben, truyugurri wesrappe, sōlgandø tabig marmeelane esegappa pōnrrøbig kōn, tru maig kōnrrabigwan asha marøb kwalōm mōra melōnrrai maramig. ¹⁰Asr purø trōmbøigwan marøg kui inchen tru kuindø marøb, katø ashib karub pōnrrabelan mundøgucha mōrmø kaashib, øyeeg inchibelanwei treeg martrab kōn. Iiløbe chine maram patsiilø, purø nōrreelø kōmmørø inchib, srōmbalasrø ashib karub pōnrrabelan nōrreelanguen chigøben tsalø wamamig kōrikkengar kōn. ¹¹Trune ángelesmera murelø kuigu lata, nōmui maramburab maramig tōgagúigu lata, tru mōguelø lataguen kōmø, mas nōrreelø kōbenguen truiløbe, tru srōmbalasrø nōrreelø karubelan Señorwei merrab tsalø wamōmeelø kōn, kaig nebuig mōra pōnrrøbash chib.

¹²Trune tru i mōgueløbe chigúinguen mōrmubendø, chigøben tsalø wamabelø kōn. Kan animalmera kōbgunrriguelø, chugúinguen mōrmeelø, ka merrarrawa tōgagōnrraimba, pinisailø kōmigweyasiibatø kal-lawar kōn, nōmui kaig marøb pōnrrainuutø chab pinōnrrabelø. ¹³Nōmbe sōlgandø tabig marmuimbūrøbe nōmbe sōlgandø tabig mariimūtøwei utōnrrun. Kaguende nōmbe kwalōmguen nōmui asr maig miaben, kaig marmamelane, purø tabig mōrørai inchib, kasrag marøbelø kōn.

Truiløbe kōsōngōnrrapteelø, chillig inchib mindishibelø treelø kōn. Nōm ñimba lincha mab warainug, kaig kegōrrōsrkōbigu purø tab kui mōrøb nōmbe warabelø kōn.

¹⁴Kan mun kōben ashippe, ka yandø ashmøtø, truiiba itōlulrrab isua ashib, katø chigøben kaig maramigwane muraaraig mōrmø marøbelø kōn. Katø Tiusweimburabeløyu kullaateelane chull asingarua purø may kegōrrōsrkōb, katø parø indamigwangucha neyu kusrebelø kōn. Truiløbe kaig nebuig pōnrrōnrrai pōnsraig misaamera kōn. ¹⁵Sōlgandø tabig amōnaig mayugurri tarōmisra, tru Beorwei nusrkai Balaam taig maig marøb unigwan merrarrawa amba pelig kōn. Tru Balaamma kaig mara an pagaraig utamigwan undaaraben, ¹⁶tru nō treeg marigwane nune mur namig kōn. Kan mula waminchimíig kōbendø, mōwei wamdōga wamincha, Tius tru maig karuigwan eshkabig chugúinguen mōrmø marigwan pasram merrarraig kōn.

¹⁷Tru treeg misaamerabe kan kōlōmø piguamera chi pigaig, purgølig latailø kōn, kan wañimera mur isig icha srua ambi latailø. Truilane purø trōmbø løstøyu pōnrrōnrrai pōnsrailø kōn. ¹⁸Nōmui wambe ke purab nōrreelø ke ka waminchig kōptø wamincha, asr maig marøg kui inchen, tru kuindø trōmbøig treeg mariiløtōga kegōrrōsrkōbelø kōn, kailai utu melōwa, ke kaimabsrua tru kaig mayugurri wegōrrarwan. ¹⁹Nōmbe katōganelan ‘chi ilōsrkaimíig elatsiilø kōnrrai martrumøn’ chibelø kōn, nōmdōweinguen trōmbøig asamguengaug kōsōngōnrraptiig mariiløyu truitø srua ambiilø kōbendø. Kaguende mōitøgucha nō chi marøb pasrailø kanarramabiibe, yandø truitø srua yaim pasran. ²⁰Kaguende namui Señor

Jesucristo tru Kaigyugurri Wesrabigwan nebua asha, i pirau kôsôngomdiig maramigugurri yandø wegørra, katøyug øyeeg kaig mariiløyutøwei iløsrka, truitø srua irramabeløbe, katøbe srøsrø lataguen kømø, purø kailøguen kørromisran. ²¹Trembe tru sølgandø tabig amønám maywan nebua ashmuig kuinguen søl købsruinrrun nømumbe, yandø truigwan nebua asha, tru maig maramigwan martrai pasrig newan tabigugurri katøle tarømisra ibgunrriibe. ²²Inchendø nømune misaamera øyan taibe ciertonwei nebuin køn: “Werabe nuña, katøle trunundøwei man” taig. Inchen: “Kuchibe chab pirendø, katøle chilligutøwei latøgusan” taig.

Señor katø arrumig

3 Nai undaarailø, na ñimun srøsrø pørig kømnetø katøgan na ñimun pørtrab inchar. Srøsrø pørigu lata, møim pørigu lata, øyeeg, øyeeg melønrrigay chib watchab inchar, ñimui tabig chishchig isuiløyu. ²Katø Tiusweindø tarømariilø Tius maig karuigwan eshkabelø merrabsrøwei wamindigwanba, Jesucristo tru nøashib karua øriilø ñimun kusrenanig, Señor tru Kaigyugurri Wesrabig martrai karua pasrigwanba, ñim pesannamø isua kønrrai ñimun pørar.

³Incha iigwanmerrig isua kuy: srabe kwalømmerawane misaamera Tiusweimburabigwane ka indzatø ashib, chigøben cha mørøbelø treeg inchib amrrunrrun, nømui asr maig palai inchen treeg marøbelø. ⁴Inchabe trenchinrrun: “Cristo tru katø attrab cha kørromisriibe ¿mandiindah? cha. Chima tru merrabsrø namui kølli misaamera kwaikkurribunø, katø srøsrø pirøwan marikkurribunø maig købiibe trubatø kagøn” cha. ⁵Kaguende i misaamerabe iigwan nebua ashibelø

købendø, ashmeelø misrøbelø køn, tru srømbalaba, pirøbabe treeg kønrrai Tius trendaikkurri merrab manasrøwei pønrrabig kui. Inchen tru pirø pimerayugurri webarrubiibe, katø pitøgatøweim pasrabig kui. ⁶Inchawei tru urassrø pirøwanma sre pua pi pulingarua, chab pinisaig købig køn. ⁷Inchen srømbalameraba, pirøba Tius treeg kønrrai nø trendaikkurrindøwei møin kwaløm pønrrabeløbe, naatøga parramig kønrrai esegain pønrran tru maig maramigwan Tius asha maram kwalømweimba, katø tru kaig misaameran pinisailø køm kwalømweimba.

⁸Katøgucha iigwan isua kuy, nai undaarailø: Señorweimbe kan kwalømdø mil años lataig køben, mil añosbe kan kwalømdø lataig køn. ⁹Señorbe nø treeg martrab misra kørromisrigwane, peguen marmø ka pinaptinchab kømøtø køn, møiløbe treeg martrab taigwan peguen marmønma isua tøgagüindøgucha. Treeg kømøtø, nøbe ñimun tammay muniitø, muniitø wabig køptø, mugucha ka pinønrrain kømøtø, mayeeløba nømui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lliranrrai indan.

¹⁰Pøs tru Señor arrum kwalømbe kan niliig arrub lataitøwei chi isumø køben attrun. Inchen srømbalamerabe purø trømbøig kørig kømdiig wanrøb nørøtø misren, katø truyu chine pønrrabeløbe naarab pill-llanrrun. Inchen pirøba, truyu chigurribunø pønrrabelane kerrigu parra, pinisaig kønrrun.

¹¹Inchawei kerriguba øyeeg kenaguen kømfiig chab mindishib pinisaig kønrrabig købene, ¡Tiusweyasiitø tarømisra amønib, katø ke nundø isub tabig llirab amønámig trurren palan! ¹²Tius tru arrum kwalømwan muniirab, ke petø punrraimab inday. Tru kwalømbe srømbalamerabe naarawa, chab pinøben, chigøben truyu pønrrabiibe tru naara-

bigu chab piranrrun. ¹³Tius tru tranrrab misra korrømisrigwan nambe munig meler, tru srømbala srøigwanba, srø pirøwanba truiløyube tru sølgandø tabig marig tøgagwan.

¹⁴Inchawei nai undaarailø, tru iilan munig køppatø, chishchig, ñimbe mu mandamgailø, nõba chi isumgaig nui merrab treeg pønrramigwandø truba truba tranrrab muniiray. ¹⁵Ñimbe iigwan isua asha tøgaguy, namui Señor truba tammay muniitø, muniitø waibe, nam kaigyugurri wesrailø kømigweyasig kui. Iigwandøwei namui undaaraig nuneg Pablogucha pørin køn ñimun, Tius nun maig kusrebig kønrrai traniitøga. ¹⁶Nui pøriiløyu trumørig iilan nõbe ñimun wamindan, truiløyu kanbalømerabe tab chigúinguen møramgailø køben, truburab nebua

ashmeeløba, tab pønrrømeeløbabe Pabloi pøriilan ke ka kalø marøb, peemaytø kusrenanan, Tiuswei wam pøriilan katøganbalømerasø lataitøwei. Nøm treeg marøppe, nõmdøwei pinisailø kømigwan lab pønrran. ¹⁷Inchawei nai undaarailø, iigwan yandø kanmaytø chab wammørarbe, tab asha amønay, tru larrø kailø may wamindiitøga ñimun peløsrka, ñim tabig mur pønrrainukkurri kørøsrkainab pønrrømønrrappe.

¹⁸Masken ñimbe namui Señor Jesucristo tru Kaigyugurri Wesrabigwan katøguchinguen tab nebua ashib, katø nui ka yandø tab indigu nõrrørab inday. Purø nuig, purø tøriibe, mõiya lata, managatig nuyasiitø kønrrun. Treeg kønrrun.

1 San Juan

Øsig kômigwan tranøb wam

1 Nambe ñimun iigwan pørøppe, tru srosrøgurri kôbigwan tru nam mörigwan, namashib namui kaptøga asigwan; maig kôtashchab nam tab asigwan, namui tasiimeratøga katørab indigwan, tru Øsig kôm wamweimburab pører. ²Tru øsig kômibe yandø ashchai kenamisren, nambe trunun asig kôn. Incha nambe trunun øyeeg chib wammørørskøb eshker, tru managatig øsig kômigwan. Truibe Møskaimba pasrøwa, namun kenamisrig kôn. ³Nam ashib, nam mörøb indigwan, trunun nambe ñimungucha wammørørsker, ñimgucha namba kandø lataig kandø isua pønrrønrai. Inchen tru nam kandø lataig kandø isua pønraibe, Møskaimba, nui Nusrkai Jesucristoba pønrraig, truig kôn. ⁴Iilan nambe ñimun pører, namui kasrag kôbigwan newan tøgagønrrab.

Tøryu amønib

⁵Jesucristo namun wammørørskøb kusrenanigwan mõi ñimun nam eshkaibe iig kôn: Tiusbe tør køben, nuinuube chigucha løstiibe kaagøn cha trendaig. ⁶Nambe nøba kanbalatø tab lincha pønrrer chibendø, nam løstøyutøwei amønibene, nambe ka isatø indig webiben, tru newan ciertonig maig køben treeg amønnaig kômøtø webinrrun. ⁷Tius tøryu pasrab lataitøwei nam tøryu amønibene, trumaybe nambe kangurrin kangurri kandø isua lincha pønrrer. Inchen Tiuswei Nusrkai Jesucristoi animbe chigurribunø namui kaig marigwan chish maran.

⁸Nambe ‘chi kaig marig chigar ker’ chib pønrrøwabe, namasiitøwei

kegørrab pønrrøben, tru newan ciertoniibe namuinug pasrømøn. ⁹Nam chigøben kaig mariilan ‘treeg marøbwei inchar’ cha Tiuswan eshkabene, nøbe namui kaig mariilan ulø paymø pesannab, chigurribunø namui kaigwan chish marøb indamig nøbe chi isumgaig sølgandø marøbig kôn. ¹⁰Inchen nam ‘chigucha kaig mara kømeeleø ker’ chib pønrrøwabe, trube, nambe Tiuswane ka isaptiig kui mara tøgagøben, nui wambe namuinug pasrømøn.

Namuimburø

purøwaminchibig Jesucristo

2 Nai ureezheelø, iigwan ñimun pørar ñim chigøben kaig marmønrrai. Møikkøben kaig marindøgucha, namuimburab Møskawei merrab kan purøwaminchibig tøgaguer, Jesucristo tru sølgandø tabigwan. ²Namui kaig mariiløgurri Tiuswei namig kôbigwan nø uta pasramisra namuyasig nø kwaig kôn, trurrigu namuiwandø kômøtø, yu pirau maya misaamerai kerriguelaimba.

³Tius maig maramigwan martrai pønrrailan nam møra marabe si, trube, nam nun nebua ashibelø kermab asamig kønrrun. ⁴Inchen møikkøben: “Nabe Tiuswan ashibig kur” chibendø, nø maig maramig martrai karuilan møra marmubene, truibe isaptiig kui webiben, tru newan ciertoniibe nuinuube pasrømøn. ⁵Trune Tiuswei wam maig karuigwan møra marøbig, truibe si, Tiuswan kerrigu newan tabig undaarabig misrin kôn. Trumaybe nambe nøba kanbalatø lincha pønrrermab aser. ⁶Møikkøben Tiusba kanbalatø lincha pasrar chibiibe, Jesucristo nø maig uñibig køben, treetøwei unamig kôn.

Kan srøig martrai karua pasrig

⁷Nai undaarailø, i maramigwan martrai karua pasrigwan na ñimun pøriibe

srøig kòmøtø, tru ñim merrabsrøngurri trendø tøgagúig truitøwein kòn, tru mar-trai karua pasrig tru trendø merrab-srøngurri tøgagúig tru wamwan ñimbe møra kòn. ⁸Inchen køben nabe ñimun martrai karua pasrig ñimun srøig pørar, nuinug lata, ñimuinug lata ciertonig. Kaguende tru løstiibe yandø pureb iben, tru tør newan ciertoniibe yandø pil-abguen pasran.

⁹Møikkøben 'tøryu pasrar' chibendø, nui nunewan tsalø inchiibiibe katøgucha løstøyu srø pasran. ¹⁰Inchen nui nunewan undaarabiibe tøryu pasran. Incha nuinuube srøngwangerubiibe chigagøn. ¹¹Inchen nui nunewan ashig kòmui inchiibiibe løstøyu pasrab, katø løstøyu unan. Incha nøtøwei chumay ib pasrarmabguen ashmøn, kaguende løstiibe nui kabmeran ashmønrrai kasrøben.

¹²Ñim ureezheelan, na ñimun pørar. Kaguende Jesucristoi munchigurri ñimui kaig mariilan ulø paymønrrab pesannaig kòn.

¹³Na ñim møskalan pørar, kaguende srøsrøgurri manawei nø pasra-bigwan ñim nebua ashibelø kuimba. Na ñim matsørelan pørar, kaguende Satanás, tru larrø kaigwan ñim kanaig kuimba. Na ñimun ureezheelan pørig kòn, kaguende Møskawan ñim nebua ashibelø kuimba.

¹⁴Na ñim møskalan pørar, kaguende nun srøsrøgurri manawei pasrabigwan ñim nebua ashibelø kuimba.

Na ñim matsørelan pørig kòn, kaguende ñimbe kørørmø, mur pønrrabelø kuikkurri, katø Tiuswei wam ñimui manrrau pasrøben, Satanás, tru larrø kaigwan kanaig kuimba.

¹⁵Yu piraugwan purø undaaramøwei, katø yu pirau chi købigwangøba undaaramøwei indamig kòn. Møikkøben yu piraugwangøba undaarabene, Tius Møskawei undag købiibe nuinuube kaagøn. ¹⁶Kaguende yu piraugurri arrubiibe, øyeeg kòn: asr maig marøg køben mariilø, kaptøga chigøben chull asiilø, katø namui chigøben købiitøga truba nørreelø kømmørø indiilø. Øyeeløbe Tius Møskaweinukkurri arrumøtø, yu piraugurrindøwei arrubig kòn. ¹⁷Inchendø pirøbe, katø truyu chigurrimbunø chull indiiløbañau patsab iben, trune Tius maig kønrrain køben treegwan marøbiibe managatig øsig kønrrun.

Criston ashig kòmui inchiibelø

¹⁸Ureezheelø, yandø srabe kwaløm-mera puin kòn. Tru Criston ashig kòmui inchiBIG attrab kui ñimbe wammørø-belø kòn. Inchawei mòi yangucha tru 'Cristo ker' chibelø truba truba amrruin kòn. Treekkurri nambe yandø srabe kwalømmera kui aser. ¹⁹Truiløbe namui utugurri webambuppe, webambubwei inchendø, namuielø kømuiig kòn. Pøs namuielø kui kuimbe, namba pønrrabig pønrrabsruig kuinrrun. Inchendø webambuppe, ke mayeeløbabe kerrigu namui utuelø kømuiin kui tørgandø ashchain kuig kòn.

²⁰Inchendø ñimbe Espíritu Santoiwan itølusig tøgar kua, treekkurri ñimbe chiwandøgucha ashibelø kòn. ²¹Nabe ñimun pørøppe, newan ciertonigwan ashmeelø kuimba kòmøtø, ñim ashibelø kuimba pørar. Katø ñimbe ashibelø kòn, chitøgucha isatø indiibe tru newan ciertonigugurri arrumíig kuin kui. ²²¿Tru isaptiibe mu kerah? ¿Tru isaptiibe Jesúswan 'Cristo kømøn' chibig kømuitarru? Iig kòn tru Criston ashig kòmui inchiibiibe, tru Møskawan

lata, Nusrkawan lata 'Tius kòmøn' chibig, truig. ²³Mutøgucha Nusrkawan 'ashmíg kur' chibiibe Møskawangucha chigaig køn. Inchen mõiikkøben Nusrkaweimburab 'nøbe mu kui ashig kur' chibiibe, trube Møskawangucha treetøwei tøg pasran.

²⁴Inchawei ñim srøsrøgurri wamindi mørigwane truyutø pønrrabig pønrrønrrab inday. Tru ñim srøsrøgurri wamindi mørøb amrruig ñimuinug pasrabig pasrøbene, trube, ñimgucha Nusrkaweinuuba, Møskaweinuuba pønrrabig pønrrønrrabguen. ²⁵Inchen Jesucristo tru namun tranrrab misra kørørmisriibe iig køn, tru managatig øsig kømig.

²⁶Na ñimun iigwan pørøppe, isatø may wamincha ñimun kegørrøsrkønrrab inchibelaimburab pørar. ²⁷Pøs ñimuimburappe, tru Espíritu Santoi itølusigwan ñim nun uta tøgagúig ñimui manrrau pasrabig pasraikkurri, ñimbe mu katøgane chi kusrennamig palain kòmøn. Kaguende tru itølusiitøwei ñimune chiwandøgucha kerriguh kusrenanen, tru kusrenaniibe ciertonig, ka isatø indig kømøwein køben, nui Espíritu ñimun maig kusrenanen, trumay Cristoinug pønrrabig pønrray.

²⁸Inchawei ureezheelø, mømibe nuinug kanbalatø pønrrabig pønrray, nø kenamisren, chi isumø, nui merrab pønrrab, katø, nø arruben, nui merrab kørig misra kørørmisramig kaanrrai. ²⁹Jesucristobe sølgandø tabig kui ñim ashibelø kuabe, trube, mutøgucha sølgandø marøbelane Cristoinug kal-lawar kuin kui asamig køn.

Tiuswei ureemera

3 ¡Au ñimguen asay! Tius nui undag købig namun yeeg nuig tranigwan, Tiuswei ureemera køn chaguen namun wamiilø kømnegatig. Pøs nambe treeløwein ker. Treekkurri pirau misaamerabe namune ashmeelø

køn, kaguende nømbe Tiuswan ashmeelø kua. ²Nai undaarailø, yandø nambe Tiuswei ureemera ker. Incha namune mømibatøbe tru wendøsrø nam maig kømigwane kenamarmø srø kuindøgucha, yandø Jesucristo kenamisrene, nø lataitøwein kømig kønrrab kui nambe asha ker. Kaguende nø maig kuigwan yandø truyube nam nebua asam kønrrab køn. ³Møitøgucha nuinuube treeg punrraitamab isua munig megamig tøgaiibe nøasiitø nui manrrøwan chishchig tøgagøn, Jesucristo chishchig køb lataitøwei.

⁴Mutøgucha kaig marøbiibe tru maig maramigwan martrai Moisés pørigwane kalø marøb itøbunan. Kaguende tru kaig mariibe tru pørigwane itøbunig, treeg køn. ⁵Ñimbe yandø ashibelø køn, Jesucristobe yu piraumay arruppe, namui kaig mariilan kerranrrab arrig kui. Katø nuinuube chigucha chi kaig mariibe kaagøn. ⁶Mutøgucha nuinuutø pasrabig pasrabiibe kaigwan marøbig marmuben, katø mutøgucha kaigwan marøb uñibiibe nune ashmøwei, katø mu kui nebua ashmíg køn. ⁷Ureezheelø, mugøben ñimun peløsrkainab pønrrønrrab kømø. Sølgandø marøb uñibiibe, sølgandø tabig køn, Cristo nø newan sølgandø tabig køb lataitøwei. ⁸Kaigwan marøb uñibiibe nugwaimandzigwein køn. Kaguende nugwaimandziima srøsrøgurri kaigwan marøbig køn. Inchawei Tiuswei Nusrkai kenamisrøppe, tru nugwaimandzig kaig mariilan pinishinrrabwein kenamisrig køn.

⁹Mutøgucha Tiusweinug kal-labiibe kaigwane marøb uñmøn, kaguende tru øsig kømig Tiusweinug pasrabig nuinug pasrøben. Treekkurri kaigwane marøbig martrab kaiman, kaguende nøbe Tiusweinug kal-laweig kuikkurri. ¹⁰Møilø Tiuswei ureemera kuin kui, katø møilø nugwaimandzigwei ureemera kuin kui, øyeegu nebua

asamdiig kòn: mutøgucha maig kònrrabigwan sòlgandø tabigwan marøb uñmøwei, katø nui nunewan undaaramøwei inchibiibe Tiuswein kòmøn.

Kangurrin kangurri undaarayagun

¹¹ Kaguende Tiuswei wamwan srøs-røgurri ñim wamindi mõiibe iig kòn: nam kangurrin kangurri undaarayamig. ¹² Cañ lataitøwein kòmugun. Truima tru kwaimandzig, larrø kaigwein kua, nui nunewan kweetsig kòn. ¿Nøbe chigurrin kweetsig køh? Kaguende Cañ nø mariiløbe kaig mariilø køben, nuneg mariiløbe sòlgandø tabig mariiløgurri kuig kòn.

¹³ Nai nunelø, kan ¿øyebe chincharre? treeg kermab isumøtay, pirau misamera ñimun ashig kømui inchene. ¹⁴ Nambe kwamigugurri øsig pønrramnuumay puraamba pønrrabrain kui, asha pønrrer, kaguende namui nunelan nam undaarabelø kuikkurri. Nunewan undaaramiibe kwamigugurri webimø, srø pasran. ¹⁵ Mutøgucha nui nunewan ashig kømui inchibgøba uñibiibe kweechiptiig kòn. Ñimbe ashibelø kuinrrun kan kweechiptiibe tru managatig øsig kømigwane chigaig kui. ¹⁶ Jesucristobe nui øsig kuigwan namuyasig trana, kwaben, øyeeg marigu nui undag købigwan nambe truyu nebua aser. Inchawei namgucha treetøwei namui nunelayasig nam øsig pønrraigwan tranamig kòn. ¹⁷ Inchen mõikkøben yu pirau chi palømiig tøgagig købendø, nui nunebe palaig megamme trunun ashatøgucha merø kui inchib, purugumubene, trube ¿Tiuswei undag købiibe nuinuube chinha pasrønrrab kø? ¹⁸ Nai ureezheelø, undaarappe, ka wamdøgatø kømøwei, ka wamincha mõriitøgatø kømøwei, ñimui mariiløtøga kenamarøb, cierton undaarayagun.

Tiuswei merrab chi isumø pønrramig

¹⁹ Nam øyamay marøb pønrrøwabe, newan ciertonigweimburabeløyu pønrrabelø købrain kui møra, yandø namui manrrømeran Tiuswei merrab chi isumø tøga pønrramig kønrrun. ²⁰ Namui manrrøguen namun chiwan køben kalø kòn chib kebachib pasrøbene, Tiusbe namui manrrø lataitøguen kømø, purø nuig kui køppe, nøbe chiwandøgucha kerrigu ashibig kòn. ²¹ Undaarailø, namui manrrø chiyu køben 'kalø kòn' chib namun kebachimubene, nambe Tiuswei merrab chi isumø pønrramig tøgaguer. ²² Incha katø nam chigøben nun miawabe, nun utønrrun, kaguende marmø kømø, nui maig maramigwan martrai pønrrailan nambe møra marøb, katø chiwan køben nui merrab marøppe, nun kasrag kømdiig marøbelø kuikkurri. ²³ Inchen martrai tru nø karua pønrraibe iig kòn: nui Nusrkai Jesucristoi munchiyu køreb, katø kangurrin kangurri nø maig karuig køben treeg undaarab indamig. ²⁴ Nui maig maramigwan martrain pønrrailan møra marøbeløbe Tiusweinuutø pønrrabig pønrrøben, katø treetøwei Tiusbe nømuintug pasrabig pasran. Øyeekkurri Tiusbe namuintug pasrai asha ker, tru Espiritu Santon namun tranig truikkurri.

Espíritumeran Tiuswei Espiritu kõtashchab tab asamig

4 Nai undaarailø 'nambe Tiuswei Espiritutøga waminchibelø ker' chibelan mundøgucha ke chi tain kuindø køreb pønrrømøtay. Treeg kømøtø, nøm espiritu tøgagúigwan maig kõtashchab ashibmerrig asamig kòn, Tiuswei Espiritu kuin kui, kabe peg espiritu kuin kui. Kaguende yu piraube webambin kòn ka isatø 'Tius maig karuigwan eshkabelø ker' chibelø. ² Ñimbe Tiuswei Espiritun øyeegu ashchun: chi espiritutøgucha

‘Jesucristobe mөг misra arrig køn’ chibiibe si, truibe Tiusweinukkurri arrubig kuin kui. ³Inchen chi espíritutøgucha ‘Jesucristobe mөг misra arrumuiг køn’ chibiibe, truibe Tiusweinukkurri arrubig kømõtø køn. Truibe tru Jesucriston ashig kømui inchib tsalø inchibigwei espíritu køn, tru attrab køn taigwan ñim wammøra kuig. Incha mөimbe yandø chabguen yu pirau pasrabguen indan.

⁴Nai ureezheelø, ñimbe Tiusweyelø kua, tru isa waminchipteelan ñimbe chinchamamø, kanawa puraambin køn. Kaguende ñimuinug pasrabiibe, pirau pasrabig lataig kømø, mas purø nuig køn. ⁵Nømbe yu piraeløtø kua, yu pirau chi købigwan nøm waminchen, yu piraeløbe nømune ke tru kuindø møran. ⁶Inchen nambe Tiusweyelø ker. Inchawei mutøgucha Tiuswan nebua ashibiibe namune møren, Tiuswan ashmíibe namune mørmøn. Øyeegu nambe aser, tru newan cierton Espíritunba, katø tru isa peløsrkøptø espíritunba.

Tiusbe tru undag købig køn

⁷Nai undaarailø, kangurrin kangurri undaarayagun. Kaguende undag købiibe Tiusweinukkurri arrubig køn. Inchen mutøgucha undaguibe Tiusweinug kallaweig køb, katø Tiuswan nebua ashib inchibig køn. ⁸Undag købigwan chigaibe Tiuswan nebua ashmíig køn, kaguende Tiusbe tru undag købig køben. ⁹Tius nui undag købigwan namun kenamarøppe, øyamay kenamarig køn: tru nui kandø Nusrkawan yu piraumay øra, nøgurri nam srøig øsig kømigwan tøgagønrrai. ¹⁰Tru undag købiibe øyeeg marigu pasran: Tiuswan nam undaguelø kuig kuimba kømõtø, nø namun undaarawa, nui Nusrkawan nam kaig mariilaimburø Tiuswei namig købigwan nø utab namuyasig kwanrrai ørigu.

¹¹Nai undaarailø, Tiusma namune øyamay undaaraiг købene, namgucha treetøwei kangurrin kangurri undaarayamig køn. ¹²Mugucha Tiuswane managuen asiibe kaagøn. Inchendø nam kangurrin kangurri undaarayabene, Tiusbe namuinug pasrabig pasrøben, nui undag købiibe namuinug kerrigu newan tabig pasramisrin køn. ¹³Nambe nuinug nøba pønrrabig pønrrab, katø nøbe namba pasrabig pasranmab asamig kønrraimbe, nø namun nui Espíritun tranikkurrin køn. ¹⁴Incha nambe namashib asha, maig kuigwan eshker, Tius Møskai nui Nusrkawan yu pirau misagwan Kaigyugurri Wesrabig kønrrai ørigwan. ¹⁵Møikkøben ‘Jesúsbe Tiuswei Nusrkain køn’ chibiibe Tiusweinuutø pasrabig pasrøben, katø Tiusbe nuinug pasrabig pasran.

¹⁶Tius nui undag købigwan namuimburab tøgа pasraigwan nambe nebua ashib, køreb inder. Tiusbe tru undag købig køn. Inchen møikkøben undag købigwan tøgа pasrabiibe Tiusweinug pasrøben, katø Tiusbe nuinug pasran. ¹⁷Øyamaybe Tiuswei undag købiibe namuinug kerrigu newan tabig kørromisran, Tius tru maig kuigwan asha marøb kwaløm nambe nun chi kørmø pønrramig kønrrai. Kaguende Jesucristo maig køben, nambe yu pirau treelø ker. ¹⁸Inchawei undag købig pasrøbene, kørig købiibe chigagøn. Masken treeг kømõtø, undag købig kerrigu newan tabiibe kørig købigwane kerrigu tarømaran. Kaguende kørig købiibe tru purø trømbøig attrabigwan utam kønrrab kuimba køriiran. Møikkøben kørig købigwan tøgаibe katøgucha tru undag købigwan kerrigu newan tøgagømø, palab pasran.

¹⁹Nambe undaarabelø ker, kaguende Tius nømerrig namun undaaraiг kua. ²⁰Møikkøben: “Nabe Tiuswan undaguig

kur” chibendø, nui nunewan tsalø ashibiibe, truiibe treeg kømubendø, isaptiig køn. Kaguende nui nunewan nui kaptøga asigwanguen undaaramiibe mas Tiuswan kaptøga mana asiimígwane ¿chinha undaaranrab kø? ²¹ Katø tru martrai Tius nø karua pasrig iigwan tøgaguer: Tiuswan undaguibe katø nui nunewangucha undaarau taigwan.

**Isubigwan Jesucristoinuutø
pasra tøgagúitøga chi
arrubigutøgucha puraambub**

5 Mutøgucha Jesúsbe Cristo kuitamab kørebiibe Tiusweinug kal-laweig køn. Incha mutøgucha Møskawan undarabiibe katø truigwei uregwangucha undaaran. ² Nambe øyamay tru Tiuswei uremeran undaguelø kermab wetøgørrer, Tiuswan nam undaraikkurrimba, katø nui tru maig maramigwan martrai pønssrailan møra marikkurrimba. ³ Tiuswan nam undaraibe nui tru maig maramigwan martrai pønssrailan nam møra marig, truig køn. Inchen tru martrai nø karua pønssrailøbe ke martrab kaimamdiibe kømøn. ⁴ Mutøgucha Tiusweinug srøig kal-lawaiibe yu pirau chine pureb arrubigu kebeñmø, purayan. Tru namun pirau treegu kebeñmø, kanawa purainrrai marøbiibe tru namui isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøgagúig, truig køn. ⁵ ¿Yu pirau chine pureb arrubigu kebeñmø, kanawa puraibiibe mu køh? Jesúsbe tru Tiuswei Nusrkain kuitamab kørebig, truitøwein køn.

**Tiuswei Nusrkaweimburab
maig kuigwan eshka**

⁶ Tru pitøgaba, anindøgaba arrubiibe, tru i Jesucristo køn, pitøgatø kømøtø, pitøgaba, anindøgaba arrubig. Tru treeg arrigwane Espíritu Santo

eshkan, kaguende tru Espíritube tru newan ciertonig kua. ⁷ Inchawei pøn køn, tru ‘treeg køn’ cha eshkabeløbe. ⁸ Truiløbe Espíritu Santoba, piba, animba køn. Inchen tru pønbe chi pegwan waminchimøtø, trunundøwei wamindan. ⁹ Møguelø ‘treeg køn’ cha, eshkaigwanguen nam ka utiibe, Tius namun ‘treeg køn’ cha, eshkawa pasriibe treetøgen kømø, purø nuikken køn. Kaguende Tius ‘treeg køn’ cha, nø eshkawa pasrøppe, nui Nusrkaweimburab wamindig køn. ¹⁰ Tiuswei Nusrkawan kørebiibe, Tius nui Nusrkaweimburab ‘treeg køn’ cha, eshkaigwane nøasiitø nui manrrau tøga pasran. Trune Tius maig taigwan køremíibe Tiuswane ka isaptiig kui lataig maran, kaguende Tius tru nui Nusrkaweimburab ‘treeg køn’ cha, wamindigwane treeg kuitamab køremuikkurri. ¹¹ Inchen Tius tru ‘treeg køn’ cha, wamindiibe iig køn: ‘Tru managatig øsig kømigwan Tius nø namun tranen, tru øsig kømibe nui Nusrkaweinug pasran’ taig. ¹² Inchawei Nusrkawan tøgaiibe tru øsig kømigwan tøgagøben, Tiuswei Nusrkawan chigaibe tru øsig kømigwan chigaig køn.

Maig kømigwan srabe wamindiilø

¹³ Ñim Tiuswei Nusrkawei munchiyu kørewa pønrrabelan nabe ñimun iigwan pørar, managatig øsig kømigwan ñim tøggar kui ashchai.

¹⁴ Inchawei nambe Tiuswane chi kørmø kemalla miamdiig kui aser, kaguende nam nun chigøben miappe, nø maig kønrrain køben nam trumay miabene, nøbe namune mørøbig kuimba. ¹⁵ Trube, nam chigøben miailan nø mørøbig kui ashibelø kuig køppe, namun chigøben paløtan cha, nam miawa pønssrailane, trube, utabguen indermab isumig køn.

¹⁶ Møikkøben ñui nunewan kaig marøb pasrai asig, tru managatig møra

pasramsromay srua inrrabgaig købene, nuyasig Tiuswan 'purugurra' cha miamig køn. Inchen truigwane Tiusbe nui øsig kuigwan tøgagønrrai tranrrun. libe kalø marig ke kwamigugatig srua inrrabgaigwan marøbelayasig køn. Kaig marig kwamigugatig srua inrrai marøbikkucha køn. Truigweimburappe, Tiuswan 'purugurra' cha, nabe miay chimur. ¹⁷Chigurrimbunø sølgandø tabig mariimfibe kaig marig kørrømisran. Inchendøgucha tru kaig mariilø møiløbe tru managatig møra pasramsromay srua inrrabgailø køn.

¹⁸Mutøgucha Tiusweinug kal-lawaiibe kaig maramigwan marøbig marøb uñmuin kui aser. Kaguende tru Tiuswei

Nusrkai nune ashib tøga pasrøben, tru kwaimandzig, larrø kaibe nune chinchab kaiman. ¹⁹Nambe Tiusweyelø kermab asha pønrrer. Inchen yu pirauigwane kerrigu mayamba tru kwaimandzig, larrø kaibe nø merrarrawa, nø ashib karub pasran. ²⁰Katø Tiuswei Nusrkaimbe arrua, namune chigúi møramigwan tranin kui aser, tru newan ciertonigwan nebua ashchai. Incha nambe kanbalatø pønrrer tru newan ciertoniguba, tru nui Nusrkai Jesucristoinuuba. Truibe tru cierton Tius køb, katø managatig øsiguig køb køn. ²¹Nai ureezheelø, tru taska mari tiusmerane mendamisray.

2 San Juan

Ciertoniiba, undag købiiba

1 Na, Tiusweimburabelan pera marøb pasrabig i kilgawan pørar, Tius lawa wesrua tøgagúig ishuumisagwan nui ureemeranba, tru na newan ciertonigu undaarailan. Katø natø kømøtø, mayeeløba tru newan ciertonigwan nebua ashibeløbe truiløgucha ñimune undaaran. ²Nambe ñimun undaarappe, tru newan ciertonig namui manrrau pasraikkurrin køn. Inchen tru ciertoniibe namba managatig pasrønrun. ³Tius Møskaweimba, katø Señor Jesucristo, tru Møskawei Nusrkaweimba, nui ka yandø tab indig køben, namun lastima asig køben, chi isumgaig tab købig køben namuim pala pønrrønrun, tru newan ciertoniguba, undag købiguba.

Undaguelø kømigwan karua pasrig

⁴Nabe truba truba kasraarar ñimui ureemerai utu møiløgøben Tiuswei newan ciertonigu amønain kuimba, Tius Møskai namun maig karua pasrig køben, treekke. ⁵Ñi, ishug misagwan, na mõi ñun pørigwan, martrai kan srøig karua pasra pørig kuig lataig inchimørrunrig chinrrainchar. Treeg kømøtø, tru srøsrøgurri namun maig karua pasrigwan trunundøweim pørar, tru kangurrin kangurri undaarayagun taigwan. ⁶Iig køn nam tru undag købigwan tøga pønramibe, Tius tru maig maramigwan martrai pønrsailan trunun møra marøb amønavig. Inchen tru martrai karua pasrigwan ñim

srøsrøgurri møriibe undag købigu amønirrain taig, truig kuig køn.

Namui isubigwan Cristoinug pønra amønaig

⁷Pøs yu piraube isa may wamincha kegørrøsrkøbelø truba truba webambin køn 'Jesucristobe yu piraumay møg lataig misra arrumuig køn' chibelø. Øyeeg inchibiibe tru may wamincha kegørrøsrkøbig, tru Criston ashig kømui inchib tsalø ashibig, truig kønrun. ⁸Ñimasiitøwei tab asha melay, ñim chigøben tabig marøb melailan kaptøasha pønrrømønrrappe. Treeg kømøtø, ñimui utamigwan kerrigu newan utamig kønrrai melay.

⁹Møikkøben Cristo kusrenanigutø pasrønrrab inchimøtø, nuinetø nemarøb purab kusrennrrab inchibiibe, Tiuswane chigaig køn. Trune Cristo maig kusrenanigutø pasrabig pasrabiibe, truiibe si, Møskawanba, Nusrkawanba tøgagig køn. ¹⁰Møikkøben ñimuinug arrua, tru treeg kusrenanigwan kømø kusrenanene, ñimui yau 'amø' cha, kebermøwei, ni katø 'manguen arrin køn' tamig kømøwein køn. ¹¹Kaguende 'manguen arrin køn' chibiibe tru nø kaig mariiløyu nøgucha tøgatø marøb pasran.

Srabe wamindiilø

¹²Nabe ñimun truba truba pøramig tøgagøbendø, kilgayu tintatøga pørmøtø, nabe ñimuimay attrab isur, malaugue ñimba waminchab namui kasrag købigwan newan tøgagønrrab.

¹³Tru ñui lawa wesruig numøsrawei ureemerabe ñun 'tab ka uñguh' chib wam øran.

3 San Juan

Gayoimburab tab waminchib

1 Na, Tiusweimburabelan pera marøb pasrabig, nai tab linchibig Gayon pørar, newan ciertonigu na undaaraigwan. ²Nai undaaraig, nabe ñuyasig Tiuswan miappe, ñui møsig Tiusweimburab tab køb lataitøwei, chiyutøgucha tab pub attraimba, katø ñui asrugucha kwanrrø kømø, tab unamig kønrraimba miabig kur. ³Nabe truba truba kasraarar møiløgøsrøn namui nunelø amrrua, tru newan ciertonig maig køben ñibe truyutø pasrab, katø treegutø ñi maig unigwan nan eshkaben. ⁴Tru newan ciertonig maig køben, nai ureemera treeg amønan taig wammøramibe, katøgan chi peg wammøri lataitøguen kømø, purø nu tab køtan.

⁵Nai undaaraig, namui nunelan ñi tabig purugub pasraibe, ñi purø tabig marig køn, ñuimbe asiimeelø kuingucha katøguchinguen tabig marøb. ⁶Truiløbe iglesiayuelai merrab ñi treeg undaguig køn cha wamindan. Ñi nømui ambamigwan ambub amrrai puruguabe, Tiuswan kasrag kømdiig kønrrai, tabig martrabguen. ⁷Kaguende nømbe Jesucristoi munchin undag køb webambamig køn, Tiuswan ashmø misaamerane chigucha chi purugúig utømø. ⁸Inchawei treekkurri nambe treeg marøb møguelane purugub asamig nebunrrun, Tiuswei tru newan ciertonigweimburab namgucha purugúig kørrømisrtrai.

Diótrefes søl marmø kaig marøb

⁹Nabe iglesian kan kilga pørig kuig køn. Inchendø Diótrefesbe na karuilan mormúig køn, kaguende nømui utu chiyutøgucha ke nø karub pasrønrrab inchibig kua. ¹⁰Inchawei treekkurri nabe ippe, nø chi mariilan ñim isunrrai wamindamønrrun, tru nø namun isa wamincha wam kusruigwan. Incha trutø kømøtø, nøbe nunelan utømøwei, katø utønrrab inchibelan meramba, iglesiayurri webetamba inchibig køn.

¹¹Nai undaaraig, kaig mariilan asha marmøtø, tabigwan asha mar. Tabig marøbiibe Tiuswein køn. Inchen kaig marøbiibe Tiuswane ashmúig køn.

¹²Mayeeløba Demetrioimburappe tabig waminchibelø køn. Tiuswei tru newan ciertonitøweinguen nune treeg marøbig køn cha eshkan. Inchen namgucha truigweimburappe 'treegwein køn' chib eshkan waminder. Inchen nam 'treeg køn' cha wamindiibe, isa kømø trendaig kuig ñibe ashibig køn.

Srabe wamindiilø

¹³Nabe ñun eshkamig truba truba tøgagøbendø kilgayu tintatøga pørøg kømøtan. ¹⁴⁻¹⁵Nabe maya yanayutø ñun ashchab attrab isur malaugue waminchab.

Chi isumgaig tab købiibe ñiba pasrønrrai isur. Tru tab lincha amøñibeløbe ñune 'ka uñgu' tan. Katø ñigucha namui asiilan kanun kanun nømunashib treetøweih chirrunrig.

San Judas

1 Na Judas, Santiagoi nuneg, Jesu-
cristoi marøb megabiibe Tius Møskai
wamiilø undaarailan, Jesucristobe chi
kømønrrai ashib tøga pasrailan na pørar.
² Purø lastima asigwanba, chi isumgaig
tab købigwanba, undag købigwanba ñim
uncha tøgagønrraimab isur.

Isa peetø kusrenanøbelø

³ Nai undaarailø, ñim lata, na lata
kanguelarrøtø tru nam kaigyugurri wes-
raig pønrraigweimburab ñimun pørtrab
truba truba isuig kuig køn. Inchendø
truburab pørmøtø, ‘øyeeg, øyeeg melay’
chib waminchib pøramig truba palai
ashar, tru Tiuswei misaameran Tiuswei
tru tabig srø wamwan Jesucristoim-
burab managatigweyasig treetø køn-
rai kanmaytø tranig købigwane mur
tranrrab pønrrai chinrrab. ⁴ Kaguende
møiløgøben mu ashmøwatø ñimui utu
nilø kebambin køn. Truiløbe kaigyu
pønrramig kønrrai manasrøwei treeg
mariilø købig køn. Tru Tiuswan ash-
meelø kaig møgueløbe namui Tiuswei
ka yandø tab indigwane nømun maig
marøg køben maramigweyasig merrar-
rawa tøgagøn. Katø, tru nøtø kandø
Mayeelaim Pala Pasrabig, namui Señor
Jesucristone nømbe ‘ashmeelø ker’ chi-
belø køn.

⁵ Ñimbe yandø ashibelø kuindøgucha,
nabe katø isungarunrrab inchar, Israel
misaameranma Egipto piraugurri
Señorbe wesrappe, wesrabendø,
wendøsrombe nun tru køremeelane
pinisaig købigwan. ⁶ Katø ángelesmeran
chigucha nømunne srøsrø chiyu
pønrrønrrai pønrsøben, truyutø
pønrrømøtø, trunun elachippa,
tarømisrøbelane purø trømbø løstiigu
pønrrønrrai Tiusbe managatig
cadenastøga merrarrowa pønrsraig køn,

tru maig maramigwan asha maramig
purø nu kwalømweyasig. ⁷ Katø Sodoma
misaameraba, Gomorra misaameraba,
tru puluwan ciudadameraba treetøwei,
ishumburba, møgueløba trømbøig
kaig marøb, katø møgueløbe nøm
møgueløasiyaitø trømbøig marøb
kømig, trutø srua ambiilan managuen
kwamø nagu møra melønrrai kebeta,
pønrsraig køn, trunun katøganelø isua
asha kømig kønrrai.

⁸ Katø øyeeg købenguen tru møguelø
piaig lataigutø amønibeløbe nømui
asrwan kaig kønrrai marøb, katø
ashib karub purrabelane mørmø,
kaashib, katø tru srømbalasreelø truba
nørreelanguen tsalø wamab inchibelø
køn. ⁹ Trune tru arcángel Miguel
købenguen, tru nugwaimandziiba
Moiséswei asr cha aleguiyab kua,
truikken tsalø wamab kaig nebubash
chinrrab inchimøtø: “Øyeebe maramig
kømøn chib, Señor ñun namubash”
cha. Trutøh taig købig køn. ¹⁰ Trune
tru i møgueløbe nøm chigúinguen
mørmubendø, tsalø wamabelø køn.
Nømun tre lataig asønauigutø nøm
chigúí mørigwane, animalmera chugúí
mørmeelø lataig trømbøig marøbelø
køn, nømasiitø minchib treramig.

¹¹ ¡Ay, nømuimbe maig kønrrerah!
Kaguende nømbe Cañwei maywan mer-
rarrowa amban. Nømbe an kanag købi-
itø Balaam kebeninuutøwei kegørra,
katø mørmuikkurri Coréwan pinisailø
lataitøwei pinisailø køn. ¹² Ñim Tiuswei
undag købigwan tøga kasraatø lincha
mab waramig tøgagúiløyube, nømbe ke
ka trømbøig mindishibelø treelø køn.
Nømbe chigucha kørikkar ka nømuim-
burab øska mab, øska muchibashtø
inchibelø. Nømbe wañimera chi pigar-
wan ambumay imay isig srua ambig
latailø køn. Katø mamig nigamig puben,
niimø tusrmera latailø, srølbañau kiti-
ilø, pamay kwailø køn. ¹³ Nømbe maryu

pi welarmera namig latøgushib kurrab arrubigu, kan pichall weguchib latailø kòn, tru nòmui trømbøig ashikken kònrrabgaig mariiløbe. Estrellasmera nòmui ambamwan kòmø, pella ambub latailø kòn. Truilaimbe purø trømbøig lóstøyu managatig pønrrønrrai pøn-sramig tamariilø pønrran.

¹⁴ Adánweinukkurimbunø misaamera srøig, srøig kurrab arrubig siete nemisren arrubig tru Enockucha, tru i kaig misagweimbura manawei trencha eshkawa pasrig købig kòn: “Au, Señorbe nui tarømari ángelesmeran purø nørø sötø peraig arrun cha, ¹⁵ maya misaameran maig kònrrabigwan asha marøb, nøm chu pønrramigwan pønrrønrrai pønrrønrrab, tru larrø kailane nøm kailø kuimaytø larrø kaig mariilan mundøgucha treeg martrab. Katø tru larrø kailø chigurrimbunø mørøbguen møram kaig wamindi wammeratøga nun waminchibelan treeg kørømartrappa arrun taig kòn.” ¹⁶ Nømbe chiwandøgucha kaig kõtangøba chib, chiwandøgucha søl marmø, kalø marangøba chib waminchibelø kòn, nòmui kaig isuilø maig køben, nømbe treeg amønibelø kua. Katø nòmui triitøgabe nòmasiitø purø nørreelø misrøb wamindamba, katøganelane truba tabzhig misrøb wamindamba inchibelø kòn, nòmuyasig chigøben tøgagug købiitø.

Tiuswei misaameran isuatø amøninrrai waminchib

¹⁷ Trune ñim, nai undaarailøbe, namui Señor Jesucristo nøashib karua øriilø merrabsrøwei wamindigwan isua kuy. ¹⁸ Kaguende truiløbe ñimune øyeeg taig købig kòn: “Yandø srabe kwalømmerawane misaamera tabigwane ke ka indzatø mørøbelø, nømun maig amønig

køben treeg trømbøig marøb amønibelø kònrrun” taigwan. ¹⁹ Iiløwein kòn, tru misaameran ka nørøtø marøb pirisha pønrrøbelø. Nømbe nòmui asr maig palai inchen, treeg marøbelø, Tiuswei Espiritune chigar kòn.

²⁰ Trune ñim, nai undaarailøbe, ñimui isubig newan chishchig Tiusweinuutø tøga pønrraigu katøguchinguen nørørab ambay, Espiritu Santo maig wamindingaruben trumay Tiusba waminchib. ²¹ Ñimbe Tiuswei undag købigutø amønippe, truyutø amønay, namui Señor Jesucristoi lastima asiitøga managatig øsig kømigwan tranraitamab isua muniirab.

²² Møiløgøben treeg kuitamab isumba, katø treeg kømuitamab isumba inchibelane ñimbe lastima tøgaguy. ²³ Katøganelane nagugurri wesrui, trumay kaigyugurri wesrub. Inchen katøganelane lastima tøgagømig kòn. Inchendø purø ashiptø maray, trømbøig marøg købigu nøm trømbøig mariiløtøga chillig inchib kewa llirab pønrrailanguen ashikken kømui inchib.

Tiuswan tabig wamindiilø srabeig

²⁴ Tru ñim kaigyu kørømonrrai asamig maramburab maramig tøgag, katø truba truba kasrag nui törguegwalmabiisrø chigucha chi tamgailø chishchig ñim kemalla pønrramig kònrrai tøga pasrabig, ²⁵ Tius kandø wabig, namun Kaigyugurri Wesrabigwan namui Señor Jesucristogurri törguegwalmabiiba, purø nuig muguen nebua isumgaiba, mayeelaim pala asamburab ashib pasraiba, mugucha manchinraingaug karuiba, iilan nuin kònrrai inder, manasrøngurri, møyia lata, katø managatig. Treeg kònrrun.

El Apocalipsis

Jesucristo San Juanwan torgandø ashchai kenamarig

1 Iibe Jesucriston Tius torgandø kenamarig kòn, nò nui karuig melabelan kenamartrai, tru maya yanayutø purainrrabigwan. Jesucristobe nui marøb megabig Juanwan kan ángelwan øra, kenamarig kòn. ²Inchen Juanbe nò maig asigwan kerrigu isa kømø, maig kuigwan wamindan, Tiuswei wamwanba, Jesucristo maig eshkaigwanba.

³Mayanguen tab kuig kòn, tru chineto pub attrabig pørigwan lebigweimbe. Katø trunun leben møra, tru maig taigwan marøbelø chigucha maya nuguen tab kuilø kòn. Kaguende yandø tru pub attrabiibe pub pasran.

Juan siete iglesiameran pørøb

⁴Na, Juanbe, Asia pirau siete iglesiameran pørar. Ka yandø tab indigwanba, katø tru chi isumgaig tab købigwanba ñimuin kønrraimab isur, Tius tru mõi ya køb, merrabsrø køb, attrabig køb, truigweinukkurrimba, katø siete espíritumera, tru Tius wamisra karub waigwei merrab pønrrabelainukkurrimba, ⁵katø Jesucristoinukkurrimba arrubigwan. Nøbe waminchippe, maig kuigwan eshkabig køb, katø tru maya kwabelai utu nømerrig øsirabig køb, katø nøbe pirau maya reymeraim pala nò karub pasrabig køb indan. Truibe namune undaarab, nambe kaig mariiløyu lusri latalø kuigwan nui anindøga elatsørka, ⁶katø namune reymera latawei ashib karub pønrrønrrai mara pønstraig kòn, sacerdotemera Tius nui Møskaweyasig. ¡Tørguegwalmabiiba, maramburab mariibabe nuin kønrrai managatig! Treeg kønrrai.

⁷¡Au! Cristobe wañiyu arrun. Inchen mayeelø ashen, katø nun tru kelarrab kwanøbeløguen ashchun.

Inchen pirau maya misaamerabe truba truba isui inchib kishchun nun ashippe.

Øø, øyeeg kønrrun.

⁸Tru Señor Tius, Newan Maramburab Marøbiibe trendan: “Srøsrriiba, Srabeibabe na kur cha, Aba, Zetaba latawei, tru mõi ya køb, merrabsrø køb, katø attrabig.”

Juan kan piab lataigu Criston asig

⁹Na Juan, ñimui nuneg, chigøben purø trømbøig puben isumdiigu lata, katø Tius nò ashib karub wainug lata, chigúindøgucha ñimba, Jesucristoba kanbalatø pasrabig pasrabig kur. Nan kan pi tøbøtag pirø pasrabig, Patmos tainug wanrrai kegutsig wabig kur, Tiuswei wamgurrimba, katø Jesucristoimburabigwan eshkaikkurrimba. ¹⁰Kan isrin kwaløm Espiritu nan tøga pasramisren, nai wendaube kan wam kan trompeta wanrrøb lataig nan truba mur trenchibig kòn:

¹¹—Ñi chi asigwan kan kilgayu pøra, tru siete iglesiameran ør cha, Efesomayba, Esmirnamayba, Pergamomayba, Tiatiramayba, Sardismayba, Filadelfiamayba, katø Laodiceamayba.—

¹²Inchen tru wam nan waminchibiibe muin kõtashchab keesha ashene, truyube oro kandilerumera siete nørreelø pønrraptinchibig kòn. ¹³Inchene tru siete kandilerumerai tøbøtaabe kan mugøsrøn møg lataig pasraptinchibig kòn, nui kewagúibe katsig søchi kørriig keweikke. Inchen nui pechoyu pørønaibe oro købig kòn. ¹⁴Turyu pusruube kan pulø isig lataig, wañi lataig puløzhig, nui kabmerabe kan nagurø lataig køben, ¹⁵nui srøbmerabe bron-

cen nagu pill-llanen tǒrbilabig lataig pil-abig kǒben, nui wambe kan nu pi mullib wanrrǒb lataig kǒbig kǒn. ¹⁶Nui kusrmay taskube estrellamera siete sruaig, nui trigugurrimbe kan espada pinrrǒba purǒ trǒsrig tǒgaig webarrubig kǒn; nui malǒbe nǒsig tǒr kǒptǒ pilamburab pilab lataikke.

¹⁷Inchen nabe nun ashippe, nui kat-sigu kwaig lataig peninabig kǒn. Inchen nǒbe nui kusrmay tasiitǒga nan trenchib estsarǒbig kǒn:

—Chi kǒrig kui inchimǒta cha. Nabe Srǒsriiba, Srabeiba, ¹⁸tru Øsig Wabig kur cha, kwain tsubig kua. Inchendǒ ash, chibig kǒn, øsiguig war cha, man-agatig. Nabe kwamigwei llavimeranba, katǒ tru kwabelǒ pǒnrrainug llavimeranba tǒgagur cha.

¹⁹Inchawei ñi chi asigwane pǒr chibig kǒn, mǒi ya maig kuigwanba, katǒ wendǒsrǒ maig kǒnrrabigwanba.

²⁰Inchen tru estrellamera siete nai kusrmay tasigu ñi asigweimburappa, katǒ tru siete oro kandilerumeraimburappa tru mu asimíig pasrabiibe øyegwan eshk-abig kǒn: tru siete estrellamerabe siete iglesiamerayu ángelesmera kǒben, tru siete kandilerumerabe tru siete iglesiameran eshkabig kǒn.

Efeso iglesian wam ørǒb

2 ¹Efeso iglesiai ángelwan iigwan pǒr: Tru siete estrellameran kusrmay tasigu srua pasrab, katǒ tru siete oro kandilerumerai utu uñib inchibiibe øyah tan cha: ²Nabe ñui chi mariilan ashar cha, ñui maramelan mur tranrrab megaigwanba, megabig megaigwanba. Katǒ ñibe kaig marǒbelane ka tǒgagømig awentanrrab kaimab, katǒ truilǒ kǒmubendǒ, ‘Cristo nǒashib karua øriilǒ ker’ chibelan, nǒm treelǒwein kuitashchab ñi asha, ka isapteelǒ kuin kui merrarrab indi ashar.

³Katǒ maya kaig nebuindǒgucha ñibe megabig megab, nagurrindǒ treegu kǒrrǒmismǒ megain kui ashar.

⁴Inchendǒ nabe ñun chiyu kǒsrǒn kalǒ kǒn tamig tǒgagur: ñibe srǒsrǒbe truba undaguig kuig, mǒimbe trunun elatsin kǒn. ⁵Inchawei mandǒgurri peñibrermab isu, tru srǒsrǒ undag kǒbigwan, ñui kaig mariilan isua mǒra, Tiusweimay llirawa, srǒsrǒ marigwan mar. Treeg inchimuisruandǒbe, nabe ñuimay arrua, ñui kandilerune pasrainukkurri kusramǒnrrun, ñi isua mǒrmubene. ⁶Treeg kuindǒgucha, ñibe ñuimburappe iigwan tǒgagǒn: Nicolaítasmera marigwane tsaliig kǒben, nagucha truilǒ marigwane tsaliig kur.

⁷Kalubaibe mǒr EspírITU iglesiameran wamindigwan. Maig kuindǒgucha truyu pureb ibigwane tru øsig kǒm tusryu mamigwan manrrai nabe tranamǒnrrun, Tius nǒ waisrǒ purǒ tabzhiisrǒ tru tǒbǒtag pasrabigwan.

Esmirna iglesian wam ørǒb

⁸Esmirna iglesiai ángelwan iigwan pǒr:

Tru Srǒsriig kǒb katǒ Srabeig kǒb, tru kwawa, katǒyug øsiirab inchibiibe øyah tan cha: ⁹Nabe ñi truba truba chigǒben kaig nebuinab megaigwanba, ñi waacha kuigwanba ashar cha. Inchendǒ ñibe waacha kǒmǒtǒ, puaig kǒn. Katǒ tru ‘judíós ker’ chibelǒ ñuimburab truba truba chigǒben kaig waminchen ashar cha. Inchendǒ nǒmbe treelǒ kǒmǒn, nǒmui tulundzuni yauelǒbe mayamba nǒmbe Satanáswein kǒn. ¹⁰Ñimbe kǒrig kui inchimǒtay,

maya yana kômowatø chigøben nebuinab pønrramigwan. Au, nugwaimandziibe mõilan køben ñimui utugurri kailan keeri yau kebetønrrun, maig inchibelø kõtashchab ashchab. Inchen ñimbe kwalømmera diez nemisramne truba kaig indinab melamig nebunrrun. Kwamnegatig megabig megau, nabe øsig køm coronan tranamønrrun cha.

¹¹ Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan. Maig kuindøgucha truyu pureb ibiibe katøle kwangarunrrabig mindisaig kønrraamøn cha.

Pergamo iglesian wam ørøb

¹² Pergamo iglesiai ángelwan iigwan pør:

Tru espada pinrrøba puro trøsrigwan srua pasrabiibe øyah tan cha: ¹³ Satanás nø wamisra merrarrawa karub wainug ñibe truyu pasrabig kui nabe ashar cha. Inchendø ñibe nai munchiwan pesannamø, tøgagøbig tøgagøb, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúigwan elachib 'trugatiig kømur' chib pasrømøwei indig køn, tru Antipas nan elachimø pasrabig naimburab waminchibigwan kweechib kwalømmerawanguen Satanás nø marøb uninug.

¹⁴ Inchendø kan chigøsrøndø ñun kalø køn tamig tøgagur: mõiløgøsrøn tru Balaam kusrenanigwan marøbelan ñibe truyu tøgagøn cha. Tru Balaambe Balacwan øyamay martrai kusrenanig køn, Israelwei misaameran srurrengwargarub taska mari tiusmerayasig kweetsi mamimeran mangarumba, katø møgueløba, ishumburmeraba trømbøig martrai karumba inchib. ¹⁵ Katø treetøwei ñigucha

ñuinug tøgagøn mõiløgøsrøn Nicolaítasmerai kusrenaniilan elachig kømui inchibelan. ¹⁶ Treeg købene, ñui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay llirau. Treeg marmøwabe, nabe petø ñuimay arrua, nai trigu espatatøga truiløba kwayamønrrun.

¹⁷ Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan. Maig kuindøgucha truyu pureb ibigwane nabe tru mamig maná taig sorig pasrabigwan manrrai tranøb, katø kan pulø sruuzhig tranøb indamønrrun. Incha tru sruuzhigube kan munchi srøig pørig pasrønrrun, truigwane mugucha asiimíig tru utabiitøwei nebua ashchun.

Tiatira iglesian wam ørøb

¹⁸ Katø Tiatira iglesiai ángelwan iigwan pør:

Tiuswei Nusrkai, tru nui kabmerabe kan nagurø latailø tøgai, katø nui srøbmerabe kan broncen chishtø pinømøren, tørbilabig lataig tøgaiibe øyah tan cha: ¹⁹ Nabe ñui chi mariilan ashar cha, ñui undag købigwan køben, ñui isubigwan nainuutø pasra tøgagúigwan køben, ñi marøb megaigwan køben, katø chigúingucha tammay megaigwan købengue. Incha katø mõimbe srøsrø lata kømø, katøguchinguen marøb megai ashar.

²⁰ Inchendø kan chigøsrøn ñun kalø køn tamig tøgagur: isatø 'Tius maig karuigwan eshkabig kur' chibig, tru ishug Jezabelwan ñibe tøgagømgaig kuingucha ka tøgagøn cha, nøbe kusrenniitøgaba, katø chull asøska trømbøig isungaruitøgaba, tru nai marøb melabelan ishumburmeranba, møguelanba trømbøig maringarub,

katø taska mari tiusmerayasi
kweetsi mamimeran mangarub
inchibigwan. ²¹Nabe nune maya
yana kōsrøn muniiraig kōn, nui kaig
mariilan isua mōra, Tiusweimay
lliranrai. Inchen nōbe nui trōmbōig
maramigwane treeg marmōnrrab
katøyug isua mōrōg kōmuindan.

²²Au, nabe nune camayu tsunrrai
kwanrrō kutsamōnrrun. Katø
nōba itōlulōpteelane nabe
truba truba trōmbōig nebuilō
kōnrrai maramōnrrun, tru
ishuubamisra nōmui kaig mariilan
nōm isua mōrmuisruandōbe.

²³Incha katø tru mendig amōñib
ureemerane nabe purō isumdiig
mara, kweetsamōnrrun. Nabe
isuigwan lata, manrrōwan lata
nabe tōrguelarrab ashibig kuin
kui maya iglesiamera nebua
ashchun. Incha nabe ñimun
mōigwandōgucha ñimui mariilō
maig kōben, kanun kanun treeg
tranamōnrrun. ²⁴Trune ñim
katōgan sōtō Tiatirasrō warabelō
tru kaig kusrenaniilan marmōwei,
Satanāskurri purō nōrrō kusreb
chib tōgagūilan nebua ashmōwei
inchibelane nabe ñimune trenchar:
Katōgan chi peg maramibe
maskucha negwanmumōnrrun
cha. ²⁵Inchendō ñim tōgagōbguen
indigwane na arrumnegatig
elachimō, isua mōra tōgaguy.

²⁶Maig kuindōgucha truyu
pureb ibiibe, na maig martrai
karuig kōben trunun srbegatig
marōbigwane chu pirausrōn kōben
misag nōrrō pōnrrabelan truilaim
pala mugucha mandamgaig
karumigwan tōgagōnrrai
tranamōnrrun, ²⁷nan nai Mōskai
martrai tranōb lataitōwei.

‘Inchen tru treeg karumigwan utabiibe
tru misag nōrrō pōnrrabelane

kan tsandzōn pōrōtsiitōga mu kur-
raasamgaig karub martrun,
nōmune kan pirō kōtsōmeran lataitō
pusha petab.’

²⁸Incha katø tru tōr-rrab arruben
webarrub estrellan tranamōnrrun.

²⁹Espiritu iglesiameran wamindig-
wan, kalubaibe mōr.

Sardis iglesian wam ørøb

3 Katø Sardis iglesiai ángelwan iig-
wan pør:

Tru Tiuswei siete espíritumer-
anba, siete estrellameranba tōgaibe
øyah tan cha: Nabe ñui mariilan
ashar cha. Ñibe øsiguig kōn chib
waminabig kōbendō, kwaig kōn.

²¡Kiagasrō! Chiwan kōben ke
pinamitō palab pōnrrabelane
tamar. Kaguende nai Tiuswein
kabyu ñui mariilōbe newan
tabig kōmui ashar. ³Inchawei
kusrenaniilan ñi mōra utigwane
mōra marōb, ñui kaig mariilan
isua mōra, Tiusweimay llirab
inchi. Ñi kiagasrōmuisruandōbe,
kan niliig lataig nabe ñuimay
arrumōnrrun, ñi chu ura attrab
kuinguen mōrmōwatō.

⁴Inchen kōben misaamera
Sardissrō kan mamdō kōn nōmui
kewagūilan chillig incha kōmeelō.
Truilōbe naba amōñinrrun
pulōzheelan kewar, kaguende
nōmbe øyegwanwei kenrrabelō
kōn. ⁵Maig kuindōgucha truyu
pureb ibiibe pulōzheelō kenanig
kōnrrun. Incha nabe managatig
øsig purrōnrrabelai munchimeran
pørig libroygurri nui munchiwan
kerramumōnrrun. Incha nabe
nai Mōskawei merrappa, nui
ángelesmerai merrappa, øibe
nain kōn cha, nui munchiwan
eshkamōnrrun. ⁶Kalubaibe

mør Espíritu iglesiameran wamindigwan.

Filadelfia iglesian wam ørøb

⁷ Katø Filadelfia iglesiai ángelwan iigwan pør:

Tru Newan Tabig, Newan Ciertonig, tru rey Davidwei llaviwan sruaig, tru nø kurene, mugucha kasrønrrab kaimab, katø nø kasrøbene, mugucha kurtrab kaimab inchai marøbiibe, øyah tan cha: ⁸ Ñi chi mariilan kerrigu nabe ashar cha. Au, nabe ñui merrab kan yaskab kura pasrar, truigwane mugucha kasramgaig. Ke trengatig nebua marøppe, marmubendø, nai wamwan møra marøb, ñibe nai munchiwan ‘ashmíig kur’ chib isømøn. ⁹ Au, nabe Satanáswei tulundzuni yauelø ‘Judíosmera ker’ chibendø, judíos komeelø, ka isatø inchibelan, ñui merrab tømønrrai indamønrrun. Incha nabe ñune undaguig kui nebua ashchun. ¹⁰ Kaguende na karuilan tammay marøbig marøb megaikkurri nagucha ñun asamønrrun chi kømønrrai pirau muba kuimburab warab misaameran maig inchibelø kõtashchab asamig pirau ørøba yandø purø trømbøig puben.

¹¹ Nabe petø arrumønrrun. Ñi tabig tøgagúigwane elachimøta, ñui coronan mu katøgan merraramønrraimbe. ¹² Maig kuindøgucha truyu pureb ibigwane nai Tiuswei yau kan pilar lataig maramønrrun. Inchen managuen nøbe truyugurrimbe webinraamøn. Inchen nabe nuinuube nai Tiuswei munchiwan pørøb, nai Tiuswei ciuda, tru srø Jerusalén, nai Tiuswei srømbalarøngurri kør-raarrubigwei munchiwan pørøb, nai srø munchin pørøb indamønrrun.

¹³ Kalubaibe mør Espíritu iglesiameran wamindigwan.

Laodicea iglesian wam ørøb

¹⁴ Katø Laodicea iglesiai ángelwan iigwan pør:

Tru Amen, tru treeg køppe treeg, tru newan ciertonigwan eshkabig, tru Tius chiwandøgucha pølbasa maren, nømerrig trendø pasrabiibe iilan øyah tan cha: ¹⁵ Ñui chi mariilan ashar cha. Ñibe pishin kømøwei, pachibig kømøwein køn. Pishin kui, kabe pachibig kui, treeg kuikken søl købsruinrrun. ¹⁶ Inchawei pishin kømøwei, pachibig kømøwei, mørøtø kurag kuikkurri, nabe nai trigugurri wennamønrrun. ¹⁷ Ñibe trendan: “Nabe puai, truba tøga misraig, chigucha yandø palaimíig kur” cha. Inchendø ñibe uñmuinguen uñib waacha, ñiguen øyeezhig misrin kønmab asamdiig, katø waacha chiguchagaig, ashchab kaimabig, køsaatiig, øyeeg købendø, ñibe ashmøn. ¹⁸ Inchawei nabe ñun øyeeg mar tamønrrun. Nagu parra purørig oro chishchigwan naiwan penø cha, trutøgabe puai kønrrig cha. Katø kemeløgucha naiwan puløzheelø penø cha, ñui asr køsaatiig kørig kømddiigwan kasrønrrappe. Katø ñi ashibig misramig kabyu srølamig møgucha naiwan penø.

¹⁹ Mayeelan na undaarailane øyee marmøta chib nabe namab, katø ichaguchib inchibig kur, søl mar-trai. Maig isuppe, treegwan mar-trab kandø isua, ñui kaig mariilan isua møra, Tiusweimay lli-rau. ²⁰ Au, nabe yaskabu wamab pasrar. Møikkøben nai wamwan møra, yaskabwan kurene, nuinug

kebya, nabe nõba maben, nõbe naba manrrun.

²¹Maig kuindøgucha truyu pureb ibigwane na wamisra karub wainug naba wanrrai tranamønrrun, maig kuindøgucha na truyu puraarrub arrua, nai Møskaimba nõ wainug wamisrøb lataitøwei wamig kõnrrai.

²²Kalubaibe mør Espíritu iglesiam-eran wamindigwan.—

Tiuswan srømbalasreelø truba truba tabig waminchib

4 Øyeelø chab puraiben, na ashene, kan yaskab srømbalasrø kurig pas-raptinchibig kõn. Inchen kan wam trompeta wanrrøb lataig srøtø tru na møriibe nan øyah waminchib trenchibig kõn:

—Yusrø nebamø cha; iilai wendau purainrrabigwan na ñun kenamartrumøn— cha.

²Inchen tru urastø Espíritu nõ nan tøga pasramisren, srømbalasrømbe tru karub wamisra wamig kan pasrig pas-rai nabe ashibig kur. Inchen truyube kan mugøsrøn wabig kõn. ³Inchen truyu wabiibe kan jasje sruuba, cornalina sruuba lataig købig kõn. Inchen tru nõ waim pøtøgatanbe kan køshømbøtø kan esmeralda srug latazhig pasrabig kõn. ⁴Tru wamisra karub waim pøtøgatanbe wamisra karub purrailø katø-gan veinticuatro pønrrai ashibig kur. Truiløyube kølli misaamera veinticuatro purrabelø kõn, puløzheelø kewar, nõmui turyube corona orotøga mariilø petsargue. ⁵Inchen tru nõ wamisra karub wainug truyugurrimbe sre pilabelø køben, wammera køben, palaig trashibelø køben webambubig kõn. Katø tru karub waig merrappe lãmpamera nag pilabelø siete pilab pønrrabig kõn, truiløbe tru Tiuswei siete espíritumera

kõn. ⁶Inchen tru karub waig merrappe kan mar wabig kõn, pigriu tørguelar-røzhig lataig.

Tru karub wainug pøtøgatanbe merrabmayba, wendaumayba, pinrrø mendamayba pigbatø øsiguelø pønrrabelø kõn, truiløbe merrabmayba, wendaumayba kabmeratø netseelø.

⁷Inchen tru øsiguig srøsrøibe kan leõn lataig køben, tru wendauibe kan toro lataig køben, katø tru wendauibe kan mõwei malø lataig køben, tru pib kõnrrayuibe kan wasrø pala uñib lataig købig kõn. ⁸Inchen tru pigbatø øsigueløbe mõitøgucha kwaldzariimera seisbatø tøgar, truiløbe wambiiimay, umbumay kabmeratø netseelø, yem kwaløm øyah tamigwane pinømø, trenchibelø kõn:

“Newan tabig, newan tabig, newan tabig Señor Tius Newan Maramburab Marøbig; tru købig, mõi ya wabig, tru attrabig” chib.

⁹Tru managatig øsig wanrrabig, tru karub wainug wabigwan, tru pigbatø øsiguelø maya nuguen tab kõnrrun chib, tabig kui asha tab inchib, ungwa, ungwa chibelø kõn. ¹⁰Incha trendaimørig tru kølli misaamera veinticuatroeløbe nui merrab tømønrsrøb sraløptø sraløbelø kõn køriibala tabig waminchab tru managatig øsig wabigwan. Incha nõmui coronameran tru nõ karub wainug merrab trenchib petabelø kõn:

¹¹“Señor namui Tius, ñibe maya nuguen tabigwanba, tabig kui asha tab indigwanba, maramburab maramigwanba utambuawei utønrrabiibe ñi kõn chib, kaguende chiwandøgucha kerrigu ñi marig kuimba,

Ñi treeg kõnrrai isuikkurri treeg mariilø, treeg pønrran” chib.

Ubisha-unø kilgawan kurøb

5 Incha tru wamisra karub wainug wabigwei kusrmay taskube kan libro palamay umbumay pørigwan nabe srua wai ashibig kur, truipe siete sell-ostøga melsra kasraig. ²Inchen kan ángel maramburab maramig tøgagig truba mur trenchib payibig køn:

—Sellomeran kølsrøb, kilgawan kurøb, ¿treegwan martraptiig tabiibe mu kerah?— cha. ³Inchendø ni srømbalarø lata, pirau lata, pirø umbu lata tru libron kurtraptiibe mu kawei, katø tru umbu pørigwan maig kõtashchab trawashchaptiibe mu kawein købig køn. ⁴Inchen nabe truba kishibig kur, kaguende tru libron kurtraptiibe mu kawei, katø tru umbumay pørigwan maig kõtashchab trawashchaptiibe mu kawein køben. ⁵Inchen mõikkørøn tru utuig kan kølli misaabe nane trenchibig køn:

—¡Kishmøta! cha. ¡Ash! cha. Tru León Judáwei misag sötøygurriig, tru Davidwei misagurri arrubiibe nun tru ashig kømui inchibelan nømun kerriguwan chi inchaingag kanawa kørømarøb pureb yaig køn cha, sellomeran kølsrøb, kilgawan kurøb inchabig.—

⁶Inchen tru karub wainuube kan ubisha-unø kweetsig købig lataig asøn-abendø, katøle kurra pasrai ashibig kur, tru pibgatø øsiguelaimba, kølli misaameraimba tøbøtaabe. Tru Ubisha-unøbe siete kigulmeraba, siete kabmeraba tøgagig købig køn. Inchen tru kabmerabe tru Tiuswei siete espíritumera købig køn, tru pirau ørøba truøø øriilø. ⁷Inchen nøbe arrua, tru karub wainug wabigwei kusrmay taskugurri libron utabig køn. ⁸Inchen nø libron utøbene, tru pibgatø øsigueløba, tru veinticuatro kølli misaamerababe tru Ubisha-unai merrab tøbønsrøb sraløptinchi-belø køn. Møitøgucha arpa sruartø, katø

oro copamera may irrabzhiitø netsig sruar købig køn. Tru may irrabzhiibe Tiuswei misaamera Tiusba wamindiilø truig købig køn. ⁹Katø kan cantaig srøig øyeeg cantabelø køn trenchib:

“Libron uta, sellomeran kølsrøb inchabiibe ñitøwein køn chib.

Kaguende ñibe kweetsig kua, ñui anindøga namune Tiusweyasig ñi penig køn chib, chi misaamerandøgucha, chi wam waminchibelandøgucha, chi misag sötømerandøgucha, misaamera nørø pønrrabelø chu pirausreelandøgucha.

¹⁰Incha ñibe nømun namui Tiusweyasig reymera latawei karub purrabelø kønrraimba, sacerdotemera kønrraimba mara purrønnen, nømbe pirau karumburab karunrrun” chib.

¹¹Incha katø na ashene, tru karub waim pøtøgatanbe ángesmera truba nørø pasrabigwei wamwanba, tru øsiguelai wamwanba, tru kølli misaamerai wamwanba mørøbig kur. Truiløbe purø nørø køptø, millones y millones købig køn. ¹²Incha truba truba mur trenchibelø køn:

“Tru Ubisha-unø kweetsig købiibe tru maramburab maramigwan køben, chiwandøgucha palømø, tøgagúigwan køben, muguen nebua kusremgagigwan køben, maramburab maramigwan køben, tabig kui asha tab indigwan køben, tørguegwalmabigwan køben, purø tabig wamindigwan køben, utambuawei utønrrabiibe ñitøwein køn” cha.

¹³Incha katø tru srømbalarø lata, pirau lata, pirø umbu lata, maryu lata tru chigurribunø Tius marig øsiguig pønrrabeløbe øyah taig mørøbig kur:

“Tru wamisra karub wainug wabigwanba, katø tru Ubisha-unanbabe, tru purø tabig wamindiiba, tabig kui asha tab indiiba, tørbilabiiba, maramburab maramibabe, managatig patsømfíg nuin kønrrain” chib.

¹⁴Inchen tru pibgatø øsigueløbe trenchibelø køn: “¡Treeg kønrrun!” chib. Inchen tru kølli misaamerabe tømbønsrøb srala, køriibala Tiuswan tabig waminchibelø køn.

Tru siete sellosmera

6 Inchen tru srøsrø sellon Ubisha-unø kølsra, kuren, na ashene, tru pibgatø øsiguelai utuig, møikkøsrøn kan wam palaig trashib lataig truba mur trendaig mørøbig kur:

—¡Amø!— chib.

²Inchen na ashene, kan pulø kaulli pasraptinchibig køn. Inchen truigwan itøgwana wabiibe nui taskube kan arco sruaig købig køn. Inchen nune pet-samig kan corona tranen, nun ashig kø-mui inchibelan kerriguwan chinchain-gaig kanawa kørrømarøb pureb yaig køn, katø kanabig kananrrab.

³Inchen Ubisha-unø tru pamay kønrrabyu sellon kølsra, kurene, tru øsiguig srøsrøigwei wendauibe nane:

—¡Amø!— chibig køn.

⁴Inchen katøgan kaulli webipt-inchibig køn, píguig. Inchen truyu itøgwana wabigwane pirau muba kuimburab ambumay, imay tab waramigwan kerranrrai nune mu katønrraingaig treegwan martrai tranig køn, kangurrin kangurri kwetchai. Katø nune kan truba nu espadagucha tranig køn.

⁵Inchen Ubisha-unø tru pøn kønrrabyu sellon kølsra, kurene, tru pøn kønrrabyu øsiguibe trendaig mørøbig kur:

—¡Amø!— cha.

Inchen na ashene, kan yalø kaulli pasraptinchibig køn. Inchen truyu itøgwana wabiibe tasigube palansa sruaig købig køn. ⁶Inchene tru øsiguelai utube kan wam øyah taig nabe mørøbig kur: “Mawa, mawa marøb megaig anbe tirigu pa libra penam netø køben, katø mawa, mawa marøb megaig anbe cebada seis libras penam netø kønrrun cha. Inchendø aceitenba, vinonbabe mindish-inrrab kømø” cha.

⁷Inchen Ubisha-unø tru pib kønrrabyu sellon kølsra, kurene, tru pib kønrrabyu øsiguibe trendaig mørøbig kur:

—¡Amø!— cha.

⁸Inchen na ashene, kan pulø øskø kaulli pasraptinchibig køn. Inchen truyu itøgwana wabiibe, “Kwamig” cha wamig køben, tru wendaube, tru kwabelø pønrraig, “Hades” cha wamig, truig arrubig køn. Inchen tru i parwane maramburab marøb kweechib martrai traniiø købig køn espadatøga køben, parøtøga køben, kaig kwanrrømeratøga køben, kau umbu namig animalmeratøga køben pirø muba kuimburab pib millonesyube millonbatø, pib milyube milbatø, kwetchai.

Trattrøgatø kønrrabyu selloba, seis kønrrabyu selloba

⁹Inchen Ubisha-unø tru trattrøgatø kønrrabyu sellon kølsra kuren, na ashene, tru Tiuswei wangurrimba, Tiusweimburab eshkaikkurrimba kweetsilai møsiimerane altar umbu ashibig kur. ¹⁰Inchen truiløbe mur trashib trenchibelø køn: “Señor, Mayeelaim Pala Pasrabig, newan tabig, newan ciertonig, ¿tru pirau warab misaameran maig maramigwan asha marøb, namui ani lusigwan ulø payib indamigwane, chu uraskatig munugunrrab?” cha.

¹¹Inchen nømune kanun kanun kemig puløzheelø tranabe: “Maya yanatø

katøguchi ka israb munuguy chibig køn, ñimui nunelø Cristoiwan ñim lataitøwei marøb melabelan treetøwei kweetsiilø nemisramnegatig.”

¹²Inchen Ubisha-unø tru seis kønrrabyu sellon kølsra kuren, na ashene, purø trømbøig mur pirø kønøben, pørrbe ¡katø! yaliig misrøbig køn, kan yalø llensu lataikke. Inchen pølbe Kerriguba ani lataig misrøbig køn. ¹³Inchen estrellamerabe srømbalasrøngurri pirausrø kørrabelø køn, kan higuera tusr nui srahe higos niguiizheelan mur isig icha kørrørskøb lataitøweingue. ¹⁴Inchen srømbalabe kan kilga kirrøb lataitø pinøben, nørrø tunmeraba, katø pi tøbøtag pønrrab pirømeraba truiløbe mayamba nøm pønrrainukkurri nøørøsrø malsrailø købig køn. ¹⁵Inchen pirau reymera køben, nørrø kusreb møguelø køben, maya suldaumeraim pala ashib karub pønrrabelø køben, puarmera køben, mas nørriig marøbelø køben, karuindiig melabelø køben, karuindiig melømeelø køben, søteeløba pirø trabmerayuba, nørrø tunmerayu tru nørrø srug utuwanba trubabelø køn. ¹⁶Incha tunmeranba, peñameranba trenchib trashibelø køn:

—¡Namuim pala itøgørrørray! cha. Tru karub wainug wamisra wabigwei maløwanba, tru Ubisha-unai purø trømbøig namig købigwanba ashmønrrab sørørray chib. ¹⁷Kaguende tru purø trømbøig kørig kømdiig nø namig wam kwaløm puin køn cha. ¿Kan tregube mu kuim pasramisra pasramdiig kønrrab kø?— chibelø køn.

**Israel misaameran
144.000-wan Tiuswein kui
asamdiig kønrrai marcailø**

7 Øyeeg chab puraißen, nabe pigbatø ángelesmera pørr kal-labgatømay køben, pørr kebibgatømay køben,

kandarøgatømaysrøn køben, imaygatømaysrøn køben, pirau pib palø pønrrai ashibig kur, tru pib paløyugurri isig ichib webarrubigwan pirau lata, maryu lata, chi tusrmerandøgucha isig ichimønrrai katab. ²Inchen katøgan ángel, pørr kal-labgatøsrøngurri nebarri ashibig kur. Truibe Øsig Wab Tiuswei marcan sruaig tru pigbatø ángelesmera pirøwanba, marwanba mindishinrrab maramburab waramigwan utabelan mur trashib trenchibig køn: ³—Pirøwan lata, marwan lata, tusrmeran lata mindishimøtay cha, namui Tius tru marøb melabelan nuielø kui asamdiig kønrrai nømui kappalømerayu chab marcarnegatig.—

⁴Inchen tru marcailø mam køn chita-mørtrab na mørene, 144.000 mil køn, chibig køn, tru doce nusrkalø Israel-weinukkurri nørrø karrab misaamera, ⁵Judáweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, Rubénweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, Gadweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, ⁶Aserweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, Neftaliweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, Manasésweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, ⁷Simeónweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, Leviweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, Isacarweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, ⁸Zabulónweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, Joséweinukkurri karrab misaamera 12.000 køben, Benjaminweinukkurri karrab misaamera 12.000 køn taig mørøbig kur.

**Truba truba nu misag
sõtø puliig kewar**

⁹Øyeeg chab puraiben, na ashene, mømibe tru wamisra karub waigwei merrappa, tru Ubisha-unai merrappabe misag purø nu, muguen mundzamaig pønrrabelø køn, misaamera nõrrø pønrrabig chu pirausreelø køben, nõrrø kanbalatø warabelø chi misaamera køben, peg peg misag sõtømera køben, peg peg wam waminchib misaamera købengue. Truiløbe puløzheelø kewar, tasigube palma ishiimera sruar, ¹⁰mayeeløba trenchib mur trashibelø køn:

“Kaigyugurri wesraibe namui Tius, tru wamisra karub wainug wabigweinukkurrimba, tru Ubisha-unainukkurrimba arrubig køn” chib.

¹¹Inchen maya ángelesmerabe tru karub wainuuba, kølli misaameraimba, tru pibgatø øsiguelaimba, truilaim pøtøgatan pønrrøwa, tru karub waigwei merrab piraugatig tømønrsøb srala, Tiuswan køriibala tabig waminchib, ¹²trenchibelø køn:

“¡Treeg kønrrun! cha. Purø tabig wamindiiba, tørguegwalmabiiba, muguen nebua kusremgaiba, maya nuguen ungua, ungua taiba, tabig kui asha tab indiiba, maramburab mariiba, mugucha chindamgaiba, iiløbe managatig namui Tiuswein kønrrain chibelø køn. Treeg kønrrun.”

¹³Inchene møikkøsrøn kan kølli misag nan payibig køn:

—¿I puløzhig kewarbe mumera køh? cha. ¿Chugurri amrruh?— cha.

¹⁴Inchene nabe:

—Nai Señor, ñibe asha pasrainrrabguen— chibene, nõbe nan trenchibig køn:

—Iiløbe tru purø trømbøig isumdi-igugurri purørruwar køn cha. Nømbe nõmui keilan tsarar, Ubisha-unai anindøga puløzhig marar køn cha.

¹⁵Treekkurri nõmbe Tius tru wamisra karub wainug merrab pønrran cha. Yem, kwaløm nui tab yau nuyasig marøb pønrran cha.

Inchen tru karub wainug wabiibe, nõmuim pala nõ sõtø pasraitøga nõmun chinchimønrrai ashchun cha.

¹⁶Yandø nõmbe parøgwai mormøwei, pimulgwai mormøwei, pørr pati mormøwei, kabe katøgan pekkurri pachig kui mormøwei inchun cha.

¹⁷Kaguende tru wamisra karub wain tøbøtag Ubisha-unø pasrabiibe nõmune kan ubishameran lataig ashib pera pasrøwa, tru øsig kømigwan tranøb pigabmerasrømay pera inrrun cha.

Inchen Tiusbe nõmui kabmerayu kappiwan pinømørtrun— cha, trenchibig køn.

Tru siete kønrrabyu sello

8 Ubisha-unø tru siete kønrrabyu sel lon kølsra kurene, srømbalasrømbe kan media ura wasrønzhig kørrømisrøbig køn.

²Inchene ángelesmera sieteelø Tiuswei merrab pønrrai ashibig kur. Inchen nõmune siete trompetas tranøbig køn. ³Inchen katøgan ángel arruabe, tru altar keta pasramisrøbig køn, truiibe may irrabzheelø pusramig, orotøga marigwan mutaig. Inchen nune may irrabzheelø truba nu tranøbig køn, tru mayeelø Tiuswei misaamera Tiusba wamindiilan tru may irrabzhiibamara, tru wamisra karub waigwei merrab tru altar orotøga marig pasrabiibala tranrrai. ⁴Inchen tru may irrabig patig naguishba, Tiuswei misaamera tru nõba wamindiiløbabe Tiuswei merrab

nebibig kòn tru ángelwei tasigugurri.
⁵Inchen tru ángelbe tru may irrabzhig
 pusrigwan muta, tru altaryugurri
 trøsr naarrørswan netsøgana, pirausrø
 pinøguchene, palaig trasamba, chi
 wanringuen möramgaig wanrramba,
 sre pilamba, pirø kónamba inchibig
 kòn.

Trompetamera siete

⁶Inchen tru ángelesmera sieteelø tru
 siete trompetameran suarbe urrønrrab
 yandø tamara pønramisrøbelø kòn.

⁷Inchen tru srøsrø ángel nui
 trompetan urrøbene, sre srug naaba,
 animba lindisaig arruben, pirau trunun
 kørøbetig købig kòn. Inchen truørø
 pirøbe muba kuimburab tøbøtag lutau
 pachen, katø tusrmera treetøwei
 pirø muba kuimburab tøbøtag lutau
 pachen, katø mayam pumera pillizheelø
 chigucha chishtø pachibig kòn.

⁸Inchen tru ángel pagatø kønrrabyuig
 nui trompetan urrøbene, kan purø nu
 tun ørøba naarab lataigwan maryu
 keguchene, marbe tøbøtag lutau ani mis-
 ren, ⁹truyu øsig purrabeløbe tøbøtag lu-
 tau chab kwaben, katø tru maryu bar-
 comera maya købiibe tøbøtag lutau chab
 pinabig kòn.

¹⁰Inchen tru ángel pøn kønrrabyuig
 nui trompetan urrøbene, kan truba nu
 estrella srømbalasarøngurri nu nag tulu
 lataig naarab peñippe, pimera kuimørig
 nørø pimeran køben, katø kølømo pi
 kal-labzheelan køben, mayamba pøn-
 gatøyu partø, partø ka kørømisren,
 kane itøbenig kørømisrøbig kòn. ¹¹Tru
 estrellabe Ajenjo munchi købig kòn.
 Inchen pimera tru pønyu kanun itøben-
 imburappe, larrø trømbø møbgølig mis-
 ren, misaamerabe tru møb pimeragurri
 truba truba nørø kwabelø kòn.

¹²Inchen tru ángel pib kønrrabyuig
 nui trompetan urrøbene, nøsig lata, katø
 pøl lata tøbøtag lutau mindisailø kør-

rømisren, katø estrellamera chigucha
 maya købig tøbøtag lutau mindisaig
 pilømeelø kørømisrøbig kòn, yem lata,
 kwalømo lata pib urabatø purø løstiig
 kønrrai.

¹³Inchen na mømibe ashene, kan
 wasrø srømbalawan llirab arri mørøbig
 kur, mur trashib, øyah chib: “¡Ay
 karrengucha kuita! ¡Ay karrengucha
 kuita! ¡Ay karrengucha kuita! ¡Pirau
 warab misag waachameran maig kør-
 rrer! chib, tru katøgan pøngatø ánge-
 lesmera trompetan urrøbene.”

Tru trattøgatø kønrrabyu trompeta

9Inchen tru ángel trattøgatø køn-
 rrabyuig nui trompetan urrøbene,
 kan estrella srømbalasarøngurri pirausrø
 peni ashibig kur. Inchen tru estrellane
 tru purø trømbø umbu trabyu llaviwan
 tranig kòn. ²Tru purø trømbø umbu
 trabwan kurene, truyugurrimbe
 naguish kan nu hornoyugurri lataig
 nebarrubig kòn. Inchen nøsiiba, pala
 srønzhig chishchig pasrabiibabe
 tru trabyu naguishkurri løstørabig
 kòn. ³Inchen tru naguishyugurrimbe
 chapullmera piraumay werruben,
 truilane pirau alacránmera lataitøwei
 mu chindamgaig martrai tranig kòn.
⁴Incha truilane pirau puwan lata,
 kauwan lata, chi tusrwandøgucha
 mindishimønrrain karuig kòn, tru
 Tiuswei sellon kappaløyu chiga
 misaamerandø mindishinraingue.
⁵Inchendø kweechippe, kweechimøtø,
 trattø pøl ørøba purø trømbøig
 pusrkwaig melønrrain købig kòn.
 Inchen tru pusrkwabiibe misagwan
 kan alacrán kwanen pusrkwabig lataig
 købig kòn.

⁶Inchen tru kwalømmerawane
 misaamerabe kwamigwane labendø,
 chinchagucha kwanrrab kaimanrrun.
 Kwag kuimbe inchendø, kwamibe
 nømuinukkurrimbe tarømisrtrun.

⁷Tru chapullmerabe kaullimera guerrayu kwayamig tamariilø lataig asønabelø købig køn. Nømui turyube orotøga marig latailø corona petsar købig køn. Inchen nømui maløbe kan misag malø latailøgue. ⁸Inchen nømui pusruube ishuwei lataig køben, nømui trugulmerabe kan leónwein trugul lataig tøgar købig køn. ⁹Nømui asrwan merrammay chinchimønrrai katabig kan tsandzøn lataig tøgar, katø nømui kwaldzarig ichen wanrrøbiibe, kan guerrayu kwayanrab carretillameran kaulli sötø srua lulen wanrrab lataig trømbøig wanrrabig køn. ¹⁰Inchen tru mørrmerabe kan alacránwei lataig køben, katø kalmera kwanøbig tøgar købig køn. Inchen nømui mørrmerayube misaameran trattø pøl ørøba maramburab marøb mindisamig tøgar købig køn. ¹¹Inchen nømun ashib karub pera pasrabiibe, tru puro trømbø umbu trabyu ángel købig køn, hebreomaybe Abadon munchi køben, griegomaybe Apolión munchi.

¹²Tru i trømbøig kørig kømddiig srosriibe chab puraiben, katøgucha trømbøig kørig kømddiig attrabig par palabig køn.

Seis kønrrabyu trompeta

¹³Inchen tru ángel seis kønrrabyuig nui trompetan urrabig køn. Inchen Tiuswei merrab pasrabig orotøga mari altaryu, tru pibgatø kigulmerayugurrimbe kan wam webarri mørøbig kur, ¹⁴tru seis kønrrabyuig trompeta srua ángelwane trenchib:

—Tru pibgatø ángelesmera Eufrates nu pi menda lusrig pønrrabelan lelachi— cha.

¹⁵Inchen tru pibgatø ángelesmeran ke yandø treeg pumweimba, tru kwalømweimba, tru pølweimba, tru pilaweimba treeg martrai tamariilø pønrrabelan pirau muba kuimbura

maya misag pasrabigwan tres milyu milbatø kwetchai, tru ángelesmerane elatsiilø købelø køn. ¹⁶Inchen tru suldaumera kaulli palartø doscientos millones køn taig mørøbig kur.

¹⁷Pøs øyamay nan piab lataigu øyeeg kenamisren kaullimeran øyeeg ashar: tru itøgwanarbe nømui asrwan merrammay chinchimønrrai katabiibe, nag lata piguig køben, pillizhig køben, øskøig azufre lataig køben tøgar købig køn. Tru kaullimerai turmerabe leónmerain tur latailø køben, nømui trigugurrimbe naaba, naguishba, azufreba webarrubig køn. ¹⁸Inchen pirau muba kuimbura misaamera pøn millonyube millonbatø kwaben, pøn milyube milbatø kwabig køn, tru i pøngatø trømbøig naaba, naguishba, azufreba kaullimerai trigugurri webarruben. ¹⁹Pøs tru kaullimera mu chindamgaig maramig tøgagúibe nømui triguba, mørryuba pasrabig køn. Kaguende nømui mørrmerabe ulmera latailø turmera tøgar købig køn, truiløtøga misaameran mindishibelø.

²⁰Inchen misaamera tru i øyeeg trømbøig chab puraiben, kwamø kørrømisrøbeløbe øyeeg puraibenguen nømui taska mariilan treeg marmønrrab isua mørøb elachimeelø køn, tru kwaimandziimeran køriibala tabig wamindamigwan lata, nømui taska mari tiusmeran lata, tru nøm orotøga mariilan lata, tsandzøn andøga mariilan lata, broncetøga mariilan lata, sruutøga mariilan lata, tsiitøga mariilan lata, truilan elachig kømub, truiløbe ashmøwei, mørmøwei, ammøwei inchibelan. ²¹Katø kweet-samigwan lata, misag wanna trømbø maramelan lata, møgueløba, ishum-burmeraba trømbøig maramigwan lata, nilamigwan lata treeg marmønrrab isua møra, Tiusweimay llirameelø køn.

Angel kan libro-unan sruaig

10 Inchen katøgan ángel maramburab marøbig srømbalasarøngurri kørraarrubig køn. Truibe wañindøga pinøgasraig, tur palabe kan køshømbøtø tøgaig, nui maløbe kan nøsig lataig pilabig køben, nui srøbmerabe ølneb kan nag pilabig lataig købig køn. ²Taskube kan libro-unan kura sruaig pasrabig køn. Incha kusrmay srøbwane mar pala punappe, atsimay srøbwane pirau puna pasramisrøbig køn. ³Inchabe truba mur trashibig køn, kan león trashib lataikke. Inchen tru trashibene, siete palaig trashibeløbe tru trasaigwan treetøweih trashib løtabelø køn. ⁴Inchen tru siete palaig trashibelø chab waminchen, nabe pørtrab inchene, srømbalasarøngurri nane kan wam treeg mørø waminchibig køn:

—Tru siete palaig trashibelø wamindigwane pørmøtø, ñuinetø esegau—cha.

⁵Inchen tru ángel mar palaba, pirø palaba na pasrai asiibe kusrmay tasigwan srømbalaneb kusrawabe, trenchibig køn:

⁶“Srømbalawan lata, truyu pønrrabelan lata, pirøwan lata, tru pirau pønrrabelan lata, marwan lata, truyu chine purrabelan lata marøbig, tru managatig øsig wabikken ashen, truigwei merrab trendamørrun cha: Yandø mas srarørnraamøn cha. ⁷Pøš tru ángel siete kørnrrabyuig trompetan urram kwalømmerna puben, urrab pølbasrene, Tiuswei chigøben maramig søriilø pønrrabeløbe yandø marig kørromistrun cha, tru nui marøb melabelø tru nø maig karuigwan eshkabelø maig eshkaig, treeg.”

⁸Tru srømbalasarø wam na møriibe nan katøyug waminchib trenchibig køn:

—Inrrø cha. Incha tru ángel mar palaba, pirø palaba puna pasrabig tasku

libro-unø kura srua pasraigwan utø—cha.

⁹Inchen nabe ángelweimay ya, tru libro-unan tranrra chibene:

—¡Cha! chibig køn. Inchabe, ¡Ma! chibig køn. Nui trigube kuizhig miel lataig kua, ñui patsaube møbig misrtrun—cha.

¹⁰Inchen nabe tru libro-unan ángelwan uta, mabene, nai trigube kan miel lataig kuizhig købendø, na chab mabene, nai patsaube larrø møbgølig misrøbig køn. ¹¹Inchabe nane trenchibelø køn:

—Ñibe misaamera nørrø kanbalatø warabelanba, misag nørrø pønrrabelanba, peg peg wam waminchib misaameranba, reymeranba Tius maig eshkanrrai karuigwan treeg kørnrun chib katøyug eshkamig nebunrrun—cha.

Tiusweimburab maig kuigwan eshkabelø pailø

11 Incha nane kan caña, unaasin tsig lataig tranabe, trenchibig køn:

—Kurra, Tiuswei yawanba, tru altarwanba unaasha, katø truyu Tiuswan kørriibala tabig waminchibelan munchi cha. ²Inchendø Tiuswei yau, tru yawambigwane unashmøta cha. Kaguende judíos kømø misaamera Tiuswan ashmeelan tranig pasran cha. Truiløbe tru Tiusweindø tarømari ciudawane pøn pila y tøbø pilaba itølulrrab køn cha. ³Inchen nabe pailø naimburab maig kuigwan waminchibelan øramønrrun cha, eshkanrrab amrrai. Truiløbe yaliig trøsrkøleelø kewar kwalømmerna mil doscientos sesenta nemisramne naimburab eshkaib waminchun—cha.

⁴I tru pailø naimburab maig kuigwan waminchibeløbe, tru pagatø olivo tusrmera køb, tru pagatø kandilerumera køb køn, Tius pirøwan nø ashib karub

pasrabigwei merrab pønrrabelø.
⁵Møikkøben chigøben nòmun kaig martrab inchene, nòmui trigugurrimbe nag webarringarua, nòmune kerrigu chishtø parrøbelø køn. Møikkøben nòmun mindishinrab inchibeløbe øyeeq kwamig nebunrrun. ⁶Tru Tiusweimburabigwan eshkabeløbe srømbalawan kasramig maramburab martrabelø køn, nòm Tiusweimburabigwan eshkab amøiib kwalømmerawan sre pumønrrai. Katø treetøwei pimerangucha anim pimera misrtrai marøg købene, anim pimera martrabelø køn. Katø pirøwangucha kaig nebunrrai, kaig kwanrrømera køben, kaig pølømmera mindishinrrabelø ørtrun, nòmun mammay mindishig køben mindishinrrai.

⁷Yandø tru Tiusweimburabigwan maig kuigwan nòm chab eshkabene, tru purø trømbø umbu trabyugurri animal purø trømbøgølig nebarrua nøbma kwayam lawa, nø kanawa, truilane kwetchun. ⁸Inchen kwailai asrmerabe ciudayu mayeelø llirai mayu waramisrtrun tru nòmui Señorwan kurusyu mesraig nu ciudayu, truike Sodomaba, Egiptoba lataig asønabig køn cha waminug. ⁹Inchen misag nørø kanbalatø warabeløba, peg peg misag sötømeraba, peg peg wamaminchibeløba, chu pirausreelø køben misag nørø pønrrabeløba, truiløbe pøn kwaløm menrra tru kwailai asrmerane ashib kønrrun. Incha truilai asrmerane sörinrabmerayu sörøbashmønrrun. ¹⁰Inchen misaamera pirau warabeløbe tru kwaig warabelaimburab truba truba kasraarawa, kasrag købiitø kangurrin kangurri ketiilø ørtrun, kaguende tru pailø Tius maig karuigwan eshkabeløbe tru nòmune mumaygucha kømiiq jkatø! isua møra melønrrai marøbelø kuikkurri.

¹¹Indiibe pøn kwaløm menrrayube øsig kømig Tiusweinukkurri arrubig nòmuginug kebiben øsiiranrrai Tius nòmun urrøben, katø kurra, pønrramisrøptinchen, mayeelø ashibelane purø trømbøig kørig købig arrubig køn. ¹²Inchene tru pailøbe srømbalasarøngurri kan wam truba mur wamindi mørøbelø køn, trenchibig: “Yusrø nerruy” cha. Inchen nòmun ashig kømui inchibeløbe ashibelø køn, nømbe kan wañiyu srømbalasarømay nebamben. ¹³Inchen treeg puraibendø, kan truba mur pirø kønabig arruben, tru pirø kønabikkurri ciudayu yamerabe milmørig cienbatø kegørrabig køn. Inchen treegu misaamera siete mil kwabelø køn. Inchen kwamø kørrømisrøbeløbe truba trømbøig kørig kuilø, Tius srømbalasarø wabigwan truba truba tabig waminchibelø køn.

¹⁴Srøsriigwei wendauig trømbøig chab puraibendø, tru kørig kømdiig pøn kønrrabyuibe petø attrun.

Tru siete kønrrabyu trompeta

¹⁵Inchen tru ángel siete kønrrabyuig nui trompetan urrøbene, srømbalasarømbe wammera purø mur trenchibelø køn:

“Pirau reymera nòm ashib karub tøgagüiløbe namui Señorweimba, nui Cristoimba misran cha.

Inchen nøbe managatig ashib karub wanrrun” cha.

¹⁶Inchen tru kølli misaamera veinticuatroelø tru nòm karub purrainug Tiuswei merrab purrabeløbe pirau tøm-bønsrøb srala, Tiuswan køriibala tabig waminchib, ¹⁷trenchibelø køn:

“Mayanguen ungwa, ungwa, Señor Tius Newan Maramburab Marøbig,

møi ya pasrabig, katø manawei købig. Kaguende ñui purø nuig maramburab mariitøga

ñibe ashib karub pølbasran cha.

¹⁸Misaamera nõrrø pønrrabeløbe truba truba namig kurrig køn cha.

Inchendø ñui purø trømbøig namig købig pub,

katø tru kwabelan maig kønrrabigwan asha maramikkucha yandø pub in-din køn cha.

Inchen ñui marøb melabelø

tru ñi maig karuigwan eshkabelanba,

katø tru ñui misaameranba,

ñui munchiwan kaig kui lataig maramigwan køriguelanba,

nõrrø kusrebelanba, treeg kømeealanba,

truilan truburø ketamikkucha puin køn cha.

Trugurri pirøwan mindishib pinishi-belangucha pinisamig puin køn” cha, trenchibelø køn.

¹⁹Inchen Tiuswei ya tru srømbalasrø pasrabig kurene, tru israelitasmeraba Tius acuerdo marig, tru arcabe, truyu kena pasrabig køn. Inchen palaig pil-abelø køben, wammera køben, palaig trashibelø køben, katø kan truba mur pirø kønabig køben, purø trømbøig sre sug pubig køben arrubig køn.

Ishuuba, dragonba

12 Inchene srømbalasrømbe kan truba nuig chigøben kønrrab kuitamab asha kømig kenamisrøbig køn. Kan ishug nui asrwan pøsrøga pinøbuli lataig, srøb umbube pølwan tøgaig, turyu corona estrellamera doce tøgaig petsaig købig køn. ²Tru ishube kwanrriig kua, yandø unø tammisrtrab trømbøig pusrkwai inchib, truba trashibig køn.

³Inchene srømbalasrømbe katøgan chigøben kønrrab kuitamab asha kømig kenamisrøbig køn. Kan dragon piguiig purø nuig, turmerabe siete tøgaig, katø kigulmera diez tøgaig, turmørig tabzheelø petsartø købig køn. ⁴Incha srømbalasrø estrellamerane kanbalø ørøba nui mørrtøga srua, tøbøtag

lutau pirau pinøbetabig køn. Incha tru dragonbe tru unø tammisrtrab ishubeim pinrøgue pasramisrøbig køn, tammisren latatø unan manrrab.

⁵Inchen tru ishube kan møy-unø tammisren, trube misag nõrrø pønrrabelan chuelandøgucha ashib karuppe, kan tsandzøn pørøtsigwan srua pasramisra mu kurraasamgaig karub martrabig købig køn. Inchendø nui nusrkawane kerrappa, Tiusweimayba, nõ wamisra karub wainuumayba nune srua yaig køn. ⁶Inchen ishube mu misag warab waraimøsrømay luløbig køn, tru ishug tsumig Tius tamara pasriisrømay, kwalømmera mil doscientos sesenta nemisramne trusrø mannøb tøgagønrrai.

⁷Inchen trugurrimbe srømbalasrømbe Miguel nui ángelesmeraba purø trømbøig kwayabelø køn tru dragonba. Inchen dragonbe nui kaig ángelesmeraba kwayabendø, ⁸chinchaguen kanab kwayanrrab kaimaben, yandø trugurri srømbalasrømbe nõmuimbe yandø chu pønrramikkaig patsabig køn. ⁹Inchen tru purø nu dragon, tru merrabsrø ulwane pinøgutsig køn, truigwane nugwaimandzig cha wamamba, Satanás cha wamamba indigwan, tru pirau maya misagwan kegørrørkøbigwan. Truigwane nui kaig ángelesmeranbañau pirau pinøbusrig køn.

¹⁰Inchen nabe srømbalasrø kan wam truba mur trendaig møyøbig kur:

“Møyimbe yandø kaigygurri wesraiba,

katø maramburab maramiba,

namui Tius nõ ashib karub wamiba,

katø nui Cristo mu mandamgaig karub marøb wamiba puin køn cha.

Kaguende Satanás Tiuswei merrab yem, kwaløm

namui nunelan ‘yeeg kailø køn’ chib,

‘øyeg marøbelø køn’ chib pasrabigwane pinøgutsin køn cha.

¹¹Namui nuneløbe tru Ubisha-unai aningurrimba,

nøm Tiuswei wamwan wamindikkurrimba

kanawa pønrramisran cha.

Kwamig nebubene, kwanrraptø pønrraig køn cha,

nømbe øsig kømigwangøba isumøtø.

¹²Inchawei treekkurri, srømbalameraba,

katø kerrigu truyu pønrrabelø

chigucha truba kasraaray cha.

Inchendø ñusiamus, pirau chi øsig købelø lata,

marmerrayu lata øsigueløbe chincer! cha.

Kaguende nugwaimandzig ñimuimay

ke ne namig kuin kørrayan cha,

nui llirab unamibe yana unamig kømønrrab kuimba.”

¹³Inchen dragon nune pirausrø pinøgutsi mørabe, tru ishug møg-unø tøgagøbigwane pasraarøb mendøben,

¹⁴tru ishuwane purø nu wasrøwei pagatø kwaldzariimeran tranig køn,

ulweim pulugurri purø yabsrø nø tsumsrømay pala kurra inrrai tru mu misag warab waraimøsrømay.

Tru pøn pila y tøbø pilaba nun mannøb tøgagømsrømay.

¹⁵Inchen ulbe ishuwan pasraarøb ya, nui triimay pi weguchibig køn,

kan nu piiburabig, tru ishuwan pi srua yaig kønrrai.

¹⁶Inchendø pirøbe tru dragon trigugurri nu pi wegutsigwane anchippa kerrigu piñiptinchibig køn,

tru ishuwan purugunrrab.

¹⁷⁻¹⁸Treenchene, dragonbe ishuwan purø trømbøig namaptø, tru ishuweinukkurri katøburø amrrub misaameraba kwayam lanrrab

ibig køn, Tius tru maig maramigwan martrai karuigwan møra marøbelø,

Jesucristoimburabigwan tabigwan elachimø marøb tøga pønrrabig pønrrabeløba.

Incha tru dragonbe tru mar menda pisrumyu pasramisrøbig køn.

Pagatø animal trømbøgøleelø

13 Inchen maryugurrimbe kan animal purø trømbøgølig

webarrubig køn, turmera siete, kigulmera diez tøgag, kigulmørig

purø tabzhig petsargue. Inchen turmørig munchi pøriibe Tiuswan purø trømbøig wamabig pørig tøgar købig køn.

²Inchen tru trømbøgøligwan na asiibe kan tiiri lataig købig køn,

srøbmerabe wig srøb lataig køben, nui triibe leónwein trig lataikke.

Trunun tru dragonbe nui maramburab maramigwanba, nø wamisra karub waigwanba,

mu mandamgaig mayangatikkucha karug køben karub martrai tru animal trømbøgøligwan tranøbig køn.

³Inchen tru trømbøgøligwei turmerabe, mø tur køsrønbe purø trømbøig

køriindig kwanrraptiig lataig købendø, tru treeg køriindiibe tammisrin køben,

mayeelø yu piraueløbe truba kwaara ashib, tru wendautø ambubelø køn.

⁴Incha misaamerabe tru dragonwan køriibala tabig waminchibelø køn,

kaguende dragonbe tru trømbøgøligwan nui karumburab karumigwan martrai tranikkurri.

Katø tru trømbøgøligwangucha treetøwei køriibala tabig waminchib trenchibelø køn:

—¿Kan i trømbøgølig lataibe katøgane mu kuin kønrrab kø? chib.

¿Kan nøbabe mu kuin kwayam lanrrautah?— chib.

⁵Incha tru animal trømbøgøligwane katø kan trig tranig køn purab nuig misrøb wamindamba,

purø trømbøig wamamba inchai, katø pøn pila y tøbø pilaba mu mandamgaig martraimba.

⁶Inchen tru animal trømbøgøliibe nui trigwan kurøbig køn, Tiuswan purø trømbøig waminchab.

Incha Tiuswei munchiwanba, nø pasraigwanba, srømbalasrø purrabelanba purø

trømbøig wamabig køn. ⁷Incha tru Tiuswei misaameraba kwayabasha, nø ka kanabasig køn. Incha chi misag sötømeran køben, kanbalatø warabelø chi misaameran køben, peg peg wam waminchib misaameran køben, norrø misag pønrrabig chu pirausreelan køben, truilaim pala mu manchinrraingaug karumigwan tøgagønrraingucha tranig køn. ⁸Tru animal trømbøgøligwane tru maya misag pirau warabeløbe køriibala tabig waminchibelø køn, tru chiwangurrimbunø marøb urassrøwei Ubisha-unø kweetsig kønrrabigwei libroyu tru managatig øsig purrønrrabelan pørigu nømui munchimeran truyu chigarbe.

⁹Møikkøben kalubaibe mør.

¹⁰Merrarrowa srua ambinanrrabelane, merrarrowa srua amben, espadatøga kweetsinanrrabelane, espadatøga kwetchun. Øyeelø pubene, tru Tiuswei misaamerabe chi arringucha ka melaptø melamiguba, katø isubigwan Jesucristoinuutø pasra tøga pønrramiguba masken treegutø melabig melamitøwein kønrrun.

Tru animal purø trømbøgølig

¹¹Inchen katøgan animal trømbøgølig piragurri nebarri ashar. Truibe pagatø kigulmera ubisha-unai lataig asønabig tøgag købendø, waminchippe, dragon lataig waminchibig køn. ¹²Truibe tru animal trømbøgølig srosriigwei mu manchinrraingaug marøb karuigwan nø tøga pasramisra, nui merrab treetøweih marøb karubig køn. Incha pirowanba, pirau warab misaameranbabe tru animal trømbøgølig srøtiig tru purø trømbøig kørriindig tøgag købig, chi øsig kønrrabgaig kua, tammisraigwan køriibala tabig waminchai inchibig køn. ¹³Incha katø nøgucha misaamera

nui maramburab marigwan asha kønrrai chigøben truba nørreelø marøbig køn, misaamera ashen srømbalaserøngurringuen piraumay nag kørraarringarub. ¹⁴Tru treeg asha kømig tru animal trømbøgølig srosriigwei merrab marbasikkurri, nøbe pirau warabelan peløsrka chab kegørrørskøbig køn. Incha tru trømbøgølig srosriibe tru espadatøga truba kørrø kørriindig købendø, kwamø, øsig købigwan tab inchab, trunun asha, treetøwei mara pasrtrai pirau misaameran karubig køn. ¹⁵Incha tru trømbøgølig srøtiigwan treetøwei mara pasrigwane øsig kømigwan nøbe tranøbig køn, tru mara pasriibe waminchibig misra, nun køriibala tabig waminchimeelane mayeelan kwanrrai martrai. ¹⁶Incha trutø kømøtø, norrø kusreb møguelan køben, treeg kōmeelan køben, puarmeran køben, waachameran køben, karuindiig melabelan køben, karuindiig melōmeelan køben mayeelanba kusrmay tasigu kui, kappaløyu kui marcangarubig køn, ¹⁷tru trømbøgøligwei munchin kui, numeron kui marcaig chigaibe mugucha yanmøwei, penømøwei inchai.

¹⁸Yubesi chigüi ashchappe, purø nu isumig pasran. Tab chigüi mørøbiibe, tru trømbøgøligwei numeron maya tran-dashchab ash. Kaguende kan møwei numero køn. Tru numerobe 666 køn.

144.000-elø cantaig

14 Inchen na ashene, Ubisha-unøbe Sion taig Tun pala pasrai ashibig kur. Inchen 144.000 tru nøba pønrrabeløbe Ubisha-unai munchiwanba, Møskawei munchiwanba nømui kappaløyu pørig tøgar pønrrabelø køn. ²Inchen srømbalaserøngurrimbe kan wanrøbig mørøbig kur, kan truba truba nu pi wanrøb lataig, kabe kan palaig mur trashib mullib

lataig, truba yamelø arpas kónabelø kónoben wanrrøb lataig wanrrøbig kón, trube. ³Incha tru wamisra karub waigwei merrappa, tru pibgatø øsiguelai merrappa, kólli misaamerai merrappa tru 144.000-eløbe kerrigu srøig mana mörimøzhig cantabelø kón. Tru cantaigwane mugucha cantam kusenrrab kaimaben, pirau tru misaamerai utugurri 144.000 tru Tiuswein kónrrai wesruiløtøwei cantabelø kón, trunune. ⁴Iiløbe ishumburmeraba trømbøig marmøwar, nømui asrwan trømbøig marøb mun katørameelø, chishelø kón. Iiløbe Ubisha-unø chu iben, chu uragucha elachimø, mendig amøñibelø kón. Iiløbe maya misagwei utugurri nømune nuin kónrrai wesruilø kón, Tiusweyasiiba, Ubisha-unayasiiba nømunmerrig pølbasa traniilø. ⁵Nømui trigube chigucha isa wamindiibe chigar købig kón, mu mandamgaig chishelø.

Pøngatø ángelesmera eshkab wamindiilø

⁶Inchen katøgan ángel srømbalawan pala arri ashibig kur, Tiuswei tabig srø wam mana patsømífgwan pirau warabelan eshkanrrab: chu pirausrøn køben misag nørrø pønrrabelanba, chi misag sötømera køben warabelanba, peg peg waminchib misaameranba, kanbalatø warabelø chi misaameran køben truilanba. ⁷Inchabe truba mur waminchib øyah chibig kón: “Tiuswane køriibala marøb, truba truba tabig wamindamig kón chib. Kaguende tru maig kónrrabigwan asha maramig yandø pun chib. Srømbalawanba, pirøwanba, marwanba, kølømo pimeranba marøbigwane køriibala tabig waminday” chib.

⁸Inchen katøgan ángel tru wendau øyah chib, ibig kón: “¡Babilonia truba truba nuibe yandø penan, yandø penan!

chib, truøø tru misag nørrø pønrrabelan kerriguba nui trømbøig marøg købiitø keerøba chinchimmøø indi vinon mutsamne incha, mutsiiranøbig.”

⁹Inchen tru wendau katøgan ángel tru pøn kónrrabyuibe truba mur øyah trenchib ibig kón: “Møikkøben tru trømbøigligwanba, tru nø maig kuig treetøwei asha marigwanba køriibala tabig waminchib, katø nui marcan kappaløyu kui, tasku kui utab inchibiibe ¹⁰nøgucha tru mumaygucha kømui møra melønrrai mari vinon Tiusweinukkurri arrubigwan mutchun cha, Tiuswei namig købigwan truigwandø tamara copayu usrigwan. Katø Tiusweindø tarømari ángelesmerai merrappa, Ubisha-unai merrappa naaba, azufrebaigu mumaygucha kømui purø trømbøig kui meganrrun. ¹¹Tru purø trømbøig kui melønrrai marøb naguishbe managatig nebarrub pasrøben, nømuimbe yem kwaløm pishindø tab purramibe managuen kaagøn, tru trømbøigligwanba, katø nundøwei asha treezhigwei marigwanba køriibala tabig waminchibelaimba, katø tru nui munchitøga marcarramabelaimba.”

¹²Incha øyeekkurriwei melabig melamig palan, tru Tiuswei misaamera Tius tru maig maramigwan martrai karuigwan møra marøb, Jesúswan tarømismø trag pulu melabelaimbe.

¹³Inchen nabe srømbalasarøngurri kan wam trendaig mørøbig kur:

—Iigwan pør cha: “Møingurrimbunøbe mayanguen tab kuilø kón cha, Señorwan kørewa kwabelaimbe.”—

“Øø, treegwein kón tan, Espíritu Santobe. Nømbe nømui muraara, muraara marøb melailøygurri isrønrrun. Kaguende nømui mariiløbe nømbe lincha pasrabig pasrønrrun” cha.

Pirau ellmariilan tulishib

¹⁴Inchen, na ashene, kan pulø wañi kenamisren, tru wañim palabe Møg Misra Arrubig lataig wamisra wabig køn, turyube orotøga marig kan corona pet-saig, tasigube kan uses purø trøsrug sruaig. ¹⁵Inchen katøgan ángel Tiuswei yaugurri webarrua, truba mur trashib, tru wañim pala wabigwane trenchibig køn: “Ñui usestøga parøb tulishi cha. Kaguende piraube paramig yandø srønø køben, parøb tulisamig nebun” cha.

¹⁶Trenchibene, tru wañim pala wabiibe pirau ellmarigu nui usestøga parøb puraibene, tru pirau ellmariibe tulisaisig kørrømisrøbig køn.

¹⁷Inchen katøgan ángel srømbalasrø Tiuswei yaugurri webarruppe, truikkucha kan uses truba trøsrug sruaig købig køn. ¹⁸Inchen katøgan ángel webarrubig køn, altaryugurri truiibe nag piløgamigwan nø ashibig. Incha tru trøsr uses sruaigwane truba mur trenchib wamabig køn: “Ñui trøsr useswan srua, pirau uvas traamerayu, uvas lusrømeran parøb tulishi cha. Kaguende uvasmerabe yandø srønø køn” cha.

¹⁹Inchen ángelbe useswan pirø palawan parøb, puraya, pirau tru uvas tusryu uvas lusrømeran parabe, tru uvas kwaramig marig pasrabigu kebusrøbig køn, uvas piwan wesraig kønrrai. Truiibe Tiuswei tru purø trømbøig kørig kømdiig namig købigwan eshkabig køn. ²⁰Tru uvas pi wesraibe ciudayu kømøtø, wambig nørørsrøn pasrøben truyu piwan wesraben, truyugurri ani webarruppe, kaullimeran frenossrøngatig neguchibig webarrubig køn, trescientos kilómetros ørøba ani luløbikke.

Angelesmera tru srabe siete plagaswan suar

15 Srømbalasrømba katøgan chigøben kønrrab kuitamab asha kømig truba nuig ashibig kur kwaara asamdiig, siete ángelesmera siete chine kaig nebunrrai marøb amrrunrrabelø yandø srabeelan tøgar. Truiløtøga yandø tru Tiuswei namig købiibe truyu yandø newan patsøgaig kørrømisrøbig køn. ²Katø kan mar pigriu lataig naaba lindisaig ashibig kur. Tru animal trømbøgøligwanba, nundøwei tru treetøwei asha marigwanba, nui munchi numeronba utømø, treegu chinchamamø webambarbe tru mar tørguelarrøzhig pala Tius arpas traniilan srua pønrrabelø køn. ³Nømbe tru Moisés Tiuswei marøb megabig cantaigwanba, katø Ubisha-unø cantaigwanba trenchib cantabelø køn:

“Señor, purø nørreelø ñi chigøben mariiløbe, kwaara asamdeelø mariilø køn chib, Señor Tius Newan Maramburab Marøbig.

Ñui maymerabe tabig sølgandeelø, newan ciertonelø køn chib.

¡Chusrøn køben misag purø nørø pønrrabelai ñi Rey køn! chib.

⁴¡Ay Señor! ¿Ñun kørmíibe mu kuaasamø? chib.

¿Ñui munchiwan tabig waminchimíibe mu kua asamø? chib.

Newan tabig chishiibe ñitøwein køben, truørø tru misag nørø pønrrabelø kerriguba

ñui merrab amrrua køriibala tabig waminchun chib.

Kaguende mumaytøgucha ñui sølgandø tabig mariilø kenamisran” chib cantabelø køn.

⁵Øyeelø chab puraiben, na ashene, srømbalasrø Tiuswei yaambusrø tru Tius

nø pasramig nuyasiitø tarømarig pasra-biibe kuri ashibig kur. ⁶Inchen truyugur-rimbe tru siete ángelesmera tru siete chine kaig nebunrrai marøb amrrunrra-belan suar werrui ashibig kur. Tru-iløbe linotøga marig chishcheelø, tøm-bilabzheelø kewar, pørønaig orotøga marig pechoburab pørønawar købig køn. ⁷Inchen møikkørøn tru pibgatø øsiguelai utuibe tru siete ángelesmeran oro copamera siete tranøbig køn, Tius tru managatig øsig wabig, nui namig købigwan truyu netsøganiilan. ⁸Inchen Tiuswei tru tab yaube Tiuswei tørgueg-walmabikkurrimba, maramburab marig pasraikkurrimba naguistø tinbuløben, mugucha kebamrrab kaimabelø køn truyube, tru ángelesmera siete tru chine kaig nebunrrai marøb amrrunrrabelan ángelesmera kan kan srua ambiilø maig punrrabig chab purayamnegatig.

Copamera tiuswei namig købiitø netsailø

16 Inchen kan wam truba mur wam-mindi mørøbig kur, Tiuswei purø tab yaugurri tru siete ángelesmeran trenchib:

“Ambay cha. Incha tru siete copas Tiusweinukkurri purø trømbøig kørig kømdiig namig købig tøgäig arrubigwan pirau lushchigay” cha.

²Inchen tru srøsrø ángelbe ya, nui copan pirø palawan lushene, tru animal trømbøgøligwei marcan tøgarwanba, nun tru treetøwei asha marigwan køriibala tabig waminchibelanba kan pisrø purø trømbøig pusrkwab pill-llabig webarrubig køn.

³Inchen tru ángel par kønrrabyuig nui copan mar pala lushene, maryu pibe kan kwaigwei ani lataig misrøbig køn. Inchen maryu chine øsiguig purrabeløbe mayamba chab kwabig køn.

⁴Inchen tru ángel pøn kønrrabyuig nui copan nørøø pimerayuba, pigabmer-

ayuba lushene, kerriguba anindø mis-røbig køn. ⁵Inchen tru pimeran ani misrtrai marøb pasrab ángelbe trendaig mørøbig kur:

“Ñi, Señor, tabig sølgandø marøbig, mõi ya køb, katø manasrøngurri købig, Tius Newan Tabig ñibe treeg køn cha. Kaguende ñibe iilan maig kønrrabigwan asha maran cha.

⁶Pøs tru pirau misaamerabe tru ñui misaameranba, Tius maig karuigwan eshkabelanba kweecha aniwan lusikkurri, mømimbe nømungucha ñibe ani mutsøsrain køn cha.

Kaguende nømune øyeeg maramigweim palaig kuig køn” cha.

⁷Inchen tru altaryugurri trendaig mørøbig kur:

“¡Øø, treegwein køn cha, kan ñi Señor Tius Newan Maramburab Marøbig.

Ñui maig maramigwan ñi asha mariibe, ciertonig, sølgandø tabig mariilø køn!” chib.

⁸Inchen tru ángel pib kønrrabyuig nui copan nøsig pala itølushene, tru nøsiibe nui pachibiitøga misagwan par-røbig køn. ⁹Inchen misaamerabe tru purø trømbøig pachibiitøga parrig kør-rømisra, Tiuswei munchiwan tsalø wamabelø køn, tru øyeeg chine kaig nebub attraí arringarub maram purab marøbigwan. Treeg kuindøgucha nømbe isua møra, Tiusweimay llirameelø køn, nun truba tabig waminchab.

¹⁰Inchen tru ángel trattøgatø kønrrabyuig nui copan tru animal trømbøgølig wamisra karub waigwan itølushene, nø ashib karub tøgä waibe kerriguba løstiiig kørrømisrøbig køn. Inchen misaamerabe pusrkwabiitø nilømeran ke tsachatø mørøbelø køn.

¹¹Incha tru srømbalasrø wab Tiuswan tsalø wamabelø køn, tru chine nømun pusrkwabeløgurrimba, katø trømbøig

pill-llab pisrømeragurrimba. Treeg indingucha, nømui kaig mariilan isua mōra Tiusweimay llirameelø køn.

¹²Inchen tru ángel seis kønrrabyuig nui copan tru Eufrates purø nu pi pala kelushene, tru pimerabe kølapt-inchibig køn, pørr kal-labsrøngurri amr-rub reymera puraambamig kønrrai may kura kørrømartrab.

¹³Inchen dragonwei trigugurrimba, tru animal trømbøgøligwei trigugurrimba, tru ka isatø 'Tius maig karuigwan eshkabig kur' chibigwei trigugurrimba pøngatø trømbøig marøb kwaimandzi-mera urututuamera lataig asønabelø werrubelø køn. ¹⁴Iiløbe kwaimandzi-imerai mōsiimera købig køn, nui maramburab marigwan kenamarøbelø. Tru- iløbe pirø ørøba maya reymeraisrømay webambubelø køn, kwayamig truilan tulundzuningarunrrab, Tius Newan Maramburab Marøbigwei tru purø nu kwaløm kwayamig.

¹⁵"Au, nabe kan niliig lataig ar-mønørrun. Mayanguen tab kuig køn pesannamø, ashiptø megabigweimbe, nui keigwan tab asha tøgagøb, katø ñi kōsaatiig uñen, ñui kōsagwan mis- gasinab, kørig puraimønrrappe."

¹⁶Incha truiløbe tru reymeran tru hebreomaybe Armagedón tainug tulundzuningarubelø køn.

¹⁷Inchen tru ángel siete kønrrabyuig nui copan tru chiguchagayu srønzhig pala lushene, srømbalasrø tru Tiuswei yau tru wamisra karub wainukkurrimbe kan wam truba mur trenchibig webarru- big køn:

—Yandø chab patsøgaig kørrømisran— cha. ¹⁸Inchen palaig pilabelø køben, sre mullibelø køben, palaig trashibelø køben arruben, pirøbe purø trømbøig kønabig køn, misamera yu pirau srøtø warab urassrøngurri øyeeeg lataibe managuen kønømuinrunikke. ¹⁹Inchen tru

purø nu ciudadabe pønballig misrøb lanrra, pirisaig kørrømisren, yu pirau ciudadamera pønrrabeløbe kerrigu tuin pitis kegørrabelø køn. Inchen Tiusbe tru Babilonia purø nu ciudadawan isua, tru nui copayu purø trømbøig namig købig tøgagwan mutsøsrøbig køn. ²⁰Inchen tru pirø pi tøbøtag pønrrabeløbe mayamba trubab chab lulen, katø nørø tunmera chigucha chab trubabelø køn. ²¹Inchen srømbalasrøngurrimbe misaameraim pala sre srug ibig køn, truba nørreelø, pib arroba lutau kuatsiguelø. Inchen møgueløbe tru treeg trømbøig srug kørrøben, Tiuswan tsalø wamabelø køn. Kaguende tru treeg kaig nebub arrubiibe ¡katø! purø trømbøig købig køn.

Tru trømbøig marøb ishuwan nø chu pasramnug pasrønrrai pasrøb

17 Inchen tru siete ángesmera tru copas siete srua pønrrabelai utuig kan ángel arruabe, nan trenchibig køn:

—Amø cha. Tru nørø pi palamer-awan wabig tru nui asrwan møguelan anwei yanøb ishuwan nun chu pasrønrrai pasramigwan eshkarrumøn cha. ²Pirau reymerabe tru ishuuba purø trømbøig maren, katø pirau warab misaamerabe mutsiirain køn cha, nø tru treeg trømbøig mariibe vino lataig køben trun- nun mucha.—

³Inchen Espiritu nø nan tøga pasramisren, tru ángelbe mu misag warab waraimøsrømay nan srua iben, trusrømbe kan ishug kan animal piguiig trømbøgøligu itøgwana wai ashibig kur. Tru animalbe Tiuswan purø trømbøig wamabig munchimera pøriitø netsaig, truiibe turmera siete, kigulmera diez tøgag købig køn. ⁴Tru ishuube piguiiba, yalø piguiiba keweig købig køn, orotøgagøben, tab sruuzheeløtøgagøben, perlastøgagøben

tabzhig tamarraig. Tasigube kan oro copa mutaig købig køn, tru møgueløba trømbøig marøptø køsongømdiig mariiba, ashikken kønrrabgaig mariibatø netsiigwan. ⁵Katø nui kappaløyube kan munchi øyeebe mandø termab muguen nebua isumgaig pørig tøgäig købig køn:

Babilonia purø nuiig,
møgueløba kaig marøptø warab
ishumburweimba,
pirau trømbøig køsongønrraptiig mari-
ilaimba usrin køn.

⁶Tru ishuwane mutsiguig wai ashibig kur, Tiuswei misaamera kweetsilai aniwanba, katø Jesúsweimburab waminchibelan kweetsilai aniwanba mucha.

Inchen nabe ashippe, truba kørrø kwaarig kørrømisrinaben, ⁷tru ángelbe nan trenchibig køn:

—¿Chindimbarre kwargu? cha. Nabe ñune tru ishuweimburappa, tru animal trømbøgølig ishuwan niga pasrabig turmera siete, kigulmera diez tøgäigweimburappa, øyeebe mandø chibig kermab mu nebua isumgaigwan chi chibig kui eshkarrumøn cha. ⁸Tru animal trømbøgølig ñi asiibe merrabsrømbe øsig købig yandø treeg kømøn cha. Inchendø tru purø trømbø umbu trabyugurri nebatrun cha, tru managatig møra pasramnuumay inrrab. Inchen chiwangurrimbunø marøb urassrøwei yu pirau warab misaamera nømui munchimeran tru managatig øsig purørrabelai pørig libroyu pørig chigarbe, tru animal trømbøgøligwan ke kwaara ashchun cha, srøtøbe øsig kua, mõi yambe pinig mu kaagua, katøyug attrabig kui ashippe.

⁹Iigwan tab maig kõtashchab ashchappe, yube purø may isubig kømig palønrrun: Tru siete turmerabe tru siete tunmera køn, tru ishug pøtø waig. Katø tru turmeratøwei siete reymerangucha eshkabig køn. ¹⁰Tru

siete reymerai utu trattrøgatøbe chab kørrabguen inchen, kan møikkøsrøn truiløyube møin kwaløm ashib karub pasrøben, kane katøgucha arrumø, srø køn cha. Inchendø yandø truig arruabe, nune maya yanatø kørrømisramig nebunrrun. ¹¹Tru animal trømbøgølig, merrabsrømbe øsig pasrabig købig, mõi yambe øsig pasrømiibe, tru ocho kønrrabyu rey køn, tru sieteeelai utugurri webarrub reytowei, truike tru managatig møra pasramnuumay inrrabig.

¹²Tru diez kigulmera ñi asiibe ashib karub purramigwan utømø srø pønrrab reymera køn cha. Inchendø tru animal trømbøgøliiba kegøtø, truiløbe reymera lataitøwei mugucha manchinraingäig karumigwan kan uratø tøgagømig utønrrun cha. ¹³I tru reymera diezeløbe ke kandø isua pønrramisra, nømui maramburab maramig tøgagüigwanba, mugucha manchinraingäig karumig tøgagüigwanba tru animal trømbøgøligwan tranrrun cha. ¹⁴Inchen nømbe Ubisha-unøba kwayaben, Ubisha-unøbe nømune kananrrun. Kaguende nøbe Maya Misagwan Karub Ashib Pønrrabelaim Pala Nø Karub Ashib Pasrabig, katø Maya Reymerai Nø Rey kua. Inchen nøba pønrrabeløbe Tius wamiilø, lawa wesruilø, nun elachimø melabelø købig køn— cha.

¹⁵Katø ángelbe nane trenchibig køn:

—Møgueløba kaig marøptø tsuib ishug wamisra wainug, tru pimera ñi asiibe, tru chi misaamera køben, misaamera purø nørø pønrrabelø køben, misag nørø pønrrabig køben, peg peg wamaminchibelø køben, truilø køn cha. ¹⁶Inchen diez tru kigulmera ñi asiiba, tru animal trømbøgøliibabe tru ishug nui asrwan møguelan anwei yanøbigwane ashig kømui inchib tsalø asha, nundø mu keesha asiimig tsunrrai mara, køsaatiig yandiig kørrømarabe,

tru ishuwei yauwane ma, naatøga patrun chibig køn. ¹⁷Kaguende Tiusbe nø maig martrab isuigwan trunun nøm isua martrai nømui manrrømerayu pasrin køn cha. Treeg punrraimbe nømbe kandø isua pønrramisra, tru animal trømbøgøligwan nømui ashib karub purraigwan tranøb inchai, Tius nø mandø wamindig treeg nebumnegatig. ¹⁸Tru ishug ñi asiibe tru purø nu ciuda køn cha, pirau reymeran nø merrarrawa karumburab karub tøga pasrabig.—

Babilonia purø nu ciuda yandø pinab

18 Øyeeeg chab puraibene, katøgan ángel srømbalærøngurri kør-raarri ashibig kur, mu mandamgaig karub maramigwan purø nuig tøgäig. Inchen pirøbe tru ángelwei tørguegwalmabiitøga tørgwaløm kørørmisrøbig køn. ²Incha truba mur wamab trashib trenchibig køn:

“¡Tru purø nu ciuda Babiloniabe yandø penan, yandø penan! chib. Møimbe kwaimandziimera yandø nøm waramig nømui misrøb, chigurrimbunø kaig møsiimerai warain trab misrøb, kaig illimera køsøngømdiig asamguengailai kanbalatø waraig le misrøb indin køn chib.

³Kaguende misaamera nørø pønrrabelø mayamba, nø ke chinchimmørø inchib, møgueløba trømbøig maringarub vinon mucha, mutsiirain køn cha. Inchen pirau reymerabe tru ishuuba trømbøig maren, pirau yanøb, penab inchibeløbe puarmera misrin køn cha, tru nun maig marøg køben trømbøig marøb pasrai anmeratøga.”

⁴Inchen srømbalærøngurri katøgan wam trendaig mørøbig kur:

—Ñim nai misaamerabe tru ciudayugurri webambay cha, nø kaig mariiløyu ñimgucha treetøwei tøgatø marøb melømøwei, katø chine kaig nebunrrai marøb arrubig nebumøwei inchain chib.

⁵Kaguende nui kaig mariiløtø srømbalærøngatig tunbasrig pasrøben, Tiusbe tru ishug sølgandø tabig marmuilan isua pasran cha.

⁶Nø kanelan maig tranig, nungucha truburø treetøwei pamay tranay chib.

Mutsamig nø katøganelai tamarin copayutøwei nuimbe pamay mutsamigwan kandiig lindisha tamaray chib.

⁷Nøbe maya nuguen tabigu wag køben wab,

katø nø maig isuigwan maig købash tsuig købene,

møimbe treetøwei mandøguen kømui møra meganrraimba, kishib meganrraimba maray chib.

Kaguende nøbe nui manrraube trenchibig køn:

“Nabe yube kan reina lataig wamisra war cha.

Nabe keg kucha kwaitøguen kømøwei, katø managuen isub kisamig chigawein kømønrrun” cha.

⁸Inchawei treekkurri ke kan kwalømyutø chine kaig nebunrrai marøb amrrunrrabeløbe itømaytø attrun cha:

kwamig køben, kisamig køben, parø arubig købengue.

Nun naatøga patrun.

Kaguende Señor Tius Newan Maramburab Marøbiibe maig maramigwan truig nø asha maran cha, nune.

⁹Inchen pirau reymera tru ishuuba larrø trømbøig marøb, chull køtanmaptø chine palømiig purø tabigu nøba warabeløbe nun isub, truba truba wamab kishchun nun tru parrig

naguishwan ashippe. ¹⁰Nun øyeekkatig nebui meganrrai maren, nømbe trunun kørig køb yabsrøndøø pønrrabelø køn trenchib:

“¡Karrengucha kuita! ¡Karrengucha kuita!

¡Babilonia, kan yeeg purø nu ciuda, chigøben nørriig marøbig!

¡Ke kagøppa, ke kan urayutø ñune øyeeg pinisainab pasramig nebuita!” chib.

¹¹Inchen pirau yanøb, penab inchibeløbe nun isub wamab kisan, kaguende yandø nømui yanamelan mugucha penønrrabig kaaben. ¹²Nømui chine nørro yanamelø, oro køben, an køben, tab sruuzheelø køben, perlas køben, linotøga marig purø tab llensuzheelø køben, yalø pigøzheelø køben, seda llensumera køben, pigø llensuzheelø køben, chine tsiimera may irrabzheelø køben, marfildøga mariilø køben, tab tsiizheeløtøga mariilø køben, broncetøga mariilø køben, hierrotøga køben, marmoldøga mariilø køben, ¹³canela køben, chigøben may irrabzheelø køben, incienso køben, mirra køben, asru srøliilø may irrabzheelø køben, vino køben, aceite køben, purø tab harina køben, tirigu køben, niisrai animalmera køben, ubishamera køben, kaullimera køben, kaulli sruig karrumera køben, karuindiig melabelan køben, misaameran køben, øyelan yandø mu penønrrabig kaaben.

¹⁴Incha ciudadwane trenchinrrun cha: “¡Ñi purø chull inchib lurra maig mamimerabe ñuyasiibe kaanrrai chab pinøben, katø ñi chull inchib mailø mayzheelø trurrigu tabzheeløbe ñuyasiibe kaanrrai chab pinin køn chib, yandø managuen katøbe asamikkaikke!”

¹⁵Inchen penab, yanøb inchibelø tru ciudadayurri pua misra købeløbe, ciudadawan øyeekkatig trømbøig nebunrrai maren, kørig købiitø yabsrøndøø pønrr-

rønrrun cha, truba truba wamab, kishib, ¹⁶trenchib:

“¡Karrengucha kuita! ¡Karrengucha kuita!

¡Kan yeeg purø nu ciuda,

kemig lino llensu purø tabiitøga marig, yalø pigøzheelø køben, pigøzheelø køben,

orotøgaba, tab sruuzheeløtøgaba, perlastøgaba

tabzhig tamarigwan keweig købig!

¹⁷¡Ke kagøppa, kan urayutø chigurrim-bunø nørro købig yeekkucha chab pinita!” chib.

’Inchen mayeelø tru barcomeran srubeløba, mayeelø maryu amburab iburab misag llirabeløba, barcon ashib truyu purugub llirabeløba, tru maryu llirab an marøbeløba, truilø kerriguelø yabsrøndøø pønrrabelø køn cha. ¹⁸Incha tru Babilonia ciuda parrig naguishwan ashabe, trenchib trashibelø køn cha: “¡Øyeeg nu ciudadøweimbe katøgane chuguen kaagúig køn!” chib. ¹⁹Incha nømui tur pala usrø pusrøb, trenchib wamab kishibelø køn cha:

“¡Karrengucha kuita! ¡Karrengucha kuita!

¡kan yeeg purø nu ciuda chib,

mayeelø maryu barcos tøgarmarabe truyu yeeg chine købiitøga puarmera misrig!

¡Møimbe ke kan urayutø chab pinisaig kørømisrin køn! chib.

²⁰¡Inchen ñi, srømbalabe, tru ciuda øyeeg pinøben kasraarau! chib.

¡Ñim Tiuswei misaameraba,

katø Cristo nøashib karua øriiløba,

Tius maig karuigwan eshkabeløba kasraaray! chib.

Kaguende Tiusbe ciudadawan øyeeg nebunrrai marøppe,

ñimgurri øyeeg maramigwan asha mara pasrin køn.”—

²¹Inchen kan ángel purø murig, kan tirigu kichib srug lataig, purø nuig-

wan kusrawa, muta, maryu trenchib
keguchibig kòn:

“Babilonia nu ciudawane øyeetøwei
tsakkandø tranrra keguchen,

katøbe managuen asamig kaanrrun cha.

²²Yandø ñuinuube arpas kònabelø
kønøben møramig kawei,

chigøben kònabelan tabzhig kòni
møramig kawei,

lus urrabelø urri møramig kawei,

trompetas urrabelø urri møramig kawei,

katø taska chigøben tabzhig marøbelø
mu kawei,

tirigu kichib srug tirigun kichen

katøbe managuen wanrri møramig
kawein kònrrun chib.

²³Katøbe managuen ñuinuube lámpara
piløben,

tru tørwan asamig kawei,

katø kasharabyu keg misrtrabiiba,

srai misrtrabiiba kasrag waminchen,

trunun møramig kawein kònrrun cha.

Kaguende ñuinug penab, yanøb
inchibeløbe

yu pirau purø nørreelø købig kòn chib.

Katø ñibe trømbø marøb piimailøtøga

pirau misag nørro pønrrabelan
mayamba

chab kegørrørkaig kòn cha.

²⁴Babilonia ciudayube

Tius maig karuigwan eshkabelan kweet-
siilai aniwamba,

Tiuswei misaameran kweetsiilai
aniwanba,

katø yu pirau mayeelan kweetsiilai
aniwanba

wetørraig kòn.”

Srømbalasrø cantailø

19 Øyeelø chab puraiben, srømbal-
asrømbe kan wam purø nu søtee-
lai lataig øyah chib kui mørøbig kur:

“¡Kan øyeebe maya nuguen tab kòn!
chib.

¡Kaigyugurri wæsraiba,
tørguegwalmabiiba,

maramburab maramibabe namui
Tiuswein kòn! chib.

²Kaguende maig maramigwan nø asha
mariibe,

ciertonig, sølgandø tabig mariilø kòn
chib.

Kaguen nøbe tru møgueløba purø trøm-
bøig marøb ishug

tru nui trømbøig mariiløtøga pirau
mindishibigwan

møra pasrønrai pasrin kòn chib.

Katø Tiuswei karuindiig melabelan

nø ani lusingaruigwan
nungucha ulø payib treetøwei maran”

chib.

³Incha katøyug trenchibelø kòn:

“¡Kan øyeebe maya nuguen tab kòn!
chib.

Tru ishuwei parrig naguishbe

managatig nebib pasrabig pasrønrrun”
chib.

⁴Inchen tru veinticuatro kølli misaam-
eraba, tru pibgatø øsig purrabeløbabe
pirausrøngatig tømboñsrøb srala, tru
wamisra karub wainug wabig, Tiuswan
køriibala tabig waminchib trenchibelø
kòn:

“¡Treeg kònrrun! chib.

¡Kan øyeebe maya nuguen tab kòn!”
chib.

⁵Inchen tru wamisra karub
wainukkurrimbe kan wam mørø
trenchibig kòn:

—¡Ñim Tiusweiwan marøb melabelø
mayeeløba,

katø Tiuswan køriibala pønrrabeløba,

tru nørreelø kusrebelø køben,

katø treeg kømeeelø køben,

namui Tiuswane purø tabig
waminday!— chib.

Ubisha-unø kasharam kwaløm

⁶Inchen kan truba nu søteelai
wammera lataig, kabe kan truba nu
pi wanrrøb lataig, kabe kan palaig
trashibelø lataig trendaig mørøbig kur:

—¡Kan øyeebe maya nuguen tab kòn! chib.

Kaguende namui Tius Newan Maramburab Marøbiibe nø ashib karub pasran chib.

⁷ Kasraarab, katø truba tab kui mørøb, katø nune maya nuguen tabig waminchi-gun chib.

Kaguende møimbe Ubisha-unø kasharab kasraamig pun cha.

Nui srain kørnrabiibe tamara pasran cha.

⁸ Incha srain kørnrabigwane lino llensu, chishig tørbilabigwan kenrrai tranig kòn— chib.

(Pøs tru lino purø tab llensuzhiibe tru Tiuswei misaamera nøm sølgandø tabig mariilan eshkabig kòn.)

⁹ Inchen ángelbe nan trenchibig kòn:

—Ilgwan pør cha: “Tru Ubisha-unai kasharab yaumay manrrab lynchab amrrunrrai eshkailøbe mayanguen tab kuilø kòn”— cha.

Inchabe nane treekkucha chibig kòn:

—Iiløbe Tius nø newan cierton wamindiilø kòn— chib.

¹⁰ Inchen nabe ángelwei merrab tøm-bønsra kørribala tabig waminchab inchene, ángelbe nane trenchiptinchibig kòn:

—¡Au, øyeeeg marmøta! cha. Ñiba, ñui nuneløba tru ciertonigwan Jesús kenamarigwan treetøwei elachimø, pønrrabelø lataitøwei, nagucha Tiuswei marøb megabiitøwein kur cha. ¡Tiuswane kørribala tabig waminchi! cha. Kaguende tru ciertonigwan Jesús kenamariibe Tius maig karuigwan eshkabelan Tius maig tamigwan isungarub pasrabig, truitøwein kòn— cha.

Pulø kaulli itøgwanaig

¹¹ Inchen srømbalabe kurig pasrai ashiptindinaben, truyube kan kaulli puliig kenamisrøbig kòn. Inchen truyu

tru itøgwana wabigwane trencha wamig købig kòn: “Nø maig køppe, Man-agucha Treetø Tabig, katø Newan Cier-tonig” cha, treeg wamig, kaguende nøbe sølgandø tabig mariitøga maig maramigwan asha marøb, katø kwayab inchibig kòn. ¹² Nui kabmerabe kan nagurø pilab lataig pilabelø køben, nui turyube coronamera truba yam petsaig, kan munchi pørig tøgaig købig kòn, trunune chi chibig kuigwane nøtøwei asha købig kòn. ¹³ Nui kewagúibe anindøga pisig keweig købig kòn. Inchen nui munchibe “Tiuswei Wam” cha wamig købig kòn. ¹⁴ Inchen tru nørø sötø srømbalasreelø mayamba pasrabiibe lino llensuzheelø puløzhig chishcheelø ke-war, pulø kaulli itøgwanar nui wendautø amrrubelø kòn. ¹⁵ Inchen nui trigugurrimbe kan trøsr espada webar-rubig kòn, trutøga misaamera nørø pønrrabelan kørinchab. “Incha nøbe ashib karuppe, kan tsandzøn pørøtsi-itøga karub lataig ashib karunrrun.” Incha katø nøbe tru uvaswan pi wesrunrrab kwarainug kebusra, Tius Newan Maramburab Marøbigwei purø trømbøig namig købiitøga tru uvas piwan wesrunrrab pusøbunørørun. ¹⁶ Incha nui kewagúiguba, srøptsimburappa øyeeeg munchi pørig tøgaig købig kòn:

Maya Reymeraim Pala Nø Rey;
Maya Misagwan Ashib Karub Pønrrabelaim Pala

Nø Karub Ashib Pasrabig, chibig.

Tru animal trømbøgøligwan chinchamamub

¹⁷ Inchen kan ángel nøsigu pasramisrabe, maya illimera srømbalawan llirab amøñibelan mur wamab trendai ashibig kur: “Amrrua, tulundzunay cha, mamig purø nørø, Tius tamarigwan manrrab. ¹⁸ Reymerai yauwan køben, maya suldaumeran ashib pønrrabelai yauwan køben,

chiwangucha kormo kwayam moguelai yauwan koben, kaullimerai yauwan koben, tru itogwanabelai yauwan koben, mayeelai yauwan, tru karuindiig melabelai yauwan koben, karuindiig melomeelai yauwan koben, kusreb moguelai yauwan koben, katø treeg komeelaiwan kobengue.”

¹⁹Inchen tru animal trombøgøligwanba, pirau reymeranba, nomui suldau sotømeranba tulundzunin kui ashibig kur, truiløbe tru pulø kaulli itogwanaiba, truigwei suldaumeraba kwayanrab. ²⁰Inchen tru animal trombøgøligwane merrarraig købig køn, tru isatø ‘Tius maig karuigwan eshkabig kur’ chibigwanbañau. Truibe tru trombøgøligwei merrab tru maramburab mariilan asha kønrrai marøbig købig køn. Tru treeg mariitøga peløsrka chab kegørrørkaig købig køn, tru trombøgøligwei marcatøga marcarramabelanba, katø tru trombøgøligwan treezhigwei asha marigwan køriibala tabig waminchibelanba. Inchen tru animal trombøgøligwanba, tru Tiusweinukkurri arrubig lataig marendø, peemaytø marøbgøligwanba tru nag pisu lataig azufreba, naarabigu øsiiba kebusriilø købig køn. ²¹Inchen tru katøganelø kørrømsrøbelane tru kaulli palaigwei trigugurri espada webarrubig chab kweechen, maya illimerabe truilai yaumeran ke kaasha mabelø køn.

Tru mil años

20 Inchen kan ángel tru purø trombø umbu trabyu llaviwanba, truba nu cadenanba tasku sruaig srømbalærøngurri kørraarri ashibig kur. ²Incha tru ángelbe tru dragon trombøgølig, tru ul merrabsriig, tru nugwaimandzig, Satanás taigwane cadenatøga mil añoswei merrarrawa, lusra pasrøbig køn. ³Incha tru

purø trombø umbu trabyu kegucha, yaskabwane muguen kurtraingaug kasra pasrøbig køn, misaamera nørro pønrrabelan peløsrkøb kegørrørkømmørrai tru mil años nebumnegatig. Yandø treeg chab puraiben, katø kan maya yanatø picha, elatsamig kømig palønrrun.

⁴Katø purramisra karub purrailø ashibig kur. Inchen truyube maig maramigwan asha marøb purramigwan utabeløbe purramisrøbelø køn. Katø Jesúsweimburabigwan eshkaikkurrimba, Tiuswei wamgurrimba nomui turmeran pariilø købelai mōsiimerangucha ashibig kur. Truiløbe tru trombøgøligwanba, tru nun treetøwei asha marigwanba køriibala tabig waminchimøwei, katø kappaløyu lata, tasigu lata, marcarramamøwei inchar købig køn. Incha truiløbe katøle øsiirawa, Cristoba mil años ashib karub purrabelø køn. ⁵Inchen tru kwabelø katøganeløbe tru mil años purayamnegatig øsiirameelø køn. Iig køn, tru kwawa katøyug srøsrø øsiirabe. ⁶Mayanguen tab kuilø køn trurrigu Tiusweindø tarømariilø, tru kwawa katøyug srøsrø øsiirabelai utu øsiirabelaimbe. Yandø tru kwab kwanrrai katøle kwangarub arrubiibe nømune chigucha chi martrab kaimanrrun, nømbe masken Tiusweimba, Cristoimba sacerdotemera kua, nøba mil años ashib karub purrønrrun.

Nugwaimandzigwan yandø kerriguwan kanawa kørrømarøb

⁷Incha yandø tru mil años nebuben, tru Satanáswane tru merrarrawa keera wanninukkurri elachen, ⁸nøbe pirau misaamera nørro pønrrabelan kegørrørkønrrab webinrrun, yu pirau walligurri, wagurri, ambugurri, igurri misag warabelan —tru Gog

taigwanba, Magog taigwanba—kwayamig tulundzunørrab. Inchen tru kwayanrrabeløbe nu køptø mar mendawan kan pisrum lataig købig køn. ⁹Incha Tiuswei misaamera warainug tru pøtøgatanba, Tiuswei undaaraig ciuda pøtøgatanba pirau ørøba nømbe algønab amrrua tulsruben, nag srømbalasarøngurri kørraarrupe, nag srømbalasarøngurri kørraarrupe, chishtø parrøbig køn. ¹⁰Inchen tru nugwaimandzig chine mara pelørka nømun kegørrørskøbigwane tru nag pisu lataig azufreba naarabigu kegutsig købig køn, tru animal trømbøgøligwanba, tru isatø ‘Tius maig karuigwan eshkabig kur’ chibigwanba kebetinug. Inchen truyube nømune yem, kwaløm managatig purø trømbøig kui møra melønrrai martrun.

Wamisra karub waig purø nuig kørandiig

¹¹Inchen kan wamisra karub waig puliig purø nuig pasrai ashibig kur, truyu wabigwanba. Inchen nui merrabgurrimbe pirøba, srømbalababe yandø kerrigu trubab chab lulen, nømuimbe chuguen pønrramig kaabig køn. ¹²Katø truyube tru kwabelø nørrø kusreb misaamera køben, treeg kømø misaamera køben, Tiuswei merrab pønrrai ashibig kur. Inchen libromeran kuren, katøgan libro, tru managatig øsig purrønrrabelai munchimeran pøri librongucha kurøbig køn. Inchen tru kwabelane tru libromerayu maig pørig pønrrøben truyu asha, maig maramigwan treeg asha marøbig køn, nøm maig mariilø køben treekke. ¹³Inchen marbe tru piyu kwaig purrabelø købelan tranen, katø tru kwangarubig taiba, tru kwabelø pønrraig “Hades” taiba, truilø chigucha nømuinug tru kwabelø pønrrabelan tranen, nømune møigwandøgucha maig maramigwan treeg asha mariilø købig

køn, nøm maig mariilø køben treekke. ¹⁴Inchen tru kwangarubigwanba, tru kwabelø pønrraigwanbabe tru nag pisu lataigu kebetiilø købig køn. Inchen tru nag pisu lataibe tru srøsrø kwaig kømnetø katøyug kwamig, truig køn. ¹⁵Inchen tru managatig øsig purrønrrabelai munchimeran pøri libroyu nømui munchimeran truyu wetørramuinabeløbe mutøgucha tru nag pisu lataigu kebetiilø købig køn.

Srømbalaba, pirøba srøizheelø

21 Incha katø kan srømbala srøiba, srø pirøba ashibig kur. Kaguende yandø srømbalaba, pirøba srøteelø købeløbe yandø chab pinøben, yandø mar chigucha pinin købig køn. ²Inchen nabe tru ciuda Tiusweindø tarømarig, tru Jerusalén srøigwane srømbalasarøngurri kørraarri ashibig kur, Tiuswei merrabgurri. Tru ciudabe kan srai mistrabig tabzhig keweig tamara pasrab lataig pasrabig køn nui keg kønrrabigweyasig. ³Inchen tru wamisra karub wainukkurrimbe kan wam truba mur waminchib øyah taig mørøbig kur: “¡Au! møimbe Tius nø pasraig yabe yandø misaameraba pasran cha. Tiusbe nømbe pasrønrrab pasrøben, nømgurrimbe nui misaamera kønrrun cha. Inchen Tiustøwei nøashib truyu nømbe pasrøwa, nømui Tius kønrrun chib. ⁴Incha nøbe nømui kappimeran kerrigu pinømørtrun cha. Inchen yandø kwamig kawei, kisamig kawei, wamab trasamig kawei, pusrkwabig kawein kønrrun chib. Kaguende merrab chi købiibe chab purayan” cha.

⁵Inchen tru wamisra karub wainug wabiibe trenchibig køn: “Nabe chiwan-

gurrimbunø srøitø maramønrrun” cha. Inchabe katø nane trenchibig køn:

—Pør cha. Kaguende i wambe maig taibe treeg køb, katø ciertonig køb køn— cha.

⁶Inchabe katø nan trenchibig køn:

—Yandø chab marig kørrømisran cha. Nabe Aba, Zetaba latawei, Srøstriiba, Srabeiba kur cha. Møikkøben pimulgrwaigwane øsig kønrrai tranøb pi, tru kølømø pigabyu piwan, ka yandø ketig mutchai tranamønrrun cha. ⁷Møikkøben chine nebuingucha truyu pureb ibiibe iilan keta tranamig tøgagúigwan ketig utønrrun chibig køn. Inchen nabe nui Tius køben, nøgurrimbe nai nusrkain kønrrun cha. ⁸Inchen chigøben kaig puben kørab lllirawa ambubeløba, chiweingucha køremeeløba, ashikken kønrrabgaig trømbøig marøbeløba, kweechipteeløba, møguelø ishumburba trømbøig marøbeløba, kwaimandzig-weimburabelan marøb, trømbø marøb piimabeløba, chiwangøben kan tius kui lataig inchibeløba, mayeelø isapteeløba, mayamba iiløbe nømuimburappe tru nag pisu lataig azufreba naarabigumay ambamig kønrrun cha. Truibe tru srøsrø kwaig kømnetø tru katøyug kwamig truyg køn— cha.

Tru srø Jerusalén

⁹Inchen kan ángel tru sieteelai utuig tru srabeig chine kaig neburrai marøb amrrunrrabelan tru siete copas netsiig mutarwei utuig arruabe, nan trenchibig køn:

—Yusrø amø cha. Ubisha-unai srai misrtrabig, tru srawan eshkarrumøn— cha.

¹⁰Inchen Espíritu nø nan tøga pasramisren ángelbe kan truba nu tun trurriгу pala tunsrømay pera ya, nane Jerusalén, tru ciuda Tiusweindø tarømarigwan kenamarøbig køn,

srømbalasarøngurri, Tiusweinukkurri kørraarribigwan. ¹¹Tru ciudabe

Tiuswei tørguegwalmabigwan tøgag tørbilabig kørraarribig køn, kan purø tab sruuzhig, kan jasje sruug tørbilabzhig lataig, kabe kan pigriu tørguelarrøzhig lataikke. ¹²Tru ciuda pøtøgatanbe sruug pusrig lendiig trurriгу palaig kusraig købig køn, yaskabmera doce tøgag. Tru yaskabmørig kan ángel pønrrøben, tru yaskabmerayube munchimera pøriilø pønrrabig køn, Israelweinukkurri karrab misaamerai tru doceelai munchimeran.

¹³Ciudayu tru yaskabmerabe pørr kal-labgatømay pøn, kandarøgatømay pøn, katøgandarøgatømay pøn, pørr pinebgatømay pøn købig køn. ¹⁴Inchen tru ciudayu pøtøgatan tru sruug pusrig palaig kusruigwan niga pasrønrrabig pølsrugu pøtøburab doce warig tøgag købig køn. Inchen trumørig tru Ubisha-unai tru doce nøashib karua øriilai munchimeran pøriilø købig køn.

¹⁵Incha tru naba waminchibiibe ciudawan køben, truyu yaskabmeran køben, tru sruutøga pusrig palaig marigwan køben unaasamig kan oro caña tsig sruaig købig køn. ¹⁶Tru ciudabe mumaytøgucha atsi kømfíg latazhig købig køn, lendømay lata, yammay lata. Angelbe tru ciudawan cañatøga unaashene, 2.200 kilómetros købig køn. Yammay lata, lendømay lata, mumaytøgucha latazhig købig køn. ¹⁷Incha tru pøtøburab palaig marigwan palamay mayan kōtashchab unaashene, 75 metrosig købig køn, tru ángel misag unaasamay unaashen.

¹⁸Tru pøtøburab palaig kusrub mariibe jasje sruutøga marig køben, ciudabe orotøgatø marig kan pigriu tørguelarrøzhig lataig købig køn. ¹⁹Inchen tru ciudayu palaig marigwan niga pasrønrrabig katsigwan pusriiløbe chi sru-

utogagøben tabzheeløtøga purø tabzhig
kønrrai marig købig køn:

Srøstriibe jaspætøga marig køben,
tru wendauibe zafirotøga marig køben,
pøn kønrrabyuibe ágatatøga marig
køben,
pib kønrrabyuibe esmeraldatøga marig
køben,

²⁰ trattrøgatø kønrrabyuibe ónicetøga
marig købig køn.

Inchen seis kønrrabyuibe cornalinatøga
marig køben,

siete kønrrabyuibe crisólitotøga marig
køben,

ocho kønrrabyuibe berilotøga marig
køben,

nueve kønrrabyuibe topasiotøga marig
køben,

diez kønrrabyuibe crisoprasatøga marig
køben,

once kønrrabyuibe jacinto taig sruutøga
marig køben,

srabeig doce kønrrabyuibe amatistatøga.

Øyeeg sruumeratøga marig købig køn.

²¹ Tru doce yaskabmerabe doce per-
las købig køn, yaskabmørig kan perlatø-
gatø marig kandiig kemesraimøzhikke.
Inchen tru ciudayu mas lendiig llirain-
uube orotøgatø marig købig køn, ¡katø!
kan pigriu tørguelarrøzhig lataikke.

²² Tru ciudayube Tiuswei yawane
ashmur; kaguende Señor Tius
Newan Maramburab Marøbiiba,
Ubisha-unøba, nømashib tru ya købig
køn. ²³ Tru ciudabe tør kønrrai pørr
pilamig palain kømøwei, pøl pilamig
palain kømøwein køn; kaguende
Tiuswei tørguegwalmabiibe tru
ciudawan kebiløben, tru ciudayu
pilab pasrabiibe Ubisha-unø køn.

²⁴ Inchen misamera purø nørrø
pønrrabelø tru kaigyugurri wesrailøbe
tru ciudawei tøryu amøñiben, pirau
reymerabe nømui chigurrimbunø purø
tabzheelø tøgagüilane srua amba,
tranrrun. ²⁵ Kwalømbe chu uraskucha

yaskabmerabe kurindø pønrrønrrun.
Kaguende truyube yem misrøbiibe
kaanrrun. ²⁶ Misag nørrø pønrrabelø
nømui chigurrimbunø purø tabzheelø
tøgagüigwanba, maya nuguen
tab indigwanba ciudayumay srua
amrrunrrun. ²⁷ Truyube chishig kømíig
kaiba, katø ashikken kønrrabgaig
marøbeløba, katø isapteeløbabe
managuen kebamrraamøn. Truyu
kebambuppe, tru Ubisha-unai libroyu
managatig øsig purrønrrabelai
munchimeran pørig tøgartøwei
kebamrrun.

22 Incha ángelbe kan nu pi
chishchig, tru øsig kømig tranøb
piwan nan eshkabig køn. Truiibe
tørguegwalmabzhig kan pigriu lataig,
tru Tiusweimba, Ubisha-unaimba
wamisra karub wainukkurri webarrubig
køn. ² Tru ciuda tøbøtagwan mas
lendiig llirainuube, tru nu pi mendabe
øsig kømigwan tranøb tusr ambumay
imay pinøgasrøbig pasrabig køn, truiibe
mamimera peg, peezhig doce nigabig
køn, pølmørig, pølmørig lurramig.
Inchen tru tusryu ishiimerabe misag
nørrø pønrrabelai kwanrrømeran
tamaramigweyasig købig køn. ³ Tru
ciudayube Tius kaig nebui warønrrun
tainamig kaanrrun. Inchen Tiusweimba,
Ubisha-unaimba wamisra karub waibe
tru ciudayu pasrøben, nuiwan marøb
melabeløbe truyu køriibala tabig
waminchun. ⁴ Malaugue nun ashib, nui
munchiwan nømui kappalømerayu
pørig tøgagøb inchen. ⁵ Truyube yandø
yem misrøbrabig kawei, truyube tør
kønrrai piløgamig palain kømøwei,
nøsig pilam palain kømøweim
purrønrrun. Kaguende Tius Señorbe
nømunen nø pilønrrun. Inchen nømbe
managatig ashib karub purrønrrun.

Cristo arrumibe lutau køn

⁶ Angelbe katø nan trenchibig køn:

—I wamindiiløbe maig taibe treeg køb, katø ciertonig køb køn cha. Señor, tru nø maig karuigwan eshkabelan nø maig tamigwan isungarub pasrab Tiusbe, nui ángelwan ørin køn cha, tru petø chigøben pureb attrabigwan nuiwan marøb melabelan eshkanrrai.—

⁷“¡Au! Nabe petø arrumønrrun tan. Chi pureb attrabigwan i libroyu pøri-lan møra marøbigweimbe mayanguen tab kuig køn” tan.

⁸Igwan ashib, mørøb inchibiibe, Juan, na kur. Incha yandø tru chab ashib, chab mørabe, tru ángel nan kenamarøbigwei merrab nun køriibala tabig waminchab tømønstrøb sralene, ⁹nøbe nane trenchiptinchibig køn:

—¡Øyeeg marmøta! cha. Nagucha Tiuswei marøb megabiitøwein kur cha, ñiba, ñui nunelø, tru Tius maig karuigwan eshkabeløba, katø mayeelø i libroyu wamindiilan møra marøbeløba, truilø lataitøweingue. ¡Tiuswane køriibala tabig waminchi!— chibig køn.

¹⁰Inchabe katø nane trenchibig køn:

—Chi pureb attrabigwan i kilgayu wamindig pønrrabelane kasrøppa, esegamøta cha. Kaguende tru treeg nebunrrabiibe yandø lutau pasran cha. ¹¹Sølgandø tabig marmfiibe, trube, katøgucha treegwan ka marøb uñ cha. Trømbøig ashikken kønrrabgaig marøbiibe, trube, katøgucha treeg ka marøb uñ cha. Inchen sølgandø tabig marøbig kuabe, trube, katøgucha treeg marøbig marøb uñ cha. Inchen Tiusweyasiitø tarømarig kuabe, treetø pasrabig pasrau— cha.

¹²“Au, na, Jesúsbe, petø arrumønrrun cha, nøm møitøgucha maig marig køben, truburø na tranamig tøgagúigwan tranrrab srúa. ¹³Nabe Aba, Zetaba lataig, Srøsriiba, Srabeiba, katø Pølbassøbiiba, Patsabiiba, truiibe na kur cha.

¹⁴Mayanguen tab kuilø køn, nømui keilan tsarøbeløbe, tru øsig kømig tranøb tusryuigwan mu merønrraingaig

mamig tøgagøb, tru ciudayu yaskabmerawan kebambub indamig. ¹⁵Trune tru wera lataig inchibeløba, trømbø marøb piimabeløba, møgueløba, ishumburba trømbøig marøbeløba, kweechipteeløba, chiwangøben kan tius kui lataig inchibeløba, mutøgucha isa wamindamigwane larrø chullelø ke chi tabig kui lataig isa waminchibeløba, iiløbe wambig kørrømisrrun.

¹⁶“Na, Jesúsbe, nai ángelwan iigwan ñimun eshkanrrai ørar tru iglesiamerayasig. David kønrrai tru srøl namer-rig pasrabig kua, katø nabe Davidweinukkurrindøwei larrøbicha arrubig kur, tru løtsø tømønrram uras tøguegwalmab estrella.”

¹⁷Inchen Espiritu Santoba, Ubisha-unai Sraimbabe: “¡Amø!” tan. Igwan mørøbikkucha: “¡Amø!” chi. Inchen møikkøben pimulgwaibe, amø. Katø møikkøben mutchappe, tru øsig kømig tranøb piwan, ka yandø ketig, muchi.

¹⁸Maig pub attrabigwan i libroyu pørigwan wamindi mørøbelane mundøgucha, isuptø martrai, nabe eshkar: Møikkøben iilan ka yandø nemarøbigwane chine kaig nebub amrrunrrabigwan nune Tiusbe nemartrun tru i libroyu pørig pønrrabelan. ¹⁹Katø møikkøben i libroyu maig pub attrabigwan wamindiilan kerrabigwane tru øsig kømigwan tranøb tusrwanba, tru Tius nuindø tarømari ciudawanba, Tiusbe nungucha kerranrrun, i libroyu truilaimburab chi pørig pønrrabigwan.

²⁰Iilan maig kønrrabigwan waminchib eshkabiibe trendan: “Arrumø kømø, nabe petø arrumønrrun” cha.

Treeg kønrrun. Amø pøs, Señor Jesús.

²¹Namui Señor Jesucristoi tru ka yandø tab indiibe mayeeløba pasrønrrun. Treeg kønrrun.